The Peshitta Aramaic-English New Testament
An Interlinear Translation

פשיטתא ארמאית-אנגלית דיתקא חדתא פושקא שקא על שקא

The Peshitta Aramaic-English New Testament An Interlinear Translation

Translated (with notes and commentary) by Rev. Glenn David Bauscher

Glenn David Bauscher

Lulu Publishing

The Peshitta Aramaic-English New Testament

An Interlinear Translation
by Glenn David Bauscher

Copyright © 2006 Lulu Publishing 3rd ed. 2010

All rights reserved. No part of this book may be reproduced or retransmitted in any manner whatsoever, except in the form of a review, without written permission from the publisher.

Lulu Publishing

Preface

Many thanks are due to Paul Younan for his interlinear of The Gospels and Acts 1 through 15, which I consulted, along with George Lamsa's and Murdock's translations of The Peshitta. This is not a revision of any previous translation, however, but is a fresh word for word rendering and is distinct from all the above translations. I trust that the hand of Him Who originally breathed out the word was upon me as I translated. To Him I am supremely grateful for His guidance and

פשיטתא ארמאית-אנגלית דיתקא חדתא פושקא שקא על שקא The Peshitta Aramaic-English New Testament

An Interlinear Translation

inspiration, and for the original and infallible text which He has bequeathed to His church and for the world to hear and read, for the salvation of all who will believe in Him, Whose story and Gospel is told herein.

תשבוחתא לשמה דאלהא אבון ולמרן ישוע משיחא ולרוחא דקודשא

Glory to The Name of God our Father, our Lord Jesus The Messiah and The Spirit of Holiness.

Table of Contents

(The NT books are in the ancient Eastern order.)

Preface	
Introduction	
The Love Letter	
Background	12
The Gospel of Matthew	
The Gospel According To Mark	
The Gospel According To Luke	
The Gospel Of John	24
The Acts of The Apostles	
James	
1 Peter	
2 Peter	
1 John	452
2 John	
3 John	462
Jude	
Romans	460
1st Corinthians	504
2nd Corinthians.	54
Galatians	562
Ephesians	
Philippians	58′
Colossians	
1 Thessalonians.	604
2nd Thessalonians	613
1 Timothy	618
2 Timothy	629
Titus	63°
Philemon	642
Hebrews	
Revelation	679

The Peshitta Aramaic-English New Testament An Interlinear Translation

Introduction

Why do we need a translation of an Aramaic New Testament? Others have translated it in the past, and besides, the NT was written in Greek, wasn't it? If I were convinced that The NT were written in Greek, I would not have undertaken to make this translation. Simply put, The Peshitta Aramaic New Testament is the original New Testament, word for word, letter for letter. I address that at length in the 700+ pages that follow and also in my book, Divine Contact. I believe I have discovered scientific proof, as strong as scientific proof can ever be, that The Peshitta New Testament was written by God and preserved perfectly in its original text until this time.

About five years ago I read a statement written by Josephus in the first century. Josephus was a Jewish historian born in Israel AD 37. He was the most prolific writer of Israel's history and was born son of Matthias, a priest, of a priestly line. Josephus joined the sect of The Pharisees as a teenager. He was a highly educated scholar and activist in Israel's affairs, later commanding the Jewish army against Roman attacks in Galilee.

Josephus provides almost all the historical information of first century Israel available today. Every serious student of the New Testament has consulted Josephus for background information on that time period in Israel.

This is the statement I read from Josephus: "I have also taken a great deal of pains to obtain the learning of the Greeks, and to understand the elements of the Greek language, although I have so accustomed myself to speak our own tongue, that I cannot pronounce Greek with sufficient exactness. For our nation does not encourage those that learn the language of many nations. On this account, as there have been many who have done their endeavors, with great patience, to obtain the Greek learning, there have hardly been two or three who have succeeded herein, who were immediately rewarded for their pains." — Antiquities XX, XI 2.(published circa A.D. 93)

Josephus, a learned scholar of his time, wrote that he did not know Greek well enough to speak it fluently; he knew a few who had learned it well. The main truth to be gleaned here is that Greek was not the language of Israel, nor a second language. It had to be studied deliberately to be learned, and it was apparently discouraged by the Jews.

In A.D. 77, Josephus wrote his Jewish Wars in Aramaic and later translated it into Greek for the Greek-speaking Roman citizens. Even his later <u>Antiquities</u>, quoted above, shows that Josephus was not fluent enough in Greek to compose his several volumes in that language. The Jewish rabbis of that time forbade the teaching of pagan tongues to

The Peshitta Aramaic-English New Testament An Interlinear Translation

their young men. They taught that it was preferable to feed one's son the flesh of swine than to teach him Greek.

Josephus elsewhere wrote that he wrote his works "in the language of his country" and later translated his history into Greek. This establishes that <u>Greek was not the language</u> of Israel.

This historical information is valuable in determining what the language of the original NT was. The New Testament was written by Jews in Israel, for the most part, and to Jews originally, since they were the original Christians. Even the church in Rome was established by Jewish converts who had been dispersed from Israel and spoke Aramaic.

Aramaic had been the language of the Holy Land and the Middle East since the 7th century BC. It was imposed on that part of the world by The Assyrians when The Assyrian Empire ruled that area of the world in the ninth through seventh centuries. Greek never supplanted Aramaic in that area

Greek did spread in the western empires of Alexander The Great and the Caesars. That is why the Hebrew Old Testament was commissioned by Greek King Ptolemy of Egypt around 285 BC to be translated into Greek, so he and Greek speaking people of Alexandria, Egypt, could read the Jewish scriptures in their own language.

There is more than history to support the theory that The NT was originally written in Aramaic. This evidence is internal-within the text of The Aramaic NT itself. Actually there are many types of this internal evidence. I will mention the most intriguing and unusual here.

When I read Josephus' statement quoted above, I wrote to Roy Reinhold, distributor of Codefinder Bible code software and colleague of Kevin Acres, its developer. I asked him if he could obtain The Peshitta version of The NT for the program, so that I could search it for codes. He sent me a module of The Peshitta NT within a very short time; he had been working on it prior to my request and I was one of three people in the world who had this version in searchable format for Codefinder, as Codefinder had not been publicly distributed with this module, and has not been, as of this writing. The Peshitta is the only complete Aramaic NT in existence that is held to be the original NT by any established Christian church. That church is The Assyrian Church of The East. This church has a lineage going back to the first century, being founded by the Apostle Thomas in ancient Persia, now Iraq and Iran. The Church of The East became the largest church of the middle ages, spreading the gospel message and building churches as far away as India and China, with 100 million members. The Muslim conquests and massacres of the seventh to the 11th centuries as well as the Mongols' destruction of

The Peshitta Aramaic-English New Testament An Interlinear Translation

Christians and churches left very few members of that great church remaining! This is history unknown to most in the West. Eastern Christians have not forgotten. I am indebted to Paul Younan, a native Assyrian of Lebanon and member of The Holy Apostolic Catholic Assyrian Church of The East, for pointing this out and making available written accounts of the history of this church and the Assyrian people. One such history is The Flickering Light of Asia, by Rev. Joel Werda, 1924. As soon as I received this electronic version for Codefinder, I searched the text for what are called "Bible codes". These are words and messages hidden and searched for by skipping a particular number of letters of text to find each letter of the code. I searched Matthew first by itself, since there was other acknowledged Western church tradition supporting an original Aramaic Matthew. The term I searched for first was "Jesus Christ", just eight letters in Hebrew. Hebrew and Aramaic have the same alphabet and letters. The term shows up one time in Matthew at a skip of 17,921. It goes through the book twice in the search, since this is a toroidal search, connecting the end of Matthew with the beginning, making the text an endless loop. The eight letter Name has a 1 in 21, or approx. a 5% chance of occurrence. That is not highly unusual. What is highly unusual is an additional 53 Hebrew letters attached to this string of 8 letters, spelling out a 61 letter message about the crucifixion which goes around Matthew. Here is the string of letters as they appear in the Codefinder matrix, only turned horizontal from the vertical: לכדמדהנלכרתי נרמיהבחלאי ולנותובגאדתצלדנדמעבנוראישועמשיחבעגאדנלד

The above red letters are the same turned sideways, the top laid down to the right, reading toward the left, as Hebrew reads right to left. It is left to the code searcher to decipher words by separating words with spaces to see if there is rhyme or reason to the whole thing. This is what I found in the string, using every letter in the same order as above, only :separating them into words and spaces

Hebrew-English Interlinear:

His women guests while I made sick from Jah of light to cut Me a covenant Behold! garment He seized

on a thick beam in blood Judging: In shadow steaming a delicacy

בג אדת צל: דן דם עב

The Peshitta Aramaic-English New Testament An Interlinear Translation

of travail on a pedestal while was baking Messiah Yeshua (Jesus) (was) terrible

נורא ישוע משיח בעג אדן לד

Lod -"Travail" Inf. Constr. Online Bible Heb. Lex. or Part. sing

"Lod" was the name of a city in Israel, meaning "Travail" or "Labor pains". It comes from the Hebrew verb "yalad", meaning "to give birth", "to beget".

Note: מכרון above translated, "to cut me a covenant" can also be translated, "for cottages". See Zeph. 2:6

Hebrew reads right to left. The translation follows.

Translation:

He seized a garment, behold, to make me a covenant of light from Jehovah, while I made His women guests sick with a delicacy steaming in the shadow. Judging by blood on a thick beam was horrifying, while Jesus Christ was baking on a pedestal of travail.

I have verified this with another Hebrew scholar, just so the reader knows I am not making this up or imagining things. There are other possible translations of the string, but this is a valid possibility in Hebrew.

I have commentary on this in my book, Divine Contact, which I will not discuss here, except to say that the speaker seems to be God The Father, concerning His Son's suffering on the cross.

What probabilities are associated with this particular string of 61 letters spelling out the above message in Aramaic Matthew? Codefinder calculates this also, using the alphabet letter frequency tables generated automatically for each search text. The probability is represented by what is called an "R Factor", which is an exponent of the odds against one occurrence of the string being intentionally designed in the text. The R factor is 66.98 for this one ELS! That translates to a probability of 1 in 10 to the 67th power (1 with 67 zeroes after it) in a text the size and letter makeup of the Aramaic gospel of Matthew.

[If Matthew had one letter more or one less, the above 61 letter code would not exist. The version of Matthew I used with Codefinder is from The Eastern Version, used by the Church of The East.]

Any text can produce a long string of letters by skipping letters; the trick is to find a long string that form words and coherent sentences according to the rules of

Glenn David Bauscher Page 6 5/3/2010

The Peshitta Aramaic-English New Testament An Interlinear Translation

grammar and syntax of a language. That has not been found to occur in the many efforts of a team of researchers over a four year period of searching for codes in five different editions of The Greek NT!

I have found six long codes in The Peshitta NT thus far, and I am convinced there are many more to be found. All of them are gospel messages of The Christ, concerning His birth (one) or suffering and death (five). The shortest is 25 letters long, and is about His birth:

in a manger Yeshua will blossom of God The Son where? to lodge

This code is an example of a "wrapped" ELS, where the text—in this case the entire Aramaic New Testament is made a loop, the end being connected to the beginning and searches can continue on indefinitely.

The Peshitta Aramaic-English New Testament An Interlinear Translation

Note: This code has been verified by an Hebrew scholar fluent in the language- Dr. Nathan Jacobi.

This is an equidistant letter sequence- ELS, found using the computer program Codefinder 1.22. It skips letters, searching for a code; in this case, I entered the words "Jesus in a manger", in Hebrew. It searched for the term in The Peshitta New Testament, which uses the Hebrew alphabet in its Aramaic language- The native tongue of Jesus and His countrymen.

The ELS reference is 18474 characters between rows.

There are 1 displayed terms in the matrix.

The matrix starts at 2 Peter Ch 1 V 2 Letter 13 and ends at Acts Ch 27 V 10 Letter 61. The matrix spans 443377 characters of the surface text.

The matrix has 25 rows, is 1 columns wide and contains a total of 25 characters. Codefinder 1.22 found the term, starting at 2 Peter 1:2, letter 13 (James,1&2 Peter follow Acts in the Eastern canon order of books) by skipping 18,474 letters 24 times, spells out exactly what I have printed above. It goes to the end of Revelation and wraps around to Matthew and continues to Acts 27:10, letter 61, thus going through 96% of The New Testament

If one letter of this 96% of The NT were deleted or one letter added to it, this Christmas code about The birth of Christ would not exist!

What are the chances of finding this 25 letter message in this text?

I could go on and on with more codes. These are the first I found. I have recently found a 191 letter code which is a string with a message in Hebrew of 93 letters, then 77 of those letters also spell out an Aramaic message, and 23 of those also spell out another Hebrew code backward! This code goes through the entire NT almost 16 times and has a .skip # of 74,806. Its R Factor is 177

All these codes depend on the exact number and arrangement of letters in the search text, which for most of the searches, is the entire NT. If one letter were added to the NT anywhere, all of the codes would disappear! If one letter were deleted, the same would apply!

Glenn David Bauscher Page 8 5/3/2010

The Peshitta Aramaic-English New Testament An Interlinear Translation

To test the hypothesis that God put codes into The Bible, I performed an extensive experiment. My hypothesis stated: "If God were to put codes in The Bible, He would also code the text with His Names and Titles as found in The Scriptures in Hebrew and Aramaic,, as a sort of signature, fingerprint or Divine watermark, in such significant numbers that there would be no doubt that He was the author of the text and codes. I tested 95 Names and Titles of the Godhead in Hebrew and Aramaic and performed several experiments. The last one involved 367 searches in The Peshitta NT and also 367 searches in a control text, which is a scrambled Peshitta NT. The same names and skip ranges were used in both texts and the results were analyzed statistically with the oversight of professional statistician and former fellow of Price Water House Cooper, the world's largest accounting firm, Ed Sherman.

Ed now hosts a web site and newsletter devoted to the research of Bible codes. He was once a skeptic, but is now convinced by the mathematical odds against these being chance occurrences, that the Bible was coded by God thousands of years ago.

Ed has published my findings in several articles of his newsletter, Bible Code Digest, at Biblecodedigest.com. The results of my experiment are quite compelling evidence and the odds against the Names found occurring unintentionally in The ancient Peshitta NT at all skip numbers, from 1000 to 230,000, throughout the 27 books from Matthew to Revelation-those odds are enormous.

The average probability for one search of one Divine Name at an average skip range of 1000 to 40,000 skipped letters per search is one in 1.64 million! The control text yields completely normal and predictable results. The average probability for the same search in the control text is 1 in 2, or 50%, which is to be expected.

The cumulative results in The Peshitta NT for its 367 toroidal searches at all skip !numbers above 1000 to 230,000 max. yield a composite probability of 10^{2100} to one

If this is not enough, by using nine other methods of computer analysis of the respective texts, I have verified the secondary premise that the Peshitta is not a translation, but that the .Greek NT is translated from The Peshitta

The above explains why I have proceeded with an interlinear translation of this most unusual text. I believe what I have in my possession is the exact, word for word, letter for letter, original and Divinely authored New Testament! It contains no errors of any kind-historical, grammatical, orthographical, textual, geographical, scientific, or theological

It answers to our Lord's promise:

שמיא וארעא נעברון ומלי לא נעברן -Matthew 24:35

"Heaven and earth may pass away, but My words shall not pass away".

The Peshitta Aramaic-English New Testament An Interlinear Translation

תעבר תעבר בשיק הו דין דשמיא וארעא נעברון או אתותא חדא מן נמוסא תעבר Luke 16:17

And it is easier for heaven and earth to pass away, than for <u>one</u> <u>letter</u> to pass from the law.

"The Law" is a term referring to the written word of God, as John 10:34 reveals, since Jesus refers to Psalm 86 as "The Law".

<u>The law of the LORD</u> is perfect, converting the soul: the testimony of the LORD is sure, making wise the simple.

Psalms 19:7

I dedicate these four Gospels and their translation to Him Who authored them and Who has perfectly preserved and revealed them for us and all generations to come. May they accomplish His good pleasure and glorify The Name of The Savior of the world, God His Father, and The Blessed Holy Spirit, for all time and eternity. Amen

The Love Letter

If you were in love, and your lover had died, and her love letters to you had been translated by request of a friend who wished to write your story in Chinese, which would be more precious to you, the originals or the translations?

Suppose that someone had stolen the originals and for many years, all you had were the translations. Would you want those originals back again?

You most likely would be unable to read Chinese, and so would have it translated back into your native English. Now you have a translation of a translation, and you know much of the original power and meaning has been lost through translation from English to Chinese, languages quite alien to each other, but then, the translation from Chinese back to English at least doubles the dilemma, if not more so.

If those originals were to come back to you, you would read them through tears and embrace them, as if she had returned to you. Every word would be perfect and alive! This Aramaic gospel is what I have just described; It is the love letter and story of your Lover and it is the original.

It is in His native tongue and it is word for word what He had said and done; it is perfect and alive. We have read only translations and translations of translations till now. I wanted and have searched long and hard for the originals, and now I know I have found them for all His letters.

The Peshitta Aramaic-English New Testament An Interlinear Translation

If you could read Aramaic, I believe you would weep upon reading these as I have. Much has been lost in translation & much has been restored in this discovery, which is a long story (I have written much about the evidence at aramaicnt.com), but the proof is in the letters themselves. This interlinear is the most reverent and precise form of translation possible, as it gives a word for word English equivalent of the Aramaic, and it displays the original Aramaic text as well. I am convinced that one of the reasons Mel Gibson's "*The Passion of The Christ*" was so powerful was that the script was in Aramaic, the language of our Lord. It sounded authentic and true to life. Of course, the vivid visual depictions could only amplify the realism.

Behind all of it, there is a revelation of a Love deeper than hell, higher than heaven, and wider than the universe!

John 15:13

(there is not) לית (this) הנא (than) הובא (greater) דרב (love) הובא (will lay down) נפשה (his life) נפשה (that a person) דאנש (his friends) רחמוהי (for the sake of) הובא

There is no greater love than this, that a person lay down his life for his friends. Read this letter slowly and touch the words as you read. These are the original words of your Lover to your soul. Read it and weep.

The Holy Gospel Preaching of Matthew 🏄 אונגליון קדישא כרוזותא דמתי

פשיטתא ארמאית-אנגלית סברתא קדישתא פושקא שקא על שקא The Peshitta Aramaic-English Holy Gospels

An Interlinear Translation

Background

The Aramaic Peshitta is displayed in the square Aramaic-Hebrew script, according to the characters used in first century Israel and Syria, with many textual notes and commentary, comparing Greek New Testament readings with the Aramaic and forcefully demonstrating that the original Greek NT is translated from the Peshitta NT text, which Peshitta text is the original and God - breathed New Covenant, from Matthew to Revelation.

This conclusion is the subject of another book, **Divine Contact - The Original NT Discovered**, authored by me. The Peshitta itself is a miracle in many ways. It contains much coded information throughout, discoverable only by computer in this century. Some of these I discuss and show in the above introduction. The above named book displays them in depth, along with statistical analysis of their probabilities. I employed nine other proofs, primarily linguistic computer analyses, which verify the above assertion that The Peshitta NT is Divinely authored.

I am an ordained Protestant minister since 1976 and have pastored several Baptist and non denominational independent churches since that time. I have been a student of Koine Greek since 1974 and have a B.A. in Ministerial Studies from Bob Jones University,, 1976. I also studied NT Textual Criticism and the Greek manuscripts independently while attending that school and since graduation. I have also studied Greek and Hebrew over the past thirty years, having become quite proficient in Greek and, in the last five years, with Aramaic especially; certainly proficient enough to read the Greek New Testament and The Peshitta and translate them accurately into English.

The Holy Gospel Preaching of Matthew

אונגליון קדישא כרוזותא דמתי

I have searched long and hard for the original NT text, having been strongly convinced the Majority Greek text was the closest to the original NT. That is essentially the Greek text the King James translators used for the NT. There is a recognized problem with that position, however, when approaching the entire book of Revelation; It has no Majority text for many readings! The manuscripts are divided up into several large groups, each supporting a different reading. That fairly discredits the Majority Greek theory of reconstructing the original, though I believe that approach is far superior to the Critical and Eclectic textual approach favored by many textual scholars of the past century, which produced the Nestles' Greek NT and the modern English versions, such as The NIV, RSV, ASV, The Living Bible, NASV, etc. All those versions rely primarily on a few mss. for the NT text and ignore 95% of the 5000 Greek mss. which may support a significantly different reading. That cannot be sound practice, as it overlooks the simple truth that the original readings were bound to be reproduced in the largest numbers of manuscripts, not in just one or two. Nevertheless, the Greek Textual theories all break down at some point. This, in my humblest opinion, though I think I have more than an opinion in this matter, is because the original text was not Greek at all, but Aramaic. It had been long held, up until the end of the 19th century that The Peshitta was the 2nd century translation of The Greek NT, and that it was probably the best and most ancient version. It was also generally recognized that it agreed with the traditional Greek text of The NT (also called **The Textus Receptus**pronounced "Rekeptus") or "Received Text".

Once we understand that the Majority Greek tradition represents the earliest translation, certainly 1st century, of the original autographs, and that the original was written in Aramaic, we can make progress in ascertaining the original itself. This discovery for the Western world has been reserved for the 21st century – the computer age.

The Holy Apostolic Catholic Assyrian Church of The East has known this truth for almost 2000 years. They have been copying the Peshitta mss. by hand all these centuries, counting the letters and words, keeping notes of the statistics in what is called a Massora. They still do this by hand today. But Western arrogance and pride never thought to question that Jesus Christ and His fishermen and tradesmen disciples spoke Greek - a Semitic people in a fiercely Semitic culture which had remained so for over 1200 years. They would have rather died than to discard their Semitic tongue (Aramaic had been their language for seven centuries, and was the language of half the book of Daniel and several chapters of Ezra, books of Holy Scripture). Never would they as a nation adopt the pagan Greek tongue as their own.

Aramaic and Hebrew are as similar as any two languages can be; they shared the same alphabet and characters in the first century and earlier; their grammar is essentially the same as is the pronunciation of many words; many words are similar in both languages.Personal names are usually identical. "Jesus" is "Yeshua" in Hebrew and Aramaic. "Christ" is "Meshikha" in Aramaic – "Meshiakh" in Hebrew.

The Holy Gospel Preaching of Matthew 🎁 אונגליון קדישא כרוזותא דמתי

For me, the words of The Peshitta itself are as powerful a proof as the scientific evidence of the codes and Aramaic-Greek word comparisons. This I discovered only by translating every word of the Gospels. To read the words of The Christ in His native Aramaic, and as I believe, in written form exactly as He uttered them, is a life changing experience. I am lifted out of myself by them, as was John The Apostle: "Come up hither, and I shall show you things which must be hereafter."

John's disciples came up behind The Son of God: And Jesus turned, and saw them coming after him, and he said to them: What seek ye? They said to him: Our Rabbi, where stayest thou? He said to them: Come, and see. And they came and saw where he lodged; and they were with him that day, for it was about the tenth hour.

According to ancient tradition of church fathers, (Origin especially stands out in my mind), the four beasts of Revelation six represent the four Gospels: One with a lion's face, one with a calf's head, another with a man's, and one with an eagle's. Matthew presents Christ as King of Israel (Lion of the tribe of Judah); Mark presents Him as the Servant of Jehovah, in His many works of service to Israel, Luke presents The Son of Man, and John shows The Son of God, The LORD of Heaven, represented by the eagle, the dweller of the heights.

Revelation has this phrase four times recorded: "Come and see." Each invitation is spoken by one of these four beasts in his order. I believe the Gospels invite us to "Come and see" the glory of Him Whom they present.

Isa 66:18 For I know their works and their thoughts: it shall come, that I will gather all nations and tongues; and they shall come, and see my glory.

"Come and see."

אונגליון קדישא כרוזותא דמתי

The Gospel of Matthew

Chapter 1

Aramaic reads from right to left. The first Aramaic word is כתבא

To read the translation, read the parentheses with blue English words from rightmost parentheses first, then left of that, etc.. Each Aramaic word is followed by its English equivalent. I have labeled the first verse with the first, second, third, etc. word or phrase.

"Book" is word 1; "of the genealogy" is number 2; "of Yeshua" is number three; "The Messiah" is number 4; "The Son" is # 5; "of David" is # 6; "The Son" is # 7; "of Abraham" is # 8.

The plain English prose translation would be the above eight numbered words and phrases arranged in order:

1 2 3 4 5 6 7 8 (Book) (of The Genealogy) (of Yeshua) (The Messiah) (The Son) (of David) (The Son) (of Abraham).

This is how one should read the interlinear throughout. Most verses will be understandable if read in this way, though there will be exceptions due to different word order in Aramaic. Try the next verse. The geneaology is very simple to read in this way.

```
אולד (Isaaq) איסחק (Isaaq) אולד (begot) אולד (Yehuda) איסחק (Phores) אולד (Yehuda) לאיסחק (begot) אולד (Yehuda) לפרץ (Phores) אולד (Yehuda) לפרץ (Phores) אולד (Phores) אולד (Phores) אולד (Phores) אולד (Phores) לפרץ (Phores) ולורח (Phores) אולד (Phores) אולד (begot) אולד (Begot) אולד (Begot) אולד (Begot) אולד (Begot) אולד (Phores) אולד (Begot) אולד (Begot) אולד (Boaz) אולד (B
```


The Holy Gospel Preaching of Matthew

```
(Yokania) אילוכניא (Yoshiah) אולד (Of Babel) דבבל (in the captivity) בגלותא (& his brothers) ובבל (& his brothers) ובבל (& his brothers) ובבל (& his brothers) אולד (from) בתר (of Babel) אולד (begot) דין (the captivity) שלתאיל (shelathiel) אולד (begot) לשלתאיל (begot) אולד (Shelathiel) אולד (begot) אולד (begot) אולד (begot) אולד (Abiud) אולד (begot) אולד (Eliakim) אולד (begot) אולד (begot) אולד (Eliakim) אולד (Eliad) לאליוד (Eliad) אולד (begot) אולד (Bilidd) אולד (Bilidd) אולד (Matthan) אולד (begot) למתן (Matthan) אולד (begot) ליוכף (begot) ליוכף (begot) ליוכף (begot) אולד (begot) המולד (bego
```

* This Yoseph would be Mary's father, not her husband. This is Mary's genealogy. Joseph's, (her husband), is in Luke 3. Joseph's father was Heli, not Jacob.

```
(Abraham) ברהו (from) אברהם (generations) שרבתא (generations) אברהם (all) אברהם (fourteen) ארבעסרא (pavid) דריי (the captivity) ארבעסרא (generations) שרבתא (bavid) דריי (until) ארבעסרא (the captivity) ארבעסרא (generations) ארבעסרא (of Babel) הבבל (from) ומן (fourteen) ארבעסרא (generations) ארבעסרא (of Babel) בלותא (the Messiah) ארבעסרא (the Messiah) ארבעסרא (fourteen) ארבעסרא (the captivity) אודי (the Messiah) בערות (fourteen) ארבעסרא (generations) ארבעסרא (fourteen) ארבעסרא (fourteen) ארבעסרא (the captivity) אידי (the birth) הוא (fourteen) ארבעסרא (generations) אודי (but) אידי (the birth) הוא (fourteen) אידי (for yeshua) ארבעסרא (for yeshua) ארבעסרא (for yeshua) ארבעסרא (for yeshua) אידי (for yeseph) הוא (for yeseph) בעולא (for yeseph) בעלא (for yespant) הוא (for yespant) הוא (for yespant) הוא אידי (for yespant) הוא (for yespant) בעלא (for yespant) הוא (for yespant) הוא אידי (for yespant) הוא (for yespant) הוא אידי (for yespant) הוא (for yespant) הוא (for yespant) הוא (for yespant) הוא yespanta (for yespant) אידי (for yespant) הוא (for yespant) אידי (for yespant) הוא (for
```

The Aramaic can mean "She will call" or "You will call".

```
(the thing) בול (that should be fulfilled) דנתמלא (happened) בול (all) מדו (but) דין (this) אדר (the prophet) דין (by) ביד (Jehovah) מריא (from) מל (from) מל (that was spoken) ביד (by) ביד (from) מל (from) מל (that was spoken) בתולתא (Behold) בתולתא (a Son) (the virgin) שמה (Behold) עמנואיל (a Son) ברא (ason) ונקרון (a Son) שמה (is with us) שמה (which is translated) ביד מתתרגם (his sleep) אלהן (from) שנתד (from) שנתד (but) יוסף (but) יוסף (but) מן (when) ביד (that which commanded) בפרך (bis wife) דמריא (according to) איכנא (he did) ודברה (according to) לאנתתד (the Angel) מלאכה (the took) דמריא (of Jehovah) והמריא (the Angel) מלאכה (the he took) ודברה (all) ביד (this wife) ביד (this sleep) מון המריא (all) ביד (this wife) מריא (the thing) ביד (the Angel) ביד (this wife) ביד (this wife) ודברה (this wife) ביד (the Angel) ביד (this wife) ודברה (this wife) ביד (this wife) ביד (this wife) ודברה (this wife) ודמריא (this wife) ודמר
```

The Holy Gospel Preaching of Matthew

אונגליון קדישא כרוזותא דמתי

(she delivered Him) דילדתה (until) עדמא (he knew her sexually) הכמה (& not) ולא (Yeshua) הכמה (His name) שוע (& she called) וקרת (the firstborn) בוכרא (her Son) בוכרא

One very important role <u>The Greek NT</u> plays in understanding <u>The Peshitta</u> is that it provides a window into first century Aramaic pronunciation in Palestine. Based on Peshitta primacy, the Greek NT is the work of a person bilingual in Aramaic and Greek and therefore the names of the NT would provide a key to understanding what dialect and pronunciation characterized the Aramaic of Israel in the time of The Messiah. I try therefore to consult the Greek transliterations of the Semitic names found in The NT in giving the English renderings, so as to give a phonetic rendering, not merely a transliterated written rendering of the Aramaic letters. The Aramaic spoken by our Lord seems to have been somewhere between Eastern and Western Aramaic in pronunciation.

ישוע – The Name of our Lord, was probably pronounced, "Yayshu" in first century Israel. I obtain this from the Greek transliteration Inoov - "Iaysou", pronounced "Yaysoo". Greek has no "sh" sound; supplying that from w gives "Yayshu". Aramaeans today pronounce it (Western) "Eesho" or (Eastern) "Eshoo".

Chapter 2

```
ן (Yeshua) ישוע (was born) דין (but) דין (when) כד (when) אתילד (in Bethlekhem) בביתלחם בביתלחם (the King) מלכא (of Herod) מלכא (in the days) ביומי (to Jerusalem) מגושא (the East) מדנחא (from) מגושא (the Magi) מגושא (came) מגושא (the Bast) מגושא (the Magi) מגושא (the East) מגו
```

When reading the interlinear, if "but" is seen next to the Aramaic word [77, "but" may be omitted from the translation, and the basic sense of the verse will be clear. Normally this word will be the first word translated in a sentence or phrase where it occurs, where it is never the first in Aramaic.

```
(of the Judeans) דיהודיא (the King) מלכא (where is?) איכו (& they were saying) ואמרין (His star) מלכא (we have seen) דאתילד (who has been born) חזין (we have come) במדנחא (to worship) למסגד (in the East) במדנחא (אוני הוא הארין) ואתין
```

When reading the interlinear, if "for" is seen next to the Aramaic word "for" may be omitted from the translation, and the basic sense of the verse will be clear. Normally this word will be the first word translated in a sentence or phrase where it occurs, where it is never the first in Aramaic- "For we have seen...", not "we have seen for...".

```
3 (the King) מלכא (Herod) דין (but) דין (heard) שמע (with him) מלכא (Jerusalem) אורשלם (& all) וכלה (& he was troubled) ואתתזיע
```

Often Aramaic has the verb before the subject; In English, we reverse the order, putting the subject first: "Heard but Herod" becomes "But Herod heard", or simply, "Herod heard". Now you have the basic tools with which to read and understand this Aramaic interlinear.

```
(of the people) אינון (& the scribes) ביתלחם (priests) להנא (the chief) בית (all of them) לא הוא (& he gathered) לא (the Messiah) לא הוא (would be born) לא מתילד (them) לא (them) לא (he was) הוא (& asking) לא (de asking) לא (de asking) הנון (the Messiah) ביתלחם (said) ביתלחם (said) ביתלחם (those) ביתלחם (for) ביתלחם (for) ביתלחם (for) ביתלחם (for) ביתלחם (the least) ביתלחם (the least) ביתלחם (for) לא (for) הויתי (you were) במלכא (shall proceed) לא (for) לא (from you) ביתלחם (among the kings) במלכא (the King) לא (shall proceed) ליהורא (will shepherd) לא (שוון לא (He Who) ביתלחם (Herodus) למנושא (the Who) הרורס (kerodus) למנושאית (the Star) למנושא (the Magi) למנושא (the Magi) למנושא (the star) באינא (the star) להון (to Bethlekhem) לביתלחם (to Bethlekhem) ואלו (the Magi) אלון (the Magi) של (to Bethlekhem) של (to them) ואלו (to Bethlekhem) של (about) של (to them) של
```


The Holy Gospel Preaching of Matthew

```
אונגליון קדישא כרוזותא דמתי
                                                                                                                                                                                                                                             (you \text{ find Him}) ראשכקתוניהי (\& \text{ when}) ומא (very carefully) רפיטאית
                                                                                                              (Him) אסגור (worship) אול (may go) אול (I) אול (so that also) אול (show me) חואוני (come) חואוני
                                                                                                                                                                              (the king) מלכא (from) מן (they heard) שמעו (when) און (they) הנון (they) דין (they) שמעו (when) דין (they) דין (they) הוו (that they had seen) אולו (that (star) אולו (& behold) במדנהא (they went) אול (went) הוא (went) במדנהא (it) (went) אול (went) הוא (the East) (עדמא (until) איכא (before them) מן (the Boy) איכא (was) דאיתוהי (where) מליא (from) מליא (the Boy) מדיע (where) איכא (where) איכא (the Boy) מדיע (where) איכא (where) איכא (שור איכא (where) איכא (שור איכא (where) איכא (שור איכא (where) איכא (שור איכא (where) איכא (where) איכא (שור איכא (where) איכא (where) איכא (where) איכא (where) איכא (שור איכא (where) איכא (where) איכא (שור איכא (where) איכא (where) שור איכא (שור איכא (where) איכא (where) איכא (שור איכא (where) איכא (where) איכא (שור איכא (where) איכא (where) שור איכא (שור איכא (where) איכא (שור איכא (where) איכא (שור איכא (where) איכא (where) שור איכא (שור איכא (where) איכא (שור איכא (שור איכא (where) איכא (שור איכא (where) איכא (שור איכא (ש
                                                                                                                                                                                                                                                                         (the star) לכוכבא (they saw it) הזאוהי (but) דין (when) כד (very) הדין (great) הדיו (with joy) חדותא (they rejoiced) חדיו
                                                                                                                                                                לה (Him) ופתחו (their treasures) סימתהון (their treasures) לה (Him) ופתחו (gifts) לה (to Him) קורבנא (to Him) (gold) ולבונתא (gold) (to Him) (gold) (דהבא (gold) (to Him) (to
                                                                                                                                                                                              (that not) דלא (in a dream) בחלמא (to them) להון (& it appeared *) ואתחזי (* by a road) באורחא (Herod) באורחא (they should return) נהפכון (they canother) אחרתא (they went) אחרתא (another) אחרתא (they went) אחרתא (they went)
                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           Greek has χρηματισθεντες: "Being Divinely warned"...
                                                                                                                           (The Angel) מלאכא (appeared) אתחזי (they went) אולו (but) דין (as) כד (as) דין (as) אתחזי (to to him) אולו (wead) מלאכא (to Yoseph) אתחזי (in a dream) בחלמא (of Jehovah) דיסריא (arise) בחלמא (מוסריא (arise) למליא (מוסריא (arise) דיסריא (arise) דיסריא (arise) דיסריא (to Egypt) דיס (arise) אולו (to Egypt) ועמין (arise) וערוק (arise) אולו (to Egypt) אנא (arise) אולו (to Egypt) דיסריא (the same) הו (is going) אנא (I) אוא (appeared) אין (arise) אולו (to to seek) אולו (to destroy Him) למבעיה (to destroy Him) אין (so as) דיטריאין (to seek) הרודס (Herod) אין (to seek) אין (to seek) הרודס (to destroy Him) אין (so as) דיטריאין (to seek) הרודס (to destroy Him) אין (so as) דיטריאין (to destroy Him) אין (so as) דיטריא (to destroy Him) (to destro
                                                                                                                                                                                                            (The Boy) לטליא (he took) שקלה (arose) דין (but) דין (Yoseph) יוסף (to Egypt) דין (to the night) וערק (& fled) וערק (& His mother) ולאמה
                                                                                                           (the death) למותה (there) והוא (& he was) תמן (there) עדמא (until) למותה (& he was) הוא (the death) בהרודס (that was spoken) דאתאמר (the thing) בהרודס (that it should be fulfilled) בנביא (thered) מון (that says) בנביא (through the prophets) בנביא (from) מריא (from) מצרין (Egypt) קרית (My Son) לברי (I have called)
                                                                                                                                                    (that he was mocked) הרודס (he saw) אוו (when) אחודס (Herodus) הרודס (then) מן (מונשא (greatly) מגושא (the Magi) אתחמת (the Magi) מגושא (by) מגושא (by) מגושא (all of them) מליא (when מן (all of them) מן (the boys) אוויס (whe killed) ודכלהון (for Bethlekhem) ודכית-לחם (greatly) ודכלהון (when (the boys) מון (from) (its borders) ודכלהון (word) ודכלהון (two) מגושא (from) מגושא (the Magi) מגושא (from) מגושא (that he searched out) דעקב (the time) מגושא (according to) איך (the Magi) אוושא (the Magi) אוושא (the Magi) איך (the Magi) אוושא (the Magi) אווושא (the Magi) אווו אווויש (אוווישא (the Magi) אוווישא (the Magi) אווישא (the Magi) אוווישא (the Magi) אוווישא (the Magi) אווישא (the Magi) אוו
 All Aramaic idioms are colored purple in the Aramaic text. "Bar tarthine shanine" - "a son of two years", means, "a two
year old boy".
                                                                                                                                                                                                         (that was spoken) דאתאמר (the thing) מדם (was fulfilled) הידין (then) הידין (that was spoken) אתמלי (the prophet) נביא (Jeremiah) ארמיא (by) ארמיא (by) ביד (by) ארמיא (by)
                                                                         (great) אשתמע (was heard) ברמתא (in,Ramtha) בכיא (was heard) ואליא (a voice) קלא (קלא (was heard) ברמתא (a voice) בריא (או (ther children) בניה (veeping) בכיא (weeping) בכיא (Rachel) בניא (they are) דלא (not) איתיהון (because) בניא (they are) למתביאו (to be comforted) מטל (she is willing) צביא (או הוון ביא הוון ביא (או הוון ביא (או הוון ביא הוון ביא (או הוון ביא (או הוון ביא הוון ביא (או הוון ביא הוון ביא הוון ביא הוון ביא (או הוון ביא הוו
                                                                                                                                                                                                                                                                    (the King) מית (Herod) הרודס (but) דין (died) מית (when) כד (of Jehovah) מלאכא (The Angel) מלאכא (appeared) אתהזי (in Egypt) במצרין (to Yoseph) ליוסף (in a dream) בחלמא
```


The Holy Gospel Preaching of Matthew

אונגליון קדישא כרוזותא דמתי

```
(of Israel) דאיסראיל (to the land) לארעא (& go) וול (& His mother) ולאמה
             (they have died) להון (to them) גיר (to them) דבעין (they have died) מיתו
                                                                                                                    (of the boy) בשה (the life) הוו (were) בשה (were)
(& His mother) ולאמה (The Boy) דבר (took) בר (arose) קם ($Yoseph) ויוסף (ל Yoseph) קם (f Israel) איסראיל (to the land) ארעא (& came) ואתא
                          (was) דין (that Arkilaus) דארכלאוס (he heard) הוא (but) דין (when) כד (Herod) דין (in the place of) ארכלאוס (in Judea) ביהוד (the king) מלכא (there) ביהוד (the feared) דואיל (to go) לתמן (his father) אבוהי (in a dream) דואיל (to him) אבוהי (that he speared) בחלמא (of Galila) דואיל (to the region) לאתרא (that he should go) דואיל (to the region) אחרא (that he should go)
         (that is called) דמתקריא (in a city) במדינתא (to dwell) שמר (& he came) איך (אמא (that should be fulfilled) דנתמלא (Natsareth) וצרת (אונדת (that should be fulfilled) דנתמלא (the thing) מדם (the thing) דאתאמר (the thing) מדם (He shall be called) נתקרא (that a Nazarene) דנצריא (אונדרא (that a Nazarene) במדם (אונדרא (א
```

Chapter 3

```
(of Judea) דיהוד (in the desert) בחורבא (he was) הוא (& preaching) ומכרז
(the baptizer) בהון (John) דין (but) ביומתא (in days) הנון (in them) אתא (in them) בהון (in them) בהון
                      (it) קרבת (has come near) לה (repent) לה (& he said) אמר (of Heaven) דשמיא (the Kingdom) מלכותא
```

"Taabu" has a basic meaning "to return". It can mean "return to God", "be converted" or "repent". Whichever its translation, it always indicates a change of direction, which in the moral sense is always a change in the right direction. With the prodigal son, it started when he "came to himself" (a return to his right mind) and led him to say "I will arise and go to my father", & to then to go down the road and return home and to say to his father, "I have sinned before Heaven and you and am no more worthy to be called your son". That is true repentance; it really combines all the above meanings in one very powerful and life changing experience and brings a person home again to himself and to his Father in Heaven.

```
(of whom was said) אמיר (he) הו (for) גיר (this is) הנו (this is) הנו (in the desert) גיר (that cries) דקרא (a voice) קלא (the prophet) גביא (Isaiah) ביד (by) אשעיא (by) ביא (His paths) אורחה (the way) דמריא (of Jehovah) ואורחה (prepare) שורחה (the way) ביא לשבילוהי (prepare) אורחה (the way) במיבו (the way) אורחה (the way) במריא (the way) אורחה (the way) אורחה (the way) במיבו (the way) במיבו (the way) במיבו (the way) אורחה (the way) במיבו (t
(of the field) דברא (& honey) ודבשא (locusts) קמצא (& his food was) דברא (of the field)
                                                (Judea) הות (was) אורשלם (Jerusalem) הות (going out) נפקא (then) הידין (the Jordan) הות (region) אתרא (which is around) ורדנן (the whole) וכלה
                                                                                (in the Jordan) ביורדנן (by him) מנה (they were) הוו (& being baptized) ועמדין
                                                                                                                                   (their sins) בחטהיהון (confessing) בהרא (while) כד (their sins) בהרא
                                                                            (the Pharisees) ברישא (from) מן (many) ברישא (but) דין (he saw) דין (when) כד
                                           (the Sadducees) דוק א (the Sadducees) למעמר (the Sadducees) אור (when) אור (the Sadducees) למעמר (from) ומן (who?) דוק אמר (offspring) דארין (to them) אמר (he said) דהון (to them) ילדא (that is coming) אמר (the wrath) מן (from) מן (to flee) דארא (instructed you) חויכון (who?) דונוא (the wrath) אוריכון (to flee) דארא (that is coming) אוריכון (the wrath) דארא (the wrath) אוריכון (to flee) דארא (the wrath) דארא (the wrath) אוריכון (to flee) דארא (the wrath) אוריכון (the wrath) דארא (the wrath) אוריכון (
                                               עבדו (that is worthy) דשוין (fruit) ארא (therefore) הכיל (produce) דביל (produce) בארא
                                                                                                                                   (in yourselves) ולא (& say) ותאמרון (think) תסברון (& not) אול (Abraham) אית (to us) אן (is) אית (that the father) אמר (God) אלא (can) הלין (for) גיר (to you) אלהא (say) אמר (stones) אלין (these) הלין (from) מן (to Abraham) למקמו (children) בניא (children) בניא (children) בניא (children) בניא (children) בניא (children) אלהא (אברהם (בוא אור) אלין (children) אלין (בוא אור) (בוא אור) אלין (בוא אור) 
                                                (of the tree) אילנא (the root) דינ (behold) דינ (the axe) סים (the axe) דינ (but) דינ (behold) הא
      Glenn David Bauscher
                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     5/3/2010
```


The Holy Gospel Preaching of Matthew

```
אונגליון קדישא כרוזותא דמתי
                                         (good) אילנא (that fruit) דפארא, (therefore) הכיל (tree) אילנא (every) הכיל
                       (into the fire) עבר (kas produced) מתפסק (not) (is cut down) מתפסק (has produced) עבר (not) עבר
   (for repentance) אנא (in water) במיא (vou) למיע (vou) אנא (baptizing) אנא (I) מעמד (vou) אנא (vou) אנא (vou) אנא (vou) אנא (vou) במיא (vou) אנא (vou) אנא (vou) דבתרי (vou) אנא (vou) אנא (vou) דבתרי (vou) אנא (vou) דבתרי (vou) אנא (vou) מני (vou) מטנוהי (vou) בנורא (vou) בנורא (vou) בנורא (vou) בנורא (vou) בנורא (vou) מעמד (vou) בנורא (vou) בנורא (vou) מעמד (vou)
                                                                                (for the winnowing fan) דר (is) דר פשא (is) דר
      (& the wheat) וחמא (His threshing floor) אדרוהי (His threshing floor) וחמא (א He purges) באידה (in His hand) ומרכא (He will burn) לאוצרוהי (into His barns) ותכנא (He gathers) כנש
                                                           (extinguished) דעכא (which is not) דל (in fire) בנורא
                                                   (Galila) אָרָא (from) גון (Yeshua) ישוע (came) אָרָא (then) הידין
                        (to the Jordan) לות (to the Jordan) דונעמה (to the Jordan) ליורדנן
                                                   (Him) הוא (had) הוא (refused) כלא (John) הוא (but) דין (he) הו (he) הו (he)
                                          (by You) אנא (need) אנא (I) סניק (k he said) אנא (& he said) אנא (water המנד (water fine) אתעמד (to be baptized) אתעמד (to be baptized) אתעמד (to be baptized) אתעמד
                      (to him) הו (& said) אנא (answered) ענא (Yeshua) ישוע (but) דין (He) ה
 (for us) און (it is proper) אא (for הכנא (this) הכנא (now) השוק (allow) שבוק (allow) הכנא (to fulfill) הידין (justice) כלה (allow) כלה (to fulfill) הידין (to fulfill) שבקה
               (at once) מחרא (Yeshua) שנד (but) דין (was baptized) מחרא (when) כד, (when עמר (but) מיא (from) מיא (He came up) סלק (He came up) מין (from) מיא (the Water) מין (the Heavens) שמיא (to Him) שמיא (upon Him) וווא (were coming) וארך (descending) איך (like) יונא (descending) איך (mestable properties) איך (mestable properties) איך (mestable properties) איך (mestable properties) וארת (mestable properties) איך (
                                                         (the Heavens) שמיא (from) מן (a voice) אלא (& behold) והא
                                                                                (My Son) ברי (This is) דגו (that said) דאמר
                                                     (I am delighted) אצטבית (The Beloved) אביבא (The Beloved) אביבא
                                                                                                                              Chapter 4
       (of Holiness) אתרבר (The Spirit) רוחא (from) מן (was led) הירין (Yeshua) שוע (then) הירין (The Devil) אתרבר (to the wilderness) מן (to be tempted) דנתנסא (to the wilderness)
                                             (& forty) וארבעין (days) ומין (forty) ארבעין (& He fasted) ואר
(He was hungry) אחרית (afterward) דין (nights) לילון
                              (to Him) לה (& he said) ואמר (Tempter) דמנסא (The ) הו (& approached) וקרב (say) אות (of God) אלה (You are) אנת (The Son) ברה (if) ברה (if) אות (אות ברה און הא
                                                (bread) לחמא (will become) נהוין (stones) לחמא (that these) דהלין
          (it was written) הו (& said) אנא (answered) אנא (but) הו (He) הו (He) הוא (a son of man) בלחוד (only) הוא (by bread) בלחות (it was) הוא (that not) הוא (the mouth) מלא (by every) מלא (by every) מלא (of God) האלא (of God) האלא (of God)
      (holy) קורשא (to the city) למדינת (The Devil) אכלקרצא (brought Him) הידין (then) הידין (then) אכלקרצא (of the temple) אכלקרצא (the pinnacle) על (on) על (the stood Him) היכלא
           (of God) אות (You are) אנת (The Son) ברה (to Him) לה (to Him) לה (& he said) ויר (for) שדי (it is written) כתיב (down) לתחת (Yourself) נפשך (cast) נפשך (this angels) לתחת (will concerning You) עליך (He will command) ועל (this angels) דלמלאכוהי (You strike) נשקלונך (they will carry You) (their hands) אידיהון (their hands) נשקלונך (on a stone) רגלך (Your foot) בכאפא
                                            (it is written) כתיב (again) תוב (Yeshua) ישוע (to him) אמך (said) אמר (your God) חנכא (Jehovah) למריא (you will tempt) אלהך (not) דלא (אוריא
(high) רם (very) דטב (to a mountain) לשורא (The Devil) אכלקרצא (brought Him) דברה (again) דוברה
```

Glenn David Bauscher 5/3/2010 Page 20

אונגליון קדישא כרוזותא דמתי

The Holy Gospel Preaching of Matthew

```
(& the showed Him) ושובחהין (all) מלכותא (the kingdoms) רעלמא (all) ושובחהין (be showed Him) וחויה
                                                                                              (I shall give) אחל (to You) לה (these things) כלהין (to Him) לה (to Him) לה (to worship) הלין (You will fall down) לי (fi) תפל (to worship) תסגוד (You will fall down) און (if) תפל
                                                                                   (Satan) אמר (you) לך (depart) זל (Yeshua) ישוע (to him) אמר (said) אמר (then) לק (you will worship) גיר (Your God) אלהך (that Jehovah) אלהך (for כתיב (it is written) גיר (you will serve) בלחורוהי (you will serve) הפלוח (wou will serve) ולה (#Him) בלחורוהי (אומר)
                                                                                                    (angels) אכלקרצא (The Devil) והא (left Him) מלאכא (then) הידין (then) שבקה (Him) אכלקרצא (they were) והא (approached) לה (Him) לה
                                                                                                                                                           (that John) דיו (Yeshua) ישוע (but) דין (heard) שמע (when) כַּד (when) כַּד
                                                                                                                                   (to Galila) לגלילא (He) אשתלם (departed) שני (had been delivered up) אשתלם
                                                               (in Kapernakhum) לנצרת (to dwell) אמר (& came) ואתא (Natsareth) לנצרת (& He left) ושבקה (לא He left) ושבקה
                                        על (on יד (the side) ימא (of the sea) בתחומא (in the borders) דובולון (of Zebulon) ודופתלי (the side) על (on) יד
                                                                                                                      (that was spoken) אמרם (the thing) מרם (that it should be fulfilled) דנתמלא (that says) אשעיא (the prophet) גביא (Isaiah) אשעיא (by) ביד (by) גביד (by)
                                                                                                            ארעא (of Zebulon) דובולון (the land) ארעא (of the sea) ארעא (the way) אורהא (of Naphtali) דנפתלי (the land) דנפתלי (of the Gentiles) דיורדנן (of Jordan) דיורדנן (the crossings) גלילא
                                                                                                                              (in the darkness) עמא (who sat) דיתב (the people) עמא (& those) בוהרא (have seen) הזא (great) רבא (the light) ואילין (the light) בוהרא (in the shadow) באתרא (who were sitting) דיתבין (to them) נוהרא (the light) דנה (the light) להון (of death) דנה (to them) במותא (to them) במותא (the light) במותא (t
                                                                17. (repent) מן (to preach) ולמאמר (Yeshua) שרי (began) שרי (then) למכרזו (from) למכרזו (from) שרי (then) שרי (the Heavens) למכותא (the Kingdom) לה (it) גיר (it) מלכותא (the Kingdom) לה (the Heavens) לה (the Heavens) לה (the Kingdom) מלכותא (the Kingdom) לה (the Heavens)
                                                                                  (of Galila) דגלילא (of The Sea) ימא (the side) על (on) על (He was walking) דגלילא (when) וכד
                                                                                                                   (who was called) התרין (Shimeon) שמעון (brothers) דאתקרי (two) אחין (He saw) אחודי (his brother) אחודי (Andraus) ואנדראוס (The Rock) אחודי
                                                                                                                                                                          (into the sea) בימא (a net) מצידתא (for they were casting) דרמין (fishermen) איתיהון (they) הוו (were) גיר (were) צידא
                                                                            (after Me) תו (come) תו (Yeshua) ישוע (to them) להון (& said) אלהן (of men) בתרי (of children) אושא (of children) אירא (to become) אושא (I shall make you) ואעברכון
                                      (at once) בתרה (but) דין (they met) מבידתהון (left) מצידתהון (at once) בתרה (but) דין (they) מחדא (at once) שבקו
(two) מך (brothers) אחל (other) אחרנא (He saw) אחרנא (from) מן (from) מן (He passed) מן (& when) וכד (Zebedee) אחרנא (in a boat) אחרנא (his brother) אחרנא (& John) אחרנא (of Zebedee) יוברי (son) בדי (son) אחרנא (their nets) מצידתהון (who were setting in order) דמתקנין (their father) אבוהון אבוהון אבוהון אבוהון אבוהון מצידתהון (who were setting in order) אבוהון אב
                                                                                                                                                          (the boat) לאלפא (left) שבקו (at once) מחדא (but) דין (they) הנון (after Him) הנון (& they went) ואולו (& their father) ולאבוהון
                                  (He) הוא (& traveling about) ומתכרך (Galila) הוא (was) ישוע (was) ישוע (was) בכלה (in all) גלילא (was) ומתכרך (was) הוא (& traveling about) ומכרז (of the kingdom) דמלכותא (the gospel) בכנושתהון (in their assemblies) ומכרז (among the people) בעמא (& disease) וכורהן (sickness) כאב (every) כאב (every) כאב (was) בעמא (was) בעמא (was) בעמא (was) הוא (was) הו
                                                                          (Syria) כלה (lin all) בכלה (His fame) מבה (& was heard) ואשתמע (who ill) בכלה (those) בכלה (all of them) כל הון (those) וקרבו (& they brought) לה (had become) כל הון (with diseases) ביש (lill) עבידין (had become) בכור הנא (with diseases) ביש (with diseases) בתשניקא (who were afflicted) ביש (them) ביש (who were afflicted) ביש (them) ביש (& He healed) ומשריא (paralytics) ומשריא (all of them) ובר אנרא (all of them) ומשריא (who were afflicted) והבר אנרא (who were afflicted) ומשריא (who were afflicted) ווע עודר (who were afflicted) ווע עדר (who were affli
```

The Holy Gospel Preaching of Matthew

אונגליון קדישא כרוזותא דמתי

"Lunatics" comes from the Aramaic idiom, "Bar Agra", "Son of Rooftops", a practice of worshiping demons on one's rooftop who were believed active during the first and last days of the month, to avert their ill will towards the home.

```
(& from) ומן (Galila) גלילא (from) מן (great) סגיאא (crowds) כנשא (after Him) בתרה (went) ומן (Judea) אורשלם (Judea) ומן (from) ומן (from) ומן (from) (מן (from) (from) (the other side) אברא (from) (מן (from) (from) (the other side) אברא (from) (מן (from) (from
```

Chapter 5

```
(to a mountain) לטורא (He went up) סלק (the crowds) לכנשא (Yeshua) ישוע (but) דין (saw) הזא (when) כד
       וכד (when) יתב (He sat down) קרבו (came near) לותה (to Him) תלמידוהי (We sat down) וכד
  (& He said) להון (them) להון (He was) הוא (& teaching) ומלף (His mouth) ואמר (He was) ופתח
```

"And He opened His mouth & taught them..." indicates God Himself was opening Himself in revelation to His followers in The Person of His Son & Word ("Miltha"). He does not merely teach, but He is the Perfection & Blessedness of all that He commends and blesses in His disciples: "Poor, in The Spirit, mourning, meek, hungering & thirsting for righteousness, merciful, pure in heart, peacemaker, persecuted for righteousness. Jesus was revealing the meek & suffering God Who would be satisfied and comforted as a result of His humiliation and love for the souls of men by inheriting all of them through His redemption.We must look for Him in all His teaching, or we are not being taught as He wishes ("in The Spirit").

```
(in The Spirit) ברוח (who are poor) למסכנא (blessed are they) שוביהון (of Heaven) היל (the Kingdom) מלכותא (is) היל (because theirs) דרילהון
```

(See Matthew 22:43, the only other place in The Gospels where the same form of the Aramaic word "b'Rukh" (in,by spirit) is used, refers to The Holy Spirit. See also Luke 6:20: "And he lifted his eyes upon his disciples, and said: Blessed are ye poor; for the Kingdom of God is yours". He was talking about the poor who live in The Holy Spirit, not "the poor in spirit". God does not want us poor in spirit; He wants us to be spiritually rich. The Apostle Paul later wrote, "The Kingdom of God is not food & drink, but righteousness, peace and joy in The Spirit of Holiness".- Romans 14:17 Yeshua was addressing a people of The Spirit. This first beatitude lays the foundation for the rest of the sermon.)

```
(will be comforted) לאבילא (for they) דהנונן (who are mourning) לאבילא (blessed are they) נתביאון
(the earth) לארעא (will inherit) נארתון (who are meek) למכיכא (blessed are they) למכיכא
                                               (who hunger) לאילין (blessed are they), טוביהון (will be satisfied) נסבעון (for they) דהנונן (for justice) וצהין (& thirst) וצהין
                                                                                         (who show mercy) למרחמנא (blessed are they) מוביהון
                                                                              (mercies) רחמא (there will be) נהוון (for upon them) דעליהון
"Mercy" & "show mercy" comes from the Aramaic root, N277-"Rakhma", which essentially means, "love".
                                  (in their hearts) לאילין (who, are pure) דרכין (those) לאילין (blessed are they) טוביהון (God) דרכין (shall see) נחזון (for they) דהנונן
                                                                (peace) שלמא (that make) לעברי (blessed are they) טוביהון (they will be called) נתקרון (of God) דבנוהי (for the children) דבנוהי
                (for the cause of) מטל (who have been persecuted) אורדפו (those) לאילין (blessed are they) טוביהון (of Heaven) דילהון (the Kingdom) הי (for theirs) הי (for theirs) דרילהון (justice) אנותא
   (you) לכון (you) ורדפין (whenever) אמתי (whenever) דמחסדין (they revile) לכון (whenever) אמתי (blessed are you) מוביכון (word) אמתי (word) אמרין (against you), עליכון (they trevile) מלא (word) בישא (in falsehood) בדגלותא (for My sake) מטלתי מטלתי (word) בדגלותא (word) בדגלותא מטלתי (word) בדגלותא (word) בדגלותא (word) בדגלותא (word) בדגלותא (word) בדגלותא (word) בדגלותא (word) אמריין (word) אמתיין (word) בדגלותא (word) בדגלותא (word) אמריין (word) אמריין (word) בדגלותא (word) בדגלותא (word) אמריין (w
```


The Holy Gospel Preaching of Matthew

```
אונגליון קדישא כרוזותא דמתי
```

```
(they persecuted) גיר (for) דבנא (they persecuted) לנביא (they persecuted) קדמיכון (for) דיר (thus) גיר
                                                                                                                                 (but) אנתון (if that) אנתון (of the earth) אנתון (the salt) מלחה (are) אנתון (vou) (vou) אנתון (vou) אנתון
                                                               (it) לה (& set) וסימין (a lamp) שרגא (they light) מנהרין (& not) אלה (a lampstand) על (on) מנרתא (a basket) מאתא (under) מארא (are) אילין (those) דביתא (to all) אילין (& it gives light) ומנהר (ate) אילין (those) אילין (those) אילין (basket) אילין (basket) אילין (those) אילין (those) אילין (those) אילין (those) אילין (basket) אילין (those) אילין (tho
                                                                                                                                                                                                                                (before) קדם (your light) נוהרכון (will shine) הכנא (thus) הכנא
                                                                                  (good) בנינשא (that they may see) דנחזון (the children of men) בנינשא (that they may see) דנחזון (the children of men) בנינשא (Who is in heaven) דנחזון (wour Father) לאבוכון (wour Father) דבשמיא
                                                                                                            (that I should revoke) אוראיר (that I have come) אורית (think) ראשרא (not) לא (not) לא (The Prophets) און (or) גביא (The Torah) און (that I should fulfill) אתית (but) אמית (that I should revoke) ראשרא (I have come) אתית (that I should revoke) אמית (that I should revoke) אתית (that I should revoke) אווי אווי (that I should revoke) אתית (that I should revoke) אווי (that I should revoke) אתית (that I should revoke) אווי (that I should revokee) אווי (that I should revokeee
                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              (to you) גיר אמר (say) אנא (amen) אמין (amen) גיר אמר
                                                                      (& the earth) אברן (אמא) אנא (ואר (say) אנא (ואר (aline)) אברן (aline) אנא (ואר (aline)) אברן (aline) אברן (aline) אנא (aline) אברן (that until) אנא (that until) אבר (that until) אבר (from) (will pass away) און (עבר (aline) אברן (that until) אברן (aline) אברן (aline) אברן (that until) אברן (aline) אברן (that until) אברן (aline) אברן (aline)
```

"Yodh" is the smallest Hebrew letter. A "Taag" is a crownlet written above certain letters by the scribes and preserved in The Hebrew Massorah (Scribal notes on the readings and words of the Hebrew Bible) to identify certain significant words and their usages and number of occurrences in the scriptures. This indicates that the Torah scriptures would be divinely perfectly preserved via the meticulous work of the Hebrew scribes, and that the Massoretes of the sixth century AD were carrying on a tradition that existed in the first century and earlier, as referenced here by our Lord.

```
(violates) דנשרא (therefore) כל (who) מן (who) הכיל (therefore) דנשרא (violates) כל (commandments) מן (of) פוקדנא (of) מן (one) הלין (these) הלין (commandments) פוקדנא (of) מן (one) מן (one) הכנא (thus) לבנינשא (to the children of men) לבנינשא (thus) הכנא (will teach) במלכותא (of Heaven) דשמיא (in the Kingdom) במלכותא (will be called) במלכותא (will be called) במלכותא (of Heaven) הנא (will teach) ונלף (of Heaven) דנעבד (of Heaven) דעמיא (of Heaven) במלכותא (will be called)
                                                                        (will increase) אנא (that unless) גיר (for) גיר (to you) לכון (נית (say) אנאר (say) אנאר (say) אנאר (say) אנאר
                    21, (murder) אמעתון (to the ancients) לקדמיא (that it was said) דאתאמר (vou have heard) שמעתון (to judgment) דוקטול (that one is) הו (condemned) מחיב (who will murder) דוקטול (& everyone) וכל
(who) מן (that everyone) אנא (to you) אנא (saying) אנא (but) דין (I) אנא (without cause) איקא (his brother) אחוהי (without cause) איקא (without cause) איקא (without cause) איקא (without cause) איקא (will be angry) דנאמר (who will say) מחיב (before the judge) הו (condemned) וכל (everyone) הו (is) דנאמר (is) דנאמר (to condemned) מחיב (condemned) הו (is) לכנושתא (to Gehenna) דנאמר (is) לאחוהי (condemned) לאחוהי (to Gehenna) לאחוהי (condemned) לאחוהי (will say) לאחוהי (who will say) דנאמר (will say) דנאמר (who will say) דנאמר (who 
                                       (unto) אנת (your offering) קורבנך (you) אנת (bring) אות (therefore) על (do) הכיל (if) הכיל (the altar) אנת (you remember) התדכר (the altar) (the altar) מדבהא (any) מדם (grudge) אכתא (your brother) אחוך (against you)
                                                                                                                    (your offering) קורבנך (there) שבוק (leave) שבוק (first) מדבחא (the altar) מדבחא (before) אתרעא (your brother) עם (with) אתרעא (be reconciled) אתרעא
                                                                                                        (your offering) קורבנך (bring) קרב (come) את (& then) והידין
```


The Holy Gospel Preaching of Matthew

אונגליון קדישא כרוזותא דמתי

It is very telling to me that our Lord says "Come, bring your offering", rather than, "Go, take your offering". He speaks as The One Who receives the Divine offering from men. He spoke as One Who certainly believed He was God. There are many such subtle hints to this fact in the Gospels, and some not so subtle. Watch for them.

```
(your plaintiff) בעל דינך (with) עם (allied) אהוית (be) הוית (deliver you) בעל הינך (on the street) ענל (you) עמה (with him) אנת (while) עמה (quickly) ענל (quickly) ענל (deliver you) געל הינך (your plaintiff) בעל הינך (deliver you) נשלמך (deliver you) אסירא (deliver you) נשלמך (deliver you) לגביא (deliver you) ותפל (wyou fall) אירא (deliver you) נשלמך (deliver you) לגביא (deliver you) אירא (deliver you)
               (you will come out) אמר (that not) דלא (to you) אנא (say) אמר (and truly) ואמין (the last) אמר (farthing -1/4th ¢ ) שמונא (you give) דתתל (until) אחריא (from) מן (from) תמן
           (you shall commit adultery) דלא (that it was spoken) דאתאמר (you have heard) שמעתון
              (your eye) אינך (stumbles) מכשלא (of the right side) אינד (your eye) אינד (but) דימינא
                     (for you) און (it is profitable) פקח (from you) לגיה (bluck it out) ושריה (a cast it) מנך (pluck it out) הציה (pluck it out) הדמך (for your member) הדמך (for wout) ולא (for that be lost) גיר (for דנאבר (for your bedy) פגרך (your bedy) פגר (gour bedy) פגר (entire) פגר (pluck it out) בנהנא (for your bedy) בנהנא (entire)
                                                                                        30
                                  (stumbles) אירך (of the right) דימינא (your hand) אירך (& if) אירך
                          (it is profitable) פקח (from you) מנך (cast it) שריה (cut it off) פסוק (you) לך
                     (your members) הרמיך (one) הרמיך (that be lost) דנאבר (for) הרמיך (to you) לך (to you) גיר (for) בנאבר (into Gehenna) בנהגא (fall) בנהגא (entire) פגרך (to your body) בהגא
                (divorces) אתאמר (it has been said), רמן (that whoever) אתאמר (it has been said). לווער אווי (of repudiation) נתל (a writing) לה (her) לה (let Him give) דרוללא (His wife) אנתתה
      (is committing adultery) גאר (her that is divorced) שביקתא (takes) שביקתא
               (to the ancients) לקרמיא (that it was said) אמר (you have heard) תוב (again) תוב (in your oath) במומתך (you will lie) תרגל (that not) תרגל (your oaths) תרגל (to the Lord Jehovah) למריא (you will fulfill) תשלם (you will fulfill) דין (you will fulfill) אמריא
            (at all) אנא (say) אנא (but) דין (but) דין (to you) לכון (to you) לכון (it is) אנא (but) אנא (for the throne) דין (by Heaven) אנא (not) בשמיא (not) בשמיא (מון דאלהא לא
```

"You shall swear" is preserved in accordance with the English rendering of of the Ten Commandments and other Divine commandments; otherwise it should be, "You will swear", "You will not commit", etc. "Shall" should normally be reserved for Ist person singular future tense: "I shall". "Shall" is also appropriate for any Divine promise or prophesy.

```
(His feet) בארעא (under) דתחית (it is) ה' (for the stool) דכובשא (by the earth) בארעא (neither) ולא (the Great) בארישלם (of The King) ה' (for the city) ה' (for the city) רבה (by Jerusalem) רבא (nor) באורישלם (nor) באורישלם (the Great) ה' (for the city) ה' (for th
                                                                                                                   (because not) דלא (shall you swear) תאמא (by your head) דרא (neither) אפלא (hair) ברשך (in it) בה (make) למעבר (you) אנת (can) מנתא (white) אור (or the hairs) דרא (black) אוכמתא (of the hairs) דסערא (a certain) אור
                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 37
                                                                             (No) אלא (Yes) ולא (Yes) מלתכון (your statement) אין (shall be) אלא (but) אלא (the evil one) אין (from) אין (exceeds) האין (these) מלתכון (anything) מרם (anything) דמן (that) האין (these) יתיר
                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 38
                                                                    (in exchange for) דעינא (an eye) שמעתון (that it was said) אתאמר (you have heard) שמעתון (a tooth) עינא (in exchange for) שינא (an eye) עינא (an eye) שינא (an eye) שינא
```


The Holy Gospel Preaching of Matthew

אונגליון קדישא כרוזותא דמתי

```
(you\ shall\ rise\ up) תקומון (that not) אנא (to you) אנא (am) אנא (saying) אנא (but) דין (I) אנא (on) אנא (you) אמר (strikes) דיט (whoever) אלא (an evil person) בישא (against) דיט (the other) ארנא (also) ארנא (to him/her) לה (turn) אפנא (of the right side) דיט (your cheek) פכך
                                                                                                                                (with you) דנדון (to sue) דנדון (wants) אבא (whoever) ומן (your cloak) דצבא (to him) דנדון (leave) שבוק (your coat) מרטוטך (& take) ונשקול (wants) שבוק (with you) שבוק (wants) אד
                                                                                 (two) מילא (with him) אלר (go) אלר (one) אר (one) אר (one) אר (you) אר (compels) ארין (whoever) מילא (whoever) מילא (whoever) און אוא (מילא (מ
* "Mile" is an exact transliteration of the Aramaic word for "Mile"- מֹילֹא, and it looks like our English word is derived from the Aramaic, much like "Area" is an exact transliteration of ארעא" – "Area", and has the same meaning: "land, "earth",
                                    "ground".
                                                                                 (to him/her) ל (give) בע (you) אל (asks) ל (whoever) מן (whoever) שאל (give) ל (from you) אל (to borrow) דצבא (wants) דצבא (wants) און (to borrow) דצבא (wants) און (wants) און (wants) און (א
                                                                                                                               (that it was said) אמעקון (vou have heard) שמעקון (your enemy") אראמר (& hate) וסני (to your neighbor) לקריבך ("Show kindness) דרחם רחם
                                                                                                 (vour enemies) לבעלדבביכון (love) אנא (to vou) אנא (say) אנא (but) דין (I) אנא (what is beautiful) לכון (vou) ועבדו (de do) דלאט (who curses) דלאט (the one) לכון (who bless) ועבדו (tose) אילין (toyou) אילין (who hates) אילין (to the one) לכון (vou) וצלו (vou) אילין (who hates) לכון (vou) לכון (vou) ודברין (who take) לכון (vou) בקטירא (by force) אילין (who take) דרברין
                                                                                                                                                       (of your Father) איכנא (the children) בנוהי (you will become) דתהוון (So that) איכנא (His sun) דתהוון (who in Heaven) בנוהי (Who in Heaven) בשמיא (& descends) הו (the evil) בישא (the good) ומחת (the good) על (the unjust) על (on) על (the just) איכנא (on) על (His rain) על (the just) איכנא (the just) איכנא (the just) איכנא (שול אי
                                                                                                                                                       (you) אנתון (who love) אנתון (those) אנתון (you) אנתון (love) אנתון (for) אנתון (you) אית (you) אורא (you) אורא (you) אית (you) אית (you) (
                                                                                      (just as) איכנא (perfect) גמירא (therefore) הכיל (shall be) הוו
                                                                                                                                                                                                           (is) הוֹ (perfect) גמיר (Who is in Heaven) הוֹ (your Father) דאבוכון
                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             Chapter 6
                                        (you\ do\ it) תעבדונה (that not) דלא (in your\ charity-giving) דורן (but) דין (pay attention) חורו (by them) בני (sons) אנשא (sons) איך (so that) דתתחוון (so that) בני (sons) בני (there is no) איך (reward) אורא (otherwise) אורא (otherwise) לית (there is no) לית (there is no) איר (there is no) אורא (otherwise) אורא (otherwise) אורא (there is no) איר (there is no) אורא (there is no) אורא
                                                                        (charity-giving) אנחתי (you) אנחתי (therefore) אנחתי (when) אנחתי (when) איך (like) איך (before you) איך (a trumpet) איך (you shall blast) איך (not) איך (not) איך (in the synagogues) איך (for eccivers) בעבדין (of faces) אפא (receivers) בעבדין (do) נסבי (from) גוב (from) איך (sons) איך (sons) איך (sons) איך (sons) איך (sons) אנד (they may be glorified) אנרהון (so that) אנרהון (their reward) אנרהון (they have received) אנר (and truly) אנר (and truly) אנר (sons) אנר (so
                                                                                                                                              (& your Father) התהוא (in secret) בכסיא (your charity) ודקתך (may be) איך (so that) איך (in public) דרהוא (will reward you) בכסיא (He) הו (in secret) בכסיא (Who sees) דרהוא
```

(the pretenders) אנת (pray) אנת (you) אנת (you) אור (you) איך (you will be) אנת (you) אנת (pray) אנת (when) אנת (when) אנת (pray) אנת (pray) אנת (when) אנת (pray) א

盐

אונגליון קדישא כרוזותא דמתי

The Holy Gospel Preaching of Matthew

```
(your closet) לתונך (you) אנת (you) אנת (pray) אמתי (when) המצלא (but) דין (you) אנת (who is in secret) אמתי (to your Father) לאבוך (your door) דבכסיא (who is in secret) החוד (will reward you) בכסיא (who sees) בוליא (will reward you) באבוך (who sees) דוחוא (will reward you) בכסיא (who sees) דוחוא (who sees) אווי באבור (who sees
                       (verbose) אנתון (you shall be) אנתון (not) אל (you are) אנתון (praying) איך (& whenever) איך (for) איך (they think) סברין (the heathen) איך (like) איך (they are heard) משתמעין (that by speaking) אין רבממללא
(knows) גיר (for) גיר (you shall be like) לא (to them) לא (you shall be like) תרמון (therefore) לא (not) אבוכון (is needed) תרמון (what?) מנא (what?) מנא (what?) מנא (אוניהי
                                                                                                                                                             (you) אנתון (pray) צלו (therefore) הכיל (thus) הכנא
                                                        (Your Name) שמך (hallowed be) בתקרש (Who are in Heaven) דבשמיא (our Father) אבון
                                                                                    (Your will) אבינך (let be done) נהוא (thy Kingdom) מלכותך (let come) ארעא (in the earth) ארעא (also) איכנא (in Heaven) דבשמיא (just as) איכנא
                                                                                                  (to us) לן (to us) לחמא (the bread) דסונקנן (give) הב (today) יומנא
                                                                                                             (also) איכנא (just as) איכנא (our debts) לן (us) לן (& forgive) איכנא (שבוק
                                                                                                                                                                               (our debtors) לחיבין (forgive) שבקן (we) חנן
                         (evil) מן (from) מן (deliver us) אלא (to temptation) לנסיונא (lead us) לנסיונא (not) אלא (to temptation) לנסיונא (lead us) ולא (the Kingdom) הדילך (Yours) הרילך (because) מטל (of ages) עלמון (to an age) אלעלם (to an age) ותשבוחתא (the glory) ותשבוחתא (the glory) אלעלם (to an age) ותשבוחתא (the glory) אלעלם (to an age) ותשבוחתא (the glory) אלעלם (to an age) אלעלם (to an age) ותשבוחתא (the glory) אלעלם (to an age) אלעלם (to an age) ותשבוחתא (the glory) אלעלם (to an age) אלעלם (to an age) ותשבוחתא (the glory) אלעלם (to an age) אלעלם (to an age) ותשבוחתא (the glory) אלעלם (to an age) אלעלם (to an age) ותשבוחתא (the glory) ותשבוחת 
                                                 (their faults) ככלותהון (you forgive) גיר (for) גיר (if) גיר (who is in Heaven) לבנינשא (your Father) לבנינשא (you) לכנון (who is in Heaven) דבשמיא (will forgive) נשבוק
                                                  (be) אנחרי (not) אנחרי (not) אנחרי (fasting) אנחרי (but) דין (when) אנחרי (when) אנחרי (fasting) אנחרי (but) (but) איך (when) איך (the pretenders) און (like) איך (sad) איך (the pretenders) איך (the children of men) איך (they may appear) און (so that) איך (their faces) פרצופיהון (to you) אנא (and truly) אנא (to fast) רצימין (their reward) אנרהון (that they have received) רקבלו
                                                                                                                                                                                                                                                                                                     17
                                                                                                                                             (you) אנת (will fast) אנת (whenever) אנת (but) דין (you) אנת (you) אנת
                                                                                                                                      (your head) אפיך (& anoint) ומשוח (your face) אפיך (wash) אשיג
                                                   (will reward you) ברטך (in secret) בכסיא (Who sees) אידו (& your Father) ואבוך (אבוך לער גער אווי אווי אווי א
                                       (on the earth) ארעא (treasures) סימתא (for <u>yourselves</u>) לכון (<u>you</u> shall place) אתר (not) ארעא (are disfiguring) ארע (& corrosion) אכלא (moths) אססא (where) אתר (& steal) ואכלא (thieves) פלשין (thieves) וונבין (where) ואיכא (where) אונבא (where) אונבא
                                (where) איכא (in Heaven) בשמיא (treasures) אלא (for yourselves) לכון (place) סימו (but) אלא (where) איכא (are disfiguring) מחבלין (corrosion) אכלא (nor) אכלא (moths) ססא (neither) אכלא (steal) דגובא (break in) פלשין (neither) אלא (thieves) דגובא (מחבלין איכא (מחבלין הפולא) לא איכא (מחבלין הפולא) איכא (מחבלין הפולא) א
                                                                                                                                          (your \ treasure) סימתכון (is) איכא (for) איכא (where) איכא (your heart) מון (also) אור (is) דא (there) תמן
                                                                                                         (the eye) איתיה (is) שרגא (of the body) דפורא (the lamp) איתיה (sound) עינך (sound) עינך (sound) תהוא (shall be) תהוא (therefore) הכיל (your eye) אין (if) עינך (if) עינר
```

(will be) הו (illuminated) נהיר (your body) פגרך (whole) הו (also) אף

The Holy Gospel Preaching of Matthew

אונגליון קדישא כרוזותא דמתי

```
(your body) בורך (evil) בישא (shall be) און תהוא (your eye) מורך (but) בין (if) אן (that is in you) בין (the light) בישא (therefore) ביל (will be) און הכיל (darkness) בהוא (darkness) בהוא (will be) און הכיל (your darkness) בהוא (darkness) הוא (darkness) הוא (darkness) הוא (darkness) הוא (to work) הוא (to work) אנש (man) משכח (to work) לתרין (for two) מרון (is able) משכח (man) או (mon) אנין (either) לוא (de the other) או (the will hate) בין (one) בין (one) הוא (the will like) נין (one) בין (one) ולאחרנא (the will like) ולאחרנא (wou are) ולממונא (darkness) לאלהא (for God) למפלח (to work) ולממונא (darkness) לאלהא (to work) ולממונא (darkness) לאלהא (to work) ולממונא (darkness) לאלהא (wou are) ולממונא (darkness) לאלהא (man) בין (man) לאלהא (man) למפלח (man) ולממונא (darkness) לאלהא (man) למפלח (man) ולממונא (darkness) לאלהא (man) בין (man) משכחין (man) אנתון (man) לאלהא (man) למפלח (man) למפלח (man) ולממונא (man) לובערון (man) משכחין (man) אנתון (man) לאלהא (man) למפלח (man) ולממונא (man) לובערון (man) לובערון (man) לובערון (man) לאלהא (man) לובערון (man) לובערון (man) לאלהא (man) למפלח (man) ולממונא (man) לובערון (man) לובערון (man) לאלהא (man) לובערון (man) לובערון (man) לאלהא (man) לובערון (man) (man)
```

"Mammone" - ממונא, looks like another Aramaic cognate for the English. "Money" & "Mammone" are very similar phonetically and have the same meaning.

```
(neither) אמר (toty our lid drink) אמר (toty our lid drink) אמר (toty our lid drink) האמר (toty our lid drink) האמר (toty our will drink) האמר (toty our will drink) האמר (toty our will drink) מוצ (take) האמר (take) (toty our will drink) מוצ (toty our will be to drink) (toty our will be to drive) לפנר (toth soul) אמשם (toth will our will be tot) (toth your will be tot) (toth) מוצ (take) המרכות (toth ing) אמר (toth ing) (toth
```

The Eastern Peshitta has "The Gentiles of the world".

```
(of God) אלהא (the Kingdom) מלכותה (first) בעו (but) דאלהא (seek) בעו (these things) וזריקותה (to wou) וזריקותה (to you) אוכלהין (will be added) מתתוספן (will be added) לכון (to you) אלא (of tomorrow) הכיל (shall you worry) תאצפון (therefore) הכיל (for itself) הכיל (will worry) יצף (tomorrow) דילה (itself) הו (its evil) בישתה (for the day) ליומא (for the day) בישתה (its sufficient) בישתה (shall you)
```

Chapter 7

```
(vou should be judged) דלא (lest) דלא (you will judge) תרונון (not) אלא (not) אלא
```


אונגליון קדישא כרוזותא דמתי

The Holy Gospel Preaching of Matthew

```
(you) will be judged) אנתון (you) אנתון (that judge) גיר (for) גיר (in the judgment) (to you) ובכילתא (that measure) דמכילין ((xou) (it will be measure) ובכילתא ((xou) מתחכיל ((xou)) אנתון ((xou)) ((
    (that is in the eye) גלא (a chip) אנת (you) אנת (notice) אוו (but) דין (why?) מנא (you) אנת (observe) דראחוך (not) אנת (whit is in your eye) דבעינך (& the plank) אנת (of your brother) דאחוך
(first) באפא (cast out) אפק (pretender, hypocrite]- (of faces) לוקדם (receiver) נסב (you) אפק (will observe) ניבן (will observe) והידין (your eye) עינך (from) מן (the plank) מן (of your brother) עינה (the eye) עינה (from) עינה (to cast out) למפקו (to cast out) גלא
                                 (you \; throw) תרמון (neither) ולא (to dogs) לכלבא (a sacrifice) קורשא (give you) התלון (do not) לא (they trample) הזירא (wild boars) הזירא (wild boars) הזירא (to run you through) ברושון (with their feet) (with their feet) ברגליהון ברגליהון (with their feet) ונהפכון (with their feet)
                                                         (& you will find) וְתְשֵׁכְחוֹן (seek) שאלו (to you) לכון (& it will be given) שאלו (ask) שאלו
                                                                                                                                                 (to you) ונתפתח (& it will be opened) קושו (knock) קושו
                                          (finds) בל (eyeryone) גיר (for) דשאל (who asks) נסב (who asks) ודבעא (eyeryone) כל
                                                                                            (to him) לה (it is opened) מתפתח (who knocks) דנקש (& to the one) לה
                               (son) ברה (who is?) מנכון (who is?) גברא (among you) גברא (who is?) מנכון (who is?) מנכון (the man) גברא (to him) למא (he hold out) מושט (a stone) אור (will?) למא (for bread) להא (for bread)
        (to him) לה (he hold out) מושט (a snake) אויא (will?) למא (he will ask him) נשאליוהי (a fish) נונא (a fish) ואן (ito him) למא (מאליוהי
               (knowing) אנתון (are) אנתון (who evil) אנתון (you) אנתון (therefore) הכיל (& if) אנתון (& if) אנתון (who evil) אנתון (good) אנתון (gifts) מבתא (gifts) מבתא (you are) למתל (you are) למתל (will give) מוהבתא (will give) דבשמיא (Who is in Heaven) דבשמיא (good things) אבוכון (good things) לאילין (who ask) דשאלין (good things) מבתא (good things) לאילין (good things)
                                         (to vou) לכון (to do) אנתון (vou) אנתון (desire) בבין (whatever) אנש (everything) כל (to them) אנשא (of men) אנשא (the children) אנשא (the children) הכנא (to them) הכנא (to them) אנשא (the Prophets) אנחא (the Law) ניר (this is) ניר (this is) ניר (this is) ניר (this is) אנשא (the Prophets) אנחא (the Law) אנחא (this is) אנשא (the Prophets) אנחא (this is) אנחא 
                                                                            עולו (for wide) בתרעא (the gate) אליצא (the gate) הו (enter) עולו (the road) בתרעא (the spacious) אורחא (the gate) תרעא (the gate) אורחא (the gate) אורחא (are) אירא (to destruction) לאבדנא (leads) לאבדנא (which) המובלא (those) דאזלין (who are going) באלין (those) אילין אילין (those) בא
                                                                             (the way) אורחא (& is strict) אליצא (the gate) תרעא (is narrow) קטין (how!) מא (is narrow) קטין (that leads) רחיא (that leads) אנון (it) אילין (those) אילין (those) רמשכחין (those) אילין (who find) רמשכחין (those) אילין (those) אילין (those) (those) אילין
(in clothing) מן (of) גביא (prophets) דאתין (who come) דאתין (false) אזרהרו (of (of (beware) בלבושא (plundering) מן (of (wolves) דאמרא (they are) איתיהון (within) לגו (from ) מן (of (ambs) איתיהון (of (beware) איתיהון (of (beware) באבא (but) איתיהון (of (beware) באבא (of (beware) באבא (beware) מן (within) לגו (of (beware) איתיהון (beware) איתיהון (of (beware) באבא (of (beware) מן (of (beware) באבא (beware) (beware) מן (of (beware) באבא (beware) (be
                                                                                                                                                                                                                                                                                             16
                     (they gather) למא (do?) למא (them) אנון (you will know) דין (but) דין (their fruit) מן (by) פאריהון
                                                                   מן (from) כובא (thistles) ענבא (grapes) או (or) מן (from) קורטבא (thorns) תאנא (from) מן
                                                        (produces) אילנא (good) בארא (fruit) שפירא (good) עבד (tree) הכנא (so) בל (produces) אילנא (every) בארא (fruit) בישא (bad) בישא (bad) עבד (a tree) אילנא
                                                                                                                                                                                                                                                                                              18
                                       (to produce) למעבר (bad) בישא (fruit) בישא (good) אילנא (a tree) אילנא (is able) למעבר (not) לא (to produce) אילנא (good) פארא (fruit) אילנא (a tree) אילנא (neither) אילנא (heither) אילנא
                                                                        (\text{good}) אילנא (fruit) אילנא (does produce) עב"ד (that not) דלא (tree) כל (every) מתפסק (falls) ובנורא (is cut down) מתפסק מתפסק
```


The Holy Gospel Preaching of Matthew

אונגליון קדישא כרוזותא דמתי

```
(them) מן (you will know) תרעון (their fruit) מון (by) מון (therefore) מרין
                                                                                                                                                                                                                                                                                     21
                                                                      (my Lord) מרי (to Me) לי (who says) אמר (everyone) כל (it is) הוא (not) הוא (whoever) אמר (the kingdom) אלא (who enters) למלכותא (who is in Heaven) אלא (of my Father) אבינה (the will) האבי (does) דעבר (does) בבינה (the will) האבי (my Father) המבינה (does) אבינה (does) האבי (does) האבי
                                   (many) לא (my Lord) מרי (my Lord) מרי (in that) לי (will say) לי (will say) מרי (many) מרי (many) לא (mot?) לי (will say) בשמך (demons) אחנבין (in Your Name) בשמך (in Your Name) אחנבין (in Your Name) אפקן (we have done) ובשמך (we have cast out) ובשמך (we have cast out) ובשמך (we have cast out) אפקן (we have cast out) ובשמך (we have cast out)
                                                                                                                                                                                                                                                                                     23
                                                                                         (to them) להון (I will profess) אורא (& then) והידין (ווידין (מתום (that from אורא (that from מתום (I have known מתום (not) לא (the beginning of time) מתום (that from (of evil *) מני (workers) פלחי (from Me) ארחקו (remove far ארחקו (to them) לארחקו (אורא (to them) מני (vourselves) ארחקו (אורא (to them) לארחקו (to them) ארחקו (to them) אורא (to them) ארחקו (to them) לארחקו (to them) ארחקו (to them) ארחקו (to them) לארחקו (to them) לארחקו (to them) ארחקו (to them) לארחקו (to them) (to them) לארחקו (to them) (to th
                    "Evil" is שול - "Evel" in Aramaic, by one method of transliteration. This looks like another Aramaic cognate for an
English word with the same phonetics and the same meaning.
                                                                                      (therefore) הלין (who hears) בשמע (therefore) הלין (everyone) כל (wise) הכיל (to the man) מלי (will be likened) נתרמא (them) לגברא (does) הכימא (solid rock) הו (everyone) ביתה (wise) ביתה (wise) שועא (on) שועא (will be likened) ביתה (who built) הו (he) הו (he) דבנא (these)
                                   (the wind) מטרא (blew) מטרא (the floods) נהרותא (the rain) נשב (descended) ונחת (blew) מטרא (the rain) ואתו (the rain) אונשב (descended) ולא (thet) (that) ולא (against house) בביתא (against it) בל (descended) ולא (thet) ולא (was) בל (solid rock) שועא (on) שועא (the rain) גיר (thet) על (for) שועא (solid rock) סימן (thet) הוי (thet) שתאסוהי (the rain) אוניר (the rain) בביתא (descended) בביתא (descended) ולא הוא לא משבי (descended) ולא הוא לא מביתא (descended) ולא הוא לא משבי (descended) ולא הוא לא מביתא (descended) ולא הוא לא מביתא (descended) ולא מביתא (descended) ולא הוא לא מביתא (descended) ולא מביתא (desce
                     (them) להין (does) עבר (& not) אלין (these) הלין (My words) מלי (hears) מלי (who) מלי (we everyone) וכל (sand) אלי (on) אמלי (will be likened) בתרמא (will be likened) לגברא (will be likened) דנתרמא (will be likened) אלי (will be likened) אונדרא (will be likened) אנברא (will be likened) אונדרא (
                                                                            (the floods) נהרותא (& came) מטרא (the rain) מטרא (& descended) ונחת (& they rushed) (אתטריו (the wind) (& blew) ונשב (& blew) הוחא ((great) (its fall) (& was) והות (& tit fell) ונפל (that) ונפל (that) ונפל (that) והות (against house) בביתא
                                                                                                                                                                                                                                                                                     28
                                                                                              (these) ישוע (Yeshua) מלא (when) הלין (when) והוא (had) אודכר (when) שלם (the crowds) ישוע (the crowds) הון (marveling) הון (marveling) כנשא (when) על (were) הון (marveling) אוני (שפר)
                                                                            (one having authority) אוך (as) אור (for) להון (them) להון (He was) הוא (teaching) מלף (& The Pharisees) איך (as) ספריהון (their Scribes) ולא (& not) איך (& not) איך (
                                                                                                                                                                                                                                                                   Chapter 8
                                                                                                                    (the mountain) מן (from) מורא (He came down) כד (when) כד (great) נקפוהי (crowds) כנשא (followed Him) נקפוהי
                                                     (& behold) אוד (Him) אוד (worshiping) אוד (came) אתא (a certain) אוד (leper) לה (behold) אודא (behold) ואנזר (behold) אודא
                                                              (to purify me) אוֹ (are) אוֹ (are) אוֹת (willing) אנת (willing) אות (my Lord) למדכיותי (to purify me) אות (are) אות (are) אוועי (willing) אות (my Lord) משכח
                                                                                                                                                             (Yeshua) ישוע (His hand) אירה (& stretching out) ופשט
                                                                                 (be purified) אתרכא (I am) אנא (willing) צבא (& said) לה (him) אתרכא (he touched) קרב (his leprosy) בשעתא (was purified) אתרכי (in the moment) גרבה (& in it) אתרכי
                                                                                                                                                                                            (Yeshua) ישוע (to him) לה (& said) אמר (אמר
                                                                                (go) למא (take heed) למא (what) לאנש (take heed) אמר (you) אלא (you) זל (what) למא (what) למא (take heed) לאנש (a gift) לכוב (but) לכוב (but) איך (to the priest) לכוב (yourself) בפשך (show) לכוב (for their testimony) מושא (Moshe) לכוב (commanded) דפקר (בפקר (commanded)
                                                               (approached) דין (to Kapernakhum) לכפרנחום (Yeshua) ישוע (but) דין (entered) על (when) כד
                                                                                           לה (Him) קנטרונא (centurion) חר (a certain) ובעא (he) הוא (על (Him) לה (Him) קנטרונא
                                                                                              (in the house) מרי (is lying) מליי (my boy) מליי (my Lord) מרי (& he said) ואמר
                                                                                                                                        (is tormented) משׁתנֹק (& badly) ובישאית (is tormented) משׁתנֹק (& is paralyzed) ומשרי
```

אמר (said) לה (to him) ישוע (Yeshua) אנא (Yeshua) אנא (said) אמר (said) אמר (said) אמר

The Holy Gospel Preaching of Matthew

אונגליון קדישא כרוזותא דמתי

```
ענא (my Lord) לא (my Lord) אוא (that) הו (that) אוא (centurion) אוא (answered) ענא (but) קנטרונא (my roof) החית (that You should enter) אלא (tam) אוא (my boy) אנא (world (tam) און (in a word) במלתא (say) אמר (conly) אמר (
                                          (& he comes) אתא (come) דתא (& to another) ולאחרנא (& he does) ולאחרנא (this) הדא (that he does) ועבד (& to my servant) ולעבדי
Soldiers – אסטרטיוטא "Estratiota". "Strategy" is a military term, probably derived ultimately from this Aramaic word.
                                                                          (that many) אנא (but) דין (to you) לכון (I) אנא (say) אמר (say) אמר
                                                (the East) מדנחא (from) (will come) נאתון (will come) מדנחא (& from) מנערבא (Abraham) ונסתמכון (& will recline) מנערבא (with) אברהם (from) אברהם (of Heaven) ועקוב (& Yaqob) במלכותא (in the Kingdom) רשמיא (& Isaac) ואיסחק (& Isaac)
                       (the children) דין (but) דין (but) דמלכותא (will be cast out) גפקון (the children) בניה
                                                  (outside) תמן (there) הוא (weeping) בכיא (weeping) וחורק (there) שנא (outside) בריא
                                                                                                             (that) הו (to centurion) לקנטרונא (Yeshua) ישוע (& said) ואמר
                                                                   (it will be done) נהוא (you have believed) דה (Just as) זל (go) איכנא (go) דה (in the hour) בהוא (his boy) טליה (& was healed) ואתאסי (for you) לך
                                                         (& saw) ישוע (Yeshua) לביתה (to the house) השמעון (Yeshua) ישוע (& came) ואתא
                                               (a fèver) אשתא (her) לחמתה (& had seized) ואחידא (who lay) דרמיא (his mother in law) לחמתה
                                                                             (the fever) אשׁתְא (& left her) ושבקתה (her hand) לאידה (& He touched) וקרב
                                                                                                 (Him) לה (she was) הות (waiting on) ומשמשא (the was) הות (she was) לה
                                                   כד (when) הוא (dewoning) רמשא (but) דין (it was) הוא (when) כד (when) הוא (demon possessed) דין (before Him) קדמוהי (they brought) בקבו (with a word) במלתא (when) כווא אוני (אוני של אוני (when) הוא (when) ה
                                                                       (them) אנון (He healed) אסי (had) הוו (become) אילון (ill) אנון (who) אילין
                                                (by) ביד (that was said) איך (the thing) מדם (that should be fulfilled) איך (so) דנתמלא (who said) אשעיא (the prophet) גביא (Isaiah) גשעיא (He will bear) נטען (& our sicknesses) וכורהנין (will take) בסב (will take) בהו (He) נסב
                             (surrounding) דין (great) אוא (the crowds) כנשא (Yeshua) שוע (but) דין (saw) הזא (when) כר (to the shore) דין (He ordered) דנאזלון (He ordered) לה
                                                       (to Him) לה (& said) ואמר (one) אור (scribe) פפרא (came near) וקרב (you) אנת (go) אנת (wherever) אנת (after You) בתרך (I shall come) אנת (Rabbi) רבי
                                          (to them) להון (are) אית (lairs) אמר (for foxes) לתעלא (Yeshua) ישוע (to Him) להון (said) אמר (shelters) לתעלא (shelters) השמיא (& for the birds) מטללא (where) איכא (for Him) להון (there is not) לית (there is not) איכא (but) דין (but) דין (but) דין (but) איכא (there is not) לית (there is not) להון (but) איכא (but) איכא (but) ברה (but) איכא (but) אינא (but) איכא (but) איכא (but) איכא (but) אינא (but) איכא (but) אינא (but) אינ
                                                                                                                                                                 (His head) רשה (to lay) דנסמוך
```

<u>.</u>

אונגליון קדישא כרוזותא דמתי

The Holy Gospel Preaching of Matthew

```
(into the ship) לספינתא (Yeshua) ישוע (came up) סלק (& when) וכד
                                                                  סלקו (they came up) עמה (with Him) תלמידוהי (they came up)
                                                   (in the sea) גועא (was) הוא (great) רבא (earthquake) וועא (& behold) וועא
                                                                     (would be covered) תתכסא (that the galley) דאלפא (so) איכנא (so) איכנא
                                  (was) הוא (asleep) בללא (Yeshua) דין (but) דין (He) הוא (the waves) הוא (from) גללא
                                                   (to waken Him) אעירוהי (His disciples) הלמידוהי (& approached) וקרבו (deliver us) מרן (our Lord) מרן (to him) לה (& they were saying) ואמרין
                                                                                                          (we) אברין (are being destroyed) אברין
(& they were saying) אנשא (were shocked) ארב (but) דין (the men) אנשא (Him) אנשא (obey) דין (that the wind) דרוחא (This) מנו (Who is?) מנו
                         (to the region) אתא (to the other side) לעברא (Yeshua) ישוע (came) אתא (& when) וכד
(demoniacs) ארעוהי (met Him) ארעוהי (of the Gadarenes) דגדריא (demoniacs) ארעוהי (met Him) ארעוהי (of the Gadarenes) דינגא (evil) בית (of burials) בית (house) בית (from) מן (who came out) דנפקין (road) איך (so as) דלא (that no) אנש (that no) אורחא (very) דטב (very) איך (so as) דלא (that no) אורחא (th
                            (& they were saying) ואמרין (& they cried out) וקעו
(of God) און (Yeshua) שוע (& to You) לן (to us) לן (what?) ברה (to punish us) לארת (the time) זבנא (before) לכא (have You come?) אתית (have You come?)
                                                                      (from them) מנהון (but) דין (but) דין (was) אית (there) אית
                                                                  (grazing) בקרא (many) סגיאא (of pigs) דרעיא (a herd) בקרא
                            אמר (said) אמר (said) ישוע (Yeshua) ישוע (to them) אמר (said) אמר (said) אמר (to them) ישוע (to them) אמר (said) אמר (said) אמר (they came out) ועלו (they came out) ועלו (the cliff) און הווירא (therd) און הווירא (tinto the sea) און הווירא (they fell) ונפלו (they fell) און הווירא (they fell) או
             (& they went) דין (fled) ערקו (had been) הוו (who herding them) דין (but) דין (they), הנון (that had happened) וחויו (to the city) כלמדם (demoniacs) במרינתא (to the city) וחויו (demoniacs) דיונא (& of those) ודהנון
                                                                                    (city) מדינתא (the whole) כלה (& came out) מדינתא
                                             (they saw Him) הישוע (with Yeshua) וכד (to meet) לאורעה (to meet) דישוע
         (they besought) מנה (from Him) דנשנא (they besought) מן (they besought) מנה (they besought) מנה
                                                                                                                                                  Chapter 9
     (to His city) למדינתה (He came) אתא (& crossing over) ועבר (into the ship) לאלפא (& going up) לאלפא
                      (a paralytic) משריא (Him) לה (& they brought) וקרבו (לקרבו (their faith) משריא (Yeshua) משריא (in a pallet) בערסא (he lay) כד (as) רמא (My son) בערסא (take heart) אתלבב (paralytic) משריא (to that) ברי (& He said) ואמר
                                                                                  (your sins) אביקין (to you) לך (are forgiven) שביקין
                                                                              (the Scribes) אנשא (from) אנשא (but) דין (men) אנשא
                                              (said) בנפשהון (in themselves) מגדפ (said) אמרו (said) בנפשהון
         (to them) דין (& He said) אמר (their thinking) מחשבתהון (knew) דין (but) דין (Yeshua) ישוע
```


אונגליון קדישא כרוזותא דמתי

The Holy Gospel Preaching of Matthew

```
(in your heart) בלבכון (evil things) אנתון (you) אנתון (plot) מתחשבין (why?) מתחשבין
                                                                           (are forgiven) ניר (to say) למאמר (is easier) לשיק (for) גיר (which?) מנא (walk) בשיק (arise) חטהיך (to say) למאמר (your sins) חטהיך (to you) או (to you)
                                                                  (that authority) דין (but) דין (that you may know) דתרעון (in the earth) אית (of Man) דאנשא (to The Son) לברה (is לברה (paralytic) למשבק (to this) אמר (I say) אמר (sins) אמר (to forgive) משריא (to your house) קום (& go) וזל (your pallet) ערסך (take) למשבק (stand up) שקול (was pallet) אמר ביתך (stand up) אמר (stand up) אמר (stand up) שקול (stand up) שרסך (stand up) אמר ביתך (stand up) אמר ביתר (stand up) אמר ביתר (stand up) אמר (stand 
                                                                                                                                                     (to his house) לביתה (& he went) אזל (& he stood up) וקם
                                                                               (those) הנון (crowds) בין (but) רין (saw) הנון (when) כד (who gave) ביהב (God) לאלהא (& they glorified) (they feared) דיהב (to the children of men) שולטנא (this) הגא (like) הגא (authority) שולטנא
          (there) מן (from) מן (Yeshua) ישוע (passed by) עבר (& when) וכד (tax collection) מכסא (at a booth) בית (who was sitting) דיתב (He saw) גברא (He saw) דיתב (to him) בית (to him) אזל (Matti) מתי (Matti) מתי (whose name was) בתרי (after Him) בתרה (after Him) בתרה (whose name was) וקם (whose name was) אזל (he went) אול (whose name was)
                                                                                                                                                (in the house) בביתא (they reclined to eat) כמיכין (& when) וכד
                                                                                                                                            (many) מכואא (tax gatherers) מכואא (camé) אתו (camé) מכואא
                                   (With) עם (with) עם (with) עם (with) עם (they reclined to eat) אסתמכו
(to His disciples) לתלמידוהי (they were saying) אמרין (The Pharisees) ברישא (saw) הזו (& when) וכד (your Master) ברון (eats) לעס (why?) עם (why?) עם (why?) מנא (why?) למנא
                                                                                             (to them) להון (He said) אמר (heard) להון (when) דין (Yeshua) להון (Yeshua) שמע (a doctor) סניקין (the healthy) הלימא (have need) סניקין (do not) אילין (those) דבישאית (but) עבידין (but) אילין (but) אילין (but) דבישאית (but) אילין (but) דבישאית (but) אילין (but) אילין (but) דבישאית (but) אילין (but) אילין (but) דבישאית (but) אילין (but) דבישאית (but) אילין (but) דין (but) אילין (but) דין (but) אילין (but) דין (but) אילין (but) דין (but) דין (but) דין (but) אילין (but) דין (but) 
                                                                  (of Yohanan) דיוחנן (the disciples) תלמידותי (Him) לה (approached) דיוחנן (then) הידין (are we) או (why?) למנא (& they were saying) ואמרין (much) או (fasting) בימין (then) שימין (then) מוני (fasting) ותלמידיך (then) צימין (why?) לא (whey were saying) ותלמידיך (then) צימין (then) צימין (then) או לא (then) בימין (then) ותלמידיך (then) או לא (why?) לא (white) או לא (then) בימין (then) ותלמידיך (then) או לא (then) בימין (then) או לא (then) לה (
                                                                         (Yeshua) ישוע (to them) להון (said) אמר (of the bridal chamber) אמר (the children) בנוהי (can) משכחין (How?) משכחין
  (but) דין (are coming) אתין (is with them) למצם (the groom) דהתנא (as long as) אתין (fast) כמא (the groom) דין (unit (is with them) נשתקל (when) מנהון (the days) התנא (the groom) בשתקל (when) מנהון (the days) ביומתא
                                                                                                                                                                                                                                  (they will fast) נצומון (& then) והידין
                                                                                                         (a patch of cloth) אורקעתא (places) אורקעתא (man) לא (no) אלא (tears) הדתא (lest) אורקעתא (a coat) הדתא (new) על (new) בהרא
                                                                                                                                                                            מליותה (that) מן (from) מן (its fullness) מליותה (greater) מן (the rip) בזעא (would be) ונהוא
                                    (old) בליתא (in wineskins) בזקא (new) בזקא (wine) בליתא (they put) בליתא (is spilled) מצטרין (the wineskins) זקא (the wineskins) אברן (burst) ממאשר (lest) אברן (they put) בליתא (are destroyed) אברן (they put) בין (they put) בין (burst) אברן (burst) אברן (burst) בין (burst) בין (burst) בין (burst) אברן (burst) בין (b
                                                                                                                                          (new) חדתא (in wineskins) בזקא (new) חדתתא (wine) חמרא (ure preserved) מתנטרין (both) ותריהון
                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       18
                                                                                  (speaking) ממלל (these things) הלין (but) דין (when) כד (when) הלין (these things) הלין (but) דין (when) כד (when) אתא (with them) עמהון (He was) אהוא (with them) סגד (the was) ארכונא (approached) פרב (but) איז (to Him) מיתת (this hour) השא (my daughter) ברתי (this hour) השא (with them) מיתת (this hour) אידן (approached) עליה (come) אידן (lay) סים (this hour) אידן (lay) עליה (come) אידן (this hour) מים (this h
```

The Holy Gospel Preaching of Matthew

אונגליון קדישא כרוזותא דמתי

```
(after Him) בתרה (& they went) ואזלו (& His disciples) ותלמידוהי (Yeshua) בתרה (& arose) וקם (& arose)
                                          (her blood) הוא (had) הוא (of whom flowed) דרדא (a woman) אנתתא (& behold) והא
                                                        שנין (years) תרתעסרא (twelve), אתת (she came) מן (from) בסתרה (behind Him) שנין (years) תרתעסרא (of His garment) דלבושה (the hem) לקרנא (& she touched)
                                             (only) בלחוד (even if) אפן (in herself) בנפשה (for) גיר (she was) הות (saying) אמרא (I) אמרא (shall be healed) אנא (I) מתאסיא (His clothes) אנא (His clothes) למאנה
                                                                     (& He said) אתפני (seeing her) חזה (turned) אתפני (but) דין (Yeshua) ישוע (your faith) אתלבבי (My daughter) ברתי (take heart) אתלבבי (to her) לה
                                                                    (that) הי (woman) אוֹתתא (was healed) אוֹתאסית (has saved yoù) אדיתכי
                                                                                                                                                          (moment) שעתא (that) מן (from) מן
                                                          (of the ruler) אישוע (Yeshua) לביתה (Yeshua) אישוע (& came) ואתא (מוא לביתה
                                              (that was upset) רמשתגשין (& a crowd) וכנשא (chanters) ומרא (& He saw) וחוא (& He saw)
(not) א'ל (for) גיר (the girl) מליתא (vou) מליתא (leave) פרוקו (to them) להון (& He said) איל (at Him) אלא (they were) הוו (laughing) וגחכין (she) הו (is asleep) אלא (but) אלא (has died) מיתת (but) אלא (they were) אלא (they were) וגחכין (she) אלא (they were) אלא (they were) אלא (they were) וגחכין (she) אלא (they were) אלא (they 
                       (the crowd) לכנשא (He had sent out) אפק (& when) נכד (the girl) אחדה (the girl) אחדה (He took her) באידה (the entered) על
                                                     (that) הי (land) ארעא (in all) בכלה (this) הנא (report) שבא (& went out) ונפק
                                                                         (there) מן (from) מן (Yeshua) עבר (passed through) עבר (when) מון (there) עבר
                                  (who cried out) ררין (two) תרין (blind men) סמיא (followed Him) דבקוהי (of David) אתרחם (on us) עלין (have pity) אתרחם (& they were saying) ואמרין
              (those) לה (to Him) לה (came near) לרביתא (to the house) לה (He had come) לה (& when) וכד ((vou) אמר (are believing?) מהימנין (Yeshua) להון (to them) אמר (said) אמר (blind men) אנא (to do) הדא (this) למעבד ((Lam)) אנא (that able) הדא (our Lord) אין ((Lam)) אין ((Lam))
                                                  (& He said) אמר (their eyes) לעיניהון (He touched) קרב (then) הידין (to you) קרב (to you) דהימנתון (you have believed) לכון (Just as) איכנא
                                       (& admonished) וכאא (their eyes) עיניהון (were opened) אתפתח (& at once) ומחדא
           (will know it) ישוע (Yeshua) ישוע (them) ואמר (& He said) ואמר (Yeshua) ואמר (them) בהון (them) ישוע
                                                                                    (went forth) נפקו (but) דין (they) הנון (that) אטבוהי (in all) בכלה (they announced it) אטבוהי
                                                   (to Him) לה (they brought) קרבו (Yeshua) שוע (went out) לה (& when) וכד (a demon) בפק (upon him) עלוהי (who is) דאית (a deaf mute) דוא
                                                     (spoke) דוא (the demon) דיוא (went out) דופק (& when) מלל (the crowds) חרשא (deaf mute) ואתדמרו (that) או (deaf mute) (that) הו (that) המרין (act mute) אלא (אום) (מתום (ever) אתחזי (that) הכנא (thus) הכנא (that) באיסראיל (that) אתחזי (in Israel)
                                                                                                          (were) הוו (saying) דין (but) דין (the Pharisees) ברישא
                                                                    (demons) דיוא (He casts out) מפק (of demons) דיוא (by the prince) ברשא
                              (all) כלהין (in the cities) מתכרך (Yeshua) שוע (was) הוא (& traveling about) במדינתא (in their assemblies) בקוריא (the was) או מלף (& teaching) ומלף (& in the villages) בכנושתהון (of the kingdom) הוא (the gospel) הברתא (ailments) ומאסא (diseases) וכל (lall) מושסא (& healing) כל (lall) כורהנין (diseases) וכל (lall) או האסא (was) באבין (all) באבין (was) או האסא (אבין (lall) באבין (was) או האסא (אבין (lall) באבין (was) וכל (lall) באבין (was) ומאסא (was) באבין (was) ובאסא (was) באבין (was) באסא (was) באבין (was) וומאסא (was) באבין 
                                                                                                                                                                                                                                 36
                                      (He felt pity) אחרחם (the crowds) לכנשא (Yeshua) ישוע (but) דין (saw) אחרהם (when) כד (when) הון (for them) ושרין (for them) דלאין (for them) הון (without) להון (sheep) איך (like) איך (like) דלית (without) איך (sheep) איך (שוא להון (without) איך (שוא להון (without) איך (שוא להון (without) אין (שוא להון (
```


אונגליון קדישא כרוזותא דמתי

The Holy Gospel Preaching of Matthew

```
37,
(to His disciples) לתלמירוהי (& He said) ואמר (& the laborers) אוני (is great) סגי (the harvest) חצרא (the harvest) חצרא
                                   (of the harvest) הכיל (The Lord) מורא (of) מרא (therefore) הכיל (beseech) בעו (to His harvest) לונות (laborers) פעלא (to send out) דנפק
                                                                                                                                                                  Chapter 10
         (& He gave) ויהב (His disciples) וקרא (twelve) לחרעסר (& He called) ויהב (& He called) ויקרא (filthy) שולטנא (over) על (authority) שולטנא (to them) שולטנא (disease) דנפקון (ailment) באב (every) כאב (to cast them out) ולמאסיו
                                               דילהון (their) דין (but) דתרעס (of the twelve) שליחא (their) דילהון (the first of them) איתיהון (were) הלין (were) איתיהון (names) איתיהון (The Stone) במתעון (which is called) דמתקרא (Shimeon) באפא (א Yaqob) ויעקוב (& Andraus) ויעקוב (his brother) בר (son of) זבדי (Zebedee) ויוחנן (son of) בר (son of) ברי
                                                 (& Thoma) ותאומא (& Bar-Tolmay) וברתולמי (& Phillipus) ופיליפוס
                              (& Yaqob) ויעקוב (the tax collector) מכסא (& Mattai) ומתי (Thadi) מכסא (who was called) בר (son of) חלפי (Halphi) ולבי (kalphi) ולבי
                                (Skariota) סכריוטא (the Zealot) איהודא (& Shimeon) ויהודא (א Yehuda) מנניא
                                                                                                                 (who betrayed Him) האשלמה (he) הל
(them) אנון (& He commanded) ופקד (Yeshua) אנון (sent) אנון (twelve) להלין (these) להלין (you shall go) שדר (not) אנון (of the heathen) אנון (by a road) באורחא (Wou shall enter) ואמר (not) און (of the Samaritans) דשמריא (these) אנון (vou shall enter) ולמדינתא (these) אנון (by a road) אנון (these) אנון (wou shall enter) ולמדינתא (these) שדריא (of the Samaritans) אנון (these) אנון
                                              (the sheep) לכון (to) לכון (especially) יתיראית (but) ידין (vou) לכון (go) לכון (of Israel) יסריל (the house) בית (from) מן (that have been lost) דאבדו
                        (preach) אולין (are going) אולין (& when) וכד (the Kingdom) אולין (that has come near) דקרבת (wasay) ואמרו (wasay) דקרבת (that has come near) באמרו (א say) ואמרו
                                                                           (purify) דכו (& the lepers) וגרבא (heal) אסו (the sick) כריהא (cast out) אפקו (& demons) ודיוא (
                                                                          (give) הבו (freely) מגן (you have received) הבו (freely) הבו
                                                   (silver) אמא (neither) ולא (gold) דהבא (you shall retain) הקנון (not) לא (in your money bags) בכיסיכון (copper) בהשא (not) נהשא (חשא השא)
                   (village) או (or) או (city) או (but) דין (to whichever) לאידא (worthy) או (who is?) מנו (ask) שוא (you) אנתון (you) אנתון (אוי (נוער)) או (מוני (נוער)) אנתון (מוני (נוער)) אנתון (מוני (נוער)) אנתון (מוני (נוער)) לאידא (מוני (נוער)) לאידא (נוער)
                                        (<u>vou</u>) אנתון (leave) אנתון (wntil) עדמא (stay) אנתון (bave) אנתון (in it) בה
                                                                       (a household) אנתון (vou) אנתון (enter) דעאלין (& when) ומא
                                                                             (of the househould) דביתא (the peace) שלנו (invoke) שאלו
                                                                                        (household) ביתא (is worthy) דשוא (that) הו (& if) ואן (און that) הו (און נאן
                                                                 (upon it) שלנהי (will come) נאתא (your blessing of peace) שלנהי
                                                             (it is worthy) שוא (not) דין (but) דין (if) אוא (will return) שלמכון (unto you) עליכון (your blessing of peace) שלמכון
                      (you) בלא (does receive) מקבל (but) דין (not) אנתון (whoever) מן (whoever) דין (but) מקבל (but) מקבל (whoever) מון (whoever) מליכון (depart) מליכון (when) כד (wour words) מליכון (listens to) מון (neither) ביתא (village) מין (from) ביתא (the house) מין (from) ביתא (wour feet) מין (from) מין (from) מין (shake) מין (the sand) מין (that) מ
```


The Holy Gospel Preaching of Matthew

```
(for land) אמר (to you) לכון (I) אנא (say) אמר (and truly) ואמין (tranquil) ניח (it will be) ניהן (& of Ammora) ודעמורא (of Sadom) הי (that) דסרום (that) אמר (that) אמר (that) אמר (that) אמר (that) אמין (ניהן אמין לארשא
                                                                (in the day) די (that) הי (for city) למדינתא (rather than) או (of judgment) די (in the day) הי
                                                                                                                                       (you) אנא (sending) אנא (behold) אנא (behold) אנא (wolves) אנא (among) ביני (lambs) אמרא (as) איך (as) אמרא (snakes) חכימא (crafty) איך (therefore) הכיל (doves) איך (as) איך (as) וותמימא (doves) איך (as) איך (as) וונא (doves) איך (as) א
                                                     (the children of men) בנינשא (from) אזרהרו (be on guard) דין (be of judgment) משלמין (to the house) גיר (for) גיר (you) גיר (they will deliver) משלמין
                                                                                                                             (they will scourge you) נגנדונכון (& in their assemblies) ובכנושתהון
                                      (you) לכון (they will bring) מקרבין (kings) לכון (governors) לכון (& before) מטלתי (& that of the Gentiles) הגמותא (their) דילהון (for testimony) לסהדותא (for My sake) מטלתי
                                                  (you shall be anxious) לא (not) לא (they arrest you) דין (but) דין (when) אמתי (when) אמתי (you will speak) איכנא (what?) איכנא (how?) איכנא (they arrest you) מנא,
                                                                                                                                                                                (in that) גיר (for) מתיהב (it will be given) לכון (it will be given) שנתא (you should speak) התמללון (whatever) מא (hour) שעתא
                                                                     (to death) למותא (but) דין (will deliver) לאחוהי (brother) למותא (will deliver) נשלם (against) דין (children) למותא (will rise) (k will rise) ונקומון (this son) לברה (them) על (them) אבהיהון (them) ונמיתון (them) ונמיתון (them) אנון (will put to death) ונמיתון (will deliver) אנון (will deliver) (will deliver) אנון (will deliver) (wil
                                     (this) מא (in city) מא (but) לכון (vou) לכון (they persecute) במדינתא (when) מא (to vou) דרדפין (truly) אמר (to another) אמר (vou) לכון (vou) לכון (vou) לכון (vou) אמר (truly) אמר (these) אמר (cities) תשלמון (that not) תשלמון (vou) אנין (vou) אנים (vou) איסריל (vou) עדמא (vou) דנאתא (vou) ברה (vou) איסריל (vou) עדמא (vou) דנאתא (vou) ברה (vou) איסריל (vou) עדמא (vou) אנין (vou) אנין (vou) אנין (vou) אנין (vou) אנין (vou) אמר (vou) אונין (vou) אמר (vou) אונין (vou) אונין (vou) אמר (vou) אונין (vou) אמר (vou) אונין (vou) (vou) אונין (vou) אונין (vou) אונין (vou) אונין (vou) (
                                                                                     (greater) דיתיר (a disciple) תלמידא (there is not) לית (this lord) מן (than) עברא (than) עברא (neither) מן (than) מן (than) מון (than) מן (than) מון (tha
                                 ספק (that he would be) דוהוא (for a disciple) לתלמידא (for him) איך (it is enough) ספק (his lord) לה (his lord) מרה (the have called) איך (the house) און (the lord) און (the lord) און (the house) און (the lord) בעלזבוב (the children) בעלזבוב (the children) במא (more) חדר (Beelzebub) ביתה (בעלזבוב 
                                                                  (of them) מנהון (vou shall be afraid) תרחלון (therefore) מנהון (not) אל
(that not) גיר (covered) מדם (anything) ברם (for גיר (there is not) גיר (will be known) בתנלא (that not) בתירע (will be revealed) בתנלא (will be revealed) בתירע (will be revealed)
                                                                                             (in the darkness) מדם (to you) אנא (1) אנא (tell) אנא (whatever) מדם (in the light) אנתון (you) אנתון (say it) אומרוהי (hear) ומדם (that with your ears) דבאדניכון (a anything) אנתון (the rooftops) אנתון (you) אכרזו (you) ארא (you) אנתון (you)
     (the body) בנרא (who kill) דקטלין (those) מן (of) אילין (you shall be afraid) פגרא (wot (but) ולא (but) דין (be afraid) דין (to kill) לא (are able) משכחין (not) לא (but) דין (the soul) בפשא (which can) מן (of) מן (rather) מן (thim) מן (destroy) בנהנא (what is soulish) בלנפשא (what is soulish) ולפגרא (what is soulish) בנהנא (what is soulish)
                                                                                                       (for a penny) באסר (are sold) מזרבנן (sparrows) לא (two) תרתין (two) צפרין (your Father) מורמן (from) מורא (apart) בלעד (of them) אבוכון (& one) אוורא (the ground) ארעא (on) על (falls) נפלא (the ground) ארעא
                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 30
```


אונגליון קדישא כרוזותא דמתי

The Holy Gospel Preaching of Matthew

```
(of your head) דרשכון (hairs) אף (also) אף (but) דילכון (your) דילכון (are) מנין (numbered) מנין (all) מנין
                                                                                                    (than) מן (you shall be afraid) תרחלון (therefore) מן (not) לא (you) הכיל (are greater) מיתרין (many) אנתון (sparrows) צפרא
                                                                                              (Me) בלנש (everyone) הכיל (therefore) דנורא (everyone) בי (I shall confess) אורא (children of men) בנינשא (before)
                                    (Who is in Heaven) אבי (My Father) אבי (before) אנא (also) אנא (also) אבי (him/her) בה
                                  (children of men) בנינשא (before) בי (Me) ב' (will deny) דין (but) דין (whoever) מן (also) דין (also) בה (I shall deny) בה (in Heaven) אכפור (My Father) אבי (before) דבשמיא
(in the earth) בארעא (peace) שְנֵא (to bring) ארמא (that I have come) ארמית (think) לא (not) תסברון (a sword) ארית (but) ארא (peace) שינא (to bring) ארמא (I have come) ארית (not) ארית (not) ארית (mot) (mot) ארית (mot) (mot) ארית (mot) (mot)
                                                                           (against) על (a man) גברא (to divide) אתית (for) גיר (I have come) אתית (her mother) אמה (against) על (& a daughter) אבוהי (his father) אבוהי (her mother-in-law) על (against) על (& a daughter-in-law) וכלתא
              (of his household) ביתה (will be the children) בני (of a man) דגברא (& the enemies) ביתה
                                                (mother) אמא (or) ארא (father) אבא (loves) (whoever) מן (whoever) ארא (loves) ארא (loves) ארא (whoever) מן (to Me) אוא (not) אוא (not) אוא (than) מן (more) און (more) און (daughter) ארף (than) און (loves) און (to Me) און (is worthy) און (not) און (not) און (loves) און (to Me) און (is worthy) און (not) און (not) און און (more) און (וא (more) און (not) און (not) און (not) און (more) און (not) און (not) און (not) און (more) און (not) און (not) און (not) און (not) און (more) און (more) און (more) און (more) און (not) און (more) און (mo
                                                   (& come) ארלא (his cross) זקיפה (take) שקל (who does not) דלא (& everyone) וכל (to Me) אוא (is worthy) אוא (after Me) בתרי
      ומן (will lose) דנובד (will lose) נפשה (his life-himself) מטלתי (will lose) בשכחיה (will find it) נשכחיה (לא whoever)
                                                                          (will lose it) בובריה (his life-himself) נפשה (will find) דאשכח (whoever) מן
                  (receives) מן (whoever) דמקבל (receives) לכון (wou) לי (wou) מקבל (whoever) מן (whoever) דמקבל (receives) למן (Him) דמקבל (who sent Me) במקבל (who sent Me) במקבל (who sent Me) מקבל (whoever) מקבל (who
                                    (of The Prophet) גביא (in the name) בשם (a prophet) גביא (receives) דמקבל (whoever) מן
                           (& whoever) אגרא (receives) בשם (a proplict) בין (a reward) אגרא (מרציא) דיקא (a reward) וכן (of The Righteous One) אגרא (of The Righteous One) בין (receives) דיקא (receives) בין (a reward) אגרא (receives) בין (a reward) אגרא (receives) בין אגרא (מרציא) בין אורא (מרציא) בין או
                                     Chapter 11
                                            (charging) שלם (Yeshua) ישוע (that when) דכר (that when) למפקדו (& it was) והוא
                                              לתרעסר (the twelve) תלמידוהי (His disciples) שני (He moved) מן (from) תמן (there)
                                                                                                (in their cities) במדינתהון (& to preach) למלפו (to teach) למלפו
                        (of prisoners) אָסירא (in the house) בית (He had heard) שמע (when) כד (but) לירא (Yohanan) איוחנן
 עבדוהי (His works) המשיחא (of the Messiah) שדר (His works) ביד (His works) תלמידוהי (de sent) עבדוהי
```

(Who comes) אנת (He) הו (are?) הו (you) אנת (to Him) ל (& he said) ואמר (we) או (expect) מוסכין (is He?) הו (another) או (or) לאחרין

^{* &}quot;Yohanan" is "John" in Aramaic; usually I transliterate this in the Eastern pronunciation "Yokhanan", though even the Eastern pronunciation has both the hard & soft sounds for its third letter –Khet & Het..

The Holy Gospel Preaching of Matthew

אונגליון קדישא כרוזותא דמתי

is a form for "We" found only in "Ancient mss.", according to <u>Smith's Compendious Syriac Dictionary</u>. It is found in Matthew, Luke and John.

```
(relate) ישוע (Yeshua) ישוע (Yeshua) להון (to them) להון (Weshua) אשתעו (Answered) אנא (& see) אילין (that hear) דשמעין (those things) אילין (to Yokhanan) דיוחנן
                                                         סמיא (walk) חזין (see) וחגירא (the blind) מהלכין (the blind) חזין (see) סמיא
                                                   (& the dead) ומיתא (are hearing) מתרכין (are purified) וחרשא (& the deaf) וחרשא (are purified) מתרכין (are given good news) מסתברין (& the poor) ומסכנא
                                      (blessed is he) נתכשל (who) בינא (who) לאינא (who) לאינא (blessed is he) נתכשל
                                                                                       (Yeshua) שרי (began) ישוע (they departed) אזלו (but) דין (when) כד (Yokhaṇan) על (about) על (to the crowds) לכנשא (to say) לכנשא
                                                         (to see) למחזא (to the wilderness) לחורבא (did you go out) למחזא (what?) מנא
                                                                           (is being shaken) מתחזיע (the wind) רוחא (that by) קניא (a reed) קניא
                                (did you go out) נפקתון (what?) מנא (& if not) ואלא (wears?) מנא (soft) רכיכא (who a long robe) דנחתא (a man) גברא (to see) למחזא (in the house) אילין (who soft things) ארכיכא (those) אילין (behold) אילין (are) דרכיכא (of a king) אנון (are) מלכא (are)
                                     (a prophet?) מנא (to see) למחוא (did you go out) נפקתון (what?) מנא (otherwise) ואלא (a prophet) מנא (to you) ויתיר (to you) ויתיר (say) אמר (yes) אמר (yes) אמר (yes) אמר (אין נפא) א
                                                           (this is) דהא (behold) ביר (it is written) כתיב (he about whom) דעלוהי
                        (before) אנא (My messenger) אנא (am) אנא (sending) אנא (I) משדר (ithe road) אור הא (that he may prepare) דנתקן (your presence) פרצופך
                                                                           (has arisen) אמרנא (that not) דלא (to you) לכון (I say) אמרנא (amen) אמין (than) (one greater) דלא (of a woman) נשא (among them born) בילידי
                                                                              (but) דין (the little one) זעורא (The Baptizer) מעמדנא (Yokhanan) יוָחנן
                                                               (than he) הו (greater) הו (of Heaven) שמיא (in the kingdom) הו (con than he) במלכות
                                                             מן (from) יומי (the days) יוחנן (of Yokhanan) דין (the days) יומי (from) מן (of Heaven) דים (the Kingdom) מלכותא (this hour) להשא (this hour) נערמא (w until) מלכותא
                                (it) לה (are seizing) מחטפין (& the violent) בקטירא (by force) מחטפין (is led) לה (it) לה
                                                              (The Prophets) גיר, (all of them) כלהון (they prophesied) אתנביו
                                                                                                            (Yokhanan) ליוחנן (until) ערמא (& The Torah) אוריתא (אוריתא
                       (willing) צבין (willing) אנתון (willing) אנתון (with the is) אבין (accept) קבלו (who was going) דהויו (Elijah) אליא (that he is) קבלו
(that is) דאית (whoever) לה (to him) אדנא (that is) דאית (whoever) מן (that will hear) אדנא (to him) לה
                                    (this) אדמיה (generation) לשרבתא (shall I compare) הדא (but) למן (to what?) למן (children) אדמיה (it is like) למליא (their playmates) דיתבין (calling) לשליא (in the street) בשוקא (their playmates) לחבריהון (we calling) בשוקא (their playmates) בשוקא (their playmates) בשוקא (their playmates) לחבריהון (this) אונה אדמיה (their playmates) בשוקא (their playmates) בשוקא (this) אונה אדמיה (this) לשליא (this) אדמיה (this) אדמ
            (& not) א'כון (to you) זמרן (we sang) זמרן (& saying) אמרין (wou were sad) ארקרתון (wou were sad) ולא (wou ou) ארקרתון (wou were sad) רקרתון (wou danced) ארקרתון (you danced) ואלין (אסט 18).
                                          (ane) ארא (came) גיר (for) יוחנן (Yokhanan) דלא (who nothing) ארא (in him) אית (in him) אית (a demon) דיוא (a they were saying) ואמרין (drank) אית (drank) אית (drank) אית (drank) אית (drank) אית (drank) אינו (dra
(& drinking) אכל (eating) אכל (The Son) ברה (came) אתא (a glutton) אכל (a man) אכל (behold) הואמרין (the Son) האמרין (behold) הואמרין (behold) הואמרין (behold) הואמרין (def tax collectors) המכא (friend) ורחמא (def wine) ורחמא
```

The Holy Gospel Preaching of Matthew

אונגליון קדישא כרוזותא דמתי

(its works *) מן (by) מן (wisdom) חכמתא (& is justified) ואזרדקת (its works *) חכמתא

* The Greek has two readings: The Majority of mss. have, "Works" and the Critical Text (2 mss.) has Children". tan mean either "Works" or "Servant". The Greek word "Teknon" ("Child") can refer to a disciple or pupil as well:

5043 τεκνον teknon tek'-non

from the base of 5098; TDNT-5:636,759; n n

AV-child 77, son 21, daughter 1; 99

1) offspring, children

1a) child

- 1a) a male child, a son
- 1b) metaph.
- 1b1) the name transferred to that intimate and reciprocal relationship formed between men by the bonds of love, friendship, trust, just as between parents and children
 - 1b2) in affectionate address, such as patrons, helpers, teachers and the like employ: my child
- 1b3) in the NT, **pupils or disciples are called children of their teachers**, because the latter by their instruction nourish the minds of their pupils and mould their characters
- 1b4) children of God: in the OT of "the people of Israel" as especially dear to God, in the NT, in Paul's writings, all who are led by the Spirit of God and thus closely related to God
- 1b5) children of the devil: those who in thought and action are prompted by the devil, and so reflect his character
 - 1c) metaph.
- 1c1) of anything who depends upon it, is possessed by a desire or affection for it, is addicted to it
- 1c2) one who is liable to any fate
 - 1c2a) thus children of a city: it citizens and inhabitants
 - 1c3) the votaries (adherents) of wisdom, those souls who have, as it were, been nurtured and moulded by wisdom
 - 1c4) cursed children, exposed to a curse and doomed to God's wrath or penalty

For Synonyms see entry 5868 & 5943.

One Greek synonym is Παις-"Pais":

3816 παις pais *paheece*

perhaps from 3817; TDNT-5:636,759; n m/f

AV-servant 10, child 7, son (Christ) 2, son 1, manservant 1, maid 1, maiden 1, young man 1; 24

- 1) a child, boy or girl
- 1a) infants, children
- 2) servant, slave
- 2a) an attendant, servant, spec. a king's attendant, minister

Since the Aramaic שבריה can mean servant, a Greek translator may easily use a Greek synonym such as "teknon" to translate it. Codices Alep and B have "ergown"-"Works", which also can be the meaning of The Peshitta can explain the origin of both Greek readings and why two readings exist. These kinds of split spin-off readings in Greek that match dual or multiple Aramaic word meanings in The Peshitta are fairly common. We do not find the opposite phenomenon, however. The Peshitta mss. do not have such variant readings. Indeed, The Peshitta mss. have practically no variant readings of significance to mention, except in approximately ten places in the entire NT! There is also no Greek type that regularly agrees with The Peshitta. In one place the Critical Text of Vaticanus and Sinaiticus may favor it and in the next verse, The Majority text. And the results will alternate. Often The Peshitta will disagree with all Greek readings. This is a highly unlikely scenario if The Peshitta is a translation of the Greek NT.It is a natural result of and easily explained by an original Peshitta NT and Greek translation of that original.

```
(those) מדינתא (cities) אילין (to reproach) למחסדו (Yeshua) שרי (began) ישוע (then) הידין (they repented) מדינתא (to reproach) למחסדו (His mighty works) חילוהי (in them) בהין (where had happened) סניאא (where had happened) בהין (woe) בהין (woe) ווי (woe) כורזין (to you) ביתצידא (Bethsaida) אילין (woe) בצור (in Tsudon) ובצידן (to you) ביתצידא (Bethsaida) אילין (began) בית (to you) ובצידן (to you) ביתצידא (woe) אילין (woe) בווי (they would have happened) בין (that have happened) אילין (powerful works) הוו (had happened) הווי (they would have repented) הבו (win ashes) בכן (in sackcloth) בין (but) בסקא (woe) דלצור (that for Tsur) ולצידן (to you) אנא (yet) ברם (for you) אמר (woe) אנא (tranquil) ביומא (woe) דרינא (tranquil) אתרימתי (tranquil) אתתרימתי (wou were exalted) ואנתי (woe) לשמיא (woe) לשמיא (woe) (woe) הי (which) הי (which) דעדמא (unto) לשמיא (woe) (woe) אתתרימתי (Kapernakhum) וואנתי (woe) אונתי (woe) אונתי (woe) הי (which) דעדמא (unto) לשמיא (woe) (woe) הי (which) הי (which) דעדמא (woe) אונתי (woe) אונתי (woe) הי (which) דעדמא (woe) לשמיא (woe) הי (woe) הי (which) הי (which) דעדמא (woe) הי (woe) הי (which) דעדמא (woe) הי (woe) הי (which) דעדמא (woe) הי (woe) הי (woe) הי (woe) הי (woe) לשמיא (woe) הי (woe) הי (woe) הי (woe) הי (woe) לשמיא (woe) הי (woe) הי
```


The Holy Gospel Preaching of Matthew

אונגליון קדישא כרוזותא דמתי

```
(had been done) הוו (in Sadom) בסדום (for if) אלו (you will descend) תתחתין (Sheol) לשיול (unto) לשיול
(it would have) הות (remained) קימא (in you) בכי (that were done) הות (those) אילין (powerful works) אילין (those) עדמא (today) ליומנא (until) ליומנא
                                  (of Sadom) ברם (that for the land) דלארעא (to you) לכי (I say) אמרנא (but) ברם (for you) אמרנא (tranquil) ביומא (for you) ביומא (in the day) ביומא (tranquil) ביומא (it will be) או (tranquil) ביומא (tranquil) ביומא (tranquil) ביומא (tranquil) ביומא (tranquil) ביומא (that for the land) או (for you) ביומא (that for the land) או (that for the la
       (& said) אבא (Yeshua) ישוע (at that) ואמר (at that) בהא (at that) ובנא (at that) ובנא (at that) אבא (at that) אבא (of the earth) אבא (Hord) בא (My Father) אבא (you) אבי (thank) אורא (thank) אורא (the wise) אבי (the wise) מן (the wise) חכימא (the you have hidden) הלין (them) הלין (them) אנין (them) אנין (them) אנין (them) וגלית (them) אורץ (them) (them) אורץ (them) (them) (them) אורץ (them) 
                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      26
                                            (before You) אבי (desireable) און (it was) הוא (for thus) אדר (My Father) אדין (Yes) אדי
    (My Father) מרם (thing) מרם (thing) אשתלם (has been given up) כל (thing) מרם (every) מרם (The Father) אבא (thing) מרט (thing) מרט (the Son) ארא (the Son) ארא (the Son) ארא (the Son) ארא (the Son) ארש (the Son) א
                                                              (who labor) לותי (unto Me) כלכון (come) איא (come) תו (shall give you rest) ואנא (& I) אניחכון (who labor) ושקילי (& are forced to bear) ושקילי
                                                                                                  (from Me) מני (& learn) וילףו (on you) עליכון (My yoke) שקולו (take) נירי (in My heart) אנא (am) אנא (k meek) ומכיך (for your souls) לנפשתכון (rest) אנחון (you) אנחון (wwill find) ומשכחין (wwill find)
                                                           (is) ה' (light) גיר (My yoke) גיר (for) בסים (pleasant) הו (is) ומובלי (My yoke) גיר (is) גיר (א
                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       Chapter 12
                                                        (on the Sabbath) מהלך (Yeshua) ישוע (was) הוא (walking) מהלך (time) בהו (at that) בהו
                                                        (were hungry) בית (& His disciples) ותלמידוהי (of grain) גרעא (in the place) בית (were hungry) מלגין (the ears of grain) שבלא (glucking) מלגין (& they began) ושריו
                                                                                                                                  (them) אנון (they saw) און (when) דין (but) דין (The Pharisees) פרישא
                                                                                                                 (they saw) אמרין (they were saying) אמרין (to Him) לה (they were saying) אמרין (something) תלמידיך (Your disciples) מדם (behold) הא (on The Sabbath) שליט (to do) למעבר (to do) למעבר (that not) שליט (that not) למעבר (the sabbath) אוני (נוגר אוני למעבר (to do) למעבר (the sabbath) אוני (נוגר אוני למעבר (to do) למעבר (the saying) אוני (the saying) הא (נוגר אוני (they saw) אמרין (to do) אמרין (they were saying) (they saw) (they saw)
                                                              (what?) אמר (have you read) קריתון (not?) לא (to them) לא (said) אמר (but) דין (he) הו (with him) אמר (& those) איז (he was hungry) בן (when) כב (David) דויד (did) דויד (did) כב (שומי) כב (שומי) לא (שומי) איז (שומי) אמר (שומי) אמ
                                                         (that the priests) דכהנא (in The Torah) באוריתא (have you read?) קריתון (or) לא (or) לא (the Sabbath) לה (it) להלין (profane) מחלין (in the temple) בהיכלא (are) ודלא (blame) עדלי (without) אנון
                                                                                                                                     (but) דין (to vou) אמר (say) אמר (say) אמר (here) מן (is) היכלא (the temple) היכלא (than) מן (One greater) דרב
                                                                                                                                   (what this is?) אלו (you had) הויתון (known) דעין (but) דין (if) אלו (a sacrifice) גבא (& not) אנא (I) ולא (want) צבא (mercy) אנא (those) הננא (you would have) הויתון (condemned) לא (are) אנון (blame) ערלי (who without) דרלא
                                                                                                                                                                                                      (of the Sabbath) גיר (for) דשבתא (The Lord) מרה
                                                                                                                                                                                                                            (of Man) איתוהי (The Son) ברה (is) איתוהי
                                                                                                                                                                                        (Yeshua) ישוע (there) תמן (from) מן (& departed) ושני
```


The Holy Gospel Preaching of Matthew

אונגליון קדישא כרוזותא דמתי

```
(to their synagogue) לכנושתהון (& He came) ואתא
                                                                                                                                                                                                                                    10
                    (there) וגברא (man) אדת (there) הוא (was) הוא (there) וגברא (man) אדת (man) אדת (they were) הוו (they were) אדה (this hand) אידה (whose was withered) הוו (on the Sabbath) בשבתא (it legal) שלים ("Is) אדאן (they might accuse Him) בשבתא (so that) אדך (to heal") למאסיו ("they might accuse Him) דגאכלון קרצוהי
                                                                        (who,is?) מנו (to them) להון (said) אמר (He) הו (to him) אמר (said) להון (He) הו (to him) איין אמר (the man) לברא (among you) מנכון (מנכון (among you) ברא (into a pit) ברברא (it falls) נפל (& if) און (one) הברא (of The Sabbath) ביומא (on the day) ביומא (the will take hold) אחר (he will take hold) אחר (not) אחר (^{12}
   (a sheep) ערבא (than) מן (a son of man) ברנשא (greater is) יתיר (but) דין (how much?) מדין (what is good) שליט (to do) למעבר (on the Sabbath) בשבתא (it is) הו (legal) שליט (therefore)
                                                                                                                                                                                                                                     13
                                                                                                                  (man) אמר (He said) להו (then) גברא (then) הידין
                                                     (his hand) אירה (& he stretched out) אירה (your hand) אירה (stretch out) פשום
                                                                                                            (his other) חברתה (like) איך (& it was restored) ותקנת
                                            (they took) נסבו (& counsel) ומלכא (The Pharisees) פרישא (& went out) ונפקן
                                                              (that they might destroy Him) דנוברוניהי (so) איך (so) איך
(& went) אול (there) מן (from) מן (He) ואזלו (knew) ישע (but) דין (Yeshua) ישע (all of them) כנשא (Great) (great) מניאא (crowds) כנשא (after him) בתרה
                                     (they should reveal Him) נגלוניהי (that not) דלא (them) בהון (& He warned) נגלוניהי
                                                                                                           (the thing) מדם (that it should be fulfilled) דנתמלא
                   (which says) בביא (the prophet) נביא (Isaiah) אשעיא (by) ביד (that was spoken) דאתאמר
                                                    (in Him) בה (in Whom I delight) אצטבית (My Servant) בה (behold) הא
                                     (My Soul) בה (for Him) הביבי (My Beloved) דסוחת (My Soul) גפשי (for Him) בה (for Whom has longed) אים (עוביבי (My Spirit) (My Spirit) אים (He will preach) נכרז (to the nations) לעממא (& judgment) ודינא
                                            (not) לא (will he cry out) נקעא (neither) ולא (He will dispute) ולא (not) לא (in the streets) בשוקא (His voice) קלה (will hear) בשוקא (a man) אנש (מוני אנש הא נשמע האווי) בשוקא (אווי אנש האווי) ולא (אווי אנש האווי) ולא
                                                                            (He will break off) קניא (not) לא (fractured) רעיעא (a reed) קניא
                                            (He will extinguish) לא (not) לא (that flickers) רמטפטך (& the lamp) לא (of innocence) עדמא (the verdict) דינא (He will bring) דינא (until) דינא
                                                                                 (will hope) נסברון (the nations) עממא (& in His Name) ובשמה
             (mute) הידין (a certain) הידין (they brought) לה (they brought) דונא (then) הידין (then) הידין
                                        (so that) א'כנא (& He healed him) ועויר (& blinded) אוכנא (could see) איכנא (could speak) אוכנא (blind man) ונחוא (the mute) בחרשא (the mute) ומרא (שנא האווי של האו
                          (the crowds) כלהון (all of them) כלהון (they were) הון (& astounded) ומתדמרין (of David) הון (the Son) הנו (this is) הלמא (all of them) דלמא (this is) הנו (athey were saying) ואמרין
                         (they were saying) אמרין (they heard) שמעו (when) דין (the Pharisees) פרישא (demons) דין (the pharisees) אמרין (This One) הנא (of demons) אלא (the prince) מפק (but) לא (by Beelzebub) בבעלזבוב (except) אלא
                      (their designs) מחשבתהון (kinew) ישוע (Yeshua) ישוע (Yeshua) ידע (Yeshua) מחשבתהון (that is divided) להון (kingdom) כל (every) מלכו (to them) להון (& He said) ואמר (house) בשה (will be destroyed) החרב (itself) וכל (against) על (will stand) אם (itself) ומדינא (itself) אם (that is divided) לא (itself) ומדינא (will stand) ידנתפלג (will stand) און אל (itself) ישוע (itself) און אל (itself) ישוע 
                                                                                                                                                                                                                           26
                                                                                             (casts out) נפק (Satan) לסטנא (Satan) מפק (& if) ואָן (he has been divided) אתפלג (himself) נפשה (against) על
```

NOW S

אונגליון קדישא כרוזותא דמתי

```
(his kingdom) מלכותה (will stand) איכנא (how?) הכיל (therefore) קימא
                (demons) אנא (am) אנא (casting out) מפק (by Beelzebub) בעלזבוב (ithem) אנא (\& if) אנא (\& if) ואן (them) במבא (do they cast out) מפקין (by whom?) במגא (vour sons) בניכון (judges) הנא (to vou) הנא (will be) הנון (they) הנון (they) הנא (because of) מטל
                                                                                     (is able) איכנא (a man) אנש (Ḥow?) איכנא (or) או (dis able) איכנא
                                                     (of a mighty man) דנעול (the house) לבית (that he should enter) אלא (unless) אלא (should plunder) נבוז (& his goods) ומאנוהי (whis goods) גבוז (the would bind him) אן (only) לוקדם (first) נאסריוהי (the may plunder) ביתה (his house) ביתה (the mighty man) לחסינא (the mighty man) והידין (the mighty man) ביתה (אונה אונה של הידין הי
(is) הוא (against Me) לוקבלי (with Me) מן (not) הוא (not) הוא (not) הוא (whoever) מנו (is scattering) דלא (to scatter) מבררו (with Me) עמי (gathers) עמי (whoever) ומן (whoever) הוא (whoever) מבררו (with Me) מבררו (with Me) מבררו (with Me) מבררו (whoever) ומן (with Me) מבררו (whoever) ומן (whoever) מבררו (with Me) מבררו (whoever) מבררו (with Me) מב
                                                                                                                                        (to you) אנא (I) אנאר (say) אמר (this) הנא (because of) מטל
                    (will say) דנאמר (who) מן (everyone) וכל (of Man) און (The Son) ברה (against) על (a word) מלתא (everyone) ברה (to him) לה (it will be forgiven) בי
                (will talk) דעל (of Holiness) דקורשא (The Spirit) (who against) בעל (but) דעל (this) דעל (this) און (in world) דקורשא (to him) דעל (it will be forgiven) הגא (that is being prepared) דעתיד (in the world) בעלמא (anot) און (in the world) בעלמא (that is being prepared) דעתיד (in the world) בעלמא (that is being prepared) דעתיד (in the world) און האווי (אווי לא ניין אווי לא ניין אווי (אווי לא ניין אווי (אווי לא ניין אווי לא ניין אווי לא ניין אווי (אווי לא ניין אווי לא ניין אווי לא ניין אווי (אווי לא ניין אווי לא ניין אווי לא ניין אווי (אווי לא ניין אווי לא ניין אווי לא ניין אווי (אווי לא ניין אווי לא ניין אווי לא ניין אווי לא ניין אווי (אווי לא ניין אווי לא ניין אווי לא ניין אווי לא ניין אווי (אווי לא ניין אווי לא ניין אווי לא ניין אוו
    (good) אילנא (make) עבדו (make) אילנא (make) שפירא (the tree) אילנא (make) או (either) או (bad) אילנא (make) בישא (bad) בישא (the tree) אילנא (make) בישא (or) או (a tree) אילנא (known) גיר (for) מתידע (from) אילנא (from) פארוהי (truit) הו (its fruit) הו (its fruit)
(are able) איכנא (how?) איכנא (of vipers) איכנא (offspring) אילדא (are) אנתון (who evil) אנתון (to speak) למלללו (good things) אנתון (vou) אנתון (the mouth) מון (speaks) הותרי (from )לבא (the fullness) למללל (from )לבא (the fullness) ביר (from )לבא (the fullness) אנתון (vou) איכנא (vou) 
                                                                (good) מן (a treasure) סימתא (from) מבתא (good) מן (a man) גברא (evil) מבתא (good things) וגברא (dood things) מפק (evil things) סימתא (brings) מפק (evil things) סימתא (from) בישתא (from) מפן (from) סימתא (from) בישתא (evil things)
                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            36
                               (idle) מלא (word) מלא (that every) גיר (for) גיר (to you) גיר (I) אנא (say) אמר אמר (say) אנא אמר
                 (children of men) בני אנשא (that will say) דנאמרון (of judgment) בני אנשא (in the day) ביומא (an answer for it) נתלון (they will give) נתלון
                                                                                                   (your words) מליך (your words) גיר (for) גיר (your words) מליך
                                                                                                            (your words) מליך (your words) תתחיב (& by) מליך
                                                 (the Scribes) מן (of) מן (some) אנשא (responded) ענו (then) הידין (to Him) מון (to Him) אמרין (to Him) ארא (to ee) אומרין (we) ארא (from you) מלפנא (Teacher) צבין (wish) חנן (we) דנחוא (to see) מלפנא (אומרין אומרין (we) ארא (to see) ארא (to see) מלפנא (אומרין (we) ארא (to see) ארא (to see) ארא (to see) מלפנא (to see) ארא (to see) און אינון אינו
                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              39
                                                                                                            (to them) אבון (& said) ואמר (answered) ענא (but) דין (He) הו
                                  שרבתא (a generation) בישתא (evil) וגירתא (and adulterous) אתא (evil) בשתא (a generation) ארגא (the sign) אתה (except) אלא (to it) אלא (will be given) תתיהב (the prophet) ביא (of Yonan) ביונן (of Yonan) ביונן
```


אונגליון קדישא כרוזותא דמתי

```
(of the earth) דארעא (in the heart) בלבה (of Man) דאנשא (nights) איממין (& three) ותלתא (days) איממין (three) תלתא
                                                                                                                                                                                                                                      41
                                                                           (in the judgment) ברינא (will arise) נקומון (Ninevite) נינויא (the men) גברא (will condemn it) נהוב (this) אדא (generation) שרבתא (with) שרבתא
                                                                     (of Yonan) דיונן (at the preaching) בכרוזותה (repented) תבו (for they) דהנונן
                                                                                                (is here) מנן (Yonan) וונן (One greater) הרב (& behold) והא
                      (in the judgment) בדינא (will arise) מלכתא (of the South) דתימנא (the queen) חקום (with מלכתא (from) דתימנא (from) (this) אותחיביה (this) און (generation) שרבתא (with) שרבתא (the wisdom) הדא (the earth) דתשמע (of the earth) דארעא (the ends) הדער (solomon) מן (that she might hear) דיתיר (Solomon) מן (that which with the earth) דיתיר (with) שלימון (of Solomon) הא (solomon) הא (solomon) מן (that with the earth) און הא (solomon) הא (solomon) מן (that with the earth) און הא (solomon) הא (solomon) מן (that with the earth) און הא (solomon) הא (solomon) מן (the earth) און הא (solomon) הא (s
                                                                     (goes out) אמתי (vile) אמתי (a spirit) דרוחא (but) דרוחא (whenever) אמתי (whenever) ברנשא (in places) מתכרכא (a son of man) באתרותא (from) מן (from) ברנשא (a son of man) בהון (there is no) דית (where water) בהון (it does find) ולא (rest) (rest) (rest) ((
                                                                                   (to my house) לביתי (I shall return) אהפוך (it says) אמרא (then) הידין
                                                              (& it goes) איכא (I came out) דנפקת (where) איכא (from) מן (from) דנפקת (where) דנפקת (from) משכחא (that it is empty) דכריק (finding) משכחא (finding) אינא
(other) אזלא (spirits) אחרנין (with it) שבע (with it) אחרנין (it goes) אחרנין (then) הידין (ברא (in it) ברא (worse) שבר (worse) ועמרן (than it) בה (than it) בישן (than it) בישן (than it) בישא (than it) בישא (than it) קרמיתה (than it) הוויא (worse) הוויא (than) הוברא (than) הוברא (than) בישתא (than) ביש
                                           (to the crowds) לכנשא (was speaking) דין (He) ממלל (when) כד (when) הו (He) הו (when) אתו (standing) אתו (his mother) אמה (they came) אתו (with Him) אמה (to speak) דנמללון (& seeking) עמה (with Him) ובעין (when) דנמללון
        (Him) לה (who told) אמר (to him) למן (& said) אמר (answered) אנא (but) דין (He) הו (He) אמר (שנא
                                                                       (My brothers) אנון (are) אנון (who?) מון (My mother) אמי (is) אמי (who?) מון (who?) מון (אמי
                                            ואמר (His hand) אידה (His hand) לות (to) תלמידוהי (His disciples) אידה (& He stretched) אידה
                                                                                                  (My brothers) אווי (& behold) אווי (My mother) אני (behold) אני
           (of My Father) בינה (the will) צבינה (who does) גיר (for) גיר (everyone) כלנש (who mother) גיר (for) דעבר (who does) אחי (the same is) ואמי (Who is in Heaven) אחי (בשמיא (who mother) הויו (שמי אווי) הויו (who is in Heaven) אחי (שמיא הויו) אורו (שמיא הויו) א
                                                                                                                                                                                                                   Chapter 13
                                                                        (from) מן (Yeshua) ישוע (went out) נפק (day) אין (but) דין (in that) בהו (of the sea) ויתב (the side) אין (by) על (\& He sat down) ויתב (the house) ביתא
                                                        (great) סגיאא (the crowds) כנשא (unto him), לותה (& they were assembled) ואתכנשו
                                                                 (in a ship) באלפא (Himself) לה (seating) באלפא (He embarked) באלפא (in a ship) איך
                                                                                                             (were) הוא (standing) קאם (the crowds) הוא (& all) וכלה (by the sea) ימא (the beach) ספר (on) של
                                               (in parables) ממלל (with them) עמהון (He was) הוא (speaking) ממלל (with them) בפלאתא (to sow) הוא (went out) הוא (behold) הא (א He said) ואמר (א He said) ואמר (א א הא לפק
                                             (the road) אורחא (the side) דנפל (gn) על (fell) אית (some) אית (he sowed) איר (& as) וכד (& as) זרע
                                                                                                                               (& ate it) ואכלתה (à bird) פרחתא (came) וארת (א came) אחתו
                                                                                          (the rock) שועא (on) גפל (fell) נפל (and others) איכא (much) דלית (soil) הוא (was) הוא (there not) דלית (where) הוא
```

(it sprouted) שנתה (an hour) שעתה (& son of) ובר

אונגליון קדישא כרוזותא דמתי

```
(depth) עומקא (depth) דלית (there not) הוא (was) עומקא (because) דארעא
                                                    (it became hot) אם (the sun) שמשא (but) דנה (arose) הנה (when) כד (when) מסל (it withered) הוא (was) הוא (there not) הרא (because) ומטל (decay) בלית (there not) הוא (was) הוא (was) הוא (was) הוא (but) ביים (when) הוא (but) שמשא (שמטל (was) הוא (when) הוא (when) הוא (was) הו
                                                                                                                        (the thorns) כובא (among) בית (fell) בית (& others) אחרנא
                                                                                                  (& they choked it) וחנקוהי (the thorns) כובא (& they came up) וסלקו
                       (fruit) אבארא (in the ground) בארעא (fell) אברג (\& others) ויהב (\& others) אית (of thirty) אית (\& some) אית (\& some)
                                                (let him hear) בשמע (that hears) דאית (is) דאית (is) אדנא (whoever) מן (whoever) דאית (is) אדנא (whoever) אדנא
                                                                                                                                                                                                                                                                       10
                                                       (to Him) לה (& they were saying) ואמרין (His disciples) תלמידוהי (& approached) וקרבו (with them) ממלל (are you) אנת (speaking) ממלל (in parables) עמהון (why?) בפלאתא
                                                                                                                                                                                                                                                                                  11
                                                                   (it) הו (to you) דין (to them) אמר (& said) ואמר (answered) ענא (but) דין (He) הו (of the Kingdom) דמלכותא (the secrets) ארזא (to know) למדע (has been given) דמלכותא (it has been given) דין (but) דין (to them) להנון (of Heaven) דין (שמיא (מון אויי) לאנון (מון אויי) דין (דשמיא (מון אויי) לאנון (מון אויי) דין (מון אויי) דין (מון אויי) דין (מון אויי) אויין (מון אויי) דין (מון אויי) (מון אויי) (מון אויי) דין (מון אויי) (מון או
                                                                                                                               (it) לה (that has) דיר (for) לה (to the one) למן (to the one) גיר (it) ונתיתר (will be given) לה (that has) לה (that has) לה (that has) לה (that has) למן
                                                          (he) לה (which has) האית (even that) לה (it) וה (that has not) הלית (& to the one) ולמן (this) אנה (this) מנה (from him) מנה (will be taken) הגא (this) מנה (because of) מנה (grom him) מנה (will be taken) הנא (because) ממלל (speaking) אנא (speaking) ממלל (in parables) בפלאתא (are seeing) הנא (also not) ולא (they who see) ושמעין (understand) ולא (hear) שמעין (neither) ממתכלין (they who see) ולא (they who see)
                           (that says) אמר (of Isaiah) דאשעיא (the prophecy) נביותה (in them) בהון (& is fulfilled) ושלמא
                                                         (this) אתעבי (the heart) לה (for) לה (it) גיר (for) לבה (has become dense) אתעבי
         (they have heard) שמעו (hardly) יקיראית (with their ears) בארניהון (with their eyes) בארניהון (with their eyes) בעיניהון (they would see) ועיניהון (they have shut) בעיניהון (they would understand) בעיניהון (with their ears) בארניהון (they would hear) ונשמעון (they would hear) בארניהון (them) אנון (with their ears) ונתפנון (them) ונתפנון (them) ואכא (with their ears) בלבהון (them) ונתפנון (they would be converted)
                                                                        (to your eyes) לעיניכון (blessings) דילכון (but) דין (your) דילכון (for they are hearing) דילכון (to your ears) ולאדניכון (for they are seeing) דחזין
(& righteous ones) אמרן (prophets) גיד (that many) אמרן (to you) לכון (I say) אמרן (for) אמרן (amen) אמרן (that seeing) לכון (the things) בהם (to see) אנתון (have yearned) אתרגרגו (the things) הזון (they saw) הוא (they heard) ולמשמע (they heard) ולא (that hearing) ולא (they heard) אנתון (you are) אנתון (that hearing) ולא (that hearing) ולא (that hearing) אנתון
                                                                                                 (of the seed) דורעא (the parable) מתלא (hear) שמעו (but) דין (you) אנתון אנתון (you)
                                                              (was sown) אורהא (the road) אורהא (the side) דעל (that which upon) אורהא (this) הנו (this) הנו
                                                                        (is) הו (was sown) אזררע (the rock) שועא (which upon) דעל (but) דין (that) הו (a moment) בעל (who hears) מלתא (the word) ובר (the word) שעתה (the one) הו (it) הו (he receives) מקבל (in joy) מקבל (the one) לה (the word) לה (the one) בחרותא (the one) מקבל (the one) לה (the one)
                                                                          (in him) לית (there are not) לית (there are not) דין (but) דין (for him) לית (there is) אלא (there is) הו (aw when) הו (the is) הו (temporal) דובנא (but) דובנא (the word) או (the word) או (the word) מטל (because of) מטל (persecution) או (the word) או (the word) או (the word) הו (the word) מטל (because of) מטל (persecution) או (the word) או (there are not) הוא (there are not) או (there is) הוא (there is) הוא (there is) הוא (the word) הוא (there is) הוא (there is) הוא (the word) הוא (the word) הוא (the is) הוא (the is)
```

(immediately) מתכשל (immediately) ענל

The Holy Gospel Preaching of Matthew

אונגליון קדישא כרוזותא דמתי

```
(was sown) אזדרע (the thorns) כובא (which among) הו (that) הו (the word) דין דבית (that) הו (the word) דשמע (the one) הו (is) הו (the word) דשמע (the one) הו (is) הו (that) הו (the word) דין הו (that) הו (the word) היי (אור) היי (אור)
                                                                    (of wealth) דעותרא (& the deception) וטועיי (this) הגא (of world) דעלמא (& the cares) ורניא (that one is) דעלמא (fruit) הויא (w without) ודלא (the word) לה (it) למלתא (choke) דונקין
                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               23
                                                                                                                                                                                        (that) דין (but) דעל (which upon) ארעא (that),
                                                                                               שבתא (good) אזררע (who hears) הו (is) הו (is) השמע (who hears) מלתי (was sown) מלתי (good) אזררע (was sown) הו (& produces) בארא (fruit) ארא (& he yields) ויהב (& understands) ויהב (of sixty) ואית (of a hundred) ואית (some) אית (of thirty) ואית (& some) התלתין (was sown) ואית (was sown) ואים והלתיע (was sown) וואית (was sown) וואית (was sown) ויהב (was sown) ויהב
                                                                                             (to them) להון (He parabled) אמתל (the parable) מתלא (another) אחרנא (of Heaven) מתלא (the Kingdom) מלכותא (that is likened) דשמיא (the said) מלכותא (in his field) דורע (good) בקריתה (to the man) לגברא (to the man) דורע (to the man) דורע (to the man) אונברא (מוצרא האוני) באריתה (מוצרא האוני) לגברא (מוצרא האוני) באריתה (מו
                                                                                      (& sowed) אנשא (his enemy) בעלדבבה (came) אתא (men) אנשא (slept) וזרע (when) וכד (& when) אנשא (slept) וכד
                                                                                                                                                                                             (& he left) בינת (the wheat) אטא (among) בינת (tares) איזנא (tares) בינת
                                                                                                              (fruit) ארא (it produced) ועבר (the grass) עסבא (sprouted) יעא (but) דין (when) כד
                                                                                                                                                                                                     (then tares) ארחזיו (also) אך (appeared) ארחזיו (then) דידנא
                                                                                                                 (of the house) ביתא (of the lord) דמרא (his servants), עבדוהי (& approached) ביתא
                                                                                                                   (to them) להון (said) אמר (but) דין (he) הו (he הו (to him) בעלדבבא (were saying) בדא (this) אמר (this) אמר (an enemy) בברא (a man) בעלדבבא (them) אנת (do you) גברא (want?) אנת (his servants) נבא (this servants) צבא (want?) אנת (want?) אנון (this servants) אנון (this servants) אנון (this servants) אנון (this servants)
                                                                 (vou) אנתון (collect) מגבין (when) אנתון (is it not?) דלמא (to them) להון (said) אמר (but) הו (the wheat) אמר (also) אך (with them) עמהון (vou would uproot) תעקרון (the tares) אונא
(harvest) לחצרא (until) ערמא (until) אכחרא (both) אכחרא (grow) לחצרא (let) שבוקו (let) שבוקו (let) אנא (shall say) אמר (of harvest) אוויב (& in the time) אוויב (to the reapers) אוויב (to burn) ויינא (the tares) אוון (first) מאסריתא (select out) וויינא (to burn) וויינא (gather) אנין (the wheat) אנין (the wheat) אוון (the wheat) (the wheat) (the wheat) אוון (the wheat) (th
                                          (is likened) אמתל (to them) להון (He parabled) אמתל (parable) מתלא (another) אחרנא (of Mustard seed) מלכותא (to a grain) לפרדתא (of Heaven) דשמיא (the Kingdom) לפרדתא (the Kingdom)
                                                                                                                             (in his field) בקריתה (sowing it) זרעה (a man) גברא (that had taken) דנסב
                                                             (them) אמר (He told) אמר (parable) מתלא (another) אחרנא (to yeast) להון (the Kingdom) מתלא (is likened) רמיא (is likened) מלכותא (in three) אנתתא (a woman) ממרת (which took) בתלת (that) (had fermented) ערמא (until) דכלה (all of it) המע (of meal) דקמהא (measures)
                                              (to the crowds) כלהין (in parables) בפלאתא (Yeshua) שוע (spoke) מלל (all) כלהין (these things) הלין (with them) ממלל (speaking) ממלל (aparable) ממלל (with them) בלאתא (with them) בלאתא (aparable) ממללל (without) (withou
                                                                                                                                                                                              (the thing) מדם (that should be fulfilled) איך (so) דנתמלא
                                                                                   (I shall open) אפתח (that says) דאתאמר (the prophet) נביא (by) נביא (that was spoken) דאתאמר
                                                                                                            (things hidden) במתלא (in parables) וֹאבע (my mouth) בומי (my mouth) בומי
                                                                                                                                                (of the world) קדם (the foundation) תרמיתה (before) דמן (from) קדם
                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             36
```


The Holy Gospel Preaching of Matthew

אונגליון קדישא כרוזותא דמתי

```
(to the house) לביתא (& came) (the crowds) לכנשא (left) שבק (Yeshua) שבק (then) הידין (to Him) לכנשא (& they were saying) אינותה (to him) תלמידוהי (this disciples) אינותה (to him) לותה (to him) מתלא (explain) דייונא (explain) דייונא (explain) לו (explain) לכנשא (שבק (to us) לייונא (to us) לייונא (explain) אינות (the field) אינותא (to us) לייונא (explain) אינותא (the field) אינותא (the fie
                                 (he) הו (to them) להון (answered) אנא (but) דין (he) הו (of Man) דין (the Son) איתוהי (good) איתוהי (the seed) דורע (who sowed) איתוהי (good) איתוהי (אוט בא
  (the children) איתיה (good) איתיה (the seed) זרעא (the world) איתיה (is) איתיה (& the field) איתיה (are) איתיהון (the tares) זיינא (of the Kingdom) אנון (are) אנון (are) דמלכותא (of The Evil One) דבישא (the children) בנוהי
                (Satan) איתוהי (is) איתוהי (who sowed) דין (moreover) דין (the enemy) אנונ (the enemy) בעלדבבא (of the world) דין (the end) שולמה (is) שולמה (the harvest) דין (the harvest) דין (the reapers) דין (the reapers) דין (the reapers)
                                                                        (of fire) דנורא (into the essence *) אנון (them) אנון (& they will cast) ונרמון
                                                              (weeping) שנא (will be) בריא (weeping) וחורק (weeping) שנא (there) תמן
```

* "Athuna" can mean, "A furnace"; It can also mean "the essence of a thing". The latter seems more fitting, since our Lord spoke of eternal realities, not temporal. A furnace is merely an earthly type for an eternal reality, as is earthly fire. Eternal fire is more real than earthly fire, and is the reality behind it. Paul writes later, "Our God is a consuming fire." Jastrow's **Dictionary** gives the following entry for this Aramaic word, with an example from The Targum of Proverbs 20:20.

> אַרוּנָא (אַתוּנָא) m. (v. אַתוּנָא) אַרוּנָא (יע. אַתוּנָא) preced.,=h. אישון) density, intensiveness, essence. Targ. Prov. XX, 20 איך א' דחשוכא as darkness itself (h. text באישון with ב). Cmp. אַררָזן.

```
(the sun) א"ך (as) א"ך (will shine) נוהרון (the righteous) דיקא (then) הידין (then) במקכותה (of their Father) דאבוהון (in the Kingdom) במקכותה (let him hear) דאית (that will hear) ארנא (an ear) ארנא (to him/her) דאית (whoever) דאית (that will hear) ארנא (that will hear) דאית (that will hear) ארנא (to him/her) דאית (whoever) דאית (the sun) ארנא (the righteous) דאית (the sun) דאית (the sun) ארנא (the righteous) ארנא (the righteous) ארנא (the righteous) דאית (then) דאית (the sun) דאי
                                                                                           (to treasure) לסימתא (of Heaven) דשמיא (the Kingdom) מלכותא (is likened) לסימתא (again) תוב
                            רמששיא (found) ברא (in a field) הי (in a field) ברא (that was hidden) במששיא (that was hidden) הומשיא (that was hidden) בקריתא (this joy) הדותה (ke from) זבן (selling) ומן (that is) הדותה (that is) וובנה (that is) לקריתא (everything) בל (everything) הי (that is) הי האית (that is) 
                                                                                                    (to the man) לגברא (of Heaven) דשמיא (the Kingdom) מלכותא (is likened) לגברא (again) תוב
                                                                                                                          (precious) מבתא (pearls) מרגניתא (was) הוא (who searching for) מבתא (a merchant) תגרא
(obviously) אשכח (was valuable) יקירת (a certain) אדל (he found) מרגניתא (but) אשכח (when) מרגניתא (when) אזל (to him) אזל (to him) מאון (whatsoever) מא (everything) כל (selling) מאון (the went) אזל (selling) מאון מאון אינון (אינות אינון אשכח (selling) מאון אינון (אינון אשכח (selling) מאון אשכ
                                                                         (a net) למצידתא (of Heaven) דשמיא (the Kingdom) מלכותא (is like) מלכותא (again) מלכותא (it collected) במיא (that was cast) ונס (that was cast) בימא (that was cast) ומן (that was cast) בימא (that was cast) בימא (that was cast) ומן (that was cast) בימא (that was cast) ומן (the Kingdom) בימא (the Kingdom)
```

* בנכס, גובסא: "Gensa, Genus" is the Aramaic cognate for the English "Genus". Here is the Comprehensive Aramaic Lexicon *entry for this word:*

gns N gns) 1 Palm, CPA, Syr kind 2 Syr, LJLA family 3 Syr genus (gram) LS2 125

The Holy Gospel Preaching of Matthew

אונגליון קדישא כרוזותא דמתי

```
Levy 1:149
 LS2 v: gensA)
  also: LS2 v: gensAne) (but PS claims a singular %gnsn)% also)
 gns V
pael 1 Syr to indicate the genus
                                                                                  (of the sea) מלת (to the shore) לספרי (they brought it up) אסקוה (it was full) מלת (& when) מלת (in vessels) אסקוה (they placed) ארמיו (& they sat) במאנא (& they sat) ויתבו (& they sat) גביו (bey threw) שדו (& they threw) לבר (cout) ובישא
                                     (thus) בשולמה (will be) בשולמה (in the end) דעלמא (in the end) בפקון (it will be) מלאכא (thus) הכנא
                                                                                           (the righteous) דיקא (among) ביני (from) גון (the wicked) בישא (& they will separate) ודיקא
                                                                                                                                            (of fire) אנון (into the essence) אנון (them) אנון (& they will cast) ונרמון (of teeth) נהוא (& gnashing) וחורק (will be) שנא (there) תמן (there) תמן (there) בכיא (will be) והוא (there) והוא (there) אינון (אינון אווי) והוא (אינון אווי) והוא (אינון אווי) אינון (אינון אווי) ווי (אינון אווי) אינון (אינון אווי) ווי (אינון אווי) אינון אינון (אינון אווי) אינון אווי) אינון אינון אווי אינון אי
                                                     (to them) ישוע (to them) אסתכלתון (said) אסתכלתון (to them) אסת (to them) אמר (said) אמר (our Lord) להון (they were saying) לה (they were saying) אמרין (they were saying) לה (they were saying)
                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      52
                              (who is instructed) להון (scribe) אמר (every) לכל (this) הגא (because of) מטל (to them) מטל (He said) אמר (of the house) שמיא (the lord) ביתא (is like) מוא (of Heaven) שמיא (for the kingdom) דמא (ald things) שמיא (the man) הדתתא (his treasure) סימתה (from) מן (who brings) דמפק (who brings) מן (who brings) מן (שוא הדתתא (who brings) אמר (this treasure) מן (שוא הדתתא (this treasure) מוץ (שוא הדתתא (this treasure) מן (שוא הדתתא (this treasure) מן (שוא הדתתא (this treasure) מוץ (שוא הדתתא (this treas
                                                                                                                                                                    (Yeshua) ישוע (had finished) שלם (that when) דכך (& it was) והוא (there) מתלא (from) מן (He departed) שני (these) הלין
                                  (in their synagogues) למדינתה (them) להון (He) הוא (& taught) ומלף (to His city) למדינתה (& He came) ואתא (de taught) ומלף
                                               (& they would say) נאמרון (they would marvel) דנתהרון (so that) איכנא (they would say) דנתהרון (this One) אימכא (from where?) אימכא (from where?) להנא (wisdom) ההא (this One) להנא (wisdom) הרא (this One) אימכא (אימכא (this One) להנא (this One) להנא (wisdom) אימכא (אימכא (this One) להנא (this One) להנא (this One) להנא (this One) אימכא (אימכא (this One) להנא (this 
                                                                                                                                                           (of the carpenter) דנגרא (the son) ברה (This) אוֹד (is) הוא (not?), לא
                                                                       (they are) לותן (with us) לותן (behold) לא (not?) לא (all) כלהין (& His sisters) אנין (all) אינוכא (these things) לה (to This One) להנא (therefore) להנא (from where?) אינוכא (מוצ) אינוכא (מוצ) להנא (מוצ) להנ
                                                                                                                                                          (by Him) בה (they were) ומתכשלין (doffended) בה (to,them) בה (said) אמר (Yeshua) ישוע (but) ישוע (He) הוו (except) אמר (who is despised) דצעיר (there is not) לית (there is not) נביא (there is not) לית (there is not) נביא (there is not) ישוע (there is not)
                                                                                                                                                                                                                                        (& in his home) ובביתה (in his city) במדינתה
                                                                                                                                                                      (many) עבד (there) חילא (there) אינה (He did) אינאא (not) ולא (their trust) מטל (dis-) א (because of) מטל
                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            Chapter 14
                                                                                                                                                                                   (Herodus) הרודס (heard) שמע (time) דין (but) דין (at that) בהו
                                                                                                                                                                                               מטררכא (the fame) שמעה (the Tetrarch) מטררכא (מטררכא
                                                                                   (the Baptizer) מעמרנא (Yokhanan) יוחנן (to his servants) לעברוהי (& he said) ואמר (& he said) ואמר
                                                                                                                           (of the dead) מיתא (house) הו (from) מן (has arisen) קם (he) הו (by Him) מו (are done) מחערין (miracles) הוא (because of) מטל
                                                                                       (Yokhanan) גיר (that) הוא (seized) אחד (Herodus) הוא (for) גיר (that) גיר (of prisoners) אחד (into the house) בית (& cast him) אסירא (bound him) ואָרמיה (his brother) הרודיא (of Phillipus) פיליפוס (wife) אנתת (Herodia) אחוהי (because of)
                                                                                                     (Yokhanan) ויר (for) אמר (had) הוא (said) הוא (said) לה (the wife) אמר (the wife) אמר (that she should be) דרא (that not) אורתא (that not) או
                                                     (he was) הוא (& afraid) ורחל (to kill him) למקטלה (had) הוא (& he wanted) ובבא (him) הוא (they were) הוא (they holding) מן (of) עמא (they were) הואיך (who as) האיך (the people) אחירין (of) עמא (of) מו
```


אונגליון קדישא כרוזותא דמתי

The Holy Gospel Preaching of Matthew

```
(of Herodus) הוא (of the birth) ילדה (at the house) בית (but) דהרודס (when) כד (of Herodia) מיל (the daughter) ברתה (the daughter) ברתה (pto (of Herodus) ברתה (the daughter) ברתה (before) קדם (before) קדם (the daughter) (before) קדם (the daughter) (before) קדם (the daughter) (before) קדם (the daughter) (the swore) (this) או (because of) לה (the swore) הנא (this) במומתא (because of) הנא (because of) הנא (that she would ask) במומתא (anything) במומתא (because) הות (but) קדין (she) הות (give) הות (instructed) אמרת (because) הות (give) הות (give) הרכא (by her mother) הרכא (in a dish) הרכא (by her mother) הרכא (the Baptizer) מעמדנא (of Yokhanan) דיו (the head) הות (but) (but) וכרית (because of) לה (him) למלכא (the king) לה (him) למלכא (the king) דיו (the oath) הות (the oath) לה (the head) רוו (the head) הות (of Yokhanan) ושרר (the head) המומתא (the head) המומתא (of prisoners) המומתא (in the house) בית (the head) המירא (in the house) בית (in the house) בית (of prisoners) המירא (in the house) בית (in the house) בית (the head) המירא (in the house) בית (in the house) בית (the head) המירא (in the house) בית (in the house) בית (the head) המירא (in the house) בית (in the house) בית (the head) המירא (in the house) בית (the head) המירא (the head) המירא (in the house) בית (the head) המירא (th
```

(in a dish) בפינכא (his head) רשה (& was brought) ואיתי (to the girl) לטליתא (& it was given) ואתיהב (איתיתה (to her mother) לאמה (& she brought it) ואיתיתה (to her mother) לאמה (בינג און לאימיתה) איתיתה (they took) של (they took) של (they came) וקרבו (they informed) ואתו (they came) ואתו (they performed a burial) לישוע (Yeshua) לישוע (they informed) חויו (אישוע האמון אימית) אישוע (שוע האמית) וואתו (אישוע האמית) אימית אימ

```
(there) מוע (from) מוע (heard) שנוע (when) אוע (when) מוע (when) מוע (from) מוע (desert) מון (the departed) מוע (when) אוע (when) באלפא (pard) לאתרא (the rowds) מון הורבא (they went) אוע (the total (when) מון (מוס מוע (when) מון (alone) בל (they went) מון (the crowds) מוע (the crowds) שמען (when) מוע (when) מוע (alone) בתרה (the cities) מוע (the crowds) מוע (when) מוע (when) בתרה (alone) מוע (when) אמרן (when) אמרן (when) מוע (when) (when) מוע (when) אמר (when) מוע (when) מוע (when) מוע (when) אמר (when) מוע (when) מוע (when) מוע (when) (when) מוע (when) (when)
```

The Holy Gospel Preaching of Matthew

אונגליון קדישא כרוזותא דמתי

and after that he sees

(were) הוין (being) הוין (who ate) אנשא (men) אנשא (but) דין (those) הנון (& children) המשא (from) ממר (from) מן (from) נשא (thousand) ומליא (de children) אלפא (to embark) דנסקון (His disciples) לתלמידוהי (He compelled) אלץ (& at once) ומחדא (to the other side) אלץ (before Him) לעברא (to the other side) לעברא (to the other side) לעברא (before Him) לספינתא (the crowds) לכנשא (He) לכנשא (sent away) איד (while) עד (He went up) סלק (the crowds) לכנשא (He had sent away) שרא (& when) לכנשא (when) לכנשא (alone) למצליו (to a mountain) לטורא (there) בלחודוהי (alone) הוא (alone) חשכת (it was dark) בלחודוהי (many) סגיאא (furlongs *) ארעא (land) ארעא (from) מן (it was) הות (distant) (& the ship) ואלפא (the waves) הות (greatly) סגי (it was tossed) משתנשא (while) כד (was) משתנשא (for) לקובלה (for) לקובלה (the wind) הות (was) הות (was) אור (for) לקובלה (for) אור (the wind) משתנשא (שובלה (many) אור (many) אורעא (ma I am going to display the first line of The Peshitta verse here in Ashuri Aramaic on top and ancient Aramaic script used in the Dead Sea Scrolls 2100 years ago underneath it: (furlongs *) ארעא (land) ארעא (from) הות (distant) הות (distant) הות (& the ship) ארעא (many) הוא (distant) הות ארעא Dead Sea Scroll: XXへ入り אסטיותא **メソ**カス אות X777 Most Greek mss. omit "many furlongs" and have "was in the midst of the sea". A few, like Vaticanus and Beza, agree with The Peshitta here. The Peshitta does not conform to any particular Greek text type, in fact, often it disagrees with all Greek readings. This controverts the Greek primacy theory and is explained by Greek translation of The Peshitta. The different Greek text types are simply different translation versions of The Peshitta. Greek can in no wise do justice to Aramaic word meanings and idioms with just one translation of such a pregnant language and text. Either The Peshitta is edited and selected from all Greek readings and text types and many unique non-Greek readings, or the converse is true, i.e.-All Greek text-types are spin offs of this original Aramaic Parent Text. The evidence overwhelmingly supports the latter and refutes the former proposition. וואסטדותא סגיאא is "Many furlongs"; DSS Script Estrangela ובמצעתא דימא is "in the midst of the sea"; DSS Script Estrangela I have also displayed the Estrangela script at far right just for comparison. I can see a scribe looking at the Old DSS type script shaded blue and misreading the top two words for the two underneath them. then his eye went to from ("Furlongs"), but since he had just written an , he mistakenly skipped the following (which, by the way has the same meaning as the full (Furlongs), but he, with tired bleary eyes, saw "Furlongs" as "In the midst". Each word has the same number of letters, since he skipped an Alep lack , and most of the letters are similar enough that they could trick a bleary eyed scribe who has stay up too late translating by lamplight. He sees the word "Stadotha" with his eyes, but his mind sees

Glenn David Bauscher Page 48 5/3/2010

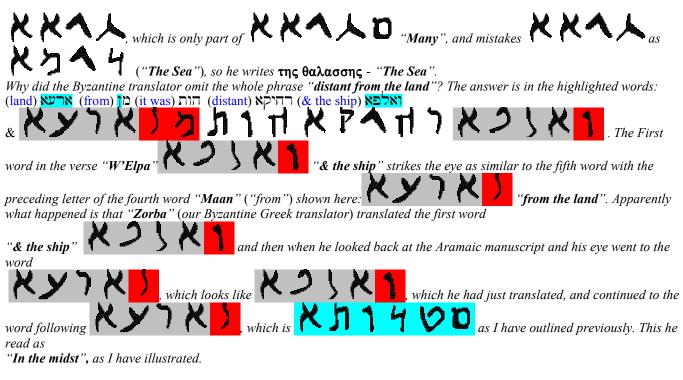
"B'Metsatha", and so he writes "μεσον" – "the midst", and now he needs a noun to finish the thought, and his eye again skips

in what he reads as

after reading the last Alep

The Holy Gospel Preaching of Matthew

"Ena Na" is an idiom which 97% of the time indicates speech from The Deity in The Old Testament Peshitta text (144 of 148 times in five O.T. books). It is equivalent to the Hebrew "Ahiah Asher High", in Exodus 3:14- "I AM WHO I AM". Lamsa translates this "Ahiah Asher High" in Exodus 3:14 as "I Am The Living God", which I have chosen as a translation for this phrase where it indicates Divine speech.

(to Him) לה (& he said) ואמר (Kaypha *) כאפא (& answered) וענא (He (You are) אן (if) און (my Lord) מרי

The Holy Gospel Preaching of Matthew

אונגליון קדישא כרוזותא דמתי

```
(the water) על (on) על (unto You) לותך (to come) אתא (me) לי (command) פקוד
                                                       (Kaypha) אמר (but) דין (Yeshua) אמר (to him) לה (said) לה (but) דין (Yeshua) ישוע (the water) אלפא (from) ונחת (the ship) אלפא (from) מן (Yeshua) והלך (to come) לות (to come) דנאתא
                                                                          (he was afraid) רחל (was violent) רקשיא (the wind) (he saw) אוא (& when) וכר (his voice) הוא (& he raised) וארים (to sink) למטבע (& he began) וארים (save me) ואמר (my Lord) (& he said) ואמר (was violent) ואמר (was afraid) רוקיני
                                                                    (our Lord) מרן (His hand) אירה (stretched out) פשם (a moment) מרן (& son of) ובר (of faith) מעתה (O' small) זעור (to him) לה (& He said) הימנותא (& He held him) ואחרה (did you doubt) אתפלגת (why?) אתפלגת
                                                                 (they came up) סלקו (when) אלפא (into the ship) לאלפא (they came up) סלקו (& when) וכד
                                                     (Him) לה (they worshipped) סגדו (who were in the ship) אבאלפא (they) הנון (& they came) ואתו (of God) אנת (You are) אנת (truly) ברה (truly) שריראית (& they said) ואנהר
                                                                               (of Genessar) דגנסר (to the land) א לארעא (& they came) או (& they traveled) ורדו
                                                                                                                                                                                                                                           35
                                                      (& they sent) ושדרו (that) הו (of place) אמשא (the men) אנשא (& recognized Him) ואשתודעוהי
                                                           (to,all) קוריא (villages) דחדריהון (around them) וקרבו (villages) לה (to Him) לה (were) לכלהין (very) בידין (who sick) דביש (those) עבידין (all of them) לה
                                                                                           (to touch) דנקרבון (from Him) מנה (they were) הוו (& beseeching) ובעין (of His garment) בלחוד (only) בלחוד (the edge) לכנפא (even) אפן (were healed) אראסיו (who touched) הקרבו (& those) ואילין
                                                                                                                                                                                                                 Chapter 15
                                            (& the Scribes) לות (came) לות (came) פרישא (the Pharisees) ליות (unto) לות (came) לות (then) בידין
                                                                                              (& they were saying) ואמרין (Jerusalem) אורשלם (who were from) ואמרין
(of the elders) דקשישא (the tradition) עברין (against) עברין (transgress) משלמנותא (why?) משלמנותא (why?) למנא (bread) משיגין (they eat) אידיהון (they eat) אידיהון (they eat) אידיהון (they wash) אידיהון (against) משיגין (they wash) אידיהון (they wash) משיגין (they wash) אידיהון (they wash) משיגין (they wash) משיגין אידיהון (they wash) משיגין עברין (they wash) משיגין (the
                                                         (also) אן (why?) למנא (to them) ענא (Yeshua) אוענא (Yeshua) ישוע (answered) אלהון (the commandment) אנתון (against) אנתון (transgressing) אנתון (transgressing) עברין (you are) אנתון (for the sake of) משל (of God) מטל (for the sake of)
                                (will say) אנתון (who) מן (everyone) אנתון (are) אנתון (saying) אנתון (but) דין (vou) אנתון (vou) אנתון (to mother) או (to father) או (to father) או (from me) מדם (anything) דתתהנא (his mother *) או (vou) או (his father) או (vou) או
```

• The Critical Greek text of Westcott and Hort (**X,B,D**) omits "or his mother" at the end. "Old Syriac" Curetonian ms. also omits this. Nestle's Greek NT contains this reading ("or his mother") in the text.

```
(of God) האלהא (the word) (לתא you nullify) ובטלתון (your) מטל (traditions) משלמנותא (because of) מטל (because of) מטל (traditions) באבא (because of) בסבי (of persons) באבא (accepters) באבא (well) נסביר (well) אתנבי (prophesied) עליכון (well) אשניא (well) אתנבי (this) אתנבי (people) אשניא (from Me) הנא (is far) הוא (עפון (their heart) הין (their heart) הוא (they teach) בסביר (well) לי (while) בסביר (well) לי (they revere) בחלין (while) בסביר (well) לי (they teach) מלפין (while) בסביר (שוא מלפין (they revere) וסריקאית (while) בחלין (while) באבר (שוא אווי בשלים ווא לי (while) באבר (שוא אווי בשלים ווא אווי בשלים ווא אווי (שוא אווי (שוא
```


The Holy Gospel Preaching of Matthew

```
אונגליון קדישא כרוזותא דמתי
(of the sons of men) דבנינשא (of the commandments) יולפנא (doctrines) יולפנא
                                10
```

```
(to them) אלכנשא (the crowds) לכנשא (& He called) וקרא (& understand) אלכנשא (hear) שמעו (hear) אסתכלו
(a man) לברנשא (that enters) לברנשא (the thing) הוא (it is) הוא (it is) מסיב (the thing) לברנשא (not) לא
                                                          (that proceeds) דנפק (that proceeds) מן (the thing) בומא (but) אלא (that proceeds) הובפק (defiling) לברנשא (a man) לברנשא (defiling) הוא (is) והו
                   (to Him) לה (& they were saying) ואמרין (His disciples) הידין (approached) הידין (then) הידין (saying) אנת (who heard) השמעו (that The Pharisees) אנת (You) אנת (know?) הדא (were indignant) אתכשלו (this) אתכשלו (this) אתכשלו (this)
                                                                                                                                                                                                                                                                                 13
                                                                                    (to them) איד (answered) איד (but) להון (He) (He) (has planted) נצבתא (that not איד (which) איד (plant) (every) (will be destroyed) תתעקר (Who is in Heaven) אבי (My Father) אבי
                             (guides) נגורא (guides) להון (they are) סמיא (blind) אנון (they are) להון (them) להון (them) סמיא (them) אנון (a blind man) סמיא (a blind man) דין (but) לסמיא (but) ברון (a blind man) ממיא (will fall) בגומצא (both) בגומצא (both) נפלין (בלין ברון (both) בארון (שון הריהון (both) בגומצא (שון הריהון הריהון הריהון הריהון (both) בגומצא (שון הריהון הר
```

The Critical Greek text of Westcott and Hort (8,B,D) omits "of the blind".

```
(& said) אמר (Kaypha) אפא (Shimeon) ואמר (& he answered) וענא
                                                  לה (to Him) מרי (my Lord) פשל (explain) לן (to us) מתלא (to Him) הנא
                                                                        (now) להשא (until) ערמא (to them) להון (said) אמר (but) אין (He) הו (are) אנתון (understanding) מסתכלין (not?) אין (you) אנתון (also) אר
                                                 (that enters) דעאל (that anything) דמדם (vou) אנתון (knowing) ידעין (not?) לא (goes) דמדם (to the belly) לכרסא (the mouth) אזל
                                                         (out) בתרכיתא (in excretion) משתרא (there) לבר (wit) (is cast) תמן (as cast) בתרכיתא
                                                                                                                                                                                                                                                             18
                                                              (proceeds) בפק (the mouth) פומא (that from) דין (but) דין (anything) מרם
                                                                                                                   מן (from) לבא (the heart) נפק (from) והויו (& it is)
                                                                                                                                             מסיב (defiling) לה (him) לברנשא (defiling)
           מן (the heart) לבא (the heart) ביע (from) נבקן (from) מחשבתא (the heart) בישתא (from) מן (from) לבא (the heart) ביעתא (from) גורא (from) קטלא (murders) שוקרא (turn) גובותא (the heart) סהדות (testimonies) שוקרא (turn) גובותא (the heart) מובותא (the heart) מובו
(a man) אנין (a son of man) לברנשא (they that defile) אנין (are) אנין (these things) אין (these things) אירוהי (his hands) ברן (washing) לא (not) אירוהי (after) (will eat) נלעס (but) בין (but) מסתיב (he is defiled) לא (not) אירוהי (מסתיב (אור) לא (מסתי
                                                                               (& came) אתא (Yeshua) שוע (there) מן (from) מן (went out) וופק (went out) מן (to the borders) וצור (to the borders) לתחומא
                                    (borders) מן (from) תחומא (Canaanitess) והא (a woman) אנתתא (& behold) והא
                                              (& she said) נפקת (crying out) קעיא (while) קעיא (crying out) ואמרא (those) הנון (those) נפקת (of David) עלי (on me) מרי (son) ברה (son) דרויד (have pity) ברתי (a demon) בישאית (by (driven) מתדברא (by) מתדברא (my daughter) בישאית (by) מתדברא (crying out)
```

(His disciples) תלמידוהי (& came) וקרבו (an answer) פתגמא (returned her) ביו (not) לא (but) דין (He) הו (after us) מנה (from Him) מנה (from Him) ואמרין (wwere saying) שוריה (from Him) דקעיא (from Him) בעו

(to them) דין (א, said) אנא (answered) ענא (but) דין (He) הו (He) (but) אלא (I am sent) אשתדרת (not) אלא (that have strayed) לות (of Israel) איסריל (the house) בית (from) בית (from) בית (the house) 25

The Holy Gospel Preaching of Matthew

אונגליון קדישא כרוזותא דמתי

```
רו (worshipped) סגדת (coming) אתת (but) דין (she) הי (help me) עדריני (my Lord) מרי (& she said) ואמרת (אמרת (to take) מרי (it is good) שפיר (not) אמר (to her) לה (He said) אמר (to the dogs) אמר (to the dogs) אמר (to the dogs) ולמרמיו (the bread) אין (of the children) דין (the bread) אין (said) אין (said) דין (she) דין (she) אין (the crumbs) ארן (from) מרי (the dogs) אכלין (the dogs) ברתותא (the table) בנפלין (that fall) דנפלין (that fall) פתורא (from) פתורא (the table) הנפלין (that fall) והאין (that fall)
```

• All the Greek texts omit, "& they live". Why, if The Peshitta were a translation of Greek, would a translator add, "& they live", since it occurs in no Greek manuscript?

```
(is) ה'דין (woman) אנתתא (Oh!) אנת (Yeshua) שוע (to her) ה' (said) ה' (then) ה' הידין (you) ה' (will (Yeshua) אנתי (to you) ה' (tit will be done) ה' (your faith) הימנותכי (woll ה' (will be done) (tit will be done) הימנותכי (your faith) הימנותכי (there) (tit will be done) הרתה (was healed) הימנותכי (there) הידין (was healed) ברתה (there) (משני (weshua) ברתה (there) (משני (there) הידין (there) (the Sea) הימנות (the side) בעל (the went up) בי (of Galila) הימנות (the Sea) הימנות (the side) בעל (the (the cond) בי (the side) הייתב (there) הייתב (there) הייתב (the mountain) הייתב (there) הייתב (there) הייתב (there) הייתב (the crowds) הייתב (the crowds) הייתב (there) הייתב (the mutes) הייתב (there) ה
```

• The 4th cent. Greek ms. ℜ (Sinaiticus), both "Old Syriac mss. and the Latin mss. omit " & the crippled who were healed". <u>Nestle's Greek NT</u> contains this phrase.

```
(to them) אלהר (& said) אלהר (His disciples) לתלמיד (ביייי (them) אנא (Yeshua) אנא (then) דוא (this) אנא (multitude) אנא (am moved with pity) במרחם (with Me) הלהא (days) (intere) אנא (am moved with pity) ודרא (behold) אנא (with Me) יומין (days) אנא (three) אלהו (behold) אנא (that they may eat) (the pixare fasting) אנא (for them) און (& to send away) איינו (they are fasting) צימין (while) אנא (them) אנא (willing) אנא (willing) אנא (willing) אנא (willing) אנא (willing) אנא (in the road) אני (they should faint) אנא (willing) אנא (willing) אנא (mot) אלא (in the desert) אמרין (they were saying) הלמידוה (they were saying) איימכא (entire) איימכא (this will satisfy) לווע (thet will satisfy) אמר (the bread) איימנא (they were saying) הנא (to them) אמרין (to them) אמרין (said) הא (to Him) אמרין (to you) אמרין (to them) אמרין (said) הא (small) אמרין (seven) אמרין (seven) אמרין (seven) ארעא (the ground) ארעא (the trowd) ארעא (the they sit for a meal) און און און (the crowd) ארעא (the trowd) ארעא (the fish) ארעא (the fish) ארעא (they were saying) ולנונא (they were saying) ולנונא (they were saying) ושבעא (they were saying) ולנונא (they were saying) (to the ordered) און (the trowd) און (they were saying) ולנונא (they were saying) און הלידא (they were saying) און הלמוד (they were saying) ההלין שבעא (they were saying) ולנונא (they were saying) ולמוץ (they were saying) ולנונא (they were saying) ולנוגא (they were sayi
```

• The Critical Greek text of Westcott and Hort (N,B) has "to the crowds", whereas the rest of the Greek mss. has "to the crowd". The Aramaic word NUID ("Kensha") of The Peshitta can have plural or singular meaning in its unpointed form (Early mss. have no vowel points), hence this kind of phenomenon is not uncommon. Most Aramaic nouns have the same spelling for singular and plural forms. Some Greek translators will interpret a noun as singular and others as a plural, as here. This explains why often Greek mss. will differ in this regard.

The Holy Gospel Preaching of Matthew

אונגליון קדישא כרוזותא דמתי

```
37
                 (& were satisfied) וסבעו (all of them) כלהון (& they ate) ואכלו (of fragments) דקציא (the remnants) תותרא (& they took up) ושקלו
                                (baskets) אספרידין (seven) מלא (filling) מלא
                                                               38
        (four) אָרבעא (they had) הוו (been) הוין (that they ate) אָרבעא (but) דין (they) הָנון (they) הָנון
      (& children) ושליא (women) לבר' (from) למן (from) נשא (men) ושליא (thousand) אלפין (thousand) אלפין
(the ship) לאלפא (He embarked) סלק (the crowds) לאלפא (He sent away) לאלפא (& when) וכד (to the border) לתחומא לתחומא (& He came) ואתא (& He came) אוניין
```

"Magdo" could be Magadan or Magdala, on the Western shore of The Sea of Galilee.

```
Chapter 16
```

```
(Him) לה (tempting) מנסין (& the Sadducees) וזרוקיא (the Pharisees) ברישא (& approached) וקרבו (them) אכון (to show) דורוא (Heaven) שמיא (from) מן (a sign) ארא (Him) ארא (& asking) ושאלין (שמיא (to show) ארון (them) ארא (them) ארא
                  (the answered) דין (whenever) מצא (to them) אלהון (He said) או (He answered) דהוא (שנא (but) דין (He) הוו (He) דהוא
                                                 (it wiil be) הוֹ (fair weather) אנתון (you) אנתון (say) אמרין (evening) רמשא
                                                                                                    (the sky) שמיא (for) כמקת (is red) שמיא
                                       (that you should distinguish) דתפרשון (you are) אנתון
       שרבתא (seeks) בישתא (wicked) ונירתא (wicked) אתא (a generation) שרבתא (the prophet) בישתא (of Yonan) אתה (but) אתה (but) אלא (to it) ביא (is given) מתיהבא (not) מתיהבא (wicked) אנון (them) און (them) אנון (them) ושבק (them) ושבק (them) ושבק (them) אנון (them) ושבק (them) אנון (them) ושבק (them) אנון (them) ואול
                                      (to the other side) לעברא (His disciples) תלמידוהי (they came) אתו (& when) וכד
                                                  (bread) לחמא (with them) עמהון (to take) דנסבון (they had forgotten) שעו
                                    (of) מן (beware) אזרהרו (take heed) מן (to them) להון (said) אמר (but) דין (He) הו
                                                    (& the Sadducees) ורזרוקיא (of the Pharisees) דומירא (the yeast) דומירא
                                  (among themselves) בנפשהון (they were) הוו (reasoning) מתרעין (but) דין (they) הנון
                            (they had taken) נסבו (not) לו (it was because bread) דלחמא (& they were saying) ואמרין
     (why?) מנא (to them) אמר (& said) ואמר (knew) דין (but) דין (Yeshua) ישוע מתחשבין (מתחשבין (think) אנתון (do you) בפשכון (think) מתחשבין (think) אנתון (you have taken) הימנותא (it was because bread) הלחמא (of faith) הימנותא (little ones)
(have you understood) אכתכלתון (now) אסת (until) לא (not?) לא (loaves) אנתון (five) אסתכלתון (do you) להנון (remember) אנתון (not?) לא (you took up) אלפין (large baskets) קופינין (k how many?) וכמא (thousand) אלפין (of the five) אלפין
                            (of the four) להנון (seven) שבעא (those) להנון (neither) להנון (neither) שבעא (those) להנון (vou took up) אלפין (round baskets *) אספרידין (thousand) וכמא (thousand) וכמא
```

Verses 9 and 10 refer to the two multitudes Jesus fed; The Aramaic and the Greek each use two different words for the baskets used, however, the Greek lexicons are uncertain about the origin of KOOLVOS ("Kofinos"), which looks like it may be borrowed from the Aramaic word ("Qophina"), meaning "a large basket", from the Aramaic root "Qopa" – "To carry". The other Greek word used for "Basket" is "σπυριδας" ("Spuridas"), from ("σπυρις") "Spuris". Thayer's Greek-English Lexicon says this comes from the root "Speiro" - meaning "to sow". That looks dubious, since sowing or scattering has little to do with baskets. This word is also very similar to the Aramaic word used in <u>The Peshitta</u> – "אֹספּרִירִין" - "Espridin", from "Esprida". This comes from the Aramaic root "Espira", meaning, "Spherical". This emphasizes the shape of the basket. The other emphasizes its function as "a carrier". One will find many Greek words in the Greek NT listed as 'Derivation unknown" in the lexicons. It seems many of these are borrowed from Aramaic but unattributed as such.

The Holy Gospel Preaching of Matthew

אונגליון קדישא כרוזותא דמתי

```
(it was) אטת (that not) דלא (do you understand) אטתכלתון (how?) איכן (how?) איכן (to beware) אטתכלתון (to beware) אטרת (bread) אטרת (bread) אטרת (bread) אטרת (the Sadducees) אטרת (of The Pharisees) מון (the yeast) חמירא (the yeast) דפרישא
                                                                                                                                                                                                                      12
                                                                                          (He said) אמתכלו (they understood) דלא (then) הידין (of bread) אמתכלו (the yeast) דלא (to beware) דלחמא (the teaching) אלא (to beware) אלא (but) מן (of) יולפנא (& of the Sadducees) ודידוקיא (of The Pharisees) דפרישא
                                              (to the region) לאתרא (Yeshua) שונע (came) אתא (but) דין (when) כ
(His disciples) אומא (He) הוא (asked) משאל (of Caesarea Phillippi) דקסריא-רפיליפוס (people) אנשו (ate saying) אמרין (ate saying) עלי (what is it?) אנשו (& said) אנשו (of Man?) אנשו (the Son) ברה (that I am) דאיתי
                                                                                                                                                                                                                14
                                     (the Baptizer) אית (Yokhanan) אית (say) אית (some) אית (said) אית (but) דין (they) הנון (Yermiya) אהרנא (Elia) אליא (Elia) אליא (but) דין (others) אחרנא (said) ארט אחרנא (אחרנא (but) אין אריא (but) אחרנא אחרנא (אורנא (but) ארט אווי (שוב) אחרנא (שוב) ארט אווי (שוב) אחרנא (שוב) אונא (שוב) אחרנא (שוב) אונא (שוב) אונא (שוב) אונא (שוב) אונא (שוב) אחרנא (שוב) אונא (שוב) אונא
                                                                                                                                        (the prophets) נביא (of) מן (one) או (or) או (or) מן
                                                                                                                                                                                                                15
                            (that I am) אנתון (vou) אנ
                                                                                                       (& said) ממעון (The Stone) אבא (Shimeon) שמעון (answered) ענא
                                                            (The Living) משיחא (of God) דאלהא (the Son) ברה (The Messiah) משיחא (are) הוא אנת (You) אנת
                                           ("Bar-Jonah") is reproduced in all Greek mss., transliterated from the Aramaic letters into Greek letters:
"βαριωνα". This is different from borrowed words, one language from another. This is very telling about the native language
and culture of the Jews of Palestine in the first century and of the source of the thousands of Greek mss. we have today. This
occurs throughout The Greek NT with many names, words and phrases.
In John 1:42, the Greek reads: συ κληθηση κηφας ο ερμηνευεται πετρος- ("You will be called Kephas, which is translated
Petros".) "Petros" is the Greek for "Peter". Here the Greek writer of John tells the reader that he is translating when he
writes "Petros" and that Petros is not the original name of this apostle; it is the Aramaic "Kephas". I reproduce here part of
```

the note I have for John 1:42:

[Here the Greek text declares that the name "Petros" is a translation of the Aramaic name "Kaypha". Here in The Greek NT, then, we find hard evidence, and in 160 other places where this Greek name occurs, that The Greek NT is translated from Aramaic! Naturally, the Peshitta has no similar translation from Greek to Aramaic, here or anywhere else. Repeat the above statement several times and ponder it: The Greek text declares itself to be translated from Aramaic!]

```
אנא (The Stone) אנא (are) אנא (to you) דאנת (to you) אנא (saying) אנא (l) אנא (also) אנא (to you) דעמר (to you) אנא (this) ארבות (late) אנא (this) ארבות (late) אורת (late) אורת (late) ארבות (late) אר
```



```
23
                                                                                              (to Kaypha) אָתפּני (but) אַתפּני (He turned) ואמר (but) דין (He) הו (Satan) אָתפּני (behind Me) לבסתרי (you) קל (go) לכ
תוקלתא (to Me) אנת (you are) אנת (a stumbling block) אנת (to Me) לי
                                                                                       (because not) אלא (of God) אלת (you) אלת (reason) אלא (because not) דלא
                                                                                                                                                                                                                                     (of humans) דבני אנשא
                                                                                                     (to His disciples) לתלמידוהי (Yeshua) ישוע (said) אמר (then) הידין
                                                           (after Me) בתרי (wants) בתרי (whoever) במן (whoever) בנור (whoever) בנפשה (his cross) בנפשה (kis cross) בנפשה (after Me) ונשקול (after Me) בנפשה (after Me) ונאתא (after Me) בנפשה (this cross) ונאתא (wants) בנפשה (whoever) בנפשה (whoever)
                                                  (will lose it) דיב (his life) נפשה (to save) גיר (for גיר (wills) דנבדיה (whoever) מון
                                                  ומן (will lose) דנובר (will lose) נפשה (his life) מטלתי (will find it) נשכחיה (will find it)
                            מנא (the whole) גיר (if) מתחנא (benefits) ברנשא (for) גיר (what?) מנא (the should lack) גיר (benefits) מתחנא (for) ברנשא (world) (world) (עלמא (world) נקנא (he gain) (the gain) ונפשה (world) מנא (of his soul) ברנשא (a person) ברנשא (will give) דנפשה (what?) או (or) מנא (what?) מנא (what?) ברנשא (what?)
                                                                                                                                                                                                                                                                                                 2.7
(to come) עתיד (of Man) דאנשא (The Son) ברה (for) ברה (is going) עתיד (is going) בתיד (holy) גיר (His angels) עם (with) מלאכוהי (of His Father) דאבוהי (in the glory) קדישא (his works) בתשבוחתא (according to) איד (a man) אנש (a man) לאנש (the will repay) עבדוהי (the will repay) והידין (the will repay) עבדוהי (the will repay) איד (a then) איד (the will repay) איד (the will repay)
                                                      Chapter 17
    (& Yaqob) וליעקוב (Kaypha) לכאפא (Yeshua) ישוע (took) דבר (days) יומין (six) אָתא (& after) ובתר
                                                                                   (them) אנון (& brought up) אחוהי (his brother) אנון (& Ýokhanan) ואָסק
(by themselves) רמא (high) בלחוריהון (to a mountain)
                                                                                                  (before them) קדמיהון (Yeshua) ישוע (& was transformed) ואשתחלף (the sun) איך (like) איך (His face) פרצופה (& shone) ונהר
                                                                              (light) איך (like) דין (became white) דין (but) דין (His garments) איך (Like) נוהרא
                                                                                                         (& Elia) אליא (Moshe) מושא (to them) להון (& appeared) ואליא (with Him) עמה (they were speaking) כר (as) כר
                                ענא (to Yeshua) ענא (Kaypha) אפאר (but) (but) דין (answered) ענא (we should be) איז (that here) דתנן (for us) דן (it is) הו (beautiful) שפיר (my Lord) הו (booths) הו (three) תנן (here) תנן (we will make) אנת (You) אנת (want) עבא (want) אנת (for Elia) למושא (for Moshe) והרא (want) לאליא (want) הרא (mere) הרא (mere) והרא (mere) והרא (mere) למושא (mere) והרא (mere) לאליא (mere) הרא (mere) למושא (mere) והרא (mere) למושא 
                                 (bright) נהירתא (a cloud) ענגא (behold) אמלל (speaking) ממלל (the was) הוא (& while) אטלת (there was) הוא (& a voice) אטלת (overshadowed) עליהון (them) וקלא (The Beloved) הביבא (My Son) מן (This is) ענגא (that said) האמר (the cloud) ענגא (from) ענגא (them) אצטבית (tam well pleased) אצטבית (in Whom) לה (דבה (thim) שמעו (thim) אצטבית (thim) לה (thim) שמעו (thim) שמעו (thim) אצטבית (thim) אצטבית (thim) שמעו (thim) שמעו (thim) אצטבית (thim) (thim) אצטבית (thim) (
                         (their faces) על (on) על (they fell) נפלו (the disciples) תלמידָא (heard) שמעו (& when) וכד
                                                                                                                                                                                              (very) שנ (& they were afraid) ורחלו
                                       (them) להון (& He touched) וקרב (Yeshua) לותהון (to them) להון (& came near) ואתקרב (& came near) אל (Arise) אישנע (Arise) אישנע (& He said) ואמר (שמר
                                                            (they saw) עיניהון (a man) ולאנש (their eyes) עיניהון (& they lifted) או ארימו (Himself alone) אן (Yeshua) לישוע (only) אן (except) אלא
                                                                                                                          (the mountain) מורא (from) מורא (they descended) וכד (& as) מורא (com) וכד
                                              (to them) אנון (them) אנון (them) אנון (ordered) אנון (them) אנון (them) אנון (them) אנון (them) אנון (this) אנון (vision) אנש (in the presence) אנש (in the presence) אנש (this) אנש (this) אנש (this) אנש (this) אנש (this) אנש (them) אנש (them) אנש (this) אנש (this) אנש (this) אנש (this) אנש (this) אנש (them) אנש (the
```


אונגליון קדישא כרוזותא דמתי

The Holy Gospel Preaching of Matthew

```
(the dead) מיתא (from) קרמא (of Man) אנשא (the Son) ברה (will arise) עדמא (until) און 10
(& they were saying) ושאלוהי (His disciples) תלמידוהי (& they asked Him) ואמרין (the Scribes) לה (the Scribes) מנא (?why) הכיל (therefore) ספרא (to Him) אמרין (come) דאליא (that Elia) דאליא (are they saying) אמרין (are they saying) דאליא (that Elia) אמרין (that Elia) אמרין (that Elia) דאליא (that Elia)
```

ענא (comes) אליא (Elia) אליא (& said) ואמר (Yeshua) ענא (answered) ואמר (thing) מדם (that every) בכל (that every) מדם

אמר (say) אנגר (say) אנגר (behold) אנגר (but) דין (to you) לכון (say) אנגר (say) אנגר (to him) אליא (they did) ועבדו (they have known him) ידעוהי (they wished) ועבדו (whatever) מא (everything) כל (they wished) בבו (they wished) ארנא (they wished) ארנא (to suffer) עתיד (is going) דאנשא (of them) עתיד (to suffer) דור (to suffer) ארנא (to suffer)

(that about) אסתכלו (the disciples) תלמידא (understood) דעל (then) הידין (the disciples) מעמדנא (The Baptizer) מעמדנא (Yokhanan) יוחנן (Yokhanan) מעמדנא (14

(the multitude) לות (to) כנשא (when) אתו (they came) אתו (when) לות (this knees) אתו (to him) לות (to him) אתו (came) קרב (to him) אתו (they came) אתו (to him) אתו (they came) אתו (to him) אתו (they came) אתו (to him) אתו (to him

(my son) אררחם (on me) עלי (have mercy) אתרחם (my Lord) מרי (to Him) לה (& said) אומר (has become) לה (who is) אורא (a housetop) אורא (son of) בין (to him) לה (who is) ביר (cas fallen) בנורא (times) בנורא (for) ובל (many) מאוני (in water) בנורא (times) בנורא (cas fallen) במיא (cas fallen) במיא (times) וכמא (cas fallen) במיא (water) במיא (cas fallen) במיא (cas fallen)

• אגרא ("Bar agra") is an Aramaic idiom (idioms are colored purple in the text) meaning "A Lunatic". The literal wording means, "Son of a rooftop", decribing an activity of praying to demons on the rooftop on the first and last days of the month by those wishing to placate demons and avert any evil from their households.

```
(to Your disciples) לתלמידיך (& I brought him) וקרבתה (the heal him) למאסיותה (they were able) אשכחו (& not) אלמסיותה (they were able) אשכחו (לא (מוסניות (
```

Freek mss.

8 & B omit Ihsous - Iησους ("Jesus"). These are the basis for the modern Greek editions and most English and other translations. Most Greek mss. have Iaysous -Iησους ("Jesus"). This Greek phenomenon of omission occurs in half of the 176 Peshitta occurrences of the Name Yeshua מוני (Jesus) among those mss. (8 & B) and 45% of the same in the Majority Text Greek mss. of The Gospel of Luke!

```
(goes out) בולא (kind) (but) דין (this) אלא (kind) לא (kind) בולא (דין (this) אלא (kind) בולא (but) דין (this) אלא (מתהפרין (except) בצומא (but) בצומא (except) בצומא (in Galila) בין (but) דין (but) דין (they were traveling) אמר (said) אמר (said) אמר (to be betrayed) דאנשא (of Man) דאנשא (the Son) הו (is) הו (going) הו (of men) אנשא (of the sons) באידי (to the hands) בני (of the hands) אנשא (of the sons) באידי (to the hands) בני (particular substitution) אנשא (of the sons) באידי (to the hands) בני (particular substitution) אנשא (of the sons)
```


אונגליון קדישא כרוזותא דמתי

```
(He will arise) דתלתא (& the day) וליומא (& they will murder Him) ונקטלוניהי
                                                                                                                        (greatly) שב (them) להון (& it grieved) וכרית
                                                                                              (to Kapernakhum) לכפרנחום (they came) אתו (& when) לכפרנחום
                                                                    (two) תרין (the two), תרין (who take) קרבו (those) הנון (came) קרבו (Kaypha) הנון (those) לות (those) הנון (kaypha) הנון (those) הנון (pf tax money) הנון (1/4 shekel) הווין
      (1/4 shekel) דוזוהי (the two) רבכון (to him) לא (your master) ווזוהי (the two) לה (the two) לה (the two) לא
                                                                                           (yes), און (to them) און (he said) אמר (the house) און (Kaypha) כאפא (entered) על (& when) כבר (בר
                                       26
                                                                                    (strangers) לה (said) שמעון (Shimeon) מן (to Him) לה (said) אמר (then) לה (Yeshua) ישוע (to him) לה (said) אמר (said) לה (the children) אנון (are) אנון (of freedom) אנון (sons) בני
                                                   (to the sea) דלא (go) לינוא (we give offense) נכשל (but), דלא (lest) דלא (them) אנון (we give offense) נכשל (lest) דלא (lest) דלא (that comes up) בלועא (a fish hook) (a fish hook) דכלק (a cast) אסתרא (a shekel) בתח (dest) ותשכח (its mouth) ותשכח (open) במה (for you) בומה (dest) והב (we give) חלפי (for Me) והב (that) סב (that) סב (that) מה (tha
                                                                                                                                                                                           Chapter 18
          (Yeshua) שעתא (to join) לות (the disciples) תלמידא (approached) קרבו (hour) שעתא (in that) בהי (of Heaven) מנו (in the Kingdom) במלכותא (greatest) במלכותא (who is?) מנו (& they were saying) ואמרין
                                                 (in their midst) בינתהון (& stood him) אקימה (a boy) טליא (Yeshua) ישוע (& called) וקרא (ליא
                     (boy) הכיל (therefore) דממכך (humbles) נפשה (therefore) איך (whoever) מליא (boy) מליא
                                                               (in the Kingdom) במלכותא (greatest) במלכותא (will be) הו (he) נהוא
                                                                              (little ones) זעורא (these) מן (one) מן (one) זעורא (who commits an offense against) זעורא (& everyone) וכל (for him) לחד (it were) אוא (profitable) בי (in Me) בי (who are believing) הוא (on his neck) בצורה (on his neck) בצורה (of a donkey) דתהוא (a millstone) רחיא (of the sea) בעומקוה (into the depths) בעומקוה (& he be sunk) דימא (donkey)
             (for) גיר (it is necessary) אננקא (offenses) מכשולא (because of) מן (to the world) לעלמא (woe) וי (by whose hand) דבאידה (to the man) דנאתון (but) דין (woe) וי (woe) וי (wil come) מכשולא (that will come) מכשולא (will come) מכשולא (will come) נאתון
(against you) אידך (commits an offense) מכשלא (your foot) דגלך (or) אידך (but) אידך (but) דגלך (from you) מכשלא (cut it off) פסוקיה (cut it off) פסוקיה (lame) מב (life) איד (life) דתעול (that you enter) דתעול (for you) דתעול (it is) דויס (better) איד (to you) איד (are) איד (are) איד (while) אידין (while) דעעלם (feet) (to you) אידין (into fire) אידין (you would fall) רגלין (feet) רגלין (two) אידין (hands) דלעלם (two) אידין (two) אידין (hands) דעעלם (two) אידין (two) אידין (two) אידין (two) אידין (two) רגלין (two) אידין (two) (t
                                                                 (commits an offense against) מכשלא (that your eye) ואן (it is) הו (& if) ואן
                     (from you) און (we throw it) און (pull it out) אין (you) אין (you) אין (from you) בדיה (from you) מנך (pull it out) איז (you would enter) שינא (that with one) דבחדא (for you) לחיא (better) שנא (eyes) אית (two) אית (to you) לך (there are) אית (while) אית (of fire) איז (into Gehenna *) בנהנא (you would fall) הפל
```


The Holy Gospel Preaching of Matthew

אונגליון קדישא כרוזותא דמתי

"Gehenna" is an Aramaic name which is transliterated into Greek letters in all the Greek mss. in Matthew, Mark and <u>Luke</u>. It occurs 12 times in the <u>Greek NT</u>. Interestingly, "Gehenna" occurs 11 times in the Peshitta NT. In James 3:6, The Here are the Aramaic words"by Gehenna" and "in fire": בנורא & בנורא & In Estrangela script, they are: "By Gehenna" & frais "In fire". If the Resh i were touching "Alap" - n in the frais "In fire" of the Peshitta ms., "Resh" i could look like "Nun" - 1 The "He" - a is similar to "Waw" a and "Nun" 1 to "Gimal" A smudge or a bleary eye could easily transform frais into frais. Aramaic seems to account for the Greek reading "In Gehenna" in James 3:6 as well. The Greek γεεννης - "Gehenna" certainly cannot account for και "In fire" in all the Peshitta mss., if one hypothesizes a Greek original behind a Peshitta translation. (little ones) אין (these) אין (one) מן (one) מן (one) על חד (you will despise) אמר (not) אין (take heed) אמר (in Heaven) אין (that their angels) במר (for) גיר (to you) גיר (to you) במר (say) בשמיא (who is in Heaven) בשמיא (of My Father) אמר (the face) פרצופה (are seeing) היין (the face) אמר (שמיא (who is in Heaven) אמר (the face) אמר (has been) אתא (lost) דאביד (whatever) מדם (to save) אתא (of Man) דאנשא (The Son) הוא (for אתא (has come) אתא (to you) אמרן (I say) אמרנא (certainly) אמרן (he should find it) נשכחה (& if) אמרן (strayed) נשכחה (that not) אמרן (in the ninety) תער (more) אמרן (in it) החדא (that he rejoices) אמרן (that he rejoices) אמרן (אווי) מער (שער) אמרן (אווי) מער) אמרן (אווי) (Who is in Heaven) לית (your Father) קדם (before) אבוכון (the will) צבינא (it is not) הכנא (just so) הכנא (these) דו (little ones) אבוכון (one) דו (that should perish) דו הלין (go) אן (your brother) אדוך (you) בן (wrongs) אל (but) דין (if) אן (only) אכל (but) ולה (between you) בלחור (reprove him) אכסיהי (your brother) אחור (you have gained) או (if) שמער (he hears you) אחור (if) שמער (two) או (one) או (one) או (with,you) עמך (take) אבר (he hears you) אמעך (& if not) או (witnesses) או (or) או (of two) (of two) חרין (that in) דעל (that in) פום (that in) תרין (word) מלא (every) כל (will be established) תקום (word) מלא (the assembly) אמר (tell) אמר (he will hear) נשמע (those) אן (not) אפ (also) או (but) דין (if) אן (to you) או (not) או (the assembly) לעדתא (the assembly) לעדתא (also) או (but) אין (if) אין (if) או (also) או (also) אין (also) אין (also) מכסא (also) אין (also) אין (also) אין (also) מכסא (also) אין (also) אין (also) מוכסא (also) אין (also) (whatever) אמר (everything) דכל (to you) אנא (say) אנאר (and truly) אנאר (in Heaven) אנאר (have been bound) דראסרון (will be) גהאטרון (in the earth) בארעא (you will bind) דתאסרון (in the earth) בארעא (that *you* will release) ומדם (& anything) במדם (in Heaven) במדם (have been released) שרא (will be) במדא (will agree) אמרנא (of you) לכון (two) אמרנא (I say) אמרנא (again) אמרנא (it will be done) לכון (they will ask) דארעא (matter) בארעא (every) לכון (about) על (about) על (they will ask) דנשאלון (from) אבי (from) מן (from) מן (from) אבי (from) (in My Name) בשמי (are assembled) בייכא (three) איכא (two) דתרין (two) או (two) גיר (for) גיר (where) איכא (in the midst of them) בינתהון (I am) אנא (there) תמן (my Lord) מרי (& he said) אמר (Kaypha) לאפא (near him) לותה (approached) קרב (then) הידין (my brother) און (against me) בי (will commit an offense) און (times) און (times) בי (how many?) כמא (times) זבנין (seven) לה (him) עדמא (shall I forgive) אשבוק (shall I forgive) לה (שומי לשני אינון הידין הידין הידין הידין הידין הידין האווי (אינון הידין היד (seven) אמר (to you) לה (until) לא (Yeshua) אמר (said) אנא (said) אמר (seven) שוע (to him) לשבע (seven) אמר (times) זבנין (seventy) לשבעין (until) אלא (but) אלא (but) אלא (seven) ארא (to you) לשבעין (seventy) ארא (to him) לשבעין (but) ארא (to him) לשבעין (seventy) ארא (to you) ארא (to him) לשבעין (seventy) ארא (to him) לשבעין (but) ארא (to you) ארא (to (to a man) לגברא (of Heaven) דשמיא (the Kingdom) מלכותא (is compared) לגברא (this) אתדמית (because of) מטל (his servants) בדוהי (of) עבדוהי (an accounting) מֹלכא (who wanted) עבדוהי (aking) מלכא (aking) בצבא

אונגליון קדישא כרוזותא דמתי

```
(to take it) מרי (he began) שרי (& when) כרין (& when) קרבו (ten thousand) לה (they brought) לה (they brought) לה (they brought) הוא (they brought) לה (they brought) לה (they brought) הוא לה (the
```

"A Talent" – "Kakra", is approx. 125 British pounds. As of this writing, 1 pound = \$1.75 U.S. This debtor owed the equivalent of \$ 2.18 million U.S. dollars to his king! Factoring in 2000 years of inflation would easily put this into the billions of dollars! One authority calculates one talent as 6000 days' pay. Using a modern US average of 100 dollars as a day's wage means that by early 21st century American standards, this employee owed his king 6 billion dollars!

```
(his lord) לית (commanded) למפרע (to pay) למפרע (with him) לה (there was nothing) לית (& when) דנזדבן (& his children) ואנתתה (& his wife) ובנוהי (that be sold) (he would pay) מדם (& he would pay) לה (that was) דאית (thing) לה (that was) לה (thing) לה (worshiped) לה (worshiped) לה (servant) לה (that was) לה (& falling down) לה (wour spirit) לה (concerning me) אגר (prolong) אגר (my lord) יוחא (& he said) ואמר (your spirit) לה (shall pay) ארא (thing) לה (worshiped) לה (that) לה (that) לה (of servant) ארא (his lord) לה (was moved with pity) ואתרהם (that) לה (forgiving) לה (was moved with pity) לה (him) לה (forgiving) לה (who debt) לה (who debt) לה (who owed) הוא (that) לה (who owed) הוא (but) לו (went out) לה (who owed) הוא (who denarit (him) הוא (who denarit (him) הוא (who denarit (him) הוא (who denarit (him) הב (whim) לה (who denarit (him) לה (which owe) לה (which ow
```

Denarii – A denarius was roughly an average day's wage, about 8 ½ British pence, or 17¢.

* "That"- Δ7D ("Meddem") can mean, "that", "something" or "anything". The text makes clear the fellow servant of this man owed him 100 denarii, yet most Greek mss. have: "αποδος μοι ει τι οφειλεις" "Pay me, if you owe anything", apparently emphasizing the "anything" interpretation of the Aramaic word, "Meddem". This is clearly an error on the Greek translator's part. The only Greek text that makes sense here is the Textus Receptus: "αποδος μοι ο τι οφειλεις" ("Pay me that which you owe"), which is the text the KJV translators used. It is a late ms. and was probably corrected to make sense of the verse. The Peshitta appears again to be the original and accounts for the Greek as its translation.

```
(his feet) על (before) על (associate) הו (that) הו (& he fell) רגלוהי (& he fell) ונפל (to him) אנה (to him) מנה (of him) ואמר (begging) עלי (you) עלי (w shall pay) ופרע (your spirit) רוחא (concerning me) עלי (prolong) רוחא (w shall pay) ופרע (wour spirit) אנא (that) אנא (begging) אנא (you) אנא (w shall pay) עלי (prolong) רוחא (that) אנא (begging) אנא (wour spirit) אנא (that) הו אנא (that)
```

The Critical Greek texts omit "before his feet". The Majority Greek text agrees here with The Peshitta.

```
(went) אול (but) אול (was willing) אבא (not) אול (but) אול (he) הו (of prisoners) ארמיה (into the house) בית (& he cast him) ארמיה (to him) ארמיה (to him) דנתל (he would give) דתל (until) ארמיה (to him) דתל (the owed) דחיב (whatever) און (to him) הוו (whatever) און (they saw) דהוא (their associates) (but) דון (they saw) דהוא (when) כר (they came) אודעו (to them) להון (to them) להון (it was grievous) דהוא (that had happened) דהוא (to their lord) למרהון (to their lord) למרהון (they revealed) למרהון (to him) אודעו (to him) קריהי (called him) מרה (called him) להווא (then) בירין (then) אורעו (when) מרה (to him) מרה (when) אורעו (to him) אורעו (when) מרה (to him) מרה (to him) ואמר (to him) הירין (then) אורעו (to him) אורעו (then) מרה (to him) אורעו (then) אורעו (then) מרה (then) מרה (then) אורעו (then) אורעו (then) מרה (then) מרה (then) אורעו (then) אורעו (then) מרה (then) מרה (then) מרה (then) אורעו (then) מרה (then) מרח (the
```

(to him) קריהי (ke said) מרה (his lord) מרה (called him) לה (then) הידין (then) קריהי (debt) מרה (entire) כלה (wicked) בישא (servant) בישא (of me) מני (because you begged) דבעית (you) לה (I forgave) מני

(to have mercy) אנת (for you) אנת (also) אל (upon you) לך (was it) הוא (incumbant) לא (not?) לא (had mercy on you) איכנא (Just as) איכנא (on your associate) לכנתך

(until) אשלמה (to the scourgers) למנגרנא (& delivered him) ואשלמה (his lord) מרה (& was angry) ורנז (that he owed) דופרוע (every) כל (every) מרם (that he owed) דופרוע (thing) מרם (every) מרם (every) מרם (every) אונפרוע (שובי אונפרוע השלמה) ורנפרוע (שובי אונפרוע השלמה) ורנפרוע

(will do) אלא (who is in Heaven) אבי (My Father) אבי (to you) לכון (will do) געבד (thus) אבי (thus) אבי

The Holy Gospel Preaching of Matthew

אונגליון קדישא כרוזותא דמתי

(his offenses) לאחוהי (his brother) לבכון (from) לבכון (his brother) לאחוהי (each) אנש

```
Chapter 19
                                                                (these) שלם (Yeshua) שלם (thinished) שלם (that when) מלא (& it was) והוא (& came) שלם (Galila) שלם (from) מן (He picked up) שקל (of the Jordan) מן (to the other side) לתחומא (to the borders) דיוור (to the borders) לתחומא (אור (נו אור) לשברא (בארא (שברא (שבר
         (them) אנון (them) אנון (them) ממן (great) אנון (crowds) בושא (after him) אנון (acame) ואתו (de came) תמן
                                                            (they were) הוו (& testing) מנסין (the Pharisees) פרישא (to Him) הוו (& came near) וקרבו (לה (it is legal) אין (if) שלים (they were saying) אמרין (Him) לאנש (for every) בכל (his wife) אנתתה (to divorce) עלא (for a man) לאנש (to divorce) אנש (t
                                                    (have you read) אלא (to them) לא (answered) אנא (but) דין (but) דין (He) הון (answered) אנא (but) דין (He) הו
                                                                                                                                                    (that He) דרו (that He) בו (Who made) דרו (that He) דהו
                                                                                                                                                                                  (them) אנון (made) עבר (& female) דכרא (male) דכרא
                                                                                                         (a man) גברא (shall leave) נשבוק (this) הנא (because of) מטל (& He said) ואמר (אמר
                                                                                       (to his wife) לאנתתה (& shall cleave) לאבוהי (his father) לאנתתה (to his wife) לאנתתה הוא לאנתתה (לאבוהי
                                                                                                                                                  (flesh) אם (one) חד (two of them) תריהון (& they shall be) ונהוון
                                                                                           (flesh) לא (one) הוו (they were) תרין (they were) לא (therefore) להוו (that God) תרין (that God) הכיל (therefore) הכיל (the things) הכיל (a son of man) דאר הא (let separate) ברנשא (not) לא (a son of man)
                                    (Moshe) אמרין (they were saying) לה (to Him) לה (to Him) למנא (to Him) אמרין (they were saying) לה (to Him) למנא (& send her away) דנתל (to give) רנתל (to give) כתבא (commanded) בתר
                                                        (his wife) אנחתה (divorces) אמר (that whoever) אנחתה (and) דין (to you) אנחתה (i) אמר (say) אמר (commits adultery) גאר (another) אחרתא (& will take) (adultery) גורא (apart from) גאר (commits adultery) ונסב (whoever) שביקתא (her that is divorced) שביקתא (will take) דנסב (whoever) ואר
 (the accusations) אית (are) אית (thus) אן (if) הכנא (His disciples) תלמידוהי (to Him) לה (were saying) אמרין (a wife) אנתתא (to take) אנתתא (to take) ביני (between) גברא (to take) לאנתתא (a wife) אנתתא (between) ביני
                                            (receive this) להנן (can) ספק (everyman) לא (to them) לא (to them) להנן (said) אמר (but) דין (He) הו (to him) להנן (to whom it is given) דיהיב (whoever) לה (this) להלתא (saying) הדא (saying) אלא (this) למלתא (saying) להניטונים וויינים למלתא (saying) אלא (this) אלא (this) למלתא (saying) להניטונים וויינים וויי
                                                                                                            (the womb) גיר (who from) רמן (eunuchs) מהימנא (for) גיר (there are) אית (thus) אית (were born) אתילדו (of their mother) דאמהון (דאמהון (of their mother) אתילדו (who from) בנינשא (the sons of men) בנינשא (who from) רמן (eunuchs) מהימנא (there are) הוו (eunuchs) מהימנא (themselves) ומית (themselves) ובשמא (themselves) עבדו (have made) עבדו (the Kingdom) אין (the Kingdom) מיסל (because of מיסל (the kingdom) אין האמרן (the kingdom) אין (the k
                                                                                                                                    (let him receive it) במשכח (receive it) דמשכח (can) דמשכח (whoever) מן
                                                                                      (the children) שבוקו (let) שבוקו (to them) אמר (said) אמר (Yeshua) שני (but) שליא (He) הו (for) אתין (because of such) לותי (them) אתין (forbid) אנון (to Me) אתין (to Me) לותי (of Heaven) אנון (the Kingdom) אתיה (is) מלכותא (these) הלין (these) אנון (these) אתיה (said) אתיה (these) אתיה (said) אתיה (these) אתיה (th
                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                15
                                                              (there) עליהון (from) אידה (Wishand) עליהון (upon them) אידה (Hishand) מן (there) ואול
(good) מלפנא (Teacher) מלפנא (to Him) אה (& said) ואמר (came near) קרב (one) אם (& came) ואתא (eternal) קרב (shall I do) אעבר (good thing) דנהוון (what?) דנהוון (what?) דנהוון (shall I do) אעבר (pood thing) דנהוון (what?) דנהוון (אוב?) אינא (אוב?) דעלם (שוב?) דינא (אוב?) דינא (מנא
```

אונגליון קדישא כרוזותא דמתי

The Holy Gospel Preaching of Matthew

```
(good) אנת (you) אנת (you) אנת (why?) אנת (to him) לה (said) אנת (but) דין (He) הו (God) אכור (there is not) און (there is not) שבא (there is not) שבא (there is not) און (there is not) אנת (there is not) התעול (there is not) להיא (there is not) און (there is not) אנת (there is not) התעול (there is not) להיא (there is not) און (there is not) אנת (there is not) התעול (there is not) להיא (there is not) און (there is not) אנת (there is not) התעול (there is not) להיא (there is not) און (there is not) אנת (there is not) התעול (there is not) און (there
                                                                                                   (which ones?) אילין (to Him) אמר (he said) אמר (you shall murder) אמר (to him) אמר (yeshua) אמר (Yeshua) אמר (to him) אמר (Yeshua) אמר (but) דרץ (He) הו (you shall steal) אמר (wou shall steal) ולא (wou shall commit adultery) אמר (testimony) אמר (testimony) שוקרא (wou shall testify) ולא (מסהד (wou shall testify) שוקרא (wou shall testify) ולא (מסהד (wou shall testify) אוקרא
                                                                                                                                                                                                                                                             (& your mother) ולאמך (your father) ויקר (k honor) לאבוך (yourself) איך (as) איך (your neighbor) לקריבך (& you shall love) ותחב
                                                                                                      (I have kept) הלין (these) הלין (young man) עלימא (that) הו (to him) אמר (said) אמר (lack) הו (what?) מליותי (my childhood) טליותי (from) מליותי (them) מו (them) מליותי (them) מליותי (them) מו (t
(to be) אמר (perfect) אמר (you) אנת (want) אבא (if) צבא (Yeshua) ישוע (to him) למהוא (said) אמר (to you) לה (want) אבא (want) אבא (want) אבא (yeshua) ישוע (to him) למסכנא (said) און (to you) למסכנא (sell) זבן (go) זבן (sell) בתרי (freasure) בשמיא (treasure) בשמיא (in Heaven) בשמיא (treasure) בשמיא (sell) בשמיא (treasure) בשמיא (sell) בשמיא (treasure) בשמיא (sell) בו ב
```

(this) ארוא (saying) מלתא (young man) עלימא (that) דין (but) דין (heard) שמע (to him) דין (it was grievous) כריא (as) כר (& he went away) אית (many) אית (possessions) אית (to him) דה (were) אית (there) אית (there) אית (שמע) אית (שמע) לה (שמע) אית (שמע) אית (שמע) לה (שמע) אית (שמע) אינ (שמע) אית (שמע) אית (שמע) אינ (שמע) אי

(to His disciples) לתלמידוהי (said) אמר (but) דין (Yeshua) ישוע (Yeshua) ישוע (for a rich man) אמר (it is) הי (that difficult) אמר (to you) אמר (say) אמר (say) אמר (to enter) אמר (to enter) דנעול (to enter) דנעול

(for a camel) אמרנא (it is) הו (that easier) דרליל (to you) לכון (I say) אמרנא (and) דין (again) תוב (for a rich man) אמרנא (than) או (of a needle) דמחטא (into the eye) החרורא (to enter) למעל (of God) דאלהא (the Kingdom) למלכותא (to enter) דנעול (to enter) או האלהא (to enter)

(to them) ישוע (Yeshua) ואמר (upon them) ההון (gazed) דהון (gazed) ישוע (is possible) משכחא (not) לא (this) הרא (the children of men) בנינשא (with) הרא (with) הרא (with) לא לות (with) אלהא (God) דין (but) כלמדם (éverything) משכחא (with) לות (with) אלהא

(to Him) ענא (answered) אבא (then) אבא (then) אברן (then) אנדין (then) אנחנן (we* אנחנן (we* אנחנן (behold) אנחנן (benus) אנחנן (we't) מנא (then) כל מרם (then) לו (then) אנחנן (we't) בתרך (will be done) מנא (then) כי (what?) אונא (after You) לו (we't) אונא (then) לו (we't) אנא (then) לו (we't) אונא (then) לו (we't) אונא (then) לו (we't) אונא (then) לו (we't) לו (

* אנחנן is a form for "We" found only in "Ancient mss.", according to Smith's Compendious Syriac Dictionary. It is found in Matthew, Luke and John in The Peshitta.

> (to you) ישוע (Yeshua) אמר (Said) אמר (Said) אמר (to them) ישוע (to them) אמר (after me) בתרי (who have come) בתרי (you) אנתון (sits) בעלמא (* (New *) הדתא (in The World הדתב (when) מא (New) בעלמא (*) בעלמא (of His glory) הדתב (the throne) מרגוס (of Man) דאנשא (The Son) על (of His glory) ברה (thrones) אדר (also) אדר (you will sit) בתבון (twelve) תרעסר (wou will sit) באיסראיל (fisrael) הדאיסראיל (tribes) שבטא (the twelve) תרעסר (wou will judge) ותדונון (wou will judge) הדיסראיל (wou will judge) וואר איסראיל (wou will

*Our Lord refers to the coming of "The New World" after His resurrection and glorification. The twelve disciples would receive authority to reign with Him in Heaven while they served Him on earth. "All things are new" because He, The LORD of Heaven and earth has died and ended all the old creation under sin and the curse; That was the judgment of the world (John 12:31-33). He has risen, raising all things from the oblivion of destruction and death into a new creation in The risen God (See 2 Cor. 5:14-17). Only a believer can see this truth, however. Instead of "In The New World", the Greek mss. have "sy th παλιγγενεσια" ("in the regeneration").

παλιγγενεσια occurs also in The Greek of Titus 3:5, "washing of regeneration" where the Peshitta has, Ψ המן בייש אונים מאנים אונים מאנים יולרא במולד א -"in the washing of the new birth"; "In birth" in Aramaic can be אולר הוולדא במולדה or אבולדה במולדה בסחתא במולדה compare the Aramaic words for "in the world" and the first for-"In birth":

The Holy Gospel Preaching of Matthew

אונגליון קדישא כרוזותא דמתי

How about in Dead Sea Scroll script? – בעללא -"in the world" בילרא -"in the birth"

Kinda eerie, aint it?

So it looks like a Greek saw and read it as

-"in the world"
-"in the birth", in Matthew 19:28.

Some things are too good to be true, and then some are so good, they have to be true!

God does not regenerate old things, He makes all things new:

2Co 5:17 Therefore if any man be in Christ, he is a <u>new</u> creature: old things are passed away; behold, <u>all things</u> are become new.

Re 21:5 And he that sat upon the throne said, Behold, I make <u>all things new</u>. And he said unto me, Write: for these words are true and faithful. 6 And he said unto me, **It is done**. I am Alpha and Omega, the beginning and the end. I will give unto him that is athirst of the fountain of the water of life freely.

```
(a brother) אוא (or) אוא (a house) בתא (who leaves) משבק (& everyman) וכלנש (a wife) אותא (or) או (a mother) או (or) או (a father) או (or) או (a sister) או (or) או (a wife) או (or) או (a mother) או (or) או (a sister) או (or) או (or) או (or) או (or) או (or) או (will inherit) בניא (or) בניא (will inherit) וקבל (will receive) והיא (will inherit) במאא (who will be) דנהוון (are first) אחריא (but) דין (many) אחריא (will be the first) קדמיא (will be the last ones) ואחריא (will be the last ones)
```

Chapter 20

```
(to the man) לברא (of Heaven) ארשמיא (the Kingdom) מלכותא (for) לנברא (is likened) למרא (at dawn) במרא (who went out) במרא (for his vineyard) מרא (the owner) לכרמה (laborers) לכרמה (for his vineyard) מרא (to hire) בעלא (to hire) מרא (to his vineyard) מרא (to his vineyard) מון (the laborers) מעלא (with) של (and) און (he made an agreement) און (to his vineyard) מעלא (them) און (with) של (and) ושרון (for the day) און (to his vineyard) מעלא (to market place) במלח (who were standing) ובמילין (who were standing) בשלא (who were standing) ובמילין (to the vineyard) לבומא (to you) ולול (to the vineyard) לבומא (to you) ולול (to the vineyard) לבון (wow) לכון (who were standing) ולול (to the vineyard) מעלא (to be said) מעלא (to be said) מון (they departed) און (the departed) מעלא (to the said) הבות (likewise) מעלא (the eleventh) ובמילין (the said) הבות (the went out) במלח (the departed) ושרון (the eleventh) ובמילין (the eleventh) ובמילין (to the face-towards) אנתון (who were standing) ומא (to them) אנתון (to them) אנתון (to the vineyard) אנתון (to them) אנתון (will receive) ומרא (to his custodian) ובמיל (to them) הוא (to them) מולא (to them) (the first ones) אנתון (to them) (the first ones) מולא (them) (the first ones) מולא (them) (the first ones) מולא (them) (them)
```


The Holy Gospel Preaching of Matthew

אונגליון קדישא כרוזותא דמתי

```
(hour) שעין (of the eleventh) דחדעסרא (those) ואתו (& came) ואתו
                                                                                                                                             (a denarius-each) דינר (they received) בינר (they received) בסבו
(they would receive) שקלין (that more) דיתיר (they had hoped) סברו (the first) קדמיא (they came) אתו (& when) דינר (they would receive) דינר (a denarius -each) דינר (& they received) דינר (& they received) ושקלו
                                (of the house) שקלו (they complained) על (to) מרא (they received) ביתא (when וכד (& when) שקלו
                                               (have worked) אחריא (hour) שעא (one) אחריא (these) הלין (& they were saying) ואמרין (אמרין (bave worked) הלין
                                                                                                (with us) עמן (them) אנון (& you have made equal) ואשוית (them) אנון (them) אנון (with us) אנון (with us) אנון (with us) רשקלן (the burden) יוקרה (who have borne) דשקלן
                                                                                                                                                                                                                                                                                                       13
                                                       (but) דילך (wish) אנא (wish) אבא (yours) סב (take) דילך (take) ארל (to you) דילך (take) אחריא (to give) אחל (last group) אחריא (that to this) דל הנא
                     (I shall do) אנא (want) אנא (that whatever) מרם (for me) לי (is it lawful) שלים (not?) או (or) או (am) אנא (good) שנא (because I) אנא (is evil?) ברילי (your eye) אנא (with mine) ברילי
                                                             (to Jerusalem) אורשלם (to go up) דנסק (Yeshua) ישוע (but) דין (was) הוא (prepared) עתיד (His disciples) תרעסר (twelve) לתרעסר (& He took aside) ודבר
                                                                      (to them) ולהון (between Him) ולהון (between Him) אורהא (to them) ולהון (between Him) בינוהי
                                                (to Jerusalem) לאורשלם (we) חנן (are going up) הא (behold) הא (Priests) מלקין (to the Chief) לרבי (will be delivered) משתלם (of Man) הנא (to death) האנשא (to the Son) ונחיבוניהי (to death) למותא (to the Scribes) ונחיבוניהי (to the Scribes) האווי (to the Scribes)
                                                     (Him) בה (& they will mock) ונבזחון (to Gentiles) לעממא (& they will deliver Him) ונשלמוניהי
                                                                                                               (& they will crucify Him) ונוקפוניהי (they will scourge Him) ונוקפוניהי (He will arise) התלתא (third) בחלתא (the day) וליומא
                                                   (of Zebedee) דברי (of the sons) לה (to Him) אמהון (the mother) דברי (came near) זברי (then) הידין (then) קרבת (thim) לה (k she worshipped) וסגדת (k her sons) וסגדת (she) לה (something) ושאלא (she was) הות (she was) לה (to Him) מדם (she) ושאלא (she was) הות (she was) לה (to Him) מדם (she) ושאלא (she was) הות (she was) הות (she was) הות (she was) אוני לא (she was) ושאלא (she was) הות (she was) אוני לא (she was) ושאלא (she was) הות (she was) אוני לא (she was) ושאלא (she was) ושאלא (she was) אוני לא (she was) ושאלא (she was) אוני לא (she was) אוני לא (she was) ווער אוני לא (she was) ווער אוני לא (she was) אוני לא (she was) ווער אוני לא (s
                                                                                                     (you) אנתי (do desire) צביא (what?) אנתי (to her) לה (said) אמר (but) דין (He) הו (that would sit) אמר (say) אמר (to Him) לה (& she said) אמר,
                                                                                                                         (Your right) תרין (at) מן (one) חד (my sons) בני (two) תרין (these) הלין (in Your kingdom) במלכותך (Your left) ממלך (at) (& one) וחד
                                             (& He said) שוע (Yeshua) שנא (answered) ענא (you are) אנתון (אלר (asking) אנתון (what) אנתון (know) אנתון (not) לא (prepared) אנתון (that I am) אנתון (the cup) כסא (to drink) למשתא (are able?) אנתון (you) למשתא (to be baptized in) עמר (that I) אנא (in the baptism) אנא (to drink) אנא (to d
                                                             (we) חנן (are able) משכחין (to Him) לה (they were saying) חנן (to be baptized in) חנן
                                                                                                          (you \text{ will drink}) תשתון (My cup) כס' (to them) להון (He said) אמר (I am) להון (baptized) עמר (in which I) אנא ((in \text{ which I}) האנא ((in \text{ which I})) אנא ((in \text{ which I})) א ((in \text{ which I})) אנא ((in 
                                                     (My right) מן (at) מ' (but) דין (for you to sit) דתתבון (you will be baptized) מעמדון (except) אלא (that I may give) דאתל (Mine) אלא (was) הות (not) אלא (My left) מ'ן (& at) ומן (& at) מון הות (אלא (שוא) אלא (שוא) מין (שוא) אלא (שו
                                                                                                   (My Father) מן (by) מן (for whom it is prepared) דארטיבת (to those) לאילין
                                                                                                                       (the ten) עסרא (heard) שמער (but) דין (when) כד (brothers) עסרא (two) תרין (those) רנזו (they were angry) על (they were angry) על
```



```
The Holy Gospel Preaching of Matthew
                                                  אונגליון קדישא כרוזותא דמתי
             (to them) אנון (& He said) ואמר (Yeshua) ישוע (them) וקרא (& called) וקרא
```

```
(of the Gentiles) דעמומא (their rulers) אנתון (vou) אנתון (know) דעין (wou) אנתון (over them) אנתון (are) אנון (their lords) שליטין (their lords) מריהון (are) אנון (are) ורורבניהון
                                                                                   (a minister) משמשנא (to you) לכון (let him be) נהוא
                                                                                                    (first) דנהוא (to be) דנהוא (among you) בכון (wants) ארמיא (& whoever) ומן (a servant) לכון (to you) לכון (let him be) נהוא (נהוא ארמיא)
                                (to be ministered to) איכנא (came) אתא (not) אתא (of Man) אונשא (The Son) דברה (Just as) איכנא (Himself) איכנא (& to give) דנשמש (to minister) (but) ארא (the many) דנשמש (in the place of הרקנא (a ransom) הרקנא (בפיסה און הרקנא (בפיסה הרקנ
                                                                                                                   (Yerikho) איריחו (from) מן (Yeshua) ישוע (went out) (& when) וכד (& when) איריחו
                                                                                                                (great) אתא (coming) הוא (was) בתרה (was) כנשא (coming) אתא (great) אתא
 (of the road) אורחא (the side) על (on) על (were) יתבין (two) יתבין (two) ממיא (blind men) אורחא (behold) והא (a cry) שמעו (they gave) יהבו (was passing by) עבר (they they heard) שמעו (they heard) דישוע (they heard) עלין (on us) עלין (have mercy) דרויד (they heard) אתרחם (שמרין אמרין (מרי אמרין שמעו (they heard) אתרחם (they heard) עלין (אמרין המרין האמרין (they heard) אתרחם (they heard) עלין (אמרין האמרין האמרין (they heard) אתרחם (they heard) אוני (they heard) אתרחם (they
(the crowds) בהון (the crowds) בהון (they were) הוו (rebuking) כנשא (the crowds) בהון (the crowds) בהון (the crowds) בהון (the crowds) ארימו (their voice) ארימו (all the more) ארימו (& they were saying) ואמרין (& they were) מרון (of David) אררחם (they were) שלין (on us) ברה (our Lord) אתרחם (they were) מרן (our Lord) אתרחם (they were) אתרחם (they were
                                                                                         (& He said) אנון (them) אנון (לפר (Yeshua) ואָמר (א stopped) וקם (for you) צבין (Me to do) אנתון (you) אנתון (do want) צבין (what?) אנתון
                                 (our eyes) עינין (that may be opened) דנתפתחן (our Lord) מרן (to Him) עינין (they were saying)
                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       34
                                                                                        (Yeshua) ישוע (for them) עליהון (& was moved with pity) ואתרחם (a moment) לעיניהון (their eyes) לעיניהון (& He touched) וכרב (after Him) בתרה (& they went) ואזלו (their eyes) עיניהון (were opened) אתפתח
                                                                                                                                                                                                                                                                                             Chapter 21
                                            (to BythPhage) לביתפנא (& came) ואתא (Jerusalem) לאורשלם (He approached) ווערא (& as) וכד (& as) כרב
                                                                                                                                                    על (the side) בורא (of the Mount) אורא (the side) על (by) געב (by) געב
                                                                                                                        שדר (sent) ישוע (Yeshua) תרין (two) מן (two) מל (sent) שדר
```

Verse one differs from The Majority Greek text in the name of "BethPhage" - most Greek mss. have βηθσφαγη-"BethSphage", while some Byzantine and (\aleph, B) & TR have βηθφαγη- "BethPhage", in agreement with The Peshitta. However, the Vaticanus ms.(B) also has "εις το ορος των ελαιων" ("unto the Mount of Olives"), whereas the Majority text has "προς το ορος των ελαιων" ("toward the Mount of Olives"). Finally, all Greek texts omit the personal pronoun in, "His disciples". Thus it looks like The Peshitta, if it were a translation of Greek, translated The Critical Greek represented by Vaticanus, in the first reading, then the Byzantine Majority Text in the next reading, and finally, no Greek ms. in the last reading- all in one verse!

```
(to you) להון (that is opposite) דלקוב (this) אדא (to village) לקריתא (go) לקריתא (to them) אנתון (& said) אנתון (that is tied) דאסירא (a donkey) אנתון (will find) אנתון (& at once) ומחדא (to me) לעמה (bring) ארתו (with her) עמה (& a colt) איתו (with her) ועילא (bring) איתו (with her) איתו (with her) איתו (with her) אינתון (with her
                                                                    (to him) אמר (say) אמר (the thing) מדם (to you) לכון (says) אמר (a man) אנש (& if) אנש (\psi
                                                                                                                                                                (they are needed) מרבעין (that for our Lord) דלמרן (here *) משרר (them) להון (de will send) משרר (& at once) ומחדא
```

Greek omits the last word, "Here". This reading in The Peshitta did not come not from Greek.

```
(was that should be fulfilled) דנתמלא (that happened *) דהות (but) דין (this) הדא
(that says) באמר (the prophet) ביד (by) ביד (that was spoken) דאמר (the thing) מדם
```

The Holy Gospel Preaching of Matthew

אונגליון קדישא כרוזותא דמתי

Eastern Peshitta mss.(including the famous **Khabouris** ms.) have "**All** this happened..". That is also the Majority Greek reading & that of **B** (Vaticanus). Apparently most Western Peshitta mss. do not read that way, but as here.

```
(of Zion) צהיון (to the daughter) אמרו (say) לברת (say) אמרו (& riding) מלכני (meek) לכי (to you) לכי (comes) אתא (your King) מלכני (behold) הא (a she ass) אתרא (son of) בר (a colt) אנל (wuyon *) ועל (a donkey) אונא (comes) אנל (מרא (behold) אנל (a behold) אנל (מרא (behold) אנל (מרא (behold) אנל (a behold) אנל (מרא (behold) אנל (a behold) אנל (מרא (behold) אנל (מרא (behold) אנל (a behold) אנל (מרא (behold) (behold) אנל (מרא (behold) (behold) (behold) (behold) אנל (מרא (behold) (behol
```

The text here agrees with 4th cent. mss. (8,B)-The Critical Greek text.

```
(& did) ועבדו (the disciples) תלמידא (& went) ואזלו (Yeshua) איכנא (them) איכנא (Just as) איכנא (Just as) איכנא
```

• The Majority Greek text agrees better here; The Critical text has "appointed", a derivative of the Aramaic passive verb; but the active form is used here, so it looks like the Critical Greek text translator read his Aramaic grammar wrong here, but nevertheless is witness to an Aramaic original.

```
(on) על (& they placed) וסמו (& the colt) ולעילא (the donkey) לחמרא (& they brought) ואיתין (Yeshua *) נהתיהון (their garments) ורכב (their garments) נהתיהון (the colt) עילא
```

"Jesus" is missing in all the Greek mss.

```
(in the road) באורחא (their clothes) מאניהון (spreading) משוין (of crowds) משוין (& a multitude) אחרנא (from) באורחא (were) הוו (cutting down) הין (but) הין (others) מן (others) אחרנא (in the road) אילנא (alaying them) ורמין (trees) באורחא (before Him) אילנא (which) אילין (which) הוו (oshanna *) אושענא (* they were saying) הוו (crying out) אושענא (after him) בתרה (who comes) אושענא (is He) בריך (of David) בריך (to the Son) בריך (to the Son) במרומא (of Jehovah *) אושענא (after him) לברה (in the highest) במרומא (of Jehovah *) אושענא (in The Name) בשמה (coshanna) דמריא (of Jehovah *) אושענא (in The Name)
```

- מר"א" "Mar-Yah" means "Lord Jehovah" or "Lord Yahweh". The Greek does not distinguish this name from other titles and the Greek Κυριος "Kurios" may simply mean "Sir" or "Master". Thirty two times Jesus is named ""—"Mar-Yah" "LORD Jehovah" in The Peshitta NT text! The Greek N.T., of course, has no such references.

 * "Oshanna" אושענא is not Greek, it is Aramaic; even the Greek mss. have this Aramaic word in the text, indicating that the
- * "Oshanna"- "ID" is not Greek, it is Aramaic; even the Greek mss. have this Aramaic word in the text, indicating that the people of Israel spoke Aramaic, not Greek. "Oshanna" means, "Save now!" Here is Barne's NT Notes for this verse: "The word hosanna means, "Save now," or, "Save, I beseech thee." It is a Syriac (Aramaic) word, and was the form of acclamation used among the Jews. It was probably used in the celebration of their great festivals. During those festivals they sang the 115th, 116th, 117th, and 118th psalms."

```
(was troubled) אתתזיעת (Jerusalem) לאורשלם (He entered) על (& when) כלה (This) מדינתא (Who is?) ואמרין (& saying) הוו (city) מנו (city) הנא (the whole) כלה (the whole) מדינתא (city) אמרין (שמרין (the crowds) הנו (the whole) אמרין (the crowds) הנו (of Galia) הנו (Natsareth) הנו (who is from) ביא (the Prophet) וביא (Yeshua) ביא (לפלהון (מובנין (Yeshua) להיכלא (the temple) היכלא (Yeshua) ואפק (who sold) ועל (the temple) לכלהון (m the temple) ומזבנין (who sold) ומזבנין (the temple) וכורסותא (who sold) פתורא (the temple) דמורא (who sold) ומזבנין (who sold) ומזבנין (who sold) וכורסותא (who sold) בתורא (doves) וונא (who sold) ומזבנין (who sold) ומזבנין (who sold) ונאף לפלחון (doves) וונאף (who sold) ונאף (who sold) וביגונין (who sold) ונאף (who sold) ונאף (מזבנין (who sold) ונאף (who sold) ונא
```

• "of God" is omitted by 4th cent. Mss. (8,B) & The Critical Greek text. Sometimes it agrees with The Peshitta and sometimes not.

The Holy Gospel Preaching of Matthew

אונגליון קדישא כרוזותא דמתי

```
(of robbers) דין (a den) מערתא (you have made it) דין (but) אוניהי (but) אוניהי 14 (& the lame) אוניסא (the blind) מויא (in the temple) בהיכלא (to Him) לה (them) אנון (them) אנון (them) ואניסא (them) אנון (them) אנון אניסא
```

The Greek mss. all have προσηλθον αυτω - "came to Him", where <u>The Peshitta</u> has "They brought to Him". The Aramaic verb ¬¬¬ "Qareb" can mean "Approach" or "Bring". Think about it: "The blind and the lame <u>came</u> to him"?

```
(priests) כהנא (the chief) בין (but) רבי (saw) הזו (when) כדר (that He did) כהנא (the wonders) אורמרתא (the wonders) ופרישא (the Pharisees) תרמרתא (the wonders) בהיכלא (to the Pharisees) לבריש (to the Son) בהיכלא (in the temple) בהיכלא (shouting) לברה (to them) לברה (to them) אתבאש (of David) להון (to the Son) אושענא (Oshanna) לבריש (to the Son) להון (the Him) להון (the son) שמע (these) אנר (what?) אנר (You) מנא (heard) שמע (antiquity) מנא (from) און (yes) אין (yes) און (to them) לאורם (said) לאורם (of children) לאורם (the mouth) בולא (that from) הקנית (the wour read) הדילודא (as song of praise) תקנת (You have composed) תשבוחתא (the infants) (the infants) ודילודא (the mouth) תקנת (You have composed) האורם (the infants) בידילודא (the mouth) תקנת (You have composed) האורם (the mouth) החוו (the mouth) תקנת (the mouth) תשבוחתא (the infants) (the infants) אורם (the mouth) תקנת (the
```

This quotation from Psalm 8:2 agrees with neither <u>The Hebrew OT</u> nor <u>The LXX</u> Greek OT, nor <u>The Peshitta OT</u>, nor <u>The Greek NT</u>. It seems to follow a hybrid text similar to that of <u>The Dead Sea Scrolls</u>, which sometimes is similar to <u>The LXX</u> text and other times like <u>The Massoretic Hebrew</u> text. Often, (especially in <u>Hebrews</u>' frequent OT quotations), it follows <u>The Peshitta OT</u> translation text, which has some unique readings.

```
(to the outside) לבר (& he went out) ונפק (them) ועבק (& He left) ונפק (there) (there) מן (לבר (& He spent the night) ובת (to Bythania) מן (of) מדינתא (the city) לביתעניא (the city) לביתעניא (fig tree) הפך (but) דין (at dawn) בצפרא (by the road) הפך (fig tree) תתא (& He saw) באורחא (by the road) באורחא (by the road) באורחא (fig tree) תתא (#He saw) באורחא (#He saw)
```

(by the road) באורחא (one) הדא (fig tree) אחת (& He saw) וחזא (חדא (anything) באורחא (in it) בהב (He found) אשכח (de not) לותה (to it) לותה (de came) אלא (to it) און (to it) אר (to it) אר (fig tree) ארא (alone) ברחור (leaves) בלחור (only) אלא (for all time) ברחור (fruit) ברחור (again) ברוון (there will be) ומחרא (fig tree) ארא (withered up) בשת (de at once) ומחרא (dig tree) ארא (ברחור (de at once) ארא (שוחר אור) ומחרא (de at once) ברחור (de at once) ארא (שוחר אור) אור (de at once) ארא (שוחר אור) אור (de at once) ארא (de at once) ארא (de at once) אור (de at once) ארא (de at once) ארא (de at once) אור (de at once) ארא (de at once) אור (de at onc

(& they were saying) ואמרין (the disciples) וחזו (ג saw) וחזו (the fig tree) איכנא (withered up) שעתה (a moment) שעתה (son of) בר (How!) בר (איכנא (איכנא משתה) בר (איכנא הבא משתה) בר (איכנא הבא משתה) שעתה (איכנא הבא משתה) בר (איכנא הבא משתה) בר

(that if) אמר (to you) שנא (say) אמר (amen) אמר (to them) להון (& said) אמר (Yeshua) שנא (answered) שנא (not) אמר (not) אמר (in you) אמר (in you) לא (not) בלחוד (only) תהוא (to mountain) בכון (you will doubt) ולא (but) אלא (but) אלא (you will do) תעברון (of the fig tree) הנא (it will be done) הוא (into the sea) במא (you will do (you) ראשתקל (you) (be lifted up) אמר (you) שון אמר (you) (you) אמר (you) (you) אמר (you) (yo

(in prayer) מדם (that *you* will ask) דתשאלון (thing) בצלותא (& every) וכל (*you* will receive) ותהימנון (*you* will believe) ותהימנון

(to the temple) להיכלא (Yeshua *) שוע (came) אתא (& when) כוכד (& the Elders) להיכלא (Priests) להיכלא (the Chief) להיכלא (approached) להיכלא (the Elders) להיכלא (the Chief) להיכלא (the Him) להיכלא (the taught) להיכלא (the taught) להיכלא (when) כל (when) כל (the people) אנת (you) שולשן (these things) הלין (authority) אנת (by which?) באינא (this) יהב (gave) להיהב (who?) להיהב (authority) שולשנא (this) הנא (who?)

"Jesus" omitted in all Greek mss.

The Holy Gospel Preaching of Matthew

אונגליון קדישא כרוזותא דמתי

(among themselves) בנפשהון (were) הוו (counseling) מתרעין (but) דין (they) הנון (Heaven) מן (from) שמיא (that if) איז (k they were saying) אמר (did you trust him) אמר (not) אמר (what?) מנא (k upon) עסיי (to us) אמר (He will say) אמר (k will say)

The Eastern Peshitta mss. have אומרא instead of אימכא. The meaning is the same.

```
(the children of men) בנינשא (from) מן (& that should we say) דרנאמר
          (the crowds) אנחנן (we are) מן (of) כנשא (afraid) אנחנן (aprophet) מין (arc) גיר (for) איך (all of them) איך (Yokhanan) היר (him) דיר (they were) הוו (holding) אחירין
(I) אנא (do) עבד (these things) הלין
```

All Greek mss. have "They answered Jesus" here and omit "Jesus" later in the verse where The Peshitta has "Jesus said to them".

```
מנא (?wou) דין (but) מתחוא (but) לכון (how?) מנא (?how?) מנא (?how?) מתחוא (to him) אית (there) אית (a certain) חר (a man) גברא (to him) חר (there) אית (to him) וקרא (* He called *) לה (to him) בכרמא (to him) איז (today) יומנא (today) פלוח (work) בכרמא (my son) איז (my son) איז (today) פלוח (today) בכרמא (today) איז (today) (today)
```

** The Majority Greek Text agrees with "and he called"; The Critical Greek Text (🛪) omits, "And". The Critical Greek Text (🛪) agrees with "the vineyard" where the Majority Greek has "my vineyard".

```
(I) אנא (want) צבא (not) לא (want) אנא (he answered) אנא (but) דין (he) הו
                                                       (& he went) דין (but) אתתוי (he was moved with regret) בחרתא (afterward) ואוֹל
          (likewise) לה (to him) לה (the other) אחרנא (to him) אחרנא (to him) אחרנא (to him) אוֹל (the other) אחרנא (went) לות (to him) אוֹל (my lord) מרי (liwill) אוֹל (ke said) אוֹל (the answered) אוֹל (but) דין (he) דין (but) ענא (but) אוֹל (the other) אוֹל (the othe
      (of their father) מנו (which?) מנו (the will) מנו (the will) עבר (two) עבר (two) עבר (these) מנו (which?) מנו (Yeshua) לה (to them) לה (said) אמר (to them) לה (to Him) לה (they were saying) אמרין (they were saying) אמרין (that tax collectors) אמרין (to עסע) אמר (to you) אמר (say) אמר (to the Kingdom) אמרין (precede) אמרין (precede) לכון (you) למלכותא (to the Kingdom) למלכותא (precede) לכון (you)
                                                                                                                                                                                                                                          32
               (of justice) אתא (in the way) באורחא (Yokhanan) ווה (to you) לותכון (for) אתא (came) אתא (& prostitutes) הימנתוניהי (but) דין (tax collectors) מכסא (you did trust him) ווניתא (vou saw) אנתון (vou saw) אנתון (vou) און (vou) און (vou) אנתון (vou) אנתון (vou) אנתון (vou) בחרתא (vou) בורתא (vou) בירתא (vou) בורתא (vou) בורתא (vou) בורתא
             (was) אית (there) אית (certain) שמעו (a man) גברא (parable) מתלא (another) אית (hear) שמעו (hear) אחרנא
                                                                 (a vineyard) ביתא (wner) ביתא (a house) ונצב (weer) (מרא (owner) ביתא
                                                                    (in it) מולא (& he had dug) וחפר (a fence) איגא (& enclosed it) והדרה (a tower) איגא (in it) מגרלא (a tower) מעצרתא (a tower) והנא (to laborers) והנא (& gave its care) ואוחדה (אוחדה (& gave its care) אולא (
                                                              (of fruit) דין (the season) זבנא (had arrived) מטא (but) דין (when) כד
(the laborers) לעברוהי (this servants) לות (the sent) פלחא
        (of the vineyard) דכרמה (the fruit) אוֹל (from) מן (to him) לה (that they would send) דנשררון
(the laborers) בלחא (& seized) לעברוהי (the laborers) לעברוהי (& seized) ואית (& seized) ואחדו
                          (they killed him) דרנמוהי (& another) ואית (they stoned him) דרנמוהי (& another) ואית
                                                               (more) שדר (servants) אחרנא (other) אחרנא (he sent) שדר (& again) ותוב (& again)
```


The Holy Gospel Preaching of Matthew

```
אונגליון קדישא כרוזותא דמתי
                                                                                                                                         (the first) להון (they did) עבדו (they did) להון (the first) מן (than) קדמיא
                                                                                                    (his son) לברה (to them) לותהון (he sent) דין (but) דין (finally) אחרי (my son) אחרי (to them) לותהון (doubtless) בהתון (he said) מן (he said) מר (as) כד
                                                                                                                                    (the son) לברא (saw) חואוהי (when) כל (but) דין (the laborers) פלחא (the heir) אמרו (this is) הנו (among themselves) בינתהון (they said) הנו (they said) הנו (come) נקטליוהי (come) ונאחור (seize) ונאחור (this inheritance) נקטליוהי (come) ונאחור (saw) הוא לברא (the laborers) הנו הוא לברא (the son) בינתהון הוא לברא (the son) הנו הוא לברא (the laborers) הנו הוא לברא (the heir) ה
                39 (& killed him) וקטלוהי (the vineyard) מן (of) מן (outside) לבר (& led him) אפקוהי (& they seized) ואחדו
                                                                                     (the lord) מרה (therefore) אמר (comes) און (whenever) מא (whenever) מון (those) דכרמא (to laborers) מנא (will he do) נעבר (what?) מנא (of the vineyard) דכרמא
                                                         (them) אנון (wery) נובד (to Him) אנון (they were saying) אנוך (they were saying) אנון (laborers) אנוך (to other) אנודל (the will give it_S care) נוחד (& the vineyard) אילין (will render) אילין (will render) דיהבין (who) אילין (will render) אילין (will render) אילין (אינון רהבין אווי (שארא אוו
(in the scriptures) לא (Yeshua) קריתון (to them) לא (Yeshua) לא (Yeshua) לא (Said) קריתון (said) קריתון (the head) לא (Yeshua) לא (the head) להון (that pecome) הות (that) הות (the stone) דכאפא (the stone) להוע (the stone) לוע (the presence of) לות (from) לוע (of the corner) הות (the scriptures) לא (לא (Yeshua) לא (the presence of) לא (לא (Yeshua) לא (לא (Yeshua) לא (Trunk) לא (לא (Yeshua) לא (Trunk) לא (Yeshua) לא (Yeshua
                                                                                                                                                                                                         (in our eyes) בעינין (a wonder) תרמורתא (& it is) ואיתיה (k it is) ואיתיה
                                                                                                    (will be shattered) נתרעע (this) הדא (stone) אבא (on) על (falls) דנפל (whoever) מן (whoever) עלוהי (will scatter him like dust) הדריוהי (upon him) עלוהי (will fall) תפל (whomever) מן (whomever) מון (whomever) מון (whomever) מון הביל (whomever) מון הביל (whomever) מון (whom
                                                                                                                                                                            The "Old Syriac" (5<sup>th</sup> cent.) Sinaiticus Aramaic ms. omits verse 44!
                                                                                              (& the Pharisees) ופרישא (Priests) כהנא (the Chief) רבי (heard) שמעו (& when) וכד (He had spoken) רבי (they knew) דעליהון (they knew) אמר (His parables) מתלוהי (אמר
                                                               (the crowds) למאחרה (of) מן (& they were afraid) ורחלו (to seize Hiֶm) למאחרה (& they sought) ובעו
                                                                                                    (Him) לה (they were) האירין (holding) אהירין (aprophet) לה (as) האיר (because) משל
                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            Chapter 22
                                                                                                                     (& He said) אמר (in a parable) במתלא (Yeshua) ישוע (again) חוב (answered) וענא
                                                                    (of Heaven) דשמיא (the Kingdom) מלכותא (is compared) אתדמית (for his son) מלכותא (a wedding feast) משתותא (who made) דעבד (a king) מלכא (to a man) לנברא
                                                                                                                          (those invited) למזמנא (to call) דנקרון (his servants) לעברוהי (& He sent) ושרר (to come) למאתא (they chose) ולא (to the wedding feast) למאתא למשתותא
                                                                                                         (other) אחרנא (servants) עברא (he sent) שרך (again) תוב (my banquet) אחרנא (behold) דהא (those invited) אמרו (tell) אמרו (& he said) אמרו (אמר
                                                                                                (are killed) למיבא (מיבא (מיבא (are killed) ומפטמי (are killed) למיבא (מיבא (are killed) ומפטמי (מיבא (מיבא (מיבא (are killed) ומוכל (come) תורי (is prepared) מום (de every) מום (de eve
                                                                                                                     (& they went) אולו (showed contempt) בסו (but) דין (they) הנון (they) אית (to his commerce) אית (one) דלקריתה (to his field) ואית (one) אית (מו
```

(& killed) דין (but) דין (but) אחדו (seized) לעבדוהי (the rest) וצערו (but) דין (the rest) שרכא

(was angry) שמע (but) דין (but) מלכא (when) כד (when) שמע (when) דין

אונגליון קדישא כרוזותא דמתי

The Holy Gospel Preaching of Matthew

```
(those) אובר (his armies) הנון (his armies) הנון (& sending) ושרר (& sending) הנון (be burned) אובר (& their city) ולמדינתהון (& their city) אוקר
                                                                            (is ready) מטיבא (the wedding feast) משתותא (to his servants) לעבדוהי (he said) אמר (then) הידין (were) אמר (were) הוו (worthy) שוין (not) אין (were) הוו (worthy) הוו (the wedding feast) הוו (who invited) הוו (were) הוו (were) אמר (משרבא לא נשפה) הוו (were) הוו (אמר לא נשפה) הוו (
                                                                       (of the roads) אורחתא (to the ends) למפקנא (therefore) זלו (go) זלו (go) אור (to the wedding feast) אנתון (vou) אנתון (find) אנתון (whom) מן (we everyone) בטל
                                                                                     (& they gathered) עברא (to the roads) לאורחתא (those) הנון (servants) עברא (& went out) ונפקו (& was filled) ראשכחו (whom they found) בישא (everyone) בישא (with guests) משתותא (of the wedding feast) משתותא (the place) בית
                                                                  (& he saw) וחזא (the guests) וחזא (the king) מלכא (& entered) מלכא (wedding) מלכא (a garment) ועל (was wearing) ברא (who not) לביש (the king) גברא (there) גברא (there) לביש (wedding) מלכא (מון נברא (there) מלכא (שות אווא לביש (wedding) מלכא (wedding) מלכא (שות אווא לביש (wedding) מלכא (שות אווא לביש (wedding) מלכא (wedding) מלכא (שות אווא לביש (wedding) מלכא (שות אווא לביש (wedding) מלכא (wed
                                                                                                  (here) לכא (entered you) עלת (how?) איכנא (my friend) לבא (to him) לה (& he said) איכנא (אמר
                                                                                                                                    (then) נחתא (when) דמשתותא (wedding) לית (a garment) לך (when) כד (there is not) לית (he was speechless) להון (but) דין (but) אשתתק
                                                                 (the chosen) אנון (& few) וזעורין (the called) קריא (for) אנון (are) אנון (many) סגיאין
                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           15
                                                                                                                        (counsel) אזלו (they took) נסבו (the Pharisees) פרישא (went) אזלו (then) הידין (in discourse) אזלו (they may capture Him) במלתא (that how) באיכנא (that how) נצודוניהי
(of Herodus) לותה (those of the house) דבית (with) עם (their disciples) תלמידיהון (to Him) הרודס (& they sent) ושררו (You are) אנת (to Him) אנת (You) אנת (teach) אנת (to Him) אנת (to Him) אנת (to Him) אנת (You) אנת (to Him) א
                                                                      (to You) אמר (appears it) איכנא (how?) איכנא (therefore) לן (us) לן (tell) אמר (not?) לו (to Caesar) איכנא (the head) איכנא (to give) אמר (is it lawful?) שליט (is it lawful?) למתל
                                                                                                                                                         (their evil) ידע (knew) ידין (but) ידין (Yeshua) ישוע (Me) ידין (are ישוע (testing) מנסין (why?) מנא (\& He said) ואמר
                                                                                                                                                                                                                              (hypocrites –of faces) אבאב (accepters-) נסבי
                                                                                                                                       (head) דינרא (of the tax money) דכסך (a denarius) דינרא (show Me) הואוני (a denarius) דינרא (to Him) דינרא (they brought) דינרא (they brought) דינרא (they brought) הנון (they brought) דינרא (מוא הינון הינון (they brought) דינרא (מוא הינון 
                                                                                                                                                                                                                                       A denarius was considered a day's wages.
                                                                                                                                                             (Yeshua) ישוע (to them) ואמר (&, said) ואמר (& inscription) ישוע (this) הון (image) צלמא (of whom is?) דמנו
                                                                                                                                            (to them) להון (He said) אמר (Caesar's) דקסר (they were saying) אמרין (to Caesar) הכיל (what is Caesar's) דקסר (therefore) הכיל (give) הבו (to God) אלהא (& what is God's) וראלהא
                                     (& departed) שמעו (they left Him) ושבקוהי (they were amazed) אתדמרו (they heard) שמעו (when) אתדמרו (when) אתדמרו
                                                                                       (& they were saying) ואמרין (the Sadducees) בהנ (approached) ארבו (day) ארבו (in that) בהנ (they asked him) יומא (of the dead") הית (life) הית (There is not) לית (to Him) לה
```

The Greek mss. omit "to Him": "The Sadducees, who say there is no resurrection", giving the impression the Sadducees said nothing about their belief, but did not believe in resurrection; The Peshitta states that they told Jesus, "There is no resurrection of the dead".

The Holy Gospel Preaching of Matthew

אונגליון קדישא כרוזותא דמתי

```
(said) אמר (Moshe) מושא (Teacher) מלפנא (to Him) לה (& they were saying) ואָמרין
                                                                            ל' (there are not) לית (while) כד (will die) לית (a man) לית (that if) ל' (to us) ל' (there are not)
                                                                                        (his wife) אנתתה (may take) בויא (sons) אבתתה (to him) אדתתה (to him) לה
                                                                                                                                                            (to his brother) לאחוהי (seed) זרעא (& raise) ונקים
                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            25
                                                                              (seven) אית (there) הוו (were) דין (now) לותן (to us) אחא (there) שבעא (were) אית (there) הוו (were) אותרא (there) אותרא (the first) אותרא (sons) אותרא (to him) הוא (were) אותרא (to his brother) בניא (to his wife) אותרה (the left) שבקה (the left) אותרה (the wife) אותרה (the left) אותרה (the left) אותרה (the wife) אותרה (the left) אותרה (there) אותרא (there) (there) אותרא (there) (
                                             (second) דתרין (the) הו (also) אך (likewise) הכות (the seven of them) אדר (& unto) ועדמא (third) דתלתא (third) ועדמא (& also) ואך (א also) ואך (א מוני) ועדמא (א מוני) ועדמא (א מוני) וואר (א מוני) וואר (א מוני) וואר (א מוני) איז (א מוני) וואר (א מוני) איז (א מוני) וואר (א מוני) וו
                                   (the woman) אבתתא (also) אך (died) מיתת (all of them) דין (but) דין (after) אבתתא (the woman) דין (שוב להון
(seven) שבעא (these) מן (of) מן (to which?) לאינא (therefore) הכיל (in the resurrection) בקימתא
                                          (will be) אנתתא (the woman) כלהון (all of them) ניר (will be) אנתתא
                                          ענא (err) מעין (to them) אנתון (& He said) אנתון (Yeshua) ענא (answered) ענא
                                                                                          (the scriptures) אנתון (vou) אנתון (understand) ידעין (because not) ארון (of God) דלא (the mighty work) חילה (neither) דלא
                 (wives) גיר (not) אלא (of the dead) לא (for ניר (for ניר (in resurrection) בקימתא (but) גיר (will be) הוין (will be) הוין (neither) אפלא (neither) אפלא (neither) אפלא (men) אנדרא (will be) הוין (will be) גיר אווין (אווי) אפלא (אווי) אפלא (אווי) אפלא (אווי) אווי (אווי) אווי (אווי) אפלא (אווי) אווי (אווי) 
                                     (they are *) איתיהון (in Heaven) איך (of God) איך (the angels) איך (like) איך (like) איך
```

"**They are**" tells us that the resurrection spoken of here is life after death. Those alive after death are even now as the angels of God.

```
על (concerning) קימתא (resurrection) דין (but) דמיתא (concerning) אל (who said) קימתא (God) אלהא (from) אלהא (concerning) לעל (was spoken) דאתאמר (what) דאתאמר (what) בורם (what) אלהא (what) בורם (שוא הא
           * See note at 14:27 on "Ena Na"-"I AM The Living God"
                                            (the crowds) כנשא (heard) שמעו (& when) דכד
                              (at His teaching) ביולפנה (they were) הוו (dumbfounded) ביולפנה
        (heard) שמעו (when) ארן (the Pharisees) פרישא (together) ארכנשו (they assembled) ארכנשו (the Sadducees) ארכנשו (that He had silenced) רשתק
                              (who knew) דירְע (one) חד (one) מנהון (asked Him) מנהו (Him) הירְע (testing) מנסא (while) כו (the Torah) מנסא
          (in the Torah) אינא (Teacher) אינא (which?) אינא (Teacher) לולפנא (Teacher) אינא (Teacher) אינא (Teacher) אינא
(your God) אלהך (Jehovah) למריא (You shall love) למריא (to him) לה (said) אלהך (Yeshua) ישוע (your soul) דין (Yeshua) לה (gour soul) כלה (all) לבך (from) ומן (your heart) (לה (all) לבך (from) ומן (your mind *) כלה (all) רעינך (from) ומן (your power) כלה (all) חילך (from) ומן (gour power) רעינך (from) ומן (gour power)
```

This quote follows the Hebrew text of Deuteronomy 6:5 and then adds another phrase "and from all your mind". No OT text has these four stipulations as does The Peshitta NT in all three NT quotes of Deut. 6:5. The Peshitta OT text does use an unusual word in its final phrase: רנון כלה קנינך "w'min kalah qninak" ("with all your faculties"). Our Lord apparently preferred that the "all your mind" condition be included in our love to God. Almost all Greek mss. omit "all your strength" in this verse, but include it in the parallel passages of Mark 12:30 and Luke 10:27 (However, The Critical Greek text also omits "with all your soul" in Mark 12:33.

The Holy Gospel Preaching of Matthew

אונגליון קדישא כרוזותא דמתי

```
(& the first) וקדמיא (the great) (the commandment) (this is) וקדמיא (this is) (the commandment) (this is) (the prophets) (this is) (the prophets) (this is) (this is) (the prophets) (the
```

If one were to read The Massoretic notes of the Hebrew text of Psalm 110, one would find that the Massorete scribes changed the Name of "Yahweh" (Jehovah) in 110:5 to "Adonai" (The Lord); this they did in 133 other places as well. But Ps. 110, verse five would read: "Jehovah at your right hand will strike through kings in the day of His wrath...". The Peshitta OT has the same reading. Our Lord's quotation of verse one suggests the whole Psalm of seven verses. If Jehovah is at God's right hand in verse 5, then He must be the very same Jehovah at His right hand in verse 1! No Greek ms. indicates this Divine Tetragrammaton Name (Yahweh) in verses 43-45. The Peshitta has it three times! It also names "Yeshua" as "Yahweh" 32 times in the NT! The Greek has no word for Yahweh, though the Greek translator might have substituted "Kurios Theos" ("Lord God") or, "Theos" ("God") to indicate The Deity, since the Name ("The Lord Jehovah") "" ("MarYah" is referenced 239 times in the NT quotations of OT scripture & etc. Actually, that probably happened only five or six times out of 239 in The Greek NT. All other places simply have "Kurios" "(Lord"), which can refer to The Deity or to a mere man. The Aramaic "The Lord Jehovah") never refers to anyone but The Deity.

```
(an answer) אנש (Him) אשכח (could) דנתל (give) לה (could) פתנמא (wan) אנש (& no) אנש (again) אנש (man) אנש (man) אנש (man) אנש (to question Him) למשאלותה (to question Him) למשאלותה (from) למשאלותה (from) למשאלותה (מון (to question Him) אנש (מון (to question Him) למשאלותה (to question Him) אנש (מון (to question Him) למשאלותה (to question Him) למשאלותה (to question Him) למשאלותה (to question Him) אנש (מון (to question Him) למשאלותה (to question Him) למשאלות (to question Him) למשאלות
```

Chapter 23

```
(the crowds) נישא (with) עם (spoke) מלל (Yeshua) איך (then) ישוע (then) מלל (the throne) איך (the scribes) מרון (the Scribes) מרון (the Scribes) איך (the scribes) איך (the scribes) עבריהון (the scribes) איך (therefore) עבריהון (the scribes) איך (therefore) עבריהון (the scribes) עבריהון (the scribes) מרון (thing) מרון (the scribes) עבריהון (the scribes) איך (therefore) עבריהון (they will tell) לכון (they will tell) מרון (they will tell) איך (according to) עבריהון (they are doing) ועברון (they are saying) עברין (they are saying) אמרון (they are saying) עברין (they are saying)
```

*** The Critical Greek text (\(\mathbb{K}\), \(\mathbb{B}\)) omits "to observe"; \(B\) (Vaticanus) also reverses "observe & do" to "do & observe", while \(\mathbb{K}\)
(Sinaiticus) has only "do". The Majority Greek text agrees here with The Peshitta.

```
(the shoulders) מובלא (are willing) יקירתא (burdens) וסימין (theavy) על (or children) (מובלא (they bind) יקירתא (theavy) וסימין (theavy) אנשא (of children) אנשא (of children) דין (to touch) דין (to touch) להין (them) דבני (them) דנקרבון (them) דנקרבון (to touch)
```

(of men) אנשא (by the children) לבני (that they may be seen) דנתהזון (they do) עבדין (their works) עבדין (& all) וכלהון (& they extend) גיר (for) תפליהון (they enlarge) מפתין (they enlarge) מפתין (the blue fringes) תכלתא

The Holy Gospel Preaching of Matthew

אונגליון קדישא כרוזותא דמתי

```
(at feasts) בחשמיתא (places) כמכא (the first class) כי (& they love) ורחמין
                                                                                                                                                      (in synagogues) בכנושתא (seats) מותבא (& first class) ורש
                                                                                                                                   (& to be) ודנהוון (in the market places) בשוקא (& greetings) ודנהוון (מתקרין (kabbi *) מון (people) אנשא (by) מן (called) מתקרין
* C The Majority (Byzantine) Greek text has "ραββι ραββι"- "Rabbi, Rabbi". The Critical Greek text (κ, Β) has "ραββι" –
"Rabbi", in agreement with The Peshitta. This is also another case of an Aramaic word transliterated into The Greek NT.
                                                (Rabbi) רבי (you shall not be called) תתקרון (but) לא (but) אנתון (you) אנתון (are) אנתון (brethren) אות (you all) ביכון (but) דין (you) אנתון (your Rabbi *) גיר (for) דיר (is) הו
                The Majority Greek Text & (%,D) have "υμων ο καθηγητης" – "your Guide, Leader"; (B-Vaticanus) & others have "υμων ο διδασκαλος" "your Teacher". The Majority Greek text has also "ο χριστος" (The Christ) after "ο καθηγητης". The Critical Greek text (%,B) does not have "ο χριστος" (The Christ). Both Greek readings: "υμων ο καθηγητης" – "your Guide, Leader"; (B-Vaticanus) & "υμων ο διδασκαλος" "your Teacher" can be explained by The Peshitta reading – "ΓΕς" ("Your Rabbi"). ΚΣΤ "Rabba" means "Great one", & can also mean "Teacher" or "Master,Ruler".
                                                                               (yourselves) לכון (you should call) אלא (& Father) אבולון (& Father) אבוכון (Who is in Heaven) אבוכון (your Father) גיר (for) הו (is) וה (one) חד (in the earth) בארעא
                                                                                                                                                                 (leaders) מדברנא (you will be called) ולא (א not) ולא
                                                                                                                     (the Messiah) משיחא (your leader) ממל (is') החד (one) הו (is') מדברנכון
                                                         (among you) בכון (wil be) לכון (wil be) בכון (who is great) בכון (but) דרב (but) דרב (but) בכון (who is great) בכון (but) דרן
                                                                                                    (will be humbled) גיר (for) דנרים (will exalt) נפשה (will be humbled) גיר (for) דנרים
                                                                                                              (will be exalted) נתתרים (himself) נפשה (will humble) דנמך (& whoever) נמן
                                                                             (woe) וברישא (accepters) נסבי (& Pharisees) ופרישא (Scribes) באפא (woe) וי (woe) לכון (to you) ספרא (scribes) אנתון (who consume) דארמלתא (who consume) דאכלין (woe) אנתון (your prayers) אנתון (you) אנתון (for chanting long) דמורכין (with an offering) בעלתא (greater) הנא (you will receive) הנא (this) הנא (because of) מטל (because of)
The Critical Greek Text (8,8) has this verse and verse 14 in switched order. The Majority Greek Text has them as The Peshitta has
                 them.
               (of faces) אנתא (accepters) נכבי (& Pharisees) ופרישא (Scribes) ספרא (to you) לכון (woe) אנשא (for shut) אנשא (for men) אנתון (the children) אנתון (the Kingdom) אנתון (the Kingdom) אנתון (you) אנתון (for shut) אנתון (are) אנתון (for the kingdom) אנתון (you) אנתון (wou) אנתון (to enter) אנתון (wou) דעאלין (who are entering) אנתון (wou) אנתון (wou) אנתון (to enter) ולאילין (who are entering) אנתון (wou) אנתון (wou) אנתון (wou) אנתון (wou) למעל
                                   (of faces) אבא (accepters) נסבי (& Pharisees) ופרישא (Scribes) אינורא (to you) ווי (woe) (woe) לכון (to make) אנתון (sea) ויבשא (sea) ויבשא (for travel around) אנתון (wou) אנתון (wou) ויבשא (make) אנתון (wou) הוא (him) אנתון (wou) אנתון (wou) אנתון (wou) ומא (that of yourselves) אעפא (of Gehenna *) דוהנא (the son) אעפא ברה (double) אינון אינון אינון אינון אנתון אינון א
                                      The Greek NT has "Gehenna" transliterated again here – an Aramaic term designating a place in Israel and a metaphor
                 for death in sin & eternal judgment. More evidence of an Aramaic original. See note at Matthew 18:9 on yespymc.
                                                                (that whoever) אנתון (you) אנתון (for say) דאמרין (blind) אנתון (guides) נודא (to you) וי (woe) אנתון (to you) בוודא (to you) אל (but) לא (but) הוא (anything) מון (ti s) אין (by the temple) דימא (swears) בהיכלא (is liable) בהיכלא (in the temple) דבהיכלא (by the gold) בההבא (swears) דבהיכלא (that whoever) האב (swears) דימא (swears) בההבא (blind) דבהיכלא (to you) דבהיכלא (woe) דימא (woe) בהבא (woe) דימא (woe) בהבא (woe) דימא (woe) בהבא (woe) בהבא (woe) דימא (woe) בהבא (woe) בהבא
                                                           (is greater) ככלא (which?) מנא (blind men) אור (fools) סכלא (fools) אור (the gold) אור (ithe gold) אור (ithe gold) אור (ithe gold) היכלא (which is) דהבא (which is) דהבא (gold) אור (gold) אור (gold) דהבא (gold) אור (gold) אור (gold) אור (gold) אור (gold) דהבא
                                                      (anything) במרבחא (by the altar) במרבחא (swears) במרבחא (& whoever) ומן (& whoever) במרבחא (it is) במרבחא (be is liable) בימא (it is) הוא (upon) דין (by the offering) בקורבנא (swears) בקורבנא (whoever) בין (whoever) דין (by דימא (anything) במרבהא (by the offering) במרבחא (by the offering) במרבחא (by the offering) במרבחא (by the offering) במרבחא (by the altar) במרבחא (by
```

(is greater) ככלא (which?) מנא (& blind men) ועוירא (fools) סכלא

אונגליון קדישא כרוזותא דמתי

The Holy Gospel Preaching of Matthew

```
(the gift) או (or) מדבחא (the altar) דמקדש (the gift) לקורבנא (the gift) קורבנא (the gift) או (or) או (the gift) או (or) מדבחא (the gift) במדבחא (who ever) מן (who ever) דימא (who ever) הכיל (that is) במדבחא (thing) מגה (by it) מגה (by it) בה (by it) ובכל (that is) מא (thing) מא (thing) מגה (by it) בה (by it) מגה (by it) או האית (thing) מגה (by it) בה (by it) מגה (by it) בה (by it) או האית (by it) בה (by it) מגה (by it) בה (by it) מגה (by it) בה (by it) בה
```

(in it) דעמר (& by Whomever) ובמן (wells) אים (wells) אים (wears) במן (wears) במן (of God) בשמיא (by the throne) בכורסיה (wears) בכורסיה (wears) בשמיא (wears) בשמיא (at (it) בשמיא (wears) ביתב (wears

(by it) בהיכלא (swears) ימא (swears) בהיכלא (dy the temple) בהיכלא

(of faces) אבאן (accepters) נכבי (Pharisees) ופרישא (Scribes) באפא (to you) (woe) וי (מעסרין (שסט לכון (you) אנתון (you) ננעא (mint) ושבתא (who tithe) דמעסרין (who tithe) אנתון (wou) אנתון (wou) איקירתה (for you) (these things) הימנותא (atith) אורימנותא (these things) וחננא (atith) אורימנותא (these things) וחננא (these things) והימנותא (it is) אורים (necessary) והיים (for you to do) והלין (atith) אורים (wou) אורים (these things) והלין (accepters) האורים (woe) והיים (woe) והיים (woe) וויכלין (woe) אורים (אורים אורים (woe) וויכלין (woe) וויכלים (woe) וויכלי

(camels) במלא (& swallow) ובלעין (gnats) בקא (who strain out) דמצללין (blind) סמיא (guides) נגודא (בודא (25

- The Critical Greek Text has "ακρασιαν" akrasian ("excess,lack of self control"). The Majority Greek Text has "αδικιας" adikiav ("unrighteousness, iniquity"). Following are two Aramaic words parallel to the Greek word "ακρασιαν" akrasian ("excess,lack of self control") in the Critical Greek NT text:
- Estrangela script & the black is Dead Sea Scroll Aramaic script. The second Aramaic word in each pair is "w'Regta" (& Lust). It appears that the Estrangela pair are most similar of the three. If the word מבּבּישׁם "w'Awala" had the second Waw מבּבּישׁם (blue) pushed half through the Lamed א to its left, the Waw-Lamed pair אם would look like Tau א מבּבּישׁם (blue) be taken for a Gamal א if it were extended a bit at the bottom by an inadvertent stroke or smudge downward, and the first letter Waw a, if not fully formed in its bottom half of the downward curve stroke, could look like a Resh י I performed these processes on an original מבּבּישׁם "w'Awala" ("& iniquity") and reproduce here the graphic result: Compare the word מבּבִישׁם בּבּישׁם בּב

Thus The Peshitta's Aramaic word κάκας "«'Awala" ("& iniquity") can account for both Greek readings, "ακρασιαν" – akrasian ("excess,lack of self control") & "αδικιας" - adikiav ("unrighteousness, iniquity").No singular Greek text can account for The Peshitta. The Greek "ακρασιαν" ("excess,lack of self control") would not give rise to κάλω-"w'Awala" ("& iniquity"). The Greek "αδικιας" - adikiav ("unrighteousness, iniquity") could do so, however, the agreement between the distinct Greek texts and The Peshitta alternates so frequently and erratically, often within the same verse, that it is not feasible that an Aramaean translator was translating Greek mss. into Aramaic, choosing a different Greek text several times within a verse, and sometimes simply adding or changing readings without any Greek source! "Occam's Razor" would decide this matter very easily: The data are much more easily accounted for by Peshitta Primacy than by Greek Primacy. Indeed, Greek Primacy requires consistent and willful ignorance and neglect of the facts for its support, because it cannot account for the facts. The facts support a Peshitta original NT!

```
(& dish) עוירא (the cup) עוירא (inside) לוקרם (first) ברהון (wash) דכו (blind) עוירא (Pharisees) לוקרם (clean) אר (their outside) ברהון (also) אר (that may be) אר (that may be) דהוא (woe) יו (of faces) לכון (woe) לכון (white) אנתון (woe) (tombs) לקברא (tombs) מכלשא (white) אנתון (white) מכלשא (tombs) אנתון (white) אנתון (white) שפירא (the outside) דכון (that from) דכון (of the dead) לברון (are full) לברון (within) דכון (from) לברותא (corruption) מנפותא (are full) וכלה (within) אנתון (woe) מנון (woe) אנתון (woe) אנתון (are) אנתון (woe) אנתון (woe) אנתון (are) אנתון (also) אנתון (are) אנתון (are) סטובותא (are) מנון אנתון (woe) אנתון (woe) אנתון (woe) אנתון (also) אנתון (also) אנתון (also) אנתון (also) אנתון (woe) אנתון (also) אנתון (also) אנתון (woe) אנתון (also) אנתון (also) אנתון (woe) אנתון (woe)
```

The Holy Gospel Preaching of Matthew

```
אונגליון קדישא כרוזותא דמתי
                                                                                                   (within) אנשא (as) אדיקא (as) אדיקא (of men) אנשא (to children) לבני (of faces) אנשא (aceptance) מלין (with evil) עולא (you) עולא (are filled) מלין
(of faces) באפא (accepters) נסבי (& Pharisees) ופרישא (Scribes) באפא (to you) (woe) וי (woe) לכון (you) קברא (the tombs) דנביא (the tombs) אנתון (you) אנתון (you) קברא (of the righteous) דודיקא (the houses) בית (אורא (שני אורא לבירא (the houses) בית (אורא (שני אורא לבירא (שני אורא (שני
```

(of our forefathers) ביומי (we had been) אנתון (vou) אנתון (& say) אנתון (& say) ביומי (of the prophets) אנתון (have been) הוין (we would) הוין (we would) הוין (we would) לא

(yourselves) מסהדין (therefore) אנתון (you) אנתון (testify) מסהדין (the prophets) אנתון (who murdered) דקטלו (of those) אנתון (you are) אנתון (that children) אנתון (אנתון (you are) אנתון (you are) אנתון (that children) אנתון (you are) אנתון (אנתון אנתון אנתון אנתון (you are) אנתון (אנתון אנתון אנתון אנתון אנתון אנתון (you are) אנתון אנתון (אנתון אנתון אנתון אנתון אנתון אנתון אנתון (yourselves) אנתון (אנתון אנתון אנתון אנתון אנתון אנתון (you are) אנתון (אנתון אנתון אנתון אנתון אנתון אנתון אנתון אנתון (yourselves) אנתון (אנתון אנתון אנתון אנתון אנתון אנתון אנתון אנתון אנתון (אנתון אנתון אנתון אנתון אנתון אנתון אנתון אנתון אנתון (אנתון אנתון (אנתון אנתון אנתון אנתון אנתון אנתון אנתון אנתון אנתון (אנתון אנתון אנתו

(of your forefathers) דאבהיכון (the standard) משוחתא (fulfill) משוחתא (also) אנתון (you) מלו

(of vipers) אלרא (snakes) האכרנא (snakes) הוותא (of Gehenna) איכנא (the judgment) מן (from מן (will *you* escape) איכנא (how?) איכנא

(to you) הנא (sending) אנא (l) משדר (this) הנא (because of) מטל (ביא (because of) הנא (because of) אנא (l) משדר (grophets) הנביא (ביא (grophets) החכימא (wwill erucify) וחכימא (will murder) (some of them) מנהון (wou) קטלין (some of them) אנתון (you) בכנושתכון (some of them) ומן הון (city) מנהרן (city) מנהרן (from) מן (the city) אוון (city) מדינא (grophets) למדינא (will scourge) ותרדפון (city) אוון (grophets) מון (grophets) מון (grophets) מדינא (will scourge) ותרדפון (city) אוון (grophets) מון (grophets) מדינא (grophets) למדינא (grophets) למדינא (grophets) מדינא (grophets) למדינא (grophets) מדינא (grophets) למדינא (grophets) מדינא (grophets)

(of the righteous) איכנא (so) דנאתא (the blood) עליכון (upon you) כלה (all) דמא (upon you) עליכון (that may come) איכנא (so) דודיקא (the blood) על (on) ארעא (on) ארעא (on) דהביל (the blood) דוביל (the earth) על (on) ארעא (on) ארעא (that has been shed) דובריא (Barachiah) לרבוא (son of) ברכיא (of Zechariah) דובריא (the blood) ברכיא (the temple) און דעטלתון (whom you murdered) ביני (him) היכלא (him) דעטלתון (the temple) ביני (the blood) ביני (the blood) דובריא (the temple) ביני (the blood) היכלא (the temple) דובריא (the blood) ביני (the blood) היכלא (the temple) ביני (the blood) ביני (the blood) היכלא (the temple) ביני (the blood) ביני (the blood) היכלא (the blood) ביני (the bloo

(to you) אמר (say) אמר (amen) אמין (amen) אמין (this) אמר (generation) אמר (on) ערבתא (these things) דנאתין (will come) דנאתין

(the prophets) אורשלם (you that murdered) קטלת (Jerusalem) אורשלם (Jerusalem) אורשלם (to it) אורשלם (who were sent) רשליחן (those) לאילין (stoned) להתה (your children) בניכ (to gather) בבית (to gather) בניכ (times) זבנין (tow many) בניכ (tow many) בניכ (tow many) בניכ (times) אורשלים (tow many) בניכ (her wings) תרנגולתא (a hen) פרוגיה (gathers) תחית (gathers) איך (as) דכנשא (you were willing) צביתון (א צביתון (wou) איך (מה) ולא

(desolate *) משתבק (your house) ביתכון (to you) לכון (is left) משתבק (behold) הא

The Critical Greek Text (**B**) omits "ερημος" ("desolate").

(until) ערמא (from) מן (you will see Me) אמרנא (to you) גיר (for) דלא (to you) אמרנא (I say) אמרנא (ערמא (for) דלא (for) דלא (for) אמרנא (אפרנא (ניר (for) דלא (for) דלא (for) דלא (for) אמרנא (ניר (for) דלא (for) דלא (for) דלא (for) אמרנא (for) אמרנא (for) דלא (for) דלא (for) דלא (for) אמרנא (for) אמרנא (for) דלא (is He) רמריא (in the Name) בשמה (Who has come) דאתא (is He) דמריא (blessed) במריא (you will say) בתאמרון (you will say)

Chapter 24

```
(to depart) למאזל (the temple) היכלא (from) מן (Yeshua) ישוע (went out) ונפק (to Him) מן (they were) הוכלא (they were) הוו (they were) לה (they were) מחנין (the buildings) בנינה (the buildings) בנינה (the buildings)
(behold) אמר (not) אמר (to them) אמר (said) אמר (but) דין (He) הו (amen) הוין (amen) אנתון (these things) הלין (you) הלין (see) אנתון (will be left) אמר (that not) דלא (to you) דלא (asy) אמר (say) אמר (will be pulled down) תשתבק (that not) אמר (a stone) על (on) על (a stone) הרכא הרכא (here) אנר (behold) אמר (behold) אמר (astone) אמר (will be pulled down) משר (that not) אמר (astone) על (on) על (astone) הרכא (behold) אמר (behold) 
                                                   (of Olives) יתב (also when) יתב ((came) יתב (sat) יתב (sat) יתב (also when) על (they were saying) ומורא (this disciples) תלמידוהי (also when) אמר (came) ביניהון (among themselves) ולה (among themselves) ביניהון (the sign) אמר (came) (came) אמר (came) (c
                                                               (the sign) אמתי (when) הלין (these things) נהוין (when) ומנא (will be) נהוין (these things) הלין (when) אמתי (of the world) ורשולמה (when) רמאתיתך (of Your advent) ורשולמה
```


The Holy Gospel Preaching of Matthew

אונגליון קדישא כרוזותא דמתי

```
ענא (to them) ענא (Yeshua) ישוע (answered) אלהון (& said) אזרהרו (answered) אוש (will deceive you) נטעיכון (man) אוש (beware) אזרהרו (beware) סגיאא (for גיר (for בשמי (will come) בשמי (they will say) גיר (for גיר (they will deceive) משיחא (the Messiah) משיחא (I AM The Living God) דאנא אנא אנא אנא (I AM The Living God) משיחא (they will deceive)
```

KIN -"Ena Na" almost always refers to Divine speech. It is unclear here that these false prophets will claim to be Divine, though a comparison with Mark 13:6 shows they would say simply: እጋዴ ማርሀ ("I AM") and would deceive many. That is a claim to Deity.

```
(of wars) אנתון (wou) אנתון (but) קארסא (to hear) אנתון (but) דקרבא (are going) עתידין (that all these things) תתרורון (for) דל (it is necessary) אלא (you will be troubled) תתרורון (not) אלא (take heed) הזו (it is the end) ארא (but) אלא (but) אלא (should happen) שולמא (could be troubled) בהוין (should happen) ארא (but) אלא (but) אלא (but) אלא (should happen)
נקום (will arise) גיר (for) עמא (nation) על (against) עמא (nation) ומלכותא (will arise) מלכותא (for) ניר (will arise) עמא
        ונהוון (& there will be) כפנא (famines) ומותנא (& earthquakes) וזועא (& earthquakes) בדוכא (famines) דוכא (& there will be) ווועא
                                                      (of sorrows) אנין (are) אנין (the beginning) רין (but) כלהין (but) דין (these things) הלין
                                     (& they will kill you) ונקטלונכון (to suffering) הידין (they will deliver you) נשלמונכון (then) הידין (the nations) סנְאין (by) מן (by) מן (hated) טנְאין (& you will be) ותהוון
                                                                                                                                                 (My Name) שמי (because of) מטל
                                                                                                         (many) בּתְכשלון (will be subverted) גּתְכשלון (then) הידין
                                      (another) החד (one) לחד (will betray) ונשלמון (another) לחד (one) לחד (& they will hate) ונסנון
                                                                                                                       (false) דולא (prophets) נביא (& many) דולא (orophets)
                                                                                                      (many) לסג'אא (will deceive) נקומון (will arise) נקומון
          (of many) שולא (the love) הובא (will grow cold) עולא (of evil) עולא (the abundance) הובא (& because of)
                 (will have life) דוסיבר (that one) דין (until) עדמא (but) דין (will persevere) דנסיבר (whoever) דוסיבר (whoever) דין (שרמא
      (this) עלמא (in all) בכלה (of the Kingdom) דמלכותא (gospel) ברתא (this) אהדא (& will be preached) ותתכָרז
                 (for a testimony) בארא (the end) שור מא (will come) בהרותא (for a testimony) שור מאל (the end) שור מאל (שור מאל מאר) בארא (שור מאל מאר) שור מאל מאר אוני מאר איני מאר אוני מאר אוני מאר איני מאר אוני מא
                             (of desolation) דון (desecrated) שנפתא (the sign) אָתא (you see) בהזיתון (but) דין (whenever) מא (that stands) דין (the prophet) וביא (by Daniel) בדוכתא (that was spoken) בדוכתא (should consider) קרישתא (who reads) דקרא (that one) הו (of Holiness) קרישתא (in the place) בדוכתא
                        (those) לטורא (should flee) גערקון (are) אנון (who in Judea) דביהוד (those) אילין (then) אילין
                                                                (he) הו (on the roof) דבאגרא (& the one) הו (what is in his house) דביתה (to take) לא (should come down) נחות (not) לא
                                                            (is) הו (who in the field) ואינא (his clothes) און (who in the field) ארבחקלא (his clothes) בתהפך (to take) למסב (back) לבסתרה (should return) נתהפך (not) לב
                                                                        (to the pregnant women) לבטנתא (but) דין (woe) וי (days) רמינקן (in those) בהנון (who are nursing) ומתא (& to those) ולאילין
                                                                             (your escape) ערוקיכון (will be) בלו (that not) דין (but) דין (pray) בלו (on the Sabbath) בשבתא (neither) ולא
                                                             (days) יומתא (are cut short) אתכריו (not) א'ל (& if) א'ל (body) אתכריו (would) הוא (live) בסר (those) בסר (those) הנון (בינון אינון אינון אינון הוא (מוטר) אינון הוא (מוטר) אינון הוא (מוטר) אינון אי
                                       מטל (the chosen ones) גביא (but) בתכרון (the chosen ones) גביא (because of) מטל
```


אונגליון קדישא כרוזותא דמתי

The Holy Gospel Preaching of Matthew

(is) הרכא (here) אן (behold) הרכא (to you) לכון (will say) אנש (a man) אנש (if) אנש (then) הידין (will say) אנש (there) או (or) אר (The Messiah) משיחא (משיחא (there) או (or) הרכא (און הרכא (there) או (משיחא (there) או (or) אר (there) או (or) או (there) נקומון (false) גיר (for) משיחא (Messiahs) דגלא (for) ונביא (there will arise) נקומון (great) ונתלון (wessiahs) אתותא (they will give) ונתלון (great) אתותא (wen) אתותא (the elect) איך (even) דנטעון (to deceive) אן (it is possible) איך (so as) דנטעון (to deceive) איך (so as) איך (so as) דנטעון (wen) איך (wend deceive) ווביא (behold) קדמת (beforehand) אמרת (behold) לכון (vou) 26 אן (therefore) לכון (they will say) און (if) הכיל (therefore) גאמרון (therefore) לכון (if) און (if) הכיל (you shall go out) הפקון (not) און (in the desert) בחורבא (behold) בחורבא (you shall believe) און (not) און (in an inner room) בתונא (behold) בתונא (you shall believe) און (in an inner room) און (or) האונא (you shall believe) (the East) גיר (from) גיר (lightning) בברקא (lightning) נפק (for) מדנהא (Just as) איכנא (the West) (מתהיא (dunto) ערמא (will be) ומתהיא (of Man) מאתיתה (the advent) דברה (so) הכנא (so) תהוא (will be) מאתיתה (the advent) דברה (so) איכנא (so) תהוא (will be) איכנא (so) מאתיתה (mill be) איכנא (so) מאתיתה (so) איכנא (so) תהוא (so) איכנא (so) מאתיתה (so) איכנא (so) (the eagles) נשרא (will be gathered) נשרא (there) ממן (thered) נשרא (will be) נשרא (ever) איכא (where) איכא (those) דין (at once) אולצנא (after) אולצנא (but) דין (at once) מחדא (at once) דין שמשא (its light) בחשך (will show) להרא (the sun) אלא (the moon) והרא (will darken) בחשר (the sun) שמשא (the heavens) בחשר (will fall) (will fall) (at the stars) ופלון (will be disturbed) נתתזיעון (the sun) השמא (will be disturbed) בתתזיעון (the sun) החילא (the heavens) דשמיא (the heavens) בתתזיעון (the sun) וחילא (the powers) התזיעון (the sun) ארשמיא (the heavens) (in Heaven) נישה (of Man) הברה (of The Son) הברה (the sign) נישה (will appear) (& then) והידין (& then) נישה (will mourn) כלהין (all) שרבתא (& then) הארעא (& then) והידין (& the earth) גורקדן (will mourn) כלהין (all) שרבתא (the clouds) על (the clouds) על (who comes) הארא (of Man) הארא (the Son) על (& they will see) ונהזון (wirk) מניא (wirk) שמיא (of Heaven) שמיא (of the sign) הילא (with) הארע (with) הארעא (wirk) הארעא (שמיא (with) הארע ((great) גאכוהי (with) שיפורא (His angels) ונשדר (& He will send) לאכוהי (או (His own) דילה (elect) (& they will gather) (בכנשון (the ends) ארבעת (from) (from) (דוהא (from) (the ends) מן (the ends) (שרבעת (the ends) וערמא (with ends) (ערשהון (from) (the ends) וערמא (with ends) רשמיא (of the heavens) (אורבעת (the ends) וערמא (with ends) ארבעת (with ends) (אורבעת (the ends) (אורבעת (with ends) (שרמא (with ends) (אורבעת (with ends) (שרמא (with ends) (with ends) (שרמא (with ends) (wit (a parable) בלאתא (learn) לפו (but) דין (the fig tree) מן (from) תתא (bow low) דין (its branches) דין (that at once) דמחרא (summer) קיטא (that has arrived) אנתון (vou) אנתון (know) ידעין (its leaves) טרפיה (& bud forth) ופרעין (all) אנתון (these things) הלין (you see) הכנא (whenever) מא (you) מא (also) אנתון (also) אנתון (the door) הכנא (that He has approached) המנא (know) דעו (know) דעו (אוסטת) המנא (will pass away) דלא (that not) דלא (to you) אנא (I) אנא (say) אמר (amen) אמין (will occur) שרבתא (these things) דהלין (until) עדמא (this) הדא (generation) שרבתא (will pass away) נעברון (& the earth) שמיא (Heaven) שמיא (will pass away) נמלי (not) א א לא (& My words) ומלי (that) אשתא שעתא (about) על (day) דין (day) דין (day) אוט (about) על (neither) אבש (a man) אבש (knows) דיע (not) אכל (alone) מלאכא (the Father) אלא (but) אלא (of Heaven) דשמיא (the angels) מלאכא (day) דיע (the angels) אלא (day) דיע (the angels) אלא (day) דיע (day) דיע (day) אנש (alone) אלא (day) דיע (day) דיע (day) אנש (about) אנש (about) דיע (day) אנש (about) אנש (about) אנש (day) אנש (about) אנש (thus) איכנא (of Noah) נוח (the days) דין (but) דין (Just as) איכנא (of Man) מאתיתה (the advent) דברה (will be) הוא (will be) מאתיתה (the flood) גיר, (before) קרם (were) הוו (they) דאיתיהון (for), גיר, (Just as) איכנא (& they were drinking) ושתין (they were eating) אכלין (they were eating) ושתין (wives) אכלין (they were taking) ניהבין (the ark) גערמא (Noah) נוח (tha entered) דער (the day) ליומא (ערמא (until) ליומא (the day) דער (the day) אינומא (שרמא (שרמא ליומא (שרמא (שרמא ליומא (שרמא (ש ולא (they perceived) ולא (all of them) ולא (they perceived) ידעו (the flood) מופנא (came) ארכלהון (until) עדמא (the flood) מופנא (of Man) מאתיתה (the advent) דברה (thus) דברה (thus) מאתיתה (thus) מאתיתה (thus) מאתיתה (thus) מאתיתה (thus) מאתיתה (thus) מאתיתה (thus) דברה (thus) מאתיתה (thus) מאתיתה (thus) מאתיתה (thus) דברה (thus) מאתיתה (thus) מאתית

The Holy Gospel Preaching of Matthew

אונגליון קדישא כרוזותא דמתי (in the field) בקריתא (will be) נהוון (two) תרין (then) בקריתא (will be left) נתרבר (will be taken captive) וחד (one) וחד (one) נתרבר (at the mill) ברחיא (grinding) מחנן (will be) נהוין (& two women) ותרתין (will be left) מתרברא (will be taken captive) מתרברא (one) מתרברא (will be taken captive) (wake up) דכיל (therefore) דלא (wake up) אנתון (wake up) אנתון (your Lord) מרכון (comes) אתא (hour) שעתא (in what) באירא (had) הוא (known) דדן (that if) אלו (know) דעו (but) דרן (this) הדא (מרא (watch) מטרתא (in what) ביתא (of the house) ביתא (the owner) מתחשיר (he would have) הוא (been awake) מתחשיר (would come) גובא (would come) גובא (the robber) הוא (the would have) שבק (allowed) הוא (would come) הוא (the would have) הוא (would have) ביתה (would have) שבק (would have) הוא (would have) ביתה (would have) ולא (would have) (ready) מטיבין (be) אנתון (you) אנתון (also) אל (this) הנא (because of) מטל (you) הנא (are expecting) מטל (in which not) דלא (because the hour) דבשעתא (of Man) ברה (The Son) ברה (will come) נאתא מנו (who?) כי (then) איתוהי (is) עברא (the servant) מהימנא (who?) וחכימא (who?) מנו (who?) כי (the children) מרה (his lord) מרה (whom has appointed) ביתה (in his time) ביתה (food) סיברתא (to give) בונתל (to give) הון (to give) להון (to give) ביתה (to give) מובוהי (blessed) לעברא (servant) הו (blessed) (will find him) נשכחיוהי (his master) מרה (whom when will come) דנאתא (this) דעבר (that he is doing) דעבר (to you) אמר (I) אנא (say) אמר (amen) אמין (to him) דאית (everything) על (over) על (he will set him) דגקימיוהי (that) הו (servant) עברא (will say) או, (but) דין (if), דין הואמר (but) או, (to come) למאתא (delays) בושא (my lord) דמרי (in his heart) למאתא (evil) בישא (his associates) כנותה (to beat) לממחא (& will start) ונשרא (drunkards) לממחא (with) עם (drunkards) אכל (& will) ושתא (with) עם (with) אכל (will) ושתא (in the day) ביומא (that) הו (of servant) דעבדא (the lord) מרה (will come) נאתא (that not) דלא (in which not) ובשעהא (he expects) בלא (that not) דלא (that not) ובשעהא (& he will cut him in half) ונפלגיוהי (of faces) באפא (accepters) עם (with) עם (his portion) מנתה (& he will set) ונסים (there) נהוא (weeping) בכיא (will be) והורק (weeping) שנא (there) תמן Chapter 25 (of Heaven) דשמיא (the Kingdom) מלכותא (will be compared) הדרץ (then) הידין (their lamps) למפריהין (who took) דנסב (the same) הנין (virgins) למפריהין (to ten) לעסר (& the bride) וכלתא (the groom) התנא (to meet) וכלתא (went) ונפק (were foolish) דין (but) מנהין (of them) חכימן (wise) הוי (five) הוי (five) מנהין (but) מנהין (oil) משחא (with them) משחא (took) בסבלתא (took) בסבלתא (took) למפריהין (took) למפריהין (took) ולא (took) נסב (& those) משחא (oil)

(an outcry) קעתא (there was) הות (of the night) דלליא (& in the middle) ובפלגה (to meet him) אתא (go out) פוקו (has come) אתא (the groom) אחא (behold) הוא Glenn David Bauscher Page 77

(oil) משחא (took) נסב (wise ones) הנין (but) דין (those) הנין (their lamps) במפריהין (with) עם (in their vessels) במאנא במאנא (α

(& slept) דין (all of them) כלהין (grew tired) בם (the groom) דין (but) דין (delayed) אוהר (when) כד

盐

The Holy Gospel Preaching of Matthew

אונגליון קדישא כרוזותא דמתי

```
(their lamps) למפריהין (arose) כלהין (arose) הלין (those) הלין (virgins) למפריהין (arose) כלהין (arose) בתולתא
                                                                   (to us) לו (give) הבין (to the wise) לחכימתא (fools) לחכימתא (those) הבין (but) הבין (were saying) אמרן (our lamps) הנין (they) להון (have gone out) דעכו (behold) הנין (your oil) משחכין (from) מון (they) מון (behold) הנין (be
                                                                                עני (answered) הלין (the wise) הכימתא (the wise) אמרן (those) עני (answered) הלין (there is enough) הכימתא (& for you) ולכין (for us) ל (there is enough) נספק (not) אלא (for yourselves) וזלין (but) אילין (those) אילין (those)
                                                                                   (to buy) למזבן (they went) אול (when וכד (who ready) למזבן (were) אתא (came) התנא (the groom) ואילין (the groom) התנא (the door) התנא (the door) חלולא (was barred) ואתתחד (with him) לבית (w
                                                                              (other) אחרניתא (virgins) בחרתא (those) דין (also) אר (came) אר (but) דין (afterward) בחרתא (to us) דין (open) מרן (our lord) מרן (& they were saying) ואמרן
                                                                                                    (to them) אמר (& said) אמר (answered) אנא (but) הו (he) הו (you) אמר (know) אמר (that not) אמר (to you) אמר (i) אמר (say) אמר (amen) אמר (מיט אמר) אמר (מי
                                                                                                                            (wake up) הכיל (therefore) דלא (therefore) אנתון (wake up) אתתעירו (the hour) הכיל (that) הולא (day) אוומא (that) ולא
                                                                               (who journeyed) איך (for) גיר (a man) איך (as) איך (as) איך (his property) לעברוהי (to them) אשלם (delivered) אשלם (his servants) לעברוהי (called) אין (called) אין אשלם
                         (to whom two) דתרתין (& another) דיהב (to whom he gave) לה (him) חמש (to whom he gave) דיהב (one) אית
                                                                    (his power) איך (according to) איד (each) אנש (man) אנש (to whom one) אדרה (& another) ואית (אית
                                                                                                                                                                                                                  (immediately) אחרא (& he went abroad) וחזק (he went abroad)
                                                                                                                              (talents) דין (tive) חמש (who received) דנסב (he) הו (but) דין (went) אזל (others) דין (traded) אתתגר (traded) ויתר (them) ויתר (traded) אתתגר
                                                                    (others) אחרנין (two) תרתין (gained) אתתגר (of the two) דתרתין (he) אחרנין (also) אף (& so) והכות
                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          18
                                                                                                                                                                           (went) אזל (one) אדר (who received) דנסב (but) דין (he) אזל
                                                                                             (dug) בארעא (in the ground) ומשי (dug) בארעא (dug) בארעא
                                                                                              (their lord) מרהון (came) אתא (much) סניאא (time) זבנא (but) דין (after) בתר (an account) הנון (of them) מנהון (& he took) בתר (those) הנון (of servants) דעברא
                                                          (& brought) וקרב (talents) ככרין (five) מש (had) הוא (who received) וקרב (him) הוא (& he called) וקרב (you gave) הוא (talents) ככרין (five) מרי (my lord) מרי (he said) אחרנין (others) אחרנין (others) אחרנין (five) אחרנין (five) אחרנין (five) אחרנין (five) אחרנין (five) אחרנין (talents) אחרנין (others) אחרנין (behold) אחרנין (to me) לי
                                              (& faithful) איו (good) לה (to him) לה (well done) איו (his master) מבא (to him) לה (said) אמר
                                                                        (you have been) מהימן (faithful) הוית (a little) על (over) קליל (over) מהימן (faithful) הוית (the joy) סגי (much) אקימך (I shall set you) עול (over) לחדותה (over) דמרך
                                                                    (my lord) מרי (& he said) אמר (his talents) ככרוהי (of two) התרתין (he) הו (& came) הרתין (others) התרתין (two) הא (behold) הא (to me) לי (you gave) הבת (talents) הרתין (two) ככרין (two) יהבת (two) הא
                                                                                                                                                                                                           (on top of them) עליהין (I have gained) אתתנרת
                                        עול (enter) לחדותה (the joy) דמרך (enter) עול
(my lord) אור (& he said) אור (talent) אור (one) ביד (who had received) אור (he) הו (also) אור (came) אור (you are) אור (wou are) אור (you) הוית (that a man) אור (you) דגברא (that a man) אור (you) הוית (known) הוית (where) אור (you are) אור (where) איכא (you are) אור (where) איכא (you have threshed) הוא (בדרת (that not) איכא (from) איכא (from) איכא (where) איכא (you have threshed) אור (where) איכא (where) אור (where) או
                                                  (in the ground) אולאלת (your talent) ככרך (I buried it) משיתה (& I went) אוללת (& I was afraid) בארעא
```


אונגליון קדישא כרוזותא דמתי

The Holy Gospel Preaching of Matthew

```
(yours) דילך (to you) אית (it is) אית (behold) הא
                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       26
                                        ענא (evil) בישא (evil) בישא (to him) לה (k said) אמר (his master) מרה (answered) מרה (l had sown) אנא (l איכא (where) אנא (l) איכא (that not) זרעת (where) אנא (l) איכא (that reaped) דרא (that reaped) אנא (l) איכא (where) אנא (l) איכא (that reaped) אנא (l) איכא (that reaped) אנא (l) איכא (that reaped) אנא (l) איכא (where) אנא (l) איכא (that reaped) איכא
                                                                                                 (I had threshed) איכא (that not) דרא (where) איכא (from) מן (I) מן (where) איכא (gathered) אונא (& gathered) ומכנש
         (the exchange) דתרמא (my money) כספי (to cast) דתרמא (upon you) לך (& it was) הוא (incumbant) ולא (mine) הוא (would have been) דילי (would have been) הואתא (acoming) אנא (ותבע coming) אנא (ותבע coming) הואתא (מותבע הואת) הואת (מות
                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    (its interest) רביתה (with) עם
                                                                                                                                                                                                   כבו (the talent) הכיל (therefore) מנה (the talent) ככרא (take) סבו
                                                                                                               (talents) להו (to him) לה (to him) לה (who has) דאית (to him) לה (& give it) נהבוה (talents) להו (להו אים לה לה
למן (to whomever) גיר (for) דאית (has) לה (it will be given) לה (it will be given) ביר (for) דאית (to whomever) לה (he) ומועל (which has) לה (that) הו (also) לה (it) ואך (who has not) דין (but) דלית (thet) הו (to him) לה (that) באית (that) דאית (that) ביר (that) הו (that) ביר (that) ב
                                                                                                                                                                                                                                                                                                     נשתקל (will be taken) מנה (from him) נשתקל
                                                                                                                (into darkness) בטילא (worthless) אפקוהי (the cast him) לחשוכא (worthless) ולעברא
                                                                                                                      (there) תמן (there) נהוא (weeping) בכיא (will be) בריא (there) מנא (there) בריא
                                                                         (then) נתב (He will sit) על (upon) על (the throne) הידין (the throne) נתב (He will sit) על
                                                                                  (the nations) עממא (all of them) כלהון (before Him) קדמוהי (& will be assembled) ונתכנשון (another) הו (them) הו (them) אנון (them) אנון (them) אנון (them) אנון (בפרש (them) אנון (them) אנון (them) אנון (them) ונפרש (them) אנון (them
                                                                                                   (goats) גריא (from) מן (sheep) איך (who separates) מברש (a shepherd) גריא (as) איך (as) רעיא
                           (His left) מן (at) מן (& the goats) וגדיא (His right) מן (at) מן (the sheep) ערבא (& He will place) ונקים
                      (His right) מלכא (will say) להנון (the King) להנון (will say) מלכא (then) הידין (the Kingdom) מלכא (will say) מלכותא (the Kingdom) בריכוהי (come) אבי (of My Father) אבי (His blessed ones) בריכוהי (come) הות (the toundation) מן (from מן (for you) לכון (was) הות (that prepared) דעתידא (that prepared) אווי (שמי אווי למא (the foundation) הות (that prepared) אוויי (שמי אוויי למא אוויי למא (שמי אוויי למא (שמי אוויי למא אוויי למא (שמי אוויי למא אוויי למא (שמי אוויי למא אוויי למא אוויי למא (שמי אוויי למא אוויי למא אוויי למא אוויי למא אוויי למא (שמי אוויי למא (שמי אוויי למא אוויי למ
                                                                                                                                       (food) למאכל (to Me) לי (& you gave) ויהבתון (for) ויהבתון (I was hungry) ניר (& I was thirsty) ואשקיתונני (צהית (was thirsty) ואשקיתונני (was thirsty) אכסניא (a stranger) הוית (was) הוית (was) ואיט אכסניא (מאבי אוית (was) הוית (מאבי אוית (was) ארכוני (מאבי אוית (was) אוית (was) ארכוני (מאבי 
                                                                                                                                                                                                           (& vou clothed Me) ערטליא (I was) הוית (naked) ערטליא
                                                                                                                                                                                                         (& vou took care of Me) וסערתונני (I was) הוית (sick) כריה
                                                                                       (to Me) אסירא (& you came) ואתיתון (I was) הוית (of prisoners) אסירא (& in the house) ובית
   (the righteous) הידין (those) לה (will say) לה (will say) הידין (then) הידין (will say) אמרין (then) אמרין (will say) הזינך (will say) הזינך (when?) אמתי (when?) אמתי (when?) הזינך (when?) אמתי (when?) אמתין (when?) הצהא (that thirsty) אמתין (when?) הצהא (will say) האטרין (when?) אמתין (when?) האטרין (when?) הידין (when?) האטרין (when?) האטריין (when?) האטריי
                   (& we took You in) אנת (you were) אנת (did we see You) אונד (did we see You) אנת (& when?) ואמותי
                                                                                                                                                              (we clothed You) וכסינך (you were) אנת (that naked) או (or) או (or) או (or)
                                                                                                                                                                                                                            (sick) כריהא (did we see You) אוינך (& when?) אמתי
                                                                                                                                     (to You) אסירא (& we came) אחין (of prisoners) או (or prisoners) אסירא (in a house) דות (or) בית
                                                                                                                                   (to them) אמר (& says) אמר (the King) מלכא (& answers) ואמר (as much as) אמר (to you) אנא (I) אנא (say) אמר (amen) אמר (My brothers) אמר (to you) מן (to you) מן (to one) אחר (you have done) דעבדתון (to you have done) און (that) און (to Me) און (little) און (you have done) און (you have done)
```

(His left) ממלה (who are at) הידין (to those) להנון (also) אך (He will say) ממלה (then) הידין (eternal) אל (into fire) לנורא (cursed ones) ליטא (from me) ליטא (depart) ליטא (depart) ליטא (for the Devil) לאכלקרצא (which was prepared) הי (that) הי (that) דמטיבא (שובא לאכלקרצא היי


```
אונגליון קדישא כרוזותא דמתי
```

```
The Holy Gospel Preaching of Matthew
                                                                                      (food) למאכל (to Me) לי (you gave) ולא (not) ולא (for) גיר (I was hungry) כפנת (I was hungry) גיר (צו (to Me) ולא (& not) אשקיתונני (L was hungry) ולא (& I was thirsty) ולא (א ולא (צו עסט מוצהית (צו עסט מוצה) ווצהית (צו עסט מוצה) ווצה אינו (צו ע
                                                (& naked) וערטליא (vou took Me in) ולא (a not) ולא (I was) הוית (a a stranger) ואכסניא (I was) הוית (a sick) הוית (b vou clothed Me) הוית (a not) ולא (I was) כסיתונני (I was) וכריהא (i was) הוית (b vou took care of Me) אסירא (i was) הוית (vou took care of Me) אסירא (a not) הוית (b not) ולא (i was) אסירא (b in a house) ובית (vou took care of Me) אסירא (b in a house) ובית (vou took care of Me) אסירא (b in a house)
                  (when?) אמתי (our Lord) נענון (those) נענון (also) אך (will answer) נאמרי (then) אמתי (a stranger) ארידין (or) ארידי (or) ארידין (or) ארידא (did we see You) אוינך (of prisoners) או (or) בריא (or) או (or) בריהא (or) ארידא (or) ארי
(eternal) דלעלם (into torture) לתשניקא (these) ונאזלון (& will go) ונאזלון (eternal) הלין (aternal) לתשניקא (athe righteous) וודיקא (these) הלין (aternal) רוביקא
                                                                                                                                                                                                                                                                  Chapter 26
                                                                                      (Yeshua) ישוע (had finished) שלם (that when) דכד (& it was) והוא (to His disciples) לתלמידוהי (He said) אמר (these) כלהין (all) מלא (words) הלין
                                                                    (Passover) אנתון (it is) אנתון (days) יומין (two) תרין (that after) דבתר (vou) אנתון (know) אנתון
                                                        וברה (will be betrayed) משתלם (of Man) האנשא (& The Son) וברה (will be betrayed) משתלם
                 (& the Scribes *) וספרא (the Chief) רבי (were gathered) אתכנשו (the Chief) אתכנשו (were gathered) רבי (then) כהנא
             (Qaiapha) קיפא (who is called) לדרתה (viest) דמתקרא (of the High) בהנא (of the court) לדרתה (to the court) דימתקרא
```

The Critical Greek text omits "and The Scribes".

```
(that by deceit) דבנכלא (Yeshua) ישוע (about) על (& they held a council) ואתמלכו (& they would murder Him) ונקטלוניהי (they would seize Him) נאחרוניהי
         (during the feast) בערערא (not) לא (they were) ואמרין (among the people) בערערא (a riot) שנושיא (there be) נהוא (lest) רלא (lest) בעמא
            (in Bayth-Ania) ישוע (Yeshua) בביתעניא (was) הוא (& when) וכד
              (the potter *) גרבא (of Shimeon) בביתה (in the house) בביתה
```

"Garba" can mean "Leper" or "Pot". It can also mean, "One who makes pots", even as "Bsama" in the next verse can mean "Ointment" or "Maker of ointment". I am grateful for Paul Younan pointing this out in his interlinear of Matthew. There can be no doubt that Shimeon was not a leper with The Messiah in his house as a dinner guest. This is probably another case where the Greek translator misconstrued the Aramaic original. All Greek texts have "Leprou", from "Lepros"- "A Leper".

```
(came near) לה (to Him) אנתתא (who had) דאית (who had) עליה (to Him) עליה
                               (expensive) דמשחאָ (of oil) דבסמא (of oil) סני (a vase) דמיא (expensive) מייפתא
(them) ארבאש (& it displeased) ואתבאש (His disciples) תלמידוהי (but) דין (& saw) הזו (this) אבדנא (waste) אבדנא (why?) למנא (& they said) אברנא
                (for much) גיר (this) הנא (to sell) הניד (for) גיר (it had been) הוא (possible *) משכח (to the poor) (& to be given) ונתיהב (to the poor) (בתיהב (א נותיהב (א נותיהב
```

The Majority Greek Text has "This ointment might have been sold for much".

I conjecture that the Greek scribe saw משכו (Meshkakh-"Possible) and reread it as אמשם (Meshakha-"Ointment)

[&]quot;Ointment" in Aramaic is משחא "Meshakha"- very similar to the first Aramaic word in the verse משכו "Meshkakh" ("Possible").

The Holy Gospel Preaching of Matthew

אונגליון קדישא כרוזותא דמתי

the second time, translating it as **Mupoc** – "Ointment". The Aramaic explains the Greek variant reading. The Critical Greek agrees with the Peshitta here.

```
ישוע (Yeshua) דין (but) דין (but) אלהון (Yeshua) ישוע (the woman) אנתון (her לאנתתא (trouble) אנתון (why?) להנא (for Me) שפירא (she has done) עבדת (beautiful) אינהון (a deed) עבדא (אותי (שפירא (beautiful) אינהון אותי (שפירא (שפירא (beautiful) אינהון אותי (שפירא (שפיר
                                                                            (to vou) גיר (are) אית (the poor) גיר (for) גיר (always) בכלזבן (ave) אית (to vou) גיר (always) בכלזבן (to vou) אין (with vou) אין (with vou) עמכון (we vou) אין (with vou) אין (with vou)
                                                                         (this one) הנא (ointment) בסמא (who poured) ארמית (but) דין (this one) הדא (she has done) גד' (for My burial) דרמקברני (so as) איך (My body) עבדת (on) גושמי
          (that wherever) אנא (I) לכון (I) אנא (say) אמר (and amen) ואמין (the world) אמין (the world) אנא (in all) הדא (this) הדא (will be preached) דתתכרז (will be preached) סברתי (the memorial) הדא (this one) הדא (that has done) דעברת (the thing) מדם (also) אדף (will be told) נתמלל (will be told) אדף (the thing) מדם (the thing) הדא (will be told) נתמלל (this one) אונא אדף (the thing) מדם (the thing) הדא (the thing) הדא (the told) אונא (thing) הדא (the thing) אונא (thing) אונא (thing) הדא (thing) אונא (thing) הדא (thing) אונא (thing) אונא (thing) הדא (thing) אונא (thing) הדא (thing) הדא (thing) הוא (thing) הדא (thing) הוא (thing)
                                                                        (who is called) אזל (the twelve) תרעסר (of) מן (one) חד (went) אזל (then) הידין (Priests) אזל (the Chief) לות (to Ckariota) להנא (Yehuda) כריוטא (Yehuda) הודא
                                      (to give) למתל (are you) אנתון (willing) צבין (what?) אנא (to them) להתל (& he said) אנא (but) להון (they) הנון (to you) לכון (Him) לכון (shall) אנא (deliver) אנא (silver coins) אקימו (thirty) לה (thirty) תלתין (they promised) לה
                                        (then) בעא (then) בעא (then) בעא (from) בלעא (then) הידין (& from) בעא (then) הידין (& from) בעא
                                                                                          (of unleavened bread) ביומא (first) קרמיא (but) דין (in the day) ביומא (with they said) ביומא (Yeshua) לות (to) ישוע (the disciples) תלמידא (came) קרבו (that we may prepare) אנת (You) אנת (do want) צבא (where?) איכא (to Him) איכא (the Passover) לה (that You may eat) דתלעס (for You) דתלעס
                                    (to the city) אמר (said) להון (to them) אמר (said) אמר (but) דין (He) הול (to them) אמר (said) אמר (to them) אמר (a certain man) אמר (to him) אמר (ito him) אמר (says) אמר (says) אמר (says) אמר (our Rabbi) אמר (with (with) ממא (Passover) אמר (will perform) עם (in your presence) לותך (in your presence) אנא (in your presence) אנא (in your presence) אנא (in your presence)
                                            (Yeshua) ישוע (them) להון (ordered) איכנא (Just as) איכנא (did) עבדו (& His disciples) ותלמידוהי
                                                                                                                                                                    (the Passover) אושב (& they prepared) וטיבו
                                                                                                                         (reclined) סמיך (evening) רמשא (it was) הוא (& when) וכד (His disciples *) תרמר (twelve) תרעסר (with) עם (He) הוא (He)
                                    The Critical Greek text (\aleph, C, \Theta) + Latin mss. agrees with The Peshitta here; The Majority Greek + (B, D, P^{37}) omits
"His disciples"
                                                               (to you) אמר ((say) אמר ((they ate) אמר (they ate) אמר (& while) וכד (& while) לעסין
                                                                                                                 (Me) לי (will betray) משלם (from among you) לונכון (that one) דחד
                                                 (to say) להון (to say) שב (them) ושריו (greatly) מב (them) להון (& it grieved) וכרית (my Lord) להון (is it?) מנהון (of them) מנהון (each) חד (one) חד
```

(dips) איבע (whoever) מן (whoever) איבע (answered) ענא (but) דין (He) הו (will betray Me) מון (he) גשלמני (with Me) מין (his hand) אירה (ket all betray Me) עמי (about Him) אזל (it is written) דכתיב (Just as) איכנא (goes) איל (of Man) שלוהי (& The Son) וברה (that) הו (to man) איכנא (but) דין (to him) הו (woe) (woe) הו (is betrayed) משתלם (of Man) דבאידה (betrayed) ברה (that) הוא (for man) לוברא (to him) הוא (betrayed) הוא (betrayed) הוא (he had been born) לוברא (not) אתילד (he had been born) אלו (not) אתילד (soes)

(it) הו (I) משלמנא (Yehuda) ואמר (& he said) משלמנא (Yehuda) משלמנא ((it) הו (answered) משלמנא (it) הו אנא

אונגליון קדישא כרוזותא דמתי

The Holy Gospel Preaching of Matthew

```
(אמרת (you) אנת (Yeshua) שוע (to him) לה (said) אנת (Rabbi) רבי (Rabbi) אנת (Weshua) שקל (took) שקל (they ate) לחמא (but) וברך (as) כד (as) דין (but) לעסין (they ate) שקל (took) שוע (took) לחמא (but) וברך (as) כד (eat) אכולו (take) סבו (west) אכולו (to His disciples) ויהב (Weshua) שנרי (Weshua) שנרי (to this is) ויהב (this is) בנרי (to them) אכולו (a cup) איט (west) בון (to them) ושקל (west) איט (take) ואורי (this is) איט (take) מנה (from it) כלכון (west) איט (take) ואיט (this is) וואמר (this is) דייתקא (this is) דרתא (this is) דרט (for the release) איט (this is) להונ (this is) דרט (this is) להונ (of sins) להונ (the many) סניאא (the many) מתאשר (is shed) לשובקנא (that in exchange for) דרולף (the many) סניאא (the many) מתאשר (the many) איט (that in exchange for)
```

The Critical Greek text omits "New"; The Majority Greek + (C,D) have it.

```
(I shall drink) אשתא (that not) דין (but) דין (to you) אנא (say) אמר (say) אמר (of the vine) אנא (fruit) דין (this) הנא (from) הנא (from) השא (from) השא (this hour) מן (from) הנא (in which) הנא (with you) ליומא (in which) הבה (the day) הדתא (of My Father) במלכותה (in the Kingdom) דאבי (the true (in the Kingdom) המלכותה (the true (the true
                                                                                  (of Olives) זיתא (to the Mount) לשור (& they went out) ונפקו (& they sang praises) ושבחו
                                                                                                          (all of you) אנתון (you) אנתון (Yeshua) ישוע (to them) להון (said) אמר (then) הידין (night) אמר (in this) בי (at Me) בי (will be offended) לליא (the Shepherd) כתיב (I shall smite) דאמהא (for) דאמהא (try מוב (t
                                                                                                                                                                                                    (of His flock) דענה (the sheep) ערבא (& will be scattered) ונתבדרון
                                                                                                                                                                                                                                             מן (from) בתר (after) דקאם (risen) אנא (from) מן (from) בתר (after) דין (from) מן (to Galila) אנא (shall go before) קרם
                    (everyman) ענא (even,if) אפן (to Him) לה (& said) אמר (Kaypha) אפא (answered) ענא (at You) אמר (will be offended) אמר (everyman) אוא (at You) אתכשל (will be offended) אנא (at You) אנא (at You) אוא (at You) בתכשל
                                                                                                                                         (to you) לה (said) אמר (Yeshua) אמר (to him) לה (said) אמר (a cock) אמר (will crow) הבקרא (before) להיא (that in this) להיא (thece) הבקרא (you will deny) בנין (three) הבנין (three) הבנין (three) הבנין (three) הבנין (אומר) הבנין (three)
            (with You) עמך (to die) לממת (for me) לי (it should be) און (if) נהוא (Kaypha) און (to Him) לה (said) אמרו (said) אמרו (the disciples) אמרו (also) אכפור (You) בך (You) בן (Would deny) אמרו (not) אכפור (און הכות לא (און אביר) (און אביר) אמרו (און אביר) אמרו (און אביר) אמרו (און אביר) אביר (און אביר) 
                                                                                                                                                                                            (Yeshua) ישוע (with them) אתא (came) אתא (then) הידין
(Gethsaymane) גדסמן (that is called) לדוכתא (to the place) לדוכתא (here) במתקריא (to His disciples) הרכא (& He said) הרכא (I shall pray) אזל (I shall go) אזל (while) עד
                                                                                                                (of Zebedee) בני (sons) בני (& the two) ולתריהון (Kaypha) לכאפא (& He took) ולתריהון (& to be disheartened) ולמתעקו (to be sad) למתכמרו (& He began) ושרי
(death) למותא (until) ערמא (to My soul) לנפשי (to it) הי (is) הי (sorrow) כריא (to them) למותא (& He said) ואמר
                                                                                                                                                                                   (wait) לי (for Me) הרכא (here) ושהרו (keep watch) עמי (wait) קוו (wait) לי
                                                                                                                                               (His face) אפוהי (on) אפוהי (& He fell) ונפרק (אפוהי (de He withdrew) קליל (אונפרק (מצלא (אונפרק (אונפרק (אונפרל (אונפרל (אונפרק (אונפרל (אונ
                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       (You) איך (as) דאנת (but) אלא
                                         (His disciples) לות (to) תלמידוהי (& He came) אנון (& He said) אנון (they slept) דמכין (as) כאפא (& He found) אנון (אשכח (them) אנון (they slept) אנון (מעא (them) אשכחתון (could you) אשכחתון (thus) אשכחתון (thus) אשכחתון (אשכחתון אשכחתון (thus) אשכחתון (אשכחתון אשכחתון (thus) אשכחתון (אשכחתון אשכחתון (thus) אשכחתון (אשכחתון עיט (thus) אשכחתון (אשכחתון עיט (thus) אשכחתון (אשכחתון (to) אשכחתון (to) אשכחתו
                                                                                                                                                                                                                                                                                  (with Me) עמי (that you keep watch) דתשהרון
```


The Holy Gospel Preaching of Matthew

```
אונגליון קדישא כרוזותא דמתי
                                                                                   (into temptation) לנסיונא (you enter) אתתעירו (lest) ארתעירו (& pray) וצלו (watch) דלא
                                                                                                          (is weak) בריה (the body) בין (the body) מטיבא (is ready) מטיבא (the spirit) ברוחא
                                  (My Father) אבי (& He said) אול (He prayed) אבי (time) אבי (the second) אול (going) אול (again) תוב (I shall drink it) הנא (if) און (unless) אלא (pass) דנעבר (cup) אכס (this) און (can) אשתיתה (if) און (if) און (if) א (be done) אבינך (thy will) נהוא (be done) און (thy will) נהוא (be done) און (thy will) נהוא (be done)
                                                                            (they slept) דמכין (while) כד (them) אשכח (He found) אשכח (again) דמכין (& coming) ואתא
                                                                                                                                                           (were) אוי (heavy) יקירן (for) ויר (their eyes) עיניהון
                                         (time) דתלת (He prayed) צלי (again) חוב (& going on) אנון (them) אנון (& He left) חוב (He said) אנוך (the words) אנוך (& to Him) ולה (& to Him) אנור (שבק
                                                  (to them) אתא (He came) לות (to) תלמידוהי (He came) אתא (then) הידין (the hour) אתא (the hour) להון (the hour) מכיל (the hour) מכיל (the hour) האתניהו (the hour) מעתא (the hour) מכיל (the hour) משתלם (the hour) משתלם (the hour) באידיהון (the Son) האנשא (the Son) משתלם (the hour) באידיהון (the Son) האנשא (the hour) משתלם (the hour) באידיהון (the hour) האנשא (the hour) משתלם (the hour) באידיהון (the hour) האנשא (the hour) האנש (the hour) האנשא (
                                                                                                                                                                                                                                                                    46
                                                           (Me) לי (who betrays) נאול (let us go) הא (he) הו (has arrived) מטא (behold) לי (Arise) קומו (Arise) נאול
                                            (one) חד (the traitor) משלמנא (Yehuda) יהודא (behold) הא (was speaking) ממלל (the traitor) ממלל (was speaking) ועד
                                                               (the traitor) משלמנא (Yehuda) יהורא (a sign) אתא (to them) להון (had) הוא (& given) ויהב (seize) הוא (Him) דנשק (is the One) אנא (I) הויו (Whom shall kiss) דנשק (& he had said) ואמר (keize) הויו
                                                                                                                       (Yeshua) ישוע (to) לות (He called) קרא (& at once) ומחדא (& he kissed Him) ונשקה (Rabbi) רבי (greetings) שלם (& said) ואמר
                                                                                                                                                      (to him) אמר (said) אמר (Yeshua) דין (but) דין (he) הו,
                                                                                                                                  על (this) הי (this) האתית (have you come?) אתית (this) על (to) דאתית (to)
                                                                                                (their hands) איריהון (& they laid) איריהון (they came) הידין (then) אוֹקקרבׁו
                                                                                                                                                    (& they took Him) ואחרוהי (Yeshua) על (on) ישוע
                                                                        (Yeshua) ישוע (who were with) דעם (those) הנון (one) מן (one) הנון (& behold) והא (& struck) אושט (a sword) (& drew) ושמט (his hand) אידה (reached) אושט (his ear) דרב (che servant) (Priest) (הנא (the servant) דרב (the servant) דרב (שקדה ה
(to its place) אמר (the sword) אהפך (return) אהפך (Yeshua) ישוע (to him) להוכתה (said) אמר (then) הידין (they will die) אמר (those) אהפן (those) בסיפא (all of them) כלהון (all of them) גיר (for) הנון (those) דומר (those) אהפן (those) אמר (those) אמר (they will die) אמר (those) אמר (those) אמר (those) אמר (they will die) אמר (those) אמר (those) אמר (those) אמר (those) אמר (those) אמר (those) אמר (they will die) אמר (those) אמר (those)
                                       (that not) אנה (you) אנה (think) אנה (or) אנה (or) אנה (degions) אנא (think) מטכר (משכח (מאנ) מון (מאנ) מון (מאנ) מון (מאנ) אבי (twelve) אנא (מון (מאנ) רמלאכא (degions) לי (for Me) השא (מאנט (degions) תיר (degions) תרתעסרא (degions) השא (מאנט (degions) השא (מאנט (degions) (degions) השא (מאנט (degions) (degions) (degions) אנא (degions) השא (degions) השא (degions) השא (degions) השא (degions) (
    (then) דהכנא (How?) הכיל (that thus) נתמלון (would be fulfilled) כתבא (would be fulfilled) ולא
                                                                                                    (to the crowd) שעתאָ (Yeshua) ישוע (said) אמר (hour) לכנשא (in that) בהי
                            (you have come out) ג'סא (a robber) ג'סא (upon) איך (as) דעל (as) דעל (upon) ג'סא (as) בקתון (as) בספסרא (to seize Me) בחוטרא (with swords) בחוטרא (with swords) בחיכרא (with swords) בהיכלא (in the temple) בהיכלא (with you) ומלך (with you) (you arrested Me) אחרתונני (with you) ומלך (with you) ולא
```

(of the prophets) דנתמלון (the scripture) כתבא (that may be fulfilled) דנתמלון (happened) דור (but) דין (this) דין (the disciples) תלמידא (the disciples) בלהון (all of them) שבקוהי (forsook Him) וערקו

The Holy Gospel Preaching of Matthew

אונגליון קדישא כרוזותא דמתי

```
58
שמעון (from) דין (from) אזל (going) אזל (going) הוא (kaypha) מן (but) דין (Shimeon) שמעון (Shimeon) דין (to the court) אזל (until) אזל (e entering) עדמא (to the result) דרב (the guards) דרתא (within) עדמא (the sat down) דרתא (the sat down) יתב (the sat down) אזל (the sat down) דרתא (the sat down) אינו (the sat down) דרתא (the sat down) אינו (the sat down) (t
                                                        (all) כלה (the Assembly) כהנא (the Elders) וכנושתא (but) דין (the Priests) רבי (Chief) כהנא (witnesses) הוו (against) על (were) הוו (seeking) כלה (that they may put Him to death) הוו (so) דנמיתוניהי (so) דנמיתוניהי
                                               (of lies) אשכחו (witnesses) סגיאא (many) אשכחו (they found them) ואתו (לא (witnesses) אשכחו (two (acame forth) דין (but) דין (finally) אחרית (finally) אחרית (שוא (משוב לא האין) אין (שוא (שוא לא האין) אין (שוא האין)
                                                                       (destroy) אמר (I) אנא (can) ממר (said) אמר (This One) הנא (they were saying) ואמרין (I shall build it) הנא (days) ולתלתא (in three) היכלא (the temple) היכלא (the temple) היכלא
                                                                                                                                                   (to Him) לה (& said) ואמר (Priest) לה (the High) כהנא (to Him) לה
                                                                                                                                                       (anything) מרם (not?) מובנא (return) מובנא (anything) בתנמא (not?) לא (these) מהדין (against You) עליך (are testifying) הלין
         (but) אמרנא (I say) אמרנא (have said) אנת (you) אנת (Yeshua) שוע (to him) לה (said) אמרנא (who sits) אנת (the Son) אנת (The Son) אנת (you will see Him) דיתב (this hour) השא (that from) דמן (of Heaven) השא (the clouds) שמיא (the clouds) שמינא (the right hand) שמיא (at) מן (at) ימינא (the right hand) שמיא (the clouds) ימינא (the right hand) שמיא (the clouds)
                                     (behold) אה (& said) אברי (his garment) מאנוהי (ripped) צרי (the Priest) הא (High) בהרא (then) הידין (the priest) כהנא (High) מכיל (witnesses) מגא (why?) מכיל (the has blasphemed) מגא (His blasphemy) מכיל (you have heard) מעתון (behold) השא (behold) השא (behold) השא (behold) בודפה (behold) השא (behold) השא (שמעתון הארשה) בודפה (שמעתון הארשה) בודפה (שמעתון הארשה) בודפה (שמעתון השא (behold) בודפה (שמעתון השמעתון השמעתון השעתון השמעתון 
                                                                                                                                                                                                                                                        (you) אנתון (think) צבין (what?) מנא
                                                                                                      (death) אורא (He) הו (deserves) היב (& they were saying) ענו (they answered) ענו
                                                                        (they were) היו (& beating His head) ומקפחין (in His face) הידין (they spat) באפוהי (they were) הידין
                                                                                                                                                        (Him) לה (were) הוו (striking) מחין (but) דין (others) לה (it) הוו
                                                                                                                                    (Messiah) אתנבא (to us) לן (prophesy) אתנבא (& they were saying) ואמרין
                                                                                                                                                                                                                                    (who hits You) מנו (is he) הו (who?) מנו
                                                    (in the courtyard) בדרתא (outside) הוא (had) הוא (sat) הוא (but) דין (Kaypha) כאפא (לותה (to him) הוא (to him) הוא (de came near) אמתא (to him) הוא (de came near) אמתא (the Nazarene) אות (were) הוית (Yeshua) שוע (with) עם (you) עם (diso) אות (diso) אות
                                                                                                                         (& said) אמר (all of them) הו (before) כל (denied) כפר (but) דין (he) הו (you are) אנה (saying) אמרא (what?) מנא (know) אנא (toot) אנה (toot) אנא (but) אנא (before) הו (שנא (know) אנא (but) אנא (before) הו (שנא (know) אנא (but) אנא (before) הו (שנא (but) הו (but) אנא (but) אנא (but) הו (bu
                                                                                                                                                                                                       (to the porch) לספא (he went out) נפק (& when) וכד
                                                                                                                (to them) אחרתא (another maidservant) אחרתא (saw him) אחרה (saw him) אחרתא
                                                                         (there) הוא (was) אך (also) הנא (was) שוע (there) דתמן (there) בדרא (was) הנא (there) עם הוא
                                                                                                                                                                                     (with an oath) במומתא (he denied) כפר (again) ותוב (The Man) ידע (Him) אנא (I) אנא (know) אנא (not) אנא (א
                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               73
                                                                                                                                                 מן (came) בתר (a little) קליל (after) דין (from) קרבו (to Kaypha) בתר (to Kaypha) לכאפא (to Kaypha) לכאפא (who were standing) דקימין
                                                                                                                                                               (also) אָנת (certainly) אר (you) אנת (you) אנת (certainly) אָנת
                                                                                                                                                                (you) לך (reveals) מודע (your speech) אך (also) אר
                                                                                                                                                     (& to swear) שרי (to curse) למחרמו (he began) שרי (then) הידין (the Man) למחרמו (Him) למורמו (I know) דענא (not) להרא
```


The Holy Gospel Preaching of Matthew

אונגליון קדישא כרוזותא דמתי

(a cock) תרנגלא (in the moment) בשעתא (& in it) ובה (& in it) ובה (& in it)

(him) לה (that He had told) דאמר (of Yeshua) דישוע (the word) מלתא (Kaypha) לה (Kaypha) לה (Me) אבר (you will deny) דנקרא (times) דנקרא (a cock) הרנגלא (will crow) הרנגלא (bitterly) בי (he wept) בכא (de going forth) לבר (de wept) לבר (de wept) בכא (de wept) לבר (de w

Chapter 27

(Yeshua) של (against) על (they took) נסבו (counsel) מלכא (dawn) צפרא (it was) אוֹם (but) דין (when) כד (of the people) הוא (the elders) וקשישא (the priests) כהנא (chief) כהנא (dawn) דעמא (they would put Him to death) איך (how) דנמיתוניהי (how) דנמיתוניהי

(& delivered Him) ואשלמוהי (& they led Him) ואובלוהי (& they bound Him) ואסרוהי (the governor) הגמונא (to Pilatus *) לפילטוס

* The Majority Greek text has Pontius Pilate; The Critical Greek text, like The Peshitta, has simply, "Pilate".

(he saw) אוו (when) כד (the traitor) משלמנא (Yehuda) וווא (then) הידין (then) הידין (then) משלמנא (Yehuda) משלמנא (then) הידין (he was moved with regret) אתחיב (that was condemned) ישוע (that was condemned) הלין (thirty) דכספא (& went on) ואזל (thirty) אהפך (the brought) הלין (those) כהנא (& to the Elders) לרבי (to Chief) כהנא (& to the Elders)

(innocent *) דמר (blood) אמר (for I have betrayed) אשלמת (I have sinned) חטית (& he said) אמר (are) חטית (aware) אנת (you) אמר (to us) לה (to us) לה (they said) לה (they said) הנון (those) דין (those) אמר (they said) אמר (they said) הנון (those) אנת (but) אמר (they said) הנון (those) אנת (they said) הנון (those) אנת (they said) אמר (they said) הנון (those) אנת (they said) הנון (those) הנון (those) אנת (they said) הנון (those) הנון (those) הנון (they said) הנון

• "Zakaia" can mean "victorious", "innocent" or "just"; The Majority Greek text has "αθωον"- "innocent" & the Critical Greek has "δικαιον" – "righteous". The Peshitta reading can explain the Greek readings.

```
(in the temple) בהיכלא (the silver) בספא (& he cast it) ושדיהי (himself) בשה (he hanged) בולי (& he went) ואזל (& he departed) ושני (& he went) ביא (& he went) ואזל (& he departed) ושני (& he went) ביא (& he went) ואזל (& he departed) ביא (Chief) ביא (Chief) ביא (Chief) ביא (Chief) ווער (hin the house) ביא (to put it) (because) ביא (not) שליט (not) איז (it is legal) ביא (not) ביא (not) ביא (he field) ביא (of blood) ביא (because) ביא (because) ביא (because) ביא (with it) ביא (with it) ביא (for a house) ביא (of strangers) ביא (of burial) ביא (for a house) ביא (hat) ביא (field) ביא (it has been called) ביא (this) און (because of) ביא (his day) ביא (his day) ביא (he field) ביא (of blood) ביא (he field) ביא (his day) ביא (he thing) ביא (he field) ביא
```

All but 3 Greek mss. have "ιερεμιου του προφητου"- "Jeremiah the Prophet". Those three agree with The Peshitta in reading "The Prophet", however they are 6th to 9th century mss. There are no earlier Greek witnesses for this reading, making it highly unlikely The Peshitta is a translation of the Greek in this place. Besides, "Jeremiah" is clearly a false reading. The quotation in this verse is from Zechariah, not Jeremiah, which means the Greek is incorrect and The Peshitta reading is not, since it does not name the prophet quoted.

```
10
(for the field) לאנורסה (them) ויהבת (& I gave) אנון (Jehovah) אין (commanded) איך (as) דפקר (of the potter) דפחרא
```

The quotation of verses 9 & 10 in The Peshitta agrees not with <u>The LXX (Greek) Version</u> of Zechariah 11:12,13, but more closely to The Hebrew version. The Greek NT agrees more closely with <u>The LXX Version</u>: "They took" & "They gave" instead of the Hebrew's-"I took" & "I gave". Both <u>The Peshitta NT</u> and <u>The Greek NT</u> agree with the Hebrew version's "The

The Holy Gospel Preaching of Matthew

אונגליון קדישא כרוזותא דמתי

Potter" rather than The LXX version's - "The furnace", found twice in Zechariah 11:13. Generally The Greek NT agrees better with The LXX than with The Hebrew Bible, and The Peshitta NT agrees better with The Hebrew Bible than with The LXX. It appears that The Greek texts attribute the quotation to Jeremiah because Jeremiah 18:2 & 3 are the only references to "The Potter's house" in the entire LXX; the phrase is as close to "Potter's field" as The LXX has, certainly better than "the furnace"! Those verses, however, have nothing to do with this prophecy to which Matthew referred.

```
(the Governor) דין (before) קם (stood) קם (Yeshua) הנמונא (but) הו (Himself) הו (to Him) או (& said) ואמר (the Governor) הנמונא (& asked Him) אנת (of the Judeans) היהודיא (the King) מלכא (are?) הו (You) הו (You)
                                                                                    (said) אמר (to him) לה (to him) ישוע (said) אנת (said) אמר
     (& The Elders) אכלין (the Priests) כהנא (Chief) רבי (accusation) קרצוהי (they had) וקשישא (when) וכד (when) אכלין (בד (made) אכלין (answer) פרגמא (any) בתנמא (מדם (any) בתנמא (שני
                                             (you) אנת (have heard?) שמע (not) לא (Pilatus) פילטוס (to Him) לה (said) אמר (then) הידין (against You) עליך (they testify) מסהדין (how much) מסהדין (מא
                              ולא (in one) בחדא (not even) לה (to him) בתגמא (to him) מלא (He gave) בחדא (a response) מלא (word) מלא (in one) יהב
                                                                                                  (greatly) שב (he marvelled) אתרמר (this) הדא (& at) ועל (at)
                                                                                                                                                                                      15
                                                                       (but) דין (to them) להון (there was) אסיר (imprisoned) דין
                                                            (Bar-Abba) בראבא (who was called) אסירא (notable) ידיעא (a prisoner) אסירא
   (desire) למן (Pilatus) להון (to them) אמר (said) אמר (they had been assembled) למן (whom?) למנישין (& when) ברין (said) אמר (they had been assembled) אנתון (you) דאשרא (to you) לכון (that I shall release) אנתון (you) אנתון (you) דמתקרא (Yeshua?) דמתקרא (to when) משיחא (to you) דמתקרא (to you) דמתקרא (to you) משיחא (to you) או (to you) דמתקרא (to you) דמתקרא (to you) משיחא (to you) דמתקרא (to you) דמתקרא (to you) משיחא (to you) דמתקרא (to you) דמתקרא (to you) משיחא (to you) דמתקרא (to you) דמתקרא (to you) משיחא (to you) דמתקרא (to you) דמתקרא (to you) משיחא (to you) דמתקרא (to you) דמתקרא (to you) משיחא (to you) אנו ער אוני (to you) אמר (to you) א
                                                                                                                                                                                      18
      (they had delivered Him) אשלמוהי (jealousy) אשלמוהי (that from) דמן (Pilatus) איר (for) גיר (had) גיר (known) דע (known) הוא
                (his own) הנמונא (sat down) על (the Governor *) הנמונא (but) דילה (sat down) בים (when) בר (when) אנתתה (but) הנמונא (to you) לה (not) לא (to him) לה (to him) אנתתה (his wife) אנתתה (to him) לה (sent) לה (for his safe) ביר (greatly) סגי (greatly) ליר (for His sake) בהלמי (in my dream) יומנא (today) מטלתה (sent)
                        (the crowds) לכנשא (had persuaded) אפיסו (& the Elders) דין (but) דין (the Priests) כהנא (Chief) רבי (to destroy) דין (but) דין (Yeshua) לישוע (Bar-Abba) לבראבא (to ask for דין (to ask for דין אפיסו
                  (vou) אנתון (want) בבין (whom?) למן (to them) אנתון (the Governor) אנתון (want) וענא (want) הגמונא (want) אנתון (want) אנתון
                                                                                            (the two) לכון (to you) מן (of) תריהון (me to release) דאשרא (Bar-Abba) דין (said) אמרו (but) דין (they) דין (they)
(the Messiah) משיחא (Who is called) אמר (& Yeshua) אמר (Pilatus) פילטוס (to them) להון (said) להון (let Him be crucified) אמר (all of them) כלהון (they were saying) אמרין (shall I do) אעבר (what?) אעבר (to Him) אמרין (shall I do) אמרין (שוא אעבר (shall I do) אמרין (שוא אינבר (shall I do) אינבר (שוא אינבר (shall I do) אמרין (שוא אינבר (shall I do) אינבר
           (has He done) עבד (that is evil) גיר (for) דביש (that is evil) עבד (that is evil) אמר (said) אמר (said) הגמונא (*
     (let Him be crucified!) בין (but) דין (those) הנון (those) קעו (increasingly) קעו (those) בודקפ (those) הנון (those) דין (those) איז יתיראית
                                                                                                                                              Critical Greek omits "Governor".
          (will know it) דהנא (Righteous One) אורון (of This) אורון (the blood) מן (from) דמה (the blood) דהנא
                                                                               (& they said) ואמרו (the people) עמא (all) כלה (& answered) וענו
                                                                                     (our children) עלין (on us) ועל (His blood) רמה (Our children) עלין
```


The Holy Gospel Preaching of Matthew

```
אונגליון קדישא כרוזותא דמתי
```

```
26
(Bar-Abba) לבראבא (to them) להון (he released) שרא (then) הידין (to be crucified) ארגן (& delivered Him) לישוע (Yeshua) לישוע (with whips) בפרגלא (& scourged) ונגד
         (Yeshua) לישוע (led Him) הידין (of the Governor) דהגמונא (the soldiers) אסטרטיוטא (then) הידין (regiment) אספיר (the whole) לכלה (around Him) לפרטורין (to the Praetorium) וכנשו
                                                                                                                                                                                                                                                                              28
              (of scarlet) דיחוריתא (with a robe) כלמיס (& they clothed Him) ואלבשוהי (they stripped Him) ואלבשוהי
                                                    (& they placed) ונדלו (of thorns) דעוזניא (a garland) כלילא (they wove) וגדלו (we they wove) במוניא (on איני (a garland) ברשה (on איני (on His right hand) בימינה (on His head) וברכו (on His head) בורכיהון (they were) הוו (they were) בה (of The Judeans) דיהודיא (King) שלם (hail) מלכא (were in the form) בורכיהון (were saying) בורכיהון (were saying) בורכיהון (of The Judeans) שלם (were saying) בורכיהון (were saying) בורכיהון (were saying) בורכיהון אמרין (were saying) שלם (were saying) בורכיהון (wer
                                                                                  (the reed) קניא (& they took) ושקלו (in His face) בפרצופה (& they spat) ורקו (His head) בפרצופה (they were) לה (Him) על (on) רשה (& hitting) ומחין (whitting) בייטוא לה (אונות) לה האונות ההונות ההונות האונות האונ
               (of the robe) כלמיס (they stripped Him) אשלחוהי (at Him) בה (they had mocked) בזחו (& when) וכך (to be crucified) בחתוהי (& led Him) ואובלוהי (k they clothed Him) נחתוהי (k they clothed Him) ואובלוהי
(whose name) אשכחו (Cyrenian) קוריניא (they found) אשכחו (they went out) נפקין (& when) וכר (His cross) אשכחו (they compelled) אחרו (this one) דנשקול (Shimeon) אמעון (Shimeon) הנא
                                                       (Gagultha) גוולתא (that was called) דמתקריא (to the place) לדוכתא (& they came) ואתו
                                                                                                                                (a skull) קרקפתא (which is interpreted) דמתפשקא (that) הי
                                                 (that was mixed) דחלים (vinegar *) הכא (to drink) דומרא (to Him) לה (& they gave) דיהבו
                                                         (to drink) למשתא (He wanted) צבא (& not) למשתא (א He tasted) במררתא (with gall) למשתא
```

Most Greek mss. have οξος- "Vinegar"; The Critical Greek (W & H) text has οινος -"Wine". The Peshitta reading did not come from The Critical Greek text here. The Peshitta in verse 2, however, agrees with The Critical Greek text. Does that mean it was translated from that text in verse 2, no Greek text in verse 9, & The Majority Text in v. 23 & 34? That would be very unlikely. This pattern of agreement and disagreement with the Greek text types and with no Greek text at all within a chapter or even a few verses continues throughout **The Peshitta NT!**

```
(by lots) (His garments) ותתוהי (they divided) בפסא (they had crucified Him) בפסא (when) לכד (when) לכד (they lots)
                                                    (they were) תמן (for Him) לה (& keeping watch) ונטרין (they were) הוו (sitting) מיד (there) ממן
             (in writing) בכתבא (of His death) דמותה (the cause) עלתא (His head) מן (at) מן (over) לעל (& they placed) וסמו
                                                                                (of the Judeans) דיהודיא (the King) מלכא (Yeshua) ישוע (This is)
                                                                            (robbers) עמה (with Him) תרין (were crucified) אינורקפו (אזרקפו (two) עמה
                                                                            (one) מן (at) ימינה (His right hand) וחד (one) מן (at) סמלה (His left)
                                                                      (reviling) אילין (were) הוו (who passing by) דעברין (but) דין (those) אילין (their heads) דין (were) ומנידין (against him) אילין (were) הוו
                  (it) לה (& builds) ובנא (of the temple) היכלא (he who destroys) סתר (& they were saying) אמרין (of God) אמרין (you are) אנת (The Son) אנת (yourself) נפשך (save) נפשך (in three) לתלתא (in three) יומין (save) פצא (שור האינון (אינון באר) און און אינון (אינון באר) אני (אי
                                                                                                               (the cross) לקיפא (from) מן (w come down) וחות (the cross)
                                                               (were) הוו (mocking) מבוחין (the Priests) הוו (Chief) הכות (also) אף (thus) הכות
                                                                 עם (with) ספרא (the Scribes) וקשישא (& the Elders) וכשישא (the Scribes) אינו (with) עם
* The Majority Greek Text has "και φαρισαιων"- "and the Pharisees", agreeing with The Peshitta; The Critical Greek (ℵ,Β)
```

5/3/2010 Glenn David Bauscher Page 87

42 (He can) משכח (not) לא (Himself) נפשה (He saved) אחי (others) אחרנא (& they were saying) ואמרין (now) און (let Him descend) וחות (of Israel) האיסריל (He is) הו (King) הלכה (if *) מלכה (save) און (save) און (אור הוא מלכה (the is) און (אור הוא מלכה (the is) הו (אור הוא מלכה (the is) הו (אור הוא מלכה (the is) הו (אור הוא מלכה (the can) הו (אור הוא מלכה (the can) און (אור הוא מלכה (the can) און

& Alexandrinus (A) omit this phrase.

The Holy Gospel Preaching of Matthew

אונגליון קדישא כרוזותא דמתי

(in Him) אבר (& we will trust) ונהימן (the cross) אבים (from) מן

* The Critical Greek text omits "If".

(He delights) אבא (if) אל (now) אווי (let Him save Him) נפרקיוהי (God) ופרקיוהי (He trusted) על (on) אל (the trusted) ונפרקיוהי (of God) אנא (I am) אנא (The Son) דרה (for) דברה (He has said) אמר (in Him) אמר (thus) גיסא (robbers) גיסא (also) אך (thus) הנון (Him) לה (they were) הווֹ (taunting) מחסרין (with Him) לה (who were crucified) אזרקפו (darkness) שת (there was) הוא (but) דין (hours) שעין (six) שת (from) מן (nine) שעין (the hour) ארעא (until) ער (earth) ארעא (the whole) על (over) על (voer) ארעא (אווא) ארעא (דעא אווא) ארעא (loud) אטרן (with a voice) בקלא (Yeshua) ישוע (cried) אערן (hours) אירן (nine) אירן (toward) אירן (have You forsaken Me) איר (Why?) למנא (O God) איר (O God) איר (& He said) אירן (Why?) איר (מאַ

All Greek texts give a transliteration of the Aramaic of our Lord's cry and then translate the words into Greek. The Peshitta text has no Greek transliteration nor a translation of Greek into Aramaic. The major Greek texts also differ in their versions of the verse: The Majority Greek has ανεβοησεν ("cried aloud") while the Critical Greek has εβοησεν ("cried");

The Majority Greek has "ηλι ηλι λιμα σαβαχθανι";

The Critical Greek has "ελωι ελωι λεμα σαβαχθανι";

The Textus Receptus has "ηλι ηλι λαμα σαβαχθανι"

All are obvious attempts to transliterate Aramaic which, according to The Peshitta, would be "ειλ ειλ λεμανα σαβαχθανι. "Ο God, O God, Why have you forsaken Me?" The Greek versions may represent an attempt to reconstruct the cry in transliterated Hebrew: "Eli Eli lamah azabthani", as it stands in Psalms 22:1. If so, (and this looks quite likely) there was a mixing of the Aramaic verb "Shebaqthani" with the Hebrew words, "Eli" (My God) and "lamah" ("Why?"). All Greek texts have the following:

" τουτ εστιν θεε μου θεε μου ινα τι με εγκατελιπες" ("This is, My God, My God, Why have You forsaken Me?) The transliterated Semitic words are connected to a Greek translation of the same by the words "tout ectiv" - "This is". Here is a declaration that the original words of our Lord were not Greek, but Hebrew or Aramaic (Since the main verb is Aramaic, I shall assume Aramaic is intended and the scribe involved resorted to another Aramaic source, being unfamiliar with the Palęstinian Aramaic word for God- א"ל, & substituted the more familiar אל"ל ("My God") along with the Hebrew (or Aramaic) מה as found in Psalm 22:1).

Here is an ancient Targum (Aramaic translation of the Hebrew) of Psalm 22:1-

אלי אלהי "מטול מה שבקתני רחיק מן פורקני מילי You can see that אלי is an Aramaic form as well as Hebrew, so the Greek אלי is an Aramaic. The Greek letters for would be the same (ηλι or ελι), since Greek has no letter to represent the Aramaic letter \overline{A} -"Het". ελωι- (The -למה (Critical Greek reading), could also be an attempt to render אל הוא, substituting an "w" for an Aramaic <u>ה -"Het".</u> "**Lamah**" (λαμα in Greek) is also Biblical Aramaic, meaning "**Why?**"; so it looks as if the Greek "**Eli,Eli, lam**a sabachthani" could be from an Aramaic Targum of the Hebrew Psalm 22:1. This seems the most likely explanation for the Greek readings.

The Targum would have looked like this: אלהי אלהי למה שבקתני רחיק מן פורקני מילי
The blue is the quoted section found in Matthew. The Peshitta of Mark 15:34 has: אלהי אלהי למנא שבקתני as the Syriac interpretation of the Galilean Aramaic of our Lord, which is also identical to The Peshitta OT Version of Psalm 22:1. The exact quote by Mark is exactly the same as Matthew's: איל איל למנא שבקתני

are both direct address forms of **Alaha (God)** in different dialects, so there is no difference in meaning between them. Matthew wrote to the Jews of Israel and Mark to the Syrians and other Aramaic speaking peoples outside Israel in Asia Minor, hence the translation of the cry from the cross into the Syrian dialect. Most of the written words of different dialects agree, whereas the pronunciations will vary somewhat. That is why Mark translates from one dialect to another only twice! The Greek NT usually quotes from an OT source when recording OT quotations, usually from the Greek LXX. Here, since the writer wants to quote our Lord's spoken words, he resorts to an Aramaic Targum of Psalm 22 instead of The Peshitta text of *Matthew 27:46, as the quote is practically identical to Psalm 22:1.*

Neither Matthew's nor Mark's Peshitta text makes sense as a transliteration or translation of the Greek readings. Why would both writers use איל איל, an uncommon form of Alaha, if the original were ηλι or ελωι? This is not to be expected either as a transliteration or translation of $\eta \lambda_1$ or $\varepsilon \lambda \omega_1$. Why does Mark have two dialects of Aramaic in his text, one Palestinian and the other Syrian, if he is translating from Greek? That makes no sense whatsoever.

The Peshitta text certainly did not come from any Greek transliteration reading! The facts as they are beg the question, "Why does the Greek give an Aramaic transliteration and then a Greek translation if the original words were Greek? If the

The Holy Gospel Preaching of Matthew

אונגליון קדישא כרוזותא דמתי

original words were not Greek, why would the Gospels be composed in a Greek translation, (for this is most certainly declared to be a translation)? Here and other places make clear that our Lord and His people of Israel spoke Aramaic. Why in the name of Sam Hill would the original Gospels be written in Greek, which would be only a translation of everything that was said and done? Again, the Aramaic can very easily make sense of the Greek, but the Greek cannot explain the Aramaic of the Peshitta.

The Greek in Matthew has: περι δε την ενατην ωραν ανεβοησεν ο ιησους φωνη μεγαλη Aramaic sentence = Greek translation, λεγων ηλι ηλι λιμα σαβαχθανι τουτ εστιν θεε μου θεε μου ινα τι με εγκατελιπες.

Is not this a declaration of an Aramaic original and a Greek translation? The Greek NT has 7 such transliterations with declared translations of Aramaic into Greek whereas the Peshitta has no example of transliteration and translation of Greek into Aramaic. If Greek were the original and Aramaic the translation, how can these things be? Methinks Greek primacists are in denial, which is somewhere in Egypt, I think (Alexandria?).

```
(the people) דין (but) דין (those) הנון (from) הנון (those) הנון (those) תמן (those) תמן
(they were) שמעו (they had heard) אמרין (saying) הוו (they had heard) לאליא (they had heard) כד
                         (of them) מנהון (one) הם (ran) הם (in the moment) בשעתא (\& in it) ובה (with, vinegar) אספונא (\& filled it) ומלה (a sponge) ושקל (\& took) ושקל
                   (to Him) הוא (he) הוא (& gave a drink) ומשקא (on a reed) בקניא (de) לה (to Him) הוא (he) הוא הוא אום ומשקא
                         (let \mathit{Him} alone) שבוקו (they were) הוו (saying) אמרין (but) דין (the rest) שרכא (to save Him) און (Elia) אליא (comes) ארא (if (we shall see) נחזא (we shall see)
```

The Critical Greek Text of Westcott & Hort (\aleph,B,C,L) have added: allog de labou loginu enues autou thu pleuran kai exhlben udop kai aima. "Another took a lance and pierced His side, and water and blood came out." This would mean that our Lord was killed with a spear, which is ridiculous. He had said, "No man takes My life; I lay it down of My own will." The separation of the blood into red cells and clear serum takes places only after death. But according to the next verse, our Lord was still alive! This is a misplaced quote from John 19:34 which refers to what occurred after His death. So much for the reliability of (\aleph, B, C, L) – "the oldest and best manuscripts"!

```
(cried) קעא (again) תוב Yeshua) ישוע (but) הו (He) הו
                                                                                                          (His Spirit) רוחה (& departed) ושבק (with a voice) בקלא (with a voice) בקלא
                                                                            (of the temple) רהיכלא (entrance) אפי (the curtain) אפי (& at once) ומחרא (bottom) לתרין (the curtain) מן (from) לעל (the curtain) לתרין (was ripped) אצטרי (was ripped) לתרין (was shaken) אצטרי (the earth) ארתזיעת (the earth) ונארעא (the curtain) ארתזיעת (the curtain) ובאפא
                                                                                                                       (were opened) אתפתחו (of burial) קבורא (& houses) ובית
                                (arose) קמו (were) השניבין (which sleeping) בקרישא (many) קמו (were) קמו (which sleeping) השניבין (many) קמו
     (they entered) עלו (His resurrection) קימתה (& after) אברר (& they came out) למדינתא (they came out) ונפקו (& they came out) אובתר (& they came out) אונפקו (& they appeared) ואתחזיו
(Yeshua) לישוע (were) הוו (who guarding) קנטרונא (the centurion) הוו (but) ודעמה (but) דין (the centurion) קנטרונא (very) דוע (they were afraid) ואילין (they were afraid) דהוי (that happened) דהוי (they saw) מב (were) דוע (they saw) דוע (were) אוע (of God) הוא (was) הוא (The Son) הוא (truly) הנא (truly) הוא (truly) הוא (was) אוע הוא (שמרו
                                                                        (many) אית (women) הוי (there) דין (but) אך (but) מון (women) נשא (there) אית (there) הוי (who seen) הוי (who seen) הוי (who seen) דחזין (who seen) הוי (these) בתרה (these) דישוע (these) הנין (these) דאתי (to Him) הוי (these) ומשמשן (dalia) הוי (from) הוי (from) גלילא (Galila) ומשמשן (dalia)
                                                                                                                                                                                                                               56
                                                                                    (Maryam) מגדליתא (of one) מהין (of them) מגדליתא (of one) אחרה (of Yose) מנהין (of Yaqob) דיעקוב (the mother) אמה (& Maryam) היעקוב (מרים (Maryam) אמה (אמה היעקוב) אומה (מרים היעקוב) אמה (אמה היעקוב) אמה (מרים היעקוב) אמרים (מרים היעקוב) אמה (מרים היעקוב) אמרים (מר
                                                                                                     (of Zebedee) דברי (of the sons) דבני (& the mother of those) וברי
          (Ramtha) אתא (from) מן (rich) עתירא (a man) גבר,א (evening) אתא (but) דין (it was) דין (it was) הוא (when) כד
```

(to Yeshua) דשמה (had been) הוא (had been) אתתלמה (a disciple) הוא (who also) דאף (Yoseph) לישוע (of the name) דשמה

The Holy Gospel Preaching of Matthew

אונגליון קדישא כרוזותא דמתי

```
(of Yeshua) דישוע (the body) בגרה (& requested) ושאל (Pilatus) פילטוס (to (to ) לות, (to body) לות, (the body) בגרה (to him) לה (that would be given) דותיהב (Pilatus) פילטוס (& commanded) ופקד (#Commanded) בורא (#Commanded) בור
                                                                                                                                                                                                                                                  (the body) לפנרא (Yoseph) יוסף (& took it) ושקלה (pure) בחיצא (of linen) דכתנא (in a sheet) בחיצא (wound it) וכרכה
                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       60
                                            (his own) דילה (new) אחרתא (of burial) קבורא (in a house) בבית (& he placed it) דילה (great) בכאבא (a stone) בכאבא (in stone) ועגלו (in stone) בכאבא (that was cut) דנקיר (they departed) ארמיו (of burial) על (of burial) תרעא (the doorway) דבית (they set it) ארמיו (they set it) ארמיו ארמיו (מון אוז ארמיו (שווי) ארמיו
                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        61
                                                                       (Magdalitha) מגדליתא (Maryam) דין (but) דין (were) מרים (there) מגדליתא (there) אית (there) הוי (were) דין (were) הין (were) הוי (who sitting) דיתבן (the other) אחרתא (& Maryam) הוי (מרים (were) לקובלה (were) אחרתא (the other) אחרתא (מרים (were) היו לאומים (אומים לאומים (אומים לאומים (אומים לאומים (אומים לאומים (אומים לאומים (אומים (אומים לאומים (אומים (או
                                                                    (Friday sunset) ערובתא (which is) דאיתוהי (that next) ארתוב (but) דין (day) דין (day) דין (day) דין (Pilatus) בתר (unto) לות (were gathered) אתכנשו (were gathered) בהנא (Chief) כהנא
      (said) אמר (the deceiver) מטעינא (that He) ההו (we recall) אתרכרן (our lord) מהן (to him) לה (& they were saying) ואמר (I) אוא (shall arise) אנא (days) יומין (three) אנא (after בתר (that from) הוא (while) בתר (while) אנא
                   פקוד (command) הכיל (therefore) מזרהרין (to guard) בקברא (command) הכיל (command) הכיל (this disciples) בקברא (this disciples) ומיד (three) נאתון (three) נאתון (three) באמ, (until) לתלא (the dead) ומין (among) בלליא (the dead) ביל (the first) (that from) בלליא (the first) (than) (the dead) מין (than) בישא (worse) מון (the last) אחריתא (the deception) מון (the has risen) קם (the has risen) אחריתא (the deception) מון (the has risen) אחריתא (the deception) מון (the has risen) אחריתא (the deception) מון 
                                                                                                                                                  (to them) לכון (said) אית (said) אית (said) אמר (said) אמר (said) אמר (said) אמר (you) איר (guard it) איר (go) איר (guard it) איר (guard
                                                                                                                                                                          (the tomb) אזרהרו (to guard) אזרהרו (they went) אזלו (but) דין (they) הנון (the guards) אזלו (together with) עם (that) הי (stone) אם (& they sealed) וחתמו (the guards) כאפא
                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             Chapter 28
                                                    (in the week) בשבתא (first) אחרתא (that was dawning) דנוה (in the Sabbath) בשבתא (but) בשבתא (in the evening) לוחרים (the other) מרים (Magdalitha) מרים (Maryam) מרים (Maryam) מרים (that they may see) דנחזין (that they may see) דנחזין (that they may see)
(of Jehovah) ג'ר (for) ג'ר (The Angel) מלאכא (there was) הוא (great) במריא (an earthquake) זועא (& behold) (the entrance) הוא (from) מן (the stone) מן (the stone) מן (the entrance) מן (Heaven) מן (the entrance) מן (descended) מן (upon it) הוא (descended) הוא (wor it) הוא (an earthquake) דותב (descended) מן (the entrance) מן (the stone) מן (the entrance) מן (the entranc
                                                                                                                                                                                                                   (lightning) איך (like) איך (his appearance) איר (but) דין (was) איר (it) הוא (snow) איר (as) איר (was) איר (white) חור (& his clothing) ולבושה (בושה איר (was) איר (w
                                                                                                                                                                                       (those) אילין (were shaken) אתתזיעו (dread of him) אילין (& from) ומן (dead men) הוו (who keeping watch) דנטרין (who keeping watch) הוו (were ) הוו
                                      (be afraid) אנתין (vou) אנא (vou
                                                                                                                                                          (He said) איכנא (just as) איכנא (for) דאמר (has risen) קם (here) חנן (He is) איכנא (not) אי
                                                                                                                            (our Lord *) הוא (in it) הוא (was) הוא (in which laid) הסים (the place) בה (see) הוא (come) הוא (come) מהן (come
                                                          The Critical Greek text omits "Lord" altogether; The Majority Greek has it, although The Peshitta has a much more
                    interesting reading: 「ついー"Maran" (Our Lord). The Peshitta in verse 5 says "the Angel of Jehovah (The LORD)" in v. 6 calls
                    Yeshua "Jesus" "Our Lord", thus acknowledging Yeshua as Jehovah, his Lord, the Lord of men and angels.
                                                                                                                     (from) מן (that He is risen) הקם (to His disciples) לתלמירוהי (say) לתלמירוהי (quickly) בעגל (wou) בעגל (to Galila) לגלילא (the goes before) בית (the dead) מותא (the dead) הוא (the dead) אמרת (among) מוניהי (wou) הא (behold) הא (you will see Him) אמרת (there) מון (there) אמרת (there) אמרת (there) אמרת (there) מון אוניהי (wou) הא (wou
```


The Holy Gospel Preaching of Matthew

אונגליון קדישא כרוזותא דמתי

(to them) אלהין (& He said) אמר (them) בהין (met) פגע (Yeshua) שלט (& behold) אחר (His feet) שלם (they held) אחר (they held) הנין (they) דין (but) דין (but) דין (they) אחר (peace) שלם (peace) אחר (they held) דין (they) דין (they held) אחר (peace) שלט (peace) אחר (they held) דין (they held) דין (they held) אחר (they held) דין (they (Him) לה (& they worshipped) וסנדין

The Majority Greek text begins v. 9:ως δε επορευοντο απαγγειλαι τοις μαθηταις αυτου -"And as they went to tell his disciples". The Critical Greek text agrees with The Peshitta here, as does The Latin Vulgate. The Majority Greek reading looks like it is based on a repeat reading of the end of v. 8, probably from the Aramaic, translating ורהטן –("& they ran") as ("they went") or ונפקו ("& they went forth") – the latter is more likely, and the Greek επορευοντο actually does twice parallel ונפקו in The NT.

(go) אלא (be afraid) תרחלן (not) אלא (Yeshua) ישוע (to them) להין (said) אמר (then) הידין (they will see Me) אמר (they will see Me) המרין (to Galila) לגלילא (to go) לגלילא (My brothers) אמרין (tell) לאחי

(those) הנון (guards) אזלין (from) אנשא (came) אתו (but) דין (they were going) כד (as) כד (that had occurred) הוא (thing) כדינתא (every) כלמדינתא (the Chief) למדינתא (& they told) (to the city) למדינתא (to the city) אונשא (מדינתא הוא למדינתא) אונשא (מדינתא הוא למדינתא הוא למדינתא הוא למדינתא (מדינתא הוא למדינתא הוא למדינתא הוא למדינתא (מדינתא הוא למדינתא הוא למדינתא הוא למדינתא הוא למדינתא (מדינתא הוא למדינתא הוא הוא למדינתא הוא למדינת הוא הוא למדינתא הוא למדינת הוא הוא למדינת הוא למדינת הוא למדינת הוא הוא למדינת הוא למדינ

(to the guards) לא (a few) זעור (not) לא (silver shekels) (& they gave) ויהבו (a council) עם (& they held) אט (א (they held) נסבו (the Elders) עם (with) עם (& they gathered) ונסבו 13 (that His disciples) דתלמידוהי (say) אמרו (to them) להון, (& they were saying) ואמרין (we) גובוהי (slept) בלליא (in the night) בלליא (came) אתו (came) גובוהי

(the governor) הגמונא (before) קרם (this) הרא (should be reported) ואן (& if) אשתמעת (& if) אשתמעת (him) הרא (well) חנן (persuade) מפיסין (we) מפיסין , (we) אברין (shall make) צפתא (anxiety) צפתא (without) דלא (we ולכון (we ולכון (we) דלא

(as) איך (they did) עבדו (the silver coins) איך (they did) דין (but) דין (they did) נסבו (when) בסבו (among) אנון (them) ונפקת (them) מלתא (they had instructed) אנון (they had instructed) אנון (this day) עראלפו (this day) עראמ (the Judeans) עראמ (the Judeans)

(to Galila) אזלו (went) אזלו (the eleven) דין (but) דין (the disciples) תלמידא (Yeshua) דין (them) אולו (them) אנון (where) איכא (to the mountain) איכא (שורא לטורא

(of them) אוהי (they worshipped) סגדו (they saw Him) לה (& when) וכד (some had) הואוהי (doubted) אתפלגו (but) דין (but) אתפלגו

(to them) אישוע (With them) מלל (spoke) מלל (Yeshua) מלל (Yeshua) ואמר (& He בוקרב (& He said) מלל (with them) מללו (spoke) מללו (to Me) (to Me) (has been given) אתיהב (to Me) לי (to Me) כל (lam) שולטן (wou) בשמיא (sending) משרר (My Father) אבי (that has sent Me) אבא (wou) ואיכנא (sending) אבא (sending) אבי (that has sent Me) אבא (wou) ואיכנא (sending) אבא (that has sent Me) אבי (that has sent Me) אבא (wou) ואיכנא (sending) אבא (that has sent Me) אבי (that has sent Me) אבא (wou) אבא (that has sent Me) אבי (that has sent Me) אבא (wou) אבא (that has sent Me) אבי (that has sent Me) אבא (that has sent Me) אבי (that has sent Me) אבא (that has sent Me) אבא (that has sent Me) אבי (that has sent Me) אבא (that has sent Me) אבא (that has sent Me) אבי (that has sent Me) א אבי (that has sent Me) אבי (tha

The major Greek texts and mss. lack "As My Father has sent Me, so I send you." There is at least one Western Greek ms. with the sentence, as well as The Diatesseron of Tatian. Rarely does The Peshitta contain a passage that is not found in any major Greek text, which leads me to believe there was only one Greek translation of the Aramaic original and that either the Peshitta ms. used lacked this sentence in v. 18 or the Greek scribe simply missed it. It is surprising that later Greek revisers never caught this.

(them) אנון (disciple) הכיל (therefore) הכיל (disciple) תלמדו (disciple) כלהון (disciple) אנון (disciple) זלו (of Holiness) אבא (in the Name of) וברא (The Son) וברא (The Father) אבא (in the Name of) בשם

(I have commanded you) אנון (whatever) אנון (so that they keep) אנון (them) דנטרון (them) אנון (them) כל (everything) אנא (so that they keep) אנא (the days) אנא (all of them) אנא (ii) אנא (with you) אנא (behold) אנא (Amen *) אנא (of the universe) אנא (the end) דעלמא (until) אנא (until) אנא (with you) אנ

- **M**-The Critical Greek has no "Amen", whereas the Majority Greek does.
- In Matthew 28 alone, The Peshitta agrees with a major variant of the Majority Greek text in verse 2, then a major variant of The Critical Greek text in v. 9, neither Greek text in v. 18 with a sentence lacking in all major Greek texts, and then again with the Majority Greek text in verse 20. This validates the previous observation in Matthew that The Peshitta follows no known Greek text with any consistency. It does generally agree with The Majority Byzantine Greek text type best, but departs from it with the Critical Greek perhaps 25% of the times those two Greek types differ, and it differs significantly from all Greek readings about as often as it agrees with both major Greek text types combined! At the same time. The Peshitta readings can

The Holy Gospel Preaching of Matthew

אונגליון קדישא כרוזותא דמתי

explain a host of Greek variants of both the major text types, whereas the Greek as we know it cannot account for the Peshitta text and the relatively extremely small number of variants found among its 350 manuscripts.

While it is true that any particular Greek ms. will exhibit idiosyncratic readings, even compared to others of the same text type, the Peshitta will exhibit essentially the same readings and departures from Greek mss. regardless the Peshitta manuscript under scrutiny. Practically any Peshitta manuscript will fairly represent the Peshitta family of manuscripts as a whole and produce the same statistics as mentioned above for The Peshitta text in general. Such a claim cannot be made for any Greek ms. My analysis of the variations among Greek mss. compared to those among Peshitta mss. shows that there are approximately 70 times the number of variants among Textus Receptus Greek mss. (and they have the highest ratio of agreement among Greek NT mss.) as among Peshitta NT mss.! When considering the Critical Greek mss. in their variations from each other and the Majority Greek text (Byzantine) the number jumps by a factor of ten. Two of those mss. have at least 700 times the number of variant readings between them as found among two typical Peshitta mss.!

שלם אונגליון קדישא כרוזותא דמתי The end of The Holy Gospel preaching of Matthew

The Gospel According To Mark

Chapter 1

```
(of the gospel) אונגליון (The beginning) רשא (of God) אונגליון (the Son) ברה (The Messiah) נושיחא (of Yeshua) דישוע
                                      (your way) אורחך (to prepare *) דנתקן (your presence) אורחך (before) קדם
            (prepare) טיבו (in the wilderness) במדברא (that cries) קלא (A voice) קלא (His paths) דקרא (& make level) ואשוו (of The Lord Jehovah) דמריא (the way) אורחה
                                                   (in the wilderness) במדברא (Yohanan) יוחנן (was) הוא
                                    מעמד (baptizing) ומכרו, (the baptism) מעמודיתא (baptizing) מעמד (of sins) דתיבותא (for the release) לשובקנא (of repentance) דתיבותא
                                                            (to ḥim) לותה (were) הות (going out) נפקא
                   כלה (all) ביהוד (the country) ריהוד (the country) כלה (all) כלה (them) מעמר (them) אורשלם (them) ומעמר (the children) הוא (the children) בני
                        (their sins) בורדנן (they confessed) מודין (when) כד (in the Jordan) ביורדנן
                                        (was) דין (but) יוחנן (Yohanan) הוא (the same) הוא (of the camel) דנושא (of the camel) דנמילא (with clothing) לבושא
         (at his waist) בחצוהי (of leather) דמשכא (with a belt) ערקתא (he was) הוא (& bound) ואסיר (אסיר שסיר (be was) הוא
  (of the field) אברא (& hòney) ורבשא (locusts) אמצא (was) הות (it) איתיה (& his food) ומאכולתה (מאכולתה הות (was) הות (was) איתיה הות (was) איתיה איתיה (מאכולתה הות (was) איתיה איתיה איתיה (was) אית
                    (shall come) אָתא (behold) הא (& he said) אמר (he was) הוא (& preaching) ומכרז (of Whom not) הוא (is) הא (than I) מני (He Who mightier) החילתן (after me) בתרי
(of His sandals) דמסנוהי (the strap) אילא (to loose) אשרא (to stoop) דאנהן (I am) אוא (worthy) אוא
                    (He) הו (in water) במיא (have immersed you) אנא (I) אנא (of Holiness) אנא (in The Spirit) ברוהא (will immerse you) דין (but) דין (but) געמדכון
                                             (came) אתא (those) והוא (in days) ביומתא (& it was) והוא (of Galila) דולילא (Nazareth) נצרת (from) דולילא (Yeshua) ישוע (א
                             (Yohanan) מן (by) מן (in the Jordan) ביוֹרדנן (& was immersed) ואתעמד
                                    (the waters) מיא (from) מיא (as He came up) דסלק (& at once) מון (the waters)
          (& The Spirit) ורוחא (the heavens) שמיא (that were ripped opened) איך (He saw) איך (a dove) דוגא (איך (asy) יונא (asy) ונא
                              (You) אנת (the heavens) שמיא (from) אנת (there was) אנת (& a voice) וקלא
                        (I am delighted) אצטבית (with you) דו (beloved) אביבא (My Son) הו (are) ברי
        (into the wilderness) למדברא (The Spirit) רוחא (drove Him) אפקתה (& at once) ומחדא
                             (days) יומתא (in the wilderness) במדברא (there) ממן (& he was) והוא
                             (Satan) ארבעין (being tempted) מתנסא (when) כד (forty) מון (forty) ארבעין (the animals) ארבעין (with) שם (was) הוא (& he) ואיתוהי
                               (the angels) מלאכא (to Him) לה (were) הוו (& ministering) מלאכא
                                                                                                          14
                  בתר (Yohanan) דאשתלם (was delivered up) בתר (after) בתר (to Galila) אתא (to it) לה (to it) ישוע (Yeshua) לגלילא (came) אתא (of the kingdom) הוא (was) סברתא (the gospel) הוא (was) הוא (was) הוא (of God) דמלכותה
                                                                                                          15
```

אונגליון קדישא כרוזותא דמרקוס

The Holy Gospel Preaching of Mark

(time) שלם (has come to an end) שלם (& He said) אינור (of God) אינותא (the kingdom) מלכותא (& has arrived) ומטת (in the good news) בסברתא (& believe) תובו (repent) תובו (of Galila) דגלילא (the Sea) מהלך (He walked) הדרי (He walked) דגלילא (& when) וכד, (who were casting) לשמעון (his brother) אחוהי (& Andraeus) ולאנדראוס (Shimeon) לשמעון (He saw) לשמעון (fishermen) איתיהון (the saw) הוו (they) הוו (they) בימא (a net) בימא (a net) מצידתא (מצידתא (the saw) איתיהון (they) בימא (the saw) איתיהון (they) בימא (the saw) איתיהון (the saw) איתיהון (the saw) מצידתא (the saw) איתיהון (the saw) איתיה (after Me) בתרי (Yeshua) ישוע (to them) בתרי (& said) ואמר (& said) בואמר (of men) אנשא (of the children) דבני (fishers) צידא (& I will make you) ואעברכון (after Him) בתרה (& they went) מצידתהון (their nets) מצידתהון (they left) שבקו (& at once) מ (He saw) אוֹא (a little) קליל (He passed by) עבר (& when) וכד (אינקוב (Yaqob) בדי (son) בדי (son) בדי (the ship) אחוה (those) ואך (a little) להון (א also) בספינתא (אוהי אחוהי (אוהי בספינתא) בספינתא (אוהי היהי הדיינה) (their nets) מצירתהון (who were setting in order) דמתקנין (Zebedee) לזברי (they left) שבקו (& at once) אנון (them) אנון (& he called) אנירא (with) בספינתא (the boat) בספינתא (their father) בחרה (after Him) בתרה (& they went) בתרה (at once) מחדא (Kapernakhum) לכפרנחום (they entered) מחדא (& when) וכד (in their synagogue) בשבא (on the Sabbath) בשבא (He) הוא (taught) מלך (taught) הוא (who had) גברא (a man) גברא (in their synagogue) אית (was) הוא (& there) אית (& he cried out) (vile) ממאתא (a spirit) (in him) בה (in him) בה (Nazarene) או (Yeshua) ישוע (to You) לן (to us) לן (what?) גצריא (what?) אמר (what?) אמר (who) אמר (You) לן (to destroy us) למובדותן (have You come?) אתית (of God) אנת (The Holy One) קרישה (You are) אנת (You are) אנת (אות אות (who) בישה (אות אות האינות (You are) אנת (You are) אנת (אות אות האינות אות אות (אות האינות אות האינות אות האינות אות האינות (אות האינות אות האינות האינות אות האינות הא (& said) אמר (Yeshua) ישוע (him) ה (& rebuked) ואמר (לאא (א said) ואמר (לא (from him) בומך (wour mouth) פומך (shut) ככור (shut) פומך (shut) פומך (& he cried out) וקעת (foul) שנפתא (the spirit) אורוהא (& threw him down) ושרתה (in a voice) בקלא (in a voice) רמא (loud) ונפקת (w came out) בקלא (they were) הוו (& inquiring) ובעין (all of them) כלהון (were astonished) ואתדמרו (Him) לה (& they obey) ומשתמען (He commands) פקד 28 (His fame) מבה (went out) נפק (& at once) ומחרא (of Galila) דגלילא (region) אתרא (in the whole) בכלה (& they came) אחלו (the synagogue) כנושתא (from) מן (& they went out) ונפקן (& Andraeus) דעמעון (of Shimeon) דשמעון (to the house) ביתה עם (with) יעקוב (Yaqob) ויוחנן (with) עם (was) הות (lying ill) רמיא (of Shimeon) דשמעון (& the Mother-in-law) הות (about her) באשתא ((thim) לה (with fever) אווא (with fever) באשתא (שות) אווא (מארו 31 (& raised her up) אקימה (by her hand) באירה (took her) אחרה (& he came near) ואקימה (her fever) אשתה (left her) שבקתה (at once) ומחרא (on them) להון (she was) הות (& waiting) אינו ומשמשא (

The Holv Gospel Preaching of Mark

(of the sun) שמשא (at the going down) ברמשא (but) דין (in the evening) ברמשא (who) איתיו (they brought) לותה (to Him) לותה (they brought) איתיו (& the demon possessed) ודיונא (had been) איבישית (ill) עבידין

(the door) על (was) הות (assembled) כלה (whole) כנישא (whole) הות (& the city) על (the city) ומדינתא (become) בישאית (who ill) דבישאית (multitudes) לסגיאא (& He healed) לסגיאא (לסגיאא (multitudes) בישאית (לשנדין (Who ill) בכורהנא (with diseases) בכורהנא (had) בכורהנא (with diseases) משהל (had) (allow) שבק (the cast out) אפק (many) אפק (the cast out) להון (the cast out) להון (the wil spirits) להון (the mil) להון (the wil spirits) להון (because) דידעין (because) להון (whim) הוא (they did) הון (whit) להון (whit)

(& went on) מב (very) מב (He arose) אול (early) קרם (& in the morning) ותמן (He) הוא (prayed) מצלא (& there) הוא (desolate) הוא (to a place) לאתרא

(& seeking) ודעמה (were) הוו (were) לה (were) שמעון (Shimeon) ודעמה (were) הוו

(to Him) אשכחוהי (they were saying) אמרין (they found Him) אשכחוהי (& when) וכד (You) אשכחוהי (are seeking) אנשא (all of them) כלהון

(to the villages) לקוריא (walk) להון (to them) להון (He said) אמר (so that also) דאר (near to us) דקריבן (to the cities) ולמרינתא (I have come) להרא (for) אכרז (because of this) להרא (there) אכרז (there) אכרז (there) להרא (there) אכרז (there) (there) אכרז (there) (there) (there is the there is the the

(their synagogues) בכלהין (in all) בכלהין (He was) הָוֹא (& preaching) ומכרז בכלה (in all) גלילא (Galila) ומפק (casting out) שארא (demons)

(His feet) על (at (at (at leper) גרבא (to Him) גרבא (& came) ונפל (& came) אלותה (to Him) לותה (to Him) גרבא ((to Him) מנה (of Him) אנה (begged) או (to make me clean) אנת (You) אנת (are able) אנת (are willing) אנת (if) צבא (are willing) אנת (to make me clean) אנת (אונה (You) למדכיותי

(for him) שלוהי (was moved with compassion) אתרחם (Yeshua) שלוהי (but) הו (Himself) אור (him) לה (He touched) קרב (His hand) אידה (& reaching out) ואמר (be cleansed) אנא (willing) אנא (& He said) אנא (Willing) אנא (& He said) אנא (שובר אונה)

(went) אזל (in the moment) בשעתא (& in it) ובה (& he was cleansed) ואתרכי (from him) גרבה (his leprosy) גרבה

(& sent him out) ואפקה (him) בה (& He reproved) וכאא

(your being cleansed) תדכיתך, (for the sake of) קורבנא (gifts) איכנא (& bring) וקרב (for their testimony) דיכנא (Moshe) מושא (commanded) דיכנא (just as) איכנא (איכנא (איכנא (מושא הבירות בייבור הבייבור הביי 45

(began) שרי (he went out) נפק (when) כני (but) דין (he) הוא (the event) מכרז (he went out) מכרז (much) סגי (preaching) איכנא (he מכרז (preaching) דין (he מכרז (he went) (איכנא (able) הוא (that not) דין (able) דין איכנא (coutside) דין (but) איל (the cities) איכנא (to enter) דין (openly) דין (they were) דין (deserted) הוא (deserted) הוא (he was) הוא (place) דין (every) דין (to Him) מן (to Him) דין (to Him) (to Him) דין (to Him) (to

Chapter 2

(Kapernakhum) לכפרנחום (Yeshua) ישוע (again) ועל (entered) ועל (He is) תוב (that in the house) דביתא (they heard) וכד (when) הו (for some days) ליומתא (ליומתא (for some days) וכד (that not) איכנא (so) איכנא (were assembled) אתכנשו (before) שברא (not even) אברא (them) אנון (to hold) אדון (it was able) אשכח

The Holy Gospel Preaching of Mark

```
(the door) וממלל (with them) עמהון (he was) הוא (& speaking) וממלל (the door) תרעא
                                                    (a paralytic) משריא (to Him) לה (& brought) איתרו (to Him) לותה (& they came) אוארוו (משריא
                                                                                            (four men) ארבעא (between) בית (him) לה (they carried) ארבעא (as) כד
                                      (to Him) לותה (to be brought near) למתקרבו (they were able) אשכחו (& because not) לותה
                                                                                  מטל (the crowds) כנשא (the crowds) כלקו (they went up) כלקו (the crowds) כנשא (because of) להון (the roof tiles) לאנרא (to the roof) וארימו
                                         (& they let down) ושבוה (Yeshua) ושוע (was) הוא (where He) דאתר (of the place) והוא (of the place)
                                                                          (the litter) ברסא (the litter) הוא (was) הוא (where lying) משריא (the litter) ערסא
                           (to him) אמר (He said) אמר (their faith) הימנותהון (Yeshua) ישוע (but) דין (saw) אמר (when) כד (your sins) דין (to you) ברי (are forgiven) שביקין (My son) ברי (the paralytic)
                                     (& Pharisees) אית הוו (they were) דין (but) מן (there) מן (they were) ספרא (they were) אית הוו
                                                                 (in their hearts) בלבהון (were) הוו (& thinking) ומתרעין (who were sitting) דיתבין
                                                                                        רמנא (Who is?) הנא (this) ממלל (speaking) גודפא (blasphemy) מנו (speaking)
                                             משכח (is able) למשבק (to forgive) חמהא (sins) אלא (is able) משכח (is able) למשבק ואלהא
       (that these things) רילין (in His Spirit) ברוחה (knew) איד (but) דין (Yeshua) ישוע (why?) בנפשהון (they were thinking) איד (they were thinking) מתרעין (in your hearts) אנתון (you) הלין (you) אנתון (reason) אנתון (chese things) אנתון (wou) אנתון (wou) אנתון (wou)
                                                                 (to the paralytic) למשריא (to say) למאמר (is easier) למאמר (what?) אידא (to say) פשיקא (is easier) למאמר (what?) או (to say) דעביקין (are forgiven) דך (are forgiven) והלך (walk) דקום (your litter) ערסך (take) שקול (arise) דקום (מאמר בקום אונדי (אונדי באודי באודי (אונדי באודי באודי האונדי באודי האונדי (אונדי באודי באודי באודי באודי האונדי (אונדי באודי באודי באודי באודי באודי באודי באודי (אונדי באודי באודי
(of Man) אנשא (the Son) הו (that authorized) דין (but) דשלים (but) דין (that you may know) דתרעון (to the paralytic) אמר (He said) אמר (to forgive) למשריא (in the earth) בארעא
                                                                                               (arise) קום (I) אמר (to you) לך (to you) אמר (to your house) אנא (to your bed) ערסך (take up) שקול (take up) ערסך
                          (his pallet) ערסה (& picked up) שעתה (that moment) שעתה (son of) ב (& he stood up) ונפק (of all of them) כלהון (before the eyes) לעין (& went out) איכנא (all of them) בתרטרון (were astonished) בלהון (so that) איכנא (they were saying) בלהוא (as) כלהוא (as) לאלהא (& they glorified) ונשבחון (such) מתרום (ever) חזין (ever) ממתום (not) אירון האוון (such) ממתום (such) אירון (ever) ממתום (such) אירון (ever) ממתום (such) אירון (ever) ממתום (such) אירון (ever) ממתום (ever) אירון (ever) ממתום (such) אירון (ever) אירון (ever) ממתום (ever) אירון (ever) (ever) אירון (ever) (ever
                                                                                         ונפק (the sea) אתוב (again) לות (de went out) וכלה (lea & the went out) אתין (were) הוו (coming) אתין (the crowds) אתין (them) הוו (was) לותה (them) ומלך (them) הוא (was) לותה (them) לותה (them) ומלך (them) הוא (them) לותה (them) לותה (them) לותה (them) ומלך (them) לותה (them) לות
                                               (Khalphi) הלפי (son of) בר (Levi) אעבר (He saw) חוא (He passed) חוא when) וכד
                                   (to him) בית (sitting down) מכסא (of taxation) מכסא (sitting down) בית (sitting down) בית אונה (לה
                                                                          (after Him) בתרה (he went) אזל (he went) בתרה (after Him) בתרה (come) אול
                                                  (in His house) בביתה (He reclined at supper) סמיך (that when) דכר (& it was) והוא
                                                     (reclining at supper) מכסא (tax collectors) וחטיא (many) סמיכין (many) מכסא
                                                                                                                                                  (& with) עם (Yeshua) ישוע (with) עם (were) הוו
                                                                                                                                            (were) איתיהון (His disciples) תלמידוהי
                                                                                                                (after Him) כתרה (& they came) גיר (for) סגיאא (many) ואתו (for) כמרה
                                                  (they saw Him) הזאוהי (when) כברא (& the Pharisees) עם (& the Scribes) ופברא (& the Scribes) עם (tax collectors) מכסא (with) עם (that He was eating) דלעס (How is it?) מנו (to His disciples) לתלמידוהי (they said) מנו (sinners) אמרו (& drinks) אמרו (they said) וחטיא (& sinners) אמרו (tax collectors) מנו (with) מכסא מכסא (with) מכסא (with) מכסא (with) מכסא (with) מכסא (שומיא לבלידור) ווייא (tax collectors) אמרו (שרא (with) מכסא לבלידור) ווייא (שרא לבלידור) ווייא 
                                                                                 (He said) אמר (Yeshua) שוע (but) דין (heard) אמר (when) כד (for) שוע (to the healthy) הלימא (have need) סניקין (not) אלא (to them) להון (very ill) אלא (who ill) דביש (those) אלא (a physician) אסיא (מון אילין האלא (מון אילין אילין האלא (מון אילי) אילין האלא (מון אילין אילין האלא (מון אילין האלא (מון אילין אילין האלא (מון אילין האלא (מון אילין אילין האלא (מון אילין אילין האלא (מון אילין אי
```


אונגליון קדישא כרוזותא דמרקוס

(to call) אתית (I have come) אתית (not) אל (have become) עבידין (sinners) אלא (the righteous) לודיקא (דיקא

```
אמר (& the Pharisees) בימין (of Yohanan) בימין (but) דין (the disciples) הון (the disciples) בימין (the disciples) הון (but) הון (practicing fasting) צימין (the disciples) הון (had been) הון (practicing fasting) צימין (to Him) למגא (to Him) תלמידור (to Him) אייטון (to Him) אייטון (to fast) אייטון (to fast) אייטון (to fast) אייטון (to them) אייטון (to them) אייטון (to them) למא (the children) משכחין (to them) בנוהי (with them) אייטון (to fast) החתנא (the groom) אייטון (to fast) בנוהי (the children) הונונא (the groom) אייטון (to fast) הונונא (the groom) אייטון (to fast) הונונא (the groom) למא (the groom) למא (the groom) למא (the groom) למא (to fast) הונונא (to fast) הונונץ (to fast) הונונץ (to fast) הונונץ (to fast) לא (*
```

And Yeshua said to them, "Are the members of the bridal party able to fast while the groom is with them? No!

winded here to be witty. <u>The Peshitta</u> displays superior wit to the supposed inspired original Greek! The Greek translator was "too smart by half"; Our Lord said, "**Let your word be'yes,yes' and 'no,no'; whatever is more than these comes of evil**."-Matthew 5:37 & see also James 5:12.

```
(that when) אם ד (the days) און יומתא (but) יומתא (then) באתוך (then groom) און דית (then groom) און ומתא (then) הידין (then groom) אור (from them) בנצומון (shall be taken) אור (day kpa) וומא (then) דית (then) הידין (then) אור (from them) בון (they shall fast) בנצומון (they shall fast) בון (they shall fast) בון (the shall fast) בון (they shall fast) בון (the wine) בון (the wine) בון (the wineskins) בון (they shall be taken) בון (they shall be taken)
```

Chapter 3

(also) מרה (therefore) הכיל (is) הל (The Lord) מרה (of Man) הניל (The Son) הל (of the Sabbath) דשבתא (מוצא (האנשא האנשא האנשא האנשא (האנשא האנשא ההודה האנשא האנש

ואית (& entered) ואית (the synagogue) לכנושתא (Yeshua) ישוע (again) ואית (& entered) ועל

The Holy Gospel Preaching of Mark


```
(there was) אידה (whose was withered) דיבישא (a certain) הוא (there) מון (there was) אידה (there was) אידה
                                     (He would heal) מאסא (so that if) אדו (Him) לה (they were) הוו (& watching) ונטרין
                                                                    (they may accuse Him) נקטרגוניהי (in the Sabbath) לה
                                                   (whose was withered) דיבישא (the man) גברא (to him) להו (& He said) ואמר (אמר
                                                                                                   (in the center) במצעתא (stand) אירה (his hand) אירה (his hand) אירה
                                                       (is it legal?) שליט (to them) להון (also) אף (but) דין (He said) אמר (or) א (what is good) דטב (to do) למעבד (on the Sabbath) בשבתא (to destroy) נפשא (also) למחיו (to save) או (life) (what is evil) דביש (what is evil) למחיו
                                                                                                              (were) הוו (silent) שתיקין (but) דין (they) הנון
                           (to him) לה (it was sad) כריא (as) כריא (in anger) לה (at them) לה (& He gazed) וחר (& He said) קשיות (the callousness) לבהון (for לבהון (for) קשיות (your hand) אירך (to that) אירך (to that) (his hand) ותקנת (& was restored) ותקנת (& he reached out) ותקנת (
                                           (with) עם (an hour) שעתה (son of) בר (the Pharisees) עם (& went forth) ונפקו (they took) ברית (& counsel) ומלכא (of Herod) הרודס (some of the house) דבית (they might destroy Him) איכנא (how) איכנא (concerning Him) עלוהי
                                                        (to it) אזל (went) אזל (His disciples) תלמידוהי (with) עם (& Yeshua) עם
                                                 (many) כגיאא (the presence of) לות (the presence of) ימא (the presence of) מן (Judea) גלילא (from) נקפה (gone out) נקפה (Galila) גלילא (from) גלילא
                   (the region) אורשלם (& from) ומן (Edom) ארום (& from) ומן (Jerusalem) אורשלם (& from) ומן (crowds) אורשלם (Tsidon) ומן (from) מור (Tsidon) מור (from) מור (from) מור (from) מור (everything) הוו (because they heard) הוו (great) אורשמעו (great) אורשמעו (from) מניאא (from) מניאא (great) ארום (from) מניאא (
                                                                                     (unto Him) לותה (they came) אתו (that He had done) דעבד
         (Him) לתלמידוהי (they should bring) דנקרבון (His disciples) לתלמידוהי (א He told) ממר (they would throng Him) דנקרבון (the crowds) כנשא (because of) מטל (a ship) ספינתא
                            (they would be) עדמא (until) עדמא (He was) הוא (healing) מאסא (for) גיר (many) עדמא (Him) הוא (they might touch) דנתקרבון (so that) מטל (upon Him) עלוהי (falling) עלוהי
(of spirits) ארוחא (plagues) להון (to them) להון (were) הוי (who) האית (& those) ואילין (they were) הוי (who) הוי (who) הוי (they were) מנפתא (they were) מאנת (the Son) ופלין (are) אנת (You) אנת (& they were saying) ואמרין (& they were saying) אנת (the Son) ברה (who) הוי (You) הוי (who) אנת (who) הוי (wh
                                                                                                                                                                                                 12
             (they would reveal Him) בגלוניהי (lest) דלא (them) הוא (He) הוא (rebuked) מאא (& greatly) וסגי
                                                                                                                                                                                                 13
                                                   (those) לאילין (& He called) וקרא (a mountain) לשורא (& He went up) וסלק (to join Him) לותה (whom He wanted) ואתו (whom He wanted) רצבא
                                              (with Him) עמה (that they would be) דנהוון (twelve) תרעסר (& He chose) וגבא (that they would preach) דנכרזון (them) אנון (& that He would send) ורנשרר
                                                                      (to heal) דנאסון (authorized) שלישין (& that they would be) ודנהוון (demons) אוים (& to cast out) ונפקון (the sick) ריהא
                                                                                                                                                                                                  16
                                                             (Kaypha) לשמעון (the name) שמא (Shimeon) לשמעון (& He named) ושמי
```

Kaypha does not come from Greek; it is Aramaic; The Greek has "Petros", which in the Greek mss. of John 1:42 is explained as the translation from the Aramaic "Kaypha" into Greek. If Jesus had called Shimeon "Peter" & the Aramaic were a translation of a Greek original, as is commonly supposed, the Aramaic could have easily transliterated "Petros" – מורום and then included a translation in Aramaic (Kaypha) אבאם. Instead we have the reverse.

```
(his brother) אחוהי (& Yohanan) וליוחנן (Zebedee) ובדי (son of) בר (& Yaqob) וליוחנן (B'nai Ragshi *) בני-רגשי (the name) שמא (to them) להון (He assigned) סם (of Yaqob) בי ריעקוב (of thunder *) בני (sons *) בני (which is) בני
```

The Holy Gospel Preaching of Mark

* Greek has "Boanerges", clearly another transliteration of the Aramaic. Greek lexicons plainly state this is an Aramaic name. "Sons of thunder" specifies the meaning of "B'nai Ragshi", which could mean "Sons of rage", "Sons of tumult", "Sons of feeling" or "Sons of thunder", depending on the dialect of Aramaic and context.

```
18
(& Matthai) ומתי (& Bar-Tolmay *) ובר-תולמי (* Philipus) ופיליפוס (& Andraeus) ומתי (& Thadi) ומתי (Khalpi) ומדי ((& Yaqob) ותדי (& Toma) ותאומא (Qannia -"The Jealous") קנניא (& Shimeon) ושמעון
```

• "Bar-Tolmay", like so many other names with the "Bar" prefix, (meaning "son of") is plainly Aramaic. The Greek NT has over 50 of these Aramaic "Bar" names transliterated throughout the Gospels, Acts and the epistles of Paul. This indicates again that the NT books were written about Aramaic speaking people with Aramaic names and culture. A Greek speaking people would have primarily Greek names.

```
(who would betray Him) הוֹ (he) הוֹ (Skariota) סכריוטא (& Yehuda) ויהודא (to the house) הוֹ (& they came) ואתו
                                                             (that not) איכנא (again) תוב (the crowds) כנשא (& assembled) איכנא (to eat) במאכל (bread) לחמא (they were) הוו (going to be able) בשכחון
                    (to take hold of Him) למאחרה (& they went out) ונפקו (His relatives) אחינוהי (& heard) ונפקו (He has gone out) אמרין (His mind) גיר (for דמן (for דמן (they were) הוו (saying) אמרין (saying) אמרין
              (to them) ישוע (He said) אמר (& in parables) ובמתלא (Yeshua) ישוע (them) אנון (& called) איכנא (איכנא (Satan) משכח (is able) משכח (How?) משכח (How?) איכנא (איכנא (אייט (איט (אייט (א (איט (אייט (א (אייט (א (א (אייט (א (א
     אן (if) מלכותא (a kingdom) גיר (for) על (ifor) גיר (ifor) מלכותא (ifor) מלכותא (ifor) מלכותא (ifor) מלכותא (inot) משכחא (that) משכחא (will be able) מאכותא (will be divided) מתפלג (will be divided) משכחא (inot) משכחא (inot) אוניר (that) מאכותא (inot) אוניר (inot) מאכותא (inot) אוניר (inot) אוניר (inot) מאכותא (inot)
                                                     (not) אל (will be divided) נתפלג (itself) נפשה (against) לא (a house) אואן (& if) ואן (א (to stand) ביתא (house) ביתא (will be able) ביתא (will be able) ביתא
                                 (himself) על (against) על (were to rise up) קם (who is of Satan) נפשה (he) הו (& if) און (to stand) הו (he would able) משכח (not) אין לא (& were divided) ואתפלג
                                                                                                                                                                         (it would be) ה'ל (his end) הרתה (but) אלא
                                                                       (the house) לבית (is able) משכח (a man) אנש (not) אנש (a man) משכח (is able) דנעול (his valuables) מאנוהי (the mighty one) ונחטוף (first) לחסינא (except) אן (if) לוקדם (first) לחסינא (he shall plunder) והידין (the shall bind) ביתה (be shall bind) והידין (a then) ביתה (be shall bind) והידין (be shall bind) באסור (be shall bind) והידין (be shall bind)
(& blasphemies) אמר (sins) אמר (all of them) דכלהון (to you) אנא (say) אמר (truly) אמר (to them) אמר (will be forgiven) נשתבקון (of men) אנשא (the sons) דנודפון (that will blaspheme) דנודפון
                                                                                     (will blaspheme) כון (but) דין (whoever) מן (whoever) דין (but) דין (whoever) מן (of Holiness) דין (The Spirit) (against) על (against) לית (to him) הו (to him) שובקנא (ever) אלא (of judgment) לדינא (he) הו (is guilty) דינא (but) אלא (but) מחיב (but) דין הוא אלא (but) מחיב (whoever) אלא (to him) הו (is guilty) דינא (but) אלא (but) מחיב (whoever) הו (but) דינא (the blaspheme) אלא (but) מחיב (whoever) הו (but) דינגא (whoever) (whoever) מוויעל (מוויעל הוא מוויעל הוא מוויע
                                                                                                                                                                                                                                                                                            30
        (in Him) אית (foul) אית (foul) אית (they were) דרוחא (saying) אית (because) מטל (because) דאמרין
                                                                                                                                                                                                                                                                                              31
                                                                   (standing) אימין (& His brothers) ואחוהי (His mother) אמה (& they came) ואתו
                                             (to them) להון (that they might call Him) לבר (& they sent) ושהרו (outside) לבר
                                                                   (the crowd) כנשא (around Him) אדרוהי (but) דין (was) הוא (sitting down) יתב
(Your mother) אמר (to Him) אמר (& they said) ואמרו (אמרו
```


אונגליון קדישא כרוזותא דמרקוס

```
(You) לבר (are seeking) בעין (w Your brothers) לבר (אחיך
      (is) הי (who?) מן (to them) או להון (& said) או (& He answered) וענא
           (My brethren) אמי (are) אנון (& who?) ומן (My mother) אמי
 (with Him) לותה (who were sitting) דיתבין (on those) באילין (& He looked) דותר
(My brethren) אמי (& behold) אמי (My mother) אמי (behold) אחי (& He said) והא
             (the will) גיר (for) גיר (shall do) דועבר (whoever) מן
(& My mother) הויו (af God) הויו (f God) הויו (f God) הויו (of God) הויו (wy brother) הויו
                                   Chapter 4
```

(the side of) ד'ן (on) על (teaching) מלך (He) אום (began) שרי (again) מלוג (again) מלוג (crowds) אין (the sasembled) ותב (the sea) אין (the sea) אין (the sea) אין (to sit) אין (He would go up) דנסק (so that) אין (great) אין (standing) אין (the crowd) אין (again) וכלה (lating) (the crowd) בימא (the sea) וכלה (lating) בספינתא (the sea) בימא (on a boat) ארעא (of the sea) על (the side) אין (the land) ארעא (or ארעא (was) אין (the side) אין (the side) ארעא (the land) אין (the side) אין (the side) ארעא (the side) אין (the side) אין (the side) ארעא (the side) אין (the side) אין (the side) אין (the side) ארעא (the side) אין (the side) א (in the parables) במתלא (them) הוא (He was) הוא (& teaching) ומלף

(in his teaching) אמר (He) הוא (& said) אמר (many) סני (many) הוא

(to sow) למזרע (a sower) זרועא (went out) נפק (behold) הא (Listen) שמעו

(the side) אית (that fell) דנפל (there was some) אית (he sowed) אית (& when) וכד (& ate it) אורחא (a bird) פרחתא (of the road) וארחא (of the road) אורחא

(the rock) אחרנא (on) שועא (but) דין (but) נפל (other seed) אחרנא (soil) איכא (there was not) דית (where) איכא (because) איכא (an hour) שעתה (we son of) ברן (much) ממל (con our other) ממל (because) אינה (מון ברן other seed) ארעא (because) אינה (מון הארעה) בריק (מון other seed) אינה (אינה און other seed) אינה אינה (שוון other seed) אינה אינה (מון other seed) אינה (מון other s

(of soil) דארעא (depth) עומקא (was) הוא (there not) דלית

(& came up) וסלקו (the thorns) כובא (among) בית (fell) (another) ומלקו (yielded) וחנקוהי (not) א'ל (& fruit) וחנקוהי (the thorns) וחנקוהי (the thorns) ופארא (the thorns) וחנקוהי (the thorns) וחנקוהי (אינה לא נפארא (מובא לא נפארא לא נפארא לא נפארא (מובא נפארא לא נפארא נפארא לא נפארא נפארא לא נפארא נווע נפארא

(ground) ארעא (on) על (fell) נפל (but) דין (another) אחרנא (fruit) אחרנא (w (came up) פברא (good) מבתא (good) ורבא (w (asome up) ורבא (good) אית (some) דמרין (of thirty) ואית (some) התלתין (w some) ואית (w some)

(is) אית (whoever) מן (He) אית (& said) ואמר (אמר (let him hear) נשמע (that hear) דנשמע (ears) אדנא (to him) לה

(inquired of Him) בלחודיהון (but) שאָלוהי (they were) הוו (when) כד (when) בלחודיהון (that) מתלא (with Him) עם (with Him) מתלא (those) הנון (those) הנון (dabout parable) מתלא

(to know) ישוע (Yeshua) יהיב (to them) יהיב (to them) למדע (& said) ואמר (but) להון (to outsiders) לכון (of God) לכול (of the kingdom) דין (the secrets) ארזא (has been) הוא (in parables) במתלא (thing) מדם (every) מדם (every)

(& not) ולא (they shall see) הזין (soeing) הזין (so that when) דכד (they shall hear) נחזון (they shall hear) נשמעון (they shall see) נחזון (they shall be converted) נשמעון (they shall understand) ולא (they shall understand) דלמא (they shall understand) נשתכלון (they shall be forgiven) החון (to them) הזין (& shall be forgiven) ונשתבקון (to them) להון (they shall be forgiven)

13 (parable) להתלא (it) להון (vou) אנתון (knowing) לא (to them) להון (& He said) ואמר (shall you know) איכוא (the parables) מתלא (all of them) כלהון (bou) איכנא (this) הנא (this) אוואיכנא (call of them) ביהוא (this) איכוא (to them) איכ

אונגליון קדישא כרוזותא דמרקוס

```
(sowed) זרע (the word) מלתא (who sowed) דורע (the sower) זרועא
                                       (these) הלין (but) דין (but) דין (these) אורהא (the side) הלין (but) הלין
                  (these) אזררעו (were sown) הלין (the rock) שועא (that upon) דעל (& those) והנון (were word) בעל (who when) דשמעו (they have heard) בחרא (are they) מלתא (it) מחרא (receive) מקבלין (in joy) בחרותא (at once) בחרא
                                              (in themselves) בופשהון (roots) עקרא (to them) ולית (there are not) להון (there is) אלא (when) אנון (they abide) אנון (of a time) אלא (because of) מטל (persecutions) או (or) דובנא (distress) או (they are offended) מתכשלין (the word) עול (the word) עול (they are offended)
                                    (the thorns) כובא (among) הלין (& they) והנון (& they) בית (among) כובא
                                                                (the word) מלתא (who have heard) דשמעו (those) אנון (are) אנון
                    (of world) דעותרא (& the deception) ורניא (cf world) דעלמא (of world) הגא (of world) דעותרא
                      (are entering) אחרניתא (of desires) אחרניתא (& the rest) אחרניתא (it becomes) דרגינתא (fruit) פארא (without) הויא (the word) הויא (choking) הנקן (choking) לה (desires) לה לוא
              (these) הלין (were sown) אזררעו (that in the ground) הלין (& they) והנון (& they) מבתא (were sown) מלתא (who are hearing) ויהבין (are they) אנון (are they) במרא (are they) ובמאא (& a hundred-fold) ובמרא (£ sixty-fold) ובשרץ (fruit) בארא (# can they) ובשרץ (# can they) ובמאא (# can they) בארא (# can they) בארא (# can they) ובשרץ (# can they) ובמאא (# can they) בארא (# can they) ובשרץ (# can they) ובמאא (# can they) 
               (under) דרתהית (a lamp) שרגא (one brings) אתא (neg.?) דלמא (to them) דרתהית (& He said) או (not?) או (the bed) ערסא (under) או (to be put) לא (to be put) בתתסים (a basket) או (should be put) נתתסים (a lampstand) מנרתא (upon) מנרתא (הוא (tit) דעל (upon)
                                                                                                                                                                 22
  (there is not) גיר (for) מדם (a thing) דיש (that,not) דית (that is covered) דיר (a thing) מדם (for) גיר
                           (shall be discovered) מֹתנלא (in secret) במושיא (that is) הוא (& nothing) ולא
                                                                                                                                                                 23
     (let him hear) אית (so that he may hear) דנשמע (an ear) אדנא (to him) אית (is) אית (a man) אית (if) אנש
(are hearing) מנא (what) מנא (Take heed) להון (to them) להון (& He said) אנמר (it is measured) אנתון (you are) אנתון (measuring) במכילין (measured) בהי (in that (you) בהי (who hear) במכילין (to those) לאילין (to you) ומתתוסף (to ti is increased) לאילין (to you) ומתתוסף (to you) ומתתוסף (to you) אנתון (to you) ומתתוסף (to you) ומתתוסף (to you) ומתתוסף (to you)
        ((ko him) איר, (it shall be given) גיר (for) גיר (to him) לה (has) דאית, (whoever) גיר (מון (to him) לה (has) לה (whoever) ביי (אומי לה לה (has) לה (has) לה (אומי לה לה (has) לה (has
                                                           (which he has) דאית (that) הו (also) אוֹל (to him) לה (has not) דלית (that) הו (to him) לה
                                                                                            (from him) מנה (shall be taken) לה (it) נשתקל
                                                            (the kingdom) הוא (is) הכנא (thus) הכנא (He) הוא (& said) ואמר
                                                                         (a man) אוש (like) איך (of God) דאל הא
(in the ground) און (seed) אין (who may cast) דנרמא
           (& the seed) וורעא (& by day) ובאימנא (by night) בלליא (& arise) וורמך (& he shall sleep) ונרמך
                                            (is aware) לא (not) לא (he) הו (when) כד (when) ונארך (grows) ונארך (grows) ברבא
                                                          (fruit) ארעא (itself) לה (produces) מיתיא (for) גיר (the earth) ארעא
                                  (the ear) שבלא (& after it) ובתרה (the blade) עסבא (shall be) ולוקדם (first) ולוקדם (in the ear) חטתא (the full) משמליתא (the wheat) הטתא (but) דין (finally) החרית (finally) היו
                                          (the kingdom) למלא (shall resemble) נדמיה (what?) למלא (& He said) ואמר (shall it be analogized) ובארא (of God) ובאינא (what?) מתלא (of God) ובאינא (of God) ובאינא (אווער היא נמתליה (what?) באלהא
                                                   (that) הי (of mustard seed) איך (it is) הי (a grain) ברדתא (like) איך (like) ברדתא
```

The Holv Gospel Preaching of Mark


```
(least) זעוריא (in the ground) ארעא (it is sown) דאזדרעת (which when) דמא
                                                                 (the earth) ארעא (on) דעל (the grain seeds) דרעונא (all of) כלהון (of) מן (is) מן (is) מן הי
                                                                                                                                                                                                                                                                              32
(greater) באזררעת (when) ללקא (it is sown) סלקא (it is sown) אור (when) והויא (great) אידרעת (all of them) כל (than) (קונא (to perch) כל הון (the birds) רובתא (so that) רבטללה (so that) ברחתא (so that) תשכן (so that) איך (so that) דתשכח (so that) דבטללה (so that) במללה (so that) במללה
                                                                                                           (speaking) ממלל (these) במתלא (like) הלין (in parables) ממלל (parables) הוא (with them) עמהון (Yeshua) מתלא (to hear) רמשכחין (they were) הוא (such as) רמשכחין (such as) הוא (such as)
                       (with them) מתלא (speaking) ממלל (not) אל (parables) מתלא (& without) (\xi (without) נְדַלָּא (with them) מָתְלא
                   (expounded) דין (but) בינוהי (between Him) ב'נוהי (but) דין (to His disciples) לתלמידוהי (dethem) הוא (He) ב'נוהי (to His disciples) הוא (dethem) בינוהי (אול הוא (dethem) בינוהי (שניה) מפשק (dethem) בינוהי (שניה) לתלמידוהי (dethem) בינוהי (dethem) בינוה
                                                      (day) וומא (in that) בהו (to them) להון (& He said) אמר (to the other side) ברמשא (for us) לנעבר (let it pass over) נעבר (in the evening) נעבר
                      (in the ship) לכנשא (& they left) ודברוהי (the crowd) לכנשא (& they left) ושבקו
                                           (with them) אית (there) הוי (were) עמהון (& boats) הוי (He was) הוי (with them) עמהון
                                                                                         (& the wind) ורוחא (great) עלעלא (a storm) עלעלא (& there was) והות
                                                                                                (into the ship) בספינתא (were) הוו (beating) נפלין (waves) גוללא (to being filled) הות (it was) הות (close) וקריבא
                                                (He was) הוא (sleeping) המך (a pillow) בסדיא (yeshua) של (but) דין (He) הוא (awakened Him) אקימוהי (& they came) ואתו (of the ship) הספינתא (in the stern) בחרתה (our Master) (to Him) לה (& they were saying) ואמרין (we) בטיל לך (that are perishing) האברין (do you care?) לא (not) בטיל לך
                                               (to the sea) לימא (said) וכאא (the wind) ברוחא (w rebuked) לימא (the wind) וקם (לונא אוכאא (stoped) ברוחא (שלי (stoped) זגיר (stoped) אנת (shut up) זגיר (stoped) אנת (שלי (stoped) אנת (שלי (stoped) אנת (שלי (stoped) אנת (stop
                                                                                                                                           (great) רבא (calm weather) נוחא (& there was) רבא (fire was)
                                                           (are you) אנתון (fearful) דחולתנין (Why?) למנא (to them) אנתון (& He said) אנתון (faith) הכן (in you) בכון (is there not) לית (why?) לית (so) ולמנא (so) ולמנא (ארץ) איז (שוא) בכון המנותא
                                                                   (& saying) ואמרין (great) בחלו (with fear) דהלתא (& they were afraid) ורחלו
                                                                                                                               (they were) הור (who is?) הור (to another) לחד (one) הוו
                                                                                                                 (& the sea) אינא (that the wind) דרוחא (This) דו (indeed) כי
                                                                                                                                                                                           משתמעין (are obeying) לה
                                                                                                                                                                                                                                                         Chapter 5
                                                                                                               (of the sea) דימא (to the other side) לעברא (& He came) ואתא
                                                                                                                                                 (of the Gadarenes) דגרריא (to the region) לאתרא
                                                                                                                 (the ship) כפינתא (from) מן (He went out) גופק (לע when) ופק
                                                                                                            (tombs) קבורא (among) בית (from) מן (with him) בורא (met)
                                                                                  (unclean) שנפתא (a spirit) רוחא (in him) אית (who is) דאית (a man) רוחא (ברא
                                                   (& with chains) ובששלתא (the tombs) קבורא (among) בית (he) הוא (& dwelt) ועמר (to bind him) אנש (was) הוא (able) משכח (not) לאסרה (a man) אנש (among) משכח (משכח הוא (משכח הוא לאסרה (משכח הוא לא משכח הוא לא משכח (משכח הוא לא משכח הוא משכח (משכח הוא לא משכח הוא משכח (משכח הוא משכח הוא משכח הוא משכח (משכח הוא משכח הוא משכח הוא משכח (משכח הוא משכח הוא משכח הוא משכח הוא משכח (משכח הוא משכח הוא משכח הוא משכח הוא משכח (משכח הוא משכח הוא משב הוא משכח הוא מ
                                        מטל (because) דכל (when) אמתי (when) דבסוטמא (ever) ממל (because) מתאסר (broken) הוא (he chains) ששלתא (the chains) מתאסר (bound) הוא (be had been) ששלתא (be had) מתאסר (he had) הוא (cut apart) ממסק (the shackles) הוא (was) הוא (able) הוא (was) אנש (man) משכח (de had) הוא (de had)
```

The Holy Gospel Preaching of Mark


```
(with a stone) בלאפא (himself) ופשה (& he was cutting) הוא (was) ומצלף (was) ופשה
                                                                                                                        (from) מן (Yeshua) לישוע (but) הין (he saw) און (when) כד (himself) הוא (& prostrated) סגד (he ran) המ (a distance) רוחקא
                                                                                                                    (& said) ואמר (loud) רמא (in a voice) בקלא (& he cried out) וקעא
                                                                                                           (come out) ביר (for) אמר (He had) הוא (He had) לה (said) גיר (foul *) בוק (spirit) לה (the son of man) בונא (from) מנפא (from)
 * "Tenapta" ("foul") is usually feminine in gender to agree with "Rokha" ("Spirit"), which is also feminine in gender,
regardless of context; here, however, "Tenapa" is masculine, probably indicating that a masculine spirit was the ruling spirit
of "The Legion" of spirits.
                                                                       (to Him) איכנא (your name) שמך (What is?) איכנא (& He had asked him) ושאלה (we are) שמן (because) מטל (our name is) שמן (Legion) שמן (ביון
                                                                                                                  (that not) דלא (much) סגי (of Him) הוא (& begged) ובעא (we) הוא (& begged) ובעא (the region) הוא (of Him) לבר (He would send him) נשרריוהי (שרריוהי (אחרא) מון היוהי (און היוה
                                                                                                            (the mountain) אית (near) לות (there) דין (but) דין (was) אית (there) אית (that were feeding) דין (of swine) דחזירא (great) רבתא (a herd) בקרא
                                                                                                                                                                            (from him) מנה (were) הוו (& begging) ובעין
                                                                                  (unto) שארא (send us) שארא (wil spirits) ואמרין (evil spirits) שרין (those) הנון (we may enter) ואנורין (that in them) דבהון (swine) הזירא (those) הנון (those) 
                                                                       (the spirits) רוחא (& went out) ונפק (them) להון (& He allowed) ונפק (אפס (אפס (them) בחזירא (them) ורהטת (מימ) (לין (these) מנפתא (foul ones) ועל (these) בחזירא (these) מנפתא (these) לשקיפא (theta) לשקיפא (theta) (the sea) במיא (theta) במיא (these) איך (these) איך (two) אלפין (thousand) (thousand) ואתחנקו (about) איך (two) אלפין (these) איך (these) (these) איך (these) (
                                                                     (& told it) אמרו (fled) ערקו (them) להון (were) הוו (who herding) דרעין (& they) והנון (& they went out) במדינתא (also) בקוריא (also) בקוריא (that had occurred) הוא (to see) למחוא (to see)
                                                                           (with him) להו (& they saw Him) וחואוהי (Yeshua) להו (to) להו (& they came) ואתו (he was clothed) כד (as) כד (whom the evil spirits had possessed) דשאדוהי
                                                                                                             (how) איכנא (who had seen) איכנא (to them) להון ($ they related) ואשתעיו (whom the evil spirits had possessed) רשאדוהי (with him) להו (it had been) הוא (swine) איר (those) הנון (about) על (also) איר ($ also) איר (those) הוון (about) איר (those) ואף (אוון האון מאר) וואף (אוון האון מאר)
                                                                                             (that he would depart) דנאזל (of Him) מנה (asking) בעין (& they began) ושריו
                                                                                                                                                                  לה (Himself) מן (from) תחומהון (Himself)
                                                                                                                                                (the ship) לספינתא (He embarked) סלק (& after) וכד
                                                          (he) הוא (of Him) בנה (was) אוה (requesting) בעא (he would remain) הוא (was) אוה (was) הוא (was) הוא (was) הוא (requesting) בעא הוהי
                                                                                            (go) ז'ל (to him) אבקה (He allowed him) אבאר (said) אמר (but) ז'ל (go)
                                                                         (to your house) לות (to your house) אנשיך (your people) אנשיר (to your house) לביתך (The Lord Jehovah) מריא (for you) לות (that has done) בעבר (the thing) מריא
```

The Holy Gospel Preaching of Mark


```
(upon you) עליך (& that He has had compassion) וראתרחם
 (in the ten cities) בעסרת-מדינתא (preaching) מכרז (& began) ושרי (& He departed) ואזל
                                                                       (for him) לה (that had done) בעבר (the thing) מרם
                                       (were) הוו (astounded) תמיהין (& all of them) ישוע (Yeshua) ישוע
    (in the ship) בספינתא (Yeshua) ישוע (crossed over) עבר (& after) וכד (were assembled) אתכנשו (other side) עלוהי (to that) להו
                                                     (He was) איתוהי (while) כד (great) איתוהי (the crowds) כנשא (of the sea) ימא (the side) ימא (on) יד
                                (from) מן (Yoaresh) יוארש (of the name) דשמה (one) הד (& came) מון (אתא
               (the rulers) כנושתא (the rulers) וכד (the had seen Him) כנושתא
                                                                                             (His feet) רגלוהי (at) לות (he fell) נפל
                     (& he said) אנה (greatly) סני (from Him) הוא (he was) הוא (& begging) ובעא
    (has been made) עבירא (very sick) בישאית (my daughter) ברתי (to Him) לה (to Him) אידך (to wery sick) עליה (won her) אידך (lay) אידך (lay) אידך (come) אידר (to Him) אידר 
                                                                                                                           (& she will live) אות אוווי
   (to Him) אווא (was) הוא (& close) ישוע (Yeshua) ישוע (with him) אווא (& went on) ודביק
                (upon Him) כנשא (they were) הוו (great) אהוו (great) כנשא (a crowd) כנשא
                             (there was) דין (who) הות (a certain) אנתתא (but) דין (a woman) אנתתא
                               במרדיתא (with a flow) דרמא (of blood) שנין (welve) תרתעסרא
                       (physicians) אסותא (from) מן (had suffered) סבלת (greatly) אסותא (who) אידא
    (to her) אבקת (that was) כל (thing) מדם (every) לה (that was) האית (many) אלא (many) אלא (even) אלא (but) אלא (had been helped) אתעדרת (to her) אך (a a thing) ומדם (she had been afflicted) אתאלצת (more) יתיראית יתיראית (more)
                                                                       (Yeshua) שמעת (she heard) על (when) כד
                                            (from) מן (of the crowd) רכנשא (in the press) אחת (she came) אחת (she came) אחת
                                                    בסתרה (behind Him) קרבת (she touched) ללבושה (behind Him)
                                                                                 (even if) גיר (for) הות (she had) הות (said) אמרא
                                                 (I) אנא (shall live) אינא (touch) אנא (His garment) ללבושה ללבושה
 (& she sensed) ארגשת (of blood) דרמה (the fount) מעינא (dried up) בשת (& at once) ומחדא
                      (in her body) בפנרה (from) לאתאסית (that she was healed) מחותה (in her body) בפנרה
               ישוע (Yeshua) ידע (knew) ידע (tonce) מחדא (but) דין (Yeshua) ישוע (tonce) אידע (tonce) אחדא (tonce) דין אוע (that power) ואתפני (tonce) ואמנה (tonce) בחילא (that power) ואמר (tonce) מנה (who?) מנו (the crowds) למנו (the crowds) כנשא (the crowds) אונו (tonce) אונו (tonce) אונו (tonce) אונו (tonce) אונו (tonce) ואמר (tonce) אונו 
                     (you) אנת (see) אות (His disciples) תלמידוהי (to Him) אנת (& were saying) ואמרין (& were saying) אנת (& say?) אנת (You) לך (that is pressing against) דחבצין (the crowd) אנת (we) מנו (who?) מנו (you) מנו (you) מנו (ציי אנת (you) מנו (you) 
(had done) דנחוא (this) הרא (who) מנו (that He might see) דנחוא (He was) הוא (& gazing) הואר (de gazing) הוא (אוא להוא להוא שבר
  34
                      (your faith) הימנותכי (My daughter) ברתי (to her) לה (said) אמר (but) הו (he) הו (in peace) אמר (go) לה (has given you life) אחיתכי
                                                    (your disease) מו (from) מו (whole) הריתי (be) הריתי (be) חלימא
```



```
35
            (who were) אתו (they came) אתו (was speaking) הו (He) הו (& while) אתו (de the assembly) הו (of the ruler) בנושתא (of the house) דבית (now) דבית (why?) מותת (has died) מותת (your daughter) דברתך (the teacher) אנת (you) למלפנא (should trouble) מעמל (the teacher) אנת (you) למלפנא (should trouble)
                                   (which they spoke) דאמרו (the words) למלחא (heard) שָמָע (but) דין (Yeshua) ישוע
                                                          (of the assembly) כנושתא (the ruler) רב (to him) להו (& He said) ראמר (believe) תרחל (only) בלחוד (you will fear) לא (not) תרחל
                           (with Him) עמה (that he should go) לאנש (a man) אנא (allowed) שבק (& not) אלא (with Him) אבק (באול (& Yohanan) לאנש (Kaypha) באפא (Shimeon) ולינקוב (but) אלא (of Yaqob) דינקוב (the brother) אחוהי
    (of the assembly) כנושהא (chief) רב (of him who was) דהו (to the house) לביתא (& they came) ואתו
                  (& wailing) ובין (those who were disturbed) ובין (& He saw) ומיללין (& He saw) וחזא (& He saw)
      (are you) אנתון (disturbed) רהיבין (why?) מנא (to them) אנתון (& He said) ואמר (& He entered) ועל
      (she is) ה' (sleeping) מיתת (but) אלא (hás died) ה' (not) ה' (the girl) ה' (weeping) ובכין
                                (put out) אפק (but) דין (He) הו (at Him) עלוהי (they were) הוו (& laughing) ונחכין (of the girl) אור (the father) לאבוה (& He took) ורבר (all of them) הללוון (de entered) ועל (who were with Him) ועל (be mother) אור (the girl) עליתא (was) הות (where lying) ולהנון (the place) לאיכא
                                                                                                                                                                                       41
                                                                             (of the girl) דטליתא (by her hand) באידה (& He took) אודה (arise) מליתא (little girl) שליתא (to her) לה (& He said) אומר ואמר
                                        (a man) אנש (that not) דלא (strictly) אנון (them) אנון (& He commanded) ופקד (food) אנש (her) אנש (that they should give) דנתלון (& He said) למלעס (should relate) נדע (should relate) אנון (this) אנון (אונור (this) אנש (should relate) אנון (אונור (them) אנש (should relate) אנון (them) אנש (should relate) אנון (them) אנש (should relate) אנון (them) אנון
                                                                                                                                                                          Chapter 6
                                                                                        (&,came) אחא (there) מן (from) מן (& He went out) וארא (there) ונפק
                  (to the city) הלמרינתה (to the city) ווביקין (& staying close) הוו (to the city) לה (to the city) תלמירוהי
                                                                                 (He began) שרי (the Sabbath) שבתא (it was) הות (& when) וכד
                                          (who heard) בכנושתא (in the synagogue) למלפו (to teach) בכנושתא (למלפו
                                         (they were) אתרמרו (were amazed) אתרמרו (were amazed) אתרמרו (they were) אתרמרו (were amazed) להנא (from where?) אימכא (from where?) להנא (these things) הלין (to Him) הלין (from where?) אימכא (to Him) הוא הין (wisdom) הלין (is this) הוא (what?) הייך (that is given) הלין (that mighty works) הייך (should be done) באירוהי (by His hands) בהוון (by His hands)
                                                                                                       (the carpenter) נגרא (was) הוא (was) לא (not?) הוא (was) הנא
                                                                 ברה (the son) דמרים (de Mary) ואחוהי (brother) אווא (of Mary) ברה (the son) דמרים (the son) ואחוהי (de of Shimeon) ודיוסא (de of Shimeon) ודיוסא (de of Yehuda) ודיוסא (de of Yose) אחותה (de of Yose) לותן (with us) הא (de of Yehuda) הא (de of Yose) אחותה (de of Yose) הא (de of Yose) אחותה (de of Yose) הא (de of Yose) ולא (de of Yose) אחותה (de of Yose) אחותה (de of Yaqob) הא (de of Yose) ולא (de of Yaqob) אחותה (de of Yaqob) הא (de of Yaqob) ולא (de of Yaqob) אחותה (de of Yaqob) הא (de of Yaqob) ואחותה (de of Yaqob) ואחותה (de of Yaqob) ואחותה (de of Yaqob) ואחותה (de of Yaqob) וואחותה (de of Yaqob) ווואחותה (de of Yaqob) 
                                                                                                 (of Him) בה (they were) ומתכשלין (& suspicious) הוו
                                          (there is not) לית (Yeshua) שוע (to them) אלון (& said) און (in his city) און (if) אלא (except) אלא (who is despised) במדינתה (a prophet) נביא (ביא (a in his house) אחינוהי (& among) אחינוהי (& among) ובית (
                                                     (there) משכח (that He should do) רנעבר (He was) הוא (able) משכח (& not) ולא
```



```
אונגליון קדישא כרוזותא דמרקוס
                                                                                      (of their faith) הימנותהון (at the lack) בחסירות (He was) הוא (& astonished) ומתרמר (He taught) הוא (as joing around) בקוריא (as joing around) הוא נמתכרך (מתכרך (שמה) בקוריא (שמה) בקוריא (שמה) הוא (שמה) ומתכרך (שמה) הוא (שמה) בקוריא (שמה) בחסירות (שמה) הימנותהון (שמה) הוא (
                                 (that He would send) דנשרר (& He began) ושרי (His twelve) לתרעסרתה (& He called) לתרעסרתה
                                                 (to them) אנון (& He gave) אנון (two) תרין (two) תרין (them) אנון (that they may cast out) על (spirits) מנפתא (spirits) על (authority) על (מנא (בתא נקור) (אינא (בתא נקור) (בתקון (בתא נקור)) אנון אנון (בתא נקור) אנון (בתא 
                                                                                                  (they may take) נשקלון (that not) אנון (them) אנון (& He commanded) ופקד (a staff) אנון (perhaps) אן (except) אלא (on the road) אלור (anything) מדם (bread) אלור (& no) אלא (bag) ולא (no) לאור (only) בלחוד (them) בלחוד (them) במדם (them) בלחוד (them) בלחוד (them) בלחוד (a staff) אנון (anything) בלחוד (bread) בלחוד (a staff) בלחוד (a staff) בלחוד (bread) בלחוד (bre
                                                                                                                                                                                (& not) ולא (sandals) מלרא (they would wear) אלא (but) אלא
                                                                                                                                                                                                                              (tunics) תרתין (two) תרתין (they should wear) נלבשון
                                                                                                                                    (& not) אנתן (shall receive you) וקבל (not) אנתן (whoever) וכל (all) (from) (from) אנתון (uot) (when) אנתן (whoever) (whoever) (whoever) (when) אנתון (whoever) (when) אנתן (whoever) (when) מן (when) מא (shall hear you) (shake off) (shake off) (there) (the dust) אוא (shake off) (אוא (there) (אוא (to you) (אוא (say) אנא (and amen) (אוא (for their testimony) (אוא (in the day) אוא (מור א (whoever) אוא (for Sodom) לארום (tranquil) לאוון (whoever) (אוא (tranquil) אוא (that it shall be) אוא (אוא (whoever) (אוא (whoever) (whoever) (whoever) (whoever) (אוא (whoever) (אוא (whoever) (whoever) (when) (
                                                                                                                                                                               (that) הי (for city) לנודינתא (rather than) או (of judgment) דרינא
                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             12
                              (they should be converted) דנתובון (& they preached) ונפקו (& went out) ונפקו (they should be converted) וופקו
(& anointing) משחין (they were) הוו (casting out) מפקין (many) סגיאא (be evil spirits) (they were) הוו (they were) במשחא (with oil) במשחא (they were) במשחא (they were) במשחא (they were) במשחא (they were) במשחא (שור) במשחא (אור) במשחא (שור) במשח
                                                                                                           15
                                                                                                                                                                             (were) אנורין (others) אחרנא (others) אחרנא (that a prophet) ראליא (that a prophet) אוורנא (that Elia) ראליא (that Elia) אחרנא
                                                                                                                                                                                                                              (the prophets) איך (one) איך (like) איך (He is) מן (from) לביא
                                                                                                      (Yokhanan) יוחנן (he said) אמר (Herodus ) הרודס (but) דין (heard) שמע (when) כד
                                                                                                                                                                                                (he is) הו (His head) בסקת (cut off) בסקת (whose I) הו (He is) הו (the dead) מיתא (among) בית (from) מיתא (has arisen)
            (Yokhanan) ליוחנן (he seized) הוא (had) אחרה (sent) שרר (Herodus ) הרודס (for ) גיר (herodia) גיר (for the sake of) מטל (of prisoners) אסירא (in the house) בית (bound him) אסירא (whom he had taken) ביל (herodia) אחוהי (his brother) אחוהי (of Phillip) פיל (the wife) אנתת (therodia) אותר (herodia) אחוהי (herodia) אותר (h
                                                        (that not) אמר (to Herodus) להרודס (Yokhanan) גיר (for) גיר (had) גיר (said) שלים (of your brother) אחר (the wife) אחר (for you דתסב (for you) אחר (it is lawful) שלים (tit is lawful) אחר (for you) אחר (the wife) אחר (אונדער נוצא אונדער אונדער) אונדער (אונדער אונדער) אונדער (אונדער אונדער) אונדער (אונדער אונדער) אונדער (אונדער) אונדער) אונדער (אונדער) אונדער (אונדער) אונדער (אונדער) אונדער (אונדער) אונדער (אונדער) אונדער) אונדער (אונדער) אונדער (אונדער) אונדער) אונדער (אונדער) אונדער (אונדער) אונדער) אונדער (אונדער) אונדער) אונדער (אונדער) אונדער (אונדער) אונדער) אונדער (אונדער) אונדער (אונדער) אונדער) אונד
                                               (she) הרודיא (him) לחימא (threatening) לחימא (Herodia) לה (but) לה (she was) הרודיא (she was) הות (was able) הות (to kill him) ולא (to kill him) הות (she was) הות (she was) משכחא
                                                                                                                  (Yokhanan) גיר (of) הרודס (had been) הוא (afraid) החל (for) יוחנן (Herodus) הרודס (he was) הוא (that a man) הגברא (he had) הוא (known) הידע (because) און (he had) הוא (a righteous one) הוא הוא (he אם) הוא (מנטר (protected) הוא (he had) הוא (he had) הוא הוא (he had) הוא (he had
```


אונגליון קדישא כרוזותא דמרקוס

```
(in the house) בבית (Herodus ) הרודס (when) כד (notable) בבית (a day) אין יומא (& it was) והוא (for his nobles) הוא (he) הוא (made) עבר (a supper) השמיתא (of his birth) ילדה (of Galila) דגלילא (& the leaders) ולרשא (for the captains) ולרשא (was) ולרשא (cof Galila) ולרשא (was) (was
                                                      (she danced) רקדת (of Herodia) דהרודיא (the daughter) ברתה (& entered) ועלת (& those) ברתה (Herodus) לה (him) להרודס (& she pleased) ולאילין (& she pleased) ושפרת
                                              (that you shall ask) דתשאלין (anything) רמדם (to her) לה (& he swore) אתל (of my kingdom) רמלכותי (the half) לפלגה (to you) עדמא (to you) לכי (I shall give) אתל
                       (went out) מנא (to her mother) לאמה (& she said) ואמרא (went out) בקת (but) דין (she) הי (she said) אמרא (she said) אמרא (shall I ask him) אשאליוהי
                                                                                                                                                  (the head) דיוחנן (of Yokhanan) ביוחנן (the head) מעמדנא
                                                                      (with diligence) ברטילותא (she entered) עלת (& at once) ומחדא (מחדא (מחדא (want) אנא (to him) ברטילותא (the king) אנא (וווערא (to him) אנא (to him) אנא (to me) מלכא (that you shall give) דתתל (hour) שעתא (in this) בהדא (that you shall give)
                                                                                    (the baptizer) מעמרנא (of Yokhanan) דיוחנן (the head) השה (a dish) פינכא
                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       26
                                                                      (the executioner) אלא (the king) מלכא (sent) שדר (at once) אלא (but) אלא (the head) מלכא (that he shall bring) גרניתא (commanded) ופקד (his head) רשה (he cut off) אוניתא (de cut off) ואזל (of Yokhanan) רשה (ביותנן אוניתא (מודער) ואזל (שודער) אוניתא (מודער) ואזל (שודער) ואזל (מודער) ואזל (שודער) ואזל (מודער) וויינית (מ
                                                                                                                                            (of prisoners) אסירא (in the house) דיוחנן (of Yokhanan) בית
                                                                 (to the girl) לטליתא (& he gave) ויהב (on a plate) בפינכא (& he brought) ואיתי (to her mother) מליתא (gave) יהבת (girl) שליתא (and that) והי (to her mother)
                                                                (they took) שקלו (& they came) ואתו (his disciples) תלמידוהי (& heard) ושמעו (of burial) תלמידוהי (in a house) בבית (& they placed) וסמו (his corpse) שלדה
                            (Yeshua) ישוע (in the presence of) לות (the apostles) שליחא (& were gathered) ואתכנשו (whatever) או (everything) כל (Him) כל (they told) או (they had taught) ואמרו (whatever) או (whatever) (לפ everything) וכל (they had done) דעבדו
                                           (we shall go) לכון (you) אלהון (to them) להון (& He said) לכון (אסט) לכון (אסט) להון (& He said) לכון (אסט (& דברא (to the country) בלחודין (alone) אית הוו (to the country) גיר (for ) סגיאא (many) האזלין (there were) אית הוו (a little) ליל (for them) הוא (was) הוא (ak there not) ולית (to eat) אתרא (even) אתרא (a place) אתרא (to eat) לא (not) לא (even) אתרא (aplace) אתרא (to eat) לא (mot) לא (mot
                                                                                                                                                            (desolate) הורבא (to a place) לאתרא (& they went) ואזלו (by themselves) בספינתא (in a ship) בספינתא
                     (they were going) אולין (as) כד (as) אולין (them) אנון ($\&\$ saw) ($\text{many}$) אנון (them) סניאא ($\$ they ran) אולין ($\$ they ran) אנון (them) וביבשא (them) אנון (them) מן ($\$ they recognized) לתמן (to that place) כלהין (the cities) אוינתא (the cities) אוינתא (they ran) או
                            (great) סניאא (the crowds) נופק (seeing) אין (Yeshua) שוע (went forth) ונפק (they were) אין (for like) אייהון (on them) עליהון (they were) הוו (for like) אייהון (without) הוא (sheep) אייהון (sheep) דלית (sheep) לערבא (they were) אהון (they were) און (to teach) און (they were) הוא (they אייהון (they were) און (they were) הוא (they אייהון (they were) און (they were) הוא (they were) און (they were
       (to Him) לותה (came near) קרבו (advanced) סגיאא (the time) לותה (was) הוא (& when) וכד (that this) הוא (to Him) הנא (to Him) ואמרין (to Him) ואמרין (to Him) ואמרין (to Him) הנא (to Him) ואמרין (to Him) ואמרין (to Him) הנא (to Him) ואמרין (to Him) ואמרין (to Him) ואמרין (to Him) ואמרין (to Him) הנא (to Him) הנא (to Him) הנא (the time) אוני (the time) אוני (the time) אוני (the time) אוני (the time) לותה (the time) אוני (the tim
                                                                            (is advanced) סני (& the time) אתרא (desolate) חורבא (desolate) אתרא
```


The Holy Gospel Preaching of Mark

```
(to the market) אנון (that they may go) דנאזלון (them) אנון (dismiss) שרי (also to the villages) ולקוריא (that they may go around) דהרין (there is not) להנון (there is not) להנון (there is not) להנון (there is not) להנון (to eat) להנון (to eat) לואכל (anything) ניר (to them) גיר (to them) להאכל (to them)
                                                                                                                                         (them) להון (give) להון (to them) להון (said) להון (but) להון (He) אמר (to Him) להון (they were saying) למלעס (food) אמרין (you) אנתון (you) למלעס (of two hundred) דמאתין (shall we buy?) נזבן (shall we go?) נאזל (to eat) לחמא (to them) לחמא (bread) ונתל (give) להון (denarii) לחמא (bread) אותל
                                                                                             (see) הו (go) אמר (to them) להון (said) אמר (but) הו (He) הו (He) אמר (to you) אית (are) אית (loaves) הרכא (how many) לחמין (how many) אמרין (they were saying) לה (they looked) המשא (fish) לחמין (to were) ותרין (were) נונין (fish) המשא (fish) לחמין (loaves) הרין (were) אמרין (fish) לחמין 
                                                                                                        (everyone) לכלנש (that they seat) דנסמכון (them) לכלנש (& He commanded) ופקד (the grass) ממכין (would be sitting) על (those sitting) ממכין (those sitting) איל (ממכין ממכין ממכין (those sitting) איל (ממכין ממכין ממכין ממכין (ממכין ממכין ממכין ממכין (ממכין ממכין ממכין ממכין (ממכין ממכין ממכין ממכין ממכין (ממכין ממכין ממכין ממכין ממכין ממכין ממכין ממכין ממכין (ממכין ממכין ממכין
                                                                                                                                                    (were sitting) סמכין (those sitting) אסתמכו (\& they were seated) אסתמכו
                                                                                                                                                           (fifty) ורחמשין (& by fifty) מאא (hundred) מאא (by hundred) דמאא
(those) ונסב (those) הנון (those) הנון (those) לחמין (those) ותרין (w & took) ונסב (the bread) הנון (the bread) הנון (the bread) בשמיא (into heaven) וברך (the bread) וקבא (gazed) בשמיא (the bread) בעל (the bread) הנון (the bread) לתלמידוהי (the disciples) דנסימון (that they may set) לתלמידוהי (the disciples) לתלמידוהי (they divided) לכלהון (they divided) והנון (those) תרין (those) נונין (they divided) בלנו
                                                                                                                                                                                (& they were filled) וסבעו (all of them) כלהון (& they ate) ואכלו
                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            43
                                                                                                                                 (baskets) קופינין (the fragments) קציא (the fragments) קופינין (the fragments) (the fish) גונא (the fish) מלין (they were filled) מלין (when) מלין
                                                                                                                                                                                               (who ate) איתיהון (but) דין (were) הוו (they) איתיהון (men) איתיהון (thousand) אלפין (five) ארפין (the bread) לחמא
                                                                  (that they board) דנסקון (His disciples) לתלמידוהי (He urged) אלץ (& at once) ומתרא (to the other side) לעברא (before Him) קדמוהי (the ship) ונאזלון (the ship) לעברא (the multitude) עד (while) שרא (while) און לכנשא לבית-צירא (to Bayth-Tsayda) עד (while) לבית-צירא (the multitude) און לבית-צירא (while) און און לפנשא (while) און לבית-צירא (the multitude) און לא לא לבית-צירא (the multitude) און לא לבית 
                                                                                                                                                                                                                                                                                              (Ḥe had sent away) 왕기번 (& when) 기기
                                                                                                                                                                        (to a mountain) אזל (He went) לטורא (them) אנון (them) אזל אזל (אייר אַ
                                                                                          (the boat) ספינתא (but) דין (it had) הוא (when) כד (when) הוא (alone) דין (it had) הוא (when) איתיה הות (was) מצעת (in the middle of) מא (was) מצעת (was) מצעת איתיה הות (was) מצעת (was) מצעת (was) איתיה הות (was) מצעת (was) מצ
                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            על (on) ארעא (on) על
                                                                                             (that thay were laboring) דמשתנקין (them) אנון (& He saw) אנון (against them) גיר (for) לוקבלהון (they were rowing) כד (as) רדין (the wind) רוחא (they were rowing) דל ליקבלהון (as) (of the night) במטרתא (fourth) רביעיתא (in the watch) במטרתא (the was walking) דל (as) מהלך (Yeshua) שנו (to join them) אנון (the might) מיא (to pass by) דנעבר (the wanted) אנון (the sea) שנו (the sea) מיא (the might) מיא (the might) הוא (the might) הוא (the might) מיא (the might) הוא (the might) הוא (the might) אנון (the sea) אנון (the might) מיא (the might) הוא (the might) הוא (the might) אנון (the might) מיא (the might) הוא (the might) (the might) הוא (the might) (the 
                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            49
                                                                                                  (on) על (that He was walking) דמהלך (they saw Him) על (but) דין (they) הנון (that a vision) דין (to themselves) להון (& they thought) (the water) מיא (they cried out) וקעו (false or public) הול (He was) הול (He was) הול א
       (a moment) גיר (for) הזאוהי (saw Him) ודחלו (saw Him) גיר (for) איל (all of them) ובר (take heart) עמהון (with them) ואמר (with them) מלל (He spoke) עמהון (be afraid) אמל (not) ארא (I AM The Living God) אנא אנא (אנא אנא (I AM The Living God) אנא אנא אנא (אנא אנא אנא אנא (I AM The Living God)
                    (to join them) לותהון (& ceased) ושלית (in the ship) לספינתא (to join them) לותהון (& He came up)
```

The Holy Gospel Preaching of Mark


```
(in their souls) מתרמרין (wondered) ותהירין (they were) הוו (astonished) בנפשהון (& greatly) 252 (the bread) גיר (from) הוו (they recognized) הוו (they recognized) לא (not) גיר (for) אסתכלו (they recognized) הוו (their heart) מעבי (because) הוא (Him) הוא (was) מטל (their heart) מעבי (they had crossed to) מטל (they when) וכד (they that crossed to) מברו (of Genesar) אתו (to the land) לארעא (they came) דונסר (they came) אתו (they came) לארעא (they came)
```

And when they had crossed to the other side, they came to the land of Genesar.

Three Greek versions follow:

(WH) και διαπερασαντες επι την γην ηλθον εις γεννησαρετ και προσωρμισθησαν And when they had crossed over, they came to the land unto Gennesaret, and drew to the shore.

(BYZ) και διαπερασαντες ηλθον επι την γην γεννησαρετ και προσωρμισθησαν And when they had crossed over, they came into the land of Gennesaret, and drew to the shore.

(DSS) και τιαπερασαντες ηλθον εις γεννησαρετ και προσωρμισθησαν

And when they had crossed over, they came unto Gennesaret, and drew to the shore.

What is particularly interesting is the third Greek version; it is called 7Q5, and was found in Cave 7 with other Dead Sea scrolls in Israel. It is dated approx. AD 50. It and the two other versions represent each a valid translation of the Peshitta text, except for the last part "& they drew to the shore", which is not found in The Peshitta. The word "land", or "city" is sometimes not found in Greek where it is found in The Peshitta in conjunction with its name. The same phenomenon occurs in the LXX Greek translation of the OT, where the Hebrew word for "Land"- "eretz" occurs; The Greek drops it about 7% of the time. The Westcott and Hort text apparently drops the word four times of the twenty times it occurs in a place name in the NT. The Peshitta generally agrees more with the majority Byzantine text, but not infrequently sides with the Critical editions. It does not consistently follow any Greek text type, and frequently disagrees with all Greek texts. At the same time, it can usually be shown that the Greek versions are derived as translations from the Aramaic of The Peshitta.

7Q5 seems to have set a precedent for the other Greek texts. It looks as if it read The Peshitta with a different word order, the third, "Ebra" can mean, "the other side, the crossing, the region, to pass over, to draw near, to pass away" and fifth ("Area"-"land, earth, ground, soil"-probably the cognate for the English, "Area") words placed at the end of the sentence. They could easily be interpreted as "drew to the shore". These are the very two words that seem missing in the text at first; the third ("Ebra" - "other side") seems at first to have been missing in all the Greek texts; the fifth, ("Erea"-"land") seemed missing in 7Q5 and displaced in the other two.

Quite often, we see an apparent change in word order in various Greek versions as compared to The Peshitta. Nevertheless, 7Q5 looks like the first Greek exemplar, on which the other Greek texts built, following the interpretation- "προσωρμισθησαν" - "drew to the shore", and yet adding "επι την γην" ("to the land") before "Gennesaret", according to The Peshitta.

The discovery of 7Q5, (See Thiede's "The Dead Sea Scrolls", copyright 2000), means that the NT was translated very early into Greek, probably before AD 50. I have more analysis and comparison of Greek Mark with The Peshitta at my web site: http://aramaicnt.com

```
(the boat) כפינתא (from) מן (they went out) (they when) כדו (of the place) אנשי (the men) אנשי (recognized Him) אחרא (a moment) אנשי (son of) בר (son of) שעתה (a moment) אחרא (the men) אושרי (son of) בר (to bring) בכלה (to bring) הי (that) הי (that) ושריו (that) (they were carrying) למיתיו (they were carrying) שבידין (that) עבידין (who sick) שקילין (those) לאילין (they were carrying) הוא (they were) הוא (they might touch) האפן (they were) להוא (they might touch) האפן (they were) להוא (they were) להוא (they might touch) האפן (they were) להוא (they might touch) האפן (they were) הוא (t
```

Chapter 7

```
(& they gathered) וספרא (& they gathered) (& they gathered) לותה (Jerusalem) אורשלם (who had come) לותה (berusalem) אורשלם (who had come) (אורשלם (His disciples) אנשין (some) אנשין (when) אנשין (when) אנשין (who were eating) דאכלין (who were eating) דאכלין (berad) איריהון (who were eating) לא (משגן (their hands) איריהון (having washed) איריהון (abund fault) איריהון (page 109) איריהון (some) איריהון (some) איריהון (some) איריהון (berad) איריהון (some) (some) איריהון (some) (so
```

The Holy Gospel Preaching of Mark

The Greek texts exhibit some interpretation in verse two: "having defiled, that is unwashed hands". The Critical Greek text of Westcott and Hort has two words not found in the Majority Greek text, another verb is different in form from the majority text's participle, and the last verb, "Ememment" (emempsanto—"they found fault"), is missing completely, making the whole verse a dangling modifier, and not a sentence at all in Greek! If one were to argue that W&H are correct, then one must argue for a sentence (v.2-v.5) four verses long in Mark, which is highly unlikely, since his style is very terse and plain with simple sentences. The Peshitta has each verse as a complete sentence.

```
(& The Pharisees) ופרישא (the Judeans) גיר (for) יהודיא (all of them) ופרישא (wash) גיר (mot) און (if) הו (are) דבטילאית (who carefully) לא (if) הו (if) הו (because) איריהון (their hands) לא (mot) לעטין (their hands) האיריהון (the tradition) משלמנותא (they keep) דאחידין (the tradition) משלמנותא (mot) איריהון (the tradition) משלמנותא (mot) איריהון (mot) (mot) (mot) איריהון (mot) (m
```

```
(they bathe *) מורין (unless) אלא (the marketplace) שוקא (from) עמרין (from) עמרין (are) אית (are) אית (thet things) אית (many) אית (do eat) לעסין (not) אילין (the washings) אילין (that they may keep) דכסא (that they had received) ודמאני (wof beds) ורכסא (copper) אילין (wof vessels) ורמאני (wof pots) ורמאני (from) ורערסתא (wof pots) ורמאני (many) אילין (many) אילא (many) אילין (many) אילין (many) אילין (many) אילא (many) אילא (many) אילא (many) אילא (many) אילין (many) (ma
```

The different Greek texts have "baptize" –Majority text &, "wash"- Vaticanus and Sinaiticus (4th cent.). The Aramaic word "עמודין" can mean "baptize", "wash" or "bathe". Might this account for the Greek variants? If this were the only such place where this type of inter-language correlation occurs between Aramaic & Greek, perhaps not, but this is not the only place. There are hundreds such occurrences in The NT!

```
(& Pharisees) ופרישא (the Scribes) ספרא (& they asked Him) ושאלוהי (do walk) ארביין (your disciples) איך (Why?) מהלכין (Why?) איך (מנגא (why?) משלמנותא (but) איך (of the elders) משלמנותא (the tradition) משלמנותא (they are eating) איריהון (they are eating) ארביין (while) (while) ארביין (while) (while) ארביין (while) (wh
```

Here again, the Greek texts display variation, as in verse 2. The Majority Greek text has "ανιπτοις χερσιν" - "unwashed hands"; Westcott & Hort's text has "κοιναις χερσιν" - "defiled hands". Verse 2 in the Greek texts has both, seemingly in an attempt to interpret it correctly! "Unwashed" is the Peshitta's meaning; "Defiled" is the religious interpretation the Pharisees put on "Unwashed". The Greek texts seem to "interpret" various Aramaic words; another word for interpret is the Greek word "hermayneuo"- (i.e., "translate"). The Greek NT uses that very word six times with literal Aramaic phrases and words, which it then "hermayneuo"'s into Greek!

```
(prophesied) אתנבי (the prophet) להון (to them) שפיר (to them) אתנבי (said) אמור (but) דין (He) הוא (pretenders) אבי באפא (the prophet) גווא (Eshaia) אשעיא (of you) עליכון (עליכון (עליכון (שיטיא (the prophet) ביא (people) הנא (people) איך (it is written) דין (just as) הנא (poople) איך (it is written) דין (just as) (it is written) לוין (just as) הוא (it is written) לוין (itheir heart is) אוני (me) לוין (honoring) הוא (ithey teach) בהלין (as) כו (to Me) לי (they pay reverence) וההלין (doctrines) אישא (of men) אנשא (of the children) הוא (of men) אנשא (of the commandments) הוא (doctrines) אישא (ithe commandments) ביך (you forsake) הוא (washings) ביך (for אנהא (you) ההלין (washings) המוך (washings) הוא (washings) הוא (שפיר (washings) הוא (washings) הוא (שפיר (washings) הוא (washi
```

Three very old (5th - 6th cent.) Greek mss. agree with The Peshitta reading "that you may <u>establish</u> your traditions". The other Greek mss. have "that you may <u>keep</u> your traditions".


```
paa, pá fut. paa., act. part. plá, مُنصُد , verbal adj. مِن مُلْم , see above. a) to rise,
  arise, esp. الكيام from sleep; from death;
                  pre-existent. ETHPA. proll to be
                  established, strengthened, confirmed, ratified, to able as a promise; also to stand by, keep to
                 come to pass; to be erected; to be appointed; one's word, the law, with or or to
The Aramaic root word "Qam" has both meanings- "keep" and "be established". Can it be that all of them got their readings from
                The Peshitta's Aramaic?
                                              (& your mother) מושא (your father) דיקר (to honor) דיקר (said) אמר (for) מושא (Moshe) מושא (he shall die) מותא (the death) נמות (the death) ומן (whoever) לאבא (reviles) לאבא (whoever) ומן (the death) נמות (the death) נמות (the death) ומן (the death) ומן האבא (to honor) לאבא (אור לאמא המצחא המ
                                                                     (a man) גברא (saying) (if) אנתון (are) אנתון (saying) אנתון (but) דין (you) אנתון (anything) אנתון (my offering is) קורבני (to his mother) או (or) א (to his father) לאבוהי (you shall gain) תאתר (that from me) דמני
                                                                                                   (that he should do) דנעבד (him) אנתון (vou) אנתון (allow) שבקין (anot) אנתון (his mother) או (or) או (for his father) אבוהי (anything) מורם
                                                                        (because of) מטל (of God) דאלהא (the word) מלתא (you are) ומסלין (& rejecting) מטל (& that are like) משלמנותא (that you deliver) דאשלמתון (the traditions) משלמנותא (you are) מיארא (doing) עברין (many things) מניאתא (these things)
                                                                                      (& He said) אישוע (all) כלה (to the crowds) לכנשא (Yeshua) ישוע (& called) ואסת (& understand) שומעוני (all of you) כלכון (hear Me) שומעוני (to them) להון
                                                                                         לית (there is not) מדם (anything) דלבר (outside) מן (of) ברנשא (there is not) לית (defile) מסיב (that can) דלבר (him) דלבר (also enters) מסיב (that) (that) (from him) אלא (that proceeds) דום (the thing) מדם (except) אנשא (of man) אנשא (a son) לבר (defiling) הוו (that) הוו (that) הוו (that) אושא (a son) לבר (defiling)
                                                                                     (let him hear) נשמע (that hears) דאית לה (has) ארנא (whoever) מן (whoever) דאית לה
                                                                                        (the house) לביתא (Yeshua) של (entered) על (but) דין (when) כד (when) אל (His disciples) מון (they asked Him) שאל (the crowds) על (from) מתלא (parable) מתלא (about) על
                                                       (are?) אנתון (you) אנתון (even) אר (so) אהכנא (so) אנתון (He said) אמר (He said) אנתון (outside) הכנא (that from) המן (thing) מהם (that every) אנתון (you) אנתון (knowing) אנתון (not?) לא (him) הבען (defile) אנשא (of man) אנשא (a son) הבר (entering) עאל (entering) אנשא (a son) אנשא (משכח הבר (שאל אונשא הבר) אנשא (משכח הבר) אנשא (מש
                                                                            (his belly) לכרסה (but) אלא (enters) אאל (his heart) ללבה (it) לכרסה (because not) דלא (which purifies) דמדכיא (in excretion) בתדכיתא (& is discharged) ומשתדא (foods) מאכולתא (all) מאכולתא
                                                                                                   (a son of man ) ברנשא (from) מְד (that proceeds) הין (but) דין (the thing) מדם (of man (defiling) אנשא (a son) הו (that) הו (that) הו (that) הו (that) הו (that) הו (that) הו (מכיב (defiling) לבר (defiling)
                                                                        (from) אנשא (of the children) דור (from) מן (from) לגו (from) גיר (from) מן (from) לבא (from) דור (within) אנשא
                                                                                                                                    (adultery) גורא (evil) בישתא (ideas) גורא (proceed) נפקן (murder) גורא (theft) גובותא (fornication) גונותא
                                                       (evil) בישתא (an eye) עלובותא (harlotry) אחנותא (deceit) נכלא (wickedness) בישתא (greed) עלובותא (senselessness) שבהרנותא (blasphemy) שבהרנותא (till שבהרנותא (blasphemy) שבהרנותא (senselessness)
                                                                                                                                                                                                                                        23
                                                                                                         (are) הלין (within) לגו (from) מן (evils) בישתא (all) בישתא (these) הלין (a son of man ) להרנשא (him) הל (& are defiling) ומסיבן (proceeding) נפקן
```

The Holy Gospel Preaching of Mark


```
24
(Him) אנש (would know) נדע (that a man) צבא (had) הוא (He wanted) אנש (that a man) צבא
                                                                                                                             (to be hidden) דנמשא (He was able) ולא (& not) אשכח
                                                        (certain) אנתתא (a woman) אנתתא (heard) שמעת (for) ניר (at once) מחרא (a spirit) (daughter) לברתה (about Him) הות (whose) דאית (about Him) לברתה (מטלתה (a spirit) אות (daughter) לברתה (אות היות (daughter) לברתה (about Him) לברת
                                                שנפתא (unclean) ואתת (& she came) בפלת (falling) קדם (& she came) רגלוהי
                                                      (from) מן (a pagan) דין (was) איתיה הות (a woman) אנתתא (but) דין (she) הי
                                                (of Him) בוניקא (she was) הות (& begging) ובעיא (of Surya) דסוריא (Phuniqa) בוניקא (her daughter) ברתה (from) מנה (the demon) שארא (that He would cast out) דנפק
            (first) שבוקי (Let) שבוקי (Yeshua) שנוע (to her) אמר (& said) ואמר (right) אומר (for (it is) הות (not) אל (the children) בניא (be filled) בניא (to the dogs) דנסבעון (to the dogs) דנסב (to the dogs) דנסב (to the dogs) דנסב (to the dogs) אומר (to the dogs) דנסב (t
                                                               (to Him) לה (& she said) אין (answered) ענת (but) ענת (she) אין (she (under) אין (from (the dogs) אין (even) אך (wy lord) מרי (Yes) מרי (from the children) ארכלין (the crumbs) פתורא (eat) אכלין (the table) פתורא (the table) אין נאפר ארכלין (the table) אין נאפר ארכלין (the table) ארכלין (the table
                                                                    (to her) לה (to her) ישוע (to her) זלי (Go) מטל (said) אמר (said) אמר
                  (your daughter) ברתכ' (from) מן (the demon) לה (has gone out) ברתכ' (saying) מלתא (your daughter) נפק
       (while) כד (her daughter) ברתה (& she found) ואשכחת (to her house) לביתה (& she went) כד (the demon) שאדה (from her) מנה (while) בערסא (lying) בערסא (lying) בערסא (lying) בערסא (the demon) ונפיק
                            (of Tsur) אישוע (the coast) תחומא (from) מן (Yeshua) ישוע (went out) בפק (again) תוב (of Galila) ואתא (to the sea) לימא (& He came) אואתא (& Tsidon) ודצידן (of Ten Cities) דעסרת-מדינתא (in the coast) בתחומא
                                                                                                                                                                                                                                                              32
                                            (a deaf man) ארתיו (to Him) לה (& they brought) ואיתיו (& begged) איד (who was dumb) פאקא (a certain) הוד (hands) מנה (upon him) עלוהי (that He would lay) דנסים (they) מנה (they) מנה (they) מנה (שות) איד (they) מנה (שות) מנה (שות) איד (שות) מנה (שות) מנה (שות) איד (שות) מנה 
                             ונגרה (the crowd) מן (from) כנשא (the crowd) בלחורוהי (alone) וארמי (w put) אונגרה (the crowd) בלחורוהי
     (his tongue) באדנוהי (this fingers) ורק (and spat) ורק (in his ears) ללשנה (His fingers) צבעתה
                                                                                                    (& He groaned) ואתתנח (into heaven) בשמיא (& He gazed) והר (Be opened *) אתפתח (* He said) אתפתח (* He said) ואמר
```

* TIPIN - "Ethpathakh", "Be opened", is <u>transliterated in all Greek mss. and then translated into Greek</u>. This is just another of many such cases in all known Greek mss. of the Gospels and Acts. The Peshitta has <u>no cases</u> of transliterating Greek phrases with a translation following.

What is difficult to account for is that there are any translations of Aramaic into Greek accompanying a transliterated Aramaic word or phrase, assuming the Greek to be the original.

There are many more transliterations which are simply left alone; no translation follows. "Raca", "Mammon", "Corban", "Maranatha", "Gehenna", etc.

The inclusion of those contained in The Greek beg the question: Where is the original Aramaic?

The many other tell-tale Aramaic words- over two hundred total occurrences in the Greek NT, suggest Aramaic sources which occasionally posed a challenge to a translator, hence the puzzling transliterations: "Beelzebub", "Belial", "Raca",

"Maranatha", "Mammon", "Corban", all of which are unexplained and untranslated. They are not Greek words. They are all Aramaic —"Belial" is Hebrew. So also for the Hellenism "Satanas", from the Aramaic, "Satana". The LXX always translates The Hebrew "Ha Satan" with the Greek "Diabolos", except in 1 Kings 11:14, where it transliterates "Satan" as "Satan" (not "Satana") twice. The Greek NT translates the Aramaic "Satana" with the Greek "Diabolos" about half the time, and the other half uses the Aramaic word "Satana" in Greek letters. The Aramaic "Satana" occurs 36 times in the Majority Greek text in twelve books from Matthew to Revelation!


```
(& was released) אתפתח (his ears) אדנוהי (were opened) אתפתח (& in that moment) ובה בשעתא (distinctly) אתפתח (a bond) אסרא (a bond) דלשנה (a bond) ומלל
      (they should tell) אנון (not) אנון (that a man) דלאנש (them) אנון (& He warned) וזהר
            (that which) הוא (warned) מזהר (that which) להון (& as much as) וכמא
                    (were) הוו (proclaiming it) מכרזין (the more) הנון (they) יתיר
  (& they were saying) ואמרין (they were) הוו (astonished) מתדמרין (& exceedingly) ויתיראית
                 (He has done) עבר (beautifully) שפיר (thing) מדם (that every) דכל
                  (to hear) דנשמעון, (He has made) לחרשא (the deaf) עבד (to speak) דנמללון (was speaking) וורלא (& him who not)
```

Chapter 8

```
(great) כניאא (a crowd) כנישא (when) כד (days) יומתא (but) יומתא (in those) בהנון אית הוא (anything) אית הוא (was) אית הוא (there was) אית הוא (His disciples) לתלמידוהי (He called) קרא (to them) אומר (to them) אומר (& He said) אומר (to them) אומר (was) להון (אמר (was) אית הוא (אמר (was) אית הוא (אמר (was) אית הוא (was) אי
                  (when) כד (them) להון (I) אנא (that send away) דשרא (it is) הו (& if) ואן (א if) ואן
                  (they will faint) עיפין (to their houses) צימין (they are fasting) צימין
                        (among them) גיר (for) אנשא (in the road) אור באורחא
                                                  (have come) אתיאין (afar) רוחקא (from) מן
                                (His disciples) לה (to Him) לה (were saying) אמרין
(in the desert) אימכא (here) אימכא (is able) משכח (from where?) אימכא (from where?) אימכא
         (all of them) כלהון (for these) להלין (bread) לחמא (to supply enough) דנסבע
         (are) אית (loaves) לחמין (how many?) לחמין (them) און (asked) אית (seven) און (to Him) להמין (they were saying) אמרין (to you) לכון (to you) אמרין
           (on) על (to recline) דנסתמכון (the crowds) לכנשא (& He commanded) ופקד
    (over them) אליל (& also) או (a few) קליל (fish) נונא (& there were) ואית הוו (them) אנון (that they may set out) אנון (& said) אנון (He blessed) ברך
                    (& they ate) ושכלו (& they were filled) וסבעו (& they ate) ואכלו
         (baskets) שבעא (seven) אספרידין (the leftovers) תותרא (the leftovers) דקציא
                             (men) אנשא (but) דין (there were) איתיהון הוו (thousand) איך (four) ארבעא (about) איך (who ate) דאכלו
                    (at once) אנון (& came up) וסלק (them) אנון (& He sent away) מחרא (& came) אנון (His disciples) תלמירוה (with) עם (to the ship) לספינתא (of Dalmanutha) דרלמנותא (to the region) אמרא
   (the Pharisees) למבעא (& they began) ושריו (the Pharisees) ברישא (& they came out) ונפקו
        (from) מן (a sign) אתא (Him) לה (they were) מן (a sking) שמה (with Him) שמה (with Him) מון
                                            שמיא (heaven) כד (while) מנסין (tempting) לה
                                                                                                       12
                 (why?) מנא (& He said) ואמר (in His Spirit) ברוחה (& He groaned) ואתתנה
```


אונגליון קדישא כרוזותא דמרקוס

```
(amen) אמין (this) הדא (generation) שרבתא (a sign) אתא (does seek) בעיא (shall be given) אמר (that not) דלא (to you) דלא (say) אמר (this) אמר (to generation) לשרבתא (a sign) אתא (to it) אתא (to it) אתא (this) את (this) אתא (this) אתא (this) אתא (this) אתא (this) אתא (this) אתא (this) את (t
                                            (the ship) אנון (boarded) נסלק (them) לספינתא (He left) אנון (other side) עברא (to that) להנ (they went) אנון (אולו
  (for one) אהרא (& except) ואלא (bread) לחמא (to take) דנסבון (they had forgotten) וטעו
      (in the ship) לית (there nothing) הוא (was) עמהון (with them) בספינתא (there nothing) גריצתא
                                            (to them) אנון (& said) אנון (them) אנון (& He commanded) ופקד
        (of the Pharisees) אוֹדהרו (the leaven) מן (of) חמירא (beware) אוֹדהרו (Behold) מוֹ
                                                                          (of Herodus) המירה (the leaven) ההרודס (& of) ומן
                               (another) אם (with) עם (one) אה (they were) הוו (& reasoning) ומתחשבין
      (for us) ל (there is not) לית (it is because bread) להמרין (& they were saying) דלחמא (kthey were saying) לו
               (why?) אנתון (to them) להון (& He said) אנתון (knew) אנתון (there is no) להון (that bread) אנתון (are you) אנתון (considering) דל (that bread) אנתון (are you) אנתון (there is no) דל (mow) להשא (onot?) אנתון (for you) לכון (are you) אנתון (are you) אנתון (are you) אנתון (to you) עדכיל (the heart) אנתון (the heart) לבא (still) עדכיל (to you) אות (is) אית (is) אית (is) אית (is) לכון (is) אית (is) א
   (you are) אנתון (seeing) ולא (with you) אית (are) אית (are) אית (with you) ולא (with you) אנתון (you are) אנתון (hearing) אלית (with you) ולא (with you) אית (are) אית (are) אנתון (with you) אנתון (with you) ולא (wou are) אנתון (wou are) ולא (wou are) אנתון (wou are) אנתון (wou are) אנתון (wou are)
                                     (I broke) קצית (loaves) לחמין (five) אמשא (those) כד (when) הלין (how many?) לחמין (thousand) אלפין (for the five) מלין (they were full) (after) כד (after) מלין (baskets) קופינין (baskets) באינין (לווא שריי שליין (baskets) מלין (they were full) כד (אור) מלין (שליין לווא שליין שליין (שליין לווא שליין שליין (שליין לווא שליין) מליין (שליין) מליין מליין (שליין) מליין (שליין) מליין מליין (שליין) מליין מליין
               שקלתון (they were saying) אמרין (did you take up) לה (twelve) שקלתון (did you take up) שקלתון
         (to the four) להון (the seven) שבעא (the seven) לארבעא (to them) לארבעא (the said) אמר (of fragments) אלפין (baskets) אלפין (to them) אספרידין (the said) רמא (thousand) אלפין (thousand) אלפין (thousand)
                                                               (did you take up) שקלתון (they were full) מלין (when) כד
                                                                                                      (seven) שבעא (they were saying) אמרין
                                 (not) אמר (How is it?) להון (to them) להון (He said) אמר (you are) אנתון (understanding) מסתכלין (this hour) להשא (until) מדומא
      (to Him) לביתצידא (& they brought) ואיתיו (to Bayth-Tsayda) לביתצידא (& He came) אווארא
                                       סמיא (a blind man) ובעין (from Him) הוו (they were) מנה
                                                                                                    (him) לה (that He would touch) דנקרוב
    (& took him) אפקה (of the blind man) דסמיא (the hand) אידה (& He grasped), ואפקה
                         (in his eyes) מֹן (outside) דריתא (the town) ורק (of) בעינוהי (outside) לבר
      (ke saw) אירה (what) דמנא (& He asked him) ושאלה (His hand) אירה (& laid on) וכם
                    (of men) אנשא (children) אנא (see) אוא (& he said) אושא (He gazed) אר (that are walking) אילנא (trees) אילנא (like) אילנא
(neither) אף לא (& He said) ואמר (to his house) לביתה (& He sent him) ושדרה (will you tell) האמר (will you enter) לקריתא (to the town) תעול (will you enter) לאנש (a person) בקריתא
    (to the villages) לקוריא (& His disciples) ותלמידוהי (Yeshua) לקוריא (went out) ונפק (He was) הוא (& asking) ומשאל (of Qasria-D'Phillipus *) הוא
```

The Holy Gospel Preaching of Mark

אונגליון קדישא כרוזותא דמרקוס

(to them) להון (& He said) אמר (in the road) באורחא (His disciples) לתלמידוהי (Who I am) אמרין (the people) אנשא (about Me) עלי (are saying) מנו (what is it?)

Qasria-D'Phillipus means "Phillip's Caesarea".

```
(what is it?) אמר (vou) דין (vou) אנחון (Yeshua) שוש (to them) אנחון (& said) אמר (answered) אנחון (Who I am) אנחון (about Me) עלי (vou) אנחון (are saying) אמרין (are saying) אנחון (You) ואמר (& he said) ואמר (Shimeon) שמעון (The Living One) ברה (the Son *) דארהא (The Messiah) ברה (the Son *) ברה (the Son *) ברה (the Son *)
```

```
The Greek texts do not have, "The Son of The Living God".
                                                                                               (that to a person) דלאנש (them) בהון (& He admonished) וכאא (about Him) אלוהי (they should speak) נאמרון (not) אל
                     (that was prepared) דעתיד (them) אנון (to teach) למלפו (He) אוו (& began) ושרי (de) אנון (many things) אנון (that He would suffer) דעושא (of Man) אווי (the Son) הו (He) הו (בה (the Son) דעושא (the elders) קשישא (from) אווי (the elders) וביסתלא (the would be rejected) אווי (the would be killed) פפרא (de) (פרא (days) ונתקטל (the priests) ולתלתא (He would rise) ולתלתא (the would rise) (days) יומין (the would rise) ולתלתא (the would rise) אווים (לשום אווים ביסטור)
                                              (He was) הוא (speaking) ממלל (the word) מלתא (in the open) אבלא (& an eye) ועין
                            (Him) בת (to rebuke) א' למכאו (& he began) ושרי (Kaypha) (& took Him aside) בת (Him) בת (to rebuke) איז (לוכאא
"Ayn b'gla" ("eye in the open") is an Aramaic idiom meaning "publicly", "openly", "clearly".
                                     (at His disciples) בתלמידוהי (ke gazed) וחר (turned) אתפני (but) דין (He) (go) לו (go) אתפני (Shimeon) בשמעון (rebuked) איז (אמר (for not) דלא (Satan) סטנא (behind Me) לבסתרי (you) לבסתרי (of men) אנת (of the children) אלא (of God) אנשא (reason) אנת (you) דאלהא (you) אלא (behind Me) אנשא (reason) אנת (you) דאלהא (you) אלא (you) אנשא (reason)
                             (His disciples) ישוע (with) עם (the crowk) לכנשא (Yeshua) ישוע (& He called) וקרא (& He called) לכנשא (is willing) לכנשא (to them) מן (to them) רצבא (A He said) ואמר (himself) בנפשה (let him renounce) ונשקול (after Me) בתרי (& let him come) ונשקול (& let him take up) ונשקול (& let him take up) ונשקול (בוד האום) ונשקול (בוד האום) ונשקול (בוד האום) וושקול (בוד האום) בוד האום) בוד האום (בוד האום) בוד האום) בוד האום (בוד האום) בוד האום (בו
                           (that he should save) דנר (for) דנר (is willing) ביל (whoever) מן (everyone) כל (his life) בבא (who will lose) דנובר (we everyone) נפשה (his soul) נובריה (will lose it) נובריה (his soul) נובריה (will lose it) נובריה (his life) ופשה (אונבר הביה של הביה וויד הביה ווי
                                                                          (he will save it) נחיה (My gospel) מטלתי (for Me) מטלתי (for Me) ומטל
                                                                          (if) גיר (for) נתעדר (is benefited) ברנשא (for) גיר (How?) מנא (the should gain) ברנשא (the whole) כלה (the world) נאתר
                                                                                                                                                    (he should lose) נחסר (& his soul) ונפשה
                                                                                           (shall give) נתל (what?) מנא (or) או (or) מנא (for his soul) דנפשה (exchange) תחלופא (a son of man ) ברנשא
                                                                                         כל (everyone) גיר (for) דנבהת (who shall be ashamed) בי (for) כל
                                                                    (this) בשרבתא (in generation) בשרבתא (chis) הדא (this) ובמלי (this) בשרבתא (in generation) בשרבתא (cof my words) ובמלי (sinning) ונירתא (sinning) ונירתא (sinning) בהת (of him) באנשא (of Man) נבהת (of Man) בה
                                                                  (of His Father) אבוהי (in the glory) בשובחא (He comes) אחא (whenever) מא
                                                                                                                                                 עם (with) מלאכוהי (His angels) קדישא (with) עם
```


אונגליון קדישא כרוזותא דמרקוס

The Holy Gospel Preaching of Mark

(I) אמר (amen) אמר (to them) להון (He) אוא (& said) אמר (who are standing) דקימין (men) אנשא (that there are) אין (to you) (until) אין (death) מותא (shall taste) נטעמון (who not) דארה (here) ערמא (of God) דארה (the kingdom) מלכותה (with powerful works) בחירא (that is coming) דארת (with powerful works) בחירא (that is coming) (Yeshua) ישוע (led) דבר (days) ומין (six) א שתא (& after) ובתר (took up) וליוחנן (& Yokhanan) וליעקוב (& Yaqob) וליעקוב (Kaypha) לכאפא (by themselves) לטורא (to a mountain) רמא (them) בלחודיהון (them) אנון (them) לטורא (to their eyes) לעניהון (& He was transfigured) ומזהר (was) הוא (was) לבושה (was) ומזהר (was) אוח (& shining) ומזהר (of men) אושא (the sons) דבני (in a manner) איכנא (snow) איך (like) איך (very) איך (are not able) אושר (not) ארעא (in the earth) ארעא (to whiten) למחורו (& Moshe) ומושא (Elia) אליא (to them) להון (& appeared) ואתחזיו (Yeshua) ממללין (with) עם (they were speaking) ממללין (while) כד (beautiful) שפיר (Rabbi) ביל (Kaypha) אלה (to him) לה (& said) שפיר (we should be) גהוא (that here) דהרכא (to μ s) לו (it is) הוא (one) או (for You) לו (tabernacles) (מטלין (three) הרא (& let us make) ונעבר (one) או הרא (one) הרא (one) ולאליא (& for Elia) הרא (one) ולאליא ((what) אוא (he) הוא (knew) דין (but) דין (not) לא (not) אלא (in awe) איתיהון (they) היו (were) גיר (the said) איתיהון (the אמר (he said) ברחלתא (a cloud) עליהון (it was) הות (& a shelter) ממטלא (a cloud) ענגא (& there was) והות (My Son) ענגא (This is) הוו (that said) המה (the cloud) ענגא (from) ענגא (& a voice) וקלא (hear) שמעו (Him) הביבא (The Beloved) לה (the disciples) שליא (gazed up) חרָו (afterward) כד (the stillness) מליא (& from) ומן ((Yeshua) לישוע (except) אלא (they saw) דישוע (not) לאנש (a man) לאנש (with them) עמהון (alone) בלחודוהי (commanded) מפקד (the mountain) מורא (from) מורא (they descended) ג'ותין & when הוא (anything) באנש (they shall tell) אין (not) אין (that a man) דראנש (to them) הוא (He) אהון (He) אווא (He) אווא (He) אווא (דראנש (He) אווא (that they saw) אלא (but) אל (but) אלא (that they saw) דקם (the Son) ברה (the dead) מו (from) מו (of Man) אלא (dead) ארנשא 10 (& inquiring) בנפשהון (in themselves) למלתא (the statement) בנפשהון (& they seized) ובעין (that when) למלתא (statement) בנפשהון (what?) דמנא (they were) הוו (they were) דמנא (what?) הוו (what?) דמנא (they were) (the dead) מיתא (among) בית (from) מיתא (He rises) דקם (& they were saying) ומשאלין (they were) הוו (asking) לה (the Scribes) אמרין (are saying) אמרין (therefore) הכיל (why?) הכיל (first) דאליא (come) דאליא (must) ולא (that Elia) לה אמר (first) אמר (comes) אמא (Elia) אליא (to them) להון (He said) אמר (& just as) אמר (he may restore) נתקן (that all things) דכלמדם (much) על (it is written) דאנשא (the Son) ברה (about) על (it is written) כתיב (& he will be rejected) ונסתלא (he will suffer) נחש (about him) עלוהי (it is written) דכתיב (the disciples) לות (to) חלמידא (He came) אתא (& when) כוכד (great) אוא (the crowds) לות (among them) לותהון (He saw) כניאא (He saw)

אונגליון קדישא כרוזותא דמרקוס

```
(with them) עמהון (debating) דרשין (when) אם (& the Scribes) וספרא
                                                                                                                                            15
                                               (the crowds) שעתה (all) כלה (a moment) שעתה (& son of) ובר
                                      (& they ran) ורהטו (& they, were astounded) וון (saw Him) הואוהי
                                                                                       (peace) בשלמה (they invoked) שאלו
                                                              (the scribes) לספרא (He was) הוא (& asking) ומשאל
                                            (with them) ענוהון (are you) אנתון (debating) מנא (what?) מנא
                                    (& said) אמר (the crowds) בנשא (from) מן (one) אחר (answered) וענא
                  (who is) איתית (unto You) לותך (my son) ברי (I brought) איתית (Teacher) מלפנא (is speaking) איתית (a spirit) ברי (to him) ממללא
                                                                                                                                            18
               (him) הבמא (it throws) דמדרכא (it comes upon) לה (whenever) או (it throws) דמדרכא (whenever) לה
        (& he wastes away) ויבשׁ (his teeth) שנוהי (& he gnashes) ומרעת (& beats him) ומרעת (that they might cast it out) דנפקוניהי (to Your disciples) לתלמיד, (& I spoke) ואמרת
                                                                                        (they were able) אשכחו (& not) ולא (k not) ולא
                                                                                                                                            19
(saw Him) הזתה (& when) וכד (to Him) אותה (& they brought him) ואיתיוהי
          (the spirit) בר (son of) שעתה (son of) הבטתה (the spirit) ונפל (the spirit) ארעא (the spirit) ומתבעק (was convulsed) ומתבעק (on ארעא (on ארעא (on of)) ומתבעק
                                                                                                             (& he foamed) ומרעת
                                         (how long?) לאבוהי (Yeshua) ישוע (asked) ישוע (asked) לאבוהי
                               (it is) הא (that thus) דהכנא (from) מן (now) הו (a time) הו (to him) לה (this childhood) זבנא (from) מן (now) מן (to Him) הו (he said) אמר (he said) לה (to Him) הא (to Him) מן הוא (to Him) אמר (to Him) לה (to Him) הא (to Him) מן (to Him) מן (to Him) אמר (to Him) אמר (to Him) הו (this childhood) אמר (to Him) הו (that thus) אמר (to Him) הוא (that thus) הוא (this thus) הוא (this childhood) הוא (this childhood
                            (into fire) ארנורא (it has thrown him) ארנורא (many) ארנורא (& times) וובנין (but) אלא (that it may destroy him) ארא (& into water) ובמיא
                                                  (anything) במשכח (cán do) אנת (anything) מדריני
                                                                                      (on me) עלי (& have mercy) אילי (אתרחם
                                                                                                                                            23
                                (you are) אנת (able) משכח (if) אן (Yeshua) ישוע (to him) אמר (said) אמר (can) לה (thing) מים (every) כל (that you shall believe) דתהימן
                                                          (who believes) דנהוא (to the one) למן (happen) דנהוא
          (of the boy) שעתה (his father) אבוהי (cried out) קעא (a moment) שעתה (& son of) ובר
                                             (I) אנא (believe) מהימן (& said) ואמר (he wept) אבא (while) כר
                                        מרי (my lord) עדר (help) לחסירות (the lack) הימנותי (my lord)
                     (spirit) אוא (to it) לה (& He said) ואמר (unclean) אוא (spirit) ברוחא (spirit) אוא (dear) לה (that not) אנא (load) אנא (dear) אנא (dear) ממלללא (from him) אנא (go out) פוקי (you) אנא (am) אנא (commanding) אנא (him) העליי (you shall enter) לא (and again) ותוב (אוער מונה) מאון אינא (spirit) ותוב (אוער מונה) מאון אנא (אוער מונה) אוא (
                                                                                                                                            26
                 (& pounded him) ושחקה (greatly) סגי (that) הו (demon) אשרא (& screamed) וקעא (so) איך (a dead person) מיתא (like) איך (& he was) איך (went out) והוא (that was dead) דמית (were saying) והוא (many) דסגיאא (many) באמרון
                                                                                                                                            27
                                                                   (take him) אחדה (Yeshua) ישוע (but) דין (did) הו
(& raised him up) ואקימה (by his hand) באידה
              (Yeshua) ישוע (the house) דין (but) דין (entered) על (when) כד (among themselves) בלחודיהון (His disciples) שאלוהי (they asked Him) באלוהי
```


אונגליון קדישא כרוזותא דמרקוס

```
(to cast it out) חנן (we) למפקותה (we were able) אשכחן (not) למנא (we) חנן (Why?) למנא
                                                                                              (in anything) במרם (sort) גנסא (this) אמר (to them) להון (He said) אמר (except) אלא (come out) למפק (can) משכח (not) אלא (& by prayer) (by a fast) בצומא (בצלותא (בצלותא הבצלותא בצומא בצומא הבצלותא בצומא הבצלותא (בצלותא הבצלותא בצומא בצומא בצומא הבצלותא הבצלותא (בצלותא הבצלותא בצומא בצומא בצומא בצומא בצלותא הבצלותא בצומא בצומא בצלותא הבצלותא בצלותא בצומא בצלותא בצלות בצל
                                                                        (passing through) עברין (there) מן (from) מן (He went out) (& when) וכד (wanted) גובא (& not) בגלילא (Galila) בגלילא (they were) בגלילא
                                                                                                                               (Hé) הוא (would recognize) נרע (that a man) בהוא (Hé) הוא
           (to them) גיר (He was) הוא (His disciples) לתלמירו,הי (He was) להון (teaching) מלף
                                                       (into the hands) דאנשא (Will be delivered) משתלם (of Man) באידי (The Son) דברה (The Son) משתלם (will be delivered) נקטלוניהי (of men) אנשא (when) ומא (three will kill Him) אנשא (He shall rise) ביומא (on day) דאתקטל (He shall rise) ביומא (on day) דיומא (three) דאתקטל
                                      (that) לא (were) הוו (understanding) דין (but) לא (but) דין (those) הנון (that they should ask Him) דנשאלוניהי (they were) הוו (asying) למלתא (saying) דנשאלוניהי
                                    (they entered) עלו (& when) וכד (to Kapernakhum) לכפרנחום (& they came) ואתו (What?) לכפרנחום (them) הוא (asked) משאל (to the house) לביתא (among yourselves) בינתכון (in the road) באורחא (were you) הויתון (reasoning) בינתכון
                                                                                                     (arguing) אתחריו (they were) הנון (silent) שתיקין (but) דין (they) הנון (one) הנון (on the road) באורהא (for ) גיר (they had been) הוו
                                                                                              (among them) בהון (greatest) אם (who is?) בהון (another) שם (with) עם
                                    (& said) אמר (the twelve) לתרעסר (& He called) וקרא (Yeshua) ישוע (& sat down ( i sat down ) ויתב
            (last) אחריא (shall be) נהוא (first) קרמיא (to be) דנהוא (wants) דצבא (He who) מן (to them) להון (person) אנש (of every) דכל (& a servant) ומשמשנא (שנא (אודי מידער) אוני (שנא אודי מידער) אוני (שנא אודי מידער) אוני (שנא מידער)
                                 (in the midst) מליא (& stood him) ואקימה (a certain) אין (a boy) מליא (& He took) במצעתא (to them) מליא (& He said) ואמר (His shoulders) על (on) על (took him) ושקלה
                                                                                   (such as) כל (shall receive) דנקבל (whoever) מן (everyone) מן (receiving) איך (shall receive) הנא (this) מליא (boy) בשמי (in My Name) כי (this) מליא (this) מליא (me) מליא (me) מליא (me) מליא (receives) לא (receives) אילא (receives) לא (if not) אילא (received) מליא (thin) במליא (who has sent Me) מליא (thin) מליא (received) מליא (thin) מליא (received)
                                                                                                                                                                   (Rabbi) רבי (Yokhanan) יוחנן (to him) לה (said) אמר
                                                                                                         (demons) אנש (who was casting out) דמפק (a man) אנש (we saw) אנש (on the account) על (we forbade him) וכליניהי (in your name) בשמך (with us) וכליניהי (that not) בקר
                                         (there is not) לית (forbid him) אמר (do not) אמר (Yeshua) שוע (to them) לא (said) אמר (in My Name) להון (a powerful work) הילא (who does) העבד (a man) אנש (for העבד (badly) עלי (speak) אמר (soon) אמר (& can) ומשכח (& can) עלי (& can) אמר (badly) עלי (אמר (soon) אמר (soon) א
                       (is) הוא (for you) הלא (against you) לוקבלכון (therefore) הכיל (is) הכיל (not) הוא (is) הכיל (whoever) מן
       (of water) רמיא (a cup) מכל (who will give you to drink) רנשקיכון (but) דין (everyone) כל (you are) בלחוד (that one who belongs to The Messiah) דרמשיחא (in the name) בלחוד (only) בשמא (his reward) אמרן (to you) אמר (to you) אמר (say) אמרן (amen) אמרן (אמר) אמרן (אמר) אמר (שעמא אמר) אמר (שעמא (שעמא האמר) אמר) אמרן (אמר) אמרן (אמר) אמר) אמרן (שעמא (שעמא (שעמא האמר) אמר) אמרן (שעמא (שעמע (שעמא (שעמע (שעמא (שעמא (שעע (שעמא (שעמא (שעמע (שעמא (שעמע (שעמא (שעמע (שעמע (שעמע (שעמע (שעמע (
(little ones) מן (who) דנכשל (shall stumble) לחד (who) מן (who) הלין (& everyone) זעורא
                                                     (it were) בון (better) בין (in Me) בי (who are believing) בין (it were) הוא (better) בין (in Me) בין (who are believing) אלו (for him) אלו (it) רמיא (set) הות (were) רחיא (for him) אלו (in the sea) אלו (a were cast) ושרא (around his neck) בצורה בצורה (בצורה (around his neck) בימא (בצורה (around his neck) בין האלונה (around his neck)
```

The Holy Gospel Preaching of Mark

Stumbling a child spiritually is a grievous crime against the child and against God, yet we do not take this literally and cast a millstone around the neck of such. See note at v. 44.

```
(better) און מכשלא (you) לך (your hand) לדר (you) אידך (that) פסוקיה (but) און (if) און (when) און (that (that you enter) און (maimed) און (for you) לדוא (that you go) הון (that you enter) און (that you go) אידן (that you go) אידין (two) אידין (to you) לגהנא (there are) איר (dies) אירא (dies) אירא (their worm) דתולעהון (where) אירא (is quenched) לא (their fire) ונורהון (where) אירא (their fire) אירא (where) אירא (their fire) אירא (their fire) אירא (their fire)
```

The literalist insists Gehenna is Hell with a literal worm and a literal fire, yet he keeps both eyes, both hands and both feet, because they are meant figuratively! He believes that it is fanaticism to dismember oneself, as Origen did, for the kingdom of God. If taking hands and feet literally here is madness, what is it to take Hell fire and worms literally? The former makes a man a self mutilator; the latter makes God a mass butcher and monster whose "Final Solution" would make Adolph Hitler and Joseph Stalin look like girl scouts!

Obviously, then, the passage is meant to be spiritually interpreted in its entirety. We cannot make half figurative and the other literal. If it were wicked to chop off hands, it would be far worse to cast the whole person into a fire for any length of time. What are people thinking? Apparently they are not, which is why many of our Lord's words are misunderstood and He is blasphemed.

Which of the disciples mutilated his own body and instructed others to do so? If they did not do and teach this as a literal practice, they must have understood the passage in a different way. And the word "Gehenna" is not even found in the epistles or Revelation, only in The Gospels of Matthew, Mark and Luke. James in the Greek has it once in error, translating "Nohra" in Aramaic as "Gehenna", which the Greek says ignites the tongue of man! Hardly a literal sense, at that!

Gehenna was a place in Israel where garbage was always burning and where criminals bodies were thrown. Alas, the fires of Gehenna are no more, but the Lord was teaching us to think about where we are heading in a spiritual sense. "Hell" has more to do with what is in you than what you are in.

```
(better) ארגלך (stumbles) מכשלא (stumbles) ארגלך (wour foot) ארגלך (wour foot) לוואר) ארגלף (stumbles) ארגלף (wour foot) ארגלף (when) ארגלף (that you enter) ארגלף (it is) ארגלף (that you enter) ארגלף (it is) ארגלף (that you enter) ארגלף (to you) ארגלף (to you) ארגלף (there are) ארגלף (to you) ארגלף (to your you) ארגלף (there are) ארגלף (where) ארגלף (where) ארגלף (where) ארגלף (their worm) ארגלף (where) ארגלף (where) ארגלף (where) ארגלף (their worm) ארגלף (wit is quenched) ארגלף (wour eye) ארגלף (their worm) ארגלף (where are) ארגלף (whene ארגלף (whene are) ארגלף (will be seasoned) ארגלף (will be seasoned) ארגלף (with fire) ארגלף (will be seasoned) ארגליף (with salt) ארגליף (with salt) ארגליף (will be seasoned) ארגליף (with salt) ארגליף (with fire) ארגליף (with salt) ארגליף (with salt) ארגליף (with salt) ארגליף (with fire) ארגליף (with salt) ארגליף (with fire) ארגליף (with salt) ארגליף (with fire) ארגליף (with fire)
```

Chapter 10

```
(to the borders) לתחומא (& came) ארת (there) ואתא (from) מן (& He arose) לתחומא (de The Jordan) דיהוד (to the crossing) לעברא (of Judea) דיהוד (crowds) לעברא (there) לותה (there) כנשא (& they went) (אזלו (them) לתמן (there) לותה (them) הוא (Hem) (aroutomed) מולף (great) איך (again) הוא (accustomed) איך (asy דמעד (them) הוא (tempting) לה (the Pharisees) פרישא (the Pharisees) לה (they approached) ומשאלין (de asking) ואלים (ti is lawful) שלים (de asking)
```


אונגליון קדישא כרוזותא דמרקוס

```
(his wife) אנתתה (that he may divorce) דנשבוק (for a man) לנברא
(Moshe) מושא (has commanded you) בקדכון (what?) מנא (to them) להון (He said) אמר
                                                     (Moshe) אמרין (were saying) דין (but) דין (they) הנון (that we may write) דין (us) לן (allowed) אפס (were saying) דין (a letter) כתבא (we may divorce) ונשרא (a letter) בתבא (a letter)
                                                        (to them) ישוע (Yeshua) אלהון (Yeshua) ענא (answered) ענא
            (he wrote) לוקבל (the callousness) קשיות (confronting) לבכון (the wrote) כתב
                                                                                                  (this) הנא (commandment) בוקרנא (you) לכון
                                                                                     (male) ברשית (the beginning) דין (from) ברשית (from) בון
                                                                                   (God) אלהא (them) אנון (made) עבר (& female) ונקבתא
                                                             (a man) גברא (shall leave) מטל (this) הנא (because of) מטל
    (his wife) לאנתתה (& shall cleave to) ונקף (& his mother) לאנתתה (his father) לאבוהי
             (after that) מכיל (flesh) הר (one) אלא (those two) תריהון (those two) מכיל (they shall be) ונהוון (flesh) הוו (they are) תרין (they are) אלא (two) הוו
                                                                                  (the things) ביל (that God) אלהא (the things) מדם
                                                       (shall separate) לא (not) ברנשא (a son of man) ברנשא (unites) זוג
                                           (again) תוב (they asked him) ושאלוהי
(this) בביתא (in the house) בביתא (His disciples) תלמידוהי
                            (divorces) דנשרא (who) מן (everyone) להון (to them) להון (& He said) ואמר (commits adultery) מאחרתא (another) אחרתא (& takes) נוסב (his wife) אנתתה
                                                   (her husband) בעלה (divorces) תשרא (a woman) אנתתא (& if) אואן
                        (she commits adultery) גירא (to another man) לאחרנא (& shall belong) נירא (& shall belong)
                                            (children) טליא (to Him) לה (they were) הוו (bringing) מליא (they were) הוו (they were) הוו (this disciples) הוו (them) להון (that He might touch) בהלין (them) בהלין (them) בהלין (were) הוו (were) להון (them) רמקרבין (them) להון (who brought)
                       (to Him) לה (& it was evil) להתבאש (saw) ואתבאש (Yeshua) לה (Yeshua) ישוע (come) אתין (the children) מבוקו (let) מבוקו (to them) אתין (them) אתין (forbid) אתין (to Me) לותי (them) לותי (them) גוון (they) גוון (these) דאיך (like) הבין (because of those) איתיה (of God) איתיה (the kingdom) מלכותא (the kingdom) איתיה (is) מלכותא (the kingdom) דאים (the kingdom) איתיה (the kingdom) איתיה
                 (& He laid) וסם (His arms) דרעוהי (them) אנון (& He took up) אנון (them) אנון (ל (them) אנון (א He blessed) אירה (His hand) על יהון (ער ה וווי) אירה (ל (א He blessed) אירה (ל (א He blessed) אירה (ל (א א ה וווי) א ה וווי) אירה (ל (א א ה וווי) א ה וווי) אירה (ל (א א ה וווי) א ה וווי) אירה (ל (א א ה וווי) א ה וווי) אירה (ל (א א ה וווי) א ה וווי) אירה (ל (א א ה וווי) א ה וווי) אירה (ל (א א ה וווי) א ה וווי) אירה (ל (א א ה וווי) א ה וווי) אירה (ל (א א ה וווי) א ה וווי) אירה (ל (א א ה וווי) א ה וווי) א ה וווי) אירה (ל (א א ה וווי) א ה ווווי) א ה וווי) א הווי) א ה וווי) א הווי) א ה וווי) א ה וווי) א הווי) א 
                  (one) אור (running) רהש (on the road) אור (He traveled) ארדא (& when) וכר (Him) לא (his knees) באור (משאר (fell) נפל (fell) על (חוץ (בורכוהי (his knees) בייט (בורכוהי (אור) אור (בורכוהי (אור) (בורכוהי (
                       18
                                                             (called) אמר (why?) מנא (Yeshua) ישוע (to him) לה (said) אמר (a good one) אמר (there is not) לית (good) אבא (Me') (you) אנת (God) אלא (the one) און (only) און (except) אלא (the one) און האר
```



```
אונגליון קדישא כרוזותא דמרקוס
```

```
(you shall kill) לא (you shall steal) תננוב (not) לא (not) לא (false) תננוב (testimony) פהדותא (you shall testify) תסהד (א not) ולא (wour mother) אבוך (your father) לא (honor) יקר (you shall cheat) ולאמך (not) לא (wour father) לא (אבוך (pour father) לא המלום (wour mother) יקר (wou shall cheat) ולאמך (not) לא המלום (wour mother) יקר (wou shall cheat) יקר (wou shall cheat) יקר (wou shall cheat) ולאמך (wou shall cheat) יקר (wou shall chea
                                                     (to Him) לה (to Him) מלפנא (he answered) אול (but) הו (he) הו (but) דין (but) ענא
(my childhood) מליותי (from) מן (these) אנין (all of them) מליותי (these) נטרת (all of them) הלין
                      (& He said) או (אמר (but) דין (Yeshua) און (at him) בה (gazed) הו (but) דין (Yeshua) ישוע
                            לה (to thim) אבירא (sell) הסירא (is missing) לך (to you) זל (go) זבן (loo thim) לה (to the poor) החסירא (to you) והב (to you) זל (that is) כל (that is) מדם (thing) דאית (that is) למסכנא (in Heaven) בשמיא (treasure) מות (after Me) באליבא (the cross) באליבא (& take) ותא (after Me) באליבא (come) ותא (the cross) צליבא (the cross) באליבא 
                                                                               (this) אתכמר (was saddened) במלתא (but) דין (he) הדא (there) אית (in himself) דין (grieving) עייקא (while) אית (was be went on אים (much) אים (was) בוא (to him) אים (was) אים (was) הוא (was) לה (to him) גיר (to him) אים (was) אים אים (אומ) אים (אומ) אים אים (אומ) א
                                                                                                              (upon His disciples) בתלמידוהי (Yeshua) ישוע (but) דין (gazed) הדר
                                                       (for those) להון (to them) עמלא (to them) אילין (& He said) ואמר (& He said) להון (wealth) להון (wealth) נכסא (to them) דאית (who have) דועלון (to enter) למלכותא (to the kingdom) דאלהא (to enter)
                                                                                       (were) הול (astonished) מתרמרין (but) דין (the disciples) תלמידא (Yeshua) מלוהי (again) מוב (& answered) וענא (His words) ישוע (at) על (at) מלוהי (this words) בני (sons) בני (to them) עטלא (the said) ואמר (their wealth) דתכילין (who rely) על (for those) דעלין (of God) דתכילין (the kingdom) מלכותה (the kingdom) דאלהא (that they should enter) דנעלון
                                                                      (for a camel) לומלא (it) הו (easier) פשיק (than) הו (of a needle) דמחטא (into the eye) או (that it may enter) דנעול
                                                            עתירא (a rich man) למלכותה (to the kingdom) לאלהא (a rich man) עתירא
                                                                                                                                    (astonished) מתדמרין (the more) יתיראית (but) דין (they) דנון
                                                                                              (among themselves) ביניהון (& they were saying) ואמרין (they were) הוו (to be saved) משכח (who is?) מנו (who is?) מנו
                                              (to them) אלהון (& He said) אמר (Yeshua) שוע (on them) אהון (but) דין (gazed) אר (not) אין (this) ארא (the sons of men) אנשא (unto) ארא (unto) משכחא (God) אלא (with) אלהא (except) אלא (is possible) משכחא (with) אלהא (is possible) משכחא (with) אלהא (is possible) אלהא (with) משכחא (every) משכחא (but) אלהא (with) אלה (with) אלהא (with) אלהא (with) אלה (with) אלה (with) אלהא (with) אלה (with) אלה (wit
                                                                                                 (we) חנן (behold) הא (to say) למאמר (Kayphạ) כאפא (began) ושרי
                                                                                   (& cleaved to You) ונקפנך (thing) מדם (every) כל (we have left) שבקן
               ענא (say) אמר (amen) אמר (& He said) ואמר (Yeshua) שנא (answered) אנאר (who has left) לכון (aman) אנש (there is not) דלית (to you) דלית (father) או (or) אדע (or) אחרא (or) אדע (or) א
                                                                                                            (by a hundred) במאא (each) הול (shall receive) בקבל (& not) ולא (toy a hundred) ולא (each) ולא (ach) ולא (shall receive)
                                                                                      (& brothers) אוארא (houses) בובנא (in time) הנא (now) בובנא (now) הנא (אווא אווא) בובנא (now) בובנא
                                                         (& towns) וקוריא (& children) ובניא (& mothers) ואמהתא (& sisters) ואדותא
                                                                                                                                    (& in the world) ובעלמא (persecutions) עם (with) דרופיא (eternal) היא (life) היא (that is coming) דאתא
                                                                                                                                                                                                         (are first) קדמיא (but) דין (many) סגיאא
                                                                                                           (first) אחריא (last) אחריא (who shall be) דנהוון (who shall be) אחריא
            (on the road) באורחא (but) דין (they were) הוו (going up) סלקין (when) כ
(them) הוו (was) לאורשלם (in front, of) קדים (Yeshua) ישוע (he) הון (to Jerusalem) לאורשלם (they were) הוו (& going) ואזלין (they were amazed) ומתתמהין (they were amazed) הוו (מחתמהין הוו לאורשלם) ואולין (אור שווי של הוו לאורשלם) אור הוו (אור של הוו לאורשלם) ואורשלם (מחתמהין הוו לאורשלם) הוו (מחתמהין הוו לאורשלם) הוו (מחתמהין הוו לאורשלם) הוו (מחתמהין הוו לאורשלם) הוו (אורשלם) הוו (מחתמהין הוו לאורשלם) הוו (מחתמהים) הוו (מחתמהים)
```

The Holy Gospel Preaching of Mark


```
(His twelve) בתרה (& He took) דחילין (while) דחילין (while) בתרה (after Him) בתרה (the things) בתרה (to say) דנאמר (& He began) ושרי (to Him) הוא (to happen) דנהוא (that were going) דעתיד (that were going) דנהוא (that were going)
```

When they were on the road going up to Jerusalem, Jesus was before them: and they were amazed and they went after Him as they were in awe. And he took His twelve and He began to tell them the things that would happen unto Him.

```
(to Jerusalem) לאורשלם (we are) סלקין (going up) סלקין (behold) הנן (to the chief) לאורשלם (will be delivered) וברה (to the chief) משתלם (of Man) להני (The Son) וברה (to they will condemn Him) (to them) להון (to them) ונשלמוניהי (to the Gentiles) למותא (to the Gentiles) למותא (to death) ונשלמוניהי (to the Gentiles)
```

Behold, we are going up to Jerusalem; and the Son of man will be delivered to the chief priests and to the Scribes; and they will condemn him to death, and will deliver him to the Gentiles.

```
(& will scourge Him) וננגדוניהן (Him) בה (& they will mock) ונבזחון (ל they will kill Him) ונקטלוניהי (in His face) ונרקון (ל they will spit) באפוהי (ל they will rise) ונרקון (ל the day) דתלתא (ל the day) וליומא
```

And they will mock Him, and will scourge Him, and will spit in his face, and will kill him; and the third day he will arise.

And James and John, the sons of Zebedee, approached him, and said to him: Teacher, we desire that you would do for us all that we ask.

```
(desire) להון (what?) מנא (to them) להון (He said) אנה (for you) אנה (that I should do) אעבר (do you) אנתון (do you) אנתון (that I should do) אעבר (do you) אנתון (He said to them: What do you want Me to do for you?

(shall sit) אמרין (that one) לה (to us) לה (give) הב (to him) לה (they were saying) אמרין (Your right) וחד (& one) מן (at) מן (at) מן (at) מון (that one) בשובחך (Your right) (at) (at) אמרין (at) מון (that one) מון (that one)
```

They said to Him: Grant to us, that one may sit at your right hand, and the other on your left, in your glory.

```
(you do) אנתר (know) ידעין (not) אל (to them) להון (said) אנתרן (but) דין (he) הון (are you?) שאלין (able) מנא (you are אנתון (asking) אנתון (what ) מנא (that I) דתשתון (the cup) אנא (that you should drink) דתשתון (& the baptism) אנא (are you?) מאנא (drinking) שתא (to be baptized?) אנא (are you?) עמזר (that you should drink) עמזר (the baptized?) דאנא (to be baptized?) אנא (baptized) אנא (to be baptized?)
```

But he said to them: you know not what you ask. Are you able to drink the cup of which I drink, and to be baptized with the baptism in which I am baptized?

```
(to them) להון (He said) אמרין (to Him) להון (to Him) להון (they were saying) ישוע (to them) דשתא (that drink) אנא (that drink) דשתא (the cup) אכא (Yeshua) ישוע (the cup) אנא (the baptized) דשתא (the baptized) ומעמודיתא (to Him) אנא (that drink) דעמר (to Him) אנא (to Him) אנא
```

They were saying to Him: "We are able". Jesus said to them: "The cup that I drink, you will drink, and *in* the baptism *in* which I am baptized, you will be baptized".

```
(not) אלא (My left) מן (My right) ומן (My right) איניני (that you should sit) דתתבון (that you should sit) דתתבון (Blenn David Bauscher Page 122
```

The Holy Gospel Preaching of Mark

אונגליון קדישא כרוזותא דמרקוס

```
(who are prepared) לאילין (to those) לאילין (except) אלא (to give) למתל (Mine) דילי (was) דות (was) דילי
                                                                                                           (they began) עסרא (the ten) עסרא (they heard) שריו (& when) וכד וכד (לא שמעו (לא אפון היין אפרא
                                                                                 (&Yokhanan) על (about) יעקוב (complaining greatly) רטנין
                           (aware) ידעין (to them) להון (& He said) ואמר (Yeshua) ידעין (them) וקרא (& called) אנון (rulers) אנון (who are considered) דמסתברין (that those) אנתון (you are) אנתון (of the Gentiles) אנון (are) אנון (are) מריהון (of the Gentiles) שליטין (have authority) שליטין
                                                                        (but) אלא (among you) בינתכון (it will be) אהוא (so) הכנא (but) דין (not) אלא (great) ארן (to be) דנהוא (among you) בכון (wants) הצבא (whoever) מן (a servant) משמשנא (to you) לכון (will be) נהוא (נהוא be) אחרי (אינער אינער אייער אינער אייער אינער איי
                                                                  (first) דנהוא (to be) דנהוא (who wants) דצבא (among you) אונא (& he) אינא (אינא
                                                                                                                                                         (of everyone) דכלנש (a servant) עברא (will be) נהוא
                                                                                                                               (not) אך (of Man) גיר (for) גיר (The Son) ברה (even) אך
                                                                              (that He would be served) דנשתמש (came) ארא
(& that He may give) דנשתמש (that He may serve) אלא (but) דנשמש (that He may serve) פורקנא (the many) פורקנא (in the place of) דלף (a ransom) פורקנא (this soul) פורקנא
            (from) שוע (Yeshua) ישוע (went out) וכד (when out) וכד (to Jerikho) לאיריחו (to Jerikho) וכד (the many) לאיריחו (the many) וכל (the crowds) וכנשא (the crowds) סגיאא (the many) הוא (the many) ותלמידוהי (the disciples) מימי (the many) ברטימי (the many) סמיא (the many) יתב (Timai) מימי (the many) ברטימי (the side) אורחא (the road) אורחא (the side) שורחא (the side) אורחא (the many) שורחא (the many
                                                                                      (The Nazarene) הישוע (it was) הו (that Yeshua) דישוע (& he heard) ושמע (& to say) למקעא (to cry out) למקעא (& he began) ושרי (on me) דרויר (have mercy) אתרחם (of David) עלי (Son) ברה
                       (that he would be quiet) דנשתוק (many) סגיאא (him) בה (they were) הוו (& rebuking) וכאין (אמור (him) הם (they were) הוו (they were) הוו (שניה (but) יתיראית (more) קעא (they more) הוא (but) הוו (they were) הוויד (son) הוויד (son) אתרחם ברה (son) שניי
                   (that,they call him) דנקרוניהי (& commanded) ופקד (Yeshua) ישוע (& stood) ופקד (to him) אישוע (& they were saying) ואמרין (the blind man) לסמיא (& they,called him) ואמרין (you) אתלבב (arise) קום (take heart) קום (take heart) אתלבב
                                                                                      (his garment) לבשה (threw off) שרא (blind man) סמיא (but) הו (that) הו (Yeshua) אתא (coming) אתא (& arose) אתא (darose) ארא (darose) ארא (darose)
                                                                                        (do you) אנת (want) צבא (what?) מנא (Yeshua) אנת (to him) לה (said) אמר (blind man) אעבר (that I may see) אינה (Rabbi * לד (to Him) אינה (said) אמר (said) לה (to Him) אמר (said) לה (to Him) אמר (said) אמר (
```

```
(has saved you) אחיתך (your faith) הימנותך (See) לה (to him) לה (said) אחיתך (& Yeshua) וישוע (& Yeshua) אמר (to him) לה (it appeared) אתחזי (& at once) אתחזי (& at once) אתחזי (לה (to him) לה (to him) אתחזי (לה באורחא (to him) אתחזי (לה באורחא (to him) לה (לה באורחא (to him) אתחזי (לה באורחא (to him) לה באורחא (to him) אתחזי (לה באורחא (to him) לה באורחא (to him) אתחזי (לה באורחא (to him) לה באורחא (to him) לה
```

^{*} The Greek texts have "Rabbouni", an Aramaic term meaning"our Master". This blind man spoke Aramaic, according to the Greek NT, as did almost all Judeans. "Rabbi" is Aramaic also, of course.

The Holy Gospel Preaching of Mark


```
ላ ነጠ – "See" (Peshitta)

ነነ – "Go". (Greek reading in Aramaic)
```

Certainly these would be far more easily confused than "ιδε" & "υπαγε". Considering other Greek variants in this passage and even in this one verse, I would hazard a guess that the original Greek translator was getting pretty bleary eyed at this point in his translation work.

Chapter 11

```
(to Jerusalem) לאורשלם (He approached) קרב (& when) כר
(& Byth-Ania) על (of Byth-Phage) ביתפגא (the side) בית (on) גוב
                                                                                (He sent) שדר (of Olives) דויתא (The Mount) שדר (to) מורא
                                                                                                        (His disciples) תלמידוהי (of) מן (two) תרין
                                                           (to village) לקריתא (go) לקריתא (& He said) ואמר (& to them) להון (& He said) לקריתא (a moment) דלקובלן (e son of) ובר (opposite us) דלקובלן (that) דלקובלן (will find) להתון (you are) אנתון (that entering) אנתון (that a man) אנתון (that is tied) דאכיר (a colt) אנתון (you) אנתון (from) בנינשא (bas ridden) לא (the children of men) שרו (bring him) שרו (loose him) שרו
                                   (doing) לכון (why?) אנש (to you) לכון (shall say) אמר (a man) אנש (& if) אנש (to him) אמרו (this) אמרו (are you) אנתון (are you) אמרו (& at once) אנתון (he is required) מתבעא (that for our Lord) דלמרן
                                                                                                           (he will send) לה (him) לכא (he will send)
                                                                       (the colt) עילא (they found) אשכחו (& they went) איללו (outside) אשכחו (on) על (that was tied) דאסיר (him) לה (they untied) שרין (as) וכד (in the street) בשוקא
                              (those) אילין (among) מן (people) אנשין (what?) אנשין (they said) אמרו (who were standing) דקימין (the colt) אמרו (you are) אנתון (that untying) דשרין (are you) אנתון (doing) עבדין
                 (Yeshua) ישוע (to) לעילא (the colt) לעילא (& they brought it) ואיתיוהי (their garments) מאניהון (won it) עלוהי (& they threw) וארמיו
                                                                                                 (Yeshua) ישוע (upon him) עלוהי (& rode) ורכב
                                                (their coats) בחתיהון (were) הוו (spreading) כניאא (but) דין (many) משוין
                                    (branches) אוֹכ (were) הוֹו (cutting) באורחא (in the road) הוֹו (in the road) באורחא
                                         (in the road) אילנא (trees) ומשוין (trees) אילנא (from) אילנא (from) אילנא
(behind him) דקרמוה (who were before Him) והנון (those) והנון (Coshanna!) אושענא (were saying) הוו (were) הוו (were) הוו (theering) ואמרין (were saying) בשמה (tis He) הוו (blessed) הוו (tis He) הוו (blessed) בשמה (tis He) הוו (tis He) הוו (tis He) הוו (tis He) בשמה (tis He) הוו (tis He) הו
                                                          (that comes) דאתיא (the kingdom) מלכותא (is) הי (blessed) ובריכא
                                    (in the highest) במרומא (Oshanna!) אושענא (David) דויד (of our father) אושענא (דאבון
 (when) כל (the next) אחרנא (& on day) וליומא (He was hungry) (Byth-Ania) ביתעניא (from) מן (He went out) (בק
          (on it) הוא (that is) אית (a distance) רוחקא (from) מן (one) אחת (fig tree) ער (& He saw) (He may find) מרפא (that perhaps) או (to it) האר (& He came) ואתא (leaves) מרפא (שרא (שרא לותה (to it) האר) (שרא (שרא לותה (
    (on it) בה (fie came) אתא (when) בה (something) מבם (on it) בה (something) בה (on it) בה (on it) בה (the found) וכד
```


אונגליון קדישא כרוזותא דמרקוס

```
(the season) אובנא (leaves) אם (only) אלא (except) אלא
                                                                          (of figs) אור (it) הוא (was ) הוא (not) אל (for) גיר (for) לא
                                                   (& forever) ולעלם (from now) מכיל (to it) לה (& He said) ואמר
(will eat) אנש (not) אנש (from you) מנכי (from you) אנש (a man) אנש (to Jerusalem) מנכי (to Jerusalem) אושרא (to Jerusalem) אווארשלם (this disciples) ואתו (this disciples) ושמעו (to Jerusalem) אווארשלם
            (of God) אישוע (to the temple) להיכלא (Yeshua) ישוע (& entered) ועל (who bought) אייכלא (that He should cast out) וערי (& He began) אילין (& He tables) דנפק (& overturned (in the temple) בהיכלא (& sold) והפך (& sold) ומזבנין (& the seats) בהיכלא (of the money exchangers) וכורסותא (doves) דמובנין (who were selling) דמובנין (of those) יונא (who were selling) דמובנין (of those)
                                                                                                                                                                         16
                                (should carry) נעבר (that a man) דאנש (He) הוא (allowed) שבק (& not) ולא
                                                                            (the temple) היכלא (inside) בנו (merchandise) מאנא
      (is it written) כתיב (not?) לא (to them) לא (to them) א להון (the said) או (He) הוא (& taught) ומלף (it shall be called) נתקרא (of prayer) צלותא (a house) דביתי (that My house) בית (but) בית (the nations) עממא (for all of them) לכלהון (of robbers) מערתא (a den) מערתא (you have made it) עברתוניהי
                                                                                                                                                                         18
                      (& the scribes) וספרא (of the priests) כהנא (the chiefs) וכברא (& they heard) ושמעו
                 (they might destroy Him) נובדוניהי (how) דאיכנא (they were) הוו (& seeking) ובעין
                                            (because) גיר (of Him) מנה (they were) הוו (afraid) משל (afraid) מיר
              (at His teaching) עמא (were) המיהין (awestruck) המיהין (the people) ביולפנה
                                                                                                    (evening) אמשא (it was) הוא (& when) כו (evening) אוה (& when) הוא
                                                                (they went out) לבר (from) מדינתא (they went out) נפקו
                 (fig tree) תתא (they saw) אברין (passing by) עברין (when) כד (& in the morning) ובצפרא (its roots) הי (from) מן (it had dried up) יבישא (after) כד (that) הי (that) כד
                                        (to Him) א ממעון (Shimeon) אמעון (& remembered) אחרכר (אתדכר (that) הא (fig tree) תתא (behold) הא (Rabbi) רבי
                                                                                         (has dried up) בשת (that You cursed) דלשת
                                            (to them) אלהן (& He said) ואמר (Yeshua) ישוע (& answered) וענא (of God) אישוע (the faith) הימנותא (in you) בכון (let there be) ההוא
                   (that whoever) אמין (to you) אמר (say) אמר (say) אמר (for אמין (amen) אמין (that you be lifted up) אמין (this) הגא (to mountain) לטורא (shall say) רגאטר (will doubt) ולא (and the sea) בימא (shall believe) אמין (shall believe) בימא (shall believe) בימא (shall say) בימא (shall believe) אמין (shall say) בימא (shall say) (shall say
                                                         (shall be done) נהוא (that he says) אמרם (thing) מרם (that) הוו (that he says)
                                                                                  (to him) להם (to him) האמר (to him) לה
                                                             (to you) אנא (I) אנא (say) אמר (this) הנא (because of ) מטל
                                    (you are) אנתון (that praying) דמצלין (thing) אנתון (thing) דכל (thing) אנתון (thing) דכל (thing) ושאלין (Believe) הימנו (you are) אנתון (& asking) דנסבין (to you) אנתון (you are) אנתון (that receiving) דנסבין (thing) אנתון (
                         (forgive) אנחון (to pray) למצליו (stand) דקימין (stand) אנחון (wow) למצליו (wow) אנחון (a man) אנחון (that is) אנחון (the thing) מדם (the thing) אבוכון (that is) אבוכון (who is in Heaven) דבשמיא (your Father) דאך (so that also) אבוכון (wour faults) לכון (to yow) לכון (may forgive) נשבוק
                (neither) אבלא (are) אנתון (forgiving) שבקין (not) אל (you) אנתון (but) אן (if) אן (to you) אנתון (will forgive) נשבוק (who is in Heaven) דבשמיא (your Father) אבוכון
                                                                                                                                  (your faults) סכלותכון
                                       (& when) וכד (to Jerusalem) לאורשלם (again) תוב (& they came) ואתו (they came) אתו (in the temple) בהיכלא (was walking) מהלך (was walking) בהיכלא
```

The Holy Gospel Preaching of Mark

אונגליון קדישא כרוזותא דמרקוס

```
(& the Scribes) וספרא (of the priests) לותה (the chiefs) רבי (to Him) לותה
                                                                                                                  (& the Elders) וקשישא
         (authority) שולשנא (by which?) באינא (to Him) לה (& they were saying) נאמרין
(these things) עבר (gave) אנת (are you) ומןו (are you) לך (doing) הלין (these things) הנת (you would do) הנא (that these things) הלין (this) הנא (authority) הנא
  (I will ask you) אשאלכון (said) אמר (Yeshua) איש (but) דין (He) הו (He) אמר
                     (that you shall tell ) דראמרון (one) אוד (one) אוד (matter) מלתא (also) אך (also) אגא (also) אנא (by which) אנא (to you) לכון (will) אנא (tell) אמר (Me) אנא (I am) אנא (doing) עבר (these things) שולטנא (authority) אנא
                              (where?) אימכא (from) מן (of Yokhanan) דיוחנן (the baptism) מעמודיתה
                                            (the sons) מן (from) שמיא (Heaven) או (is it) מן (is it) בני (the sons) מן (from) בני (is it) אנשא (of men) אנשא (of men)
      (that if) און (& they said) אמרו (in themselves) בנפשהון (& they, reasoned) ואמרו (that if) און (& they said) ואחשבו
                      (He will say) אמר (Heaven) שמיא (that from) דמן (to Him) אמר (we say) נאמר (did you believe him) הימנתוניהי (not) אל (Why?) ולמנא (to us) ולמנא (to us) הימנתוניהי
                                                                                                                                                              32
                                        (the sons of men) בני אנשא (from) מן (& that we shoud say) ודנאמר
                                 (all of them) כלהון (the people) מוֹ (of) מוֹ (there is) כלהון (fear) בחלתא (Yokhanan) מוֹ (him) להוו (were) הוו (holding) להוון (for) אחידין (the people) הוו (were) להוו (the people) הוו (אחרים הוו (bolding) ביר (for) אחידין (the people) הוו (were) הוו (אחרים הוו (the people) ביר (או (the people) ביר (the people) ביר (או (the people)
                                                                          (that truly) הו (a prophet) גביא (that truly) הו
                                                                                                                                                              33
          (to Yeshua) לה (to Him) לה (& they were saying) ואמרין (& they answered) לה ((I) אמר (not) אמר (He said) אמר (we know) אמר (not) אמר (not) אמר (authority) אמר (in which?) באינא (to you) אמר (telling) אנא (telling) אמר (these things) עבר (these things) הלין (these things) אנא (מו
                                                                                                                                              Chapter 12
                    (in a parable) במתלא (with them) עמהון (to speak) דנמלל (& He began) ושרי (a vineyard) במרא (certain) דברא (a man) גברא (ברא
                                 (in it) הם (& dug) וחפר (with a hedge) אינא (& he enclosed it) ואחררה
                                                (in it) מעצרתא (a wine press) ובנא (da wine press) בה (to laborers) מנדלא (& gave its care) מנדלא (a tower) מנדלא
                                                                                                                      (& he went abroad) וחוק
                                          (his servant) עבדה (the workers) לות (to) בלחא (& he sent) שבדה (bis servant) לות (לות (לות שברה (to) בלחא
                                                                          (the fruits) בארא (that from) בזבנא (in time) בזבנא
                                                                            (he might receive) בכרמא (of the vineyard) דכרמא
                                                                                            (beat him) מהאוהי (but) דין (they) הנון
                                                        (empty) כד (while) כד (& they sent him away) ושררוהי
                                (servant) עבדא (to them) לותהון (again) תוב (& he sent) אחרנא (threw rocks at him) רגמוהי (him) אחרנא (also) אחרנא (another) אחרנא (in shame) אושררוהי (& he sent him away) ושררוהי (& cut him) וצלפוהי (
                                (also) אדרנא (again) אחרנא (de ke sent) להו (אברא (servants) אחרנא (משמו) ולסגיאא (they murdered) עברא (they beat) עברא (they beat) שדר (they beat) ומנהון (they beat) שדר (other) שדר (some of them) דין (but) קטלו (some of them) מנהון (מנהון (מנהון המנהון אחרנא (שלו אחרנא המנהון המנהון (שלו אחרנא המנהון המנהון המנהון המנהון (שלו אחרנא המנהון המנהון המנהון המנהון (שלו מנהון המנהון המנה
                                                (beloved) דין (a son) ברא (one) הביבא (but) דין (finally) דרתא
                      (unto them) לותהון (& he sent him) שדרה (to him) לותהון (was) אית (that) אית (that) אית
```

אחרית (doubtless) אמר (he said) גיר (afterward) (my son) כבר (before) מן (they will be ashamed) נבהתון

אונגליון קדישא כרוזותא דמרקוס

```
(in themselves) בנפשהון (they said) אמרו (laborers) פלחא (but) דין (those) הנון (we will kill him) נקטליוהי (Come) תו (the heir) הנו (this is) ירתא (the inheritance) ותהוא (we will be) דילן (we will be) ירתוא (we will be) ותהוא (the inheritance) ירתותא (we will be) אונו אינו (we will be) ותהוא (the inheritance) ירתותא (we will be) ירתותא (we w
                                                                                  (& murdered him) קטלוהי (& they took) ונסבו
(the vineyard) (of) מן (outside) לבר (& they cast him) ואפקוהי
                                    (of the vineyard) כרמא (will do) נעבר (will do) גנא (what?) מנא (therefore) בכיל (therefore) נעבר (those) להנון (destroy) נובר (the will come) נובר (the vineyard) מנא (the vineyard) (the will give it) ונתליוהי (the vineyard) (the 
                                           (have you read) הנא (scripture) בתבא (& not even?) אפלא (became) הנא (the builders) בניא (the trejected) הות (the stone) בניא (of the corner) דאָסליו (to the head) הוויתא
                                                                                       מן (from) לות (the presence) מריא (from) מריא (from) הות
                                                                                  (in our eyes) בעינין (wonderful) הרא (this) איתיה (this) אורמא (this) בעינין
                           (& they were afraid) ורחלו (to seize Him) למאחרה (they were) הוו (& seeking) ובעין
                                                                                                    (for) גיך (they ~the people~ knew) ויך (the people) מן (of) עמא
(this) אמר (He had spoken) מתלא (that about them~the Jewish leaders) דעליהון (this) אמר (this שבקוהי (this ) אמר (this ) הנא (that about them (the Jewish leaders) ואזלו (this ) הנא
                                                                                                                 (from) מן (men) אנשא (unto Him) לותה (& they sent) ושדרו
                                                                            (of Herodus) הרודס (the house) כפרא (the scribes) ומן (the scribes) דבית (in His words) בנצורוניהי (that they might trap Him) במלתא
               (Teacher) און (they came) באר דרון (those) ושאלוה (they came) און (thoy came) און (those) דרון (those) ושאלוה (they came) און (thoy came) און (thoy came) און (thoy came) און (they came) און (thoy ובאר (that true) און (thoy חנן (to (they came) און (thoy) און (they came) און (to (to a man) לאנש (toyu are) און (toyu are) און (toyu are) און (toyu are) און (toyu coyu) און (they anxiety) און (th
                                                                          (& He said) אנהו (their treachery) נכלהון (knew) דין (but) דין (He) הו (Me) לי (are you) אנחון (tempting) מנסין (why?) להון (to them) להון (I may see) איתו (a penny) דינרא (to Me) לי (bring) איתו
                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 16
                                                                                                             (to them) להון (He said) אמר (& they brought) להון (& writing) במנו (this) הגא (image) בלמא (whose is?) דמנו (Qaesar's) דקסר (said) אמרן (but) דין (they) הנון (they)
                    (to them) לקסר (give) אמר (Qaesar's) דקסר (Yeshua) ישוע (to them) אמר (said) אמר (at Him) הון (they) הוו (& marveled) ותמהו (to God ) לאלהא (& God's) הוו
   (who say) דוקיא (to Him) לותה (The Sadducees) ואתו (& came) אדוקיא (& came) לית (they were) ומשאלין (there is not) לית (that a resurrection) דקימתא (& they were saying) ואמרין (& they were saying)
                                (that if) מלפנא (wrote) מושא (Moshe) מושא (Teacher) לן (to us) מלפנא (a wife) אותהא (dies) מאת (dies) אותהא (dies) אותהא (dies) אותהא (dies) מאת (the brother) שבק (the brother) מאת (shall take) בניא (leaves behind) שבק (אוורא (children) אותהא לא (אוורא (dies) אוורא (dies) אוור
                                                                (for his brother) לאחוהי (seed) אנתתה (his wife) אנתתה (his wife) אנתתה אנתתה
                                                                                                                                             (were) אית (there) שבעא (seven) אחין (seven) אית שבעא
                                                                                                          (a wife) אנתתא (took) קרמיא (the first) קרמיא (a son *) (left behind) שבק (& not) אורעא (& he died) ומית (& he died) ולא
```

The Holy Gospel Preaching of Mark

* "Zerea" – "Seed", in the Semitic cultures and in this context would refer to male offspring, as a son would bear the father's name and pass it on to his son, etc.. God's promise of a seed to Abraham, for instance, referred necessarily to a son, not a daughter. The same applies to "to seed of the woman" in Genesis 3:15. That is a prophecy of a woman bearing a male Savior - "Seed" without a human father involved.

```
(not) אל (also) אל (when) אל (when) אל (also) ומית (מית (likewise) אל (also) אל (when) אל (also) אל (when) אל (beed) אל (had left) אל (he) אל
```

Our Lord speaks of past resurrections, not future. Resurrection is not reserved for a future dispensation. The next two verses make this clear. To make this refer to a future dispensation is to ignore and distort the tense of the verb "Qamu"; It is definitely a perfect tense, indicating past action. The Greek texts have an "aorist subjunctive" verb — "may arise", very much like a future tense, while The Peshitta has "Oamu"-"they arose" past tense.

```
(Have you read?) ארבור (not) ארבור (that they rise) ארבונא (the bush) אינוא (from) ארבונא (the bush) אינוא (the bush) אינוא (to him) ארבונא (in the scripture) ארבונא (God) ארבונא (to him) ארבונא (to him) ארבונא (in the scripture) ארבונא (God) ארבונא (to him) ארבונא (the God) ארבונא (the God) ארבונא (of Yaqob) באינון (of Abraham) באינון (of Abraham) באינון (of Iskhaq) ארבונא (the God) ארבונא (the God
```

The Holy Gospel Preaching of Mark

אונגליון קדישא כרוזותא דמרקוס

(He is) הו (Because One) הו (You have spoken) אמרת (outside) לבר (another) מנה (& there is not) ולית ומן (the heart) לבא (all) לבא (from) ומן (a man) אנש (& that shall love Him) לבא (from) ומן (the from) ומן (the soul) לבא (all) (לה (all) (לה (all) בעינא (the mind) (לה (all) בשא (himself) (לה (all) חילא (this neighbor) (לה (all) לקריבה (the power) איך (all) (לה (all) הילא (this sacrifices) מן (than) כלה (all) יקריא (burnt offerings) לה (than) מן (than) מון (he had returned) מפנא (that wisely) דחכימאית (seeing him) חזיהי (but) דין (Yeshua) ישוע (to him) בתנמא (He answered) ענא (an answer) או (the him) או (the kingdom) מלכותא (from) (ענא (far) (you have been) הוית (not) הוית (to question Him) דושאליוהי (dared) אנש (again) תוב (a man) אנש (to question Him) הוית (שאליוהי (dared) אנש (מקבות) אנש (שאליוהי (ש (in the temple) בהיכלא (he taught) מלף (when) כד (when) אישוע (Yeshua) אישוע (& answered) מלף (that The Messiah) בהיכלא (the Scribes) ספרא (are saying) איכנא (How?) איכנא (of David) הו (is) הו (the son) ברה (of Holiness) גיר (in The Spirit) ברוחא (said) אָמֹר (David) דויד (for) גיר (Himself) הוו (My right) מן (at) מן (you) קבר (said) איני (Said) למרי (The Lord Jehovah) מן (Imisen) ראמר (אמר (Your enemies) בעל הבביך (I shall constitute) דאמים (Your feet) בעל הבביך (under) בשא (Cunder) כובשא (Cunder) החירת (as a footstool) (my Lord) הכיל (He called) קרא (David) דויד (therefore) לה (he) הוו (the crowd) הכיל (the crowd) איתוהי (is He) וכלה (His son) ברה (With pleasure) איתוהי (to Him) בסימאית (with pleasure) שמע (to Him) הוא (was) לה (listening) (Beware) להון (to them) אזרהרו (said) אמר (& in his teaching) וביולפנה (they walk) אמר (that in robes) אמר (who like) דצבין (the Scribes) מן (of) ספרא (they walk) דצבין (the Scribes) אמר (שו (in the synagogue) בכנושתא (the seats) מותבא (& chief) וריש (at feasts) בחשמיתא (rooms) אין כמכא (top) ברושמיתא (in the streets) בשמין (the greetings) שלמא (& love) ורחמין (of widows) דארָמלתא (the houses) בתא (who devour) הנון (they) דאכלין (their prayers) צלותהון (of chanting long) בעלתא (for an offering) דמורכין (the greater) יתירא (shall receive) הנון (those) נקבלון (house) יחב (near) לוקבל (Yeshua) ישוע (sat down) בית (& when) וכד (how) יחב (heheld) איכנא (the treasure) גוא (נוא לאיכנא (of treasure) בית (in house) בית (money) עורפנא (cast) רמין (the crowds) כנשא (much) סגי (they were) הוו (casting in) רמין (rich men) עתירא (& many) הוו (ליאא (much) סגי 42 (poor) מסכנתא (one) הדא (widow) ארמלתא (& came) ארמלתא (a farthing $\sim \frac{1}{4}$ ¢) מנין (that were) ארמית (minas) מנין (two) מנין (she cast in) ארמית וקרא (& He said) ישוע (Yeshua) לתלמירוהי (& called) ואמר (& called) לתלמירוהי (to you) אמין (to them) אמין (to them) אמר (say) אמר (widow) ארמלתא (that this) ארמלתא (who cast in) דרמין (the men) אנא (all) כל הון (than) כל הון (the house) בית (she has cast) ארמית ארמית (the bouse) בית (she has cast) ארמית (she has cast) בית (she has cast) (the things) מדם (from) גיר (for) גיר (all of them) מדם (to them) להון (of the surplus) דיתיר (every) הרא (this one) הרא (this one) הרא (this one) ארמיו (they cast in) הרא (she cast in) הרא (to her) הרא (was) הרא (that) הרא (thing) הרא (thing (her possessions) כלה (all) קנינה

Chapter 13

אונגליון קדישא כרוזותא דמרקוס

```
(the temple) היכלא (from) מן (Yeshua) ישוע (went out) גפק (& when) וכד (His disciples) אמר, (of) מן (one) חד (to Him) אמר, (said) אמר, (stones) הא (what!) היא (behold) הא (beildings) אילין (what!) הא (beildings) הא (beildings) בנינא (what!) ואילין (
                         (you) אנת (see?) אנת (to him) לה (said) אנה (but) דין (Yeshua) ישוע
                  (will be left) בניגא (not) אלין (great) רורבא (buildings) לא (these) הלין (these) בניגא (these) רורבא (a stone) באך (a stone) כאך (a stone) בהרבא (had been pulled down) מסתתרא (that not) בלא (דלא (that not) מסתתרא (that not)
          (will be) בהוין (these things) הלין (when?) אמתי (us) לן (tell) אמר
                       (are approaching) דקריבן (when) אתא (the sign) אתא (& what is?) ומנא (to be fulfilled) למשתלמו (to be fulfilled) להין (all ) להין (these things)
              (to them) דין (to say) למאמר (began) שרי (Yeshua) שרי (but) דין (Himself) הו (shall lead you astray) נטעיכון (a man) אנש (lest) דלמא (take heed) דהו
        (& they will say) נאמרון (in My Name) בשמי (will come) גיר (for) גיר (many) בשמי (they will deceive) נמעון ("I AM The Living God" (באנא אנא ("I AM The Living God") ולסניאא
                  (the end is) ארתא
                       (places) ברוכא (in places) ברוכא (earthquakes) ברוכא (places) וונא (earthquakes) ברוכא (& sedition) וונהוון (famines) (& there will be) הלין (of the labor pains) אנין (are) אנין (the beginning) אנין (these) הלין
(to yourselves) דין (you) אָנתון (but) דין (take heed) דין (take heed) נפשכון (& in their synagogues) גיר (to, judges) גיר (for) דינא (they will deliver you) נשלמונכון (wou will be scourged) וקרם (kings) מלכא (before) קרם (you will be scourged) והגמונא
            (for a testimony to them) לסהדותהון (for My sake) משלחי (vou will stand) תקומון
                           (to be preached) דתתכרז (is going) עתידא (but) דין (first) לוקדם (the nations) בכלהון (in all) בכלהון (My gospel) סברתי
         (to deliver you) דמקרבין (but) לכון (you) לכון (they bring) מא (whenever) מא (that you will be anxious) תאצפון (you should go beforehand) לא (you will speak) מנא (what?) מנא (what?) מנא (what?) מנא (what?) מנא (what?)
                                        (except) אלא (you shall consider) ולא (wou shall consider) ולא
                               (to\ you) מדם (that is given) דמתיהב (the thing) מדם (not) מדם (speak) הו (thi) מללו (speak) אנתו (hour) שעתא (in that) בהי (speaking) גיר (for) אנתו (will have been) הוא (of Holiness) דקודשא (The Spirit) אלא (but) דקודשא (שאר)
                   (his brother) לאחוהי (brother) אחא (but) דין (will deliver) לאחוהי (will deliver) נשלם (will rise up) אחא (his son) אברה (& a father) ואבא (to death) למותא (their parents) אבריהון (against) על (children) בניא (them) אנון (& put to death) ונמיתון
                                                                                    13
                               (everyone) מן (by) מן (hated) סניאין (& you will be) ותהוון
               (but) בין (whoever) מן (My Name) ממל (because of) ממל (will be saved) עדמא (the end) לחרתא (will endure) דנסיבר (will endure) לדורתא (will endure) דנסיבר
```


The Holy Gospel Preaching of Mark

אונגליון קדישא כרוזותא דמרקוס

```
(unclean) מנפתא (the sign) אתא (you see) דויתון (but) דויתון (whenever) מנפתא (whenever) מנפתא (the prophet) בחורבא (by Daniel) באמירא (which was spoken) בחורבא (of desolation) הי (that not) איכא (that is standing) איכא (that is standing) איכא (who reads) הידין (those) הידין (then) הידין (let him perceive) בסתכל (to the mountains) אינון (should flee) נערקון (are) (נידין (then) אינון (then) (to the mountains) אינון (should flee) (אוון (then) אינון (then) (then
                          (should enter) למשקל (to take) מדם (should enter) ביתה (should enter) נעול
                                                                                                                                                      (not) א'ל (is) הו (in the field) דבחקלא (& whoever) ומן
                                                       (to go back) לבשה (should turn) דנשקול (to take up) לבשה (to go back) לבשה
                                                                                              (& to those) ולאילין (to her who is pregnant) לבטנתא (but) דין (woe ) וי (days) דין (in those) בהנון (who are nursing)
                                      (in winter) ערוקיכון (will be) צלו (that not) דלא (but) דין (but) דין (pray) בסתוא צלו
                                                                                                                    (distress) אולצנא (those) ביומתא (in days) ביומתא (for) גיר (will be) נהןא
                                                                                                                 (the beginning) מן (from) דיש (was) אכותה (that not) דיש (that not) דילא (that not) דילא (which created) אכותה (of the creation) אלהא (which created) דבריתא (will be) דבריתא (now) להשא (until) להשא (which created) נהוא (until) להשא (which created) דבריתא (will be) נהוא (which created) דבריתא (until) להשא (which created) דבריתא (will be) להשא (until) להשא (until) אלהא (which created) בהוא (until) אלהא (which created) בהוא (which created) בריתא (until) אלהא (which created) בריתא (until) בריתא (u
                                              (days) יומתא (not) אל (& if) ואלו (had shortened) דכרי (The Lord Jehovah) אל (not) אל (& if) הנון (every) לא (not) הנון (not) לא (those) הנון (those) ביא (because of) לביא (body) מטל (those) אלא (body) מטל (those) גביא (days) הנון (days) הנון (He has shortened) ברי
                                                                     (shall say) גאמר (a man) אנש (if) אנש (then) הידין (The Messiah) אנש (is) הו (here) הרכא (behold) הרגא (co you) לכון (you should believe) הרתמן (he is going there) הרתמן (& behold) הרתמן (א behold) הרתמן (א א הרתמן הרא (א א הרתמן הרא לא לא הרתמן הרא (א א הרתמן הרא לא לא הרתמן הרא לא הרתמן הרא לא הרתמן הרא (א א הרתמן הרא לא הרא 
                                            (& prophets) גיר (false) דרגלותא (messiahs) משיחא (will arise) נקומון (will arise) גיר (will arise) משיחא (wonders) אתותא (signs) אתותא (they will give) ונתלון (the chosen ones) אך (even) אך (possible) משכחא (if (& they will deceive) ונטעון (wonders) און (if משכחא (arise) משכחא (wonders) און (if משכחא (wonders) און (if משכחא (wonders) און (if arise) משכחא (wonders) און (if arise) משכחא (wonders) און (if arise) משכחא (will arise) ונטעון (will arise) ונטעון (will arise) משכחא (wonders) משכחא (wonders) און (if arise) משכחא (wonders) משכחא (wonder
                                                          (I have gone before) קרמת (behold), אנתון (pay attention) אזדהרו (but) דין (vou) אנתון
                                                                                                                                                         (thing) מרם (every) לכון (vou) לכון (I have told) אמרת (thing) לכון
                                                                                                                          (distress) אולצנא (after) בתר (days) דין (but) דין (in those) בהנון
                                                                                                                                  (& the moon) שמושא (will darken) נחשך (the sun) וסהרא (that) (its light) נחל (will give) נחל (not) נחל
                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                25
                                                                                                                               (the Heavens) שמיא (from) מן (will fall) נפלון (& the stars) ונכוכבא
                                                                                                       (will be shaken) נתתזיעון (of the Heavens) דשמיא (& the powers) וחילותא
                                                                  (when) כל (of Man) אנשא (The Son ) לברה (they will see) והידין (& then) בחזוניהי (with) לברה (great) בעננא (power) חילא (with) בעננא (He comes) אתא (glory) שובהא (& with) שובהא
                              (His elect ones) לגבוהי (& gather) מלאכוהי (His angels) מלאכוהי (He will send) הידין (then) גשדר
             (of the earth) ארבעתיהין (the beginning) מן (from) מן (the winds) דארעא (the four) מן (from) ארבעתיהין (the four) רוחא (from) מן (of the Heaven) ארבעתיהין (& unto) ארבעתיהין
                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  28
                                               (an allegory) מן (the fig tree) דין (but) ילפו (the fig tree) מתא (from) מן (that whenever) הרך (that whenever) סוכיה (summer -May) ופרעו (has arrived) אנתון (you) דמא (know) ידעין (its leaves) מרפיה (אור ביה (ציטא אנתון מיטא (אור ביה (ציטא אנתון מיטא אנתון מיטא (אור ביה (ציטא אנתון מיטא אנתון מיטא (אור ביה (ציטא אנתון מיטא אנע מיטא אנתון מיטא אנתון מיטא אנער מיטא א
                                                                                     (you see) דהזיתון (whenever) מא (also) אר (thus) הכנא (thus) הכנא (thus) אר (it is) הרוין (these things) הרין (the door) הרין (also) הרין (the door) על (thus) תרעא (the door)
                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   30
```


אונגליון קדישא כרוזותא דמרקוס

```
(that not) אלקן (to you) אנון אנור (say) אנור (amen) אנור (until) אנור (this) הרא (generation) ארבת (will pass) העבר (will come to pass) הרא (generation) ארבת (will pass) הרא (will come to pass) הרא (all) בהרץ (of these things) און (will pass away) בהלץ (at the earth) ארצא (the Heavens) אנור (will pass away) (will pass away) אלן (the Heavens) אלן (thet) אלא (will pass away) אלן (that) הוא (day) אלן (that) הוא (day) אלן (of) אלא (will pass away) אלן (that) הוא (day) אלן (of) היץ (of) אלא (that) הוא (day) אלן (of) היץ (of) אלא (that) הוא (day) אלן (of) הוא (day) אלן (of) אלא (that) הוא (day) אלן (mot) אלא (that) הוא (the angels) אלא (the son) אלא (the son) אלא (the son) אלא (of) אלא (the son) אלא (only) אלא (the Son) אלא (the Son) אלא (of) אלא (of) אלא (the fere) אלא (the heed) הוא (time) אלץ (mot) הוא (wen) הוא (wen) אלא (wen) הוא (wen) אלא (wen) הוא (wen) אלא (wen) הוא (wen) אלא (the heed) אלא (the heed) אלא (the servants) אלץ (who traveled abroad) הוא (the to a man) אלא (the heed) אלא (wenthil) שיר (the the should be) אלא (the commanded) הביל (watchful) שיר (the the should be) הביל (therefore) אלא (the servants) הביל (wenthill) הוא (the morning) אלא (when) הביל (wenthill) הוא (the fore) אלא (whon) הוא (wenthill) הוא (wenthill) בפרא (the house) אלא (the the house) אלא (the silence) אלא (the silence) אלא (the silence) אלא (the silence) אלא (the thing) שירין (the thing) שירין (watchill) הוא (watchill) הייתון (watchill) הוא (watchill) הייתון (watchill) הוא (watchill) הייתון (the thing) שירין (conu all) והייתון (watchill) הוא (watchill) הייתון (watchill) הוא (watchill) הייתון (the world) הוא (the same) אלא (the same) הייתון (the thing) שירין (chapter 14) הוא (the thing) שירין (the thing) שירין (the thing) שירין (chapter 14) וון הייתון (the world) הוא (the same) אלא (the same) הוא (the chapter 14) וון הייתון (the world) הוא (the chapter 14) (the thing) שיריין (the thing
```

(Passover) בתר (ith Priests) בתר (ith Priests) בתר (chief) בתר (was) ובעין (days) ובעין (two) ובעין (but) בנול (of unleavened bread) ובעירא (the Priests) ובעין (of unleavened bread) ובעין (were) בנול (were) ובעין (of unleavened bread) איכנא (they would seize) וספרא (were) בנול (how) איכנא (were) איכנא (were) ונקטלוניהי (were) בעמא (they would kill Him) ונקטלוניהי (were) וואמרין (were) וואמרין (they were) וואמרין (they were) ובוא (were) ובוא (were) ובוא (there be) אונה (lest) איכו (lest) איכו (in the house) וביתה (in Byth-Ania) איכו (was) איכו (were) וביתה (of Shimeon) וברא (came) איכו (when) מירן (when) איכו (who had) וברדין (who had) בירדין (were) איכו (were) איכו (were) איכו (were) ופתחתה (were) ופתחתה (were) ופתחתה (were) ופתחתה (were) וברדין (were) רשיא (were) איכו (were) איכו (were) ופתחתה (of spikenard) בירדין (were) רשיא (were) איכו (were) בירא (were) ופתחתה (of spikenard) בירדין (were) רשיא (were) איכו (were) בירא (שבירא (were) בירא (were) בירא (were) בירא (were) בירא (שבירא (were) בירא (were) בירא (שבירא (were) בירא (were) בירא (שבירא (were) בירא (שבירא (were) בירא (שבירא (were) בירא (were) בירא (were) בירא (שבירא (were) בירא (were) בירא (שבירא (

* "Garba" can mean "Leper" or "Pot". It can also mean, "One who makes pots", even as "Bsama" in this verse can mean "Ointment" or "Maker of ointment". There can be no doubt that Shimeon was not a leper with The Messiah in his house as a dinner guest. This is probably another case where the Greek translator misconstrued the Aramaic original. All Greek texts have "Leprou", from "Lepros"- "A Leper".

(of Yeshua) דישוע (the head) על (on) על (on) אשפעתה (be poured it) אישוע

```
(whom it displeased) אית (the disciples) תלמידא (from) מן (men) אנשא (but) דין (there were) אית (was there) בנפשהון (why?) בנפשהון (in themselves) ואמרו (in themselves) בנפשהון (to them) אברנא (ointment) אברנא (the loss) אברנא (the loss) אברנא (for more) הוא (to sell) גיר (for) למזרבנו (to sell) יתיר (possible) הוא (to the poor) מן (to the poor) דינרין (Danarii) ולמתיהבו (to the poor) למסכנא (to the poor) מן (they were) ומזרעפין (dather) און (kindignant) בה (they were)
```



```
אונגליון קדישא כרוזותא דמרקוס
```

```
(troubling) מנא (why?) מנא (let her alone) שובקוה (said) אמר (Yeshua) מהרין (but) הו (for Me) אמר (she has done) אנתון (beautiful) שפירא (a deed) עברא (are you) אנתון (are you)
                            (with you) גיר (to you) אית (are) אית (the poor) גיר (for) גיר (at every time) בכלזבן
                                                    (you \ are) אנתון ((able) משכחין ((able) אנתון ((you) אנתון ((desire) אנתון ((able) אנתון ((able)
                                                                             (what is good) דתעבדון (to them) להון (that you may do) דתעבדון
                                                                (with you) איתי (always) אנא (but) אות (but) אות (I) אנא (I) דין (but) אות (I) אנא
                                                  (she has done) דאית (this) להרא (to her), לה (was), לה (which) דאית (that) הוא (that), לה
ושמי (she anointed) בסמת (for burial) איך (so as) איך (& she has gone before) בסמת (& she has gone before) וושמי
                                                                               (\text{that every}) אמר ((\text{to you}) לכון ((\text{I}) אנא ((\text{say}) אמר (& amen) ואמין
                                      (this) איכא (My gospel) סברתי (that will be preached) דתתכרו (where) איכא (that she has done) דתתכרו (thing) מדם (thing) מדם (the, world) עלמא (the, world) איכא (in her memory) הדא (shall be spoken) נתמלל (this) אונה (this) לדוכרנה
                                                                     (one) הורא (Skariota) סכריוטא סכריוטא (Yehuda) יהורא (to סכריוטא (the twelve) אזל (the twelve) מן (from) תרעסר (to betray Him) איך (so as) דנשלמיוהי (the Priests) כהנא (Yeshua) לישוע (to them) להון (to them)
                                                                                                          (they heard) שמעו (when) דין (but) דין (they) הנון הנון
                                                                               (of unleavened bread) רביומא (& on the day) קדמיא (ביומא (won the day) בדמיא (the Passover lamb) בבה (the Jews) הודיא (slaughter) בהין (in which) בבה (His disciples) הודיא (to Him) לה (they were saying) אמרין (that we shall go) דנאיל (do You) אנת (want) צבא (where?) איכא (The Passover) לה (that You may eat) דתאכול (to prepare) נטיב (to prepare) בה (אוביא לה לה ציים אוביא (אוביא לה ציים אוביא (אוביא לה ציים אוביא לה ציים אוביא (אוביא לה ציים אוביא לה ציים אוביא (אוביא לה ציים אוביא לה ציים אוביא לה ציים אוביא (אוביא לה ציים אוביא לה ציים אוביא לה ציים אוביא לה ציים אוביא (אוביא לה ציים אוביא (אוביא לה ציים אוביא לה ציים אובי
                         (to them) אלהון (& said) אמר (His disciples) תלמידוהי ((x,y) מן ((x,y) מן ((x,y) מן ((x,y) פגע ((x,y) פגע ((x,y) פגע ((x,y) און ((x,y) ברא ((x,y) פאנא (((x,y) פאנא ((x,y) ((x,
                          (of the house) ביתא (to the lord) אמרו (say) אמרו (he enters) דעאל (& in the place) ולאיכא
                                                 (chamber) משריא (the house) בית (where is?) איכו (says) אמר (our Master) רבן
                                 (The Passover) איכא (My disciples) עם (with) עם (I may eat) דאכול (where) איכא (where)
                                 (great) לכון (an upper room) עליתא (to you) לכון (he will show) מחוא (& behold) והא
                             (for us) לן (make ready) תקנו (there) משויא (which is laid out) רמשויא (which is laid out) לו
                                                                                                                                                                                                      16
                                                            (& they came ) ואחו (His disciples) תלמידוהי (went out) (עובקו (Just as) איכנא (& they found) ואשכחו (to the city) למרינתא (the Passover) להון (them) וטיבו (they prepared) להון (He told) דאמר
                                                                                                                                                                                                      17
                                                                                                                        (evening) אטא (it was) הוא (& when) וכד
                                                                                                          (His twelve) תרעסרתה (with) עם (He came) אתא
             (say) אמר (amen) אמר (Yeshua) אמר (said) אמר (& ate) ולעסין (they reclined) וכד (& as) אמר (with Me) אמר (who eats) אנא (of you) קנכון (that one) דחד (to you) לכון (I) אנא (און לעסין אמר (אמר (און אמר) אנא (און אמר) אמר) אמר (און אמר)
                                                                                                                                              (will betray Me) נשלמני (he) הו
                                           (& they were saying) ואמרין (to lose heart) מתתעיקין (began) דין (but) דין (they) הנון (is it I?) אנא (?) אנא (one) הוד (each) הוד (to Him) ה
                                                        (one) הו (to them) להון (said) אמר (but) הו (He) הו (in the dish) מן (with Me) עמי (who dips) דצבע (the twelve) מן (of) תרעסר
                                                                                                                 (goes) אזל (of Man) אזל (& The Son) וברה
                                                                                                 (about Him) עלוהי (it is written) איכנא (Just as) איכנא
```

The Holy Gospel Preaching of Mark

אונגליון קדישא כרוזותא דמרקוס

```
וי (woe) דין (but) לוברא (to man) הו (woe) רו (The Son) ברה (is betrayed) משתלם (by whose hand) רבאירה (משתלם (by whose hand)
                                                       (for man) לוברא (jt were) הוא (better) לוברא (of Man) לאנשא (had been begotten) ארו (not) ארו (if) ארו (that) ארו (that) ארו (מו
                                                            (Yeshua) ישוע (took) בסב (eating) לעסין (they were) הנון (& while) וַכַּד
                                                         (total) בכל (total) או לפני (total) בכל (total) ואמר (totake) להון (total) סבו (total) איתוהי (total) איתוהי (total) איתוהי (total) בכל (total) איתוהי (total) בכל (total) בכ
                       (& He blessed) וברך (& He gave thanks) ואודי (a cup) לכל He took) ונסב (all of them) להון (from it) מנה (to them) בלהון (to them) להון (& He gave) ויהב
(New) הדתא (of the Covenant) הנו (My blood) הנו (this) הנו (to them) להון (& He said) הואמר (is shed) מתאשר (the many) סניאא (which in exchange for) החלך
             (of Olives) זיתא (to the Mount) לטור (& they went out) ונפקו (& they sang praises) ושבחו
               (will be ashamed) אלהון (all of you) דכלכון (Yeshua) ישוע (to them) אלהון (& said) אלהון (for ) בהנא (it is written) כתיב (night) לליא (in this) בי (of Me) בהנא (The Shepherd) לרעיא (I shall smite)
                                                                                                         (His lambs) אמרוהי (& will be scattered) ונתבדרון
                                                                                                                                                                                                                 28
(to Galila) אנא (you) לגלילא (shall go before) קדם (I am risen) לגלילא (when) אלא (but) אלא
                                                                                                                                                                                                                29
                                                                       (all of them) אן (if) כלהון (Kaypha) אמר (to Him) אמר (said) אמר (I shall) אמר (yet) אלא (will be ashamed) נתכשלון
   (that you) אמר (said) אמר (to you) לה (to you) אמר (say) אמר (amen) אמר (Yeshua) ישוע (to him) אמר (said) אמר (the rooster) בלליא (will crow) דנקרא (before) הנא (this) הנא (in night) בלליא (today) ביומנא (two) ביומנא (two) בנין (two) תרתין (two) ובנין (two) תרתין (two) ביומנא (two) תרתין (two) ובנין (two) מוני (two) אמר (tw
                                                   (that if) אמר (was) אמר (all the more) הוא (but) הוא (he) הו
                                                                (it happens) לי (with You) למת (to be put to death) למכות (it happens) עמך
                                                                  (My Lord) בך (You) מרי (I shall renounce) לא (not) אכפור (they spoke) בך (all of them) אף (also) אף (all of them) ואכותה
```

The Eastern Peshitta has הלמירא "The disciples", as second to the last word in v. 31. The Western does not; neither does this critical Peshitta edition. The Greek agrees with the Western Peshitta here.

```
(Gathseman) גרסמן (is called) אירא (which) אירא (to the place) גרסמן (& they came) ואתו (I) אירא (pray) (while) על (here) ארכא (sit) חבו (to His disciples) אנא (& He said) אנא (With Him) מצלא (& He said) אנא (With Him) אנא (& He took) אנא (With Him) אנא (& He took) וליוחנן (& He began) וליוחנן (& He began) וליוחנן (& He began) אנא (לפשי (to my soul) אנא (to it) הוא (sadness) הירטא (to them) אוא (לפשי (to my soul) להון (death) אוא (here) אוא (לפשי (death) למותא (death) אוא (the ground) אוא (here) אנא (the ground) אוא (לפשי (the ground) אוא (the fell) אנא (the ground) אוא (the hour) אנא (from Him) אנא (would pass) אנא (the hour) אנא (can do) אנא (thing) מור (thing) מור (thing) אנא (thing) היא (
```


אונגליון קדישא כרוזותא דמרקוס

The Holy Gospel Preaching of Mark

(when) כד (them) אשכח (He found) אשכח (& He came) אשכח (are you sleeping?) אישכח (Shimeon) שמעון (to Kaypha) אשכח (they were sleeping) רמכת (they were sleeping) רמכין (to watch) אשכחת (were you able) חרא (not?) לא (not?) אשכחת (were you able) אשכחת (you) ל (into temptation) לנסיונא (you enter) דלא (lest) אתתעירו (watch) וצלו (watch) דלא (is weak) ביא (the body) אלא (& prepared) ומטיבא (is willing) צביא (the spirit) ביא (the spirit) אלא (א (He said) אמר (words) מלתא (& the same) והי (He prayed) צלי (again) אמר (& He went on) והיל (while) כד (them) אנון (He found) אשכה (again) תוב (He came) אתא (& returning) והפך (& not) אתא (were) אתא (their eyes) אשכה (they were sleeping) ולא (& not) מטל (they should say) דירן (& not) מטל (& ואתא (time) דתלת (a third) דתלת (A He came) ואתא (& take rest) דתלת (now) מכיל (sleep) מכיל (to them) להון (the hour) דמכו (the hour) אשתא (the end) שעתא (das arrived) מטת (of Man) משתלם (The Son) ברה (is betrayed) משתלם (& behold) והא (the said) ברה (the said (of sinners) דחשיא (into the hands) באידיהון (Me) לי (who betrays) באזל (we will go) הו (approaches) קרב (behold) לי (we will go) נאזל (arise) מינו (arise) לי (Scariota) ממלל (Yehuda) אתא (was speaking) הורא (while) ועד (while) הו (while) ממלל (swords) מון (with) מון (many) מון (the twelve) מון (one) מון (one) מון (one) מון (שמא (was speaking) מון (אוני (שמא (was speaking) מון (שמא (while) מון (שמא (was speaking) מון (שמא (while) מון (שמא (was speaking) מון (while) מון (while) מון (while) מון (שמא (was speaking) מון (while) מון (while) מון (while) מון (while) מון (was speaking) מון (was speaking) מון (was speaking) מון (while) מון (was speaking) מון (was s (the Priests) כהנא (Chief) רבי (the presence of) לות (from) כהנא (& clubs) להוטרא (& The Elders) וקשישא (& the Scribes) וספרא 44 (who betrayed) הו (the traitor) משלמנא (a sign) אתא (to them) להון (& he had given) משלמנא (seize Him) אוחרוהי (is He) הויו (Whom shall kiss) הוי (& said) ואמר (& said) הויראית (bring Him) ואובלוהי (securely) והיראית (whom shall kiss) ואובלוהי (45 (to Him) אילה (& he said) אמר (he approached) קרב (a moment) שעתה (& son of) ובר (& he kissed Him) בבר (Rabbi) רבי (Rabbi) רבי 46 (& they seized Him) ארמיו (but) ארבוה (upon Him) אלוהי (but) ארבוהי (those) ארבון (those) ארמיו 47 (against) איך (as) איך (to them) הו (& said) איך (answered) איך (but) הו (he) הו (with swords) איך (aband of robbers) ניסא (with swords) בסיפא (aband of robbers) ניסא (that you might seize Me) התאחרונני 49 כליום (with you) לותכון (every day) כליום (ליום (every day) לותכון (with you) אלא (taught) מלך (that may be fulfilled) דניטלמון (but) אלא (you did seize Me) אחרתונוי (that may be fulfilled) הות (that happened) הות (the scriptures) כתבא (this) אוות (the scriptures) (then) שבקוהי (forsook Him) תלמידוהי (this disciples) וערקו (after Him) בתרה (had) הוא (come) אתא (one) את (& young man) ועלימא (& they seized him) ועלימא (he was naked) ערטל (with a cloth) סרונא (& he was clothed) ועטיך (naked) ערטל (& fled) וערק (the cloth) סרונא (left) דין (but) דין (he) הו (high) רב (Qaiapha) קיפא (to אין לות (Yeshua) לישוע (they brought Him) אובלוהי (all of them) (to Him) לותה (all of them) (אתכנשו (the Priest) לותה (the Elders) ואתכנשו (the Elders) וספרא (the Scribes) וקשישא (Chief) רבי (Chief) רבי שמעון (Shimeon) דין (but) מן (from) רותקא (Shimeon) שמעון (the courtyard) דין (within) דו (until) ערמא (after Him) הוא (was) בתרה


```
(with) בער (& sat down) ויתב (& sat down) נורא (the fire) משמשנא (the fire) ושחן (the servants) לוקבל (warmed himself) ושחן (the servants) לוקבל (warmed himself) ושחן (the servants) (warmed himself) ווישחן (the servants) (warmed himself) בעין (the servants) בעין (their assembly) בארון (ware) ווישוע (ware) הור (seeking) בעין (seeking) אושכחו (seeking) של (ware) ווישוע (warmed himself) בעין (they were able) ולא (ware) ווישוע (warmed himself) בעין (they were able) ווישוע (warmed himself) בעין (they were able) בעין (warmed himself) בעין (many) בעין (while) בעין (warmed him) בין (many) בין (while) בעין (warmed himself) בעין (many) בעין (while) בעין (their testimony) בעין (warmed himself) בעין (warmed himself) בעין (people) בעין (warmed himself) באין (warmed himself) בעין (warmed himself) (warmed withered himself) (warmed were able) בעין (warmed withered himself) (warmed withered himself) (warmed withered himself) (warmed withered himsel
```

But He was silent and did not answer anything, and again The High Priest asked Him and said, "Are You The Messiah, The Son of The Blessed One?"

```
(I AM The Living God) אנא (to him) לה (said) אמר (Yeshua) ישוע (but) דין (he) הה (sitting) אמר (of Man) אנא (The Son) לברה (& you shall behold) ותחזון (of The Power) לברה (the right hand) מן (at (the clouds) ענני (the clouds) שמיא (we comes) ואתא (אורא (the clouds) של (the clouds) של (the clouds) אינה (we comes) אינה (ארא (the clouds) אינה (the clouds
```

But Jesus said to him, "I AM The Living God, and you shall behold The Son of Man sitting at the right hand of Power and coming on the clouds of Heaven".

```
(& he said) מרגא (his tunic) (ripped in two) צרא (but) דין (the Priest) אומר (high) בר (witnesses) אומר (for us) לובעין (are required) מוכיל (now) מכיל (now) מתבעין (inow) לובעין (why?) אומר (why?) מוכיל (why?) מוכיל (why?) בולה (why?) בולה (the blasphemy) מוכא (pou have heard) שמעתון (His mouth) מוכא (from) מו (behold) אומר (for us) לובע (to you) בולה (does it appear) מתחוא (death) בולה (they) הנון (they) בולה (does it appear) מתחוא (death) בולה (they) הנון (the deserved) בולה (death) אומר (they) הנון (the people) ושריו (they) מורין (the people) אומרין (the people) אומרין (prophesy) אומרין (thim) אומרין (thim) אומרין (thim) אומרפון (thim) מחין (thim) אומרין (thim) אומרין (thim) מחין (thim) הוון (thim) הוון (thim) אומרין (the priest) אומרין (the Priest) שלימרא (thim) בורתא (the Priest) שלימרא (the Priest) בורתא (the Priest) שלימרא (the Nazarene) בוריא (the Nazarene) בוריא (the Nazarene) בוריא (the Nazarene) בוריא (the Nazarene) אומר (the Nazarene) אומר (the Wert) הוון (the Wert) אומר (the Wert) הוון (the Wert) אומר (the Wert) לובריא (the Wert) אומר (the Wert) אומר (the Wert) וובר (the Wert) אומר (the Wert) לובר (to the porch) אמרא (to the porch) אומר (the porch) בול (the porch) אומר (the porch) בול (the porch) או
```



```
(& she began) הי (that) ה' (handmaiden) עלימתא (again) תוב (& she saw him) וחזתה (that also) אילין (to those) דאף (to say) דאף (to say) דתאמר (is) הוון (of them) מנהון (this one) הנא
                       (again) בובתר (alittle while) קליל (after) הובתר (denied) תוב (again) תוב (but) דין (but) דין (but) מחבר (denied) תוב (מקבור (מקבר (מקבור (מק
                        הנון (they) אוב (defined) ובוא (defined) אמרו (to Kaypha) איאוב (said) דרימין (who were standing) שריראית (they) דרימין (defined) אנת (who were standing) גליליא (they) גיר (a Galilean) אנת (said) אר (also) אר (you are) אנת (is similar) אנת (who were standing) אר (also) אר (you are) אנת (you are) וממללך (white) אנת (you are) אנת (white) אנת (who were standing) אוני (who were standing) אנת (but 'all' white) אנת (you are) אנת (who were standing) אוני (who were standing) אנת (who were standing) אנת (who were standing) אינו (who were standing) אנת (who were standing) אנו (who were standing) אנת (who were standing) אנו (who were standing) אנת (who were standing) אנו (who wer
                                               (& swearing) מחרם (cursing) הוא (had) שרי (beguṇ) שרי (but) הוא (he) הוא (he) הוא
                    (you) אנא (f whom speak) דלא (this) הנא (man) לנברא (l) אנא (know) דלא (not) דלא (not) דלא
(time) זבנין (the second) דתרתין (the cock) ארא (crowed) קרא (in the moment (the moment) בשעתא (\alpha (in it) ובנין (who said) שמעון (of Yęshua) דישוע (of the word) מלתה (Shimeon) שמעון (\alpha was reminded) אין (a cock) הוא (shall crow) דקרם (before) דקרם (to him) הוא (had) הוא (\alpha
                                                      (Me) ב' (you will deny) תכפור (thrice) תלת (times) ב' (two) תרתין
                                                                                                          (to weep) דנבכא (& he began) ושרי
                                                                                                                                                Chapter 15
                                      (a counsel) מלכא (they made) עבדו (in the morning) בצפרא (& at once) ומחדא
               (The Scribes) כהנא (with) עם (with) קשישא (The Elders) עם (with) עם (Priests) (the Chief) רבי (the Chief) כהנא (Yeshua) כלה (the Assembly) לישוע (all) כלה (with) נאסרו (עם (with) בושתא (the Assembly) לישוע
                                          (to Pilatus) לפילטוֹס (& delivered Him) ואשלמוהי (brought Him) ואובלוהי
                                        (The King) מלכא (are?) הו (You) אנת (Pilatus ) פילטוס (& asked Him) ושאלה
                                                                    (he answered) ענא (but) דין (He) הו (of the Judeans) דיהודיא
(have said) אנה (you) אנה (to him) לה (& He said) ואמר
                  (of many things) בסגיאתא (Priests) אכלין הוו קרצוהי (& accused Him) רבי (the Chief) כהנא
           "Akal Qartsa" is an Aramaic idiom meaning "to accuse". It is also one name for Satan in Aramaic.
                                      (said) אמר (asked Him) אור (again) מאלה (Pilatus) ואמר (but) הו (he) הו (an answer) אנת (you) אנת (return) אנת (not?) אל (to him) לא (against You) מסהדין (are testifying) מסהדין (how many) עליך (see) מסהדין (see)
                                                                      (answer) מדם (any) בתנמא (Yeshua) ישוע (but) דין (He) הו
                                     (yould wonder) איכנא (he gave) דנתדמר (not) איכנא (he gave) בילטוס
                                 (to release) למשרא (feast) עארא (at every) הוא (but) דין (he) הוא (set a time) מער
                                (they requested) אינא (whomever) אינא (one) אירא (prisoner) אסירא (to them) להון
                                                                         (who was called) דמתקרא (one) הוא (was) הוא (& there) ואית
            (them that made) עברי (with) עברי (was) הוא (who bound) אסיר (Bar-Abba) בר-אבא (commited) הוא (in the sedition) באסטסין (those) הנון (sedition) דקטלא (who murder)
                            (so that) איך (to ask) למשאל (& they began) ושריו (the people) איך (& cried out) וקעו
                                     (for them) להון (had been doing) עבר (he) הוא (he would keep the custom) דמעד
                                                               (& said) אנא (answered) ענא (Pilatus) פילטוס (but) דין (he) הו (אברן release) אשרא (are vou?) אנתוו (willing) צבין,
                                                                           (that I release) אשרא (are <u>you?) אנתון</u> (willing) צבין (of the Judeans) אישרא (the King) לכון (to <u>you</u>)
                                        (envy) אסמא (that from) דמן (Pilatus) פילטוס (for) גיר (had) הוא (known) ידע (to them) הוא (Priests) כהנא (the Chief) רבי (delivered Him) אשלמוהי
              (the crowd) לכנשא (urged) חפטו (all the more) היין (but) דין (Priests) לכנשא (the Chief) רבי (he would release) נשרא (that Bar-Abba) רלבר-אבא
```

The Holy Gospel Preaching of Mark

אונגליון קדישא כרוזותא דמרקוס

```
(therefore) הכיל (what?) מנא (to them) אמר (said) אמר (Pilatus) הכיל (but) הו (he) הו (you) אנתון (Whom called) דקרין (to this one) אנתון (me to do) אנתון (you) אנתון (do want) צבין (of the Judeans) דיהודיא (The King) מלכא
                   (crucify Him) און (cried out) קעו (again) און (but) דין (they) הנון
     (evil) אמר (for) אמר (what?) אנא (to them) אמר (said) אמר (Pilatus) ביר (but) דין (but) דין (he) הו
עבד (were) הוו (crying out) קעין (the more) יתיראית (& they) והנון (has He done) עבד
               (to be crucified) דנודקם (He had been scourged) מננד (after) כד
                   (within) אובלוהי (led Him) אובלוהי (but) דין (The soldiers) אסטרטיוטא (Praetorium) דין (which is) דאיתיה (the courtyard) דרתא (company of soldiers) אספיר (the whole) לכלה (& they called) וקרו
                 (& they wound) וגדלו (in purple) ארגונא (& they clothed Him) וגדלו (of thorns) ארגונא (a crown) כמו (on Him) לה (& they placed) רכובא (מו
                       (His peace) בשלמה (to invoke) למשאל (& they began) ושריו
                             שלם (Hail) מלכא (King) דיהודיא (Hail) שלם
                         And they began to salute Him with, "Hail, King of the Judeans!"
         ומחין (they were) הוו (they were) לה (Him) על (on) רשה (His head) בקניא (with a reed),
   (they were) אוו (& bowing) באפוהי (in His face) באפוהי (they were) גווו (were) וברכין ברקין
                          בורכיהון (their knees) וסגדין (their knees) בורכיהון
                (they stripped Him) אשלחוהי (Him) בה (they mocked) בזחו (& when) וכר (in His clothes) מאנוהי (af the purple) ארגונא (af the purple) ואלבשוהי
                             (to crucify Him) דנוקפוניהי (& led Him) ואפקוהי
21
      (to Gagultha) לגנולתא (& they brought Him) ואיתיוהי
                  The Skull) קרקפתא (that is interpreted) דוכתא (the place) דוכתא
     (to Him) לה (to Him) למשתא (to Him) החלים (& they gave) ויהבו (would take) מורא (to Him) הו (would take) בדן (but) דין (to Him) הו (with it) מורא (would take) בד
        (His garments) מאנוהי (they divided) פלגו (they had crucified Him) זקפוהי (& when) וכד (what?) מנא (who would) מנא (for them) נסב (& cast) וארמיו (& cast) מנא (who would) מנא (שליהון
     (they crucified Him) אית (when) כד (when) מעא (hour) שעא (but) דין (was) אית (it) הוא (was) דין (was) אית הוא
                  (of His death) דמותה (the pretext) עלתא (was) הות (& written) וכתיבא
            (of the Jews) דיהודיא (The King) מלכא (This is) הנא (this) הנא (in writing) בכתבא
              (one) אם (robbers) לסטיא (two) תרין (with Him) עמה (& they crucified) ווקפו
                        מן (at) מינה (His left) וחד (& one) מן (His right) מינה (at) מון
                       (that says) אמר (the scripture) בתבא (& was fulfilled) ושלם
                        (He was numbered) אתחשב (wicked men) עולא (with) דעם (with)
```

The Holy Gospel Preaching of Mark

אונגליון קדישא כרוזותא דמרקוס

```
(the cross) לפשך (from) לא (& descend) וחות (Yourself) וקיפא (save) פצא (save) נפשך
                                                    (they were) הוו (joking) נחכנא (priests) כהנא (the chief) רבי (also) אך (& likewise) והכנא (& they were saying) והכנא (& the Scribes) והברא (another) הוו (with) עם (one) הוו (to save) והבא (He is able) משכח (not) אחרנא (Himself) נפשה (Himself) למחיו (others) אחרנא (others) אחרנא (שובה לא המשכח הבא האווי לא המשכח (חסים הבא השבה לא המשכח המש
                                                       (darkness) שעין (was) הוא (the hour) שעין (sixth) שת (it was) הוי (& when) וכר
(ninth) ארעא (the hour) ער (the hour) ער (the earth) ארעא (all) ארעא (on)
                        (loud) רמא (in a voice) בקלא (Yeshua) ישוע (cried out) קעא (the hour) רמא (& in ninth) ובתשע (& in ninth) איל (Eil) איל (Eil) איל (Eil) איל (He said) שבקתני (have You forsaken Me) אלהי (Why?) אלהי (My God) אלהי (My God) אלהי (which is) דאיתיה
                                                           (who were standing) דקימין (those) הנון (among) מן (who heard) דשמעו (& people) ואנשין (He called) אמרין (to Elia) לאליא (they were) הוו (saying) אמרין
         (with vinegar) אספונא (a sponge) מכלא (one) אספונא (one) דין (but) דין (ran) אספונא (ran) אספונא (to give Him a drink) בקניא (on a reed) אבקניא (to take down) אליא (comes) אליא (ito take down) בווא (let Him alone) אריא (let Him alone) אריא (let Him alone) אריא (שבוקו (ארא נוחא בייטוא אליא וווא ארא (comes) אין און ארא (שבוקו וווא ארא נוחא בייטוא אריא (let Him alone) אריא (שבוקו ווווא ארא נוחא בייטוא ארא וווווא ארא נוחא בייטוא ארא (וווווא בייטוא ארא ווווווא בייטוא ארא נוחא בייטוא ארא בייטוא
                                    (& He expired) ושלם (loud) רמא (in a voice) בקלא (cried) קעא (Yeshua) קעא (but) דין (He) הו
                                                                                          (was ripped) אצטרי (of the temple) ארכלא (of the door) ארכעא (& the curtain) ואפי (the bottom) מן (the top) לעל (from) מן (in two) לתרון (ערכן (the top) לעל
        (was) הוא (who standing) הקאם (that) הוא (Centurion) הוא (but) הין (saw) הוא (when) כד (saw) הוא (that thus) קנטרונא (that thus) לותה (with Him) הכנא (of God) הוא (was) שריראית (this) הנא (this) גברא (this) ברה (he said) הוא (the Son) הנא (this) הנא (
                       (a distance) אית (from) מן (women) אף (also) אף (but) דין (were) אית (there) אית (there) הוי (were) דין (were) מרים (Magdalitha) מרים (Maryam) מרים (were) מרים (who looking) אמה (the mother) דיעקוב (of Yaqob) זעורא (the mother) דיעקוב (the mother) אמה (אורא פאר)
(to Him) הוי (were) הוי (joined) נקיפן (in Galila) בגלילא (He was) הוי (who when) דכר (those) הנין (who gone up) הוי (many) נקיפן (& others) ומשמשן (to Him) לה (to Him) ואחרניתא (with Him) לאורשלם (to Jerusalem) הוי (with Him) עמה (with Him) לאורשלם
                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     42
                                                                                                                                          (of Friday) דערובתא (the evening) (it was) הוא (& when) וכד (The Sabbath) אדת (before) ארתיה (which is) איתיה (איתיה אותיה האיתיה האיתיה האיתיה האיתיה האיתיה האיתיה (שבתא האיתיה (שא האיתיה האיתית האיתיה האיתיה האיתיה האיתיה האיתיה האיתיה האיתיה האיתיה האיתית הית היתית האיתיה האיתיה האיתיה האיתיה האיתיה האיתיה האיתית היתי
                                                                                                    אתא (Ramtha) אוסף (who was from) הון (that) הון (Yoseph) אתא (was he) אוסף (came) אתא (was he) הון (also) אינא (who אינא (a Counsellor) בולוטא (honorable) מיקרא (for the kingdom) למלכותא (was he) הוא (who waiting) מסכא (unto) הוא (& entered) ועל (was he) ואמרח (of God) האלהא (of God) ושאל (Pilatus) פילטוס (Yeshua) ושאל (the body) בורה (Pilatus) פילטוס (Pilatus)
                                                                                                                                (wondered) דין (but) דין (Pilatus) פילטוס (He had died) מית (sufficient time) כדו (from) מית (that if) דאן (לפור (asked him) מית (the Centurion) לקנטרונא (he called) אין (the had died) מית (the time) עדנא (before) קרם (from) מית (that if) דאן האווא מין (לפור (לפור האווא לפור (לפור (לפור האווא לפור (לפור (לפור האווא לפור (לפור (לפור (לפור האווא לפור (לפור (ל
```

And Pilate wondered that He should be already dead. And he called the centurion, and inquired if He had already died.

(to Yoseph) ליוספ (His body) הברה (he gave) יהב (he learned) ליוספ (& when) וכד (& to Yoseph) יהב (& to Yoseph) יוסף (& bought) וזבן (bought) יוסף (when) כתנא (linen) לאחתה

אונגליון קדישא כרוזותא דמרקוס

```
(in a tomb) בקברא (& placed it) וסמה (in it) בקברא (& wrapped it) וכרכה (& rolled) ביקיר (in the rock) בשועא (was) הוא (that hewn out) דנקיר (of the tomb) דקברא (the door) תרעה (against) על (a stone) באפא
```

(that is) הי (& Maryam) מגדליתא (but) (but) אורים (Maryam) מרים (Maryam) אורים (but) דין (Maryam) הי (He had been laid) דאתתסים (where) איכא (saw) חזי (mother of Yose) דיוסא

Chapter 16

```
(Magdalitha) מגדליתא (Maryam) מרים (the Sabbath) שבתא (had passed) מגדליתא (when) וכד (weet spices) שבתא (they had bought) ובן (& Shalom) ושלום (of Yaqob) הרומא (waryam) ומרים (to anoint Him) ומשחניהי (that they might come) דנאתין
                           (they came) אחל (in the week) בשברא (in the first day) בחד (but) דין (in the morning) בשברא (the sun) אחל (arose) דנח (when) כד (to the house) לבית
                                                                                                (among themselves) בְּנְפַשְהִין (they were) הוי (& saying ) ואמרן
                                                                                                  (the stone) באפא (for us) לן (will roll) עגל (but) דין (who?) מן (who?) דין
                                                                                              (of burial) לרעא (the door) דבית (from) להרעא (from) מו
                                                                 (that) הי (that had been rolled away) דמענלא (they saw) הי (& looking) וחר (& looking) וחר
                                                                                                               (very) שב (for) גיר (it was) הות (great) ביר (stone) אבא
                                                                                                                         (of burial) קבורא (the house) לבית (& they entered) ועלין
                                                          (the right side) מן (on) מינגא (who sat) דיתב (a young man) עלימא (& they saw) וחזי
                                              (& they were astonished) חורתא (white) חורתא (a robe) אסטלא (& he was wearing) ועטיך
(bu afraid) אמר (do not) א (to them) לאין (said) אמר (but) הו (he) הו (he) הו (Who was crucified) אנתין (Him) הו (you are) אנתין (seeking) בעין (The Nazarene) בעין (Yeshua) לישוע (Yeshua) נצריא (here) הא (he (here) לה (he) לא (he) הוא (he) הוא (he (be) דוכתא (the place) איבא (the place) הוא (behold) הוא (behold) הוא (שובא (behold) איבא (the place) הוא (behold) הוא (שובא (שובא (behold) הוא (שובא (ש
        (Behold) אלא (to Kaypha) ולכאפא (to His disciples) לתלמידוהי (say) אלא (go) אלא (you will see Him) אלא (there) תמן (to Galila) לגלילא (He will go before) קדם (the will go before) איכנא (Just as) איכנא (איכנא (נא עסט) איכנא (איכנא (שטא)) איכנא (איכנא איכנא איכנא (שטא)) איכנא (איכנא איכנא (שטא)) איכנא (שטא)
(they heard) שמע (they heard) ערק (they fled) ונפק (they heard) שמע (\& when) וכד (\& to a man) שמע (\& trembling) ור, ור, ור, (shock) אחיד (them) הוא (\& trembling) ולאנש (\& trembling) ולאנ
                                  (for) ביר (they were saying) לא (not) אמרין (they were saying) דחילן (anything) הוי (anything) ניר
                 (He arose) כם (of the week) בשפרא (on the first day) בחד (but) דין (at dawn) בשפרא (Magdalitha) אורים (to Maryam) למרים (first) למרים (& appeared) מגדליתא (from her) הוא (He had) הוא (cast out) אפק (demons) שארין (from whom seven) הוא (her) הי
   (went) אזלת (went) סברת (she proclaimed the good news) להנון (went) אזלת (& she) והי (& weeping) הוו (were) הוו (were) הוו (were) הוו (were) הוו הוו (were) ובכין
               (they were saying ) דאמרן (they heard) שמעו (when) כד (\& those) והנון (they believed) אנין (not) אנין (to them ) אנין (\& appeared) אנין (that He was alive) אנין
                                   (of them) אתחזי (He appeared) לתרין (these things) בתר (after) הלין (they walked) לתרין (another) אחרתא (in form) בדמותא (to a village) בדמותא (to a village) אולקריתא (these things) מנהון (th
                                                                                                     (the rest) לשרכא (wenț) אזלו (wenț) אזלו (& thọse) והנון
                                                                                                                          (did they believe) הימנו (them) להנון (neither) אך לא
(when) כל (to the eleven) לחדעסר (He appeared) אתחזי (but) דין (afterward) אחרית (מדרית (afterward) אתחזי (the idek) אחרית (the lack) הימנותהון (they reclined at a meal) סמיכין (who had seen Him) הימנותהון (because them) דלקשיות (detailly לבהון (of their heart) לבהון (they reclined at a meal) דחואוהי (because them) ולקשיות (because them) אולבהון
```

The Holy Gospel Preaching of Mark

אונגליון קדישא כרוזותא דמרקוס

```
(they had believed) לא (not) הימנו (not) לעלמא (before) בקם (all) (מומר (to the world) אילו (Go) לעלמא (Go) לעלמא (& He said) (בלה (My Good News) (בלה (in all) בריתא (in all) בריתא (My Good News) (מון (we preach) (מועמר (in all) בעמר (My Good News) (מון (who ever) אינא (מון (who ever) (מון (who ever) (מון (who ever) אינא (who ever) (מון (who are believing) (all (wes) אחותא (these) (מון (will accompany) (they will cast out) (מון (all accompany) (all accompany) (they will speak) (מון (all accompany) (all a
```


The Holy Gospel Preaching of Luke

אונגליון קדישא כרוזותא דלוקא

The Gospel According To Luke

(From The original <u>Peshitta</u> in Aramaic, the language of Jesus)

To read the translation, read the parentheses with blue English words from rightmost parentheses first, then left of that, etc.. Each Aramaic word is followed by its English equivalent.

Luke 1:1 has nine Aramaic words. In this first verse,I have numbered the English translation next to each Aramaic word in the proper reading order. Here is the English translation as it should be read from the interlinear:

1 2 3 4 5 6 7 8 9 (Because) (many) (were willing) (to write) (an account) (of the events) (those) (of which we) (are persuaded).

This is how one should read the interlinear throughout. Most verses will be understandable if read in this way, though there will be exceptions due to different word order in Aramaic. Try the next verse. Only the word "those" seems out of order in English in verse two. Put that word after "the things", and the whole verse will read correctly.

A little practice will make reading the interlinear easier and very rewarding. You are reading a word for word rendering from the original language and text of the Gospels. It is worth the effort to obtain such unique knowledge. Try the next verse; it is more straightforward than verse 2.

The Holv Gospel Preaching of Luke

אונגליון קדישא כרוזותא דלוקא

"The Word" is מלחא – "Miltha". This is the term John uses in his Gospel to designate "Yeshua Meshikha" (Jesus The Messiah). That Luke refers to Him is fairly evident, as he refers to "The eyewitnesses, and servants of The Word". The spoken or written word does not have eyewitnesses and servants. Also the Aramaic word "ה"ל" – "Dilah" ("of His") adds personal possession to the relationship of eyewitnesses and servants with the Word. They "belong to Him". This would be out of place with respect to the spoken or written word.

```
(I had) אך (also) אך (also) לי (also) דקריב (decause) אתחזי (also) אר (He appeared) אתחזי (also) אר (thing) מידם (that every) לכל הון (all of them) דכל (carefully) מאום (theophila) אכתוב (Theophila) אכתוב (to you) אכר (I should write) אכתוב
```

דמלתא- **He appeared**" is the most natural meaning of "**Ethkhazay"** and would refer to the previous word אתחזי "of the Word". Luke is saying that The Lord Yeshua The Messiah had appeared to him and had authorized and directed his writing of this Gospel. Why would it be received otherwise? If Luke merely "thought it good to write", why would the churches have put it on a par with the inspired Gospels, Matthew, Mark and Luke? He would have been merely rehashing second hand information and serving warmed up leftovers. That is no recommendation worthy of an inspired Gospel of The New Testament. "Theophila", to whom Luke wrote, would have thrown it in the trash if that were Luke's meaning. Verse 2 says the other gospels were written by "eyewitnesses". Verse three says Luke was also an eyewitness of The Messiah. If he were not, then he would be disqualified to write a gospel. It would seem that Western churches, in their misunderstanding of Luke's introduction, have allowed scholarship to supplant Divine inspiration as its authority. This has subtly and slowly supplanted the Spiritual with the intellectual, which Luke the Physician has come to represent. He was not writing a literary composition here; he was writing from God, just as every other God inspired writer of scripture wrote: 1Co 2:13 "Which things we also speak; not in the teaching of the words of man's wisdom, but in the teaching of The Spirit; and we compare spirituals with spirituals.' 2Pe 1:21 "For at no time was it by the pleasure of man, that the prophecy came; but holy men of God spoke, as they were moved by the Holy Spirit".

Would an inspired writer say, "I thought I would write a Gospel account because many others were writing accounts like those the apostles were writing"? That would be the height of presumption. Would he then suppose that he would improve on the inspired accounts?- "It seemed good to me also, having had perfect understanding of all things from the very first, to write unto thee in order, most excellent Theophilus" – This is the King James translation, which demonstrates here the presumptive attitude attributed to Luke. This is a very poor translation of the Greek of verse 3, but all translations get it wrong in the first word of the verse, which is the most critical: "It seemed good". That is because the Greek has the verb "εδοξεν" from "dokeo"-("to seem"). The Aramaic verb "Ethkhazay" -(He appeared) – אתחד could mean "seemed", but its usual meaning is "appeared" or "was seen". This passive form of the Aramaic "TT" - "Khaza" ("to see") occurs 29 times in the Peshitta NT. 18 times Murdock translates it "appeared", 7 times- "seen", three times "received sight" and once (incorrectly, in my opinion)- "seemed".

```
The Comprehensive Aramaic Lexicon has: " - xzy Verb
             peal_1 ImpArMesop, BibAr, MiddleAr, JLA, Syr, Bab (lit.) to see
        2 BibArDan (metaph. like European langs.) to understand, to realize
                                  _3 JLAGal, Syr to visit
                             \_4 JLATg to see a vision > xzy#2
                          _5 ImpArEg +%b_% to be victorious over
                 __6 Syr %)ayk.anA) xAze) )an~t nap$Ak% how are you?
                                   pael_1 OAPal to see
                      (h) afel 1 ImpArEgOst, Palestinian, JBA to show
                                 2 JLAGal %)pyn% to console
                             [ethpeel 1 OASyr,JLATg,Syr,JBA to be seen
                                   2 Syr %leh% to be able to see
3 Palm, JBA to be fit, to be proper (occurs 1 time out of 50?; Luke 1:3 has the only questionable occurrence-comment
                                           is mine)
                                  4 JLAGal to appear in a vision
                          ettafal_1 Syr, JBA to be made visible
```

LS2 224

The Targum of Jonathan has 21 occurrences of the passive verb "Ethkhaza" and "Ethkhaza" in former and latter Prophets; none has the meaning "seemed", or "it was fit, proper". It would "appear" or "seem" (pun intended) that the latter meaning is a rare one. In Luke 1:3, it also contradicts the intention of Luke to employ that meaning. If I am right about Luke 1:3, Luke's Gospel was probably written after John's Gospel, since Luke refers to **The Word** as "He", a Person of Whom the Apostles are "eyewitnesses and servants". He also "appeared" to Luke. This refers plainly to John 1:1& 14. Luke would probably be the last of the four Gospels written, not John.

The Holy Gospel Preaching of Luke

אונגליון קדישא כרוזותא דלוקא

(of the words) דמלא (the truth) שררא (that you may know) דתרע (by these things) להין (of which you have been instructed) דאתתלמרת

Verse 4 confirms what I have written for verse three. If Luke were an eyewitness of The LORD Yeshua and His words and deeds, then he could confirm the Gospel accounts as true; if not, all the research and talent in the world would be useless toward composing an accurate account of The Messiah, as the information required exceeds the capacity of man to secure on his own. Only Divine revelation can provide the Truth of Him Whose Name is "The Truth, The Way, The Life", apart from Whom, no one can approach to The Eternal Father.

```
(of Judea) דיהודא (there was) ביומתה (in the days) הרודס (of Herod) מלכא (there was) ביומתה (the ministry) בותה (from) מלכא (grom) בתנא (coe) הוא (was) הוא (whose name) הוא (of Abia) בנתה (priest) בנתה (of Aaron) אביא (of Abia) אביא (of the house) מן (from) בנתה (the daughters) אביא (of the house) אלישבע (elishaba) אלישבע (was) אלישבע (her name) שמה (God) אליהא (before) בירודן (were) הוו (righteous) דין (but) דין (both of them) ומהלכין (the commandments) בכלהון (in all) בכלהון (were) ובמהלכין (without) עדלי (of Jehovah) דמריא (without) עדלי (without) עדלי (without) אורמריא (without) אורמריא (without) בכאנותה (without) אורמריא (without) ביריא (without) אורמריא (without)
```

When reading the interlinear, if "but" is seen next to the Aramaic word [77, "but" may be omitted from the translation, and the basic sense of the verse will be clear. Normally this word will be the first word translated in a sentence or phrase where it occurs, where it is never the first in Aramaic.

```
(Elishaba) ארישבע (because) משל (to them) ארישבע (was) ארישבע (was) ארישבע (in their days) מיל (advanced) איס (advanced) איס
```

When reading the interlinear, if "for" is seen next to the Aramaic word ¬¬¬, "for" may be omitted from the translation, and the basic sense of the verse will be clear. Normally this word will be the first word translated in a sentence or phrase where it occurs, where it is never the first in Aramaic- "For he will be great...", not "He will be for great...".

The Holy Gospel Preaching of Luke

```
17
                       (of Elia) אוליא (& in the power) ברוחא (in the spirit) ברוחא (before Him) באליא (will go) נאזל (de he) באליא (the children) (to turn) בניא (of fathers) לבא (the heart) לבא (to turn) לבא (the prophet) על (de prophet) בניא (who not) במאנא (de the Just One) מתטפיסין, (who not) לידעתא (are persuaded) ומירא (de those) ונטיב (perfect) ונטיב (de people) למריא (for Jehovah) למריא (de will prepare) ונטיב (de will prepare) אונטיב (de will prepare) למריא (de will prepare) ונטיב (de will prep
                                                  (this) אדע (shall I know) אדע (how?) איכנא (to the angel) למלאכא (Zechariah) דרא (& said) ואיכנא (& said) איכנא
                                            (in her days) ביומתה (advanced) אנא (I) ואנתתי (w my wife) ואנתתו (cld) ביומתה (amy הי (is) די (is) (is) אנא (I)
                                                  (Gabriel) מלאכא (am) אנא (to him), לה (& he said) ואנזר (the angel) מלאכא (answered) וענא
                                                                                             (in their time) בזבנהין (which will be fulfilled) דמתמלין
                                                                כד (came out) כדין (but) זכריא (when) כדין (when) כדין (with them) לא (to speak) דין (he was) דין (able) משכח (not) לא (not) משכח (able) הוא (he temple) בהיכלא (in the temple) בהיכלא (the a vision) בהיכלא (was) בהיכלא (was) בהיכלא (mute) מרמז (still) הרא (was) הוא (was) להון (was) מרמז (mute) רמז (gesturing) הוא (was) להון (was) מרמז (mute) מרמז (was) בהיכלא (was) בהיכלא (was) מרמז (was) מרמז (was) בהיכלא (was) בהיכלא (was) מרמז (was) מרמז (was) בהיכלא (was) מרמז (was
(to his house) אול (he went) אול (of his service) התשמשתה (the days) יומתא (were fulfilled) לביתה (when to his house) אתמליו
                                       (Elishaba) אלישבע (conceived) במנת (those) יומתא (days) יומתא (after) בתר (from) מן (& it was) והוא (five) אלישבע (months) אנתתה (herself) ומשא (ake had) הות (we secluded) ומשא (his wife) אנתתה (אנתתה (months) אנתתה (months) אנתתה (months) אנתתה (months) אלישבע (she had) אוני (אנתתה (months) אנתתה (month
                                                                                                                                                                                                                        (she) הות (& said) ואמרא
                                                                                                                                                                                                                                                                                25
                                                                             (in the days) עבד (Jehovah) מריא (for me) לי (has done) ביומתא (these things) דהלין
                                                                                             (my reproach) הסרי (to take away) בי (me) ב' (in which He regarded) דחר (my reproach) בי (me) בי (my reproach) דחר
                                                                                                                                                        (of men) אנשא (the children) בני (that is among) דבית
                                          (the angel) אכא (Gabriel) בירהא (was sent) אשתלה (sixth) אשתא (but) דין (in the month) בירהא (to Galila) לות (the presence) אלהא (from) לות (from) לות (was Natsareth) נצרת (whose name) בירתא (to the city) למדינתא (to the city)
                                                                                     (to you) לכי (peace) שלם (to her) אלה (to her) מלאכא (to her) מלאכא (to her) מלאכא (to her) ואמר (& entered) מלית (among women) מרן (is with you) עמכי (our Lord) מרן (of grace) מלית (full) טיבותא
                                                          (at his word) במלתה (she was alarmed) אתרהבת (she saw) הזת (when) כד (but) דין (she) הי (this) אחר (greeting) שלמא (is) שלמא (she was) הנא (she was) הנא (at his word) במלתה (when) הנא (she was) הנא
                                                 (Maryam) מרים (you should fear) לא (the angel) לא (to her) מלאכא (& said) ואמר (& said) אלהא (with) אלהא (favor) מיבותא (you have found) אלהא (with) אשכחתי
                                         (conception) ביר (you will receive) גיר (for) גיר (behold) גיר (Yeshua) גיר (His Name) בשנא (& you shall call) ותקרין (to a Son) ברא (& you will give birth) ותאלדין
            (He will be called) נהלא (of The Highest) דעליא (The Son) ברה (great) ברה (will be) נהקרא (This One) הנא (His father) להוא (of David) דרויד (the throne) אבוהי (Jehovah) אבוהי (will give) ונתל (will give) לה
                                                                               (eternally) על (of Yaqob) דיעקוב (the house) ביתה (over) על (& He will reign) ונמלך
```


The Holy Gospel Preaching of Luke

```
(there will be) לא (an end) סוף (at to His Kingdom) ולמלכותה (לא נהוא (an end)
                                                                                                                  (to the angel) למלאכאָ (Maryam) מרים (she said) אמרא
                            (me) לא (has known) תהוא (for a man) דוברא (this) הדא (will be) איכנא (How?) תהוא (will be) לא הדא
                                                                                     (to her) מלאכא (the angel) מלאכא (answered) ענא (answered) מלאכא
ענא (answered) בילא (will come) און אבור (because of) בילא (will come) און אבור (of Holiness) און רוהא (The Spirit) (The Spirit) (ערוכי (upon you) והילה (will rest) (will rest) דעליא (will rest) עליכי (will be) הנא (holy) הנא (in you) בכי (Who will be begotten) הנא (holy) הו (this) הו (He will be called) ברה (de will be called) ברה (Who will be called) ברה (Who will be called) ברה (will be called) ברה (will be called) ברה (will be called) בילהא (will be called) ברה (will be called) ברה (will be called) ביל (will be called) ביל (will be called) ברה (will be called) ביל 
   (has conceived) אלישבע (she) הי (also) אך (your cousin) אחינתכי (Elishaba) אלישבע (& behold) אחינתכי (for her) הוגא (it is) הוגא (sixth) השתא (the month) הוגא (in her old age) ברא (a son) ברא (barren) דמתקריא (who is called) דמתקריא
                                                                      (anything) בלא (to God) לאלהא (is difficult) עטל (not) ארהא (because) מטל
        (of Jehovah) מרים (the handmaid) אמתה (I am) אנא (behold) המרא (Maryam) מרים (she said) אמרא (your word) מלתך (to me) איך (to me) מלתר (her) לותה (from) מלאכא (the angel) מלאכא (det be done) מון (the angel) מון (we departed) מלאכא (the angel) מון מון (the angel) מון (we departed) מון (the angel) מון (we departed) מון מון אונערא (the angel) מון (th
        (those) הנון (in days) ביומתא (among them) בהון (Maryam) בהון (but) דין (arose) קמת (of Judea) דין (to a city) למרינתא (to the mountains) לשורא (instantly) בשילאית (& she went) למרינתא
                                                                                            (of Zechariah) דוכריא (the house) לביתה (& she entered) ועלת (of Elishaba) אלמה (the peace) שלמה (& she invoked) ושאלת
                                    (Elishaba) אלישבע (heard) שמעת (that when) והוא (& it was) אלישבע (in her womb) בכרסה (the baby) עולא (leapt) דין (of Maryam) בכרסה (the greeting) שלמה (of Holiness) אתמלית (with the Spirit) רוחא (Elishaba) אלישבע (& was filled) אתמלית
                                                                                                                                                                                                                                        42
                                        (to Maryam) למרים (& she said) אמר (loud) ואמרת (in a voice) בקלא (& she cried) וקעת (among women) אנתי (you are) אנתי (blessed) אנתי (that is in your womb) דבכרסכי (the fruit) הו (& blessed) ומברך (blessed) הו (& blessed) הו (
                                                                   (is this) אימכא (from where?) אימכא (from where?) אימכא (to me) אימכא (would come) תאתא (of my Lord) דמרי (that the mother) דאמה
        (in my ear) בארני (of your greeting) בשלמכי (the voice) קלא (fell) בארני (when) כד (for) גיר (behold) וויר (in my womb) בכרסי (the baby) עולא (leapt) דין (great) רבתא (in Joy) בהדותא
                                   (who believed) ההימנת, (the one) לאירא (& blessed is she) וטוביה (to those things) לאילין (a fulfillment) שולמא (that there would be) דהוא (Jehovah) מה (the presence of) לות (from) מן (with her) מה (that were spoken) האתמלל (the presence of) אות (with her) מה (אות מה באתמלל (שוב אות מה באתמלל (שו
                                      (Maryam) מורבא (my soul) נפשי (exalts) מורבא (Maryam) מורבא (& said) ואמרת
                                                                                                                                                                                                                                          47
                                                                                  (my Savior) מחיני (in God) באלהא (my spirit) רוחי (& rejoices) וחדית
                                                                                                                                                                                                                                          48
                                                              (of His maidservant) המוככא (the lowliness) במוככא (for He has regarded) החר
                                             (this hour) השא (from) גיר (for) גיר (behold) השא (blessedness) מון (all) השא (generations) בתרון (they will ascribe) בתרון (blessedness) בתרון
                    (Who is mighty) הו (He) הו (great things) דורבתא (to me) לותי (because He has done) דעבר
                                                                                                                                                                 (His Name) שמה (& holy is) וקדיש
                                                                                            (& generations) ושרבתא (to posterity) לדרא (& His mercy) וחננה (Him) לה (who revere) דרחלין (those) אילין (is upon) על
                         (with His arm) בדרעה (victory) אבר (He has wrought) עבד (He has wrought) בדרעה (of their heart) התירי (with the opinion) בתרעיתא (with the opinion) ובדר (& He has scattered) בתרעיתא
```


The Holy Gospel Preaching of Luke

```
(thrones) מן (from) מן (the mighty) תקיפא (He has cast down) און (thrones) חדי
                                                                          (the lowly) מכיכא (& He has raised up) וארים
                                                        (with good things) מבתא (He has filled) שם (the hungry) כפנא
                                               (empty handed) ספיקאית (He has sent away) שרא (& the rich) ועתירא
     (He has helped) עברה (His mercy) אחננה (Wis servant) עברה (His mercy) לאיסריל (He has helped) עבר
                                                                                                                         55
                                         (our patriarchs) עם (with) עם (He spoke) איך (just as) איך (eternally) אברהם (his seed) אברהם (with) ועם (Abraham) אברהם (with) אברהם (with) אברהם אברהם ואברהם האברהם ואברהם האברהם ואברהם אברהם ואברהם האברהם ואברהם האברהם ואברהם האברהם ואברהם האברהם ואברהם האברהם ואברהם האברהם האברהם ואברהם האברהם האברם האברם
                             (Elishaba) קוית (with) אלישבע (maryam) מרים (but) דין (stayed) קוית (to her house) איך (about) ירהא (months) תלתא (three) הפכת (about) והפכת
                                            קלישבע (for her) אלישבע (was) הוא (it) הוא (but) דין (Elishaba) אלישבע (a son) דין (that she would bear) זבנא (time) זבנא
                            (of her family) שבביה (& the children) ובני (her neighbors) שבביה (& they heard) ושמעו (to her) ארהא (His mercy) חננה (God) ארהא (that had magnified) דותה
                                                                            (with her) עמה (they) הוו (& rejoiced) וחדין
  (the boy) לטליא (to circumcise) למגזרה (weighth) למנוא (eighth) דתמניא (on the day) ליומא (& it was) והוא (Zechariah) ליומא (of his father) דאבוהי (by the name) לה (they were) הוו (& calling) וכריא (calling) וכריא
                                          (to them) להון (& she said) אמה (his mother) אמה (& answered) נענת
                                        (Yokhanan) יוחנן (he will be called) אלא (but) אלא (so) הכנא (not) לא (not) הכנא
                       (a man) אנש (there is not) דלית (to her) לה (& they said) אנש (this) נאמרו (by name) בשרבתכי (among your generations) דמתקרא (this) בשרבתכי
(to his father) דנשמיוהי (to his father) אבא (that in which way?) איכנא (to his father) צבא (& they signed) ורמזו
                                (& he said) אואמר (he wrote) בנקיתא (a tablet) פנקיתא (he requested) וכתב (everyone) הואל (was amazed) ואתרמרו (this name) מוה (Yokhanan) יוחנן
                                         (his mouth) פומה (had been opened) אתפתח (& at once) ומחרא (God) אולהא (& he blessed) וברך (& he spoke) ומלל (& his tongue) ולשנה (לשנה
   (their neighbors) והות (all of them) על (on) על (awe) אדהלתא (& there was) והות (were) הדר (being spoken) מרמא (these things) הלין (of Judea) היו (the mountains) הוי (& in all) ובכלה (deing spoken) מורא (were) הוי (שפר)
                                                                                                                         66
              (in their heart) בלבהון (were) הוו (contemplating) מתחשבין (who heard) בלבהון (& all those) וכלהון
                        (this) הנא (will be) נהוא (will be) מלא (what?) מנא (& they were saying) נהוא (this) מליא (what?) מנא א
                                           (with him) עמה (was) אית (it) אית (of Jehovah) דמריא (& the hand) ואידה (with him) אית אית ואידה (בוריא
                                                                                                                         67
           (of Holiness) דקודשא (with The Spirit) רוחא (his father) אבוהי (Zechariah) דקודשא (& was filled) ואתמלי
                                                                             (& he said) ואמר (& he prophesied) ואתנבי
               (of Israel) מברך (the God) אלהה (Jehovah) מריא (is) הו (blessed) מברך (redemption) מברך (the God) אלהה (Who has visited) עמה (Who has visited) עמה (Who has visited) דסער
                                    (of redemption) אלן (a trumpet) קרנא (for us) לן (& He has raised up) ואקים (His servant) עברה (of David) דרויד (in the house) בביתה
                                      (by the mouth) בפומא (He spoke) דמלל (just as) איך (that which is from דנביוהי (of His prophets) קרישא (that which is from דנביוהי
                                            (our enemies) בעלדבבין (from) מן (that He would save us) דנפרקן (who hate us) אידא (of all of them) דכלהון (the hand) אידא (& from) ומן
                                             (our fathers) עם (with) עם (His mercy) אבהין (& He has wrought) ועבר
                                              (holy) קדישתא (His covenants) לדיתקוהי (& He has remembered) קרישתא
```


The Holy Gospel Preaching of Luke

אונגליון קדישא כרוזותא דלוקא

```
(to Abraham) לאברהם (that He swore) (& the oath) אברהם (us) לאברהם (us) לונמתא (us) לונמתא (that He would grant) דנתל (that He would grant) דנתל (our patriarch) לונמתא (us) לונמתא (the hands) אירא (ftom) (aur patriarch) (us) דנתפרק (the hands) אירא (ftom) (aur patriarch) (that we would be saved) וולמנו (before Him) בלונות (we should serve) (fear) (aur days) (aur days) (us) (all of) וולמנו (aur days) (the prophet) בלונותא (aur days) (the prophet) בלונותא (aur days) (the prophet) (aur days) (the prophet) (the prophet) (the prophet) (the prophet) (aur days) (the prophet) (the would go) (the way) (the prophet) (the would go) (the way) (the way) (the prophet) (that He may give) (to) (the Heaven) (the prophet) (the knowledge) אירוד (the prophet) (the way) (the prophet) (the boy) (the way) (the boy) (the way) (the day) (the way) (
```

Chapter 2

(also went out) הנון (those) הנון (in days) ביומתא (but) דין (it occurred) הוא (Qaesar) הוא (from מן (from מן (a command) מון (of his empire) בותכתב (that should be registered) כלה (every) עמא (nation) אנוספור

All Greek texts have "Olkoupevnv" ("the inhabited world"). This is not an accurate word to use, as Caesar did not register everyone in the world, only those of The Roman Empire, which did not include large sections of the eastern world and the Middle East. "Every nation of his empire" makes much better sense and is accurate historically. Thayers Greek English Lexicon says that Olkoupevn may refer to the Roman Empire, but it is never translated as such in any NT translation that I can see but for one place in Acts 24:5 by The Bible in Basic English; neither does it have such a meaning in any of the 39 times it occurs in The LXX (certainly, the Roman empire did not even exist when The LXX was translated, but The Greek Empire did).

```
(was) הות (the first) קרמיתא (census) הות (this) הות (in Syria) הות (in Syria) קרמיתא (of Quraynus) במוריא (in the government) בהגמנותא (in his city) הוא (of Quraynus) דקור (everyone) הוא (was) הוא (was) הוא (was) הוא (was) הוא (to be registered) בתכתב (everyone) מלק (was) הוא (came up) סלק (from) נצרת (had) און (came up) סלק (of David) הוא (to the city) מויכות (to the city) מדינתא (of Galila) הוא (was) הוא (was) הוא (because) מטל (bethlehem) הוא (that is called) המקריא (of David) היתוד (the lineage) מטל (bethlehem) מון (the house) היתוד (from) מכירתה (of David) הוא בשנא (when) הוא (when) מכירתה (he might be registered) מון (that there) התמן (that there) התמן (that there) והוא (that she would give birth) המן (that while) הוא (were completed) המליו (that she would give birth) הוא (ther Son) הוא (were completed) בוכרא (firstborn) (in a manger) בוכרתה (wend him) בוכרא (wend him) במוררא (wend him) במורה (wend him) בוכרתה (wend him) במורה (was) במורורא (wend him) וארמיתה (wend him) במורה (was) באוריא (wend him) במורה (was) באוריא (wend him) (was) באוריא (wend him) (was) באוריא (wend him) (was) באוריא (was) (
```


The Holy Gospel Preaching of Luke

אונגליון קדישא כרוזותא דלוקא

```
מטל (because) דוכתא (there not) הוא (was) להון (there not) דוכתא (they might) הוא (lodge) איכא (where) איכא (where) איר (but) איר (but) דין (shepherds) איר (the might) איר (the watch) איר (where) ונטרין (there) מטרתא (where) הוו (where) איר (where) ונטרין (where) מרעיתהון (where) איר (איר (where) איר (where) איר (where) איר (where) איר (איר (where) איר (which will be) איר (איר (where) איר (which will be) איר (where) איר (which will be) איר (איר (where) איר (which will be) איר (איר (where) איר (which will be) איר (איר (where) איר (where) אי
```

יווווטנון פורט אוווין פורטנון פור אוויין פור ווויין פור אוויין פור מברא למדם דעתיד דנדרכון חיא שרירא 19 (Peshitta)

19 (BYZ) αποθησαυριζοντας εαυτοις θεμελιον καλον εις το μελλον ινα επιλαβωνται της αιωνιου ζωης

19 (AV) Laying up in store for themselves a good foundation against the time to come, that they may lay hold on eternal life.

19 (WH) αποθησαυριζοντας εαυτοις θεμελιον καλον εις το μελλον ινα επιλαβωνται της οντως ζωης

19 (ASV) laying up in store for themselves a good foundation against the time to come, that they may lay hold on the life which is life indeed.

Old Dead Sea Scroll script

The Peshitta in 1 Tim. 6:19 ends with – איר שרירא ("True Life").

The Byzantine Greek text has αιωνιου ζωης ("Eternal Life").

The Critical Greek (Vaticanus) has **οντως** ζωης ("Really Life")

- יראר" = "True" = "True"
- 2. אריכא = "Remaining" = "Remaining"

Is it likely The Byzantine Greek translator saw

in old Aramaic characters and interpreted it as

If so, then αιωνιου (eternal) would approximate -"Remaining".

The Critical Greek would be closer to the original here, following "True" with οντως- "Really". Rev. 15:3

<u>amled</u> aklm Kydbe Nyryrsw Nynak lk dyxa ahla ayrm Kydbe Nyhymtw Nybrwr Nyrmaw armad atxwbstw ahlad hdbe aswmd atxwbst Nyxbsmw Re 15:3

Re 15:3 kai adousin thn wdhn mwusewv tou doulou tou yeou kai thn wdhn tou arniou legontev megala kai yaumasta ta erga sou kurie o yeov o pantokratwr dikaiai kai alhyinai ai odoi sou o basileuv twn eynwn
Re 15:3 kai adousin thn wdhn mwusewv tou doulou tou yeou kai thn wdhn tou arniou legontev megala kai yaumasta ta erga sou kurie o yeov o pantokratwr dikaiai kai alhyinai ai odoi sou o basileuv twn aiwnwn

Here is a situation similar to Luke 2:9.

The Holy Gospel Preaching of Luke

אונגליון קדישא כרוזותא דלוקא

```
The Crawford Aramaic mss. has דעלמא, "D'elama" – ("of the world").
     The Majority Greek text has \varepsilon\theta\nu\omega\nu, "ethnown" –("of nations"). The Critical Greek text has \alpha\iota\omega\nu\omega\nu, "aiownown" – ("of ages"). (Mss. P^{47}, \mathcal{R}, C)
     Here is The Comprehensive Aramaic Lexicon entry for the Aramaic word, עלם:
     <u>CAL Outline Lexicon</u>: GENERAL שלם – (lm
     עלם (1m Noun (1m)
     I passim eternity
     2 Palm, Palestinian, Syr, JBA world
     3 Syr nation
     LS2 527
     LS2 V: (AlmA)
     Smiths Compendious Syriac Dictionary has:
           المُكمُ pl. مِــّ, ائم m. 1) constr. st. مكمُــ
         an age, generation, life-time, era; eternity,
         ever; كَمْكُمْ يُحْمَى a tomb; مِنْمُكُمْ يُحْمَعُهُمْ وَمُوْمَا يُحْمَعُهُمْ وَمُوْمِعُ مُعْمَالًا وَمُوْمِعُ
                    2) const. st. ککم a) the world; temporal
               life; worldly or lay life opp. monasticism;
        So
                                                                                                            the Greek mss. have two different readings,
     both in agreement with the Aramaic
        word עלמא, which can mean "ages", "eternity", "nations" or "world".
        It is stretching credulity beyond the breaking point to believe The Peshitta NT is a translation of The Greek NT, given the
     fact that so many Greek variations exist in The Greek NT that agree with different derivations of Aramaic words, which just
     so happen to be used at the parallel grammatical places of those readings in The Peshitta NT, and given that The Peshitta
     has practically no variant readings. If The Greek is the original, "How can these things be?".
                          (The Savior) אתילד (today) לכון (to you) גיר (for) גיר (to you) לכון (has been born) אתילד (of David) מריא (in the city) במדינתה (The Messiah) מריא (Jehovah) מריא (Who is) באיתוהי
     This is one of the most amazing of statements in the Gospels, and probably the first unequivocal revelation of the Deity of Yeshua
     Meshikha. (אָרִיא מִשׁר: -Marya Meshikha means "Yahweh The Messiah"). I have translated "Marya" as "Jehovah" in most places, since it is more familiar than "Yahweh". There are disputes about the Hebrew pronunciation, but "Jehovah" still conveys the sense of "YHWH", the Hebrew tetragrammaton (4 letter Name) of "The LORD God" of Israel and all creation.

The Aramaic "Arya" is found over 6000 times in The Peshitta Old Testament, translating the Hebrew YHWH. ""Harya", as such, in the singular Name form, can refer only to The LORD God. This most holy of Names is applied to
     <u>Yeshua 32 times in The Peshitta NT!</u> The Greek mss. have no such unequivocal reference in those 32 places, since the Greek
     word used is "Kurios", meaning, "Lord", or "Sir", in a Divine or human sense.
                              (the baby) אנתון (vou) אנתון (will find) משכחין (a sign) אתא (to vou) עולא (& this is) והדא (in a manger) בעזרורא (will find) וסים (in swaddling bands) בעזרורא (wrapped) בעזרורא
                                      (the silence) שלי (with) שלי (appeared) אתחזיו (the silence) שלי (& from) ומן
                                                     (of Heaven) ליכותא (great) סניאָא (the armies) הילותא
                                  (& they were saying) לאלהא (to God) לאלהא (shouting praises) משבחין (while) כד
                                      מן שלי – "Men Sheli", the first two words, are an idiom meaning, "Suddenly"
                      (peace) ארעא (the earth) ארעא (& upon) ועל (in Heaven) במרומא (to God) לאלהא (glory) לאלהא (of men) ארעא (to the children) במרומא (good) לבני (& news *) מברא (whe earth) אנשא (to the children) מברא (אינשא השוא מברא (whe earth) ארשא (glory) לבני
     "Sabra" in verb form can mean, "Hope, Think, Expect, Trust, Imagine, Preach news". The noun form comes from the
     verb. "Good news" - หัวบั หัวอิ ("Sabra tabba") - makes the best sense here. Another possible sense is "a Hope report", since
     หัวบ- "Tabba" can also be "a report".
            (to Heaven) לשמיא (the angels) מלאכא (among them) מלאכא (from) מן (went) אזלו (that as) דכד (&,it was) אולו (that as) דכד
```

(& they were saying) העותא (another) הוד (with) שם (one) הוד (the shepherds) העותא (spoke) מללו (

Page 150

5/3/2010

Glenn David Bauscher

The Holy Gospel Preaching of Luke

```
אונגליון קדישא כרוזותא דלוקא
```

```
(this) ערמא (event) ערמא (as Bethlehem) לביתלחם (as Bethlehem) למגלתא (let us proceed) נררא (let us proceed) לביתלחם
                                    (that has occurred) אורע (that has occurred) אורע (that has occurred) אורע
         (& they found) אשכחו (quickly) מסרהבאית (& they came) ואתו (in a manger) אוריא (Who was lying) דסים (& the Baby) ולעולא (& Yoseph) ולעולא (Maryam) למרים
             (the words) למלתא (they made known) אורעו (they had seen) הזו (& when) דור (& when) אורעו (The Boy) אורעו (about Him) עלוהי (with them) עמהון (that had been spoken) דאתמללת
                 (they who heard) אילין (concerning) על (marvelled) אתרמרו (they who heard) אילין (& all) וכלהון (the shepherds) דשמעל (to them) להון (to them) להון (that were spoken)
                               (these) הלין (words) מרים (all) ביות (was) הות (keeping) הות (but) דין (Maryam) מרים (in her heart) הות (was pondering) ומפחמא
                                       (the boy) מלו (that should be circumcised) דנתנזר (days) יומין (eight) מלו (were full) מלו (& when) אתקרי (the angel) שמה (His Name) שמה (the was called) בתקרי (His Name) בכרסא (was called) דנתבטן (by) דנתבטן (by) בכרסא (the womb) בכרסא (before) דעתקרי
           (that they should be purified) דתרכיתהון (the days) יומתא (were fulfilled) אתמליו (& when) אתמליו (to Jerusalem) אסקוהי (they carried Him) אסקוהי (they carried Him) דמושא (of Moshe) איך (the law) אורשלם
                                                       (Jehovah) מריא (before) דנקימוניהי (that they may present Him) קרם
                       (male) דכרא (every) דכתיב (it is written) בנמוסא (in the law) דמריא (as) דכרא (as) דכרא (male) איך (as)
                  (will be called) מרבעא (of Jehovah) דמריא (a holy one) קדישא (the womb) מרבעא (who opens) בתח
                          (that which was said) איכנא (just like) איכנא (a sacrifice) בהתתא (& that they offer) ודנתלון (of turtle-doves) דוגא (of Jehovah) דמריא (in the law) בנמוסא (doves) אונא (young) פרוגא (two) בריון (or ) פרוגא (אונא (מיט ) פרוגא (מיט ) פרוגא
                       (his name) שמה (in Jerusalem) בברא (was) באורשלם (was) אית (there) אית (one) דין (but) דין (a man) גברא (was) הוא (was) הוא (was) וודיק (Shimeon) הוא (was) שמעון (was) וגברא (man) הנא (was) הנא (was) הוא (was) הוא (was) הוא (of Israel) הוא (for the consolation) לבויאה (he was) הוא (was) ומסכא (upon him) הוא (was) אית (de holiness) דקודשא (of Holiness) אית (was) הות (was) עלוהי
                                                                                                                                        26
                         (of Holiness) דקודשא (The Spirit) רוחא (from) מן (to him) הוא (it was) הוא (& told) ואמיר (bt told) הוא (מון הוא
                                      (death) לוחא (he would see) בחוֹא (that not) ברלא (of Jehovah) בוחוֹא (The Messiah) למשיחה (the would see) עראמ (until) דנחוֹא
                     (to the temple) להיכלא (in The Spirit) ברוחא (had) ברוחא (come) אתא (this one) הוא (he) הוא (the Boy) מעלין (Yeshua) אבהוהי (His parents) אבהוהי (brought) מעלין (& as) מעלין (in the law) אכנוסא (it was commanded) בפקיד (just as) איכנא (for Him) הלפוהי (to do) הלפוהי
                (& he said) על (on) דרעוהי (his arms) וברך (blessed) לאלהא (on) אמר (he took Him) קבלה
                                                 מכיל (now) שרא (sending) אנת (You are) לה (now) לעבדך (now) מכיל (in peace) איך (Your word) מלתך (according to) בשלמא (my Lord) מרי
                                                              (Your mercy) עיני (my eyes) עיני (have seen) הזי (behold) דהא
                                                                                                                                       31
             (the peoples) אמותא (of all) דכלהין (in the sight) בפרצופא (Whom You have prepared) הו (Him) דמיבת
                                                                                                                                       32
                                                             (of the Gentiles) דעממא (for revelation) לגלינא (the light) נוהרא (Israel) לגלינא (to Your people) לעמך (& the glory) ושובחא
                                          יוסף (Yoseph) דין (but) ואמה (they were) ממיהין (Yoseph) ואמה (they were) ואמה
```


The Holy Gospel Preaching of Luke

אונגליון קדישא כרוזותא דלוקא

(about Him) על (were) הוי (that spoken) דמתמללן (those things) על (at) אילין

```
The Critical Greek text reads "His father and His mother." That is clearly an error. Luke was more careful, indeed, The Holy Spirit
                                                                       would not speak of Joseph as the father of Yeshua. The Majority Greek text agrees with The Peshitta here.
                                                                    (His mother) אמה (to Maryam) למרים (& said) אמון (Shimeon) שמעון (them) אמה (& blessed) וברך (behold) אמון (them) משמעון (them) אמה (of many) מים (this One) הנא (behold) הנא (of contention) הנא (in Israel) ולאתא (in Israel) ולאתא (of contention) ולאתא (which is a sign) באיסריל (them) ולאתא (which is a sign) אמה (them) אמה (them
                                                                                         (a lance) רומהא (will pass through) דילכי (but) דילכי (but) דילכי (å into your soul) ובנפשכי (of many) דיל (of hearts) מחשבתא (the thoughts) מחשבתא (so that) איך (so that) דרבותא
                                               (of Phanuel) דפנואיל (daughter) ברתה (the prophetess) וחנא (but) דין (& Hannah) וחנא (was) דין (was) ביומתה (in her days) שבטא (old) שבטא (from) אך (also) אך (of Ashayr) אדעיר (the tribe) שבטא (from) שנין (with) בעלה (wer virginity) בעלה (she had lived) חית (her husband) בעלה (wers) שנין (wears) שנין (wears) בעלה (wears) בעלה (her husband) בעלה (wears) 
                                                                                   (& four) ארמלתא (eighty) שנין (years) שנין (a widow) ארמלתא (& she had been) והות (the temple) היכלא (from) מן (she had) הות (departed) פרקא (eighty) הות (with prayers) הות (with fastings) ובצומא (with fastings) הות (serving) הות (serving) הות (serving) הות (serving) הות (with prayers) הות (serving) הות (ser
                                                                                                                                        (in the hour) בשעתא (in it) קמת (standing) קמת (she was) הואר (also) און ואף (standing) קמת (standing) הוארית (also) הוארית (with) למריא (she was) הואר (with) עם (about Him) עם (she was) הואר (was) הוארשלם (of Jerusalem) הוא (was) הוארשלם (for the redemption) הוא (was) הוא (who waiting) הוארשלם
                                                                                                                                                                                                                                 (thing) שלמו (every) כל (they had finished) מרם (& when) וכד
                                                                                                                                                           (of Jehovah) איך (that in the law) דבומוסא (according to) איך (their city) דמריא (to Natsareth) לגלילא (to Galila) לגלילא (they returned) לגלילא
                                                                                                 (in Spirit) ברוחא (& being strengthened) מליא (was) הוא (growing) הוא (but) ברוחא (the boy) מליא (with wisdom) הוא (& He was being filled) ומתמלא (upon Him) אית (was) הות (it) אית (of God) אית (& the grace) וטיבותא (was) האלהא (was) אית (it) אית (it) אית (was) אית (it) אית (was) אית (it) אית (was) אית (w
                                                                                                       (year) שנא (in every) אושנהי (& His people) ואנשוהי (of Passover) הוו (they were) הוו (to Jerusalem) לאורשלם (they were) הוו (going) הוו
                                                                                                                   (they went up) סלקו (twelve) תרתעסרא (years) שנין (a son of) בר (He was) הוא (& when) וכד (to the feast) איכנא (they had been) הוו (accustomed) דמעדין (just as) איכנא
                                               The Majority Greek text has "they went up to Jerusalem". The Critical Greek agrees with The Peshitta reading here.
                                                                         (but) דין (Yeshua) שלמו (they) שלמו (were returning) הפכו (the days) הפכו (had past) שלמו (& when) מליא (& His mother) לה (He) באורשלם (in Jerusalem) ויוסף (the Boy) מליא (they knew) פש (they knew) דין (not) אור (not) אור (מון אורשלם) אור (מון אורשלם) וויוסף (מון אורשלם) אור (מון אורשלם) וויוסף (מון אורש
                             Instead of "Joseph & His mother", The Critical Greek has "His parents". Most Greek mss. agree with The Peshitta here.
                                                     (He was) הו (of their friends) לויתהון (the children) בני (that with) ביר (for) הו (were thinking) הו (were thinking)
                                                                            (they looked for Him) אתוֹ (one) אתוֹ (of day) מוֹרא (a journey) מוֹרא (they had come) אתוֹ (whem) אתוֹ (their people) מוֹן (their people) להון (among) אנשותהון (among) לות (among) אנשותהון (their people) ולות
                                                                                                                                                                    (they) להון (& returned) והפכו (they found Him) ולא (& not) אשבחוהי (Him) אשבחוהי (they were) והפכו (& seeking) לאורשלם (to Jerusalem) לאורשלם (again) תוב
                                                                                   (in the temple) בהיכלא (they found Him) אשכחוהי (days) יומין (three) תלתא (after) בהיכלא (from them) מבתר (the heard) ושמע (the teachers) מבעת (in the midst of) מגהון (as) כד (as) יתב (as) מצעת (days) משאל (the teachers) להון (whe was inquiring) ומשאל (as) בהיכלא (days) יומין (אדי להון (three) מצעת (after) מצעת (after) מצעת (after) מצעת (after) מלחון (three) מצעת (after) מצעת (three) מלחון (three) מצעת (three) מלחון (three) מלחון (three) מצעת (three) מלחון (three) מצעת (three) מצעת (three) מלחון (three) מלחון (three) מלחון (three) מצעת (three) מלחון (three) מלחון (three) מצעת (three) מצעת (three) מלחון (three) מלחון (three) מצעת (three) מלחון (three) מלחון (three) מלחון (three) מצעת (three) מלחון (three) מלחון (three) מלחון (three) מצעת (three) מצעת (three) מלחון (t
                                                          (they were) הוו (who listening) רשמעין (those) כלהון (all) אילין (they were) הוו (& astounded) ותמיהין
```


The Holy Gospel Preaching of Luke

אונגליון קדישא כרוזותא דלוקא

```
(& at His discourses) ובפתנמוהי (at His wisdom) בחכמתה
                                     (His mother) אמה (to Him) לה (they marveled) אמה (they saw Him) אמה (& when) ואמרת (& when) אמה (לד
                                                                                 (so) ברי (to us) למנא (why?) עבדת (to us) לן (have You done) לנונא (why?) הכנא (great) אבוך (with anxiety) בטורפא (with anxiety) ואנא (With anxiety) בטורפא (behold) אבוך (behold) אבור (with anxiety) בטורפא (with anxiety) בטורפא (with anxiety) ביי הא
                                                                                                                                                       (for You) לך (were) בעין (looking) בעין
                                                                        (for Me) להון (were you) הויתון (looking) בעין (why?) אמר (to them) להון (He said) אמר (of My Father) אנתון (did you) אנתון (know) אבר (not?) אבר (to be) אוידעין (for Me) לונו (it was fitting) אנתון אנתון אמר (אוידער) אנתון אנת
                           (to them) אשתורעו (that He spoke) דאמר (the statement) למלתא (understood) להון (but) דין (but) דין (they) לא (the statement) למלתא
                                  (to Natsareth) לנצרת (with them) אין עמהון (with them) ונחת (de went down) אין (with them) אין (to them) אמה (to them) להון (was) אוֹא (was) הוא (was) הוא (words) בלבה (word
                                                                                                                                                                                                                      52
                                                 (& in His wisdom) בקומתה (in stature) הוא (was) הוא (growing) בקומתה (but) דין (Yeshua) ישוע (the children of men) אלהא (God) אלהא (with) אלהא (& in favor) ובניבותא
                                                                                                                                                                                                         Chapter 3
                                                                                                                                                                                                                   1
                                              (of Tiberius) דטיבריוס (of the kingdom) בשנת (but) דין (fifteenth) דין (fifteenth) דטיבריוס (in the year) בשנת (in Judea) בהגמנותא (of Pontius Pilatus) רפנטיוס-פילטוס (in the government) ביהוד (Qaysar) קסר (in Galila) בהגמנותא (when) ביליפוס (when) בגלילא (when) בוליפוס (in Ituria) אחוהי (his brother) הרודס (when) באיטוריא (Petrarch) באיטוריא (of Trakona) ובאתרא (in the region) באיטוריא (of Abilina) ולוסניא (tetrarch) רשא-רביעיא (Lusania) דאבילינא (when) ולוסניא (when) באתרא (when) בשארר (when) באתרא (when
 * "Tetrarch" is found three times in this verse. The Aramaic term here is two words רביעיא - "Rasha Rbiaya", meaning
 "Ruler of a fourth". A tetrarch ruled a fourth of a country (give or take a little). Four other times another Aramaic word -
במרכא - "Tetrarka" occurs in The NT. It looks like a loan word from the Greek which had been incorporated into Aramaic.
There are some loan words in practically every language borrowed from neighboring or conquering countries. The Greek of
Alexander The Great was influential even with the Jews of Israel, which never adopted Greek as a national language. What is
interesting about verse three is that the Greek texts also have a slightly different form for "Tetrarch" than that used elsewhere
in the NT; it is a verb form, whereas elsewhere a noun is used. It looks like that may be explained on the basis of the Aramaic of
 The Peshitta, as the Greek verb form occurs nowhere else in The NT but where these three occur in Luke 3:1 – the same applies
to the Aramaic word form used here. The Aramaic form used here is a noun, however. It is understandable that a Greek
translator could construe "When Ruler of a fourth" as "When he was Ruler of a fourth", since the Aramaic lacks a verb and uses \neg \neg -"Kad" – "When", before the term, which The Greek NT normally mirrors with a participle, which is exactly what the
Greek word thrice used here is: "τετραρχουντος" -("Tetrarchountos"). The Peshitta has no verb at all here, which is not unusual for Aramaic, but if it were a translation of the Greek, it would most likely include at least a verb of being. Essentially,
the Greek looks like a simplification of The two word Aramaic term, very much like verse 14, where the Aramaic term-
בלחי אסטרטיא – "Plakhay Estratia" ("Military workers") is paralleled by the one Greek word "סדף אסטרטי"-
"strateuomenoi", another Greek participle meaning, "to go to war", "to go on a military expedition", "to be a soldier"
                                                                       ברבות (in the high) כהנותא (priesthood) דחנן (in the high) ברבות (in the high) ברבות (Yokhanan) מלתא (upon) על (of God) אל הא (the word) מלתא (was) הות (in the wilderness) בהורבא (Zechariah) זכריא
                                          (the Jordan) יורדנן (which is around) דחדרי (region) אתרא (in the whole) בכלה (& he came) אתרא (of repentance) דתיבותא (a baptism) מעמודיתא (he was preaching) מכרז (while) כד (of sins) דחטהא (for the forgiveness) לשובקנא
                                                                                      (in the book) איכנא (it is written) דכתיב (just as) איכנא (which says) איכנא (the prophet) גביא (of Isaiah) אשעיא (of the words) דמלא
```

The reading, "which says", is not found in the Critical Greek text. All Greek mss. omit "in the plain".

(the way of) הקרא (prepare) מיבו (in the wilderness) בחורבא (which cries) אורהה (the voice) קלא (for our God) הקרא (a road) שבילא (in the plain) בחריא (& straighten) ותרוצו (of Jehovah) בפקעתא (caroad) שבילא

The Holy Gospel Preaching of Luke

```
(mountains) נחלא (all of them) וכלהון (will be filled) נחלא (the valleys) מורא (all of them) כלהון
                                                              (the rugged place) נרמתא (will be) ונהוא (will be leveled) נתמככון (k high places) ורמתא (a plain) לפקעתא (difficult) עסקא (the region) אווערא (a smooth) לפקעתא (difficult) אווערא (מ
                                                                                           (cevery) בסר (will see) אלהא (The Life *) דיא (body) כל (every) כל (will see) ונחזא
* * T - "Khaya" usually refers to "Life", though sometimes refers to "Salvation". The words of verses 4-6 are from Isaiah 40:3-5,
generally agreeing with The Peshitta O.T. (word for word in Luke 3:5) though verse 6 agrees best with The LXX reading of
Isaiah 40:5 ("And all flesh shall see the salvation of God"). All the Greek mss. agree with The Peshitta reading of v. 6.
                                     (to him) לותה (were) אילין (those) אילין (to the crowds) לותה (he) הוא (& said) ואמר (has instructed you) הוא (who?) מנו (of vipers) דאכרנא (offspring) האכרנא (to be baptized) למעמר (that is coming) דעתיד (the wrath) מן (from) מן (to flee) למערק
                                                עבדו (produce) הכיל (therefore) פארא (fruit) דשוין (worthy) לתיבותא (therefore) ולא (produce) עבדו (to us) הכיל (to us) בנפשכון (to say) דשוין (within yourselves) בנפשכון (to say) איר (that from) דאבא (that, from) איר (to you) ביר (these) אמר (say) אמר (say) אמר (say) אמר (cay) למקמו (to Abraham) ביא (children) משכח (God) אלהא (God) למקמו (to Abraham) בניא (stones) משכח (children) לאברהם (children) למקמו (children) למקמ
                                                          (of the tree) דין (the root) עקרא (on) על (is laid) סים (the axe) דין (but) דין (behold) הא (producing) אילנא (ac) אילנא (therefore) דפארא (fruit) בארא (therefore) דפארא (every) אילנא (ac) אילנא (col אילנא (is cut down) דפארא (falls) נפל (\alpha
                                                                              (the crowds) בנשא (him) לה (they were) הוו (& asking) ומשאלין (shall we do) מנא (therefore) הכיל (what?) מנא (& they were saying) ואמרין
                                                                                                                     (to them) להון (& he said) אואמר (& he answered) ענא
                                                                    (let him give) באית (coats) לה (two) תרתין (two) כותינין (coats) נתל (whoever) מן
                                                                                 למן (to whomever) דלית (has not) לה (has not) ומן (to whomever) דאית
                                                                                                   (he should do) בעבר (likewise) הכנא (food) לעבר (to him) ליברתא (to him)
                                                                                                                                                                                                        12
                                                                                 (to be baptized) למעמד (tax collectors) מכסא (also) אך (& they came) ואתו
                                                         (shall we do) מנא (what?) מנא (Teacher) מלפנא (to him) לה (& they were saying) ואמרין
                            (seek) לא (not) לא (to them) אמר (said) אמר (but) דין (he) הון (he (to seek) דין (he) אמר (is commanded) להון (whatever) אמר (on top) על (more) יתיר (a thing) מדם (a thing) למתבע (whatever) אמר (a thing) מדם (אור) אמר (אור) א
                              The Aramaic term- אַסטרטיא – "Plakhay Estratia" ("Military workers") is paralleled by the one Greek word "στρατευομενοι" - "strateuomenoi", another Greek participle meaning, "to go to war", "to go on a military expedition", "to
be a soldier". The Greek, as usual, looks like a simplification of the Aramaic. This comports with the idea of the Greek being a
translation of the Aramaic, since a translation will generally simplify the original text or speech for the target audience. Since
The Peshitta is obviously not a simplified version of any Greek text of The NT, it is extremely unlikely to be a translation of The
Greek NT.
  * ("shall do") -נעבר "Nebad" can mean "we shall do" or "we should do". The Greek mss. have both readings: Majority
Greek- "ποιησομεν" - "We shall do" (Future) & the Critical Greek - "ποιησωμεν" - "We should do" (Subjunctive mood).
?Does anyone see a pattern forming
                                          (Yokhanan) על (the people) עמא (had been) הוא (thinking) דון (but) דין (when) דין (when) הוא
                                                                               (in their hearts) בלבהון (they were) הוו (pondering) בלבהון (& all) וכלהון
                                                                                                                         (the Messiah) משיחא (whether) הויו (whether) למא
                                                                          ענא (to them) אלה (אמר (Yokhanan) ענא (answered) אנא (in water) אנא (am) להון (answered) אנא (in water) אנא (am) לכון (you) במיא (behold) אנא (than I) אנא (than I) הו (but) הו (but) הו (but) הו (comes) אנא (that I may loose) אנא (worthy) אנא (worthy) שנא (worthy) אנא (will baptize you) ערקא (the) הו (but) הו (the straps) הו (the straps) אנא (worthy) במסנוהי (will baptize you) וו (the straps) הו (the straps) אנא (שוא אנא הו אנא (שוא אנא הו אנא הו אנא (שוא אנא הו אנא הו אנא (שוא אנא הו אנא הו אנא הו אנא הו אנא (שוא אנא הו אנא הו
```


The Holy Gospel Preaching of Luke

אונגליון קדישא כרוזותא דלוקא

```
(in His hand) באידה (a winnowing fan) רפשא (Who holds) הו (he) הו (he)
                                                                                                                                         (His threshing floor) אדרוהי (& purges) ומדכא (& purges)
                                                                                                     (into His barns) לאוצרוהי (he gathers) וחטא (& the wheat) וחטא
                                                                                                                         (in fire) בנורא (He will burn) גוקד (& the chaff) בנורא (is quenched) דעכא (that not דלא)
                                                                                 (taught) אחרניתא (many thịngs) סגיאתא (but) דין (other) אדרניתא (also) אד
                                                                                                (to the people) לעמא (& he preached good news) הוא (he) הוא
                                                                                                                                 (the Tetrarch) שמררכא (but) דין (Herodus) הרודס
                                    (Yokhanan) מֹל (because) מֹל (he had been) הוא (reproved) מומל (because) ממעל (because) הוא (fephilipus) הוא (the wife) אנתת (Herodia) ביליפוס (on the account of) על (he had) ועל (that done) בישתא (the evil) בישתא (ferodia) הוא (his brother) אחוהי (his brother) ועל (for the done) בישתא (the evil) בישתא (he had) הוא (his brother) אחוהי (his brother) בישתא (his brother) הוא (his brother) אחוהי (his brother) בישתא (his brother) הוא (his brother) אחוהי (his brother) הוא (his brother) הוא (his brother) אחוהי (his brother) הוא (his 
                                                                                                              (also) אף (he added) אוסף (this) אד (also) אף (he added) אוסף
                                                                  (of prisoners) אסירא (in the house) בית (Yokhanan) ליוחנן (& he shut) בית
                                           (the people) עמא (all) כלה (he had baptized) עמר (when) דין (it happened) הוא (He prayed) ישוע (when) עמר (Yeshua) עמר (also) וכר (also) ומצלא (also) ומר
                                                                                                                                                   (the heavens) שמיא (were opened) אתפתחו
                                                                          (of The Holiness) דקורשא (The Spirit) רוחא (& was descending) ונחתת (of a dove) ברמות (in the form) ברמות (upon Him) נושמא (upon Him) ביונא
                                                                  (which said) דאמר (Heaven) שמיא (from) לו (there was) הוא (& a voice) איקלא
                          (I am pleased) אצ'טבית (in Whom) דב'ך (The Beloved) אביבא (My Son) ארת (are) אנת (You) אנת (מיל) אוני (מיל) אנת (מיל) אני (מי
                                                                                                                                                                                                                                                23
(thirty) איתוהי (years) שנין (son of) בר (about) איתוהי (He) איתוהי (Yeshua) איתוהי (but) בר (This) הוא (Heli) איתוהי (son of) בר (Yoseph) יוסף (the son of) הלי (& was considered) ומסתבר
```

"Yoseph Bar Heli" marks this as Joseph's genealogy, not Mary's. Mary's name is not here; "Joseph Bar Heli" is. All argument defending this as Mary's genealogy is mere sophistry. The Aramaic is even more definite than the Greek, since the Aramaic uses the word "Bar" – "Son of", 76 times. The Greek uses the words "Son of"-"vvoc tov"-(huios tou) only once! 75 times it has "tou" – "of". That is less precise and leaves much more room for mischief in interpretation. The English translations of the Greek should have "of", as does Rotherham in his Emphasized Bible as also does The Diaglot NT. If "son of" is used, "son" should be in italics, as the Greek "tou" is simply a definite article "the" in the genitive case-usually translated "of".

```
(Melki) בר (son of) בר (Levi) ליי (son of) בר (Matthat) מטתת (Yoseph) בר (son of) בר (Yannai) בר (Yannai) בר (son of) בר (Yannai) בר (son of) בר (Amots) מתתא (son of) בר (Son of) בר (Son of) בר (Matatha) בר (son of) בר (Naggai) בר (son of) בר (Shemei) בר (son of) בר (Shemei) מטת (Matath) בר (son of) בר (Matath) בר (son of) בר (Yehuda) בר (Yoseph) בר (yoseph) בר (son of) בר (Yoseph) בר (son of) בר (Salathiel) בר (son of) בר (Salathiel) בר (son of) בר (Salathiel) בר (son of) בר (Ayri) בר (son of) בר (Elmodad) בר (Ayri) בר (son of) בר (Elmodad) בר (son of) בר (Mataytha) בר (Son of) בר (Son of) בר (Son of) בר (Melia) בר (Son of) בר (Melia) בר (Son of) בר (Melia) בר (Melia)
```


The Holy Gospel Preaching of Luke

אונגליון קדישא כרוזותא דלוקא

```
(David) בר (son of) בר (Nathan) (son of) בר (Mattatha) משתא (son of) בר (Son of) בעז (son of) בעז (son of) בר (Boaz) (שביד (son of) בר (son of) בר (son of) בר (Salmon) (son of) בר (Salmon) (son of) בר (Salmon) (son of) בר (Son of) בר (Son of) בר (Aram *) בר (son of) בר (Aminadab *) בר (son of) בר (Son of) בר (Pharets) בר (son of) בר (Son of) בר (Pharets) (son of) בר (Son of)
```

* All Greek texts support "Qainan" as father of Shalah, though all Hebrew mss. as well as Aramaic O.T. mss. seem to lack this reading in Genesis 11:12 and in 1 Chronicles 1:18. Only The LXX has this reading in Gen. 11:12. The LXX is lacking the verse of 1 Chronicles 1:18. The "Arphakshar" reading here agrees with The Peshitta O.T. spelling of this name in every place it is found. Hebrew mss. have "Arphakshad", as does The LXX and all Greek mss. of Luke 3:36. This is evidence that The Peshitta NT did not follow Hebrew O.T. mss. or The LXX or The Greek NT, but probably followed The Peshitta O.T. text for these names. See note on this at the end of the chapter.

(Arphakshar *) ארפכשר (son of) בון (Qainan *) קינן (son of) בר (Lamek) שים (Shaym) בר (son of) בר (so

```
37
(Henok) הנוך (son of) אנושלה (Mathuselah) מתושלה (son of) בר (son of) מתושלה (son of) בר (son of) בר (son of) בר (son of) בר (son of) אנוש (son of) בר (son of) אלהא (son of) בר (son of) אלהא (son of) בר (son of) אלהא (son of)
```

This genealogy is Joseph's, the husband of Mary. Joseph was a descendant of David, as was Mary. The genealogy of Mary is given in Matthew 1:1-16. The two are definitely not the same. Joseph descended from David's son, Nathan. Mary descended from Solomon, son of David.

```
Luke 3:23 (MUR) And Jesus was about thirty years old. And he was accounted the son of Joseph, the son of Heli. בר הלי 23 (PESHITTA)

Blue Aramaic words are "Yoseph Bar Heli".
```

And Jesus himself began to be about thirty years of age, being (as was supposed) the son of Joseph, which was the son of Heli.

και αυτος τιν ιπσούς αργομένος ώσει έτων τριακούτα ων υίος ως ενομίζετο ιώσηφ του πλι.

Blue Greek words are, "Joseph of Heli". This form is used throughout the Greek genealogy to indicate sonship. If Joseph were not descended from Heli, they would not both be in the genealogy like this. The loose Greek construction is construed by some to refer to Jesus, not Joseph, as descended from Heli. Others have it to mean "Jesus, accounted son of Joseph, who was son-in law to Heli." Neither of these is a natural reading of the Greek; they are attempts to reshape this genealogy into Mary's instead of Joseph's. To take the Greek phrase, (Name "tou" Name), which occurs 76 times in the Greek text, as "Joseph son in law to Heli", and then reinterpret it 75 times more as "son" is stretching credulity to its limits. It is playing too fast and loose with language and logic to be credible.

The Aramaic reading is much more precise and definite: "Joseph Bar Heli, Bar Matthat, ..."

Joseph's name is in it, therefore it belongs to him. If it were Mary's, her name would be in the genealogy. It is not. Her name is in Matthew 1:16. That is her genealogy.

The genealogy is Joseph's line, so don't expect it to match Matthew's.

The Greek of Luke, which omits the word for "son" (υιος) 75 times (Aramaic has "Bar" 76 times), instead uses the genitive article tou (του) 75 times between each name. The genitive is usually translated "of..": "Jacob of Isaac of Abraham of Terah...etc.".

The Holy Gospel Preaching of Luke

אונגליון קדישא כרוזותא דלוקא

That is a strange construction for a genealogy of The Messiah. One would expect precision in such a case. The Greek is imprecise, both in grammar and in its spelling of Hebrew and Aramaic names. We should expect a Semitic genealogy for all those Semitic names, such as would have been kept in the temple at Jerusalem and at the synagogues.

In The Peshitta, we have such a genealogy, fit for a King. Even the numbers of its words and letters point to a Divine author. Joseph's genealogy in Luke traces back to Adam-77 generations to The Messiah!

I defy anyone to show that the Peshitta's Hebrew & Aramaic names in Luke's genealogy came from the Greek N.T.! The Greek names are almost identical to The same names in the LXX version, which, of course, is a translation of the Hebrew Old Testament. The Peshitta genealogy as likely came from the Greek NT as The Hebrew O.T. genealogies were translated from The LXX!

Of the total 77, there are 21 names spelled differently in the two major Greek texts (Byzantine and Westcott & Hort Critical). Practically all of these may be explained as different transliterations and interpretations of the Aramaic letters in The Peshitta. The 12 Names in red are those in The Peshitta NT which differ from Hebrew spelling and agree with The Peshitta Old Testament spelling of those names. These are practically all the names that differ in the two languages, Hebrew and Aramaic, for this genealogy. This indicates that Luke relied on The Peshitta Old Testament or an Aramaic Targum of The Old Testament for his genealogy. All the other names found in The O.T. are the same in both Hebrew and Aramaic.

The Greek readings also indicate that <u>The LXX</u> Greek version was the source for Greek spellings of names in this genealogy. This is apparent by the sometimes patent mis-spellings of Hebrew names in the Greek text which are shared by <u>The LXX Version</u> ("Phalek" for "Peleg", for instance; others are "Ragau" for "Reu" & "Serouck" for "Serug"). There was also some revision of the Greek, apparently using <u>The Peshitta</u> as a reference, some time later.

If <u>The Peshitta NT</u> is the original from which The Greek NT was translated (and I think I have pretty well established that it is) and The genealogies of Matthew and Luke in The Peshitta refer to <u>The Peshitta OT</u> in listing those names, and elsewhere (and that is also fairly easily demonstrated), then <u>The Peshitta Old Testament</u> must be a document at least 2000 years old and was in circulation before A.D. 50. As such, it is an invaluable witness to the text of <u>The Hebrew Old Testament</u> in the first century A.D. and earlier.

Chapter 4

```
(of Holiness) איישוע (of The Spirit) איים לפווק full) מ'לא (when) ווישוע (to the wilderness) יורדנן (from) מ'לא (led Him) הוויח (when) איינרדנן (from) ווישוע (from) (when) בווישוע (from) (the Spirit) איינרן (when) איינר (from) (when) מון (whe returned) איינומתא (from) (the wilderness) איינומתא (when) מון (the He would be tempted) (when) ווישוע (days) איינומתא (days) איינומתא (days) איינומתא (days) (when) ווישוע (the Devil) איינומתא (days) (the those) (when) ווישוע (the those) (the those) (when) (the wilderness) (when) (the when) (when) (when
```


אונגליון קדישא כרוזותא דלוקא

The Holy Gospel Preaching of Luke

```
(He will will command) ניר (His angels) דלמלאכוהי (for) גיר (it is written) כתיב
                                                                                                                                                                                                                                                (that they will protect You) דננטרונך (concerning You) עליך
                                                                                                                                                                                   (they will carry You) נשקלונך (their arms) דרעיהון (& upon) ועל (on a stone) במא (Your foot) רגלך (You should strike) דלא (lest) דלא
                                                                                    (it) הו (has been said) אמיר (to him) לה (& He said) אמיר (Yeshua) ענא (but) דין (answered) אנא (your God) דרא (Jehovah) למריא (you shall tempt) תנסא (that not) דרא
                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     13
                                                                (his temptations) שלם (all of them) כלהון (The Devil) אכלקרצא (had finished) שלם (& when) וכד (a time) שלם (His presence) לותה (from) לותה (he departed) ברק (שר) ובנא (שר
                                   (to Galila) לגלילא (of The Spirit) דרוחא (in the power) בחילא (Yeshua) ישוע (& returned) והפך (around them) אחרא (in every) בכלה (a report) מבא (a report) שנא (about Him) ונפק (& went out) ונפק
                                                                                        (& being praised) מלך (in their assemblies) בכנושתהון (was) בכנושתהון (teaching) מלך (& He) ומשתבח (berson) מן (by) מן (He was) מן (He was) מן (שנש הוא (was) מן (שנש הוא (שנש הוא (שנש הוא שנש הוא (שנש הוא (שנש
                                                                                                           (He had been raised) דאתר (where) איכא (to Natsareth) לנצרת (& He came) ואתא (the synagogue) איכנא (He was) הוא (accustomed) דמעד (just as) איכנא (& entered) ועל (to read) איכנא (accustomed) וקם (on the day) למקרא (on the day) ביומא (שבומא (on the day) וקם (ביומא אונה) איכנא (מברא להפרא (ביומא הבומא להפרא ביומא הביומא הביומא (שבומא הביומא הבי
                                                                                                                      (the prophet) נביא (of Isaiah) אשעיא (a scroll) ספרא (to Him) לה (& was given) ואתיהב (the scroll) ספרא (Yeshua) שוע (where) ספרא (it is written) איכא (the place) איכא (the place) איכא (the found) ואשכח (Where) איכא (the place) אונה איכא (אוברא העובר) ואשכח (אוברא העובר) איכא (אוברא העוברא העוב
(He has anointed Me) במריא (this) הדא (& because of) ומטל (is upon Me) עלי (of Jehovah) משחני (The Spirit) רוחה (to heal) רמריא (to heal) למסכנא (to proclaim good news) למסכרו (to heal) למסכרו (to captives) לשכיא (to proclaim) ולמכרזו (hearts) לבא (broken) לבא (broken) ולמטררו (with forgiveness) לתבירא (the depressed) לתבירא (the depressed) ולמשררו (the depressed) לתבירא (the depressed) ולמשררו (the depressed) לתבירא (the depressed) ולמשררו (the depressed) לתבירא (the depressed) בשובקנא (the depressed) ולמשררו (the depressed) לתבירא (the depressed) ולמשררו (the depressed) ולתבירא (the depressed) ולמשררו (the depressed) ול
                                                                                                                                                      (to Jehovah) למריא (acceptable) מקבלתא (the era) שנתא (& to proclaim) ולמכרזו
                                                                                                                       (to the minister) למשמשנא (& He gave it) ויהבה (the scroll) פפרא (& He rolled up) לכרך
                                                 (who were in the synagogue) דין (but) דין (all of them) כלהון (He sat down) יתב (& He went) ואול
                                                                                                                                                                                                                                                (on Him) בה (they were) הירן (fixed) הירן (their eyes) עיניהון
                                                                                                                      (to them) למאמר (& He began) ושרי (to say) למאמר (& He began) ושרי (in your ears) אשתלם (this day) הנא (scripture) מכתבא (this day) אשתלם
      (& amazed) ומתדמרין (all of them) לה (to it) לה (to it) לה (they were) והרין (& testifying) וסהדין (from) (from) און (that come out) הוו (that come out) במלא (at the words) דשיבותא (they were) הוו (they were) במה (they were) הוא (they were) ומהרין (the son of) ומהרין (they were) הוא (they were) הוא (this) הוא (this) הוא (this) הוא (this) און הוא (this) הוא (this) און הוא (this) הוא (this) און הוא (this) הוא (this
                                                                                               (to them) ל (you will say) תאמרון (doubtless) אמר (Yeshua) ישוע (to them) ישוע (said) אמר (yourself) ל (heal) אסא (physician) אסא (this) הנא (proverb) אמר (proverb) אמר אמר (און אמר) אמר א אמר (און אמר) אמר און אמר א (און אמר) אמר און אמר אמר און אמר איי און אמר איי און אמר איי און איי און אמר איי און אמר איי און איי איי איי איי איי איי איי איי או
                        (in Kapernakhum) בעברנחום (that You have done) דעברת (that we are hearing) וכל (& everything) רעברת
                                                                                                                                                                                                                                          (in Your town) במדינתך (here) עבד (do) אף (do) הרכא
                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 24
                                                                                                                  (to you) דין (He) אנא (said) אמין (said) הו (He) הו (He) הו (in his town) אנה (who is received) דלית (a prophet) גביא (there is not) דלית
                                                  (widows) ארמלתא (that many) שררא (to you) ג'ר (for) אמר (say) אמר (for) אונד (truly) ארמלתא (the prophet) אית (of Elia) אליא (in the days) ביומי (in Israel) באיסריל (were) הוי (there) אתתחרו (were) שמיא (the heavens) שנין (years) הלת (were shut) וירחא (when) אתתחרו (the land) אתתחרו (the land) רבא (great) בכלה (hunger) למנא (the there was) והוא (שניא (the land) ארעא (the land) א
                                                                        26 (Elia) אליא (was sent) אליא (not) אליא (of them) ולות (one) אחדא (was sent) אמתדר (to Tsarepta) אליא (a widow) אלא (a woman) אנתתא (of Tsidon) דצידן (to Tsarepta) לות (but) אנת (but) אלא (but) אנת אונס (but) אנת אונס (but) אלא (but) אלא (שונס (but) אנת אונס (but) אנת אונס (but) אלא (but) אלא (שונס (but) אנת אונס (but) אנת אונס (but) אנת אונס (but) אלא (but) אנת אונס (but) או
```


The Holy Gospel Preaching of Luke

אונגליון קדישא כרוזותא דלוקא

(The Aramaean) ארמיא (Naaman) נעמן (only) אל (but) אלא

An Aramaean would be anyone descended from Aram, son of Shem, and included the Syrians. Naaman was a Syrian. The Aramaic language was spoken by the Aramaeans (Syrians) and the Assyrians, as well as most of the Jews in Israel and the diaspora of Asia Minor and Europe. The Assyrians imposed the language on all subjects of the Assyrian empire from the ninth century B.C. and it remained the lingua franca of the nations it had conquered for almost two millennia.

```
(they heard) שמעו (when) הלין (they heard) שמעו (when) אמעו (with rage) אתמליו (were filled) אתמליו (who were in the synagogue) דבכנושתא
                                                                                            (the city) מדינתא (from) מן (outside) לבר (they thrust Him) אפקוהי (& they arose) אפקוהי (א they arose) אפקוהי
                                                                   (that) אבינא (the ridge) לגבינא (unto) ערמא (the they drose) איב (thet) איב (thet) אינ (unto) ערמא (they brought Him) (upon it) אינ (bad been) בניא (built) בניא (on which the city) רמדינתהון
                                                                                                                                                                                                                  (the precipice) שקיפֿא (from) מן (to cast Him) דנשרוניהי
                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              30
                                                                                                                 (& He departed) בינתהון (the midst of them) בינתהון (passed through) אזל (but) הו (he) הו
                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               31
                                                                                                            (of Galila) לכפרנחום (to Kapernakhum) לכפרנחום (& He went down) ונחת (& the Sabbath) לכפרנחום (them) להון (& teaching) ומלך (& teaching) להון (& teaching)
                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               32
(His word) ביולפנה (they were) הות (at His teaching) ביולפנה (they were) הות (& astonished) ותמיהין
                                                              (in him) בה (who) הוא (who) גברא (a man) גברא (in the synagogue) אות (was) הוא (& there) אית (loud) הוא (in a voice) בקלא (was) הוא (filthy) מנפא (of demons) השארא (spirits) הוא (conduction) הוא (אונדי אוויים) אונדי (אונדי אוויים) וועק (אונדי אונדי אוויים) הוא (אונדי אונדי 
                                        (Nazarene) שבוקיני (what) אי (let us alone) אי (what) שבוקיני (to us) לן (what) אי (let us alone) אתית (what) אנא (let us alone) למובדותן (what) אנא (let us alone) אתית (have You come?) למובדותן (to destroy us) למובדותן (you are) אנת (of God) אנת (the Holy One) קרישה (You are) אנת (who) אנת (wh
                                                                                                           (your mouth) בומך (shut) סכור (א He said) אמר (Yeshua) ישוע (it) בה (& rebuked) ואמר (א rebuked) וכאא
                                                                           (in the midst) מנה (from him) ושריהי (the demon) שארא (the demon) במצעתא (from him) מנה (from him) מנה (מצעתא
                                                                             (any) בה (to him) בה (to him) כד (not) לא (while) כד (to him) בה (& it came out) מדם (any) מדם
                                                                                                                                                                                (everyone) לכלנש (gripped) אחד (great) לכלנש (astonishment) ותמהא
                                                                                                                             (one another) עם (with) עם (they were) הוו (speaking) (א speaking) וממללין (doe another) הוו (with) הוו (they were) הוו (word) הוו (word) מנא (word) הי (is) הוו (what?) מנא (this) הוו (what?) מנא (the commands) מנא (what?) הוו (for with authority) הבשולטנא. (עוד און (for with authority) הוו (א with power) הוו (א what?) הוו (א with power) הוו (with power)
                                                                                                                                                                                                                              (& they come out) ונפֿקן (foul) מנפתא (the spirits) לרוחא
                                                                                                                                                                                                                                                 (a report) מבא (about Him) עלוהי (& went out) נפק
                                                                                                                                                                                  (that was around them) דחדריהון (region) אתרא (in the whole) בכלה
                     (the house) לביתה (He entered) על (the synagogue) כנושתא (from) מן (Yeshua) ישוע (went out) (& when) וכד (was) נפק (of Shimeon) אליצא (of Shimeon) וחמתה (for her sake) הות (thim) מנה (& they besought) ובעו (great) רבתא (with fever) באשתא באשתא (with fever) ובעו (with fever) ובעו (went out) לביתה (went out) לבי
                                                            (& it left her) ושבקתה (her fever) באשתה (& He rebuked) מנה (over) מנה (over) לעל (them) לעל (she was) באשתה (she was) ומשמשא (she arose) ומחדא (de waiting on) ומחדא (waiting on) ומחדא (them) ומחדא (waiting on) ומחדא (she was) ומחדא (de waiting on)
                                                                                            מערבי (was setting) שמשא (the sun) דין (the sun) אילין (was setting) מערבי (who were sick) דין (to them) דאית (who) הוא (who) להון (to them) כריהא (who were sick) דאית (who) הוא (of their sicknesses) דכריהין (various) בכורהנא (with diseases) בכורהנא (of their sicknesses) איתיו (they brought) אנון (them) לותה (them) הוא (but) דין (thet) על (them) הוא (them) איתיו (them) אירה (them) אירה (them) אירה (them) אירה (them) אירה (them) הוא (them) ומאסא (them) אירה (them) אירה (them) אירה (them) הוא (them) הוא (them) הוא (them) אירה (them) אירה (them) הוא (them) הוא (them) הוא (them) הוא (them) אירה (them) הוא (them) (them) הוא (them) (them) (them) הוא (them) (th
                                                                                      (many) אר (from) מן (demons) ארא (also) אר (were) הוו (& going out) (לפקין (demons) ארא (also) אר (were) הוו (& going out) (לפקין (also) אר (also) ארא (also) כבר (also) כבר (also) מישרו (also) מישרו (the Messiah) בהון (שבר (איר) בהון (איר) (איר) (שבר (allowing) בהון (them) (איר) (להון (the Messiah) בידעין (to say) בהון (them) בידעין (them) בידעין (to say) בהון (them) בידעין (t
                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              42
                                                                                         ולצפרה (He went) אול (He went out) בכן (of the day) לה (Himself) לה (Himself) לה
```


The Holy Gospel Preaching of Luke

אונגליון קדישא כרוזותא דלוקא

```
(were) הוו (seeking) בעין (& the crowds) וכנשא (deserted) הוו (to a place) לאתרא (to His Presence) לותה (unto) אין (& they came) אתר (Him) להתהון (להתהון (Him) להתהון (אחרוהי (should depart) להתהון (that not) להתהון (& they held to Him) מן (from) מן (from) לותהון (from) אמר (their presence) אמר (said) אמר (Yeshua) אמר (but) דאך (Himself) הוו (upon Me) לונו is, incumbant) ולא (other) אחרניתא (to cities) אחרניתא (of God) אחרניתא (the Kingdom) מלכותה (the Kingdom) הוא (because for) למסברו (I am sent) הוא (it is) הוא (this) הוא (because for) הוא (of Galila) מכרז (in the synagogues) בכנושתא (was) בכנושתא (the Him) דגלילא (the Him)
```

Chapter 5

```
(the crowd) עלוהן (gathered) עלוהן (when) כנשא (when) (to that) הוא (of God) אראל הא (gathered) על (when) אראל הא (of God) אראל הא (the word) אראל הא (the word) על (the word) אראל (the word) (to hear) על (was) אראל (the ide) אראל (the ide) אראל (was) אראל (the ide) אראל (was) אראל (the ide) אראל (the ide
```

Simon (Peter) called Jesus "Rabbi". The Greek texts all have "Eπιστατα" – "Master". The Peshitta would not get "Rabbi" from "Epistata". A master was not necessarily a Rabbi. However, a Rabbi was necessarily a Master, hence one could derive "Master" from "Rabbi", which it appears is what happened. The Aramaic text gave rise to the Greek reading. Strongs Greek-English Lexicon has:

1988 **επιστατης** epistates ep-is-tat'-ace from 1909 and a presumed derivative of 2476; TDNT-2:622,248; n m AV-Master 7; 7

Thayer's Greek - English Lexicon

1) any sort of superintendent or overseer

Compare Luke 8:24 with Mark 4:38 & Matthew 8:25. Luke 8:24 in Greek has Επιστατα, Επιστατα. In the parallel passage Mark 4:38 it has διδασκαλε (Teacher). The Peshitta has "Rabban" (Our Rabbi) in both verses. "Our Rabbi" did not come from "διδασκαλε (Teacher)" or from "Επιστατα Επιστατα"-"Master Master". Greek has a problem translating "Rabbi", as it has no one word that satisfactorily signifies it. That is probably why the Greek transliterates it instead 18 times in Greek letters: "Ραββι". The Greek Gospel of John states very plainly however that "Rabbi" is translated as διδασκαλε "didaskale" (Teacher) in John 1:38 where it is both transliterated from Aramaic with Greek letters and also translated into Greek:

Joh 1:38 στραφεις δε ο ιησούς και θεασαμένος αυτούς ακολουθούντας λέγει αυτοίς τι ζητείτε οι δε είπον αυτω ραββι ο λέγεται ερμηνεύομενον διδασκάλε που μένεις.

Joh 1:38 (ROTHRHAM) But Jesus, turning, and looking at them following, saith unto them—What seek ye? And, they, said unto him—Rabbi! (Aramaic) which meaneth, when <u>translated</u>, <u>Teacher</u> (Greek), Where abidest thou?

This is a plain indication that the Greek text is a translation of an Aramaic source. It also indicates that the Greek word διδασκαλε, may indicate "Rabbi"- מלפנא- as its source. There are other possibilities in Aramaic – "Mallpana" - (Teacher), for example.

The Holy Gospel Preaching of Luke

אונגליון קדישא כרוזותא דלוקא

Another Aramaic word identified in Greek mss. as meaning "**Teacher**" is "**Rabboni**" in John 20:16: ממר לה ישוע מרים ואתפנית ואמרא לה עבראית רבולי דמתאמר מלפנא 16 (Peshitta)

16 (MUR) Jesus said to her: Mary! And she turned, and said to him in Hebrew: Rabbuni; which is interpreted Teacher.

16 (BYZ) λεγει αυτη ο ιησους μαρια στραφεισα εκεινη λεγει αυτω ραββουνι ο λεγεται διδασκαλε

16 (YLT) Jesus saith to her, 'Mary!' having turned, she saith to him, 'Rabbouni;' that is to say, 'Teacher.' Here is my note for John 20:12 from my interlinear:

16 (& she said), אמר (& she turned) אמר (Mary) מרים (Yeshua) אמר (to her) לה (said) ישוע (to her) מרים (Rabbuli *) רבולי לה (to Him) עבראית (in Aramaic *) רבולי

- -עבראית "Ebraith" means "Hebrew" and though Aramaic was the language used, the Jewish people referred to it as Hebrew, since Aramaic had been their native tongue (the tongue of the Hebrew people) for six centuries and was used in their scriptures. Aramaic and Hebrew share the same alphabet and both were written with the same script, so their letters looked the same in the first century.
- " Rabbuli" is an Aramaic word meaning "My Master" and is the same as "Rabboni", which the Greek versions have in Greek letters transliterated Pαββουνι. Notice that Mary is not presented as speaking Greek; neither is any other person mentioned in the four Gospels. "Ebraith" "Hebrew" is defined by its Greek equivalent, "Hebrais", as "The Hebrew tongue; not that however in which the OT was written, but the Chaldee." -Thayer's Greek English Lexicon.

 Webster's unabridged 20th century Dictionary defines "Chaldee" as The Aramaic language of the Chaldeans (Babylonians 600 B.C.)

"Rabbi" " כל" (Rabban" בר", occur 36 times as a Title of address in the Peshitta NT. The Greek mss. have διδασκαλος-didaskalos (Teacher) for 13 of these, Paββι "Rabbi" 18 times (This is an Aramaic word, not Greek, transliterated in Greek letters), Επιστατα occurs 7 times matching Rabbi- all in Luke. Paββουνι occurs once matching Rabbi and once matching "Rabbuli" All of these Greek translations and transliterations are evidence supporting an Aramaic original. Greek simply has no word of its own for "Rabbi" and so it used διδασκαλος, Επιστατα, & 20 transliterations of Paββι & Paββουνι. The Greek words διδασκαλος, επιστατα would not translate to "Rabbi" - in Aramaic. "Rabbi" has all the meanings of "Teacher" & "Master" & "Leader"; no one of them would do justice to the word. It is also a formal title for the clergyman leader of a synagogue.

```
(many) אונא (fish) מניאו (they caught) חבשו (they had done) חבשו (this) אוב (& when) מבידתהון (their net) ומצטריא (was) הות (& braking) אוב (very) ומצטריא (their net) ומניעריא (was) הות (was) אוב (very) מצידתהון (very) אוב (they came) אוב (their partners) (their partners) (another) (they filled) אוב (they came) אוב (they came) אוב (they filled) (they came) אוב (they came) אוב (they filled) (they were) אוב (they were) אוב (they filled) (they were) אוב (they came) אוב (they filled) (they were) אוב (they filled) (they were) אוב (they filled) אוב (they came) אוב (they filled) למטבע (they filled) אוב (they filled) אוב (they filled) למטבע (they filled) אוב (they filled) למטבע (they filled) אוב (they filled) למטבע (they filled) אוב (they were) אוב (they were) אוב (they were) אוב (they filled) אוב (they were) אוב (they filled) אוב (they had caught) אוב (they filled) אוב (they were) אוב (they filled) אוב (they were) אוב (they filled) אוב (they were) אוב (they filled) אוב (they filled) אוב (they were) אוב (they had done) אוב (they had done) אוב (they backcome) אוב (they backco
```

I love this text in The Peshitta: "Henceforth you shall catch men for salvation." No Greek ms. has this. Greek does have the verb ζωγρεω which can mean "to take alive", "to capture". The Aramaic word κη can mean "life, living" or "salvation". The Greek word ζωγρεω would hardly give rise to the Aramaic κη το τατικό ("catch for life", "catch for salvation"). Το παν easily have given rise to ζωγρεω, though it would not seem the best choice

```
(to the land) לארעא (ships) לארעא (those) וקרבו (& they brought) לארעא (ships) אנין (those) וקרבו (& they brought) לארעא (after Him) בתרה (& they came) לארע (thing) מדם (every) כל (wery) בתרה (& they left) ושבקו (aman) אתא (the cities) מדינתא (of) מדינתא (yeshua) גברא (was) אתא (aman) גברא (when) דמלא (the fell) בתרא (yeshua) גרבא (entirely) הוא (who was full) אמא (Glenn David Bauscher Page 161 5/3/2010
```


The Holy Gospel Preaching of Luke

אונגליון קדישא כרוזותא דלוקא

```
על (to Him) אבוהי (his face) ובעא (his face) מנה (to Him) מנה (he) אבוהי (his face) על (on) אפוהי (purify Me) ובעא (you) משכח (you) משכח (you are) אנת (willing) צבא (if) צבא (my Lord) מהי
                                                                                             (him) לה (He touched) קרב (Yeshua) איָרה (His hand) איָרה (& reached) לה
                                                                                                (be purified) אנא (I am) אנא (willing) לה (to him) לה (& He said) אנאר (אמר
                                                                                         (his leprosy) שעתה (from him) מנה (went) גרבה (a moment) נרבה (& son of) ובר
                                                                                                                                                                                                 (& he was purified) ואתרכי
                                                                                              (you shall tell) לא (no) לא ("man) דלאנש (& He commanded him) לא (to the priest) לכהנא (yourself) נפשך (show) ארא (go) דל (but) אלא (just as) איכנא (your cleansing) הדכיתך (for their testimony) איכנא (commanded him) וקרב (Moshe) מושא (commanded הבקד
Greek mss. have, "And He charged him to tell no one, 'But, having gone away, shew thyself to the priest, ..." This is rather
awkward and clumsy Greek. The Peshitta has, "And He commanded him: "You shall tell no man, but go show yourself to the
priest, ...".
?Much better, don't you think
                                                           (increasingly) יתיראית (fame) של (about Him) ונפק (went out) עלוהי (from Him) עלוהי (were) למשמע (to hear) מנה (many) עמא (people) עמא (were) אווא (agathered) ומתכנש (their sicknesses) מן (from Him) מן (to be healed) ולמתאסיו
                                                                 (& praying) אומצלא (to the wilderness) דין (was) הוא (departing) הוא (but) דין (He) הו
                          (Yeshua) ישוע (was) בחד (the days) מלך (the days) מלך (on one) הוא (was) נהוא (teaching) והוא (when) כד (the days) יומתא
                                                             (was) אוא (the law) ביו (was) אוא (the law) אוא (was) אוא (was) אוא (was) אוא (was) אוא (was) און (was) און (was) און (was) און (of the law) יתבין (the Pharisees) (were) פרישא (who come) האתו (who come) הוו (was) מן (from) מן (had) הוו (who come) האתו (of Galila) איתוה (of Jerusalem) הוא (was) למאסיותהון (of Jehovah) והילא (the power) איתוה (of Jehovah) איתוה (there) והילא (was) למאסיותהון (was) איתוה (was) איתוה (was) למאסיותהון (was) איתוה (was) איתוה (was) איתוה (was) למאסיות (was) איתוה (was) איתוח (was) (was) איתוח (was) (
                                                                                                                     (a man) גברא (on a pallet) בערסא (brought) איתיו (& men) איתיו (אנשא
                                                                                        (to enter) דנעלון (they were) הוו (& seeking) ובעין (a paralytic man) דועלון (one) חד
                                                                                                                                                        (in front of Him) קדמוהי (to place him) נסימוניהי
                                                           (they might bring him in) נעלוניהי (which way) איכנא (they found) איכנא (not) א'ל (when) וכד (by themselves) איכנא (they went up) סלקו (of people) איכנא (the crowd) איכנא (because of) מטל (the pallet) איכנא (with) עם (with) ערסה (to the roof) איכנא (of Yeshua) מן (in front) תטלילא (the tiles) למצעתא (from) קרמוהי (from) איכנא מון (מון ערסה) איכנא (מון ערסה) איכנא איכנא (מון ערסה) איכנא (מון ער
                                             (He said) אמר (their faith) הימנותהון (Yeshua) ישוע (but) דין (saw) היא (when) כד (your sins) משריא (to you) משריא (are forgiven) שביקין (man) גברא (paralyzed man) להו (to that) משריא (א
                                         (to think) מתחשבין (& the Pharisees) ופרישא (the Scribes) (& started) ושריו (blasphemy) נורפא (Who speaks) הנא (This) הנא (Who is?) מנו (& they, were saying) מנו (conly) משכח (God) למשבק (to forgive) חשהא (sins) אלא (if) אלהא (who?) משכח (to forgive) למשבק (who?) חשהא (who?) אלא (who?) משכח (who?) למשבק (who?) המנו (who?) 
                                                              (& said) ואמר (He answered) וענא (their thoughts) מחשבתהון (knew) דין (but) דין (Yeshua) ישוע
                                                        (in your heart) מנא (to them) אנתון (what?) מתחשבין (what?) מתחשבין (to them) מנא (to them) מנא
                                                                                                                                                                                                                                                           23
                                                   (your sins) למאמר (to say) דשביקין (are forgiven) למאמר (is easier) אירא (which?) שיקא (which?) למאמר (walk) דשביקין (to say) למאמר (to say) או (or) למאמר (to say) קום (arise) הלך
                                                             (his pallet) לעניהון (before their eyes) לעניהון (he arose) קם (& at once) ושקל (de took up) לעניהון (God) לעניהון (he praised) משבח (as) כל (to his house) לביתה (& he went on) לאלהא
```

(God) אחד (seized) לכלנש (everyone) ומשבחין (seized) הוו (& astonishment) ותמהא (& they were saying) ואמהא (with awe) דחלתא (& they were filled) ואתמליו

The Holy Gospel Preaching of Luke

אונגליון קדישא כרוזותא דלוקא

(we have seen) יומנא (we have seen) דרווין

The Greek NT verse can be translated "We have seen strange things today". That is not a convincing reading when compared to The Peshitta reading- "We have seen wonders today".

```
(a tax collector) מכסא (& He saw) והוא (Yeshua) ישוע (went out) נפק (these things) הלין (after) בתר (of customs) הלין (who sat) היתב (who sat) היתב (who sat) מכסא (whose name) מנכרא (after Me) בתרי (come) או (to him) הא (& He said) ואמר (#מר
                                                          (after Him) בתרה (he went) אזל (& rising) מדם (thing) מדם (every) כל (& he left) בתרה
                          (great) רבא (a reception) קובלא (in his house) לוי (for Him) לוי (for Him) קובלא (& made) ועבד (& of others) לוי (of tax gatherers) רמכסא (great) אווא (was) כנשא (was) הוא (& there) וואית (שא) הוא (
                                                                                                             (with them) עמהון (who reclining at dinner) דסמיכין
              (& they were saying) ואמרין (& the Pharisees) ופרישא (the Scribes) (were) הוו ($\delta \text{complaining}$) (were) והטיא ($\delta \text{complaining}$) (to His disciples) התלמידוהי (to His disciples) למנא ($\delta \text{do drink}$) ($\delta \text{do drink}$) והטיא (do eat) אכרון ($\delta \text{vou}$) ושתין ($\delta \text{complaining}$)
                                                                                                       (to them) ישוע (Yeshua) אישוע (& the said) אמר (Yeshua) ישוע (& answered) אונא
                                                                       (for the healthy) לחלימא (a doctor) אסיא (is sought) לחלימא (not) לא אלא (or are becoming) אלא (who are ill) דביש (for those) אלא (but) לאילין
                                                                                                                                                                                                                                             32
                                                                                   (the righteous) אתית (that I may call) דאקרא (I have come) אתית (not) אתית (to repentance) לא (sinners) לחטיא (but) אלא
                                                                                                                                                                                                                                             33
(to Him) הנון (were saying) דין (those) אמרין (those) הנון (do fast) הנון (those) אמינאית (those) אמינאית (do fast) למנא (why?) תלמידוהי (the disciples) דיוחנן (why?) צימין (do fast) און (do fast) און (do fast) דיוחנן (of the Pharisees) און (also) דפרישא (also) דילך (do fast) דילך (do fast) און און (מונע ליון (מונע ל
                        (the children) להון (you) אנתון (are able) משכחין (not) לא (to them) להון (said) אמר (but) דין (He) הו (is with them) אמר (the groom) עמהון (as long as) כמא (of the bridal chamber) דונונא
                                                                                                          (that they shall fast) רנצומון (that you shall make them) דתעברון
                                     (The Groom) התנא (will be taken) בתתרים (when) דין (but) יומתא (but) יומתא (when) כד (when) נאתון
                                                                      (days) יומתא (in those) בדנון (they will fast) נצומון (then) דידין (from them) הידין
                                                                                                                                             (a parable) מתלא (them) להון (& He told) ואמר
                                            (new) אנש (man) קאד (tears) אורקעתא (from) מן (a strip) מאנא (tears) חדתא (man) אנש (no) אנש (mon) קאד (tears) אורקעתא (on) מאנא (worn) בליא (a garment) מלי (descit) איל (the new) בליא (the new) לחדתא (the new) קאד (the strip) דמן (that is from) דמן (the strip) אורקעתא (the new) דמן (the strip) אורקעתא (the new) דמן השלי (the new) אורקעתא (the strip) דמן (the strip) אורקעתא
                                                   (old) בליתא (in,skins) אנש (maw) אנש (man) חמרא (wine) חמרא (places) חמרא (man) בזקא (mol (the skins) בליתא (the skins) הין (the wine) חמרא (bursts) חמרא (the skins) הין (the wine) מבזע (bursts) חמרא (wine) אברן (are ruined) מתאשר (is spilled) מתאשר (the skins) אברן (are ruined) מתאשר (the skins) מ
                                                                                                     (new) אלא (in skins) בזקא (new) חדתה (wine) אלא (but) אלא (are preserved) מתנטרין (but) (is placed) רמין
                                                               (& at once) אנש (old) עתיקא (wine) המרא (drinks) שתא (man) אנש (mo) ומחדא (is sweet) אנש (the old) אמר (for עתיקא (he says) אמר (the new) הדתא (desires) אמר
```

The Greek texts omit "wine" altogether. They also disagree with "sweet"; Majority Greek has "better"; Critical Greek has "good". The Peshitta did not get Δ'ΟΣ ("is sweet") from Χρηστος ("good") or from Χρηστοτερος ("better"). The Greek could derive from the Aramaic, as "sweet" is generally considered "good", but "good" does not imply sweetness. "Sweet" is more specific than "good". Hence, the Greek looks more like a translation here than does The Peshitta.

The Holy Gospel Preaching of Luke

אונגליון קדישא כרוזותא דלוקא

(Yeshua) ישוע (was walking) מהלך (when) כר (on the Sabbath) בשבתא (but) דין (it was) הוא (the ears) בית (were) הוו (plucking) מלגין (His disciples) שבלא (the grain) דעא (among) דעא (among) באידיהון (among) באידיהון (ברכין (were rubbing) באידיהון האכלין

Greek texts have τους αρτους της προθεσεως ("the loaves of the setting forth"). The Peshitta's "bread of the table of Jehovah" is much plainer and sounds original whereas the Greek sounds artificial.

```
(to them) אֹהוֹן (& He said) ואמר (of Man) אוֹל (The Son) ברה (of the Sabbath) דאנשא (The Lord) דמרה (The Lord) דמרה (מו
```

And He said to them, "The Lord of the Sabbath is The Son of Man."

The Majority Greek text has "ότι κυριός εστιν ο υιός του ανθρώπου και του σαββατου" – Literally -

"Lord is The Son of Man even of the Sabbath". The Critical Greek text agrees with The Peshitta reading and word order exactly.

```
(a synagogue) לשבתא (the entered) על (another) אחרתא (on Sabbath) לשבתא (but) דין (it happened) אחרתא (whose hand) הוא (a man) אחרתא (there) הוא (was) הוא (& teaching) ואית (the was) הוא (& teaching) ומלך (was) הוא (was) הוא (was) הוא (was) הוא (was) הוא (was) ומלך (of the right side) און (was) הוא (was) הוא (was) הוא (was) הוא (was) הוא (the right side) און (was here) הוא (was here) ומפרא (would heal) ומפרא (would heal) הוא (whether) און האון (whether) הוא (to accuse Him) הוא (that they would be able) הוא (to accuse Him) הוא (their schemes) והא (their schemes) וברא (was shriveled) הוא (to the center) און האון למצעת (was shriveled) הוא (to the center) און (און למצעת (was shriveled) הוא (was stood) הוא (the came) און (whose hand) הוא (was shriveled) הוא (was stood) וכן (to them) הוא (what (what is good) הוא (what is evil) שוע (what?) און (to destroy) שליט (what is good) הוא (to the sabbath) הוא (what is evil) למעבר (to destroy) הוא (what (was restored) ווא (what (was restored) ווא (what (was restored) ווא (what (was restored) ווא (what (was other) ווא (was other) אידן (wour hand) ווא (was other) ווא (was other) אידן (wour hand) ווא (was other) אידן (was other) ווא הברתה (like) ווא (was other) אידן (was other) ווא הברתה (was other) אידן (was other) ווא הברתה (was other) אידן (was other) ווא (was other) ווא (was other) אידן (was other) ווא (was other) און (was other) אידן (was other) און הוא (was other) אידן (was other) און הוא (was other) אידן (was other) און הוא (was other) און
```

Greek mss. seem to have edited out "and he straightened it" & replaced it with "he did". The Critical Greek further seems to have edited out "like the other" at the end of the verse. Interestingly, <u>The Latin Vulgate</u> seems to have been translated from a slightly different Greek ms, which did not edit the first phrase but did omit the latter.

```
11 (with jealousy) הכון (were filled) אתמליו (but) דין (they) הנון (another) הוו (with) הוו (they were) הוו (& speaking) וממללין (to Yeshua) לישוע (to Him) לה (they should do) לישוע (of what) דמנא (to Yeshua) לעבדון
```

The Greek has επλησθησαν ανοιας- "They were filled with madness".

is the Aramaic word for "Jealousy". Here is the Aramaic for "Rage" or "Venom"

The Holy Gospel Preaching of Luke

אונגליון קדישא כרוזותא דלוקא

κποιπ. Might this strange similarity explain the Greek reading? One could probably easily be mistaken for the other. The Greek has two words used in the NT for "jealousy": ζηλος & φθονον. If The Peshitta were a translation of The Greek NT, ανοιας (madness) would have been hypothetically mistaken as ζηλος, ζηλου οr φθονον. Another possibility is that an Aramaean translator might have intended to write κπίση & wrote κίσοπ. That is not a likely event for a sober scribe. It would be much easier to misread such a word than to miswrite it. ανοιας does not look like ζηλος, ζηλου οr φθονον, hence the Greek original scenario is not a very likely explanation. Κίσοπ & κίσοπ αre very similar; they could easily be confused one for another, hence The Peshitta primacy theory is a much more likely explanation here for the Greek reading than is Greek primacy for the Aramaic reading.

Action & Action are the two Aramaic words in Estrangela script which was used after AD 100. They do not look as similar in that script, but Estrangela did not exist when the NT was composed, so it would not explain the discrepancies since the Greek NT was written in the first century and the Aramaic script used would have been the square Aramaic characters similar to those used in this interlinear. There are many examples like this one which I point out in this interlinear of the Gospels.

I will here re-display a thousand words' worth of evidence for Peshitta Primacy and for a Greek NT translated from The Peshitta:

Peshitta reading Greek reading in Aram. Peshitta meaning Greek meaning

Dead Sea Scrolls Aramaic: "Jealousy" & "Rage"

Square Aramaic: "Yalana aramaic: "Jealousy" & "Rage"

12

(Yeshua) ישוע (went out) הוא (those) דין (those) דיומתא (but) דין (it occurred) הוא (He was) הוא (waiting for morning) אגה (to a mountain) הוא (the was) הוא (of God) אנה (in the prayer) בצלותה בצלותה (of God) דאלהא

"Jesus" is lacking in the Greek NT of this verse. Indeed the Greek versions of Luke have the Greek form of our Lord's Name, "Inσους",88 times (W&H) and 98 times (Byzantine). The Peshitta in Luke has Yeshua- ישוע 175 times! This can be explained in one of two ways:

1. If <u>The Peshitta</u> is the original, (which I unabashedly believe) the Greek translator, (possibly Luke himself wrote both the original and the Greek translation, according to Hegesippus in the 2nd century) **dropped 45% - 50%** of the occurrences of "**Yeshua**" in translation, possibly to present a smoother Greek style, substituting personal pronouns & or third person singular Greek verbs.

2. If the Greek is original, the Peshitta translator doubled the occurrences of "**Jesus**" - "**Yeshua**" from 88 to 176, for whatever reason. That is a **100% increase**, based on the Critical Greek text of Westcott and Hort.

The # Greek/#Aramaic ratios for "Jesus" in the Gospels and Acts are as follows:

Matthew Greek 150; Aramaic 187; 80% (Byz. 171; 91.4%)

Mark Greek 82; Aramaic 116; 71% (Byz. 93; 80.2%)

Luke Greek 88; Aramaic 175; 50% (Byz. 98; 56.0%)

John Greek 242; Aramaic 272; 89% (Byz. 253; 93.0%)

Acts Greek 69; Aramaic 71; 97% (Byz. 66; 93.0%)

NT Totals: Greek 913; Aramaic 1116; 81.8%

:Another statistic to consider is the number of occurrences of the name per total words of text

Peshitta Yeshua- ישוע <u>W&H Greek</u> Jesus-Inσους <u>Byz. Greek</u>

Matthew $187/13980 = 1.3\% \ 150/18287 = 0.82\% \ 171/18580 = 0.92\%$

Mark 116/8793 = 1.3% 82/11445 = 0.71% 93/11628= 0.80%

Luke 175/15234 = 1.1% 88/19568 = 0.45% 98/19881= 0.49%

John 272/12409= 2.2% 242/15664 =1.54% 253/15914= 1.59%

The Greek version of Luke has a very low number of the Name In σoug – Jesus, compared to the other Gospels, which accounts for the discrepancy between it and <u>The Peshitta</u> version of Luke. The Peshitta Gospels seem to be fairly consistent in the usage of the Name; the spread from the mean of 1.48% is 0.37, or 25% of the mean value.

The Greek values have a mean of 0.88 and a spread of 0.33, or 37.5% of the mean value. That is a rather radical variation, primarily produced by the Greek Luke stats. It looks as if The Peshitta book of Luke is pretty much in line with the other Peshitta Gospels in numbers of occurrences per text size, so the implications are that Greek Luke has been altered. Adding 77 occurrences of Ingous to the Greek book of Luke (the difference in the numbers of The Name between the two versions) would put Greek Luke on a par with the other Gospels with regard to the Name frequency-0.89%. The average for Matthew, Mark and John is 1.02%. On the other hand, to assume an hypothetical Peshitta translator added Yeshua 77 times means he should have written only 88 Yeshua's instead, which puts Aramaic Luke at 0.55% frequency for that name, which is extremely low frequency compared to the usage of His Name in the other Peshitta Gospels. The average for the other 3 Gospels is 1.6%, which places the edited Luke at 34% of the average, or at a 66% reduction of the average.

The Holy Gospel Preaching of Luke

אונגליון קדישא כרוזותא דלוקא

The Greek primacy theory would indicate the Luke had an aversion to the Name of Ihsous (Jesus). The other Gospel writers used it once for every 102 words. Luke used it only once in every 222 words! That is less than half the frequency of the others. Why would an original inspired Gospel of Inσους contain Inσους (Jesus) only half as often as the other Gospels and substitute Imere pronouns (He,Him,His) in place of the other half? Was Luke ashamed of the Name of His Lord? I think not I think the Greek primacy theory fails its proponents here, whereas Peshitta primacy can explain the facts much more easily. The Peshitta has statistics which support its originality; its four Gospels are consistent with regard to the frequency of the most important Name and indeed the Subject of their content. The Greek Gospels all have reduced numbers of this Name, apparently like The LXX Greek of Daniel, which has four fewer occurrences of Daniel's name (71) than the Hebrew & Aramaic text of Daniel has (75). Below is a sample verse of the Aramaic text of Daniel 6:20 with The LXX below it. Notice the name of **Daniel** in blue in the Aramaic and in the Greek. The LXX is missing two "**Daniels**" in this verse: The original Aramaic werse has three occurrences of Daniel- דניאל, whereas the Greek verse translated from it has only one δανιηλ (ARAMAIC) כמקרבה לגבא לדניאל בקל עציב זעק ענה מלכא (6:21) Da 6:20 ואמר לדניאל דניאל עבר אלהא היא אלהך די אנתה פלה-לה בתדירא היכל לשיזבותך מן-אריותא ואמר לדניאל עבר אלהא היא אלהך די אנתה פלה-לה בתדירא היכל לשיזבותך מן-אריותא

Da 6:20 (AV) And when he came to the den, he cried with a lamentable voice unto Daniel: and the king spake and said to Daniel, O Daniel, servant of the living God, is thy God, whom thou servest continually, able to deliver thee from the lions?

Da 6:20 (LXX Greek) (#6:# 21) και εν τω εγγιζειν αυτον τω λακκω εβοησεν φωνη ισχυρα δανιηλ ο δουλος του θεου του ζωντος ο θεος σου ω συ λατρευεις ενδελεχως ει ηδυνηθη εξελεσθαι σε εκ στοματος των λεοντων

Da 6:20 (LXX English) And when he drew near to the den, he cried with a loud voice, Daniel, servant of the living God, has thy God, whom thou servest continually, been able to deliver thee from the lion's mouth?

The Hebrew book of Joshua has 168 occurrences of the name of Joshua אירושע, which is the Hebrew cognate of the Aramaic "Yeshua" (or "Jesus"), which we are studying in Luke 6:12. The LXX version of Joshua has only 159 occurrences of the Greek forms for "Jesus": Injous, Injous, Injous, Injous. These are the same forms (except Injous) used in the NT for "Yeshua" in the Greek NT. That is a Greek/Hebrew ratio of 94.6%, very close to John's or Acts' Greek/Aramaic ratio for . "Jesus"/"Yeshua" of 93%

This pattern of dropping words in a translation is typical. The LXX is certainly a translation of The Hebrew Bible and consistently compares in this way to The Hebrew Bible; The Greek NT also compares in the same way to The Peshitta NT. The Greek NT "behaves" like a translation. The Peshitta does not; It "behaves like an original composition. Here is an example from Joshua 8:16 –

(HEBREW) ויזעקו כל-העם אשר בעיר לרדף אחריהם וירדפו אחרי יהושע וינתקו מן-העיר Jos 8:16 Jos 8:16 (AV) And all the people that *were* in Ai were called together to pursue after them: and they pursued after **Joshua**, and were drawn away from the city.

Jos 8:16 (LXX Greek) kai katediwxan opisw twn uiwn israhl kai autoi apesthsan apo thy polewy

Jos 8:16 (LXX English) And they pursued after the children of Israel, and they themselves went to a distance from the city. And another from Joshua 9:3 -

(HEBREW) וישבי גבעון שמעו את אשר עשה <u>יהושע</u> ליריחו ולעי Jos 9:3

Jos 9:3 ¶ (AV) And when the inhabitants of Gibeon heard what Joshua had done unto Jericho and to Ai,

Jos 9:3 (LXX Greek) και οι κατοικουντες γαβαων ηκουσαν παντα οσα εποιησεν κυριος τη ιεριχω και τη γαι

Jos 9:3 ¶ (LXX English) And the inhabitants of Gabaon heard of all that the Lord did to Jericho and Gai.

Notice there is no Greek reference to Joshua "Ingouc" in those verses.

The above are three of many examples of the LXX dropping words from the original; the Greek NT compares to The Peshitta NT in the same way. I have demonstrated this in a controlled experiment which I have included in my book, Divine Contact.

```
(His disciples) לתלמידוהי (He called) קרא (it was dawn) ננהת (when בכד (whom apostles) לתלמידוהי (twelve) הנון (from them) מנהון (them) מנהון (them) אנון (He named) שמי
                                    (& Andraeus) אנדראוס (Kaypha) אמעון (whom He named) דעמי (him) הו (Shimeon) שמעון
                                                                                                                             (& Yokhanan) ויעקוב (his brother) אחותי (his brother) אחותי (Tolmai) ובר (son of) ובר (Phillip) ופיליפוס
                                                                 (Halphai) הלפי (son of) בר (w Yaqob) ויעקוב (Toma) או האומא (Mattai) ומתי (the Zealot) מנגא (who is called) דמתקרא (Shimeon) מנגא
                                                                                                         (& Yehuda) יעקוב (Yaqob) ויהודא (Son of) בר (son of) ארודא (the traitor) משלמנא (who was) הו (he) הוא (Skariota) משלמנא
(in the valley) עמהון (With them) ישוע (with them) אמהון (& descended) וקח (yeshua) ישוע (with them) אמהון (& descended) ונחת (of crowds) סניאא (great) דתלמירוהי (great) וסוגאא (& a crowd) וסוגאא (all of התלמירוהי (great) אורשלם (& a crowd) וכנשא (Jerusalem) מן (from) כלה (all of) יהוד (all of) ומן (from) מא ספר (coast) ימא (descended) ומן (descended) ימא (the sea) ימא (coast) ימא (descended) ומן (descended) ימא (descended) י
```


The Holy Gospel Preaching of Luke

```
18
                                                                            (His message) מלתה (to hear) דנשמעון (who came) דאתו (their sicknesses) ודנתאסון (of) (at to be healed) ודנתאסון (by) מן (who were afflicted) דמתאלצין (at those) ואילין (they were) מופתא (healed) מופתא (spirits) מופתא (spirits) מופתא
                      (Him) לה (to touch) למתקרבו (were) וכלה (seeking) בעין (the crowds) לה (de all) וכלה (from Him) הוא (was) הוא (proceeding) גיר (for) גיר (power) הוא (it was) הוא (healing) מאסא (de all of them) ולכלהון
                                                             (His disciples) על (upon) על (His eyes) וארים (& He lifted) על (blessed are עינוהי (& He said) מסכנא (poor ones) ואמר (blessed are עיטון (& He said) מרכנא (of God) הי (the Kingdom) הי (because yours) דרילכון
                        (for you shall laugh) אילין (now) השא (who weep) לדבכין (blessed are you) טוביכון (who hunger) אילין (those) אילין (blessed are you) טוביכון (for you shall be satisfied) דתסבעון (now) השא
          (the children of men) לכון (vou) בנינשא (vou) מוביכון (vou) מוביכון (vou) מוביכון (vou) מוביכון (vou) מום (vou
                                                                                                  (& leap for joy) ודוצו (day) יומא (in that) הדו (rejoice) חדו
                                                                                                  (in Heaven) כני (is great) סגי (for your reward) דאגרכון
           (to the prophets) לנביא (their fathers) אבהתהון (wère) הכנא (doing) עברין (for) הכנא (thus אבהתהון (thus) אבהתהון
                                                                                                                      (rich men) עתירא (to you) לכון (woe!) וי (but) ברם
                                                                                                          (your comfort) בויאכון (for you have received) דקבלתוֹן
                                                                                                                                                                                                                                                  25
                                                         (for you shall hunger) דתכפנון (satisfied ones) אי (to you) לכון (woe) לכון (now) לכון (who are laughing) לדנחכין (to you) השא (woe!) וי (woe!) דתבכון (for you shall wail) ותתאבלון (for you shall weep) דתבכון
                                                                                                                                                                                                                                                  26
                    (concerning you) לכון (say) אמרין (will) (will) נהוון (when) לכון (woe!) וי (for כלון (thus) אנשא (what is wonderful) דשפר (of men) אנשא (the children) בני (their fathers) לנביא (to the prophets) לנביא (were) הוו (doing) לנביא (were) לנביא (were) אבהתהון (to the prophets) אבהתהון (were) אברון אברו
                                   (who are hearing) לכון (I) אמר (say) אמר (but) דין (to you) לכון (what is wonderful) אחבר (& do) ועבדו (your enemies) לבעלדבביכון (love) לבעלדם (who hate) דסנין (to those) לאילין (you)
                           (over) על (pray) אילין (who curse) דליטין (those) לאילין (bless) וברכו (who force) אילין אילין (who take away) דרברין (those) אילין אילין (those) אילין
                                                                 (your cheek) לך (you) על (to him that strikes) ולדמחא (the other) אחרנא (him) אחרנא (offer) קרב
                                                                         (your cloak) מרטוטך (takes) דשקל (whomever) מרטוטך (& from) ומן (your coat) בומן (also) אף (withhold) תכלא (not) אף
(to everyone) ל (give) ל (you) ל (who asks) ל (to everyone) לכל (demand) דשאל (to everyone) דשאל (what is yours) דילך (takes) א מן (whomever) דשקל (whomever) דילך (takes) לא
          (people) לכון (to you) לכון (to do) אנתון (you) אנתון (desire) אנתון (& just as) איכנא (איכנא (you) אנתון (also) אך (to them) אבוו (do) עבדו (so) עבדו (ש
                           (you) לכון (who love) אירין (those) אירין (you) אתרון (you) אתרון (you) אררין (you) אררין (you) אירא (you) אירא (you) מיבותכון (you) goodness) אירא (you) אירין (you) מיבותכון (you) אירין (you) אירין (you) רמון (you) אירין (you) רמון (you) אירין (you) (you
                                                                                                (what is good) דמב (you are) אנתון (doing) אנתון (& if) ואן (you) אנתון (who treat well) דמטאבין (to those) לאילין (your goodness) אידא (what?) אידא (what?) אידא
```


The Holy Gospel Preaching of Luke

אונגליון קדישא כרוזותא דלוקא

```
(do) נווא עבדין (likewise) איד (for) ניר (sinners) איד (even) אנתון (even) אנתון (you) אנתון (you) אנתון (you) אנתון (wour (to him) איד (to him) איד (from whom) אנתון (wou will be repaid) איד (what?) איד (from whom) איד (from will be repaid) איד (to be repaid) איד (from whom) איד (for) איד (sinners) איד (even) איד (for) איד (for) איד (for) איד (even) איד (for) אי
```

For "Do not cut off the hope of any person", the Greek texts have "hoping for nothing" or "never despairing".

I do not see how <u>The Peshitta</u> got "**Do not cut off the hope of any person**" from Greek, however I can see how the Aramaic could be chopped down to μηδεν απελπίζοντες. According to <u>Thayer's Greek-English Lexicon</u>, that Greek phrase may mean "causing no one to despair", though it is ambiguous. The Aramaic is quite clear.

Strong's Lexicon

560 απελπιζω apelpizo ap-el-pid'-zo from 575 and 1679; TDNT-2:533,229; v AV-hope for again 1; 1 Thayer's Greek-English Lex. apelpizw

- nothing despairing
- 2) despairing of no one
- 3) causing no one to despair

```
(also) או (just as) אוכנא (benevolent) אוכנא (therefore) אוכן (is) הכיל (benevolent) אוכנא (therefore) אוכנא (is) הוא (benevolent) אוכנא (benevolent) אוכנא (is) אוכנא (is) אוכנא (in (benevolent) אוכנא (is) או
```


The Holy Gospel Preaching of Luke

אונגליון קדישא כרוזותא דלוקא

```
(known) בל (is) וה (its fruits) אילנא (by) מן (for) מן (for) אילנא (every) אילנא (from) מן (from) מובא (from) אדי (from) מן (from) מובא (from) מובא (from) מן (from) מן (from) מן (from) מן (from) מן (from) מן (from) מובא (from) מובא (from) מובא (from) מניא (from) מובא (a bush) אבר (a bush) אבר (a man) אבר (a man) מובא (a man) מובא (a man) מובא (from) אברון (from) מובא (from) מו
```

The Critical Greek of Westcott & Hort has, "For it was well built", instead of, "For its foundation was founded on the rock". The Majority Greek text agrees with the Peshitta here.

```
(the man) לגברא (is like) דמא (did) אעבר (did) ולא (who heard) לגברא (the man) אינו (is like) אינו (did) אינו (who built) אינו (soil) דבנא (is like) ביתה (his house) ביתה (who built) ארשרי (on it) בולא (who built) שתאסתא (a foundation) וכד (a foundation) שתאסתא (without) ברא (it fell) ברא (son of) בר (son of) ברא (the river) בורא (that) והות (of house) דביתא (great) רבא (the fall) הוות (was) הוות (was) ביתא (was) דביתא (who heard) לא המבולתה (that) הבא (who heard) ביתא (who heard) לא המבולתה (who heard) ביתא (who heard) לא הבא (who heard) ביתא (who heard) לא הבא (who heard) ביתא (who heard) לא הבא (who heard) ביתא (who heard)
```

<u>Chapter 7</u>

1

(all these) שלם (words) מלא (He had finished) שלם (& when) וכר (of the people) דעמא (before the audience) למשמעתה (Kapernakhum) ישוע (Yeshua) לכפרנחום (entered) על

ברנחום -"Kapernakhum", commonly known as "Capernaum" is an Aramaic or Hebrew name meaning, "The Hamlet of Nahum". It was where Nahum The Prophet had lived centuries before- the one who wrote the Old Testament book of Nahum.

```
עבדה (the servant) דין (but) דין (the servant) דין (one) חדר (one) חדר (one) חדר (one) חדר (but) וישרית (to him) אומ (was) הוא (precious) אינא (who) אינא (precious) אינא (precious) אינא (precious) אינא (who) אינא (to death) אינא (to death) אינא (to death) אינא (was) אינא (to death) אינא (was) אינא (to death) אינא (was) אינא (wa
```


The Holy Gospel Preaching of Luke

```
אונגליון קדישא כרוזותא דלוקא
```

```
(my roof) מטללי (under) גיר (for) שוא (worthy) אנא (I am) אנא (worthy) אנא (not) לא (not) גיר (for) שוא (worthy) אנא (worthy) אנא (א
                                                                                                (that unto you) דלותך (I deserved) שוית (not) אנא (I) אנא (this) הו (because of) מטל
                                                       (my boy) מליי (& will be healed) ונתאסא (in a word) במלתא (but) אלא (but) אלא (I may come) אתא (T may come) אלא (שליי
                                                                                                                (am) אנא (who put) אנא (I) אנא (a man) גברא (for) גיר (also) אף (also) אף
                                              (soldiers) אול (אוס אול) בא (וואר (וואר (וואר (וואר (וואר) אול (וואר (ו
                                            (at him) בו (He was amazed) אתרמר (these things) הלין (Yeshua) שמע (but) דין (heard) שמע (when) כד (after Him) אחרמר (that had come) אתרפני (to the crowds) לכנשא (& He said) אין (& He turned) (of Israel) אים (in the house) אין (that even) אין (to the toyou) אין (say) אין (this) אין (this) אין (have I found) אין (have I found) אין (this) 
                                             (to the house) לביתא (who had been sent) הנון (those) הנון (already) הנון (who sick) הנון (that) הוא (well) הלים (already) לעברא (that) הוא (who sick) הוא (servant) הלים (that) האים (that) הוא (well) האים (that) הוא (well) הוא (well) הוא (well) הוא (well) הוא (well) הוא (well) הוא (those) הנון (t
                                                                  (to a city) אול (He) אול (went) אול (after it) דבתרה (the day) ליומא (& it happened) והוא (& the crowd) ליומא (with Him) אול (& His disciples) רשמה (with Him) וכנשא (whose name) דשמה (מאר) וותלמידוהי
                                                                        (as) כד (He saw) חוא (of the city) לתרעא (the gate) לתרעא (He approached) הוא (& when) וכד
                                                       (to his mother) מיתא (was escorted) דיחידיא (a dead man) הוא (was escorted) מלוין (was escorted) דיחידיא (had been) ארמלתא (was escorted) והי (a widow) אמה (his mother) ארמלתא (was escorted) והי
                                                                         (with her) עמה (of the city) מדינתא (of the children) כורינתא (wany) שמה (k had assembled) מדינתא
                                                                                                                                                                                                                                                                                                      13
                                                                                         (for her) שליה (& He was moved with pity) ואתרחם (Yeshua) שליה (but) דין (saw her) הזה (weeping) או (stop *) לה (to her) לה (& He said) ואמר
* "Stop weeping" is the sense conveyed by the Greek versions and makes the best sense, since the woman had presumably already
been weeping. Surely He was indicating He was about to change her sorrow into joy by some almost unimaginable means.
                                              (were) הוו (who bearing) דשקילין (& those) והנון (the pallet) לערסא (he touched) קרב (& went on אוא (arise) אנא (say) אמר (to you) אמר (young man) עלימא (they stood) אמר (they stood) אנא (they stood) לה (it) קמו
                                                                                                           (to speak) לממללו (& he began) ושרי (who had died) מיתא (he) הו (& sat up) ויתב
                                                                                                                                                                                                  (to his mother) לאמה (& He gave him) ויהבה
                                                                                                          (all of them) באחרת (the people) לאנשא (awe) ארהא (gripped) באחרת (gripped) באחרת (dall of them) באלהא (they were saying) אלהא (they were) הוו (among us) בן (is arisen) בן (great) ארהא (a prophet) בנביא(His people) אלהא (and white were) משר (dall of them) באלהא (dall of them) בארהא (dall of them) אלהא (dall of them) אלהא (dall of them) אלהא (dall of them) אלהא (dall of them) בינביא(שוביה) אלהא (dall of them) אלהא (dall of them) בינביא(שוביה) בינביא (dall of them) אלהא (dall of them) בינביא (dall of them) לאלהא (dall of them) בינביא (dall of th
                                                                                       (Judea) יהוד (in all) בכלה (this) הדא (word) מלתא (about Him) יהוד (& went out) ונפקת (that was around them) דחדריהון (the region) אתרא (& in all)
                                                                   (all) כלהין (these things) ליוחנן (to Yokhanan) תלמידוהי (& revealed) הלין (& revealed) ואשתעיו
                                                                                                       (his disciples) לתרין (from) מן (to two) לתרין (Yokhanan) וחלמירוהי (& called) וקרא (& he said) אנון (to two) לתרין (them) אנון (& he sent) ושרר (Who was coming) אנון (The One) הו (He) הו (are You?) אנות (we) אורין (waiting) אורין (for another) הו (for another) הו
                                                                                                     (to Him) לות (& they were saying) ואמרין (Yeshua) לות (to Him) לות (& they came) ואתו (unto you) לותך (sent us) שררן (the baptizer) מעמדנא (Yokhanan) יותנן (Who was coming) הות (He One) הו (are You?) אנת (& he said) ואמר
                                                                                                                                                         (we) או (waiting) מסכין (are?) הו (for another) או (or) לאחרין
                                                                                                                                                                                                   (hour) שעתא (in that) בהי (but) דין (in it) בה כה (בה (but) דין
                                                                                                                                                                          (diseases) מן (of) כורהנא (many) אסי (He healed) מן סניאא
                                                                                                                        (evil) בישתא (spirits) רוחא (from) ומן (plagues) מחותא (from) בישתא (sight) אומן (He) הוא (gave) הוא (blind people) למחוא (the to many) ולסניאא
```


The Holy Gospel Preaching of Luke

אונגליון קדישא כרוזותא דלוקא

(to them) ישוע (Yeshua) אמרן (& answered) ישוע (everything) כלמדם (Yokhanan) ילו (everything) כלמדם (Yokhanan) ילו (go) אמרן (tell) ליותנן (that you have seen) דהזיתון (that you have seen) דסמיא (are seeing) הוין (that they who were blind) וחגירא (are walking) מהלכין (they who were lame) והגירא (are cleansed) מהדכין (they who were lepers) וגרבא (are hearing) שמעין (they who were deaf) ומרשא (are raised) ומרבין (they who were deaf) ומרשי (are given good news) מסתברין (they who were deaf) ומסכנא (are given good news)

The Aramaic participles used by our Lord are quite versatile, bearing possible past, present or future tenses. The past tense is the best for these people whom He had healed or resurrected: "they who were blind, they who were lame, they who were deaf", etc. It would be an error to say "the dead rise" or to say "the blind see".

The Greek versions contain those very errors: All the pertinent words for the above groups are Greek nouns, which are completely inflexible: "Blind men do see again, lame do walk, lepers are cleansed, deaf do hear, dead are raised, poor have good news proclaimed"-Young's Literal Translation (of the Greek). This makes for great drama but very poor logic. Our Lord and The Holy Spirit would not speak so.

And logic also would show that the last category of people—"those who were poor"had also been delivered from their condition ("they who were poor"). The "Good News" makes rich those who believe it. "Blessed are you poor; yours is the kingdom of God". (Luke 6:20). "God" —"M'skayn"—"waiting" (see v. 20) & SIDD —"Meskanna"—"poor" are probably related. The poor are those who are in expectation, waiting for deliverance from calamity. "Given good news" comes from "IDD"—"S'bar"—"to hope, to trust, to expect". A poor man is one who is waiting for "his ship to come in". To be given good news or given hope, in the Biblical sense, is more than adding more hope or expectation. It is giving, or announcing as accomplished, the thing hoped for to those who were hoping. Hope is, in this sense, the accomplishment of our desires, prayers and hopes. To receive the gospel message is as great a miracle as raising the dead; indeed it combines all the other miracles mentioned here: It gives sight to the blind, hearing to the deaf, walking to the lame, cleanses the leper and is life to the dead. It is the miracle of the ages- the fulfillment of all hope and desire, the redemption of the world from sin & death by Him Whose Name is "Eternal Life". In a word, it is Christ. Luke 6:20 means, "Blessed are you poor, for your ship has come in". That was the good news. They were henceforth rich men and women.

The following scriptures speak of hope as the very thing hoped for, or as the fulfillment of a Divine promise:

Pr 13:12 <u>Hope</u> deferred maketh the heart sick: but when the desire cometh, it is a tree of life. (Desire coming is the fulfillment of desire & hope.)

Jer 17:7 Blessed is the man that trusteth in the LORD, and whose hope the LORD is.

Ga 5:5 For we through the Spirit wait for the <u>hope</u> of righteousness by faith. (We don't wait to hope some more, do we?) Col 1:5 For the <u>hope</u> which is laid up for you in heaven, whereof ye heard before in the word of the truth of the gospel;

Col 1:27 To whom God would make known what is the riches of the glory of this mystery among the Gentiles; which is Christ in you, the <u>hope</u> of glory:(Christ is not a hoping for glory; He is the Glory for which we hoped.)
1Ti 1:1 Paul, an apostle of Jesus Christ by the commandment of God our Saviour, and Lord Jesus Christ, which is our hope;

Tit 2:13 looking for the blessed <u>hope</u>, and the manifestation of the glory of the great God, and our Life-giver, Jesus the Messiah;

Heb 6:18 so that, by two things which change not, and in which God cannot lie, we, who have sought refuge in him, might have great consolation, and might hold fast the <u>hope</u> promised to us;

Heb 6:19 Which <u>hope</u> we have as an anchor of the soul, both sure and stedfast, and which entereth into that within the veil; (Most hopes men hold; this Hope holds men.)

Heb 7:19 For the law perfected nothing; but in the place of it there came in a <u>hope</u>, which is better than it, and by which we draw near to God.

```
(at Me) ב' (takes offense) לחכשל (not) הלא (whoever) אילון (& blessed is he) ותכשל (at Me) ב' (when) אילו (the disciples) תלמידוהי (the disciples) אילו (they went) אילו (but) אילו (when) חלמידוהי (when) ב' (when) אילו (but) אילו (but) אילו (to say) למחוא (the began) שרי (to see) למחוא (to the wilderness) למחוא (did you go out) (what?) מנא (is shaken) בקרא (the wind) הוחא (the wind) המן (a reed) אילו (to see) אילון (you go out) מנא (what?) מנא (what?) מנא (but) למחוא (is clothed) מנא (soft) בקראון (who in a garment) הא (behold) אילון (glorious) אילון (who in clothing) הילון (those) אילון (are) אילון (are) אילון (are) בי (did you go out) מנא (what?) אילון (what?) מנא (who in a house) אילון (are) מנא (what?) מנא (otherwise) אין (did you go out) מנא (what?) מנא (otherwise) אין (what?)
```


The Holy Gospel Preaching of Luke

```
אונגליון קדישא כרוזותא דלוקא
```

```
(a prophet) גביא (than) מן (& more) אנא (to you) לכון (I) אנא (say) אמר
                                                                                                                                                                                          (it is written) כתיב (this is) הנו (this is) דעלוהי
                                                                                               (My messenger) אנא (am) אנא (sending) אנא (behold) אנא (behold) אוא (before You) אור (to prepare) דנתקן (Your face) פרצופך (before You) אורחא
                                                                                                                                                               (a prophet) נביא (there is not) דלית (to you) גנא (I) אנא (say) אמר (say)
                                                                                                                                                                (who was greater) בילידי (among those born) נשא (among those born) בילידי
                                                                                                                                              (the baptizer) מעמדנא (Yokhanan) וחנן (than מן (than ) מעמדנא (Yokhanan) יוחנן (than ) מנורא (of God) דין (a little one) זעורא (than he) הו (is) הו (greater) דו
                                                                                                                                                                    (who heard) דשמעו (the people) עמא (& all) וכלה (God) אד (justified) אד (the tax collectors) מכסא (also) אד
                                                                                                                 (of Yokhanan) מעמודיתה (of the baptism) היוחנן (for they had been baptized) דינחנן
                                                                                      (in their souls) בנפשהון (rejected) מלמו (& the Scribes) דין (but) דין (the Pharisees) פרישא (by him) הין (they were baptized) אתעמדו (because not) דלא (of God) דלא (the will) צבינא (the will) דאלהא
                                                                                                                                                                                            (shall I compare) ארמא (therefore) למן (to what?) הכיל (this) ארמא (of generation) דשרבתא (the men,) הדא
                                                                                                                                                                                                                                      (does it resemble) רמין (& what?) ולמן
                                                   (& calling) וקעין (in the street) בשוקא (sitting) דמין (boys) לטליא (it is like) דמין (titing) א זמרן (to vou) לכון (we sang) לחבריהון (their friends) א זמרן (their friends) א זמרן (you did cry) ואמרין (to vou) ולא (to vou) ולא (we howled) א לכון (you did dance) ולא (to vou) ולא (to vou) ולא (to vou) א רכון (to vou) א רכון (to vou) ולא (to vou) ולא (to vou) א רכון (to vou) ולא (to vou) ולא (their friends) א רכון (their friends) ולא (the
                                                                                                         (eating) גיר (not) אכל (the baptizer) מעמדנא (Yokhanan) גיר (for) אכל (came) אתא (wine) גיר (drinking) שתא (neither) אין (bread) איר (in him) איר (in demon) איר (a demon) איר (you) אנתון (you) אנתון (אור) אנתון (אור) שארא (אור) שארא (אור) שארא (אור) אנתון (אור) שארא (אור) אנתון (אור) שארא (אור) שארא (אור) שארא (אור) שארא (אור) שארא (אור) אנתון (אור) שארא (אור) אנתון (אור) שארא (אור) אור) אנתון (אור) שארא (אור) אנתון (אור) שארא (אור) אנתון (אור) שארא (אור) אור) אנתון (אור) שארא (אור) אנתון (אור) שארא (אור) אנתון (אור) שארא (אור) אנתון (אור) אור) אנתון (אור) אנתון (אור) שארא (אור) אנתון (אור) אנתון (אור) אור) אנתון (אור) אור) אורן (אור) אנתון (אור) אנתון (אור) אור) אורן (אור) אנתון (אור) אנתון (אור) אור
                                                                                                                                       (came) אכל (eating) אכל (the Son) דאנשא (the Son) ברה
                                                                                                                                                          (a man) גברא (behold) אנתון (you) אנתון (& were saying) גברא (of wine) אכולא (a glutton) אכולא (cf wine) אכולא (a glutton) ודחמא (cf wine) ודחמא (cf wine) ודחמא (cf wine) אכולא (cf wine) ודחמא (cf wine) אנתון (cf wine) אנתון (cf wine) אנתון (cf wine) אונה אנתון (cf wine) (
                                                                                       (its works *) בניה (all of them) כלהון (from) מן (wisdom) בניה (& is justified) ואזדרקת
 * The Greek ms. Sinaiticus (4th century) reads "works". The Majority Greek Text reads "teknown"- "children". בנידה
Benayyah" could come from one of two roots: -Plural of "Bra" – "Son", or "Bna"-"to build". בניה could be construed as "Its works" or "Its children"..This confirms again that the Greek texts come from the Aramaic Peshitta, since both Greek
readings, "teknown"-(children) & "ergown"-(works) are possible translations of the Aramaic בניה
                                                                                      (the Pharisees) אתא (one) דין (one) מנה (from Him) מנה (asking) בעא (but) דין (came) אתא (his house) בין (with him) עמה (with him) עמה (to eat) דנלעס
                                                                                                                                                                                (& He reclined) ואסתמך (that) הו (of Pharisee) דפרישא
                                                                                                                                                                        (was) הות (she) אית (a sinner) מית (& a woman) אות (אנתתא
                                                                                                                                    (knew) רבעת (when) אידעת (that) וכד (in the city) במדינתא (was staying) הי (of Pharisee) הו (of cointment) בביתה (of ointment) שטיפתא (an alabaster vase) שטיפתא (she took) הו
                                                                                                                                                  וקמת (behind Him) בסתרה (& she stood) לות (at) רגלוהי (His feet)
                                                                                                      (with her tears) ברמעיה (& she began) ושרית (she was) ברמעיה (weeping) ובכיא (of her head) הות (with the hair) ובסערא (His feet) רגלוהי (this feet) ובסערא (with the hair) (אווין (them) להין (them) ומנשקא (with ointment) (with ointment) (a anointing) ומשחא (with ointment)
                                                                                           (who had invited Him) דקריהי (that) הו (Pharisee) בר (saw) הוא (saw) הוא (when) ברישא (This One) הוא (& he said) הוא (in his soul) בנפשה (he thought) אלו (if) אתחשב (he would have) הוא (known) הוא (a prophet) הוא (ביא (a prophet) הוא (ביא (the were) הוא (ביא (the were) הוא (ביא (the were) הוא (the were)
                                                                                                                          מן (who) הי (she is) ומא (what) שבה (her reputation) דחשיתא (she is) מן (who) הי
```


The Holy Gospel Preaching of Luke

אונגליון קדישא כרוזותא דלוקא (Him) לה (who touches) דקרבת (she is) הי (a woman) אנתתא (she is) הי (to him) דין (אנור (Yeshua) שוע (but) דין (answered) ענא (unswered) ענא

(you) לך (to tell) אית (to Me) לי (is) אית (something) מדם (Shimeon) שמעון (Rabbi) מדם (say) אית (to him) אמר (said) אמר (but) דרי (he) הו (Yeshua) ישוע (to him) לה (said) אמר (debtor) אית (land owner) לחד (to one) מורא (there) אית (debtor) אית (twere) הוו (there) לחד (two) מורא (two) חובא (five hundred) חמשמאא (denarii) הוא (owed) חוב (one) חוב (one) הוא (two) הוא (two) הוא (debtor) הוא (two) הוא (fifty) המשין (denarii) דינרא (& the other) ואחרנא

(to them) להון (was) להון (both) למפרע (to pay) למפרע (was) הוא (was) הוא (both) שבק (which?) הכיל (therefore) מנהון (of them) יתיר (which?) נחביוהי

> ענא (suppose) שמעון (Shimeon) ואמר (shimeon) ענא (answered) אנא אנאון אנא (much) אשתבק (who was forgiven) לה (that he) דהו (that he) דהו (מו (you have judged) דנת (correctly) תריצאית (Yeshua) ישוע (to him) אמר (said) אמר

(to Shimeon) אנתתא (& said) אנתתא (woman) אנתתא (that) הי (to) לשמעון (& He turned) ואתפני

(kissed Me) שנת (you) לא (you) אנת (you) אנת (when she entered) מן (from) דעלת (behold) הדא (this) דין (this) הדא (to kiss) שלית (she has ceased) רגלי (not) אלית (not) שלית (she has ceased)

(anointed) אנת (you) אנת (with oil) לרשי (with oil) לרשי (you) אנת (you) אנת (this) אנת (she has anointed) משחת (My feet) רגלי (of ointment) דבסמא (with oil) במשחא (but) דין (this) אהרא

(loves) מחב (a little) קליל

(your sins) לכי (to you) לכי (are forgiven) שביקין (woman) אנתתא (to that) להי (& He said) ואמר

(in their souls) דין (saying) אמרין (who were reclining) דסמיכין (they) דין (but) דין (began) שריו (He forgives) דין (sins) אמרין (that even) דאך (This) הגא (Who is?) מנו

(woman) אנתתא (to that) להי (said) אמר (but) דין (Yeshua) ישוע (in peace) אחיתכי (go) להי (has given you life) אחיתכי (your faith) הימנותכי

Chapter 8

(traveling a circuit) מתכרך (these things) הלין (after) בתר (from) מתכרן (& it was) והוא (& in the villages) במרינתא (Yeshua) במרינתא (was) ובקוריא (of God) הוא (the Kingdom) מלכותא (the Kingdom) האלהא (the Kingdom) הוא (A preaching) מלכותא (was) הוא (A preaching) ומכרז (#was) הוא (#w (were with Him) עמה (& His twelve) ותרעסרתה

(who had been healed) דאתאסי (these) ונשא (women) אונשא (evil) בישתא (spirits) בישתא (from) מן (sicknesses) בישתא (from) מון (from) בידים (Magdalitha) בידים (who is called) במרקריא (from her) נפקו (demons) מנה (who seven) בשנא (who seven) מנה (who seven) בשנא (שארין (who seven) בשנא (שארין עודיה) הידים (שארין עודיה) בידים (שארים (שארין עודיה) בידים (שארין עודיה) בידים (שארין עודיה) בידים (שארים (שארין עודיה) בידים (שארים (שארין עודיה) בידים (שאריר) בי

(the wife) אנתת (Yokhana) ביתה (of Kuza) אנתת (the wife) אנתת (Yokhana) ריוחן (who ministering) ואחרניתא (those) אילין (de others) איחרניתא (א Shushan) ואודרניתא (אילין (א Shushan) ואחרניתא (to them) להון (were) מן (from) קניניהין (were) הוי

The Holy Gospel Preaching of Luke

אונגליון קדישא כרוזותא דלוקא

```
(had) הוא (gathered) כנשא (great) אור (a crowd) (when) הוא (כל (when) אור (to Him) אור (coming) אור (cities) אור (all) מדינן (all) מדינן (were) הוו (were) אמר (his seed) אמר (his seed) אור (to sow) למזרע (a sower) ורועא (went out) אור (went out) אור (cof the road) אור (the side) אור (the side) וכר (went which fell) אור (the sowed) אור (went out) אור (went out) ואר (went out) ואר (went out) אור (went out) ואר (went out) ואר (went out) אור (went out) ואר (went out) אור (went out) אור (went out) ואר (went out) ואר (went out) אור (went out) (went out) ואר (went out) (went out) אור (went out) (went out) אור (went out) (we
```

* All Greek mss. have "birds of the heaven", where the Peshitta has merely "a bird". This may be due to a perceived \(\text{N} \) - "Alep-Tau" (Alpha-Omega) code on the part of the original Greek translator. I have identified approx. 30 places in the Greek NT where the word "God", "Christ", or even "Heaven" is found and yet does not occur in The Peshitta. What does occur in 22 places, very interestingly, is the \(\text{N} \times \) "Alep-Tau" letter combination in a relevant Aramaic verb or noun, which signifies the Divine Name of Jesus revealed in Revelation 1:8: "I AM The Alep & The Tau". Alep is the first letter of the Aramaic alphabet; Tau is the last. The combination may be reversed in some places, as in the above verse of Luke 8:5 - \(\times \) - "Tau-Alep" in the word, \(\times \) \(\times \) [(Parakhta) - "Bird". If the Greek translator (whom I shall affectionately call "Zorba") believed Alep Tau or Tau Alep was a code word for Deity or Heaven, then he might insert that meaning into the Greek translation where it did not truly exist in the Aramaic of The Peshitta original. "Birds of Heaven" is the apparent result here. If \(\times \) \(\times \) were seen as the code word, then \(\times \) \(\times \) ("Parakhta") would conveniently be broken into \(\pi \) = "Parakh", which still means "bird" or "birds" and \(\times \) ("Parakhta") would conveniently be broken into \(\pi \) = "Parakh", which still means "bird" or "birds" and \(\times \) ("Parakhta") would conveniently be broken into \(\pi \) = "Parakh", which still means "bird" or "birds" and \(\times \) ("Parakhta") would conveniently be broken into \(\pi \) = "Parakh", which still means "bird" or "birds" and \(\times \) ("Parakhta") would conveniently be broken into \(\pi \) = "Parakh", which still means "bird" or "birds" and \(\times \) ("Parakhta") would conveniently be broken into \(\pi \) = "Parakh", which still means "bird" or "birds" and \(\times \) ("Which in his mystical Kabbalah and esoteric sense would mean "God" or "He

```
(it sprang up) על (an hour) שעתה (& son,of) ובר (the rock) שעל (fell) על (cother seed) אחרנא (it dried up) יבש (moisture) אוא (for it) הוא (was) הוא (& because there not) ודלית (thorns) הוא (was) הוא (was) הוא (& because there not) ודלית (thorns) (cother seed) (cother seed) (with it) (with it) (with it) (with it) (with it) וועו (with it) (with
```

* The verb "to hear" is singular, indicating that Υ΄ΓΑΝ, "Edna" (Ear) is singular. Most Aramaic nouns have the same form in plural as in singular. The Greek versions have ωτα, "ota" - "Ears". One hearing ear is sufficient to receive the message.

```
(of the road) אורחא (the side) דעל (upon) ידעל (but) דעל (they) אורחא (they) אורחא (the word) אירואו (the word) אירואו (are) הנון (they) דשמעין (who hear) שקל (are) אירואו (are) אירואו (the takes) בעלרבבא (the enemy) שקל (comes) מלתא (comes) מלתא (their heart) (from) מלתא (the word) לבהון (they should believe) ובימנון (they should believe) ובימנון (these) הלין (these) הלין (these) הלין (these) הלין (who when) דעל (are they) אנון (they have heard) דעל (who when) מקבלין (with joy) בחרותא (the word) מקבלין (the word) אלא (to them) הי (there is no) הי (comporary) מתכשלין (their faith) וביבן (they are subverted) מתכשלין (their faith) ווא (they are subverted) בית (among) בית (which fell) דובן (their faith) בית (their faith) בית (they fell) בית (their faith) בית (they fell) בית (their faith) בית (they fell) בית (they more) בית (thether) בית (they fell) בית
```


The Holy Gospel Preaching of Luke

```
(the word) מלתא (who hear) הלין (those) הלין (are) אנון (these) הלין (of the world) אנון (& the desires) וברגינתה (& by riches) ובעותרא (by cares) ובצפתא (they yield) (הבין (not) אלא (& fruit) ופארא (they are choked) מתחנקין
                                                                                                                           (good) שבתא שבתא (which is in the ground) אברארעא (but) הו (that) הו הלין (pure) אילין (who with a heart) דבלבא (those) אילין (are) אנון (these) הלין (they hold onto it) (אודרין (the word) מלתא (hear) שמעין (with patience) במסיברנותא (fruit) במסיברנותא (they yield) ויהבין (that) שפארא (they yield) במסיברנותא (אידרין (that) בארא (they yield) במסיברנותא (אידרין (that) בארא (they yield) במסיברנותא (אידרין (that) דבארא (they yield) במסיברנותא (אידרין (that) דבארא (they yield) וויהבין (that) דבארא (they yield) אידרין (they yield) וויהבין (they yield) (they yield) (they yield) (they yield)
                                    (with a vessel) מנהר (it) מרגא (a lamp) ומחפא (a lamp) מנהר (lights) שרגא (no) ומחפא (no) אנש (no) אנש (a bed) מנהר (ea bed) ערסא (it) החית (it) האם (sets) סאם (or) אלא (from) סאם (over) לה (it) לעל (over) מנרתא (but) (but) אלא (its light) דכל (who enters) נחוא (that everyone) דכל (that everyone) בהרה (may see) אלא (מנרתא (who enters) דעאל (that everyone) בהרה (may see) אנש (מנרתא (who enters) דעאל (may see) אנש (מנרתא (who enters) דעאל (may see) אנש (מנרתא (who enters) דעאל (may see) אנש (מנרתא (who enters) העאל (may see) אנש (מנרתא (who enters) העאל (may see) אנש (מנרתא (who enters) העאל (who enters) העאל (שנרתא (who enters) העאל (who enters) העאל (שנרתא (who enters) העודה (שנרתא (who enters) העודה (שנרתא (who enters) העודה (who enters) העודה (שנרתא (who enters) העודה (שנרתא (who enters) העודה (שנרתא (who enters) העודה (שנרתא (who enters) העודה (who enters) העודה (שנרתא (who enters) העודה (שנרתא (who enters) העודה (who enters) העודה (שנרתא (who enters) העודה (who enters) העודה (who enters) העודה (שנרתא (who enters) העודה (who enters) העודה (who enters) העודה (שנרתא (who enters) העודה (שנרתא (who enters) העודה (שנרתא (who enters) העודה (שנרתא (who enters) העודה (who enters) העודה (שנרתא (who enters) העודה (שנרתא (who enters) העודה (שנרתא (who enters) העודה (שנרתא (who enters) העודה (who enters) העודה (שנרתא (who enters) העודה (who enters) העודה (שנרתא (who enters) העודה (שנרתא (who enters) העודה (שנרתא (who enters) העודה (שנרתא (who enters) העודה (who enters) העודה (שנרתא (who enters) העודה (שנרתא (who enters) העודה (who enters) העודה (שנרתא (who enters) העודה (שנרתא (who enters) העודה (שנרתא (who enters) העודה (שנרתא (who enters) העודה (who enters) העודה (who enters) העודה (ש
(will be revealed) גיר (that not) בתנלא (that is covered) דכסא (anything) מדם (for) גיר (there is not) דלא (will be known) דלא (that is hidden) דלא (that is hidden) דלא (into the open) לנליא (ithat is hidden) ונאתא (ithat is hidden) ונאתא (ithat is hidden) אינליא
                                                                                                                                                                                                                                          (you hear) איכנא (how) איכנא (take heed) אוו (חזו
                                                                                                                  (to him) לה (it will be given) נחיהב (for) לה (it) לה (has) אינת (whoever) מן
                                                                                            (which he thinks) דלית (also) לה (it) אך (has not) דלית (& whoever) ומן (whoever) לה (it) אר
                                                                                                                                                                                       (from him) מנה (will be taken) לה (it) לה (he has) דאית (he has) דאית
                                                                                                         אתו (came) דין (but) לותה (to Him) אמה (to Him) ואחוהי (came) אתו (with Him) לותה (they were) דנמללון (they were) עמה (the crowd) עמה (the crowd) כנשא (because of)
                             (are standing) לה (Your mother) אמך (Your mother) אמך (& they said) אמר (& they said) אמר (to see You) למחזיך (outside) לבר (coutside) לבר
                                                                                                                           (to them) להון (& said) אנא (answered) ענא (but) הון (he) הון (& My brothers) אנון (My mother) אנון (are) אנון (these) הלין (of God) אילין (the word) מלתא (who are hearing) אילין (those) אילין (those) השמעין (those) אילין (אילין אילין (those) מלתא (those) אילין (those) (those) אילין (those) (those)
                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       (it) לה (& are doing) ועבדין
                                                                                                                                                                                         (the days) אין (of) מן (on one) בחד (but) דין (it was) הוא
                                                                                                                                                                                                                                      (He sat down) יתב (Yeshua) סלק (went up) סלק
                                                                                                                  (tin the boat) אואמר (& His disciples) הותלמידוהי (in the boat) אואמר (בספינתא
                                                                                             (of the lake) דימתא (other side) להון (to that) בול (let us cross) דימתא (them) להון
                                                       (was) הון (Himself) לה (sleeping) הון (they journeyed) וכד (as) כדין (& as) מלעלא (on the lake) הות (of wind) הוחת (a tempest) עלעלא (& there was) הוחת (Yeshua) ישוע (to sinking) הוחת (was) הוחת (was) הוחת (was) הוחת (coming close) למטבע (the ship) אוני (was) הוחת (was) הוח
                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              24
                                                (to Him) אעירוהי (& they were saying) ואמרין (they awakened Him) אעירוהי (& they came) וקרבו
                                                                                                                                                              (we are being destroyed) אברינן (our Master) רבן (our Master)
                              (the wind) ברוחא (& He rebuked) וכאא (arose) ברוחא (but) הו (He) הו (a calm) דין (לו (& there was) והוא (& they ceased) שליא (a the waves) והוא (& the waves) ובמחשולא (# the waves) דימא (# the waves) והוא (# the waves) ובמחשולא (# the waves) הוא אונה (# the waves) ובמחשולא (# the waves) הוא אונה (# the wind) הוא אונה (# the win
                           (but) דין (they) הנון (your faith) הימנותכון (is) הימנותכון (where?) איכא (to them) איכא (E He said) איכא (they were) הוו (while) הוו (they were) הוו (while) כד (while) הוא (indeed) הוא (indeed) הוא (to another) הוא (to to another) הנא (that even באך (the waves) לרוחא (the waves) לרוחא (the commands) ולמחשול (the waves) ומשתמעין (the wind) לה (thin) הוא (the waves) ומשתמעין (the waves) לה (thin) הוא (the waves) ומשתמעין (the waves) הה (thin) הוא (the waves) ומשתמעין (the waves) הה (thin) הוא (the waves) הוא (the waves)
                                                             (of the Gadarenes) דגדריא (to the region) לאתרא (& they came) ואתו (& they sailed) ורדו (Galila) אווארוהי (next to) לוקבל (on the other side) בעברא (which is) דאיתוהי
                                                                                                                                     (Him) בוע (met) פגע (to land) לארעא (He unboarded) בוע (& when) כדר (who had) בוע (the city) מן (from) מן (one) מן (cit) מדינתא (the city) ברא (cit) (יייי (cit) 
                                                                                                                                                                     (long) אוֹן (a time) זבנא (from) דיוא (a demon) דיוא (in him) דרוא (in him) דרוא
```


The Holy Gospel Preaching of Luke

```
(he was) הוא (wearing) לא (not) לא (& clothes) הוא (he was) הוא (dwelling) עמר (not) לא (& in a house) ובביתא
                                                                                                                        (of burial) קבור (among houses) אלא (but) אלא
                                                                   (the screamed) אין (Yeshua) דין (but) דין (he saw) אוד (when) כד, (he screamed) אין (Yeshua) לישוע (but) דין (he saw) אוד (when) ונפל (& he fell) אמר (& in a voice) אמר (before Him) לן (to us) לן (what?) אמר (he said) אמר (The Most High) מרימא (of God) דאל הא (The Son) מרימא (punish me) אנאר (do not) אין מנך (of You) אנא (beg) אנא (b
                 פקד (commanded) הוא (had) לה (him) גיר (for) ישוע (Yeshua) לרוחא (had) מנפא (commanded) מקד (the man) אין (for) מן (to go out) למפק (the man) ברנשא (the man) גיר (for) ובנא (to go out) ברנשא (long) הוא (long) הוא (it was) און גיר (for) ובנא (be had been) בשעל (he had been) בער (he ha
                                                           (& burst) מתנטר (kept) הוא (& in shackles) ובכבלא (kept) מתנטר (wept) הוא (he would be) הוא (he would be) הוא (he would be) הוא (he would be) הוא (he would be)
                                                                                                                  (to the desert) לחורבא (the demon) מן (by) שארא
                                                                                                                                                                                                                            30
                              (your name) שאלה (what is?) מן (Yeshua) ישוע (but) דין (asked him) שאלה (many) אמר (demons) לגיון (to Him) לגיון (to Him) אמר (he said) אמר
                                                                                                                                      עלילין (entered) הוו (they had) בה (thered) עלילין
                 (He would command) ובעין (that not) דלא (from him) מנה (they were) הוו (& begging) ובעין (the abyss) הוו (to enter) למאזל (them) למאזל (them)
                                                                                                                                                                                                                            32
                                                         (a herd) בקרא (there) דין (but) דין (was) הוא (there) אית (on the mountain) בין (grazing) דרעיא (many) סניאא (of swine) ביורא
(to permit) דגפס (from Him) הוו (they were) ובעין (& begging) ובעין (them) הוו (& He permitted) געלון (them ay enter) להון (that into the swine) להון (them) דבחזירא
                                              (the man) גברא (from) גו (the demons) שארא (& went out) גברא (the swine) (& they entered) ועלו (went straight) בחזירא (the swine) בחזירא (whole) הי (that) הי (that) כלה (whole) לשקיפא (they drowned) (into the lake) בקרא (בימתא (they drowned) ואתחנקו (בימתא (they drowned) ואתחנקו (בימתא (they drowned) ואתחנקו (בימתא (they drowned) ואתחנקו (the demons) וועלו (the demons) וועלו (the demons) וועלו (the demons) (the demons) וועלו (the demons) (the demons) (the swine) (the demons) (the swine) (the demons) (the swine) (
                                                                                                                                                                                                                           34
                         (that occurred) אוד (the thing) מרם (the herdsmen) רהוא (but) דין (saw) הזו (when) כד
                   (& in the villages) ואשתעיו (in the city) במדינתא (& they related it) ואשתעיו (they fled) ערקו
                                                                                      (the thing) בודם (to see) דנחזון (men) אנשא (& went out) ונפקו
                                (Yeshua) לות (to) ישוע (that had happened) אות (that had happened) אות (that) אות (that) אות (that) הוהי (that) הוהי (that) הוהי (that) אות (while) ביש (whose demons) ומנכף (wasober) בופקו (clothed) שאדוהי (whose demons) בדופקו
                            (& they were in awe) ודחלו (of Yeshua) ויתב (the feet) רישוע (at) אלוֹת (at) לוֹת (č sitting) ויתב
                                                                                 (who saw) אילין (to them) אילין (& related) ואשתעיו
                                                                 (demoniac) איכנא (man) הו (was healed) איכנא (how) אראסי (was healed) איכנא
                                                                                    (all) כלה (from Him) מנה (they were) כלה (& seeking) ובעין
                                                                        (that would go) רנאזל (of Gadarenes) דנאזל (the crowds) כנשא
                                                                                                                            לה (He) מן (from) לותהון (He) לה
                                              מטל (because) דרחלתא (fear) אדון (fear) אדון (had seized) אדות (fear) אנון (fear) אנון (the ship) דרחלתא (embarked) סלק (Yeshua) לספינתא (but) הו (He) הו (among them) לותהון (from) מן (& returned) והפך
                        (the demons) שארא (from whom) מנה (had gone out) דין (but) דין (but) דין (that join Him) דנפקו (from Him) דנפא (beseeching) מנה (was) מנה (beseeching) בעא
                                                                   (to him) לה (Weshua) ואמר (Yeshua) לה (to him) ושריהי
                       (the thing) מרם (& relate) אשתעא (to your house) לביתך (return) הפוך (God) אלהא (for you) לך (that has done) דעבר (city) אלהא (in the whole) בכלה (& preaching) מדינתא (w preaching) ומכרז (the thing) מדם (Yeshua) שוע (for him) לה (that had done) דעבר (the thing) שוע מדם
```


The Holy Gospel Preaching of Luke

אונגליון קדישא כרוזותא דלוקא

```
(great) אינוס (a crowd) הפך (crecived Him) אינוס (קצלה (Yeshua) שוע (but) (thet yeshua) סגיאו (they had been) וו (looking) הירין (for Him) הירין (all of them) וו (all of them) אינוס (conc) הירין (for Him) הירין (for Him) אינוס (all of them) ווגברא (the feet) אינוס (for Him) היריעט (for Him) הירעט (for Him) אינוס (for Him
```

All Greek mss. have "Petros" where The Peshitta has "Shimeon Kaypha". According to the Greek of John 1:42, The name "Petros" is a translation of his Aramaic name "Kaypha". This fact implies that "Petros" here and in most places would be a Greek translation of the Aramaic "Kaypha". It also implies that the Greek text generally is a translation, not an original. "Petros" occurs 162 times in <u>The Greek NT</u>.

```
אנא (Me) ל (has touched) קרב (a person) אנש (said (but) דין (He) הו הו (from Me) אניר (from Me) אניר (a person) אנש (said (but) דין (for) אניר (from Me) ניר (that power) אניר (do know) הדילא (but) (דיר (for) דידע (for) אוב (that power) אניר (but) דין (that (that not) ארב (she saw) אוב (woman) אוב (but) דין (that not) אידע (that not) אידע (that not) (but) דין (that not) (but) (that not) (but) ל (do she worshiped) אוב (but) ל (that not) (that not) (but) (but) ל (do she worshiped) אוב (but) (that not) (that not) (but) (but)
```


אונגליון קדישא כרוזותא דלוקא

The Holy Gospel Preaching of Luke

```
53
              (she) לה (that had died) דמיתת (for they knew) עלוהי (at Him) עלוהי (they were) דמיתת & laughing) לה
            (but) דין (He) אפק (sent) לכלנש (everyone) לבר (everyone) לבר (but) דין (He) הו (He held her) לכלנש (arise) אפק (little girl) שליתא (We called her) ואמר (& He called her) ואמר
                                                                                                                  (she arose) קמת (her spirit) (her spirit) בחה (her spirit) במאכל (food) להאכל (her) לה (them to give) הנתלון (her spirit) למאכל (her) במאכל (her) לה (her spirit) לה אכל (her) לה אכל (her
                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         56
                                                             (them) אנון (warned) דין (but) דין (He) הו (her parents), אבהיה (& were astonished) ותמהו
                                                                                                                  (had happened) דהוא (what) מא (to tell) באמרון (not) לא (anyone) דראנש
                                                                                                                                                                                                                                                                                                                Chapter 9
                                                                                                                                               (the twelve) לתרעסרתה (Yeshua) ישוע (& called) וקרא (power) להון (to them) להון (& He gave) ויהב (all of) (over) על (authority) ושולטנא (to heal the sick) למאסיו (& diseases) שארא (demons) וכורהנא
                                                            (of God) אנון (the Kingdom) מלכותה (to preach) למכרזו (them) אנון (& he sent) אנון (למכרזו (the sick) מלכותה (the sick) ולמאסיו
                                                                                   (you shall take) לאור (not) אל (a thing) מדם (to them) לאור (& He said) לאור (a money bag) לאור (neither) ולא (a staff) שבטא (not) לא (for the road) לאור (money) אבטא (not) לחמא (bread) לאור (not) לחמא (with you) (will be) נהוין (tunics) כותינין (tunics) (two) רכון (neither) ולא (neither) אבטא (מון אינון (tunics) בהוין (און אינון (tunics) (און האוין (און אינון (two) (און אינון (או
                                                          (stay) הוו (there) אנתון (vou) אנתון (enter) דעאלין (house) ביתא (whatever) ולאינא
                                                                                                                                                                                                                           (go out) פוקו (there) תמן (& from) ומן
                                                                                                          (vou) לכון (receive) ולמן (does not) אורלא (& to whomever) לכון (that) הי (city) מדינתא (from) מן (you) אנתון (leave) דנפקין (whenever) אור (shake) אך (your feet) הגליכון (from) מן (the sand) אך (also) אליהון (for a testimony) לסהדותא (against them) עליהון
                              (they were) הוו (& walking around) ומתכרכין (the apostles) שליחא (& went out) ונפקו (they were) שליחא (& preaching the good news) ומתכרכין (in villages *) הוו (in villages *) בקוריא (* place) ומאסין (& healing) בכל (k healing) ומאסין
                                                                (all the things) כלהין (the Tetrarch) שמע (Herodus) הרודס (but) דין (beard) שמע
                                                 (he was) הוא (& amazed) ומתדמר (by His hand) הוי (were) הוא (that being done) ההוין
                            (had arisen) קם (that Yokhanan) דיוחנן (people) אנשין (were) הוו (saying) הוו (because) מטל
                                                                                                                                                                                                          (the dead) מיתא (among) בית (from) מי
                                                             (has appeared) אתחזי (Elia) אחרנא (were) הוו (saying) אמרין (but) דין (others) אחרנא
              (had risen) קם (ancient) (the prophets) גביא (from) גביא (that a prophet) קדמיא (& others) אורנא (& others) און הוביא
                  (have cut off) אנא (of Yokhanan) דיוחנן (the head) אנא (Herodus) הרודס (& said) אנא (about whom) הרודס (these things) מנו (these things) הנא (but) ההלין (this) הוא (but) שמע (these things) הוא (but) הוא (these Him) הוא (about whom) הוא (these Him) הוא הוא (but) הוא (but) וצבא (but) הוא (but) ה
                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          10
                        (to Yeshua) לישוע (they were relating) אשתעיו (the Apostles) שליהא (returned) לישוע (& when) וכד (by themselves) דעבדו (them) ודבר (& He took) אנון (they had done) דעבדו (everything) בימדם (of Bayth-Tsayda) דביתצידא (deserted) דביתצידא (to a region) אחרבא (to a region) דביתצידא (שוביה) אונון האונו אונון אונון אונון וויינון אונון אונו
                           (after Him) בתרה (they went) אולו (they knew) כנשא (when) כנשא (with them) אולו (the was) אולן (when) אנון (them) אנון (them) אנון (them) אנון (them) אנון (them) אנון (them) אנון (of God) הוא (the Kingdom) מלכותא (about) מלכותא (the Kingdom) הוא (healed) הוא (healed) הוא (which in need) הוא (the Kingdom) הוא (they knew) הוא (they 
(His disciples) ארבו (came) קרבו (to decline) למצלא (the day) יומא (began) שרי (but) דין (when) כד
              (that they will go) דואולון (the crowds) לה (dismiss) שרי (to him) לה (& they were saying) דואמרין (that they will go) לה (dismiss)
```


אונגליון קדישא כרוזותא דלוקא

The Holy Gospel Preaching of Luke

```
(in them) דהרין (to lodge) רנשרון (& hamlets) ולכפרונא (surrounding) בהון (to the villages) לקוריא (because) בהון (for them) להון (to the villages) מטל (because) מטל (for them) הון (to the villages) מטל (to the villages) ונשכחון (to the villages) הון (for them) הון (to the villages) מטל (to the villages) הון (to the villages) מטל (to the villages) הון (to the villages) מטל (to the villages) הון (to the villages) הון (to the villages) בהון (to the villages) הון (to the villages) מטל (to the villages) הון (to the villages) 
                                   (men) גברין (thousand) אלפין (five) אל (about) איך (for) איך (there were) הוין (remaining) הוין (by groups) אכור (them) אנון (make recline) אסמכו (Yeshua) ישוע (to them) אנוך (said) אמר
                                                                                                                                                                   (in a group) בסמכא (people) אנשין (fifty) חמשין
                                                                                                                                                                                                                                                                                           15
                                (all of them) לכלהון (& they made recline) ואסמכו (the disciples) תלמידא (so) הכות (& did) ועבדו
                                             (fish) לחמין (loaves) ישוע (Yeshua) הנון (those) לחמין (those) לחמין (Yeshua) ותרין (& took) ונין (& He broke) בשמיא (אונין (into the sky) בשמיא (& He gazed) והבר (before the crowds) לכנשא (to set) דנסימון (to His disciples) ויהב (& He gave) לרגשו (אוניין לשמיא לשמיא (לבושא (אוניין לשמיא לשמיא לשמיא הביים) וויהב (אוניין לשמיא לשמיא לשמיא לשמיא לשמיא לשמיא לשמיא לשמיא לשמיא לאוניין (אוניין לשמיא ליי לשמיא לייני לייני לייני לייני לשמיא לשמיא
                                                                                                                                                                                                                                                                                           17
             (fragments) קציא (they took up) ושקלו (& they were satisfied) וסבעו (all of them) קציא (& they ate) ואכלו (large baskets) כלהון (twelve) תרעסר (that remained) דאותרו (the things)
                                                                                                                                                                                                                                                                                           18
             (were with him) מצלא (A His disciples) ותלמידוהי (alone) בלחורוהי (He was praying) עמה (when) וכד (about Me) אנון (were saying) אנון (who is it?) מנו (A He said) אנון (them) אנון (He asked) אנון (who is it?) מנו
                                                                                                                                                                                                     (that I am) ראיתי (the crowds) כנשא
                                                                                                                                                                                                                                                                                          19
(the Baptizer) מעמרנא (that Yokhanan) שנו (to Him) לה (& they were saying) אחרנא (they answered) ענו (one) אחרנא (that a prophet) דין (but) דין (others) אחרנא (Elia) אחרנא (& others) אחרנא (they answered) ביא (they answered)
                                           (who is it?) אמר (you) אנתון (to them) אנתון (He said) אמר (that I am) אנתון (are saying) אנתון (are saying) ענא (of God) שמעון (Shimeon) אמרון (waw the Messiah) משיחה (shimeon) שמעון (answered) אמרון אמ
                                                                      (them) אנון (& He warned) אנון (them) הון (admonished) אנון (but) הון (He) הוו (they should say) אנון (not) אנש (to a person) אנש (that this) ההרא (that this) אנון
                                      (of Man) אנשא (The Son) הו (He) הו (was going) דעתיד (to them) אלהון (& He said) ואמר (אמר
                                                                                                    (& to be rejected) ורנסתלא (to suffer) נחש (of many things) דסניאתא
                                 (& the Scribes) וספרא (the Priests) כהנא (Chief) מן (שישא (by) קשישא (The Elders) ורבי (third) כהנא (third) ורבי (& the would arise) וליומא (& on the day) וליומא (& they would murder Him) ונקטלוניהי
                            (everyone) אוא (He) הוא (& said) הוא (& said) מן (after Me) הוא (is willing) הנארא (whoever) בתרי (whoever) מן (whoever) ונשקול (every day) ונשקול (his cross) זקיפה (let him deny) בנפעה (after Me) בתרי (& let him come) ונאתא (after Me) בתרי
                             (it) לה (destroys) ניר (wills) גיר (wills) דנפשה (will be saved) נחא (whoever) לה (destroys) לה (destroys) לה
                                                                                  מטלתי (whoever) מון (but) דין (but) דנובד (will give up) נפשה (whoever) מן
                                                                                                                                                                                                          (it) הנא (saves) מחא (this one) הנא
                                                                                                            (man) גיר (for) נחעדר (would benefit) גיר (for) גיר (what?) גיר (whole) בר (the world) עלמא (to gain) בראתר (whole) עלמא
                                                                                                                                                                                            (destroy) דין (but) דין (his soul) נפשה (lose it) או (or) א
                                                                          (& of My words) דין (but) דין (of Me) בי (will be ashamed) דנבהת (whoever) מן
                                                                                                      (will be ashamed) ברה (of that one) בהת (will be ashamed) בהת
                                                                                     (of His Father) דאבוהי (in the glory) בשובחא (He comes) דאבוהי (whenever) מא (holy) עם (His angels) מלאכוהי (with) מלאכוהי (with) מלאכוהי
```

27

The Holy Gospel Preaching of Luke

```
(you) אנא (I) אנא (tell) אמר (the truth) שררא
                                                     (the ratio) אנשא (terr are) אנשא (there are) אנשא (there are) דקימין (who stand) דקימין (they behold) (until אנשא (death) מותא (will partake of) נטעמון (who not) מלכותה (of God) דאלהא (the Kingdom) מלכותה
  (of His face) מצלא (the appearance) חזוא (was transformed) אתחלף (prayed) מצלא (He) מצלא (de) מצלא (לוב מא מצלא
                                                               (they were) הוו (& shining) ומברקין (became white) הור (& His garments) ונחתוהי
                                                     (with Him) אמה (were) הוו (speaking) ממללין (men) גברין (two) גברין (& behold) או (& Elia) איריאו (Moshe) מושא (who are) דאיתיהון
                                             (but) דין (they were) הוו (speaking) אמרין (in glory) בתשבוחתא (who appeared) דאתחזיו (was) מפקנה (His departure) מפקנה (about) דעתיר (in Jerusalem) באורשלם (to be fulfilled) דנשתלם
                                                                                                                        (with sleep) להון (to them) להון (they were) ויקרו (& dull) ויקרו
                                    (with him) שמעון (Shimeon) והנון (Shimeon) שמעון (With him) אות (& those) והנון (Shimeon) שמעון (His glory) אתתעירו (they awakened) אתתעירו (with Him) הנון (were) הנון (who standing) דקימין (men) אנשין (two) אנשין (ak those) ולהנון (who standing) אנשין (אור אנשין (אור אנשין אנשין (אור אנשין (אור אנשין אנשין אנשין (אור אנשין אנשין אנשין אנשין (אור אנשין אנשיין אנשין אנייין אנשין אנייין אנייין אנייין אנשין אנייין אנייין אנייין אנייין א
              (Shimeon) אמר (said) אמר (from Him) מנה (to part) למפרש (they began) שמעון (& when) וכד (were) שריו (to be) למפרש (to to be) הוא (for us) לישוע (for us) דהרכא (Rabbi) שפיר (Rabbi) שפיר (to Yeshua) לישוע (for You) הרא (three) מטלין (three) מטלין (were) הרא (were) ונעבד (cone) און (were) מטלין (three) מטלין (were) הרא (three) ולמושא (cone) און הרא (were) ולאליא (were) הרא (three) הרא (three) ולמושא (were) הרא (three) ולאליא (were) ולאליא (three) הרא (three) ולמושא (three) הרא (to part) מנה (to part) מנה (to part) מנה (they began) נהוא (to part) הרא (to part) הרא (to part) מנה (they began) נהוא (to part) מנה (they began) נהוא (to part) מנה (they began) נהוא (to part) מנה (to part) 
                                                                                                                              (he said) אמר (what) אמר (he) הוא (knew) ידע (knew) הוא (what) מנא
                                             (a cloud) ענגא (there was) הלין (these things) הלין (he said) ענגא (& as) וכד (& about them) אמר (& it formed a tabernacle *) ואטלת (* (& Elia) אליהון (Moshe) למושא (they beheld) והחלו (when) העלו (& they were afraid) ולאליא (into the cloud) בענגא (who entered) בעלו
                                        * The verb מטלו "formed a tabernacle" has the same root as "לטלו "tabernacles" (v. 33).
                                                                                 (that said) אמר (the cloud) ענגא (from) מן (there was) הוא (& a voice) וקלא (hear) הוא (Him) הוא (The Beloved) הביבא (My Son) ברי (This is) הנו
                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    36
  (alone) שלא (Yeshua) שלא (was found) אשתכת (the voice) קלא (had occurred) (\& when) וכד (\& when) הוא (in those) הוא (they told) אמרו (\& a man) ולאנש (were silent) (\& they) הנון (\& they) שתקו (\& they) מרם (days) מרם (days) מרם (\& they)
                                              (they descended) נהתין (as) כד (after it) דבתרה (the day) ליומא (& it occurred) (great) מון (a crowd) טורא (met) פגע (the mountain) טורא (from) מון (from) טורא (met) (און האון (met) מון (met) (און האון (met) (און (met) (און (met) (met) (met) (און (met) (met) (met) (met) (און (met) (met
                        (& he said) אמר (called) קעא (that) הו (crowd) כנשא (from) מן (one) הו (& man) אוברא (my son) בעא (unto me) אתפני (restore) אתפני (it (to me) בעא (beg) אנא (the only child) בהי (to me) הו (the only child) הו הו (נוברא עודריא (the is) הו (נוברא עודריא (the only child) בי הו (נוברא עודריא (נוברא עודריא (the only child) בי הו הו (נוברא עודריא (נוברא ע
                                                                                                                                       (upon him) עלוהי (suddenly comes) עדיא (& a spirit) ורוָּחָא
                                                     (his teeth) מליא (staddeny comes) עלא (the silence) שליא (& from him) מנה (he screams) קעא (the silence) שנוהי (from him) מנה (departs) פרקא (departs) (departs) אין ומרעת (whenever) בשחקת (whenever) בשחקתה (he attacks him) בשחקתה
                                                                               (to cast it out) דנפקוניהי (Your disciples) תלמידיך (of) מן (& I begged) ובעית (they could) אשכחו (& not) אשכחו
```


The Holy Gospel Preaching of Luke

!from here

```
אונגליון קדישא כרוזותא דלוקא
```

```
(that) הו (demon *) מקרב (threw him down) לה (to him) ארמיה (the came near) דיוא (what) הו (that) הו
                                            (vile) מנפתא (that) הי (spirit) ברוחא (Yeshua) ישוע (& rebuked) הי (& it convulsed him) ומעסה (to his father) לאבוהי (& He gave him) ויהבה (the boy) לאבוהי (& He healed) ויהבה
                                           (of God) אלהא (at the majesty) ברבותה (all of them) כלהון (were astonished) ואתדמרו (was) (was) מתדמר (everyone) מתדמר (everyone) וכד (as) (to His disciples) דעבר (He said) אמר (Yeshua) שוע (that did) דעבר (everything) על (at) כל
                                                                 (in your ears) סימו (these) הלין (words) אנתון (you) מלא (lay up) סימו (to be delivered) אנתון (is going) עתיד (of Man) גיר (for) ברה (of men) אנשא (of the sons) בנידי (into the hands) בני
                                              (because) אשתורעוה (they) למלתא (saying) למלתא (understood) אשתורעוה (not) אשתורעוה (they should perceive it) נרעונה (lest) דלא (from them) מנהון (it was) הות (hidden) דמכסיא (hidden) הות (they should perceive).
                                                                               (about it) עליה (to ask Him) רנשאלוניהי (they were) הוו (& afraid) ודחלין (this) הוו (about it) מלתא (about it) עליה
                                                                                                                                                                                         46
                                                                                                        (a reasoning) מחשבתא (into them) ועלת (& entered) בהון
                                                                                                       (among them) בהון (great) כי (then) כי (of who was) בהון
                                                             (of their heart) דלבהון (the thought) מחשבתא (knew) ידע (but) דין (Yeshua) ישוע (by Him) דלבהון (& He stood him) מליא (a boy) טליא (& He took) ונסב
                               (this one) איך (a boy) איך (receives) הנא (whoever) מן (to them) הנא (& He said) מליא (& He said) ואמר
                                (receives) הו (Me) הו (that one) מקבל (whoever) ומן (whoever) הלי (Me) מקבל (in My Name) בשמי
                                                                                       (Who sent Me) דשררני (The One) מקבל (receives) למן (among you all) בכלכון (is least) דיעור (for) אינא (who ever) אינא
                                                                                                                             (great) בהוא (will be) נהוא (this one) הנא
                                     (a man) אנש (we saw) הזין (our Master) אנש (Yokhanan) אנש (& answered) אנש (& we forbade him) וכליניהי (in your name) בשמך (a demon) דיוא (who cast out) דיוא (after You) עמן (with us) עמן (comes) אתא (that not) דרך (for) דלא (that not) ארא (comes) ארא (come
                                    (you \text{ shall forbid}) אמר (not) אמר (Yeshua) שוע (to them) להון (said) אמר (is) להון (for you) להון (you) אמר (against) לוקב (has been) הוא (not) דיר (for you) גיר (whoever) הוא
The Majority Greek text has "who is not against us is for us", while the Critical Greek agrees with The Peshitta reading here:
 "who is not against you is for you". If The Peshitta were a translation, it followed The Critical Greek text here (or The
Western Greek, if such existed) and then ignored it and followed the Majority Greek text in verses 56 & 57, just six verses down
                               (the days) יומתא (were fulfilled) מתמלין (that when) דכד (& it was) והוא (to Jerusalem) מתמלין (to go) אחקן (Himself) פרצופה (He prepared) אחקן (of His ascent) דכולקה
                      (& they went) ואזלו (His face) פרצופה (before) קדם (messengers) מלאכא (& He sent) ושדר (for Him) מלאכא (to prepare) איך (so as) איך (of Samaritans) לקריתא (a village) לת (they entered) עלו
                                                                  (His Person) הברצופה (because) מטל (they received him) ולא (& not) (to go) קבלוהי (was) הוא (determined) סים (to Jerusalem) למאזל (לאורשלם
                                      (& He said) און (them) בהון (& He rebuked) און (& He turned) אותפני (Spirit) אנתון (vou are) אנתון (vou אנתון (vou אנתון (vou אנתון (vou אנתון (vou) אנע (vou) אנע (vou) (vou) אנע (vou) (vou) אנע (vou) (vou)
```


The Holy Gospel Preaching of Luke

אונגליון קדישא כרוזותא דלוקא

Critical Greek mss. lack the last half of this verse and most of the next verse. The Majority Greek text and The Latin Vulgate (translated in 4th century from Greek mss.) contain the Peshitta reading.

```
(lives) נפשתא (to destroy) למובדו (came) אתא (not) לא (of Man) דיר (for) גיר (The Son) לא (other) אחרתא (to villages) אחרתא (to them) אלא (to give life) אחרתא (but) אלא
(a man) אנש (to Him) לה (said) אמר (on the road) באורחא (they were going) וכד (& as) אזלין (& as) אור (to which go) אמר (to the place) אתא (after You) בתרך (I shall come) אתא (I shall come) אתא (מדי You) באור (ווא באר) אור (ווא אור) אור (ווא באר) אור (ו
                                         (to them) אית (have) אית (dens) אמר (foxes) להון (Yeshua) שוע (to him) להון (said) למר (shelters) לתעלא (of the sky) דשמיא (& birds) ולפרחתא (there is not) דין (but) דאנשא (of Man) לית (the Son) לברה (His head) דוסמוך (where) דנסמוך (where) איכא (where) דנסמוך (ציב) איכא (שוב איכא (ציב) איכא (איכא (ציב) איכא (שוב איכא (ציב) איכא (צ
                                                              (after Me) בתרי (come) אל (to another) לאחרנא (& He said) אמר (first) אמר (me) לא (me) אפס (my Lord) מרי (to Him) לי (said) אמר (but) דין (He) אמר (my father) אקבור (bury) אבי (to go) אקבור (to go) אקבור (my father) אול (bury) איזל (bury) איזל (to go)
                                  (their dead) מיתיהון (bury) קברין (the dead) מיתא (Yeshua) שבוק (Yeshua) מיתיהון (said) אמר (of God) אמר (the Kingdom) מלכותה (announce) סבר (go) זל (w you) אול (wyou) מלכותה (אונת) אול (שנת) אול (שנת) אונת (
                                                          (my Lord) אחרנא (after You) בתרך (I shall come) אחא (another) מרי (to Him) מהי (said) אמר (say goodbye) לה (to go) אשלם (permit) הין (but) הין (first) דין (first) ביתי (de I shall come) אחא (of my house) ביתי (to my children) ביתי
                                                                                           Chapter 10
                                      (His disciples) מן (from) מל (Yeshua) בתר (appointed) פרש (these things) הלין (after) בתר
                                                                             (few) אוורין (& the workers) להון (is great) סני (the harvest) חצרא (to them) להון (& He said) אוורין (of the harvest) חצרא (The Lord) מון (from) מן (therefore) בעו (pray) הכיל (to His harvest) לחצרה (workers) לחצרה (to send) בעלא (to send)
                                                                                                                                                                             (go) אנא (behold) אנא (sending) אנא (behold) אלו (go) זלו
                                                                                                                                                                                                                                        (wolves) איך (among) ביני (sheep) אוך (as) איך (as) איך
                                            (wallets) תומלא (neither) לכון (for you) לכון (for you) לכון (you shall take) לכון (not) לכון (of a man) דאנש (& the peace) ובשלמא (sandals) מסנא (not) מסנא (you shall invoke) משאלון (not) אל (on the road) באורחא
                                                                                                                                                                    (you) אנתון (enter) דְּנָאלין (house) ביתא (& to whatever) ולאינא (this) אנתון (to house) לביתא (peace) שלמא (first) אמרו (first) אמרו
                                                                                                                                                                                  (peace) שלמא (a son of) (there) מלן (is) אית (& if) ואנ (אנ (is) תמן (your peace) שלמכון (upon it) עלוהי (shall rest) תתניח (it will return) נתפוך (unto you) עליכון (it will return) נהפוך (it will return) נהפוך (unto you) און (it will return) און (it will return) עליכון (unto you) און (it will return) עליכון (unto you) און (it will return) עליכון (unto you) עליכון (it will return) און (it will return) עליכון (unto you) עליכון (it will return) עליכון (unto you) עריע (unto you) עליכון (unto you) עריע (unto you)
                                     (stay) הוו (in the house) בה (but) דין (in it) בביתא (in it) הוו (what is theirs) לעסין (from) לעסין (while) מן (vou are) אנתון (eating) אנתון (while) כד (of his fare) אנה (for) בעלא (for) בעלא (worker) אנה (worthy) הו (in it) בעלא (worker) אנה (worthy) הוא (to house) אנה (from) מן (from) ביתא (house) לביתא (move) ולא (move) האנון (worthy) ביתא (worthy) ביתא (worthy) הוא (worthy) אנה (worthy) ביתא (worthy) הוא (worthy) הוא (worthy) הוא (worthy) ביתא (worthy) הוא (wort
```


The Holy Gospel Preaching of Luke

```
אונגליון קדישא כרוזותא דלוקא
```

```
(you) לכון (& they receive) אנתון (you) אנתון (enter) דעאלין (city) אדינתא (& whatever) אנתון (to you) לכון (that is offered) דמתתסים (anything) מדם (eat) לעסו
                                                                                                                                            (to them) לאילין (& say) בה (in it) בה (who are sick) דכריהין (those) לאילין (& heal) ואסו (of God) איליכון (the Kingdom) מלכותה (unto you) עליכון (has come near) דאלהא
                                                                                       (whichever) אנתון (vou) אנתון (enter) לאידא (but) דין (city) מדינתא (whichever) לאידא (& say) נקבלונכון (to the street) לכון (vou) לכון (go out) פוקו (they will receive you) ואמרו (& not) אנקבלונכון
                                                                                                 (on our feet) לן (to us) לן (that cleaves) דרבק (the sand) אלו (also) און (also) מרינת (this) מדינת (you) מדינת (we) הון (we) חנן (we) לכון (we) ברם (your city) (from) מן (of God) מדינת (the Kingdom) לה (unto you) עליכון (that has come near) האלהא (that has come near) און עליכון (מונט איינון אליכון (שער איינון) איינון (נוע איינון) איינון (נוע
                                                                                                                                                           (pleasant) ניח (it shall be) נהוא (that for Sodom) בלכון (to you) לכון (I) אנא (say) אמר (that) לכון (city) און (compared to) און (that) הו (in day) ביומא (ביומא (that) און (that) און (that) און (that) און (נידע (that) און (that) אינו
                                                                                                                                                                  (Bayth-Tsayda) לכי (to you) לכי (woe!) ו (Korazin) וי (to you) לכי (to you) כורזין (Korazin) ובצירן (to you) לכי (woe!) האלו (to you) בצור (in Tsur) ובצירן (because if) האלו (but) דהוו (the miracles) בכין (that have occurred) הילא (they would have repented) הכין (woe!) ובקשמא (to you) בסקא (in sackcloth) ובקשמא (woe!) ובקשמא (that have occurred) בסקא (they would have repented) ובקשמא (woe!) ובקשמא (woe!) ובקשמא (woe!) ובקשמא (woe!) לכי (woe!) לכי (woe!) הוו (woe!) הוו
                                                                                                                                                                                                    (better) ניח (it shall be) גהוא (& for Tsidon) ולצידן (for Tsur) לצור (yet) ברם (for you) לכון (than) או (in the judgment) ברינא
                                                                                                                                                                         (Heaven) לשמיא (that unto) די (she) הי (Kapernakhum) לשמיא (wou) ואנתי (wou shall be debased) לשנותי (Sheol) לשיול (unto) עדמא (was exalted) אתתרימתי
 The Aramaic "Kapernakhum" (Capernaum) means "Hamlet of Nakhum". Nakhum is Nahum the prophet, who wrote the book of
Nahum. That was their exaltation to Heaven. They rejected The Messiah Yeshua, Who preached and performed miracles in its
streets; that is their descent into Hell. Capernaum no longer exists today, in fact, the location of its ruins is in doubt.
                                                                                                                                      (listens) מן (to Me) לי (listens) שמע (to you) דלכון (whoever) מן (whoever) און (rejects) מלם (that one) מלם (rejects) דלכון (vou) מלם (vou) און (vou) מלם (vou) מעני (vou) מלם (vou) מעני (vou) (v
                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  17
                                                                                       (great) שבעין (those) דשרר (whom He had sent) דשרר (seventy) הנון (those) הנון (& returned) בחרותא (the demons) הנון (even) אך (our Lord) מרן (to Him) הנון (& they were saying) ואמרין (שורין (שוריין (שורין (שורין (שורין (שורין (שורין (שורין (שורין (שורין (שורי
                                                                                                                                                                                                                                                 (in Your Name) בשמך (to us) לן (are subject) משתעבדין
                                                                                                                     (I was) הוית (beholding) הוית (to them) אמר (said) אמר (but) דין (He) הוית (Heaven) איך (lightning) ברקא (like) מן (who fell) שמיא (himself) לה (himself) בנפל (אור) הנפל (אור) בנפל (אור) איך (אור) בנפל (אור) בנפל (אור) אור) בנפל (אור) בנפל (אור) אור) בנפל (אור) אור) בנפל (אור) אור) בנפל (אור) בנפל (אור) בנפל (אור) אור) בנפל (אור) ב
                                                                                                                                                                                                                                  (authority) אנא (to you) אנא (l) לכון (have given) הא (behold) הא
                                                                                                                                                                                                  (dathorty) אין (snakes) דישין (tread on) דישין (that you may) ועקרבא (& scorpions) ועקרבא (of the enemy) דבעלרבבא (the power) הילה (all harm you) ומדם (shall harm you) נהרכון (wall harm you)
                                                                                                                                                       (that demons) ברם (you should rejoice) לא (in this) לא (in this) ברם (however) בהדא (rejoice) ללון (not) אלא (to you) משתעבדין (are subject) לכון (in Heaven) אתכתבו (are written) אתכתבו (that your names) בשמיא
                                                                               (of Holiness) בדוחא (in the Spirit) בדוחא (Yeshua) ישוע (exulted) דקודשא (in it) בה (in it) בשעתא (in it) אוא (אוא (Yeshua) ישוע (exulted) וד (in the hour) האמר (in it) אוא (My Father) אורא (You) דשמיא (& He said) האמר (& He said) מרא (A of the earth) האמיא (of Heaven) האמיא (Lord) בער (Lord) הלין (that You have hidden) הלין (the wise) הלין (these things) הלין (that You have hidden) הלין (My Father) אוין (yes) אוין (the will) לילודא (them) אוין (before You) הוא (the will) אוין (the will) הוא (for thus) אוין (for thus) אוין (the will) הוא (the will) הוא (the will) אוין (the will) (the will) אוין (the will) אוין (the will) אוין (the will) (the will) אוין (the will) (the will) אוין (the will) (the wi
```


The Holy Gospel Preaching of Luke

אונגליון קדישא כרוזותא דלוקא

The Critical Greek text agrees with "The Holy Spirit" reading of The Peshitta but lacks the "Jesus" (Yeshua) reading. The Majority Greek contains the "Jesus" reading but lacks "Holy". Did The Peshitta combine the Critical and Majority readings here (& in hundreds of other places) to construct the verse, or are the separate Greek texts derived from The Peshitta? The latter is a much more tenable position.

```
(to them) לות (& He said) ואמר (Ḥis disciples) לות (to) תלמידוהי (& He turned) ואתפני
               (The Son) ארא (only) אלא (but) אלא (The Father) אבא (& Who is) ומנו (to reveal) אבא (to reveal) אבא (to whomever) ולמן (& he) ולמן (בנלא
                                                                                    (by themselves) בלחודיהון (His disciples) ואתפני (to) לות (to) לות (that are seeing) בלחודיהון (eyes) לעינא (blessed are those) מוביהין (& He said) ואמר (that are seeing) מוביהין (eyes) אינא (blessed are those) אינאר (the said) אינאר (the said
                                                                                                                                                                                                   (are seeing) דאנחון (you) הזין (whatever) מדם
                                                     (& kings) אנא (I) לכון (to you) גיר (for) דנביא (that prophets) אנא (say) אנא (you are) דנחזון (the thing) מדם (to see) אנחון (have desired) צבו (they have seen them) אווו (& not) אווו (# out) אנחון (# out)
                                                                                                             (are hearing) דאנתון (the things) מדם (& to hear) ולמשמע (they have heard) מדם (& to hear) ולא (they have heard) שמעו
                                                       (& he said) אמך (to test Him) דננסיוהי (arose) קם (one) חד (scribe) ספרא (behold) והא (eternal) ספרא (life) איבר (to inherit) דארת (shall I do) אעבר (what?) מלפנא (Teacher) מלפנא (א
                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      26
                                                                                                                                                            (to him) אמר (said) אמר (Yeshua) דין (but) דין (He) הו
                                                      (you) אנת (read) איכנא (how?) איכנא (in the law) איכנא (in the law) איכנא (you) אנת וואיכנא
ענא (to Him) לה (& he said) אלה (he answered) ענא (your heart) אלה (all) לקריא (from joy (your God) אלהך (your God) לקריא (the Lord Jehovah) לקריא (you shall love) בתרחם
                                  (your strength) כלה (all) חילך (all) מן (your soul) נפשך (all) ומן (& from) ומן (yourself) בפשך (all) הילך (all) רעינך (yourself) ולקריבך (your mind) רעינך (all) רעינך (all) רעינך (all) ולקריבר (we your neighbor) ומן (איך נפשך השונה) ומן (איריבר (all) הילך (all) הילך (איריבר (all) הילך (שנף הילך (all) הילך (all) הילך (שנף הילך (all) הילך (all) הילך (all) הילך (all) הילך (שנף הילך (all) הילך 
                                                                              (you have said) אמרת (correctly) אמר (Yeshua) ישוע (to him) לה (said) אמר (said) אמר
                                                                                                                                                                                           (& you shall live) אותחא (do) עבר (this) הרא (this) גובר
                                                                                          (himself) נפשה (to justify) למזרקו (he wanted) צבא (as) כד (but) דין (he) הו (my neighbor) אמר (& who is?) ומנו (to Him) לה (he said) אמר
              (was) אמר (going down) לה (to him) ישוע (Yeshua) גברא (a man) הוא (Yeshua) לה (to him) לה (said) אמר (to him) ישוע (to him) גברא (to Jeirikho) ונפלו (Jerusalem) אורשלם (from) לאיריחו (Jerusalem) ונפלו (from) ושלחוהי (was) ושלחוהי (to Jeirikho) ומחאוהי (to Jeirikho) ושלחוהי (was) לאיריחו (to him) ומחאוהי (from) ומחאוהי (was) לאיריחו (Jeirikho) לאיריחו (to Jeirikho) ומחאוהי (was) אורשל (from) ומחאוהי (was) אורשל (from) ומוא (from) ומוא (was) לאיריחו (Jeirikho) לאיריחו (was) ישוע (Jeirikho) ומוא (from) לאיריחו (Jeirikho) לאיריחו (was) ישוע (was) ומוא (was) לאיריחו (Jeirikho) לאיריחו (Jeirikho) ומוא (from) לאיריחו (was) ישוע (was) ישוע (was) ישוע (was) ישוע (to him) הוא (was) ישוע (to him) הוא (was) ישוע (to him) לאיריחו (was) ישוע (was) ישוע (to him) ונפלו (was) ישוע (to him) ישוע (was) ישוע (to him) ונפלו (was) ישוע (to him) ישוע (to him) (was) ישוע (to him) (to 
                           (that) הי (road) באורחא (was) הוא (going down) וחת (a certain) הוא (priest) באורחא (& it happened) ונדש
                                                                                                                                                                                         (& he passed by) ועבר (& he saw him) וחזיהי
                                                                                         (at that) להי (arrived) מטא (coming) ארא (a Levite) לויא (also) לויא (& thus) להי (at that) להי
                                                                                                                                                        (& he passed by) ועבר (& he saw him) דוכתא (place) דוכתא
                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       33
                                                                                                                 (he) אנש (traveled) דוא (as) אנש (Samaritan) שמריא (but) דין (a man) אנש
                                                                                                                                                                                 (he) איכא (where) איכא (he came) ארא (he came) ארא ארא
                                                                                                                                                        (on him) עלוהי (& took pity) ואתרחם (& he saw him) וחזיהי
                                                (on them) ועצב (& poured) ונצל (his wounds) מחותה (& bound) עליהין (& he came) ואתקרב (& took him) ועצב (his donkey) על (on חמרה (wine) ומשחא (id wine) וסמה (for him) ואתבטל (& cared) לבותקא (to an inn) ואתבטל (be cared) לבותקא (to an inn) ואתבטל (be cared) לבותקא (to an inn) ואתבטל (be cared) אונה ווא לבותקא (to an inn) ואתבטל (be cared) וואתבטל (be c
                           (denarii) דינרין (two) תרין (he produced) אפק (of day) דיומא (& at the break) ולצפרה (of him) אפק (to him) אפן (to him) אפותקיא (to the inn keeper) אפן (he gave) איהב (he gave) מא (whenever) איה (more) עריר (anything) מרום (to you) אנא (to you) אנא (shall give it) אנא (return) אנא (return) דהפך רהפך (אנא און אנא (to you) אנא (shall give it) אנא (דהפר) אנא (און אנא (to you) אנא (to you)
```


The Holy Gospel Preaching of Luke

אונגליון קדישא כרוזותא דלוקא

```
(to you) לך (appears) מתחוא (three) מנו (three) מנו (of) הכיל (of) מן (of) הלין (these) הכיל (who is it?) מנו (of the robbers) להו (to hem) הכיל (a neighbor) להו (that he was) דהוא (that he was) באידי (that he was) באידי
                                                                                                    (upon him) עלוהי (who took pity) אמר (he) הו (said) אמר (but) דין (he) הו (you) אמר (also) אנת (you) זל (go) אך (yeshua) אמר (to him) אמר (doing) אמר (likewise) הוית (likewise)
                                                                                                  (on a road) באורהא (traveling) רדין (they were) הנון (that when) דכר (& it was) והוא
                                                        על (whose name) הקריתא (a certain) הדא (village) ואנתתא (He entered) של (the entered) מרתא (into her house) בביתה (received Him) בביתה
                                                                                    (Maryam) מרים (whose name) אית (a sister) אחת (to her) לה (was) הות (& there) ואית (of our Lord) הות (the feet) רגלוהי (at) רגלוהי (she sat) דמרן (& she came) ואתת (diswords) הות (she was) הות (& listening to) ושמעא
                                                                                (many things) סוראו (with serving) הות (was) הות (busy) סניאתא (but) דין (Martha) סורתא (many things)
                                                                   (my Lord) בא (was) בו (was) בי (was) בי (was) בי (was) בי (was) בי (was) אמרא (was) בי (was) מרי (was) מרי (was) בי (wa
                                                                    (Martha) מרתא (Martha) לה (to her) לה (We said) מרתא (Yeshua) ענא (but) דין (answered) ענא (many things) אין (about) ענא (& are troubled) ורהיבתי (you take pains) יצפתי (צפתי (מואתא היבתי (אור בתי (מואתא היבתי (מואת) (מואתא היבתי (מואתא היבתי (מואת) (מואתא היבתי (מואתא היבתי (מואת) (מואתא היבתי (מואת) (מואתא היבתי (מואת) (מואת) (מואתא היבתי (מואת) (מואת) (מואת) (מואת) (מואתא היבתי (מואת) (מו
                                                                                                                             (Maryam) מרים (necessary) הדא (but) הין (is) הי (one thing) הדא (for herself) מנתא (das chosen) גבת (good) לה (the part) אין (&) מנתא (from her) מבתא (will be taken) תתנסב (which not) דין (that) הי (that) דא
                                                                                                                                                                                                                                            Chapter 11
                                                                    (certain) ארכר (in a place) בדוכתא (was praying) מצלא (He) הו (that when) אמר (& it was) והוא (& it was) שלם (this disciples) אמר (said) אמר (to Him) אמר (said) אמר (teach us) אמר (teach us) אמר (teach us) אלפין (teach us) אלפין (that also) איכנא (Just as) איכנא (this disciples) יוחנן (that also) איכנא (taught) אלף (taught) אלף (that also) איכנא (the place) איכנא (the 
* In 68 of the 299 Peshitta NT occurrences of מרן ("Our Lord"), "(κυριος ημων"- "kurios hmwn" or "kuriou hmwn, kuriw
                hmwn, kurie hmwn, kurion hmwn"-"Our Lord") occurs in The Greek NT. That is a 23% correlation or a 77 % defection
                rate. This means that either the Greek drops the personal pronoun "our" 77 % of the time or that The Peshitta adds
                (construction rate) 340 % of the number of occurrences in the hypothetical Greek original to the hypothetical Aramaic
                translation of the Greek NT. Which is more likely? Consider the following:
                          In The Hebrew OT, the Hebrew "Adonai" ("My Lord") occurs 625 times; of those 625 places, The LXX has
                 "(κυριος μου"- "kurios mou" or "kuriou mou, kuriw mou, kurie mou, kurion mou"-"My Lord"), 144 times. 144/625=
                23%. That is a defection rate in <u>The LXX</u> (dropping the personal possessive pronoun "my") of 77\% - exactly the same rate for
                The Greek NT as compared to The Peshitta NT! In this and in many other similar comparisons, the Greek NT compares to
                The Peshitta NT just as The LXX Greek OT compares to The Hebrew OT, which means The Greek NT looks statistically very
                much like a translation of The Peshitta NT.
                                                                               (you) אנתון (pray) אמר (when) אמר (Yeshua) ישוע (to them) אמר (said) אמר (who are in heaven) אמר (our Father) אמרין (saying) אמרין (you shall be) הכנא (thus) הכנא
                                                                   (Your Kingdom) מלכותך (let come) תאתא (Your Name) שמך (hallowed be) נתקדש (in the earth) אבינך (also) אך (that in Heaven) ארך (as) דבשמיא (Your will) צבינך (let be done) נהוא (every day) לו (of our need) דסונקנן (the bread) לו (to us) לו (give) הב
```

Here is the Lord's Prayer according to the Critical Greek text in Luke 11:

- 2 And he said unto them, When ye pray, say, Father, Hallowed be thy name. Thy kingdom come.
- Give us day by day our daily bread.

The Holy Gospel Preaching of Luke

אונגליון קדישא כרוזותא דלוקא

4 And forgive us our sins; for we ourselves also forgive every one that is indebted to us. And bring us not into temptation.

And that's it! This looks like sabotage to me. Leaves one a bit flat, don't you think? Even "Thy will be done" is missing, as is "Deliver us from evil"- a quite pathetic rendering of the world's most beautiful and sublime model prayer.

Thankfully, most Greek mss. preserve it in the fuller version with which most of us are familiar, as also The Peshitta has it.

```
(among vou) מנכון (who is?) מנו (to them) להון (& He said) מומר (אמר
                          (a friend) רחמא (to him) לה (who has) ראית (who has) רחמא (a friend) לה (to him) לה (who has) רובאזל (ut night) לותה (to him) בפלגות (to him) לליא (will go) לותה (loaves) לותה (to him) אשאליני (to him) תלת (will say) נריצן (to him) ונאמר (will say) לה (to him) המי
                             (the road) אורהא (from) מן (to me) לותי (has come) אתא (a friend) אורהא (because) מטל
                                   (to me) לה (that I may set) דלית (anything) לי (to me) לה (& there is not) ולית
        (to him) מן (will say) לגו (will answer) גענא (within) נענא (from) מן (his friend) מן (his friend) נענא (he) והו
                                        (is) אחיד (disturb me) לא (not) תורעא (the door) אוויד (disturb me) הוֹ (is) הוֹ
                                                                                                 (in bed) עמי (with me) עמי (& my children) ובני
                                                                (to you) אנא (I) ראקום (arise) ואתל (can) משכח (not) לא (to you) משכח
    אמר (friendship) אמר (because of) מטל (that if) אמר (to, vou) אמר (i) אמר (say) אמר (his persistence) מטל (because of) מטל (to him) לה (he will give) (not) אמר (to him) ונתל (he needs) אמר (as much as) לה (to him) לה (he will give) ונתל (he will give) לה (to him) לה (to him) אמר (as much as) אמר (to him) לה (he will give) אמר (to him) אמר (he will give) אמר (to him) אמר (he will give) אמר (to him) אמר (he will give) אמר (he will give) אמר (his persistence) אמר (his persi
(to you) אנא (ask) אנא (ask) אנא (am) אנא (ask) אנא (also) אנא (also) אנא (also) אנא (also) אנא (also) אנא (מון מיט אלו
                     (to you) לכון (& it will be opened) ונתפתח (knock) קושו (& you) לכון (& you) לכון (seek) בעו
                                                                                                                                                                                       10
                                                                                        (receives) ניר (who asks) דשאל (for) כל (everyone) ניר (for)
                                                                                                                    (finds) משכח (& whoever seeks) ורבעא
                                                                               (to him) לה (it is opened) מתפתח (& whoever knocks) ודנקש
                                                                                            (is a father) אבא (of you) גיר (for) גיר (which?) אינא
(for bread) בנשאליוהי (whose son) ברה (will ask him) ברה (for bread) לחמא (whose son) ברה (will ask him) ברה (will ask of him) (a fish) באפא (a fish) למא (a fish) כאפא (a stone) למא (will?) כאפא (him) חלך (he hand) נונא (a snake) חויא (a fish) למא (will?) חלך (will?) בנגא (a fish) ברה (will?) האיי (will?) ברה (will ask him) ברה (will?) ברה (will ask him) ברה (will?) ברה (will ask him) ברה (will ask him)
                                                                                       (he would ask of him) נשאליוהי (an egg) גרתא (& if) ואנ
                                                                         (him) לה (hand) מושם (a scorpion) לקרבא (he) הו (would?) למא
                                    (you are) אנתון (knowing) אנתון (are) איתיכון (who evil) אנתון (you) אנתון (& if) ואנ (to give) אינתון (good) אנתון (gifts) מוהבתא (gifts) מבתא (gifts) למתל (to give) למתל (good) שמיא (how much?) מון (how much?) אבוכון (the Spirit) רוחא (will give) נתל (Him) דעורשא (who ask) דשאלין (to those) לאילין (to those)
  (making mute) מפק (that was) האיתוהי (a demon) שארא (He was casting out) (\& when) מכך (\& when) הוא (mute) מולך (\& when) הוא (that (\& when) הוא (\& were astonished) ופק (\& were astonished) ואתר מור (\& were astonished) ואתר מור (\& were astonished)
                                             (but) דין (but) מנהון (men) אמרו (said) אמרו (מנהון (but) מנהון
                                                 (devils) דיוא (the chief) הנא (exorcizes) דיוא (of devils) דיוא (the chief) דיוא
```

Such, using "devil" as the original King James Version does when it refers to a demon, not Satan. אים never refers to "The Devil". It is also synonymous with אים "Sheda" in Aramaic, which is usually translated "demon". The reader then knows that "devil" comes from "ה"ו" – "Deeva", and "demon" normally comes from אים "Sheda". Interestingly, "Sheda" is phonetically very similar to the English "Shade", which can refer to a spirit or ghost. The English "Diva" also refers to originally to "a goddess", from the Latin "Diva". The Greek NT has only one word for "Demon" – "δαιμονιον". On the basis of a Greek original, it is difficult, to say the least, to account for the fact that The Peshitta has two very different root words for "demon" while Greek has only one. The Peshitta NT has 40 occurrences of אים (Sheda) & 30 of "Deeva).

Matthew 12:24 has both words in one verse! Acts 17:18 has "Alaha" ("God") in Aramaic where the Greek has "δαιμονων" – "demons". It is definitely a reference to Jesus, Whom Paul was preaching to the Greeks. Δαιμονων may refer to "deities", but this would be the only such reference of the 60 places in the Greek NT where it occurs. All others refer to demons. Notice

The Holy Gospel Preaching of Luke

אונגליון קדישא כרוזותא דלוקא

that verse 14 has "Sheda" twice and verse 15 has "Deeva" twice; The Greek, of course, has a form of "δαιμονιον"(daimonion) in every place. Why would a translator (assuming a Greek original) translate Daimonion twice as Sheda in verse
14 and then change it to Deeva twice in the next verse? All four references are in the same context. Luke 8:27 through 8:33
alternates between the two Aramaic words—Deeva-Sheda—Deeva-Sheda for each of the four occurrences of the Greek "
!Daimonion" within a passage of seven verses

A Greek translation of The Peshitta original is an idea that makes a lot more sense here, as in so many other places.

```
(Him) לה (were testing) מנסין (then) דין (but) דין (others) אחרנא
                                                                                     (Him) אר (they were) אר (asking) שאלין (Heaven) שמיא (from) מן (a sign) אתא (a sign) אתא
(to them) אמר (He said) אמר (their thoughts) אווע (He) הוא (because knew) דיך (but) דיך (Yeshua) ישוע
                          (will be laid waste) החרב (itself) מלכו (that is divided) על (that is divided) מלכו (realm) מלכו (every)
                                                                                  (falls) דעל (its nature) קנומה (that against) בפל (& a home) וביתא (& a home) דעל
                                                  (devils) אנא (am) אנא (exorcizing) מפק (by Beelzebub) אנא (I) בעלזבוב (& if) ואן (& if) אנא (are they exorcizing) מפקין (by whom?) במנא (your children) בניכון (judges) הנא (they) הנון (they) והוון (they) והוון (because of) מטל (because of) הנא (because of) הנא (because of) הנא (שוע אינא (because of) הנא (because of) הנא (שוע אינא (because of) הנא (because of) הנ
                                                                  (devils) אנא (cast out) מפק (of God) און (by the finger) אנא (but) דין (if) אן (of God) און (the Kingdom) מלכותה (unto you) עליכון (it) עליכון (has come near) באלהא
                                                                                                  (armed) אמתי (while) כד (a strong man) אמתי (whenever) אמתי (his property) בשינא (in peace) בשינא (his homestead) ברתה (keeps) דרתה (עוב (מר
                        (to overpower him) ג'וכיוהי (than he) מנה (who is stronger) מנה (one) ג'וכיוהי (will come) אן (if) דין (if) דין (the was) ג'ונה (he was) שקל (the was) הו (he) דתכיל (the was) הוא (he divides) שלוהי (he divides) מפלג (he divides) מפלג (all) בזתה (the divides) מפלג (whis spoil) הוא (the divides) אינה (the divides) מפלג (whis spoil) הוא מפלג (than he) נובותה (the divides) מפלג (than he) מודיות (tha
                                                        (is) הוא (against Me) לוקבלי (with Me) עמי (was) הוא (not) דלא (whoever) מן (whoever) הוא (is scattering) עמי (with Me) מבדר (with Me) מבדר (with Me) נמן (with Me) דלא (with Me) עמי (with Me) מבדר (wi
                                    (man) אנשא (a son of) בן (from) מן (it has gone out) דנפקת (whenever) אנשא (vile) מופתא (vile) מופתא (man) אנשא
                                                                                                                                            (in places) מתכרכא (traveling around) מתכרכא (it goes) אזלא
                                                                                                                                                                  (in them) בהנן (there is not) לית (of which water) בהנן
                                           (it says) אמרא (it finds) לה (to seek) ניחא (rest) ומא (for it) אמרא (to seek) דרא (to seek) דרבעא
                                                                                       (I came out) דנפקת (from where) אימכא (to my house) לביתי (I shall return) אימכא
                                                                                                                                                                                                                                                                                                            25
                                                                                       (& decorated) אתת (it finds it) דחמים (it finds it) אשכחתה (it comes) אתת (\& if) ואן
                                                                                                                                                                                                                                                                                                            26
                                                     (other) אזלא (spirits) רוחין (seven) שבע (bringing) אחרנין (it goes) אחרנין (then) הירין (then) הירין (then) מנה (which are more evil) ועאלן (which are more evil) רבישן (the end) מנה (than it) מנה (than it) הרתה (that) הוויא (of son of man) רברנשא (the end) הוויא (worse) מן (than j) קרמיתה (than j) הוויא (worse) בישא (worse) מן (than j) קרמיתה (than j) הוויא (than j) הוויא (than j) מן (than j) הוויא (than j
                         (He was) הוא (speaking) וכד (these things) הלין (these things) הלין (& while) וכד (the crowd) הוא (from) הוא (the crowd) אנתתא (the crowd) הוא (from) מן (to the womb) הוא (that carried You) שוביה (to the womb) לכרסא (to the womb) שוביה (to the womb) לכרסא (that suckled You) ולתדיא (that suckled You) האינקוך (to the breasts) ולתדיא (that suckled You)
                                                                                                                                                                                                                                                                                               28
                                                                           אמר (said) לה (to her) הו (He) מוביהון (to her) לאילין (said),
(it) אמר (who have heard) ב"לה (the word) מלתה (who have heard) ונטרין (who have heard) דשמעו
                                    (to say) למאמר (He began) שרי (the crowds) הוו (assembling) למאמר (& when) למאמר (ל were) מתכנשין
                                                                                                   שרבתא (a sign) אתא (wicked) בישתא (this) אהא (generation) בעיא (seeks) בעיא (seeks) ארגא (a sign) אתא (wicked) בישתא (to it) הרא (shall be given) תתיהב (to it) לא (a sign) אלא (the prophet) נביא (of Yonan) דיונן (the sign) אלא (but) ארא (but)
```


The Holy Gospel Preaching of Luke

אונגליון קדישא כרוזותא דלוקא

```
(to the Ninevites) ארגא (a sign) אתא (Yonan) דיר (for) דיר (Just as) איכנא (this) איכנא (to generation) ארגא (of Man) ארגא (The Son) ברה (also) ארך (shall be) הרא (thus) הכנא (this) ארך (שרבתא (מוצר) ברה (שרבתא (שרבתא (מוצר) ברה (שרבתא (מוצר) ברה (שרבתא (מוצר) ברה (שרבתא (מוצר) ברה (שרבתא (שרבתא (מוצר) ברה (שרבתא (שרבתא (מוצר) ברה (שרבתא (שבית (שרבתא (שבית (שבי
                                 (with) עם (in judgment) בדינא (shall stand) תקום (of the south) דתימנא (the queen) אנון (the more) אנשא (the people) הדא (this) הדא (this) הדא (this) אנון (this) אנון (אוניא) אנון (אוניא
                                                                                                               (of the land) עבריה (the far side) עבריה (from) מן (for she came) דארת
                                                               (of Solomon) דשלימון (the wisdom) חכמתה (that she might hear) דתשמע (is here) דרכא (than) שלימון (He Who is greater) והא (behold) דיתיר (behold) און הא
                                                                                                      (in judgment) ברינא (will rise) נקומון (the Ninevites) גברא (the men) גברא
                                                                                                עם (with) שרבתא (generation) הדא (this) ונחיבונה (with) שרבתא
                                                                                                      (of Yonan) דיונן (at the preaching) בכרוזותה (because they repented) דתבו
                                                                                     (is here) הרכא (Yonan) ונן (than) מן (He Who is greater) דיתיר (& behold) וונן
                              (in a hidden place) אנש (man) אנש (man) שרגא (a lamp) וסאם (a lamp) אנש (man) מנהר (lights) שרגא (no) לא (a lampstand) מנרתא (from) מין (over) אלא (a bushel) מארא (under) או (or) או (its light) רעאלין (who enter) נחזון (who enter) דאילין (that those) דאילין
                                                                                                                    (your eye) שרגה (is clear) איתיה (is the body) דפגרך (the lamp) איתיה (is clear) אמתי (your eye) דעינך (therefore) הכיל (when) הכיל (also) קאר (illuminated) נהוא (shall be) נהוא (your body) פגרך (whole) הוא (evil) בין (it should be) ההוא (but) דין (if) דין (darkened) בהוא (shall be) בהוא (your body) פגרך (also) בהוא (shall be) בהוא (shall be) בהוא (whole) בין אוף (also) בין אוף (shall be) בין אוף (whole) בין אוף (also) בין אוף (שורך (whole) בין אוף (shall be) בין אוף (whole) בין אוף (whol
                                                                                                                                                      (the light) בוהרא (lest) דלמא (therefore) הכיל (take care) אזרהר
                                                                                                                                                                                                                          (is) הו (darkness) אשוכא (that is in you) דבך
                                   (in it) בורך (your body) כלה (entire) נהיר (but) ולית (but) בורך (your body) בה (if) אן (if) בין (if) בה (entirely) כלה (shining) מנהא (it shall be) נהוא (darkened) בה (any) מנהא (part) מנהא (to you) דשרגא (gives light) ברלקה (in its flame) ברלקה (a lamp) לך (like) איך (like) ברלקה (שובה (ברלקה (שובה (ברלקה (שובה (ש
                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         37
                   (one) אסתמל (Pharisee) מנה (of Him) מנה (requested) בעא (He was speaking) בר (but) דין (while) דין (that He would dine) דנשתרא (the reclined) לותה (with him) לותה (that He would dine) דנשתרא
                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         38
                                                          (he was amazed) אתרמר (he saw Him) הזיהי (when) כד (Pharisee) פרישא (but) דין (that) הו (that) דין (that) ברישא
                                                                רלא (that not) לוקדם (first) עמד (He washed) מן (from) קדם (before) שרותה (His dinner)
                                        (now) אמר (Yeshua) ישוע (but) דין (to him) אמר (said) אמר (said) אמר (of the cup) אנתון (the outside) ארתון (Pharisees) אנתון (vou) אנתון (vou) אנתון (are (are) אנתון (cleansing) אנתון (and the dish) אנתון (vou) אנגון (vou) אוני (vou) אוני (vou) אוני (vou) אוני (vou) אנגון (vou) אנגון (vou) אוני (vou) אוני (vou) אוני (vou)
                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         40
                                                                                                                           (intellect) רעינא (ones lacking) הסירי (the outside) דעבר (Who made) דעבר (The One) מן (has) הוא (not?) לא
                                                                                                                                                                                                                                 (made) עבר (He) הו (also the inside) ודלנו
                                                                                           (in alms) בזרקתא (give it) הבוהי (you have) דאית (whatever) בזרקתא (however) ברם
                                                                                                                                          (to you) ה' (is) ה' (pure) דכא (everything) כלמדם (& behold) לכון (to you)
```

It has been said (though the source slips my mind) that "the good eye" is an Aramaic idiom signifying a generous person and "the bad eye" is an idiom signifying a stingy person. Verse 41 would seem to validate that view in connection with verses 34-36.I do believe the good eye-evil eye concepts involve much more than generosity and stinginess, however. They describe a person's viewpoint of the world as either positive or negative-good or bad.

Giving away all one's money to charity may be exactly the cure for the eye trouble our culture suffers from.

```
(Pharisees) אלא (to you) ו' (woe!) ו' (but) אלא (herb) אלא (herb) ברישא (to you) פרישא (for tithe) אנתון (woe!) אנתון (you) ננעא (mint) אנתון (you) אנתון (for tithe) אנתון (woe!) אנתון (you) אנתון (wou) אנתון (wou) אנתון (wou) אנתון (wou) אנתון (wou) אנתון (the love) אנתון (wou) אנתון (the love) אנתון (for you to do) וועל (it was) און (but) ולא (these) הלין (wou should forsake) האלין (wou should forsake) והלין (wou should forsake) אלא (wou) תשבקון (wou) אלא (wou) אנתון אנעריין (wou) אלא (wou) אלא (wou) אנתון אנתון
```


The Holy Gospel Preaching of Luke

אונגליון קדישא כרוזותא דלוקא 43 (woe!) אנתון (woe!) דרחמין (who love) וי (woe!) לכון (woe!) פרישא (to you) ברישא (woe!) מותבא (in the streets) מותבא (seats) בכנושתא (first class) בשוקא ((woe!) לכנן (wou) לכנן (wou) כאפא (Scribes) ופרישא (woe!) באפא (woe!) באפא (are known) דיעין (that not) דלא (tombs) איך (as) איך (who are) דאיתיכון (know) איך (as) קברא (who are) דביי (know) ובני (as) אנשא (over them) מהלכין (walk) מהלכין (de children) ובני (to Him) לה (& he said) ואמר (the Scribes) ספרא (from) מן (one) קר (whith answered) וענא מלפנא (when) ב"ל (when) הלין (these things) אנת (these things) לב (when) מלפנא (Teacher) אנת (You) אנת (You) הלין (woe!) דין (Scribes) לכון (to you) לכון (also) אקר (but) דין (He) הו (heavy) אנתון (with burdens) אנשא (the children) לבני (you) אנתון (your fingers) אנתון (with one) אנתון (with one) אנתון (with one) אנתון (burdens) אנתון (those) אנתון (those) אנתון (touch) אנתון (touch) אנתון (wour) אנת (of the prophets) דנביא (the tombs) אנתון (are) אנתון (who building) אנתון (to *you*) וי (woe!) יי (them) אנחן (for *your* fathers) קטלו ((you) אנתון (& approve) אנתון (therefore) אנתון ((you) אנתון (testify) סהדין (them) אנתון (murdered) דאבהיכון (for they) דהנונן (of (you) fathers) דאבהיכון (the deeds) בעבדא (their tombs) אנתון ((xyou) אנתון ((xyou)) אנתון ((xyou)) אנתון ((xyou)) אנתון ((xyou)) אנתון ((xyou))

(said) אמרת (of God) אלהא (the Wisdom) הנא (this) אך (this) הנא (because of) מטל (warpostles) הנא (prophets) ושליהא (to them) להון (am sending) אנא (l) אשרר (behold) ההא (& they shall murder) נרדפון (they shall persecute) נרדפון (some of them) מנהון

(the blood) אוֹם (so that shall be required) דנתתבע (that was shed) דאֹתאשר (the prophets) נביא (of all) דכלהון נגן (generation) דאתברי (when was created) עלמא (from עלמא (from) שרבתא (generation) הדא (from) מז 51

(Scribes) לכון (vou) לכון (woe) (woe) אלכון (woe) לכון (woe) לכון (the keys) קלידא (because you have taken) דשקלתון (have entered) אנתון (you) לא (you) אנתון (wou have hindered) כליתון (who were entering) ולאילין (& those) ולאילין

(to them) להון (He) אמר (said) אמר (these things) וכד (when) הלין (when) אמר (at them) הלין (to be offended) מתבאש (to be offended) להון (the Scribes) שריו (the Scribes) להון ומתחמתין (& they disparaged) ומתכסין (& they were angered) ומתחמתין

(in many things) בסניאתא (to Him) לה (& they acted deceitfully) ונכלין (His mouth) בעין (they sought) למאחד (to seize on) מדם (they sought) בעין (while) בנין (to accuse Him) גאכלון קרצוהי (so that they would be able) דנשכחון

Chapter 12

(great) אתכנשו (of crowds) דכנשא (a multitude) רבותא (were gathered) סניאא (& when) וכד (Yeshua) שרי (began) שרי (one) לותר (one) לותר (that they would tread) שרי (so) איכנא (so) דנדישון (so) דנדישון (to His disciples) לתלמידוהי (to say) אודהרו (to say) אודהרו (faces) באפא (which is) המירא (of the Pharisees) המירא (the yeast) באפא (faces) באפא

(that not) דין (that is covered) דכסא (anything) דין (but) דין (there is not) לית (that not) דין (that is secret) מדם (shall be known) בתורא (shall be known) ולא (shall be revealed) דמשי

(you shall say) גיר (that in the darkness) גיר (for בחשוכא (everything) כל (in an inner chamber) בנהירא (whatever) נשתמע (shall be heard) נשתמע (in the light) בנהירא (will be preached) נחשתון (vooftops) על (on) אנרא (you whispered) בתכרז (in an ear) באדנא

The Holy Gospel Preaching of Luke

אונגליון קדישא כרוזותא דלוקא

```
(fear) אמר (not) אמר (My friends) לרחמי (but) דין (to you) אמר (into say) אמר (after this) אמר (who kill) בתרכן (those) מן (from) אילין (those) הקטלין (who kill) פגרא (who kill) ומן (for them) אילין (there is not) להעבד (for them) מדם (for them) למעבד (there is not) אחויכון (who should fear) דין (but) מן (that one) מן (whom אחויכון (that one) דין (whom from) בתר (after) דקטל (whomever) מן (who Gehenna) המן (into Gehenna) למרמיו (to cast) בתר (is authorized) שליט (yes) אמר (this one) דמן (this one) דמן (this one) דמן (this one) אין (who אמר (who is authorized) דמן (this one) אין (who is authorized) אנאר (yes) אנאר (who is authorized) דמן (this one) אין (who is authorized)
```

But I shall show you whom you should fear: him whom after he kills is authorized to cast into Gehenna; Yes I say to you, fear this one

Since our Lord does not name God as what we should fear, and since God is not authorized by anyone, being all authority Himself, and the pronouns used may refer to an ideal conceptual entity, it is reasonable to posit "yourself" as what is "authorized to cast into Gehenna" after having killed. We should fear Self, since it has produced all the evils of this world and of that which is to come. He tells us in verse 7, "Fear not therefore, you are more valuable than many sparrows." He does not want us to fear our Father in Heaven, as He loves us and will take care of us. He does want us to fear ourselves; we have the power to obey or disobey, to live or to die, to enter Heaven or Hell, to bring a blessing or a curse upon ourselves. The power to commit sin logically indicates the power to do right, so if we are condemned, we are self condemned. Someone asked Madame Guyon (the 16th century French mystic who had been severely persecuted & put in a dungeon for her faith) about her thoughts on the interpretation of the seven headed beast in Revelation 13:1

And I saw a beast of prey come up from the sea, having ten horns, and seven heads; and upon his horns ten diadems, and upon his heads names of blasphemy.

2 And the beast of prey which I saw, was like a leopard; and his feet like *those* of a wolf, and his mouth like the mouth of lions: and the dragon gave to him his own power and his throne, and great authority.

Her answer was simply, "It is Self".

The Holy Gospel Preaching of Luke

אונגליון קדישא כרוזותא דלוקא

```
ישוע (Yeshua) דין (but) אמר (but) לה (Yeshua) ישוע (Yeshua) ישוע (who?) דין (מנו (who?) אקימני (who?) עליכון (who?) דינא
                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                15
(covetousness) לתלמידוהי (to His disciples) אזדהרו (beware) מן (of) כלה (all) יענותא (covetousness)
                     (ife) אית (is) אית (of riches) דובלא (in the abundance) ביתירותא (in the abundance) אית (is) אית (is) היא
                                                         (rich) אתירא (a certain) הור (man) גברא (to them) לותהון (a parable) מתלא (& He said) ואמר (many) ארעה (to him) ארעה (to him) ארעה (brought) אעלת (to him) ארעה (brought) ארעה (to him) ארעה (to him)
                                                   (shall I do) אעבד (what?) מנא (& said) אמר (to himself) בנפשה (he) אהרא (& thought) ומתחשב (my crops) הוא (to gather) האחמור (where?) איכא (for me) לי (for there is no) דרית (for there is no) איכא (איכא האווי לי איכא (איכא האווי לי איכא האווי לי איכא (איכא האווי לי איכא האווי לי איכא האווי לי איכא (איכא האווי לי איכא האווי לי איכא האווי לי איכא (איכא האווי לי איכא האווי לי איכא האווי לי איכא האווי לי איכא (איכא האווי לי איכא האיכא האווי לי איכא האווי לי איכא האיכא ה
                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               18
                    (of storage) אינון (I shall pull down) אינון (I shall do) אינון (this) אָד (& he said) אינון (there) אינון (& I shall gather) אינון (them) אינון (& I shall enlarge) אינון (& I shall build) אינון (& I shall build) אינון (#U shall build) אינון אינון אינון (#U shall build) אינון אינון (#U shall build) אינון אינון אינון (#U shall build) אינון אינון
                                                                                                                                                                                                                        (& my goods) וטבתי (my produce) כלה
                                          (goods) אית (there are) אית (there are) מבתא (to my soul) לנפשי (to my soul) לנפשי (laid up) לנפשי (to soul) אית (many) אתתניחי (laid up) סגיאתא (many) דסימן (be merry) אתבסמי (drink) אתבסמי (eat) אכולי (be merry) אתבסמי
                                                             (intellect) אמר (one lacking) אלהא (but) דין (to him) אמר (said) אמר (from you) דין (to him) אמר (it) מנך (will be required) תבעין (your soul) נפשך (inight) אלהא (in this) בהנא
                                                                      (which you have prepared) דמיבת (whose?) למן (whose?) למן (whose?) בהרין
                                                                                                                                       (for himself) לה (lays down) בסאם (whoever) לה (thus) הכנא (is rich) הו (not) לא (& in God) ובארהא (treasure) מתיר
                                                                                                           (this) הנא (because of) מטל (to His disciples) הנא (& He said) הוא ואמר
                                          (yourselves) אמר (say) אמר (to You shall take care of) אמר (not) אוא (to you) לפשכון (to You shall take care of) אמר (not) אמר (say) אמר (to you) ולא (neither) לפנרכון (what?) מנא (what?) מנא (you will wear) תלבשון (what?) מנא (you will wear) מנא (say) תלבשון (what?) מנא (you will wear)
                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              23
                                                                                                                             (food) גיר (than) מן (is more important) יתירא (for) סיברתא (the soul) נפשא
                                                                                                                                                                                                                                         (clothing) לבושא (than) מן (& the body) ופנרא
                     (do they reap) דלא (neither) ולא (they sow) דרא (that not) דרא (the ravens) בנעבא (consider) אתבקו,
                                                      (of storage) להון (to them) איר (to them) איר (to them) לפסא (consider). למונית (to them) להון (to them) להון (there is not) המא (therefore) מתרסא (feeds) להון (them) כמא (them) הכיל (God) אנתון (than birds) מתרון (than birds) מתרון (than birds) מתרון (than birds) מון (than birds) אנתון (than bir
                                                                                                                 (taking care) אינא (while) אינא (but) אינא (but) דין (which?) אינא (one) אינא (cabit) אינא (his height) קומתה (tobit) למוספו (add) למוספו (can) משכח (משכח אמתא (but) קומתה (אינא (can) אמתא (can) משכח (can) אינא (can) (can) אינא (can) (c
```

"Taking care"- - Taking pains" or "being diligent" to procure something. The lesson is illustrated by the animal world: "Birds do not sow nor reap"; "Ravens do not gather into barns". These activities illustrate the care our Lord ?says we need not rely on to live. If crows don't need it, why would we

We must remember that our Lord's teaching is always radically against the grain and opposed to the ways of the world (& too often the church) to seem acceptable or even reasonable to us, but then, "My ways are not your ways, neither are My thoughts your thoughts, saith The LORD."-Isaiah 55:8

It is exactly this principle that commends the teaching of The Messiah to me as truth; if it were conventional wisdom, I would not ?believe it to be the truth of God. What has **He** to do with convention and the ways of the world

(you) אנתון (can do) משכחין (the small thing) אנתון (not) אל (even) און (if) אין (if) אין (if) אין (if) אין (do (you) על (over) אנתון (why?) מנא (why?) מנא (why?) און אין (if) אנתון (if) אין אין (if) אין אין (if) אין אין (if) אין (

This is not about worrying, but about our efforts to sustain ourselves. Our Lord does not challenge us to add a cubit (18 inches) to our stature by worrying, but by any means at our disposal. Who of us can do that by our efforts? That is a small thing, however, compared to keeping ourselves well fed and clothed, yet we do not see it that way. We believe we can do the great thing but not !the small thing. The fact is, we can do nothing

27

The Holy Gospel Preaching of Luke

אונגליון קדישא כרוזותא דלוקא

```
(they labor) לאין (that not) אתבקו (they grow) רבין (how) איכנא (the lilies) אתבקו (consider) אתבקו (to you) רבין (to you) אמר (asy) אמר (do they weave) ולא (neither) אולא (that even) אמר (Solomon) שלימון (not) איל (that even) אול (that even) אתכסי (these) איך (orange) איך (orange) איך (was robed) אתכסי (these) איר (in the field) איתוהי (is) בחקלא (that today) איתוהי (the grass) איתוהי (but) לעמירא (clothes) בתנורא (into a fire) ארווי (will fall) מלבש (thus) איתוהי (of faith) איתוהי (little ones) יתיר (better is He) יתיר (bow much?) איתורי (of faith) יתיר (bow much?) איתורי (bow much?) איתורי (bow much?)
```

"How much better is He to you, O' small of faith?!"

Good question indeed! I like that so much more than the conventional Greek based translations: "How much more will He clothe 2you, O' you of little faith?" The question is not about clothing, it is about Who God is to you.

```
(you will eat) מנא (what?) מנא (shall seek) ואנתון (you) לא (you) מנא (you will drink) ומנא (you will drink) ומנא (what?) מנא (what?) ומנא (neither) (in these things) בהלין (your mind) רעינכון (shall wander) נפהא (neither) מון (are seeking) גיר (for כלהין (all) עממא (people) הו (they דעלמא (they things) דין (for you) דין (for you) דין (they things) אך (these things) לכון (to you) הלין (these things) דמתבעין (these things) לכון (theyou) הלין (theyou) דמתבעין (theyou) אבוכון (theyou) לכון (theyou)
```

Are you one of "all the people of the world", or do you hail from another realm? The people of the world worship and serve Mammon-i.e., they "labor for the food that perishes", not for eternal bread which gives eternal life (See John 6:27). The world seeks temporal things by their laboring for them. If they would labor for the eternal, they would need not fear for their welfare in the world.

```
(of God) אראלהא (the Kingdom) בער (seek) בער (to you) (to you) (are added) (all) מתתוספן (all) (at these things) (the things) (at these things) (at these things) (at these things are added to you.

Seek, however, the Kingdom of God, and all these things are added to you.

This does not mean, "Seek all these things, and they will be added unto you".

(little) און מור (flock) (קרובן (fear) (קרובן (קרוב) (קרוב) (קרובן (קרוב) (ק
```

(of a house) ביתא (the owner) הרא (had) הוא (known) אדלו (that if) האלו (know) ביתא (but) דין (this) הרא

The Holy Gospel Preaching of Luke

אונגליון קדישא כרוזותא דלוקא

```
(a thief) גובא (would come) אָתא (watch) מטרתא (in which) באידא (he would have) הוא (allowed) מתתעיר (he would have been הוא (awakened) ולא (awakened) מתתעיר
                                                                                                                                                                                                                                                                               (his house) ביתה (to be broken into) דנתפלש
                                                                              (hour) שעתא (for in that) דבהי (ready) הכיל (be) הוו (therefore) שעתא (you) אגתון (you) אנתון (also) או
                                                                  (of Man) אנתון (The Son) ברה (comes) אתא (you are) אנתון (expecting) כברין (when not) דאנשא
                                                 (to us), שמעון (our,Lord) מרן (Kaypha) אמר (said) לה (to Him), שמעון (to Him) כאפא (said) אמר (said) אמר (to Him) אנת (to Him) לה (to Us) למתלא (parable) הנא (to Him) או (say) אנת (You) לה (to Him) למתלא (to Us) הנא (say) אנת (to Him) לה (to Us), שמעון (to Us), שמעון (to Us), שמעון (to Us), שמעון (to Him) אמר (to Us), שמעון (to Him) לה (to Us), שמעון (to
                                                                                                                                                                              (is) אית (indeed) כ (who?) מנו (Yeshua) אית (to him) לה (said) אמר (said) אמר
                                       (his Lord) מרה (whom will appoint) דנקימיוהי (wise) הוכימא (faithful) מרה (the steward) מרה (in His time) מהימנא (the steward) ברכא (to give) דנתל (His servants) בזבנה (over) על (voer) תשמשתה (this time) דנתל (a portion) פרסא (to give) דנתל (wise) הוכימא (the steward) מרה (the steward) מרח (the ste
                                                                                     (his blessing) להו (when shall come) דנאתא (servant) עברא (to that) להו (his blessing) טובוהי
                                                                                                                                                                                                        (so) דעבר (that is doing) דעבר (whom He shall find) נשכחיוהי
                                                                                                                              (to you) שריראית (truly) אמר (say) אנא (truly) שריראית (His possessions) על (that He shall appoint him) דנקימיוהי (that He shall appoint him) דנקימיוהי
                                                                                            (in his heart) בלבה (that) אן (if) דין (will say) עברא (will say) אן (but) דין (if) אן (& he should begin) ונשרא (to come) למאתא (delays) מוחר (my Lord) רמרי (of his Lord) לעברא (the servants) ולאמהתא (to strike) או לעברא (to get drunk) למלעס (to drink) ולמשרא (& he should begin) ונשרא (to get drunk) למלעס (to drink) או האוון למלעס (to drink) ולמרוא (to drink) או האוון למלעס (to drink) אוון ל
                                                                                            (in a day) ביומא (that) הו (of servant) דעברא (his Lord) מרה (shall come) נאתא (he knows) כבר (when not) דלא (& in an hour) ובשעתא (he expects) כבר (when not) דלא
                                                                                                                                                                                                              ונפלגיוהי (* He shall cut him off &) ונסים (& He shall cut him off &)
                                                                                                                                         מהימנין (with) מהימנין (his portion) מנתה (with) עם (with) הנון (those) דלא
* -ונפלגיוהי "Pelegayauhi" is an idiom referring to "cutting off" a person from society by incarceration or death.
                                                                            (of his Master) דין (the will) צבינא (knew) אינא (but) דיר (the servant) עברא (עברא (this will) אינא (but) טיב (this will) אין (according to) אין (for Him) טיב (the prepared) טיב (this will) טיב (this will
                                                        אר (knew) ידע (who not) אור (but) דל (but) ידע (he) הו (he) הו (complete (worth) אור (worth) מדם (something) מדם (worth) למחותא (worth) מדם (something) הור (ball be beaten) אור (for) גור (for) אור (with blows) מחותא (shall be beaten) מנה (from him) האתיהב (shall be required) סגי (much) סגי (to whom) הו (to whom) הו האתיהב (much) האגעלו (they commit) אור (ball be required) הול (from his hand) האגעלו (they shall require) יתיראית (more) נתבעון (more) האגעלו (they shall require)
                                                                                           (I) אנא (& wish) ארית (in the earth) בארעא (to set) דארמא (I have come) ארית (fire) אוורא (fire) אווא (לורא
                                                                                                                                                                                                                    (it were burning) חבת (now) מן (from) מן (Oh, if only) אלו
                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         50
                                                                                                                     (in which I am to be baptized) דאעמד (to Me) לי (is) אית (& a baptism) ומעמודיתא (it is fulfilled) אליץ (am afflicted) אליץ (& much) וסגי (out il) אליץ
                  (in the earth) ארעא (to bring) אתית (I have come) אתית (that peace) ארעא (do you) אנתון (think?) סברין (division) אנתון (to you) אנתון (to you) אנתון (say) אנא (say) אנא (say) אנת (to you) אנתון (to you) אנת (to you) אנתון (to you) אנתון (to you) אנת (t
                              (one) מן (in house) בביתא (five) מן (shall be) גיר (for) גהון (for) נהן (now) השא (from) מן (three) השא (against) על (two) מביגין (who are divided) על (three) אחרין (who are divided) הבליגין (who are divided) מביגין (three) אחרין (מפוז מביגין (אורי) מבי
                                                                               (his son) על (against) על (father) אבא (for) גיר (shall be divided) ניר (her daughter) אבא (for) אבא (for) אבא (shall be divided) ניר (her daughter) על (against) על (mother) אבוהי (her mother) אבוה (kagainst) על (against) אבוה (her daughter in law) אבוה (her daughter in law) ברתה (against) על (mother in law) המתא (her mother in law) חמתה (against) על (against) על (against) וכלתא (wother in law) על (against) אבוה (her mother in law) אבוה (against) אבוה (against) אבוה (against) אבוה (מקרא (against) אבוה (against) אבא (against) אבוה (against) אבא (against) אבא (against) אבוה (against) אבוה (against) אבוה (against) אבוה (against) אבוה (against) אבוה (against) אבא (against) אבוה (against) אבא (against) אבוה (against) אבא (against) אבא (against) אבוה (against) אבא (against) אבוה (agains
```


The Holy Gospel Preaching of Luke

```
אונגליון קדישא כרוזותא דלוקא
```

```
(a cloud) ענגא (you see) אוייתון (whenever) או (to the crowds) לכנשא (& He said) אווא ואמר
                                                           (you) אנתון (say) אנתון (at once) מדרא (from the west) מערבא (from) מערבא (that rises) ארון
                                                                                                                                                           לשרא (rain) אתא (is coming) והוא (* it is) הכנא (durin) אתא
                                                                                                     (vou) אנתון (say) אנהרין (a south wind) אנתון (blows) אנתון (\& when) ומא
                                                                                                                                                                                             תומא (hot) הוא (it will be) הוא (hot) חומא
                                                                                                           (of the earth) ארעא (the face) פרצופא (of faces) באבא (accepters) נסבי
                                                                                                                (to discern) אנקווֹ (vou) אנקווֹ (know) ידעין (& of the sky) דתפרשון
                                                                            (do you) אנתון (discern) איכנא (how?) איכנא (this) אנתון (but) דין (time) דין (time) איכנא
                                    (\text{truth}) אנתון ((\text{you}) אנתון ((\text{you}) אנתון ((\text{you}) לא ((\text{you}) רינין ((\text{why}) אנתון ((\text{why}) אנתון ((\text{why})) למנא ((\text{why})) דין
                                                                        (your accuser at-law) בעלדינך (with) אנת (you) אנת (go) אנת (for) גיר (whenever) מא (you are) אנת (on the road) באורחא (while) עד (the ruler) ארכונא
                                        (from him) מנה (& be ransomed) ותתפרק (merchandise) תאגורתא (give) תאגורתא (deliver you) ותתפרק (the judge) והינא (the judge) לות (to the bring you) לות (lest) גיביא (should cast you) וגביא (to the officer) אסיר (into the house) בית (of prisoners)
                                                       (there) מן (from) מן (you shall go out) תפוק (that not) דלא (to,you) לך (to,you) אנא ($ say) אנא ($ (last) אחריא (the one-quarter cent) שמונא (you give) דתתל (until) ערמא (ערמא (נואר) אחריא (נואר) שמונא (נואר) אחריא (נואר) אונא (נואר) אחריא (נואר) (נואר) אחריא (נואר) (נואר) אחריא (נואר) (נואר
                                                                                                                                                                                                                                                                 Chapter 13
                                                                                                                                                                                                                                                                                           1
                                              (to Him) לה (they said) אמרו (people) אנשין (came) אתו (time) דין (but) דין (at that) בהו (whose blood) גליליא (mingled) דפילטוס (those) דפילטוס (Galileans) גליליא (about) הנון (came) דפילטוס (those) דיליא (came) דיליא (משום המון המהון המהון המהון המהון (משום המון המהון המהון המהון המהון (משום המון המהון המהו
                                                                                                                                                                                                      עם (with) דבחיהון (with) עם
                                                         וענא (think) ישוע (Yeshua) אנתון (Were) להון (to them) אנתון (Yeshua) אנתון (& answered) אנתון (than) (moreso) אנון (were) הלין (Galileans) גליליא (that these) המנין (because this) החבנא (Galileans) אנון (lall) גליליא (dalleans) החבנא (because this) אנון (אוב) גליליא (שפיטיא ליאים (Galileans) אנון (שפיטיא ליאים (שפיטיא לי
                                      (that also) אנא (but) דין (to you) אנא (say) אנא (no) אלה (vou shall be destroyed) הכנא (likewise) הכנא (you shall be destroyed) אלא (all of you) הכנא (vou repent) אלא (all of you)
                                                         (the tower) מגדלא (upon whom) עליהון (fell) דנפל (eighteen) חמנתעסר (those) אנון (or) אנתון (think?) בשילוחא (think?) וקטל (& it killed) וקטל (in Shiloha) אנתון (upon whom) בשילוחא (than) וקטל (they were) הוו (that sinners) דחטיין (they were) הוו (that sinners) דעמרין (in Jerusalem) באורשלם (who dwell) דעמרין (the children of men)
                                                            (that unless) אלא (but) דין (to you) אנא (I) אנא (say) אמר (no) אמר (shall be destroyed) אכות (like them) אכותהון (all of you) כלכון (you repent) תתובון
                                (to a man) מתלא (was) הות (there) אית (a fig tree) הנא (parable) הות (was) הות (there) אים (this) לאנש
(fruit) בארא (in it) בו (seeking) בעא (& he came) אווו (in his vineyard) בכרמה (that had been planted) דנציבא (that had been planted) אשכה (he found) אשכה (& none) אישכה
             (I) אנא (have come) אתא (years) תלת (behold) אה (to the cultivators) אתא (& he said) ואמר (behold) אנא (three) אנא (three) אנא (find) בתא (find) בתא (find) הדא (this) אוא (seeking) אנא (geeking) אנא (the soil) אנא (does it take away from) מבטלא (cut it down) ארעא (does it take away from) למנא (why?) מבטלא (cut it down) ארעא (שוקר הארעא (does it take away from) אנא (שוקר הארעא (does it take away from) אנא (שוקר הארעא (does it take away from) אנא (does it take away from) אנא (שוקר הארעא (does it take away from) אנא (שוקר הארעא (does it take away from) אנא (שוקר הארעא (does it take away from) אנא (שוקר הארעא (does it take away from) אנא (does it take away from)
                                                                                         (leave it) שבוקיה (my lord) מרי (a cultivator) פלחא (to him) לה (said) אמר (year) אר (this) הרא (also) הרא (also) אך (while) שנתא (while) עד (while) אפלחיה (I shall cultivate it) אפלחיה
                                                                                                                                             (fruit) ארא (it will have borne) עברת (& perhaps) נאן (א perhaps) און
                                                                                                      (you should cut it down) תפסקיה (next year *) למנהי (otherwise) ואלא
```


The Holy Gospel Preaching of Luke

אונגליון קדישא כרוזותא דלוקא

* The Greek texts have "after that, you shall cut it down". The Greek "εις το μελλον" – "eis to mellon" literal means "into the coming", referring to the future.

שלים היי "Next year" looks very like למנחי - "After that". The letters Khet ה' & Het ה' למנחי - "After that". The letters Khet ה' & Het ה' being very similar, are very easily mistaken one for the other, as was למנחי for למנחי by a Greek translator. There is no easy accounting for the reverse scenario. The Greek "εις το μελλον" – "eis to mellon" could translate to "After that", but the Aramaic has 'מנח' "Next year". The scribe would have had to have meant to write מו מות אולים מות written מות אולים וואלים מות written מות אולים וואלים וואלים

"If it bears fruit after that, but if not, you shall cut it down." Papyrus 45 & D, O & The Majority Byzantine Text have: "And if it bear fruit: and if not, after that thou shalt cut it down. As you can see, neither Greek text makes good sense. An interesting possibility in the Peshitta text is that 'קוב plus the following letter ה-Tau gives (ילמנהית) which makes sense as "Why should it be living?" and the remaining word המשלים ("You should cut it down") would become שליה ("You should cut it down") would become שליה ("Cut it down"). However, I can find no evidence of any such reading in any Peshitta manuscript. They all seem to agree with the interlinear text I provide above, including The Khabouris manuscript, whose scribe writes that it is a direct copy of a fourth century (pre A.D. 360) manuscript. [I rely on Paul Younan's expertise in Aramaic and Assyrian history, as he is a native Assyrian, for the date and translation of the scribal notes, which I have not yet seen.]

```
(in the Sabbath) אשרת בשבת (Yeshua) שוע" (taught) הין (but) מלף (but) בשבתא (the synagogues) (taught) הור (and (the synagogues) (taught) הור (and (the synagogues)) (cimone) ארות (in one) ארות (the synagogues) ובור (was) הור (was) הור (the synagogues) איר (and (in one) ארות (there) הור (was) הור (was) הור (was) הור (and (in one) ארות (was) הור (was) הור
```

But this is a daughter of Abraham and The Devil has held her for eighteen years, and is it <u>illegal</u> that she be set free ?from this bondage on the Sabbath day

The ruler of the synagogue had argued that it was <u>illegal</u> (v. 14) to heal on the Sabbath. This is the word our Lord uses against him. The primary meaning of the Aramaic word \$\frac{87}{7}\text{-"Walay"}, is "It is right". The Jewish leaders regularly insisted that Jesus violated the law of Moses by healing on the Sabbath.

```
(they were) הלין (ashamed) בהתין (He had) אמר (said) אמר (these things) וכד (& when) הלין (against Him) אמר (the had) הוא (who stood) בלהון (those) אילין (all) אילין (those) היא (the people) הוא (were) הוא (rejoicing) הוא (the people) שמא (the hand) ההיין (the miracles) בכלהין (at all) באידה (at all) בלהין (the miracles) אמר (at all) הוא (the miracles) אמר (said) הוא (said) הוא (the like) הוא (said) הוא (shall I compare it) ארמיה (the Kingdom) מלכותא (shall I compare it) ולמנא (the Kingdom) האוא (at all) האוא (and Bauscher) אורמיה (ashamed) האוא (shall I compare it) אורמיה (ashamed) האוא (ashamed) האוא (ashamed) הוא (ashamed) הוא (the Kingdom) האוא (ashamed) האוא (ashamed) הוא (
```


The Holy Gospel Preaching of Luke

אונגליון קדישא כרוזותא דלוקא

```
(a man) גברא (which took) דנסב (that) הי (of mustard seed) דחרדלא (a grain) לפרדתא (it is like) דמיא
                                                                               (great) ארמיב (& it became) בונתה (into his garden) ורבת (wit grew) והות (a tree) אילנא (a tree) רבא (great)
                                                                                                                                                                                           (in its branches) אקנת (nested) אקנת (of the sky) דשמיא (& a bird) ופרחתא (in its branches)
                                                                                                                                                                                   (said) ארמיה (again) אוב (said) אוב (said) אוב (again) אוב (again) אוב (מוב
                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  למלכותא (the Kingdom) דאלהא (of God)
                                                                                                                                                                            (she hid) לחמירא (that took) דנסבת (yeast) אנתתא (it is like) דמיא
                                                                                                                                                                                                                                                                           (3 gallon measures *) כאין (of three) בקמחא (in flour) בקמחא (was fermented) מאין (all of it) דכלה (until) דכלה
* Aramaic ΝΝΟ "Seah" (3 gallons) is also reflected in the Greek text, which has σατα- "Sata", which Thayer's Greek-English Lexicon has as "σατον" (pronounced "Sahton"), "(Hebr. האס, Chald. אהאס, Syr. منظم "The Greek text uses a Hebrew-
 Aramaic word which is borrowed from the emphatic form of the Aramaic randor NANO (Aramaic letters) -pronounced
Hebrew form of the word.
                                                                                                                                (He taught) הוא (as) בקוריא (in villages) בקוריא (He) בקוריא (to Jerusalem) במדינתא (we traveled) בקוריא (to Jerusalem) במדינתא (We went on) באורשלם
                                                                                   (who have life) אילין (those) אילין (are) אוון (few) אוורין (if) אוש (a man) אוש (but) דין (asked Him) שאלה
                                                                                                                                                           (to enter) למעל (strive hard) אתכתשו (to them) להון (said) אמר (but) דין (Yeshua) אמר (for) אליצא (to you) אמר (say) אמר (narrow) אליצא (the gate) אליצא (they shall be able) דסגיאא (to enter) למעל (shall seek) למעל (co enter) דסגיאא (many) נבעון (shall seek) למעל (shall seek) דסגיאא (אומר) למעל (shall seek) למעל (shall seek) דסגיאא (אומר) אונא (shall seek) למעל (shall seek) דסגיאא (shall seek) אמר (shall seek) דיי אונא (shall seek) דיי אונא (shall seek) אונא (shall seek) דיי אונא (shall seek) אונא (shall seek
                                                                                                                                              (of the house) מון (the Lord) (מרא מרא (the hour) דנקום (the hour) מון (the hour) שעתא (from) מון (the hour) אימין (the hour) לבר (outside) ותהוון (the gate) אימין (the gate) לבר (at the gate) אים בתרעא (מרן (the gate) מרן (wyu shall begin) ותשרון (our Lord) למאמר (to say) מרן (to us) למאמר (to you) הו (to us) הו (to you) בתח (to you) ונענא (to us) אמר (to you) ונאמר (to you) אמר (to you) אמר (to you) אמר (to you) אנא (to you) א
                                                                                                                (& we drank) אכלן (we ate) אכלן (before You) קדמיך (to say) למאמר (& you shall begin) ותשרון (You taught) אלפת (& in our streets) ובשוקין
                                                                                                                                                                         (you) לכון (know) דלא (that not) דלא (to you) לכון (& He shall say) ונאמר (from Me) אימכא ((yourselves) לכון ((yourselves) לכון ((yourselves) מני ((yourselves) שוקרא ((yourselves) שוקרא ((yourselves) שוקרא ((yourselves) בלחי ((yourselves) שוקרא ((yourselves) בלחי ((yourselves) שוקרא ((yourselves) מני ((yourselves) בלחי ((yourselves) מני ((yourselves) (yourselves) מני ((yourselves) (yourselves) ((yourselves) ((yo
                                                                                                                                (teeth) שנא, (dere) מנון (chere) בהוא (shall be) בכיא (shall be) והורק (there) (אברהם (weeping) לאברהם (weeping) לאברהם (weeping) ולאיסחק (weeping) וליעקוב (weeping) לאברהם (weeping) לאברהם (weeping) וליעקוב (weeping) לאברהם (weeping) וליעקוב (weeping) לאברהם (weeping) וליעקוב (weeping) לאברהם (weeping) לאברהם (weeping) לאברהם (weeping) לאברום (weeping) (weeping
                                                                                                                                           (the west) מערבא (& from) מדנחא (the east) מדנחא (from) מדנחא (& they shall come) ומן (& they shall recline) ומן (the north) גרביא (& from) ומן (the south) מול (of God) הימנא (in the Kingdom) במלכותא במלכותא
                                                                                                                                                                       (the first) אית (who shall be) דנהוון (the last) אחריא (there are) אית (& behold) והא (the last) אית (who shall be) אחריא (the first) אחריא (& there are) ואית (אית (who shall be) אחריא (אית (שנית אווי) אחריא (שנית אווי) אווי) אחריא (שנית אווי) אחריא (שנית אווי) אווי) אווי) אחריא (שנית אווי) 
                                                                                                                                  (the Pharisees) אנשא (of) מן (some) אנשא (approached) קרבו (day) או (in that) בה (in it) בה (from here) אין (go) מכא (depart) פוק (to Him) אלה (to kill You) מכא (wants) צבא (Herodus) דהרודס (because) מטל (because) בא (depart) אונשא (to kill You) מטל (wants) אנשא (שובא (depart) בא (depart) אנשא (מטל (שובא (depart) בא (depart) בא (depart) מטל (because) אנשא (depart) אנא (depart) א
                                                                                                            (this) אמר (fox) להון (said) אמר (Yeshua) אמר (to them) להון (said) אמר (said) אמר (today) אמר (demons) אנא (ו) שארא (cast out) מפק (behold) מפק (today) אנא (ו) שארא (demons) ומחר (third) אנא (l) וליומא (shall be perfected) משתמלא (third) אנא (won the day) וליומא (totay) וליומא (won the day) אנא (third) אנא (third)
```


The Holy Gospel Preaching of Luke

אונגליון קדישא כרוזותא דלוקא

```
(I shall work) אסעור (& tomorrow) ומהר (that,today) אין (for Me) לי (it is right) אסעור (however) ברם (because) וליומא (the next) אחרנא (the next) אחרנא (the day) אין (it is right) אורנא (the day) אחרנא (that a prophet) אורנא (it is possible) אחרנא (not) אורשלם (Jerusalem) מן (ot) אורשלם (shall perish) לבר (shall perish) אורשלם (the prophets) אורשלם (Jerusalem) אורשלם (Jerusalem) אורשלם (Jerusalem) אורשלם (to her) אורשלם (the prophets) אורשלם (those) אורשלם (who were sent) אורשלם (to gather) אורשלם (those) בניכי (to gather) בניכי (to gather) בניכי (to gather) בניכי (that gathers) בניכי (that gathers) גפיה (wow were willing) ורא (wow were willing) נארטונו (wow were willing) ולא (wow were willing) אין אורטע או
```

O Jerusalem, Jerusalem, you have murdered the prophets, and stoned them that were sent to her; how many times would I have gathered your children, as a hen that gathers her chicks under her wings, and you would not?

Our Lord's lament for Jerusalem is an astonishing revelation of His psyche; He speaks as the Deity of Israel and His words are reminiscent of the word of God spoken to the prophets

Is a 30:15 For thus saith the Lord GOD, The Holy One of Israel; In returning and rest shall ye be saved; in quietness and in confidence shall be your strength: and <u>ye would not</u>.

Jer 6:16 Thus saith the LORD, Stand ye in the ways, and see, and ask for the old paths, where is the good way, and walk therein, and ye shall find rest for your souls. <u>But they said</u>, <u>We will not walk therein</u>.

Jer 44:4 Howbeit I sent unto you all my servants the prophets, rising early and sending them, saying, Oh, do not this abominable thing that I hate.

Jer 44:5 But they hearkened not, nor inclined their ear to turn from their wickedness, to burn no incense unto other gods.

Zec 1:4 Be ye not as your fathers, unto whom the former prophets have cried, saying, Thus saith the LORD of hosts; Turn ye now from your evil ways, and from your evil doings: but they did not hear, nor hearken unto me, saith the LORD. In the words of C.S. Lewis, "The idea of a great moral teacher saying what Christ said is out of the question. In my opinion, the only person who can say that sort of thing is either God, or a complete lunatic suffering from that delusion which undermines the whole mind of man."

```
(desolate) משתבק (to you) לכון (to you) ביתכון (behold) הרבא (behold) הא (until) משתבק (to you) לכון (to you) ביתכון (that not) לכון (to you) ניר (to you) גיר (to you) תחזונני (say) אמר (who comes) אמר (is He) הו (blest) בריך (to you will say) בתאמרון (of Jehovah) דמריא (in the Name) בשמה (of Jehovah) דמריא
```

Behold, your house is left to you desolate, for I say to you: You will not see me, until you will say, Blessed is He who comes in the Name of Jehovah.

```
Chapter 14
```

```
(of one) החד (the house) לביתא (the entered) מן (that when) החד (& it was) והוא (bread) (to eat) לביתא (of the Pharisees) לביתא (the leaders) רשא (the leaders) המא (the leaders) והנון (were) הוו (of the Sabbath) הוו (on the day) לה (with fluid) ביומא (was) הוא (who swollen) ברא (one) הוא (before Him) הוא (was) קרמוהי (was) קרמוהי (was) אית (there) הוא (was) קרמוהי (before Him) הוא (was) אית (there) הוא (was) אית (there)
```

And behold, a certain man who had Edema was there before Him.

```
(& to the Pharisees) ולפרישא (to the Scribes) לספרא (& He said) אישוע (Yeshua) ישוע (& answered) אישוע (to heal) משרים (on the Sabbath) בשבתא (it is legal) שלים (surely) אישוע (surely) אישוע (surely) אישוע (tit is legal) אישוע (surely) אישוע (שרים (they) אישוע (שרים (they) אישוע (they) אישוע (& He dismissed him) הגון (& He healed him) האטר (א (שריהי (who?) מגרון (who?) אישוע (to them) אישוע (but) אישוע (to them) אישוע (to them) אישוע (should fall) הופל (at once) אישוע (to the Sabbath) אישוע (on the day) ברוא (him) אישוע (would lift up) מטרן (would pull) אישוע (would fall) אישוע (would fall) אישוע (would lift up) אישוע (would pull) אישוע (would fall) אישוע (would fall)
```


The Holy Gospel Preaching of Luke

אונגליון קדישא כרוזותא דלוקא

```
* Only one early Greek ms. (\mathbf{x}) has the reading "a donkey or an ox"; The Majority Greek text, along with Vaticanus (B), Alexandrinus (A) and P^{45} (both 2^{nd} or 3^{rd} century mss.) agree with The Peshitta here ("son or ox"). Codex Beza (D) of
                        the 6th cent. has "Sheep or ox", another indication that the Greek is a translation of The Peshitta, since "Barah" can refer to
                       any young animal. Many Greek variants can be so explained. "Barah" - שור ברה "Son", but can refer to "a young animal". Possibly a translator looked at ברה או תורה "Fora" correctly as "Ox" after writing the Greek ovoς - "Onos" - "Donkey" & "Tora" correctly as "Ox" after writing the Greek ovoς - "Onos" - "Donkey"
                                                                                                                          (they could) על (an answer) אשכחו (they could) למתל (give) לה (give) למתל (they could) אשכחו (& not) ולא
                                                                                                       (there) מתלא (parable) לות (those) הנון (those) מתלא (parable) מתלא (there) מתלא (there) הנון (those) הנון (those) מתלא (who saw) דחזא (when saw) הוא (there) בהון (upon) דמגבין (seats) דריש (places) דריש (places) דריש
                                                                                     (banquet) אנת (to a house) לבית (a man) אנת (by) מן (you are) אנת (invited) במתי (when) לבית (when) אמתי (lest) אנת (seat) קסתמך (seat) בריש (a the best) בריש (seat) קסתמך (go) תסתמך (than you) אנש (there) אנש (there) ממן (there) ממן (it may be) נהוא (it may be) ממן (there) אנש (t
                                                                                          (to you) דלך (who) ולאמר (alled) אין קרא (who) ונאתא (who) הו (who) מן (who) דלך (who) ולה (who) ונאתא (who) הו (who) מן (the place) דוכתא (give) דובת (give) דובתא (the last) אנת (you) דובתא (you) דובתא (whon) אנת (whon) אנת (whon) קאם (whon) אנת (whon
                                                                                                  (last) אלא (yourself) אלא (seat) אלא (go) זל (you are invited) בחרתא (whenever) אלא (but) אלא (who called you) דאודמנת (that whenever) אודערא (that whenever) אתעלא (who called you) דמא (that whenever) אתעלא (we seated) אתעלא (come) אתעלא (my friend) דו (to you) אתעלא (he may say) ותשבוחתא (to you) אתעלא (before) באוון (to you) אתעלא (we shall be) ותשבוחתא (to you) אודערא (we shall be) ותשבוחתא (to you) אודערא (we shall be) אודערא (אודערא אויי אודערא אידערא אודערא אידערא אודערא אידערא אודערא אודערא אידערא אודערא אודערא אודערא אידערא אי
                                                                                                                                                                                                                                                                                                     (with you) עמך (who sit) דסמיכין
                        C * The Majority Greek text omits "All of them" while the Critical Greek text has the phrase. Interesting, isn't it, that in verse 5,
                        The Peshitta agrees with the Majority Greek text, and five verses later, it agrees with The Critical Greek text? Which Greek text
                         ?would The Peshitta translate, if it is a translation of Greek
                                                                                                                   (shall be humbled) דכל (who will exalt) דנרים (everyone) נפשה (because) מטל (because) דכל
                                                                                                                                                      (shall be exalted) נתתרים (himself) נפשה (who will humble) דנמך (& everyone) וכל
                                                                                                                                        (who had invited Him) דקריהי (to him) אר (also) או (but) דין (He said) אמר (a supper) אנת (or) או (a panquet) אנת (your make) אנת (whenever) או (whenever) אנת (whenever) אנת (call) אחיך (do) אחיך (tich) אחיך (your neighbors) או (your relatives) או (or) אחיניך (your relatives) ולא (invite you) נאר (they) ולא (a reward) או (a reward) או (a would be) או (this) או (a reward) פורענא (white you) ונהוא (would be) או (a reward) או (מוצר) או (would be) או (מוצר) או (מוצ
                                                                                                                                         (a reception) אלא (you) אנת (whenever) אלא (but) אלא (the blind) מאלא (the blind) למסכנא (the maimed) חניפא (the disabled) סמיא (invite) קרי
                                                                                                     (to repay you) דלית (with them) להון (for there is nothing) דלית (with them) בלית (with them) בקימא (for there is nothing) בקימא (shall be) נהוא (for the Righteous *) בקימא (shall be) נהוא (shall be) בקימא (אור ביר אור) ביר (אור) ב
* The Aramaic הודיקא "Zaddyka" can be singular or plural; the singular would refer to the resurrection of The Messiah- "The
                        Righteous One". This is the only mention of this particular phrase "the resurrection of the Righteous" in the NT. Paul later
                        writes that "He was delivered up because of our sins, and He arose to justify us." Romans 4:25. "And ye have been buried
                       with him, by baptism; and by it ye have risen with him; while ye believed in the power of God, who raised him from the
                       dead." Col 2:12
```

```
(these things) דין (who were sitting) דסמיכין (those) הלין (one) הלין (but) הלין (heard) שמע (when) דון (to him) הנון (this blessing) הנון (to Him) אמר (he said) למן (to Him) למן (to Him) למן (to Him) אמר (of God) אמר (in the Kingdom) במלכותה (bread *) במלכותה (c* The Majority Greek text has "dinner" where the Critical Greek has "bread"

16
(great) אמר (a supper) אחשמיתא (made) עבד (one) הור (man) גברא (Yeshua *) רבתא (said) לה
```


אונגליון קדישא כרוזותא דלוקא

(many) לסגיאא (& he called) וקרא

```
N * All Greek mss. lack "Yeshua" (Jesus)
.17

(of the supper) אברה (at the time) בערנא (his servant) בערנ (& he sent) ושרר (behold) אילין (to those) דקרין (to those) דנאמר (come) הא (for you) למרם (everything *) מטיב (is ready) מטיב (everything *)
```

M * "Everything" is lacking in the Critical Greek mss. P45, P75, \(\mathbb{S}, \mathbb{B}, \mathbb{O}, \mathbb{D}, \mathbb{D}

```
(to make excuses) למשתאלו (all of them) מון (from) מון (from) מון (w they began) (מון (a field) (a field) קריתא (to first) (to him) אנא (to see it) אמר (to see it) מון (to see it) און (to see it) אמר (from) אנא (to go) און (to see it) אמר (to see it) אמר (to go) און (to see it) מבוק (allow me) שבוקיני (allow me) מבוקיני (allow me) אונין (allow me) אונין (allow me) אמר (another) אמר (another) אמר (of you) אמר (them) אמר (to examine) אמר (to examine) אמר (to fyou) אמר (that should excused) אמר (to examine) אמר (that am going) אמר (that should excused) אמר (allow me) שבוקיני (allow me) מבוקיני (allow me) אמר (that should excused) אמר (that should excused) אמר (that should excused) אמר (that me) אמר (that should excused) אמר (that (to his servant) אמר (the owner) אמר (the owner) אמר (the owner) בוק (the owner) בועגל (to the afflicted) און ולמראבא (to the feeble (the owner) (the owner)
```

* The Critical Greek text switches the order of "the feeble and the blind". The Majority Greek agrees with The Peshitta here.

```
(you ordered) ארך (as) ארך (it is) ארך (my lord) מרי (the servant) עבדא (& said) אררא (mom) אררא (there is) איר (& yet) אררא (& said) אררא (to mom) איר (& said) איר (& said)
```


The Holy Gospel Preaching of Luke

אונגליון קדישא כרוזותא דלוקא

```
(finish) נסִים (can) בסִים (when) ולא (the foundation) שתאסתא (he lays) נשכח (when) כדלא (lest) כד (when) כדלא
                                                                                                                   כל (all) דחזין (who see) נהוון (will) מבוחין (all) בה
                                                                                     (to build) שרי (began) שרי (man) גברא (this) אידהנא (& they will say) ואמרין (אמרין (למבנא (& not) אשכח (could) אשכח (& not) אשכח (began) אשכח (could) אשכח (began) אשכח (began) אשכח (began) אשכח (began) אשכח (began) אישכח (began) אישנח (began) אישכח (b
                                     (from him) מנה (far) הויק (he is) הו (while) עד (not) לא (but) דין (& if) און (peace) איז (for) על (& pleads) איז גרא (envoys) איז גרא (he sends) משרר
                                   (his possessions) מנכון (all) שבק (forsakes) שבק (who not) דלא (of you) מנכון (everyone) מנכון (thus) דלא (thus) דלא (to Me) דוהוא (can) דנהוא (disciple) דנהוא (אפר) לא (to Me) משכה (can) משכה (to Me) דנהוא (to Me) לא (to Me) משכה (to Me) דנהוא (to Me) לא (to Me) משכה (to Me) אוני (to Me) משכה (to Me) אוני (to Me) משכה (to Me) אוני (to Me) אוני (to Me) אוני (to Me) משכה (to Me) אוני (to Me) 
                                              (becomes insipid) מלחא (salt) אך (even) אך (but) אך (salt) מלחא (is) הי (excellent) שפירא (will it be seasoned) במנא (with what?) במנא
                                                                                                 (is it fit) אולא (for manure) לובלא (for land) אולא (not) לארעא (not) לארעא (not) לארעא (not) אולא (not) לארעא
                                                                 Chapter 15
                                                                                                          (to Him) דין (but) דין (they were) הוו (approaching) מתקרבין (to hear Him) דין (to hear Him) מכסא (to a sinners) וחטיא (tax collectors) מכסא
                                              (& they were saying) הוו (were) הוו (complaining) רטבין (& Pharisees) ופרא (& Scribes) ופרא (with them) ברישא (treceives) מקבל (sinners) מקבל (This One) הנא (This One) הנא
                                                                                                    (this) הנא (Yeshua) ישוע (to them) הנא (& said) ואמר (& said) להון
                                                                                            (to him) מנכון (who has) דאית (a man) גברא (among you) מנו (who is?) מנו
                                      "Seek" is missing in the Greek NT text except Codex D (6th century).
                                                                                          (he has found it) אשכחה (& whenever) ומא (his shoulder) ומא (it) איש (this shoulder) ושקל (a he carries) ארה (he rejoices) חרא (he rejoices) ושקל
                                                                        (his friends) לרחמוהי (& he calls) ואתא (to his house) לביתה (& he comes) וקרא (& he comes) עמי (with me) עמי (rejoice) חדו (to them) להון (& says) אואמר (& his neighbors) ואשכחת (which lost) ערבי (my sheep) ערבי (for I have found) הוא
                                    (in Heaven) אנא (joy) אנא (there shall be) תהוא (that like this) דהכנא (to you) אנאר (say) אנאר (say) אנאר אנא
```

"Taav" אה primarily means "to return"; it also means "to turn to God". The word "repent" conveys an incomplete meaning-the point our Lord makes in His parables is that the lost are found and come home again where they belong. God is our "Home" to which we must return. "Taav" in the spiritual sense refers to the soul's homecoming.

(to her) אור (which has) אורתא (the woman) אורתא (is) הי (who?) אורתא (or) אור (who?) אורתא

The Holy Gospel Preaching of Luke

אונגליון קדישא כרוזותא דלוקא

```
עסרא (one) זוזין (quarter-shekels) ותובד (ten) אסרא (the house) זוזין (duarter-shekels) ותובד (ten) איזין (the house) מרהרא (a lamp) שרגא (lights) שרגא (& not) ורא (writh) מנהרא (carefully) בטילאית (tit) בטילאית (she finds it) בתשכחיוהי (she finds it) דתשכחיוהי (ten) מראים מנהרא בייאים מנה
```

A "Zuza"- Now worth about ten pence, the equivalent of two weeks wages, in the first century. This was one tenth of the woman's dowry. The Greek mss. have "Drachma", which is "a Greek silver coin about the same weight as a Roman Denarius". What business had the Jews of Israel with Greek drachmas? This is simply the Greek monetary exchange for the "Zuza". The Romans occupied Israel at this time, and that is reflected in The Peshitta's use of the Latinism "Denari" elsewhere for the common coin used in commerce, based on the "coin of the realm", the Roman "Denarius". A Jewish woman's dowry would be worn around her head, like a crown. It would contain the Jewish coins of the time, not the pagan currency of Greeks. Hence, the Greek book of Luke reveals that the three uses of the Greek "Drachma" are not original, but a Hellenization (Greek conversion) of The Peshitta's Aramaic term.

```
(her friends) לרחמתה (she calls) קריא (she has found it) אדשכחתה (& when) מי (with me) מי (rejoice) חדיין (to them) קריא (& she says) אוארא (& her neighbors) ווי (de them) אמר (was) אוארא (that lost) דאשכחת (man) אין (there shall be) אמר (the angels) דהכנא (to you) דהכנא (say) אמר (of God) אנא (the angels) מלאכוהי (sinner) דאלהא (ore) על (ore) על (ore) חדי (ore) דתאב (who returns home) דתאב (sinner) איר (to them) הוא (to them) הוא (to them) הוא (were) לה (to them) בניא (said) בניא (to him) הוא (were) הוא (there) איר (there) הוא (were) לה (there) בניא (sons) תרין (were) איר (there) הוא (were) לה (there) בניא (sons) תרין (were)
```

Again Jesus said to them, "A certain man had two sons".

Jesus (Yeshua) is missing in all Greek texts.

(to me) ל (give) הב (my father) אבי (younger) אינורא (his son) ל (to him) הב (& said) אבי (wour estate) ל (from) ל (that befalls) ל (the portion) בלגותא (his wealth) ביתן (& he divided) ל (he wealth) ופלג (wour estate) ל (אובה (to them) ל הבון (wour estate) ל

Greek omits the grey shaded words and has "to his father" instead of "to him".

(younger) אונרא (his son) הוב (he) הוב (gathered) בנש (a few) לאלול (days) אונרא (after) בתר (thing) בתר (thing) בתר (thing) בתר (was country) ואזל (his wealth) ואזל (that was coming to him) בתר (thing) בדר (every) בדר (his wealth) קנינה (distant) אונתן (distant) ותמן (distant) בדר (wastefully) בדר (wastefully) ברחאית (wastefully) ברחאית (thing) בתר (to him) הוא (was) לה (thing) בתר (thing) באתר (to him) הוא (to be wanting) במר (to him) בני (thing) בי (the sons) בקר (thing) בני (thing) בני (thing) בי (thing)

ומתרגרג (this belly) הוא (he) לממלא (the migs) מן (that eating) הוא (that eating) הנון (those) הנון (those) הנון (carob pods) הנון (thim) הנון (was) הנון (giving) הנון (thim) אנש (thim) הנון (thim

Greek texts have two readings meaning "to fill": Critical Greek -χορτασθηναι (chortasthaynai) & Majority Greek -γεμισαι (gemisai).

```
(he said) אמר (himself) לות (to) לות (to) אמר (& when) אמר (& when) וכד (my father's) אתא (himself) אית (are) אית (are) אגירא (now) אגירא (how many?) אית (bread) אית (for themselves) להני (who have plenteous) דיתיר (am) אגא (dying) אבר (with my hunger) לכפני (here) אוא (& I) אגא (to him) אוא (& say) אוא (to him) אוא (to him) אוא (to him) אוא (am) אמר (with my father) אוא (to him) אוא (am) אוא (to him) אוא (am) וקדמיך (to Heaven) אבי (I have sinned) השית (my father) אבי
```


The Holy Gospel Preaching of Luke

אונגליון קדישא כרוזותא דלוקא

```
(I should be called) אחקרא (that your son) דברך (am worthy) שוא (from now) מכיל (& not) אלא (ולא
                                                                                                                                              (your hired servants) איך (one) מן (one) אויריך (make me) עבדיני
                                                                                                                                           (his father) לות (to) אבוהי (he came) אתא (& rising) וקם (his father) אויה; (was distant) רחיק (his father) וער (was distant) רחיק (his father) וערום (& while) אבוהי (& he ran) ורהט (& he was moved with compassion) ואתרחם
                                                                                                                                                                               (& he kissed him) ונשקה (his neck) על (on) על (he fell) נפל
                                                                                            (to Heaven) בשמיא (I have sinned) חטית (my father) אבן (his son) ברה (to him) לה (& said) אבא (I am) אבא (worthy) אנא (& not) (& before you) ולא (& before you)
                                                                                                                                                                                                              (I should be called) אתקרא (that your son) דברך
                                                                                                                     (with shoes) באידה (on his hand) ואסאנוהי (on his hand) באידה
                                                                                                                                                              (that is fattened) דפטמא (the ox) תורא (& kill) איתון (& bring) ואיתו (& let us celebrate) ונאכול (& let us eat) ונאכול
                                                              Greek mss. have two different readings meaning "Bring": Majority Greek-energy & Critical Greek-perete.
                                                                                                                                              (& he is alive) הוא (was) הוא (dead) ברי (my son) ברי (because this) הוא
                                                                                                                                                                                                  (& he is found) אשתכ (he was) הוא (& lost) ואשרכו (& lost) ואבידא
                                                                                                                                                                                                                     (to celebrate) למתבסמו (& they began) ושריו
                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         25
                                                                                                                                  (was) הוא (in the field) בקריתא (elder) קשישא (his son) הוא (but) דין (he) הוא (the house) אתא (to) ביתא (to) וקרב (the came near) ביתא (& as) אתא (de came near) וקרב (the came) אתא (de came) וקרב (the came) (the
                                                                                                                                                          (of many) אמע (the sound) קל (the heard) אמרא (of singing) און ומרא
                          "לסניאא" - "of many" was apparently read as "רקד" - "dancing"; Greek mss. have "music and dancing".
                          with one Alep still has the same meaning: אם איז are practically identical. אין with one Alep still has the same meaning. איז איז מייט שוא איז מייט איז מייט שוא איז מייט 
                     smudged Semgat- D. 🐪, if pressed together or smudged (apparently some smudging occurred at the last word in the verse) may
                    appear ¬, & both words end with κ. "The possibility is that the Greek translator skipped "many" and read the first word of the next sentence "Nancing". Another possibility is that the Greek translator skipped "many" and read the first word of the next sentence "Nancing" (and called) & read it as "γρ - "dancing", and then, after translating it as χορων - "dancing", looked back and read it a second time, only correctly the second time as "called".
The second time, only correctly the second time as cannot be second time.

I would be second time as cannot be second time as cannot be second time as cannot be second time.

I would be second time as cannot be second time as cannot be second time as cannot be second time.

I would be second time as cannot be second time as cannot be second time.

I would be second ti
                                                                                                                                                                                                                                                                     "(& he called) אראי (אראי)
                                                                                                                                                                                                                                                                  "X477" (dancing)
                                                                                       (this) אונא (what is?) מנו (what is?) מנו (the boys) מליא (oft) שליא (one) מנו (& he called) וקרא
                                                                                                                                                                              (has come) אתא (your brother) לה (to him) לה (he said) אמר
                                                                                                                                               (that was fattened) הורא (the ox) תורא (your father) וקטל (& killed) וקטל (he received him) הלים (because when) דכד (because when) הלים
                                                                                                                                                 (to enter) למעל (he) גבא (did want) צבא (& not) למעל (& he was angry) ורגז (לא (to enter) אולא (א הוא
                                                                                                                                                                     (with him) מנה (pleading) בעא (his father) מנה (went out) ונפק
                                                                   (years) שנין (as many) אמר (behold) הא (to his father) לאבוהי (said) אמר (but) דין (he) הו (heve I transgressed) אנא (ever) אנא (worked) עברותא (servitude) עברותא (for you) אנא (worked) אנא (to me) עברותא (you gave) אנא (a goat) אני (ever) מתום (for you) לי (your command) פוקדנך (with) עם (with) עם (that I may celebrate) דאתבסם
                                                                                        (with) עם (your money) קנינך (he had wasted) ברח (when) כד (your son) קנינך (but) דין (this) להנא (fattened) ברך (the ox) הורא (you slew) לכונהא (wou slew) ובכת (when) לביתא (whores) וצרא (whores) לביתא (whores) לביתא (whores) לביתא (with) ביתא (whores) לביתא (with) ברך (when) ברך (wh
```

(said) אנת (to him) לה (to him) אבוהי (said) ברי (my son) אנת (to him) לה

The Holy Gospel Preaching of Luke

אונגליון קדישא כרוזותא דלוקא

```
(is) הו (yours) אנת (are) אנת (with me) בילי (with me) דילי (with me) אנת
                                                          (& to rejoice) דין (to celebrate) הוא (it was) הוא (right) ולא (but) הוא (to celebrate) למבסם (& he is alive) אחוך (was) הוא (dead) מיתא (your brother) אחוך (for this) הוא (but) הוא (to celebrate)
                                                                                                          (& he is found) ואשתכח (he was) הוא (& lost) ואבידא (אבידא
                                                                                                                                                                      Chapter 16
                                                                  (a man) גברא (his disciples) מתלא (a parable) לות (a man) גברא (to) תלמידוהי
                                    (certain) אית (was) אות (was) אות (was) אות (crich) אות (rich) לתירא (was) לה (there) אית (certain) לתירא
                                                                             (with accusing him) קרצוהי (& they were consumed) ואתאכלו
                                                                                                              (he was squandering) מפרח (that his wealth) דקנינה
                                                                    (to him) לה (k said) ואמר (his lord) מרה (& summoned him) וקריהי (about you) מנו (about you) הנא (have heard) אנא (this) הנא (what is?) מנו (cf your stewardship) הושבנא (an inventory) הושבנא (to me) הרבת ביתותך (from now) מכיל (give) הב (from now) גור (you) מכיל (for me) אנת (be) אות (steward) הביתא (cf your steward) החהוא (be) התהוא (steward) הביתא (steward) המכיל (prink) התהוא (steward) המכיל (prink) התהוא (steward) המכיל (prink) המכיל (steward) המכיל (st
                                                          (shall I do) אעבר (what?) מנא (to himself) בנפשה (steward) אכר (that) הו (said) אמר (the stewardship) שקל (from me) אמר (it) מני (has taken) שקל (for my lord) דמרי (אוני (דמרי ביתותא האוני) איני (דמרי ביתותא האוני) איני (אוני (דמרי ביתותא האוני) איני (דמרי ביתותא האוני) איני (אוני (דמרי ביתותא האוני) איני (דמרי ביתותא האוני) אוני (דמרי ביתותא האוני) איני (דמרי ביתותא האוני) איני (דמרי ביתותא האוני) איני (דמרי ביתותא האוני) אוני (דמרי ביתותא
                                                    (I am) אנא (ashamed) בהת (to dig) אנא (I) ולמחדר (to dig) לא (to dig) אנא (tamed) אנא (to dig) אנא (משכח
                                                           (I am put out) דנפקת (that when) דמא (what?) אעבד (what?) דידעת (I know) ידעת
                                    מן (from) בבתיהון (the stewardship) נקבלונני (the stewardship) בבתיהון (from) מן
                                                                  (his lord) היבא (owed) חיבא (who) מן (one) חד (each) הורה (& he called) וקרא
                                        (to my lord) למרי (you) אנת (owe) חיב (how much?) כמא (to the first) למרי (& he said) ואמר (to my lord)
                                                     (he said) אמר (of oil) משחא (baths *) מתרין (a hundred) אמר (to him) לה (he said) אמר
                     (take) סב (take) כתבך (your book) ותב (take) כתוב (to him) מתרין (& sit) מתרין (מתרין (take) סב (to him) לה
 * A "Bath" was a Hebrew liquid measure of about 10 gallons. The Aramaic word is מתריץ, from מתריא "Metraya". The
 Greek texts in this verse have Batous, from "Batos", which is of Hebrew origin – "Bath". The Peshitta O.T. sometimes translates the Hebrew "Bath" with "Metraya". It is interesting that The LXX has no occurrences of the Greek form Batos - "Batos", nor does it occur anywhere in Greek literature or elsewhere in The Greek NT. The only other place it occurs is in
 Josephus' Antiquities where he, translating his original Aramaic text into Greek, explains what a "Bath" measure is. All
 Greek texts have "Batos" just once in this verse (& in the NT), whereas The Peshitta has the equivalent "Metraya" twice here. It is more likely the Greek was translated from the Aramaic than vice versa; it is not very likely, generally, that a translator will
 add words not in the original, especially when the text is the Bible; it is more likely that he or she will omit a word,
 inadvertently. Since the translator knew this word was of Hebrew origin, he probably simply gave the Hebrew term in Greek
form- "Batos", rather than translate the Aramaic word "Metraya" (which would be "metron" in Greek).
                             (to my lord) למרי (you) אנת (owe) היב (what?) אנא (to another) למרי (to him) לאחרנא (to him) לאחרנא (of wheat) אנאר (cors *) מנא (to him) מאא (to him) מאא (to him) כורין (cors *) חטא (write) (write) ותב (your book) כתבך (take) כתבך (take) מנא (cors) (ערין (cors +) מנא (write) (א מנא (to him) מנא (take) למרין (take) מנא (take) אנאר (to him) מנא (take) אנאר (to him) מנא (to him) מנא (to him) מנא (to him) מנא (to him) אנאר (to him) מנא (to him) אנאר (to him) אנ
 * A "Cor" is another Hebrew term (Aramaic has "Korine" from the singular form "Kore"). Greek texts have "Korous", which
 is from the Hebrew "Cor". A Cor was equivalent to ten "Baths" in volume, or about 100 gallons. Thayers' Greek-English
 Lexicon lists both "Koros" and "Batos" as Hebrew in origin. The OT Greek LXX translates the Hebrew word "Cor" with the
 Greek form "Koros" twice and three times it is translated from the Hebrew "homer", which was about the same size as a
  "Cor". Korous (from Koros) is found only once in The Greek NT, like "Batos". The Aramaic word כורין "Korine" occurs
 twice in this verse, as does מתרין -"Metraya" in verse six.
                                                           (who had done evil) דעולא (the steward) לרביתא (our Lord) מרן (& praised) ושבח
                                                            (he had acted) עבר (because wisely) דחכימאית (are) דחכימאית (this) הנא (of world) דעלמא (for) הנא (the children) בנוהי
                                             מו (the children) בנוֹהי (the children) בנוֹהי (than) בנוֹהי (this) הדא (in their generation) בשרבתהון
                                                                                                    (to you) אנא (am) אנא (saying) אנא (also) אנא (also) אנא
                                                                                                        (friends) רחמא (for yourselves) לכון (make) דעברו
                                                                                                        מן (from) ממונא (Money) הנא (from) דעולא (from) מן
                                                                 (that whenever) דנמר (that whenever) בקבלונכון (that whenever) דמא
```


The Holy Gospel Preaching of Luke

אונגליון קדישא כרוזותא דלוקא

(eternal) דלעלם (into their dwellings) במטליהון

"Mamone" (Mammon) occurs three times in this passage and only one other time in the NT (Matthew 6:24). In every place, the Greek has the Aramaic word μαμωνα ("mammona") in Greek letters, which shows an Aramaic original behind the Greek text. The LXX Greek never uses this word anywhere in the Old Testament, nor is it found anywhere in Greek literature, according to Thayer's Greek Lexicon. Grey shaded words are not found in most or any Greek mss. The Majority Greek text has "When you fail" instead of "When it has been spent". The Critical Greek (P⁷⁵, B, K, D, O,) plus all Syriac versions, agree with The Peshitta. Two late Greek mss. have "their dwellings" whereas all others lack "their". No Greek ms. has all The Peshitta readings in this verse We see in the Greek Gospel of Luke (even in chapters 15 & 16) that the currency, standards of measure and language of the Israeli people of the 1st century were not Greek, but Hebrew & Aramaic, and that the Greek version is a translation, often transliterating Aramaic and Hebrew terms. The Jewish people had repudiated Greek culture altogether, as Josephus also testified. It is ludicrous to assume the original Gospels, all of which would have been first circulated among the first Christians who lived in Judea, were written in Greek! They would not have been able to read them and it would have been an insult to their conscience to learn Greek.

```
(is (aithful) הבקליל (is faithful) מון (with much) מון (does evil) מון (mot (also) מון (with much) מון (with much) מון (with much) מון (with much) מון (with the wealth) בקלים (whoever) מון (if) הכיל (atithful) (מון (mot) מון (whoever) מון (whoever) מון (whoever) מון (whoever) מון (whoever) מון (with the wealth) בדלא (is pour) מון (whoever) מון (wh
```

RTITIN — "Atwatha" may refer to a "letter, sign or character". All of these are symbols, so I chose that to translate this word. In Matthew 5:18, The Peshitta records our Lord as saying "not one Yodh or one Taag will pass from the Law, till everything will come to pass". A "Yodh" is the smallest letter; a "Taag" is a crownlet symbol used by the Scribes in their Massorah to designate certain letters of certain significant words, their usages and number of occurrences in the scriptures. It was an apparent reference to the Massoretic scribal tradition of precision in copying scripture going back to the first century and before, which accounts for the extreme accuracy and uniformity among manuscripts of The Hebrew Bible. "Atwatha" would include letters and signs, essentially restating Matthew 5:18. The Greek NT has the word Kepaian ("a little horn, point"); the same is used in Matthew 5:18, and confirms the Aramaic sense of "Taag" or "Symbol". Our Lord held a very high view of The Hebrew Bible. It was for Him Divinely inspired, letter by letter, and preserved also letter by letter. It would be easier to destroy Heaven and earth than to destroy one letter from The Law (The Law sometimes refers to the entire Hebrew Bible-See John 10:34, 15:25). It is safe to say that our Lord Yeshua held to the infallibility of scripture and understood that to include the idea that even in His time, 1500 years after Moses received the Law on Mt Sinai, every letter of the original text had been Divinely

The Holy Gospel Preaching of Luke

אונגליון קדישא כרוזותא דלוקא

preserved and would be preserved until the end of time and beyond into eternity. He saw the Word of God as more sacred than all creation, and completely unshakeable. We can place all confidence in it; We have **His Word** on it.

Notwithstanding, He seems to indicate a change in dispensation from "The Law & Prophets" to "The Kingdom of God" in verses 16 - 18. This does not mean He "came to destroy the Law or The Prophets", but "to fulfill them" (Matthew 5:17). It does mean that "Heaven & earth would pass away" and all things would become new in a new creation. The primary instruments in effecting that great transformation would be a cross and a tomb: a cross upon which would hang and die The Creator of heaven and earth, and The Life thereof; a tomb, in which He Who suffered and died on that cross would be buried and rise again the third day. Paul The Apostle explains this all later in his great epistles. They were to be universal and eternal events, starting at the Top of all things with The Godhead and including all creation in its activities, thus transforming all things in a complete redemption.

To verify that He moved from "Law & Prophets" to a new order, He lays down a new law, unwritten in The Law of Moses. That law follows in verse 18:

```
(another) אחרתא (& takes) נוסב (his wife) אנתתה (divorces) אחרתא (whoever) מן (everyone) מן (commits adultery) מן (commits adultery) נאר (commits adultery) שביקתא (her that is divorced) שביקתא
```

Verse 18 establishes **Yeshua Meshikha** as the Lawgiver – One far greater than Moses. He lays down His law in the Gospels, and especially in His Sermons on the Mount and on the Plain, as recorded in Matthew 5-7 and in Luke 6.

```
(was) אית (there) אית (rich) עתירא (certain) אין (but) דין (a man) גברא (גברא
                                                                                                                (& purple) וארגונא (fine white linen) בוצא (he) הוא (& wore) ולבשׁ
                                                                                              (luxuriously) הוא (he) הוא (celebrated) מתבסמין (& every day) הוא (celebrated) וכליום
                                     (Lazar) אית (whose name) דשמה (was) אית (there) אית (certain) לעזר (& a poor man) ומסכנא (rich man) הוא (of that) הוא (the gate) תרעה (at) תרעה (& lay) אהוא (with abscesses) בשוחנא (being stricken) ממחי (while) בשוחנא
                                                                                                                                                                                                                                                                                                   21.
               (from) מן (his belly) כרסה (to fill) דנמלא (he) הוא (longed) הוא (מתיאב (longed) הוא (איר) (איר) (וותיא (the table) דונמלין (the from) מן (from) מן (from) בתורה (the table) דהו (the fragments) עתירא (his abscesses) אלא (licking) אלא (dogs) ארץ (dogs) ארץ (dogs) ארץ (dogs) ארץ (but) ארץ (but) ארץ (dogs) ארץ
                                                  (poor man) מסכנא (that) הו (died) ומית (but) דין (he) הוא (of Abraham) הוא (to the bosom) לעובה (angels) מלאכא (& brought him) ואובלוהי
                                                                 (& he was buried) מית (died) מית (rich man) עתירא (but) דין (that) הו (also) אף
                           (from) מן (his eyes) עינוהי (he lifted) ארים (in Sheol) בשיול (he suffered) מן (& as) וכד (& as) משתנק (his bosom) בשיול (Abraham) בשיול (& he saw) וחוא (far away) לאברהם
                       (my father) אבן (& he said) ואמר (loud) ואמר (in a voice) בקלא (& he called) וקרא (Lazar) וקרא (we send) בקלא (have pity) בקלא (Abraham) אברהם (Abraham) אברהם (for me) אברהם (in water) עלי (of his finger) אברהם (to dip) בעבר (to dip) במיא (to dip) במיא (to dip) בשלהביתא (this) הדא (in flame) הדא (I am) אנא (suffering) משתנק (for behold) הדא (my tongue) לשני (my tongue) הדא (this) אנא (this) משתנק (this) אנא (this) בשלהביתא (this) אנא (this) בשלהביתא (this) אנא (this) בשלהביתא (this) אנא (this) בשלהביתא (this) אנא (this) א
                                                                                                                                                                                                 All Greek mss. lack "in a loud voice".
                                                                                    (remember) אתדכר (my son) ברי (Abraham) אברהם (to him) לה (said) אמר
                                                                                                (in your life) בחייך (your good things) בחייך (that you received) דקבלת
(he is comforted) מתתנים (behold) והשא (hour & now) והשא (his evil things) הרכא (Lazar) ולעזר (Lazar) בישתה
                                                                                                                                                                                                      (are suffering) משתנק (& you) ואנת
                                                  (stands) סימא (great) (בתא רבתא (all) הותא (dll) כלהין (these things) (k with) ועם (from here) ולכון (k wou) האילין (that those) האילין (k wou) ולכון (between) בינין (shall not be able) (not) א לא (to you) לותכון (pass over) העברון (to us) דמן (k whoever) המן (k neither) ואפלא (k neither) המן (k whoever) המן (k neither)
                                                (my father) אב' (of you) מנך (beg) אנא (beg) אמר (therefore) מדין (to him) לה (he said) אמר (of my father) אבי (to the house) לבית (to send him) דתשרריוהי
                  (to testify to) אית (are) אית (to me) אית (are) אית (fore) אית (five) אית (five) אית (this) ארן (to place) ארן (should come) הרא (they) הרא (so that not) ארן (they) ארן (they
```


The Holy Gospel Preaching of Luke

אונגליון קדישא כרוזותא דלוקא

```
(to them) אמר (there is) אית (Abraham) אמר (to him) אברהם (to them) אית (to him) אמר (to him) אברהם מושא (to him) אנון (Moses) אית (Moses) מושא (Moses) ונביא (to him) לא (to him) אמר (but) אמר (to him) אמר (to them) אמר (will go) אמר (the dead) מון (from) מון (to them) אמר (to him) אמר (they will be converted) אמר (they will be converted) אברהם (to him) אברהם (to him) אברהם (Moses) אמר (to him) אברהם (to him) אברהם (to him) און (time) און (to him) אברהם (to him) און (they would believe) מון (they would believe) מון (they would believe) מון (they would believe) מון (they would believe) אברהם (should arise)
```

The Greek texts have "They will not be persuaded"; No Greek text has "They would not believe him", as The Peshitta does.

```
Chapter 17
                             (of a donkey) הוא (a millstone) אלו (if רחיא (for him) לה (it were) הוא (better) הוא (better) לה
                                     (into the sea) בימא (& he were cast) ושרא (on his neck) בצורה (were hung) מליא (were hung) בצורה
                                (little ones) זעורא (these) או (one) הלין (one) לחד (that he stumble) או (than) דנכשל
                                   (your brother) אחוך (should sin אורה (if) אוך (your souls) בנפשכון (guard) אזרהרו
                                                  (him) בה (forgive) בה (he repents) תאב (he repents) שבוק (him) לה (rebuke) כאי
                              (against you) בן (he sins) נסכל (in a day) ביומא (times) זבנין (seven) אבע (& if) ואן (to you) זבנין (returns) נחפנא (in the day) ביומא (times) זבנין (& seven) ושבע (& seven) אנא (him) אה (forgive) אבוק (against you) לה (& says) דתאב (& says) דתאב (& says) אנא (אוא (times) אנא (אוא (times) ונאמר (& says) דתאב (& says) אנא (אוא (times) אנא 
   (faith) למרן (to us) ל (increase) אוסף (to our Lord) למרן (the apostles) שליחא (& said) אוסף (& said) ואמרו
(faith) אמר (to you) לכון (were) אות (there) אן (if) (to them) להון (He said) אמר (you may) איך (say) אמר (of mustard seed) אורדלא (a grain) פרדתא (like) איך (like) הנא (this) און דאתעקר (this) לתותא (to sycamore tree) לתותא (you) הנא (you) הנא (you) הוא הוא (wou) הוא הוא (wou) הוא הוא (wou) הוא הוא (wou) הוא הוא (wou)
                    (would say) אמר (the field) און (from) מן (he would come) אמר (& if) אמר (& if) ואן און (& if) און און אינארא
                                                              (recline for supper) אסתמך (go on) עבר (at once) מחרא (to him) לה
                               (whatever) מהם (for me) לי (prepare) מים (to him) לי (he says) אלא (but) אלא (serve me) אלא (your apron) חציך (& put on) (I may eat) (I may eat) עדמא (I shall have eaten) אלעס (until) אלעס (will drink) ואשתא (will eat) אות (you) אנת (also) אך (& after this) ובתרכן (בתרכן (also) אות (also) אות (will eat) אין אין אות (שוא און בתרכן אות שתא (will eat) אום (אות (שוא און בתרכן (שוא און בתרכן (שוא און בתרכן (שוא און בתרכן (שוא און שוא און שוא און (שוא און שוא (שוא און שוא און און שוא און איי און שוא און איי או
 (did) דעבר (servant) עברא (because that) דהו (acceptable) מקבל (his goodness) דהו (is?) למא (is?) טיבותה (think) אנא (think) אנא (to him) לא (that was commanded) דאתפקד (the thing) מדם
            (you have done) דעבדתון (whenever) אל (you) אנתון (also) אל (thus) דעבדתון (Say you) אלין (that were commanded) דפקידן (those things) אילין (all) אילין (because that) דפרילא (unprofitable) בטילא (we are) הנן (servants) דעבדא
                                             (we have done) למעבר (to do) למעבר (we were) הוין (which obligated) דחיבין
                                                                                                                                                                                               11
                              (to Jerusalem) לאורשלם (Yeshua) ישוע (went) אזל (that as) דכר (& it was) והוא (to Galila) דכר (Samaritans) שמריא (among) בית (passed through) עבר
```


The Holy Gospel Preaching of Luke

אונגליון קדישא כרוזותא דלוקא

```
(certain) אדת (a village) לקריתא (to enter) למעל (He approached) קריב (& when) וכד (far off) ארעוהי (from) עסרא (tepers) ארעוהי (men) אנשין (tem) אנשין (tem) ארעוהי (met Him) ארעוהי
                                                                                                        (& they were saying) ואמרין (their voices) אלהון (& they lifted up) וארימו
                                                                                                                          (on us) ישוע (have mercy) אתרחם (Yeshua) עלין (our Rabbi) רבן
                                                         See notes at Luke 5:5 on [] - "Rabban" & the Greek reading επιστατα- "epistata" – "Master".
                                                                                                                 (to them) להון (He said), אנוך (them) אנון (He saw) להון (& when) וכד
                                                                                                                              (to the priests) לכהנא (yourselves) נפשכון (show) דלו (go) הוו (they were purified) אתרכיו (they were going) אולין (& as) אולין
                                                                                 (that he was purified) אתרכי (he saw) אוא (when) כד (of them) הוא (but) דין (one) דין (one) מנהון
                                                                                            (praising) לה (loud) משבח (with a voice) הפך (to Him) לה (he returned) ובקלא (foe was) רמא (he returned) הוא (he was) הוא (he was)
                                                          (of Yeshua) על (the feet) רגלוהי (before) קדם (his face) על (on) על (he fell) רגלוהי (he was) אפוהי (a Samaritan) מורא (this) מורא (to Him) אם (to Him) הוא (as just this) מורא (as just this) והוא (before) מורא (to Him) אפוריא (this) מורא (this) מורא (this) אונא (this) 
                                            (there) אוֹ (not?) לא (& He said) שנא (but) דין (answered) דין (answered) איכא (the nine) איכא (where?) הרין (were) הלין (those) דאתרכיו (those) איכא (were) הרין (ten) הלין (were) דאתרכיו
                                                        (they neglected) לאלהא (glory) תשבוחתא (give) נתלון (to come) דנאתון (they neglected) למא (have?) למא (foreign) הנא (that is) הנא (who from) דמן (this one) אלא (except) הנא (except)
                                                                        (has saved you) אחיתך (your faith) זל (go) הימנותך (to him) לה (to him) לה (the said) אחיתך אחיתך אחיתך אמר
                                                                                                                                                                                                                                                                    20
                                                              (Pharisees) מון (some) כובר (asked him) אאלוהי (& when) אמתי (& when) אתיא (de answered) אתיא (of God) אמתי (the Kingdom) אתיא (is coming) אתיא (when?) אמתי (of God) אתיא (the Kingdom) אתיא (to them) אתיא (the Kingdom) אתיא (the Kingdom) אינו (the Kingdom) אתיא (the Kingdom) אינו (the Kingdom) אתיא (the Kingdom) אווא (the Kingdom) אתיא (the Kingdom) אווא (the Kingdom) אווא (the Kingdom) אתיא (the Kingdom) אווא (the Kingdom) (the Kingdom) אווא (the Kingdom) (the Ki
                                                                                                                                                                                                     (with what is observed) בנטורתא
                                                                                                                              (it is) הרכא (here) אמרין (do they say) הא (neither) ולא (neither) אמרין
                                                                                                                                                                     (it is) הי (to,there) תמן (behold) הי (it is) הי
                                                  (some of you *) מלכותה (the Kingdom) דארהא (behold) לנו (for) מוכון (for) מלכותה (the Kingdom) דיר (behold) לנו
* "The kingdom of God is within some of you", makes good sense theologically and grammatically in the Aramaic. Only The
Peshitta has this reading, however. מנכון has this meaning in several other places in The Peshitta NT and the word (used
in the compound word מנברן) has the partitive sense ("some", "some of you", "some of them") in many places in The
<u>Peshitta OT</u> as well as in <u>The Peshitta NT</u>. 1 Cor. 10:7-10 has four examples of this sense of the word ("some of them"). Luke
11:49 and Rev. 2:10 also use מנכון in the partitive sense ("some of you").
                                                                                             (the days) יומתא (shall come) גאתון (to His disciples) לתלמידוהי (& He said) ואמר
                                                                                              (the days) יומתא (of ) הד (one) הו (to,see) למחוא (when you shall long) ומתא (you shall see) הדרתרגרגון (of Man) דאנשא (of The Son) האנשא (you shall see) האנשא (of Man) ולא
                                                                                                 (He is) הרכא (behold) הוא (to you) לכון (they will say) הרכא (& if) ואן (go) אוא (do not) או (He is) הוא (defe) תאולון (do not) או (they will say) הוא (do not) או הוא (behold) הוא (do not) הוא (do 
                                                                                         (the sky) שמיא (from) מן (flashes) ברק (lightning) דברקא (for) גיר (Just as) איכנא (shall be) הוא (thus) הכנא (is lit up) מנהר (the sky) שמיא (under) הוא (\& all וכלה (& all be) הוא
                                                                                                                                                               (in His day) ברה (of Man) אנשא (The Son) ברה (The Son)
                                                                                                                                                                                                                                                                    25
                                                                                        (many things) כניאתא (to suffer) דון (He) הו (is going) עתיד (but) דין (first) לוקדם (first) דין
                                                                                                                      (this) הרא (generation) שרבתא (by) מן (& He shall be rejected) ונסתלא
                                                                                     (of Noah) דנוח (in the days) ביומתה (it was) איכנא (& as) איכנא (of Man) איכנא (of The Son) דברה (in the days) ביומתה (shall it be) הכנא (thus) בהוא (thus) ביומתה
                                                                                                                                                                                                                                                                    27
                                                                (wives) נשא (& taking) ונסבין (& drinking) הוו (they were) הוו (for eating) ונסבין (Noah) נוח (that entered) דהבין (the day) ליומא (to men) ערמא (to men) ערמא (giving) ליומא (person) אנש (every) אנש (the flood) אנש (the ark) לכוילא (the ark) ואתא (the ark) שופנא (the flood) מופנא (מופנא (the ark) אינש (שופנא (the ark) אנש (שופנא (שופנא לכוילא (שופנא (שופנא
```


The Holy Gospel Preaching of Luke

אונגליון קדישא כרוזותא דלוקא

```
28
          (of Lot) דלום (in the days) ביומתה (it was) הוב (again) תוב (& just as) איכנא (& selling) הוב (buying) ושתין (they were) הוו (when eating) דאכלין
                                      (& building) ובנין (they were) הוו (& planting) ונצבין
      (Sodom) ביומא (from) מן (Lot) לום (that went out) דין (but) דין (in the day) ביומא (the sky) מריא (from) בריתא (bec' (from) מריא (Jehovah) בריתא (caused to rain) מריא (the sky) מובר (from) מריא (the sky) לכלהון (dedestroyed) ואובר (dedestroyed) מובר (all of them)
(of Man) אנשא (The Son) ברה (when is revealed) דמתנלא (in the day) ביומא (shall it be) הכנא (thus) נהוא
(in the house) בביתא (\& his stuff) הו (is) הו (on the roof) בהו (whoever) מן (day) מן (in that) בהו
                  לא (to take) דנשקול (let him come down) לא (not) לא (totake) דנשקול (let him come down) ומן (not) לא (back) בבחקלא (let him turn) לא (not) לא (is) הו (in the field) לבסתרה
                                     (of Lot) לאנתתה (the wife) לאנתתה (remember) דלום
                                                                         33
                  (shall lose it) בברא (his life) נפשה (to save) דנחא (chooses) דצבא (whoever) מן
                            (shall find it) נחיה (his life) נפשה (will lose) דנובר (& whoever) ומן
                                                                         34
                 (night) אמר (in that) רבהו (to you) לכון (say) אמר (say) אמר (bed) (in one) בחדא (shall be) נהוון (two) נהוון (shall be left) נשתבק (when the other) מרבר (shall be taken captive) ואחרנא (one) הד
                                   (grinding meal) מחנן (shall be) נהוין (two women) מחנן
                              (shall be led away captive) תתדבר (one) אכחדא (together) אכחדא (shall be left) תשתבק (& the other) ואחרתא
                                               Codex ℜ (4<sup>th</sup> Cent. Greek) omits verse 35.
                                                                         36
                                           (in a field) בחקלא (shall be) תרין (two) תרין
                   (shall taken captive) נתרבר (shall taken captive) ואחרנא (one) והדר
```

Most Greek mss. lack v. 36; Only Codex D and about 40 late miniscules and lectionaries contain it. The Latin Vulgate contains it in verse 35. 40 mss.is only about 1% of all Greek mss.

(our Lord) אמרין (to where?) לאיכא (to Him) לה (& they were saying) אמרין (& they answered) לה (the bodies) אמר (to them) איכא (to them) אמר (the eagles) איכא (the eagles) נתכנשון (there) נתכנשון (there) נתכנשון (there)

Chapter 18

```
אמר (them) אמר (the told) אמר (to them) אמר (they should grow weary) מולא (they should grow weary) אות (also) אות (they should grow weary) אות (they should grow weary) אות (they should pray) אות (they should pray) אות (they should grow weary) אות (they should pray) אות (they should pray) אות (they should pray) אות (there) אות (there) אות (there) אות (there) אות (there) אות (they should grow weary) אות (there) אות (there) אות (they should grow weary) אות (they should grow) אות
```


The Holy Gospel Preaching of Luke

אונגליון קדישא כרוזותא דלוקא

```
(evil) אמר (the judge) דעולא (what) אמר (hear) שמעו (our Lord) דעולא (& said) אמר (what) אמר (what) מוא (what) אמעו
                                                                                                         (vindication) אלהא (shall perform) נעבד (all the more) יתיראית (not?) אלהא (but) דין (God) אלהא (& by night) דין (by day) באיממא (to Him) לגבוהי (who cry) דקרין (for His elect) כמגר (concerning them) עליהון (# delays) רוחה (מגר (# delays) רוחה (מגר (# delays) עליהון
                                                                               (quickly) בעגל (their vindication) תבעתהון (that He shall perform) בעגל (to you) אמר (of Man) אמר (The Son) ברה (shall come) נאתא (however) ברם (the earth) על (on) ארעא (faith) הימנותא (then) כ' (& will He find?) ונשכח (the earth) אונשכח (the earth) אונשכח (then) ביר (then) אונשכח (the earth) אונשכח (then) ביר (then) אונשכח (then) בענל (the earth) אונשכח (then) בענל (the earth) אונשכח (the
                                                                                                     (those) אילין (men) אנשא (against) לוקבל (this) הגא (parable) מתלא (He) אילין (& told) ואמר (cighteous) הוא (that they were) האיתיהון (themselves) ודיקא (who trusted) דתכילין (everyone) על (for) (& they held contempt) ובסין (בסין
                                                                                                                                                               (to pray) למצליו (to the temple) להיכלא (went up) סלקו (men) למצליו (two) תרין (a tax collector) מכסא (& the other) ואחרנא (a Pharisee) פרישא
                                                                                                                     (by himself) לנפשה (alone) בינוהי (was) הוא (standing) קאם (Pharisee) לנפשה (& the) והו (You) אוה (thank) איד (God) הוא (was) איד (praying) מצלא (& these things) והלין (& these things) הוא (men) איד (other) שרכא (like) היית (I am) היית (that not) איד (& adulterers) וגירא (adulterers) ועלובא (extortioners) ועלובא (tax collector) מכסא (this) מכסא (like) איד (like) איד (like) היינורא (אוט) מכסא (שובא (אוט) היינורא (שובא 
                                                                                                                                                                                    (in a week) אלא (twice) תרין (I) אנא (fast) אנא (but) אלא (I) אנא (that possess) ומעסר (thing) מדם (every) מדם (& tithe) אנא (\& tithe) ומעסר
                                                                                             (a distance) אות (from) מן (was) הוא (standing) אות (tax collector) מכסא (but) דין (that) הוא (to Heaven) אות (lift) עינוהי (his eyes) אין (not) אין (even) אות (would) אבא (would) אבא (his chest) הוא (we was) אות (smiting) הוא (but) שרך (but) אלהא (a sinner) לחטיא (have pity on me) הוגיני (God) אלהא (& he said) ואמר
                                                                         (to his house) אנא (justified) מזרק (this one) הנא (that went down) דנחת (to you) לביתה (say) אמר (צמר (Pharisee) אנא (that) מן (than) מן (more so) מן (more so) מן (shall be humbled) נתמכך (who exalts) דנרים (thimself) נפשה (who exalts) נתמכך (man) אנש (every) אנש (shall be exalted) נתתרים (himself) נפשה (who humbles) דנמך (& everyone) וכל
                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                15
                                                                                                                                               (infants) אך (also) אף (but) לה (they) הוו (brought) קרבו (them) הוו (them) לה (them) דנקרוב (them) להון (that He might touch) דנקרוב (them) אנון (them) תלמידוהי (this disciples) וכאו (& saw) והון (& saw) והון
                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  16
                                                                                                  (to them) דין (but) ישוע (but) קרא (called) אנון (them) ואמר (but) להון (Himself) הו (refuse) טליא (the children) אתין (come) לותי (the children) טליא (the children) אתין (these) לותי (who like) דאיך (for) הלין (because of those) אנון (them) הלין (them) הו (of Heaven) האנון (the Kingdom) הו (theirs) הו (theirs) אנון (are) אנון (are) הילהון (the Kingdom) הו ליטוא (שווע האון (the Kingdom) הו הוא (theirs) הו (theirs) אנון (the Kingdom) הו הוא (theirs) הו (theirs) אנון (the Kingdom) הו (theirs) הו (theirs) אנון (theirs) הו (theirs)
                                                                But Jesus Himself called them and He said to them, "Let the children come to Me and do not refuse them,
for to those who are like these belongs the Kingdom of God".
                                                                           (to Him) לה (& he said) אלה (was a noble) מן (who) מן (one) חדר (& asked Him) ואמר (eternal) מלפנא (good) מנא (what?) מגא (good) מנא (Teacher) מלפנא (מלפנא אטבר (bife) מנא (what?) אעבר (what?) אינבר (מלפנא (אובר) מלפנא (אובר) מלפנא (שובר) מלפנא (שובר)
                                                                                                            (good) אמר (you) אנת (you) אנת (why?) מנא (Yeshua) שוע (to him) אמר (said) אמר (God) אמר (the one) אל (only) אן (except) אלא (one good) אלה (there is not) לית
                                                                                                                           (you shall murder) לא (not) לא (you) אנת (know) ידע (the commandments) פוקדנא (you shall steal) ולא (you shall commit adultery) ולא (wou shall steal) ולא (of falsehood) תנוב (a testimony) סהדותא (you shall testify) תסהד (& not) ולא (wou shall testify) תסהד (wou shall testify)
```


The Holy Gospel Preaching of Luke

אונגליון קדישא כרוזותא דלוקא

(& your mother) ולאמך (your father) יקר (honor) לאבוך

```
The Greek texts have different word order: "You shall not commit adultery, you shall not murder,...."

The Latin Vulgate agrees with The Peshitta: "You shall not murder, you shall not commit adultery...."

21

(these) אנין (I have kept) אנין (all) בשרת (these things) אנין (to Him) אנין (he said) אנין (from) שמע (my childhood) אנין (from) שמע (when) דין (but) דין (beard) אמר (when) אמר (to him) אמר (thing) דין (beard) אנין (to you) דין (beard) אנין (one thing) אנין (to you) דין (to you) דין (to you) דין (that is) דאיר (in Heaven) און בשמיא (treasure) אין (to you) דין (when) און (the shall be) און דין (the shall be) און (the was) און (frich) שמע (when) דין (the shall be) און (wery) שנין (the was) און (frich) אמר (the was) און (the shall be) אירן (the shall be) אירן (the was) דין (to you) למלכותר (wealth) אירן (to them) דאירון (who have) דין (for those) לולכותר (to you) דין (to enter) דין (to you) דין (the Kingdom) דין (to enter) דין (to you) (
```

The Critical Greek lacks "that it grieved him". All other Greek and Latin texts have it.

(of a needle) דמחטא (that into the eye) דבחרורא (for a camel) לנמלא (it is) הי (easier) דלילא (of God) או (to the Kingdom) למלכותה (a rich man) עתירא (than) או (to enter) נעול

It is easier for a camel to enter into the eye of a needle than for a rich man the kingdom of God.

I have read and rejected the translation, "It is easier for a rope...", for these reasons: "Rope" is an obscure sense for "Gamla"; "Great beam that supports rafters" is a more common sense than "a rope", yet that is not chosen as an alternative reading with any merit. "Camel driver" or "Giraffe" are also possible, but no one chooses either of them as the meaning. The verb נעול "nawal" is active in all translations "to enter", yet what rope can actively "enter" or do anything? If "a rope" were the meaning, the verb would be the Aphel form (causative sense "to bring") and would apply also to the rich man, since one verb serves for both objects. If "a rope" were the sense, the sentence would most likely read: "It is easier to insert a rope into the eye of a needle than a rich man into the kingdom of God." The problem is that we must picture both the rope and the rich man as objects rather than subjects. The real subject or subjects in that scenario is unnamed and unknown and is seen as pushing a rope and then a man through a very small opening. The idea of needing someone to push a man into the kingdom of God is unnatural and ridiculous. Either he fits and can make it on his own or he does not belong there. A camel can move under its own power, yet it cannot fit itself into the eye of a needle. A camel and a rich man are both living active agents capable of initiating and performing action. A rope is inanimate and cannot "enter" anything. The fact of the unnamed subjects is the real problem in the "rope" scenario. A camel driver may be seen as pushing his camel to try squeezing him through the eye of a needle; Who is the subject pushing the rich man into the Kingdom of God? Surely if it were God, there would be no problem, but there is obviously quite a big problem, so who is it trying this unlikely and silly feat? No one was pushing the rich nobleman who came to Jesus; He asked of his own initiative and was told what he must do, and he decided it was asking too Imuch. Our Lord used the same verb in the previous verse- "to enter" the kingdom; Did he mean, "to be pushed"? I think not Another problem with the "rope" hypothesis is a theological and psychological one: No one is going to try getting a camel to go through the eye of a needle to prove a rich man might get into the kingdom of God; however, a man might try getting a rope through the eye of a needle; it sounds like a challenge worthy of ingenuity that just might pay off and yield hope that it is possible to do the other also. Is it our Lord's intention to challenge us to try getting rich men into the kingdom, or to cause us to see the futility of trying it? The rope hypothesis only encourages rebellion, not faith.

```
אמרין (they were saying) לילין (they were saying) אמרין (have life) אילין (can) אילין (they were saying) ומנו (who heard) ומנו (who heard) ומנו (who heard) ומנו (those things) אילין (said) אילין (Yeshua) אילין (those things) אילין (said) אילין (those things) אילין (are possible) משכחן (not) אלה (not) אלה (theypen) משכחן (can) משכחן (to Him) אלה (said) אמר (said) אמר (theypen) אמר (theypen) אמר (theypen) אמר (theypen) שמעון (theywere saying) מדם (said) אמר (said) אמר (theypen) אמר (theypen) לות (theypen) מדם (those things) מדם (those things) אמר (said) אנטר (theypen) אמר (said) אלה (said) אלה (said) אלה (said) אלה (said) אלה (said) אנטר (theypen) אנטר (said) אנטר (theypen) אנטר (said) אנטר (theypen) אנטר (theypen) אנטר (theypen) מדם (theypen) מדם (theypen) מדם (theypen) שנטר (theypen) מדם (theypen) מדם (theypen) אנטר (theypen) מדם (theypen) מד
```


The Holy Gospel Preaching of Luke

אונגליון קדישא כרוזותא דלוקא

All Greek texts have Π etpog – "Petros" – ("Peter") where <u>The Peshitta</u> has "Shimeon Kaypha". In John 1:42, the Greek mss. all read: συ κληθηση κηφας ο ερμηνευεται πετρος- "you shall be called Kayphas, which is translated <u>Peter.</u>" There the Greek text states that **Petros** is a translation of **Kayphas** –(Greek form of **Kaypha**). "**Kaypha**", the Aramaic word, is the original behind "Petros". Must we not then understand that the 160 some occurrences of "Petros", referring to the Apostle Peter, are all translations of the Aramaic "Kaypha"? Is not John 1:42 a declaration (like at least five other similar statements in the NT) that the Greek text is a translation of an Aramaic original? John 1:41 has another such statement: ευρηκαμέν τον μεσσιαν ο έστιν μεθερμηνευομένον ο χριστος – "We have found the Messiah (which is, being translated, Christ"). The Peshitta lacks the underlined portions of the two verses, because it is not translating a Greek text or the Greek language at all. But the Greek mss. declare in John 1:41 that they are translating the Aramaic "Meshikha" (It comes out "Messias" in Greek letters). Is this not a key to understanding that the 571 occurrences of the Greek word "Christos" in The Greek NT are translations of the Aramaic original "Meshikha"? Does not Greek John 1:41 declare itself and the Gospel to be a translation – "which is being translated, Christ" - of an Aramaic original? Shimeon's name was not "Petros"; "Petros" is Greek. "Shimeon" was not Greek and did not speak Greek; He was an Israeli Jew who spoke Aramaic and had an Aramaic name. Yeshua Meshikha was not a Greek and did not have a Greek name. He was and is an Israeli Jew (not to mention being Jehovah God) with an Aramaic Name and spoke Aramaic. He was never called "Christos" by His disciples nor "Iaysous" by those who knew Him, neither did He ever call Himself by those names. He is and was "Yeshua Meshikha" and spoke His native language to His countrymen and disciples, all of whom spoke and understood Aramaic and not Greek. He also spoke Aramaic from Heaven to Saul of Tarsus on the road to Damascus. (See Acts 26:14 in Greek & look up Ηεβραις-"Hebrais" (translated "Hebrew") in a Greek lexicon. (Or see my note at John 20:16) Here is an excerpt:

"Hebrais", as "The Hebrew tongue; not that however in which the OT was written, but the Chaldee,"-Thayer's Greek – English Lexicon. Webster's unabridged 20th century Dictionary defines "Chaldee" as The Aramaic language of the Chaldeans (Babylonians 600 B.C.).

```
(to him) אמר (said) אמר (truly) אמר (Yeshua) אמר (to him) אמר (said) אמר (there is not) אמר (there is not) אמר (parents) אנש (there is not) בתא (who has left) דשבק (a man) אנש (there is not) או (children) או (wife) אותתא (or) או (brother) אחל (or) או (there is not) או (or אחל (or) אחל (or) או (brother) אחל (or) או (or God) או (the Kingdom) מלכותא (for the sake of) מלכותא (time) בגעל (in this) בגעל (in multiples) באעפא (shall receive) בהנא (a not) ובנא (eternal) בעלמא (that is coming) דאתא (a in the world) האמר (eternal) בעלמא (the said) האחל (Yeshua) להון (to Jerusalem) להון (we are going up) להון (behold) האחל (in The Prophets) בנביא (that is written) בוביא (all) בוביא (about) של (of Man) או (the Son) ברה (about) דאנשא (of Man) דאנשא (the Son) ברה (about)
```

According to this statement of our Lord Yeshua, <u>all Old Testament prophecies concerning Him</u> would be fulfilled in Jersusalem during His last day and the days following. That fact should give us serious pause and cause some serious contemplation of the immensity of His suffering and death on the cross and His resurrection. Interestingly, this would also include Daniel's prophecy of the "coming of The Son of Man in the clouds of Heaven" (Dan. 7:13). But He told Caiaphas the High Priest, "You shall see The Son of Man coming in the clouds of Heaven". It did not take long to occur. Many need to rethink their Eschatology and interpretation of prophecy.

```
(Him) בה (& they shall mock) ונבזחון (to Gentiles) לעממא (for) נשתלם (He shall be delivered) לשממא (in His face) ונרקון (& they shall spit) ונרקון
```

Greek texts have "He shall be mocked & abused & spit upon". The Peshitta has "they shall abuse Him" in the next verse where the Greek does not.

```
(& they shall abuse Him) ונגדוניהי (& they, shall scourge Him) ונגדוניהי (He shall rise) ונקטלוניהי (& the day) וליומא (& the day) וליומא (& they shall kill Him) ונקטלוניהי (they understood) וליומא (these things) וליומא (one) מן (one) מן (but) דין (they) דין (this) הדא (but) מכסיא (but) הות (was) מנהון (was) מנהון (but) מלתא (but) ולא (with them) והלין (that were spoken) במתמללן (these things) מהון (they were) הלין (they were) הלין (certain) הלין (a blind man) ממיא (to Jericho) לאיריחו (they came near) וחדר (& when) וחדר (& begging) יתב (begging) שלרווא (the side) אורווא (the side) אורווא (sitting) באיל (sitting) באיל (Glenn David Bauscher) אורווא (sitting) באיל (שלאיל (sitting) באיל (שלאיל (sitting) באיל (שלאיל (שלאיל (sitting) באיל (שלאיל (שלאיל
```


אונגליון קדישא כרוזותא דלוקא

The Holy Gospel Preaching of Luke

```
(that passed by) דעבר (of the crowd) כנשא (the sound) קל (& he heard) דשמע (this) אוא (who is?) בוא (he was) הוא (& asking) ומשאל (passes by) אמרין (the Nazarene) לה (the Nazarene) ישוע (Yeshua) שבר (the Nazarene) אמרין (the Nazarene) לה
```

(of David) ברה (Son) ברה (Yeshua) ישוע (& he said) אמר (& he cried out) ואמר (on me) אתרהם (have mercy) אתרהם

(of Yeshua) דישוע (in front) קדמוהי (they were) הוו (who were going) אזלין (those) הוו (but) הוו (that should be quiet) דנשתוק (Him) הו (they were) הון (rebuking) באין (even more) קעא (crying out) קעא (on me) עלא (of David) ברה (Son) ברה (Son) דרויד (Son)

(to Him) לותה (to bring him) דניתוניהי (& He commanded) ופקד (Yeshua) ישוע (& stood still) ופקד (He asked him) אלה (to Him) לותה (he came near) לותה (& when) וכד

(for you) לה (me to do) אנת (you) אנת (want) בא (what?) לה (to him) לה (& He said) אנת (that I may see) אינת (my Lord) מגר (said) אמר (but) דין (he) אמר (

(has saved you) אחיתך (your faith) הימנותך (See) הזי (to him) לה (said) אמר (& Yeshua) וישוע (אמר (אמר 43

Chapter 19

```
(Jericho) באיריחו (& passed through) באיריחו (Yeshua) ש"ע (entered) ע"ע (& when) באיריחו (ברא (Zakkai) בורא (whose name) בברא (certain) דו (a man) אובר (a man) בברא (of tax collectors) (a condition) באיר (a man) הוא (a rich man) ע"ע"ע (of tax collectors) (a condition) (a man) הוא (a rich man) איר (a man) אובר (a man) באיר (a man) (a man) אובר (a man) אובר (a man) (a man) אובר (a man) אובר (a man) (a man) אובר (a man) אובר (a man) (a man) (a man) אובר (a man) אובר (a man) (a man) (a man) (a man) אובר (a man) (a m
```

"Each with four" – "Khad b'arbea" is an Aramaic idiom meaning "fourfold". It also occurs in The OT Peshitta at 2 Sam. 12:6.

(The Life) אמר (has come) הוו (today) יומנא (Yeshua) שוע (to him) אמר (said) אמר (This One) לה (also) הנא (because) מטל (this) מטל (to house) הנא (of Abraham) ברה (the Son) הו (the Son) ברה (the Son)

And Jesus said to him, "Today The Life has come to this house, because He is also The Son of Abraham". Consider that our Lord speaks of Himself to Zakkai as "The Life" and also The Son (The Promised Seed) of Abraham. He is declaring Himself to be God and Man, i.e., The Messiah

```
(to seek) אתא (the Son) ברה (the Son) הגיר (for) ברה (the Son) האנש (the Son) הוי (that) ונחא (that) ונחא (that) מדם (that) מדם (that) האני (the speak) הוא (was) אוסף (the added) הוא (these things) ומשל (they were) הוא (they as) משל (the speak) הוא (the was) הוא (they were) הוא (they were) הוא (they were) הוא (the Kingdom) וסברין (they were) הוא (the Kingdom) הוא (to be revealed) הוא (to him) הוא (to receive) בר (to a region) הוא (to him) הוא (to receive) הוא (to a region) הוא (to them) הוא (to return) הוא (the them) ונהפוך (they were) ונהפוך (they were) ונהפון (they were) אוא (to them) וויהב (they were) (they were) (they were) הוא (to them) אוא (the said) הוא (the said) הוא (they were) הוא (they w
```

*A "Mina", in the first century would have be the equivalent of a modern British pound (£), or an average four months' wages for a laborer. The Greek texts have the word \(\mu \nu \mu \) - "mna", from \(\mu \nu \nu \) - "mna", which \(\frac{Thayer's Greek-English Lexicon}{Thayer's Greek-English Lexicon} \) describes as "of Eastern origin", displaying the Arabic -

יני pronounced "Mahn", Syriac- מנה "Manya", & Hebrew" מנה "Maneh". The Greeks had no such

word for their coins. Mva is found in The LXX several times to translate the Hebrew מנה "Maneh", which is the same unit of weight and money as the Aramaic word שנה "Manya". Here is the entry for the Aramaic word from Smith's Compendious

pl. هنئا, معتتب , هنئاه m. a measure of weight and of value; a mina, a pound.

Here is the Hebrew word definition from Strong's Hebrew Lexicon: 04488 מנה maneh maw-neh'

from 04487; TWOT-1213b; n m

AV-pound 4, maneh 1; 5

1) maneh, mina, pound

1a) 60 shekels and 1/50 talent (of silver)

1a1) 1/60 talent in early Babylonian standard

1b) 100 shekels and 1/100 talent (of gold)

The Greek transliteration of the Hebrew-Aramaic words "μνα" only occurs in scripture (The LXX & The Greek NT). No Greek literature has it. That is because "μνα" is not Greek. Here is the Aramaic word entry from <u>Strong's Hebrew-Aramaic Lexicon</u>: 04484 (Aramaic) men-ay'

pass. participle of <u>04483</u>; TWOT-2835a; n m

AV-MENE 3; 3

1) (P'al) mina, maneh

1a) a weight or measurement; usually 50 shekels but maybe 60 shekels

Remember "Mene mene tekel upharsin" in Daniel 5, the story of the handwriting on the wall? That was the Aramaic language. The Greek שעם, which is an exact transliteration of אוֹם - "mene", is not as close to the Hebrew מנה - "Maneh". Can Greek primacists (those who believe in a Greek original NT) read the handwriting on the wall? Not unless they can read Aramaic. I shave read it, and it isn't Greek

An apparent conflict exists in the value of a Mina in Mark 12:42, the account of the widow's mites. There the two mites are said to be "a **Shimona**", which is worth only ¼ cent. There were three different standards of currency however: There was the **gold** standard, the **silver** and the **copper**. A gold talent was much more valuable than the silver, and the silver than the copper; the same for the shekel, which was about 65 cents in silver and 10 dollars in gold. A **silver mina was 60 shekels, and the copper coins were much lower in value than the silver, which probably accounts for the difference in the values noted**. A table of weights and values is presented for comparisons:

20 gerahs = 1 shekel =65 cents silver; 10 dollars gold

60 shekels= 1 maneh=1 pound=100 drachmas=16 dollars silver; 490 dollars gold; 1/8 cent copper

The Holy Gospel Preaching of Luke

אונגליון קדישא כרוזותא דלוקא

```
60 manehs=1 talent= 1960 dollars silver; 29,374 dollars gold
                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          14
                                                                                                                                        (him) לה (were) הני (hating) דין (but) דין (of his city) הוו (the sons) בני (they were saying) היו (after him) בתרה (envoys) איזגרא (& they sent) ואמרין (this one) איזגרא (were saying) עלין (ver us) דנמלך (were ign) דנמלך (were ign) בנין (were ign) דנמלך (sour us) דנמלך (were ign) דנמלך (sour us) דנמלך (were ign) דנמלך (were ign) דנמלך (were ign) דין 
                                                             (& returned) והפך (the kingdom) מלכותא (he had received) מלכותא (when) מלכותא (his servants) אמר (to him) הנון (to him) הנון (to summon) הנון (he said) אמר (money) בקרון (he had given) בהון (he had given) ביהב (had traded) מנא (of them) מנא (one) הד (one) הד (one) הד (each) הד (that he may know) אתתגר (that he may know) בנדע (that he may know) מנא (that he may know) הד (that he may know) מנא (that he may know) הדרע (that he may know) מנא (that he may know) הדרע (that he may know) מנא (that he may know) הדרע (that he may know) הדרע (that he may know) הוון (the kingdom) (to summon) הוון (the kingdom) (to summon) הוון (the kingdom) (to summon) (the kingdom) (the kingdom) (to summon) (the kingdom) (the kingdom) (to summon) (the kingdom) (
                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             16
                                                                                                                                                                                                           (my lord) מרי (& he said) אמר (the first) ארמיא (& came) אחא
                                                                                                                                                                                                                          (has gained) אותר (minas) מניך (ten) עסרא (your mina) מניך
                                                                                                                                                                                          (good) אין (servant) עברא (excellent!) אין (to him) אין (he şaiḍ) אמר (he şaiḍ) אין
                                                                                                                                                           (faithful) מהימן (you are found) אשתכחת (for with a little) אשרכחול (fortress cities) מהימן (ten) עסרא (over) עליט (you shall be) עליט (you shall be) עליט (you shall be)
                                                                                                                                                                                                 (my\ lord) מרי (& he said) אמר (the second) ואמא (& came) אחתא (has made) מניך (minas) מנין (five) אמשא (your mina) מניך
                                                                                                                (ruler) אר (shall be) אות (you) אות (also) אר (to this one) להנא (also) אר (also) אות (also) אמר (fortress cities) המשא (over) המשא (voer) המשא (voer) המשא (voer)
                                                                                                                                                                (behold) אחרנא (my lord) מרי (& he said) אחרנא (another) אחרנא (& came) אחרנא (אמר
                                                                             (in fine linen) הוא (that) הוא (that) לותי (mina) כד (mow) מניך (that) הוא (that) הוא (was) לותי (that) הוא (mina) מניך
                                                                                                                         (hard) אנת (you are) אנת (for a man) דוברא (of you) מנך (for you) מנך (I was afraid) דוברא (you laid down) סמת (that not) דוברא (the thing) מדם (you) אנת (& take up) דומר (you have sown) אנת (the thing) מדם (the thing) אנת (& reap) אנת (& reap) אנת (ф. wou) מדם (you) אנת (& reap) אנת (ф. wou) אנת (ф. wou) אנת (ф. wou) מדם (you) אנת (ф. wou) אנת (ф. wou) אנת (ф. wou) אנת (ф. wou)
                                                                     (I shall judge you) אמר (your mouth) מן (from) מן (to him) לה (he said) אמר (that a man) לה (wou had) הוית (known) היע (evil) בישא (servant) בישא (I have laid down) הוית (that not) אנא (the thing) אנא (I have laid down) ושקל (the thing) אנא (I מדם (that not) אנא (I am) אנא (the thing) אנא (ציין אווא (the thing) אווא (the thing) אווא (ציין אווא (the thing) אווא (ציין אווא (the thing) אווא (the thing) אווא (ציין אווא (the thing) אווא (the thing) אווא (the thing) אווא (ציין אווא (the thing) אווא
                                                                                                                                                                              (I have sown) זרעת (that not) דלא (the thing) מרם (I אנא (l) מרם (de thing) ורעת
                                                                                                         (the exchange) לא (upon) לא (my money) כספי (did you put) הבת (not) לא (why?) למנא (why?) למנא (its interest) הוית (with) הנע (it) לה (to seek) תבע (would have) הוית (come) אתא (& I) אמא
                                                                              (from him) מנה (take) כבו (he said) אמר (before him) קדמוהי (who stood) דקימין (to those) ולהנון (minas) דקימין (to him) קדמוהי (who has) דאית (to him) עסרא (degive) מניא (the mina) מניא (the mina) שניא (מוץ מון אונין הבו (שוא הבו לשוא לוחה) מניא (שוא הבו לשוא הב
                                                                    (they were saying) לה (they were saying) אית (there are) אית (there are) לותה (they were saying) מכין
                                                                                                     (whoever) מן (that everyone) אמר (to you) להון (say) אמר (to them) אמר (he said) אמר (to them) להון (who has not) להון (to you) להון (it) להון (it) להון (to him) להון (t
                                                                                                                                                             ברם (however) להנון (those) בעלרבבי (however) ברם (whose) להנון (whose) בעלרבבי (whose) אילין (whoever) דאמלך (wanted) צבו (whoever) אילין (whoever) איתו (them) אנון (them) וקטלו (k kill) אנון (bring) אנון (bring) אנון (whoever)
                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        28
                                                                                                  (Yeshua) ישוע (these things) הלין (had said) אמר (& when) וכד
(to Jerusalem) לקרמוהי (to go) דנאזל (to those going before Him) לקרמוהי (He went out) בפק
```


אונגליון קדישא כרוזותא דלוקא

The Holy Gospel Preaching of Luke

```
(which opposite us) להון (that is) ה' (to the village) לקריתא (go) לקריתא (to them) דלקובלן (to them) (אנתון (wov) אנתון (shall find) משכחין (behold) אנתון (uov) אנתון (enter) אנתון (wov) (that a man) אנתון (that is tied) עילא (a colt) איראוה (bring Him) שרו (loose) איראוהי (upon him) שרו (31)
```

(him) לה (are you) אנש (loosing) ארט (why?) להנא (you) להנא (asks) אנחן (a man) אנחן (& if) ואן (he is needed) אהרנא (for our Lord) להרן (to him) אמרו (say) אמרו (מאר) אמרו (32

(the colt) לעילא (him) לעילא (they loosed) וכד (& as) אמרין (& they loosed) להון (why?) מרוהי (his owners) מרוהי (they were saying) אמרין (they were saying) אנתון (ure you) אנתון (loosing) שרין (loosing) אנתון (why?)

(he is needed) מתבעא (that for our Lord) דלמרן (to them) להון (& they said) ואמרו (that for our Lord) אלהון

(the colt) עילא (& they cast) וארמיו (Yeshua) אות (to) לות (& they brought him) ואיתיוהי (upon him) אות (Yeshua) לישוע (set) לישוע (their garments) מאניהון

(they were) הוו (spreading) ברסין (He went) אזל (but) דין (as) כד (as) מאניהון (מאניהון (their garments) באניהון

(the descent) למחתתא (when) כדר (when) למחתתא (of Olives) דמורא (of the house) דבית (of the Mount) דמורא (rejoicing) רבית (of the house) דתלמידא (all) מריו (of disciples) לאלהא (God) בקלא (with voices) לאלהא (with voices) בקלא (that they had seen) דחזו (the mighty works) הילא (that they had seen) דחזו (the mighty works)

(the King) אמרין (is) הוו (they were) הוו (& saying) היים (they were) אחריך (& saying) הוו (& saying) אמרין (of Jehovah) בשמה (in the Name) בשמה (Who comes) אלמא (in the highest *Heaven*) בשמיא (in Heaven) ושובחא (& glory) במרומא (peace) שלמא (1962)

(the crowds) מן (among) ביני (from) מן (Pharisees) פרישא (some) מן (but) ביני (men) אנשא (Your disciples) אמרין (rebuke) אמרין (to Him) לה (were saying) אמרין (אמרין (אמרין בתלמידיך) אמרין (אמרין רבי (אמרין בער האמרין (אמרין בער האמרין (אמרין בער האמרין (אמרין בער האמרין האמרין בער האמרין (אמרין בער האמרין בער האמרין האמרין (אמרין בער האמרין בער האמ

(to you) להון (I) אמר (to them) להון (He said) אמר (the said) אמר (the said) אמר (would be crying out loud) נקעין (the stones) באן (the stones) נשתקון (these) באן (the stones) באן (these) באן

(over it) עליה (He wept) בכא (the city) למדינתא (למדינתא (He saw) וחזה (He came near) קרב (& when) וכד

(that are) אלו (those things) אילין (you had known) ידעתי (now) כ' (if only) אלו (& He said) אלו (but) (now) אלו (your day) יומכי (in this) און (even if) אלו (of your peace) דשלמכי (your eyes) אהין (these things) להין (are hidden) אתכסי

(when shall surround you) דין (the days) דין (but) דין (to you) לכי (shall come) נאתון (place) לכי (every) לכי (from) מן (& they shall press you in) ונאלצונכי (your enemies) בעלדבביכי

(to cast out) למפקו (He began) שרי (the temple) להיכלא (He entered) למפקו (& when) וכד (& sold) לאילין (those) דובנין (those) בה (those) בה (those) לאילין

(it is written) כתיב (to them) א'ת (& He said) ואמר (is) איתוהי (of prayer) ביתי (the house) בית (that My house) דביתי (of robbers) בית (a den) מערתא (have made it) אנתון (you) דלסטיא (you) אנתון (you)

(in the temple) גולף (day) יום (day) יום (was) הוא (teaching) הוא (& he) והו (& he) בהיכלא (teaching) הוא (& he) והו (& the Scribes) בנין (Priests) כהנא (Chief) רבי (to destroy Him) העין (were) הוו (seeking) דעמא (f the people) בעין (& The Elders) הוו (to destroy Him) המובדותה

The Holy Gospel Preaching of Luke

אונגליון קדישא כרוזותא דלוקא

(to Him) לה (they might do) נעבדון (what) מנא (they were) הוו (finding) הוו (& not) לה (to hear Him) משכחין (on Him) הוא (were) הוא (the people) עמא (the people) עמא (for) גיר (all) גיר (to hear Him) תלא (the people) הוא (were) בה (שובה (to hear Him) למשמעה (the people) ביד (משמעה (the people) ביד (the people) ביד (משמעה (the people) ביד (the people) ביד (משמעה (the people) ביד (the peo

```
Chapter 20
```

```
(He was teaching) מלף (while) כד (the days) מן (of) יומתא (in one) בהוא (& it was) ומחשב (& it was) בהיכלא (there stood) לעמא (there stood) ומסבר (& proclaiming hope) בהיכלא (Elders) לעמא (with) נוברא (Elders) עם (with) קשישא (Priests) (Chief) רבי (Chief) בהיכלא
```

The Majority Greek text has "the priests" whereas the Critical Greek has "The Chief Preists", like The Peshitta.

```
(authority) שולטנא (by which?) אמר (us) לן (tell) אמר (thim) לה (& they were saying) אמר (to you) לה (who has given) היו (he) הו (authority) אנת (you) אנת (these things) הלין (this) הנא (authority) שולטנא שולטנא
```

(I shall ask you) ישוע (Yeshua) אשאלכון (Yeshua) ענא (answered) אנא (Yeshua) אוא (Me) אנא (& you answer) אוא (a question) אוא (also) אר

Greek omits "Jesus".

(was it?) הות (Heaven) שמיא (from) און (of Yokhanan) מעמודיתה (the baptism) או (of men) אנשא (from) בני (from) מן (from) אווא (or) מן (from) אויא

(among themselves) בנפשהון (they were) הוו (counseling) מתחשבין (but) דין (those) הנון (to us) דין (the will say) אמר (Heaven) מן (from) מן (we say) אמר (that if) אמר (& they were saying) ואמרין (did you believe him) המנתוניהי (not) אמר (what?) מנא (because of) ומטל (because of)

(the people) או (will stone) דני (of men) אנשא (sons) בני (from) מן (we say) מן (we say) אנשא (but) דין (if) דין (if) בני (that Yokhanan) גיר (for) דיוחנן (they are convinced) במסיון (a prophet) מפסין (all) מפסיון (that Yokhanan) גיר (for) דיוחנו

(it is") אימכא (from) מן (we know) דלא (to Him) הי (& they said) אימרא (to Him) אימכא (where) אימרא (to Him) אימרא

The Greek has literally: "And they answered not to know from where"; The Peshitta has, "And they said to Him, 'We do not know from where it is' ". The Greek is rather awkward ("They answered not to know") and The Peshitta has three more bits of information than the Greek, highlighted blue in the previous sentence. Translations delete information from the original; they do not create it, generally, and The Greek NT throughout contains thousands fewer bits of data than The Peshitta NT.

(to you) שוע (say) אמר (I) אמא (neither) אמר (Yeshua) שוע (to them) אמר (said) אמר (these things) אמר (authority) שולטנא (by which) אנא (I)

(this) לעמא (the people) לעמא (to tell) הנא (He began) ושרי (& He began) לעמא (a vineyard) ברמא (a certain) הוא (ברא (long) גברא (for a time) גברא (& went abroad) ואבער (to laborers) סגיאא (& handed it) ואוחרה

(the workers) שרר (to) לות (his servant) לות (de sent) שרר (& at the season) לות (of the vineyard) לה (the fruits) ארא (from) מן (to him) לה (to give) דכרמא (beat him) דין (but) מחאוהי (beat him) פלחא (stripped) (as) סריק (the workers) הודרוהי (whe sent him away) בר (as) סריק (the workers) אונה אונה (שררוהי ביינו אונה) אונה אונה (אונה) ביינו אונה אונה (שררוהי ביינו אונה) שרה (שררוהי ביי

(naked) סריק (as) כד (as) לד (they sent him away) ושדרוהי

(also) או (but) דין (they) הנון (a third) דתלתא (& he sent) ושדר (& he added) ואוסף (& they cast him out) אפקוהי (wounded him) צלפוהי (that one) אפקוהי

(shall I do) אעבר (what?) מנא (of the vineyard) כרמא (The owner) אמר (said) אמר

Page 216 Glenn David Bauscher 5/3/2010

The Holy Gospel Preaching of Luke

אונגליון קדישא כרוזותא דלוקא

```
(they will see him) (מנוטרובה) בבר (beloved) (בר (they will be ashamed) אשרר (מנוכרורן) (ונוכרורן) (אוף פלוחים (the workers) אוף (מנוסרורן) (ונוכרורן) (וויף פלוחים (the workers) אוף (וויף פלוחים פלוחים (וויף פלוחים פלוחים פלוחים (וויף פלוחים פלוחים
```

The Greek has "φορος" ("Foros"), which apparently was the wrong word, as it was a tax paid in produce, not with money. See the following definitions of the various Greek words for taxes:

φορος ("Foros") indicates a direct tax which was levied annually on houses, lands, and persons, and paid usually in produce.

Τελος ("Telos") is an indirect tax on merchandise, which was collected at piers, harbors, and gates of cities. It was similar to modern import duties.

κηνσος, ("Kaynsos") originally an enrollment of property and persons, came to mean a poll-tax, levied annually on individuals by the Roman government.

διδραχμον ("Didrachmon") was the coin used to pay an annual tax levied by the religious leaders of Israel for the purpose of defraying the general expenses of the Temple.

As The Peshitta has "a head tax" which was also called a "poll tax", the Greek word <code>φopoc</code> does not match it, meaning The Peshitta is not a translation of <code>φopoc</code>, which does not fit the tax being described. The Greek word which fits is <code>κηνσοc</code> ("Kaynsos"), but no Greek manuscript known has κηνσοc; All have <code>φopoc</code> ("Foros"), which was normally paid in barter, not coins.

Therefore, the Greek is plainly a mistranslation of the Peshitta's poll tax (NUT 700) "kespa resha". The Greek is incorrect here and the Aramaic is flawless.

```
23 (heir cunning) אסתכל (perceived) אסתכל (but) (He) הו (Me) אסתכל (מוט (me) אנתון (are you) אנתון (testing) מנסין (why?) מנא
```


The Holv Gospel Preaching of Luke

אונגליון קדישא כרוזותא דלוקא

```
(in it) אית (is) אית (of whom) דינרא (a denarius) דינרא (show me) דינרא
            צלמא (gaesar's) וכתיבתא (the image) הנון (they) דין (the image) לכתיבתא (the image) צלמא
                                                                                         A denarius was a silver Roman coin worth 8 ½ cents.
                                                  (to them) אמר (said) אמר (to them) ישוע (to them) אמר (said) אמר (to God) להון (Qaesar's) וראלהא (Qaesar's) דקסר (Qaesar's) לאלהא
                                                                                                                                                            Greek omits "Jesus".
             (a word) מלתא (from Him) מנה (to lay hold of) למאחד (they were able) מלתא (anot) ולא (His answer) מאשכחו (the people) עמא (the people) אשכחו (before) אשכחו (before) אשכחו (אחרמרו (the people) אמא (before) קרם
                                                                                                                                          (& they kept silent) ושתקו
              (to Him) לן (wrote) מלפנא (Moshe) מושא (Teacher) לה (to Him) לה (& they were saying) ואמרין
(a wife) אנש (to him) אנש (who has) דאית (to him) אום (to him) אנש (to him) אנש (to him) אום (to him) אחוהי (to him) אותתא (to him) אנתתא (to his brother) אותר (to his brother) אותר (to his brother) בניא (to his brother) אחוהי (to his brother) ונקים (to his brother) זרעא (to his brother) אותר (to his brot
```

-"Zrea" -"Seed" refers normally to male offspring; the Law of Moses (Deut. 25:5-10) required that a son be raised to keep the family name alive. The Majority Greek text has the verb "dies" twice; The Critical Greek text has it just once, like The Peshitta NT.

```
(were) אית (there) דין (but) דין (seven) אית (seven) שבעא
         (sons) בכו (without) נכב (the first) ומית (the woman) בכו (the first) בניא (sons) בניא (without) בניא
(sons) לאנתתה (without) בניא (died) נזית (died) בניא (his wife) לאנתתה (the second) דתרין (the second) בניא
(the seven of them) שבעתיהון (also) אוף (also) והכות (took her) תוב (again) תוב (again) תוב (athe third) ודתלתא (sons) ולא (they left) שבקו (they left) שבקו (they left) ולא (they died) ומיתו
                           (the woman) אנתתא (also) אנתתא (finally) בחרתא (& died) ונזיתת
```

The Critical Greek agrees more closely with with <u>The Peshitta</u> here; The Majority Greek has "last of all, the woman died also"; The Critical Greek has "afterward, the woman died also." Both, however are reasonable translations of the Aramaic of The Peshitta.

```
(of them) מנהון (of which?) דאינא (therefore) הכיל (in the resurrection) מנהון
(married her) גיר (for) גיר (the seven of them) שבעתיהון (the wife) אנתתא (shall she be) תהוא
    (this) אמר (fo world) להון (Yeshua) ישוע (Yeshua) בנוהי (said) דעלמא (said) אמר
          (take) נשא (women) ונשא (women) לנברא (take) הוין (take) לנברא (to men)
```

All Greek mss. have "The sons of this age marry and are given in marriage". The Greek word voc ("hweeos"), is the word "son". In what first century culture were sons given in marriage? If the meaning were simply "children", the word "teknon" would be used, referring to males and females. No Greek text has "Women are given to men", as does The Peshitta. Of which Greek text or manuscript is The Peshitta a translation? Again, the Greek is incorrect and The Peshitta is flawless.

```
(& for the resurrection) ולקימתא (are worthy) שוו (world) עלמא (who for that) דרו (but) דין (but) דין (those) הנון
                   (women) בית (among) מיתא (the dead) לא (the dead) נסבין, (from) נשא (from) דמן (from) בית (among) מיתא (to men) לא (are) הוין (women) לא (also) לא (also) לא (also) לא (also) לא (also) לא (also)
```

The Aramaic here mentions "Men" & "Women". The Greek mss. have neither. Some have concluded from the Greek that people are gender neutral in the glorified state in Heaven. The Peshitta nowhere suggests that. (neither does the Greek, in my opinion)

```
(can they) גיר (die) לממת (die) לממת (for) גיר (for) תוב (neither) אפלא
       (for) גיר (they are) אנון (the angels) איך (like) איך
      (of God) איתיהון (they are) ובניא (& children) ובניא
```

Glenn David Bauscher Page 218 5/3/2010

The Holy Gospel Preaching of Luke

אונגליון קדישא כרוזותא דלוקא

```
(of the resurrection) דקימתא (children) בניא (they were) דהוו (because) מטל (declared) דין (that rise) דין (those who have died) מיתא (but) דין (that rise) דקימין (Jehovah) דין (said) מיתא (when) דס (at the bush) בסניא (for ) בסניא (he recounts) אדכר (for ) בארהם (for ) בארהם (of Isaaq) אמר (the God) אין (מוצר לארהם (of Isaaq) אמר (the God) אין (מוצר לארהם (of Yaqob) אין (מוצר לארהם (the God) אין (מוצר לארהם (for Yaqob) דין (מוצר לארהם (for Yaqob) אין (but) אין (but) אלהא (to Him) אין (were) אין (alive) דין (for ) הוא (all of them) (of the living) אין (but) אין (the Scribes) אין (some) אין (מוצר לארהם (to Him) אין (to Him) אין (to them) אין (to to Him) אין (to to Him) אין (to to Him) אין (the Scribes) אין (they dared) אין (to Him) אין (מוצר (anything) מורם (about) אין (to ask Him) אין (they dared) אין (they dared) מרון (the Scribes) אין (to them) אין (the Scribes) אין (to them) אין (to them) אין (about) אין (to them) אין (to them) אין (to them) אין (they dared) (about) אין (they dared) (about) אין (the Scribes) אין (they dared) (about) אין (the Scribes) אין (to them) (about) אין (the Scribes) אין (they dared) (about) אין (the Scribes) אין (they dared) (about) אין (the Scribes) אין (they dared) (about) אין (the Scribes) (they dared) (about) אין (the Scribes) (they dared) (about) אין (the Scribes) אין (they dared) (they dared) (about) אין (the Scribes) אין (they dared) (they dared) (about) אין (they dared) (they dared) (they dared) (about) אין (they dared) (they d
```

The Greek mss. do not have "The Scribes". Where did <u>The Peshitta</u> get this, if it is a translation of Greek? The Greek has "How do they say The Christ is the Son of David?"

```
(of Psalms) דמזמורא (in the book) אמר (said) אמר (David) אמר (& he) והו (& he) אמר (My right) אמר (Yourself) אמר (to my Lord) למרי (Jehovah) מריא (said) מריא (Jehovah) למרי (Your feet) אמר (under) עראמ (under) דאסים (I put) בעלדבביך (under) עראמ (under) רחית (Your enemies)
```

The Greek has, "Until I set your enemies your footstool." <u>The Peshitta</u> and one Greek ms. (D) have "Until I set your enemies under your feet." This verse (Psalms 110:1) is quoted seven times in The NT.

```
אדאמר מריא למרי תב לך מן ימיני עדמא דאסים בעלדבביך תחית רגליך Mt 22:44
```

Mt 22:44 ειπεν κυριος τω κυριω μου καθου εκ δεξιων μου εως αν θω τους εχθρους σου υποκατω των ποδων σου -WH *

Μτ 22:44 ειπεν ο κυριος τω κυριω μου καθου εκ δεξιων μου εως αν θω τους εχθρους σου <mark>υποποδιον των ποδων σου -BYZ</mark> agrees with LXX

הו גיר דויד אמר ברוחא דקודשא דאמר מריא למרי תב לך מן ימיני עדמא דאסים בעלדבביך כובשא <u>תחית רגליך</u> Mr 12:36

Mr 12:36 αυτος δαυίδ είπεν εν τω πνευματί τω αγίω είπεν κυρίος τω κυρίω μου κάθου εκ δέξιων μου έως αν θω τους εχθρούς σου υποκάτω των ποδών σου *-WH

Mr 12:36 αυτος γαρ δαυίδ είπεν εν πνευματί αγίω λεγεί ο κυρίος τω κυρίω μου καθού εκ δέξιων μου έως αν θω τους εχθρούς σου υποποδίον των πόδων σου * (BYZ) agrees with LXX

ערמא ראסים בעלרבביך <u>תחית רגליך</u> Lu 20:43

Lu 20:43 εως αν θω τους εχθρους σου υποποδιον των ποδων σου –WH agrees with LXX

Lu 20:43 εως αν θω τους εχθρους σου υποποδιον των ποδων σου (BYZ) agrees with LXX

Lu 20:43 εως αν θω τους εχθρους σου υποκατω των ποδων σου -Codex D. *

ערמא דאסים בעלדבביך כובשא לרגליך Ac 2:35 agrees with Hebrew OT, Pesh. OT & LXX

Ac 2:35 εως αν θω τους εχθρους σου υποποδιον των ποδων σου *-WH agrees with Hebrew OT, Pesh. OT & LXX

Ac 2:35 εως αν θω τους εχθρους σου υποποδιον των ποδων σου * (BYZ) agrees with Hebrew OT, Pesh. OT & LXX

Heb 1:13 למן דין מן מלאכא ממתום אמר דתב מן ימיני עדמא דאסים בעלדבביך כובשא <u>תחית רגליך</u>

אונגליון קדישא כרוזותא דלוקא

Heb 1:13 προς τινα δε των αγγελων ειρηκεν ποτε καθου εκ δεξιων μου εως αν θω τους εχθρους σου <mark>υποποδιον των ποδων σου</mark> * -WH agrees with LXX

Heb 1:13 προς τινα δε των αγγελων ειρηκεν ποτε καθου εκ δεξιων μου εως αν θω τους εχθρους σου υποποδιον των ποδων σου * (BYZ) agrees with LXX

1Co 15:25 (MUR) For he is to reign, until he shall put all his enemies under his feet. בעלדבבוהי כלהון החית רגלוהי בעלדבבוהי בעלדבבוהי ווער 1Co 15:25 (Peshitta)

1Co 15:25 (BYZ) δει γαρ αυτον βασιλευειν αχρις ου αν θη παντας τους εχθρους υπο τους ποδας αυτου * -

1Co 15:25 (WH) δει γαρ αυτον βασιλευειν αχρις ου θη παντας τους εχθρους υπο τους ποδας αυτου *

Heb 10:13 (MUR) and thenceforth waited, until his foes should be placed as a footstool under his feet. כובשא תחית רגלוהי Heb 10:13 (Peshitta)

Heb 10:13 (BYZ) το λοιπον εκδεχομενος εως τεθωσιν οι εχθροι αυτου υποποδιον των ποδων αυτου* agrees with LXX

Heb 10:13 (WH) το λοιπον εκδεχομενος εως τεθωσιν οι εχθροι αυτου <mark>υποποδιον των ποδων αυτου</mark> * agrees with LXX

Of the seven quotes of Psalm 110:1, The Peshitta disagrees with all the major Greek readings in four (Shaded grey) and agrees with them in 3 cases. It also agrees with <u>The Peshitta OT</u> and <u>The Hebrew OT</u> in one of the cases and also with <u>The LXX</u> in that same place where The LXX and The Hebrew OT & Peshitta OT all agree. (Acts 2:35).

The Greek texts agree with The LXX in ten out of 15 (2 Greek texts) places.

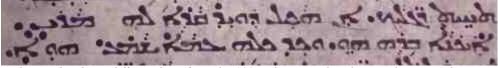
This shows four things:

- 1. The Peshitta does not translate the Greek readings. In several cases, The Peshitta contains "footstool under your feet" where the Greek has a subset –"footstool" or "under your feet". In Mark 12:36, The Critical Greek has "under your feet" and The Majority Greek has "your footstool of your feet". The Peshitta has "your footstool under your feet."
- 2. The Greek conforms generally to The LXX (67% correlation).
- 3. The Peshitta NT quotes do not conform to any particular established OT text. It does not agree with The Hebrew OT or The Peshitta OT more than twice of the seven times Psalm 110:1 is quoted. That is only 28 % correlation.
- 4. The Greek readings are subsets of The Peshitta readings in 12/15- (80%) of the cases. In the other 20%, the Greek text conforms to The LXX. That means the Greek readings may be derived from The Aramaic, but not vice versa. For the Peshitta to have come from Greek, there would have had to be selective conflation (pasting two different readings together to form a longer one), and editing among different Greek text types, with no particular rhyme or reason behind it; Often the Peshitta follows no particular Greek reading whatsoever (56% of the time). This is not a reasonable scenario for an Aramaic translation from Greek. All the data support a Greek translation from a Peshitta base.

,

(Him) אן (called) קרא (my Lord) מרי (David) דויד (therefore) אן (if) הכיל (is He) הרה (his son) ברה (how?) איכנא

The following is a photo of the ancient Khabouris Peshitta Manuscript, which was copied from a fourth century manuscript no later than AD 360, according to the scribe's notes.

I show this because the word order is different here from the 1905 edition used in this interlinear, and may explain the difference in the Greek readings of the verse. **The Khabouris (& the Eastern Peshitta)** has the word order:

?"If therefore David called Him my Lord, how his son is He

The Western Peshitta mss. have:

?"If therefore David my Lord called Him, how his son is He

:The 4th century Greek ms. Vaticanus has

"David therefore Him Lord calls, and how his son is He? This is closer to the Eastern Peshitta than to the Western.

Practically all other Greek mss. have:

Glenn David Bauscher Page 220 5/3/2010

The Holy Gospel Preaching of Luke

אונגליון קדישא כרוזותא דלוקא

?"David therefore Lord Him calls, and how son his is He

This is closer to the Western word order than to the Eastern. These facts lead me to believe that the Vaticanus manuscript is a translation of the Aramaic text according to the Eastern Peshitta and that the Majority Greek text is translated from the Western Peshitta text. There are very few differences between the two Peshittas, however, by which to compare the Greek texts, but the available data seem to support this conclusion.

Matthew 22 says twice that "David called Him (The Messiah) "בור"א בור"א. בור"א בור"א בור"א. בור"א בור"א בור"א בור"א בור"א. בור"א בור"א בור"א בור"א בור"א בור"א בור"א. בור"א בור"א

The Greek text of Matthew 22: 43-46 says basically the same as the Greek of Mark 12 & Luke concerning Psalm 110, because Greek usually uses the same word (Kurios-"Lord") for the Aramaic MarYah (Lord Jehovah) as for the Aramaic Mari (Lord). The Peshitta of Matthew 22:43-46 says twice that The Messiah is Jehovah (The Lord God) of The Hebrew people and of the whole creation. This Aramaic Name "Maryah" occurs 239 times in The Peshitta NT. The Greek rarely makes a distinction between "Lord" (which may refer to God or man) and "Jehovah" (which always refers to God).

```
(to His disciples) לתלמידוהי (said) אמר (He) אמר (heard) שמע (the people) לתלמידוהי (who like) וכד (46 (in robes) מן (of) ספרא (the Scribes) רצבין (the Scribes) באסטלא (beware) אזדהרו (the scribes) שלמא (the Scribes) בשוקא (who like) וריש (for the scribes) מותבא (seats) שלמא (who like) בשוקא (greetings) מותבא (al love) ורושין (the markets) בשוקא (for the synagogues) בעושתא (at banquets) באחשמיתא (the synagogues) בעלתא (of widows) באלח (the houses) בעלתא (the houses) בעלתא (the prayers) בעלתא (for an offering) בעלתא (surpassing) יתירא (a judgment) דינא (shall receive) הנון (those) הנון (those) דינא (a judgment) דינא (shall receive)
```

Those who consume the houses of widows, for an offering of chanting their prayers, will receive a surpassing condemnation.

"Ellta" can mean "pretext", "cause", "article", or "offering", "sacrifice". "Pretext" is not convincing, as most translations have it. Surely the Scribes would pray at the widows' homes and pray long prayers. It was not pretending that was the problem, it was charging widows for their prayers that was the problem. Are we to believe that it would have been acceptable if they had actually prayed long prayers in exchange for "devouring widows' houses"?

```
<u>Chapter 21</u>

(those) אילין (at the rich) אילין (Yeshua) אילין (but) דין (gazed) חר (their offerings) בעתירא (in the house) בית (were) הוו (who casting) דרמין (who casting) הוא
```

The Greek mss. lack the name "Jesus" in verse 1. Old Syriac agrees with Greek in the first verb "looked up" and having no "Yeshua"-"Jesus".

```
(a certain) ארם (a widow) ארמלתא (also) אך (& He saw) וחזא (two) ארמית (shemonas) שמונא (who cast in) דארמית (poor) דארמית (מסכנתא מסכנתא (ארמית ו
```

A אטמעט (Shemona) is a farthing, which was a small copper coin worth 1/4th cent.

The Holy Gospel Preaching of Luke

אונגליון קדישא כרוזותא דלוקא

```
(widow) ארמלת (that this) א דור (li) לכון (lov) דור (li) ארמלת (the reality) ארמלת (anyone) מוס (than) מוס (than) מוס (than) מוס (than) מוס (thas cast in) ארמית (poor) ארמית (poor) ארמית (these) מוס (poor) ארמית (whatever) אום (from) מוס (poor) אום (these) אום (these) אום (these) אום (these) אום (these) אום (poor) אום (poor) אום (these) אום (poor) אום (poor) אום (poor) אום (poor) אום (these) אום (poor) (poor) אום (poor) (poor)
```

**NN* -"Ena na" is an Aramaic idiom used in The Old Testament Peshitta to translate Divine utterances: "I AM The LORD"; "I AM God"; "I AM the first and the last", etc.. 97% of the 146 occurrences of this expression I have examined in the OT refer to God; a few times it may refer to a mere human saying "I am...". I here translate it in the Divine sense, as it amounts to a claim of false prophets to be The Messiah, Who is certainly Divine. The Greek mss. never convey this sense in the 34 places where it occurs in The Peshitta NT, as the Greek "ego eimi" never was an idiom meaning "I AM God". The Greek mss. also lack "The Messiah" in this verse, leaving merely the inane statement "Many shall come in My Name saying, I am." This they repeat in some other places in the Gospels, making a claim to Deity into a vague and meaningless statement in Greek. This is surely a defect in the Greek NT in several places such as: "If you believe not that I am, you shall die in your sins."-Jn. 8:24. It is a deficiency in those 24 other "I AM" statements of our Lord in John, such as "I am the bread of life." The Peshitta has "Ena na" in those places, meaning "I AM the Living God". John 6:51 then reads: I am The Living God, the bread of life, who have come down from heaven: and if a man shall eat of this bread, he will live for ever. And the bread which I shall give, is my body, which I give for the life of the world.

```
($\text{commotions}$) ושגושיא (wars) קרבא (you) אנתון (wou) אנתון (wou) אנתון (for) קרבא (for) הלין (for) לא, (for) אנין (are) אנין (going) אנין (fear) אלא (not) אלא (fear) אלא (fear) אלא (for) אלא (the end) אלא (the end) אלא (for) אלא (but) אלא (to happen) למהוא (mation) אלא (for) אלא (for) אלא (for) נקום (for) נקום (for) איי (for) עמא (for) עמא (against) אלא (kingdom) נקום (kingdom) אלא (for) אלא (for) ומלכו (kingdom) ומלכו (for) אלא (for) אלא (for) וועא (for) אלא (for) (f
```

[&]quot;And there shall be great storms" is entirely missing from all Greek texts (except one very late miniscule ms. that has "and storms").

The Holy Gospel Preaching of Luke

אונגליון קדישא כרוזותא דלוקא

Did an Aramaean translator invent this phrase and add it to a translation of Greek, or did a Greek translator simply miss it in his translation from The Peshitta? Reason will dictate that the latter is far more likely than the former.

```
12
(all) כלהין (these things) קדם (but) דין (before) קדם ($\delta things) הלין (these things) אידיא (on you) עליכון (they will lay) נרמון (they will lay) עליכון (on you) אידיא (they will lay) (prison) אסירא ($\delta to houses) ולבית (to councils) אסירא ($\delta they shall deliver you) (they councils) ונקרבונכון ($\delta they shall bring you) (they shall bring you) ווקרבונכון ($\delta they shall bring you) איני ($\delta they shall bring you) (they shall bring you)
                                                                                                                   (My Name) שמי (because of) מטל
```

ממל שמי - "Metul Shemai" ("because of My Name") is such an important phrase, repeated in v. 17 & elsewhere as the cause of all the controversy and persecution against the church. What is His Name and why all the persecution? His Name, according to The Peshitta, which every believer must confess and to Which each was baptized is "מריא ישוע משיחא" (MarYah Yeshua Meshikha) - "The LORD God Yeshua The Messiah". Paul would later write: "No one can say Yeshua is Jehovah (LORD God) except by the Holy Spirit." Whoever does not believe He is Jehovah God does not believe in Him. Whoever has not confessed with his mouth "The LORD God Yeshua" should do so. The Holy Spirit alone can bring this home to the heart and soul and compel the mouth to confess it, as He did to Peter. Some day, "Every knee shall bow and every tongue shall confess that Yeshua Meshikha is MarYah (The LORD GOD), to the glory of God The Father." -Phillip. 2:11.

```
(for a testimony) לסהדותא (but) דין (to you) לכון (it will happen) הויא (14
  (in your hearts) דין (but) דין (settle) סימו (an answer) מתילפין (to return) מתילפין (taught) מתילפין (you will be) דלא (that not) דלא
    (wisdom) אתל (a mouth) בומא (to you) לכון (I will give) אתל (for) אנא (I) גיר
(against it) לקובלה (to stand) למקם (they shall be able) נשכחון (that not) למקם (which) הלא
                       כלהון (all of them) בעלדבביכון
```

The majority of Greek mss. have "all your opposers shall not be able to refute nor resist". The Critical Greek text has "all your opposers shall not be able to resist nor refute", with the last two verbs switched. In all major Greek texts, two verbs are used instead of the Peshitta's one. See how The Peshitta text accounts for this: מקם -"l'maqum" can mean "to stand" or "to oppose"; the next Aramaic word,

Greek readings with these two verbs – "to refute or resist" are based on the Aramaic Peshitta text. The Critical Greek agrees better with The Peshitta word order, given the error in translation. במקב -"l'maqum"-(to oppose) would answer to the Greek word, "αντιστηναι" – "antistaynai" -(to resist) and לקבולה" (l'qabulah", which means "to impeach it", answers to the Greek "αντειπειν" - "anteipein", which means "to refute". One Greek ms. (D) 6th century has only the verb αντιστηναι – "to resist", which agrees well with The Peshitta. Codex D often does agree more closely (though by no means consistently) with <u>The Peshitta</u> than do the major Greek texts. **D** also has numerous strange, independent and unique readings. All these Greek texts are thus demonstrated to be probable translations of The Peshitta in this verse. Old Syriac agrees with The Peshitta reading.

```
(& your brothers) נשלמונכון (your parents) דין (but) דין (shall deliver you over) נשלמונכון (some of you) ונמיתון (& they shall put to death) ורחמיכון (w your friends) ורחמיכון (w your relatives) ונמיתון (w your relatives) ורחמיכון (w your relatives) ונמיתון
```

The Majority Greek text has a different word order than The Peshitta: "your parents, relatives friends & brothers. The Critical Greek text agrees with The Peshitta. Old Syriac has "your brothers, your parents, your relatives, your friends."

```
(My Name) אנש (because of) אנש (man) אנש (every) מן (by) מן (hated) שמי (by shall be) ותהוון (wou shall be lost) מן (not) אנש (from) מן (from) מן (& a hair) ומנתא (shall be lost) רשכון (vour heads) רשכון (vour heads) ומנתא
           (your souls) במסיברנותכון (but) דין (but) דין (by your perseverance) במסיברנותכון
                      (Jerusalem) לאורשלם (you will see) מא (whenever) בחזיתון (but) בחזיתון (but) דין (whenever) מא (know) דין (then) הידין (by armies) לה (it) הילא (being surrounded)
                                    (its destruction) הורבה (to it) לה (that has come near) דקרב
```


The Holy Gospel Preaching of Luke

אונגליון קדישא כרוזותא דלוקא

```
(to the mountains) אילין (let them flee) נערקון (are) אנון (in Judea) דביהוד (those who) אילין (then) אילין (let them escape) אנון (are) אנון (who within it) דבנוה (& those) ואילין (those who) דבנוה (it) אנון (not) אנון (not) אנון (who are in the villages) ודבקוריא (for the days) אנון (for the days) דיומתא (is written) דרתבעתא (whatever) אנון (everything) כל (to fulfill) דנשלם (to fulfill) כל
```

According to our Lord, in His generation would be fulfilled "all that had been written". This and other such statements demand that we reassess our doctrine of prophesy-eschatology.

```
(who nurse) אמנקן (& to those) ולאילין (who are pregnant) דבשנן (to those) וימתא (but) דין (woe!) וימתא (suffering) גיר (for) אולצנא (for) יומתא (days) בהוא (in those) גיר (in those) בהנון (in those) בהנון (in the land) ורוגזא (this) אול (won) עמא (great) בארעא (great) בארעא (great) (this) אול (wrath) בפומא (by the mouth) בפומא (by the mouth) בפומא (the sword) אתר (to every) ונשתבון (the Gentiles) מתרישא (to every) מתרישא (the Gentiles) אתר (by Uממא (by) עממא (by) ומורשלם (will be finished) (will be finished) ערמא (until) אתותא (of the Gentiles) בשמשא (the time) בנהוין (will be finished) ובסהרא (will be stars) אתותא (will be stars) בשמשא (will be stars) ובסהרא (will be finished) ובטוכבא (will be stars) ובארעא (win the stars) דעממא (suffering) דעממא (will be stars) אוריא (will be stars) ובארעא (will be sound) אולצנא (will be sound) דעממא (of the searth) דעמא (of the sound) דעמא (of the sound)
```

And there shall be signs in the sun, moon & stars, and in the earth, suffering of nations and clasping of hands from the alarm of the sound of the sea.

The Greek is quite different; I cannot see how The Peshitta obtained the phrase "clasping of hands" from Greek mss. No Greek ms. has the phrase; Greek has the word "aporia" – "perplexity". Why in the name of Sam Hill would a translator add such a phrase? The Aramaic phrase "clasping of hands" is doubtless an idiom referring to perplexity. If the Greek were to be translated into Aramaic, the word "wid would do it. Of course, I do not accept the notion that The Peshitta writers were translating anything; The Greek text is translated from The Peshitta. An original text should have more such idioms than a translation would. The translator would tend to simplify them and render a text that is simpler than the base text and simpler than an original text in the translation language. All Aramaic words highlighted in purple in this interlinear are idioms. They are quite numerous. The Greek NT has all the earmarks of a translation Greek contained in The LXX translation of The Hebrew Bible. It employs Semitic word order of Verb-Subject-Object far more often than Greek normally does. I owe this observation to native Aramaean, Paul Younan, web host of Peshitta.org, and others who have posted this with many examples on their web sites.

```
(of the children of men) דמפק (the souls) נפשתא (which drives out) דמפק (& an earthquake) וזועא (the earth) במדם (the earth) דמדם (the earth) דמדם (the terror) למאתא (from) מן (from) דחלתא (of Heaven) דמדם (the hosts) חילא (& shall be shaken) ונתתזיעון
```

"An earthquake" is wanting in Greek mss. Would a translator add this to the text? I think not; That a Greek translator simply dropped it is much easier to believe and support.

```
27 (Who comes) אתא (of Man) אנשיא (The Son) לברה (they shall, see Him) והידין (& then) והידין (& then) לברה (great) עם (with) מילא (with) סגיאא (mighty works) רבא (in clouds) בענגא (in clouds) אינא (with) שם (with) מילא (with) בענגא (אונא (with) מילא (with)
```

I love the Aramaic language! "שנגנ" – "Enanna" (Clouds), א" – "Khayla" - (strength, power, miracle, army, mighty works, host, possibility) & אוברו" – "Shoobkha" (glory, praise, honor, hymn, tenet, opinion) have such rich possibilities of meaning and application. Clouds often signify trouble and turbulence, confusion and despair. "Khayla" is strength and the miraculous we find all around us every day if we look and consider; "Shoobkha" is the highest and noblest, most sublime reality and concept conceivable to the mind, whether to man, angel or God Himself. The Deity would comprise that glory. Wherever there is despair or sorrow, strength or possibility, honor or praise, The Son of Man is revealed and present, for these all come from Him and bring us eventually to Him.

He sends "Enanna" – (Clouds) to teach us to pray and look up in hope for the Sun; then he gives us of His "Khayla" (Strength & Miracle) in answer to our prayer, and in response, we give Him "Shoobkha" (Glory and Praise) for all His mighty works and blessings to us,

And with each of these three gifts: Enana, Khayla & Shoobkha,

The Son of Man comes to us.

The Holy Gospel Preaching of Luke

אונגליון קדישא כרוזותא דלוקא

```
It has always been so, and shall be so always.

He never changes.

"Behold, I come quickly"

28

(take heart) אתלבבו (to happen) דנהוין (these things) הלין (begin) אתלבבו (but) דין (whenever) אמין (wour salvation) מטל (your heads) מטל (your heads) ואמין (& lift up) מטל (to them) מטל (to them) הוא (the fig tree) אילנא (behold) אילנא (& all of) ולכלהון (He) אילנא (& said) ואמין (the trees) אילנא (& all of) אילנא (that when) אילנא (summer) אילנא (at once) אילנא (they bud) אילנא (understand) הבוין (summer) אילנא (that approaches) אנתון (you) אנתון (you) אנתון (you) אנתון (whenever) אנתון (you) אנתון (these things) הלין (the Kingdom) הלין (whenever) אנתון (you) אמין (the Kingdom) אמין (the Kingdom) הלין (the trear) אמין (generation) אמין (shall pass) הוא (to you) הלין (to you) הלין (say) אמין (shall come to pass) בהוין (of these things) ההאין (of these things) ההאין (all ) בהוין (all ) בהוין (these things) בהוין (all ) בהוין (these things) בהוין (all ) בהוין (these things) בהוין (these things) בהוין (all ) בהוין (these things) בהוין (these things) בהוין (all ) בהוין (these things) בהוין (until) אמין (until) בהוין (until) בהוין (until) בהוין (until) בהוין (until) בהוין (until) בהוין (until) באוים (שויא אמין (until) באוים (שויא אמין (until) באוים (until) באוים (שויא אמין (until
```

"Generation" means "generation"; "This" means "this". Our Lord was not speaking of a future generation. Futurists need to go back to the words of The Son of God and rethink their prophecy schemes. His words in Luke 21 and Matthew 24 have been fulfilled through The Holy Spirit, the Gospel proclamation and advent of Messiah to every heart and land where he was received, and judgment to those who rejected Him.

```
(shall pass away) נעברון (& earth) ממיא (Heaven) שמיא (shall pass away) נעברון (& earth) איז (Heaven) ומלי (shall pass away) איז (מא (My words) איז (My words) איז (that not) איז (in your souls) באסוטות (but) דין (beware) אזרהרו (ever) אזרהרו (with gluttony) באסוטותא (wour hearts) לבותכון (grow cold) נאקרון (with gluttony) ומן (of the world) איז (and the stillness) איז (the stillness) שליא (afrom) ובצפתא (that) דעלמא (upon you) יומא (upon you) יומא (day) הו (that) הו (day) איז (world) איז (world) איז (world) איז (day) איז (day) יומא (day) איז (day) א
```

(all of them) על, (upon) על, (it shall spring) נצפח (for) גיר (a trap) איך, (as) צפחתא (as) גיר (for) נצפח (the face) על, (on) אפיה (dwell) דיתבין (which) ארעא (which) דיתבין (which) על (on) אפיה (which) דיתבין (which) ארעא (at all times) ארעא (therefore) הריל (therefore) הריל (these things) בכלזבן (these things) דעתידן (that you will be worthy) אוון (of Man) דעמאר (the Son) הרין (before) ברה (to occur) אוון (to occur) אוון האנשא (the Son) התקומון (to occur) אוון האנשא (the Son) האנשא (th

"The phrase translated, "from the stillness" - מן שליא ("man shalia") is an Aramaic idiom meaning "suddenly".

37 (& by night) באיממא (in the temple) בהיכלא (He was) הוא (teaching) שלף (but) דין (by day) בהיכלא (in the mount) באיממא (ent out) באת (went out) באת (Zaytha) זיתא (D'Byth) דבית (which is called) דבית (באמר)

By day He was teaching in the temple and by night he went out and spent the night on the Mount called D'Byth Zaytha ("of the Place of Olives")

"D'Byth Zaytha" means "of the place of Olives". The Greek texts have the abbreviated form, "of Olives".

(to Him) לותה (were) הוו (coming early) מקדמין (the people) עמא (& all) וכלה (His word) להיכלא (to the temple) להיכלא

Chapter 22

(of unleavened bread) דפטירא (the feast) עדעדא (but) הוא (was) קריב (nearing) קריב (Passover) במתקרא (which is called) דמתקרא

The Holy Gospel Preaching of Luke

אונגליון קדישא כרוזותא דלוקא

The Greek mss. for "**Passover**" have "**Pascha**"(See v. 13 also). Here is Strong's Dictionary entry for the Greek word: '3957 πασχα pascha pas'-khah: of **Aramaic** origin, cf <u>06453</u> ΠΟΕ; TDNT-5:896,797; n n AV-Passover 28. Easter 1: 29.

This Aramaic word occurs 29 times in the Greek NT., in the Gospels, Acts, I Corinthians and Hebrews. The Greek πασχα"Pascha" is an exact transliteration, letter for letter, of the Aramaic word ΚΠΣΞ - "Pascha".

```
(& the Scribes) וספרא (the Priests) כהנא (Chief) ובעין (were) הוו (& seeking) בהנא (they might kill Him) בקטלוניהי (that how?) האיכנא (that how?) באיכנא (the people) גיר (of) מן (for) גיר (they were afraid) החלין (were afraid) הוא (were afraid) ביהודא (Yehuda) ביהודא (Satan) סטנא (but) דין (had) הוא (of the twelve) הוא (the number) מנינא (of the twelve) האיתוהי (had) הוא (he who been) הוא (he who been) הוא (he who been) האיתוהי
```

The English word "Satan" comes from Aramaic- ΝΊΩΟ - "Satana", as does the Greek word σατανας "Satanas". Strong's Greek – English Dictionary has: 4567 σατανας, Satanas, sat-an-as' of Aramaic origin corresponding to 4566 (with the definite affix); TDNT-7:151,1007; n pr m AV-Satan 36: 36

- 1) adversary (one who opposes another in purpose or act), the name given to
- 1a) the prince of evil spirits, the inveterate adversary of God and Christ
- 1b) a Satan-like man

Again, the Greek testifies to an Aramaic original. **Σατανας- "Satanas"**, was not used in Greek writing anywhere but in The Greek NT. & **Σαταν – "Satan"** in one verse of <u>The LXX</u> (1 Kings 11:14), which is translated from the Hebrew <u>"D"</u> "Satan".

```
(& the Scribes) מלל (the Priests) כהנא (Chief) רבי (with) עם (he spoke) מלל (he went) מלל (of the temple) הילא (of the forces) הילא (to deliver Him) הילא (so as) איך (so as) דילא איך (to deliver Him) הילא (so as) דילא איך (איך הישלמיוה (to deliver Him) איך (so as) דינשלמיוה (איך הישלמיוה (to deliver Him) איך (so as) דינשלמיוה (to deliver Him) איך (so as) דינשלמיום (to deliver Him) איך (so as) דינשלמיום (to deliver Him) איך (to deliver Him) אין (to delive
```

All major Greek texts lack "& The Scribes", & "of the temple". Codex $C(5^{th} century)$ & Codex $N(6^{th} cent.)$ have kai yrammateusin"-(& Scribes). Codex $D(6^{th} cent.)$ lacks "strathyois"-"Military commanders".

```
(money) לה (to give) דנתלון (to give) אואקימו (to give) ואקימו (to give) אואקימו (to give) דנתלון (to give) אואקימו (to give) (they promised) אואקימו (to they rejoiced) אואקימו (cocasion) אוא (to deliver Him) (to deliver Him) בלעד (to they) מון (to deliver Him) דנשלמיוהי (to deliver Him) להון (to deliver Him) בלעד (to deliver Him) אואקימורי (to deliver Him) אוא (to deliver Him) (to deliver Him) אוא (to deliver Him) (to deliver Him)
```

7 (of Unleavened *Bread*) רפטירא (the Day) יומא (& arrived) ומטי (& arrived) ומטי (the Passover *lamb*) אית (for to be slain) דנתנכס (the custom) עירא (was) עירא (in which) דבה

(& Yokhanan) לכאפא (Yeshua) לכאפא (Yeshua) ושרר (& sent) ישוע (& sent) לכאפא (to eat) לכאפא (to eat) דנלעס (to eat) דנלעס (to eat) דנלעס (א להון (to them) דול (& He said) שיבו

Greek mss. have "Πετρος"- "Petros" (Peter) where The Peshitta has "Kaypha". According to the Greek mss. of John 1:42, Πετρος ("Peter") is a Greek translation of "Kaypha": κηφας ο ερμηνευεται πετρος-"Cephas -(Aramaic), which is to be translated, Peter- (Greek)". So it is then in the some 162 places where Πετρος occurs in The Greek NT. And if the name is a translation in those 162 places, is not the rest of the text also a translation of an Aramaic original? How about the name of The Messiah, as written in Greek mss. of John 1:41: τον μεσσιαν (Aramaic) ο εστιν μεθερμηνευομενον ο χριστος (Greek) - "the Messias (Aramaic), which is, being interpreted, the Christ (Greek)". "Christos" is here declared to be a translation of the Aramaic word "Messiah". Cephas called Yeshua "The Messiah", not "Christos". The original is "Messiah"; "Christos" is the Greek translation, and it occurs 569 times in the NT. Is this not tantamount to declaring 569 times that the Greek NT is a translation of an Aramaic original? 569 + 162 = 731 times, for Peter + Christ. That should tip off the reader that The Greek NT is a translation, not the original.

```
(us to prepare it) אנת (You) אנת (desire) איכא (where?) איכא (to Him) למרו (said) אמרו (but) דין (they) אמר (to Him) אמר (to them) למרינתא (to them) אמר (to them) למרינתא (to them) אמר (when) למרינתא (to them) האמר (a jug) למרינתא (when) אמר (a man) בכון (you) גברא (who bears) דשקיל (shall meet) בכון (you) גברא (go) גברא (for the house) אמרו (to the owner) אמרו (say) למרה (who enters) דעאל (wherever) אמרו (say) למרה (wherever) אמרו (wherever) אמרו (wherever) למרה (wherever) למרה (wherever) אמרו (wherever) למרה (wherever) אמרו (wherever) למרה (wherever) למרח (wherever
```


The Holy Gospel Preaching of Luke

```
אונגליון קדישא כרוזותא דלוקא
```

```
(of dwelling) ב"ת (a place) ב"ת (is there?) א"מ (our Rabbi) מ"ח (with) תלמידי (with) מיכא ((with) מיכא (Passover) מ"ח (with) ע"מ ((there?) מ"ח (with) ע"מ ((there?) מ"ח (with) ל"ח ((there?) ל"ח (where?) ל"ח ((there?) ל"ח (where?) ל"ח ((there?) ל"ח (where?) ל"ח ((there?) מ"ח (with is furnished) מ"ח ((there?) מ
```

Verses 17 & 18 are not found in most Peshitta mss. They are found in <u>Lee's edition of The Peshitta of 1816</u> and are also found in the <u>1979 UBS EDITION of The Syriac Bible, The 1986 Aramaic Scriptures Research Society Edition</u> and in Lamsa's and Murdock's Translations of The Eastern Peshitta. I include it here, since it is also found in <u>The 1905 Peshitta edition</u> for The Online Bible, of which this interlinear is a translation. The reader may also be interested to know that this writer has found several long Bible codes in this edition which span the entire NT, are up to 88 letters long, and are found by skipping up to 99,067 letters between each of the letters in a 40 letter code about a plot to murder The Messiah. If one letter were added or deleted from the 461,094 letters of the Codefinder edition of The Peshitta (extremely close to this Interlinear 1905 Peshitta edition), none of the long codes I have found would exist; nor can they be found in any of the other editions I have searched. All Greek mss. contain vss. 17 & 18. I cannot believe they were simply invented and added by a Greek translator. They were in the original Peshitta manuscript in order to occur in all Greek mss., since The Greek NT is a translation of The Peshitta.

אונגליון קדישא כרוזותא דלוקא

The Holy Gospel Preaching of Luke

```
(among you) אנחן דבר (whoever) אינור (but) אינור (so) אלא (so) אלא (but) דבר (you are) אנחן (chief) אינור (whoever) אינורא (the small) ואינור (awaiter) אינור (inct (whoever) אינור (whoever) אינונר (whoever) אינור (whoever) אינור (whoever) אינור (whoever) אינונר (whoever) אינונר
```

36 (to him) אמר (has) להון (whoever) מן (this hour) השא (from) מן (to them) להון (He said) אמר (a wallet) להון (also) אמר (ako) אך (ako) תרמלא (a moneybag) לכיסא (should take,it) בסב (a moneybag) בזבן (his tunic) דלית (asword) להון (to him) מיפא (acks) דלית (whoever) ונזבן (asword) להון (for himself) להון (buy) להון (asword) מיפא (asword) אחר (asword) א

(that is written) אמר (this) הדא (that also) אור (for) גיר (to you) אמר (say) אמר (say) אמר (He was numbered) אתמנא (evil doers) דעם (with) דעם (in Me) ב (be fulfilled) אתמנא (must) אמר (shall be fulfilled) אשתלם (that concerns Me) דער (for) דעלי (all) גיר (for) דעלי (all) אשתלם (shall be fulfilled)

(behold) אמר (our Lord) לה (to Him) אמרין (were saying) אמרין (& they) אמרין (they are enough) אמר (they are enough) אמר (the said) אמר (two) אמר (two) אית (are) אית (are) אית (are) אמר (swords) אמר (swords) אית (are) אית (are) אית (are) אמרין (they are enough) אמרין (they are enough) אית (are) אית (are) אמרין (they are enough) אית (are) אית (

(he was) הוא (accustomed) איך (as) דמעד (& He went on) ונפק (& He went out) איך (בק (Zytha) ייתא (D'Byth) דבית (to the Mount) לטורא (His disciples) אף (also) אף (after him) בתרה (went) אולו (בק איינור) (בק איינור) אולו (בק איינור) (בק איינור) אולו (בק איינור) (בק איינו

"Byth-Zytha" is usually paralleled in Greek by "ελαιων" – "elaiown" ("Olives), which is a partial translation of the Aramaic name, which means, "Place of Olives". In John 5:2, The Critical Westcott & Hort text has βηθζαθα, "Baythzatha" which is a transliteration of the same Aramaic name "Byth-Zytha". Whoever wrote The Peshitta knew the Aramaic names of the villages (& hills) in first century Israel. The Greek sometimes translates names, giving their meanings, which is evidence that the Greek not only is not original, but the writer may not have been familiar with those places. It would be akin to writing "Teaching of Peace" for "Jerusalem". No one living in Israel would call Jerusalem, "Teaching of Peace", even in a translation. An original text in the original language of the country would have the original names of the towns and people of that country in the same language and forms familiar to the people who lived there. These The Greek NT does not have; The Peshitta NT does. If The Peshitta were translated centuries later in Syria or a country other than Israel, as is commonly supposed, how would the translator have gotten all the Semitic names of villages, coins and people in first century Israel where the Greek did ?not have them

The Holy Gospel Preaching of Luke

אונגליון קדישא כרוזותא דלוקא

The Greek coins λεπτον ("Leptov") & κοδραντης ("Kodrantays") are Greek equivalent names, not the Jewish terms for the Roman coins, "Mina" & "Shimona". In fact, The Greek NT has two different translations for the Jewish "Mina": λεπτον ("Leptov") & Mva ("Mna"), the latter being a transliterated form of the Aramaic word "Mina", while the former is a translation equivalent in Greek currency.

```
(to them) להון (He said) אמר (at the place) לדוכתא (He arrived) להון (לשי (& when) וכד
                                                                                        (temptation) לנסיונא (you enter) דלא (lest) צלו (pray) לנסיונא
                                                  (stone's) מנהון (withdrew) מערא (a throw) מערא (from them) מנהון (withdrew) ברק (withdrew) מנהון
                                                                              (He) וֹמצלאׁ (prayed) בורכוהי (His knees) בורכוהי (& He bowed) ומצלא
                                    (Heaven) שמיא (from) מן (an angel) מלאכא (to Him) לה (wappeared) מון (אתחזי
                                                                                                                      רמחיל (who strengthened) לה (Him)
                                                   (He) הוא (prayed) מצלא (urgently) תכיבאית (in fear) הרא (He was) הוא (& as) וכד (& as) הוא (of blood) דרמא (drops) שלתא (like) דרמא (His sweat) הועתה (the ground) ארעא (upon) ארעא (upon) ונפל (& He fell) ונפל
Several old Greek mss. omit verses 43 & 44, including (A,B (4^{th} cent.),P^{75-} (3^{rd} cent.) and also The Sinaitic Old Syriac ms.(5^{th} cent.). Several old Greek mss. and Versions contain them, as well as church fathers: (\%,D, Itala 4^{th} cent., Vulgate 4^{th} cent., Old Syriac Curetonian (5^{th} cent.), Armenian 5^{th} cent., Justin & Irenaeus (both 2^{rd} cent.), Hippolytus & Dionysius (Both 3^{rd} cent.)
                                    (His disciples) מן (from) צלותה (His prayer) ואתא (His prayer) מן (from) מן (the anguish) צלותה (the anguish) אנון (they were sleeping) דמכין (while) כד (them) אנון (they were sleeping) דמכין
                                                                  (are vou) אנתון (sleeping) אנתון (why?) מנא (to them) אנתון (א He said) אנתון (temptation) אנתון (vou enter) קומו (lest) אלו (pray) צלו (arise) אנתון
                                                 (& he) והו (a crowd) כנשא (behold) אמלל (was speaking) ממלל (He) הו (& while) ועד (came) אהא (the twelve) ממקרא (one) מון (one) ארא (Yehuda) יהודא (who is called) ממקרא
                                (& he kissed Him) נשקה (Yeshua) ישוע (to אלות (to אול וקרב (he went before them) ונשקה (to them) וקרב (a sign) אתא (for) הבא (to them) הוא (is He) הוא (kiss) הניע (whomever) האינא (דאינא (whomever) הוא (this one) הוא (to them) הוא (kiss) אנא (to them) הוא (the distribution) הוא (the distribution) אנא (to them) הוא (the distribution) אנא (the distribution) הוא (the distribution) אנא (to them) אנא (to them) הוא (the distribution) הוא (the distribution) אנא (to them) הוא (to them) הוא (to them) אנא (to them) אנא (to them) אנא (to them) הוא (to them) אנא (to them) הוא (to them) אנא (to them) אנא (to them) הוא (to them) אנא (to them) (to them) אנא (to them) (to th
                                             (Yehuda) אמר (said) לה (said) ישוע (to him) לה (said) אמר (of Man) אמר (The Son) אנושקתא (you) אנת (betray) משלם (with a kiss?) בנושקתא
                                                                    (who with Him) דין (those) דין (but) דין (saw) אוד (when) כד (to Him) אוד (they were saying) אמרין (that occurred) דהוא (with swords) בון (them) און (shall we strike?) נמחא (our Lord) מרן
                                          (The Priest) מנהון (one) מנהון (of them) לעברה (the servant) ברב (of them) מנהון (one) מנהון (a struck)
                                                                                        (of his right side) דימינא (his ear) ארנה (& took it off) ונסבה
                                 (now) להדא (for) ערמא (enough) ערמא (Yeshua) אישוע (but), דין (answered) ענא (the healed him) אין (who was wounded) דבלע (of him) דהר (the ear) אלאדנה (& he touched) ואסיה
                                                    עלי (with swords) בסיפא (for Me) ובחוטרא (with swords) דהאחדונני (to seize Me)
                                        (in the temple) בהיכלא (was) בהיכלא (with you) עמכון (every day) כליום (hands) אידיא (against Me) עלי (you stretched forth) אושטתון (vou stretched forth) אושטתון (vou stretched forth) הוא (vou (is) הוא (vou (but) אלא (vou הוא (vou hour) שעתכון (vou hour) (vou (vou hour) הוא (vou (vou hour) הוא (vou (vou hour) אלא (vou (vou hour)
                                ארתיוהי (fthey brought Him) לביתה (to the house) איתיוהי (they brought Him) לביתה (& they seized) בהנא (a distance) אתא (from) מן (from) מן (a distance) אתא (& Shimeon) הוא (& Shimeon) הוא (& Shimeon) אתא
```


The Holy Gospel Preaching of Luke

אונגליון קדישא כרוזותא דלוקא

```
55
                                                         (of the courtyard) דרתא (in the midst) מצעת (a fire) אוחדו (but) דין (they kindled) אוחדו (also) אוחדו (was) הוו (\& sitting) אוח (they were) הדריה (\& sitting) ויתבין (\& sitting) ויתבין (\& sitting) ויתבין (\& sitting) אוא (\& sitting) ויתבין (\& sitting) (\& sitting) ויתבין (\& sitting) (\& sit
                                                                                                                                                     (among them) בינתהון (Shimeon) הו (he) הו (he)
                              (the fire) לות (as he sat) דיתב (a certain) הדא (a maidservant) עלימתא (& saw him) דיתב (& saw him) וחזתה
                    וחרת (with Him) למה (with Him) ואמרא (also) אף (also) הנא (at him) עמה (at him) הוא (was) אור (was) אור הוא אול הוא אור (מוד אור) הוא אור הוא אור (מוד אור) הוא הוא אור הוא אור (מוד אור) הוא הוא אור (מוד אור) הוא הוא (מוד אור) הוא (מוד אור)
                                                                                                               (woman) אנתתא (& he said) אנתתא (denied) דון (but) דין (he) הו (he) הו
                                                                                                                                                                            לא (not) ידע (know) אנא (I) לה (not)
                     (was) אחרנא (disputing) מתחרא (one) אחרנא (hour) שעא (& after) ובתר (& after) ובתר
                                    (also) אף (was) שריראית (with Him) און (this man) און (also) אף (surely) שריראית (& he said) ואפן (for הנא (a Galilean) גיר (a Galilean) און (a Galilean) און אף
(you are) אנת (saying) אנא (what?) אנא (know) אנא (not) לא (man) גברא (Kaypha) אמר (said) אמר (a rooster) גברא (crowed) אנא (speaking) ממלל (he was) הרננלא (\& at once) ומחדא (\& at once)
                                                            (times) זבנין (three) תלת (Me) בי (you shall deny) זבנין
                                                                                                                                                                                                                                                     62
                                                                 (bitterly) מריראית (he wept) בכא (Shimeon) שמעון (outside) לבר (& went out) ונפק
                                                                                                                                                                                                                                                              63
                                                             (Yeshua) לישוע (were) הוו (who holding) דאחידין (& the men) וגברא (Him) הוו (they were) הוו (a covering) ומחפין (Him) הוו (were) הוו (mocking) מבזחין
                                                                                          (His face) על (on) על (they were) אפוהי (& striking) ומחין (& striking) הוו
                                                                        (strikes You) מנו (who?) מונו (prophesy) אתנבא (& they were saying) ואמרין
                                                               (they were) הוו (blaspheming) מגרפין (many) סגיאתא (& other things) ואחרניתא (against Him) מורפין (& they were speaking) ואמרין
                                                                                                                                                                             (day had dawned) ננהת (& when) וכד
                       (& The Scribes) קשישא (were gathered) ורבי (Like Chief) אתכנשו (were gathered) קשישא (of their assembly) כהנא (to the place) לבית (& they brought Him) ואסקוהי
                                                     (The Messiah) משיחא (are) הו (You) אן (if) א (to Him) לה (& they were saying) ואמרין (vou) אמר (I tell) אמר (if) אמר (He said) אמר (tell) א
                                                                                                                                                                      (you will believe Me) לא (not) תהימנונני (not) לא
                                                                                        (will ask you) אנתון (will return) אנתון (I will ask you) אנתון (& if) און (און איטאלכון
                                                                                  (Me) אנתון (will release) שרין (nor) אנתון (an answer) לי (to Me) לי (to Me) לי
                                                   (sitting) יתב (of Man) אנשא (The Son) ברה (shall be) נהוא (this hour) מן (from) מן (of God) השא (of the power) ברה (the right side) מן (at) 
                                                                  (witnesses) מתבעין (again) מתבעין (why?) מהרא (they were saying) אמרין
                                                                                                   (We) ביר (for) שמען (are hearing) מן (we) פומה (we) דנן (we) גיר
```


The Holy Gospel Preaching of Luke

אונגליון קדישא כרוזותא דלוקא

```
וקמו (Pilatus) כלה (lall) כנשהון (their crowds) ואיתיוהי (their crowds) לות (all) פילטוס (arose) וקמו
        (are) אנת (You?) דין (but) דין (but) שאלה (asked Him) אות (Pilatus) פילטוס (Pilatus) דין (Pilatus) שאלה
                                                                                                                      (He said) אמר (of the Jews) דיהודיא (the King) אמר (have said) אנות (you) אנות (to him) לו
                               (& they were saying) ואמרין (they were) הוו (shouting) מזעקין (but) דין (they) הנון
                   (Judea) יהוד (in all) בכלה (He taught) מלך (when) כד (our people) לעמן (that He stirred up) בשגשה (here) מון (Galila) גלילא (from) גלילא (began) וערמא (when) נדילא (began) נדילא
                                   (under) דמן (that from) דמן (he knew) וכד (& when), וכד (& when), וכד
                                                            (under אור (the unit rich (the was) ובי (לפנא (the authority) שולטנא (of Herodus) דהרודס (the was) מטל (because) שררה (to the presence) לותה (to the presence) לותה (days) יומתא (in those) דבאורשלם (in Jerusalem) הוא (the was) בהנון באורשלם (the was) הוא (the was) בהנון הנוא (the was) באורשלם (the was) בהנון הוא (the was) בהנון באורשלם (the was) באורשלם (the was) בהנון באורשלם (the was) באורשלם (the was) בהנון באורשלם (the was) באורשל
                      (Him) לה (he was) הוא (asking) משאל (many) סגיאתא (& matters) ומלא
                                                        ישוע (Yeshua) דין (but) מדם (any) פתנמא (an answer) אתיבה (but) דין
                                                                                                                                                              "Yeshua" - "Jesus" absent in Greek mss.
                                       (& The Scribes) הוו (The Priests) כהנא (Chief) רבי (but) דין (they were) הוו (standing) קימין (accusing Him) אכלין (they were) הוו (consumed with) אכלין (vehemently) הוו
                                        (& when) דין (herodus) שמה (mocked Him) הרודס (Herodus) דין (Herodus) שמה (mocked Him) אלבשה (he his servants) נחתא (with a robe) נחתא (He clothed Him) אלבשה (he had insulted Him) מבזח (Pilatus) (אלשוס (but) פילטוס (de sent Him) ושדרה (mocked Him) לות (but) פילטוס (אור)
                                        (& Herodus) יומא (Pilatus) הוו (friends) רחמא (became) הרודס (day) יומא (& on that) ובהו (there had been) הות (each other) בעלדבבותא (each other) בעלדבבותא (with)
                                                                                                                (for) מן (from) קדים (before) בינתהון (from) מן
                                                                                (The Priests) בהנא (Chief) לרבי (Pilatus) פילטוס (but) דין (called) קרא (& the people) ולעמא (& the Rulers) ולארכונא
(This) הנא (Man) (אמר (you have brought) קרבתון (to them) או (& He said) ואמר (have examined Him) איך (גם מהפך (subverting) עמכון (your people) אנא (which accusing) אנא (to them) איך (subverting) מהפך (subverting) עמכון (עמכון (as) לא (this) אשכחת (in Man) בגברא (in Man) הנא (fin Man) אניכון (to them) אנא (which accusing) עמכון (subverting) אניכון (to them) הנא (subverting) עמכון (fin Man) אנא (to them) הנא (which accusing) הנא (which accusing) במרשין (everything) אנא (to them) הנא (to them) הנא (אניכון (to them) אנא (subverting) הנא (to them) הנא (to them) אנא (to them) הנא (to them) הנא (to them) אנא (to them) הנא (to th
           (but) אלא (but) אבלא (to him) הרודס (Herodus) שדרתה (Herodus) גיר (but) לותה (neither) אלא (by Him) הרודס (has been commited) סעיר (for death) למותא (worthy) דשוא (anything) מדם (not) אלא (מדם בא נייר (מדם מדם בא לייר (אור) למותא (שור) למותא (אור) למותא (שור) למותא (שו
```


The Holy Gospel Preaching of Luke

אונגליון קדישא כרוזותא דלוקא

The Majority Greek has "for I sent you to him". The Critical Greek has "for he sent him to us". How did the Peshitta get "for I sent Him to him" from either Greek reading? But I will show how the Greek texts may have gotten their readings from the Aramaic:

is "I sent Him to him";

is "For I sent you to him";

שררת גיר לותן "s" For he sent Him to us". Compare שררתה גיר שדרתה ביר לותן "s" for I sent Him"; the second is the same with one letter missing and the next word (Gir) pushed into the first; The third reading is "I sent you". This misreading of "Gir" as "Kown" is a hypothetical explanation for the Greek readings. In the square Aramaic of Dead Sea Scroll script, a Yodh and Waw can be easily confused:

א. 1 - Yodh and Waw.In regular Hebrew-Aramaic they are ",1. Waw is simply longer on the down stroke.

("Gir"- "For") ל ("-kown"-"you") are composed of letters which differ basically in the length of their respective strokes, and could be misconstrued if carelessly read or written. That is what I believe happened with the Majority Greek translation. The Critical Greek can be more easily explained:

שרתה גיר לותן became שרתה גיר לותה by dropping a letter (ת) & misreading another letter לותן for ן. ן is called a final Nun, the form of Nun (1) at the end of a word. The difference between the two Greek readings is twenty one Greek letters; the difference between those two readings in the Aramaic language would be six Aramaic letters; (These I highlight in red below). So it would be much easier to account for both Greek readings on the basis of an Aramaic base, than vice-versa. Besides, the Peshitta reading cannot have come from Greek; no Greek text has the Peshitta reading!

I sent for you to him

Majority Greek: ανεπεμψα γαρ υμας προς αυτον

He sent for him to us

Critical Greek: ανεπεμψεν γαρ αυτον προς ημας

Aramaic Base Readings:

Original Peshitta Majority Greek reading Critical Greek reading to him for I sent Him:to him for I sent you: to us for he sent Him

שדרה גיר לותן :שדרתכון גיר לותה:שדרתה גיר לותה

The Greek readings in Aramaic have 58% and 78% letter correlation with the Peshitta Aramaic reading of one or two pertinent words. The Critical and Peshitta readings in Greek have 0% & 0% correlation with the Majority Greek reading of the two pertinent words involved. That means it is highly unlikely any Greek reading was translated into the Peshitta reading; rather it is much more likely the reverse happened.

If it be objected that The Peshitta was compiled by editing and translating both major Greek traditions, I respond that over 50% of the time it differs from one Greek text, it differs from both of them with readings unique and unknown even among The Latin Vulgate mss. Besides, what translator would be editing and collating mss. on the fly as he is translating those mss.? He wants a single straightforward document in front of him to translate- not that I would grant for a minute that The Peshitta is a translation of Greek, or of anything else, for that matter. It is too plain a document and uncluttered with variant readings, too full of Aramaic idioms, Aramaic syntax and sentence structure for that to be the case. Greek mss., on the other hand, are too full of variant readings, alternate synonyms of corresponding Aramaic words, transliterations of Aramaic in hundreds of places, translational statements declared as such from Aramaic, Aramaic sentence structure as opposed to Greek (very similar to The LXX) and very low lexical density as compared to original Greek compositions (Greek NT compares very well to LXX LD), for the Greek to be anything but a translation of an Aramaic document. The Peshitta has a Lexical Density (ratio of vocab. words to total word number) almost identical to The Hebrew Old Testament! See my articles titled "Lost in Translation", "New Testament Entropy", "Computerized Primacy Test" and "Wisdom of Solomon" for detailed computer analysis of these data I have compiled.

(& I shall release Him) ואשבקיוהי (therefore) הכיל (I shall discipline Him) ארדיוהי (I shall discipline Him) אית (I shall discipline Him) עידא (the custom) אית (it) הוא (for) אית (the custom) עידא (the feast) אית (it) הוא (to them) הוא (to them) הוא (to them) הוא (to they were saying) אין (mob) בעונ (the entire) הוא (but) בין (shouted) שקוליהי (to us) להנא (to us) ושרי (to us) לונא (to us) להנא (to us) ל

The Holy Gospel Preaching of Luke

אונגליון קדישא כרוזותא דלוקא

```
(in the city) אינא (which occurred) דהות (sedition) אסטסיט (because of) אסירא (who) אינא (he) וקטלא (of prisoners) אינה (in a house) בית (he was) אוה (cast) (kmurder) (kmurder) (put in a house) מוא (cast) (kmurder) (kmurder) (he was) אוה (cast) (kmurder) (with them) (spoke) אינה (but) (but) (put in again) (yeshua) (to release) (he wanted) אבא (as) בוא (des) (he wanted) (he w
```

The Critical Greek & Latin Vulgate omit "& that of the Chief Priests". The Majority Greek text contains it. The Old Syriac also contains the phrase.

```
(their demand) אול (that should be done) התהוא (commanded) הין (Pilatus) שללתהון (Pilatus) בילטוס (אול (their demanded) ביל (thim) ארון (to them) להון (to them) למביל (ke nurder) לאול (ke neleased) הון (whom they demanded) הון השאר (him) המשר (thim) המשר (thim) המשר (thim) המשר (their pleasure) הישוע (the delivered) של (the delivered) ביל (to their pleasure) אול (they seized) אשרם (but) אשרם (they seized) אשרם (they seized) הארון (they sought) לאול (they seized) הארון (they laid) איל (they laid) איל (they seized) הארון (they laid) הארון (they laid) איל (they laid) הארון (the cross) איל (they cross) הארון (the cross) הארון (they laid) הארון (they laid) הארון (the cross) הארון (they (they laid) הארון (they laid) איל (
```

The Majority Greek: ηγοντο δε και ετεροι δυο κακουργοι συν αυτω αναιρεθηναι – "And there were also others—two evil-doers—with him, to be put to death".-(Young's Literal Translation).

The Critical Greek: ηγοντο δε και ετεροι κακουργοι δυο συν αυτω αναιρεθηναι—" And there were being led, two other evil-doers also, to be lifted up."- (Rotherham)

The Latin Vulgate: ducebantur autem et alii duo nequam cum eo ut interficerentur. "And there were also two other malefactors led with him to be put to death." (Douay)

Old Syriac: "And there were coming with Him two evil doers to be killed".

The Holv Gospel Preaching of Luke

אונגליון קדישא כרוזותא דלוקא

Hello? According to the Critical Greek Text and The Latin Vulgate, The Messiah was an evil doer like the two robbers crucified with Him! How can anyone who has sincere faith in Messiah countenance such blasphemies in supposedly inspired Bible texts?! The Peshitta and the Majority Greek agree here in the general wording that "there were with Him two othersevil doers", not "two other evil doers". There is a world of difference, an infinite and eternal difference between those two statements.

```
(they came) אתו (they came) לדוכתא (they came) חדא (& when) וכד
                                                                             קרקפתא (The Skull) וקפוהי (there) תמן (they crucified Him) ולהנון (The Skull) קרקפתא (His left) וקפוהי (evil) מן (this right) מן (at) מן (evil) הד (evil) הד (evil) מן (this right) מן (this 
(them) שבוק (forgive) שבוק (Father) אבא (was) הוא (saying) להון (Yeshua) שוע (but) דין (He) הוא (they are doing) מנא (they know) מנא (they know) גיר (for) ידעין (forgive) מנא (what?) מנא (they know) נות (not) אבר (lots) מנא (they cast) ופלגו (& they divided) נחתוהי (this garments) וארמיו (they know) בחתוהי (they know) בחתוהי (what?) אברמיו (they know) בחתוהי (they know) בחתוהי (they know) נות הוא לאברמיו (they know) במא (they
```

Greek mss. (P75, B, D, W, \(\to\)) & Old Syriac Sinaiticus omit "Father forgive them, for they know not what they do." I ask the reader: Can such witnesses as these be trusted to testify truly to the very words of God Himself when they omit and distort the plainly inspired utterances of our Savior and LORD such as this one? If these words be not inspired of The Holy Spirit, what is? Fortunately, most manuscripts and versions contain this most holy and sublime utterance of our Lord from the cross. May God !forgive textual critics who edit the words of God, for they know not what they do

```
(& watching) רין (the people) עמא (but) דין (were) הוא (standing) קאם (were) אוווא (standing) הוא (were) בה (were) בה (were) בה (were) ארכונא (also) ארכונא (were) הוו (were) הוו (were) ארכונא (were
                                                                     (if) הויו (He is) משיחא (the Messiah) גביה (The Chosen One) אן הויו
                                                                                 (soldiers) אסטרטיןטא (at Him) הוו (were) הוו אסטרטיןטא (at Him) הוו (were) מבוחין
               (vinegar) אותה (to Him) לותה (they came near) לותה (to Him) אומקרבין (as) כד (as) לה (to Him) חלא
(of the Jews) דיהודיא (the King) מלכא (are) הו (You) אן (if) אן (to Him) לה (& they were saying) ואמרין (Yourself) אהא (save) אהא
                                                                                                Old Syriac adds, "And they placed a crown of thorns on His head."!!??
                                                   (that was written) דכתיב (an inscription) אדת (also) אך (but) דין (was) הוא (there) אית (diso) אדת (was) הוא (was) דין (was) אית (there) מנה (Him) ונאית (in Greek) וונאית (this is) מלכא (of The Judeans) דיהודיא (the King) מלכא (this is) הנו
                                                    Vaticanus and other Alexandrian Greek mss. omit "written in Greek, Latin and Hebrew".
                            (evil) מן (those) עבדי (those) מן (but) מן (but) מן (one) דהרו (does) בישתא (one) הדו (thim) מן (was) מגדף (was) הוו (was) עמה (were) מגדף (was) הוו (was) עמה (were) און (if) אנת (yourself) הוו (are) הו (yourself) פצא (are) ופשך (also) און (also) און (exace) און (us) ופצא (was) אף (was) און (also) און (was) און (w
                                                                                                                                                                                                                                                                                           40
                                                                    (to him) אבה (& he said) אמר (his companion) חברה (Him) אבה (& rebuked) ואמה (are you) אנה (God) אנה (of) מן (not?) אנה (also) אנה (also) אור (שובר און אור) אור (שובר אור) אור 
                                                                                        (in condemnation) אנת (with Him) אנת (you) אנת (for also) אנת (with Him) אנת (you) אנת (you) אנת (gradient)
                                       (we are) הוין (because worthy) איך (so) דשוין (justly) הוין (we we) וחנן (we are repaid) ארפרען (what we have done) גיר (for) ואיך (according to) דעברן (for) גיר (by Him) הין (was done) דין (not) ארפרע (anything) דסנא (but) דין (This One) דין הנא
                                                  (when) את (my Lord) מרי (remember me) אתדכריני (to Yeshua) לישוע (& he said) אתדכריני (in Your Kingdom) במלכותך (You) אנת (come) אתר
                                                                                                        The Critical Greek omits "My Lord". The Majority Greek has "Lord".
                                              (in Paradise) עמי (you shall be) תהוא (with Me) עמי (that today) בפרדיסא (that today) דיומנא
                                                                                                                                                                                                                                                                 Page 234
                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           5/3/2010
```


The Holy Gospel Preaching of Luke

```
אונגליון קדישא כרוזותא דלוקא
```

```
(darkness) אותו (& was) אותו (the, sixth) שת (hour) שת (hour) אותו (ith חווי) אותו (hour) עדל (hour) עדל (hour) עדל (the ninth) שעין (the inth) שעין (the inth) עדל (the curtin) עדל (the curtain) עדל (the curtain) אפי הרעא (grew dark) (grew dark) אפי הרעא (its middle) האפי (from) מצעתה (grew dark) אפי הדיל (לפרש לה של לפרש לה של עדל (the temple) אישו (was ripped apart) (grew dark) אפר (de called out) אפי (was ripped apart) בראל (the temple) אישו (was ripped apart) (grew dark) השר (de called out) אפי (was ripped apart) בראל (was ripped apart) (grew dark) (was ripped apart) (the temple) אפי (yeshua) בראל (was ripped apart) בראל (was ripped apart) (grew dark) (was ripped apart) (grew dark) (grew dark) (was ripped apart) (grew dark) (grew hand) (grew hand)
```

Greek has "(The same had not consented to their counsel and doings), from Arimathea, a city of the Jews, & he waited for the kingdom of God"., which is a bit awkward, to say the least.

Old Syriac adds, "This man was one who did not take part with the mind of The Devil."

```
(Pilatus) לות (to) פילטוס (came) קרב (this man) אוד (of Yeshua) דישוע (the Body) קרב (the Body) הנאר (the Body) פגרה (the Body) פגרה (the Body) פגרה (the Body) פגרה (the Body) וכרכה (the took it down) הוו (that is) הוו (cut out) נקירא (that is) הוו (cut out) נקירא (that is) הוו (cut out) נקירא (that is) הוו (that is) הוו (of burial) בבית (that is) הוו (that is) הוא (that is) הוו (that is) הוא (that which was commanded) בקירו (that which was commanded) הרומא (that was commanded) הרומ
```

Chapter 24

(it was dark) עד (while) עד (at dawn) בחד בשבא (but) דין (on Sunday) בחד בשבא (spices) איתי (they brought) הרומא (burial) ארגי (to the place) כבית (they came) איתי (they came) הרין (with them) הוי (were) הוי (they had) הוי (that prepared) הלין (these) דטיב (were) אחרניתא (women) אחרניתא (were)

The Critical Greek text lacks "& there were other women with them"; The Majority Greek has "& some with them".

The Holy Gospel Preaching of Luke

```
אונגליון קדישא כרוזותא דלוקא
```

```
(the stone) בית (the house) בית (the house) דמעגלא (the tone) קבורא (the house) בית (the house) לאפא
        (the body) לפנרא (the found) ולא (& not) אשכחיהי (& they entered) ולא (& they entered) ולא
                 (this) על (at) על (wondered) הנין (that while) דכד (& it was) והוא (them) דכד (them) הנין (stood) מנהין (them) ברין (two) גברין (two) לעל (them) מנהין (them) הוא (their clothing) הוא (was) הוא (& shining)
   (to the ground) בארעא (their faces) וֹכפי (\& they bowed) (in fear) בהחלתא (\& they were) והוי (The Life) אנחין (are you) אנחין (seeking) בעין (\& they were saying) ואמרין (\& they were saying) ואמרין
                                                       עם (among) מיתא (the dead)
                         (remember) תנן (here) קם (has risen) לה (He is not) עהדין (remember)
                 (in Galilee) עמכין (with you) בגלילא (when He spoke) דמלל (when He spoke) עמכין (with you)
                   (of Man) אנשא (The Son) הוא (is) הו (going) דעתיד (He) הוא (& said) ואמר (& said) ואמר
             (sinners) אנשא (of men) אנשא (into the hands) באידי (to be delivered) דנשתלם (He shall arise) ולתלתא (day) יומין (& the third) ונצטלב (& He shall be crucified) ולתלתא
                           (His words) למלוהי (remembered) אתדכרין (& these women) להנין
                  (& they were saying) ואמרין (the tomb) קברא (from) מן (they returned) והפך (& to the rest) מן (all) לחדעסר (these things) הלין (these things) כלהין (these things)
         (& Yohanna) ויוחן (Magdalitha) מגדליתא (Maryam) מרים (but) דין (were) איתיהין (they) איתיהין
                          (Maryam) בול (Wate) אמה (Maryam) ביעקוב (were) (of Yaqob) ומרים (the mother) אמה (these things) הלין (who were with them) הנין (to the apostles) הני (had) הוי (who told) הוי (who told) הוי (אומר האונה)
        (insane) שניתא (as) הלין (these) מלא (in their eyes) בעיניהון (& appeared) מלא (words) הלין
                                           (them) אנין (they believed) ולא (them) אנין (them) ולא
         (to the tomb) לקברא (& ran) ורהט (arose) דין (but) דין (Shimeon) שמעון (by itself) חוא (that was placed) דיין (the linen) כתנא (he saw) הוא (& beholding) ואריק
                         (in his soul) בנפשה (wondering) מתרמר (while) כד (while) בנפשה (in his soul)
                                            על (over) מדם (what) דהוא (over) על
```

Greek mss. have "Petros"-"Peter" for "Shimeon"; but we know from Greek mss. of John 1:42 that "Petros" is a translation of the apostle's Aramaic name "Shimeon Kaypha" (See Matthew 4:18 & 10:2, Jn. 1:44); "Petros" is not his name; it is a translation of his name. "The Greek, "Christos"- ("Christ") also is a translation of "Meshikha", according to the Greek mss. of John 1:41. Does that not support the premise that the Greek text is a translation and that the original was Aramaic? The Greek NT does not support the idea that the Jews of Israel were bilingual in Aramaic and Greek. John uses the phrase several times: (Aramaic term) "is translated" as (Greek term). It does not say, "You shall be called Kaypha and Petros". If they were bilingual in Aramaic and Greek, everyone would have had an Aramaic name and a Greek name. It says, "You shall be called, Kaypha, which is translated Petros." This formula, used several times in John, gives away the Greek text as a translation of an Aramaic original. Our Lord was not named "Ingovg"-"Iaysous"- translated "Jesus". His name was not Greek, it was the Aramaic "Yeshua" (Probably pronounced "Yayshu" in first century Israel). Practically no one had a Greek name in Israel, according to the Greek NT. That would not be so if Greek were a second language there.

```
(were) אולין (going) אולין (day) אולין (on that) ביומא (of them) הוו (two) אולין (& behold) הוו (is Emmaus) עמאוס (whose name) לקריתא (form) לקריתא (form) אורשלם (from) אסטרותא (from) שתין (& it is distant) אורשלם (from) אסטרותא (from) שתין (& it is distant) אורשלם (from) אורשלם (from) שתין (all things) אורשלון (about) אולין (about) אורשלון (were) און (were talking) הלין (were) און (another) הנון (with) בער (were) ובעין (were talking) און (them) און (them) און (Were) און (Were talking) און (were talking) און (were talking) און (ame) און (were) און (them) און (with) שווע (Weshua) און (were) ומהלך (with them) און (Weshua) שמהון (were) (were) (were) (were) (were) (were) (were) (with them) (with them) עמהון (were) (w
```


The Holy Gospel Preaching of Luke

אונגליון קדישא כרוזותא דלוקא

```
16
                    (they would recognize Him) וסתכלוניהי (lest) דלא (had been) הוי (closed shut) אחידן (& their eyes) ועיניהון
                                                                                                                                      (these) אנין (are) מלא (to them) הלין (these) ואמר (with) אנין (are) מנא (what?) מנא (to them) הלין (אונין (another) הממללין (one) אנתון (you are) אנתון (of which speaking) בממללין (you are) אנתון (walking) אנתון (as) מהלכין (as) מהלכין (walking) אנתון (walking) אנתון (אונין (מירין מאר) אנתון (שמירין מאר) אנתון (ש
                                              ענא (Qliopa) קליופא (whose name) דשמה (of them) מנהון (one) חד (answered) ענא (by Yourself) בי (indeed) כי (are?) הו (You) אנת (to Him) לה (& He said) ואמר (the thing) מן (אורשלם (that not) דלא (that not) דלא (to Him) מון (to) אורשלם (days) דלא (in those) בונוריא (that occurred) בהנון (that occurred) בהנון (days) אורשלם (that occurred) בהנון (that occurred)
                                                                                                                           (to Him) להן (they were saying) אמר (what?) אמר (to them) להן (He said) אמר (Natsareth) להון (Who from) דמן (He was) הוא (Yeshua) ישוע (concerning) און (He was) הוא (א mighty) וחילתן (The Prophet) הוא (Who was) הוא (God) אלהא (before) במלתא (in word) ובעברא (the whole) במלתא (the whole) בולה (before) במלתא (before) בולה (before) במלתא (the whole) בולה (before) במלתא (mation) אלהא (the whole)
                                                                                                                                   (& The Elders) וקשישא (the Priests) כהנא (Chief) בהנא (delivered Him) ואשלמוהי (& they crucified Him) רבינא (of death) דמותא (to the sentence) בינא
                                                                           (going) דהויו (that was) דהויו (had been) הוין (hoping) דהויו (we) דתן (we) דונן (we) דונן (we) דנפרקיוהי (ti is three) לאיסריל (Israel) הוא (behold) הוא (days) דנפרקיוהי (from) דהלין (the) דהלין (when these things) דהלין (behold) מן (from) דהלין (behold) בלהין (the) דהא
                                                                                                                                                   (stupefied us) אתמהן (among us) מנן (women) אלא (also) אלא (but) אלא (of burial) הוי (to the place) לבית (they had) הוי (gone before) קרם
(us) לא (they were telling) אתי (they came) אתי (they found) לן (they found) לן (when) לא (& when) לא (about Him) חזין (there) ואמרין (there) אמרין (that angels) עלוהי (that angels) דמלאכא (He is) הו (that alive)
                                                                            (of burial) אנשא (also) לבית (went) לבית (of us) אוש (some) אנשא (also) אנשא (also) איך (the women) איך (what) איך (according to) איך (thus) איך (thus) איך (they saw) איך (not) איך (but) איך (Him) הכנא (they saw) הכנא (שוא) דין (שוא) לא (שוא) איך (שוא) לא (שוא) איך (שוא) איר (שוא) איך (שוא) איר (שוא) אי
                                                                                                   (Yeshua) שוע (to them) אמר (said) אמר (then) הידין (to believe) להון (winds) להון (deficient) או (to believe) הטירי (thearts) לבא (dull) הטירי (those things) העינא (in all) בכלהין (those things) אילין (those things) המירין (thearts) אילין (thearts) אילין (those things) המירין (thearts) אילין (thearts) המירין (thearts) המירין (thearts) להון (thearts) המירין (thearts) אילין (thearts) המירין (thearts) המירין (thearts) להון (thearts) המירין (thearts) 
                                                            (it) אָתִיד (necessary) עְתִיד (these things) הלין (was) הלין (not?) לא (His glory) הוא (that He enter) אַתִיד (The Messiah) משיחא (that would endure) דנסיבר
                                                                 (The Prophets) נביא (all of) כלהון (from) מושא (Moshe) מושא (from) מושא (He) להון (& began) ושרי (to them) מן (He) להון (the scriptures) מן (all of) מון (the scriptures) מון (all of) מון (the scriptures) מון (the scriptures) מון (the scriptures) מון מווי (the scriptures) מווי (the s
                                         (to which) לקריתא (they were) היו (going) אולין (that) הי (at village) לקריתא (they were) הוו (& arrived) וקרבו (to them) לקריתא (announcing) מסבר (#He) הוא (was) להון (going) הוא (distant) אול (to a place) האיך (how) דלרוכא (דאיך (to a place) הוא (they were) הוא (אור באיך שבי הוא (they were) הוא היים (אור באיף הוא הוא (they were) הוא היים (אור באיף הוא הוא לקריתא (they were) הוא הוא (מוס הוא לקריתא (they were) לקריתא (they were) לקריתא (מוס הוא לקריתא (they were) לקריתא (they were) לקריתא (מוס הוא לקריתא (they were) לקרי
                            (with us) אומרין (to Him) לה (to Him) לה (to Him) לה (to become dark) לותן (to become dark) לה (it) למחשך (it) למחשך (it) למחשך (to become dark) השא (to become dark) לותהון (it) למחשך (to stay) אומר (to stay) אומר (to stay) ועל (to stay) אומר (to stay) לותהון (to stay) ועל (to stay) אומר (to stay) אומר (to stay) ועל (to stay) אומר (to stay) אומר (to stay) אומר (to stay) וואס (to stay) אומר (t
                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   30
                         (& they recognized Him) אתפתח (their eyes) עיניהון (were opened) אתפתח (& at once) ומחדא
                                                                                                                                                                                                         (from them) מנהון (Himself) לה (ascended) אשתקל (& He) והו
```

The Holy Gospel Preaching of Luke

אונגליון קדישא כרוזותא דלוקא

(our heart) הוא (was) הוא (not?) לא (to, another) און (one) און (they were) הוא (& saying) און (with us) הוא (the was speaking) הוא (when) בגון (with us) בגון (it) הוא (stupid) הוא (the scriptures) הוא (to us) לא (to us) און (when) הוא (on the road) באורחא (באורחא (to us) און האינון (שפשק (to us) און האינון (was) האינון (was) הוא (was) האינון (was) האינון (was) און האינון (was) האינון (was) און האינון (was) האינון (

And they were saying to one another, "Were not our hearts dull within us as He was speaking with us on the road and ?expounding to us the scriptures"

All Greek mss. have, "Did not our hearts burn [within us]?"

Here is "dull" in Aramaic: יקיר

?Here is "burn" in Aramaic: יקיד. Hard to tell the difference, isn't it

Perhaps Zorba the Greek mistook יקיד as יקיד.

Greek for "burn" here is καιομενη. Greek for "dull": βαρεως or νωθρος.

Internal evidence also supports the Peshitta reading. Our Lord said the two disciples had "stupid hearts" in v. 25. The Greek has the word "Βραδεις" – "Bradeis", meaning "stupid". He did not say they had "burning hearts". The Peshitta has the same word there that it has here in v. 32- عند "Yaqqir" (Dull, stupid).

One Old Latin ms. has "**optusum**" (**dull**) & the famous Greek Uncial, Codex D (6th century) has κεκαλυμμενη Kekalummenay – "**covered**".

The clincher in this kind of Aramaic-Greek variation is that we do not find that the Aramaic can be explained by a possible slight difference between two Greek words which differ significantly in meaning [i.e., επελαθομην –epelathomayn ("forgot") & επελαβομην –epelathomayn, ("took") or spilas ("ledge") & spilos ("spot")]. We find the converse; we find in many cases that we can explain the Greek reading(s) on the basis of an Aramaic word which may have been misinterpreted or read differently by a translator and which accounts for the Greek text or more than one Greek text.

The data support the concept that The Greek text is a translation of The Aramaic, and not versa-vice.

```
(to Jerusalem) לאורשלם (& they returned) בשעתא (hour) בשעתא (in that) בשעתא (who were assembled) רכנישין (the eleven) בשעתא (& they found) ואשכחו (who were assembled) בשרת (the eleven) להדעסר (& they found) בשרת (who were with them) אילין (& those) בשריראיה (they were saying) מרן (when) כד (when) אמרין (they were saying) בשרת (when) בשרת (to Shimeon) לשתעון (they were saying) אילין (they were saying) אילין (they were) אילין (the has appeared) אילין (the the saying) באור א (they in the bread) אתידע (they were) אילין (those things) להון (the was known) לחמא (they were) אתידע (they were) להון (they were) הון (speaking) בינתהון (to them) הלין (speaking) הוון (when) להון (to them) שלמא (they were) שלמא (with you) (with you) אנא אנא (they were) שלמא (peace) שלמא (with you) אנא אנא (with you) (peace)
```

Most Greek mss. lack the last part which I have translated, "I AM The Living God; be not afraid." A fifth century Greek ms. (W) has the phrase "Εγω ειμι, μη φοβεισθε" – "Ego eimi, may fobeisthe", "It is I, be not afraid." A couple other Greek mss. and The Latin Vulgate (4th century) also have the phrase.

(in fear) אתרהבו (& they were) והוו (were alarmed) אתרהבו (& they were) והנון (they were seeing) גיר (for) גיר (they were seeing) הוו (thinking) ברין (thinking) גיר (for) דרוחא

The Holy Gospel Preaching of Luke

אונגליון קדישא כרוזותא דלוקא

```
(why?) אנתון (to them) אנתון (why?) אנא (Yeshua) אנתון (to them) אנתון (wour learts) ומנא (imaginations) מלא (Yeshua) מושבתא (arise) להון (why?) אנא (imaginations) אידי (which we which with a spirit) ורגלי (which we which with a spirit) אנא (I) גושונני (wy hands) ורגלי (see) אידי (touch Me) אידי (wour leas) אנרון (flesh) וגרמא (that a spirit) אידי (to Me) אידי (that there are) אנרון (wour leas) אידי (w
```

Codex D and The two "Old Syriac" mss. omit verse 40, therefore Nestle's Greek NT (25th ed.) omits the verse and relegates it to the footnote apparatus at the bottom of the page

A few Greek mss. & one Old Syriac ms. (Sin.) lack "& a piece of honeycomb". Most Greek mss. and eight Church fathers before A.D. 400 have this phrase. Who in the world would invent & add such a reading? Textual Criticism seems to have run amuck and to be without accountability toward rhyme or reason.

```
(in their sight) לעניהון (He ate) אכל (& He took) באכל (that I spoke) אכל (the words) אנין (are) מלא (the took) להנן (to them) הלין (the words) אנין (are) מלא (the word) להנו (to them) הלין (the words) אנין (are) מלא (with you) (with you) (with you) (with you) (with you) (with you) (of Moshe) מרם (in the law) במומא (that is written) במומא (the word) (thing) מרם (every) לאכן (about Me) לאכן (the is written) (about Me) (the rain) (the rain) (the repophets) (the opened) הדיין (about Me) להנן (the opened) לאכן (the scriptures) להנן (the opened) הדיין (the color) להנן (the scriptures) להנן (the opened) הדיין (the scriptures) להנן (the scriptures) להנן (the scriptures) לאכן (the scriptures) להנן (the scriptures) לאכן (the scriptures) להנן (the scriptures) לאכן (the scriptures) לאכן (the scriptures) להנן (the scriptures) לאכן (the dead) לאכן (the dead) לאכן (the scriptures) לאכן (the dead) לאכן (the dead) לאכן (the scriptures) אנון (the scripture) לאכן (the scripture) לאכן (the scripture) לאכן (the blessed) לאכן (the blessed) לאכן (the was separated) לאכן (the was separated) לאכן (the was separated) לאכן (the deaven) לאכן (the was separated) לאכן (the scripture) (the was separated) אייייי (the scripture) (the scripture) (the was separated) אייייי (the scripture) (the was separated) איייייי (the scripture) (the scripture) (the was separated) איייייי (the scripture) (the scrip
```

Two Greek mss. ((4th cent.) , D) & one "Old Syriac" ms.(Old Syriac is not Peshitta) omit "& He ascended to Heaven", therefore Nestle's Greek NT omits it from the text, yet Vaticanus ((B)) $(4^{th} \text{ century and } P^{75})$ ((3rd century)) have the phrase! Almost all Greek mss. of Luke have it and all Latin mss.

```
(to Jerusalem) לאורשלם (& they returned) לה (Him) לה (worshipped) לאורשלם (but) דין (they) דין (they) בחדותא (great) רבתא (in Joy)
```


אונגליון קדישא כרוזותא דלוקא

One Greek ms. (D) & one "Old Syriac" ms.(Old Syriac is not Peshitta) omit, "They worshipped Him", therefore <u>Nestle's Greek NT</u> omits it from the text, yet Vaticanus (B) 4th century and P^{75} (3rd century) have the phrase! Almost all Greek mss. of Luke have it and all Latin. mss.

(in the temple) איתיהון (were) הוו (they) בהיכלא (& at all times) ובכלזבן (Amen) איתיהון (they were praising) משבחין (while) משבחין (they were praising) משבחין (while) כד

God has given us the Gospel message of Luke in its original form. If we read and believe, we can share in the communion of joy and praise the apostles and disciples experienced and felt. That is the proper effect of The Messiah and His word upon the human spirit.

שלם אונגליון קדישא כרוזותא דלוקא The end of The Holy Gospel preaching of Luke

We have every cause to rejoice.

He Who walked with the two on the road to Emmaus walks with us.

Let us not walk in unbelief and sadness as they did.

He is risen and returned victorious from the greatest war ever waged

The war against sin, death and hell.

He has won that war for all time and eternity.

We must celebrate and worship Him Whose Name is above every name.

In The Name of Yeshua, every knee shall bow Every knee in Heaven & Earth

And under the Earth

And every tongue shall confess,

That The Lord Jehovah is Yeshua The Messiah

To the glory of God His Father. (*Thus says The Peshitta*)

Amen.

The Holy Gospel Preaching of John אונגליון קדישא כרוזותא דדיוחנן

The Gospel Of John

(From The original <u>Peshitta</u> in Aramaic, the language of Jesus)

To read the translation, read the parentheses with blue English words from rightmost parentheses first, then left of that, etc.. Each Aramaic word is followed by its English equivalent.

Chapter 1

Verse 1:

4 3 2 1

(The Word) מלתא (had been) איתוהי (existing) איתוהי (In the Origin *) ברשית ברשית (In the Origin *) איתוהי (existing) מלתא (with) איתוהי (existing) הוא (with) אלהא (with) אלהא (with) אלהא (existing) איתוהי (word) איתוהי (thimself) הוא (word) מלתא (Word) איתוהי (word) הוא (was) הוא (Himself) מלתא (& God) איתוהי (word) הוא (was) הוא (word) איתוהי (word) הוא (was) איתוהי (word) איתוהי (word) הוא (was) איתוהי (word) איתוהי (word) הוא (was) איתוהי (word) הוא (word)

John 1:1 has 15 Aramaic words. In this first verse,I have numbered the English translation next to each Aramaic word in the proper reading order:

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 In the origin existing had been The Word and That Word had been existing with God and God Himself was That Word.

This shows how to read the interlinear; Matthew 1:1 has the same illustratation. The reader can follow this pattern and read through the Gospels in this way. He or she will be able to get a good sense of the meaning of the original Gospels. A few changes in some word order will make the English prose translation smoother:

"In the origin The Word had been existing and That Word had been existing with God and That Word was Himself God." That is a very literal translation and is still quite readable.

* The first verse in John harks back to the first verse of the Bible- Genesis 1:1. "B'Rashith" cannot refer to "The beginning", in the sense of time, as time did not exist "In the beginning", any more than the sun existed "In the beginning". This term can also refer to the "head", "fount", "origin" or "source". We cannot accurately say, "God created the universe in the beginning of time." Time is part of creation as well as matter, therefore, "Berashith" here in John and in Gen. 1:1 must refer to a timeless state or event, otherwise known as "Eternity". "The Word" is eternal, having been in Eternity apart from time, space and matter. The existence of "Miltha", translated, "The Word", is independent of all time, space and matter and is not only at "The Source", but He is The Source of the universe which is comprised of "Time, Space and Matter". The Apostle Paul later refers to The Messiah as "Rashith"- "The Source" and John writes in Rev. 3 that He is "Shuraia d'Beryatha"- "The Origin of creation".

This One Himself was at the origin with God.

```
3:
(& without Him) באידה (in His hand) באידה (everything) כל
(that existed) הות (of the things) מהם (existed) הות (one thing) הוא (not even) אפלא
```

Everything was in His hand; and without Him not even one thing existed of the things that existed.

In Him were The Lives; and the Lives are the light of men.

^{*} Khaya is a plural noun but is usually used in a singular sense with singular predicate, very much like its Hebrew cognate, "Khayiim".

The Holy Gospel Preaching of John אונגליון קדישא כרוזותא דדיוחנן

```
5:
(Light) נוהרא (& that) והו (& the darkness) נוהרא (in the darkness) בחשוכא (did overtake it) אררכה (not) אררכה
                                                                    And the Light is shining in the darkness; and the darkness did not overtake it.
                                                                          (who was sent) ברנשא (a son of man ) ברנשא (There was) הוא (John) ברנשא (from) שמה (from) אלהא (from) שמה
                                                                                                    There was a man sent from God; his name was John.
                                                                                           7: (for a witness) לסהדותא (came) אתא (this one) הנא (about) על (that he should testify) דנָסָהַד
                                                      (the light) באידה (should believe) נהימן (that everyone) באידה
                                                        He came for a witness, to testify about the Light, that everyone by him should believe.
                                                                                    (but) אלא (The Light) נוהרא (he) הוא (was) הו (not) לא (The Light) בוהרא (that he may testify) דנסהד רנסהד
                                                                                    He was not The Light, but was sent to bear witness of that Light.
                                            (of the Truth) איתוהי (The Light) נוהרא (for) נוהרא (He) איתוהי (was) איתוהי (into the world) לעלמא (who comes) דאתא (everyone) לעלמא (that enlightens) דמנהר
                                            For That One was the Light of Truth, which enlightens every person that comes into the world.
                                                     (& the world) ועלמא (He was) הוא (in the world) בעלמא (knew Him) הוא (was) אלא (the world) באידה (in His hand) הוא (was) ועלמא (was) ועלמא
                                                         He was in the world, and the world existed by His hand, and the world knew him not.
                                        (received Him) אתא (to His own) לא (to His own) לדילה (to His own) אתא (to His own) לדילה
                                                                                                   He came unto his own, and his own received him not.
                                                                       (He gave) הבן (that received Him) דקבלוה (but) דין (those) אילין (the authority) שולשנא (to them) להון (they shall be) בניא (they shall be) האילהא (that the children) דבניא (this name) המהימנין (to those) בשמה (to those) לאילין (to those) דמהימנין
But those that received Him, to them gave He authority to become the sons of God, even to them that believe on His name:
                                                                (from) מן (nor) אילין (blood) דמא (from) מן (who neither) דלו (those) אילין (the will) דלו (the will) צבינא (from) מן (nor) אלו (of the flesh) דבסרא (the will) צבינא (the will) אלהא (God) אלא (from) מן (but) אלא (of a man) דנברא (the will) אלא (from) מן (but) אלא (from) דנברא (from) אלא (from) (from) אלא (from) (fr
                                                              (among us) בסרא (became) הוא (flesh) ואנג (& The Word) בומלתא (among us) בסרא (אונג (became) הוא
                                                                    (as) אבן (& the Glory) שובחא (שובחא (whis Glory) איך (as) איך (The Glory) שובחא (His Glory) שובחה (& we saw) דיחידיא (who is from) דמן (of The Only Begotten) דמלא (Who is full of) מיבותא (& Truth) מיבותא (Grace) שובחא (who is full of)
```

And the Word became flesh, and dwelt among us, and we beheld His glory, the glory as of the only begotten of the Father, full of grace and truth.

```
15: (& cried) וקעא (concerning Him) עלוהי (testified) ארובי (John) יוחנן (that after me) דבתרי (Who I said) אמר (He) הנו (this is) הנו (& said) הנו (was before me) והוא לה -(was before me) אתא (Page 242)
```

Glenn David Bauscher Page 242 5/3/2010

The Holy Gospel Preaching of John אונגליון קדישא כרוזותא דדיוחנן

(to me) מני (He was) הו (precedent) דקדמי (because) מני

John bare witness of him, and cried, saying, This was he of whom I spake, He that cometh after me is preferred before me: for he was before me.

16: (all) מליותה (his fulness) מליותה (& from) הנן (we) כלן (we) מליותה (crace) מיבותא (in place of) מיבותא (grace) מיבותא (received) מיבותא

And of his fulness have all we received, and grace for grace.

17: (was given) אתיהב (Moses) מטל (by) דיד (the law) אתיהב (because) מטל (שרא (The Truth) דין (but) וטיבותא (existed) משיחא (Yeshua) משיחא (the Messiah) משיחא (but) משיחא (by) דין (by) משיחא (by) מ

For the law was given by Moses, but grace and truth came by Jesus Christ.

18: אנש (a man) אנש (has seen) אוא (not) לא (God) אלהא (God) אלהא (Who is) אלהא (He) הו (God) אלהא (The Only Begotten) יחידיא (has declared *Him*) אלהא (of His Father) דאבוהי (in the bosom) בעובא

No man hath seen God at any time; the only begotten God, which is in the bosom of the Father, he hath declared him.

Translation & Commentary:

1 ¶ "In the origin The Word had been existing and That Word had been existing with God and God Himself was That Word."

Verse one is the most powerful statement concerning the nature of Godhead and its relationship to The Christ in the scriptures.
"The Word" is a Person-"He was" - אֹרתוֹה" (pronounced-"Ithwaa") is used three times as the predicate for "Miltha""The Word", which is normally feminine in gender, indicating the masculine gender of Him Who is The Word; He is Eternal"In the origin" (a point at which no time and space existed), an individual Being distinct from God-"with God" and also
eternally & intimately related and bound to The Deity-"with God".

The word "God" is variously used in scripture. Sometimes it designates the unified corporate nature of Deity - "HEAR, O ISRAEL: THE LORD OUR <u>GOD</u>, THE LORD IS <u>ONE</u>." Deut. 6:4. The confession of Israel was not simply "There is One God", but "**God is One**". This indicates that God is plural; the Hebrew word for God ("**Elohim**") is a plural word indicating three or more "Mighty ones". The translation of "Elohim" is usually singular, indicating solidarity of nature, will and action on the part of the Godhead. "And God said, Let **us** make man in **our** image, after **our** likeness:" "So God created man in **his** own image, in the image of God created **he** him: male and female created **he** them." Gen. 1:26.27.

There God speaks as a corporate entity with "Let us make", "our image", "our likeness"; God also speaks as one and is spoken of as "He" and "His image", in v. 27. Thus "God" is **plural and unified** or even an individual: "The Word is with God, and God Himself is The Word".

This word "God" deserves deep thought and consideration to avoid confusion at the onset of this great gospel and elsewhere. "God", according to Genesis (& we should look to Genesis as the model and primer of all that doctrine, history, law and gospel that is to follow, It lays the foundation of all to come), "God", I say, is corporate, based on the plural word "Elohim" which occurs thousands of times in the original,inspired, ancient Hebrew Bible. This is also accompanied with the use by God Himself,(I am tempted to say "God themselves") of 1st person plural personal pronouns "We", "Us", "Our" in referring to Himself,(themselves) while also speaking to God.

Ge 1:26 ¶ And God said, Let <u>us</u> make man in <u>our</u> image, after <u>our</u> likeness: and let them have dominion over the fish of the sea, and over the fowl of the air, and over the cattle, and over all the earth, and over every creeping thing that creepeth upon the earth.

Ge 3:22 ¶ And the **LORD God** said, Behold, the man is become as **one of us**, to know good and evil: and now, lest he put forth his hand, and take also of the tree of life, and eat, and live for ever:

Isa 6:8 Also I heard the voice of the Lord, saying, Whom shall I send, and who will go for <u>us</u>? Then said I, Here am I; send me Ge 11:5 ¶ And the LORD came down to see the city and the tower, which the children of men builded.

- And the LORD said, Behold, the people *is* one, and they have all one language; and this they begin to do: and now nothing will be restrained from them, which they have imagined to do.
- 7 Go to, let us go down, and there confound their language, that they may not understand one another's speech.

The Holy Gospel Preaching of John אונגליון קדישא כרוזותא דדיוחנן

There is no doubt that Genesis 1:26 is correct in its current form; no doubt, all the above texts are in their original form, and they contain the same 1st person plural personal pronouns.

Now some unbelievers claim that this is an ancient idiom called the "Plural of majesty". A king might employ this in referring to himself as "we" or "us". That may very well be an ancient idiom for men, but since when does God conform to human idioms?

This custom would of course entail human speech or writing to other humans. In what case would God have use for this custom of speech or writing? To whom was He speaking before He made Adam? Was He speaking to angels? Of course not; they had no part in creating anything. Was he speaking to them simply of Himself in the plural of majesty? It seems ridiculous to imagine it.

I don't believe He whose Name is Truth would speak deceptively as if He were more than one if He were indeed alone. But He speaks as more than one from the beginning. So we can see that "God" is plural- a corporate unity. "God" usually refers to this Corporate Unity of Three Persons "The Father, The Son, The Holy Spirit". Each Divine Person is also called "God" in scripture.

An analogy would be a family name. My family name is "Bauscher". "Bauscher" could refer to *the whole family* or to *any one of its 14 members*, not to mention all Bauscher relatives.

So "God" can refer to The "<u>God</u>" <u>Family</u> of The Three Divine Persons or to <u>any <u>One</u> <u>of the Three</u>. In John 1:1, the word "God" is used both ways. The <u>Word</u> was <u>with</u> The "<u>God</u>" Family" and His name was "<u>God</u>".</u>

This *One* Himself was at the Source with God.

"The Word" 's personality is emphasized here and from v.1 onward, "This One Himself".

"At the Source" refers to the eternal state. Time & space had not been made, as with the first statement of the Bible. We must remember that time is a creation as well as are space & matter. The Biblical "In the beginning" means not the first moment in time; it refers to a logical point at which time space & matter do not exist and it can have no reference to chronology whatsoever.

Again, the "distinct individual Being- "with God" and eternally intimately related and bound to The Deity- "with God" aspect is repeated. This is because The Holy Spirit is about to reiterate the absolute Deity of "The Word" as The Sovereign Creator.

3 Everything was in His hand; and without Him not even one thing existed of the things that existed.

The Word is Sovereign—"Everything was in His hand", meaning He had absolute Divine power and control over the universe. The Word is also The uncreated Creator of all things: "without Him <u>not even one thing existed</u> of the things that existed." The Word is not a creature of God; He cannot have created Himself; it is a contradiction of terms to say that He created Himself.

He is God; God is eternal and uncreated; yet there are many cultists who believe The Son of God is a creation of God, and thus, infinitely inferior to Him. Such a view is not the faith revealed in the scriptures of The Holy Spirit Of God and is blasphemy against the LORD Christ Who laid down His Divinity and Divine Self as a sacrifice for all people of all time for all eternity.

3 In Him were The Lives; and the Lives are the light of men.

In Genesis 2:7, the Hebrew word היים "Khaiyim" is first found, which literally means, "lives", plural of "life".

The Aramaic word איה "Khaiya" is a cognate of היא; היים is also plural, though usually translated as singular from both languages. Here I have translated it as plural, "Lives", to convey the fulness of **That Life** which is spoken of by The Holy Spirit.

All Life is in THE WORD.

Joh 11:25 Jesus said unto her, I am the resurrection, and the life: he that believeth in me, though he were dead, yet shall he live: Joh 14:6 Jesus saith unto him, I am the way, the truth, and the life: no man cometh unto the Father, but by me. Our LORD said He is THE LIFE. That means all life is in Him and apart from Him there can be no life.

John 1:4 Is not saying merely that the Word is living; that can be said of a spider & a Dandelion. The meaning is that the Word is the source and constant Sustainer of all life (lives). Consider that if He is <u>THE</u> LIFE, there is no other; therefore, even His Father's Life is in The Son, called "The Word". Life is an organic, systemic, corporate whole, inhering in The WORD. It is not made up of parts; it is an integral part of The Godhead <u>in The WORD</u> and all living beings depend every moment on His quickening power and Life to exist.

If the Word is "<u>THE</u> LIFE", or LIFE itself, and that is certainly the meaning of the above listed scriptures, then The Father and God of our LORD Jesus Christ has no Life outside of His Son and cannot live without His "Jesus, His Only One".

This certainly throws a whole new and brilliant light on the statement, "God so loved the world, that He gave His Son, His Only One...", <u>John 3:16</u> and again, (AV) "Hereby perceive we the <u>love of God</u>, <u>because He laid down his life for us</u>: and we ought to lay down *our* lives for the brethren".- 1 John 3:16.

The Holy Gospel Preaching of John אונגליון קדישא כרוזותא דדיוחנן

Don't you love how the two John 3:16's say essentially this same thing!!? The second one is even clearer than the first: <u>God</u> laid down <u>His Life</u> for us! That is a statement of the gospel so powerful in itself that it would literally raise the dead if preached to them clearly. Does other scripture verify this?

28 (AV) Take heed therefore unto yourselves, and to all the flock, over the which the Holy Ghost hath made you overseers, to feed the church of **God**, which he hath purchased with **his** own **blood**.

28 (BYZ) προσεχετε ουν εαυτοις και παντι τω ποιμνιω εν ω υμας το πνευμα το αγιον εθετο επισκοπους ποιμαινειν την εκκλησιαν του κυριου και <u>θεου</u> ην περιεποιησατο δια του **ιδιου αιματος**

28 (MUR) Take heed therefore to yourselves, and to all the flock over which the Holy Spirit hath established you bishops; that ye feed the church of **God**, which he hath acquired by **his blood**.

הכיל בנפשכון ובכלה מרעיתא הי דאקימכון בה רוחא דקודשא אפסקופא דתרעון לעדתה ד<mark>אלהא</mark> הי דקנה ב<mark>דמה</mark> אזרהרו (PESHITTA)

28 (ASV) Take heed unto yourselves, and to all the flock, in which the Holy Spirit hath made you bishops, to feed the church of the Lord which he purchased with his own blood.

28 (YLT) 'Take heed, therefore, to yourselves, and to all the flock, among which the Holy Spirit made you overseers, to feed the assembly of **God** that He acquired through **His** own **blood**,

28 (VULGATE) adtendite vobis et universo gregi in quo vos Spiritus Sanctus posuit episcopos regere ecclesiam <u>Dei</u> quam adquisivit sanguine suo

28 (WH) προσέχετε εαυτοίς και παντί τω ποιμνίω εν ω υμάς το πνέυμα το αγίον έθετο επισκοπούς ποιμαίνειν την εκκλησίαν του θέου ην περιεποιήσατο δια του αιματός του ίδιου

28 (ROTHRHAM) Be taking heed unto yourselves, and unto all the little flock in which the Holy Spirit hath set, you, as overseers,—to be shepherding the assembly of **God** which he hath acquired through means of the **blood** of **his** own.

28 (WEY) "Take heed to yourselves and to all the flock among which the Holy Spirit has placed you to take the oversight for Him and act as shepherds to the Church of God, which He has bought with His own blood.

احترزوا اذا لانفسكم ولجميع الرعية التي اقامكم الروح القدس فيها اساقفة لترعوا كنيسة الله التي اقتناها بدمه (ARABIC) 28

The above verses are versions of Acts 20:28 from Greek, Aramaic, Latin and even Arabic. They all say, "feed the church of **God**, which he hath purchased with **his** own **blood**.

A few Greek mss. have "Church of The Lord...", the vast majority (1000's) have "the church of God".

Above, all <u>blue underlined words are "God"</u>, in all languages, Greek, Aramaic, Latin & Arabic, as well as English. Red words are "His blood."

Another verse comes from the Peshitta Aramaic; Murdock's translation of the Peshitta comes first:

(MUR) But we see him, who was depressed somewhat lower than the angels, to be this Jesus, because of the passion of his death; and glory and honor are placed on his head; for *God himself, in his grace, tasted death for all men*.

חזינן דהויו ישוע מטל חשא דמותה ותשבוחתא ואיקרא סים ברישה <u>הו גיר בטיבותה אלהא חלף כלנש טעם מותא</u> (PESHITTA) פ הו דין דמך קליל מן מלאכא

I have been studying <u>The Peshitta</u> since the year 2000. I am fully convinced that <u>it is the original text of the NT</u> of which all Greek manuscripts are translations. Aramaic was the language of Israel in the first century and had been for six centuries; it remained so for many centuries afterward, whereas Greek had never been spoken by Palestinian Jews.

The manuscripts of The Peshitta were much more carefully preserved than Greek mss., in the manner & tradition of the Hebrew mss. of the OT scribes. This is another sign of the original text. There are scarcely any differences between the mss. of the Aramaic Peshitta "Peshitta" means, "straight", "simple", "plain"). Some mss are practically identical to each other throughout, though separated by centuries.

Greek mss. have some grammatical errors and poor word usage. The Peshitta contains no such errors, and yet it has been supposed by Western scholars to be a translation of The Greek NT and The Greek is supposed to be the original!

The Church of The East has held The Peshitta to be the original NT from the hands of the apostles for as long as it is known to have existed. Few in the West have even heard of The Church Of The East or The Peshitta, but *there are writings of Eastern scholars and church fathers as early as the 3rd century who quote The Peshitta verbatim exactly as it exists today!*

There are several passages that say in all versions, "The Christ died for us", "The death of His Son", "The Lord's death, etc..

These are theological statements concerning eternal, Divine events, not mere human history. They tell us that Heaven intervened in human history and that The King of Heaven "interposed His precious blood to ransom Adam's helpless race".

"Blessing, and honour, and glory, and power, be unto him that sitteth upon the throne, and unto the Lamb for ever and ever."

5 ¶ And the light is shining in the darkness; and the darkness mastered it not.

- 6 There was a man sent from God; his name was John.
- 7 He came for a witness, to bear witness of the Light, that everyone by him should believe.
 - 8 He was not The Light, but was sent to bear witness of that Light.
- 9 For That One was the Light of Truth, which enlightens every person that comes into the world.

The Holy Gospel Preaching of John אונגליון קדישא כרוזותא דדיוחנן

Here, The Word is called "The Light of Truth", which is much more pointed and instructive than the traditional "true light" translation. "The Light of Truth" means that The Light is The Truth, and so He is. (John 14:6)

The gospel is also stated here: "He enlightens every person...". The Light is The Truth; The Truth is The Christ. Everyone shall see Him (Rev. 1:7) and be saved –

Isa 45:22 Look unto me, and be ye saved, all the ends of the earth: for I am God, and there is none else.

Hebrews 12:4 (AV) Follow peace with all men, and holiness, without which no man shall see the Lord:

"For all shall know Me, from the least to the greatest." Hebrews 8:11

Isa 54:13 And all thy children shall be taught of the LORD; and great shall be the peace of thy children.

Jer 24:7 And I will give them an heart to know me, that I am the LORD: and they shall be my people, and I will be their God: for they shall return unto me with their whole heart.

Eze 34:30 Thus shall they know that I the LORD their God am with them, and that they, even the house of Israel, are my people, saith the Lord GOD.

Hab 2:14 For the earth shall be filled with the knowledge of the glory of the LORD, as the waters cover the sea. Jer 31:34 And they shall teach no more every man his neighbour, and every man his brother, saying, Know the LORD: for they shall all know me, from the least of them unto the greatest of them, saith the LORD: for I will forgive their iniquity, and I will remember their sin no more.

Joh 6:45 It is written in the prophets, And they shall be all taught of God. Every man therefore that hath heard, and hath learned of the Father, cometh unto me.

Verse 7 says that the testimony of the Light was so that all people should believe. Every true believer, like John The Baptist, wants nothing more than for all people to believe in Jesus. It should be our purpose for being on the earth. But even more important is the need for us who call ourselves by the name "Christian" to believe in Jesus Christ. He certainly "wills all men to be saved"-1 Timothy 2:4. How great a Savior do you serve and trust? Is His will frustrated by puny man's will? Is man the victor over The Christ and God? Perish the thought! How foolish and stupid is the pessimist who says so. Such a man or woman has no faith in Christ or the gospel!

The Christ we serve is "Mighty to save" and "The Savior of the world" or no savior at all. I do not serve and worship a loser. Read Romans 5:18 & 1 Cor 15:22

10 He was in the world, and the world existed by His hand, and the world knew him not.

Incredible this statement of The incarnation of The Creator, unrecognized by the world of men He Created in His image. What a disappointment to Him the world must be, for it does not recognize Him still. He dwells within all children and in His followers who love and obey Him, yet the world is at best indifferent toward Him for the most part; hostile not infrequently. One would have hoped two thousand years had improved man's spiritual capacity and grace to love and discern truth and its Spirit, yet it seems to have improved little. I pray I am not guilty of slighting Him where I have seen Him, nor of blindness to His presence in "the least of these, His brothers". May God open our eyes and our hearts to our Savior and Life who dwells humbly always in the most humble of abodes, where we least expect to find Him.

11 He came unto his own, and his own received him not.

Is The Holy One telling you what he is telling me? That the Christian church today does not receive The Christ it professes to love and worship? This plague of blindness and hypocrisy, narrow mindedness and shriveling of hearts began almost as soon as Christianity was born, for we read in Revelation 3:20:

(AV) Behold, I stand at the door, and knock: if any man hear my voice, and open the door, I will come in to him, and will sup with him, and he with me.

Here The Son of God addresses a first century church, established by an apostle, in a letter from Heaven dictated word for word, that John would write and send to the Christians at Laodicea, telling them that their Lord is outside the church, knocking and calling to see if anyone's at home! He seeks admission to His own church- to His own people! If this was so then, the scene can scarcely be as good today, much less, better. We have had no fresh baptisms of fire and apostolic preaching and miracles, or testimony of eyewitnesses of the risen and ascended Christ as they had.

"Verily I say unto you, inasmuch as you have done it unto one of the least of these, My brethren, you have done it unto Me." (Mt. 25:40)

O, Lord Jesus, have pity on our poor souls or wipe the earth clean of such a travesty and tragedy as a so called Christian church that shuts you out and rewards and honors those who not only do not recognize you, but hate and persecute You.

But those that received him, to them gave he authority to become the sons of God, even to them that believe on his name:

13 Which were begotten, not of blood, nor of the will of the flesh, nor of the will of man, but of God.

Notice that the new birth comes from God and it comes before we can believe in His Name: "to them that <u>believe</u> (present tense) on his name -<u>which were begotten</u>",(or "born") (past tense).

The Holy Gospel Preaching of John אונגליון קדישא כרוזותא דדיוחנן

This shows that the new birth came before the faith and laid the basis & the capacity for faith. "Born" or "begotten" is a passive verb. It is something done to us by God, prior to anything we can do for Him, including our believing in Him. It is called "birth" because that is what it is. None of us had a choice in his or her birth. We hadn't even the capacity for a choice. That is the whole point of verse 13. Our wills and fleshly minds cannot reach up to God. They are dead by comparison to His Life; dead to the Spirit, dead to Truth, dead to righteousness, dead to The Love and Glory of God and Heaven. "That which is born of the flesh is flesh", said The Truth. "Do not be surprised I said to you, You must be born again"-John 3:3-7. Again, God does this of His own initiative. Jesus was not telling Nicodemus to do something. Like so many religious people, Nicodemus did not need to hear that he must do something more to inherit salvation. He needed to know that he could do nothing; that salvation is all of God; we are completely inept and undone before God. He must do it all, or that which is called salvation cannot be called salvation. It is works, even if it be called faith and accepting Christ, the new birth, etc.. Salvation is by grace (a free gift which God purchased) through faith, and even that is not of yourselves, it is also the gift of God, not of works, lest any man should boast-Ephesians 2:8,9.

God knows, in spite of all that the apostles wrote for us, there is even now a great spirit of pride in the churches, as if we are Christians by some merit of our own.

Many have the spirit of the Pharisee who prayed thus with himself: "Thank you God that I am not as other men..., I tithe, I fast, I pray, and am not as this miserable publican over there."-See Luke 18:11,12. Jesus said that man was not righteous in God's sight, while the publican was!

How God must grow weary of hearing it all, even the thoughts of the hearts of men!

And the Word became flesh, and dwelt among us, (and we beheld his glory, the glory as of the only begotten of the Father.) full of grace and truth.

The incarnation has baffled theologians and disciples for 2000 years. We don't know how to classify this phenomenon and this man Jesus, as the event is unprecedented and He is certainly unique. Yet everyone has a theory or concept of this and many doctrines and church denominations are based on one of various theological explanations of the incarnation and nature of Christ's Person. I too have a view of this which may be different from what others have put forward. Maybe someone will find it in a 1500 year old treatise from Syria on the subject; I don't know. I don't think I have read any view, orthodox or heretical that does justice to the Person of Christ and to the scriptures as I understand Him and them.

Let us start with what John says about it: "The Word was with God in the beginning and The Word was God". This Word was The Sovereign Lord who created all things and was uncreated Himself, giving Life to all living, as He was The Life, The Light and the Truth which enlightens all human beings. This Word came into the world and was unrecognized by His people, the Jews, and people in general. His form and appearance were very human and not overwhelming in power and glory as we might expect from a Divine being, which actually gave occasion for ridicule and rejection of Him by those who *knew* Him, even his brothers and sisters.

Then we come to verse 14: "And the Word became flesh." Let's take that next. We can make a syllogism of v. 1 and v.14 –a third statement logically substituting one of two equivalent terms for the other. Verse 1 says, "The Word was God". If "The Word" = "God", then we can substitute one for the other; in the case of verse 14, I will substitute "God" for "The Word": "And God became flesh." This should be as accurate as the original statement, while also giving a bit more clarity and light to the statement in its context. By "God", of course, we designate "The Word", and not The Godhead, nor any other Person of the Godhead than This One Person, "The Word". Yet do we find a great truth that has never before this statement been declared, that God could and did become a human being. The word "flesh" is a metaphor (a synecdoche) for "human being". It is so used by God in Hebrew and Aramaic scripture and by people of those cultures.

Ge 6:12 And God looked upon the earth, and, behold, it was corrupt; for <u>all flesh</u> had corrupted his way upon the earth. De 5:26 For who is there of all flesh, that hath heard the voice of the living God speaking out of the midst of the fire, as we have, and lived?

Job 34:15 All flesh shall perish together, and man shall turn again unto dust.

Ps 65:2 O thou that hearest prayer, unto thee shall <u>all flesh</u> come.

14

Ps 136:25 Who giveth food to all flesh: for his mercy endureth for ever.

Ps 145:21 My mouth shall speak the praise of the LORD: and let all flesh bless his holy name for ever and ever.

Isa 40:5 And the glory of the LORD shall be revealed, and <u>all flesh</u> shall see it together: for the mouth of the LORD hath spoken it.

Isa 40:6 The voice said, Cry. And he said, What shall I cry? All flesh is grass, and all the goodliness thereof is as the flower of the field:

Isa 49:26 And I will feed them that oppress thee with their own flesh; and they shall be drunken with their own blood, as with sweet wine: and <u>all flesh</u> shall know that I the LORD am thy Saviour and thy Redeemer, the mighty One of Jacob. "And God became a human." This is an extremely radical statement, for God has always been thought to be diametrically

opposite to the human nature. How could God become human and remain God? God has always been thought to be omniscient, omnipotent and omnipresent ib Christian theology; indeed scripture declares these things in Old & New Testaments. How could He become human and remain God? He could not – not in the common meaning of the word "God", for it would involve a

Glenn David Bauscher Page 247 5/3/2010

The Holy Gospel Preaching of John אונגליון קדישא כרוזותא דדיוחנן

contradiction in terms. If we apply another meaning, similar to the distinction we applied in v. 1, we can understand, with elucidation from other scripture, the nature of the incarnation and how "The Word" retained His identity as God while becoming human. As we saw in v. 1, "God" can refer to the Godhead – Trinity, involving the attributes and nature of Deity which The Divine Persons share in common. The other meaning can refer to an individual Person of the Trinity, signifying His unique personality and identity; v. 1 uses both meanings as we saw.

It is a mistake to apply the general meaning to verse 14 or to the incarnation doctrine. The incarnation did not involve the nature of Deity becoming a man, which is nonsense; it involved "God" in the sense of a particular Divine Person (The Word), naming Him specifically and His unique identity and self. Verse 14 is telling us that the unique identity and Person of the Godhead managed to become human, which would necessarily involve a radical change in nature, yet retained His identity and personality- His same "self", whose Name is "God".

He gave up His Divine attributes and nature, as written in Philippians 2:8-11, to become an obedient servant and mortal man Who would die on a cross. Scripture does not teach us that Jesus was omniscient and omnipotent during the "days of his flesh" (Hebrews 5:7). Yet there are many who believe that Jesus was. Try to make sense of this when you consider an infant in a manger Who knows all things and is running the universe, yet needs His diapers changed!

Luke says, "He grew in wisdom..." How could an omniscient mind increase in wisdom?

James says (1:13) "God cannot be tempted...". Matthew, Mark & Luke say, "Jesus was tempted of the Devil".

Isaiah wrote, (40:28) "The LORD fainteth not, neither is weary." John wrote, (4:6) " (ASV) and Jacob's well was there. Jesus therefore, being wearied with his journey, sat thus by the well. It was about the sixth hour.

I could go on with the list. The point I am making is not that Jesus was not God; He was and is God, but during "the days of His flesh", He was God in a different form – See Phillip. 2:8,9. God The Son changed form to become human while remaining Himself. He laid aside His power, knowledge, omnipresence and glory. He left that all with His Father and the Holy Spirit and "became lower than the angels", according to Hebrews 2:9. This was a temporary loss for Him, so that He could prove His love and reveal His great heart and true character to man for all the ages to see. God's deepest and most essential nature and being is LOVE. He wanted to suffer the loss of all else- even the glory and power men worship in God, to show a more excellent and Divine glory that He could only reveal in weakness, suffering (real suffering, not staged), and death – the death of His Person and the death of all Deity and ALL LIFE, for the redemption of the world and to make a new creation, wherein dwells the knowledge of God as He really is.

Still He waits. I pray He need not wait too much longer.

15 ¶ John bare witness of him, and cried, saying, This was he of whom I spake, He that cometh after me is preferred before me: for he was before me.

16 And of his fulness have all we received, and grace for grace.

17 For the law was given by Moses, but grace and truth came by Jesus Christ.

- 18 No man hath seen God at any time; the only begotten God, which is in the bosom of the Father, he hath declared him.
- * In the Peshitta "The only begotten God" אלה"א אלה"ל ("ikhidya Alaha") can account for the variant Greek readings: "μονογενης Θεος"- ("Only begotten God") and "μονογενης υιος" ("Only begotten Son"); The Aramaic text can mean "Only begotten God" or "Only begotten Son of God".

I truly believe v.18 means that mankind has never known Who God is. Jesus, God The Only Begotten, The Word, has expounded God unto the world when "<u>He emptied Himself of all but LOVE</u>, <u>suffered</u>, <u>bled and died for Adam's helpless race</u>."("And Can It Be?"-Charles Wesley)

He was saying, "This is who God is and was and ever shall be. Believe Me, *He who has seen Me has seen My Father*. You must trust in Him. God is just like I am."

- 1 ¶ God, who at sundry times and in divers manners spake in time past unto the fathers by the prophets,
- 2 Hath in these last days spoken unto us by his Son, whom he hath appointed heir of all things, by whom also he made the worlds;
- Who being the brightness of his glory, and the express image of his person, and upholding all things by the word of his power, when he had by himself purged our sins, sat down on the right hand of the Majesty on high;
 - 4 ¶ Being made so much better than the angels, as he hath by inheritance obtained a more excellent name than they.
- For unto which of the angels said he at any time, Thou art my Son, this day have I begotten thee? And again, I will be to him a Father, and he shall be to me a Son?
- 6 And again, when he bringeth in the firstbegotten into the world, he saith, And let all the angels of God worship him.
- And of the angels he saith, Who maketh his angels spirits, and his ministers a flame of fire.
- 8 But unto the Son he saith, Thy throne, O God, is for ever and ever: a sceptre of righteousness is the sceptre of thy kingdom.
- 9 Thou hast loved righteousness, and hated iniquity; therefore God, even thy God, hath anointed thee with the oil of gladness above thy fellows.

The Holy Gospel Preaching of John אונגליון קדישא כרוזותא דדיוחנן

- 10 And, Thou, Lord, in the beginning hast laid the foundation of the earth; and the heavens are the works of thine hands:
- 11 They shall perish; but thou remainest; and they all shall wax old as doth a garment;
- 12 And as a vesture shalt thou fold them up, and they shall be changed: but thou art the same, and thy years shall not fail.
- 13 But to which of the angels said he at any time, Sit on my right hand, until I make thine enemies thy footstool?
- 14 Are they not all ministering spirits, sent forth to minister for them who shall be heirs of salvation?

May we hear This WORD made flesh and read HIM and handle HIM – gaze upon Him (1 John 1:1-4) so that our fellowship is truly with the real God and His Son Jesus The Messiah.

And we know that the Son of God hath come, and hath given us knowledge that we might know the True One; and that we might be in the True One, in his Son Jesus the Messiah, He is the true God, and the life eternal. 1 John5:20 (Murdock)

ידעינן דברה דאלהא אתא ויהב לן 20 (PESHITTA) (מדעא דנדע לשרירא ונהוא בה בשרירא בברה ישוע משיחא הנא הו אלהא שרירא וחיא דלעלם

"My children, keep yourselves from idols (false gods)." 1 John 5:21

```
(the testimony) הדרותה (is) ה' (& this) והרא (the Judaeans) לותה (to him) לותה (when) כד (when) כד (when) לותה (& Levites) ולויא (priests) כהנא (from) לויא (from) לויא (from) בין הרשלם (from) בין לויא (שלם על בין לויא (של בי
                           (are) אנת (who?) מן (you) אנת (that they should ask him) דנשאלוניהי
And this is the testimony of John when the Judaeans sent Levites and priests to him
                                         from Jerusalem in order that they should ask him: "Who are you?"
                    (& he confessed) ולא (denied) כפר (denied) ולא (the confessed) ואודי
                                                                    (The Messiah) אנא (I) אנא (II) משיחא (that not) דלו
                 And he confessed and did not deny and confessed: "I am not The Messiah."
                                                                                                                                                                                                     21:
                        (therefore) מנא (what?) מנא (again) תוב (they asked him) ושאלוהי (not) אנת (are you?) אנת (Elijah) אליא (אליא (Elijah) אנת (No) איתי (are you?) אנת (a prophet) איתי (I am) איתי (are you?) אנת (a prophet) איתי (איתי (דיא (א מור) איתי (איתי (א מור) איתי (א מור) אית
   And they asked him again, "What, therefore? Are you Elijah?" And he said, "No."
                                                                                                         "Are you a prophet?", and he said "No".
                                                                                                                                                                                                     22:
                                               (you) אנת (& who are?) אנת (to him) לה (& they said) ואמרו
                                                (a statement) בתנמא (that we might give) דנתל
לאילין (to those) דשררון (that sent us) באילין (to those) מנא (yourself) אנת (you) על (what?) מנא (what?) אנת (what?)
                           And they said to him, "And who are you?, that we may give a statement
                                                                   to those who sent us. What do you say about yourself?"
                                           23; (that cries) אמר (the voice) אמר (I am) אנא (he said) אמר (the way) אורחה (prepare) במדברא (in the wilderness) אורחה
                                                         (just as) איכנא (of Jehovah) דמריא (the prophet) איכנא (Isaiah) אשעיא (that which said) דאמר
He said: "I am the voice that cries in the wilderness: 'Prepare the way of Jehovah.',
                                                                                                     just as that which Isaiah the prophet said".
                                                                                     (that were sent) דאשתררו (but) דין (they) הנון (were) מן (the Pharisees) ברישא (from) מן
                                                                                      And thet that were sent were from the Pharisees.
                                                                                                                                                                                                     25:
               (why?) לה (to him) מנא (& they said) אמרו (& they asked him) ושאלוהי (if) און (you) אנת (are baptizing) מעמר (therefore) הכיל (עוביל (you) איתיך (are) משיהא (you) איתיך (you) איתיך (the prophet) ולא (the prophet) ולא (Elijah) אליא (Elijah) ולא (צויא (צויא אוליא (צויא (צויא אוליא (צויא (
                             And they asked him and said to him, "Why therefore are you baptizing,
                                                                   if you are not the Messiah, nor Elijah, nor the prophet?"
                                                                                                                                                                                                     26:
```

The Holy Gospel Preaching of John אונגליון קדישא כרוזותא דדיוחנן

```
(to them) ענא (k said) אמר (John) (Iohn) יוחנן (answered) אנא (in your midst) מעמד (in water) אנא (k (am) אנא (baptizing) מעמד (k (not) אנא (k (whom k) אנתן (k (in standing) דאנתן (k (but) ידעין (k (k (knowing) אנתון (k (k (k (k ))
```

* "You" in Aramaic can be singular (Elizabethan - "Thou") or plural ("Ye"). A red "You" is plural.

John answered and said to them, "I am baptizing in water; but He is standing in your midst

Whom you do not know."

27:

(that after me) הבו (He) הבתרי (This is) אתא (before me) אתא (לה (Himself) קרמי (comes) אתא (comes) והוא (worthy) לא (not) לא (of Whom I) אנא (He) הו (He) דאנא (that I should loose) דאשרא (that I should loose) דאשרא (שוא אנא אורקא (that I should loose)

"This is He Who comes after me and He was before me; He of whom I am unworthy to loose a strap of His sandles."

28: (were) הוי (in Bethany) בביתעניא (these) הלין

(of Jordan) דיורדנן (in the crossing) בעברא (John) איכא (was) הוא (baptizing) דמעמד (where) איכא

These were in Bethany (Aramaic-"House of dates") at the crossing of the Jordan Where John was baptizing.

This study uncovers possible evidence supporting a very early Greek translation of The Peshitta (1St Century A.D.)

```
John 1:28
(were) הלין (in Bethany *) בביתעניא (these) הלין
(of Jordan) בעברא (in the crossing) בעברא
איכא (were) דמעמד (were) הוא (where) איכא
```

*[Some Greek mss. have "Bethabara" for Bethany. "Bethabara" is probably a misreading of the Aramaic text בית , where the Greek translator copied בית from Bethany (the blue word meaning "house" in the blue and red Aramaic word above, and then his eye went to "שברא" ("Abara"), which is colored red in the Aramaic text, since עברא both start with the same letter, have four letters and end with the same letter – Alap, and can look very similar in the square Aramaic characters. The second and third letters in עברא ("abara") are essentially extended forms of the second and third letters of עברא ("anya"). These are the Aramaic words עברא ("abara") from Dead Sea Scroll photos of Aramaic characters in The Great Isaiah Scroll: אברא עורא איניין אינייין איניין איניין איניין איניין איניין אינייין איניין אינייין אינ

This is strong evidence that the Received Greek mss. were originally translations from Aramaic mss. written in early 1st century Aramaic. The Estrangela script was developed later (circa A.D. 100) and the characters in question do not look as similar: א בביא & א בביא.

This is support for a first century Aramaic New Testament written in the square Aramaic script like that of The Dead Sea Scrolls, and also a first century Greek translation of that Aramaic NT text, represented by the type of Greek manuscripts which the King James Bible translators used for their NT translation. There are other like examples I have cited elsewhere, supporting the very same conclusion.]

```
(John) יוחנן (saw) אוֹת (that was after,it) דבתרה (& the day) אוֹת (Behold) אוֹת (& he said) אוֹת (to him) לותה (Who came) אמרה (Yeshua) אמרה (He is) הוֹת (of God) אמרה (The Lamb) המרה (Who takes away) הוֹת (of the world) העלמא (the sins) הטיתה (Who takes away) אמרה (Who takes away) אמרה (Who takes away) אמרה (Who takes away) אוֹת (Behold, He is The Lamb of God Who takes away the sins of the world."

30:

(about him) אמרת (said) אמרת (Who I) אמרת (This One is) הנו (Himself) אוֹת (& he was) והוֹת (a man) אמר (comes) אמר (that after me) הבתרי (me) מטל (because) ברא (because) הוֹת (because) הוֹת (Him) מנו (After me a man is coming and He was Himself before me, because He preceded me."

31:

(Him) אלא (I was) הוית (knowing) הוית (but) אלא (& I) הוות (but) הוית (but) הוות (but) הוות (but) אלא (but) הנתידע (but) הוות (but) אלא (but) הנתידע (but) הוות (but) אלא (but) הוות (but) הוות (but) אלא (but) הוות (but) (but) אלא (but) הוות (but) (but) אלא (but) (but) אלא (but) (but)
```

The Holy Gospel Preaching of John אונגליון קדישא כרוזותא דדיוחנן

(to Israel) אתית (this) אתית (because of) מטל (to Israel) לאיסריל

```
(I should baptize) אעמד (that in water) אנא (I) דבמיא
                              "And I did not know Him, but so that He should be made known to Israel, therefore
                                                           I have come to baptize in water."
                                (I saw) רחזית (& said) ואמר (John) ואמר (& he testified) לרוחא (Heaven) דנחתא (Who was descending) דנחתא (The Spirit) לרוחא (upon Him) וקנית (& remaining) וקנית (a dove) איך (like) איך (אור יונא
                      And John testified and said: "I saw The Spirit Who was descending from Heaven like a dove
                                                            And remaining upon Him."
                                                                          33:
                                     (but) אלא (Him) לה (I was) הוית (knowing) אלא (& I) אלא (& I) אלא
                You see The Spirit descending and remaining. This is The One Who baptizes in The Spirit of Holiness."
                                         (& I have testified) ואסהרת (I have seen) ואנא (ל & I) אוית (ל (ל & I) אוית (ל (ל & I) הוית (ל (ל ב ל ה א ל הא (that This One is) דהנו
                                   "And I have seen and have testified that This One is The Son of God."
                                                                          35:
                                (standing) קאם (another) וליומא (& a day) וליומא (his disciples) תלמידוהי (from) מן (& two) ותרין (John) הוא (was) הוא
                                         And another day John was standing and two of his disciples.
                                 (he was walking) בישוע (when) כד (at Jesus) בישוע (& he gazed) וחר (of God) אמרה (The Lamb) אמרה (Behold) הא (& he said) ואמר
                      And he gazed upon Jesus as Jesus was walking and John said: "Behold: The Lamb of God."
                                                       (the two) תריהון (& heard) ושמעו
                                           (he spoke) אמר (when) כד (of his disciples) תלמידוהי
                                   (Yeshua) בישוע (after) בתרה (themselves) להון (& they went) בתרה
                                     And the two of his disciples heard as he spoke and went after Jesus.
                                              (& He saw) וחוא (Yeshua) ישוע (& turned) ואתפני
                                     (after him) בתרה (who were coming) אנון (them) אנון (them) באהין (them) בעין (them) אנון (to them) להון (& He said) אנחר (to him) לה (they were saying) אנחנן (you) אמרין (are you) הוא (staying) אנחנן (where?) אינה (our Master) רבן
                       And Jesus turned and He saw them coming after Him and he said: "What are you seeking?
                                             And they said, "Our Master, where are you staying?"
<mark>רבן (our Master)</mark>: The Greek texts have a transliteration of רבן - ραββι -("Rabbi"), an Aramaic word, with a following translation
                            of the same: ο λεγεται ερμηνευομένον διδασκαλε ("which is translated, "Teacher").
        John has six instances of this, each of which is evidence that the original was Aramaic and the Greek is a translation
             (EDUNYEUDUEVOV) of Aramaic The Peshitta, of course, has no such translation in any of these six places in John.
                                           (& see) להון (to them) תו (He said) אמר (He said) להון
                                (where) איכא (& they saw) וחזו (they came) איכא (but) דין (those) הנון (that) און (day) איכא (they were) הוו (with him) ולותה (He lived) דהוא
                                      (the tenth) עסר (hour) שעא (about) איך (& it was *)- ואית הוי
```

The Holy Gospel Preaching of John אונגליון קדישא כרוזותא דדיוחנן

*[Aramaic letters in purple indicate an idiom phrase that cannot not be clearly translated word for word in English, and so an equivalent English phrase is given.]

He said to them: "Come and see." And they came and saw where he lived and were with Him that day; and it was about the tenth hour.

40.

(who heard) דין (those *) הנון (from) מן (but) דין (one) חד מן (from) יוחנן (John) ואולו (from) מן (from) איתוהי (John) איתוהי (was) הוא (Himself) איתוהי (Yeshua) אנדראוס (of Shimeon) אחוהי (the brother) אחוהי (Andraeus) אוריאוס

One of those who heard John and followed Jesus Himself was Andrew, Shimeon's brother.

* The Peshitta has "Those" where all the Greek texts have **δυο** "Two".

In Aramaic - Π is "Two". The "He"- Π and "Tau"- Π in Aramaic script are easily mistaken one for the other, as are "Yodh" & 'and "Waw" Π (See photo samples from Dead Sea Scrolls for these letters below).

DSS script: אלרל & אונונ שלר אל

The Resh and Nun are not as easily mistaken, however they are not very unlike each other, the Resh having two of the three strokes of the Nun. This similarity could easily account for the Greek reading - δυο - "Two" in all the Greek texts. The Great Isaiah Scroll shows that early Aramaean copyists would interchange Waw's and Yodh's between consonants without changing word meaning. The Great Isaiah Scroll widely employed Aramaic orthography and spelling throughout the scroll. If this explanation is valid, it is evidence that a Greek translation was made from an early Aramaic script of square characters like those I have printed above. This script was not used by Aramaean scribes after the first century A.D..

To argue the reverse scenario (Greek affected the Peshitta reading) one would no doubt need to make the case for a late Aramaic square character in use, when Estrangela was the current script, and a mistranslation of "δυο" Two,to "Those" – an explanation that is no explanation at all! No Peshitta (or Old Syriac ms.) has "Those" – an explanation that is no explanation at all! No Peshitta (or The Peshitta reading).

The Peshitta can account for the Greek reading. The Greek cannot account for The Peshitta reading.

(his brother) אחוהי (Shimeon) לשמעון (first) לוקדם (saw) אחוהי (This one) הנא (The Messiah) אשכחניהי (we have found Him) אשכחניהי (to him) אשכחניהי (& he said) ואמר

This one first saw Shimeon his brother and he said to him: "We have found The Messiah."

The Greek text of the ending of this verse says this: "ευρηκαμέν τον μεσίαν ο εστιν μεθερμηνευομένον χρίστος" – (ASV) "We have found the Messiah (which is, being interpreted, Christ). The Greek word "μεσίαν" (Majority) or "μεσσίαν" (Westcott & Hort) is a transliteration of the Aramaic speech of Andrew and of Ist century Palestine: "("Meshikha" or "Meshiha"). The Hebrew word "("Meshiach") is almost identical, though we know Aramaic was the native tongue of Palestine at the time. The Greek text follows this word "Messian" (Messiah) with a translation ("which being translated is Christ".) The Greek word "χριστος" is declared here to be a translation of the original Aramaic word (transliterated in Greek letters as "μεσίαν"). But "χριστος" is the source behind the English word "Christ"; "χριστος" occurs 565 times throughout the Greek NT in every book except 3 John!

Logically, we would have to conclude that Greek John's writer is telling us that wherever "χριστος" occurs, we are reading a translation of our Lord's original title (ℵΠ"\")-"Meshikha"). His disciples did not speak Greek; neither did the people of Israel. By the way, Greek John 4:25 has the same formula as this verse: "the Messiah (which is, being interpreted, Christ"). The Peshitta text has no such translation in either reference!

The Greek NT has, in "Christos", at least 565 witnesses to the Greek NT as a translation!

42: (& gazed) וחר (Yeshua) ישוע (to) לות (& he brought him) וחר (Shimeon) מיתי (are) אנת (you) אנת (Weshua) שמעון (yeshua) בה (Kaypha) ישוע (at him) אנת (you) תתקרא (shall be called) ברהדיונא (son of Jonah) אנת (you) תתקרא (you) אנת (y

* "Shimeon" occurs 165 times in the Peshitta NT. The Greek equivalents "Σιμων" "Σιμων" ("Simon" & "Shimeon") occur only 82 times! Often the Greek Name, "Πετρος"- "Petros" is used instead. The Greek of this verse,

Glenn David Bauscher

* "Σιμων" " ("Simon" & "

Fage 252

5/3/2010

אונגליון קדישא כרוזותא דדיוחנן The Holy Gospel Preaching of John

however, retains the Aramaic "Shimeon" and "Kaypha", which it then explains with the words: "κηφας ο ερμηνευεται πετρος" – "Cephas, which is translated Petros." Here the Greek text declares that the name "Petros" is a translation of the Aramaic name "Kaypha". We here find hard evidence, and in 160 other places where this Greek name occurs, that the Greek NT is translated from Aramaic! Naturally, the Peshitta has no similar translation from Greek to Aramaic, here or anywhere else. Repeat the above statement several times and ponder it: The Greek text declares itself to be translated from Aramaic!

```
(Yeshua) ישוע (wanted) אחרנא (next) אחרנא (& the day) וליומא (לפיליפוס (Phillip) אחרנא (to Galilee) למפק (to depart) לגלילא (to depart) אשכח (after me) בתרי (Come) א לה (to him) לה (& He said) בתרי
                                     And the next day Jesus wanted to depart to Galilee and he met Phillip and He said to him:
                                                                                                                                                                                                                                           "Follow me."
                                                                                         (himself) איתוהי (Phillip) פיליפוס (but) דין (he) הו
(from) מן (Bethsaida) ביתצידא (from) מן (was) מן (& of Simon) ודשמעון (of Andraeus) מדינתה (the city) דאנדראוס
                                                                                         Phillip himself was from Bethsaida, the city of Andrew and Shimeon.
                                                                                                                                                                                                                                                                     45:
                                           ופיליפוס (Nathaniel) לנתניאיל (found) שעכח (Mathaniel) ופיליפוס (אשכח (found) אשכח (found) לנתניאיל (of Whom wrote) ואמר (him) הו (to him) אלה (said) אושא (woses) בנמוסא (in The Torah) בנמוסא (Moses) מושא (who is Jesus) בעלוהי (we have found Him) אשכחניהי
                                                                                          (Nazareth) נצרת (from) מן (Joseph) אוסף (the son of) ברת (He is)
Phillip found Nathaniel and said to him: "Him of Whom Moses wrote in The Torah and in the Prophets,
                                                                                                                              we have found; He is Jesus Bar Joseph from Nazareth."
                                                                              (Said) אמר (said) לה (to him) נצרת (Nathaniel) נורת (said) אמר
                                                                         משכח (Is it possible?) מדם (anything) דמב (that is good) נהוא (Is it possible?) משכח (& see) אמר (Come) לה (Phillip) פיליפוס (to him) לה (said) אמר (said) אמר (to him) אמר (to him) אמר (said) אמר (to him) אמר (said) אמר (to him) אמר (to h
                                                                                                 Nathaniel said to him: "Can anything good come from Nazareth?"
                                                                   (Nathaniel) לנתניאיל (Yeshua) ישוע (& saw) וחזיהי (& saw) לנתניאיל (Yeshua) ארא (& saw) ארא (when) אתא (when) לותה (to him) לותה (Behold) איסריל (Behold) שריראית (truly) בר (a son of) ב (truly) שריראית (tin him) ב (there is not) לית (of whom deceit) בוכלא
                                                     Jesus saw Nathaniel when he came to Him and Jesus said about him: "Behold; Truly
                                                                                                                                                                             a son of Israel in whom is no deceit."
                                                                  אמר (Nathaniel) בתניאיל (to him) אמר (said) אמר (know) בתניאיל (to him) אימכא (from) מן, (from) אימכא (where?) אימכא (from) אמר (you) אנת (you) לי(me) אמר (said) אמר (you) לי(me) אמר (phillip) פרליפוס (would have called you) בקריך (the fig tree) אנת (I saw you) הזיתך (you were) אנת (the fig tree) אמר (mater) אונת (
    Nathaniel said to Him: "From where do you know me?" Jesus said to him: "Before Phillip called you,
                                                                                                                                                       when you were under the fig tree, I saw you."
                                                                                               ענא (to Him) לה (& said) ואמר (Nathaniel) נתניאיל (answered) ענא (of God) אנת (The Son) ברה (are) אנת (You) אנת (Rabbi) ברה (of Israel) דאיסריל (the King) מלכה (are) הו (You) אנת (You) הו (You) מלכה (You) אנת (You) הו (You) מלכה (You) אנת (You) הו (You) מלכה (You) אנת (You) האיסריל (You) האנת (Y
                                                                                     Nathaniel answered and said to Him: "Rabbi, You are The Son of God;
                                                                                                                                                                                                      You are the King of Israel."
                                                                                                                                                                                                                                                                     50:
                                                                                                         (because) אמר (Yeshua) ישוע (to him) אמר (said) אמר (that I saw you) דחזיתך (to you) ל (of what I said) דאמרת (are believing?) מהימן (the fig tree) תחית (under)
                                                                                                                                                                                                                                                                     Page 253
  Glenn David Bauscher
```

The Holy Gospel Preaching of John אונגליון קדישא כרוזותא דדיוחנן

(you shall see) אנת (these) מן (than) מן (greater things) בדרורבן:(you) אנת (you) said to him: "Because I said to you, 'I saw you under the fig tree.', do you believe?

You shall see greater things than these."

אמר (He said) אמין (Amen) אמין (to him) לה (this hour) אמר (that from אמין (to you) לכון (I) לכון (speak) אמר (geak) אנא (I) לכון (to you) אמר (Heaven) אמר (wou shall be seeing) שמיא (that are being opened) דפתיחין (that are being opened) בומלאכוהי (they ascend) ברא (of God) אוראלהא (of Man) דאלהא (The son) ברה (unto) אונחתין (descend) לות (unto) ברה (they ascend) דאנשא (the son) ברה (wou shall be seeing)

[Note: "Amen" in Aramaic has two basic meanings: "Eternal" and "True". This double use is unique to John's Gospel and is used only by our Lord, indicating a very important revelation of eternal doctrine from The Eternal LORD Yeshua. It occurs 25 times in John's Gospel.]

He said to him: "Timeless truth I speak to you all: From this hour you shall see Heaven being opened and the angels of God as they ascend and descend unto The Son of Man."

This Man called Jesus The Messiah is the most astonishing Being ever encountered, and the most mysterious. If we think we know Him well, we are surely deceived. "No man has ever seen God", wrote John. I believe he speaks of understanding God, or properly knowing Him. We are finite beings; even angels desired to "look into" the things concerning Christ's suffering, death and resurrection glory. We shall never fathom Him.

Here in the last section he astonishes Nathaniel with prophecy; Nathaniel confesses that Jesus is The Son of God, and Jesus says that Phillip hasn't seen anything yet.

It is not enough to know Jesus as The Son of God; He is more than that! How can that be?, you might say. I believe Jesus is The Son of God, born of a virgin, anointed of The Holy Spirit, etc., etc. That is not Who He is. That is a theological statement. John presents the transcendent Christ; a Christ Who is so large, so great, so infinite, that glimpses of His true identity are blinding bursts of supernova like light. **25 times John records Jesus saying "Amen, Amen, I speak to you.**" No other gospel or book has this statement; no other Person utters it but The Christ. It means "**Eternal Truth I tell you**". It is a statement of absolute authority. "No man ever spoke like this Man", said one of the Temple priests. "He speaks with authority, not as the scribes.", said the common people. "Where does this authority come from?", the Jews asked.

More importantly, John also records another unique phrase 25 times in His Gospel: The Aramaic has it "Ena Na". It means, "I AM", literally. It is an Aramaic phrase from The Old Testament that 97% of the time refers to the name of God and comes from the mouth of God Himself: "I AM The LORD."; "I AM The LORD your God.", etc.. In John, Jesus alone utters this phrase, usually followed by a description or definition of His Person:

"I AM THE LIGHT of the world"; "I AM THE BREAD of LIFE." "I AM THE GOOD SHEPHERD.", etc..

Here in verse 51, Jesus says something that should confuse and astound the most devout believer. "You will see Heaven is being opened" ... the angels of God Ascending and descending unto the Son of Man."

What He has said is: I am on earth and I am in Heaven- omnipresent God and a limited man. I am a man here on earth and I am Jehovah The Eternal in Heaven at all times. I don't understand how this can be, but He describes the angels coming to Him on earth and also coming to Him in Heaven, all apparently simultaneously!

And so, He has got my attention. I want to know Him better, and I will. When I do, I will discover another mystery (something that is unknown).

Think about it; it is not what you know that piques your curiosity; it is the thing you don't know. We should be discovering that we don't know something. That will draw us to seek Him out:

"Our Master, where do you live?" They said.

The answer will be the same for you as is was for those first disciples:

"Come and see."

Chapter 2

1: (there was) הות (third) דתלתא (& on the day) וליומא (in Qatna) דתלתא (of Galilee) בקטנא (a city) משתותא (a city) משתותא (a wedding feast) בקטנא (was) הות (there) משתותא (& the mother) הות (was)

And on the third day there was a wedding feast in Qatna, a city of Galilee, and the mother of Jesus was there.

2: (& his disciples) ישוע (Yeshua) ישוע (Himself) הלמידוהי (& also) ואך (to the wedding banquet) לה (to it) למשתותא (were invited) אתקריו

The Holy Gospel Preaching of John אונגליון קדישא כרוזותא דדיוחנן

```
And also Jesus Himself and His disciples were invited to the wedding banquet.
```

(to Him) לה (& said) אמרא (wine) חמרא (It was) הוא (& lacking) וחסר (for them) לישוע (there is not) ליתו (wine) חמרא (to Jesus) לישוע (His mother) המה

And it was lacking wine, and His mother said to Jesus, "There is no wine for them."

*(& to you) לי (to me) לי (what?) מא (Yeshua) ישוע (to her) לה (said) אמר (My hour) אתר (has come) אתר (quite) אתר (woman) אנתרא (woman) אותרא

* "What to me & to you?" is an Aramaic idiom meaning: "What do we have in common?"- clearly a bit of humor from Jesus toward his mother. Notice that He did respond to her request by performing His first miracle.

Jesus said to her, "What do we have in common, woman? My hour has not quite come yet."

Remember that for thirty years, our Lord had performed no miracle; He was an obscure and humble Person

Who patiently waited for His appointed time to serve publicly in Israel. Those thirty years of silence

and obscurity are in a very real sense more miraculous than the last three years of His earthly Life, considering Who He was and is. "Verily thou art a God that hidest thyself, O God of Israel, the Saviour". (Isaiah 45:15)

. The patience and humility of God are far more surprising and unbelievable to men than His miracles, and these are stumbling blocks to the faith of many, if not all of us. Consider how many would have believed in Him had He never performed a miracle; consider also the grief of His heart, knowing that so many, if not all, of those who professed faith, believed only in the outward signs, but did not know Him. Our Lord knew that to begin performing miracles would be to come out of hiding,(out of character for God) and that would also make Him suscepible to misunderstanding and false devotion, when His usual design is to make men seek after Him Who hides, and recognize Him in His disguises.

```
נto the servants) למשמשנא (His mother) אמרא (said) אמרא (do) אמר (to you) לכון (that He says) ראמר (anything) מדם
```

His mother said to the servants, "Whatever He says to you, do it."

(watercasks) אנא (there) המן (But) דין (there were)- אנא (that were set) אונא (six) דין (there were)- דכאפא (that were set) דסימן (six) שת (of stone) דכאפא (that held) דיהודיא (of The Jews) דיהודיא (for the purifying) או (three) (מראן (three) או (or) תראן (three) או (or) חרין (three) דבעין (six) או (or) או (three) או (three) או (or) חרין (three) וויין (three) או (or) חרין (three) וויין (thr

But there were there six watercasks of stone, set for the purifying of the Jews, that held two or three nine gallon measures each.

```
אמר (Said) להון (to them) ישוע (Said) אמר (Said) אמר (the watercasks) אנין (with water) מיא (them) אנין (them) אנין (the brim) אנין (up to) ערמא (them) ומלו (they illed) אנין אנין (they אנין (they illed) אנין
```

Jesus said to them: "Fill the watercasks with water." And they filled them up to the brim.

```
8:
(& take) אמר (henceforth) להון (to them) וליעו (to them) אמר (He said) אמר (to them) להון (לריש (to them) סמכא (to the master) לריש
```

He said to them: "Draw out now and take it to the master of ceremonies."

```
9:
(of ceremonies) מעם (the master) ריש (that) הו (tasted) מעם (& when) איט (that were become) הגון (those) הגון (the waters) מיא (from) הגון (knew) הגון (wine) הוא (wine) המרא (but) הוא (the servants) משמשנא (it was) הוא (where?) אימכא (the master) ריש (called) הוו (were) הוא (the bridegroom) לחתנא (of ceremonies) ממכא (the bridegroom) לחתנא (the bridegroom)
```

And when the master of ceremonies tasted that water that had become wine, and did not know from where it was, (but the servants knew), the master of ceremonies called the bridegroom

10:

Glenn David Bauscher

The Holy Gospel Preaching of John אונגליון קדישא כרוזותא דדיוחנן

```
(first) לוקדם (man) אנש (every) לה (to him) לה (& he said) וממר (& when) מכא (good) מיתא (good) מיתא (the wine) המרא (the wine) הידין (they are drunk) הידין (they are drunk) הידין (you have kept) מטרתיהי (you have kept) אנת (they) דין (but) נטרתיהי (now) להמרא (until) מכא (good) שבא (the wine) להמרא (the wine)
```

And he said to him: "Every man first calls for the good wine, and when they are drunk, then that which is inferior, but you have kept the good wine until now."

```
11:
(that did) קרמיתא (first) אתא (the sign) אתא (is) הדא (This) הדא
(& manifested) אודע (of Galilee) הגלילא (in Qatna) בקטנא (Yeshua) ישוע (His disciples) והימנו (believed) בה (in Him) בה
```

This is the first miracle Jesus did in Qatna of Galilee and He manifested His glory; and His disciples believed in Him.

Every miracle of Jesus is called "Atha"- "A Sign". As such, we are to look for a valuable lesson being taught in the "Sign".

Water being turned to wine is a creative act, certainly pointing to God's presence and power as Creator. Water is common and cheap; wine is rare and expensive; water is a necessity of life; wine is a luxury that signifies joy and celebration. God delights in our joy and happiness, more than we can know, and begrudges us no joy. Notice that Jesus made over 100 gallons of wine, possibly 160 gallons of the very best wine possible (The MC noticed it was better than the best, which he thought had already been served, and undoubtedly it had). That is a lot of wine! God is no tee-totaler! He is almost mad with joy and abandon, not a Stoic or Ascetic, as some imagine. Jesus would become known as a wine drinker and a glutton to the Pharisees and Scribes!

The water of purification would be externally used in a ritual cermony; Wine is applied internally. Our Lord was always more interested in man's inner life and what is inside a man than in externals. True religion is concerned with the state of the soul, spirit and mind, whereas much of what is religious is concerned with everything but the internal life. There is nothing wrong with ceremony, as long as we don't lose the realities they signify: The Spirit, The Truth, Love, Joy, Righteousness, Peace,

Do not be afraid of joy, laughter and life. These are God's lavish gifts He pours out to overflowing upon us and wants us to enjoy. Have you ever considered that men might be judged, not for enjoying life too much, **but not enough**?

Heaven and God Himself.

```
12:
    (to Capernaum) לכפרנחום (He went down) נחת (this) אדא (after) בתר (בתר (the days) וותלמירוהי (בתר (the days) ותלמירוהי (בתמן (they were) ומתא (בתמן (they were) ותמן (בתמן (they were) וומתא (they were) ותמן (בתמן (they were) וומתא (they were) וומתא (בתמן (they were) בהיכלא (בתמן (they were) וואשכח (to Jerusalem) בהיכלא (בתיכלא (they were) וומת (בתון (those) וומת (they were) וונא (בתון (they were) וונא (they were) ולמערפנא (they were) וונא (they were) וונא (they were) וונא (they were) וונא (they were) וותרא (they were) ווונא (they were) וונא (they were) וותרא (they were) וונא (they were) וותרא (they were) וונא (they were) וותרא (they were) וותרא (they were) וונא (they were) וותרא (they were) וונא (they were) וותרא (they were) וונא (they were) וותרא (they were) וותרא (they were) וונא (they were) וותרא (they were) וונא (they were) וותרא (they were) וונא (they were) וותרא (they were) וותרא (they were) וונא (they were) וונא (they were) וותרא (they were) וותרא
```

And the Passover of the Jews was drawing near, and Jesus went up to Jerusalem, and He found in the temple those that were selling lambs, sheep and doves, and money exchangers sitting.

```
15:
(a whip) פרגלא (for himself) לה (& He made) פרגלא (a whip) פרגלא (for himself) לה (& He made) מן (from) ולכלהון (a all of them) ולכלהון (from) מן (from) מן (He cast out) מן (from) היכלא (& the sheep) אפק (the temple) ולמערפנא (& the money exchangers) ולמערפנא (& the lambs) ולמערפנא (overturned) ופתוריהון (& their tables) ופתוריהון (their money) הפך עורפנהון (with a stables) ופתוריהון (with a stables) בארוניהון (with a stables) ואפר (their money) ואפר (with a stables) אורפנהון (with a stables) וואפר (with a stables) וו
```

And He made for Himself a whip from rope and cast all of them out of the temple and the sheep, the lambs, and money exchangers, and he poured out their money and overturned their tables.

```
יונא (doves) יונא (that had been selling) ולהנון (& to those) רמזבנין (that had been selling) יונא (& to those) אמר (Earry) שקולו (Carry) הלין (these things) מכא (He said) אמר (My Father's) הלין (make) לביתה (of commerce) האנורתא (a house) בית (a house)
```

And to those who had been selling doves He said: "Take these things out of here, and do not make My Father's house a house of trade.

17:

The Holy Gospel Preaching of John אונגליון קדישא כרוזותא דדיוחנן

```
(His disciples) תלמידוהי (& called to mind) ואתדכרו
(The zeal) דטננה (that which is written) דכתיב
(has consumed me) אכלני (of Thy house) דביתך
```

And His disciples called to mind that which is written: "The zeal of Your house has consumed Me"

Jesus had no patience for self serving religion and irreverence toward God. The glory of His Father and His goodness and love were everything to The Son of God, and He was always grieved how little men knew of it and believed in it. He also knew how much His Father would sacrifice for the salvation of the world, and could not tolerate shallowness and spiritual stupidity in those who were supposed to be teaching the people and leading them closer to God.

```
ענו (to us) דין (but) יהודיא (answered) ענו (to him) דין (answered) מנא (sign) אתא (what?) לה (to him) מהוא (you) אות (are showing) מהוא (you) דהלין (to us) עבד (to us) אנת (to us) אנת
```

But the Jews answered and said to Him: "What sign are you showing us that you are doing these things?"

```
ישוע (Yeshua) ישוע (answered) אמר (& He said) אמר (Yeshua) ישוע (answered) אנא (& in three ) הנא (this) הנא (temple) היכלא (Tear down) סתורו (am) אנא (raising) אנא (days) אנא (days) יומין (this) אנא (דומין) מקים
```

Jesus answered and said to them: "Tear down this temple, and in three days I will raise it up."

```
(for forty) לארבעין (The Jews) אמרין (to him) לה (were saying) לארבעין (temple) אמרין (has been being built) אתבני (years) שנין (& six) ושת (days) אתבני (in three ) אלתלתא (this) אנת (this) הנא (trising) מקים (are) אנת (raising) אנת של האלים אות הצא (this) אנת אות (this) אנת אות של האלים אות הצא להיים אות הצא להיים אות הצא להיים האוון אות הצא להיים אות הצא להיים אות הצא להיים האוון אות האוון
```

The Jews were saying to Him: "For forty six years this temple has been being built, and will you raise it in three days?"

The temple Priests and Pharisees were literalists; they had no spiritual understanding. There are many today professing to be Christians who take <u>everything</u> very literally and miss the rich spiritual truths of scripture- (primarily a spiritual record of historical events with immense spiritual depth of meaning and power).

```
21:
(concerning) על (He) הוא (said) הוא (but) דין (This) הוא (of His body) הוא (said) היכלא (but) דין (This) הוא (of His body) דין (the temple) און (the temple of His body.

22:
(from) מן (but) דין (He arose) אחרכרו (were reminded) אחרכרו (of death *) מיתא (the house *) בית (said) אחר (that this) ההא (this disciples) הוא (the scriptures) לכתבא (the scriptures) הוא (the this believed) הוא (that said) האמר (the word) ולמלתא (that said) האמר (the word) ולמלתא (the word)
```

* "The house of death" (Bayth Mitha) is an Aramaic idiom meaning, "The grave".

But when He had risen from the grave, His disciples were reminded that He had said this, and they believed the scriptures and the word that Jesus had spoken.

```
(but) א'תוהי (staying) א'תוהי (when) כד
ישוע (when) א'תוהי (Yeshua) א'תוהי (Yeshua) א'תותא (many) בפצחא (during the feast) בעדעדא (at Passover) בפצחא (because they saw) דחוו (in Him) בה (trusted) אתותא (that He performed) דעבד (the signs) אתותא
```

But when Jesus was staying in Jerusalem at Passover during the feast, many trusted in Him because they saw the miracles that He performed.

```
(Yeshua) ישוע (but) דין (He) ה
(to them) מהימן (was) הוא (entrusting) מהימן (not) לא (He) משה (He) משל (because) משל (Himself)
```

The Holy Gospel Preaching of John אונגליון קדישא כרוזותא דדיוחנן

(all men) לכלנש (was) הוא (knowing) ידע

But Jesus did not entrust Himself to them, because He knew all men,

```
25:
(that a man) אניק (He) הוא (needed) (meeded) (meeded) ולא (chould testify) (weeded) נסהר (for) לה (man) לה (every) (about) על (thimself) ברנש (what) ברנשא (knew) אית (knew) הוא (He) הוא (knew) אית (knew) הוא (weeded) ווא (אום להוא (אום להוא
```

And He did not need a man to testify to Him about everyone, for He Himself knew what is in a man.

Still Jesus knows who, among those who call themselves believers and Christians, actually knows Him and can be trusted. The important question every professor of religion must ask is not, "Do I believe in God?", but "Does God believe in me?" There were many whom He did not trust in Jerusalem almost 2000 years ago, even among those who "believed in Him".

Does Jesus trust in you?

Chapter 3

1:

```
(there) אית (was) דין (was) דין (living) אית (living) אית (nicodemus) דין (the Pharisees) פרישא (from) מן (man) מן (one) פרישא (one) דיהודיא (a leader) שמה (his name) הוא (his name) הוא (ארכונא (the was) ארכונא (אוב הודיא (man) ארכונא (ma
```

One man of the Pharisees was living there; his name was Nicodemus.He was a leader of the Jews.

```
2:
(in the night) אתא (Yeshua) ישוע (to) ישוע (came) אתא (This one) הגא (Rabbi) ישוע (to him) הל (& he said) האמר (God) ידעינן (we do know) המן (we do know) אשתדרת (for) מלפנא (that from) מלפנא (You have been sent) אשתדרת (these) משכח (is able) משכח (man) אנש (doing) אתותא (signs) למעבר (to do) דאנת (were with him) שמה (God) אנת (because) מן (unless) אלא (are) אנת (were with him) משרה (were with him) משרה (because) אנת (unless) אלא (are)
```

This man came to Jesus at night and said to Him: "Rabbi, we know that You are a teacher sent from God, for no man is able to do these miracles that you are doing unless God were with him".

Jesus answered and said to him: "Timeless truth I am telling you: If a person is not born again, it is impossible for that one to see the kingdom of God."

```
* ["Again" - מן דריש - "Min d'reesh" literally means "From the top".]
```

A person has no control or decision concerning his or her conception and birth. Birth is a result of a former act of the parents and of God. The verb "Metilled" ("Born") is passive, indicating that birth, whether physical or spiritual, is an action performed upon the subject, not by him.

Our Lord never intended to instruct or exhort Nicodemus to be born again. Jesus was telling him that Nicodemus was spiritually dead and knew nothing about God and His kingdom. No one knows God by instruction and education; One obtains this by a new birth from The Holy Spirit, straight from God Himself, according to His choice and purpose.

```
אמר (How?) איכנא (Nicodemus) ניקדמוס (to him) איכנא (said) אמר (a man) איכנא (that shall be born) דותילד (is it possible) משכח (again) תוב (Is it not impossible for him?)- [דלמא משכח (old) דתרתין (of his mother) דאמה (the womb) דתרתין (& be born) ונתילד (to enter) למעל (time) ונתילד (we have)
```

The Holy Gospel Preaching of John אונגליון קדישא כרוזותא דדיוחנן

Nicodemus said to Him: "How can an old man be born? Is it not impossible for him again to enter his mother's womb a second time and be born?"

Nicodemus asked, "**How**?". Jesus did not tell him how to do this; He said it is beyond us entirely and is unpredictable (see v.8).

```
ענא (to him) שוע (Yeshua) אמר (answered) אנא (I) אמר (speak) אמר (Timeless Truth]- (Amen) אמר (Amen) אמר (to you) אמר (that if) אמר (to you) אמר (the Spirit) אנש (water) מון (from) מון (it is impossible) אמר (that he shall enter) דעול (the kingdom) למלכותא (that he shall enter)
```

Jesus answered and said to him: "Timeless truth I am telling you: "If a person is not born from water and The Spirit, it is impossible that he shall enter the kingdom of God."

[Note: "Amen" in Aramaic has two basic meanings: "Eternal" and "True". This double ("Amen, Amen") use is unique to John's Gospel in The N.T. and is used only by our Lord, indicating a very important revelation of eternal doctrine from The Eternal LORD Yeshua.]

```
6:
(the flesh) בסרא (from) מן (that which is born)- [מדם דיליד]
(from) הו (& that which is born)- [מדם דיליד] (is) הו (flesh) בסרא (spirit) (The Spirit) בסרא (רוחא (spirit) בסרא
```

That which is born from flesh is flesh, and that which is born from The Spirit is spirit."

Man needs a spiritual nature in order to know eternal truth and God Himself. This can come only by a spiritual birth. Flesh (the human nature) cannot produce a spiritual nature or a spiritual life.

```
(that I said) אמרת (be surprised) תתרמר (do not) לא (that it is necessary) דולא (to you) לך (for you) לכון (for you) למתילדו (for you)
```

Do not be surprised that I said to you that you all must be born again."

Our Lord Yeshua stated that Israel's leaders and its people (plural "you") required this spiritual second birth. Their religion had provided them with nothing but darkness and death. They were spiritually dead- all of them.

```
(that it-[He] will) דברא (the place) אחר (the wind- [The Spirit]) אחר (hear) אחר (& its sound [& His voice]) וקלה (it blows-[He breathes]) נשבא (from where) אימנע (you) אימנע (know) איז (not), אימנע (but) אימנע (you) אימנע (thus) אורא (it-[He]goes) אירא (& where) ולאיכא (it-[He] comes) אימנה (the wind-[The Spirit]) רווא (from) מון (who is born) דיליד (everyone) אימנה (its (ital) רווא (the wind-[The Spirit]) אימנה (the wind-[The Spirit]) רווא (the wind-[The Spirit]) רווא (the wind-[The Spirit]) אימנה (the wind-[The Spirit]) רווא (the wind-[The Spirit]) (the wind-[The Spirit]) רווא (the wind-[The Spirit]) (the wind-[The Spi
```

The Spirit breathes where He will, and you hear His voice, but you do not know from where He comes and where He goes; thus is everyone who is born from The Spirit.

Most of what is called evangelism in the western culture ignores this truth of scripture and betrays itself as ignorant and deceptive folly. We cannot program and orchestrate the new birth and produce "Christians" who have eternal life in them, yet there are many who have been deceived into believing that they can choose to be born again and command the presence of The Spirit of Holiness by a word, as if He were a genie, awaiting our orders. That is blasphemy and unbelief, not Christian faith. The Holy One "breathes where <u>He</u> will", not where we will. We must humble ourselves before the Almighty Spirit if we ever expect to experience His presence and grace of salvation.

There are seven double meanings in verse eight, deriving from Rukha (Spirit-Wind), Nashab (breathe,blow) and Qola (voice,sound) and their pronouns. Red brackets enclose the preferred translations. No wonder Nicodemus was confused, as the next verse indicates.

```
9:
ענא (Nicodemus) ניקדמוס (answered) אמר (& said) איכנא
לה (to him) לה לה (be) משכחן (these things) הלין (can) משכחן (can)
```

The Holy Gospel Preaching of John אונגליון קדישא כרוזותא דדיוחנן

Nicodemus answered and said to Him, "How can these things be?"

10:
ענא (Answered) משוע (answered) אנה (wou) אנה (to him) לה (the teacher) מלפנה (you) הו (you) הלין (know) לא (know) ידע (to him) אנה (you?) אנה (אות (wou?) אנה (אות (wou?) אנה (אות (wou?) אנה (אות (wou?) אנה (wou?) אנה

Jesus answered and said to him: "You are the teacher of Israel and you do not know these things?

Here Jesus reproves Nicodemus for his sad ignorance and stupidity. Do not these words apply to all Judaism and Christianity today? How many recognize the Sovereignty of The Holy Spirit and His Divine prerogative in selecting whom He will regenerate and whom He will not? How many know that His children are "born, not of blood, nor the will of a man, nor the will of the flesh, but of God"? The Apostle Paul wrote: Tit 3:5 "Not by works of righteousness which we had done, but according to his mercy, he vivified us, by the washing of the new birth, and by the renovation of the Holy Spirit", also, Ro 10:3 "For they know not the righteousness of God, but seek to establish their own righteousness: and therefore they have not submitted themselves to the righteousness of God". James wrote: "Of His own will He has begotten us by the word of truth, that we should be the first fruits of His creation." James 1:18

```
(I) אמין (speak) אמין (Itimeless Truth] - (Amen) אמין (Amen) אמין (Amen) אמין (the things) אמין (to you) ל

(are speaking) ממללין (We) הידעין (that know) הנן (We) ממללין (We) הנן (We) הנן (We) הנן (We) מסהדין (that We see) רחזין (not) אמין (We) מקבלין (accept) אנחנן (you) אנחנן (you)
```

Timeless truth I speak to you: "The things that We know We are speaking and the things that We see We are testifying, and Our testimony you all do not accept."

Israel rejected the direct first hand accounts of God Himself and of His Son. Notice that Yeshua Meshikha did not deliver second hand truth from His God; when he spoke of God and His works and words, Yeshua said "We" and "Our". This Man spoke as if He were God Himself. It recalls Genesis 1:26:

"And God said, 'Let us make man in our image after our likeness.' "

Do we really understand Who this Man Yeshua really is? To whom could He have been referring when he said, "We" and "Our"?

But He always referred to His Father and Himself together as if He were always a part of Him. To reject The Son is to reject

12: (I have told) אמרת (that which in the earth) אן (if) דבארעא (if) אמרת (you are believing) לכון (& not) ולא (you) ולא (you) אנתון (How?) איכנא (you) אנתון (you) איכנא (you) און (that which is in Heaven) דבשמיא (shall you believe me) דבשמיא

If I have told all of you that which is in the earth and you are not believing, how shall you believe Me if I tell you that which is in Heaven?

Interesting that Meshikha (Aramaic for "The Messiah") considered the new birth teaching and The work of The Holy Spirit as "that which is in the earth". What could He have to teach us about Heaven? Would we believe Him? Actually the New Testament teaches some pretty amazing truths about Heaven, which most professing Christians do not believe, in my humble opinion, but I will not discuss those things here.

```
13:
(has gone up) סלק (a man) ולא (& not) אנש (a man) אנש (& not) ולא (שמיא (to Heaven) אלא (from) הו (He) דנחת (Who went down) מן (He ven) שמיא (The Son) ברה (Heaven) בשמיא (the Heaven) בשמיא (Who is) באיתוהי (He) בשמיא (Heaven)
```

And no man has gone up to Heaven except He Who went down from Heaven: The Son of Man
-He Who is in Heaven.

The Holy Gospel Preaching of John אונגליון קדישא כרוזותא דדיוחנן

I am amazed at this; that Yeshua spoke of Himself as having come down from Heaven and yet being in Heaven. We normally think of His incarnation as limiting Him to one location at a time, like all humans, yet, He says He is in both Heaven and earth at once. See also 1:51 for the same truth.

```
14:

(Moses) אושא (lifted up) הארים (& just as) ואיכנא (is going) ארים (thus) הכנא (in the wilderness) במדברא (the serpent) המדברא (of Man) דרה (the Son) ברה (to be lifted up) למתתרמו
```

And just as Moses lifted up the serpent in the wilderness, thus The Son of Man is going to be lifted up. *This refers to His crucifixion, prophetically.*

דווא אנש (who believes) דמרימז (man) אנש (that every)

```
רכל (that every) אנש (man) דכל (that every) דכל (but) אלא (shall be lost) נאבר (not) אלא (for him) אלא (there shall be) בהוון (eternal) דלעלם (life) אוון (אווי) דלעלם (בייא (בייא (בייא אווי) דלעלם (בייא (בייא
```

*[Aramaic contains no verb meaning "to have". "Nehwoon lah"- ("There shall be for him") is an idiom used to indicate possession.]

So that every person who believes in Him shall not be lost, but eternal life shall be his.

Here is stated the purpose of His crucifixion.

```
16:
    (loved) אחב (for) גיר (In this way) אהב (the world) אלהא (God) אלהא (God) אלהא (that His Son) לעלמא (that His Son) דלברה (in what manner?) איכנא (that everyone) דתל (He would give up) ותל (The Only Begotten) יחידי (in Him) אלא (in Him) באבר (who) דמהימן (trusts) אלא (shall be lost) נאבר (there shall be) אלא (shall be lost) נאבר (eternal) דלעלם (life) אלא (to him) אלא (thim) אלא (thim)
```

For God loved the world in this way: So much that He would give up His Son, The Only One, so that everyone who trusts in Him shall not be lost, but eternal life shall be his.

```
17:

(His Son ) לברה (God) אלהא (sent) שרר (for) לברה (not) לא (that He might condemn) דנרוניוהי (into the world) אלא (the world) לעלמא (in His hand) באירה (to the world) לעלמא (to the world) באירה
```

For God did not send His Son into the world that He should condemn the world, but that he should give life to the world by His hand.

```
18:
מן (whoever) דמהימן (believes) בה (in Him) לא (in Him) במרימן (believes) מן (whoever) מן (believes) במתחדין (is being judged) ומן (is being judged) מן כדו (he believes) הימן (because not) הו (is) הו (judged) דימן (already) מן כדו (of God) דיחידיא (The Son) ברה (of The Only Begotten) דיחידיא (in His name)
```

Whoever believes in Him is not judged, and whoever does not believe is judged already, because he does not believe in The Name of The Only Begotten Son of God.

Verses 16 through 18 of John 3 are perhaps the most succinct and powerful revelation of The Gospel message, which makes the Christian faith unique and infinitely higher than other faiths. The statement "God so loved the world" is unprecedented in all of holy scripture and all religion. If He had said God hates the world, it would have not been much of a surprise. Man's superstitious nature and understanding of revelation would have led him to suspect God was angry and vindictive towards the world.

The Jews believed God loved Israel and was indifferent, at best, toward the Gentiles. The Gentiles, such as The Greeks and Romans, thought the gods were generally indifferent toward men. None of the holy writ said anything close to "God so loved the world". But the statement goes on: "That He would give up His only Son..." It had been a hidden truth that God had a Son; an

אונגליון קדישא כרוזותא דדיוחנן 🍱 The Holy Gospel Preaching of John

even deeper truth that he would "give Him up". That those who "trust in Him" would "have eternal life" was never said or written prior to this statement of Yeshua to Nicodemus. Lest any think God spared Himself by giving up His Son, let it be remembered that The Son was an eternal and integral part of The Godhead; whatever transformation, suffering and death He were to suffer would involve the entire Godhead, as The Godhead is an indisoluble whole and Unity. In giving His Son, God gave Himself wholly up to us, as The Godhead is One. There can be no greater revelation of love than this, as there is no greater love than "that someone should lay down his life for his friend".

The parallel to the famous John 3:16 is 1 John 3:16. By this we know his love towards us, because He gave up his life for us: and we also ought to give up our lives for our brethren.

משנו אוין נתל נפשתן בהרא ידעינן חובה דלותן דהו יהב נפשה חלפין ואף חנן זרק לן דעל אפי אחין נתל נפשתן 16

God The Father's love is no less great than that; He too gave up His Life for us; that Life is in His Son;

More specifically, that Life is His Son, according to the word of Yeshua: "I am the Way, The Truth and The Life." There is no other Life than He.

The design of the atonement is not to destroy or condemn the world; its design is to save the world. An almighty Deity Who so designs and wills, even to the extreme of sacrificing Himself, cannot fail to secure

the desired goal. There is nothing even close to being comparable to Him in power, wisdom, understanding and eternal glory, to oppose His will. We must then consider the redemption and salvation of the world done. One who denies this is not a believer, but an unbeliever in Messiah and His atonement.

God has eternity on His side, not being confined to time at all, so that He can save in this world or in the eternal realm, contrary to common belief of many Protestants that "We have hope in Christ only in this life." See 1 Cor. 15: 19: "And if, in this life only, we have hope in the Messiah, we are the most miserable of all men.

20 ¶ But now the Messiah hath risen from the dead, and become the first-fruits of them that slept.

- 21 And as by a man came death, so also by a man came the reviviscence of the dead.
- 22 For as it was by Adam, that all men die, so also by the Messiah they all live."

```
(has come) אתא (the Light): דנוהרא (the judgement): דנו (but) דין (this is) הנו (the children of men) בנינשא (into the world) לעלמא (The Light) (than) מן (more) יתיר (the darkness) לחשוכא (evil) הוו (their works) עבריהון (their works) גיר (for) עבריהון (their works) בישא (their works) בישא (their works)
```

This is the judgment: The Light has come into the world and the children of men loved the darkness more than The Light, for their works were evil.

No more judgment than this is necessary. The wicked are wicked. Those who hate The Light seek darkness and live in darkness. The deepest darkest and most fearful hell is what a wicked person may become within, filled with hate, fear, rage, madness and despair. What is more fearful a prospect: To go where demons live in a fiery pit, or to become a demon, even while here on earth, and then to die in that condition?

```
20:
(doing) ביר (what is hated) דיר (for) דסניתא (everyone) כל
(comes) אתא (& not) ולא (the light) לנוהרא (hates) אתא (his works) לנוהרא (be convicted) נתכססון (lest) לנוהרא (to the light) לנוהרא
```

For everyone who does what is hateful, hates The Light and does not come to The Light, lest his works should be convicted.

```
(comes) אתא (The Truth) שררא (who does) הו (but) דין (he) הו (that may be revealed) דנתידעון (the Light) לות (the Light) דנתידעון
(they are performed) עבידין (that by God) דבאלהא (his works) עברוהי
```

But he who does The Truth, comes to The Light. So that his works may be revealed, that they are performed by God.

```
(came) אתא (these things) בתר (after) בתר (בתר (with disciples) בתר (Yeshua) בתר (Yeshua) ותלמידוהי (to the land) לארעא (to the land) דיהוד (with them) הוא (was employed) מתהפך (was employed) הוא (with them) הוא (was employed) ביישור (was employed) ביישור (was employed) ביישור (was employed) ביישור (אובר) בי
```

After these things, Jesus and His disciples came to the land of Judea, and He was employed there with them and He baptized.

The Holy Gospel Preaching of John אונגליון קדישא כרוזותא דדיוחנן

```
23:
(was) אף (baptizing) מעמר (but) דין (John) ווהנן (also) אף (because) אף (Shalim) דעל (the side of) גנב (upon) דעל (in Ainion) בעיניון (there) דמיא (the waters) אית הוו (were)- דמיא (also coming) ואתון (many) ממין (wary) מניאא (many) אית הוו
```

But John was also baptizing in Ainion next to Shalim, because there was water there, and many were coming and were baptized.

```
(had) גיר (for) ערכיל (yet) נפל (for) גיר (not) גיר (into prison)- יוחנן (John) בית אסירא
```

For John had not yet gone to prison.

```
25:

(for one) הות (a dispute) בעתא (but) דין (there) הות (was) הות (of John) בעתא (the disciples) מן (from) תלמידוהי (about) על (certain) חד (a Judean) עם (with) יהודיא (with)
```

But there was a dispute between one of John's disciples and a certain Judeaen about purification.

```
26:
(& they said) אלות (John) יוחנן (to) אלות (to) לות (& they came) אלות (was) אות (who with you) דעמך (our master) אוא (of whom you) דעברא (at the crossing) דיורדנן (at the crossing) בעברא (also) אלוהי (about him) שלוהי (testified) ארות (is baptizing) אתין (testified) אתין (to him) אותין (are coming) אתין (& many) אתין (to him) אותין (are coming)
```

And they came to John and said to him: "Our Rabbi, He who was with you at the crossing of Jordan about Whom you testified, Behold, He is baptizing and many are coming to Him."

```
ענא (to them) יוחנן (John) ואמר (& said) לא (John) לא (answered) ענא (from) יוחנן (answered) אמר (ason of man ) משכח (can) ברושא (ason of man ) מבות (the will) נפשה (of himself) נפשה (the will) מדם (anything) אלא אן (unless) אלא אן (anything) מדם (Heaven) אמיא (from) מן (to him) לה (to him)
```

John answered and said to them: "A man cannot receive anything of his own will unless it is given to him from Heaven."

```
28:
אנתון (vou) סהדין (bearing witness) אנתון (vou) לי
(The Messiah) אנתון (am) אנתון (not) לא (that I) אלא (that I said) דאמרת
(before Him) אלא (one sent) אלא (but) שליחא
```

You are bearing me witness that I said I am not The Messiah, but I am one sent before Him.

```
(the bride) מן (to him) ה' (is) ה' (He who) מן (but) ה' (the friend) ה' (ci) ה' (the bridegroom) ה' (the friend) הוגא (the bridegroom) ה' (who stands) הן (he) ה( of the bridegroom) החנא (great) ההנא (in joy) הרותא (to him) ה' (& listens) הרא (the voice) מטל (because of) מטל (rejoices) הרא (therefore) הכיל (this) ההא (of the bridegroom) הרותא (full) הילי (joy) הוא (Behold) הילי (joy) הרותא (full) הילי (joy) הילי (joy) הרא (because of) הילי (joy) הרותא (full) הילי (joy) הילי (joy)
```

He who has the bride is the bridegroom, but the friend of the bridegroom who stands and listens for Him rejoices with great joy because of the voice of the bridegroom. Therefore this my joy, behold, it is full.

*[Aramaic contains no verb meaning "to have". "Aith lah"- ("There is for him") is an idiom used to indicate possession.]
30:
(it is necessary) און (it) ולא

The Holy Gospel Preaching of John אונגליון קדישא כרוזותא דדיוחנן

למרבא (increase) ולי (for me) למבצר (increase)

It is necessary for Him to increase and for me to decrease.

31:
(came) אתא (above) לעל (who from) דמן (for) אתא (He) הו (He is) און (who from) דמן (for) לעל (He is) לעל (higher than)- לעל מן (higher than) ארעא (who is from) ארעא (from) ארעא (from) ארעא (from) ארעא (is) ארעא (the earth) ארעא (from) ממן (is speaking) ממלל (the earth) ארעא (who from) דמן (The Heavens) שמיא (who from) דמן (all) לעל מן (higher than)- לעל מן (came) אתא (all) ארא (is) לעל מן (who from) כל (tame) ארא (tame) לעל מן (migher than)

For He Who came from above is higher than all, and he who is from Earth is from the soil, and speaks from the earth. He Who came from Heaven is higher than all.

32: (& he heard) ושמע (that he saw) דחזא (& the thing) ומדם (& his testimony) וסהדותה (he was testifying) מסהד (it) אנש (is receiving) מקבל (a man) אנש (not) אל

And whatever He saw and heard He testified, and no one is receiving His testimony.

33:

```
(His testimony) הדותה (who receives) דין (but) דין (He) הו (is) הו (true) שרירא (that God) האלהא (attests) התם
```

But he who receives His testimony attests that God is true.

```
34:

(has sent) אינא (God) אדרהא (for) דארהא (He Whom) אינא (does speak) אינא (of God) אלהא (He) הו (the words) ממלל (in a measure) בכילא (for) הוא (it was) הוא (not) ארהא (God) רוחא (has given) יהב
```

For He Whom God has sent speaks the words of God, for it was not in a measure that God has given The Spirit.

```
35:
(things) מהב (& all) לברא (The Son) לברא (loves) מהם (The Father) אבא
יהב (He has given) באידוהי (He has given)
```

The Father loves The Son and He has given all things into His hands.

"All things" is all God the Father has and is. "Col 1:19 For it pleased the Father that in him should all <u>fulness</u> dwell;." "Col 2:9 For in him dwelleth all the fulness of the Godhead <u>bodily</u>.

All things also includes all creation and all creatures, all people- and that means you!

You are in His hand, and always will be. 36.

```
מן (whoever) במהימן (is trusting) בברא (whoever) מן (whoever) במהימן (the life) אית (for him) לה (there is) היא (disobeys) ברא (disobeys) בלא מתמפיס - (disobeys) אלא (the Son) בהוא (but) אלא (life) היא (shall see) בהוא (האל (the Son) בהוא (shall stand) בקוא (of God) בהוא (the rage) בהוא האלא (the rage) בהוא האלא (אומר) בהוא האלא (אומר) בהוא האלא (אומר) בהוא האלא האלא האלא האלא (אומר) בהוא האלא (אומר) בהוא האלא (אומר) בהוא האלא האלא (אומר) בהוא האלא האלא (אומר) בהוא האלא האלא (אומר) בהוא האלא האלא (אומר) בהוא האלא (או
```

Whoever is trusting in The Son, The Eternal Life is his, and whoever disobeys The Son shall not see The Life, but the rage of God shall stand against him.

God's rage is impossible to withstand. He will have His way in your life, one way or another. His purpose, however, is not to destroy the soul, but to save it. He is willing to destroy the body to save the spirit, if he must. That is not a pleasant prospect, to say the least.

```
<u>Chapter 4</u>
(that heard) ישוע (Yeshua) ישוע (but) דין (knew) ידע
```

The Holy Gospel Preaching of John אונגליון קדישא כרוזותא דדיוחנן

```
(He made) אבר (many) אויאא (that disciples) דתלמידא (Pharisees) פרישא (John) דתלמידא (wore) איתיר (was baptizing) ומעמר (מעמד
```

But Jesus knew that the Pharisees had heard He was making many disciples and was baptizing more than John.

```
2:
(Yeshua) שוע (Himself) הוא (it was) לא (not) לא (when) כד
(His disciples were) מעמר (but) אלא (was) הוא (baptizing)
```

When it was not Jesus Himself baptizing, but His disciples.

```
3:
(& went on) ואזל (Judea) ליהוד (& He left) ושבקה
לה (Himself) תוב (again) תוב (Himself)
```

And He left Judea, and went on again to Galilee.

```
(but) דין (for him) לה (it was) הות (necessary) מעברא (pass beyond) נעבר (that He should come) דנאתא (of the Samaritans)* שמריא (beyond) בית (the house)
```

But it was necessary for Him to come and pass through Samaria.

"Byth Shamarya" is an Aramaic idiom (common to place names) meaning "Samaria".

```
5:
(Samaritan) דשמריא (to a city) למדינתא (& He came) אול (on) אול (Shikar) שכר (that is called) דמתקריא (of the village) קריתא (the side) נגב (this son) הוא (that given) ליוסף (that given) ברה (this son) הוא (that given) ברה (that given) ביהב
```

And He came to a Samaritan city called Shikar, beside the village that Jacob had given to his son Joseph.

```
(there) אתמן (& there was)- ואית הוא (of water) דמיא (a spring) מעינא (but) דמיא (a spring) דיעקוב (but) הוא (of Jacob) הוא (was) הוא (weary) אא (Yeshua) ישוע (of the road) דאור (the labor) עמלא (from) מן (he was) הוא (& sitting down) דיתב (the spring) שעינא (the spring) שעינא (the sixth) שעין (was) ואית הוי הוי (at) שער (bour) שעין (the sixth) שעין (was) וואית הוי (was) אורא (was)
```

And Jacob's spring of water was there, and Jesus, weary from walking, sat down at the spring at the sixth hour (around noon).

```
(Samaria) שמרין (from) מן (a woman) אנחתא (& came) ואתת (to her) אנחתא (& said) ואמר (with water) מיא (to fill up) מיא (to drink) אשתא (water) שוע (give) הב (Yeshua) לי
```

And a woman from Samaria came to draw water and Jesus said to her, "Give Me water to drink."

```
(they ithey entered) גיר (for) עלו (His disciples) תלמידוהי
(that they could buy) דנזבנון (the city) למדינתא
(provisions) סיברתא (for themselves)
```

For His disciples had entered the city to buy provisions for themselves.

```
9: אמרא (she said) איכנא (that) ה' (to Him) ל'ת (she said) אמרא (How is it?) איכנא (Samaritan) איכנא (are) אנת (you) יהודיא (you)
```

The Holy Gospel Preaching of John אונגליון קדישא כרוזותא דדיוחנן

```
ומן (should ask) ישאל (also one who) ומן (of one who is) אנת (you) למשתא (you) ראיתי (you) אנתתא (for) אנתתא (Samaritan) שמריתא (a woman) אנתתא (the Samaritans) שמריא (with שמריא (do associate) מתחשחין (do associate) יהודיא (with שמריא (with) שמריא (do associate)
```

And the Samaritan woman said to Him, "How is it that You, a Jew, should ask for a drink of a Samaritan woman?" For the Jews do not associate with the Samaritans.

```
ענא (answered) ישוע (answered) אינוע (what is) ישוע (you knew) ישוע (If only) אלו (to her) לה (to her) אלו (to her) ידעא (to f God) אלו (the gift) אינוער (& Who is) ומנו (of God) דאלהא (the gift) דאמר (This One) לכי (who says) דאמר (Who says) אינוער (woul) אינוער (would have asked for) אינוער (you) שאלא (living) אינוער (waters) דוא (to you) הוא (to would have given) הוא (iring) אינוער (waters) אונוער (waters)
```

Jesus answered and said to her, "If only you knew what the gift of God is, and Who This is Who says to you, 'Give Me to drink', you would have asked for what He has, and He would have given you living waters."

```
אנתרא (woman) אנתרא (to him) לה (said) אנתרא (woman) אנתרא (to him) לה (said) מרץ (bucket) איר (my Lord) לא (this) הי (this) אית לך (for you)- אית לך (is deep) עמיקא (& the well) וברא (living) אימכא (waters) מיא (are for you) לה (from where?) אימכא
```

*[Aramaic contains no verb meaning "to have". "Aith lak"- ("There is for you") is an idiom used to indicate possession.]

This woman said to Him, "My Lord, you have no bucket and the well is deep. From where do you have living waters?"

```
12:

(our Father) אנת (than) מן (you) אנת (greater) רבו (are?)– למא אנת (to us) ל (gave) יהב (who) הו (Jacob) ל (this (from it) מנה (& he) והו (this) אשתי (well) אשתי (& his flock) ובנוהי (& his children) וענה (
```

Are you greater than our forefather Jacob, he who gave us this well, and he drank from it, also his children and his flock?"

```
ענא (answered) ישוע (Yeshua) אלה (answered) ענא (from) לה (who shall drink) דנשתא (everyone) כל (shall thirst) גבהא (again) תוב (waters) מיא (these) הלין
```

Jesus answered and said to her, "Everyone who shall drink from these waters shall thirst again."

```
(from) כל (who shall drink) אור (but) דין (everyone) כל (to him) אור (I will give) אור (that I) אור (the waters) מיא (the waters) אור (the waters) אור (but) אור (forever) לעלם (shall thirst) אור (not) אור (to him) הנון (those) דיהב (those) דיהב (a spring) אור (that give) הוון (shall be) נהוון (eternal) בהוון (those) לחיא (that springs up) דין (to life) לחיא (that springs up)
```

But everyone who shall drink of the waters that I will give him shall not thirst for eternity, but those waters that I give him shall be a spring of water in him that shall spring up into eternal life.

```
(this) אמרא (woman) אנחתא (to him) לה (said) אמרא אמרא (do him) לה (said) אנחתא (give) מרן (my Lord) מרן (from) מן (me) מין (me) מין (from) מין (me) אנהא (that not) אנהא (that not) חוב (that not) אנהא (from) מין (from) הרכא (here) אתיא (grawing) דליא (drawing) מין (from) הרכא (here) מין (from) מ
```

This woman said to Him, "My lord, give me from these waters that I shall not thirst again, and so I am not coming to draw from here."

The Holy Gospel Preaching of John אונגליון קדישא כרוזותא דדיוחנן

```
16: (call) אמר (Go) זלי (Yeshua) ישוע (to her) אמר (said) אמר (here) אמר (& come) ותי (your husband) להרכא (Jesus said to her, "Go call your husband and come here."
```

17:
(to him) לה (she said) אמרא (she said) לה (there is not to me)* לית לי אמר (Yeshua) בעלא (there is not to me) אמר (you have said) אמרתו (correctly) שפיר (a husband) בעלא (there is not to me) דלית לי*

*[Aramaic contains no verb meaning "to have". "Laith lai"- ("There is not to me a husband") is an idiom used to indicate a negative of possession: "I have no husband".]

She said to Him, "I have no husband." Jesus said to her, "You have said correctly, "I have no husband."

```
18:

(there were) הוו (husbands) בעלין (five) הוו (five) משא (now) גיר (for) בעלין (that is) האית (to you) השא (to you) לכי (your husband) בעלכי (tat is) בעלכי (not) הוא (you have said) אמרתי (truly) אמרתי (this) הרא (this)
```

"For you have had five husbands, and this man that is with you now is not your husband, this you have spoken truly."

```
19:

(this) אמרא (she said) אמרא (this) לה (to Him) אמרא (she said) אנתרא (I perceive) אנתרא (my Lord) מרי (woman) אנת (you are) אנא (that a prophet) אנא (I) דנביא
```

The woman said to Him, "My lord, I perceive that you are a prophet."

```
20:

אבהין (mountain) מורא (in this) בהגא (our fathers) אבהין (saying) סגדו (worshipped) אמרין (worshipped) אנתון (is) הו (that in Jerusalem) הו (are) אתר (the place where) דולא (to worship) דולא (ti is necessary) דולא (the place where) אתר
```

Our forefathers worshipped in this mountain, and you say that in Jerusalem is the place where it is necessary to worship.

```
21: (woman) אנתרא (Yeshua) ישוע (to her) אנתרא (said) אנתרא (the hour) אנתרא (that is coming) אמר (Believe me) הימניני (neither)- [אך לא] (mountain) מורא (in this) בהנא (that not) באורשלם (The Father) תסגרון (will you worship) תסגרון (in Jerusalem) באורשלם
```

Jesus said to her, "Woman, believe Me that the hour is coming that neither in this mountain nor in Jerusalem will you worship the Father."

```
(are) אנחון (worshiping) סגרין (worshiping) אנחון (you) אנחון (that not) אנחון (the thing) למרם (the thing) דלא (that not) אנחון (that אנחון (worshiping) דנן (we) דין (we) דין (we) דון (the Who is The Life) דרוא (we) דון (which know) דירעין (is) אנון (the Jews) אנון (from) יהוריא (the Jews) אנון (the Jews) אנון (the Jews)
```

"You are worshiping what you do not know. We know what we are worshiping: He Who is The Life is of the Jews."

```
23:
(& now) אתיא (the hour ) שעתא (is coming) אתיא (but) אלא (true) אתיא (the worshippers) איתיה (when)- דסגורא (is אמתי - (when)- דסגורא (the Father) לאבא (shall worship) נסגדון (& in The Truth) ובשררא (in The Spirit) ברוחא (such as) דאיך (for) גיר (The Father) אבא (also) אר
```

The Holy Gospel Preaching of John אונגליון קדישא כרוזותא דדיוחנן

```
(is seeking) בעא (worshippers) סגודא (are) הלין (these) הלין
```

But the hour is coming and now is, when the true worshippers will worship The Father in The Spirit and in The Truth for also The Father is seeking such worshippers as these.

```
24:
רוחא (God) אלהא (for) דור (is) הו (The Spirit) רוחא (in The Spirit) אור (who worship) ארכוחא (whose) ואילין (worship) רוסגדון (it is fitting)- און (win The Truth) ובשררא (worship) ובשררא (worship) ולא
```

For The Spirit is God, and it is fitting that those who worship Him worship in The Spirit and in The Truth.

```
25:
אמרא (said) לה (to him) אנהרא (said) אמרא (to him) לה (said) אנא (I) ידעא (know) אנא (iv על העא (that The Messiah) רמשיחא (He comes) דאָתא (when) נקא (will teach) לן (us) כלמדם (all things) לן (us) כלמדם (the comes)
```

The woman said to Him, "I know that The Messiah is coming, and when he comes, He will teach us all things."

```
26:
אמר (yeshua) ישוע (to her) אמר (said) אמר
אנא אנא *נא אנא * (I AM The Living God) * אנא אנא
(with you) אנא (Who am speaking) דממלל
```

Jesus said to her, "I AM the Living God, I Who am speaking with you."

*["Ena Na" in Aramaic is almost always a reference to The Name of God and is used to indicate direct discourse from the mouth of God Himself: "I AM THAT I AM"- Exodus 3:14, where God reveals His Name as "I AM"- "Ahiah", in Hebrew and Aramaic, John's Gospel contains 25 instances of this phrase- 23 from the lips of our Lord Himself. In one instance, His utterance of this Name is so powerful that it knocks down a band of soldiers backward to the ground, who had come to arrest God. (See 18:6) Our Lord also responded with this Name to the high priest Caiaphas, when put under oath to testify as to His identity. The Peshitta OT in Ezekiel has "Ena Na" 70 times; Nine other OT books contain 67; All but three of the 147 (98%) total occurrences are from the mouth of God Himself: "I AM Jehovah", "I AM Jehovah of Lords", "I AM Jehovah, "I AM God Almighty", "I AM The God of Abraham..."; one is the discourse of Joseph: "I am Joseph". There are exceptions in The NT Peshitta as well, but it appears that John's record is unanimous in testimony to the Divine reference in these words, all from Jesus' lips. I have chosen George Lamsa's rendering of "Ahiah Ashar High" from Exodus 3:14: "I AM The Living God", for "Ena Na". These words are implied but not unequivocal, since the literal sense may be taken as the pronoun and verb pair- "I am". Most often, the hearer took the latter meaning from these words; sometimes the Divine meaning. I have no doubt our Lord used them intentionally in the Divine sense in almost every, if not in every case, as a test of faith and understanding for his audience. I would therefore be remiss to omit the Divine sense from a translation, while also including the mundane meaning. This does illuminate some obscure passages, especially where the statement stands alone: "So you may know that I am.", does not make good sense. "So you may know that I am The Living God", makes excellent sense. This stand alone statement occurs five times in John: -(8:24,28; 13:19, 18:6,8).

```
27:
וכד (& when) ממלל (He was speaking) אתו (& when) כד (they were) ומתדמרין (His disciples) תלמידוהי (the woman) אָנתתא (that with) דעם (the woman) אָנתתא (that with) ממלל (a man) אַנת (not) אוֹ (He was speaking) ממלל (you) ממא (are seeking) בעא (what?) ממא (said) אמר (with her) ממא (you) ממלל (are speaking) אנת (why?) ממא (or) אוֹ (why?) ממא (or) אוֹ (why?)
```

And while He was speaking, His disciples came and they were amazed that he was speaking with the woman, but no man said, "What are you seeking?, or, "Why are you speaking with her?".

```
28:
(her cruse) קולתה (& she left) ושבקת (to the city) אנתתא (& she went) ואזלת (the woman) אנתתא (to the men) אנתתא (& she said) אנתרא
```

And the woman left her cruse and went to the city and said to the men:

The Holy Gospel Preaching of John אונגליון קדישא כרוזותא דדיוחנן

```
29:
תו (who told) האמר (a man) גברא (see) הזו (Come)
לי (me) כל (every) מדם (thing)
דעבדת (that I have done) למא הויו -(The Messiah) משיחא
```

Come see a man who told me everything that I have done. Is He The Messiah?

```
(the city) מדינתא (from) מן (the men) אנשא (& departed) ונפקו (to Him) הוו (they) הוו (& came) ואתין
```

And the men departed from the city and they came to Him.

```
31:
(they) הלין (were begging) בעין (these things) ובינת (& in the midst of) ובינת (מנה (His disciples) הלמידוהי (of him) מנה (Eat) למ (our Master) רבן (to him) לעס (& they were saying) ואמרין
```

And in the midst of these things His disciples were begging Him and were saying to Him, "Our Master, eat."

```
(to them) להון (said) אמר (but) דין (He) ה
(which) איר (to eat) לאכול (food) אמר (for me) איר (there is) איר (are) איר (knowing) איר (you) אנתון (you) איר (you)
```

But He said to them, "I have food to eat of which you do not know.

```
33:
(the disciples) אמרין (were saying) תלמידא (did someone give him?)- ביניהון (among themselves) למא אנש איתי לה
מרם (something) למאכל
```

The disciples were saying among themselves, "Did someone give Him something to eat?"

```
(My food) מאכולתי (Yeshua) ישוע (to them) להון (said) אמר (that I do) דילי (belonging to Me) דילי (of Him Who) דמן (the will) צבינה (his work) אשרני (& to finish) ואשלמיוהי (has sent Me) דשררני
```

Jesus said to them, "My personal food is that I do the will of Him Who has sent Me and to finish His work.

```
35:
(say) אמרין (do you) אנחרן (not?) אל (comes) ארגון (months) ירחין (four) ארגא (after) ארבעא (to you) ארגע (after) אברעא (to you) חצרא (say) אמר (Behold) אמר (the harvest) אברעתא (the fields) ארעתא (& behold) והא (dift up) עיניכון (your eyes) והארעמא (that are white) דחור (to harvest) מן כדו (dift up) מן כדו (that are white) ארערא (ware ready) ומטי (that are white) ארערא (ware ready) אונייכון (that are white) ארערא (ware ready) אונייכון (that are white) אונייכון (שמיי אונייטון אונייטון ארערא (ware ready) ארערא
```

Do you not say, "After four months the harvest comes?" Behold, I say to you, lift up your eyes and behold the fields that are white and are ready to harvest even now.

```
36:
(wages) אגרא (reaps) אגרא (& whoever) אורא (for life) אורא (fruit) אורא (& he gathers) נסב (creceives) וכנשלם (the sower) וורועא (eternal) דלעלם (shall rejoice) וחצורא (together) אכחרא (& the reaper) נחצורא (wages) נחצורא (together) אכחרא (wages) אורון
```

And whoever reaps receives wages and he gathers fruit for life eternal and the sower and reaper shall rejoice together.

```
37:
(of Truth) גיר (a word) איתיה (is) מלתא (for) גיר (In this) בהדא (reaps) גיר (& another) איתיה (sowing) איתיה (is) זרע (that one) דאחרין
```

For in this is a word of truth, that "One sows and another reaps".

The Holy Gospel Preaching of John אונגליון קדישא כרוזותא דדיוחנן

```
38: (that not) אנא (something) מדם (to harvest) למחצר (sent you) אנא (in it) שדרתכון (אנתון (you) למחצר (were) הוא (were) אתרון (laboring) לאיתון (for) אחרנא (another) אחרנא (their) על (upon) על (upon) על (have entered) על (their) על עודן (labors) אחרנא (have entered) על (upon) אחרנא (upon) אחרנא (their) על (upon) אחרנא (upon) אונא (upon) אונא (upon) אונא (upon) אונא (upon) אונא (upon) אונא (upon) על (upon)
```

I sent you to harvest something in which you were not laboring, for another labored and you have entered upon their labors.

```
39:
מן (from) מדינתא (city) מדינתא (from) מן
סגיאא (from) הימנו (believed) בה, (many)
שמריא (Samaritans) מטל (because of) מלתה (Samaritans)
שמריא (which she testified) הי (that) דמסהדא (of the woman)
הות (that I have done) דעבדת (everything) דעבדת (told) דעבדת (the)
```

Many Samaritans from that city believed in Him because of the woman's saying which she testified: "He told me everything that I have done".

```
לותה (they came) אתו (they came) לותה (they came) הנון (& when) כד (they requested) בשוריא (Samaritans) בשוריא (with them) לותהון (that He would stay) דנהוא (that He would stay) רוהוא (days) והוא (two) יומין (with them) והוא (& he was) לותהון (with them) והוא (with them) והוא (with them) אונה (
```

And when those Samaritans came to Him, they requested of Him that He would stay with them, and He was with them *for* two days.

```
41: (His word) מלתה (because of) מטל (in Him) (believed) הימנו (& many) מים (& many) מים (שניאא הימנו בה הימנו הימנו הימנו בה הימנו הימנו הימנו הימנו הימנו (שניאא הימנו הימנו הימנו הימנו הימנו הימנו הימנו (שניאא הימנו הימ
```

And many believed in Him because of His word.

```
42:
(to the woman) אור (they were) הוו (& saying) אור (& saying) אור (because of) מטל (that) הוא (that now) איז (that now) הוא (that) דמכיל (that now) און (we) בה (in him) הנן (are) מלתכי (your word) מהימנין (we have heard) הנו (for) גיר (that This One is) וידען (we know) וידען (we have heard) שמען (for) שריראית (the world) משיחא (The Lifegiver) מחינה (truly) דעלמא (truly) שריראית (truly) משיחא (truly) מחינה (truly) אוריראית (truly) משיחא (truly) מחינה (truly) אוריראית (truly)
```

And they were saying to that woman, "Now it is not because of your word that we believe in Him, for we have heard and we know that This One is truly The Messiah, The Lifegiver of the world".

The Critical Greek text omits "The Messiah" in this verse. Here are three different possible scripts for the Aramaic text of "Messiah Sayior":

```
ברות – Estrangela Aramaic script (AD 100-600)
הרות – Massoretic Square Aramaic script (BHS)
- Pre- Massoretic Square Aramaic script (400 BC- AD 100).
```

In the Aramaic Peshitta, the two words occur together as above.

All that is needed to account for the Greek reading of the Critical text is homoteleuton ("same ending") of the two words in the third script, as represented by The Great Isaiah Dead Sea Scroll (Letters are pasted from a photocopy of the scroll). Both words

have five letters and the first and last letters of each look the same (Alep and He look almost identical in this ancient script, unlike the more modern fonts). Each also has a middle Yod and initial Mem. It would appear, then, that a Greek

translator,of the first century AD, saw שריראית ("truly") and translated it, then his eye went to ("Savior")

skipping ("Messiah"), due to the similarities noted. Another Greek translator may have done the same (Byzantine) and then caught his error, tacking on "Messiah: at the very end (ο χριστος), thus changing the word order as found in the Aramaic original.

The Holy Gospel Preaching of John אונגליון קדישא כרוזותא דדיוחנן

The words in Estrangela script are not as similar in appearance as the they are in the older square Aramaic characters. That does not mean they could not account for such a mistake, simply that the older script is more likely to do so. This is consistent with other variations in the Greek text of John, presented previously.

```
(Yeshua) ישוע (went out) נפק (days) ובתר (two) תרין (two) יומין (days) ובתר (from) גולילא (days) מון (there) מון (from) ואול (there) ואול
```

And after two days, Jesus went out from there and left for Galilee.

44: (testifying) סהד (Yeshua) גיר (for) גיר (had been) הו (is honored) במדינתה (in his city) במדינתה (that a prophet) רנביא

For Jesus had been testifying that a prophet is not honored in his city.

```
(to Galilee) לגלילא (He came) אתא (but) דין (when) כד (The Galilaeans) גליליא (received Him) קבלוהי (the signs) אתותא (because they saw) דחזו (cin Jerusalem) באורשלם (that He did) כל (they had gone) אתו (at the feast) בעדעדא (were) הנו (to the feast) אתו (they) הנון (they) לעדעדא (for) גיר (they) און הנון (they) לעדעדא (they)
```

But when He came to Galilee, the Galilaeans received Him because they saw all the miracles that He did in Jerusalem at the feast, for they had also gone to the feast.

```
46:
(Yeshua) אתא (again) הון (but) דין (came) אתא (of Galilee) אתא (to Qatna) דין (to Qatna) איכא (the water) מיא (the made) הוא (where) איכא (in Capernakhum) בכפרנחום (there was) הוא (& staying) ואית (a certain) הוא (of a king) מלכא (a servant) עבד (was) אונה (whose son) מלכא (will) הוא (was) הוא (certain) הוא (whose son)
```

But Jesus came again to Qatna of Galilee, where He had made the water wine, and a servant of a certain king was staying in Kapernakhum, whose son was ill.

```
(from) שמע (Yeshua) שמע (that came) אתא (heard) שמע (this one) הנא (& he went on) ואזל (to Galilee) לגלילא (Judea) יהוד (was) הוא (& imploring) ובעא (to him) הוא (and heal) ונאסא (that he would come down) מנה (him) דנחות (to dying) הוא (for) לברה (him son) קריב (coming close): לברה (his son) קריב
```

This man had heard that Jesus came from Judea to Galilee and he went on to Him and was imploring Him to come down and heal his son, for he was coming close to dying.

```
48: אמר (signs) אתותא (if) אן (Yeshua) ישוע (to him) לה (said) אמר (you will see) ותדמרתא (& wonders) לא (you will believe) לא (not) אלה (not) אלא
```

Jesus said to him, "If you will not see signs and wonders, you will not believe."

```
(of the king) מלכא (servant) אמר (to him) לה (said) מלכא (said) מרי (the boy)- חות (dies) ערלא (or else) ערלא (come down) חות (my Lord) מרי
```

That servant of the king said to Him, "My lord, come down or else the boy will die.

```
50:
(living) אמר (your son) אמר (Yeshua) ישוע (to him) אמר (said) אמר (in the word) הו (the man) גברא (himself) הו (& believed) הו (is) הו (ke went on) ישוע (Yeshua) ישוע (to him) לה (that said) אמר
```

The Holy Gospel Preaching of John אונגליון קדישא כרוזותא דדיוחנן

Jesus said to him, "Go, your son is living." And that man believed in the word that Jesus spoke to him, and he went on.

But when he was going down, his servants met him, and they announced good news to him and were saying to him, "Your son is saved."

```
52:
(time) אנון (in which) אוון (them) אנון (& he asked) ושאל
(yesterday) אמרין (they were saying) אמרין (he was cured) אתמלי (the fever) אשתא (left him) שבקתה (hour) שעין (in the seventh)
```

And he asked them at what time he was cured; they were saying to him, "Yesterday, in the seventh hour, the fever left him."

```
(hour) שעתא (that in this) דבהי (his father) אבוהי (& knew) וידע (your son) אמר (Yeshua) ישוע (to him) אמר (said) אמר (that in it) אמר (he) הויא (believed) והימן (is saved) הו (all) וביתה (all) ביתה (whis household) בלה (all)
```

And his father knew that in the same hour, Jesus said to him, "Your son is saved." And he believed and his whole household.

```
ישוע (Yeshua) אתא (again) דתרתין (second) דתרתין (the sign) אתא (again) הדא (This is) הדא (to Galilee) אתא (He came) אתא (when) כד
```

This is again the second miracle Jesus did when He came from Judea to Galilee.

```
Chapter 5
```

```
(there was) הלין (after) הלין (after) בתר (after) הלין (these things) הלין (after) בתר (to Jerusalem) דיהוריא (went up) וסלק (went up) בערערא (a feast) ערערא (after) אורשלם
```

After these things there was a feast of the Jews, and Jesus went up to Jerusalem.

```
2:
אית הוא -(there was) דין (but) דין (there was) אית הוא -(didee) אית (in Jerusalem) באורשלם (a certain) אוכתא (in Jerusalem) ביתחסדא (Byth-Hesda) ביתחסדא (in Hebrew) דמעמודיתא (of baptism) דמתקריא (called) בה (in it) משא (five) אסטוין (we there were) ואית הוא (we there were)
```

But there was a certain baptismal place in Jerusalem called in Hebrew, Byth-Hesda, and there were in it five porches.

```
(were) רמין (k in these) ובהלין
עמא (people) סגיאא (many) אוויבישא (people) עמא (people) ויבישא (many) אוויבישא (a malignant) ויבישא (the water) וומסכין (the moving) לוועא (they were) הוו (a wavaiting) ומסכין (were) הוו
```

And in these many people were lying who were ill, blind, crippled, cancerous, and they were awaiting the moving of the water.

```
לאכא (from time to time)- בזבן זבן (for) גיר (an angel) מלאכא (from time to time) בזבן זבן (for) גיר (an angel) מלאכא (to the baptismal) למעמוריתא (to it) הוא (was) הוא (descending) ומזיע (the water) הוא (for them) הוא (he) א הוא (was) הוא (descending) הוא (whoever first)- ואינא דקרמיא (of the water) וועא (the moving) אונא (after) הוא (was cured) כאבא (to him) אינא (whatever) אונא (whatever) אינא (whatever) אונא (whatever) אינא (whatever) אינא (whatever) אינא (whatever) אונא (whatever) או
```

The Holy Gospel Preaching of John אונגליון קדישא כרוזותא דדיוחנן

For an angel descended from time to time and moved the water for them; whoever first descended after the moving of the water, was cured of all sickness whatever he had.

```
5:
(who thirty) דין (a certain) דון (man) גברא (there) גברא (but) דין (there was) – אית הוא (in the disease) איתוהי הוא (years) שנין (& eight) שנין
```

But a certain man was there who was diseased for thirty eight years.

Jesus saw this *man* lying, and He knew that he had been so for a long time, and He said to him: "Do you want to be cured?"

The sick man answered and said: "Oh, my lord, there is no one to put me in the baptismal when the waters are moved, but while I am coming, another goes down before me."

```
(stand up) קום (Yeshua) ישוע (to him) לה (said) אמר (said) אמר שקול (walk) ערסך (your bed) ערסך (pick up) שקול
```

Jesus said to him: "Pick up your bed and walk."

```
(that) אתחלם (was healed) מעתה -*- (an hour) (an hour) (& son of) ברר (& he walked) שקל (took) ערסה (took) והלך (& he stood up) וקם (was it) הות (the Sabbath) שבתא (the day) יומא (was) הות (the day) הות (was) והות (was) והות (was) והות (was) והות (was) יומא (the day) שבתא (the day) והות (was) והות (was) והות (was) יומא (was) יו
```

* "Son of an hour"- "Bar Shatha", is an Aramaic idiom, meaning, "Immediately". This one occurs 32 times in The Peshitta, from Matthew to Galatians. It would not come from Greek, as the Greek N.T. does not contain this term.

And immediately that man was healed, and he stood up, took his bed, and he walked, and it was the Sabbath day.

And the Jews were saying to him who was healed: "It is the Sabbath. You are not permitted to carry your bed."

But he answered and said to them: "He who made me well, he said to me, 'Take up your bed and walk.'"

```
(Man) גברא (This) הנא (Who is?) מנו (& they asked him) וברא (& walk) אינור (your bed) ערסך (Take up) דשקול (to you) דאמר (Who said) דראמר
```

And they asked him: "Who is this man who said to you, 'Take up your bed and walk?' "

```
(was) אוֹ (knowing) ידע (not) א'ל (that was healed) אוֹ (but) דין (he) הוא (had withdrawn) ארגני (Yeshua) ישוע (Who is) ארגני (great) ארגני (in the crowd) בכנשא (Himself) לה (He) אווא (He)
```

The Holy Gospel Preaching of John אונגליון קדישא כרוזותא דדיוחנן

```
(that was)- דאית הוא (that was)- אית הוא
```

But he that had been healed did not know who Jesus was, for He had withdrawn Himself in the great crowd that was in that place.

```
(in the temple) זבן (Yeshua) אשכחה (found him) אשכחה (a time) בהיכלא (after) בתר (again) זבן (you are ) אנת (Behold) הלים (behold) אנת (to him) אנת (& said) ואמר (to you) אנת (shall happen) לא (sin) דרמא (sin) דרמא (before) לא (worse than)- דביש מן (something) דביש מן (something) אונה א
```

After a time Jesus found him in the temple and said to him: "Behold, you are well again; do not sin, lest something worse than before should happen to you."

```
15 (to the Jews) ליהודיא (& said) ואמר (man) גברא (that) הו (& went on) ואזל (Who had healed him) דישוע (that Jesus) הו (was) הו (was) הו
```

And that man departed and said the the Jews that Jesus was the One Who had healed him.

```
(The Jews) יהודיא (were) הוו (pursuing) ומטל (this) הדא (& because of) ומטל (to kill Him) הוו (they were) הוו (& seeking) למקטלה (on the Sabbath) בהלין (He) הוא (did) עבר (because these things) בהלין
```

And because of this, the Jews were persecuting Jesus and were seeking to kill Him, beecause He did these things on the Sabbath.

```
17 (My Father) אבי (to them) אמר (said) אמר (but) ישוע (but) הו (Himself) הו (am) אנא (working) אנא (also) אנא (is working) אנא (this hour) אנא (until) עבד
```

But Jesus Himself said to them: "My Father is working until this hour, and I am also working."

```
(were) הוא (seeking) בעין (especially) יתיראית (this) הוו (& because of) ומטל (only) הוריא (this) לא (the Jews) למקטלה (only) לא (to kill Him) למקטלה (The Jews) לא (the Jews) הוא (also) הוא (the Sabbath) אבתא (he (because broke) אלה (because broke) אלהא (dis Father) הוא (because He alleged) אלהא (because He alleged) אמר (also equal) הוא (saying) הוא (saying) עם (with) אלהא (with) עם (thimself) ומשה (God) הוא (with) אלהא (was)
```

And because of this, the Jews were especially seeking to kill Him, not only because He broke the Sabbath, but also because He alleged that God was His Father, saying He even was equal with God.

```
ענא (to them) דין (אמר (Yeshua) שעע (but) דין (answered) אמר (you) אמין (אמר (Timeless Truth] (Amen) אמין (Amen) אמין (Amen) אמין (Amen) אמין (Amen) אמין (Amen) אמין (Amen) משכח (that not) עבר (do) מדם (that not) אלא (that He sees) עבות (the thing) מון (but) אלא (of Himself) נפשה (the will) עבות (the thing) אילין (those things) אילין (is doing) דעבר (The Father) אילין (does) אילין (the Son) אילין (also) אילין (does) דיר (does) דיר (does) אכותה (the Son) ארותה (does) הלין (does) ארותה (does) אכותה (does) הלין (does) ארותה (does) ארותה (does) ארותה (does) ארותה (does) הלין (does) ארותה (does) ארותה (does) ארותה (does) ארותה (does) הלין (does) ארותה (does) ארותה
```

But Jesus answered and said to them: "Timeless truth I tell you: The Son cannot do anything of His own will, but the thing He sees The Father is doing; for those things that The Father does, these also The Son does like

```
Him.

20

(His Son ) לברה (loves ) רחם (for) גיר (The Father) לברה (His Son ) לברה (char He does) לה (Him) לה (He shows) מחוא (deeds) לה (that He does) לה (than) לה (deeds) מחוא (than) ודיתירין (may be astonished) תתרמרון (that you) האנתון (that you) לה (Him) לה (Him)
```

For The Father loves His Son and He shows Him everything He does, and greater deeds than these He will show Him, that you may be astonished.

The Holy Gospel Preaching of John אונגליון קדישא כרוזותא דדיוחנן

```
(the dead) מיתא (raises) מיתא (The Father) איכנא (for) גיר (just as) איכנא (The Son) גיר (also) הכנא (to them) הכנא (w gives life) אר (He gives life) מחא (whom He will) דבא (to those) לאילין
```

For just as The Father raises the dead and gives them life, thus also The Son gives life to them whom He will.

```
(a man) לאנש (Who judges) אבא (The Father) אבא (for) לאנש (it is) הוא (not), לא (to The Son) הוא (He has given) יהבה (judgment) דינא (but) אלא (but) בלה (but) אין הא
```

For it is not The Father Who judges a man, but He has given all judgment to The Son.

```
(The Son) לברא (should honor) ניקר (that everyone) לברא (The Son) היקר (should honor) ניקר (that everyone) איך (as) דמיקר (as) רמיקר (the Son) לברא (The Son) היקר (the Son) לברא (the Son) מיקר (the Son) מיקר (the Father) האבא (the Son) מיקר (the Father) לאבא (the Son) מיקר (the Father) לאבא (the Son) מיקר (the Father) לאבא (the Father) האבא (the Son) מיקר (that everyone) מיקר (that everyone) היקר (the Son) היקר (
```

That everyone should honor The Son as one honors The Father. He who does not honor The Son is not honoring The Father Who sent Him.

```
(to you) אמין (Amen) אמין (Him Who) מלתי (My word) מלתי (hears) אית (that whoever) דמן (the Life) אית (to him) אית (there is) אית (has sent Me) דערם (but) (he comes) אתא (not) אתא (& into judgment) ולדינא (into life) אתא (death) מותא (from) מו (moves) שני (moves) לה (he מן (from) מותא (death) לחיא (moves)
```

*[Aramaic contains no verb meaning "to have". "Aith lah"- ("There is to him") is an idiom used to indicate possession: "He has".]

Timeless truth I speak to you: "Whoever hears My word and trusts in Him Who has sent Me has the eternal Life, and he comes not into judgment, but he moves from death into Life.

```
25 (to you) אמין (Amen) אמר (speak) אמר (<u>Timeless Truth</u>] (Amen) אמין (Amen) אמין (בון (this hour) אמר (the hour) איתיה (this hour) איתיה (the woice) אמתי (the dead) שלתא (the dead) בשמעון (when) אמתי (shall live) דמיתא (of the Son) והנון (that hear) דשמעין (of the Son) דמרה (of the Son) דאלהא (shall live) והנון (that hear) דמרה (that hear) דמרה (that hear) והנון (that hear) דברה (that hear) דמרה (that hear) והנון (that hear) דמרה (that hear) דמרה (that hear) והנון (that hear) דמרה (that hear) דמרה (that hear) והנון (that hear) דמרה (that hear) דמרה (that hear) והנון (that hear) דמרה (that hear) דמרה (that hear) והנון (that hear) והנון (that hear) דמרה (that hear) דמרה (that hear) והנון (that hear) וון (that hear) והנון (that hear) וון (tha
```

Timeless truth I speak to you: The hour is coming, it is even now, when the dead shall hear the voice of The Son of God, and they who hear shall live.

```
26 (The Life) אית (is) אית (with The Father) דילאבא (for) גיר (just as) איכנא (also) גיר (thus) הכנא (in His Person *) בקנומה (in His Person *) לברא (the Life) דיה (that He have) דיה (to The Son) לברא (to The Son) איכנומה (must Person *) דיה (that He have) איכנומה (that He have)
```

"In His Person" * - from "Qnoma", an Aramaic word found 15 times in The Peshitta NT, meaning "The essential nature or identity"; It is usually translated "Self" in English translations. Greek versions have "eautos" - εαυτος "himself, myself, themselves, ourselves" & "autos" - αυτος" - autos pronounced "ow-tos":1) himself, herself, themselves, itself;2) he, she, it;3) the same. In Hebrews 1:1-3 and 9:28, The Son, Who is the brightness of God's glory & exact image of His Being, Who made the universe and upholds all things by His mighty word, is said to have purged the sin of the world "B'Qnoma", "In His Qnoma", meaning "In His Person". This speaks of a Divine sacrifice, not that of a mere human.

For just as The Father has The Life in Himself, so He has given also to The Son to have The Life in Himself.

```
(that He may be) דנהוא (& He has given Him authority) ואשלטה (judgement) עבר (also) אך (doing) עבר (doing) עבר
```

And he has given Him authority to also do judgment.

```
ער (of Man) אינשא (but) דין (He is) הו (Because the Son ) דברה (דברה
```

The Holy Gospel Preaching of John אונגליון קדישא כרוזותא דדיוחנן

```
(that is coming) דאריא (at this) בהדא (be astonished) לא (do not) אלי (which) אילין (all of them) דכלהון (when) אמתי (the hour ) שעתא (His voice) אמתי (shall hear) נשמעון (are) און (in the graves) דבקברא
```

But because He is The Son of Man, do not be astonished at this: The hour is coming when all who are in the graves shall hear His voice

```
(good deeds) אילין (who have done ) דעבדו (those) ונפקון (& shall come out) ונפקון (ל those) אילין (to the resurrection) אילין (ל to the resurrection) אילין (of judgement) דחיא (to the resurrection) דעבדו (who have done ) בישתא (evil deeds) בישתא (who have done ) דעבדו
```

And they shall come out: those who have done good things, to the resurrection of life, and those who have done evil deeds, to the resurrection of judgment.

```
לא (the will) משכח (from) מן (anything) מרם (I) אנא (can) משכח (not) לא (decording to) אלא (but) אלא (do למעבר (of myself) נפשי (judge) למעבר (do אלא (but) אנא (I) ראן (for myself) דשמע (is) אנא (I) ראן (war is) אנא (I) וריני (My judgment) אנא (I) מון (for) בעא (for) בעא (not) אלא (has sent Me) דמן (of Him Who) דמן (the will) דמרני (but) אלא (but) אלא (man is myself) מרחני (man is myself) (man is myself) מ
```

I cannot do anything of My own will, but according to that which I have heard, I judge, and My judgment is just, for I am not seeking my will, but the will of Him Who has sent Me.

```
אנא (I) אנא (I) מסהד (testifying) אנא (if) און (if) און (if) און (if) און (if) און (if) און אנא (if) אנא
```

And if I testify about myself, My testimony is not true.

```
(I) אנא (& know) וידע (about Me) אלי (Who testifies) דמסהד (There is) הו (is) הו (Another) אהרין (about Me) אלי (that He testifies) דמסהד (His testimony) עלי (that true) דשרירא (that true) אוא
```

There is another Who testifies about Me, and I know that His testimony, which He testifies of Me, is true.

```
(John) אנתון (to) לות (sent) שדרתון (you) אנתון (the Truth) שררא (about) על (& he testified) אומסהד
```

You sent to John and he testified concerning the truth.

```
(was) הוא (but) אנא (I) דין (I) אנא (mot) אל (but) אנא (receiving) מן (a son of man ) ברנשא (from) אגא (but) אגא (the testimony) אנא (I) סהדותא (may live) אמר (that you) דהלין (say) אמר (these things) אנא (these things) הלין (these things)
```

But I was not receiving the testimony of a man, but I say these things that you may live.

```
סרנא (was) הוא (a lamp) הוא (he) הוא (he) הוא (was) הוא (were willing) דרלק (blazing) ומנהר (a shining) האנתון (blazing) דרלק (to boast) דשעתא (of the time) דשעתא (to boast) דשעתא
```

He was a blazing and shining lamp, and you were willing to boast about the time in his light.

```
(testimony) אית (My) לי (is) הדותא (but) דין (unto Me) לי (John's) הדותא (than) דיר (than) דירותגן (greater) אבר (that gave) גיר (for) דיהב (the works) אנון (the works) אנון (them) אנון (that I would finish) דירותגן (My Father) אנון (to Me) לי (testify) דעבד (that did) דעבד (works) דעבד (that did) דעבד (that the Father) דעבד (that the Father) עלי (unto Me) שלחני
```

The Holy Gospel Preaching of John אונגליון קדישא כרוזותא דדיוחנן

But My testimony which is borne to Me is greater than John's, for the works that My Father gave Me to finish, those works which I have done testify unto Me that The Father has sent Me.

And The Father Who has sent Me, He testifies of Me. You have not heard His voice from eternity and you have not seen His appearance.

```
(because) מקויא (is abiding) מקויא (א (tis word) מטל (& His word) מקויא (אנתה (אנתה (wou) דבהו (whom He) דהו (in, Him) שדר (are) אנתון (מהימנין (not) מהימנין (not) אנתון (אנתון (מדי (אנתון (אנת) (אנתון (אנתון (אנתון (אנתון (אנתון (אנתון (אנת) (אנתון (אנת) (אנתון (אנתון (אנתון (אנתון (אנת) (אנתון (אנת) (אנתון (אנת) (
```

And His word is not abiding in you, because you are not trusting in Him Whom He has sent.

```
(are hoping) מסברין (for in them) דְבְהוֹן (the scriptures) כתבא (Search) בצו (there is) אית (eternal) דרעלם (life) אית (vou) אנתון (concerning Me) עלי (are testifying) שלי (they) והנון (to vou) לכון (to vou)
```

*[Aramaic contains no verb meaning "to have". "Aith l'kown"- ("There is to you") is an idiom used to indicate possession:
"You have".]

Search the scriptures, for in them you hope that you have eternal life, and they testify concerning Me.

```
ענתון (you are) ולא (willing) צבין (& not) אנתון (to Me ) אנתון (that you should come) דתאתון (should be) נהוון (that life) לכון (that life) דרעלם (that life) נהוון (yours)
```

And you are not willing to come to Me that eternal life should be yours.

The writings of John The Apostle contain 25 references to eternal life. The Greek texts omit the word "eternal" here and in 20:31. The Peshitta NT contains 48 references to "eternal life", "living forever"-

(not including Revelation's four references to God "living forever"). John therefore wrote more than half of these, making "Eternal Life" another signatory of his writing, along with "Amen, Amen" which also occurs 25 times in his writings (all in this Gospel) and "Ena Na"-("I AM"), which our Lord utters 23 times in this gospel and twice in Revelation (25 total).

```
(the children) עוֹ (from) מוֹ (glory) שובחא (glory) מוֹ (from) גמוֹ (glory) אנשא (receive) אנשא (of men) אנשא
```

I do not receive glory from the children of men.

```
(that the love) דחובה (I know, you) אלא (but) אלא (in you) דאר (is not) לית (of God) דאר דאר הא
```

But I know you, that the love of God is not in you.

```
(of My Father) דאָבי (in His name) בשמה (have come) דאָבי (I) אנא (& if) אתית (Me) לי (you are) אנתון (receiving) מקבלין (for himself) בשם (shall come) נאָתא (you shall receive) בשם (him) נפשה (you shall receive) להו
```

I have come in The Name of My Father and you do not receive Me, and if another shall come in his own name, you will receive him.

```
(trust) איכנא (you) משכחין (can) אנתון (How?) למהימנו (another) הד (from) מון (who glory) הד (who glory) מקבלין (the glory) אנתון (are) אנתון (receiving) מקבלין
```

The Holy Gospel Preaching of John אונגליון קדישא כרוזותא דדיוחנן

```
(you are) אנתון (seeking) לא (not) לא (God) אלהא (The One) אנתון (from) דמן
```

How can you trust, who are accepting glory one from another, and you are not seeking the glory which *is* from The One God?

Do you think that I am accusing you before The Father? There is One Who accuses you: Moses, the one in whom you hope.

```
(you have trusted) הימנתון (Moses) אלו (for) אלו (If) גיר (for) במושא (wou would be) הויתון (trusting) מהימנין (Me wrote) בתב (about Me) עלי (for) מושא (* Moses) מושא מושא (מושא א גיר (for) עלי
```

For if you had trusted Moses, you would also trust Me, for he wrote of about Me.

```
(believing) לא (not) לא (of him) ההו (his writings) איכודי (& if) און (will you believe) איכנא (words) למלי (words) איכנא (you are) איכנא
```

And if you do not believe his writings, how will you believe my words?

Chapter 6

```
(to the other side) לעברא (Yeshua) ישוע (went) אזל, (these things) בתר (after) הלין (of Tiberias) דגלילא (of Galilee) דגלילא (of the Sea) דימא
```

After these thing, Jesus went to the other side of the Sea of Galilee (of Tiberias).

```
(after him) בתרה (& were going) ואזלו
(were seeing) כנשא (because) מטל (great) מטל (crowds) כנשא (crowds) סניאא (they אתותא (the miracles) אתותא (they) אתותא (t
```

And great crowds were going after Him, because they saw the miracles he did for the sick.

```
(& there) ותמן (to a mountain) לטורא (Yeshua) ישוע (& went up) וסלק (Wis disciples) ותבן (with) עם (His disciples) יתב (with) עם
```

And Jesus went up to a mountain and sat down there with His disciples.

```
(but) דין (was) הוא (drawing near) קריב
(of The Jews) דיהודיא (of The Passover) ריהודיא (the feast) עדערא
```

But the feast of The Passover of the Jews was drawing near.

```
(crowds) עינוהי (Yeshua) שוע (His eyes) אינוהי (& lifted up) שוע (to him) אינותא (that were coming) און (great) אינותא (from,where?) אינותא (to Phillip) לפיליפוס (& He said) אינותן (these) ואמר (so may eat) דנאכר (bread) אינותן (shall we buy) בזבן (shall we buy) אינותן אינותן האינותן (shall we buy) אינותן נותן אינותן (shall we buy) אינותן אינותן אינותן אינותן (shall we buy) אינותן אי
```

And Jesus lifted up His eyes and saw great crowds coming to Him, and He said to Phillip, "Where shall we buy bread that these may eat?"

```
(when) כד (He said) אמר (but) דין (this) אהר (knew) הדא (to do) דין (He was going) אין (testing) מנסא (He was going) עתיד (what) למעבר (He was going) הוא (He was going)
```

The Holy Gospel Preaching of John אונגליון קדישא כרוזותא דדיוחנן

But He said this as a test for him, for He knew what He was going to do.

```
אמר (Phillip) פיליפוס (to Him) לה (said) אמר (not) אמר (of bread) לחמא (denarii) דינרין ("two hundred) לה (a very) להון (when) כד (for them) להון (is enough) ספק (to each) חד (one) חד (little) מנהון (receives) נסב (from them) מנהון (men) בסב להון (men) בסב (from them) בסב להון (men) בסב (men) בסב (men) בסב להון (men them) בסב (men them) בה (men them) בסב (men the
```

Phillip said to Him: "Two hundred denarii worth of bread is not enough, even if each of them takes a very little.

```
(his disciples) אמר (from) מן (one) חד (to him) לה (said) אמר (Kaypha) אמר (of Shimeon) דשמעון (brother) אחוהי (Andraus) אנדראוס
```

One of His disciples, Andraus, Shimeon Kaypha's brother, said to Him:

```
(upon him) שלוהי (who has) אית (one) הד (a boy) שלוהי (here is) אית (of barley bread) דריצן (loaves) הריצן (five) המש (what?) נריצן (these) הלין (but) אלא (fish) (& two) ותרין (all of them) להלין (to these) להלין (are they) אנון (are they)
```

"There is a boy here who has five loaves of barley bread and two fish with him; but what are they to all of these?"

```
אמר (make) אמר (Yeshua) ישוע (to them) אמר (said) אמר (be seated) דין (all of them) כלהון (the people) אנשא (in place) דין (in it) בה (there was ) הוא (much) בר (grass) דין (grass) הוא (they were seated) בה (that) היו (thousand) בברא (five) אלפין (in number) בברא (the men) בברא (the men) בברא (the men) במנינא (the men) המשא (the men)
```

Jesus said to them: "Have all the people be seated". And there was much grass in that place.

And they were seated, the number of men being five thousand.

```
(the bread) לחמא (Yeshua) ישוע (& took) ושקל (& distributed) ופלג (& blessed) וברך (blessed) (who were seated) דסמיכין (to them) להנון (from) מן (also) אך (& thus) מון (as they wanted) רנוא (as much) מאר (the fish) נונא (the fish) דצבו (as much)
```

And Jesus took the bread and blessed and distributed to them who were seated and thus also from the fish, as much as they wanted.

```
(He said) אמר (they were full) כבעו (& when) וכד
(gather) לתלמידוהי (to his disciples) לתלמידוהי
(that are left over) דיתרו (the fragments) קציא
(anything) מדם (should be lost) דלא (lest) דלא
```

And when they were full, He said to His disciples, "Gather the leftover fragments, lest anything should be lost."

```
(twelve) ארעסר (& filled) ומלו (& they gathered) רכנשו (which) אילין (fired (arge baskets) קביא (of fragments) אילין (large baskets) קופינין (to them) דיתרו (were left over) ההנון (the five) המשא (from) מן (who ate) המין (of barley bread) הסערא (loaves)
```

And they gathered and they filled twelve large baskets with fragments left over to them who ate from the five loaves of barley bread.

The Holy Gospel Preaching of John אונגליון קדישא כרוזותא דדיוחנן

```
(who saw) דין (people) אנשא (but) דין (those) הנון (אתא (אתא (the miracle) ארא (אתא (the miracle) אמרין (this is) שריראית (were) הנו (saying) אמרין (to the world) דאתא (Who is coming) דאתא (the Prophet) דיאתא (the Prophet) אוניא (אוניא אוניא (אוניא אוניא לאוניא (אוניא אוניא אוניא
```

But those people who saw the miracle that Jesus did were saying, "Truly, This is The Prophet Who is coming to the world."

```
15
(that they were prepared) דעתידין (knew) דין (but) דין (Yeshua) ישוע (wew) דין (but) דין (Yeshua) ישוע (to come) נחטפוניהי (to come) נחטפוניהי (Himself) (א He withdrew) מלכא (King) מלכא (alone) לטורא (that) הו (to mountain) לטורא
```

But Jesus knew they were prepared to come seize Him and make Him king, and He withdrew to that mountain alone.

```
16
(evening) רמשא (it was) הוא (& when) וכד
(to the sea) לימא (His disciples) נחתו (went down) תלמידוהי
```

And when it was evening, His disciples went down to the sea.

```
(they were) הוו (& coming) ואתין (in the boat) בספינתא (& they sat) ויתבו (& they were) ויתבו (& they sat) בספינתא (it was) הות (& growing dark) וחשכת (to Kapernakhum) הות (& to the shore) לעברא (had) אתי (come) אתי (a not) אתי (yeshua) ישוע (unto them)
```

And they sat in the boat and were coming to the coast to Kapernakhum and it was growing dark and Jesus had not come to them.

```
(itself) הוא (rose up) אדקף (but) דין (the sea) ימא
(a wind) דין (because) מטל (against them) עליהון
(was) נשבת (great) הות (creat) דבתא
```

But the sea rose up against them because a great wind was blowing.

```
19
(furlongs) אסטדותא (about) איך (& they drove) ודברו (thirty) וחמשא (& five) או (twenty) עסרין (twenty) וחזו (twenty) לישוע (when) כד (Yeshua) לישוע (& they saw) נחלך (the lake *) על (on) על (He was walking) וכד (the drew near) ער (when) וכד (they were afraid) דחלו (the ship) לות (top) ספינתהון (they were afraid)
```

And they drove about twenty five or thirty furlongs and they saw Jesus as He was walking on the lake, and when He drew near to the ship, they were afraid.

ראור (they) הוו (to which were going) לה

The Holy Gospel Preaching of John אונגליון קדישא כרוזותא דדיוחנן

And they wanted to receive Him into the boat, and immediately the boat was at that land to which they were going.

```
(crowd) כנשא (that) הו (after it) התרה (& the day) וליומא (at the shore) הוא בעברא (was) הוא (that standing) הקאם (boat) בעברא (saw that) הוא (of the sea) בימא (there was) הוא (not) הוא (another) אהרתא (another) לית (there was) הוא (except) אלא אן (except) הי (that) הסלקו (the disciples) לה תלמירא (entered) ודלא (that not) ישוע (with map) עם (with them) עמהון (with the boat) לספינתא (into the boat) תלמירוהי (his disciples) לספינתא (mito the boat)
```

And the day after, the crowd that had stood at the shore of the sea saw that no other boat was there except that one on which the disciples had embarked, and that Jesus had not entered with His disciples into the boat.

```
(from) אלפא (ships) אהרניתא (but) דין (had) ארי (come) אתי (that) דין (but) אלפא (but) דין (had) אתי (come) אתי (the side) על (on) על (Tiberias) מבריוס (when) על (the bread) בה לחמא (in which they ate) דאכלו (ברך (come) ישוע (blessed it)
```

But other ships had come from Tiberias, next to that place at which they had eaten the bread when Jesus blessed it.

```
(the crowd) כנשא (that) בא (saw) הו (when) (כד, (when) הוא (saw) הוא (was) הוא (בלא (thet ועמן (thet) (thet) הוא (was) הוא (that not) (אפלא (they embarked) (אפלא (his disciples) תלמידוהי (neither) אלפא (these) אלפא (these) אלפא (they eame) הוו (was) להלין (they were) הוו (was) הוו (was) הוו (they were) לה לישוע (they were) (ובעין (leuv were) הוו (was) הוו (was) און הוו (was) און אינוער (ובעין (was) און הוו (was) הוו (was) הוו (was) און (was) און הוו (was) און הוו (was) און (was) און הוו (was) און הוו (was) און (was) און הוו (was) און (was) א
```

And when that crowd saw that Jesus was not there, neither his disciples, they embarked these ships and came to Kapernakhum and they were looking for Jesus.

```
(at the other side) בעברא (they found Him) וכד (when) אשכחוהי (to Him) אמרין (they were saying) אמרין (of the sea) דימא (of the sea) אמתי (here) אמתי (did you come) אתית (when?) אמתי (our Master) רבן
```

And when they found Him at the other side of the sea, and they were saying to Him, "Our Master, when did You come here?"

```
ענא (to them) שנא (Yeshua) אמין (answered) אמין (Amen) אמין (Amen) אמין (Amen) אמין (Amen) אמין (Amen) אמין (בעין (Amen) אמין (to you) דבעין (to you) דבעין (because) אנגע (that seek) דער (hecause) און (answered) אנא (the signs) און (answered) דאכלתון (but) אלא (the signs) אתותא (you saw) דאכלתון (but) ארא (because you ate) דאכלתון (& you were full) ומבעתון (bread) און
```

Jesus answered and said to them, "Timeless truth I speak to you: You seek Me, not because you saw the signs but because you ate bread and were full."

```
27
(that perishes) אברא (for food) מאכולתא (work) (work) באברא (Do not) אלא (to the Life) מאכולתא (that endures) רמקויא (for food) מאכולתא (but) מאכולת (of Man) דמקויא (the Son) אלא (which) אידא (eternal) בעלם (This One) להנא (to you) להנא (shall give) נעל (God) אבה (has sealed) חתם (The Father) אלהא (for) גיר (דיר (The Father) אונה (דיר (אבא (The Father) אבא (The Father) אבא (דיר (אבא (The Father) אבא (דיר (אבא (The Father) אבא (דיר (אבא (The Father) אבא (The Father) אבא (דיר (אבא (The Father) (אבא (
```

Do not work for food that perishes, but for food that endures to the life eternal that The Son of Man shall give you, for This One has The Father sealed *as* God with His seal of approval.

The Holy Gospel Preaching of John אונגליון קדישא כרוזותא דדיוחנן

```
(shall we do) נעבר (what?) מנא (to Him) לה (they were saying) אמרין (of God) אמרין (the service) עברא (that we may work) דופלוח
```

And they were saying to Him, "What shall we do to work the service of God?"

```
(this is) להון (to them) אמר (Yeshua) שנא (Yeshua) שנא (answered) אמר (that you trust) דאלהא (of God) אהלהא (the service) עברא (has sent) דהו (He) שדר (in Him Whom) במן
```

Jesus answered and said to them: "This is the service of God, that you trust in Him Whom He has sent."

```
30 (what?) אמרין (they were saying) לה (they were saying) אמרין אמרין (they were saying) אנג (that we may see) אנת (you) אנת (will do) עבר (sign) אנת (you) עבר (will perform) מנא (what?) אנת (in you) בך (& we may believe) ונהימן
```

?They were saying to Him, "What sign will You do, that we may see and believe in You What sign will You perform?"

```
(in the wilderness) אבהין (ate) אכלו (manna) מנגא (our forefathers) אבהין (from) מנא (that bread) דלחמא (it is written) דכתיב (just as) איכנא (to eat) יהב (He gave) יהב (Heaven) למאכל (to them) יהב
```

Our forefathers ate manna in the wilderness, just as it is written, "Bread from Heaven He gave them to eat."

```
Yeshua) ישוע (to them) להון (said) אמר) אמרן (speak) אמרן (Amen) אמרן (Amen) אמרן (Amen) אמרן (Amen) אמרן (Amen) אמרן (It was) אמרן (that not) דלא (to you) לכון (Moses) יהב (Moses) יהב (gave) יהב (My Father) אלא (but) אלא (The Heavens) שמיא (Heaven) אלא (from) מן (from) שמיא (the bread) אלא (you) אכן (you) מן (you) שמיא (you) להמא (the bread) אלא (you)
```

Jesus said to them, "Timeless truth I speak to you: It was not Moses who gave you bread from Heaven, but My Father gave you The Bread of Truth from Heaven."

```
33
לחמה (The Bread) גיר (for) דאלהא (of God) איתוהי (The Bread) לחמה (Heaven) גיר (who descended) מן (to the world) על (life) איא (& gave) ויהב (who descended) חיא (life) איז (
```

For The Bread of God is He Who descended from Heaven and gave life to the world.

```
34, (our Lord) אמרין (they were saying) לה (to,Him) אמרין (they were saying) לה בכלזבן (this) הנא (bread) לו (to us) לן (give) הנא
```

They were saying to Him, "Our Lord, always give us this bread."

```
אנגר (said) להון (to them) ישוע (to them) אנא אנא (said) אנגר (to me) אנגר (comes) אנא אנא (whoever) מן (of Life) דאתא (The Bread) לחמא (trusts) דמרא (& whoever) מן (will hunger) (not) און (for eternity) לא (will thirst) נבהא (not) לא (in me) בי
```

Jesus said to them, "I am The Living God, The Bread of Life; whoever comes to Me will not hunger, and whoever trusts in Me will never thirst."

```
(that you have seen Me) דהזיתונני (to you) לכון (I said) אלא (but) אלא (you are) אנתון (believing) מהימנין (& not) ולא
```

The Holy Gospel Preaching of John אונגליון קדישא כרוזותא דדיוחנן

```
But I said to you that you have seen Me and you do not believe.
```

37 (to me) דיהב (whom has given) בל (everyone) דיהב (whom has given) בל (will come) דיהב (will come) גאבי (My Father) לותי (to me) גאתא (outside) לא (to me) גאתא (to me) (to me)

Everyone whom My Father has given Me will come to Me, and whoever will come to Me I shall not cast out.

(not) לא (Heaven) שמיא (from) לא (For I came down) דנחתת (but) אלא (My will) צביני (that I might do) אלא (it was) הוא (sent Me) צבינה (of Him Who) דמן (the will) דמרני (that I might do) דאעבר

For I came down from Heaven, not to do My will, but that I might do the will of Him Who has sent me.

(sent Me) דמן (of Him Who) דמן (the will) דמן (but) דין (this is) הנו (not) אין (to Me) לי (whom He gave) דיהב (that everyone) אין (I shall raise him) אובד (that everyone) אלא (but) אין (from Him) מנה (I shall destroy) אובד (the last) אחריא (in the day) ביומא

But this is the will of Him Who has sent Me: I shall not destroy from Him anyone whom He has given to Me, but I shall raise him in the last day.

(that everyone) בבינה (the will) בינה (for) בבינה (the will) דאבי (this is) דהנו (in Him) בכל (the Son) לברא (the Son) לברא (who sees) בהוא (eternal) בהוא (the last) לה (the last) ביומא (in the day) ביומא (shall raise Him) אקימיוהי (the last) ביומא (in the day) ביומא (the last) אינהיוהי (the last) ביומא (the l

For this is the will of My Father: Everyone who sees The Son and trusts in Him has eternal life, and I shall raise Him in the last day.

(about him) הוו (were) הוו (but) דין (but) דין (The Jews) איהודיא (The Bread) אנא (I AM The Living God) האנא (for saying) האמר (Heaven) שמיא (from מן (I Who have descended) הוחתת

But the Jews were murmuring about Him for saying: "I am The Living God, The Bread, which has descended from Heaven."

```
(not) לא (they were) הוו (& saying) ואמרין (הוא (s?) הוו (kis?) ישוע (this) (is?) הוא (is?) ברה (him) ידיוסב (The son) הו (this mother) ידעין (know) לאבוהי (does say) אמר (does say) ואיכנא (this mother) שמיא (this mother) והגא (this come down) שמיא (that from) דמן (this one) שמיא (this one) הנא (this one) דמן (this one) שמיא (this one)
```

?And they were saying, "Is not this Joseph's son, whose father and mother we know How does this man say, "I have come down from Heaven?"

```
(to them) להון (& said) אלמר (Yeshua) ענא (answered) ענא (another) און (with) אם (one) און (mutter) תרטנון (Do not) אלא
```

Jesus answered and said to them, "Do not mutter one with another."

```
אנש (to Me ) לותי (come) דנאתא (come) לא (not) אנש (a man) משכח (not) דנאתא (will draw him) גגדה (unless)- אלא אן (Who has sent Me) דשדרני (The Father) אבא (the last) אקימיוהי (shall raise him) אחריא (& I) אנא (& I) אנא (
```

The Holy Gospel Preaching of John אונגליון קדישא כרוזותא דדיוחנן

No man can come to Me unless The Father Who has sent me will draw him, and I shall raise him in the last day.

```
(in the prophets) גיר (for) בנביא (it is written) כתיב (cri בנביא (it is written) כתיב (cof God) גיר (taught) בנביא (all of them) כלהון (will be) הנהוון (cri (coveryone) מן -(whoever) מן (therefore) מן (therefore) מן (to Me) אבא (comes) אתא (from Him) מנה (to Me) אתא (comes) לותי (comes) אומן (comes) אתא (cri (comes) אומן (comes) (comes) אומן (comes) (co
```

For it is written in the Prophets, "All of them will be taught of God." Everyone therefore who has heard from The Father and has learned from Him, comes to me.

```
(a man) אנש (seen) אום (not) לא (not) הוא (has) אום (not) לא (He Who) מן (but) אלא (the Father) איתוהי (is) איתוהי (God) איתוהי (from) דמן (The Father) אלהא (has seen) הו (He) הו (He hather) אוא (He hather) הו (He) הו (He) הוא (He hather) אוא (אבא הוא הוא לאבא (has seen) הוא (He hather) אינו (He hather) הוא (He hather) הוא (He hather) אוא (He hath
```

No man has seen The Father except He Who is from God; He Himself has seen The Father.

```
(speak) אמר (Amen) אמרן (Amen) אמרן (Amen) אמרן (Amen) אמרן (in me) אמרן (trusts) דמהימן (that whoever) אנא (eternal) דית (life) אית (for him) לה (there is) אית (there is)
```

Timeless truth I speak to you: "Whoever trusts in Me has eternal life."

```
48 (of Life) אוא (The Bread) לחמא (I AM The Living God) אנא אנא
```

"I am The Living God, The Bread of Life."

```
אבהיכון (Manna) אכלו (ate) אבהיכון (your Fathers) אבהיכון (& they died) ומיתו (in the wilderness) במדברא
```

Your forefathers ate manna in the wilderness and they died.

```
הנו (The Bread) דין (but) לחמא (This is) הנו (Heaven) דין (that came down) דינחת (from it) מן (a man) אנש (that may eat) דנאכול (will die) ומא (that may eat) ולא (will die) נמות (will die) אנט (beat may eat)
```

This is The Bread that came down from Heaven that a man may eat of it and he shall not die.

```
(living) אנא אנא (The Bread) לחמא (I AM The Living God) אנא אנא אנא (I have descended) וותרת (Who from) דמן (Who from) דמן (this) אנש (from) נאכול (will eat) נאכול (a man) אנש (a if) הנא (this) אנש (from) מאנש (he will live) ולחמא (the bread) לחמא (the bread) לחמא (which I) אתל (that) אתל (give) אנא (give) יהב (of the world) דעל אפי (the life) חיוהי (that for the sake of) דעל אפי (from body) אנא
```

I am The Living God, The Living Bread, Who have come down from Heaven, and if a man will eat of this bread, he will live for eternity, and the bread that I shall give is My body that I give for the sake of the life of the world.

```
(one) הוו (The Jews) דין (but) הוו (arguing) נצין (they were) הוו (arguing) (how?) איכנא (& they were saying) ואמרין (another) הוא (with) שנם (His body) הוא (to sable), הוא (to eat) למאכל (to us) לו (to give) הותל (to us) לו (to give)
```

The Holy Gospel Preaching of John אונגליון קדישא כרוזותא דדיוחנן

```
But the Jews were arguing with one another and saying, "How can this man give us His body to eat?"
```

```
(Amen) אמין (Amen) ואמר (Yeshua) ישוע (to them) אמין (& said) ואמר (that unless) אמין (to you) אנא (speak) אנא (speak) אנא [Timeless Truth] (of Man) אנא (of The Son ) הברה (the body) פגרה (you will eat) האכלון (there is not) לית (this blood) המשתון (& you will drink) היא (in yourselves) היא (life) איז (for you) היא לכון (this blood) היא (there is not) היא (there is not)
```

And Jesus said to them, "Timeless truth I speak to you: Unless you eat the body of The Son of Man and drink His blood, you have no life in yourselves."

```
54, (from) מן (but) דאכל (eats) דין (whoever) מן (whoever) בגרי (whoever) ושתא (dy blood) מן (from) מן (dy body) מן (my blood) אית (dy body) לה (for him) היא (there is) אית (the last) אקימיוהי (will raise him) ביומא (will raise him) אחריא (& I) אווא (אווי של מו
```

But Whoever eats of My body and drinks of My blood has eternal life, and I shall raise him in the last day.

```
55 (food) גיר (for) שריראית (truly) איתוהי (is) מאכולתא (for) בגרי (My body) גיר (drink) איתוהי (is) משריא (truly) שריראית (& My blood) ודמי
```

For My body truly is food, and My blood truly is drink.

```
סל (My blood) דאכל (eats) בגרי (whoever) מן (whoever) בגרי (eats) בגרי (whoever) בגרי (in Him) בה (dabides) מן (in Me) בד
```

Whoever eats My body and drinks My blood abides in Me and I in Him.

```
איכנא -(just as)- איכנא (has sent Me) איכנא (just as)- איכנא (whoever) אנא (The Father) אבא (because of) מטל (am) אנא (living) הי (& I) ומן (because of Me) הנאכלני (will live) הו (also) הו (will eat me) דנאכלני
```

Just as The Living Father has sent Me, and I am living because of The Father, whoever will eat Me, he also will live because of Me.

```
(that came down) דנחת (The Bread) לחמא (This is) הנו (it is) און (not) לא (Heaven) שמיא (from) שמיא (Heaven) איך (as) דאכלו (as) אבהיכון (your fathers) אבהיכון (as) דאכל (eats) מננא (whoever) מננא (bread) ומיתו (bread) נחא (shall live) נחא (bread) לעלם (this) הנא (for eternity)
```

This is the bread that came down from Heaven. It is not as your forefathers who ate manna and have died; whoever eats this bread shall live for eternity.

```
(in the synagogue) בכנושתא (these things) הלין (these things) אמר (these things) בכנושתא (in Kapernakhum) בכפרנחום (He taught) מלף
```

These things He said in the synagogue when He taught in Kapernakhum.

```
(his disciples) תלמידוהי (among) מן (who heard) דשמעו (among) מן (who heard) אמרין (among) קשיא (were saying) אמרין (were saying) קשיא (to hear it) למשמעה (who is?) מנו (this) אמרין (מונו (who is?) משכח
```

And many of His disciples who heard were saying, "This saying is hard; who is able to hear it

```
(in His Soul) בנפשה (knew) ידע (but) דין (Yeshua) ישוע (this) דין (that were murmuring) דרטנין
```

The Holy Gospel Preaching of John אונגליון קדישא כרוזותא דדיוחנן

```
(to them) להון (& He said) אמר (His disciples) תלמידוהי (איסטלא (stumbles?) מכשלא (this) לכון (wou)
```

But Jesus knew in His soul that His disciples were murmuring about this, and He said to them, "Does this stumble you?"

```
(therefore) אכיל (vou will see) אן (Truly) תחזון (Truly) הכיל (to the place) און (ascending) דסלק (of Man) דאנשא (The Son) לברה (the first) הוא (where was) הוא (where was) דאיתוהי
```

Truly you will see therefore the Son of Man ascending to the place where He was from the first.

```
(the body) פֿגרא (The Life Giver) דמחיא (is) הי (The Spirit) ברא (that I) הוא (the words) מדם (anything) מדם (benefit) מדם (does not) לא (Life) מדלו (are) אנין (Spirit) רוחא (with you) עמכון (speak) מללת
```

The Spirit is The Life Giver; the body does not benefit anything. The words that I speak with you are Spirit and Life.

```
(from you) אנשא (there are) אלא (but) אלא (knew) אנשא (there are) אלא (knew) אידע (men) אנשא (that not) אנדע (the first) בידע (from) מן (Yeshua) ישוע (for) ישוע (Himself) אנין (were) מן (were) אנין (the first) אילין (whoover) דלא (were believing) מהימנין (who would betray) דלא (the) דמון (who would betray) אודע (the) דמון (who would betray) אודע (the property) אילין (who would betray) אודע (the property) אודע (the propert
```

But there are men among you who do not believe, for Jesus Himself knew from the first who they were who were not believing and who he was who would betray Him.

```
(this) הוא (because of) מטל (to them) הוא (He) הוא (& said) הנא (come) הוא (come) אמרת (can) משכח (man) אנש (that no) דלא (to you) דלא (I said) אמרת (to him) היב (it has been given) היב (unless) אלא (to me) לותי (My Father) אבי (from) אבי
```

And He said to them, "Because of this, I said to you that no man can come to Me unless it has been given to him from My Father.

```
(saying) מטל (this) הדא (because of) מטל (decause of) מטל (back of them) מן (of) תלמידוהי (His disciples) אזלו (many) מן (of) תלמידוהי (went) הוו (were) מהלכין (walking) הוו (were) שמה (were) מהלכין (were) מוני (were) מוני
```

Because of this saying, many of His disciples went back and were not walking with Him.

```
למא (to the twelve) לתרעסרתה (Yeshua) שוע (& said) ואמר (ל said) און (to leave) אנתון (you) אנתון (desiring) צבין (are?) אנתון (also) אך
```

And Jesus said to the twelve, "Do you also desire to leave?"

```
ענא (answered) שמעון (Shimeon) אמען (answered) ענא (the words) לות (shall we go] נאזל (whom?) מרי (my Lord) לות (with You) –ך (are) אית (eternal) דלעלם (of life) דריא
```

Shimeon Kaypha answered and said, "My Lord, to whom shall we go? You have the words of eternal life."

```
(that You) דאנת (& know) וידען (believe) הימנן (we) וודען (we) וודען (The Living) משיחא (of God) ברה (The Son) ברה (The Messiah) משיחא (are) משיחא
```

"And we believe and know that You are the Messiah, The Son of The Living God."

```
(was it) אמר (Yeshua) ישוע (to them) לא (said) אמר (said) אמר (said) ישוע (to them) לא (said) אמר (& of you) ומוכון (twelve) לתרעסר (have chosen you) אנא (I) גביתכון
```

The Holy Gospel Preaching of John אונגליון קדישא כרוזותא דדיוחנן

(is) コー (a satan) という (one) コー

Jesus said to them, "Have I not chosen you twelve, and one of you is a satan?"

```
(Jehudah) אמר (about) דין (but) דין (This) אוה (He said) אמר (Scariota) אמר (Shimeon) שמעון (son of) בר (son of) עתיד (for) עתיד (was) הוא (going to be) הוא (for) גיר (the twelve) מן (from) תרעסר (one) חד
```

But He said this about Jehudah, son of Shimeon Scariota, for he was going to be the one to betray Him, one of the twelve.

```
Chapter 7
```

After these things, Jesus was walking in Galilee, for He did not want to walk in Judea, because the Judeans were seeking to kill Him.

```
(of The Judeans) דיהודיא (of tabernacles) ריהודיא (the feast) עדעדא (was) און (& near) וקריב
```

And the Jewish feast of tabernacles was near.

```
אחוהי (His brothers) אחוהי (to Him) אלה (& said) אחוהי (from here) אושנא (to Jesus) לישוע (to Jesus) שנא (to Jesus) ליהוד (to Judea) דנחזון (& go) ליהוד (that may see) תלמידיך (you) עברא (the works) עברא (your disciples) תלמידיך (your disciples) עברא (the works) אנת (you
```

And His brothers said to Jesus: "Remove yourself from here and go to Judea, that your disciples may see the works that you do.

```
(anything) גיר (doing) דעבר (a man) אנש (for) גיר (there is not) לית (openly) גיר (it) אנש (a he wanted) אנא (in, secret) בטושיא (show) און (you are) אנת (doing) עבר (these things) והלין (ithe world) עבר (to the world) לעלמא (yourself) עבר (gourself) אנא (done) א
```

For no man does anything in secret and wanted it done openly. If you are doing these things, show Yourself to the world.

```
(believing) גיר (His brothers) אחוהי (for) גיר (not) אד (also) אך (also) לא (in Jesus) בה בישוע (were)
```

For His brothers also did not believe in Jesus.

```
אמר (said) להון (to them), ישוע (Yeshua) זבני -(My time)- דילי
ערמא (this hour) להשא (until) לא (not)
מטא (this hour) להשא (has come) דין (but) דילכון
מטא (has come) זבנכון (is prepared) מטיב (in every moment)-
```

Jesus said to them: "My time has not yet come, but your time is always ready."

```
(Me) ל (hate you) למסנכון (the world) עלמא (can) משכח (not) לא (am) משכח (testifying) ממל (because) האנא (but) אנא (but) מול (are) עלוהי (that its servants,[works]) אנון (about it) עלוהי (about it) אנון
```

The world cannot hate you, but it hates Me, because I am testifying about it, that its servants are evil.

The Holy Gospel Preaching of John אונגליון קדישא כרוזותא דדיוחנן

```
אנתון (to feast) לערערא (go up) סקו (yau) אנתון (to feast) אנא (go up) אנא (now) אנא (l) לא (going up) סלק (not) אנא (because) לערערא (this) הנא (to feast) הילי (yet) אנא (my) לא (time) דובנא (is finished) שלם
```

You go up to this feast; I am not going up to this feast, because My time is not yet finished.

```
(He said) אמר (these things) הלין
(in Galilee) רה בגלילא (& He remained) ופש
```

He said these things and He remained in Galilee.

```
(His brothers) אחוהי (went up) סלקו (but) דין (when) כ

(went up) אחוהי (when) כ (went up) אדן (also) הו (then) הידין (to the feast) לעדעדא (secretly) איך (as) דבטושיא (openly) אלא (not) בגליא (mot) אלא (but) איך (mot) אין אין (mot) ארא (mot) אר
```

But when His brothers went up to the feast, then He also went up, not openly, but as secretly.

```
(were) דין (but) בעין (The Judeans) יהוריא (the Judeans) דין (להנודיא (the Judeans) דין (לה בערערא (the feast) איכו (the m) הוו (they) איכו (they) הוו
```

But the Judeans were seeking Him in the feast and they were saying, "Where is he?"

```
אית (because of Him) מטלתה (much) אית (& murmuring) אית (there were) הוא (in the crowd) בכנשא (there was) אית הוו (there was) הוא (ware) בכנשא (there was) הוא (for) האמרין (those who said) ביר (for) האמרין (the people) אמרין (the deceives) אמרין (but) אלא (no) אלא (were) הוו (saying) אמרין (the deceives) אמרין (were) (we
```

And there was much murmuring in the crowd because of Him, for there were those who said, "He is good.", and others were saying, "No, but He deceives the people."

```
(was) אנש, (speaking) גליאית (openly) ממלל (a man) אנש, (but) דין (not) אלא (of The Judeans) דיהודיא (fear) דחלתא (because of) מטל (about Him)
```

But no man spoke openly about Him, for fear of the Judeans.

```
14 (of the feast) דין (the days) יומתא (they cut in half) פלגו (but) דין (when) כד, (He) להיכלא (they cut in half) פלק (when) ישוע (Yeshua) להיכלא (came up)
```

But when the midpoint of the feast had arrived, Jesus came up to the temple and He taught.

```
(The Judeans) יהודיא (were) ומתרמרין (& astonished) ומתרמרין (knows) הוו (& they were saying) ואמרין (אמרין (How?) איכנא (& they were saying) הנא (He has learned) כפרא (when) כד (the scrolls) ספרא (This One) הנא
```

And the Judeans were astonished and were saying, "How does this man know the scrolls, having not learned?"

```
ענא (answered) ישוע (Yeshua) ישוע (answered) אנא (is) איז (my learning) יולפני (My learning) אלא (Mine) דילי (that which is) דהו (but) אלא (Mine) דילי
```

Jesus answered and said: "My learning is not Mine, but from Him Who sent Me."

אונגליוז קדישא כרוזותא דדיוחנן The Holy Gospel Preaching of John

ממלל (speaking) אנא (am) ממלל

Whoever is willing to do His will understands My teaching, if it is from God or if I speak for My own pleasure.

```
(of his mind) דמן (the pleasure) צבות (from) צבות (whoever) ממלל (is ) הו (seeking) לנפשה (for himself) בעא (glory) הו (is speaking) ממלל (is speaking) שובחא (glory) דמן (from) דשררת (him who sent him) בעא (from) דשררת (the glory) בעו (is) דשררת (is) אית (in his heart) בלבה (in his heart) אית (is) אית (in his heart) בלבה (in his heart) דערית (is) אית (in his heart) בלבה (in his heart) אית (in his heart) בלבה (in his heart) אית (in his heart)
```

Whoever speaks for the pleasure of his own mind is seeking glory for himself, but he who seeks glory for the one who sent him is faithful and there is no inequity in his heart.

```
(Moses) מושא (was it) דוא (not?) לא (the Torah) מושא (to you) לכון (who gave) יהב (the Torah) לכון (among you) (a man) מוכא (& not) ולא (& not) אנש (a man) מוכא (
```

Was it not Moses who gave you the Torah? Yet no one among you keeps the Torah.

```
(answered) אנתון (to kill Me) למקטלני (vou) אנתון (are seeking) מנא (Why?) בעין
      (a demon), דיוא (the crowd) ואמרין (the crowd) ביוא (the crowd) אית (to kill you) מנו (seeking) בעא (who is?) אית (in you) בע
```

Why are you seeking to kill Me? The crowd answered and were saying, "A demon is in You. Who is seeking to kill You?"

```
(one) אלהון (to them) אלהון (& said) אמר (Yeshua) ענא (answered) ענא (are) עברא (astonished) מתרמרין (& all of you) וכלכון (I have done) עברא (work) עברא (אנתון
```

Jesus answered and said to them, "I have done one work, and all of you are astonished."

```
(gave) ממל (Moses) ממל (this) הנא (because of) ממל (because of) ממל (to you) הנא (circumcision) ממל (to you) לכון (to you) גזורתא (from הי (it is) מן (from הי (it is) מן (the forefathers) אבה (the forefathers) אבר (the
(a son of man) אנתון (vou) אנתון (circumcise) ג'זרין (& in the Sabbath) ובשבתא
```

For this reason Mose gave you circumcision, not because it is from Moses but it is from the forefathers, and you circumcise a son on the Sabbath.

```
(of the Sabbath) און (in the day) ביומא (is circumcised) מתנזר (a son) מתנזר (if) ברנשא (the Law) מטל (should be broken) נשתרא (not) דלא (because) מטל (because) דלא (that entirely) אנתון (vou) אנתון (complain?) עלי (against Me) עלי (of Moses) אנתון (of the Sabbath) ביומא (in the day) ביומא (a son of man) דעבתא (a son of man) ביומא (ברנשא (ason of man) אחלמת (complain) ביומא (ason of man) אחלמת (complain) ביומא (ason of man) אחלמת (complain) ביומא (complain) בי
```

And if a son is circumcised on the Sabbath day because the Torah of Moses should not be broken, do you complain about Me, because I have completely healed a man on the Sabbath day?

```
* (faces) באפא (by receiving) במסב (judging) דינין (be) לא (judge) אלא (judge) דינא (judgment) באנא (but) אלא (but) דינא
```

* KBKI IOD (msab b'appay) "receiving faces" is an idiom referring to "respect of persons" and "hypocrisy".

Be not judging with hypocrisy, but judge just judgment.

```
25
(Jerusalem) אורשלם (from) אורשלם (were) ואמרין (& saying) אורשלם (were) אנשא
  (to kill) למקטל (Whom they seek) דבעין (He) הנו (Is This) לו (not?) לו
```

And the men from Jerusalem were saying, "Is This not He Whom they seek to kill?" 26

The Holy Gospel Preaching of John אונגליון קדישא כרוזותא דדיוחנן

```
(He, speaks) ממלל (openly) גליאית (behold) או הא (they are saying) אמרין (anything) אמרין (the elders) לא (know) דלמא (can?) דעו (the Messiah) משיחא (truly) שריראית (that This One is) דהנו (that This One is)
```

And behold, He speaks openly and they say nothing to Him. Is it possible the elders know that This is The Messiah?

```
(from) אלא (we) ידעין (know) ידעין (but) אלא (but) אלא (whenever) אימכא (the is) משיחא (where) אימכא (the is) אימכא (where) אימכא (from) אימכא (man) אנש (man) אנש (he is) הו (where) אימכא (the comes) אנש (man) אנש (man) אימכא (the comes) ראתא (man) אנש (man) אימכא (the comes) ראתא (man) אימכא (man) (man)
```

But we know from where This One is. When The Messiah comes, no one will know from where He is.

```
(in the temple) בהיכלא (He taught) מלך (when) בהיכלא (Yeshua) מלך (Whis voice) וארים (Whis voice) קלה (Yeshua) בהיכלא (Lifted up) אימכא (where) אימכא (where) אימכא (where) ומן (wou) ומן (wou) אנגון (wou) אנגון (wou) אנגון (wou) אנגון (wou) אנגון (lam) אנא (אנא (know) אנגון (lam) אלא (he is) אלא (true) שריר (he is) אתית (he is) האנגון (he ווא אלא (he is) דאנתון (whom) אנגון (he is) דאנתון (whom) אנגון (he is) דישררני (whom) אנגון (he is) דאנתון (he is) דישררני (he is) דישרון (he is) דאנתון (he is) דישררני (he is) דישררני (he is) דישרון (he is) דישררני (he is) דישרון (he is) דישרון (he is) דישרון (he is) דישררני (he is) דישררני (he is) דישררני (he is) דישרון (he is) דישרון (he is) דישררני (he is) דישרני (he is) דישררני (he is) דישרני (he is) דישרני
```

And Jesus lifted up His voice as He taught in the temple and He said, "You know Me and from where I am, and from My own pleasure I have not come, but He Who has sent Me is true, Whom you do not know.

```
(because from) לה (Him) אנא (know) ידע (but) דין (Uo) אנא (know) אנא (but) אנא (has sent Me) לותה (A He) והו (I am) אנא (union with Him) לותה
```

But I do know Him, because I am from union with Him, and He has sent Me.

```
(a man) אנש (& not) ולא (to seize Him) למאחרה (& they sought) ובעו (because) ארמי (hands) איריא (upon Him) עלוהי (laid) אתר (this hour) שעתה (come) אתר (yet) אתר (not) דלא (חול (mot) אתר (mot) אומי (mot) (mo
```

And they sought to seize Him, and no man laid hands on Him, because His hour had not yet come.

```
(in Him) בה (trusted) הימנו (the crowds) כניאא (but) דין (many) בה (comes) און (whenever) מא (The Messiah) משיחא (these) משיחא (than) מן (more) הדין (will?) במא (chas done) אתותא (these) דעבר (He do) הנא (these) דעבר (these) הנא (these) דעבר (these) הנא (these) אתותא (signs) דעבר (these) הנא (these) הנא (these) אתותא (signs) דעבר (these) הנא (these) הנא (these) דעבר (these) הנא (these) הימנו (t
```

But many from the crowds trusted in Him, and they were saying, "When the Messiah comes, will He do more miracles than these This One has done?

```
(speaking) לכנשא (the crowds) לכנשא (The Pharisees) (& heard) ושמעו (& heard) לכנשא (they ברישא (about Him) עלוהי (that they would seize Him) דחשא (guards) דחשא (& the chief priests) ורבי כהנא
```

And the Pharisees heard the crowds speaking these things about Him and they and the chief priests sent guards to seize Him.

```
(with you) ישוע (time) זבנא (more) קליל (a little) קליל (Yeshua) ישוע (& said) אנא (has sent Me) ואזל (Him Who) מן (to join) אנא (I) אנא (do goin) ואזל (I) אנא (do goin) אנא (I) אנא (do goin) אנא (I) אנא (do goin) אנא (do g
```

And Jesus said, "A little longer I am with you, and I will go join Him Who has sent Me.

```
34 (& wherever) איכא (you,shall find Me) תשכחונני (wou,shall seek me) ולא (wou shall seek me) ותבעונני (come) איתי (mot) לא (not) איתי (mot) (mot) איתי (mot) (mot)
```

And you will seek Me and you will not find Me, and wherever I am, you cannot come."

Glenn David Bauscher Page 290 5/3/2010

The Holy Gospel Preaching of John אונגליון קדישא כרוזותא דדיוחנן

```
אמרין (were saying) הודיא (The Judeans) בנפשהון, (were saying) לאיכא (where?) אמרין (among themselves) בנפשהון (The Judeans) הוא (were saying) עתיד (is prepared) הנא (This One) הנא (is prepared) הוא (with Him) למאיל (to be) הון (able) משכחין (not) למא (of the Gentiles) דעממא (to a region) לאתרותא (indeed) כי (the pagans) דנאיל (to go) ונלך (teach) לחנפא (He prepared)
```

The Judeans were saying among themselves, "Where is This Man prepared to go that we cannot be? Is He prepared to go teach the pagans?

```
36, (that He spoke) אמנא (statement) מלתא (this) מלתא (is) הרא (what?) מנא (you will find Me) איתי ($\delta \text{(this)}\delta \text{(You will seek Me)} רעבעונני (\text{you will seek Me}) ולא (\text{(inot)}\delta \text{\text{(am)}}\delta \text{\text{(I)}}\delta \text{\text{Wherever}}\delta \text{\text{(wot)}}\delta \text{\text{(am)}}\delta \text{\text{(able)}}\delta \text{\text{(able)}}\delt
```

What is this statement that He spoke?: "You will seek Me and will not find Me, and wherever I am, you are not able to come?"

```
(which is) ארתה (the great) ארן (but) דין (in the day) ביומא (did) אחריא (stand) אחריא (of the feast) ארערא (the last) אחריא (is thirsty) און (משמ (a man) און (a said) און (& He proclaimed) און (Yeshua) ישוע (אונע (let him drink) לותי (to Me) לותי (let him come) און אונערא (אונערא אונערא)
```

But at the great day, which is the last of the feast, Jesus stood and He proclaimed and said: "If a man is thirsty, let Him come to Me and drink."

Everyone who trusts in Me, just as the scriptures have said, rivers of living water shall flow from within him.

```
(The Spirit) אין (about) על (He spoke) אין (this) אין (this) דין (this) אין (this) אין (those who) דין (thespoke) אין (they were) דעתידין (Whom being prepared) הוו (were trusting) למקבלו (they were) בין (they were) בין (they were) בין (they were) בין (this) אין (this) אין (they were) בין (they were) בין (this) אין (
```

But this He spoke about The Spirit, Whom they were being prepared to receive – those who were trusting in Him; for The Spirit had not yet been given, because Jesus had not yet been glorified.

```
(who heard) דין (the crowds) כנשא (from) מן (but) דין (many) סגיאא (were) מלוהי (His words) אמרין (The prophet) מלוהי (truly) שריראית (This is) הנו
```

But many from the crowds who heard His words were saying, "This is truly The Prophet."

```
(were) אחרנא (others) אמרין (saying) הוו (others) אחרנא (others) אמרין (This One is) הנו (The Messiah) משיחא (The Messiah) גלילא (from) משיחא (can?) בלילא (from) משיחא (can?) אחרנא (can?
```

Others were saying, "This One is The Messiah." Others were saying, "Can The Messiah come from Galilee?"

Has not the scripture said that The Messiah is coming from the seed of David and from Bethlehem,

The Holy Gospel Preaching of John אונגליון קדישא כרוזותא דדיוחנן

the village of David? 43 (division) בלותא (& there was) (because of Him) מטלתה (among the crowd)

And there was division among the crowd because of Him.

(among them) מנהון (people) אנשין (there were) מנהון (אית הוו (there were) אנשין (but) אידיא (to seize Him) הוו (were) הוו (who willing) רצבין (hands) אידיא (on Him) ארמי (put) עלוהי (man) אידיא (no) אידיא (אווי) אידיא (אווי) אונש

And there were people among them who wanted to seize Him, but no man put hands on Him.

```
(the priests) בהנא (chief) לות (to) הנון (those) הנון (guards) בהנא (& came) ואתו (the priests) הנא (to them) להנא (& the Pharisees) ואמרו (asaid) אווי (& the Pharisees) ואמרו (have you brought Him) איתיתוניהי (not) איתיתוניהי
```

And those guards came to the Chief Priests and the Pharisees and the Priests said to them, "Why have you not brought Him?"

```
(the guards) אמרין (were saying) להון (were saying) אמרין (were saying) להון (has spoken) לא ממתום (never) הכנא (never) הכנא (This) איך (a son of man) גברא (ברא (a son of man) ברנשא (ברא אור)
```

The guards were saying to them, "Never in this manner has a man spoken like This Man speaks."

```
(the Pharisees) להון (to them) להון (were saying) אמרין (been deceived) אנחרון (vou) אנחרון (also) אר (have?) למא
```

The Pharisees were saying to them, "Have you also been deceived?"

```
(the leaders) אנש (from) מן (men) אנש (have?) למא (in Him) אנש (trusted) הימנו (the Pharisees) או (from) מן (from) פרישא
```

Have men of the leaders or of the Pharisees trusted in Him?

```
(who not) אלא אן (people) עמא (however) הגא (this) אלא אן (thowever) אלא אן (the Torah) עמא (do know) ידע (do know) אנון
```

However, this people who do not know the Torah are damned.

```
(of them) להון (one) חד (Nicodemus) ניקדמוס (to them) להון (said) אמר (who,came) דאתא (he is) הוא (at night) בלליא (Yeshua) שוע (to them) לות (to them)
```

Nicodemus said to them; he is one of them who had come to Jesus at night:

```
(condemn) דילן (our) מחיב (Does?) דילן (Torah) נמוסא (Does?) דילן (one shall hear) דילן (unless) אלא אן (a son of man ) לברנשא (he has done) לוקדם (what) נודע (what) מנא (tirst) עבד (from him) מנה (from him) לוקדם (trom him) לוקדם (trom him) אונה (man) לוקדם (trom him) לוקדם (trom him) אונה (trom him
```

"Does our Torah condemn a man unless one shall hear him first and know what he has done?"

They answered and said to him, "Are you also from Galilee? Search and see that a prophet will not arise from Galilee."

The Holy Gospel Preaching of John אונגליון קדישא כרוזותא דדיוחנן

Here begins the Pericope de Adultera.

The Peshitta mss. do not contain this passage- (Jn. 7:53-8:11). It is found in The Palestinian Syriac (5th cent. AD) and in most Greek mss., as well as in most ancient versions of John. The Palestinian Aramaic text follows:

John 7:53 (to his house) לביתה (everyone) כלחד (then) הכיל (went) אזל

Then everyone went to his house.

John 8-1

of Olives ישוע Yeshua שול went אזל but דוית Yeshua ישוע Yeshua ישוע אזל אזל אזל The the temple אתא again בצפרא

But Jesus went to the Mount of Olives, and in the morning came again to the temple.

ארא ארא א יתב א when כד to Him לותה came אתא הוא the people עמא all וכלה וכלה שמא the people אתא הוא the people מלך He was אום teaching מלך

And all the people came to Him, and when He sat, He taught them.

John 8-3

& the Pharisees איתיו the Scribes איתיו but דין they brought איתיו they brought איתיו a woman לאנתתא a woman לאנתתא in the midst במצעתא they stood her וכד

But the scribes and the Pharisees brought a women who had been seized in adultery, and when they stood her in the midst

John 8-4

woman אנחרין this אדת Teacher לה to Him לה they were saying אמרין they were saying לה adultery אתתחדת in the act אתתחדת was seized אתתחדת was seized אתתחדת אוליאית של איאית אוליאית אוליאית אחרים והיא אוליאית אוליאימית אוליאית אוליאימית אוליאימית אוליאימיית אוליא אוליאימית אוליאימיית אוליא אוליאימית אוליא אוליא אוליא

They were saying to Him, "Teacher, this woman was seized openly in the act of adultery"

John 8-

he commanded פקד of Moshe דין but דין in the Torah ובנמוסא we shall stone דלדאיך that such as דלדאיך

"But in the Torah of Moses, he commanded that we shall stone such as these"

Verse 5 has "Nargum", ("we shall stone"). Byzantine has λιθοβολεισθαι ("to be stoned").

Here is the text again in Aramaic characters: פקרלראיך & פקרלראיך. How the words are separated changes the meaning of the text, especially with the confusion of the letter Dalet for a final Nun.

The second example in each pair represents what a Greek translator may have misconstrued from the actual reading shown first.

The Holy Gospel Preaching of John אונגליון קדישא כרוזותא דדיוחנן

John 8-6

"What therefore do You say?" This they said, as they were tempting Him, so that they might have something for which to accuse Him.

Verse 6 has several signal markers indicating the Greek came from Aramaic and that the Aramaic came not from the Greek texts. Ελεγον ("they were saying") –Critical text & TR, ειπον ("they said) – Byzantine & Orthodox, are both good translations of the Aramaic באמרי.

κατηγοριαν κατ αυτου ("an accusation against him") – Byzantine & Orthodox vs. κατηγορειν αυτου ("to accuse him") - W&H, shows two variations on the Aramaic verb – דנקטרגוניהי - "that they should accuse Him".

רחהוא להון ("for them- that it may be") is an Aramaic idiom preceding the above verb, making it awkward for a Greek translator to translate: Normally it means "They have", so, what is the object? Did they have "an accusation" (a noun) or did they have "to accuse him" (a verb)? One Greek said the former and another the latter, both understandable translations. It seems unlikely that it went from Greek to Aramaic here: The Aramaic uses neither an infinitive verb ("to accuse him"), as Westcott & Hort's Greek text does, nor a noun ("an accusation against him"), as The Byzantine Greek text does.

John 8-7.

He stood up אתפשט Him א asking משאלין when כד they persisted אתפשט but ב as כד sin מנכון who? אינא to them אינא אלהון שמה אלהון אלהון שלה without אינא להון שלה a stone אפא upon her נשרא first נשרא first נשרא המה מנכון אלה

But as they persisted asking Him, He stood up and He said to them, "He among you who is without sin, let him first cast a stone upon her."

John 8-8

the ground על on על He wrote ותוב stooping ותוב while כתב הוא while כתב מgain ותוב

And stooping down again, he wrote on the ground.

John 8-9,.

one חד one חד they were בפקין exiting נפקין they heard שמעו when בון these הנון these בא was left שריו the elders קשישא from מן they began שריו when אנתתא the midst אנתתא she was במצעתא when אנתתא אנתתא the woman לחודיה

But when these heard, they were exiting, one by one, beginning from the elders, and the woman who had been in the midst was left alone.

John 8-10

to the woman אתבשט to her ישוע Yeshua ישוע He stood up אתבשט But דין when כד when איכא אתבשט איריהון איריהון איריהון איריהון are they איריהון Where? איכא

But when He stood up, Jesus said to the woman, "Where are they? Has no man condemned you?

John 8-11

The Holy Gospel Preaching of John אונגליון קדישא כרוזותא דדיוחנן

But she said, "Not even one, LORD GOD". And Jesus said, "Even I am not condemning you. Go, and from now on, sin no more."

This text reveals a very powerful testimony from the woman taken in adultery. She addressed Jesus with the Divine Name "MarYah", which is "Yahweh", The most holy Name of The God of the Hebrews, in Aramaic! "MarYah" means "Lord Jehovah". This would indicate that THE Holy Spirit had revealed our Lord's identity to her, and that her soul was saved on the spot, according to the scripture, "No one can say Jesus is "MarYah" (The Lord Jehovah) except by The Holy Spirit."-1 Cor. 12:3. The Greek texts are ambiguous, using the phrase "Kurios Ihsous"- "Lord Jesus". "Kurios" can refer to Deity or to a mere human king or landowner. The Aramaic is unequivocal in its reference to The Deity revealed to Moses and the Prophets of Israel.

```
(Yeshua) מלל (spoke) מלל (but) מלל (but) מלל (again) תוב (again) מלל (but) מלל (but) מלל (again) מלל (of the world) אנא אנא אנא אנא (asid) נוהרה (the Light) בוהרה (shall walk) דבתרי (after Me) אתא (after Me) דבתרי (whoever) מון (the light) אלא (but) נשכח (but) מון (but) אלא (in darkness) אתא (after Me) דבחשוכא (of life) אלא (but) מלל (but) מלל
```

And Jesus spoke again with them and He said: "I AM *The Living God*, The Light of the world. Whoever follows Me shall not walk in darkness but shall find the light of life."

The Greek texts have **Exel ("shall have")** where the Peshitta has TDW1 ("shall find"). Here is a possible explanation:

```
"Shall find"in three scripts- (BHS, Estrangela, DSS): מעבנ, נשכת, נשכת (Shall have"in three scripts- (BHS, Estrangela, DSS): הוה - נהוה - מוחש - יוור מוחש - יוו
```

("Have" does not really exist in Aramaic; להרוך להוף ("Nehweh lah") really means "It shall be to him".)

It appears again that a Greek translator in the first century (reading old Aramaic script) mistook that script, reading "Nishkakh" ("Shall find") as "Nehweh" ("Shall be"), thereby translating it into the Greek equivalent, exel ("shall have"). The Old Aramaic script represented above from the Dead Sea Isaiah Scroll illustrates how easy it would have been to confuse the two words, thereby giving the different Greek reading. The Greek exel ("shall have") would be unlikely to give rise to the Aramaic reading ("shall find") משום. Again, the Aramaic characters of the two Aramaic words look far more similar than do the Estrangela letters, supporting a first century Greek translation of the Aramaic text, since Estrangela replaced square Aramaic characters after A.D. 100.

```
(about) אנת (you) אנת (the Pharisees) אמרין (to him) לה (were saying) לה (were saying) מסהר (are) אנת (yourself) נפשך (yourself) מסהר (true) אנת (is) הות (your testimony) לא (your testimony) לא (your testimony)
```

The Pharisees were saying to Him: "You are testifying about yourself; Your testimony is not true."

```
ענא (even if) אבן (to them) להון (& said) אמר (Yeshua) שנא (answered) אנא (myself) אמר (about) ענא (testifying) מסהר (I) אמר (in אנא (I) מסהר (I) מסהר (in אנא (I) מסהר (I) אנא (in ) מטר (because) מן סהדותי (in ) אהיה (in ) אול (in ) אול (in ) אול (in ) אול (in ) אהיה (in )
```

Jesus answered and said to them, "Even if I testify about Myself, My testimony is true,
Because I know from where I have come and where I am going, but you do not know from where
I have come and where I am going."

```
(I) אנתון (are) אנתון (judging) דינין (carnally) אנתון (you) אנתון (am) אנא (judging) אוא (not) אנא (a man) לאנש (you are judging carnally; I am judging no one.
```

The Holy Gospel Preaching of John אונגליון קדישא כרוזותא דדיוחנן

```
16 (My judgment) אנא (but) דין (but) דיני (judge) אנא (if) ואן (alone) שריר (alone) בלחודי (is) מטל (because) דלא (true) הוית (who has sent Me) אלא (but) אנא (I) ואבי (My Father) אנא (but) אנא (b
```

"But even if I do judge, My judgment is true, because I am not alone, but I and My Father Who has sent Me."

```
(the testimony) דין (it is written) כתיב (also) דין (& in your Torah) ובנמוסכון (is) התרין (men) גברין (true) דרין (true) דתרין
```

And in your Torah it is written, "The testimony of two men is true."

```
(Myself) אנא (I) אנא (Who testify) דסהד (I AM The Living God) אנא אנא (of Me) אנא אנא (who has sent Me) ואברי (& My Father) ואברי (& My Father) ואברי
```

I AM *The Living God*, I Who testify about Myself, and My Father Who has sent Me has testified about Me.

```
(where is?) איכו (they were saying) אמרין (they were saying) איכו (נthey were saying) אבוך (weshua) ישוע (answered) אנגו (your Father) אבוך (me) להון (to them) ולא (to them) להון (My Father) לאבי (hor) אלותון (do you) אלותון (know) ולא (know) הויתון (you had) אלו (known) ידעין (my Father) אלו (also) אך (you would have) ידעין (known) ידעין (my Father) אלו (also) אר
```

They were saying to Him, "Where is your Father?" Jesus answered and said to them, "You know neither Me nor My Father. If You had known Me, you would have known My Father also."

```
(when) כו (in the treasury) בית גזא (He spoke) מלל (words) מלא (these) הלין (seized Him) מלל (man) בית גזא (& no) ולא (in the temple) בהיכלא (He taught) מלך (His hour) שעתה (had come) אתת הות (yet) ערכיל (for) גיר (not) גיר (man) שעתה (אומר) אתת הות (man) שעתה (man) שעתה (man) אתת הות (man) שעתה (man) את (man) שעתה (man) שעתה (man) את (man) אתת הות (man) שעתה (man) שעתה (man) את (man) את (man) שעתה (man) את (man) שעתה (man) את (man) שעתה (man) שעתה (man) את (man) שעתה (man) שעתה (man) את (man) שעתה (man) שעתה (man) שעתה (man) את (man) שעתה (man) ש
```

He spoke these words in the treasury as He taught in the temple, and no man seized Him, for His hour had not yet come.

```
21 אמר (spoke) להון (to them) אנא (Yeshua) אמר (spoke) אמר (spoke) להון (to them) אוא (spoke) אמר (wou will seek Me) ותבעונני (am) אוא (moving on) אוא (moving on) אוא (am) בחטהוכון (wyou shall die) ותמותון (wyou shall die) אוא (to come) אוא (are) אוא (able) אוא (moving on) אוא (moving on) אוא (moving on) אוא (wou) (wou) אוא (wou) (wo
```

Jesus spoke again to them: "I am moving on and you will seek Me and you will die in your sins, and where I am going, you cannot come."

```
(Himself) אמרין (now) כי (will?) למא (The Jews) יהודיא (were saying) אמרין (going) אמרין (were saying) אזל (going) אזל (where) אזל (because he said) אזל (He kill) למל (to come) אנתון (are) אנתון (are) משכחין (unot) אנתון (you) אנתון (were saying) אנא (אנתון אונתון (אונת) אנתון (אונת) אנת) אנתון (אונת) אנתון (אונת) אנתון (אונת) אנת) אנתון (אונת) אנתון (אונת) אנת) אנתון (אונת) אנת) אנתון (אונת) אנת) אנת (אונת) אנת (אונת) אנת) אנת
```

The Jews were saying, "Will He now kill Himself?", because He had said, "Where I am going, you cannot come."

```
(below) להון (from) אנתון (voy) מן (voy) דלתחת (voy) מן (voy) אנתון (voy) מן (voy) מן (voy) מן (voy) מן (voy) אנא (voy) אנתון (voy) מן (voy) מן (voy) הנא (voy) אנתון (voy) מן (voy) מן (voy) הנא (voy) אנא (vo
```

And He said to them, "You are from below and I am from above. You are from this world; I am not from this world."

```
24
אמרת (I said) לכון (to you) דתמותון (I said) אמרת (I said) אלא (you shall believe) גיר (for) גיר (unless) אלא
```

Glenn David Bauscher Page 296 5/3/2010

The Holy Gospel Preaching of John אונגליון קדישא כרוזותא דדיוחנן

(in your sins) בחטהיכון (you shall die) תמותון (that I AM The Living God *) אנא אנא

I said to you that you shall die in your sins, for unless you shall believe that I AM The Living God, you shall die in your sins.

Note that NIN ("Ena Na") here stands by itself: Our Lord said that those who do not believe "Ena Na" shall die in their sins. This is not a reference to faith in the existence of Jesus ("I exist"), which the Pharisees were quite well aware of, but rather a reference to faith in the Deity of Jesus ("I AM The Living God"). The next verse and others show that the people were quite foggy about the meaning of His words, however. I am convinced that large numbers of professing Christians are also foggy about the identity of Jesus Christ. How many of them, if asked, "Who is Jesus Christ?", would respond, "He is the God of Abraham, Isaac and Jacob"? How many would say, "Jesus Christ is The Creator of the universe"? How many would say, "Jesus Christ is The Jehovah God Who spoke to Moses, sent the ten plagues upon Egypt, parted the Red Sea, gave Him the ten commandments, brought Israel to the promised land and sent them the prophets."? This is what The Peshitta NT makes very clear. Thirty two times it refers to Yeshua Meshikha as Maryah (The Lord Jehovah) and 25 times as "Ena Na" ("I AM The Living God"). The doctrine of The Trinity cannot mitigate or dilute the absolute Deity of The Messiah Jesus, The Son of God. He is the second and Central Person of The Trinity. He is the focal point, Manifestation and bearer of the Fulness of The Godhead, bodily. In Corinthians, Paul wrote, "Christ is the Power of God; Christ is the Wisdom of God". Our Lord Himself said, "I am The Way of God The Father; I am The Truth of The True God; I am The Life of The Living God Himself. I cannot live without My Father; My Father cannot live without Me. I AM The Only Life and The Life of all the universe, of Heaven, of earth."

According to The Peshitta, The High Priest of Israel, Caiaphas put Jesus under oath:

And Jesus was silent, and made no reply. And again the chief priest interrogated him, and said: Are you the Messiah, the Son of the Blessed? And Jesus said to him: I am The Living God. And you will see the Son of man sitting on the right hand of power, and he will come on the clouds of heaven. And the high priest tore his tunic, and said: What need of witnesses have we, any more?-Mark 14:61-63.

For that testimony, our Lord was hanged on a cross. He certainly was not going to be ambiguous in His answer to the Supreme Court of Israel. "What need have we of any more witnesses?"

So true; If we don't know Who Jesus claimed to be after hearing this word from His own mouth, we will never know by appealing to witnesses, whether they be apostles or angels from Heaven.

```
(Who?) אנת (you) אנת (they were saying) אמרין (they were saying) אמרין (they were saying) אמר (Yeshua) אמר (said): אמר (are) אמר (with you) דשרית (they begun) אפן (to talk) אפן (to talk) אפן (to talk) אפן (with you) אפן (with you) אפן (to talk) אפן אפן אפן (they begun) אפן (they were saying) אפן (with you) אפן (they were saying) אפן (they were saying) אפן אמרית (they were saying) אפן אמרית (they were saying) אמרין (to them) אמרין (they were saying) אמרין (they were saying) אמרין (to talk) אמרין (to talk) אמרין (they were saying) אמרין (to talk) אמרין (to talk)
```

The Judeans were saying, "Who are You?" Jesus said to them, "Even though I have begun to talk with you,"

```
סגי (concerning you) לי (for Me) לי (there are) אית (many things) עליכון (thes are) אית (many things) עליכון (has sent Me) דשרוני (the Who) אלא (& to judge) ולמדן (those things) אילין (is) הו (true) הו (these) דשמעת (these) מנה (that I have heard) הלין (in the world) הו (in the world) אנא (in the world) בעלמא (speaking) הו (am) ממלל (speaking) אנא (in the world) אנא (in the world) אנא (speaking)
```

There are many things for Me to say and judge concerning you, but He Who has sent Me is true, and those things that I have heard from Him, these things I am speaking in the world.

```
(to them) להון (He spoke) אמר (The Father) אבא (that about) להון (they knew) ולא (& not) אול (they knew) אול (*
```

And they did not know that He spoke to them about The Father.

```
: (Yeshua) ישוע (again) הוב (to them) אמר (spoke) אמר (of Man) אמר (the Son תוב (to them) הוב (when) אמרי (when) התרימונה (when) לברה (that I Am The Living God * אמרי (you shall know) הדין (then) הדין (then) תרעון (from) מן (from) צבות (the pleasure) נפשי (wanything) ומדם (igust as) אבא (I) אלא (but) אלא (igust as) אנא (igust as) אנא (igust as) הכות (igust as) הכות (igust as) אנא (igust as) א
```

^{* &}quot;Ena Na" - אנא אנא - again stands alone, indicating that it means more than simply, "I am". It is a Divine statement revealing the Divine Name and Person to men: The "I AM", i.e., "Jehovah". Jesus definitely claimed to be The God of Israel and of the universe.

The Holy Gospel Preaching of John אונגליון קדישא כרוזותא דדיוחנן

Jesus spoke again to them: "When you have lifted up the Son of Man, then you shall know that **I AM** *The Living God*, and I do nothing for My own pleasure, but just as My Father has taught Me, so I am speaking.

ומן (with Me) איתוהי (with Me) עמי (has sent Me) ולא (tis) ולא (with Me) עמי (has sent Me) בשרקני (has left Me) בלחורי (has left Me) אבי (that is beautiful) באנא (the thing) מדם (the thing) באנא (that is beautiful) אוא (doing) אנא (doing) עבר (at all times) אנא (doing)

And He Who has sent Me is with Me, and My Father has not left Me alone, because I am doing always what is beautiful to Him.

(He was) הלין (speaking) ממלל (these things) הוא (when) כד (in Him) בת (trusted) הימנו (many) בת

When He was speaking these things, many trusted in Him.

(who trusted) הימנו (Judeans) להנון (to those) להנון (Yeshua) ישוע (& said) ישוע (ליהנון (Yeshua) להנון (in My word) במלתי (will continue) במלתי (in Him) במלתי (in Him) במלתי (vou are) שריראית (truly) תלמידי (truly) אנתון (vou are)

And Jesus said to those Judeans who trusted in Him, "If you will dwell in My word, you are truly My disciples.

```
(The Truth) שררא (& you will know) ותרעון (will set you free) נהררכון (Truth) נהררא (& that) והו
```

And you will know the truth, and that truth will set you free.

```
(we are) אמרין (they were saying) לה (they were saying) אמרין (they were saying) לה (they were saying) אמרין (to a man) אמרין (of Abraham) עברותא (bondage) אוני (of Abraham) ומן מתום (מתום (to a man) אמר (say) אמר (they were saying) ומן מתום (they were saying) ומן (of Abraham) ראברהם (to a man) ומן (bondage) ומן (they were saying) ומן (of Abraham) אנת (they were saying) ומן מתום (they were saying) ומן (of Abraham) לא נישור (they were saying) לה (they were saying) לה (they were saying) ומן (of Abraham) לא מתום (they were saying) לה (they were saying) למתום (they were saying) לה (they wer
```

And they were saying to Him, "We are the seed of Abraham, and from antiquity we have not served in bondage to a man; How do You say, "You shall be children of liberty"?

```
אמר (Yeshua) ישוע (to them) אמר (said) אמר (said) אמר (to you) אמין (I speak) אמרנא (Timeless Truth] (Amen) אמין (Amen) אמין (of sin) אמין (a servant) חטיתא (sin) דעבר (commits) דעבר (whoever) דעבר (whoever) אמין אמיתא (sin) אמיתא (sin) דעבר (commits) דעבר (whoever)
```

Jesus said to them: "Timeless truth I speak to you, 'Whoever commits sin is a servant of sin".

```
(forever) לעלם (abides) מקוא (abides) לא (& a servant) (abides) ועבדא (abides) בביתא (forever) מקוא (but) דרא (a son) בביתא (in a house) בביתא
```

And a servant does not always remain in the house, but a son always remains.

```
(will set you free) נחררכון (that The Son) דברא (therefore) אן (it is) הכיל (it is) הכיל (of liberty) הרון (the children) בני (you shall be) שריראית (truly) בני
```

If The Son therefore will set you free, you will truly be the children of liberty.

```
(of Abraham) אנא (you are) אנתון (the seed) דרעה (I) אנא (know) ארע (you are) אלא (but) בעין (but) אלא (but) אלא (My word) דלמלתי (because) מטל (to kill Me) למקטלני (you (you) אנתון (comprehend) פקין (hot) אנתון (you)
```

I know you are the seed of Abraham, but you seek to kill Me because you do not comprehend My word.

```
38 (that I have seen) דחזית (the thing) אנא (I) אנא (speaking) לות (My Father) אבי (with) ממלל (the thing) מדם (vou) אנא (I am) אנא (I am)
```

The Holy Gospel Preaching of John אונגליון קדישא כרוזותא דדיוחנן

```
(your Father) לות (with) אבוכון (that you have seen) דחזיתון (עברין (are doing) אנחון
```

I am speaking the thing I have seen with My Father; you are doing the thing that you have seen with your father

(our father) ענו (to him) לה (& they were saying) ואמרין (they answered) ענו (Yeshua) אברהם (Abraham) אמר (said) אמר (said) הויתון (Abraham) הויתון (the children) אלו (if) בנוהי (the works) הויתון (of Abraham) עבדיו (doing) אלו (you would have been) עבריין (doing) עבריין (fabraham) עבריין (you would have been) אויתון (doing) עבריין (fabraham) אמר (you would have been) אויתון (doing) עבריין (fabraham) אויתון (doing) (doin

They answered and were saying to him, "Abraham is our father". Jesus said to them, "If you were children of Abraham, you would have been doing the works of Abraham".

(seeking) בעין (Behold) אנתון (www. are) השא (www. בעין (Behold) בעין (now) אנתון (now) למקטלני (who the truth) דשרירתא (a man) לגברא (to kill Me) למקטלני (from) מוללת (I have heard) עמכון (which) אידא (with you) מון (I have spoken) מלהא (did) הדא (Abraham) אברהם (God) אלהא (God) הדא (God) אברהם (אלהא (God) אבר

But now, behold, you are seeking to kill me, I, a man who have spoken the truth with you, which I've heard from God, this Abraham did not do.

(the deeds) אנתון (vou are) אנתון (doing) עבדין (but) אנתון (vou) אנתון (to him) לה (they were saying) אנתון (of your father) דאבוכון (were) אנורין (fornication) אית (from) מן (from) מן (God) אית (ours) אית (father) אית (ours) ארהא (one) חד

But you are doing the deeds of your father. They were saying to him, "We were not *born* of fornication, we have one father, God."

(God) אלה (if) אלה (Yeshua) ישוע (to them) אלה (said) אמר (said) אמר (food) אמר (your Father) ישוע (loving) אבוכון (you would have been) הויתון (loving) מחבין (your Father) לי (were) אלה (from) אלה (food) אלה (from) לי (went forth) אויר (from) אנא (loving) נפקת (from) אויר (went forth) מן (from) נפקת (did) אויר (went forth) מן (gleasure) צבות (las sent Me) שדרני (has sent Me) שדרני (but) אלא (but) אלא (but) אלא (went forth) שדרני (has sent Me)

Jesus said done to them, If God were your father, you would have loved Me, for I have proceeded from God and have not come of My own pleasure but He has sent Me.

```
מטל (My word) מלתי (why?) מנא (For) מטל (ot) מלתי (My word) מלתי (do understand) משתודעין (do understand) אנתון (wou) אנתון (wou) מלתי (can) מלתי (can) מלתי (can)
```

And why do not understand My word? Because you cannot hear My word.

(are) ארתיכון (The Devil) אכלקרצא (the father) ארתיכון (you) איתיכון (willing) אנתון (of your father) האבוכון (& the desire) ורגתה (willing) האבוכון (of your father) בריע (& the desire) אנשא (he) הו (to do) הו (you are) אנשא (who from) הו (who from) ברשית (who from) קטל (the beginning) אנשא (who from) הו (is) הו (בשררא (does not) איל (& in the Truth) מטל (stand) העררא (Truth) אים (because) מטל (stand) היל (whenever) המהל (in him) הו (there is not) הו (alie) ארות (he speaks) הו (because) מטל (speaks) הו (the is not) הו (its father) מטל (also) ארות (of falsehood) הו (also) ארות (of falsehood) הו (also) ארות (does not) הו (does not) ארות (does not) ארות (does not) הו (does not) ארות (does not) הו (does not) ארות (does not) הו (does not) הו (does not) ארות (does not) הו (does not) ארות (does not) א

You are from your father The Devil and the desire of your father you are willing to do; from the beginning he has been killing men and does not stand in the truth because there is no truth in him; whenever he speaks a lie, he speaks from what is his, because he is of falsehood and *is* also its father.

```
(speaking) ממלל (Who The Truth) אנא (I) דין (but) דין (I) אנא
```

The Holy Gospel Preaching of John אונגליון קדישא כרוזותא דדיוחנן

```
(Me) לי (vou are) אנתון (are believing) מהימנין (not) אנא (am) אנא
```

But you are not believing in Me, I who am speaking the truth.

```
לנו (among you) מנכון (who is?) מנו (concerning) מנכון (who is?) מכס מכו (concerning) על (convicting) מכס (The Truth) שרוא (aif) ואן (sin) אנא (speak) ממללל (speak) אנא (I) אנחון (why?) למנא (believe) ממללל (do) מהימנין (believe) אנחון (anot) לרי
```

Who among you is convicting me of sin? And if I speak the truth, why do you not believe Me?

```
(the words) אלהא (God) איתוהי (מלא (whoever) מן (whoever) אלהא (God) אלהא (from) אלהא (whoever) מן (this) אנתון (because of) מטל (hears) מטל (of God) הגא (not) אנתון (because) אנתון (wou) אנתון (hearing) מטל (you) אנתון (God) אלהא (from) מן (you are) הויתון (you are) אלהא (from) אלהא (from) אלהא (wou)
```

Whoever is from God hears God's words; therefore you are not hearing, because you are not from God.

The Jews answered and they were saying to Him, "Are we not saying correctly that you are a Samaritan and have a demon in you?"

```
אמר (Yeshua) שוע (to them) להון (said) אמר (not) אמר (in Me) לי (a demon) דיוא (in Me) אית (in Me) אאר (but) אלא (is) אלא (is) איל (dishonor) אנא (dishonor) אנא (li אנא (in Me) אנא (in
```

Jesus said to them, "A demon is not in Me,but I honor my Father and you dishonor Me".

```
(am) אגא (seeking) אנא (but) דין (I) אגא ((but) אנא ((but) אנא ((but) אנא ((but) אוב ((but) אוב ((but) אוב ((but) אית ((but) ((b
```

But I am not seeking My glory; There is One Who seeks and judges.

```
(I) ana (speak) rma [Timeless Truth] (Amen) Nyma (Amen) Nyma (keeps) כלון (My word) רמלתי (that whoever) דמן (to you) לעלם (in eternity) מותא (shall see) בחוא (death) לא
```

Timeless truth I speak to you: "Whoever keeps my word shall never see death."

Note: לעלם "L'alam" can be translated "to Eternity", "in Eternity", "to the Age" or "Forever".

```
אמרין (they were saying) יהודיא (to Him) אמרין (they were saying) אמרין (to Him) לה (they were saying) אמרין (is) אברהם (in you) ידען (we know) דריוא (we know) אמר (saying) מית (Abraham) מית (Abraham) מית (Abraham) דמרתי (we know) דמר (we know) מותא (tig dead) אנת (are) דמן (we know) דמרתי (saying) מותא (death) אנת (for eternity) דערם (shall taste) מומעם (shall taste)
```

The Jews were saying to him, "Now we know that a demon is in you; Abraham is dead and the prophets, and you are saying, "Whoever keeps my words shall not taste death for eternity?

```
(than) אנת (you) אנת (you) אנת (you) אנת (are?) אנת (who died) אברהם (Abraham) אברהם (our Father) אבון (who have died) דמיתו (the prophets) גביא (who have died) אנת (yourself) עבר (who are?) מנו (who are?) עבר
```

The Holy Gospel Preaching of John אונגליון קדישא כרוזותא דדיוחנן

Are you greater than our father Abraham who died and the prophets who have died? Who are you making yourself?

```
אמר (if) אנא (Yeshua) שוע (to them) להון (said) אמר (not) אמר (My glory) שובחי (Myself) אנא (glorify) משבח (משבח (to them) אינא (ו) נפשי (Myself) שובחי (מדם (who glorifies) איתוהי (it is) אבי (anything) המשבח (He is) הו (our God) הו (you) אנתון (you) אנתון (you) אנתון (אור) אור (He is) אור (He is) אור (אור) אנתון (אור) אור) אנתון (אור) אנתון (אור) אנתון (אור) אנתון (אור) אור) אוני (אור) אור) אוני
```

Jesus said to them, "If I glorify Myself,My glory is nothing; it is My Father Who glorifies Me, He of Whom you say, "He is our God."

```
15 (know) דין (but) דין (l) אנא (you know Him) ולא (4 not) אנא (but) אנא (4 וויע (4 lod said) אנא (5 וויע (4 ilod said) אנא (6 וויע (4 ilod said) אנא (6 וויע (4 ilod said) דיע (4 ilod אנא (1 וויע (4 ilod said) דיע (4 ilod אנא (1 וויע (4 ilod said) ומלתה (4 ilod said) אנא (1 וויע (4 ilod said) ומלתה (4 ilod said) אנא (1 וויע (4 ilod said) וויע (4 ilod said) וויע (4 ilod said) וויע (4 ilod said) אנא (1 ilod sa
```

And you do not know Him, but I know Him, and if I had said that I did not know Him, I Myself would have been a liar like you, but I do know him and I keep his word.

```
אברהם (desire) אבוכון (vour Father) אבוכון (Abraham) אברהם (& rejoiced) יומי (My day) יומי (to see) הוא (did) הוא (did) אוחדי
```

Abraham your father desired to see my day, and he saw and rejoiced.

```
(The Jews) אמרין (to Him) לה (they were saying) אמרין (years) לה (years) ערכיל (a son) בו (yet) המשין (You have seen?) הוית (& Abraham) ולאברהם (You are) הוית (not) לא
```

The Jews were saying to him, "You are not yet fifty years old, and you have seen Abraham?

```
[Timeless Truth] (Amen) אמר (Amen) שמר (Yeshua) שוע (to them) אמר (said) אמר (Abraham) אמר (would be) אמר (to you) אברהם (to you) אמר (speak) אמר (AM) אמר (AM) אותי (I) אינא (אותי (AM) אותי (I) אינא (I) אינא
```

Jesus said to them: "Timeless truth I speak to you: Before Abraham was, I AM The Living God."
(AM) איר" (I) איר" (I) איר" (I) איר" (I') איר" (I')

```
(to stone Him) דנרגמוניהי (stones) אבא (& they lifted up) ושקלו (from) ונשק (went out) (hid Himself) אתטשי (Yeshua) ונשק (went out) אתטשי (their midst) בינתהון (the temple) היכלא (the temple) ועבר (the temple) בינתהון (the temple) ואול
```

And they picked up stones to stone him, and Jesus hid himself and went out from the temple and passed through their midst and moved on.

```
<u>Chapter 9</u>
1
(blind) איבר (a man) גברא (He saw) אוֹח (He passed) איבר (& as) ברד (his mother's) אמה (womb) ברס (from) דמן (And as he passed, he saw a man blind from his mother's womb.
```

(& they were saying) ואמרין (his disciples) ושאלוהי (& asked Him) ושאלוהי (had sinned) (who is it?) מנו (our Master) רבן (that as) הנא (ori אבהוהי (this one) או (this one) הנא (de would be born) נחילד (blind) אמ

The Holy Gospel Preaching of John אונגליון קדישא כרוזותא דדיוחנן

And his disciples asked him and they were saying, "Our master, who is it that has sinned, this one or his parents, that he would be born blind?"

```
(he) אמר (Yeshua) ישוע (to them) לא (said) אמר (but) אמר (his parents) אבהוהי (had sinned) אלא (his parents) הוהא (thad sinned) אבהוהי (the works) בה (that may appear) בה (that may appear) בה (that may appear) בה (that may appear)
```

Jesus said to them, "He had not sinned nor his parents, but that the works of God may appear in him".

```
(of Him Who) לא (the works) עבדא (to do) למעבד (it is becoming) לי (for me) לי (comes) אינומא (it is) הו (day) אינומא (while) ער (has sent Me) לליא (do work) דאנש (can) משכח (not) לא (in which a man) דאנש (the night) לליא
```

It is becoming that I do the works of Him who has sent me while it is day; the night is coming in which a man cannot work.

```
5
(I am) אנא (in the world) דבעלמא (as long as) כמא
(of the world) דבעלמא (I am) אנא (The Light) נוהרה
```

As long as I am in the world, I am the light of the world.

```
(He spat) רק (these things) הלין (He had said) אמר (& when) וכד (from) אמר (the ground) אונא (clay) מינא (on) ארעא (on) ארעא (on) וגבל (the ground) ארעא (blind) אינא (who is) דהו (the eyes of him) עינוהי (on) עינוהי (who is) ממיא (the eyes of him) רוקה (blind) אינא (who is) ממיא (who is) אינא (on) ממיא (on) אינוהי (on) ממיא (blind) אינא (blind)
```

And when he had said these things he spat on the ground and formed clay from his spittle and he smeared it on the eyes of him who was blind.

And he said to him, "Go wash in the baptismal pool of Shilokha", and he went on, he washed, and as he was coming, he saw.

```
(him) אוֹה (who saw) דהוא (thin) הוא (but) אילין (but) הוא (his neighbors) שבבוהי (him) אוֹן (thin) אוֹן (who) קדים (before) הוא (to them) הוא (was it) אמרין (they) הוו (were saying) הוא (who sat) הוו (himself) הוא (who sat) הוו (himself) הוא (who sat) הוו (himself) הוא (who sat) הוא (himself) הוא (who sat) הוא (who sat)
```

But his neighbors and those who had seen him begging before were saying: "Was this not he who sat and begged?

```
(& some) אית (that it is he) הוו (were) הוו (saying) אית (some) אית (but) אלא (no) אל (were) הוו (saying) אלא (but) אלא (him) הוו (like) אנא (someone) מרמא (am he) אנא (that I) אנא (was) הוא (saying) אנא (saying) אנא (saying) אנא (was) הוא (saying) אנא (אפרי אנא (אור) אנא
```

Some were saying, "This is he", and some were saying, "No, but he is someone like him", but he said, "I am he".

```
(your eyes) עיניך (were opened) איכנא (how?) איכנא (to him) לה (they were saying) אמרין
```

They were saying to him, "How were your eyes opened?"

```
ענא (to them) אלהר (& said) אלהר (he answered) ענא (he answered) אלהרן (& said) אלהר (he answered) ענא (a nointed) שונע (Yeshua) שרע (of the name) אשיג (wash) שינ (go) אשיג (to me) אלי (my eyes) אשיג (my eyes) לי (me) על (of Shilokha) אשיג (in the water) במיא (to me) אשיג (& I went) אשיג (to me) אשיג (& I went) אשיג (& I went) אשיג (& I went) אשיג (
```

The Holy Gospel Preaching of John אונגליון קדישא כרוזותא דדיוחנן

He answered and said to them, "A man by the name 'Jesus' made clay and anointed me on my eyes and said to me, 'Go wash in the water of Shilokha', and I went, I washed and I saw".

```
(where is He?) איכו (to him) איכו (they were saying) אמרין ((they were saying) אמרין ((they were saying) אמר ((to them) לא (he said) אמר
```

They were saying to him, "Where is he?"; He said to them, "I do not know".

```
(who from) להו (that one) להו (& they brought him) (the Pharisees) קרים (to (was) הוא (blind) סמיא (before) קרים (before) סמיא
```

And they brought him, who before had been blind, to the Pharisees.

```
14
(when) כד (the Sabbath) שבתא (but) דין (it was) - איתיה הות - איתיה (his eyes) שבתו (for him) לה (& opened) עבד (clay) שינא (clay) שינא (made) עבד
```

But it was the Sabbath when Jesus made clay and opened his eyes for him

```
(the Pharisees) פרישא (asked him) ותוב (dagain) מאלוהי (dagain) איכנא (לשטא (to you) און (appeared) אחזי (How?) איכנא (to you) אחזי (appeared) מבן (to them) איכנ (my eyes) אמר (to me) להון (to me) טינא (dagain) אמר (to them) אמר (to me) אמר (to me) ואתחזי (dagain) אמר (to me) אמר (to me) אמר (to me) אמר (to me) ואתחזי (dagain) אמר (to me) אמר (to me)
```

And the Pharisees asked him again, "How did sight come to you?" He said to them, "He put clay on my eyes and I washed and sight came to me".

```
16
(from) מן (men) אנשא (were) הוו (& saying) ואמרין (אמרין (were) אנשא (were) הוו (& saying) ואמרין (from) ברישא (the Pharisees) הנא (this) הנא (the Pharisees) ארושא (because the Sabbath) רשבתא (He) הו (God) ארוה (saying) רא (but) דשבתא (theres) אחרנא (keeps) אחרנא (saying) הוו (to eam) איכנא (How?) משכח (to be doing) למעבר (signs) אוותא (these) הלין (being a sinner) חטיא (eamong them) בינתהון (there was) אית הות (& division) ופלותא (eamong them)
```

And the man of the Pharisees were saying, "This man is not from God because he does not keep the Sabbath"; but others were saying, "How is it possible for a man who is a sinner to do these miracles?" And there was a division among them.

```
(the one who was blind) מוֹץ (to him) להוֹ (again) תוֹב (they were speaking) אמרין (about him) אנת (you) אנת (what?) אנת (you) מנא (you) אמר (what?) אנת (you) אנת (to them) להון (he said) אמר (your eyes) עיניך (for you) להון (who opened) הבתח (He is) אנא (a Prophet) אנא (saying) אנא (saying) אנא (אנא (to them) אנא (to them) הוו (a Prophet) אנא (to them) אנא (to t
```

Again they were saying to him who had been blind, "What do you say about Him who opened your eyes for you?" He said to them, "I say He is a prophet".

```
18 (concerning Him) אלוהי (were) הימנו (believing) הימנו (but) דין (not) לא (he had been) הוא (that blind) דסמיא (The Judeans) יהודיא (they called) דקרו (who was seeing) עדמא (who was seeing) דהוא (of him) דהו
```

But the Judeans did not believe concerning him that he had been blind and was seeing, until they called the parents of the man who was seeing.

```
19 (this is) אנון (them) אנון (& they asked) ושאלו (& they asked) אנון (the saying) אנון (whom אנון (the same) הו (the same) דאנתון (the had been born) אנתון (blind) אתילו (that whereas) אנתון (were) דכר (does he see) השא (how?) השא (thow?) השא
```

And they asked them: "If this is your son, the same whom you were saying that whereas he was born blind,how does he now see?"

Glenn David Bauscher Page 303 5/3/2010

The Holy Gospel Preaching of John אונגליון קדישא כרוזותא דדיוחנן

```
20 (& said) אבהוהי (his parents) ענו (but) דין (answered) ענו (our son) דהנו (that this is) דהנו (we know) ידעינן (he was born) אתילד (blind) (& that being) ודכר
```

But his parents answered and said, "We know that this is our son and that he was born blind."

```
(he sees) איכנא (now) השא (but) דין (how?) איכנא (how?) איכנא (the who opened) און (who is?) מנו (or) און (or) מנו (this eyes) און (for him) און (has come) און (also) און (we know) ידעינן (him) און (to his age) און (for him) לה (him) הו (ask) הו (for) חלך (for) נפשה (himself) נמלד (shall speak) און (ask) איכנאל (complete the model) איכנאלון (ask) שאלו (ask) הו (ask) הו (ask) איכנאלון איכנאלון (ask)
```

"But how he sees now or who he is that opened his eyes for him we do not know. He has come of age,ask him,for he shall speak for himself."

```
(his parents) אמרו (said) אמרו (these things) הלין (The Judeans) אמרו (afraid) מן (of) יהודיא (because) מטל (because) דחלין (that if) הוו (the Judeans) הוו (for) הוו (decided) הוו (decided) הוו (that The Messiah) דמשיחא (that The Messiah) באנש (the synagogue) בה (from) מן (from) כנושתא (the synagogue) הוו (they would cast him out) כנושתא (the synagogue)
```

His parents said these things because they were afraid of the Judeans, for the Judeans had decided that if a man would confess Him to be The Messiah, they would cast him out of the synagogue.

```
(he has come) דעל (his parents) אמרו (said) אמרו (this) הנא (because of) מטל (ask) הנא (this) אמרו (for age) לה לשנוהי (because of)
```

And therefore his parents said, "He has come of age, ask him".

```
(a second) דתרתין (the man) לגברא (& they called) וקראוהי (he who had been) זבנין (להוד להוד הוא (time) להו דאיתוהי הוא (glorify) להו (אמרין (to him) לה (they were saying) לה (blind) שבה (know) מיא (for) וניר (for) חנן (we) חנן (a sinner) הו (that this) הו (that this) הו (אברא (that this) הו (אוברא (that this) הו (אוברא (that this) אברא (that this)
```

And they called the man a second time who had been blind and they were saying to him, "Glorify God, for we know that this man is a sinner".

```
(if) או (to them) להון (& said) או (he) ואמר (answered) ענא (one thing) או (I) אנא (know) איך (not) או (he is) הוו (a sinner) אינא (asinner) אין (asinner) אין (asinner) אין (asinner) אין (asinner) אין (but) דין (but) אין דע (אוא אין (Behold) אין (Behold) הויא (see) אין (Behold) אין (מאוי) אין אין אין אין (מאוי) אין אין אין (מאוי) אין (מאוי) אין אין (מאוי) אין
```

He answered and said to them, "If he is a sinner, I do not know, but one thing I do know: I was blind and behold, now I see".

```
(what?) מנא (again) אמרין (they were saying) לה (they were saying) מנא (your eyes) אמרין (did he open) חוב (How?) איכנא (to you) לך (did he do ) פתח (How?) איכנא (to you) לה (did he do ) איכנא (to you) לה (to you) איכנא (to you?" אמר (wou) אמר (to them) אמר (he said) אמר (wou) אמר (do want) אמר (again) חוב (why?) אמרון (you) אנתון (do want) אנתון (wou) מנא (disciples) אנתון (you) אנתון (also) אנתון (interrogative) אנבין (to listen) אנתון (also) למשמע (disciples) אנתון (to become) אמרון (are?) אנתון (willing?) צבין (willing?)
```

The Holy Gospel Preaching of John אונגליון קדישא כרוזותא דדיוחנן

He said to them, "I told you and you were not listening. Why do you want to listen again? Do you also want to become his disciples?"

28

```
(& they were saying) ואמרין (were insulting him) הנון (but) דין (they) דין (they) אנת (of Him) אנת (a disciple) תלמידה (are) אנת (you) אנת (to him) דה (of Moses) הנן (are) הנן (disciples) תלמידא (we) הנן (we)
```

But they were insulting him and were saying to him, "You are His disciple; we are the disciples of Moses."

```
(God) אלהא (Moses) מושא (that with) אלהא (& we know) וידעינן (מול (spoke) להנא (not) דין (This one) להנא (spoke) מלל (He is) הו (where) אימכא (from) מן (we know) הו (שועון ידעינן (we know) מון (אומר) אימכא (אומר)
```

"And we know that God spoke with Moses, but we do not know from where this man is."

```
ענא (answered) אנה (that) גברא (man) ואמר (that) ענא (therefore) גברא (it is) הרא (in this) אנתון (to them) להון (are) בהרא (to be marvelled) אנתון (are) למתרמרו (to be marvelled) האנתון (that you) האנתון (the opened) אימכא (from) אימכא (the is) הו (where) אימכא (from) אימכא (the is) הו
```

That man answered and said, "This is therefore to be marveled at, that you are not aware from where he is and he opened my eyes."

```
(to the voice) דאלהא (but) בקלא (we) דעין (we) ידעין (אוט) הגן (we) אלא (know) ידעין (שטא (of a sinner) אלא (but) דהטיא (of Him) אלא (stands in awe) דההל (to whomever) למן (hears) צבינה (His will) להו (him) הו (we) שמע (& does) ועבד (& does)
```

"But we know that God does not listen to the voice of a sinner but listens to whomever stands in awe of Him and does his will."

```
(that opened) דפתח (it has been heard) אשתמעת (not) אל (eternity) עלם (from) מן (who was born) אנש (of one blind) דסמיא (the eyes) אנש (a man) אנש (a man) אנש
```

"From eternity it has not been heard that a man has opened the eyes of one who was born blind."

```
(This One) אלו (were) אלהא (God) אלהא (from) מן (not) אלו (if) אלו (to do) אלו (this) אלו (he would not have been) אוז (able) משכח (not) אלו "If this one were not from God, he would not have been able to do this."

34

(you) אנת (to him) אנת (they were saying) אנת (they answered) אנת (wou?) אנו (you were born) אתילדת (in sins) אנת (wholly) בחטהא (cotside) אנת (wholly) אנת (teaching) אנת (cotside) אנת (they asswered) אנת (are) אנת (teaching) אנת (cotside) אנת (wholly) אנת (they asswered) אנת (wholly) אנת (they asswered) אנת (cotside) אנת (wholly) אנת (they asswered) אנת (wholly) אנת (they asswered) אנת (wholly) אנו (wholly) אנו (wholly) אנת (wholly) אנו (wholl
```

They answered and were saying to him, "You were born entirely in sins, and are you teaching us?" And they cast him outside.

```
(outside) לבר (that they cast him) אפקוהי (Yeshua) ישוע (k heard) ושמע (do?) אנת (to him) לה (& said) ואמר (א (te found him) אנת (of God) מהימן (trust) אנת (you) בברה (tin The Son ) בברה (that they cast him) לבר
```

And Jesus heard that they had cast him outside, and he found him and said to him, "Do you trust in the Son of God?

```
ענא (who was healed) דאתאסי (he) הו (answered) ענא (in Him) במנו (who was healed) דאתאסי (my Lord) הו (who is He?) מנו (who is He?) מנו (who had been healed answered and said, "Who is He, my lord, that I may trust in Him?" 37

(you have seen Him) אמר (said) הו (with you) עמך (Who is speaking) דממלל (with you) עמך (who is speaking) והו (with you) והו (with you) אמר (who is speaking)
```

Jesus said to him, "You have seen Him, and He Who is speaking with you is He."

אונגליון קדישא כרוזותא דדיוחנן The Holy Gospel Preaching of John

```
38
(my\ Lord) אנא (believe) מהימן (said) אמר (but), הו (he) הו (הו (but), מהימן
       (Him) לה (he worshipped) סגד (& falling down) לונפל
```

But he said, "I believe, my lord, and falling down, he worshipped him.

```
39
(of world) דעלמא (for the judgment) לדינה (Yeshua) אישוע (& said) ואמר
   (who do not) אתית (I have come) האילין (that those) דלא (this) הנא (who see) היין (who see) ואילין (those) ואילין (see) והיין (see) ואילין
                                     (may be blind) נסמון
```

And Jesus said, "For the judgment of this world I have come, that those who do not see may see and that those who see may be blind."

```
(The Pharisees) מן (of) פרישא (& heard) ושמעו (were) אילין (who with him) דעמה (those) אילין (to him) הלין (& they said) ואמרו (these things) הלין
(we) אד (blind) ארס (are?) און (also) און (interrogative) ארס (מיא
```

And those of the Pharisees who had been with him heard these things and they said to Him, "Are we also blind?"

```
(said) אלו (if) אלו (Yeshua) ישוע (to them) אלו (said) אמר
       (to you) לית (not) הות (there had been) לכון (you were) הויתון
(we see) אנתון (vou) השא (say) דין (but) אמרין (now) אנתון (sin) השיתא (is) השיתא (standing) המיתכון (your sin) הטיתכון (this) הנא (because of)
```

The Jesus said to them, "If you were blind, you would not have had sin, but now you say, 'We see'; because of this, your sin stands."

```
Chapter 10
```

Timeless truth I speak with you: "Whoever enters not by the gate to the sheepfold, but comes up from another place, is a thief and a robber.

```
(the gate) און (from) מן (who enters) הו (but) דין (he) הו (of the flock) הו (is) הו (The Shepherd) רעיא
```

He who enters by the gate is the shepherd of the flock.

```
(opens) בתח (of the gate) תרעא (the keeper) נטר (& to this one) ול,הנא
(His voice) קלה (hears) שמעא (& the flock) וענא (the gate) לה תרעא
  (by their names) בְשַמהֹיהוֹן (He calls) קרא (& his sheep) וערבוהי
                 (them) להון (& leads out) ומפל
```

To this one the gate keeper opens the gate and the flock hears his voice; he calls his sheep by their names and leads them out.

```
(before it) קרמיה (His flock) ענה (He has brought forth) אזלין (& when) אזלין (go) אזלין (His own) אזלין (& His sheep) אזלין (He goes) בתרה (His voice) מטל (after Him) דירעין (because) מטל
```

And when he has brought forth his flock, he goes before it and his own sheep go after him, because they know his voice. 5

The Holy Gospel Preaching of John אונגליון קדישא כרוזותא דדיוחנן

בתר (not) לא (but) דין (a stranger) בתר (after) בתר (from him) גוב (flee) אלא (the flock) ענא (goes) אלא (the flock) ענא (of a stranger) דנוכריא (the voice) ידעא (it knows) ידעא (for not) אין (the flock goes not after a stranger, but flees from him, for it does not know a stranger's voice.

```
(to them) להון (spoke) אמר (allegory) להון (this) פלאתא (this) להון (what) בון (this) לא (not) לא (but) דין (they) הנון (Yeshua) מלל (with them) עמהון (He spoke) מלל
```

Jesus spoke this allegory to them, but they knew not what He was speaking with them.

But again Jesus said to them, "Timeless truth I speak to you; I am The Living God, The Gate of the flock."

```
(who came) אילין (those) וכלהון (& all) וכלהון (but) אילין (were) ונבא (thieves) אנג (the flock) אנון (them) אנון (heard) שמעת (not) לא
```

"And all who have come were thieves and robbers, but the flock did not hear them.

```
(if) אן (& by Me) בי (The Gate) אנא אנא (I am The Living God) אנא אנא (& shall enter) נעול (he shall live) נחא (will enter) נעול (a man) אנש (shall find) (בפוק (the pasture) (ונפוק (a shall go out) (the pasture) ונפוק (א shall go out) ורעיא
```

I am The Living God, The Gate; if anyone will enter by Me, he shall live and shall go in and out and shall find the pasture.

```
(that he may steal) גנבא (but) אלא (comes) אתא (not) אלא (a thief) גנבא (have come) אנא (lot) אנא (a thief) אנית (have come) ודנובד (that he may destroy) ודנובד (to them) להון (shall be) והוין (that life) והוין (to them) ומדם (may be) דיתיר (abundant thing) דיתיר (w whatever) בווא (to them) להון (abundant thing)
```

But a thief comes not except to steal, kill and destroy; I have come that they may have life, and whatever abundance they may have.

```
(The Shepherd) רעיא (I AM The Living God) אנא אנא מבא (Good) רעיא (The Shepherd) מבא (Good) רעיא (The Shepherd) עברא (Good) עבה (His flock) ענה (His flock) ענה (His life) ענה (His flock) ראשו (His flock) שנה (His life) אונה (His flock) רבשה (His flock) אונא אונא אונא (His flock) רבשה (His flock) אונא אונא (His flock) רבשה (His flock) וויא אונא (His flock) וויא אונ
```

I AM *The Living God*, The Good Shepherd. The Good Shepherd lays down His life for His flock.

```
(is) אגירא (but) דין (but) דין (a hired man) אגירא אגירא (that not) דין (but) דין (a hired man) אגירא (the sheep) דילה (his own) דילה (and not) ולו (a shepherd) אנון (is coming) דארא (a wolf) דארא (whenever) מא (whenever) שבק (the flock) ענא (leaves) שבק (deaves) ענא (leaves)
```

But a hired man who is not a shepherd, whenever he may see a wolf coming, leaves the flock and flees.

```
(because) מטל (flees) דין (but) דין (a hired man) אגירא (cares) דין (but) ערק (a hired man) אגירא (cares) הו (a hired man) ולא (be is) הו (a hired man) דאנירא (a wolf) על (comes) או (the flock) על (about) על (the flock) ומברר (a wolf) לה (be scatters) ומברר (snatches) המב
```

But a hired man flees because he is a hired man, and cares not about the flock, and a wolf comes snatching at and scattering the flock.

14

The Holy Gospel Preaching of John אונגליון קדישא כרוזותא דדיוחנן

```
(know) וידע (The Good) אנא אנא (The Shepherd) אנא אנא (I AM The Living God) אנא אנא (mine) אנא (By) אנא (\alpha am known) ומתידע (\alpha (\alpha mine) אנא (\alpha (\alpha mine) אנא (\alpha (\alpha mine) אנא (\alpha (\alpha mine) ומתידע (\alpha mine) אנא (\alpha (\alpha mine) אנא (\alpha (\alpha mine) וידע (\alpha (\alpha mine) אנא (\alpha (\alpha mine) וידע (\alpha mine) אנא (\alpha mine) וידע (\alpha mine) וידע (\alpha mine) אנא (\alpha mine) וידע (\alpha mine) וידע (\alpha mine) אנא (\alpha mine) וידע (\alpha mine) וידע (\alpha mine) אנא (\alpha mine) וידע (\alpha mine) וידע (\alpha mine) וידע (\alpha mine) אנא (\alpha mine) וידע (\alpha
```

I AM The Living God, The Good Shepherd. I know Mine and am known by Mine.

```
איכנא (My Father) איכנא (Me) לי (knows) דידע (just as) איכנא (am) אוא (knowing) אידע (& I) אוא (& My Soul) אנא (My Father) לאבי (the flock) אנא (for the sake of) אנא (lay down) מנא (lay down) מנא
```

Just as My Father knows Me and I know My Father, and My life I lay down for the flock's sake.

But I have other sheep which were from this fold; I must also bring them. They also will hear My voice, and the entire fold shall be one and One Shepherd.

```
17 (because I) אנא (Me) לי (delights in) הנא (this) אבי (this) לי (because of) מטל (I shall take it) הנא (that again) דתוב (My Life) אנא (laying down) מאם
```

Because of this My Father delights in Me, because I am laying down My life that I shall take it again.

```
(takes) שקל (it) אנש (not) אלא (not) אלא (laying down) שקל (it) מני (from me) אלא (it) מני (it) מני (it) מני (from me) אלא (from me) אלא (it) מני (it) ana (am authorized) jyls (My will), ynybu (of) Nm (it) hl (am) ana (that again) דיר (was am authorized) ושלים (to lay it down) דיר (for) אסביה (commandment) דיר (this) דהנא (it) בוקדנא (My Father) אבי (from) אבי (I shall take it) מן (my Father) אבי (from) אבי (I have received)
```

No man takes it from me; I am laying it down of My own will, for I am authorized to lay it down, And am authorized to take it again; this commandment I have received from My Father.

```
(among) ביני (division) בלנותא (again) ביני (& there was) והות (these) מטל (because of) מטל (The Judeans) מטל (דוריא (words)
```

And again there was a division among the Judeans because of these words.

```
(many) סגיאא (were) אוו (ware) אוו (אמרין (saying) אית (that a demon) דריוא (among them) אית (is) לה (in Him) מנא (is) לה (Him) מנא (wou) שמעין (are listening) אנתון (why?) לה
```

And many among them were saying, "There is a demon in Him and He is raving mad, why are you listening to Him?

```
(were) אחרנא (but) דין (the others) אחרנא (are) הלין (mot) אמרין (words) הלין (these) הלין (are) מלא (words) לא (of one possessed) הינא (open) שינא (of the blind) דינא (the eyes) שינא (can?) שינא (can?) שינא (the eyes)
```

But the others were saying, "These are not the words of one who is possessed. Can a demon open the eyes of the blind?"

```
(of dedication) דחורתא (the feast day) עארא (but) הוא (it was) הוא (it was) אורשלם (it was) הוא (winter) וסתוא (in Jerusalem) באורשלם
```

The Holy Gospel Preaching of John אונגליון קדישא כרוזותא דדיוחנן

```
But it was the feast day of the dedication in Jerusalem, and it was winter.
```

```
(Yeshua) ישוע (was) ומהלך (& walking) ומהלך (of Solomon) באיכלא (in the porch) באסטוא (in the temple) בהיכלא
```

And Jesus was walking in the temple in the porch of Solomon.

```
(& they were saying) ואמרין (The Jews) יהודיא (& surrounded Him) וחדרוהי (are taking) עדמא לאמתי (How long?) עדמא לאמתי (to Him) אנת (you) אנת (you) אנת (you) (gemly) אנת (openly) משיחא (The Messiah) אמר (are) משיחא (are judeans surrounded Him and were saying, "How long will you take our minds?

If You are The Messiah, tell us plainly."
```

ענא (to them) אמר (& said) אמר (Yeshua) ענא (answered) אמר (believing) אמר (& not) להון (you) למרת (I told) אמרת (am) אנתון (doing) לכנון (& the works) אנתון (you are) ועברא (you are) בשמה (of Me) דאני (thet I) הנון (thet (of My Father) עלי (in the Name) בשמה (in the Name) הנון (אור)

Jesus answered and said to them, "I have told you, and you do not believe, and the works that I do in the Name of My Father, they testify of Me."

```
(are) אנתון (believing) מהימנין (not) אלא (you) אנתון (but) אלא (but) אלא (gou are) מטל (because) דלא (that not) דלא (because) מטל (I said) איכנא (My sheep) מן (of) ערבי (My sheep) איכנא
```

But you do not believe, because you are not of My sheep, just as I said to you.

```
ערבא (hear) אנא (My voice) דילי (My) קלי (sheep) ערבא (them) דילי (am) אנא (knowing) ידע (after me) אתין (come) אתין (& they) והנון (
```

My sheep hear My voice and I know them and they follow Me.

```
(eternal) דלעלם (life) איה (to them) אנא (am) אנא (giving) דלעלם (& I) אנא (aman) אנש (& not) ולא (forever) לעלם (they shall perish) ולא (& not) אנש (My hand) און (them) און (them) און (shall snatch) נחטופ
```

And I am giving them eternal life, and they shall never perish, and no one shall snatch them from My hand.

```
29 (than) ג'ר (to Me) לי (Who gives) דיהב (for) ג'ר (* My Father) אבי (בל (lal) רב (greater) הו (is) ולא (a thing from) משכח (is able) משכח (a man) אידה (to snatch) דאבי (of My Father) דאבי (the hand) אידה (the hand) דאבי (the hand) דאבי (the hand) דאבי (the hand) דאבי (the hand)
```

My Father Who gave them to Me is greater than all, and no one is able to snatch anything from My Father's hand.

```
(we are) חנן (one) אנא (I) אנא (I) אנא (I) אנא (I) אנא (I) ואבי (I) אנא (I) ואבי (I
```

And the Judeans picked up stones again to stone Him.

The Holy Gospel Preaching of John אונגליון קדישא כרוזותא דדיוחנן

And Jesus said to them, "many excellent works from the presence of My Father I have shown you. For which of those works are you stoning Me?"

```
(not) אמרין (to Him) לה (were saying) לה (to Him) אמרין (were saying) אמרין (were saying) לה (to Him) אמרין (works) מטל (to Him) מטל (to Him) שפירא (to Him) מטל (to Him) מטל (to Him) מטל (to Him) אנמין (to Him) אלה (You) אלא (You) אלא (You) אלא (You) אונמין (to Him) אינמין (to Him) אונמין (to Him) (to Him) אונמין (to Him) (to
```

The Judeans were saying to Him, "It is not for excellent works that we are stoning You, but because You blaspheme, and as You are a man, You make Yourself God."

Jesus said to them, "Is it not written in your law, 'I have said, "You are gods""?"

If He called those men gods because the Word of God was with them and the scripture cannot be destroyed

```
36 (whom The Father) אורה (the One) לאינא (the One) ארתון (whom The Father) אנתון (the One) אנתון (saying) לעלמא (into the world) אנתון (saying) אנתון (into the world) אנתון (are?) דמגרפ (because) אנת (You) על (blaspheme) אנתון (of God) אנתון (I am) אנא (The Son ) דברה (to you) לכון (to you)
```

Are you saying to The One Whom The Father sanctified and sent into the world, "You blaspheme", because I said to you, "I AM The Son of God"?

```
(the works) אלא (do) אבא (if not) אלא (if not) אלא (you should believe Me) תהימנונני (of My Father) דאבי (אבי
```

If I do not the works of My Father, you should not believe Me.

```
(not) אנא (Me) לי (even if) אנא (I) אנא (do) לי (but) אן (if) אן (deeds) אינ (those) מהימנין (believing) אנתון (believe) אנתון (that you may know) דתרעון (believe) הימנו (that My Father) דאבי (& that you may believe) ותהימנון (in My Father) באבי (is in Me) באבי בי (בי (is in Me)
```

But if I do, even though you do not believe Me, believe those deeds, so that you may know and that you may believe that My Father is in Me and I in My Father.

```
(to seize Him) הוו (again) תוב (they), הוו (asought) ובעו (their hands) אידיהון (their hands) ונפק (their hands) אידיהון (their hands) אידיהון (their hands) אחל they again sought to seize Him, and He escaped from their hands.
```

```
(of The Jordan) דיורדנן (to the crossing) לעברא (to it) לעברא (went on) איכא (had) הוא (been) האיתוהי (where) איכא (to the place) הוא (when) הוא (before) מן (from) מן (Yokhannan) מעמד (there) הוא (he) והוא (ke stayed) הוא (baptized) המן
```

The Holy Gospel Preaching of John אונגליון קדישא כרוזותא דדיוחנן

And He went on to the crossing of The Jordan, to the place where John had been before when he was baptizing, and there He stayed.

(to Him) לותה (many) אנשא (& came) אנשא (א came) אנשא (that Yokhannan) דיוחנן (they were) הוו (abut) הוא (one) אתא (one) ארף (everything) בלמרם (did) בלמרם (sign) ארף (one) ארף (even) הנא (true) שריר (This) הנא (Man) גברא (about) על (John) שריר (that had said) אוור (that had said)

And many people came to Him and were saying, "John did not even one miracle, but everything that John had said about This Man is true."

(in Him) בה (believed) אינונו (& many) רסגיאא (cin Him) בה

And many believed in Him.

Chapter 11

(who was sick) דכריה (a certain one) דין (but) אית הוא (there was) דכריה (from) מן (the village) קריתא (Byth-anya) בית-עניא (from) מן (Lazar) אחוה (and of Martha) ודמרתא (of Miriam) דמרים (the brother) אחוה

The Greek has: אין δε τις ασθενων λαζαρος απο βηθανιας εκ της κωμης μαριας και μαρθας της αδελφης αυτης 1 \((AV)\) Now a certain man was sick, named Lazarus, of Bethany, the town of Mary and her sister Martha.

The Peshitta has: אית הוא דין הד דכריה לעזר מן בית-עניא קריתא אחוה דמרים ודמרתא אחוה דמרים ודמרתא (MUR) And a certain man was sick, Lazarus of the town of Bethany, the brother of Mary and Martha.

It looks like a Greek translator had a problem with the Semitic form of naming a town (בית-עניא קריתא),

"Bethany Town" and the spelling of "("Achuah"-"Brother"), which apparently was mistaken for ("D'Khatha"-"Sister"). The Greek has "the town of Mary and her sister Martha";

The Peshitta's Aramaic has "the brother of Mary and Martha".

"Town" should not be connected with any word following it, only with "Bethany".

A very literal reading, disregarding the Semitic use of town as part of the name of Bethany would lead to something like the following sense: "And a certain man was sick, Lazarus of Bethany, the town of the brother of Mary and Martha." That would have been OK, but apparently, the Greek translator misread "Brother" as "Sister", thereby throwing a monkey wrench into the meaning of the verse: "The sister of Mary and Martha" does not work, so "sister" must be moved in the Greek text to follow "Martha":

Hence, "the town of Mary and her sister Martha".

Please note that the Greek does not really make good sense here: "Lazarus was <u>from the town</u> of Mary and her sister"? So what? He was their brother! The next verse alludes to that, but The Peshitta makes it plain in verse 1.

The Hebrew spelling of the word "Her sister" is even closer to the Aramaic spelling of "Her brother" than the old Aramaic script spelling:

Compare "Her Brother": (Aramaic) אחוה - אחוה and "Her Sister": (Hebrew) - אחתה

For "la piece de la resistance", here is <u>Jastrow</u>'s Aramaic – Hebrew entry from the Targums on the Aramaic word "Akhatha"(Same as the Hebrew spelling above):

Glenn David Bauscher Page 311 5/3/2010

The Holy Gospel Preaching of John אונגליון קדישא כרוזותא דדיוחנן

```
רות (הותא), ארותא f. ch.—h. היותא. Targ. Jer. XXII, 18; a. fr.—Pes. 4<sup>a</sup>; a. fr.—Pl. ארוניתא. Targ. Job. I, 4 (ed. אוניתא); a. e.—Yeb. 32<sup>b</sup>. Sabb. 13<sup>a</sup>. Yeb. 66<sup>a</sup> top (twin sisters).
```

Apparently the older Aramaic retained the Hebrew form and was used as in The Aramaic Targum in Jeremiah 22:18, meaning """. The Peshitta reading, "her brot" or ITIM to account for a possible error in translation and produce the Greek reading from the Aramaic of The Peshitta.

It would be a very difficult case to make to say the Aramaic came from the Greek, even if "sister" were to be misread as "brother", which are very similar in Greek; there would have been more than reconstructive surgery going on here. To get "Lazarus of the town of Bethany, the brother of Mary and Martha" from "Lazarus, of Bethany, the town of Mary and her sister Martha" would be progressive evolution! The translator would have misread the definite article "της" as well as "αδελφης" ("Sister") and dropped "αυτης" ("her"), all three of which are feminine, and made a masculine noun "brother" out of them. It is triply unlikely that three words would be misread, as opposed to one, as in the other scenario discussed above. One would also be arguing that the Peshitta translation made much better sense than the original in such a case (and The Peshitta does make much better sense than the Greek text). That also seems extremely unlikely and counter productive to NT Theology.

```
(she) א'ת (is) א'תיה (this) א'תיה (but) דין (Mary) מרים (the feet) הדא (with ointment) בבסמא (the one who anointed) הלוהי (the brother) אחוה (with her hair) בסערה (wiped) ושויח (of Jesus) דישוע (was) אחוה (who sick) הכריה (Lazar) לעזר (of this one) הוא (was) הוא (was) אחותה (this sisters) הוא (this one) אחותה (this sisters) הוא (this one) מרן (was) לות (was) ושררין (this one) אחותה (this sister) ואמרן (this one) אחותה (this sister) ואמרן (this one) אחותה (this sister) ואמרן (this sister) הוא (this one) הוא (this sister) הוא (this one) אחותה (this sister) הוא (this of late) אחותה (this of late) אחותה (this of late) אחותה (this may be glorified) הנשתבה (this of God) האלא (the glory) הוא הוא (this of God) האלא (this of God) האלא (this of God) הוא הוא (this of God) הוא (this of
```

Greek has "Now Jesus loved Martha, and her sister, and Lazarus", again inferior to the Aramaic text: "But Jesus loved Martha and Mary, and Lazarus."

```
(He remained) כתר (that he was sick) דכריה (days) יומין (two) יומין (two) ומין (was) הוא (where He) איתוהי (in the place) בדוכתא (בתרכן (in the place) איתוהי (was) איתוהי (in the place) איתוהי (in the place) לתלמידוהי (to his disciples) איתוהי (He said) איתוהי (washall go) איתורי (come) איתורי (come) איתורי (washall go) איתורי (were saying) איתורי (were saying) איתורי (were saying) איתורי (may (were) הודי (may (were) איתורי (may (were) איתורי (may (were) איתורי (may (were) איתורי (were) איתורי (were) איתורי (were) איתורי (were yaying) איתורי (were) איתורי (wata) איתורי (wetwe) איתורי (wou are) איתורי (wata) בוומא (wata) בוומא (wata) בוומר (wata) בוומרי (wata) בוומר
```

The Holy Gospel Preaching of John אונגליון קדישא כרוזותא דדיוחנן

(that I may wake him) דאעיריוהי (I am) אול (going) אול (but) אלא

```
(Were saying) לה (to Him) אמרין (were saying) אמרין
                       (he is recovering health) מתחלם (he is sleeping) מהן (if) און (our Lord) מהן
                              (his death) מותה (about) אמר, (spoke) אמר (Yeshua) מותה (but) הו (He) והנו (lying down) מרמכא (that about) דעל (thought) מרמכא (& they) והנון
                                                            (He had spoken) אמר (of sleep) דשנתא (that) הו (that)
                                (plainly) אמר (Yeshua) ישוע (to them) להון (said) אמר (then) הידין
                                                                              לתור (has died) מית (Lazar) לה
                                                (I was) הוית (that not) אנא (I) אנא (& am glad) וחדא (שורא הוית וודא וודא אווא הוית וודא הוית וודא וודא
                             (that you may believe) דתהימנון (for your sakes) תמן (there) מטלתכון (but) אלא (but) הלכו (you go)
                                                                                                          16
                            אמר (said) אמר (who is called) דמתאמר (Thoma) תאומא (said) אמר (to the disciples) לתלמידא (his fellow) חברוהי (to the disciples) אול (with Him) אף (shall die) נאזל (with Him) אף (also) חנן (we) נמות (shall die) נאזל (be us go)
                         (& found) ואשכח (to Byth-anya) לבית-עניא (Yeshua) ישוע (& came) ואתא (being) דארבעא (days) יומין (him) לה (four) ארבעא
                                                                             (in the tomb *) בבית קבורא
             * "Byth Qabura" is an Aramaic idiom for "a tomb"; it literally means, "House of burial".
                                   All Aramaic words printed in purple are idioms, throughout the Gospel.
             (Jerusalem) אורשלם (beside) על ננב (Byth-anya) ביתעניא (but) דין (was) איתיה הות
(fifteen) המשתעסר (furlongs) איך (about) אין (from it) המשתעסר (separated) בריקא (while) כד
                           (were) און (coming) און (The Jews) און (of) און (& many) און און (סניאא (מון איז און און און און און און און א
                           לות (that they may comfort) ומרים,(Martha) רנמלון (that they may comfort)
                                        (their brother) אחוהין (concerning) מטל (their hearts) אחוהין
                          (that Jesus) דין (she heard) שמעת (when) כד (but) דין (Martha) מרתא (to meet Him) אתא (she went out) נפקת (that came) נפקת (אורעה
                               (was) הות (sitting) יתבא (in the house) מרים (but) דין (but) בביתא
                                    (my Lord) מרי (to Jesus) לישוע (Martha) מרי (& said) אלורת (you had been) הוית (here) תנן (if) תנן
                                              (my brother) אהי (would have) לא (not) מאת (died) הוא (not) לא
                                                                                                          22
                                                (I) אלא (know) ידעא (now) אלא (even) אלא (but) אלא (You ask) דרשאל (that as much as) דרבוא (to you) יהב (He shall give) יהב (God ) יהב
                        (your brother) אחוכי (said) אמר (to her) לה (to her) ישוע (to her) אמר
                                        (I know) ידעאנא (Martha) מרתא (to Him) לה (& said) אמרא (אמרא
              (last) אחריא (in the day) ביומא (in the resurrection) לווחמא (that he shall rise) דקאם
                         אמר (said) אנא (Yeshua) אוא (to her) אמר (said) אמר (trusts) אמר (whoever) אנא (The Resurrection) נוחמא (trusts) וחיא (to her) מן (whoever) בוחמא (trusts) בי (whoever) נמות (to her) מות (to her) ב"ל (in Me) אמן (to her) ומות (to her) ב"ל (in Me) אמר (trusts) ומות (to her) ב"ל (to her) אמר (to her) אמר (to her) וווע (to her) אמר (to her) אמר
                (in Me) ב' (& believes) ומהימן (who lives) בדי (& everyone) וכל (this) אדר (Do you believe?) מהימנתי (shall die) הדא (to eternity) לעלם
```

The Holy Gospel Preaching of John אונגליון קדישא כרוזותא דדיוחנן

```
(The Son) ברה (that You) אבות (that You) בראנת (into the world) לעלמא (that has come) דארהא (of God) דארהא
(having gone) אזלת (these things) הלין (she had said) אמרת (& when) ככד (& she said) אמרת (these things) הלין (she called), אמרת (the sister) התה (Mary) למרים (she called), אמרת (the sister) התה (the sister) המרים (the called), אמרת (the sister) המרים (the sister) התה (the sister) המרים (the sist
            (for you) לבי (& has called) וקרא (has come) ארא (our Rabbi) לבי (to her) לה
                    (quickly) עגל (she arose) קמת (heard) שמעת (when) כד (& Mary) ומרים (to Him) הות (was) הות (& coming) אולה
                                 (come) אתא (yet) לא (not) לא (Yeshua) שוע (but) דין (was) הו (He was) אה (in it) בה (but) אלא (to the village) הוא (had) הוא (had) בה (אומי)
                             (who were) אית הוון (The Jews) דין (but) דין (there were) און (also) אר
                  (who comforting) בביתא (in the house) בביתא (with her) עמה (with her) בביתא (with her) בביתא (with her) בביתא (mary) בביתא (with saw) למרים (were) הוו (were) לה (they went) להן (dego out) בפקת (they saw) אילו (for) דעגל (they thought) סברו (they thought) בתרה (to weep) אילא (she went) למבכא (she went) אילא (to weep)
                                 (she came) אתת (when) כד (Mary) היין (she) היין (she) איכא (was) דאיתוהי הוא (was) ישוע (where) איכא (His feet) בלת (she fell), על (she fell), על (she fell)
                                                  (here) אלו (Oh that!) אלו (to him) הגן (& she said) ואמרא
                                                                                   (my brother) אהי (would have) הוא
                                                          (died) מאת (my Lord) מאת (you were) הוית (you were) מרי
                                                                                                                                   33
                                  (that she wept) דין (saw) דוה (when) דין (but) דין (Yeshua) ישוּעָ (Yeshua) דין דבכיא
                                      (with her) עמה (who camé) הנון (those) הנון (& Jews) עמה (those) וליהוריא
                          (in His Spirit) ברוחה (He was powerfully moved) דבכין (weeping) אתעוו (His Soul) אתעוו (& was moved) ואזיע
                                          (have you laid him) סמתוניהי (where?) איכא (& He said) ואמר
                   (see) חזי (Come) אר (our Lord) מרן (to Him) אלה (& they were saying) ואמרין
                                    (of Jesus) דישוע (the tears) הוי (did *) הוי (& come) ואתין
```

"Hwai" is also an expression of grief; "Woe", "Alas". We often find plays on words in the Aramaic of The Peshitta NT- words with significant double meanings or which rhyme with another related word in the verse.

```
(The Jews) יהודיא (were) וואמרין (& saying) והוריא (loved) (loved) (were) והוריא (were) והוריא (loved) והוריא (loved) (min) (how much) במא (Behold) (Behold) (him) הוא (him) לובא (He) לובא (him) לובא (him) לובא (the people) אמרו (the people) אמרו (who opened) הוא (was) הוא (able) המא (not?) לא (that he should cause) בעינוהי (who is blind) ממיא (of him) והוריא (the eyes) עינוהי (would die) הוא (this one) הוא (that even) באר (would die) הוא (aso (aso) הוא (that even) אובית קבורא (aso (aso) לבית קבורא (within Himself) והוריא (tomb) איתוהי הוא (was) בית קבורא (tomb) איתוהי הוא (was) בית קבורא (and a stone) והוריא (and a stone) והוריא (was) שקולו (was) מרתא (veri) הוריא (was) שקולו (was) מרתא (take away) שקולו (yeshua) מרתא (was) (take away) מוריא (this) אמרא (said) לה (this) מרתא (this) אמרא (this) לה (this) מרתא (this) הריא (this) אמרא (this) לה (this) מרתא (this) אמרא (this) לה (this)
```

The Holy Gospel Preaching of John אונגליון קדישא כרוזותא דדיוחנן

```
(my Lord) מרי (who died) מיתא (of him) ההו (the sister)
                                                                                                                                     (on him) לה (it is putrid) סרי (now) כדו (by) מן
                                                                                                                         (days) יומין (four) ארבעא (four) לה (four) לה (four) לה
                                                           (not?) אמר (Yeshua) ישוע (to her) לה (said) אמר (you would believe) אמרת (that if) דאן (to you) לכי (said I) אמרת (of God) אמרת (the glory) שובחה (you would see) החזין
                   (& Himself) והו (that), הי, (stone) מאפא (& they took away) ושקלו (weshua) ארים (weshua) עינוהי (His eyes) ארים (lifted) ארים (Yeshua) ארים (that You have heard Me) אנא (You) אנא (thank) מורא (thank) מורא (thank) אנא (thank) אנא (thank) מורא (אפא נאמערני (thank) אנא (t
                                                                               (that always) דבכלזבן (do) אנא (know) ידע (& I) אוא (for,the sake of) מטל (but) אלא (Me) לי (You) אנת (hear) שמע (hear) אנת אנת (אוער) אנא (אוער) אנער) אנא (אוער) א
(this) אנא (crowd) הלין (that is standing) בנשא (crowd) אנא (that is standing) דקאם
                                             (have sent Me) שרֹרתני (that You) אוֹר (that they may believe) דנהימנון
                                                                                                                     (these things) הלין (He had said) אמר (& when) וכד
                 (out) לבר (come) תא (Lazar) לעזר (loud) לבר (in a voice) קעא (He cried) קעא
                                                          (while) נפק (who had died) מיתא (He) מיתא (& came out) ונפק (& his feet) אידוהי (his hands) אידוהי (were bound) אידוהי (was bound) ורגלוהי (& his face) בפסקיתא (in swathing bands) אסירן (Yeshua) אמר (said) אמר (in a turban) בסודרא (go) שראוהי (unbind him) ושבוקו (unbind him) אזל (go)
                                                                                                   (that came) אמן (The Jews) יהודיא (of) מן (& many) וסגיאא (they saw) מון (when) כות (Mary) מרים (to) מרים (to)
                                                              (in Him) בה (believed) הימנו (Yeshua) ישוע (did) דעבר (the thing) מרם
          (the Pharisees) אזלו (went) אזלו (among them), ואנשין (& people) ואנשין
                                  (Yeshua) ישוע (did) דעבר (the thing) מדם (them) להון (& they told) ואמרו
                     (& Pharisees) ופרישא (priests) כהנא (the chief) רבי (& were gathered) ואתכנשו
                        (This) דהנא (shall we do) נעבר (What?) מנא (they were) ואמרין (& saying) דהנא
                                                                                      (is doing) עבר (great) אתותא (miracles) אתותא (Man) גברא
                         (thus) לה (Him) הכנא (wei) אבקין (allow) שבקין (allow) לה (shall believe) כלהון (the people) אנשא (allow) אנשא (allow) כלהון (taking away) שקלין (The Romans) שקלין (& shall come) בה (in Him) בה (allow) שקלין (taking away) שקלין (אמין (allow) בה (מוויא) אוויא (מוויא) בה (מוויא) אוויא (מוויא) אוו
                                                                                                                                                                   (& our nation) ועמן (our position) אתרן
                                                                    (whose name was) שמה (of them) מנהון (but) דין (one) חד (that) אין (he was) הוא (priest) כהנא (the high) רב (Qaipha) קיפא (to them) בהנא (wou) אנתון (wou) אנתון (wou) אנתון (do (know) אנתון (not) אנתון (not) אנתון (wou) ידעין (mot) אנתון (wou) אנתון (do (know) ידעין (mot) אנתון (wou) (wou) אנתון (wou) (w
               (that it is profitable) דפקח (vou) אנתון (calculate) מתחשבין (mot) אנתון (wou) לו (instead of) החד (should die) נמות (man) גברא (that one) החד (for us) עמא (nation) נאבר (the whole) עמא (the nation) נאבר (the nation) עמא (the nation) אנה (the nation) אנה (the nation) אנה (the nation) אנה (אבר העמא (the nation) אנה (the nation)
                     (his own) נפשה (accord) צבות (from) ל (but) דין (this) הדא (priest) אלא (accord) בבות (because) אלא (said) אלא (not) אלא (not) אלא (that prepared) דעתיד (prophesied) אתנבי (year) אתנבי (that prepared) דעתיד (that prepared) הוא (that prepared) דנמות (that He should die) דנמות (Yeshua) שנתא (was) הוא (was) ישוע (was) דנמות (that He should die)
                                                    (the nation) עמא (in place of) חלף (only) גל (w not) אלא (of God) אלא (the children אלא (so that also) אלא (but) אלא (into one) אלא (He should gather) נכנש (who had scattered) דמבררין
                                                                                                                                                                                                                                                                                                     53
                                 (day) ומא (that) הו (& from) ומן (that they should kill Him) דנקטלוניהי (they were) אתחשבו (calculating) אתחשבו
```

The Holy Gospel Preaching of John אונגליון קדישא כרוזותא דדיוחנן

```
לא (walking) לא (Yeshua) שוע (but) ישוע (He) הור (He) הור (walking) לא (Yeshua) ישוע (but) ישוע (He) הור (He) הור (the Jews) יהוריא (was) הוא (was) אלא (there) בית (from) תמן (He went) אלא (but) אלא (there) אלא (the Arabah) לה מן (the Arabah) להורבא (that is near) דקריב (that is near) ותמן (the Arabah) הוא (He) אפרים (was employed) ותמן (the Arabah) הוא (Was employed) הוא (was employed) תמן (with) תלמירוה (His disciples)
                (of The Jews) דיהודיא (The Passover) פצחא (but) דיהודיא (was) הוא (drawing near) קריב (to Jerusalem) אורשלם (the villages) פוריא (from) מן (many) אורשלם (& came up) וסלקו (their souls) עדעדא (the feast) דנרכון (the feast) עדעדא (before) קרם
          (they were) אהוו (& saying) ואמרין (Yeshua) לישוע (for) לישוע (they were) הוו (& seeking) ובעין (what?) לחד (to another) בהיכלא (to another) מנא (to the feast) אנחון (shall He come?) אנחון (do you) אנחון (think) אנחון (אווא) אנחון (אווא) אנחון (שיט אווא) אנ
                    (they) הוו (ordered) בקרו (Pharisees) דין (but) דין (the priests) בקרו (chief) רבי
                               (where He is) איכו (should know) גדע (a man) איכו (that if) איכו (they might sieze Him) איך (so) דנארוניהי (them might sieze Him) גברק
                                                                                                                                         Chapter 12
                                  (& Martha) ומרתא (a supper) חשמיתא (there) תמן (for Him) ל (& they made) ועברו (was) הות (serving) הות (serving) הות (was) הוא (with Him) הוא (was) הוא (the guests) משיכא
(an alabaster vase) שטיפתא (took) דין (but) דין (Mary) מרים (very) כלת (the best) רנרדין (of Indian Spikenard) דין (of ointment) סגי (wery) דבסמא (of Jesus) רגלוהי (as she wiped) ומשחת (of Jesus) רגלוהי (as she wiped) ומשחת (with her hair) רגלוהי (with her hair) בסערה (as was filled) ואתמלי (with her hair) בסערה (with her hair) רגלוהי (with her hair)
                                         (of the ointment) ביתא (the fragrance) ריחה (from) מן (from) מן (the house)
         (of) מן (the one) חד (Scariota) סכריוטא (Judah) איהודא (& said) אמר (to betray Him) הוא (was) הוא (who prepared) הוא (His disciples) תלמידוהי
                         למנא (Why?) לא (not) אזרבן (was sold) משחא (why?) הנא (Why?) למנא
                                      (to the poor) דינרין (denarii) ואתיהב (kundred) למסכנא (hundred) מאא
                                     (aptit) אלא (concerned) בשל (the pool) אוא (abput) אלא (he was) משל (because) דגנבא (because) הוא (was) (was) הוא (with him) הוא (that which fell) הוא בה (anything) ומדם (that which fell) דנפל (anything) הוא בה
                                                                                                      (did) מעין (carry) הוא (he) הו הו (did)
                                                          (Let her alone) שבוקיה (Yeshua) אמר (but) דין (said) אמר
                                              (she has kept it) נטרתה (of my burial) דקבורי (for the day) ליומא
                             (you have) אית לכון (the poor) גיר (for) גיר (in all times- always) בכלזבן (not) אית לכון (me) לי (with you) אית לכון (you have) בכלזבן (in all times- always) בכלזבן
```

The Holy Gospel Preaching of John אונגליון קדישא כרוזותא דדיוחנן

```
(The Jews) אוריה (from) מן (great) אניאא (the crowds) כל (& heard) ושמעו (not) אל (& they came) וארו (Yeshua) וה (is) ישוע (is) ישוע (that there) אלא (will) אלא (only) בתמן (but) אלא (only) בל חוד (yeshua) ישוע (because of) מטל (because of) אך (that they may see) מטל (also) אך (the grave) אורים (whom He had raised) אורים (him) הו (the grave) מיתא (the grave) מיתא (were) וה (were) הוו (& determined) וארעיו (they should kill him) וה (were) וקטלוניהי (they should kill him) ללעזר (Lazar) במטל (they should kill him) יהודיא (because of him) מטלתה (because of him) מטלתה (they should kill him) יהודיא (were) הוו (departing *) בישוע (were) אזלין (were) הוו (were) ומהימנין (were) בישוע (departing *)
```

• אוֹלִין ("Azalin") may indicate that many Jews were departing from the traditional position and control of the Jewish leaders and religion as a result of their faith in Jesus. This was as much a political concern for the authorities as a religious one. Their power base was in serious jeopardy. (See 11:48-51.)

```
(a great) סניאא (crowd) ענשא (next) אחרנא (& the day) אחרנא (when) כנא (to the feast) לעדעדא (had) הוא (come) אינא (which) אינא (אונא) אינא (מוער)
                                    (to Jerusalem) לאורשלם (had come) אתא (that Jesus) שמעו (they had heard) דישוע
                      (of palm trees) דרקלא (branches) סוכא (they took) שקלו (were) שקלו (were) אורעה (they took) וקעין (were) ונפקו (to meet Him) לאורעה (and went out) וקעין (He that comes) אושענא (Blessed) בריך (Blessed) הו (of Israel) אושענא (the King) מלכא (of Jehovah) דמריץ (in the Name) בשמה (the King) מלכא (de King) אושענא (me Name) בשמה (de King) מלכא (de King) מלכא (de King) אושענא (de King) מלכא (de King) שוני (de King) אושענא (de King) מלכא (de King) מלכא (de King) שוני (de King) אושענא (de King) מלכא (de King) שוני (de King) אושענא (de King) מלכא (de King) אושענא (de King) אוני (de King) אושענא (de King) אושענא (de King) אושענא (de King) מלכא (de King) אושענא (de King) 
                                            (& sat down ) דין (a donkey) חמרא (Yeshua) ישוע (but) דין (found) אשכח (ti is written) איכנא (upon it) איכנא (עלוהי
                                                                  (of Zion) ברת (Daughter) ברת (Fear) לא (not) לא (to you) מלככי (your King) אתא (Behold) לכי (of a donkey) אתא (a colt) בר (a foal) על (on ) עילא (w rides) בר (crice)
(His disciples) דין (knew) דין (but) לא (but) דין (these things) הלין (was glorified) בהו (thid) כד (but) אלא (time) זבנא (at that) בהו (that these things) אתדכרו (His disciples) תלמידוהי (were reminded) אתדכרו (these things) תלמידוהי (about Him) הוי (were reminded) והלין (written) כתיבן (written) הוי (written) עלוהי (about Him) בתיבן (written) הוא לין האין (אור) אור מידער)
                                                                                                                                                                                          עברו (they did) לה (they did)
                                                                                                                            (this) הוא (crowd) כנשא (did) הוא (& testify) וסהד
                                                                            (Who called) דקרא (was) הוא (that with Him) דעמה (the raised him) הוא (the tomb) קברא (from) מן (from) קברא (the dead) מיתא (among) בית (from) בית (from) בית (the dead) מיתא (the dead) בית (from) ב
                                                                            (went out) נפקו (this) הדא (& because of) ומטל
(great) אניאא (crowds) כנשא (in front of Him) לקובלה
(He did) הדא (that miracle) דאתא (who heard) דשמעו
                (to another) הור (were) הוו (saying) אמרין (but) דין (the Pharisees) פרישא (a thing) אנתון (are) אנתון (gaining) הוון (you) דלא (you) אנתון (whole) הוין (the world) עלמא (behold) דהא (behold) אנתון הא
                                                                                                                                         (after Him) בתרה (itself) אול (is moving) אול
                                                                            (from) אית הוו (there were) דין (there were) מן (also) אית הוו (among them) בהון (men) אנשא (the Gentiles) עממא (at the feast) בערערא (to worship) דסלקו
       (to) הלין (approached) קרבו (came) אתו (these) לות (of Galilee) הלין (פיליפוס (Bythsaida) ביתצידא (who was from) דנלילא (Phillip) פיליפוס (to him) הו (& were saying) ואמרין (& they asked him) ושאלוהי (Yeshua) צבין (we) וחון (we) וחוא (we) לישוע (my Lord)
```

The Holy Gospel Preaching of John אונגליון קדישא כרוזותא דדיוחנן

```
(Andraeus) לאנדראוס (& told) ואמר (Phillip himself) ואתא (& came) ואתא (Yeshua) הו פיליפוס (they told) אמרו (& Phillip himself) ופיליפוס (& Andraeus) ופיליפוס ואנדראוס
(shall destroy it) נובריה (his life) נפשה (loves) דרחם (whoever) מן (this) דרחם (in world) בפשה (his life) נפשה (hates) דסנא (whoever) ומן (eternal) דסנא (shall keep it) לחיא (shall keep it)
                                  (if) לי (me) אנש (a man) משמש (if) לי (if) אנש (if) משמש
                        (there) איתי (am) איתי (there) איתי (after me) בתרי (am) ואיכא (whoever) איתי (My servant) (also) אך (shall be) ניקריוהי (to Me) ניקריוהי (shall honor him) ניקריוהי (ministers) אבא (ministers) משמש
                   (& what I?) ומן (is troubled) שנישא (Behold) הש (My soul) נפשי (now) גפשי
                          (this) אב' (from) מן (deliver Me) אמר (shall say) אב' (hour?) אמר (because of אמר (but) אלא (hour?) אנועתא
                                        (this) אתית (I have come) להדא (this) שעתא (this)
     (heard) שמעו (was) הוא (that standing) רקאם (& the crowd) שמעו (others) אחרנא (it was) הוא (thunder) אחרנא (& were saying) ואמרין (with Him) מלא (spoke) מלא (an angel) מלא (were saying) עמה (but) דין (but) אמרין (were saying) מלא (but) אמרין (שוא הארין) אמרין (were saying) מלא (שוא הארין) אמרין (שוא הארין) אמרין (שוא הארין) מלא (שוא הארין) אמרין (שוא הארין) מלא (שוא הארין) אמרין (שוא הא
     (now) השא (this) הינה (the judgment) הו (is) הנא (the judgment) הינה (now) השא
                    (outside) בעלמא (is hurled) משתרא (this) ארכונא (of world) דעלמא (the ruler) ארכונא (משתרא הנא ארכונא ווא לבר
                                      (from) אן (I am lifted up) אתתרימת (whenever) מן (& I) אנא (to Me) אוד (everyone) כלנש (I will draw) אוד (the earth) ארעא
                                       (that He might show) דנחוא (He said) אמר (but) דין (this) הדא (He would die) מותא (death) מותא (by which) באינא
                                         (were saying) לה (the crowds) כנשא (were saying) אמרין
                                 (who is?) בונו (who is?) הנא (this) ברה (who is?) מנו
                            (a little) קליל (Yeshua) שוע (to them) אמר (said) אמר (is) להון (with you) נוהרא (the Light) נוהרא (time) אחרין (longer) לבנא
                                                   (with you) אית (is) לכון (while) עד (walk) הלכו
                                                 (the Light) דלא (the Light) השוכא (the Light)
               (walks) ברככון (whoever) ומן (overtakes you) נדרככון (he is going) איכא (where) איכא (knows) איל (in the darkness) בחשוכא
                                                                                                    36
                                            (The Light) נוהרא (with you) אית (is) אית (while) עד
                                  (that the children) בנוהרא (in The Light) בנוהרא (believe) הימנו
```

The Holy Gospel Preaching of John אונגליון קדישא כרוזותא דדיוחנן

```
(spoke) מלל (these things) הלין: (you may be) דנוהרא (of The Light) מלל (from them) מגוון (He hid Himself) אתטשי (& departing) ואזל (Yeshua) ישוע
                       (miracles) אתותא (all) כלהין (these) וכד (whereas) הלין (in Him) הלין (they trusted) הימנו (before them) קדמיהון (He did) לא
           (the Prophet) נביא (of Isaiah) דאשעיא (the word) מלתא (that may be fulfilled) דתתמלא
(believing) הימן (who is?) מגרי (my Lord) מגרי (who said) הימן (who said) לשמען (is revealed) דמריא (to whom?) לשמען (of Jehovah) דמריא (to whom?) דמריא (who said) למן
         (to believe) דנהימנון (they were) הוו (able) משכחין (not) לא (this) הנא (because of) מטל
                                                        (Isaiah) אשעיא (said) אמר (again) בתוב (because) מטל
                            (& darkened) איניהון (their eyes) עיניהון (they have put out) דעורו
(they shall see) דלא (their hearts) דלא (their hearts) בהון (with their eyes) בעיניהון (with their eyes) בעיניהון
                                        (them) אנון (& I should heal) אנון (& should be converted) ווכתפנון
                                        (He saw) אמר (when) בד (Isaiah) אשעיא (said) אמר (these things) הלין (about Him) עלוהי (& spoke) ומלל (His glory) שובחה
                         (many) ארן (but) דין (the rulers) (among) מן (also) אר (also) אר (also) אר (the Pharisees) ארא (but (but) ארא (in Him) (believed) הימנו (believed) בה (they would end up) הוו (they would end up) הוו (confessing) הוו (the synagogue) מודין (outside) מן (outside) כנושתא (the synagogue)
                                 (of children of men) דיר (the praise) שובחא (for) גיר (they loved) דיר (they loved) דיר
                                                          יתיר (the praise) שובחה (than) מוֹן (more) מוֹן (more) שובחה
                                               (whoever) אין (said) אין (cried) אין (but) דין (Yeshua) שוע (in Me) דין (in Me) אין (in Me) דין (in Me) די (in Me) בי (who has sent Me) די (in Him) אלא (trusts) אלא (trusts) אלא (trusts) אין (in Him) דיטורני
           (Who has sent Me) למן (Him) דלי (sees) חוֹא (sees) חוֹא (sees) למן (Me) דשררני (& whoever) ומן
     (that everyone) אנא (to the world) לעלמא (have come) אתית (The Light) אתית (in the darkness) בחשוכא (shall abide) מן (who) דמהימן (believes) בי (in Me) ב' (who) נקוא (who) בי
                                ללי (keeps) נטר (& not) אלי (my words) נטר (keeps) נטר (& whoever) ומן (אנא (my words) מלי (hears) אנא (them) להין (thim) אנא (inot) אין (not) אנא (them) להין (that I should judge) אלא (to the world) אין (that I should judge) דארון (to the world) לעלמא (that I should give life) ארא
                                      (receives) מקבל (whoever) ל' (Me) ולא (mejects) מקבל (whoever) מן (him) מון (judges) דראן (one who) מן (there is) אית (my words) מן (that I have spoken) דמיללת (the word) מלרגא (last) דמיללת (in the day) אחריא (shall judge) מלרגא (that I have spoken) אחריא (shall judge) מלרגא (that) דינא (my words) מלרגא (אומין ביוא אחריא הוויא שווי אחריא (אומין ביוא אוויא הוויא 
                        (will utter) אמר (& what I) מנא (will say) מולא (what I) מנא (what I) מנא
```

^{* &}quot;Khaia" is properly a plural word and never occurs otherwise, though usually is interpreted as a singular. Here, though, it may bear a plural sense, "eternal lives", the result of our Lord's obedience and atonement for the world. The plural number may convey the sense of the Divine fulness of infinity of the Divine life given us in The Messiah.

The Holy Gospel Preaching of John אונגליון קדישא כרוזותא דדיוחנן

Chapter 13

(of Passover) רפצחא (the feast) עארא (but) דין (before) קרם קרם (the hour) אישוע (that had arrived) רמטת (Yeshua) שעתא (had) אוה (known) ישוע (this Father) ישוע (this Father) אבוהי (world) אבוהי (this) אבוהי (from) קנא (that He would depart) רנשנא (who are in this) רבהנא (His own) לדילה (& He loved) אנון (world) און (them) וערמא (the end) להרתא (the end) און (world) אנון (world) אנון (Satan) אנון (He *) הות (cast) רמא (supper) הוא (it was) הות (when) בלבה (Scariota) דיהורא (of Yehudah) בר (son of) בלבה (so that he would betray Him) רנשלמיוהי (so that he would betray Him)

The most natural Aramaic grammar would have Satan as the direct object and our Lord as the subject: "**He cast Satan into Judah's heart**". It is only theological shock that would decree that the traditional translation is correct. We should allow the word to dictate theology, not vice versa. Our Lord certainly has all sovereign power over Satan.

```
(knew) דידע (but) מטל (Yeshua) הוא (Himself) הוא (The Father) אבא (had given) הב (thing) מדם (every) אבא (He) הוא (He had gone out) אלהא (God) אלהא (& that from) ובאידוהי (into His hands) אלהא (God) אלהא (God) אלהא (wunto) ולות (the would depart)
                                          (His robe) מן (\alpha put off) וסם (supper) חשמיתא (from) מן (arose) קם (around His waist) בחצוה (tied) מחא (a towel) סדונא (\alpha took up) ושקל
                           (& began) ושרי (in a wash basin) במשנתא (water) מיא (& He took) וארמי (wiped) אונא (of his disciples) דתלמידוהי (the feet אלמשנו (to wash) למשנו
             (around His waist) בחצוהי (that He had tied) רמחא (with the towel) בחצוהי (He) הוא
                           (Kaypha) אתא (Shimeon) שמעון (to שמעון (He came) אתא (but) דין (when) כד (my Lord) אנת (shimeon) שמעון (to Him) אמר (said) אמר (for me) אמר (washing) משיג (washing) אנת (My feet) רגלי
                                               (to him) לה (& said) אמר (Yeshua) ישוע (answered) אנא (know) ישוע (that do) אנא (the thing) מדם (the thing) אנא (that do) דעבר (the thing) אנת (do) השא (now) בתרכן (after this) בתרכן (now) השא
            (Kaypha) אמר (Shimeon) שמעון (to him) לה (said) אמר
                                                                                                   מדין (not) מרי (my Lord) מרי (therefore) לא (only) בלחוד (but) אלא (for me) לי (wash) אלא (my feet) (but) (ארא
                                                                                                             (my head) אירי (and) אירי (my hands) אירי (also) אירי (also) אירי
                 (who has bathed) אמר (he) און (Yeshua) שוע (to him) אמר (said) אמר (to wash) לה (only) בלחוד (his feet) רגלוהי (except) אלא (needs) סניק (not) אלא (cecept) אלא (except) אלא (needs) בלה (not) אלא (only) גיר (for) דכא (clean) אבר (wholly) אבר (all of you) דכיא (but) אלא (are) אנתון (you entirely) דכיא (you entirely) אנתון (cecept) אנתון (pou) אלא (but) אלא (are) אנתון (cecept) אנתון (who has bathed) אנתון (pou) (pou)
                                                                                  ידע (known) הוא (had) גיר (for) ישוע (known) להו
                                                                                     (because of) לה (him) מטל (who would betray) רמשלם (were) אמר (that not) דלא (He said) אמר (this) אמר
                                                                                                                      (clean) אנתון (all of you) כלכון (לכון (all of you)
                                                                       (their feet) רגליהון (He had washed) אשיג (but) דין (when) כד
(& said) אומה (& reclined at the table) ואסתמך (His robe) נחתוהי (He took up) שקל (to you) נחתוהי (the took up) אנתון (you) מנא (to them) אנתון (אונא (to them) אנתון (אונא (to them) אנתון (
                                                                                                                                                                                                                          13
```

The Holy Gospel Preaching of John אונגליון קדישא כרוזותא דדיוחנן

```
אנתו (wou Lord) (מרן (our Master) (דבן (do) אלתון (call) (מרן (for) אינתו (for) אינתו (am) אינתו (for) אינתו (am) אינתו (for) (for) אינתו (for) (for)
```

* Several times our Lord tells the disciples that they shall believe "Ena na" (I AM). They apparently had not yet believed in His absolute Deity until after His death and resurrection. So sublime and deep is the significance of these words, that they were seldom understood or even heard by those to whom He spoke them. I have counted 147 occurrences of this term in 10 books of The Peshitta OT, 144 of which are utterences of The Deity – (98 %).

No other text beside The Peshitta properly sets forth this claim of our Lord Yeshua Meshikha as plainly. Along with the 32 times the title "Maryah"-("Jehovah") is applied to Yeshua Meshikha, there are, counting the 25 " Ena na" statements in John, 57 very powerful testimonies to the absolute Deity of The Messiah Yeshua in The Peshitta New Testament not found in other Bible texts.

```
(speak) אמרן [Timeless Truth] (Amen) אמרן (receives) אמרן (Timeless Truth] (Amen) אמרן (איסער) אמרן (איסער) אמרן אוווי (איסער) אמרן (איסער) אמרן (איסער) אמרן (איסער) אמרן (איסער) אמרן (איסער) (איסער) (איסער) (איסער) (איסער) (איסער) (איסער) (איסער) (איסער) מקבל (receives) אמרן (איסער) (איסער)
```

The Holy Gospel Preaching of John אונגליון קדישא כרוזותא דדיוחנן

```
(was brought in) אתעלל (then) הידין (the bread) לחמא (& after) ובתר
                                                                                                                             (Yeshua) ישוע (to him) בה (satan) סטנא (Satan) ואמר (satan) לה (into him) בה (quickly) דעבר (do) אנת (you) עבר (the thing)
                                                                                                                                                                                               (because) מטל (thought) גיר (for) גיר (the men) מטל (of Yehudah) אנשין (was) אנשין (with him) אארוהי (the money box) דגלוסקמא
                                       (that he would buy) דמפקד (him) לה (He commanded) אפקד (that He commanding) לה (the feast) און (or) און (for the feast) לעדעדא (desired) און (something) מרם (to the poor) למסכנא (something) מרם (that he would give) דנתל
                                                                                                                                                        (the bread) לחמא (took) בסב (Yehudah) יהורא (but) דין (he) הו
                                                                                                             (outside) שעתה (for him) לה (went) לבר (a moment) לבר (son of) בר (he left) שעתה (when) דין (but) בר (it was) הוא (night) לליא
                                                                                       (The Son) שוע (is glorified) אשתבת (now) השא (Yeshua) אשנע (& said) ואמר (in Him) האנשא (is glorified) אשתבת (& God) האלהא (of Man) האנשא
                                                                                                                                     (in Him) בה (is glorified) אשתבח (God) אלהא (& if) אלהא (in Himself) בה (Him) בה (glorifies) משבח (God) אלהא (also) אלהא (מוכרא (Him) לה (glorifies) משבח (& at once) ומחרא (שברא (
                                                (I am) אנא (with you) עמכון (longer) אחרין (a little) קליל (My children) בני (to the Jews) איכ (I said) אול (& just as) איכנא (you will seek Me) ואיכנא (am) אול (departing) אול (to which I) אנחון (that the place) דלאיכא (to come) אנחון (are) אנחון (able) אנחון (not) אנחון (not) אנחון (now) אנח (low) אנחון (to you) אנחון (also) אנחון (now) אנח (low) אנחון (to you) אנחון (also) אנחון (also) אנחון (also) אנחון (מאר) (
                    (be) ההייתון (to you) אנא (give) הבל (new) הדתא (a commandment) פוקדנא (have loved you) החדתא (I) איכנא (give) איכנא (to another) החד (one) הור (loving) מחבין (another) ארתון (uov) אתתון (uov) אתתון (uov) אתתון (uov) אווי (also) אתתון (uov) אווי (uov) (uov) אווי (uov) (
(that My disciples) דתלמידי (man) אנש (every) כל (shall know) בהדא (in this) בהדא
                                                                              (the other) הובא (one) הובא (in you) בכון (shall be) בכון (love) לוֹת (if) חובא (if) און (if) חובא
                                                          אמר (Kaypha) אמר (Shimeon) אמר (to him) לה (said) אמר (said) אמר (answered) אמר (are you) אזל (to where?) אזל (our Lord) מרן (urt Lord) אזל (to where?) אול (yeshua) מרן (mot) אול (go) אוא (where) איל (to him) אול (& said) אוא (Yeshua) ישוע (אוא (go) אוא (go) אוא (where) אול (to him) און אוא (where) אוא (אוא (go) אוא (go) אוא
                                                                                                                                                                                                                  (come) אנת (you) השא (now) דתאתא (cap) משכח
                                                                                                                                (you shall come) אחלת (but) דין (at the end) לחרתא (after Me) בתרי
         (my Lord) מרי (Kaypha) אמר (Shimeon) שמעון (to him) לה (said) אמר (come) אמר (come) אנא (can) משכה (not) לא (Why?) לא (Why?) לא (עורך (my life) השא (will lay down) השא (for Your sake) השא (my life) נפשי (now) השא (after You) בתרך (בשי השא אנא (will lay down) השא (אוא (my life) השא (my life) אנא (אוא (my life) השא (my life) אנא (my life) השא (my lif
                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  38
              (for my sake) אמר (your life) נפשך (Yeshua) ישוע (to him) אמר (said) אמר (I (speak) אמר (Amen) אמר (Amen) אמין (will lay down?) אמר (will lay down?) אמין (until) אמר (a rooster) קרנולא (shall crow) וקרא (that not) אמר (to you) דלא (to you) אמין (shall crow) אמין (that not) אמר (to you) אמר
                                                                                                                                                                                                    (times) דרכפור (wou deny) בי (Me) תלת (you deny) זבנין
```

Chapter 14

1

The Holy Gospel Preaching of John אונגליון קדישא כרוזותא דדיוחנן

```
(of My Father) אבי (in,the house) בית (lodgings *) אונא (there are) אגון (many) אנו
                                                                                                                                           (you) לכוֹן (I would have) הוית (told) לכוֹן (& if not) ואלא
                               (the place) אנא (for you) לכון (that I may prepare) אנא (because go) אנא (because go) אול
                            * "Awwana" is used in verse 23 as well, describing the bodily dwelling of God in the believer.
                                             (the place) אחרא (for you) לכון (I prepare) אטיב (going) אזל (& if) ואן (to join Me ) אול (also I bring you) ואדברכון (coming) אתא (again) חוב (shall be) איתי (also) אר (that I) איתי (that where) אור (that where) איתי (און (you) אור (that where) איתי (און אינגא (that I) אינג
                                                                                                                                              (know) ידעין (I am) אנא (going) אול (& where) ולאיכא
                                                                                                                                          (you) אנתון (know) ידעין (& the path) אנתון (you) אנתון
                                       (we know) לה (not) לא (our Lord) מרן (Thoma) אמר (to him) לא (said) אמר (to him) אמר (איכא (where) אזל (going) אות (to know) אור (to know) אור (the path) אור (we) אור (are able) משכחין (מום אור (are able) אור (משר אור משר משר אור) אור (משר אור) אור (משר
(I AM The Living God) אנא אנא (Yeshua) ישוע (to him) אנאר (said) אנאר ($\delta ($\delta the Life) אנאר ($\delta (the Path) ושררא (the Path) אור (by Me) אנש (only) אנש (except) אלא (My Father) לות (to אנש (comes) אתא (man) ארא (no) אניש (no) אנש (man) ארא (און לא ניט (און לא ניט
                                                                                                                                          (also) אף (you had ) הויתון (known) ידעין (Me) אלו (If) אלו
                            (& from) און (you would have) הויתון (known) לאבי (My Father) לאבי (לאבי (this hour) אנתון (you) אנתון (you) לה (know) ידעין (this hour) אנתון (you) לה
                                                                                                                     (our Lord) מהן (Phillipos) פיליפוס (to Him) לה (said) אמר (for us) לה (the Father) אבא (show us) חון (show us) אבא (show us)
                     (time) אמר (entire) הנא (Yeshua) שוע (to him) הנא (said) אמר (Phillipa) אמר (you have known Me) אנא (I am) אנא (with you) עמכון (אנא (the Father) אנא (has seen) הוא (has seen) הוא (whoever) בין (whoever) הוא (צות (Show us) אנת (do) אמר (you) אמר (whower) הוא כנא (צות אמר (say) אמר (whoever) אנת (אות (bo) הון (whoever) אנת (whoever) אנ
                                                         (in My Father) באבי (that I am) אנת (do you?) אנת (believe) לא (not) לא (I) מהימן (which) אילין (the words) מלא (in me) מלא (& My Father) ואני (the words) בי (from) מלא (which) אילין (from) ממלל (gpeaking) אנא (mot) ממלל (from) (am) אנא (gpeaking) אנא (I) אבי (My Father) דין (but) דבי (works) אנא (these) עבר (does) מבר (does) הלין (dwells) אנא (dwells) אנא (dwells) האין עמר (dwells) אנא (dwells) אנא (does) אנא (dwells) אנא (dwel
                                 (& My Father) הימנו (in My Father) באָבי (that I am) אנא (believe) הימנו (believe) ואב' (the works) בי (because of) מטל (even) אפן (& if not) אפן (in Me) בי
                   Believe that I am in my Father and My Father in Me, and if not, then believe because of the works.
                                                  (to you) אמין (say) אמין אמין [Timeless Truth] (Amen) אמין (Amen) אמין (Amen) אמין (works) אמין (in me) בי (believes) רמון (that whoever) רמון (that i) רמון (those) אנא (done) אנא (done) הו (those) אילין (those) ראנא (these) ודיתירין (that i) (אמירין (shall do) הלין (that i) נעבד (these) אול (goi) אנא (goi) אנא (goi) אנא (the Father) אול (because I) אול (He will do) נעבד (the will do) אנא (goin) (goi
                               (I shall do) אעבר (in My Name) בשמי (that you will ask) רתשאלון (& anything) ומרֶם
                                          (in His Son) בברה (The Father) אבא (that will be glorified) לכון (for you) דנשתבה (לכון
                   (I shall do this) אנא (in My Name) בשמי (you will ask Me) ואן (& if) און (& if) און (& if) און און ארונני
                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   15
                                                                       (keep) טרו (My commands) און (Me) לי (wou) אנתון (love) אנתון (if) אן
                                                         (& another) אבי (My,Father) מן (from) מן (shall request) אבעא ($4 I) אבעא ($4 I) אבעא ($4 I) (to you) (He will give) נתל (Savior *) פרקלטא
```

The Holy Gospel Preaching of John אונגליון קדישא כרוזותא דדיוחנן

(for eternity) לעלם (with you) עמכון (that He will be) דנהוא

* According to the lexicons, "ParqlayTa" (without yod) could be a contraction of Paraq + QlayTa (Redeemer – Protector), or it could be Paraq + LyTa ("Redeemer of the accursed"). The latter would seem to be the more accurate etymology. "Another Savior" implies a former Savior, which was Jesus Himself. The Greek word "Parakletos" (Advocate, Comforter, Intercessor) is never applied in the gospels to our Lord. The disciples did know Him as the "Paroqa" & "Makhina" (Redeemer, Lifegiver-Savior).

```
(Whom the world) אור הוא (He is) הו (of The Truth) אור הארות (because) משכח (to receive Him) הו (of The Truth) משכח (mot) אל (has it known Him) ידעה (mot) אל (has it known Him) הדידה (him) אנתון (him) הדידה (him) אנתון (him) הדידה (him) אור (him) אנא (him) (him) בכון (him) אור (him) הדידה (him) הדידה (him) הדידה (him) אור (him) ובכון (him) הוא (him) הדידה (him) הדידה (him) אור (him) ובכון (him) הוא (him) הדידה (him) אור (him) הדידה (him) הוול (him) הוול (him) הוול (him) הוול (him) (him) הוול (him) (him) (him) (him) (him) (him) (him) (him) (him) (h
```

"Lodging" comes from "Awwana", the same word used in verse 2: "In my Father's house are many lodgings.

```
(Me) ל (love) החם (who does not) ל (but) הול (this) ההא (love) החם (who does not) ל (but) הדא (this) אור (& word) ומלתא (word) מלתי (My word) מלתי (was) הות (was) הות (was) אנתון (mot) א (mot) אל (wou) הלון (was) הות (with you) הלין (that are hearing) הלין (the Father's) אבר (Who has sent Me) מלת (the Father's) איתי (with you) הלין (with you) הלין (with you) מלת (with you) מלת (with you) מלת (with you) מלת (with you) בשמי (but) הון (the He) הון (my Name) בשמי (My Father) אבי (Whom sends) הון (He) הון (all things) בשמי (will teach you) הון לפכון (will teach you) בשמי (the) הון (everything) כל מרם (will remind you of) הון (with you) הון (with you) האמר (will remind you) בער (whatever) מלת (whatever) של (to you) הב (to you) אנא (l) לכון (wou) ל (to you) של (give) אנא (give) הון (as) אנא (give) הון (as) אנא (give) הון (to you) ל (to you) הורור (do let it fear) ל (wour heart) (your heart) (wour heart)
```

The Holy Gospel Preaching of John אונגליון קדישא כרוזותא דדיוחנן

```
עמעתון (to you) אמרת (said) אמרת (that I) אמר (you have heard) שמעתון (to you) ואתא (that I) אמרת (that I) אמרת (I am) אנא (I am) אנא (I am) אנא (Me) אנא (We coming) אוא (I am) אנא (I am) אלא (thet going) הויתון (to join) הויתון (rejoiced) הויתון (rejoiced) הויתון (than I) אנא (that going) אנא (you would have) אני (My Father) אבי (than I) אבי (greater) רב (for My Father) אבי (My Father) אבי (I have told) אמרת (Behold) אמרת (than I) לכון (you) עדלא (that when) אמרת (you may believe) הוימנון (it has happened) דהוא (that when) אמרל (with you) עמכון (with you) סגיאתא (a thing) אתא (the prince) ארכונה (there is not *) לית (there is not *)
```

* "W'bai layt lah meddem" is an idiomatic expression meaning: "He has nothing in me." Today we might say: "He has nothing on me.", meaning "he cannot rightfully accuse me of anything and he has no damaging information he can use against me".

```
(the world) עלמא (that may know) אלא (but) אלא
                                                                                                                      (My Father) אנא (I) לאבי (that love) אבר (ברחם (so) אבר (איכנא (from here) אבי (that love) אבר (& just as) אבי (from here) אנא (Rise up) קומו (that love) מכא (have done) עבד
                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          Chapter 15
                                                                                                                                                                                           (True) אנא אנא (The Vine) גפתא (I AM The Living God) אנא אנא (The Vine Dresser) גפרא (is) הו (& My Father) אנא אנא
                                                                                                          (vielding) שבשתא (branch) דבי (in me) פארא (fruit) לא (fruit) יהבא (branch) כל
                                                                      (fruit) אכל (which yields) דיהבא (& that) לה (it) ואירא (it) לארא (He takes away) שקל (truit) איז (it) ואירא (that fruit) לה (it) היתא (He purges) מרכא (מרכא (דיתא (דית (דיתא (דית
                                                                                                                    (are) אנתון (purged) בדו (now) אנתון (from) מן (from) אנתון (with you) מלתא (that I have spoken) מטל (the word) מלתא (because of) מטל
                                                                                                            (just as) איכנא (in you) קון (at i) איכנא (in me) קון (Remain) קון (from) איכנא (in me) קון (from) קארא (yield) דתתל (not) איכנא (the branch) קארא (thus) אלא (in the vine) בפשה (in the vine) ביפודא (in Me) אלא (do you) אלא (in Me) בי (you abide) אלא (do you) אלא (neither) איכנא (איכנא איכנא איכנא איכנא (איכנא איכנא איכנא איכנא איכנא (איכנא איכנא איכנא איכנא (איכנא איכנא איכנא איכנא איכנא (איכנא איכנא איכנא איכנא איכנא (איכנא איכנא איכנא איכנא איכנא איכנא (איכנא איכנא איכנא איכנא איכנא איכנא (איכנא איכנא איכנא איכנ
(the branches) אנא אנא (wu are) אנא (The Vine) ופתא (I AM The Living God) אנא אנא (in him) אנא (in him) בי (in Me) בי (remains) דמקוא (whoever) מן (whoever) בי (fruit) אוא (brings forth) מירגא (this one) הנא (anything) משכחין (to do) אנה (you) אנה (are able) משכחין (not) אנא (without) אנא (wit
                                                                                                                                                                                                 (in Me) אלא (abides) מקוא (a man) אנש (but) דין (unless) אלא (like) אין (outside) לבר (he is thrown away) משתרא (& they gather) ולקטין (shriveled up) דיבשא (to burn) דתאקד (into the fire) בנורא (throwing) רמין (throwing) לה (בנורא בנורא בנורא בנורא האקד האקד האים) במאר אינון אינון בנורא בנורא (בנורא בנורא בנו
                                                                                     (in me) ב' (you will abide) אן (but) דין (if) אן אן (whatever) אן (in you) בכון (will abide) נקוין (אן (whatever) גער (will abide) נקוין (אַ My words) ומלי (for you) בכון (shall be done) נהוא (to ask) למשאל (you desire) דתצבון
```

(that fruit) בהדא (The Father) אבא (is glorified) משתבח (in this) בהדא (My disciples) חלמידי (wou will be) מניאא (much) מניאא (much) איז (much) אווא (מידי מוניא) (שניאא החנון מידי מוניא) (שניאא מידי מוניא) ותהוון (שניא) מוניאא (שניא) מידי מוניא (שניא) מוניאא (שניא) מוניא (שניא

The Holy Gospel Preaching of John אונגליון קדישא כרוזותא דדיוחנן

```
(in My friendship) ארכנא (has loved Me) ארכנא (just as) אירכנא (mine) אירכנא (in My friendship) ברחמתי (continue) קון (have loved you) און אחבתכון (in My friendship) ברחמתי (in My friendship) און (in My commandments) און (if) און פוקדני (in love) און (in love) אירכנא (in love) אירכנא (in His love) אירכנא (in His love) אירכנא (wy אירכנא (abide) אירכנא (in His love) איר (commandments) אירכנא (in His love) אירכנא (with you) אירכנא (in His love) איר (commandments) אירכנא (that My joy) הלין (with you) אירכנא (in you) מללת (in you) אירכנא (may be) אירכנא (wour joy) הוות (with you love) אירכנא (in you) בכון (in you) אירכנא (in you) הנא (this is) אירכנא (another) אירכנא (in you) מון (this is) אירכנא (this friends) הנא (this is) הנא (for the sake of) הנא (will lay down) נפשה (this life) הוון (will lay down) ווויליי (this life) אירכנא (that a person) מון (will lay down) ווויליי (that a person) מון (will lay down) ווויליי (that a person) מון (will lay down) ווויליי (that a person) מון (will lay down) וויליי (that a person) וויליי (will lay down) ווילי
```

There is no greater love than this, that a person lay down his life for his friends.

The Greek texts have a different reading:

"Greater love has no man than this, that a man lay down his life for his friends".

I have little doubt that a Greek translator mistook אונש - "that a man" as אונש - "to a man". לית לאנש, the misread text with a Lamed אונים where there was a Dalet ד, means, "No man has". In so reading it, the translator would have created the Aramaic idiom אית לאנש, meaning, "No man has".

The actual reading cannot mean that; it is an absolute statement of truth: "There is no greater love than this, that a man will lay down his life for his friends."

(Blue words represent the two Aramaic words לית דאנשׁ. The Greek reading: "Greater love has no man than this, that a man lay down his life for his friends" (blue words represent לית לאנשׁ).

It is easy, once again, to see how the Aramaic could give rise to the Greek, especially from a square Aramaic script (used until the first century in Aramaic mss.), as is used here. I believe it would be very difficult to account for the Aramaic reading of the Peshitta as a translation of the Greek text. The Greek would not translate into the Aramaic of The Peshitta. The Peshitta simply does not look like a translation of the Greek, here & in many other places.

Just a graphic recap. illustrating the Aramaic basis for the Greek reading:

Peshitta reading

Greek reading in Aramaic

The Greek verse does not compare to the implications of The Peshitta reading.

<u>This Peshitta verse is probably one of the most important in all of scripture, theologically.</u> It not only sets the standard and definition for the greatest love possible, but for The greatest possible God. Think about this statement with reference to Him, and you have something to think about and contemplate for an eternity.

```
(all) אנתון (you will do) אנתון (are) אנתון (wou) אנתון (you) אנתון (you) אנתון (if) אנא (that command) אנא (you) דמפקד (servants) אנא (if) לכון (you) עבדא (after this) לא (aoes) לא (what) אנא (call) אנא (call) אבר (atter this) עבד (because) מטל (because) דעברא (what) אנא (knows) אידע (atter this) עבד (because) מטל (because) מטל (because) אודעתכון (what) אודעתכון (my friends) מטל (his master) מוך (his master) אודעתכון (his master) מטל (all) דין (that I have heard) אודעתכון (all) דכל (lave taught you) הוא (have) אנא (not) הוא (will go) ביתכון (wou) אנא (but) אלא (fruit) אנא (bring forth) ביתכון (wou) וביתכון (wou) פארא (fruit) פארא (that all) דכל (wou will ask) בשמי (wou will ask) דכל (the will give) הלין (wou) בשמי (my Father) אנא (in My Name) הלין (wou) להר (wou) אנא (in Command) מפקד (that you) להר (wou) הדרן (wou) להר (that you will love) דתחבון (wou) והר (wou) להר (that you will love)
```

```
(know) עלמא (the world) סנא (thites) איס (the world) עלמא (& if) איז (it hated) עלמא (Me) לי (that before you) דקדמיכון
                                        (the world) עלמא (you had been) הויתון (the world) עלמא (from) מן (& if) ואלו
                                                                                                        (would have) הוא (loved ) רחם (its own) לדילה
                                     (I) אנא (the world) עלמא (from) עלמא (the world) אלא (from) הויתון (wou were) הייתון (not) al (but) אלא (because of) גביתכון (from) עלמא (the world) עלמא (from) גביתכון (the world) אנא (the world) עלמא (the world) עלמא (the world) עלמא (the world) אנא (the world) עלמא (the world) עלמא (the world) אנא (the world) עלמא (the world) עלמא (the world) אנא (the world) עלמא (the worl
                               (the word) מלתא (Remember) אמרת (that I) אמרת (the word) מלתא (Remember) עהדו
                                   (that there is not) ברות (that i) לברות (that i) לברות (than) לברות (than) לברות (than) לברות (wou) לברות (aservant) אך (that there is not) אר (you) לכון (also) אר (they have persecuted) ברות (they will persecute) לברות (they will keep) נרדפון (they will persecute) ברדפון (they will keep) נטרון (also) אר (also) אר (also) ארך (also) ברדפון
                         (they will do) געברון (all) כלהין (these things) הלין (but) אלא (because not) בכון (My Name) שמי (because of) מטל (among you) בכון בכון (מטל
                                                                              (Who has sent Me) למן (Him) דשררני (they know) ירעין
    (with them) מללת (speaking) מללת (had come) אתית (not) אלו (if) אנא (if) אלו (but) אנא (if) אנא (if) אתית (but) להון (now) השוא (sin) השוא (there would have been) לית (not) הות (not) ההון (their sin) על אפי (to them) הון (there is not) שלתא (their sin) לית (there is not) לית (their sin) אלות (their sin) שלתא (their sin) שלתא (their sin) אונא (
                                        (hates) סנא (My Father) לאבי (also) און (hates) סנא (Me) דלי (whoever) מן
                             (in their sight) לעניהון (I had done) עברת (not) לא (the works) עברא (& if) ואלו (has done) אילין (not) אילין (a man) אחרין (which) אילין (sin) אילין (to them) אחרין (there would have been) הוא (not) הוא (not) הוא
                                           (that is written) דתתמלא (the word) מלתא (that may be fulfilled) דתתמלא (for nothing) מלתא (they hated Me) מנן (in their law) בנמוסהון (we hated) וחוו (but) וחוו (now) השא (My Father) אך (we even) און (Me) לאבי (also) אף (also) און האר
                                     (The Redeemer of the accursed) ברקלטא (comes) אנא (but) דין (when) אנא (to you) דין (I) לאנא (shall send) משרר (Whom I) דאָנא (He) הו (The Spirit) אנא (of My Father) אבי (the Presence) מן (from) לות
                                                                                                                            (He it is) הו (of The Truth) דָשררא
                                                   (proceeds) לות (the Presence) אבי (Who from) בפק (Who from) דמן
                                                                                                (concerning Me) עלי (shall testify) הו (He) הו
                                                                                          (are) אנתון (testifying) סהדין (vou) אנתון (also) אל
                                                               (are) שוריא (with Me) עמי (the beginning) אנתון (who from) דמן
                                                                                                                                                                             Chapter 16
                                                                                                              (I have spoken) מללת (these things) הלין
                                                           עמכון (with you) דלא (with you) עמכון (with you) עמכון
(their assemblies) נושתההון (from) גיר (for) גיר (they shall put you out) נפקונכון (who will kill you) גיר (in which everyone) דכל (the hour) אשתא (& shall come) ותאתא (to God) דכון (will think) דכן (will think) דכן (will think) נסבר (will think) דקורבנא
                                                   (not) הלין (because) מטל (they shall do) געבדון (& these things) והלין (Me) או (nor) ולא (My Father) לאבי (either) לאבי (they know) ידעו
       (comes) אמלת (that when) דמא (with you) מללת (I have spoken) מללת (these things ) הלין (עמבון (them) מללת (their moments) תעהדון (these things) אנין (these things) אנין (told) אמרת (that I) אמרת (these things) אמרת (these things) אמרת (these things) אמרת (told) אמרת (told) אמרת (these things)
```

```
(not) א'ל (the first) קרים (from) מן (but) דין (I was) אמרת (for with you) דעמכון (you) לכון (I told) אמרת
                                                                                                  (Me) אול (to join) אול (am going) אול (but) דין (now) אול (me) אול (asks) אול (among you) אנש (man) אנש (aks) לי (has sent Me) דשררני (are You) אול (going) אול (Where?) אול לאיכא (
                                                                                                        (these things) גיר (for) גיר (to <u>vou</u>) לכון (I have said) אמרת (vour hearts) מלת (& has filled) ומלת (sadness) כריותא (k has come) ומלת (b has come) ואתת
                                                                  (He) הו (comes) אחא" (& when אוו מא (sin) אווי (concerning) על (the world) לעלמא (He will correct) ועל (judgment) דינא (& concerning) ועל (concerning) ועל (concerning) ועל (when when the world) ועל (concerning) ועל (concerning) א זריקותא (concerning) ועל (concerning) א זריקותא (concerning) ועל (concerning) ועל (concerning) א זריקותא (concerning) ועל (concerning) ועל (concerning) א זריקותא (concerning) ועל (con
                                                                                                  על (concerning) חטיתא (sin) דלא (for not) מהימנין (concerning) בי
                                                                             (My Father's) אב' (for to Presence) דין (but) דין (righteousness) אב' (concerning) על (Me) אול (will see) אול (again) אול (anot) אול (I) ולא (will go) אול (will go) אול (will go) אול (will go) אול (מפווי) אול 
                                                                                        על (because The Prince) דין (but) דין (judgment) דעלמא (about) על (about) על
                                                                                                                                                                                                                   (is) הוֹ (judged) דין (this) הוֹ (this)
                                                                                                                                                                                                                                                                             12
                                                                                                      (to you) לכון (to say) למאמר (to Me) אית (is) אית (much) סני (again) תוב (now) משכחין (to grasp) למאחר (you) למאחר (are able) אלא (but) אלא
                                                                  Old Syriac has, "The Spirit of Truth" in the feminine gender "She shall speak... She shall hear.. She shall speak... She shall
                 reveal", whereas the Aramaic language (& Old Syriac in John 15:27) has "The Spirit of Truth" in the masculine gender.
                                                                                                                                                                  (because) מטל (shall glorify Me) והו (& He) והו
                                                                                       (& He shall show you) ונחויכון (He shall take) דילי (Mine) דילי (that which is from) דמן
                                                                                                                                                                                                                                                                               15
                                                                                                    (My Father's) לאבי (that is) דאית (thing) מדם (every) כל (to you) מדם (that is) דאית (thing) מטל (thing) מטל (thing) הנא (because of) מטל (is) מטל (Mine) דילי
                                                                                           (& He will show you) ונחויכון (He will take) דילי (Mine) דילי (that which is from) דילי
                                                                         (a little while) קליל (a again) חתונני (wou will see Me) תחזונני (a not) אנא (a little while) קליל (The Father) אנא (to) אנא (I am) אנא (because going) אונא (wou will see Me) ותחזונני
                                                                                                                                                                                                                                                                              17
                                                                                                  (to another) הו (were) תלמידוהי (אמרו (done) (were) אות (were) לחד (were) ואמרו (to us) הו (that He said) האמר (this) הרא (is) הרא (what?) מנא (what?) הי (what?) הרא (this) הרא (a little while) הקליל (wou will see Me) החונני (wou will see Me) ותוב (a little while) קליל (a again) אנא (wou will see Me) אנא (a little while) אנא (wou will see Me) אנא (a little while) אנא (wou will see Me) אנא (a little while) אנא (wou will see Me) אנא (a little while) אנא (wou will see Me) אנא (a little while) אנא (wou will see Me) אונא (wou will see Me) או
                                                                                                                                                                                                                                                                               18
                                                                                          (a little while) קליל (this) הרא (is) הי (what?) מגא (they were) הוו (& saying) ואמרין (He is uttering) מנא (what?) מנא (we know) העינן (not) א (that He says) האמר
                                                                                                                       (they were) הוו (that wanting) דבעין (knew) דין (but) ידע (Yeshua) ישוע (to them) למשאלותה (to ask Him) אלותה (למשאלותה,
```

```
(& you will see Me) ותחזונני (a little while) קליל (& again) ותוב (you will see Me) ולא (מ not) איל (מ מיט will see Me) ולא
                                                                                                               (to you) אמין (Speak) אמין (Timeless Truth] (Amen) אמין (Amen) אמין (& the world) אמין (& mourn) ותאלון (you) (shall weep) דתבכון (but) אלא (you will sorrow) אכרא (will rejoice) נחדא (shall be turned) אלא (into joy) אלא (your sorrow) כריותכון (your sorrow) לחדותא (your sorrow) לחדותא (אומר)
                                                                    (in her) אנתתא (she has sorrow) אנתתא (is giving birth) דילדא (when) מא (a woman) אנתתא (when) מא (of her delivery) דמואד (the day) ומא (because has arrived) דמטא (not) און (a son) דין (when she has borne) דילדת (because of) אולצן (the distress) אולצן (she remembers) אולצן (into the world) בעלמא (a son) בדותא (the joy) דאתילד (the joy) במונהא (the joy) במונהא (מצונה און בארילד (the joy) במונה (מצונה און בארילד) במונה
                                          (but) דין (again) תוב (to you) לכון (you have sorrow) אד (now) אנתון (you) השא (also) אד (your heart) אדיכון (& shall rejoice) ונהדא (I shall see you) אחזיכון (from you) מכון (shall take) מכון (man) אל (& your joy) וחדותכון (wour joy) אל (wour joy) אוש (man) (man) אוש (man) (man
                                                                                      ערמא (until) להשא (this hour) לא (until) שאלתון (until) להשא (this hour) להשא (until) ערמא (wou will receive) ותסבון (ask) שאלו (in My Name) בשמי (perfect) הדותכון (your joy) משמליא (that may be) דתהוא
                                                                         (I have spoken) מללת (in parables) בפלאתא (these things) הלין (not) אחיא (when) מעמכון (when) אמתי (but) שעתא (is coming) אמיא (with you) עמכון (eye *) עמכון (but) אמיל (in,parables) בפלאתא (with you) עמכון (I shall speak) אמיל (The Father) אברק (about) על (to you) על (I shall declare) בגלא (*) עמכון (in opened *) עמכון (שעמט אברץ (about) עמכון (אברץ (about) עמכון (וועס אברץ (וועס עמט אברץ (
                                             * "In opened eye" comes from an Aramaic idiom- "Ayn B'gla", meaning "clearly, plainly,openly".
                                                                                                                               (yqu \text{ will ask}) רתשאלון (day) ומא (in that) בהו (to you) בשמי ((1) אנא ((1)) אמר ((1)) אנא ((1)) אמר ((1)) אנא ((1)) ((1)) ((1)) ((1)) ((1)) ((1)) ((1)) ((1)) ((1)) ((1)) ((1)) ((1)) ((1)) ((1)) ((1)) ((1)) ((1)) ((1)) ((1)) ((1)) ((1)) ((1)) ((1)) ((1)) ((1)) ((1)) ((1)) ((1)) ((1)) ((1)) ((1)) ((1)) ((1)) ((1)) ((1)) ((1)) ((1)) ((1)) ((1)) ((1)) ((1)) ((1)) ((1)) ((1)) ((1)) ((1)) ((1)) ((1)) ((1)) ((1)) ((1)) ((1)) ((1)) ((1)) ((1)) ((1)) ((1)) ((1)) ((1)) ((1)) ((1)) ((1)) ((1)) ((1)) ((1)) ((1)) ((1)) ((1)) ((1)) ((1)) ((1)) ((1)) ((1)) ((1)) ((1)) ((1)) ((1)) ((1)) ((1)) ((1)) ((1)) ((1)) ((1)) ((1)) ((1)) ((1)) ((1)) ((1)) ((1)) ((1)) ((1)) ((1)) ((1)) ((1)) ((1)) ((1)) ((1)) ((1)) ((1)) ((1)) ((1)) ((1)) ((1)) ((1)) ((1)) ((1)) ((1)) ((1)) ((1)) ((1)) ((1)) ((1)) ((1)) ((1)) ((1)) ((1)) ((1)) ((1)) ((1)) ((1)) ((1)) ((1)) ((1)) ((1)) ((1)) ((1)) ((1)) ((1)) ((1)) ((1)) ((1)) ((1)) ((1)) ((1)) ((1)) ((1)) ((1)) ((1)) ((1)) ((1)) ((1)) ((1)) ((1)) ((1)) ((1)) ((1)) ((1)) ((1)) ((1)) ((1)) ((1)) ((1)) ((1)) ((1)) ((1)) ((1)) ((1)) ((1)) ((1)) ((1)) ((1)) ((1)) ((1)) ((1)) ((1)) ((1)) ((1)) ((1)) ((1)) ((1)) ((1)) ((1)) ((1)) ((1)) ((1)) ((1)) ((1)) ((1)) ((1)) ((1)) ((1)) ((1)) ((1)) ((1)) ((1)) ((1)) ((1)) ((1)) ((1)) ((1)) ((1)) ((1)) ((1)) ((1)) ((1)) ((1)) ((1)) ((1)) ((1)) ((1)) ((1)) ((1)) ((1)) ((1)) ((1)) ((1)) ((1)) ((1)) 
                                                                                                                                    (vou) לכון (loves) הו (The Father) אבא (for) גיר (Himself) הו (thinself) הו (wou) גיר (have loved Me) והימנתון (because you) דאנתון (have gone forth) מן (from) לות (union with) לות (that I) אלהא (that I) אלהא (that I) אלהא (thinself) הואנא (thinself) אלהא (שוחים אלהא (that I) אלהא (that I) אלהא (that I) אלהא (thinself) אלהא (that I) אלהא (that I) אלהא (that I) אלהא (thinself) אל
                                                                                                בפקת (The Father) אבא (union with) מן (from) מן (I have proceeded) נפקת (I have proceeded) לות (into the world) אנא (leave) אבא (& have come) אנא (The Father) אנא (to join) לעלמא (Myself) לעלמא (degoing) אנא (the world) א
                                                                                                                                                     (His disciples) לה (to Him) לה (were saying) אמרין (You are) אנה (speaking) ממלל (plainly) השא (now) השא (Behold) השא (You) השא (speak) אנה (also not) אנה (& a parable) ופלאתא
                                                                                                         (that every) הבא (we are) הנין (knowing) ורכל (now) אנת (You) מרם (מרם (thing) אנת (You) אנת (thing) מרם (thing) ידע (know) אנת (that anyone) בהרא (that anyone) נשאלך (You have proceeded) בהרא (God) אלהא (that from) דמן (we are) דמן (we are) אלהא (Tou have proceeded) הבא (that from) דמן (we are) אלהא (that from) דמן (we are) אלהא (that from)
                                                                                                                                                                          (Do you believe?) הימנו (Yeshua) ישוע (to them) להון (said) אמר
                                                                                                            (it has come) אתיא (& now) והשא (the hour) שעתא (comes) אתר (behold) דהא
                                                                                                                                                                                                                                     (a man) אנש (when you will be scattered) דתתבדרון
                                                                                                                                                  (alone) בלחודי (& you will leave Me) ותשבקונני (to his place) לאתרה
                                     ולא (with Me) עמי (because The Father) אבא (alone) בלחודי (I shall be) ולא (א not) הוית (& not) הוית
```

The Holy Gospel Preaching of John אונגליון קדישא כרוזותא דדיוחנן

33

(that in Me) לכון (to you) אמרת (I have spoken) אמרת (these things) הלין (in the world) בעלמא (peace) אין (to you) לכון (shall be) לכון (take heart) לכון (but) אולצנא (suffering) אין (to you) לכון (there is) הוא (the world) אנא (the world) לעלמא (have overcome) אנא (I) זכיתה אנא (I) זכיתה (the world) אנא (בון אנא אנא (בון אנא מיין אנא (בון אנא מיין אנא (בון אנא מיין אנא מיין אנא (בון אנא מיין אנא מיין אנא (בון אנא מיין אנא מיין אנא מיין אנא מיין אנא מיין אנא (בון אנא מיין א

Chapter 17

(these things) מלל (spoke) ישוע (Yeshua) ארים (Weshua) עינוהי (spoke) הלין (these things) מלל (אבי (spoke) אתר (the hour) אתר (My Father) אבי (& said) מערא (may glorify You) נשבחך (that Your Son) דברך (Your Son) שבח (glorify You) שבח

These things spoke Jesus and lifted His eyes unto Heaven and He said: "My Father, the hour has come; Glorify Your Son, that Your Son may glorify You.

Here is holy ground; I hear the ancient and eternal words Moses heard at the burning bush of The Presence of Jehovah: "**Put off** thy shoes from thy feet, for the ground whereon thou standest is holy ground." Here is where Jehovah Himself knelt down to pray. Here He looks up to Heaven from earth;

Here He utters His heart and soul's desire. Here is truly the LORD's prayer, and the Spirit of Holiness, The mind of the Holy One of Israel- The Holy One of God- The Holy God Himself.

(authority) איכנא (to Him) לה (You have given) דיהבת (just as) איכנא (whatsoever) כל (because everything) דכל (flesh) בסר (every) מא (over) על (He will give) נתל (to Him) לה (You have given) דיהבת (eternal) דיא (life) דיא (to it [every flesh]) לה

Just as You have given Him authority over all flesh, He will give eternal life to them, because You have given all things whatsoever to Him.

"All flesh" - "Kol basar" is singular in number grammatically, though certainly plural in meaning.

"He will give to it"- "Natal lah" grammatically refers "it" to "all flesh" quite well. A similar construction occurs in the Peshitta version of Genesis 6:17.

See Luke 3:6 and Acts 2:17. It has always been God's promise to save all people. There are many promises of salvation to "all flesh" in The Hebrew Bible. That salvation is called the Will of God in 1Timothy 2:3,4 and The Promise of the Gospel to Abraham in Galatians 3:8. It is also called The New Covenant in Jeremiah 31:31-34 and Hebrews 8:8-13. There are too many references to list here, but certainly our Lord God Yeshua Meshikha said: "I came not to judge the world, but to save the world." (John 12:47) Shall we trust and follow a liar or a failure? God forbid!

```
(that is eternal) הלין (life) דין (but) דין (are) אנון (these things) הלין (of Truth) אנון (The God) אנת (are) אנת (that they will know You) דעררא (Him Whom) אנת (You alone) בלחודיך (The Messiah) משיחא (Yeshua) ישוע (You have sent) דעררת
```

But these things are eternal life: That they will know You, for You are the God of Truth alone, and Jesus The Messiah, Whom You have sent.

```
(that) הו (the work) עברא (in the earth) אוא (have glorified You) אנא (I have finished it) שלמתה (that I should do) אנא (You have given) דיהבת (You have given) לי
```

I have glorified You in the earth; I have accomplished the work that You have given Me to do.

```
(in union with yourself) לותך (My Father) אנת (you) אנת (glorify Me) לותך (now) שבחיני (with me) לי (was) הוא (glory) דאית (glory) לי (in that) שובחא (a universe) עלמא (there was) דנהוא (before) קרם (from) מן (in union with You)
```

Now, glorify Me, My Father, in union with Yourself, in that glory which I had in union with You before the universe was.

```
(those) אודעת (of men) אודעת (Your Name) שמך (Your Name) אודעת (I have revealed) אודעת (Glenn David Bauscher Page 330
```

The Holy Gospel Preaching of John אונגליון קדישא כרוזותא דדיוחנן

```
(the world) עלמא (from) מן (Me) לי (whom You have given) דיהבת (them) אנון (You have given) ולי (they were) הוו (Your word) ולי (& they have kept) ונטרו (Your word) מלתך (* they have kept)
```

I have revealed Your Name to the children of men, those whom You have given Me from the world; Yours they were, and You have given them to Me, and they have kept Your word.

```
(to Me) דכל (You have given) דיהבת (whatever) מא (everything) לי (I know) דעת (now) דעת (is) לותך (from) לותך
```

Now I know that everything whatsoever You have given Me is from Your Presence.

```
(I have given) הבת (to me) לי (that You gave) היהבת (for the words) דמלא (truly) היהבת (& they have known) וידעו (they have received) שריראית (they have received) להון (that from) להון (that from) לותך (that from) נפקת (that from) ופקת (that from)
```

For the words that you gave Me I have given them, and they have received them and known truly that I have proceeded from union with You.

```
(the world) על (over) על (was) הוא (not) אנא (pray) אנא (pray) על (over them) על (Me) על (whom You have given) דיהבת (those) אנא (but) אלא (I) אלא (praying) על (praying) דיהבת (that you) אנון (they are) והימנו (they are) אנון (for Yours) דרילך
```

I pray over them; I was not praying over the world, but I was praying for those whom You have given Me, for they are Yours, and they have believed that you have sent Me.

```
(is) הו (Yours) דילך (is) הו (that Mine) דרילי (thing) בוכל (& every) הו (cin them) וכל (& glorified) ומשבח (in them) דילי (& Yours) דילי (& Yours) הו (si) ומשבח הו (si) בהון
```

And everything that is Mine is Yours, and Yours is Mine, and I am glorified in them.

```
(& these) בעלמא (in the world) בעלמא (I shall dwell) ההית (not) אל (from now on) מכיל (to join You) בעלמא (in the world) אנון (are) ואנא (in the world) בעלמא (keep) בעלמא (Holy) קרישא (Father) אגא (am) אגא (coming) אגא (to Me) אנא (which You have given) הו (that) הו (in Your Name) בשמך (when בשמך (just as) איכנא (one) ההנן (that they shall be) דוהוון (that they shall be)
```

From now on, I shall not dwell in the world, and these are in the world, and I am coming to join You; Holy Father, keep them in Your Name (that *Name* which You have given Me), so that they shall be one, just as We are.

```
(I) אנא (in the world) בעלמא (I was) הוית (with them) אנא (I) (those) כד (in Your Name) בשמך (them) הוית (did) הוית (keep) הוית (did) הוית (keep) הוית (them) לי (whom You gave) בהבת (thave kept) לי (whom You gave) מנהון (the son) אבר (has perished) אבר (among them) ברה (the scripture) באברנא (the scripture) דומלא (that should be fulfilled) בתבא (of destruction) באברנא (that should be fulfilled)
```

When I was with them in the world, I kept them in Your Name; I have kept those whom You gave Me, and a man among them has not perished except the son of destruction, that the scripture should be fulfilled.

```
(I) אנא (come) אתא (unto you) לותך (but) דין (now) אנא (in the world) הלין (I am) אנא (speaking) ממלל (\alpha these things) והלין (\alpha that shall be) דתהוא (that shall be) דתהוא (\alpha
```

But now I come to You, and I am speaking these things in the world, that My joy in them shall be complete.

```
14 (& the world) ועלמא (Your word) להון (to them) להון (have given) אנא (I) יהבת (the world) להון (they were) הוו (because not) דלא (them) עלמא (them) סנא (them) אנון (them) דלא (them) אנון (them) אנון (them) דלא (them) אנון (them) אנון (them) דלא (them) אנון (them) אנון (them) אנון (them) אנון (them) דלא (them) אנא (them) אנון (them) אנון
```

The Holy Gospel Preaching of John אונגליון קדישא כרוזותא דדיוחנן

```
(that I) עלמא (from) איכנא (from) איכנא (that I) איכנא (just as) איכנא
```

I have given them Your word, and the world has hated them, because they were not from the world, even as I was not from the world.

```
לא (them) אנון (that You would take) לא (it is) הוא (it is) אלון (not) לא (but) מן (pray) אנא (the world) עלמא (from) בעא (the evil) אנא (from) מן (thet You would preserve) דתטר
```

It is not that I am praying You would take them from the world, but that You would preserve them from the evil.

```
(just as) איכנא (the world) עלמא (from) גיר (for) גיר (they were) הוו (not) איכנא (the world) איכנא (from) הוית (was) הוית (not) א'כנא (Trom) דאנא (I) לא
```

For they were not from the world, even as I was not from the world.

```
(in Your Truth) אנן (them) אנן (hallow) קדש (Father) אבא (is) (The Truth) ארון (Yours) דילן (because Your Word) דילן
```

Father, hallow them in Your truth, because Your Word is The Truth.

```
(also) אך (to the world) לעלמא (You have sent) שדרת (Me) איכנא (just as) איכנא (to the world) אנא (them) אנא (have sent) שדרת (I) שדרת (I) שנא (אנא (them) אנא (אנא נון שדרת (them) אנא (them) אנא (אנא נון שדרת (them) (them)
```

Just as You have sent Me into the world, I also have sent them into the world.

```
(Myself) אנא (I) אנא (hallow) אנא (I) אנא (their sake) ועל (& for) ועל (in the truth) אפיהון (becoming holy) מקדשין (they) הנון (also) אך (that shall be) דנהוון
```

And for their sake I hallow Myself, that they shall be also becoming holy in the truth.

```
(those) על (for) אפי (have) הלין (neither) אפי (have) הלין (neither) אנא (the sake of) אנא (for) אנא (but) אלא (only) בעא (prayed) אנא (by their word) במלתהון (in Me) בי (who are trusting) אילין (these) דמהימנין
```

Neither have I prayed only for their sake, but also for the sake of these who are trusting in Me by their word.

```
(just as) איכנא (one) דכלהון (will be) נהוון (that all of them) דכלהון (in You) אבי (in You) בי (in You) בי (in Me) בי (My Father) בי (You are) דאנת (will be) הנון (in Us) בן (they) בון (so that also) דאף
```

That they all will be one, just as You, My Father, are in Me, and I am in You, so that they also will be one in Us.

```
(Me) לי (that You have given) דיהבת (The Glory) לי (& I) ואנא ((ane) שובחא (so that they will be) דנהוון (to them) להון (I have given) יהבת (so that will believe) דנהוון (are) חון (we) דחנן (just, as) איכנא (have sent Me) שדרתני (that You) דאנת (the world)
```

And I have given them the glory that You have given Me, so that they will be one, just as we are one, so that the world will believe that You have sent Me.

```
(in Me) אנא (I) בהון (in them) אנא (I) בהון (I) אנא (I) בהון (I) אנא (I) בהון (I) אנא (I) בהון (I) בה
```

The Holy Gospel Preaching of John אונגליון קדישא כרוזותא דדיוחנן

I in them and you in Me, so that they will be perfected as one, and so that the world will know that You have sent Me, and that You have loved them just as You have also loved Me.

Father, I will that these whom You have given Me will also be with Me, that they will see My glory which You have given Me, because You have loved Me from before the foundation of the world.

My Righteous Father, although the world has not known You, I have known You, and these have known that You have sent Me.

```
26 (& revealing it) ומודע (Your Name) אנון (them) אנון (& I have taught) ומודעת (אודעת (them) אנון (so that Love) אנא (with which You have loved Me) אנא (that) הון (so that Love) בהון (them) נהוא (shall be) בהון (shall be) נהוא (them) נהוא (shall be)
```

And I have revealed to them Your Name, and I am revealing *it*, so that the love with which You have loved Me shall be in them, and I shall be in them.

Chapter 18

```
(& went forth) נפקט) (Yeshua) מנור (to the crossing) (Yeshua) מנור (to the crossing) (אברא (tio the crossing) מבר (tio the crossing) (אבר (tio the crossing) מבר (tio the place) אבר (a garden) אבר (where) אבר (a garden) מבר (where) אבר (where) אבר (a garden) מבר (thet traitor) אבר (where) אבר (a garden) מבר (thet traitor) באבר (the traitor) אבר (the disciples) ובר (the traitor) משלמנא (the traitor) באבר (the
```

```
(that He spoke) דתשלם (the saying) מלתא (so that may be fulfilled) דתשלם
                                                                                                                                          (not) לי (Me) לי (whom You have given) לא (those) דאילין (those) דיהבת (one) מנהון (not even) אפלא (of them) חד (I have lost) אובדת (I have lost)
                                                                                                                                        (was) אית (there) אית (Kaypha) באפא (but) דין (Shimeon) שמעון
                                                                                                                  עלוהי (& struck) ספסרא (a sword) ושמטה (on him) עלוהי (w struck) ספסרא
                                                                  (his ear) ארנה (the servant) דרב (of the high) כהנא (was Malka) דרב (the servant) ושקלה (but) רימינא (of the name) שמה (the name) שמה (of the right side) דין (but) דים (the name) מלך
                                                                                                                   (put) סים (Kaypha) לכאפא (Yeshua) ישוע (& said) ואמר (& said) אים (that gave) בחלתה (the cup) בחלתה (in its sheath) בחלתה (the sword) אשתיוהי (shall I drink it) לא (My Father) לא (My Father) אבי
                                                                            (& guards) אספיר (the troop) וכלירכא (then) הידין (the troop) אספיר (then) הידין (& bound Him) אחדוהי (Yeshua) לישוע (seized Himself) אחדוהי (of The Jews) לידיא
                                                                                               (first) אוקרם (Hanan) חנן (to the presence of) לוקרם (& they brought Him) ואיתיוהי (he) הוא (of Qaipa) דקיפא (he was) הוא (father in law) הוא (because) מטל (that) הוא (of year) רשנתא (priest) רבאיתוהי (was) הוא (was) רב (high) רשנתא (who) הוא (was)
                                                           (The Jews) ליהוריא (counseled) הוא (who) הוא (Qaipha) קיפא (but) קיפא (was) הוא (it) הוא (was) הוא (that one) הוא (that it is better) החד (the people) עמא (for the sake of) חלף (should die) נמות (che people) שניא (counseled) עמא (the people) שניא (should die) הוא (counseled) שניא (counseled) איתוריא (was) איתוריא (was) איתוריא (was) הוא (counseled) איתוריא (was) 
                                                                                        שמעון (Shimeon) דין (Kaypha) אחרון (Shimeon) שמעון (Shimeon) אחרון (Kaypha) אחרון (Shimeon) תלמידא (coming) אחרנא (the disciples) אחרון (to Him) אחרון (to Him) בתרה (after Him) דישוע (were) הוו (high) בתרה (the disciple) הוא (known) הוא (the disciple) תלמידא (the disciple) ישוע (with) הוא (yeshua) ועל (with) אועל (with) שם (with) ישוע (priest) אועל (priest) אועל (priest) אועל (אור א
                                                       שמעון (* (shimeon) דין (but) קאם (standing) הוא (was) לבר (shimeon) לות (Shimeon) שמעון (* (the other) אחרנא (disciple) אחרנא (was) הו, (that) הל (went out) אחרנא (who know) ונפק (who know) הוא (did) לה (him) רב (him) כהנא (shimeon) ואמר (Shimeon) לנטרת (the priest) תרעא (the gate) אוואעלה (the brought in) לעלה (the gate) אווא לשמעון (who know) לשמעון (who know) לשמעון (who know) אווא לה (shimeon) הוא (who know) לוטרת (the gate) אווא (who know) אווא לה (who know) לשמעון (who know) אווא אווא (who know) או
 * שמזער - "Shimeon" occurs 165 times in the Peshitta NT. The Greek equivalents "Σιμων"& "Σιμεων" ("Simon" & "
Shimeon") occur only 82 times! Often the Greek Name, "Πετρος"- "Petros" is used instead (as in this verse and in v. 15). The
Greek of John 1:42, however, retains the Aramaic "Shimeon" and "Kaypha", which it then explains with the words:
   "κηφας ο ερμηνευεται πετρος" – "Cephas, which is translated Petros." Here the Greek text declares that the name
"Petros" is a translation of the Aramaic name "Kaypha". We here find hard evidence, and in 160 other places where this
Greek name occurs, that the Greek NT is translated from Aramaic! Naturally, the Peshitta has no similar translation from
Greek to Aramaic, here or anywhere else. Repeat the above statement several times and ponder it: The Greek text declares
itself to be translated from Aramaic!
                                                                                                             (gate) אמרת (keeper) הרעא (the maiden) עלימתא (but) דין (she said) תרעא (from) אמרת (she said) אנת (gate) ארת (gate) אנת (you) אנת (also) ארת (interog.?) אנת (to Shimeon) אנת (man) אנת (ft this) אנת (are?) אנת (the disciples) אמר (no) אמר (to her) אמר (he said) אמר (to her) אמ
                                              (& setting) וסימין (the guards) ורחשא (were) והימין (were) וקימין (מימין (were) וקימין (were) וקימין (it was) הוו (cold) דקריש (because) מטל (to warm themselves) הוא (a fire) הוא (they were) הוא (Shimeon) הוא (but) אך (was) דין (was) הוא (standing) עמהון (warming himself) ושחן (with them) עמהון שחון
                                                                                                                                  (Yeshua) דין (asked) אלה (but) דין (the priest) לישוע (high) רב (high) בהנא
                                                                                                                   על (About) תלמידוהי (His disciples) ועל (about) על (about) תלמידוהי
                                                                                                                                                                                                                                                                                                     20
                                                                                                        * (in opened) לה (to him) ישוע (Yeshua) אנא (Yeshua) ישוע (to him) לה (& said) ובכלוב (& at all times) מללת (the people) עם (with) עמא (have spoken) מללת (the temple) בכנושתא (in the synagogue) בכנושתא (I have taught) בכנושתא
```

```
(are assembled) מתכנשין (The Jews) איכא (all of them) דכלהון (where) איכא (I have spoken) מללת (not) לא (in secret) מללת (& a thing) ומדם
                             * ("In opened eye") עין בנלא "Ayn begla" is an Aramaic idiom meaning, "openly, plainly".
(who heard) משאל (those) שאל (ask) שאל (Me) לי (you) אנת (ask) אנת (why?) מנא (why?) מנא (every) משאל (know) מללת (they) מללת (with them) אמרת (they) הא (that I have said) מדם (thing) מדם (thing) מדם (thing) מדם (thing)
     (the guards) אמר (from) מן (one) חד (said) אמר (these) הלין (when) אמר (these) מון (the cheek) הלין (was) מחיהי (was) על (on) פכה (who standing) דקאם (who standing) הוא (was) הוא (struck Him) הנא (give) הבנא (thus?) הבנא (the mim) אנת (the priest) פתנמא (answer) בתנמא (you) פתנמא (the priest) בתנמא (con priest) בתנמא (who standing) בתנמא (who
                                 (when) דין (Yeshua) לישוע (sent) דין (but) דין (Hannan) דון
                                                (the priest) לות (high) בהנא (Qaipa) קיפא (to the presence of) לות (bound) אסיר
                                 (& warming himself) ושמעון (was) הוא (Kaypha) אמר (Kaypha) אות (Simon) ושמעון (also) אנת (chim) אלה (to him) אלה (was) אנת (you) אנת (you) תלמידוהי (from) מן (from) מן (from) מן (am) (not) אנת (was) אנת (denied) אנת (be the chim) אנת (lam) ואמר (was) לא (was) הוית (denied) אות (denied) אות (was) אינת (was) אינת (was) אות (w
(of high) אמר (the servants) עברא (from) מן (one) חד (to him) אמר (said) אמר (Shimeon) אמר (had) אחינה (of whom cut off) רפסק (of him) הוא (near kin) אחינה (the priest) אחינה (in the garden) אווי (with Him) עמה (did see you) אווי (וויתן (אוית) אוויתן (א
                                                                                                                   (& in it) ובה (Shimeon) שמעון (denied) כפר (again) ותוב (תוב (thineon)
                                                                                                                                        (a rooster) תרנגלא (crowed) קרא (the hour ) בשעתא
                                      (from) א'תיוהי (they brought Him) דין (but) לישוע (Yeshua) א'תיוהי (they brought Him) א'תיוהי (& it) לות (to the Praetorium) לפרטורין (Qaipha) איתיוהי (the presence of) הוא (was) אפרא (was) (that not) דלא (the Praetorium) לפרטורין (entered) דלא (the Passover) ער (until) אכלין (they had eaten) בתטושון (they would be defiled) ער (until) אכלין (they would be defiled)
                                                   (to their presence) לבר (outside) לבר (Pilatus) פילטוס (but), דין (went out) נפק
                                                                    (is) אית (accusation) מאכלקרצא (what?) מוא (to them) אית (& said) אית (This) אית (Man) גברא (against) על (to you) על
                                                                                        (if) אלו (to him) לה (& they were saying) אלו (they answered) ענו (neither) עבו (he were) הוא (evil) בישתא (a doer) עבר (not) אלו
                                                                                                       לד (we would have) הוין (delivered) לה (to you) לד (to you) לד
                                                                    (said) אנתון (take Him) להון (Pilatus) פילטוס (to them) דוברוהי (said) אמר
                                                     (when) כד (Yeshua) ישוע (that said) אמר (the saying) מלתא (so that may be fulfilled) דתשלם
                                     (to die) דנמות (He was going) עתיד (death) מותא (by which) באינא (He revealed) מודע
                                       על (the Praetorium) לפרטורין (Pilatus) פילטוס (but) דין (entered) על (You) דין (to Him) לפרטורין (for Yeshua) אנת (of The Judeans) דיהוריא (their king) מלכהון (are?) הוו
                                                                           (from) אמר (said) אמר (said) אמר (others) אמר (to him) אמר (said) אמר (others) אמר (others) אמרת (have you said?) אמרת (yourself) אמרת (said) אמרת (this) אמרת (said) אמרת (said) אמרת (said) אמרת (said) אמרת (said) אמרת (said) אמר (said) אמר
```

```
(about Me) עלי (to you) לן (have spoken?) אמרו
                                                                                                                               (interog.) למא (Pilatus) פילטוס (to Him) למא (said) אמר (said) אמר
                                                   (itself) אנא (itself) אנא (I בני (the children) בני (a Jew) אנא (a Jew) אנא (am?) אנא (am?) אנא (have delivered You) אשלמוך (priests) אשלמון (bave You done) עברת (what?) אנא (to me) לי (to me) מנא (priests) איני (to me)
                                                        אמר (Mine) לה (My kingdom) מלכותי (Yeshua) דילי (said) אמר (from) לה (if) מלכותי (Yeshua) מלכותי (to him) הות (said) הנא (from) הנא (world) אלו (from) מון (if) הנא (from) הנא (from) מלכותי (world) הות (world) הות (world) מתכתשין (world) הות (have been fighting) מתכתשין (have been fighting) ליהודיא (to the Judeans) השא (from here) מלכותי (is) מכא (from here) הות (mot) לא (mine) הות (mot) מכא (from here) מלכותי (mot) הילי (mine) לא (mine) לא (but) מכא (but) ביל
                                          (a king) אמר (then ) מדין (Pilatus) פילטוס (to Him) מלכא (said) אמר (you) אמר (Yeshua) מדין (to him) אנת (You are?) אנת (You are?) אמר (for this) אמר (that a king) אמר (have said) אמרת (for this) אמרת (that a king) דמלכא (to the world) אנא (I) להדא (to the world) אנא (I) להדא (to the world) אמיר (I have come) אמיר (to the world) אנא (to testify) לעלמא (was born) יליד (who) על (to testify) שררא (to the Truth) שמע (to testify) מן (my voice) מן (my voice) מן (the Truth) שמע (from) שמע (from) מן (the Truth) אמר (from) שמע (the Truth)
                                                                                                                                  (what is?) מנו (Pilatus) פילטוס (to Him) לה (said) אמר
                                  (he went out) שררא (the had said) של (the had said) שררא (the Truth) אמר (he had said) (the Went) אמר (to them) (דער) (the Judeans) לה (to them) תוב (again) לות (the had said) (the Judeans) לה (himself) תוב (to חרא (to חרא (to שלתא (find) אנא (tind) אנא (the had said) שלתא (the had said) אנא (the had said) לה (to them) אנא (the had said) לה (to שלתא (the had said) לה (to them) אנא (the had said) שלתא (the had said) לה (to them) אנא (the had said) שלתא (to them) לה (to them) אנא (the had said) שלתא (the had said) שלתא (the had said) והרא (the had said) שלתא (the had said) והרא (the had said) שלתא (the had said) והרא (the had said) והרא (the had said) והרא (the had said) והרא (the had said) וכר (the had said) והרא (to them) וכר (the had said) והרא (the had said) והר
                                                                                                                                                                                                                                                                                            39
                   עירא (that one) דין (it is) אית (but) לכון (a custom) אשרא (therefore) אית (you are?) אנתון (desiring) צבין (at Passover) הכיל (to you) הכיל (this one) אשרא (to you) לכון (trelease) אשרא (of The Judeans) דיהוריא (the king) מלכא (the king) אינורא (the king) אינורא באראוריא (אינורא אינורא באראור) אינורא אינורא
                                                                (& they were saying) ואמרין (all of them) וקעו (cried out) וקעו (was) אלא (this one) איתוהי (not) לבראבא (Barabba) לבראבא (this one) איל (not) לא (a robber) גיסא (Barabba) בראבא (this) הנא (but) הנא (but) בראבא (מול)
                                                                                                                                                                                                                                                                  Chapter 19
                                                                                                              (Yeshua) לישוע (scourged) נגדה (Pilatus) פילטוס (then) הידין
                                                                                     (from) מן (a crown) כלילא (twined) גדלו (& the soldiers) מן (on His head) ברשה (it) ברשה (thorns) לובא (thorns) וסמו (thorns) לה
                                                                                                           (of purple) דארגונא (with a robe) נחתא (& clothed Him) וביוהי
                                                                                                                                                    (hail) שלם (they were) ואמרין (& saying) הוו (of The Jews), דיהודיא (King) מלכא (to you) לד
                                                                                      (His cheeks) של (on) על (they were) הוו (& hitting) ומחין
                                                                                                  (outside) לבר (again) תוב (Pilatus) פילטוס (& went out), ונפק
       (Guiside) לבו (again) באר (hattas) באר (www. controlled) באר (again) אנא (hattas) באר (them) אנא (i) לה (to them) אנא (i) לה (them) אנא (ii) אנא (find) בר (that not) לבר (that you may know) אבא (occasion for complaint in him) אנא (cause) בתרה (not even) אפלא (occasion for complaint in him) בתרה
                                                                               (is) אית (when) כד (outside) לבר (Yeshua) אית (when) אית (when) כדונפק
                                                                                                                    עלוהי (upon Him) כלילא (the crown) דכובא
                                                                              (to them) ואכור (& said) ווענור (of purple) דארגונא (& the robe) ווענור (to them) רהון
                                                                                                                             (here is the Man) גברא (Behold) הא (Pilatus) פילטוס
(& the guards) דין (the priests) כהנא (chief) רבי (saw Him) הזאוהי (but) דין (when) כד (Crucify Him) והאמרין (they cried out) צלוביהי (they cried out) אמר (said) להון (take) פילטוס (Pilatus) פילטוס (said) אמר (for) אנא (& crucify Him) הווקפוהי (you) וווקפוהי (אנא (but) דיר (when) אנא (take) אנא (אנא פילטוס אנא (but) אנא (אנא פילטוס אנא (אנא פילטוס אנא (אנא פילטוס אנא פילטוס אנא פילטוס אנא פילטוס אנא פילטוס אנא פילטוס אנא (אנא פילטוס אנא פילטו
```

The Holy Gospel Preaching of John אונגליון קדישא כרוזותא דדיוחנן

```
(a fault) עלתא (in Him) שנא (find) משכח (not) אל (to him) אנא (to him) אמרין (were saying) אמרין (to him) אית (to him) אית (were saying) אית (that in our Torah) רביר (a according to אית (to us) לו (is) אית (the law) בעבוד (a according to אית (to us) לו (is) אית (the law) בעבוד (a according to אית (to us) לו (is) (is) אית (the law) בעבוד (to death) בעבוד (is condemned) בעבוד (to death) בעבוד (to death) בעבוד (to death) בעבוד (the more) בעבוד (thimself) בעבוד (thimself) בעבוד (the more) אית (the was afraid) בעבוד (the more) אית (the more) אית (this) אית (this) אית (the was afraid) בעבוד (to him) בעבוד (to him) אית (the Praetorian) בעבוד (to him) אית (the praetorian) בעבוד (to him) אית (that I may release You) אית (that I may release You) אית (that I may release You) אית (to him) אית (to him) אית (to you) אית (to him) הית (to you) אית (to him) הית (to you) אית (the sin of him) השית (to him) הית (to you) אית (the sin of him) הוא (the (to you) אית (the him) הוא (the sin of him) הוא (to you) אית (the him) הוא (the sin of him) הוא (to pring out) הוא אית (the him) הוא (the him) הוא (the him) הוא (the him) הוא (to pring out) אית (to him) הוא (to pring out) אית (to him) הוא (to pring out) אית (to him) אית (to him) הוא (to him) הוא (to pring out) אית (to him) הוא (the brought) הוא (the him) לוא (the him) הוא (the him) אית (the him) הוא (the him) לוא (the him) הוא
```

* "R'tsiftha d'Kaypha" & "Gpiptha" are in Southern and Northern dialects of Palestinian Aramaic. Both names mean "The pavement". The Greek has "Gabbatha" (Γαββαθα), another obvious transliteration of the Aramaic ("Gpiptha") κημένει, in which the letter "Pe" ¬ was mistaken for a "Beth" ¬ - easily done with square Aramaic script. This does not work in a Greek to Aramaic translation scenario. "Γαββαθα" would not be mistaken for ("Gpiptha") κηρείνει ("Γαφιφθα" or Γαπιπθα in Greek).

Aramaic is here called "Hebrew" because both Aramaic & Hebrew shared Hebrew alphabet & characters, and Aramaic was spoken by the Hebrew people. The following are excerpts from <u>Jastrow's Hebrew-Aramaic Dictionary on the word "Hebraith (Hebrew)":</u>

```
לברים, אור לברים, לברים, לברים, אור לברים, לברים, לברים, אור לברים, אור לברים, לברים, אור לברים, אור לברים, אור לברים, אור לברים לברים, אור לברים בא אור לברים בא אור לברים בא אור לברים לברים
```

According to ancient word usage "Ebraith" - "Hebrew", can refer to Aramaic.

ואית (of Passover) דפצהא (it was) הות (& the eve) ואיה (& he said) הוי (sixth) שת (the hour) שע (about) איך (it was) הוי (Here is Your King) מלככון (Behold) הא (to the Judeans)

15

```
(that they would crucify Him) דנזקפוניהי (to them), להון (he delivered Him) אשלמה (then) הידין (to them), להון (ke delivered Him) הידין (to them) ואפקוהי (then) ואפקוהי (that they would crucify Him) ודברוהי (then) לישוע (then) ואפקוהי
                                                                                                                                                                     (to the place) לדוכתא (His cross) לקיפה (He took up) שקיל (when) כד (when) אין (in Hebrew) עבראית (Qaraqpatha) דין (that is called) דין (Gagultha) נולתא (it is called) מתאמרא
* Again, two Aramaic dialects are used to name a place – that of our Lord's crucifixion; "Qaraqpatha" and "Gagultha" both
                            mean, "The Skull".
                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  18
                                                                                                                                                         (two) אתר (where they crucified Him) הזקפוהי (the place) אתר אתר (where they crucified Him) אתר (the place) הזקפוהי (on one side) אחרנין (on thers) אחרנין (on the center) מכא (where they crucified Him) אחרנין (one) חריטוע (one) מכא (one) אחרנין (on the other side) מכא מכא (one) הישוע (on the other side) אחרנין (on the other side) אחרנין (on the other side) אחרנין (one) (one)
                                                                                                                                                           (also) על (& wrote) פילטוס (Pilatus) פילטוס (atitle) לוחא (also) אף (& wrote) וכתב
                                                                                                                                                                                                                                  (but) דין (it was) הוא (written) כתיב (His cross) דין (the Nazarene) בכנא (Yeshua) ישוע (this is) גבריא (thus) הכנא (of The Jews) דיהודיא (the King) מלכא
                                                                                                                                                                                                        (from) מן (many) סניאא (tablet) און (& this) להנא (near) להנא (because) מטל (read it) קראוהי (The Judeans) מטל (the place) הות (to the city) למדינתא (was) דוכתא (was)
                                                                                                                                                                             (& written) ישוע (Yeshua) וכתיבא (in it) ובאזרקף (in which was crucified) בה (in Hebrew) ובראית (it was) ורהומאית (it was) ווונאית (it was) הוא (it was) עבראית (it was) ווונאית (it was) ווונאית (it was) איז ישוע (it was) ווונאית (it was) איז ישוע (it was) ווונאית (it was) ווונאית (it was) איז ישוע (it was) ווונאית (it was) ווו
                                                                                                                                 (write) כהנא (to Pilatus) לפילטוס (the priests) כהנא (chief) כהנא (said) לא (to Pilatus) לפילטוס (the priests) אמר (chief) אמר (said) הו (The King) אלא (of The Jews) דיהוריא (The King) אמר (of The Jews) דיהוריא (The King) אמר (The King) דיהוריא (שוביא (אוביא (דיהוריא בשלטא בייטור) אמר (דיהוריא (שוביא בייטור) אמר (שוביא בייטור)
                                                                                                               (I have written) מדם (that I have written) דכתבת (the thing) מדם (Pilatus) כתבת (said) אמר (said) מילשוס (אמר
                                                                                                                                                                                       (the soldiers) אסטרטיוטא (the soldiers) דין (the soldiers) אסטרטיוטא
                                                                                                  (His garments בישוע (Yeshua) שקלו (they took) בחתוהי (Yeshua) שקלו (Yeshua) שקלו (עבדו (a part) מנתא (four) מנון (they took) מנון (they made) ועבדו (they made) איתיה (it) איתיה (but) שול (His tunic) כותינה (the soldiers) איתיה (of) איתיה (all of it) אימא (was woven) אירות (the top) מן (from) מן (seam) מון (without) אירות (was moven) ביתר (was moven) אירות (was moven) מן (seam) אירות (was moven) (was moven) אירות (was moven) (was move
                                                                                                                       (we shall tear it) נסרקיה (not) לא (to another) לחד (one) הוד (& they said) ואמרו (אמרו (whose) לא (it is allowed) מפס (for it) עליה (we shall cast lots) נפס (but) אלא (they divided) נפס (that says) דאמר (the scripture) עליה (& was fulfilled) ושלם (My clothing) בינתהון (among them) בינתהון (My garment) בותר (the soldiers) ארמיו (did) ארמיו (these things) הלין (lots) ארמיו (they cast) ארמיו (משרטי (משרטי (אפטרטי (משרטי (אפטרטי (אפטרט 
                                                                                                                                                                (of Yeshua) דישוע (His cross) קימן (at) דין (but) דין (were) הוי (standing) קימן
                                                                                                               אמה (of His mother) התה (& the sister) וחתה (His mother),
מברליתא (Magdalitha) הי (she who was) דקליופא (of Qliopa) ומרים (Mary) מגדליתא
                                                                                                                                                              (& the disciple) ולתלמידא (His mother) אישוע (saw) דין (but) דין (Yeshua) ישוע
                                                                                                                                                                                      (& He said) הוא (standing) הקאם (whom loved) הן (him) הן (him) הוא (whom loved) אנתרא (he is your son) ברכי (Behold) הא (woman) אנתרא (to His mother)
                                                                                                                                       (she is your mother) אמך (Behold) הא (that) הו (to disciple) לתלמידא (& He said) אמר
                                                                                                                                                                                                                                                   (received her) דברה (hour ) שעתא (that) הי (& from) ומן (to himself ) הו (that) הו (disciple) הו (לותה (that) לותה (
```

The Holy Gospel Preaching of John אונגליון קדישא כרוזותא דדיוחנן

```
(that everything) דכלמדם (Yeshua) שוע (knew) דכלמדם (these things) בתר (after) הלין (these things) אשתלם (that may be fulfilled) ודנתמלא (had been finished) אשתלם (thirst) אמר (the said) אמר (the scripture) בתבא (בתבא (thirst) אמר (the scripture)
                                                   (of vinegar) הלא (full) אסרו (had been) הוא (set) סים (& a vessel) ומאנא (the vinegar) חלא (from) מלו (a sponge) אספוגא (filled) מלו (but) דין (they) הנון (His mouth) מלו ((they) ((they)) מלו ((they)) מומה ((they)
                                                                                                                            (the vinegar) אכן (He) הו (took) שקל (but) דין (when) כד
(it is finished) משלם (Behold) האמר (said) אמר (Yeshua) משלם (His Spirit) האמר (& gave up) וארכן (& He bowed) או (Wis head) הארכן (
                                                                                                       (it was) הות (the evening) דערובתא (because) הות (but) יהודיא (will pass the night) דערובתא (they were saying) אמרין (will pass the night) (ont) אמרין (they were saying) אמרין (bodies) אמרין (bodies) הלין (day) דערוב (ont) על (these) הלין (bodies) הלין (day) דערון (approaching) ונהא (because) המטל (because) המטל (of the Sabbath) השבתא (the Sabbath) הי (great) הי (was) הוא (that they break) דערון (pilatus) פילטוס (from) בעל (they sought) ובעו (who had been crucified) הבעון (of those) הבעון (their legs) ונחתון (they would be) און (they would be) ונדותון (they would be)
                                                                                                                 (the legs) שקוהי (& they broke) ותברו (the soldiers) אסטרטיוטא (& came) ואתו
                                                         (with Him) עמה (who was crucified) דקרמיא (the other) אחרנא (of the first) דקרמיא (of the first) אחרנא
                                                                             (they saw) אתו (Yeshua) לות (they came) אתו (when) לות (Weshua) אתו (they came) אתו (they came) אתו (they saw) אתו (they saw) אתו (they came) אתו (they saw) אתו (they saw
                                                                                                                                               (struck Him) מחיהי (the soldiers) אלא (one) מן (one) מן (one) אלא (one) אלא (one) מן (one) אלא (in His side) ברפנה (at once) ברפנה (with a spear) בלוכיתא (in His side) ברפנה (water) בפק (issued forth) במא (issued forth)
                                                                                                                                                      (was) הי (& true) ושרירא (testified) אסהר (who saw) ומן (& he) מכן (that the truth) אסהר (knows) ידע (& he) והו (his testimony) סהדותה (may believe) אמר (you) אנחון (so that also) אמר (he spoke) אמר (אמר (you) אנחון אפר (אור) אמר (אור) אור) אמר (אור) אמר (אור) אמר (אור) אמר (אור) אמר (אור) אמר (אור) אור) אמר (אור) אור) אמר (אור) אמר
                                                               (that should be fulfilled) הוי (happened) הוי (for) הוי (these things) הלין (in Him) הוי (will be broken) הוי (not) או (a bone) דגרמא (that says) האמר (the scripture) בתבא
                                                                              (another) אחרנא (scripture) ותוב (& again) ותוב (whom they pierced through) רברו (at Him) במן (they shall gaze *) דאמר (that says) דאמר
    * "Khor" can mean "to gaze"; it can also mean, "to make white". John later wrote that "They made their robes white in the
blood of the Lamb" (Rev. 7:14). The same verb form is used there as here. This phrase in verse 37 could be translated, "They
shall become white through Him Whom they pierced through." This is an apparently theological play on words in Aramaic.
                                                                                                                                                                                                             O' How God loves and blesses His enemies, as He said!
                                                                                                                 (who was from) בתר (Joseph) יוסך (these things) הלין (after) בתר (decause) הלין (Pilatus) פילטוס (from) מטל (sought) בעא (Ramtha) בעא (from) מון (a disciple) בעא (of Yeshua) דישוע (he was) הוא (decause) הוא (from) בול (from) בול (decause) ביהודיא (from) בול (from) בושע (decause) ביהודיא (from) בושע (decause) בישוע (from) בושען (from) בושען (from) בושען (from) בושען (from) בושען (from) בושען (decause) בישוע (from) בושען (decause) בישוע (decause) בישוע (from) בושען (fro
                                                               (His body) בורה (& took away) ושקל (& he came) ואתא (Pilatus) פילטוס (& gave permission) ואפס
                                                                                                                              (who come) אך (he) הוא (Niqodemus) ניקדמוס (also) אך (& came) ואתא (Yeshua) הוא (to) דות (before) קדים (from) מן (had) מן (with Him) ואיתי (brought) ואיתי (in the night) בלליא
                                                                                                                                                                 (of Myrrh), דמורא (spices) הונטתא (for Yeshua) דישוע (pounds) הונטתא (a hundred) איך (about) איך (& Aloes) ודעלוי
```

40

The Holy Gospel Preaching of John אונגליון קדישא כרוזותא דדיוחנן

```
(of Yeshua) רשוע (the body) לפנרה (& they took away) ושקלוהי (just as) איכנא (& in sweet spices) ובכסמא (in linen) איכנא (wrapped it) וברכוהי (for burying) (to the Judeans) ליהודיא (the custom) דין (is) דאית (is) אית הות (the custom) דין (the custom) דין (in that) הות (place) אית הות (but) דין (there was) דין (there was) אית הות (a garden) אינתא (Yeshua) שוע (in which) הוא (was crucified) הדארקפ (new) הוא (of burial) בית (a house) בית (in the garden) הדתא (in it) הוא (had been) הוא (laid) אתתסים (had been) הוא (had been) הוא (there) אתמן (there) מטל (they laid Him) השבתא (was) הוא (was) הוא (approaching) אקריב (the Sabbath) הוא (cust) (was) הוא (was) הוא (was) (was) הוא (was) (was
```

Chapter 20

```
1
 (came) אתת (but) דין (in the week) בשבא (in the first day) מרים (while) מגיד (in the very early morning) בצפרא (Magdalitha) מגיד (Mary) מרים (Mary) מגיד (ithe stone) קבורא (e she saw) וחזת (of burial) קבורא (it was dark) מן (from) קברא (the tomb) און (the tomb) מן (from) קברא (the tomb) מן (from) קברא (the tomb) מן (from) קברא (the tomb) מן (the tomb) מן (the tomb) מן (the tomb) און (the tomb) מן (the tomb) מון (the tomb) מן (the tomb) מון (the t
                  ורהמת (Shimeon) אתת (she came) לות (to) שמעון (she came) כאפא (Kaypha) אתת (she came) אתר (that) הלמידא (disciple) אחרנא (that) הלמידא (with a capta)
              (to them) הוא (whom loved ) וואמרא (Yeshua) ישוע (had) הוא (whom loved ) דרחם
                (house) בית (they have taken away) דשקלוהי (they have taken away) למרן
   (they have laid Him) סמוהי (where אבא (I) איכא (know) ידעא (wot) אל (of burial) קבורא (of burial) אנא (אויכא
                                  (disciple) תלמידא (that) והו (Shimeon) שמעון (& went out) תלמידא
                  (of burial) לבית (to the house) לבית (they) הוו (& came) אחרנא (other) אחרנא
                              (at once) אכחדא (both) תריהון (they were) הוו (ג running) ורהטין (המין (but) דין (but) הוו (that) הוו (that) הוו (shimeon) לשמעון (in front of) קרמיא (of burial) לבית (to the house) לבית (first) לבית (to the house)
      (they were lying) סימין (where) בחנא (the linens) כחנא (gazing on) אדיק (& he looked) דוא (אריק
                                                   (he entered) על (not) אין (but) דין (to enter) מעל
  (to the house) דין (& entered) בתרה (Shimeon) בתרה (but) דין (came) אתא (came) אתא
      (they were lying) וחוא (where) כד (where כבורא (de gazing on) וחוא (of burial) כדורא (f burial) בורא
                                 (had been) הוא (bound) החזיק (that) הוא (&, a grave cloth) וסודרא (לוברא
     (who came) אר (disciple) תלמידא (that) הו (also) אף (entered) דאתא (then) הידין
    (& he believed) הימן (& he stared) לבית (of burial) לבות (to the house) והימן (first) לבית
            (to their place) לדוכתהון (again) תלמידא (disciples) תלמידא (those) הנון (& departed) ואזלו
                             (from) מן (they were) הוו (knowing) עדכיל (yet) עדכיל (for) גיר (not) אלא
(the dead) מוֹת (from) מֹן (to rise) למקם (He had been) הוא (prepared) דעתיד (the scriptures) למקם
                          (the tomb) קברא (at) לות (was) הות (standing) קימא (but) דין (Mary) מרים
    (in the tomb) אדיקת (she looked) אדיקת (weeping) בכיא (weeping) בכיא (weeping) בכיא (weeping) בכיא (weeping) בכיא
                      (sitting) דיתבין (in white) בחורא (angels) מלאכא (two) תרין (& she saw) וחזת (& she saw) בחורא
                                                      תר (one) מן (at) אסרוהי (His pillow) וחר (at) (one) מן (at) ווהר (laid) איכא (where) איכא (the foot) מן (at) רגילוהי
```

The Holy Gospel Preaching of John אונגליון קדישא כרוזותא דדיוחנן

- תעבראים. "Ebraith" means "Hebrew" and though Aramaic was the language used, the Jewish people referred to it as Hebrew, since Aramaic had been their native tongue (the tongue of the Hebrew people) for six centuries and was used in their scriptures. Aramaic and Hebrew share the same alphabet and both were written with the same script, so their letters looked the same in the first century.
- "Rabbuli" is an Aramaic word meaning "My Master" and is the same as "Rabboni", which the Greek versions have in Greek letters transliterated Paββουνι. Notice that Mary is not presented as speaking Greek; neither is any other person mentioned in the four Gospels. "Ebraith" "Hebrew" is defined by its Greek equivalent, "Hebrais", as "The Hebrew tongue; not that however in which the OT was written, but the Chaldee. "-Thayer's Greek English Lexicon.

 Webster's unabridged 20th century Dictionary defines "Chaldee" as The Aramaic language of the Chaldeans (Babylonians 600 B.C.)

```
אמר (touching) לה (touching) לא (Yeshua) שוע (to her) לא (said) אמר אמר (I have ascended) אביל (yet) לא (for) גיר (for) גיר (for) אדי (not) אדי (to join) אדי (join) אדי (Go) לות (My Father) אבי (to join) אבי (to join) סלק, (ascend) אנא (ascend) להן (& say) אנא (My Father) אבי (My Father) ואבוכון (My Father) ואלהכון (wyour God) ואלהכון (My Father) אבי (My Father) אבי (wyour Father) אבי (אבוכון (My Father) אבי (אבוכון (אבוכון אבוכון (אבוכון (אבובון (אבובובון (אבובון (אבובון
```

* "Stop touching me" is the sense conveyed by the Greek versions and makes the best sense. Mary was presumably holding onto our Lord.

```
(Magdalitha) מודליתא (Mary) מרים (came) אתת (then) הידין (Mary) מודליתא (Mary) מודליתא (then) הידין (it was) אתת (came) אתת (to the disciples) למרן (& announced) ודהלין (& announced) אמר (to her) אמר (the had said) אמר (the the dead said) אמר (when) דין (it was) אמר (when) הוו (the disciples) אתא (they were) והול (that) הוו (staying) בשבא (they were) הוו (they were) הוו (barred) הוו (the disciples) אתא (of fear אוריהון (because) הוו (the disciples) אתא (of the Judeans) הוו (the with you) קם (peace) אתא (to them) אתר (the said) האמר (in their midst) בינתהון (the with you) ואמר (the said) אמר (them) אמר (them) ואמר (the said) החליו (the disciples) אמר (the disciples) למרן (the said) הדא (this) אמר (the disciples) אמר (the disciples) למרן (the said) הוו (the disciples) אמר (the disciples) למרן (the feace) אמר (the disciples) אמר (the million) אמר (the million)
```

The Holy Gospel Preaching of John אונגליון קדישא כרוזותא דדיוחנן

```
(& said) אמר (into them) בהון (He breathed) נפח (these things) הלין (He had said) אמר (& when) ואמר (of Holiness) רוחא (The Spirit) רוחא (receive) קבלו (to them) קבלו
                                                                                                            (they will be held) אחידין (a man's) ראנש (you hold) תאחדון
                                                                           (he) הו (the twelve) תרעסרתא (of) מן (one) הו (but) דין (Thoma) תאומא (there) דין (was) הוא (the twin) תאמא (who was called) דמתאמר (שמט (who was called) האמא (אוי (שמט האמר) האמא (שמט האמר) האמר (שמט האמ
                                                                                                   (Yeshua) ישוע (came) אתא (when) כד (with them) שוע (he) הוא
                                                                                                                     (the disciples) תלמידא (to him) לה (& were saying) ואמרין
                                                           (to them) למרן (said) אמר (but) דין (he) אמר (our Lord) למרן (we have seen) הזין (in His hands) אלא (see) אגא (see) אגא (unless) אגא (ז) באירוהי (of the nails) דוכיתא (the places) אנא (I) בצא (& shall put) ורמא
                                                                           (inside) לגו (again) חבר (days) יומין (eight) אומין (& after) לגו (בתר (mith them) יומין (& Thoma) ותאומא (the disciples) אחברו (were) הוו (were barred) אחידין (were barred) ואתא (were barred) בד (were harred) במצעת (ל (the doors) אחברו (& said) במצעת (in the center) אחברו (שומר ל (the doors) אומין (אמר ל (אומין אומין אומין אומין אומין אומין אומין אומין אומין (אומין אומין או
                                                                                                                                               (be with you) עמכון (peace) שלמא (to them) להון
                                                  (here) להרכא (your finger) איתא (put) איתא (to Thoma) להרכא (& said) ואמר (and reach) אירי (your hand) אירך (My hands) אירי (& behold) והזי (be) גוני (tinto My side) בגבי (בגבי (איר) אירי (דא (איר) אירי (אירי) ווארי (אירי) אירי (איר) אירי (אירי) אירי (אירי) אירי (אירי)
                                                                                                                      (a believer) מהימנא (a believer) אלא (un-) מהימנא (un-) לא
             28 (& my God) מרי (my Lord) מרי (to Him) אמר (to said) ואלהי (Thoma) אמר (& answered) וענא
                                                                                                                                              (said) אמר (Yeshua) ישוע (to him) לה (said) אמר
                                                (blessed are they) שוביהון (you have believed) הימנת (that you have seen Me) דחזיתני
                                                                     (& have believed) הימנו (have seen Me) הימנו (who not) דלאילין
                                         סגיאתא (did) דין (cother) אחרגא (signs) אחרגא (but) דין (many) סגיאתא (did) דין (many) אחרניתא (those) דין (his disciples) קרם (before) תלמידוהי (concexting) אילין (in scripture) בכתבא בכתבא (this) הנא
                                                                                                                      (also) הלין (these things) דין (also) הלין
                       (die written) און (coup) און (that you may believe) דתהימנון (that Yeshua) דישוע (that you may believe) דתהימנון (you believe) ברה (the Son) באלהא (of God) ומא הימנחון (The Messiah) משיחא (there shall be) בשמה (there shall be) בהוון (there shall be) בשמה (to you) בשמה (there shall be)
```

This verse is much more pointed and specific in Aramaic than in the Greek versions: "And when you believe, you shall have eternal life in His Name." The Greek versions are rendered: "And that believing ye may have life in his name." The Greek is unclear about the "when" and the "eternal", because those words are not found in the Greek versions of this verse. The Aramaic also uses the future tense "shall have", where the Greek uses the subjunctive mood: "may have", "should have", which is a less certain prospect than the future tense.

Chapter 21

```
(Yeshua) ישוע (Himself) נפשה (again) חוי (showed) ישוע (these things) בתר בתר (of Tiberius) הלין (The Sea) על (by) על (to His disciples) לתלמידוהי (thus) אין (the appeared) דין (He appeared) הוי (thus) איתיהון (the appeared) אכחרא (were) אכחרא (were) איתיהון (they) איתיהון (they) אכחרא (who was called) המתאמר (they) הוא (Kaypha) איתיהון (who was from) הוי (they) הוי (they) הוי (they) הוי (they) הוי (who was from) הוי (they) הוי (they)
```

```
(the disciples) תלמידא (of) מן (others) אחרנין 3
                                                  (Kaypha) אמר (Shimeon) שמעון (to them) אמר (said) אמר (they were saying) אנא (fish) אול (to catch) אצוד (I am) אול (going) אנא (going) אול
                 לה (to him) אבל (do they went out) אתינן (with you) עמך (with you) ונפקו (also) אתינן (night) אתינן (the ship) אתינן (the ship) לפינתא (they caught) ובהו (they caught) מדם (athing) מדם (athing) אורם לא להיא (מדם אורם לא נמון אורם לא נפון אורם לא נמון 
                                                      (Yeshua) ישוע (stood) קם (dawn) צפרא (it was) הוא (but) דין (when) כד (knew) על (of the sea) אידעו (the side) ידעו (of the sea) על (of the sea) הוא (the was) הוא (that Yeshua) דישוע (the disciples) תלמידא
           (is there?) אית (interog.) למא (Lads) שליא (Yeshua) ישוע (to them) אית (& said) ואמר (no) להון (to Him) לה (they were saying) אמרין (anything) מדם (to you) לכון למלעס
                                                   (from) ארמו (throw) מצידתכון (He said) אמר (to them) להון (He said) אמר
                                 (& will find) ומשכחין (of the ship) דספינתא (right) דימינא (the side) גבא (they could) אנתון (& they threw) ולא (wou (you) אנתון (you) אנתון (אסט
            (it had caught) מן (from ) סוגאא (the multitude) דאחדת (the net) למצידתא (the net) סוגאא
                                                                          (whom loved ) דרחם (that) הו (disciple) תלמידא (& said) ואמר (& said) ואמר
                                                                                               (to Kaypha) לכאפא (Yeshua) ישוע (him) ללאפא (had) הוא
              (when) שמע (when) דין (but) דין (Shimeon) הו' (is) הו' (our Lord) שמע (this One) הנא
                                                                        (his tunic) בותינה (he took) בסב (he was) הו (that our Lord) דמרן
                                                                     (naked) בחצוהי (his loins) מטל (girding) דערטליא (girding) מחא
                                                                                       (he was) הוא (he was) ושרא (he was) נפשה (Yeshua) ושרא (to come) דנאתא (in the sea) לות
                        (they came) אתו (in the boat) בספינתא (disciples) תלמידא (but) דין (the other) אחרגא (land) ארעא (from) מן (very) סגי (they were) הוו (far) ארעא (form) גיר (not) ארעא
                       (cubits) אלא (two hundred) מאתין (about) אלא (but) אלא (with the fish) אנזין (that) אנזין (that) למצידתא (that) לה (they were) הוו (& dragging) לה (they were) לה למצידתא (מונדין האוו (לא מונדין האווו (לא מונדין האוווי) לה מונדין (לא מונדיי) לה מונדיין (לא מונדיי) לה מונדייים (לא מונדיי) לה מונדיים (לא מונדים (לא מונ
           (to the land) לארעא (they came up) סלקו (but) דין (when) כד (when) לארעא (as) כד (after) כד (after) כד (burning coals) נומרא (they saw) נומרא (when כד (they saw) סים (there were lying) עליהין (there were lying) סים
                                        (bring) איתו (Yeshua) ישוע (to them) איתו (& said) ואמר (just now) הנון (that you have caught) הצרתון (fish) הנון (those) מן (from) הנון (those) הנון (those) הנון
 וסלק (Kaypha) כאפא (Shimeon) וסלק (de came up) כאפא (it was filled) (מליא (to land) למצידתא (the net) למצידתא (& dragged) (de three) (קולא (three) וחמשין (קולא) (מאא (great) אורבא (was) רורבא (the net) אצרית (ripped) מצרית (was) ווקרא (weight) וקרא (weight) הי (was) ובהנא (was) כלה (the net) יוקרא (was) לא
                                                     (come) תו (Yeshua) ישוע (to them) להון (& said) אמר (the disciples) אנש (of (but) בין (but) מן (dine) אשתרו (dine) אנש (the He was) במרח (to ask Him) רנשאליוהי (had) הוא (dared) הוא (dared)
                                                                              (He was) הו (that our Lord) דמרן (they) הו (for knew) דידעין
                                                                                                                                                                                                                   13
                                                                        (& took) דין (Yeshua) ישוע (but) דין (came near) קרב
(to them) ונונא (& gave) ווונא (the bread) ווונא (the bread) לחמא
                                              (Yeshua) ישוע (appeared) אתחזי (time) זבנין (the third) דתלת (this was) דתלת
(the dead) מיתא (among) בית (from) מן (He had risen) כד (after) כד (to His disciples) לתלמידוהי
                                                             (Yeshua) ישוע (said) אמר (they had dined) כד (but) דין (after) כד
                (Teshda) אכו (said) אכו (they had diffed) אכו (tart) אכו (tart) אכו (tart) אכו (tart) אכו (tart) אכו (to Shimeon) לשמעון (to Shimeon) אנת (to You) אנת (to You) אנת (to Him) אנת (the said) אמר (the said) מרן (than) הלין (than) אנת (that love) אנת (that l
```

The Holy Gospel Preaching of John אונגליון קדישא כרוזותא דדיוחנן

```
16
         (time) דבנין (a second) דתרתין (again) אמר (to him) אמר (He said) אמר (he said) שמעון (he said) אנת (you) אנת (love) רחם (Bar Jonah) בריונא (Shimeon) אנת (that love) אין (to Him) אנת (you) אנת (you) אנת (you) אין (yes) מרי (yes) אנת (to Him) אנת (My sheep) אנא (for Me) אין (shepherd) ישוע (Yeshua) אנא (You) אנא (You) אנא (You) אנא (אין אמר (you) אנא (y
                                                   אמר (time) דתלת (to him) דתלת (to him) אמר (He said) אמר (to him) דתלת (to him) דתלת (to him) אמר (to him) בריונא (to him) דתלת (do you?) אנת (love) אנת (Shimeon) בריונא (that He said) אנת (to Kaypha) למפא (to him) דתלת (to him) דתלת (do you?) אנת (love) דרהם (times) דתלת (thime) דתלת (to him) דתלת (to him) דתלת (thing) מרי (my Lord) מרי (to Him) אנת (that love) דרחם (thing) אנת (that love) דרחם (thing) אנת (that love) אנת (thing) דער (to him) אוער (to him) דער (to him) דער
                                                                  (your hands) איריך (you shall reach out) אנת (you wanted) איריך (but) דין (but) דין (when) אנת (you) מא (you) מא (but) דין (but) דין (when) אנת (you) מא (want) מאיביך (for you) דין (shall gird) אנת (you) מאיבין (you) אנת (want) אנת (to where) אנת (you) אנת (want) אנת (you) דלא (to where) אנת (you) אנת (want) אנת (you) אנת (
(death) מותא (by which) בדא (that He may show) דוחוא (he said) אמר (but) דין (this) הדא (these things) אמר (He said) וכד (God) וכד (God) הלין (glorify) הלין (he was going) עתיד (after Me) אמר (to him) לה (to him) לה (He said) אמר (death) אמר (be said) אמר (to him) אמר (the said) אמר (the s
                               (the disciple) לתלמידא (& saw) וחוא (Kaypha) אוני (Shimeon) שמעון (& turned around) באתפני
                                                                                                                                                 (who come) או ברחם (that) באבא (אוקעאר) או (whom loved בארא (that) בארא (who come) בתרה (that) בחשמיתא (at supper) הוא (had) הוא (who lain) בתרה (my Lord) הוא (who lain) בתרה (my Lord) היה (the breast) דישוע (of Yeshua) ואמר (the breast) על (on) הדיה (the breast) הישוע (wy Lord) הוא (who come) הו
                                                                                                                                                                                                                                                                                          (You) לך (he that shall betray) מער (who is?) מנו
                                                                                                                                                                                                                                                                              (Kaypha) אפא (saw) און (when) כאפא (this one) לְּנָנּא
                                                                                                                         (what?) מנא (ke said) לישוע (to Yeshua) לוכי (he said) אמר (he said) לישוע לישוע
                                                                                                                                                                                                                                                         (want) אמר (if) אמר (Yeshua) ישוע (to him) לה (said) אמר (said) אמר
                                                                                                         (I) אנא (come) ארא (until) ערמא (this one) אנא (that should remain) אנא (I) דנקוא (ערמא אנא ווי) דארא אנא אנא אנא
                                                                                                                                     (after Me) בתרי (come) אנת (you) אנת (to you) בתרי (what is it?) מא (to you) לך
                                                                                                      (the brethren) אהא (among) בית (saying) ללתא (this) אהא (& went forth) ונפקת (the brethren) אהא (among) בית (saying) ללתא (this) הין (& went forth) הין (yeshua) ישוע (would die) און (disciple) אין (that this) הוא (that this) הוא (that not) הוא (that not) הוא (not) אין (this one) און (this one) און (to remain) און (ערמא (want) און (to you) הארא (to you) און (this) און (this
                                                                                                             (who testified) דאסהד (the disciple) תלמידא (this is) הגו (them) אנין (he wrote) אנין (about) על (them) הלין (these things) כלהין (about) כלהין (his testimony) חנן (we) דשרירא (that true) הירותה (we) חנן (about) הירועין (we) חני (about) הירועין (we) היר
                                                                      (that did) דין (many) אחרניתא (other things) אחרניתא (also) אית (there are) אית (written) אחרניתא (one) הדא (each) אחרניתא (which things) אילין (Yeshua) ישוע (as) אילין (the world) און (not) און (even) און (were to be) הוי
                                                                                                                                                                                                                             (would be) הוא (sufficient) אנא (I) ספק (suppose) הוא (would be) לכתבא (that written) דמתכתבין (for the books) לכתבא
```

There are also many other things Jesus did, which if they were to be written, each one, I suppose even the world would be insufficient for the books that would be written.

שלם אונגליון קדישא כרוזותא דיוחנן The end of The Holy Gospel preaching of John

שלם למכתב בכתבא הנא טטראונגליון קדישא

The Holy Gospel Preaching of John אונגליון קדישא כרוזותא דדיוחנן

The end of the writing in this book of the four Holy Gospels

שובחא לאבא ולברא ולרוחא דקודשא השא וכלזבן ולעלם אלמין אמין שובחא לאבא ולברא ולרוחא דקודשא Glory to The Father and to The Son and to The Holy Spirit, now, always and for the eternity of eternities, amen!

אונגליון קדישא כרוזותא דדיוחנן

פרכסס דשליחא

The Acts of The Apostles

Chapter 1

(Theophila) או (Oh) או (I wrote) כתבת (first) קדמיא (the book) כתבא (cur Lord) קדמיא (those) אילין (those) שלי (all things) מרן (about) על (about) משיחא (to do) למעבר (Yeshua) ישוע (Yeshua) משיחא (to do) אולין (אור) משיחא (אור) משיחא (אור)

(Peshitta) THE first book have I written, O Theophilus concerning all the things which our Lord Yeshua The Messiah began to do and teach,

Acts 1:1 (Modern KJV) <u>The former treatise have I made</u>, O Theophilus, of all that <u>Jesus</u> began both to do and teach, (ASV) The former treatise I made, O Theophilus, concerning all that Jesus began both to do and to teach, (Douay) The former treatise I made, O Theophilus, of all things which Jesus began to do and to teach,

In the above verse, <u>The Peshitta</u> text differs significantly from all the Greek texts and Jerome's <u>Latin Vulgate</u> (from a Western Greek text). If <u>The Peshitta</u> is a translation of Greek, from which Greek text was it translated?

אר תאופילא -"O Theophilus" is probably the high priest (AD 37 to AD 41), whom Josephus mentions.

(He was taken up) אסתלק (in which) דבה (that) הו (day) ליומא (until) עדמא (the Apostles) הוא (the He had) אנון (the He had) דפקד (after) ברקר (from) (of Holiness) אילין (by The Spirit) ברוחא (He had chosen) דגבא (which) דגבא (which) ברוחא

(alive) הוי (as) בשה (Himself) (to them) ארבעין (He showed) הוי (whom also) ארבעין (those) מן (forty) בתר (in days) החש (in days) באתותא (by signs) ארבעין (He had suffered) בתר (after) בתר (after) מתחוא (appearing) הוא (appearing) הוא (when) כד (of God) מלכותא (the Kingdom) הוא (about) דאלהא (of God) מלכותא (when) האלהא (the Kingdom) הוא (מלכותא (about) בארותא (when) הוא (מלכותא (about) הוא (מלכותא (about) הוא (about) הוא (מלכותא (about) הוא (a

(them) אנון (He commanded) פקד (bread) אנון (with them) עמהון (He ate) אכל (while) פקד (to wait) אלא (to depart) אלא (to depart) אורשלם (Jerusalem) אורשלם (that from) אלא (that from) אלא (from Me) אורשלם (which you have heard) ראבא (that from Me) הו (that jou have heard) דאבא (for the promise) האני (which you have heard) אני (that jou have heard) אני (t

- 4 (Peshitta) And when He had eaten bread with them, he commanded them not to depart from Jerusalem, but to wait for the promise of the Father, which (said he) you have heard from Me.
- 4 (MKJV) **And, being assembled with** *them***,** commanded them that they should not depart from Jerusalem, but wait for the promise of the Father, which, *saith he*, ye have heard from me.
- 4 (DOUAY) And eating together with them, he commanded them, that they should not depart from Jerusalem, but should wait for the promise of the Father, which you have heard (saith he) by my mouth.

In the above verse, <u>The Peshitta</u> text differs significantly from all the Greek texts and the Jerome's <u>Latin Vulgate</u> (from a Western Greek text). If **The Peshitta** is a translation of Greek, from **which Greek text** was it translated?

(in water) אעמר (baptized) אעמר (for Yokhanan) דיוחנן (of Holiness) אעמרן (in The Spirit) ברוחא (shall be baptized) אעמרן (wany) אנתון (days) יומתא (after) בתר (not) בתר

The Acts of the Apostles

פרכסס דשליחא

(they asked Him) שאלוהי (they were assembled) כנישין (when) כנישין (they) הנון (they) דין (they) הנון (when) כנישין (in this) און (in this) און (are restoring) און (to Israel) אות (the kingdom) אות (You) אות (are restoring) מלכותא

(yours) אמר (was) דילכון (to them) להון (to them) להון (He said) אמר (The Father) און (times) און (times) און (times) און (to know) און (thes) בשולטנא (the edition) און (them) און (them) בשולטנא (them) בשולטנא (has placed) סם

(upon you) עליכון (of Holiness) אלא (The Spirit) אוד (will come) אלא (when) אלא (when) אלא (witnesses) אליכון (to Me) דקודשא (witnesses) הוא (to Me) אליכון (power) אליכון (power) אליכון (the Samaritans) הוא (witnesses) באורשלם (among) באורשלם (in Jerusalem) ובכלה (in Jerusalem) הור (witnesses) באורשלם (of the earth) הור (witnesses) לסופיה (the borders) הארעא (witnesses) הוא לסופיה (witnesses) לסופיה (witnesses) הוא לסופיה (witnesses) הוא לסופיה (witnesses) הוא לסופיה (witnesses) הוא ליכופיה (witnesses) ה

9 (He was taken up) אסתלק (Him) לה (they saw) (the said) אמר (these things) וכד (& when) הלין (their eyes) אמר (from) אמר (their eyes) ואתכסי (& de cloud) אמר (& a cloud) וענגא (their eyes) קבלתה (meceived Him) ואתכסי

(into the sky) בשמיא (they were) הוו (gazing) דירין (when) בוכד (wen) ביין (were present) הוא (was) אול (going) הוא (He) הוא (white) קימין (in clothing) בלבושא (with them) לותהון

(why?) להון (to them) גליליא (dalilean) גליליא (to them) מנא (to them) אנתרן (this) אנתון (why?) להון (to the sky) גברא (men) גליליא (this) אנתון (wou) אנתון (wou) הוא (to Heaven) אנתון (wou) מנכון (who was taken up) דאסתלק (to Heaven) מנכון (whon) אוך (as) מא (to Heaven) גארא (mito Heaven) איך (going up) לשמיא (tin this way) הכנא (mito Heaven) לשמיא (going up) לשמיא (mito Heaven) איך (mito Heaven) לשמיא (mito Heaven) לשמיא (mito Heaven) לשמיא (mito Heaven) איך (mito Heaven) להון (mito Heaven) איך (mito Heaven) להון (mito Heaven) איך (mito Heaven) להון (mito Heaven) להון (mito Heaven) להון (mito Heaven) מנכון (mito Heaven) מנ

(from) מן (to Jerusalem) לאורשלם (themselves) ומן (they returned) מן (after this) בתרכן (from) מן ((they returned) הפכו ((they returned) בורא ((the Mount) דבית (* Bayth ") דבית (* ((the Mount) דבית (the Mount) דבית ((the Mount) איר ((the side of) אורשלם ((the sid

- 12 (Peshitta) And afterwards they returned to Jerusalem from the mount called Bayth-Zaytha, which was next to Jerusalem, and distant from it about seven furlongs.
- 12 (MKJV) Then they returned to Jerusalem from the mount called Olivet, which is from Jerusalem a Sabbath day's journey.
 - * How plainly the Greek declares itself to be a translation may be seen in the word elauovog ("Olive grove"). "Bayth Zaytha" was called "Bayth Zaytha" because that was its name, just as "Jerusalem" was called "Oreshlem" in Eastern Aramaic; it was not called "Teaching of Peace" (the meaning of "Jerusalem") διδαχη ειρηνης –"Teaching of Peace" in Greek. No one called Jerusalem "Teaching of Peace" or "Didachay Eiraynays". "Philadelphia" means "Brotherly love", but that city is called "Philadelphia", not "Brotherly Love". The fact that the Greek gives the definition of Bayth Zaytha instead of the name itself is a dead giveaway that the Greek ελαιωνος ("Olive grove") is a translation. Essentially the same Greek translation is used in Luke 19:29 & Luke 21:37.
- "Seven" in Aramaic is XIII" "Shaba"; "Sabbath" has several forms, one of which is XIII" "Shaba". Obviously the Greek translator mistook XII" "Shaba" from XIII" "Shaba" and omitted the last word "IIIIOX" "Estadown" (Stadia, Furlongs). It is easy to see how this happened. The reverse scenario is a very hard sell: "σαββατου εχον οδον" "Sabbath days journey" in Greek, does not become IIIIOX XIII "Seven furlongs" in Aramaic. σαββατου εχον οδον" "Sabbath days journey" is a very strange phrase in Greek, literally, "of a Sabbath having way", found nowhere in The LXX or elsewhere in The Greek NT or any Greek literature. The two words after "Sabbath" "εχον οδον" are pronounced "ekon hodon"; Compare the Aramaic word for "Furlongs" "Estadwan". The Greek looks almost like a transliteration of the Aramaic; This writer thinks the Greek is a forced translation attempt at some Aramaic the translator seemed to have difficulty reading, for whatever reason. A Greek audience may very well have scratched their heads upon reading this phrase, especially due to their unfamiliarity with Jewish law and custom.

פרכסס דשליחא

(to an upper room) לעל"תא (themselves) להון (they came up) מלקו (they came up) ו"חלק (after) ו"חלק (after) ו"חלק (they came up) מלקו (were) ו"חלק (staying) ו"חלק (were) הרוין (they came up) ו"חלק (were) הרוין (they came up) ו"חלק (were) ו

(in Jerusalem) באורשלם (who live) דעמרין (to all of them) לכלהון (known) אתידעת (this) אתידעת (in the language) הי (that) הי (field) אתקרית (was called) אתקרית (& so) אתקרית (that) הי (that) הי (Haqel (that) הקל (* (that) הקל (* (that) המא (bama (that) האיתוהי (of the region) הקל (that) הקל (that) המא (this) אתקרית (this) המא (this) המא (this) המא (this) המא (this) המא (this) אתקרית (this) המא (this) המ

So <u>The Greek</u> NT declares the language of the Jews in Jerusalem to have been Aramaic. Notice it says "their language", not "their languages". Only one language is mentioned as belonging to the region, and ακελδαμα is plainly an Aramaic name of two words: "Haqel"- "Field" & ND¬-"Dama"- "Blood". So the Greek NT says that the Jews of Jerusalem spoke Aramaic and contradicts the notion that they also spoke Greek; it also transliterates Aramaic here and elsewhere and then translates its meaning into Greek for a Greek audience.

(shall be) גיר (his dwelling) דרירה (of Psalms) בספרא (in,the book) בספרא (it is written) בתיב (mithe book) גיר (for) בספרא (ti is written) במורא (ti is written) במור (wan inhabitant) ועמור (desolate) ועמור (shall take) אחרין (shall take) אחרין (continuous) בסב (shall take) אחרין (mithe book) אחרין (desolate) אחרין (mithe book) אחרין (mithe book) בסב (desolate) אחרין (mithe book) בסב (desolate) אחרין (mithe book) אחרין (mithe book) בסב (desolate) אחרין (mithe book) אחרין (mithe book) בסב (desolate) אחרין (mithe book) אח

(men) גברא (these) וליא (one) הלין (therefore) לחד (it is) הכיל (tit is) הכיל (wight) וברא (He came in) אמן (in which) בהנא (time) זבנא (time) בהנא (with us) עמן (who have been) עמן (Yeshua) עלין (among us) עלין (went out) שלין (with us) שלין (with us) שלין (with us) שלין (with us) אינופק (אינו ער מון מדין (with us) שלין (with us) שלין (with us) ישוע (with us) אינופק (with us) ישוע (with us) אינופק (with us) א

The Acts of the Apostles

"Our Lord Yeshua" in Aramaic is "The Lord Yeshua" in Greek. This is a common difference. Either Zorba The Greek(s) ignored or missed the pronoun "our" about 50% of the time (318 out of 646 times) in The NT overall, in translating Aramaic to Greek, or an Aramean translator deliberately added 318 (97%) to the 328 Greek occurrences, effectively doubling the Greek number in The hypothetical Peshitta "translation"! What are the odds of the latter scenario compared to the former?

22 (the day) מן (until) מעמוריתה (the baptizing) דיוחנן (the baptizing) מן (from) מן (beginning) ליומא (with us) מן (should be) דהו (that he) דהו (our presence) לותן (from) מן (that He was taken up) דהו (of His resurrection) הרא סהרא (a witness)

(who is called) דמתקרא (Yoseph) ליוסף (two) אחרין (& they presented) ואקימו (& Matthaia) אשתמי (Barshaba) יוסטוס (Who is named) אשתמי (Barshaba) ברשבא

(know) דע (Jehovah) אנת (You) אנת (they said) אמרו (they had prayed) וכד (& when) אנת (You) אמרו (they said) אמרו (they had prayed) אנת (& when) אנת (You) אנת (which) דכל (the one) הלין (show) הלין (of all) הלין (what is in the hearts) מן (from) הלין (these) הלין (these) אנת (they had prayed) אנת (when) דבלבותא

ידע דבלבותא דכל – How would an hypothetical Aramaean translator decide when to translate the Greek אירב דבלבותא דכל – How would an hypothetical Aramaean translator decide when to translate the Greek אוריא בידע דבלבותא דכל as א"ר"א" ("Maryah" - "Lord JAH")? There are 239 of מר"א in The Peshitta N.T.

Κυριε, κυριου, κυριου, εtc., occurs 751 times in The Greek NT. 239/751=32%. 32% of the Greek "κυριος" is matched by איריא in The Peshitta overall.

The stats. (# Kurios, # Maryah), ratio Maryah/Kurios %) for individual books are:

Mt.:76,21,28%; Mk.:18,9,50%; Luke:97,40,41%; Yokhanan: 51,9,18%; Acts:104,51,49%; Romans:39,10,26%; 1 Cor.:60,18,26%; 2 Cor.:27.8.30%; Gal.-Philemon: 128.14.9%; Hebrews: 15.11.73%; Yaqob-Jude: 42.19.45%; Rev.:21.14.66%.

If an Aramaean translator were to simply pick a percentage of the Greek "הטסום" as אין, why the radical change from Matthew to Mark of 28% to 50% conversion rate? Why such a change from Luke-41% to Yokhanan's 18% (less than half)?

Then from Yokhanan's 18% to Acts' 49%? The very next book, Romans, drops to 26%. This remains fairly level then up to 2 Corinthians, then abruptly drops again to its lowest level at 9% in the rest of Paul's epistles! Then the next book, Hebrews has the highest level in the NT – 73%! A radical drop again to 45% for General Epistles and a big jump again in Revelation's 66%! None of this is consistent with the Greek primacy theory and The Peshitta being translated from Greek. There would be more consistency in the ratios from one book to another.

Looking at this from another perspective, I see Luke and Acts have similar absolute numbers and percentages;

Romans, 1 & 2 Cor. have 26%, 26% & 30%. These facts fit with the idea of Peshitta primacy, since Kurios occurrences and the ratios would reflect total number of Aramaic words with the \\D\-"Mar", root (Lord) behind Greek "kuplog".

Those numbers should be similar in books written by the same author, as Luke and Acts are written by Luke;

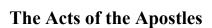
Romans, 1 Cor. & 2 Cor. were written by Paul. The fact that the rest of the smaller epistles of Paulus do not reflect the same ratio as the major epistles is probably due to the relative lack of Old Testament quotations in those smaller books; in the major epistles,

half of the און מר"א references are "saith The LORD" (Jehovah) OT quotes. There are none such in the smaller epistles of Paul. Hebrews has five such quotes of its own, accounting for the 73% ratio of "Maryah" to "Kurios". None of these occurrences is explainable on the basis of a Greek original. Maryah is a Semitic Name, referring to The Hebrew "Yahweh" with no Greek equivalent. A translation from Greek should produce א"ם (Mara-"Lord) or מרן (Maran-"our Lord") – not א"ם (Mara-"Lord) מרן מריא

(& Apostleship) נקבל (of the ministry) במא (a part) במא (would receive) נקבל (that he should go) דהו (Yehudah) הורא (withdrew) פרק (withdrew) במנה (to his place) לאתרה (to it) לאתרה (to his place)

(to Matthaia) למתיא (& it came up) וסלקת (lots) פצא (& they cast) וארמיו (the Apostles) שליחא (eleven) שליחא (with) עם (& he was numbered) ואתמני

Chapter 2

פרכסם דשליחא

(as one) אכחדא (all of them) כלהון (they were) הוו (assembled) כלהון (when) כד

איך (Heaven) מן שליא (suddenly) מן שליא (there was) הוא (by it) מן (was) אור (& filled) אור (mighty) עזייתא (a wind) אור (like) (they were) ביתא (sitting) רבה (in which) רבה (that) הוו (bouse) ביתא (the whole) הוו (sitting) רבה (that) הוו (אור) הוו (שואר) הוו (ש

(were) הוו (that divided) דמתפלגין (to them) להון (& appeared) ואתחזיו (& thet divided) להון (to them) להון (as) איך (as) נורא (to them) ויתבו (* they sat *) על (one) הור (as) איך (as) נורא (they sat *)

• Greek mss. & editions have εκαθισεν – "It sat", which disagrees with the plural subject – "tongues". Only two Greek mss. agree with The Peshitta – "They sat"; they are Codex D (6th century), which appears to be a later translation of The Peshitta, very commonly agreeing with it when other Greek mss. depart from it, and Codex ℜ*. The other Greek mss. have incorrect grammar here. ("as fire" does not qualify as the subject of the sentence-it is merely a simile describing the subject, "tongues").

(of Holiness) בלהון (with The Spirit) ברוחא (all of them) כלהון (& were filled) ואתמליו (& were filled) ברוחא (a language) לממללו (to speak) לממללו (to speak) לממללו (to speak) הוו (was) לממללו (to speak) הבע (to speak) דרוחא (to speak) יהב (giving) הוא (was) להון (was) איך (was) מא

(in Jerusalem) ברא (who were dwelling) דעמרין (men) גברא (but) דין (were) אית (there) אית (mations) גברא (all) גברא (from) מן (Jews) יהודיא (God) אלהא (of) מן (who were fearers) דרחלין (the heavens) שמיא (that are under)

(populace) עמא (the entire) כלה (gathered) כנש (that) הוא (noise) קלא (occurred) הוא (& when) כלה (when) כנש (fthat) הוא (man) אנש (each) אנש (had) הוא (that heard) דשמע (because) מנהון (& it was agitated) ואשתגש (in their languages) הוו (they were) הוו (that speaking) דממללין

7 תהירין (marvelling) הוו (they were) דין (but) כלהון (but) ומתדמרין (marvelling) הוו (all of them) דין (but) לחד (they were) הלין (saying) כד (all of them) הוו (they were) חד, (* (are) לחד (Galileans) לא (they were) אנון (who are speaking) אנון (are) דממללין (who are speaking) לא (they were) הא

M Byzantine Greek mss. have "to each other" like The Peshitta; Critical Greek mss. omit the phrase.

(man) אנש (every) אנש (we) אנש (hearing) אנש (are) איכנא (how?) איכנא (we) שמעין (in which) דבה (his language) לשנה (שנה (we) בה (his language) דבה איכנא (איכנא (man) דבה האווי (איכנא (man) אנש (how?) אנש

(who dwell) ומדיא (& those) ואלניא (& Elanites) ואלניא (& Medes) ומריא (Parthians) ברתויא (who are from) ומריא (& Qapodoqians) וקפודקיא (Judeans) יהודיא (in Bayth-Nahrayn *) ביתנהרין (* אתרא (de of Asia) דפנטוס (of Pontus) דפנטוס (the regions) אתרא

* "Bayth-Nahrayn" means "Between the rivers"; Greek has μεσοποταμιαν - "Mesopotamia", which is the Greek translation of the actual Aramaic name of this Aramaean place. "Mesopotamia" also means "Between the rivers". See The Hebrew OT - 0763 בהרים 'Aram Naharayim ar-am' nah-har-ah'- yim

from <u>0758</u> and the dual of <u>05104</u>;; n pr loc

AV-Mesopotamia 5, Aramnaharaim 1; 6

Aram-naharaim =" Aram of the two rivers"

1) Mesopotamia

This Hebrew name occurs in The Hebrew Bible six times and in The Peshitta OT is ["Aram Nahrayn. The LXX Greek OT has μεσοποταμιαν - "Mesopotamia" in those places. Mesopotamia is a translation of the name, much as "Teaching of Peace" is a translation of "Jerusalem" and "Brotherly love" is a translation of "Philadelphia". Names are normally transliterated, not translated. A translation of a name in scripture would usually be an indication that the translation language was not the origin language of that name.

The Acts of the Apostles

פרכסס דשליחא

10

(& of Pamphylia) ודפמפוליא (of the Phrygians) דפרוגיא (the regions) אתרא (& from) ודמן (which are near) דקריבין (of Libya) דקריבין (& of the countries) ודאתרותא (& of Egypt *) דקריבין (& of Egypt *) והאתרותא (& proselytes) און (to Cyrene) הודיא (אורינא (to Cyrene) לקורינא (שורינא (to Cyrene) הודיא (שורינא (ש

* "Egypt" is "Misraym" in Aramaic, very similar to the Hebrew spelling "Misrayim". Greek has "Aiguptos".

11

(we are) חנן (hearing) שמעין (behold) הא (& Arabians) וערביא (Qrete) קרטא (& who were from) ודמן (our own) קרטא (in languages) בממללין (who are speaking) דממללין (some of them) בלשנין (of God) האלהא (the wonders) תרמרתה

12

(as) כד (& they were bewildered) ותוירין (all of them) דין (but) דין (they were) הוו (astonished) מתדמרין (affair) בותא (this) בותא (this) בבותא (what?) בנותא (to another) הוו (they were saying) מתרין (they were saying) הוו (they were saying) בבותא

13

(while) כד (them) אחרנא (were) הוו (mocking) ממיקין (but) דין (others) אחרנא (& have become drunk) הוו (have drunk) אשתיו (these) הלין (these) הלין (they were saying) אשתיו

14

"Until now are three hours" is a literal rendering of an Aramaic idiom, meaning, "It is now the third hour".

16

(this) דרא (but) אלא (by Yoel) ביואיל (what was spoken) אלא (is) הרא (this) הרא (but) אלא

17

(God) אלהא (says) אמר (last) (last) ביומתא (it shall be done) בהוא (your sons) ביומתא (shall prophesy) והובון (body) בסר (every) על (on) על (My Spirit) (I shall pour out) אשוד (I shall see) והוב (visions) (shall see) והונא (wyour young men) ובותכון (wyour daughters) והלמון (shall dream) והלמא (dreams) הלמא (wyour elders) וקשישיכון (wyour elders) והלמא

18

(My Spirit) רוחי (I shall pour) אשור (My handmaids) אמהתי (& upon) ועל (My servants) עבדי (& upon) ועל (in days) אווי (those) ביומתא (ביומתא (מאר) ונתנבון (שומה) וותנבון

19

(the earth) ארנתא (aigns) אתותא (signs) בשמיא (in the heavens) וגברותא (Li shall give) אתותא (& I shall give) אתותא (of smoke) דומרא (blood) ונורא (blood) ונורא (blood) ונורא

20

(into blood) נתחלף (the sun) בעמטנא (shall be turned) בעמטנא (the sun) שמשא (the sun) ברמא (will come) בתחלף (will come) בדלא (will come) נאתא (until) נאתא (the day) יומה (the day) דמריא (until) בארא (until) בארא (שוביא (the day) בארא (שוביא (until) בארא (שוביא (until) בארא (שוביא (until) בארא (until) בארא (שוביא (until) בארא (until) בארא (שוביא (until) בארא (until)

• The Greek mss. have επιφανη – "notable", "manifest" where <u>The Peshitta</u> has Ν΄ ''77 - "D'khayla" - "Awesome". Can we really believe **The great day of Jehovah** would be merely "notable"? I cannot. "Awesome" it will be; "Notable" is a flimsy and lame substitute which grossly misses the point.

פרכסס דשליחא

• - Nekha" essentially refers to "Living" and "receiving Life". In this context, the meaning is spiritual and Eternal Life.

(The Nazarene) איסריל (Yeshua) שמעו (these) מלא (words) מלא (hear) שמעו (of Israel) מלא (sons) בברא (men) בנרא (men) איסריל (to, you) איסריל (god) אלהא (Who from) אלהא (The Man) לותכון (these) לותכון (those) בברא (with miracles) ובארותא (with signs) ובארותא (those) בהילא (with miracles) באידה (by His hand) באידה (among you) בינתכון (words) בינתכון (words) באידה (by His hand) באידה (did) איך (אור) ובאלהא (שסע) בינתכון (אור) בינתכון (שסע) ובגרותא (אור) באידה (שסע) ובגרותא (שסע) ידעין (אור) איך (שסע) ידעין (שסע) ידעין (שסע) וואר (שסע) ידעין (שסע) ידעין (שסע) ידעין (שסע) איך (שסע) ידעין (שסע) (שס

(in prior) במקדמות (for this) להדא (to Him) להנא (was) הוא (Who separated) במקדמות (This One) להנא (you) דפריש (was) הוא (was) הוא (was) אשלמתוניהי (the knowledge) אנתון (you) אנתון (the knowledge) באידי (at the wicked) רשיעא (of the wicked) וזקפתון (of the wicked) באידי (into the hands) באידי (was) באידי (was) באידי (was) אנתון (was) דאלהא (was) הוא להנא (was) באידי (was) אנתון (was) דאלהא (was) הוא להנא (was) הוא (was) להנא (was) הוא (was

24 (the destructions *) דין (& He destroyed) ושרא (raised Him) אלהא (but) דין (God) אלהא (it was) מטל (because not) דלא (because not) מטל (of Sheol) מטל (of Sheol) בה (in Sheol) בה (in it) בשיול (for Him to be held captive)

- "He destroyed the destructions of Sheol" is one possible translation; others are "He loosed the cords of Sheol", "He destroyed the pains of Sheol", "He loosed the cords of the grave", "He has loosed the travail of Sheol."

I have chosen the first as it presents the poetic paradox which is so powerfully employed in scripture to highlight the power of God: He leads captivity captive, tells the poor they are rich, the rich are poor, the high are low and the lowly exalted, and finally kills death, casting death and Sheol into a lake of fire. Whichever translation is preferred, the Apostle Peter is declaring that Sheol has been defanged-neutralized & rendered impotent by The Messiah's death and resurrection. All Greek mss but codex D have — "λυσας τας ωδινας του θανατου" — "He loosed the pains of death". Codex D, which usually seems to follow The Peshitta more closely, has "λυσας τας ωδινας του αδου" — "He loosed the pains of Hades". "Hades" is the Greek cognate for the Hebrew-Aramaic "Sheol". The Greeks sometimes translated the Hebrew "Sheol" with "θανατος" - "Death". (See 2 Sam. 22:6 Greek LXX and Hebrew, Prov. 23:14). Both Greek readings (Hades & Death) represent The LXX translation words used for The Hebrew "Sheol", which is almost identical to the Aramaic spelling of "Sheol". The Hebrew of that verse has the phrase מוֹר שׁבּוֹר שׁבְּי שׁבּוֹר שׁבְּי שׁבְּי שׁבִּי שׁבְּי שׁבְּי שׁבְּי שׁבְּי שׁבְּי שׁבְּי שׁבְּי שׁבְּי שׁבִּי שׁבְּי שׁבִּי שׁבִּי שׁבִּי שׁבְּי שׁבִּי שׁבְּי שׁבִּי שׁבְּי שׁבְּי שׁבְּי שׁבְ

25 (seeing) אמר (I was) הוית (it was early) מקדם (about Him) עלוהי (said) אמר (for) גיר (Dawid) גיר (was) אמר (was) בלובן (Who upon) דעל (always) בכלובן (my right) ימיני (I should be disquieted) אזוע (that not) דלא (that not)

26 (my glory) הנא (& celebrates) ורוזת (my heart) לבי (is delighted) אתבסם (this) הנא (because of) מטל (hope) אתבסם (upon) נגן (my body) בגרי (wy body) פגרי (& also) ואך

(in Sheol) מטל (You) לנפשי (You) אנת (left) שבק (that not) דלא (because) מטל (destruction) אנת (to see) דנחוא (to Your Pure One) אנת (You) אנת (gave) אנת (& not) אנת (# not)

(of life) גלית (the way) אורחא (to Me) לי (You have shown) גלית (Your Presence) בסימותא (O' Gladness) בסימותא (Your Shall fill Me *) תמליני

"Tamalayni" ("You shall fill me) is a feminine verb, agreeing with the noun "Gladness") which is also feminine, therefore making it the subject of the feminine verb. "God" and "Lord" are masculine nouns, & therefore do not fit grammatically here, though "Gladness" is Personified and a Divine Name as used here, much like other abstract terms, such as "Wisdom", "Love" & "Peace" in some scripture references- See Proverbs 8.

(unto you) לותכון (with open) בגלא (eyes) עין (to speak) למאמר (it is permitted) מפס (brothers) גברא (men) אדין (he was buried) אבהתא (the chief) דמית (about) ואך (about) אבהתא (the chief) איתודי (today) איתודי (with us) לותן (with us) לומנא (of his burial) ליומנא (& the house) ובית

פרכסס דשליחא

```
(had sworn) א"ב (an oath) א"ה (an (an oath) א"ה (be was) הול (k knew) דמו (for (the fruit) א"ה (food (the fruit) מארש (food (the fruit) א"ה (food (the fruit) (the
```

God has made this Yeshua, Jehovah and The Messiah, Whom you had crucified.

(you have crucified) וקפתון (Whom you) דאנתון

No Greek text can account for this reading. The Greek - κυριον αυτον και χριστον εποιησεν ο θεος τουτον τον ιησουν simply says: "that both Lord and Christ, God made this Yeshua, whom you crucified". κυριον - "Lord" is not necessarily a Divine Title. The Peshitta records an unabashed declaration of the absolute Deity of Yeshua. If any object that "God made him Jehovah" means Yeshua was given a title that He had not previously, I respond that this is a setting forth of the fact that Yeshua, The Lord Jehovah and Messiah (See Luke 2:11) really and truly died to all that He was on the cross, and all that He was-died. In the resurrection, all that He was came back again to Life out of the oblivion of His Spiritual death on the cross (not His physical death and resurrection) from His Father God. Thus He became again "Jehovah and The Messiah" from the dead - The LORD of a new creation- a New Heaven and a New Earth. For as "One died for all, all died with Him", and now we are risen with Him in His resurrection- (2 Cor. 5:14 & Ephesians 2:4-6). Hallelujah!

```
(in their hearts) אתננהו (they were stricken) אתננהו (these things) הלין (they heard) שמעו (& when) לשמעון (to Shimeon) ולשרכא (& to the rest) אהין (& to the rest) לשמעון (& to Shimeon) ולשרכא (& they said) (brethren) אהין (should we do) מנא (what?) אהין (what?) אהין (said) אמר (every) שמעון (to them) מנכון להון (said) אנש (to them) אנש (for the release from) שמעון (of Jehovah) הורוא (in The Name) שמעון (of Yeshua) אנש (of Holiness) לשובקן (of The Spirit) אנש (the gift) אוה (that you may receive) הוא (sin) הוא (whom) הוא (whom) אילין (whom) אילין (whom) הוא (whom) אילין (whom) אילין (whom) אילין (whom) אילין (whom) אילין (whom) און (may call) אנון (may call) אלהא (God) אלהא (God) אורן (may call) אולין (may call) אלהא (God) אולין (may call) אול
```


פרכסס דשליחא

40

(to them) להון (he was) הוא (testifying) מסהד (many) סניאתא (other) להון (& with words) ובמלא (from) (be saved) הוא (as) כד (of them) מנהון (he was) הוא (be saved) הוא (as) כד (this) אמר (generation) הוא (generation) מעקמתא

(his word) מלתה (they received) קבלו (readily) עתיראית (among them) מלתה (& people) ואנשין (day) מנהון (at they were immersed) ומתונים (& they believed) ועמרו (& they believed) וממא (souls) והימנו (thousand) מלתא (about) תלתא (about) איך (about) איך (about) איך (about) איר (about) אוני (about) איר (about) אוני (about) אוני (about) איר (about) אוני (about) איר (about) איר (about) אוני (about) איר (about) אוני (about) איר (about) איר (about) איר (about) איר (about) אוני (about) אוני (about) אוני (about) אוני (about) איר (about) אוני (abo

(of the Apostles) אמינין (in the teaching) ביולפנא (they were) הוו (& continuing) ואמינין (of the Eucharist) הוו (& made partakers) ומשתותפין (& made partakers) הוו (& made partakers) בצלותא

"Eucharist"- אוכרסט"א (Eukhristya) is supposed to be a Greek word in Aramaic letters, however, the Greek mss. do not have "Eucharist" here or in the two other places where אוכרסטיא occurs. How did the Peshitta reading אוכרסטיא get here and in those two other places without any such word in the Greek texts? "Eucharist" occurs nowhere in The Greek NT! I submit that this word "Eucharist" came from The original early first century Peshitta NT, not from Greek.

(soul) נפש (to every) לכל (fear) אחלתא (there was) הות (& occurring) והויא (were) הות (occurring) וגברותא (many) הניאתא (were) וגברותא (the Apostles) באורשלם (by the hand) ביד (by the hand) שליהא (the Apostles)

(were) הוו (as one) אכחדא (had) הוו (who believed) דהימנו (those) וכלהון (& all) אילין (was) דהימנו (those) הוא (was) הוא (internal-communal) הוא (was) להון (to them) הוא (was) הוא (was) הוא (was) באית (that) הוא (was) אכחדם (was) דאית (that) הוא (was) להון (was) אכחדם (was) הוא (was) הוא (was) הוא (was) הוא (was) אכחדם (was) הוא (was) הוא (was) הוא (was) הוא (was) הוא (was) אכחדא (was) הוא (

(a possession) קנינא (to them) אוא (were) אוא (who) הוא (whose) אנש (they were) אוש (they were) אנש (they were) הוו (they were) לה (they were) לה (they were) הוו (selling) הוו (was) אוש (according to) אוש (was) איך (was) מזבנין (whatever) מזבנין (according to) איך איך (was) איך (was) מזרם (was) אוא הוא (was) איך (was) מזרם (was) איך (was) מזרם (was) איך (was) מזרם (was) איך (was) איר (was) אי

(in the temple) בהיכלא (they were) וכליום (continuing) אמינין (continuing) הוו (continuing) בהיכלא (werey day) וכליום (loaves of bread) (continuing) קצין (breaking) הוו (soul) פריסתא (soul) בחדא (they celebrated) (continuing) הוו (they were) הוו (wereceiving) ומקבלין (continuing) הוו (wereceiving) הוו (continuing) הוו (wereceiving) ומקבלין (continuing) הוו (with the simplicity) הוו (continuing) (contin

(affection) לאלהא (they were given) כד (as) כד (as) ברחמא (they were) ברחמא (they were given) משבחין (god) לאלהא (they were) לאלהא (every day) כלה (adding) מוסף (was) הוא (adding) כלה (the people *) עמא (all) כלה (into the church) בערתא (who were coming to life) לאילין (those) בערתא

* Greek Codex D- a 6th century uncial, has κοσμον -"kosmon"-"world". Compare the Peshitta reading κου-"amma" – "people" to κομον - "alama"-"world,age,eternity"-just one letter difference!Practically all other Greek mss. have λαον – "people" which scarcely resembles κοσμον - "kosmon"-"world"; it is easy to account for the Greek variant reading on the basis of The Peshitta reading. There are so many examples of this in The NT that it would be ludicrous to maintain a Greek original and a Peshitta version translated from Greek when practically all the evidence paints another picture- the negative image of the conventional western model.

"The church" – ארשט (Edta) means "an assembly", from the Aramaic verb שר "Ad", "Aoed" – "To set a meeting", "to assemble".

If we split the word in half, we have אה "" — "Meet, Come", which sounds like an invitation to gather together as a body to worship. It may also be construed as a compound of the two words אה "" — "Until he comes", which is reminiscent of the Apostle's words: "As oft as you eat this bread and drink this cup, you do show the Lord's death till He come." That is also the function of the church. The Greek word "εκκλησια" - "ekklaysia" for "Church", used in this and other places means, literally, "Called out", which gives essentially a negative connotation to the meaning of the church. But the purpose of calling the assembly is far from a negative separating people out from the world, but a gathering of them unto Him Who loved us all, and gave Himself for us, that we may meet with Him and fellowship with Him and His Father in The Holy Spirit, and

פרכסס דשליחא

also with one another on a spiritual level in the kingdom of Heaven on earth. It is a call into the very Presence of God and glory in Heaven-fairly positive, on balance!

Do not the church and the world today need to see and hear this positive invitation and call to celebrate and experience the Presence of The Living God that constitutes all the joy of Heaven itself?

And he said unto me, Write, Blessed are they which are called unto the <u>marriage</u> <u>supper</u> of the Lamb.

And he said unto me, These are the true sayings of God.

And The Spirit and the bride say, "Come". And let him that hears, say, "Come".

And he that is thirsty, let him come and take the water of Life freely.

— (Rev. 22:17 translated from The Crawford Aramaic manuscript.)

Chapter 3

```
(& Yokhanan) באפא (Shimeon) מלקין (went up) סלקין (that when), דכר (he [was]) ויותנן (hour) מעון (of prayer) בערנא (to the temple) להיכלא (together) בערנא (together) להיכלא (together) בערנא (אור) שעין (אור)
```

his mother's) אמה (the womb) ברא (who from) הגירא (was crippled) אוירא (one) הגירא (man) אברא (man) הוו (were) הוו (who keeping appointment) המעדין (those) אילין (men) אנשא (were) הוו (carrying) הוו (of the temple) אילין (at the gate) התרעא (him) בתרעא (placing) (bringing) מיתין (bringing) והיכלא (charity) שפירא (shapira *) דמתקרא (which is called) שפירא (the temple) אויכלא (those) הוו (those) הנון (from) הנון (from) הנון (שלין (those) הוון האלין (those) אויכלא

* "Shapira" means "Beautiful"

```
(entering) לשמעון (Yokhanan) וליוחגן (Shimeon) לשמעון (he saw) הזא (when) כד (this one) הנא (charity) הוא (to give) דבתאון (of them) הוא (begging) הוא (begging) להיכלא (the temple) להיכלא
```

(& Yokhanan) ויוחנן (Shimeon) שמעון (at him) בה (& gazed) וחרו 4 (at us) בה (look) ה (to him) לה (& they said) בו אמרו

(he had) הוא (hoped) בדון (as) כד (at them) הוא (gazed) הוא (but) הוא (he had) הוא (something) בדון (from them) מגרון (to receive) מנהון

(to me) לית (there is not) לית (said) אמר (Gold) אמר (Shimeon) שמעון (to him) הבא (said) אמר (to you) לית (to you) אלא (give) אלא (to me) האית (the thing) איז (the thing) אלא (walk) הישוע (said) משיחא (The Nazarene) נצריא (the Messiah) הישוע (of Yeshua) משיחא (tin The Name) נצריא (to me) הישוע (to me) משיחא (the Messiah) אין נארא (to me) אין אין נארא (to me) אין נארא (to me) אין אין נארא (to me) אין נארא (to

(& raised him up) אקימה (the right) דימינא (his hand) אירה (& he seized) אורה (& his feet) אורה (were restored) שר (at the moment) בשעתא (& in it) ונה (בה (this legs) אורה (שובה (בה לא נובה (בה לא

(the temple) להיכלא (with them) עמהון (& entered) אועל (walked) להיכלא (stood) אוער (& he jumped) אוער (God) או מהלך (& praising) ומשבח (& jumping) ומשבח (as) מהלך (as) מהלך (as) מהלך (משבה (

(the people) עמא (all) כלה (& saw) 9 (God) פוחזאוהי (& praising) מהלך (he was walking) מהלך (as) מהלך

(who sat) דיתב (beggar) הו (that) הו (that he was) דהויו (& they knew) דיתב (which is called) ביום (the gate) על (alms) על (alms) דיקתא (asked for) ושאל, (every day) ביום (with astonishment) ואתמליו (they were filled) ואתמליו (Shappira) שפירא (that occurred) מדם (the thing) מדם (the thing) ההוא (who sat) ביותר (the thing) מדם (concerning) של הוא (the thing) מדם (the thing) של הוא (the thing) מדם (thing) מדם (the thing) מדם (the thing) מדם (the thing) מדם (t

(ran) הוא (Wokhanan) וליוחגן (Shimeon) הוא (he was) הוא (holding to המ (& as) בון (to the porch) אחיד (while) הוא (to the people) לותהון (while) כלה (all) עמא (Shlimon's) רשלימון (which is called) המתקרא (אוני המון השלימון (שלימון השלימון (אוני המון השלימון השלימון (שלימון השלימון השלימון השלימון (שלימון השלימון השלימון השלימון (שלימון השלימון השלימון השלימון השלימון השלימון השלימון (שלימון השלימון הש

The Acts of the Apostles

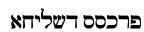

פרכסס דשליחא

"Shlimon" is "Solomon".

```
(to them) להון (& said) אומר (he] answer[ed] ענא (Shimeon) שמעון (saw) אוחון (& when) בור (at this) איסריל (children) מוא (wonder) מתדמרין (why?) אוחון (of Israel) איסריל (children) בברא (men) בברא (our own) דילן (that by power) בון מנא (it was) הוא (as if) איך (gaze) אור (why?) אור (why?) אור (this one) אור (that would walk) הרא (we have done) עברן (by our authority) אור (or) בשול שנא (cor) אור (why?) אור (we have done) אור (why?) אור (מוא עברן (why?) אור (שאיף) בשול שנא (שאיף) אור (שאיף) בשול שנא (שאיף) אור (שאיף) אור (שאיף) באר (שאיף) אור 
                                                (God) אלהא (& of Yaqob) ודיעקוב (of Abraham) אלהא ((God) אלהא (God) אלהא ((God) אלהא (13
                                                                                                                                (you \text{ rejected}) בפרתון (& The Righteous One) וזדיקא (Of Holiness) בקדישא (but) אנתון (you) אנתון (to be given) בקדישא (murderer) לגברא (a man) לגברא (for you) לכון (\& you asked) ושאלתון (\& you asked) אולא
                                                (raised) אקים (Whom) דלה (you killed) קטלתון (of life) דחיא (The Ruler ) אקים (& Him) אלה (His witnesses) בית (all of us) כלן (& we are) מיתא (among) מיתא (from) בית (from) בית (God) מיתא (שונה) להא (שונה) בית (שונה) מיתא (שונה) להא (שונה) מיתא 
                                                                                            (you) אנתון (whom see) להנא (of His Name) אנתון (& by faith) אנתון (vou) אנתון (vou) אנתון (vou) הו (vou) הו (vou) אנתון (vou) אנתון (vou) הו (vou) הו (vou) הו (vou) הרשין (vou) אנתון (vou) הרשין (vou) הרשין (vou) אנתון (vou) הרשין (vou) אנתון (vou) הרשין (vou) אנתון (vou) אנתון (vou) אנתון (vou) הרשין (vou) אנתון (
                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      (vou all) כלכון (before) קדם
                                                                                                           (that by deception) אנא (I) אנא (know) ידע (my brothers) אחי (now) אחי (but) ברם 17 (vour rulers) איך (did) איך (as) איך (this) איך (vou did) עברתון
 (in the mouth) בפום (preached) איך (that before) בקרם (the thing) בקרם (as) איך (& God) איך (& God) כלהון (thus) משיחה (He has fulfilled) וביא (all of them) (ביא (all of them) (מיחה (all of them) (ביא (all of them) במיחה (מיחה (as) איך (מרון מיחה (as) מיחה (as) איך (as) מיחה (as) איך (as) איך (as) מיחה (as) איך (as) איך (as) איך (as) מיחה (as) איך (as) איך (as) איך (as) איך (as) מיחה (as) איך (a
                                                                                     (to be blotted out) דנתעטון (so) איכנא (& be converted) ואתפנו (therefore) הכיל (repent) וביהתא (from) איכנא (of rest) דניהתא (times) זבנא (to you) איכנא (will come) ונאתון (your sins) דמהיכון (of Jehovah) ברבופה (before) ברצופה (before) ברבופה (
                                                          (for you) לכון (was) אווא (Who prepared) * במטיב (The One) לאינא (to you) לכון (& He shall send) ונשדר (The Messiah) משיחא (Yeshua) לישוע
  * The Textus Receptus Greek (KJV Greek) text has "Who was preached"; coincidentally, the Aramaic ממיב -"Who was
 prepared,appointed" is very similar to מביב ("who informed") & במביב ("who was made known"). All other Greek mss.
agree with The Peshitta reading. It looks here like The Textus Receptus represents an alternate Greek translation of The Peshitta
 Aramaic, which appears also to be the case in other places of The NT.
                                                                            (until) ערמא (receive) דנקבלון (Heaven) לשמיא (must) לא (Whom) בזר (Whom) למוליא (God) אלהא (of which spoke) אילין (those) אילין (of times) דובנא (of times) דובנא (who were from) דמן (holy) דמן (of His prophets) דנביוהי (by the mouth) דמן המון אילין (שרט אפרם אונא) דמן המון אילין הא רוביוהי (שרט אונא האילין אילין אונא דערם אונא האילין אילין אילין אילין אונא אילין איליין אילין אילין איליין אילין איליין איליין איליין איליין איליין איליין איליין א
                                                                         (Jehovah) גיר (to you) גיר (shall raise) נקים (a Prophet) גיר (said) אמר (for) גיר (Moshe) מריא (thing) אמר (in every) ארכון (hear) שמעו (Him) לעותי (like me) אָכְוּתי (your brethren) איך (from) מן (from) אחיכון
                                                                                                                                                                                                                                                                                                                (with vou) עמכון (He will speak) דנמלל
                                                                                                                               (will hear) דלא (not) דלא (which) אידא (soul) גפשא (every) כל (& it shall be) נפשא 23
                                                                                                                  (his people) הו (from) מן (from) עמה (shall perish) לנביא (that) מן (Prophet) עמה (that) לנביא
   24 (those) אילין (Shamuil) שמואיל (from) מן (all of them) כלהון (these) אילין (days) אינותא (days) בתרה (who from) מללו (have spoken) ואכרזו (after him) בתרה (who from) בתרה (who from) מללו (days) מללו (days) אינון (days) אינ
          (& of the covenant) אנתון (of the prophets) דנביא (the children) בניהון (are) אנתון (vou) אנתון (vou) אנתון (vou) אנתון (to Abraham) אלהא (He said) אלהא (vou) אלהא (vou) אלהא (vou) אירא (vou) אירא (vou) אנתון (vou) אנתון (vou) אנתון (vou) אירא (vou) אנתון (vou) אנתון (vou) אנתון (vou) אנתון (vou) אנתון (vou) אירא (vou) אנתון (
```


(God) אלהא (& sent) ושדר (He appointed) אקים (the first) קדים (from) מן (to you (to you) (you are converted) לכון (you) אן (you) לכון (blessing) לברה (His Son (your evils) בישתכון (your evils) מן (your evils) מן (your evils) מן

Chapter 4

(to the people) לעמא (they were) הוו (speaking) ממללין (words) ממללין (these) והלין (& when) נוכר (& the rulers) ממיהון (the priests) ממיהון (against them) עליהון (they arose) ההיכלא (of the temple) בהיכלא

(the people) לעמא (that they taught) המתחמתין (with them) עליהון (they were) הוו (angered) מתחמתין (as) כב (the resurrection) אוֹי (by The Messiah) במשיחא (were preaching) (the dead) מיתא (the dead) בית (from) בית (from) מיתא (the dead) היתא (the dead) בית (from) מיתא (the dead) היתא (the dead) הית (the dead) ה

(to the day) עליהון (them) ונטרו (kept) ונטרו (hands) אידיא (upon them) ליומא (them) אנון (them) אדרמיו (evening) עליהון (was) דקרב (because) דקרב (the next) הוא (the next) מטל

(the word) מלתא (who heard) או (wany) או (הוו (wany) או (in number) הוו (were) הוו (were) ואיתיהון (were) הוו (believing) הוו (men) הוו (thousand) אלפין (five) איך (about) חמשא (איך (men) אלפין (אלפין האינו (מאר) איך (אינו האינו (מאר) אלפין (אלפין האינו (מאר) אין האינו (מאר) אינו (מאר) אלפין (מאר) אינו (מא

(the Rulers) ארכונא (gathered) אחכנשו (next) אחרנא (& the day) ליומא (ליומא ניש'א (Elders) (א Elders) (פשישא ניש'א ניש'א ניש'א ניש'א (א בונא אוספרא בונא ניש'א ני

(& Yokhanan) ויוחנן (Priest) כהנא (Priest) כהנא (High) (Hannan) ויוחנן (& also) אדף (from) (were) הון (who) הוו (who) מן (& Alexandrus) ואילין (Priests) (of the Chief) הרבי (the family) שרבתא (שרבתא (Priests) בהנא (Priests)

(they were) משאלין (asking) משאלין (in the midst) און (them) און (they set) אקימו (& when) דוכד (this) אקימו (wou (o) עברתון (wou (in what) און (wou (or) און (wou (wou) דרא (them) ארון (wou) דרא (wou) און (wou) או

(of Holiness) שמעון (by The Spirit) אתמלי (was filled) אתמלי (Kaypha) בקורשא (Shimeon) שמעון (then) הידין (to them) ארכונוהי (Rulers) ארכונוהי (& said) ואמר (& said) ואמר (Listen) איסריל (of Israel) איסריל (of the House *) דבית

M * The Critical Greek text lacks the last phrase – "of The House of Israel, listen".

(the beautiful thing) אבירתא (on) על (from you) מנכון (we) חנן (are judged) מתדינין (today) מתדינין (we) און (if) אנאסי (this one) און (this one) און (this one) אראסי (to a man) אראסי (which happened) דהות (which happened) ברנשא (this one) אראסי

(of Israel) דאיסריל (the people) עמא (& to all) דאיסריל (to you) דאיסריל (the known) תתידע (thin) הואיסריל (thim) ולכלה (The Nazarene) נצריא (The Messiah) הו (of Yeshua) דישוע (that in The Name) משיחא (Whom raised) בשמה (Whom raised) דאקים (Whom you) זקפתוניהי (thim) אלהא (thim) הו (thim) בה (thim) בה (thim) בית (among) מיתא (thim) בה (thim) בה (whole) קאם (before you) (this) אהוא (stands) קאם (behold) הא (behold) כד (thin) הוא (thin) ולכלה (thin) ולכלה (thin) ולכלה (thin) הוא (thin) הוא (thin) ולכלה (thin) ולכלה (thin) ולכלה (thin)

(builders) אנתון (Which you rejected) אנתון (The Stone) אנתון (This is) הנו (Corner) הנו (is) הוא (א He) הוא (& He) הוא (ש

(is) אית (not) לא (salvation) פורקנא (another) אחרין (in man אחרין (there is not) אית (to the children of men) אחרנא (that given) אחרנא (Heaven) שמא (under) אחרנא (another) למחא (Name) שמא (to live) אחרנא (by which) ולא (by which) למחא (to live) אחרנא (the children of men) אחרנא (אונד האמיה) אחרנא (אונד האמיה) אחרנא (שמא האמיה) (שמא האמיה) אחרנא (שמא האמיה) אחרנא (שמא האמיה) (שמא האמיה) אחרנא (שמא האמיה) אחרנא (שמא האמיה) (שמא הא

(& of Yokhanan) דיוחנן (of Shimeon) דשמעון (the discourse) מלתה (they heard) שמעו (& when) בנלא (they knew) אמרוה (they knew) אסתכלו (they perceived) אמרוה (in the open) בנלא (in the open) אמרוה (they knew) אנון (they were amazed) ותהרו (they were amazed) ותהרו (they were amazed) אנון (& unlearned) אנון (they had) מתהפכין (they had) הוו (lived) ואשתורעו (Yeshua) דעם (they had) דעם (they had) שנון (they heard) מתהפכין (when) הוו (they heard) אנון (they heard) אנון (they heard) שנון (they heard) אנון (they heard

The Acts of the Apostles

(he had been) הוא (who crippled) הגירא (with them) שמהון (he was) הוא (standing) האר (they) הוו (& saw) (they were) הוו (able) משכהין (who was healed) ראתאטי (against them) לואמר (to say) לואמר (anything) למאמר (anything)

(their assembly) במשהון (from) מן (them) אנון (to remove) דנפקון (they ordered) במשהון (then) בידין (they ordered) הוו (they were) הוו (& saying) ואמרין (they were) הוו (they were) הוו (they were) ואמרין (they were) ואמרין (they were) הוו (they were) ואמרין (

(for) גיר (behold) גיר (the men) לגברא (to them) לגברא (shall we do) נעבד (what?) מנא (what?) מנא (to all) באידיהון (by their hands) באידיהון (that has occurred) דהות (open) גליתא (a sign) אתידעת (deny) ולא (we can) משכחינן (we can) עמוריה (dwellers) דאורשלם (of Jerusalem) אתידעת (we can) ולא (we can) אווי (we can) אתידעת (meny) אתידעת (meny) ולא (dwellers) אתידעת (dwellers) ולא (dwellers)

(among the people) בעמא (may proceed) ופוק (more) יתיראית (that not) דלא (but) אלא (they speak) יתיראית (they speak) הנא (thot) הנא (that again) הנא (they speak) להון (they הון (they הון (they speak) במלא (this) הנא (this) הנא (this) לאנש (to a person) מן (this) בנינשא (in Name) בשמא (this) הנא (this) לאנש

(that utterly) אנון (them) אנון (they should teach) ולא (they should teach) אנון (they should teach) אנון (they should teach) אנון (they should teach) אנון (them) אנון (them

(to them) שמעון (& they said) ויוְחנן (& Yokhanan) ויוְחנן (Kaypha) כאפא (Shimeon) שמעון (answered) ענו (rather) אל (one shall listen) נשמע (that to you) דל (God) אל (before) אל (it is right) אל (if) אל (you judge) מן (than) אל הא (than) אל הא

(whatever) הניך (we) חנן (are able) משכחין (for) גיר (not) לא 20 (we shall speak it) משכחין (that not) דרא (we see) דרא (we see) דרא (we see) דרא (איוהי (שמען

(for) גיר (not) אנון (them) אנון (them) אנון (them) גיר (& they threatened) אנון (their heads) לא (their heads) אשכחו, (to pursue) דנסימון (a cause) עלתא (for them) להון (they found) להון (they found) גיר (praising) משבח (they found) כלנש (the people) עלא (the thing) עלא (for) על (God) על (God) על (God) אינון (they found) על (God) על (God) אינון (נות האוא (God) אינון (God) (God) אינון (God) (God)

(was) איתוהי (years) שנין (forty) ארבעין (son of) ביל (than) מן (for) מן (more) איתוהי (of healing) מן (that) הדא (this) אהא (this) הדא (to whom) ברא (that) ההות (that) ההות (that) בה (שמא) אחא (that) ההות (שמא) ביל (אחא (שמ) ביל (אחא (שמ) ביל (אחא (שמ) ביל (אוב) ביל (אחא (שמ) ביל (אוב) ביל (א

(their brethren) אחרון (to) אחרון (they came) אתו (they were dismissed) אשתריו (& when) 23 (whatever) מא (everything) כל (to them) הון (& they related) (א The Elders) אור (The Priests) באמרו (had said) דאמרו

(their voice) קלהון (they raised) ארימו (as one) אכחד (they heard) שמעו (when) כד (& they) אות (God) אלהא (are) אנת (You) אנת (Jehovah) מריא (& they said) ואמרו (God) אלהא (to) אלהא (to) אלהא (the seas) אנת (the heavens) שמיא (the heavens) שמיא (the heavens) שמיא (in them) דאית (that is) דאית (& all) וכל (that is) דאית (בל עוד) ארים אורים אורים אורים ווכל (דאית אורים אורים

(The Spirit) ביד (by) ביד (Who spoke) במללת (are He) הוחא (& you) ביד (Your servant) בפום (of Dawid) דקורשא (of Holiness) בפום (of Holiness) עממא (the nations) עממא (have raged) רגעו (Why?) בינא (why?) רגעו (devise) סריקותא (nothingness)

(& the rulers) מלכא (of the earth) דארעא (the kings) מלכא (stood up) מלכא (Jehovah) מלכא (against) על (as one) אכחרא (held counsel) ואתמלכו (His Messiah) משיחה (& against) ועל

(against) על (this) הדא (in city) במדינתא (truly) במדינתא (for) גיר (they gathered) אתכנשו (they gathered) בירך (anointed) ישוע (Yeshua) אינא (Yeshua) אינא (Holy) ברך (Holy) ברך (this) אינא (Whom You) וכנשא (Gentiles) אינא (with) עם (& Pilatus) ופילטוס (Herodus) הרודס (אורסבילטוס (אורסבילטוס

(& Your will) אידך (Your hand) אידך (whatever) כל (all) כל (to do) כל (to happen) דאידך (inscribed) כל (before) קרם (before) רשם

(their threats) ללוחמיהון (& see) וחור (behold) חור (Jehovah) מריא (now) אשא (also) 29 (in the open) בגלא (that eyes) דעין (to Your servants) לעבדיך (& grant) בגלא (Your word) מלתך (they would be) נהוון (they would be)

The Acts of the Apostles

פרכסס דשליחא

(& for mighty acts) אידך (for healing) אנת (You) אנת (You) אנת (You) מושט (Your hand) ולנברותא (Yeshua) שוע (holy) ישוע (of your son) דברך (in the Name) בשמה (to occur) ישוע (& for signs) אונה (לאתותא (אחותא לפישא (Yeshua) בשמה (אחותא (אותא (אחותא (אותא (אחותא (אחותא (אותא (אות

(the place) אתרא (was shaken) אתרזיע (& made supplication) ואתכשפו (they prayed) אתרא (& when) 31 (all of them) כנישין (in which) הוו (they were filled) ואתמליו (they were) הוו (assembled) כנישין (in which) הוו (they were) וממללין (with The Spirit) הוו ברוחא (of God) ברוחא (the word) מלתא (the word) מלתא (the word) בגלא (eyes) בגלא (eyes) בגלא (the word) מלתא (the word) באלהא (the word) בגלא (the word) באלהא (the word) באלהא (the word) בגלא (the word) באלהא (t

(who believed) דהימנו (those) אית (of people) אית (to crowds) לכנשא (but) דהימנו (was) אית (there) הוא (of them) הוא (war) הדא (one) והד (soul) והד (soul) והד (ware) והד (ware) והד (ware) והד (was) אנה (ware) הוא (was) הוא (ware) בכסא (was) דקנא (things) הוא (ware) אנון (ware) אלא (they) כל (labout) הוא (ware) הוא (ware) הוא (ware) הוא (common) הוא (to them) הוא (ware) הוא (ware)

(those) מסהדין (were) הנון (testifying) מסהדין (great) אין רבא (with power) און 33 (The Messiah) על (of Yeshua) דישוע (the resurrection) קימתה (Apostles) שליהא (all of them) על (with) בתא (with) הות (was) הות (great) אית (great) הות (with) בלותא (שובותא (בתא (great) אית (great) אינה (שיבותא (בתא (great) אינה (great) און אינה (great) אינה (g

(who was needy) בהון (among them) הוא (there not) לית (& a man) בצריך (& a man) אילין (selling) גיר (those) הוו (those) הוו (who possessed) הוו (those) הוו (that were sold) המיתין (of the things) המיא (the proceeds) המיתין (were) ומיתין (were) המיא (the proceeds) המיא (the proceeds) המיתין (were) ומיתין (were) המיא (אילין אור) המיא (שוא המיא לאילין (were) (were) המיא (שוא המיא לאילין (were) (w

(was) אות (& given) ומתיהב (of the Apostles) דשליחא (the feet) הוא (at) הוא (& laying) וסימין (was) אות (at) הוא (was) הוא (was) אוש (needed) הוא (was) מדם (whatever) מדם (according to) אוש (to any) אוש (to any) אוש (to any) מדם (מרכם אוש (to any) אוש

(the Apostles) אוֹן (from) מֹן (Bar-Naba) ברנבא (named) אתכני (was) הוֹן (but) דין (Yosip) איוסך (a Levite) דמתתרגם (son) ברא (son) ברא (which is translated) לויא (of Quprus) אתרא (from) אתרא (from) אתרא (from) אתרא (the country) אתרא (son) אתרא (from) אתרא (from) אתרא (son) אתרא (from) אתרא (son) (son) אתרא (son) (son

(& brought) הוא (& he sold it) וובנה (a field) קריתא (to him) לה (was) ואית (there) אית (of the Apostles) והוא (the feet) רגליהון (before) קרם (before) קרם (its price) רגליהון

Chapter 5

((man) אנתתה (with) עם (Khanan-Yah) הוא (was) הוא (whose name) דשמה (one) דשמה (man) וגברא (his field) דוא (sold) הוא (sold) שפירא (Shapira) שפירא (was) הוא (whose name) דשמה (whose name) הוא (was) שפירא (sold) ובן הוא (was) אונה (was) אנתתה (wa

(of it) הות (aware) הות (while) כן (while) שימיה (its price) ומשי (from) מן (& he took away) כן (before) מן (while) כספא (the money) מן (some of it) מנה (& he brought) ומם (his wife) אנתתה (of the Apostles) מן (the feet) רשליהא (the feet) רגליהון (the feet) רשליהא (שאיט בארות) אונה אונה (שאיט בארות) וואימי (שאיט בארות) ווא

(thus) מנו (why?) מני (Khanan-Yah) הנניא (Shimeon) שמעון (to him) לה (& said) מלו (of Holiness) מלא (The Spirit) ברוהא (to cheat) התדגל (your heart) לבך (Satan) מלא (of the field) התדגל (of the field) הקריתא (of the proceeds) המלא (whose) מן (why?) מלן (why?) מלן (money) המלא (שמשא לה מלא) מלן (שמשא לה מלא) מלן (שמשא לה מלא) המלא (שמשא לה מלא) המלא (שמשא לה מלא) מלן (שמשא לה מלא) המלא (שמ

(it was sold) עדלא (until) עדלא (it was) הות (yours) דילך (was) הות (not?) אל (ot?) אל (were) הוית (authorized) אנת (you) שלים (when it was sold) הוית (from) אות (to,do) דמיה (your heart) דמיה (when it was sold) למנא (when it was sold) דמיה (over) דמיה (its proceeds) למנא (why?) סמת (why?) אנשא (over) דמיה (over) דמיה (this) אלא (of men) אבותא (sons) בבני (you have cheated) דגלה (this) אלא (this) הדא (thing) אבותא (when it was sold) הוא (thing) דגלה (were) הוא (when it was sold) הוא (when it was sold) הוא (when it was sold) הוית (were) אנשא (when it was sold) הוית (were) הוית (were) אנשא (when it was sold) הוית (were) הוית (were) אנשא (when it was sold) הוית (were) הוית (were) אנשא (were) הוית (were) הוי

(& died) מלא (words) נפל (these) חנניא (Khanan-Yah) חנניא (heard) חלין (words) מלא (these) הלין (khanan-Yah) חנניא (heard) חנניא (these) בכלהון (among all) בכלהון (fear) רבתא (fear) רבתא (הות (these) הלין (these) הלין (these) הלין (מית (these) הלין (these) הלין (אומים (these) הלין (אומים (these) (these) הלין (אומים (these) (these) (these) הלין (these) (these) הלין (these) (these

(& gathered him up) וכנשוהי (among them) בהון (young men) דעלימין (those) אילין (& arose) וקמו (& buried him) אילין (& they took him out) ואפקו (א they took him out) ואפקו

(his wife) אנחתה (also) אך (hours) שעין (three) הלת (that passed) דהוי (after) בתר (from) אך (had happened) בתר (what) הוא (she had) הוא (known) לא (while) כד (while) כד (while) באלת (pathull) (אווא (אווא באלת) הוא (אווא (אווא באלת) באלת (שווא לא (אווא באלת) באלת (שווא באלת) באלת (שו

The Acts of the Apostles

פרכסס דשליחא

```
(proceeds) אמר (for these) אמר (if) בהלין (me) אמר (Shimeon) אמר (said) אמר (said) אמר (said) אמר (proceeds) אמר (for these) בהלין (Yes) אין (said) אמרת (but) הי (she field) המיא (you sold) זבנתון (you sold) אמרת (said) א
```

(to tempt) למנסיו (you have agreed) אמר (because) מטל (Shimeon) מטל (to her) למנסיו (said) אמר (of the buriers) דמריא (behold) הא (of Jehovah) דמריא (The Spirit) הוה (will take you out) נפקונכי (& they) והנון (at the door) בתרעא (of your husband) דבעלכי

(& died) ומיתת (their feet) רגליהון (before) בשעתא (in the moment) נפלת (in the moment) בשעתא (in the moment) (dead) בפלת (dead) אינון (when) בנון (those) ואשכחוה (when) בעלום (when) מיתא (when) בעלום (those) ועלו (those) אובלו (brought out) בעלום (brought out) בעלום (when) בעלום (dead) אובלו (dead) אובלו (brought out) אובלו (brought out) אובלו (dead) (dead) אובלו (dead) (dead

(church) עדתא (in the entire) בכלה (great) רבתא (fear) (& was) דחלתא (& was) והות (who heard) בכלהון (in all of them) הנון

(other) אהרנא (the people) אנשא (& of) ומן (3 (a man) אושא (not) אנש (not) לא (a man) ממרח (daring) הוא (was) הוא (the people) ממרח (the people) להון (were) הוא (were) הוא (but) עמא (but) מורב (but) מורב (were) הוא (were) להון (were) אלא (שמא (daring) מורב (were) הוא (were) להון (were) אלא (שמא (daring) הוא (were) אלא (were) מורב (were) הוא (were) להון (were) אלא (were) אוון (were) (were) אוון (were) (we

(were) הוו (who believing) דמהימנין (those) אילין (were) הוו (added) מתתוספן (& more) ויתיר (& of women) מתתוספן (crowds) הוו (in Jehovah) במריא במריא במריא (משא במריא (crowds) דגברא

(cities) אתין (from) מן (to them) לותהון (many) לותהון (but) מדינתא (coming) מדינתא (coming) אחרן (when) אחרניתא (which were around) בחררי (other) אורשלם (der) אורשלם (to them) בחרניתא (the sick) בחררי (they were) ואילין (the sick) בהון (bringing) ביתין (der) שנפתא (der) ומתחלמין (whose) הוו (der) ביתון (aspirit) ביתון (aspirit) שנפתא (der) ומתחלמין (which were) הוו (whose) ביתון (der) ביתון (der)

(& all) וכלהון (The Priest) כהנא (with jealousy) אות (was) הוא (& filled) אותמלי (לפנא (was) הוא (was) הוא (לפנא (of Zaduqya) הוא (who) הוא (שא הוא) הוא (שא

(& bound) איריא (& seized) איריא (the Apostles) שליחא (on) שלי (hands) איריא (& they laid) וארמיו (prisoner) אטירא (in a house) אנון (them) בית (them)

(the door) מלאכא (in the night) בלליא (then) בלליא (in the night) מלאכא (then) דמריא (then) במריא (them) מלאכא (them) מלאכא (them) מלאכא (them) אנון (them) ואפק (prisoner) אטירא (of the house) אנון (them) ואפק

(to the people) לעמא (speak) ומללו (in the temple) בהיכלא (stand) קומו (go) זלו (cof life) קומו (these) הלין (words) מלא (all) מלא

(the temple) להיכלא (& they entered) ועלו (of dawn) שפרא (the time) עדן (& they went out) 121, (with him) אווו (& those) דין (but) דין (The Priest) כהגא (High) אווו (they were) הוו (& teaching) ומלפין (of Israel) לחבריה (their associates) אווו (their associates) קרו (they called) להיה (of prisoners) אסירא (to the house) ושדרו (the Apostles) אנון (them) אנון (the bring) אנון (the bring) דניתון (the bring) אנון (them) לשליחא (the bring)

(from them) מנהון (who were sent) אזלו (those) אילין (went) אילין (& when) 22 (they came) אולו (& returned) אמרא (prisoner) אטרא (in the house) ארון (them) בית (found) אמרא (not) אשכחו (אשכחו (them) בית (them) אירא (them) אירא (אירא (them) אירא (them) אירא (them) אירא (them) אירא (אירא (them) אירא (them) (them) אירא (them) אירא (them) (the

(which was locked) אַסירא (prisoner) אַסירא (the house) בית (we found) אַשכּחן (they were saying) אַמרין (the door) אַסירא (at) על (standing) דקימין (by the guards) לנטורא (securely) ופֿתחן (there) אַשכּחן (we found) אַשכּחן (we found) אַשכּחן (α a man) אַשכּחן (α מון (α a man) אַשכּחן (α אַשׁרַחן)

(The Priests) שמעו (chief) הלין (words) מלא (these) הלין (heard) כהגא (& when) ב

The Acts of the Apostles

פרכסס דשליחא

```
(at them) עליהון (they were) הוו (astonished) תוירין (of the temple) ארכונא (The Leaders) ארכונא (this) הי (was) הוו (what) הוו (they were) הוו (& considering) ומתחשבין
                                                                                                                                                                                                                                                      (them) אנון (informing) אודע (a man) אני (& came) און 25 ואתא (באתא (מ man) אני (מ man) אנין
                                                                                    (prisoner) גברא (in the house) בית (whom you shut up) דהנונן (the same) גברא (in the people) בהנונן (the people) בהיכלא (in the temple") בהיכלא (the people) קימין (behold) קימין (behold) בהיכלא (the people) בהיכלא (the same) בהיכלא (the people) בהיכלא (the people) בהיכלא (the same) בהיכלא (the same) בהיכלא (the people) בהיכ
                              (them) און (to bring) דניתון (attendants) עם (with) עם (The Leaders) און (went) און (then) הידין (they were) הידין (with force) ארכונא (lest) בקטירא (they were) הוו (afraid) הוו (with force) אנון (not) דר (the people) אנון (them) עמא (them) עמא (crip people) אנון (would stone)
                                                                                                                                                           (them) אנון (they stood) אקימו (them) אוון (they brought) אירוי (& when) 27 (he) אירוי (& began) אירוי (the council) כנשא (whole) כלה (before) קדם (to them) (to say) למאמר (The Priest) כהנא (High) רב
                           (you) לכון (we have) הוין (we commanded) פקדן (commanding) לכון (have) לכון (not?) לכון (behold) הוא (but) לא (This) אנתון (in Name) בשמא (you teach) הא (that a man) דלאנש (that a man) לא (that a man) בשלא (wish) לאורשלם (from) מן (from) ולפנכון (you have filled) מליתונה (you have filled) לאורשלם (this) עלין (to bring) דמה (the blood) הגא (the blood) אנתון (you) דתיתון (the blood) שלין (the blood) דמה (this) אנתון (you) דתיתון (you) שלין (to bring) דמה (this) הגא (this) אנתון (you) דתיתון (you) דמה (this) אנתון (this) אנתון (you) דמה (this) אנתון (t
                                                            (to them) שמעון (the Apostles) שליחא (with) עם (Shimeon) מון (answered) עם (children of men) אלו (than) מן (to obey) לאלהא (God ) ולא (God ) ולא (God ) לאלהא (God ) ולא (God ) לאלהא (God ) יתיר
                                                         (The One) אינא (Yeshua) לישוע (raised) אקים (of our forefathers) דאבהתן (The God) אלהא 30 (a tree) קיסא (on) קטלתון (when) כד (when) כד (whom you) קטלתון (Whom you) דאנתון
                                                 (& The Lifegiver) להנא (The Head) אלהא (appointed) אקים (This One) להנא (Him) להנא (to give) אלהא (appointed) איך (to give) חיבותא (at His right) איך (at His right) היבותא (to Israel) איך (of sins) אים (& forgiveness) ושובקן (at His right) חטהא (to Israel) לאיסריל (de sins) המהא (מוצר) המוצר) אינותא (מוצר) אינותא (מוצר) המוצר) המוצר (מוצר) המוצר) המוצר (מוצר) המוצר) המוצר (מוצר) המוצר (מוצר) המוצר (מוצר) המוצר) המוצר (מוצר) המוצר) המוצר (מוצר) המוצר (מוצר
                                                                                                                           (these) הלין (of accounts) חנן (are) חנן (witnesses) הלין (we) 32 (God) אירהא (Whom gives) הוב (Him) הו (of Holiness) אירהא (אור) (in Him) הו (who are believing) הו (to those) לאילין (אילין (שוא) הו (אילין (אילין (שוא) בה (אילין (א
                       (enraged) מתנוזלין (words) מלא (these) הוו (they heard) ממעו (when) 33 (them) הוו (killing) ברונזא (they were) ומתחשבין (words) הוו (they were) ברונזא (with a passion) ומתחשבין (they were) הוו
                    (was) הוא (whose name) דשמה (The Pharisha) פרישא (of) מן (one) הוא (there) הוא (\& stood) און (the people) הוא (de taught) מלף (Gamaliel) מליאיל (Gamaliel) מליאיל (Gamaliel) מוסא (שנטא (\& was honored) ומיקר (\& was honored) מוסא (\& was honored) מוסא (\& was honored) ומיסא (\& was honored) ומיסא (\& was honored) מוסא (\& was honored) מוסא (\& was honored) מוסא (\& was honored) מוסא (\& was honored) ומיסא (\& was honored) מוסא (\& was honor
(of Israel) איסריל (sons) גברא (men) להון (to,them) להון (& he said) און (& he said) להון (little) אנון (a,time) אנון (outside) לבר (the Apostles) אנון (to take) אנון (to take) אנון (& commanded) לשליחא (to do) דנפקון (for you) למעבד (is right) (what) אוד הרו (to yourselves) בנפשכון (concerning) הלין (these) הלין (concerning) אנשא (these) של (concerning)
                                                                                                                                                              (there) הוא (arose) קרם (time) גיר (this) הנא (for) דנג (before) קרם (from) אל 36
              (great) און (that something) בוא (himself) (of) נפשה (be was) און (that something) במדם (himself) און (was killed) און (the was אתקטל (was killed) בתרה (men) והו (went) איך (about) ארבעמאא (about) (went) והו (went) בתרה (went) אתבררו (were scattered) ואילין (were scattered) הוו (were scattered) אתבררו (athing) בתרה (mot) אתבררו (were scattered) והוו (were scattered) איך (athing) בתרה (mot) איך (were scattered) והוו (were scattered) איך (were sca
                                                   (in the days) בליליא (the Galilean) בתרה (after him) בתרה (from) בליליא (& arose) ביומתא (from) 37
                                                    דמתכתבין (head) בכסף (people) אנשא (were) הוו (when registered) רשא (seduced) אנשא (were) דמתכתבין (when registered) הוו (were seduced) הוו (died) בתרה (after him) בתרה (many) סניאא (people) בתרה (were scattered) אתבדרו (who going) הוו (who going) אילין (those) הוו (were scattered) בתרה (after him) בתרה (were scattered) אתבדרו
                                    (these) מן (from) מן (yourselves) לכון (separate) פרוקו (to you) לכון (vou) אמר (vou) אמר (vou) אנא (vou) אנא (vou) אנא (vou) אנא (vou) הלין (vou) האנשא (vou) להון (vou) האן ראן (vou) האן להון (vou) האול (vou) להון (vou) להון (vou) (vou) (vou) איריה (vou) הרא (vou) (vou) (vou) ועברא (vou) (vou) איריה (vou) משתרין (vou) (vou)
```

(it is) הו (God) אלהא (from) אלהא (but) הו (it is) הו (it is) ממיא (from) ממיא (39

The Acts of the Apostles

פרכסס דשליחא

(vou be found) תשתכחון (lest) דלמא (to destroy it) התבטלוניהי (into your hands) באידיכון (צייר (you) התבטלוניהי (to destroy it) התבטלוניהי (you) אנחון (yourselves) דלוקבל (that against) אלהא (that against) דלוקבל

(the Apostles) אנון (them) אנון (& called) לה (by him) לה (& they were persuaded) אנון (to be) נהוון (that not) דלא (them) אנון (them) אנון (them) אנון (them) אנון (them) אנון (dismissed) בשמא (speaking) אנון (speaking) (speaking)

(rejoicing) און (while) כד (before them) קדמיהון (from) מן (& they departed) 41 (to be disgraced) דונטערון (The Name) מטל (for) מטל (they were) הוו (that worthy) דונטערון

(in the temple) שלין (they were) הוו (ceasing) כליום (they were) למלפו (& not) שלין (& not) אלין (2 (The Messiah) שלין (Yeshua) שוע (our Lord) מלו (& to evangelize) ולמסברו (& in houses) ובביתא

Chapter 6

(the disciples) ביומתא (when) כד (when) כד (in the days) ביומתא (in the days) ביומתא (in the days) ביומתא (in the days) בריא (in them) בהון (the Hebraists) על (disciples) על (Hellenist) וניא (had) יוניא (complained) בתשמשתא (of every day) דמתבסין (in the ministry) בתשמשתא (their widows) הוי (were) ארמלתהון (their widows) בתשמשתא (were)

(the assembly) כנשא (whole) לכלה (the Apostles) שליהא (twelve) מרעסר (& called) ב (acceptable) בירון (not) לא (to them) אלוו (of the disciples) דתלמידא (tables) ואמרו (the word) דאלהא (the we serve) ונשמש (that we forsake) דנשבוק (the word) מלתא (the word) דאלהא (the word) בתורא (the word) בתורא (the word) בתורא (the word) בינשבוק (אוביניים לאלהא (the word) ביניים אוביניים ווא אוביניים ווא מלתא (the word) ביניים ווא מלתא (אוביניים ווא מלתא (the word) ביניים ווא מלתא (לעדיים ווא מלתא (the word) ווא מלתא (לעדיים ווא מלתא (the word) ביניים ווא מלתא (לעדיים ווא מלתא מלתא (לעדיים ווא מלתא (לעדיים ווא מלתא (לעדיים ווא מלתא (לעדיים ווא מלתא

(of the word) אמינין (shall) אמינין (continue) בצלותא (shall) ובתשמשתא (we) נהוא (we) אמינין (we) בצלותא

(the people) עמא (all) כלה (before), קדם (word) מלתא (this) מהדא (& was pleasing) שמא 5 (of faith) הימנותא (who full) הימלותא (a man) גברא (Estephanos) הימנותא (& they chose) וגבו (& Niqanor) הימנותא (Prokuros) ולפרכרוס (Prokuros) ולפרכרוס (faith) ולפרכרוס (was) הקודשא (fall אנטיוכיא (was pleasing) ולפרכרוס (was אנטיוכיא (was pleasing) ולפרכרוס (was proselyte) ולפילופוס (was pleasing) ולפרכרוס (was pleasing) הימנותא (was pleasing)

(the Apostles) דשליחא (before them) קדמיהון (they stood) קמו (these) הלין 6 (hands) אירא (upon them) עליהון (they placed) ממו (they had prayed) צליו (& when) סמו

(was) הוא (& multiplied) הנת (was) הנת (magnified) רביא (of God) הוא (& the word) מלתה (greatly) המלתה (in Jerusalem) המינא (of disciples) התלמידא (the number) באורשלם (the number) משתמע (obeying) ועמא (the Yehudeans) יהודיא (from) מן (many) להימנותא (the faith) הוא (were) הוא (were)

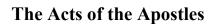
(& power) דין (of grace) שיבותא (was) הוא (full) מלא (but) דין (Estephanos) אסטפנוס (among the people) הוא (was) ותרמרתא (signs) אתותא (was) הוא (was) הוא (was) הוא (was) אתותא (was) ועבד

(which was called) דמתקריא (the synagogue) פוקמו (from) מן (men) אנשא (there) הוו (& arose) פוקמו (& Alexandria) דליברטינו ("Libertinu") וקוריניא (Qurinaya) ואלכסנדריא ("Libertinu") וקוריניא (they were) והוו (Asia) אסיא (asiputing) והוו (Estephanos) אסיא (with) אסטפנוס (Estephanos) עם (with) אסטפנוס (שווי) אסטפנוס (אסטפנוס (שווי) אסטפנוס (שווי) אסט

(the wisdom) משכחין (against) למקם (to stand) למקם (they were) הוו (able) משכחין (& not) לוקבל (by him) הות (was) הות (Who speaking) הממללא (& The Spirit) ורוחא

(they sent) דנאמרון (they sent) הידין (they sent) שדרו (they sent) לגברא (they sent) אנון (they sent) און און (they sent) און (they sent) און (they sent) און (they sent) און און (they sent) און און (they sent) און (they sent) און (they sent) און און (they sent) און (t

(& The Scribes) לעמא (the people) ולקשישא (the people) לעמא (& they stirred up) וושגשו (& they stirred up) לעמא (& they seized) ושגשו (about him) (ל (they stood) (בנשא (to the center of) למצעת (brought him) איתיוהי (to the center of) למצעת (about him) איתיוהי

פרכסס דשליחא

(man) גברא (who said) אמרין (false) דגלא (witnesses) הדא (& they had appointed) אקימו (& they had appointed) אמרא (against) מלא (words) מלא (speaking) מלא (ceases) מלא (not) שלא (ceases) לממללו (place) הגא (place) הגא (place) הגא (place) אתרא (place) הגא (place) אתרא (place) הגא (place) אתרא (place) הגא (place) הגא

(that Yeshua) דישוע (that he said) אור (we have heard) ממעניהי (for) איר (we) דישוע (this) (this) גיר (place) בצריא (will destroy) נשריוהי (He) נשריוה (The Nazarene) נצריא (this) נצריא (this) אירא (the customs) עירא (will change) ונחלף (that delivered) באשלם (the customs) עירא (we will change) ונחלף (that delivered) באשלם (the customs) אירא (we will change) ונחלף (that delivered) באשלם (the customs) אירא (we will change) אירא (we will

(were) הון (who sitting) דיתבין (they) הנון (all of them) כלהון (at him) בה (& stared) בה (of an angel) בה (the face) איך (like) איך (the face) בכנושתא (in the assembly) ברצופה (& saw) וחזו (in the assembly) בכנושתא

Chapter 7

(are) אנין (so) אנין (that these things) דהלין (it is) הוא (The Priest) הכנא (High) הכנא (& asked him) ושאלה

(hear) שמעו (& fathers) ארון (brothers) ארון (said) אמר (but) דין (he) הו ברא (when) אברהם (Abraham) ברהם (to our father) לאבון (appeared) אתחזי (of glory) דתשבוחתא (The God) אלהא (he would have come) איתוהי (he) הוא (while) ביתנהרין (* (in Bayth-Nahrayn) עד (was) איתוהי (he) הוא (to dwell) בחרן (to dwell) בחרן (to dwell)

* "Bayth Nahrayn" means "Between the rivers" (Tigris and Euphrates); Greek has "Mesopotamia", which has the same meaning and is a compound word formed from "Meso"-"between" and "Potamoi"-"Rivers".

(the presence) לות (from) מן (your land) ארעך (from) מן (to him) לות (He) לות (to said) ארען (I shall show you) הוא (which) אירא (to the land) אירא (of your relatives) בני (of the children) מוהמך

(of The Chaldeans) ארעא (the land) ארעא (from) מן (Abraham) אברהם (went out) נפק (& then) אבוהי (his father) מית (died) מית (when) בחרן (in Kharan) (in Kharan) אבוהי (awelt) אבוהי (today) אבוהי (today) אבוהי (dwelt) אבוה (today) אלהא (dwelt) אבוה (this) ארעא (this haran) אלהא (from) אלהא (dwelt) אבותון (this) ארעא (this haran) אלהא (dwelt) אניה (this haran) אלהא (dwelt) אניה (this haran) אלהא (this haran) אלהא (this haran) אלהא (this haran) אניה (this haran) אניה (this haran) אברה (this haran) אניה (this hara

(a footprint) לא (not) לא (also) לה (an inheritance) ירתותא (to him) לא (he gave) לא (to inherit it *) לא (to give it) ירתותא (to give it) הוא (the promised) לא (of the foot) לא (of the foot) לה (as on) לה (for him) לה (there was) לה (when) כר (when) לה (for himself) לה (for himself) לה (there was) לה (there was) לה (there was) לה (when) כר (when) לה (there was) לה (there was)

(to him) לה (He said) אמר (when) כד (God) אלהא (with him) עמה (was) אהוא (& speaking) ומלל (foreign") גוכריתא (in a land) בארעא (a stranger) תותבא (your seed) זרעך ("Shall be) דנהוא (years) ונשעברוניהי (four hundred) אונבאשון (& they will enslave him) שנין (they will enslave him) ונשעברוניהי (was) ארבעמאא (him) ארבעמאא (him) ארבעמאא (was) ונבאשון אונבאשון (was) ונבאשון אונבאשון הוא ארבעמאא (him) ארבעמאא (was) אונבאשון אונבאשון הוא ארבעמאא (was) אלה (was) אונבאשון אונבאשון אלהא (was) אלהא

(I) אנא (shall judge it) ארוניוהי (servitude) עבדותא (whom they serve) דנפלחון (& that people) אנא (they shall go out) אלהא (these things) בתר (after) בתר (from) ומן (God) אלהא (says) אמר (this) אמר (in place) אמר (Me) באתרא (they shall serve) ונפלחון

(& then) דיתקא (of circumcision) הדוורתא (the covenant) והידין (him) אויהב (& he gave) הידין (eighth) אויהב (w circumcised him) וגזרה (Ishaq) אוים (begot) אולד (begot) אולד (Yaqob) אולך (begot) אולך (begot) אולד (w Ishaq) אולד (twelve) אולד (begot) אולד (w Yaqob) אולד (welve) אולד (begot) אולד (welve) אולד (welve)

(of Yoseph) ביוסך (were jealous) טנן (our fathers) אבהתן (& they) אבהתן (was) (with him) אנוהי (with him) ואלהא (to Egypt) למצרין (was) למצרין למצרין (was) אלמצרין (was) אלמצרין (was) אלמצרין (was) אלמצרין (was) אלמצרין (was) אבהתן (was) אברתן (was) אברתן

(his sufferings) אולצנוהי (all of them) מן (from) מן (He did) אוה (& save him) 10 (Pharoah) ופרקה (wisdom) קדם (grace) וחכמתא (him) לה (him) לה (the gave) וחכמתא (Egypt) ואקימה (The Ruler) מלכא (the Ruler) על (over) ואקימה (his house) ביתה (entire) כלה (wisdom) ביתה (wisdom) ביתה (the King) ביתה (wisdom) ביתה (wisdom) ביתה (the King) ביתה (wisdom) ביתה (wisdom) ביתה (the King) ביתה (wisdom) ביתה (wisdom)

(Egypt) מצרין (in all) בכלה (great) אולצנא (a famine) (to them) מברין (was) בכלה (to them) מברין (was) הוא (to them) ולית (to them) הוא (was) הוא (to satisfy) למסבע (to satisfy) לאבהתן

The Acts of the Apostles

פרכסס דשליחא

```
(in Egypt) עבורא (produce) עבורא (that there was) אית (Yaqob) יעקוב (heard) שמע (& when) וכד (first) שמע (our fathers) הוא (he) הוא (sent) שדר (sent) הוא (
```

(himself) ווסף (Yoseph) יוסף (made known) אודע (time) ובנין (the second) דתרתין (they went) אזלו (& when) אזלו (of Yoseph) דיוסף (the family) טוהמה (to Pharoah) לפרעון (to was made known) ואתידע (to his brothers) לאחוהי

(Yaqob) יעקוב (his father) לאבוהי (& brought) איתיה (Joseph) אוסף (did) אוסף (& send) ושדר (they were) והוין (his family) מוהמה (& all) ולכלה (souls) במנינא (souls) שבעין (seventy) וחמש (w five) במנינא (בשני (מוצא) שבעין (אוסף בארני) וחמש (שבעין (מוצא) במנינא (מוצא) במנינא (מוצא) במנינא (מוצא) וויסף במנינא (מוצא) אוסף במנינא (מוצא) במנינא (מוצא במנינא (

(& our fathers) יעקוב (Yaqob) למצרין (* (there) מית (there) תמן (there) הו (there) למצרין (* (Yaqob) למצרין (± (there) מיעקוב (there) למצרין (± (there) (± (there)

(in a tomb) בקברא (& was placed) אלשכים (to Shekim) לשכים (& he was moved) ואשתני (of Hamor) לשכים (from) ג'ו (with silver) בכספא (Abraham) ברהם (had) אברהם (which bought) ביבן

(Egypt) אחרנא (another) על (another) מלכא (king) מלכא (arose) מצרין (until) ער (Yoseph) אינא (him) הוא (knew) דרא (that not) אינא (who) אינא (who) אינא (אות) אונא (מאט) אונא (מאט אונא (מאט אות) אינא (מאט אונא (מאט א

(to our fathers) על (did evil) אבאש (our race) מוהמן (toward) על (he was crafty) אבהתן (their male infants) ילודיהון (casting out) משתדין (to be) משתדין (& commanded) ופקד (they would live) בהון (that not) בחון (that not) בחון (the would live)

(was begotten) אתילד (in it) ורחים (doshe) אושא (was begotten) אתילד (in time) בזבנא (in it) בזבנא (in it) בזבנא (of his father) אבוהי (was begotten) בית (three (three 'אלהא (was raised) אבוהי (was raised) לאלהא (to God) ואתרבי

(his mother *) אמה (from) מן (he was cast out) אשתרי (& when) בר (son) אשתרי (for her) ברת (for her) לברא (son) לברא (for her) ברת (for her) ברת (for her) ברת (for her) ברת (for her) לברא (son) אשכחתה

(it) ארבעין (came up) סלק (years) ארבעין (forty) ארבעין (son of) הוא (& when) איסריל (de was) הוא (of Israel) הוא (children) בני (his brethren) איסריל (to visit) איסריל (upon) על (upon) לבה (איסריל (upon) לאחודי (upon) איסריל (upon) על (upon) איסריל (upon) על (upon) על

(being compelled) בני (of his tribe) שרבתה (the sons) בני (from) מן (one) מן (one) מן (we sons) בתה (being compelled) בני (we seecuted) בני (avenged him) הינא (by violence) בקטירא (bim) בקטירא (that) הוא (Egyptian) הוא (Egyptian) הוא (being compelled) בה (being compelled) במסכל (being compell

(of Israel) איסריל (sons) בני (his brethren) אהוהי (that would have understood) דמסתכלין (& he had hoped) ב5 (deliverance) הבן (them) להון (would give) יהב (by his hand) באידה (that God) באידה (they understood) אסתכלו (& not) אסתכלו

(contended) נצין (when) כד (to them) להון (appeared) אתרוא (another) נצין (& day) נצין (to them) כל (to them) הון (he was) הון (& appealing) (another) אתרון (with) אהרון (they) הנון (they) הון (brothers) אנתרון (the said) אמר (when) אמר (when) אנתרון (to be reconciled) אנתרון (another) מטל (one) מנא (do wrong) מכלין (do wrong) מנא (because) מטל (because) מנא (because)

(thrust him away) דחקה (to his fellow) בחברה (was) הוא (who doing wrong) דמסכל (but) דין (he) הוא (over us) דמסכל (appointed you) אקימך (who?) מנו (to him) אלין (& said) אלין (him) מן (from) לותה (the Ruler) רשא (the Ruler) ודינא

(you killed) למקטלני (wish) אנת (wish) בנא (to kill me) למקטלני (interrogative) אנת (the Egyptian) למקטלני (yesterday) למצריא (wish) אתמלי

(a traveler) מושא (& he was) והוא (this) הדא (at saying) במלתא (Moshe) מושא (& fled) במלתא (sons) במלתא (two) הוא (to him) הוא (& there were) והוו (of Midian) דמדין (in the land) בארעא

(years) שנין (forty) ארבעין (there) מלי (were fulfilled) לה (were fulfilled) מלי (& when) מלי (Sinai) סיני (of the Mountain) דמור (in the wilderness) אתחזי (to him) לה (appeared) כיני (in a bush) במרברא (which burned) דיקרא (in the fire) בנורא (of Jehovah) במלאכה (The Angel) דמריא

(& when) אתרמר (he marveled) אתרמר (Moshe) אווא (saw) הוא (& when) אתרמר (saw) אתרמר (saw) אתרמר (to him) אמר (said) אמר (to see) אמר (he approached) בקלא (to see) אתקרב (he approached) במר

(of Abraham) אלהה (The God) אלהא (The God) אלהא (I Am The Living God *) אנא אנא (* מושא (I Am The Living God *) אלהה (not) אלהא (Moshe) אוה (trembling) רתית (& as) רתית (& of Yaqob) לא (was) וריעקוב (& of Ishaq) הוא (to gaze) בחוור (he was) הוא (daring) ממרח ממרח (daring) הוא (daring) הוא (daring) הוא (daring) אוה (daring) מוני לא הוא (daring) ממרח (daring) אוה (daring) הוא (daring) אלהא (daring) אלהה (daring) אלה (daring)

* אנא אנא – "Ena na" is an Aramaic idiom signifying Divine speech in 97% of its 150 occurrences in The Peshitta Old Testament Prophets. The literal meaning is "I am", but as an idiom is not normally to be taken literally, but with the meaning the idiom conveys. I have chosen to translate this phrase in accordance with Lamsa's translation of Exodus 3:14 where the Aramaic "Ahiah Ashur High" ("I AM Who I AM") occurs. Our Lord Yeshua used this phrase as recorded in John's Gospel 25 times, declaring Himself to be The Eternal Deity with each of those twenty five utterances; even a regiment of Jewish soldiers (200-600 men) fell backward to the ground when our Lord uttered this phrase in the Garden of Gethsemane. John 8:24 records that our Lord made this point critical to our salvation: I said to you, That you will die in your sins; for if ye believe not that ("Ena Na") I Am The Living God, you will die in your sins.

(who in Egypt) דבמצרין (of My people) אולצנה (I have seen) אולצנה (looking) 34 (& now) אוון (the save) אנון (them) והשא (to save) ותנחתה (them) אנון (them) והשא (to Egypt) למצרין (I shall send you) אשררך (come) אשררך (מארין (to Egypt) למצרין (to Egypt) אשררך (to Egypt) אוון (to Egypt) אשררך (to Egypt) אוון (to Egypt) (to Egypt) אוון (to Egypt) (to Egypt

("Who) מושא (Moshe) אמרין (this) אמרין (this) אמרין (this) אמרין (this) אלהנא (God) דכפרו (this one) אלהא (this one) להנא (to him) אלימך (the Ruler) אלהא (over us) עלין (appointed you) אלהא (that) (of angel) מלאכא (by the hand) באירי (to them) שדר (sent) שדר (sent) שדר (that) (at the bush) באירי (the ruler) באירי (who appeared) הו (at the bush) באתחיי (who appeared) אלהתחיי (who appeared) אלהתחיי (שא

(ke who sent out) אתותא (signs) אתותא (he did) עבד (when) כד (them) אנון (he who sent out) אתותא (this is) אתותא (& at The Sea of Reeds *) ובימארסוף (of Egypt) ארעא (in the land) ארעא (& mighty works) וגברותא (forty) ארבעין (wears) אונין (& in the wilderness) ובמדברא

("a prophet) איסריל (of Israel) איסריל (to the children) לבני (who said) איסריל (is he) הו (Moshe) מושא (this) אדר (your brethren) אדריא (God) אל הא (Jehovah) אל (to to you) לכון (shall appoint) נקים (shall appoint) לה (like me) אכותי (you shall listen) תשמעון (to him) אכותי (אכותי אותי לוא האר) אבותי (אבותי אותי האר) אבותי (אבותי אותי האר) אבותי (אבותי אותי האר) אבותי (אבותי אותי האר) אבותי (אבותי האר)

(the angel) מלאכא (with) עם (in the wilderness) במדברא (in the assembly) בכנושתא (who was) הגו (this is) 38 (in The Mountain) הוא (our fathers) הוא (with him) אבהתן (with him) הוא (who spoken) הוא (him) הוא (who spoken) הוא (which to us) הוא (this is) הוא (with him) מלא (receiving) מלא (which to us) הוא (of Sinai) הוא (which to us) (which to us) הוא (which to us) (which

(forsook him) אבהתן (but) אלא (our fathers) להתדניו (to obey) להתדניו (chose) אבהתן (chose) אבהתן (de not) אבהתן (to Egypt) למתדניו (de not) למתדניו (de not) למצרין (them) בלבותהון (de not) הפכו

(they were saying) אלהא (when) עבד (make) עבד (to Ahron) אלהא (they were saying) אמרין (when) אמרין (they were saying) לא (when) מנא (the land) ארעא (from) מטל (before us) מטל (before us) מטל (before us) מטל (this) ארעא (of Egypt) ארעא (what?) אנא (what?) אונא (they were saying) ארעא (of Egypt) ארעא (מנא (בערין במצרין במצרין (מנא (בערין במצרין במצרין במצרין (מנא (בערין במצרין במצרין במצרין במצרין במצרין במצרין (מנא (בערין במצרין ב

(& they sacrificed) דבחו (those) הנון (in days) ביומתא (a calf) עגלא (to them) להון (& they made) 41 (of their hands) אידיהון (in the work) דבחא (sacrifices) לפתכרא (to the idol) אידיהון (sacrifices) דבחא

The Acts of the Apostles

פרכסס דשליחא

(of the heavens) דנהוון (worshippers) פלחין (worshippers) לחילותא (to become) דנהוון (Why?) פלחין (of the prophets) דנביא (in the scriptures) בכתבא (it is written) למא (so as) איך (sacrifices) שנין (years) במדברא (contain the wilderness) במדברא (forty) שנין (forty) שנין (have you brought) לי (have you brought) קרבתון (איסריל (sons) איסריל (sons) (so

* Zephaniah 1:5 in The Peshitta has this spelling for the Hebrew מלכם - "Malcom", which apparently is the same as - מלך - "Moloch".

(in the wilderness) משכנא (of our fathers) הא (of the testimony) במדברא (the tabernacle) משכנא (behold) מא (with) מא (Who spoke) הוא (was) הוא (was) איך (as) מא (was) הוא (being) הוא (which He showed him) הוא (in the fashion) ברמותא (to make it) המעברה (Moshe) למעברה (which He showed him) ברמותא (was) במותא (was)

(our fathers) אבהתן (& carried it) אעלוהי (brought) אין (also) אך (tabernacle) משכנא (the same) אבהתן (& it) 45 (God) אלהגא (to them) להנא (to the gave) דיהב (to the land) אלהא (Yeshua) ישוע (with) ישוע (with He drove out) דיהב (those) הנון (nations) עממא (from) מן (an inheritance) מן (from) קדמיהון (the days) דרויד (the days) ערמא (with שממא (before them) דרויד (from) מן (from) קדמיהון (the days) יואריבל (which He days) ערמא (which He days) אין אין מאריבל (which He days) אין אין מאריבל (which He days) אין מאריבל (which He days

(Who is God) אלהא (before Him) קרמוהי (affection) אחרות (who found) אור (him) אלהא (of Yaqob) דישקוב (for The God) לאלהה (a tabernacle) משכנא (& he asked) ושאל

(a house) ביתא (for Him) לה (built) ביתא (but) דין (Solomon) ביתא 47

(dwell) ארא (not) א'ל (& The Exalted One) אור 48 (The Prophet) אידיא (asys) איך (in the product) בעבר (in the product) אידיא (ביא

(My feet) רגלי (which under) דתחית (the stool) לנובשא (the earth) ארעא (My throne) כורסי (Heaven) רגלי (Jehovah) ביתא (says) מריא (for me) לי (that you will build) דתבנון (the house) ביתא (where is?) אינו (of My rest) אורא (where is?) אונו (where is?) אינו (where is?) אונו (the place) אונו (where is?) אינו (אינו (the place) אינו (where is?) אינו (where is?) אינו (where is?) אינו (where is?) אינו (which under) אינו (which under

(all") בלהין (these things) הלין (has made) דילי (My) עבדת (hand) אידא (behold) אידא (50 לא (not?) הלין

(in their hearts) קש" (are circumcised) גזירין (& who not) דלבהון (necks) קדלא (stiff) קש" (Oh!) אנתון (against) בכלזבן (always) בכלזבן (you) אנתון (in their hearing) אנתון (your fathers) דקודשא (as) אנתון (standing) קימין (of Holiness) אבהיכון (The Spirit) רוהא (you are) אנתון (also) אורתון (you are) ארתון

(have persecuted) הרפו (whom not) דלא (the prophets) (cf) מן (for) מן (which?) לאינא (searched out) גיר (who before) לאילין (those) לאילין (your fathers) אבהיכון (who before) הקדמו (whom you) מאתיתה (thim) הדיקא (of The Righteous One) הו (the coming) מאתיתה (whom you) החורים (whom you) וקטלתוניהי (whom you) אשלמתון (you have betrayed) וקטלתוניהי (whom you)

(of angels) דמלאכא (the visitation) ביד (by) ביד (The Law) גמוסא (& you have received) וקבלתון (א נטרתוניהי (wou have kept it) נטרתוניהי (& not) ולא (of angels) ביד (לא נטרתוניהי (א מורתוניהי (א מורת

(with rage) אתמליו (they were filled) הלין (they things) הלין (they had) המתא (with rage) אתמליו (with their teeth) הוו (with their teeth) שניהון (they were) הוו (they were) הוו (they were) ומהרקין (in themselves) הוו

(of Holiness) מלא (when) הימנותא (of faith) הימנותא (he was) הוא (full) מלא (when) אוה (& he) והו (of God) הימנותא (the glory) תשבוחתא (when) הוא (gazed) בשמיא (of God) בשמיא (the right side) השבוחתא (the right side) באם (asy (asy α) הימנותא (עדישוע (asy α) באם (asy α) אום (אם α) הימנות (שניעוע (asy α) באם (מאם α) הימנות (שניעוע (asy α) הימנות (שניע (a

(loud) רמא (with a voice) בקלא (& they yelled) ארניהון 57 (all of them) ארניהון (& they rushed) וומר (& they rushed) ארניהון (& they stopped up) וסכרו

פרכסס דשליחא

(they brought him) אפקוהי (& they seized) מן (of) מן (outside) לבר (they brought him) אפקוהי (& they seized) אפקוהי (& they brought him) אפקוהי (& they were) ורגמין (against him) הוו (they were) או (they were) ואילין (the feet) הוו (their robes) בחתיהון (they placed) רות (ata) רות (who is called) דמתקרא (con הוו (con דמתקרא (con שאול (con שאול (con they placed)) הוו (con they placed) שאול (con they placed) הוו (con they placed) שאול (con they placed) הוו (con they placed) הוו (con they placed) שאול (con they placed) הוו (

(him) לאסטפנוס (as) כד (as מצלא (him) לה (they were) הוו (accept) כד (במין (they were) לה (my spirit) רוחי (accept) קבל (Yeshua) ישוע (our Lord) מרן (accept) האמר (weshua) מרן (weshua) מרן האמר (weshua) מרן (weshua) מרן (weshua) מרן (weshua) מרן (weshua) אוני (weshua) מרן (weshua) מרן (weshua) אוני (weshua) מרן (weshua) מרן (weshua) אוני (weshua) מרן (weshua) אוני (weshua) מרן (weshua) אוני (weshua) אוני (weshua) ברי (weshua) אוני (weshua) אוני

(loud) רמא (in a voice) בקלא (he cried out) קעא (the knees) בורכא (he set down) במא (& when) להון (sin) מרן (this) מרן (against them) להון (cause to stand) תקים (not) א (our Lord) (be fell asleep) מרן (this) אמר (this) אמר (this) אמר (this) אמר (when) שכב (cause to stand) וכד (when) הדא (this) אמר (this)

Chapter 8

(in his murder) דין (was) בקטלה (was) משאות (was) הוא (was) ומשותף (was) הוא (consenting) בקטלה (consenting) ומשותף (toward the church) דין (great) בהוא (persecution) ומא (day) ומא (in that) בקוריא (was) הוא (was) הוא (was) הוא (was) בקוריא (was) בקוריא (was) והוא (was) והוא (was) הוא (was) באורשלם (was) בהוא (was) ומא (was) בחברון (was) באורשלם (all of them) בקוריא (all of them) ואף (all of them) באורשלם (mang) ביהור (also) ואף (or Judea) ביהור (only) בלהור (was) שמריא (the Apostles) מן (or שליחא (outside) בלהור (was) ביהור (w

(believing) מהימנא (men) גברא (Estephanos) לאסטפנוס (buried him) מהימנא (& gathered up) ב וקפסו (greatly) וברא (wen) לאסטפנוס (wen) עלוהי (wen) ברובאית (they grieved) ואתאבלו

(of God) אלהא (the church) לערתה (was) הוא (persecuting) דין (but) דין (Shaul) לערתה (Shaul) אול (women) אול (men) הוא (was dragging) ומגרגר (houses) הוא (he was אול (entering) עאל (prisoner) הוא (was) הוא (was) לבית (was) אסירא (double ing) ומשלמין (was) הוא (was) לבית (was) אול (was) אסירא (prisoner) אסירא (to the house) אסירא (was) אול (was) אול (was) אול (was) אסירא (was) אסירא (was) אסירא (was) אול (was) אול (was) אסירא (was) אסירא (was) אסירא (was) אול (was) אסירא (was) אסירא (was) אסירא (was) אסירא (was) אסירא (was) אול (was) אסירא (was) אסירא (was) אול (was) אול (was) אסירא (was) אול (was) אסירא (was) אסירא (was) אסירא (was) אסירא (was) אול (was) אול (was) אסירא (was) אסיר

(were) הוו (traveling) מתכרכין (who were scattered) אותנון (& those) והנון (of God) אותנרכיין (the word) מלתא (& preaching) ומכרזין (מכרזין אותנרכיין אותנרכיין (

(of The Samaritans) דין (to a city) לה (to it) לה (went down) דין (but) דין (Philipus) פיליפוס (The Messiah) ביל (about) על (to them) הוא (he was) הוא (& preaching) ומכרז

(who were there) אמעין (the children of men) בנינשא (his message) מלתה (were) הוו (hearing) שמעין (were) הוו (by all) לת (they were) הוו (to him) לת (were) מלתה (to him) הוו (to him) הוו (thet were) הוו (they were) הוו (the said) הוא (that said) הוא (thet did) הוא (that did) דעבר (the signs) אתותא (the signs)

(foul) גיר (spirits) (to them) הוי (were) הוי (who seized) דאחידן (for) גיר (many) להון (they were) הוי (screaming) בקלא (they were) הוי (screaming) בקלא (they were) הוי (screaming) בקלא (were healed) מנהון (from them) ומהנהון (from them) מנהון (were healed) משריא (screaming) מנהון (from them) ואחרנא (screaming) מנהון (were healed) מנהון (screaming) (

(city) מדינתא (in that) בהי (was) הות (great) ארבתא (Joy) אוחדותא (8

(Simon) סימון (whose name) אית (one) אות (man) גברא (there) גברא (but) דון (was) הוא (there) אית (great) ברא (in the city) במדינתא (in it) במדינתא (there) הוא (who dwelt) אות (who dwelt) אות (of The Samaritans) אות (the people) אות (he had) הוא (deceived) מטעא (& by his sorceries) ובחרשוה (was) מורב (was) מורב (magnifying) הוא (was) נפשה (thimself) ואמר (was) מורב (The Great") רבא אנא ("I am God") ראנא אנא ("I am God") רבא מורב ("I am God") ראנא אנא ("I am God") הוא (שמר הבא ("I am God") הוא ("I am God") ראנא אנא ("I am God") הוא ("I am God")

(all of them) כלהון (to him) לותה (they were) הוו (& praying) וצלין (they were) הוו (& saying) ואמרין (all of them) והקרקא (noble) הוו (of God) ואמרין (great) רבא (the power) חילה (this is) הנו (this is)

(times) הוו (because) לה (all of them) כלהון (by him) לה (they were) הוו (& persuaded) ביבנא (them) אתמה (them) הוא (by his sorceries) בחרשוהי (many) אתמה (them) הוא (by his sorceries)

(who proclaiming) דמסבר (Phillipus) לפיליפוס (they believed) הימנו (but) דין (when) בז (of our Lord) הימנו (in The Name) בשמה (of God) דאלהא (the kingdom) דמרן (was) מלכותא

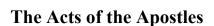

The Acts of the Apostles

פרכסם דשליחא

```
ישוע (men) גברא (men) עמדין (being baptized) עמדין (The Messiah) גברא (Yeshua) ישוע
                                       (that received) דקבלו (of Jerusalem) דבאורשלם (the Apostles) שליחא (heard) שליחא (& when) א וכד (to them) שליחא (they sent) א שמעו (the word) מלתא (of The Samaritans) שברו (the people) שנא (& Yokhanan) וליוחגן (Kaypha) באפא (Shimeon) לשמעון
                                                                                                                                    (so) איך (over them) עליהון (& they prayed) צליו (& they went down) איך (of Holiness) דנקבלון (that they would receive) דנקבלון
                              (but) דין (only) בלחוד (yet) עדכיל (of them) מנהון (one) חד (upon) על (for) גיר (He was) גיר (16
                                                                                    (Yeshua) ישוע (of our Lord) דמרן (in The Name) בשמה (they had) ישוע (been baptized) עמדין
                                                                                                                                    (hands) אידא (upon them) עליהון (they were) הוו (laying) סימין (then) אידא (of Holiness) דקודשא (The Spirit) רוהא (they were) הוו (& receiving) ומקבלין
                                          (this) אמר (authority) שולטנא (to me) לי (also) אך (give) הגא (he said) אמר (when) אמר (a hand) אמר (upon him) עלוהי (I may place) אירא (that whomever) אירא (of Holiness) דאינא (The Spirit) רוחא (receive) מקבל (he will) בהוא (הוא (הוא מוקבל (היינא) אירא (הוא אור) אורא (הוא אור) אמר (הוא אור) אורא (הוא אור
                              (shall go) מאל (with you) עמך (your silver) באפא (Kaypha) באפא (Shimeon) מעון (to him) לה (said) אמר (of God) משל (that the gift) המוהבתה (you thought) השרת (because) משל (to destruction) מתקניא (is acquired) מתקניא (with possessions) בקנין (with possessions) עלמא (with possessions)
                              (this) אפלא (in faith) בהימנותא (an allotment) בא (neither) אפלא (a part) מנתא (to you) ל (there, is not) ל (God) ארהא (before) מטל (before) ארהא (is) הרא (is) הרא (your heart) ארהא (because) מטל (because) ארהא (be
                                                           (God) אלהא (from) מן (& request) ובעי (this) הדא (your,evil) בישותך (from) מן (turn) מן (but) 22 ברם (but) תוב (of your heart) בישתבק (the treachery) לכלא (to you) לכלא (perhaps) מון (perhaps) אלהא
                                                                                            (of evil) גיר (& in a knot) ובקטרא (of bitterness) גיר (for) מרירתא (in the anger) בכברא (בכברא (in the anger)
                                                                                                                                                                                                                                                                                                       (that you are) אנא (Í) אנא (see) אוֹח (see) אוֹח
                                          (for my sake) אנתון (vou) מון (vou) 
                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   (which you have said) דאמרתון
                                                                                               (they) דין (but) דין (Shimeon) כה (when) כה (when) אנון (Shimeon) אנון (themselves) מלתא (the word) הפכו (of God) האלהא (the word) מלתא (the word) מלתא (of the Samaritans) סניאתא (will ages) לאורשלם (to Jerusalem) ובקוריא (when) סניאתא (to Jerusalem) לאורשלם (מארשלם של האורשלם (when) באורשלם (אורשלם של האורשלם של האורשלם (when) באורשלם (אורשלם של האורשלם של האורשלם של האורשלם של האורשלם (when) באורשלם (אורשלם של האורשלם של 
                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               (they preached the Gospel) 17コロ
                                                  (Phillipus) מלאכא (with) עם (of Jehovah) דמריא (The Angel) מלאכא (& spoke) ומלל (desert) מלאכא (to the south) דמריתא (to the south) לתימנא (to the south) קום (to from) זל (go) לתימנא (to Gaza) לנזא (Jerusalem) לנזא (from) מון (that goes down) לנזא (to Gaza) אורשלם (to Gaza) אורשלם (to Gaza) לנזא (desert) אורשלם (to Gaza) אורשלם (to Gaza) לנזא (to Gaza) אורשלם 
                       (who come) אול (one) אול (eunuch) מהימנא (amet him) וארעה (to go) אול (& he arose) בקם 27 (of the Cushites) שליטא (Queen) מלכתא (of Qandeq) הקנדק (an official) שליטא (Cush) שליט (from) על (over) על (over) על (was) הוא (authorized) שליט (& he) שליט (authorized) הוא (to worship) דנסגוד (to worship) הוא (he had) הוא (he had) באורשלם (mas) באורשלם (mas) אול (mas) הוא (mas) באורשלם (mas) באורשל
```

(he (sat down) אול (to go) דנאזל (he turned) בא (& when) 28 וכד (when) בא וכד (to go) באטעיא (the Prophet) וקרא (the veading) הוא (when) באטעיא (on) מרכבתא (on) מרכבתא (the chariot) וקרא (the chariot) באטעיא (און נביא

פרכסס דשליחא

(the chariot) למרכבתא (to Phillipus) לפיליפוס (The Spirit) למרכבתא (to Phillipus) למרכבתא (the chariot) אתקרב (& said) אווא 29

(The Prophet) נביא (in Isaiah) אתקרב (what he read) דקרא (he heard) שמע (he approached) נביא (& as) 30 (you) אנת (read) ארק (what?) אנת (you) אנת (understand) דאן (" If און (to him) אנת (& he said) אנת (what?) אנת (what?

(unless) אלא (understand) דאסתכל (I) אנא (can) משכח (How?) איכנא (said) אלא (& he) 31 (Phillipus) או (of him) מנה (a man) מנה (will instruct me) ובעא (if) אנש (a man) גרתיני (with him) ובעא (& to sit) ונתב (to come up) או (to come up) או מנה (with him) אינא (מוד (אותב (א (אותב (אותב (אותב (אותב (אותב (אותב (אותב (א (אותב (אותב (א (אותב (א

(in it) בא (was) הוא (that he read) דקרא (of scripture) דין (but) דין (the section) 32 (the is led) איתוהי (ithe is led) איד (a lamb) איך (a lamb) איך (as) אירוהי (ithis) איך (was) הוא (was) הוא (was) הוא (ithis) הוא (also in this way) קדם (silent) שתיק (silent) הוא (before) קדם (a ewe) אירוהי (His mouth) פומה (he opened) הוא (not) אירוהי (אור) פתח (mat) אירוהי (שבות) אירוהי (אור) ווא (שבות) אירוהי (שבות) אורוהי (שבות) אירוהי (שבות

(He was led) אתדבר (judgment) דינא (from) מן (imprisonment) אחרבר (from) מן (in His humility) מנו (the earth) מנו (from) נשתעא (who?) השתקלין (from) חיוהי (& His time) ארעא (who?) מנו (& His time) היוהי (who?) מנו (משתקלין (who?) בשתעא (who?) בשתעא (ארעא (who?) במוכבה (who?) מנו (who?) במוכבה (who?) במוכבה

(of you) מנך (beg) אנא (to Phillipus) לפיליפוס (eunuch) מהימנא (that) הו (& said) אנא (himself) מנך (about) על (the prophet) גביא (this) הדא (did say) אמרה (whom?) מנו (about) אמרה (another) אנש (about) אנש (about) אוש (

(from it) פיליפוס (Phillipus) פתח (opened) פומה (then) ושרי (then) מנה (to him) מליפוס (scripture) מסבר (thim) לה (from) מקן (Yeshua) מרן (our Lord) מרן (about) מרן (dout Lord) מרן (thim) מרן (thim

(they were) הנון (arriving) מטיו (on the road) אולין (were going) אולין (they) הנון (as) 36. (that) הנון (water) אולין (in it) באורהא (one) אולין (at the place) לדוכתא (דוכתא (the being baptized) האית (the hindrance) היימנא (water) הא (water) מהימנא (water) הא (water) מנא (water) מנא (water) היימנא (eunuch) הא (water) מוא (water) אוליתא (water) היימנא (water) היימנא (water) אוליתא (water) מהימנא (water) היימנא (water) היימנא (water) מוא (water) מוא (water) היימנא (

• This verse is absent in The Peshitta mss., however, the Aramaic Scriptures Research Society 1986 edition of <u>The Aramaic Peshitta Text</u> (an edition of The Eastern text) contains it [in brackets] and <u>The 1979 Syriac NT</u> critical edition of The Peshitta also has it at the bottom of the page with a note which states that no Syriac manuscript contains it and that "it was first supplied in Hutter's edition of 1599-1600". The Harklean Syriac version does have this verse, being revised from Greek in AD 616; one Greek uncial E (8th cent.) has it, The Textus Receptus Greek editions have it as do some Latin Vulgate mss. and The Old Itala Version (2nd cent.).

The beginning of verse 37 is אמר.

The beginning of verse 38 ובקר It is more likely a copyist had finished v. 36 and was glancing ahead at 37 in the original ms.

And noted visually און ואמן וואס but actually proceeded with v. 38 און וואס instead, due to the similarities in the respective first words of each verse. It is certainly easier to account for the omission of this verse than for its fabrication as scripture.

38 ופקד (the chariot) מרכבתא (to stop) הוא (the chariot) (to commanded) הוא (Phillipus) הוא (& baptized him) ואעמדה (to the water) למיא (the two of them) הון (the cunuch) הוא (the cunuch) למהימנא (the cunuch) הו

(The Spirit) רוחה (the water) מוא (from) מוא (they, came up) סלקו (& when) 39 (saw him) הזיהי (not) לא (& again) ותוב (Phillipus) לפיליפוס (took up) חטפת (of Jehovah) המריא (rejoiced) הול (as) אלא (was) הול (the eunuch) הול (was) אלא (but) אלא (was) הול (the eunuch) הוא (שמהימנא (the eunuch) הוא (was) אלא (was) הוא (שמהימנא (the eunuch) הוא (the eunuch) הוא (שמהימנא (the eunuch) הוא (שמהימנא (the eunuch) הוא (the eunuch) הוא (שמהימנא (the eunuch) הוא (שמהימנא (the eunuch) הוא (the eunuch) הוא (שמהימנא (the eunuch) הוא (שמהימנא (the eunuch) הוא (the eunuch) הוא (שמהימנא (the eunuch) הוא (the

פרכסס דשליחא

(& from) מן (in Azotus) באזוטוס (was found) דין (but) דין (Phillipus) 40 (in the cities) מתכרך (& preaching) ומסבר (he was) הוא (traveling) תמן (there) תמן (to Qesaria) עדמא (until) עדמא (until) עדמא (all of them) כלהין

Chapter 9

```
(of menace) לוחמא (was) הוא (full) מלא (yet) דין (but) דין (Shaul) שאול (of our Lord) דין (the disciples) תלמידוהי (against) על (of murder) דמרן (& the fury) וחמתא (א the fury) מלא
```

(The Priest) בושאל (High) בין (from) אגרתא (for, himself) אגרתא (& he asked) בין (& to Darmsuq) לדרמסוק (to him) לדרמסוק (to give) לכנושתא (to give) לדרמסוק (way) אורהא (in this) בהרא (those following) דרדין (to find) בהרא (them (to Jerusalem) באן (them אנון (the may bring) אנון (the may bring) אנון (women) אנון (women) אנון (men) אורשלם (to Jerusalem) ברא (to Jerusalem) ברא (to Jerusalem) בירא (to Jer

(Darmsuq) לדרמסוק (to approach) ממשא (began) ושרי (he was) הוא (going) לדרמסוק (when מן (upon him) שליא (there was) אולג (shining) אולג (the stillness) שליא (under) מן (from) מן (the heavens) מן (light) מן (light) מן (the heavens) שמיא (the heavens) שמיא (שמיא (the heavens) אונג (the heavens) שמיא (the heavens) מן (the heavens) מן (the heavens) מן (the heavens) מן (the heavens) מו (the heaven

(to him) לה (which said) אמר (a voice) קלא (& he heard) ושמע (the ground) ארעא (on) על (& he fell) ונפל (for you) אנת (it is) אול (hard) אאול (you) אנת (you) אנת (you) אנת (why?) מנא (Shaul) שאול (Shaul) שאול (the goads) לעוקסא (to kick) למבעטו (אוא ליטוא ליטוא אינו (אוא ליטוא ליטוא ליטוא ליטוא ליטוא ליטוא ליטוא ליטוא אינו (אוא נופא ליטוא ליטוא

(my Lord) מרי (are you) אנת (who) מן (& said) אמר (he) הו (answered) ענא (Yeshua) ישוע (I Am The Living God *) אנא אנא (said) אמר (& our Lord) ומרן (are) אנת (persecuting) הו (Whom you) הו (Him) הו (The Nazarene *) נצריא (

(with you) עמך (it will be told) נתמלל (there) ותמן (the city) למדינתא (enter) עמך (arise) אלא 6 (to do) קום (for you) אלא (it is necessary) אולא (what) מא (about) עמך (what) מא

(on the road) אורהא (with him) עמה (were) הוו (who going) אולין (the men) זוברא (were anazed) דאולין (they were amazed) קימין (they were) הוו (they were) בלחוד (a sound) אנש (they were anazed) אנש (they were) הוא (they were) שמעין (they were) הוא (they were) אנש (they were) הוא (they were) שמעין (hearing) אנש (they were) אנש (they

(seen) ארעא (the ground) ארעא (off) מן (Shaul) שאול (& got up) ארעא (were) אוקם (opened) פוקם (his eyes) עינוהי (while) כד (anything) מדם (by him) הוא (was) לה (they brought him) באידוהי (they brought him) אעלוהי (they brought him) לדרמסוק (while) וכד (while) אחידין (they held) באידוהי (while) אינוהי (while) אונוהי (wh

(days) יומין (three) תלתא (to him) לה (was) לה (visible) מתחזא (& nothing) 9 (he drank) אשתי (neither) אשרי (& nothing) אשרי (& nothing) אישרי (& nothing) אישרי (א מכל (& nothing) אישרי (& nothing) אישרי (א מכל (& nothing) אישרי (& nothing) אישרי (א מכל (& nothing) אי

(a disciple) אית (in Darmsuq) בדרמסוק (in it) בדרמסול (was) דין (was) הוא (there) אית (to him) הוא (was) דין (was) הוא (was) דין (to him) הוא (was) הוא (whose name) הוא (one) הוא (was) הוא (whose name) הוא (was) הוא (was) הוא (was) הוא (was) הוא (was) הוא (titis I) אית (one) הוא (was) הוא (there) הוא (was) הוא (wa

(to the street) אמר (go) לשוקא (arise) קום (to him) אמר (said) אמר (& our lord) אמר (of Yehuda) אמר (at the house) בביתא (Straight) הריצא (which is called) או במתקרא (the city) היהודא (from) מון (from) מרינתא (who is) האיתודי (for Shaul) לשאול (prays) איר (the city) הוא (while) ביר (while) הא (behold) איר (behold) הוא (behold) היר (while) ביר (while) הא (behold) איר (while) הא (while) הא (behold) איר (while) הא (while) הא (שואר) הא (behold) איר (while) הא (while) הא (שואר) הא (שו

(Khanan-Yah) הנניא (whose name) דשמה (a man) לגברא (in a vision) בחזוא (he sees) דוא (his eyes) דות (will be opened) דותפתחן (so that) איך (a hand) אירא (upon him) עינוהי (& lays) דעל (who enters) דעל

(many) אניא (from) מן (I have heard) שמעת (my Lord) מרי (Khanan-Yah) מן (& said) אסבל (he has inflicted) אסבל (evil) אסבל (how much) דישתא (about) מל (about) ברא (about) דרשלם (in Jerusalem) באורשלם (on the saints)

(from) אָר (authority) שולטנא (to him) אית (is) אית (here) אית (also) אך (& behold) (all of them) אית (to imprison) דנאסור (the Priests) (Chief) רבי (Chief) אילין (those who) דקרין (call) שמך אילין (those who) אילין (those who) אילין (call of them) אילין (call of them) אילין (those who) אילין (call of them) אילין (call o

(to Me) לה (a vessel) הו (a vessel) רמאנא (because) לה (Iphovah) קום (Jehovah) לה (to him) לה (& said) למול (chosen) לה (& to kings) לה (to the Gentiles) למול (My Name) שמי (to take) בעממא (chosen) ובמא (chosen) בניא (Glenn David Bauscher

פרכסס דשליחא

(of Israel) איסריל (the children) ובית (& among) בני

(to suffer) אחויוהי (he is going) עתיד (how much) כמא (shall show him) למחש (for) אינא (I) אנא (My Name) מטל (for) שמי

(things) מדם (his eyes) עינוהי (from) מן (moment) מעתה (a moment) שעתה (& son of) א 18 (he was baptized) ובר (that were like) אינוהי (scales) אינוהי (that were like) דרמא (that were like) אינוהי (scales) אינוהי (scales) אינוהי (אחברות) אינוהי (אחברות) ואחברות (מוד של האחברות) אינוהי (אחברות) אודיה (אחברות) אינוהי (אחברות) אינוהי (אחברות) אינוהי (אחברות) אודיה (אחברות) אינוהי (אחברות) אודיה (אחברות) אינות אינות (אחברות) אינות אינות אינות אינות אינות אינות אונות אינות אונות אינות אונות אינות אינות

(days) יומתא (& he was) והוא (& was strengthened) אחריל (food) איומתא (& he received) וקבל (in Darmsuq) סיברתא (the disciples) הנון (with) הנון (with

(in the synagogue) בכנושתא (he was) הוא (preaching) מכרז (an hour) שעתה (& son of) ב (of God) שעתה (the Son) ברה (that He is) דהויו (Yeshua) שוע (of the Jews) ברה (of the Jews) ביהודיא

(him) הוו (who heard) המיהין (they were) הוו (they were) הוו (& astounded) הוו (all of them) א"לין (they were) הוא (& astounded) הוא (all of them) הוא (was) הוא (was) הוא (they were) הוא (was) הוא (was) הוא (was) הוא (they were) הוא (all of them) הוא (was) הוא (they were) הוא (all of they were) הוא (in Jerusalem) היא (This) הנא (on Name) לשמא (were) הוא (who calling) הוא (theis) א"לין (theis) להרכא (he is) להרכא (they שליה (they were) עליה (for it) על (for it) הרא (they were) הוא (also) הוא (Priests) הוא (to the Chief) לרבי (them) לרבי (they were) הוא (to bind) בובל (so as) הוא (was) א"ך (so as) הוא (they were) און הוא (they were) הוא (they were) הוא (און איליה (they were) הוא (they were) הוא (was) הוא (they were) הוא (they were) הוא (was) הוא (they were) הוא (they were) הוא (they were) הוא (און עליה ווא (they were) הוא (they were)

(he was) הוא (agitating) מתחיל (strengthened) הוא (more) הוא (but) הוא (Shaul) בין (Shaul) יתיר (in Darmsuq) הנון (were) הנון (who dwelling) הנון (those) הנון (the Jews) הנון (them) הנון (showing) הוא (showing) הוא (showing) הוא (showing) מחוא (as) מחוא (as)

(produced) עבדו (the days) יומתא (there) לה (to him) לה (increased) עבדו (& when) מניו (to kill him) לה (the Jews) יהודיא (a plot) נכלא (against him) עלוהי

(that seeking) לה (the plot) אפרסנא (to Shaul) לשאול (but) דין (to him) לה (it was shown) אפרסנא (the gates) הוו (they were) למעבר (to him) למעבר (to do) למעבר (they were) ונטרין (watching) ונטרין (day) איממא (of the city) דמדינתא (that they might kill him) ולליא (ady) ולליא (day) ולליא (they were) דמדינתא

(in a basket) באָספּרידא (the disciples) תלמידא (placed him) כמוהי (then) בדיין 25 (by night) ביליא (the wall) שורא (from) מן (& let him down) ושבוהי

(to join) למתנקפו (to it) לאורשלם (to it) וצבא (to it) הוא (& he went on) למתנקפו (to join) למתנקפו (to join) למתנקפו (the were) (of him) מנה (they were) וכלהון (afraid) וכלהון (all) וכלהון (the disciples) הוו (that a disciple) התלמידא (they were) הוו (believing) הוו (they were) ולא (to it) למהימנין (to it) לאורשלפידא (to it) הוו (they were) ולא (to it) למהימנין (to it) לאורשלפידא (to it)

(the Apostles) דין (took him) אירה (took him) אירה (but) שליחא (BarNaba) ברנבא (Jehovah) לות (to the saw) למריא (to them) למריא (& he related) ואשתעי (& he related) להרן (to them) איכנא (to them) איכנא (& he related) עמה (with him) ואיכנא (& that in the road) מלל (to them) עמה (with him) שין (the spoke) בגלא (in The Name) בשמה (the spoke) בגלא (in the open) בעלא (eye) בגלא (to them) מלל (to them) בשמה (the spoke)

(in Jerusalem) עמהון (with them) ונפק (with them) אורשלם (de entering) אורשלם (28 ועאל 28

 According to this verse, in Greek and in Aramaic, there were some Hellenist Jews in Jerusalem; not all were Hellenists, of course.

(by night) איתיוהי (brought him) א'תיוהי (the brothers) אחא (knew) בלליא (when) א 130 (to Tarsus) ידעו (they sent him) שדרוהי (there) שדרוהי (to Qesaria) לטרסוס (to Qesaria) שדרוהי

The Acts of the Apostles

פרכסס דשליחא

```
(& in Galila) דין (Judea) הוד (that in all) דבכלה (the church) עדתא (but) דין (however) בכלה (edified) אית (there) הוא (was) בה (in,it) שלמא (there) מתבניא (there) אית (there) הוא (was) בה (of God) אלהא (in the reverence) בהוא (was proceeding) אלהא (it was) הות (triv was) הות (growing) הות (of Holiness) בבויאא (of The Spirit) הות (was) הות (was) הות (was) הות (was) הוא (was) הוא (was) הוא (was) בבויאא (was) ברויאא (was) ברויא (was) ברו
```

(among the cities) במדינתא (Shimeon) שמעון (was) הוא (traveling) מתכרך (that when) כל (& it was) במרין (the city) אדר (in Lud) ברות (who dwelt) דעמרין (the holy ones) לות (also) ארף (also) ארף (the came down) בחת (the city) ארף (the came down) בחת (the city) ארף (the came down) בחת (the city) ארף (the came down) ברות (the city) ארף (the came down) ארף (the city) ארף (the city)

(was) אויס (who lying) גברא (Annis) אניס (whose name) הוא (a man) הוא (& he found) אניס (eight) גברא (was paralyzed) ומשרי (in bed) בערסא (בערסא (bas) משרי (was paralyzed) בערסא

(Annis *) אניא (Shimeon) שמעון (to him) לה (& said) 34 (The Messiah) מאסא (Yeshua) ישוע (you) לה (is healing) מאסא (he arose) משתה (& son of) ובר (your bed) ערסך (& make) שעתה (stand) קום (stand) קום (אוא איט (שוא איט

(& in Sarona) בלוד (in Lud) בלוד (who dwelt) דעמרין (all of them) כלהון (& they saw) אוהי (God) אלהא (to) אלה (& they turned) אתפניו

(the city) מדינתא (in Yoppa) ביופא (one) אית (a female disciple) תלמידתא (but) דין (was) הוא (there) אית (was) הוא (was) הוא (rich) עתירא (this one) הרא (was) הוא (was) הוא (whose name) הוא (was) בעברא (was) ובזדקתא (din charity) בעברא (in works) הות (was) בעברא (in works) הוא (was) ובזדקתא (was) הוא (wa

* Greek has "ταβιθα η διερμηνευομενη λεγεται δορκας"- "Tabitha, which, being translated, means Dorcas (a gazelle)." δορκας -"Dorkas" occurs twice in this chapter in the Greek texts, which according to the Greek of this verse, is a Greek translation of an Aramaic word: 5000 Ταβιθα Tabitha tab-ee-thah' of Aramaic origin, cf 06646 (Thayers Greek-English Lexicon). Is it not strange that the Greek text has the Aramaic "Tabitha" transliterated in Greek letters and then states "which being translated means Dorcas"? We do not find this phenomenon in The Peshitta, that is, we do not find Greek words transliterated into Aramaic letters and then translated into Aramaic words. The Greek NT has this phenomenon recorded at least six times in The Gospels and in Acts. Why in the name of Sam Hill would Luke have written this in Greek originally if the persons, language and culture involved were Aramaean? And why would we have a Greek translation of a name if the original was Greek? And why would we have a Greek translation of a person's name at all, unless it were a highly significant name with a highly significant meaning, like that of Meshikha-"Christ" or "Kaypha" - "Peter"?

The fact that the Greek texts have both "Tabitha" and "Dorkas" in this passage with the statement, "this is translated into [Greek] Dorkas" is a giveaway of the fact that the Greek text is not the original language but a translation language of a Semitic original (probably Aramaic). This writer believes the Greek translation of "Tabitha" was a faux pas; names are hardly ever to be translated into the target language, but simply transliterated in their original form. The fact that this one was transliterated and translated into Greek twice in this chapter testifies powerfully to the Greek as a translation of an Aramaic original. See v. 39 also.

(days) יומתא (in those) בהנון (in them) דין (she had been sick) אתכרהת 37 (in an upper room) אתכרהת (& they placed her) ומסחיוה (& she died) ומסחיוה (& she died) ומיתת (& she died) ומיתת (

(he came) אתא (& when) וכד (with them) אזל (Shimeon) אזל (Shimeon) ממעון (א rising) אזל (they) ממעון (they) אזל (they) ממעון (to the upper room) אזל (they took him up) אסקוהי (they took him up) לעליתא (to the upper room) (עובי (they took him up) (מוני (around him) הדרוהי (them) כל הין (the) ארמלתא (the widows) ארמלתא (them) ארמלתא (them) הלין (the coats) הלין (the coats) הלין (the was alive) הלין (when) הלין (Tabitha *) מביתא (שביתא (them) הלין (the coats) הלין (the coats) מביתא (שביתא (them) הלין (the coats) הלין (the coats) מביתא (them) הלין (the coats) הלין (the coats) הלין (the coats) אחר (them) הלין (them) (them) הלין (them) (them

Greek has "δορκας"- "Dorkas", which is the Greek translation of The Aramaic name "Tabitha"; Both mean "Gazelle". Even the Greek has "Tabitha" in v. 36 & in the next verse!

(outside) דין (the people) אנשא (all of them) לכלהון (sent out) אפק (but) דין (Shimeon) לבר (the corpse) שלות (to) בורכוהי (ak he turned) וצלי (ak he prayed) ואתפני (bis knees) על (outside) שלרא (bis knees) וצלי (bis knees) ואמר (ber eyes) שניתא (opened) עניה (get up") קומי (get up") קומי ("Tabitha) שניתא (all of them) קומי (she) הי


```
(she sat up) יתבת (Shimeon) לשמעון (she saw) חזתה (& when) וכד
```

(& he called) אירה (his hand) אירה (to her) אירה (& he reached) אירה (להושט (she was alive) אירה (as) ויהבה (to them) להון (& he gave her) ויהבה (& the widows) ולארמלתא (the saints) לקרישא

(city) מדינתא (in the entire) בכלה (this) הדא (&was made known) מדינתא (2 (in our Lord) במרן (believed) הימנו (& many)

Chapter 10

(a Centurion) דין (one) אית (was) גברא (was) הוא (but) דין (in Qesaria) בקסריא (that) היא (the regiment) ספירא (from מן (Qornelius) היא (was) היא (whose name) דשמה (Utaliqa) איטליקא (which is called) דמתקריא (שונה) דמתקריא (שונה) איטליקא היא (שונה) דמתקריא (שונה) איטליקא (ש

(he was) הוא (of) מן (of) אלהא (de was) הוא (a worshiper) בודיק (he was) הוא (charity) הוא (de did) וברתה (whole) הוא (charity) הוא (de did) ועבד (whole) הוא (God) אלהא (from) ובכלזבן (de was) בעמא (inquiring) אלהא (de always) בעמא (de always) בעמא (de did) אלהא (from) אלהא (from) אלהא (de did) אלהא (de always) בעמא (de always) בעמא (de always) בעמא (de always) בעמא (de did) אלהא (de did) א

(plainly) גליאית (in a vision) בחזוא (of God) אלהא (an angel) מלאכא (saw) אוֹח (this one) גליאית (his presence) מלאכי (who entered) דעל (of the day) באיממא (hour) שעין (ninth) עשין (before his face) לאפי (Qornelia) אוֹה (& he said) אוֹמר (& he said) ואמר

 $(my\ lord)$ מרי, (what?) מוא (% said) אוא (at him) בה (gazed) בה (gazed) אוא (has gone up) בה (what?) בלאכא (your prayer) אלותך (the angel) אלאכא (to him) מלאכא (at him) אלאכא (before) אלותך (for a remembrance) אלותך (דוברנא (God) אלהא (before) אלותף (for a remembrance) אלותף (אלותר (שוברוב אלותר) מודים (שוברוב אלותר) מ

(the city) מדינתא (to Yoppa) ליופא (a man) גברא (send) שדר (& now) לוופא (Kaypha) שדר (who is called) רמתקרא (Shimeon) לשמעון (who is called) רמתקרא (who is called) א לשמעון (שנעון (באר א שמעון (באר א שנעון (באר א שוון (באר א שנעון (באר א שנעון (באר א שנעון (באר א שנעון (באר א שוון (באר א שנעון (באר א שנעון (באר א שנעון (באר א שנעון (באר א שוון (באר א שוון (באר א שנעון (באר א שוון (באר

(with him) מלאכא (the angel) (the angel) לה (went) לה (went) אזל (went) אזל (went) לה (went) לה (went) לה (went) לה (went) אזל (went) לה (went) לה (went) לה (of his household) בית (the sons) בית (the sons) לה (went) לה (went) לה (went) לה (went) לה (went) לה (went) לא (went) לה (went) לא (went

(that he saw) להון (everything) כלמדם (to them) להון (& he related) און (to Yoppa) און (& he sent) ושדר (them) ליופא (& he sent) ושדר

(on a road) באורחא (were traveling) הנון (they) הנון (when) כל (the next) אחרנא (the day) פוליומא (to the roof) אחרנא (Shimeon) שמשון (went up) סלק (to the city) למדינתא (at the sixth) למדינתא (to pray) בשת (to pray) שמשון (בצלא המצי) רגצלא (אורא המצי) בשת (to pray) בשת (שורא המצי) ב

(to eat) דולעס (he) הוא (& wanted) וצבא (& he was hungry) ונכפן (for him) הנון (were being purchased) מתקנין (they) הנון (& as) וכר (a trance) עלוהי (upon him) עלוהי (fell) נפל

(one) אחר (& garment) מאנא (they were opened) כד (as) פתיחין (the heavens) ממיא (& he saw) וווא (great) אסיר (a linen) אסיר (it was) אווי (corners) אחרן (at four) בארבע (tied) אסיר (while) אסיר (the earth) אחרע (unto) שמיא (from) שמיא (it was) אווא (& descending) ושאב (tied) שמיא (שאב (שאב (שאב (a linen) ארעא (unto) שמיא (שאב (beaven) ארעא (at was) אווא (beaven) ארעא (שאב (beaven) ארעא (at was) אווא (beaven) ארעא (beaven) ארעא (beaven) ארעא (beaven) ארעא (beaven) ארעא (beaven) ארעא (beaven) אווי (beaven) ארעא (be

(feet) רגלא (of four) ארבעת (the animals) חיותא (all) כלהין (in it) בה (were) הוא (& there) אית (of the heavens) הוא (& birds) וברחתא (& creeping things) הארעא (& creeping things) הארעא

(saying) אתא (to him) לה (came) אתא (a voice) אוקלא (& eat) אתא (slay) כוס (arise) קום (Shimeon) שמעון (Shimeon) אום (אכול

(because ever) אמר (Mever!) מרי (Mever!) אמר (Shimeon) אמר (& Shimeon) ושמעון

The Acts of the Apostles

פרכסס דשליחא

```
(& polluted) אכלת (that is defiled) דמסיב (anything]) כל (have I eaten) אכלת (not)
```

(to him) לותה (a voice) קלא (a time) בנין (second) דתרתין (a gain) בנין (second) אנת (a gain) אילין (are to defile) דאלהא (you) אילין (which God) דאלהא (those) אילין (those) אילין (which God) דאלהא

(it) הות (but) הות (times) הות (three) תלת (happened) הות (but) דין (this) ההא (to Heaven) לה (the garment) מאנא

(the vision) אווא (what was) דמנו (in himself) בנפשה (Shimeon) שמעון (wondered) אווא (wondered) מתרמר (who sent) מחוא (men) ברא (men) הנון (arrived) מטיו (that he saw) מין (that he saw) מין (the house) מין (from) קורנליוס (Qornelius) ושארו (were) אווא (were) הוו (were) מין (men) שמעון (men) ושארו (from) מין (were) בה (from) מין (from) שמעון (the house) ואתו (at they stood) בה (dwelt) בתרא (of the courtyard) הררא (the gate) אווא מורעא (wondered) הררא (wondered) בה (מעל (אווא מורעא (the gate) אווא מורעא (של (אווא הררא (אווא

(Shimeon) משמעון (* Is) און (& asking) ממן (there) ממן (they were) הוו (& calling) הוו (לפרין (lodging) הוו (Kaypha) באפא (who is called) הרכא רמתקרא

(to him) ממעון (shimeon) ממעון (was) הוא (was) הוא (pondering) אמר (Shimeon) אמר (& when) אוכר (you) אמר (are seeking) ברא (three) תלתא (men) גברא (behold) הא (The Spirit) אונרא (דרא (three) מורא (שוח) הא (שוח) הא (שוח) הא (שוח) הא (שוח) הא (שוח) הוא (שוח

(is doubting) הות (not) לא (while) כד (with them) עמהון (go down) חות (get up) חות (get up) קום (them) אנון (I have sent) שדרת (am He) אנון (because) מטל (your mind) עונך (שנד

(those) הנד (men) נהת (went down) שמעון (Shimeon) לות (then) גברא (then) הנון (you) אנתון (whom seek) הו (he) הו (I am) אנא (to them) אהון (& said) אירא (said) הי (what?) אירא (the reason) עלתא (the reason) דמטלתה (What?) אירא (what?) הו (what?) אירא (the reason) אירא (the reason) אירא (what?) אונע (what?) אירא (wh

(Qornelius) קורנליוס (whose name) דשמה (a certain) הברא (to him) לה (they were saying) קורנליוס (all) גברא (for him) לה (wouch) ומסהד (God) ומסהד (good) כלה (all) קנטרונא (a centurion) כאנא (for him) החול (for him) מן (a worshiper) אראמר (good) אראמר (from) מלאכא (the people) עמא (from) היהודיא (from) אראמר (to him) לה (to him) ביתור (to him) מן (to bring you) (to send) הנשרר (holy) דנשרר (from you) מלרא (the word) מנך (the word) מנך (from you) מלרא (the word) מנך (the word) אראמר (the word) מנך (the word) אראמר (the word) מנך (the word) מנף (the word)

(them) אנון (& received) וקבל (Shimeon) אנון (them) אנון (& brought in) 23 (the day) דיומא (after it) אנון (he was) הוא (lodging) דיומא (where) כר (men) דשרא (some) עמהון (with him) אנש (the went) אנש (with them) אנש (went) אנש (of Yoppa) אוש (of Yoppa) דיופא (of Yoppa) אנש (of Yoppa) אנש

(but) דין (Qornelius) קורנליוס (Qesaria) לקסריא (he entered) על (next) אחרגא (the day) אחרגא (all of them) לה (to him) הוא (were gathered) מקוא (while) כר (for them) לה (was) ההון (was) ההון (he) לה (had) הוא (beloved) הביבא (beloved) האית (also) הוו (of relatives) הוו (sons) בני (sons) טוהמה (שאית) הוו (שאית) הוו (שאית) הוו (שאית) אחרגא (שאית) הוו (שאית) אחרגא (שאית) הוו (שאית) אחרגא (שאית) (שאית) הוו (שאית) אחרגא (שאית) הוו (שאית) אחרגא (שאית) אחרגא (שאית) הוו (שאית) אחרגא (שאית) אחרגא (שאית) הוו (שאית) אחרגא (שאית) הוו (שאית) הוו (שאית) הוו (שאית) אחרגא (שאית) הוו (שאית)

(Qornelius) קורנליוס (met him) ארעה (Shimeon) שמעון (entered) עאל (& when) ארעה (at his feet) לרגלוהי (worshiping) סגד (& fell) ונפל

(you) אקימה (to him) לה (asaid) אקימה (raised him up) אקימה (& Shimeon) אקימה (מm) אוא (a man) אנא (also) אוא (also) אוא (also) אוא (מאר)

(many) ממלל (with him) ממלל (with him) עמה (he was speaking) ממלל (when) ממלל (there) ממלל (they had) הוו (who come) הוו (who come) באתו

(is allowed) מבס (that not) אנתון (do) אנתון (knowing) אנתון (vou) אנתון (to them) להון (& he said) אנתון (is) אנתון (who not) להון (foreign) אנתון (a person) לאנשא (to join) דנקד (of the Jews) הוא (a man) אנברא (a man) דנקד (foreign) אנברא (that not) שרבתה (that not) אלהא (God) הויני (God) הויני (son of) שרבתה (defiled) אנש (a man) אנש (a man) אנש (about) שנש (about) אנש (about) שנש (about) אנש (

(you sent) שדרתון (when) אתית (I have come) אתית (readily) עתידאית (this) הנא (because of) מטל (what?) מטל (for) מטל (l) אנא (ask) משאל (ask) בתרי (after me) בתרי (after me) שדרתון (you have sent) שדרתון

The Acts of the Apostles

פרכסס דשליחא

```
(it is) אית (days) יומין (four) ארבעא (Qornelius) קורנליוס (to him) לה (said) אית (30 (at the ninth) אמר (when was fasting) אנא (from) מן (behold) מן (now) אנא (until) ערמא (until) אנא (tood) מן (in my house) אנא (ערקי (was praying) מצלא (while) ברא (hour) מצלא (while) ברא (in white) אוא (clothed) לביש (being) לביש (in front of me) אנא (ערקי השא האוא) אנא (ערקי האוא) אנא (ערקי
```

(your prayer) אשתמעת (is heard) אשתמעת (Qornelius) לי (to me) לי (& he said) אלותך (God) אלהא (before) הוא (is) קרם (a remembrance) אלהא (wyour charity) ולודקתך (לא your charity) אלהא (שני לא איניי) איניין הא איניין אינייין איניין איניין איניין איניין איניין איניין איניין איניין אינייין איניין איניין איניין איניין איניין איניין איניין אינייין איניין איניין איניין אינייין איניין איניין איניין איניין אינייין איייין אינייין איניין אינייייין אינייין אינייין אינייין אינייין איי

(well) שפיר (well) אשנתה (unto you) לותך (I sent) שדרת (an hour) שפיר (& son of) אבו 33 (are before you) דאתית (we) והא (behold) (to have come) דאתית (you have done) והא (to have come) האנינן (we wish) בדת (whatever) מא (everything) כל (to hear) בנשמע (we wish) דאתפקד (God) אלהא (the presence of) אלהא (to you) לות (is commanded) אלהא (the presence of)

(in truth) שמעון (but) אמר (but) אמר (opened) או (faces) או (accepting) במה (in truth) או (not) או (not) או (that God) ארכת (I understand) או (faces) ארכת (I understand) או (מכבי (מכבי

(him) אינא (worships) דרחל, (whoever) אינא (nations) עממא (among all of them) בכלהון (but) אלא 35 (to Him) בכלהון (acceptable) מקבל (righteousness) כאנותא (ecultivates) באנותא (acceptable) מקבל (אונה בישור בישור בישור בישור בישור בישור בישור בישור (אונה בישור ביש

(that has been) אנתון (of the word) במלתא (are) אנתון (aware) ידעין (vou) אנתון (also) אנתון (after) אנתון (Galila) גלילא (from ju) (that went out) דאקפת (Judea) יהוד (in all) בכלה (Yokhanan) יוחנן (that preached) דאכרו (the baptism) מעמודיתא

(anointed Him) משחה (Whom God) דאלהא (Nazareth, נצרת (Who from) במתכון (about) 38 (traveling) משחה (Who from) ברוחא (about) ברוחא (with The Spirit) (of Holiness) והויו (with The Spirit) ברוחא (the Evil One) בקורשא (by) בישא (those) הוא (about) להנון (he was) להנון (those) הוא (with Him) מטל (because) הוא (was) עמה (because) הוא (because)

(He did) דעבר (whatever) אוֹ (all) כל (concerning) על (witnessed Him) אחרוהי (we we) מון 39 (wof Jerusalem) בכלה (the land) ארעא (in all) דיהוד (of Judea) ודאורשלם (in all) ארעא (in all) להנא (the Jews) יהודיא (thim) ארעא (This One) לה (thim) להנא (we) קיסא (the Jews) יהודיא (thim) להנא (determine) וקטלוהי (whatever Him) וקטלוהי (witnessed Him) ארעא הוהיא (we langed Him) וקטלוהי (we we) ארעא הוהיא (אורי לאוהי לאוהי) ארעא הוהיא הוהיא הוהיא הוהיא (we we) ארעא הוהיא (אורי לאוהי) ארעא הוהיא הוהיא (אורי לאוהי) ארעא הוהיא הוהיא הוהיא (אורי לאורי לאורי

(day) יומין (the third) לתלתא (God) אלהא (raised up) אקים (& Him) אלים (in the public) דורה (eye) עין (to appear) דנתחוא (& granted Him) ויהבה

(those) אלא (to us) לן (but) אלא (the people) עמא (to all) לכלה (but) דין (not) אלין 41 (witnesses) אלהא (to be) דנהוא (were chosen) אלהא (God) אלהא (who from) דמן (wet chosen) אלהא (who from) אלהא (who from) אלהא (we who ate) אלהא (we who ate) עמה (we who ate) אשתין (the place) בית (from) מיתא (of the dead) מיתא (the place) דאכלן (from) בית (from) בית (from) בית (from) בית (from) בית (from) בית (from)

(to the people) לְעָמֵא (& to testify) ונסהר (to preach) דנכרז (& He commanded us) אלום (God) אלהא (by) מן (He Who is appointed) אתפרש (that This One is) דהנו (& of the dead) דהינא (of the living) דהינא (The Judge) דינא

(the prophets) אסהרו (all of them) כלהון (have borne witness) אסהרו (& about Him) אסהרו (in His Name) בשמה (who believes) רכלמן (that everyone) דכלמן (of sins) שובקן (forgiveness) שובקן (will receive) המהא

(words) מלא (these) הוא (speaking) ממלל (Shimeon) ממלל (when) הלין (when) אוכד (words) אוכד (the was) ממלל (Shimeon) ממלל (these) אונת (rested) רוחא (The Spirit) דרוחא (rested) דרוחא

פרכסס דשליחא

(the word) מלתא (were) הוו (who hearing) דשמעין

(those) הנון (circumcised) גזירא (brothers) אחא (& they were astonished) הנון (& they were stupified) ותמהו (45 (the gift) ממה (Gentiles) שמה (upon) עמה (with him) האך (who came) שמה (rushed forth) אשתפעת (of Holiness) הכווא (The Spirit) הכווא (מור אינוא אינון אינוא אינון אי

(they were speaking) ביר (while) כד (for גיר (them) להון (they were) הוו (hearing) ממללין (God (God (Ad they were) הוו (to language) בלשן (in language) לאלהא (Shimeon) הוא (was) הוא (asaying) הוא (was) שמעון (was) הוא (was) הוא (שמעון (shimeon) הוא (was) הוא (was)

(that not) אנש (refuse) אנש (a man) אנש (can) משכח (water) ל (interrog.) ארל (they have received) קבלו (for behold) הנון (those) הנון (be baptized) (we did) דור (when) איך (as) איך (of Holiness) דרותא (The Spirit) דרותא (דותא היינון אור)

(of our Lord) בשמה (in The Name) להון (them) דנעמדון (them) דנעמדון (he commanded) בשמה (them) פקד (them) להון (he would stay) מנה (so) בשמה (from him) מנה (them him) בשנו (The Messiah) משיחא (Yeshua) משיחא (days) יומתא (with them) יומתא

Chapter 11

(& by the brethren) ולאחא (by the Apostles) לשליחא (it was) הות (& heard) אות (who in Judea) ולאחא (of God) הות (the word) מלתא (received) קבלו (the Gentiles) מלתא (who in Judea) דביהוד

(contending) דינין (to Jerusalem) לאורשלם (Shimeon) שמעון (came up) סלק (& when) בוכד (circumcision) עמה (who of) דמן (those) הנון (with him) עמה (were) אוורתא

(men) אנשא (that to the presence of) דלות (they were saying) אמרין (while) 3 (with them) אמרין (& had eaten) דלות (he had entered) עורלא (uncircumcised) עורלא

(in order) שמעון (Shimeon) שמעון (was) הוא (& interjecting himself) אואקף (to them) הוא (to say) הוא כמאמר

(in a vision) הוית (I saw) הזית (in Yoppa) ביופא (I was) הוית (praying) מצלא ("When) דכר (linen) הוית (garment) הוא (was) הוא (descending) הוא (descending) הוא (was) הוא (was) הוא (was) הוא (titwas) הוא (at four) קרנתה (corners) ושאב (was) הוא (was) הוא (was) הוא (was) הוא (was) וארבע (to me) א ערמא (at four) ערמא (the sky) לותי שמיא (the sky) וארא שמיא (was) א ערמא (was) לותי (was) א ערמא (was) לותי (was) א ערמא (was) לותי (was) א ערמא (was) א ערמא (was) לותי (

(animals) אות (in it) בה (that were) אות (beasts) הוית (& I saw) הוית (at it) בה (& I stared) הוית (of the earth) בה (& creepers) רגליהין (legs) רגליהין (of four) הארעא (of the sky) דארעא (also) פרחתא (also) ברחתא (מוצר) בארעא (מוצר) בארע

(to me) לי (was) הוא (that saying) אמר (a voice) קלא (I had) הוית (& I heard) ושמעת (& eat) אמר (slay) כוס (arise) קום (Shimeon) שמעון (אכול

(has entered) לא (not) אל (because ever) המתום (my Lord) מרי (never!) או (& I,said) או אמרת (or what is defiled) והמסיב (what is polluted) המטיב (my mouth) או לפומי (my mouth) והמסיב

(the heavens) שמיא (from) מן (to me) אמר (said) אמר (a voice) קלא (a again) פותוב (shall defile) אמר (not) אמר (you) אמר (has purified) אמר ("whatever) רמדם ("whatever") רמדם (דמדם המדיים) אמר (אמר) דמרם (המדיים) אמר (המדיים

(it) הות (happened) תלת (times) זבנין (three) תלת (happened) הות (this) הות (to Heaven) לשמיא (everything) כלמדם

(to me) לותי (who were sent) אשתדרו (men) גברין (three) אלותי (in the moment (& in it) 11 (& they stood) מן (they came) אתו (Qesaria) מן (Qornelius) מן (Qornelius) מן (from) קורנליוס (in it) בה (I was) הוית (where dwelling) דררגא (of the courtyard) דררגא (the gate) דררגא (the gate) אינו (על (טו תרעא (the gate) אינו (טו תרעא (the gate) (ט

The Acts of the Apostles

פרכסס דשליחא

```
(an angel) מלאכא (in his house) בדיתה (he saw) איכנא (to us) ל (& he related) (the city) איכנא (to Yoppa) בדיתה (to Yoppa) איכנא (to him) ל (& said) אינתא (who stood) הקם (Kaypha) (אינתא (who is called) דמתקרא (Shimeon) לשמעון (& bring) האיתא (
                                                                                                       (to speak) לממללו (there) הוית (I was) הוית (I continuing) אקפת (& while) אקפת (when) אגנת (as) דקודשא (of Holiness) דקודשא (The Spirit) דוהא (rested) אגנת (the first) דעלין (upon us) דעלין (upon us) דעלין
                    (he had) הוא (which said) אמר (of our Lord) המרן (the word) מלתה (& I was reminded of) ואתרכרת (shall be baptized) אעמר (but) דיו (wou) אנתון (wou) אנתון (but) במיא (but) במיא (but) במיא (of Holiness") אנתון (in The Spirit) ברוחא ברוחא
                                                   (The Gift) אלהא (gave Him) יהבה (equally) שויאית (God) אלהא (therefore) הכיל (if) אן 17. (Yeshua) אילין (in our Lord) במרן (who have believed) דהימנו (those) אילין (to Gentiles) אילין (also) איך (also) איך (The Messiah) איך משיחא (God) אין (to forbid) איך (I would be) הוית (that qualified) דאספק (The Messiah) דוית (אלהא (דאספק אלהא (דאספק אלהא (דאספק אלהא (דאספק אלהא (דאספק אלהא (דאספק הוית א
                                             (them) להון (they were silent) שליו (they heard) שמעו (words) להון (these) הלין (& when) 18 ("Perhaps) הלין (they were) הוו (& saying) ואמרין (God) אלהא (& they praised) ושבחו (to life) לשמא (repentance) לחיא (has given) להיא (to the Gentiles) לשמא (also) לשמא (מוצר) לשמא (שבותא האינותא) לארא (שבותא האינותא) לארא (שבותא האינותא (שבותא האינותא האינותא (שבותא האינותא האינותא שבותא האינותא (שבותא האינותא שבותא האינותא האינותא שבותא האינותא (שבותא האינותא שבותא האינותא האינותא שבותא האינותא האינות האינות האינות האינות האינותא האינות האינות האינות האינותא האינותא האינות האינותא האינותא האינותא האינות האינות האינות האינות האינות האינות האינותא האינות האינ
                      (suffering) אולצנא (from) מן (were) הוו (who scattered) אחבררו (but) דין (they) אולצנא (they had) (they had) הוא (Estephanos) אסטפנוס (about) אסטפנוס (was) הוא (there) דהוא (there) אסטפנוס (also) אסטפנוס (unto) ארב (unto) ארב (unto) ארב (unto) ארב (the region) ארב (also) ארב (with) אנש (when) ארב (they were) הוו (speaking) ארב (unto) ארב (unto) ארא (they were) מלרא (they were) ארא (unto) ארא (unto) ארא (they were) מלרא (they were) ארא (unto) ארא
                                                     (& many) שמהון (of Jehovah) דמריא (the hand) אידה (with them) וסגיאא (was) הות (&) הות (&) הות (was) אידה (ל
                                                                                                                                     (Jehovah) ארות (to) לות (to) מריא (believed) הימנו (believed) ואתפניו
     (of the sons) דבני (to the ears) לאדניהון (this) הות (was) הות (was) הות (& heard) לארניהון (to Antioki) הות (barNaba) הות (of Jerusalem) ושררו (of the church) דבאורשלם (of the church) ושררו (was) לברנבא (to Antioki) דבאורשלם (barNaba) ושררו (was) הוא לברנבא (to Antioki) הוא לאנטיוכי
                                    (the came) אתא (the grace) לתמן (there) וחזא (ke saw) מיבותה (the came) אתא (& when) 23
           (their heart) לבהון (that with all) דבכלה (them) הוא (& exhorting) הוא (de rejoiced) הרי
                                                                                                                                                                          (they would) נקיפין (cleave) למרן (they would) נהוון
             (he was) הוא (& filled) מטל (good) אבא (he was) הוא (a man) דגברא (because) מטל (were) הוא (& added) או (a with faith) ובהימנותא (of Holiness) הוא (with The Spirit) ברוהא (to our Lord) למרן (many) סגיאא (a people) מניאא (מאר)
                                               (Shaul) לשאול (to seek) למרסוס (to Tarsus) למרסוס (was) הוא (going out) לשאול (& he) ב
(Antiokia) איניכיא (with him) עמה (he brought him) איתיה (he found him) אשכחה (& when) 26 (with the church) איתיה (assembling) בעדתא (whole) כלה (whole) בעדתא (& a year) (first) (they were) בו (from) מן (many) מן (the people) אינא (& they taught) (אלפו (Kristiana *) אתקריו (the disciples) באנטיוכי (in Antiokai) תלמידא (were called) אתקריו (were called) באנטיוכי (אומיוכי (אומיו
```

(Agabus) אנבוס (was) אנבוס (of them) מנהון (one) של (was) אנבוס (cone) אנבוס (was) אנדוע (was) אנדן (of them) ברוח (them) דרוח (them) אנדן (would occur) אנדן (great) אנדע (would occur) אנדן (them) ברוח (them) אנדע (would occur) אנדע (was) אנדע (was) אנדע (was) אנדע (was) אנדע (of them) אנדע (was) אנדע (was

(prophets) לתמן (to there) לתמן (Jerusalem) אורשלם (from) אתו (came) אתו (those) בניא (& in days) לתמן (27

פרכסס דשליחא

(in the days) ארעא (this) הנא (famine) בכלה (land *) ארעא (in the entire) הוא (in the entire) בכלה (Qesar) קסר (of Qlaudius) קסר

(whatever) מא (according to) איך (the disciples) דין (but) דין (however) ברם 29 (to send) דין (they set aside) פרשו (of them) אנש (each) אנש (to man) אנש (to man) דיאית (there) הוא (was) האנש (they set aside) אילין (those) אילין (for the service) דיהוד (for the service) לתשמשתא (they can דיהוד (they set aside) אילין (those) אילין (those) דיהוד (they set aside) אילין (those) אילין (they set aside) אילין (those) דיהוד (they set aside) אילין (those) אילין (those) דיהוד (they set aside) אילין (those) אילין (they set aside) ביהוד (they set aside) אילין (they set aside) ביהוד (they set aside) אילין (they set aside) אילין (they set aside) ביהוד (they set aside) בירוד (they set aside) ב

(& Shaul) ושאול (BarNaba) ברנבא (by the hand of) ביד (& they sent) ושררו (who were there) דתמן (to The Elders) לקשישא

Chapter 12

(people) אָלשׁין (on) אָלשׁין (hands) אִידיא (was) אוֹה (laying) ארמי (time) געל (but) דין (in that) בהו (to them) אין (so as) דנבאש (who were in the churches) דבעדתא (Agrippus) מלכא (was) אורפוס (who surnamed) הרודס (the King) מלכא (Herodus) הרודס (אורסנא הרודס (אורפוס (אורפ (אורפ (

(of Yokhanan) דיוחנן (the brother) אחוהי (Yaqob) ליעקוב (with the sword) בסיפא (& he murdered) בוקטל

(proceeding) אוסך (the Judeans) ליהודיא (this) הדא (that pleased) דשפרת (he saw) אוסך (& when) 3 (& they) אוס (Kaypha) כאפא (Shimeon) לשמעון (also) אך (to seize) למאחד (he was) הוא (of unleavened bread) דפטירא (the days) יומתא (were) יומתא

4 (delivered) אסירא (prisoner) אסירא (in a house) אסירא (ast him) אחדה (& he arrested him) אחדה (after) אסירטוטין (to guard him) דנטרונה (soldiers) בתר (to, sixteen) סטרטוטין (fim) אחתעסר (fo Judea) בתר (to the people) לעמא (he would deliver him) במרא (Passover) נשלמיוהי (passover) בשרא (prisoner) בש

(prisoner) אסירא (in the house) בית (he was) הוא (guarded) מתנטר (Shimeon) מתנטר (was) הו (& while) כוכד (the church) אמינתא (continual) מתקרבא (was) הות (was) מות (continual) אמינתא (prayer) אמינתא (to God) לאלהא (for him) לאלהא

(when toward dawn) לליא (night) לליא (in that) בהו (& in it) 6 עתיד (to hand him over) דנשלמיוהי (going) עתיד (going) הוא (was) הוא (going) בית (two) עתיד (two) הוא (was) שמעון (Shimeon) בית (was) תרין (while) אסטרטיוטין (soldiers) ואסיר (be was) הוא (was) בתרתין (was) ששלן (soldiers) ואחרנא (of the house) בטרטיוטין (the gate) הוא (they were) הוא (were) וטרין (the the date) אסירא (they were) הוא נטרין (was) אווא נטרין (was) הוא נטרין (they were) הוא נטרין (was) הוא עמירא (was) הוא נטרין (was) הוא נטרין (was) הוא נטרין (was) הוא נשלים ועמידין (was) הוא נשלים ווא נא נשלים ווא נשלי

(him) מנה (over) לעל (stood) קם (of Jehovah) דמריא (The Angel) מנה (% the jabbed him) מלאכא (place) בכלה (in the entire) בכלה (shone) אילג (to him) אילג (to him) בגבה (his hands) ואקנמה (the chains) ששלתא (from) מן (from) אידוהי (from) עוב (from) עוב (from) מוב (from) אידוהי (from) (from) אידוהי (from) (from) אידוהי (from) (from

(around your waist) אסור (wrap your garment) אסור (The Angel) מלאכא (to him) אין (& said) אמר (he said) אמר (again) וסאן (thus) אמר (& he did) ועבד (your sandals) מלריך (after me) אמר (wrap) ותא (to him) אתעשך (to him) הכסיתך (wrap) ותא (to him) לה (to him) אתעשך (to him) אתעשך (to him) אתעשר (to him) את

(he knew) לא (not) לא (when) כד (after him) בתרה (he was) הוא (& going) לא (& he went out) פ ונפק (by the hand of) הות (was) הות (which happening) הוא (that) הות (real) ביד (it was) הוא (he was) הוא (seeing) הוא (seeing) הוא (that a vision) הוא (for) הוא (thought) סבר (The Angel) הוא (was) הוא (was) הוא (was) מלאכא (אור (that a vision) הוא (that a vision) הוא (was) הוא (was) הוא (was) הוא (was) מלאכא (was) הוא (was) הוא (was) הוא (was) הוא (was) הוא (was) מלאכא (was) הוא (was) (was) הוא (was) (wa

(they came) מטרתא (& the second) ודתרתין (the first) אתו (the watch) אתו (they passed) עברו (& when) להון (from) מטרתא (the gate) או (wit opened) ואתפתח (the gate) להון (unto) מן (unto) או (of iron) או (of iron) בנות (the gate) וכד (the gate) (& when) ועברו (they went forth) ועברו (its own) שוקא (will) שוקא (cone) מן (from) מן (from) מן (they went forth) מן (departed) פרק (departed) או (they went forth) מן (departed) מן (departed) מן (departed) או מלאכא (departed) מן (departed) מן (departed) מן (departed) או מלאכא (departed) מן (departed) מן (departed) מן (departed) או מלאכא (departed) מן (depart

(I know) אשתודע (now) אשת (& said) אמרודע (Shimeon) שמעון (realized) אשתודע (then) אשתודע (then) שמעון (& has saved me) ופלטני (His Angel) מלאכה (the sent) שדר (that Jehovah) ומן (in truth) בקושתא (the thing) אידה (the hand) דהרודס (of Herodus) מן (the King) אידה (the hand) דהרודס (the Judeans) יהודיא (against me) עלי (were) ומן (that plotting) דמתחשבין

(the house) לביתא (to it) לה (the came) אתא (he considered) דמרים (& as) 12 וכד (& as) אסתכל

The Acts of the Apostles

פרכסס דשליחא

```
(Marqus) ביוחנן (who was surnamed) הו (him) הו (of Yokhanan) דיוחנן (the mother) אמה (& praying) היוחנן (were) הוו (gathered) כנישין (there) הוא (brethren) הנשלי (because) האחא (because) הוא (שאיז (because) הוא (because) הוא (שאיז (because) הוא (שאיז (because) הוא (שאיז (because) הוא (because) הוא (שאיז (because) הוא (because) הוא (שאיז (because) הוא (שאיז (because) הוא (bec
```

(& they went out) ונפקו (at the gate) בתרעא (was) הוא (knocking) נקש (& Shimeon) ושמעון (among themselves) הוא (& they marveled) ותמהו (they saw him) הוא (היי

(so as) אוך (with his hand) אידה (to them) להון (he was) אוך (& gesturing) אידה (to them) (to them) (לומניף (to silence) רושתקון (to silence) להון (them) איכוא (the house) איכנא (the house) מריא (Jehovah) אפירא (the house) איכנא (the house) לו (treate) אשתעו (to them) הלין (these things) ואמר (to them) להון (to them) אשתעו (to them) להון (to place) אחרין (them) (them) (them) אחרין (them) (the

(great) אוֹ (an uproar) הוא (was) הוא (there) הוא (morning) צפרא (it was) הוא (& when) הוא (there) הוא (there) אם (it was) הוא (was) הוא (the soldiers) אסטרטיוטא (among) אסטרטיוטא (the soldiers) של (the soldiers) של (the soldiers) אסטרטיוטא (among) אסטרטיוטא (מאסטרטיוטא (the soldiers) של (מאסטרטיוטא (מאס

(searched for him) בעיהי (when) כד (Herodus) הרודס (the guards) אשכחה (the guards) און (them) אנון (found him) למורא (& not) ולא (he judged) (went out) ופקד (& ordered) דנמותון (to execute them) ונפק (went out) נפקד (from) ואיתוהי (Judea) הוא (from) בקסריא (from) מון (from) יהוד (Judea)

(the Tsurians) צוריא (against) על (he was) הוא (at enmity) דרגיז (& because) נומטל (to him) אתכנשו (they gathered) אתכנשו (the Tsidonians) צירניא (& against) אתכנשו (the Chamberlain) אינידניא (Blastus) לבלסטוס (& they persuaded) ואפיסו (as one) אכחרא (for them) אכחרא (that there be) דנהוא (of him) מנה (they asked) להון (of The King) רמלכא (of their countries) ושאלו (the sustenance) דפורנסא (decause) מטל (a peace treaty) שינא (of Herodus) מלכותה (the kingdom) הוא (the kingdom) מלכותה (from) מלכותה (the kingdom) הוא (the kingdom)

(clothing) לבושא (Herodus) הוא (was) הוא (wearing) לבש (notable) ידיע (but) לבושא (on a day) לבומא (& speaking) ויתב (the judgment seat) בים (on a day) על (on a day) ויתב (of the kingdom) וממלל (the crowd) עם (with) עם (with) עם (with) בישא (on a day) לבושא (on a day) לבומא (be speaking) ויתב (on a day) לבומא (with) בישא (on a day) לבומא (on a day) לבומא (with) מבומא (on a day) לבומא (on a day

(the people) הלין (were) אוא (crying out) קעא (all) כלה (but) דין (the people) ממא (of children of men) בנת (are) הוי (are) האלהא (of God) אנין (are) אנין (daughter) בנת (daughter) קלא

(to God) לאלהא (the glory) תשבוחתא (he gave) הב (that not) לאלהא (& because) 23 (of Jehovah) ב"מריא (The Angel) מלאכה (struck him) מחיהי (in the hour בה (in it) בשעתא (with worms) בתולעא (& he died) ומית (che died) ורפת (with worms) בתולעא (with worms) בתולע (with worms) בתולעא (with worms) בתולע (with worms)

(& it grew) הות (was) הות (proclaimed) מתכרוא (of God *) אלהא (& the gospel *) 24

(Jerusalem) מן (from) מן (but) דין (but) דין (but) דין (BarNaba) מן (their service) (their service) מן (they finished) בתר (after) בתר (from) בתר (their service) מן (who was surnamed) בתר (Yokhanan) ליוחנן (with them) מרקום (& took) ודברו (took) עמהון (with them) ליוחנן (with them) ברברו (אור ליוחנו (שוברו (שוברו ליוחנו (שוברו (

Chapter 13

The Acts of the Apostles

פרכסס דשליחא

```
(the rearers) מרבינוהי (son of) דהרודס (of Herodus) מטררכא (the rearers) ושאול
```

(God) אלהא (& were supplicating) ומתכשפין (they were) הון (fasting) צימין (they) הון (& when) ב (to Me) אמרת (separate) לי (of Holiness) דקורשא (The Spirit) (to them) הון (said) אמרת (said) אמרת (them) אנון (have called) דאנא (to which I) אינא (to the work) לעברא (& BarNaba) אנון (Shaul) לשאול (shaul) ולברנבא

(upon them) עליהון (they placed) אנו (they placed) נובתר (they placed) (they placed) וצליו (they fasted) עליהון (after) אודא (them) אודא (they sent) ושררו (hands) אנון

(of Holiness) אשתלחו (The Spirit) דקודא (from) מן (they were sent) אשתלחו (when) (they) אשתלחו (they journeyed) (to Seluqia) (to Seluqia) לכלוקיא (to them) להון (they went down) לקופרוס (Quprus) עראם (they by the sea) עראם (by the sea) בימא (by the sea)

(who) הנא (wise) הנא (a man) לנברא (was) הוא (adhering) הביק (this one) הנא (אברא (in a man) לנברא (was) הוא (was) אנתופטוס (Proconsul) ומתקרא (was) הוא (was) הוא (was) אנתופטוס (Proconsul) ומתקרא (was) הוא (was) וקרא (was) וקרא (was) הוא (was) לוברובא (was) הוא (was) הוא (was) הוא (was) לוברובא (was) הוא (was) ה

(sorcerer) אקאם (this) הוא (he) הוא (against) לוקב (but) לוקב (but) הנא (stood) א (stood) א (because) א (because) הוא (his name) שמה (which interpreted) המתרגם (Bar-Shuma) מטל (the faith) הוא (the faith) הוא (was) הוא (was) הוא (wanted) לאנתופטוס (the faith) הוא (was) הוא (was) הוא (wanted) לאנתופטוס (was) הוא (wanted) הוא (wanted) הוא (was) הוא (wanted) הוא (wanted) לאנתופטוס (was) הוא (wanted) הוא (wan

(filled) אתמלי (Paulus) פולוס (who was called) אתמלי (was) הו (but) דין (Shaul) דין (Shaul) הוא (at him) בה (was) בה (with The Spirit) בה (he was) בה (in the was) בה (was) ב

(evils) בישתא (Mel) ואמר (treacheries) וכלין (all) נכלין (one full of) בישתא (Ohl) בישתא (& he said) ומר (righteousness) דאכל קרצא (of The Devil) ובעלדבבא (Son) דכלה (Son) דאכל קרצא (of Jehovah) ובעלדבבא (to twist) אנת (you) אנת (cease) אנת (cease) אנת (you) למעקמו (to twist) אורחתה (straight) אורחתה (complex אנת (you) למעקמו (the ways) אורחתה (to twist) אנת (wou) לא (cease) אנת (wou) לא (wou) ל

(& you will be) אותה (is upon you) עליך (of Jehovah) רמריא (the hand) רמריא (& now) אותה (a time) ממא (for) עליך (the sun) שמשא (you will see) תחזא (blind) און (blind) און (blind) און (blind) און (a blackness) בשעתא (in the moment) עלובי (in the moment) בשעתא (a blackness) עלוהי (upon him) עלוהי (fell) עלוהי (bis hand) באירה (to take) נאחור (was) און ובעא (to take) רמנו (was seeking) באירה (bis hand) בוני היינה (bis hand) באירה (bis hand) בוני היינה (bis hand) בוני ה

(had happened) אנתופטוס (The Proconsul) אנתופטוס (saw) אות (& when) בוכד (of Jehovah) אנתופטוס (in the teaching) ביולפנה (ke was amazed) אתרמר (he was amazed) אתרמר

(Paphos) פפוס (from) בימא (by sea) בימא (they journeyed) בימא (BarNaba) ברנבא (but) דין (Paulus) ברנבא (the city) מדינתא (to Perga) מדינתא (to them) להון (to them) להון (the city) מדינתא (Yokhanan) ופרש (& separated) ופרש (from them) יוחנן (from them) במפוליא (to Jerusalem) לה (to it) לאורשלם (& he went on) ואיל (by sea) מנהון (to Jerusalem) לה (to it) לאורשלם (to jerusalem) ואיל (to it) אורשלם (to jerusalem) ואיל (to it) אורשלם (to jerusalem) וואיל (to it) אורשלם (to jerusalem) וואיל (to jerusalem) לה (to it) לאורשלם (to jerusalem) וואיל (to jerusalem) לה (to it) לאורשלם (to jerusalem) וואיל (to jerusalem) לה (to it) לאורשלם (to jerusalem) וואיל (to jerusalem) וואיל (to it) לה (to it) לאורשלם (to jerusalem) וואיל (to it) לאורשלם (to jerusalem) וואיל (to it) לה (to it) לה וואיל (to it) לאורשלם (to jerusalem) וואיל (to it) לה וואיל

(to Antiokia) לאנטיכיא (& they came) ואתו (Perga) פרגא (from) מן (went forth) נפקו (but) דין (they) דין (they) מן (a synagogue) מרינתא (de they entered) ועלו (of Pisidia) רפיסידיא (of The Sabbath *) ושבתא (went forth) נשבתא (they came) ויתבו (a city) ושבתא (יתבו (they sat down) ויתבו (מרינתא (they sat down) ויתבו (מרינתא (they sat down) ויתבו (they) מרינתא (מרינתא (they sat down) ויתבו (they) וואמינו (מרינתא (they sat down) ויתבו (they) וואמינו (they) וואמינות (they) וואמינו (they

(& said) אירה (his hand) אירה (Paulus) פולוס (& stood) פולוס (who are worshippers) ואילין (אולין (אילין (Israel) איסריל (children of) גברא (men) בני (God) אלהא (of) אלהא (ס) שמעו

The Acts of the Apostles

```
(& raised up) דעמא (our fathers) לאבהתן (chose) גבא (this) הגא (of people *) דעמא (The God) הלהה (in the land) דעמא (foreigners) תותבא (them) הוו (them were) הוו (when) כד (them) אנון (them) אנון (from it) מנה (them) אנון (brought forth) אפק (high) אפק (with an arm) הוו (of Egypt) דמצרין (of Egypt) ובררעא (them) אנון (them) אנו
                                                                                                                        (them) שנין (forty) שנין (in the wilderness) אנון (them) במדברא (& He sustained) שנין 18
                                                                                                               (of Kanaan) בארעא (in the land) עממין (seven) ארעא (& He destroyed) והגם (for an inheritance) ארעהון (their land) ארעהון (& he gave) ויהב (& he gave) ליור (
                                                                                                                                                               (he gave) יהב (years) אנין (& fifty) וחמשין (hundred) אא (& four) 20, (the Prophet) דינא (Shemueil) לשמואיל (until) עדמא (judges) דינא (to them) להון
                                                                                (to them) ויהב (& gave) להון (for themselves) מלכא (they asked) להון (& they asked) אלה (& then) אלה ((god) לשאול (God) ברא (God) גברא (God) אלה ((forty) לשאול (gears) שנין (God) שנין (gears) שנין (gears) ארבעין
                                                         (The King) מלכא (Dawid) לדויד (to them) להון (a raised up) ואקים (& He took him) ב22 (the son) אואקים (Dawid) להויך (I have found) אין (& said) אמר (of him) אין (& testified) אין (My desires) אביני (all) גביני (shall do) גברא (he) גביני (like) אביני (a man) אביני (of Iyshay) אין אישי (שואס להון (be) אין לבי
                                                                                                           (to Israel) אליסריל (God) אלהא (raised up) אקים (of this one) דהנא (the seed) דהנא (from) מא (The Savior) מא (was promised) דאשתורי (what) מא (according to) מאר (what) איך (was promised) איך (was promised) איך (what) איך (was promised) אין מאר (was pr
                                                                                            (His coming) מאתיתה (before) קרם (to preach) דנכרז (Yokhanan) ליוחנן (& He sent) בנכרז (of Israel) ליוחנן (the people) עמא (to all) לכלה (the people) דתיבותא (the baptism) דתיבותא (the baptism)
                                                 (he was) אמר (saying) אמר (his ministry) תשמשתה (Yokhanan) הוא (finished) הוא (& when) כל (but) אלא (am) הוית (not) אלא (that I am) אנתון (vou) אנתון (think) אנתון (who) שוא (who) שוא (who) אנא (am worthy) אנא (Who not) הוית (after me) בתרי (comes) אנא (behold) אנא (of His sandals) דמסנוהי (the strap) ערקא (to loose) אנא (behold) אנא (behold) אנא (אורא (to loose) אנא (to loose) אנא (אורא (to loose) אנא (אורא (to loose) אנא (to loose) אנא (אורא (to loose) אנא (to loose) אנא (אורא (think) אנא (to loose) אנא (אורא (think) אנא (think
                                                                                                                     (of Abraham) אחין (of the lineage) שרבתה (children) בני (brethren) אחין (men) 26 (He) אחין (to you) אחין (God ) אלהא (with you) עמכון (who worship) אלהא (& those) ואילין (אשתדרת (to you) מלתא (The Word *) מלתא (is sent) אשתדרת אשתדרת (אשתדרת (to you) מלתא (א
* This reference to "The Word" is a reference to our Lord, as the next verse confirms: "They did not perceive <u>Him</u>", referring back
```

to this verse. Luke used this title in his Gospel at the very beginning in his prologue of verses 1:1-3. Please see that passage and my notes in my Aramaic-English Interlinear of The Gospels.

(& their leaders) גיר (for) עמורא (inhabitants) אורשלים (for) ורשניהון (for) 27, (of the prophets) ארגשו (for) ארגשו (him *) בה (Him *) אפלא (him *) בתבא (perceived) לא (not) ארגשו (they judged Him) בכל (Sabbath) אבא (on every) בכל (which are read) דמתקרין (which are written) בכל (they fulfilled) הלין (these things) הלין (these things) ושלמו (אונה) ארא (בתיבן hard) ארא (אונה) אונה (האונה) או

(was) הוא (that written) דכתיב (everything) כלמדם (they fulfilled) שלמו (& when) פוכד (& when) עלוהי (the cross) אחתוהי (they took Him down) מן (they took Him) וסמוהי (about Him) עלוהי (שלוהי בא נאסטון) אחתוהי (שלוהי בא נאסטון) אחתוהי (שלוהי בא נאסטון) אחתוהי (שלוהי בא נאסטון) אחתוהי (שלוהי בא נאסטון) שלמו (שלוהי בא נאסטון) אחתוהי (שלוהי בא נאסטון) שלמו (שלוא בא נאסטון) שלמו (שלוהי בא נאסטון) שלמו (שלובי בא (of burial) קבורא (in a place) בית

(of the dead) מיתא (the place) בית (from) מן (raised Him) אקימה (but) דין (God) אלהא 30

(who came up) דסלקו (to those) לאילין (many) סגיאא (days) יומתא (& He appeared) אנון (are) עמה (to Jerusalem) מן (Galila) גלילא (from) גלילא (with Him) מן (the people) לות (this witnesses) לות (now) עמה השא

(to you) לכון (we preach good news) מסברינן (behold) א"ל (we) חנן (also) אב (our fathers) הון (that promise) דשוודיא (that promise) דהוא (that promise) הוא (that promise) אבהתן

The Acts of the Apostles

פרכסס דשליחא

```
(their children) לבניהון (to us) לאלהא (has fulfilled it) שמליה (behold) שמליה (second) איך (as) דכתיב (it is written) במזמורא (Yeshua) דתרין (who raised) דאקים (I have begotten You) אנת (you are) אנת (you are) אנת ("My Son) ילדתך
                                                                 (of the dead) מיתא (the place) בית (from) מן (God) אלהא (raised Him) מיתא (& so) 134 (destruction) אקימה (to see) נחוא (He will return) נחפוך (not) לא (that again) דתוב (to you) איך (as) דאתל (it says) דאתל (as) איך (faithful) מהימנתא (of Dawid) דרויד (the favor) מיבותה (שיבותה (the favor) מהימנתא (מיבותה (the favor) איך שוב (אור המיבות) מהימנתא (אור המיבות) מהימנתא (אור המיבות) איך החור (אור המיבות) מהימנתא (אור המיבות) אור המיבות (אור המיבות) אור המיבות (אור המיבות) אור המיבות (אור המיבות) אור המיבות (אור המיבות) אלהא (אור המיבות) אור המיבות (אור המיבות) אלהא 
                                                                 (another) אחרתא (in place) בדוכתא (it says) אמר (& again) 35 (corruption) הבלא (to see) דנחוא (Your Pure One) לחסיך (You have given) חבלא ("Not) דלא ("Not) יהבת
                                             (for ) בשרבתה (the will) שמש (in his generation) בשרבתה (Dawid) דאלהא (Dawid) בינה (Dawid) בשרבתה (מוט אלהא (להא
             ושכב (k he saw) וחוא (& he fell asleep) על (corruption) אבהוהי (& he fell asleep) חבלא (wito) חבלא (was added) ושכב
                                              (corruption) אלהא (mot) לא (mot) לא (Whom raised) דין (but) דין (this One) אלהא (This One) אלהא (און דאקים (but) דין (און דאקים לא
                                                                                        (by This One) בהנא (that by Him) דבה (brethren) אחי (therefore) בהנא (know) הכיל (of sins) הכיל (the forgiveness) שובקן (to you) לכון (is preached) מתכרז
                                  (of Moshe) אשכחתון (by the Law) בנמוסא (you can) דלא (that not) דלא (all things) כל (from מזרדק (are justified) בהזרקון (who believe) בהגא (del justified) בהגא (be justified) בהגא
                                                                                                                                       (will come) אזדהרו (therefore) הכיל (beware) דלמא 40
                                                                                                    (in the prophets) בנביא (that is written) דכתיב (the thing) מדם (upon you) עליכון
                                                                                     (& be corrupted) מבסרנא (marvel) ותתמהון (scorners) מבסרנא (Behold) (not) אנא (in your days) ביומיכון (t) אנא (do) עבד (for a work) דעברא (דעברא אנא (to your days) ביומיכון
                                                                                                                 (to vou) אן (if) אנש (reports) משתעא (reports) לכון (wou will believe) תהימנון
                                (Jews) הודיא (many) סגיאא (the synagogue) כנושתא (when was dismissed) אורית (& from) באשתרית (43 (God) כנושתא (were) בתרהון (who worshippers) בתרהון (also) אולו (after them) אולו (were) בתרהון (were) אולו (were) הון (were) ומפיסין (were) להון (them) דנהוון (de (them) בהון (speaking) הון (speaking) ראלהא (of God) אלהא (of God) לטיבותה (de (the grace) לטיבותה (de (the grace) לטיבותה (de (the grace) ראלהא (de (the grace) לטיבותה (de (the grace) (de 
                                                                            (city) אחרתא (the whole) כלה (gathered) כנשת (another) אחרתא (& Sabbath) 44 (of God) ראלהא (the word) מלתה (to hear) מלתה
                                        (they were filled) אתמליו (great) אתמליו (the crowds) כנשא (the Jews) אתמליו (saw) אתמליו (when) אוכר (the words) הוו (they were) הוו (saw) מלא (with anger) אוכמא (they were) וקימין (with anger) הוו (they were) ומגרפין (blaspheming) הוא (was) הוא which speaking) הוא ראמר (דאמר (was) אולוס (was) אולוס (was) הוא לאמר (was) הוא לאמר (was) אולוס (was) הוא לאמר (was) הוא לאמר (was) הוא לאמר (was) אולוס (was) הוא לאמר (was) הוא לאמר (was) הוא לאמר (was) אולוס (was) הוא לאמר (was) אולוס 
                              (to you) לכון (in the public) אמר (eye) עין (eye) עין (BarNaba) וברנבא (Paulus) לכון (but) דין (said) אמר (of God) אמר (the word) הוא (that be spoken) התאמר (first) התאמר (was) הוא (necessary) הוא (it) הוא (from you) הוא (drive away) דרחין (because) אנתון (but) לה (but) אלא (but) מטל (but) אלא (are worthy) שנין (that not) אנתון (yourselves) נפשכון (against) ענומא (tor (but) ענומא (for life) אנתון (the Gentiles) הא (behold) הא (behold) מתפנינן (we turn) לוא (for life) אור (behold) הא (behold) הא (behold) הא (behold) אנתון (שומא (behold) אנתון (שומא (behold) ענומא (behold) אנתון (שומא (behold) אנתון (שומא (behold) אנתון (שומא (behold) אנתון (שומא (behold) ענומא (behold) ענומא (behold) ענומא (behold) אנתון (שומא (behold) ענומא (b
                                                            (it is written) דכתיב (just as) איך (our Lord) הכנא (thus) איך (for הכנא (thus) גיר (life) בקרן (to be) לחיא (to The Gentiles) לעממא (a light) לוהרא ("I have set you") דסמתך
                                                                                                                                                                              ערמא (unto) לסופיה (the ends) דארעא (unto) ערמא
                                                        (they were) הוו (rejoicing) אמעין (the Gentiles) עממא (were) הון (hearing) שמעין (& when) אוכד (those) והימנו (& believed) הימנו (glorifying) אילין (glorifying) (eternal) דרטימין (to life) אוו (they were) הוו (that appointed) דרטימין
                     49 ומלתה (that) הות (in all) הות (spoken) מתמללא (of Jehovah) המרא (that) הות (that) בכלה (that) אתרא (region)
```


פרכסס דשליחא

(of the cities) להשא (the leaders) להשא (stirred up) דין (but) דין (the Jews) לי הודיא (with them) דין (the Jews) עמהון (were) הוי (who worshiping) ולנשא (honorable) אילין (honorable) אילין (women) על (women) על (gagainst) (God) ואקימו (אקימו (they raised) אנון (from) אנון (they expelled) ואפקו (BarNaba) ואפקו (BarNaba) אנון (they expelled) אנון (they expelled) אנון (אילהא (מווי של האומיה) אומיה (מווי של האומיה) אומיה

(against them) עליהון (they shook off) נפצו (they went forth) נפקו (& when) אוכך (& they came) ואתו (of their feet) דרגליהון (the dust) ארון (the city) מדינתא (to Iqonion) לאיקנון

(with joy) הדותא (were) מתמלין (& the disciples) איז אונו (למידא (of Holiness) הקודשא (& The Spirit) ורוחא

Chapter 14

(the synagogue) לכנושתא (themselves) להון (& they entered) ועלו (& they came) ואתו (with them) עמהון (they spoke) מללו (& thus) והכנא (of the Jews) דיהודיא (Greeks) הניא (Jews) מן (of the Jews) ומן (believed) יניא (so) דנהימנון (believed) סגיאא (many) מן (believed)

(were) הוו (persuaded) מתשפיסין (not) אילין (who) דין (but) דין (the Jews) יהודיא (the brothers) אילין (the brothers) לעממא (them) דובאשון (to harm) דובאשון (the Gentiles) לעממא (stirred up) גרגו

(there) מון (they were) הוו (long) מניאא (a time) זבנא (they) מניאא (Jehovah) מון (they were) מריא (speaking) ממללין (in public) בנלא (& the eye) בנלא (in public) ממללין (the word) מלתא (concerning) הוא (testifying) הוא (the word) מסהד (the word) הוא (by the wonders) בתרתא (by the wonders) בארתהא (that doing) בארדיהון (by their hands) הוא (that doing) הוא (that doing)

(was) הוא (divided) פליג (of the city) מנדון (multitude) כנשא (& the whole) מנדון (& some of them) אית (were) הוו (the Jews) יהוריא (some of them) מנדון (to the Apostles) אית (were) הוו (joined) לשליחא (to the Apostles) נקיפין (pined) הוו (pined) לשליחא (were)

(the Gentiles) עממא (from) מן (a decree) גזמא (against them) עליהון (but) דין (there was) ז (them) אנון (to abuse) דנצערון (& their leaders) ורשניהון (the Jews) אנון (from) ומן (with stones) אנון (them) אנון (them) ונרגמון (them) ונרגמון (them) אנון (them) אנון (them) אנון (them)

(& they took refuge) ארנוס (they departed) שניו (they knew) ידעו (when כל (& Derbe) ארנוס (Lustra) לוסטרא (of Luqonia) דלוקניא (in the cities) במדינתא (that were around them) החדריהין (& villages) וקוריא

(they were) הוו (preaching the Good News) מסברין (& there) דות (ל they were) הוו

(the city) מדינתא (in Lustra) בלוסטרא (was) הוא (sitting) מדינתא (one) (one) א נגברא (the womb) כרס (from) בלוסטרא (crippled) הוא (was) ברגלוהי (was) הוא (was) אמה (of his mother) המתום (of his mother) המתום (was) אמה (was) הוא (was) הוא (was) הוא (was) אמה (was) הוא (was) הוא (was) אמה (was) הוא (was) אמה (was) הוא (was) אמה (was) הוא (was) אמה (was) הוא (was) אינה (was) הוא (was) הוא (was) אמה (was) אינה (was) הוא (was) הוא (was) הוא (was) הוא (was) אינה (was) הוא (wa

(Paulus) פולוס (saw him) הזיהי (& when) בממלל (speaking) דממלל (Paulus) פולוס (heard) שמע (this one) פולוס (to receive life) אחזיהי (faith) בה (in him) בה (that there was) באית (& it was known) בוא (אשתודע (משתודע המונה) און באית (משתודע המונה) באית המונה (משתודע המונה) בהונה (משתודע המונה) באית המונה (משתודע המונה) בהונה (משתודע המונה) באית המונה (משתודע המונה) בהונה (משתודע המונה) במשתודע המונה (משתודע המונה) במשתודע המונ

(the thing) מדם (they saw) אוו (when) כד (of the people) (& the crowds) מדם (11 (in the language *) בלשנה (their voices) קלהון (they raised) ארימו (Paulus) פולוס (that did) באתרא (paulus) ארהא (gods) ארהא (agods) ארהא (to us) ארהא (to us) ארהא (to us) אוו (they were saying) אנשא (to sons of) בבני (to us) אנשא (to us) ונחתו (to us) אנשא (to

^{*} Pamphylic, derived from Eutruscan and very similar to Latin, was "**the language of the country**" of Pamphylia and its environs.

The Acts of the Apostles

פרכסס דשליחא

(of the gods) אלהא (The Lord) מרא (BarNaba) לברנבא (were) הוו (& they naming) ושמין (beginning) הרמיס (Hermys) מטל (Hermys) מטל (Paulus) ולפולוס (Paulus) הרמיס (was) במלתא (the speech) במלתא (was) במלתא

(outside) לבר (was) הוא (who) האית (he) הו (of the gods) אלהא (of The Lord) לבר (& the priest) איתי (to the gates) איתי (bulls) איתי (brought) הוא (the city) איתי (of the city) וכלילא (he) מן (of the were) איתי (where) איתר (where) הוא (of the courtyard) איתר (to them) הוא (to sacrifice) אהוא (דנרבה (to them) להון הוא (שבה לבון הוא בדרבה (to them) אינו אלהון (שבה לבון הוא בדרבה (שברבה לבון הוא בדרבה (שברבה לבון הוא בדרבה לבון הוא בדרבה לבון הוא בדרבה (שברבה לבון הוא בדרבה לבון הוא בדרבה (

(they heard) שמעו (when) ברנבא (BarNaba) דין (but) ופולוס (but) (but) ברנבא (to them) דין (when) ברנבא (their robes) וופקו (they tore) סדקו (they were) וופקו (they were) אכלוס (they were) וקעין (the mob) אכלוס (among) אכלוס (מדין הוו (but) (מדין הוו (but) (but) להון (but) להון (מדין הוו (but) (מדין הוו (but) (bu

(wou) אנחון (are doing) עבדין (what?) אנדרא (they were saying) אנחון (wou) אנחון (like you) אנחון (are) מנא (children of men) אנותטון (we (also) אך (also) אך (also) חנן (these) חנן (that from) דמסברינן (we who preach) לכון (the heavens) לכון (wou אלהא (the heavens) הו (He) הו (Living) הו (the heavens) שמיא (wou should turn) תתפנון (that is) דאית (was beat the earth) ויממא (the sea) וכל (the the earth) בהון (that is) ויממא (the sea) אוכל (the sea) אוכל (the earth) בהון (that is) אוכל (wou should turn) ויממא (the sea) אוכל (the sea) אוכל (the sea) אוכל (the sea) אנחון אנ

(them) אנון (He was) הוא (allowing) שבק (the first) קדמיא (Who in ages) דבדרא (He) הוא (their own) עממא (in way) באורחתא (to go) דנאילון (nations) עממא (all of them) לכלהון

(testimony) לא (without) דלא (Himself) נפשה (He, left) שבק (not) לא (when) בדעבר (when) לא (to them) להון (he was) להון (while giving) מן (while giving) בדעבר (while giving) הוא (he was) להון (to them) מטרא (to them) הוא (as sending down) ומחת (He was) הוא (ארא (tin their times) בזבניהון (fruit) בזבניהון (the was) הוא (their hearts) הוא (with food) לבותהון (with food) תורסיא (their hearts) ובסימותא (with gladness) לבותהון (with food)

(forbidding) מחסן (while) מוס (they were) אמרין (saying) אמרין (these things) מהלין (& as) אמרין (to them) אמרין (would sacrifice) כלו (that a man) אמרין (the people) לעמא (they restrained) כלו

(% from) מן (Iqonion) איקנון (the Jews) יהודיא (there) איקנון (but) דין (came) 19 (the people) אנטיכיא (Antiokia) (איקנון (Antiokia) אינטיכיא (Antiokia) (איקנון (Antiokia) עליהון (the city) אנטיכיא (מדינתא (otagies) אין איקנון (מדינתא (delagates) לבר (because) לבר (the city) מן (the city) אינטיל (that was dead) דרווו (thinking) דרווו (thinking) דרווו (because) מטל (because) דרוווו (thinking) אינטיל (because) אינטיל (מדינתא (

(he entered) על (& he stood up) וקם (the disciples) תלמידא (unto him) על (& gathered) על (there) (there) (אהרנא (the city) לה (he) מן (from) (אהרנא (the city) אהרנא (the city) אהרנא (the city) (the city) מדינתא (the city) עם (with) ברנבא (the city) אחרנא (the

(that) ה' (of city) מסברין (they were) הוו (preaching) לבני (while) מדינתא (while) הו (themselves) הוו (they came) אתן (they they came) להון (discipled) תלמדו (discipled) הוו (they came) מדינתא (the city) ולאיקנון (the city) ולאיקנון (to Lustra) מדינתא (to Lustra) מדינתא (the city) מדינתא (they came) מדינתא

(elders) עדתא (church) עדתא (in every) להון (to them) להון (& they appointed) בכל (with them) בכל (with them) במין (fasting) במין (fasting) בה (with them) ממהון (they were) ומגעלין (they were) הון (in Whom) בה (they believed) בה (Him) הו (cour Lord) להון (they were) הון

(of Pisidia) אתכרכו (in the country) באתרא (they traveled) אתכרכו (& when) ביסידיא (themselves) להון (they came) לפנופוליא (they came) אתו

(the word) מלתו (the city) מדינתא (in Perga) בפרגא (they spoke) מללו (& as) מללו (to Italia) בפרגא (to Italia) לאיטליא (they) להון (came down) נחתו (of Jehovah) דמריא

פרכסס דשליחא

(which they finished) דשלמו (to the work) לעברא (of Jehovah) דמריא (to the grace) למיבותה

(they gathered) משתעין (when) כלה (the whole) כלה (they gathered) משתעין (when) 27 (the door) כלמדם (Who opened) ודפתח (with them) עמהון (that did) דעבד (everything) כלמדם (to the Gentiles) לעממא (of faith) בהימנותא (שומא בימנותא אורא) אורא (שומא בימנותא בימנותא בימנותא בימנותא בימנותא (שומא בימנותא בימנותא בימנותא בימנותא בימנותא בימנותא (שומא בימנותא בימנות ב

(the disciples] תלמידא (with) תמן (there) תמן (much) הוו (much) הוו (& time) 28

Chapter 15

```
(they were) הוו (& teaching) מלפין (Judea) יהוד (from) מן (men) אנשא (but) דין (had) הוו (come down) נהתו ((you) (that circumcised) אנתון (that not) דאו (that if) אנתון (the brethren) אנתון (them) לארא (have life) אנתון ((you)) למחא (can) משכחין ((you)) למחא (in the custom) בעידא ((you)) למחא ((you)) ((you)) למחא ((you)) ((you)
```

(for Paulus) לפולוס (& debate) נבעתא (great) סגיאא (tumult) שנושיא (& there was) לפולוס (Paulus) בולוס (that would go up) דנסקון (& it happened) והות (with them) פולוס (& BarNaba) והות (the Apostles) שליהא (the Apostles) שליהא (with them) וברנבא (& BarNaba) והחרנא (dispute) (this) הדא (because of) מטל (who in Jerusalem) באורשלם (& Elders) בעתא

(they were) הוו (& traveling) ורדין (the church) עדתא (them) אנון (& sent) שרת (& accompanied) (when) אנון (the Samaritans) שמריא (also) און (Phoniqa) און (in all) בכלה (in all) בכלה (of the Gentiles) שמרעין (the conversion) על (they were) של (they were) הוו (they were) חדותא (the brethren) ארא (to all) ארא (great) ארא (to all) ארא (to all

(they came) מן (by) עדתא (they came) אחר (to them) אחר (& they recounted) ומן (& they recounted) ומן (& by) מליהא (the Elders) אמרשא (by) קשישא (the Elders) אור (whatever) מא (everything) מא (whatever) מא (everything) מא (they came) מא (whatever) מא (everything) מא (they came) מא (they came) מא (they came) מא (they came) אור (they came) אור (they came) אחר (they came) אחר (they came) אור (they came) אחר (they came) אחר (they came) אחר (they came) אור (they came) אחר (they came) (they came) אחר (they came) (t

(had) היו (who believed) אילין (those) אילין (men) אנשא (but) דין (were) היו (they stood) מן ("is necessary) דפרישא (the school) ואמרין (trom) אנון (the school) דפרישא (the command) אנון (them) אנון (them) למגזר (for you) למגזר (of Moshe") דמושא (them) דמושא (them) דנטרון (them) דנטרון (them) (them) דמושא (them) דמושא (them) אנון (them) (them) דנטרון (them) (them) אנון (them) אנון (them) (them) (them) (them) (them) (them) אנון (them) (

(& The Elders) וקשישא (The Apostles) אתכנשו (but) דין (assembled) אתכנשו (this) אחכנשו (matter) מלחא (at (to look) על (to look) דנחזון

(about them) עליהון (testified) אסהד (what is in the hearts) דבלבותא (Who knows) דידע (& God) און (to us) דידע (as) איך (as) דקורשא (of Holiness) דקורשא (to them) איך (as) דקורשא (what is in the hearts) איך (to them) ויהב (& gave) איר

(& them) ולהון (between us) בינין (distinguished) פרש (not) לא (anything) פומדם (their hearts) דרכי (be faith) בהימנותא (He purified) דרכי (because) מטל

(The Messiah) משיחא (Yeshua) ישוע (of our Lord) במיבותה (by the favor) משיחא (but) אלא 11 (as they) מהימנינן (we believe) ההימנינן מהימנינן

(the Paulus) לפולוס (they were) הוו (& listening) ושמעין (the crowds) לפולוס (all) לפולוס (were silent) ב (did) בעמקו (whatever) מא (everything) הוו (were) הוו (who relating) דמשתעין (to BarNaba) הוו (among the Gentiles) באידיהון (were) אתותא (by their hands) בעממא (God) באידיהון (dod) באידיהון (by their hands) אתותא (were) וגברותא (dod) באידיהון (were) אתותא (by their hands) באידיהון (dod) באידיהון (dod) באידיהון (dod) באידיהון (dod) אתותא (dod) וגברותא (dod) באידיהון (dod) באידי

(& said) יעקוב (Yaqob) יעקוב (arose) קם (they ceased) דשתקו (& after) 13 (hear me) גברא (men) אחין (brothers) שומעוני

The Acts of the Apostles

פרכסס דשליחא

```
(to choose) אלהא (began) ארכנא (to you) איכנא (to you) אלהא (Shimeon) אשתעי (Shimeon) אשתעי (for His Name) איכנא (a people) אט (the Gentiles) מן (from) עממא (from) עמא
                                                                                                                                                                                                                                            (of the prophets) דנביא (the words) מליהון (consent) שלמן (& to this) ולהרא (which is written) מא (that) מא (just as) איך (that) אין (that) איז (מא
                                                                                                                                     (& I shall raise) אתפוך (I shall return) אתפוך (these things) הלין (after) בתר ("From) אינא (the tabernacle) משכנה (the tabernacle) הרויד (which) אינא (of Dawid) הרויד (the tabernacle) מנה (that paise it up") מנה (of it) מנה (which had fallen) רופל (that) דנפל (that) מנה (מדים לאינא (מדים לאינא הייד) מנה (מדים לאינא לאינא הייד) האינא מנה (מדים לאינא הייד) האינא האינא האינא מנה (מדים לאינא הייד) האינא האינא
                                                                      (Jehovah) למריא (of children of men) דבנינשא (may seek) דנבעון (so) דנבעון (upon whom) אילין (is called) דאתקרי (which) אילין (the nations) אילין (& all of them) שמי (these things) הלין (Who does) דעבר (Jehovah) מריא (says) אמר (says) מריא (who does) דעבר (שומי לאור) אמר (says) אמר (שומי לאור) אמר (ש
                                                                                                                                                                                                                                                          (the works *) עלם (eternity) עלם (from) אל (known) אידישין (known) מון (from) אל (אוברוהי
                                                        (thise) אנא (trouble) שחקין (let us) נהוון (not) אנא (I) אמר (say) אמר (this) אנא (this) הדא (because of ) ממל (fod) ממל (thise) אנא (thise) מתפנין (decause of ) מתפנין (who from) עממא (who from) עממא (thise) מתפנין (who from) אלהא (thise) אלהא (thise) אלהא (thise) אנא (thise) אנא
(defilement) מן (from) מן (separate) בריקין (that they be) דנהוון (to them) להון (let it be sent) שמאותא (but) אלא 20 (what is strangled) דוויקא (fornication) ומן (fornication) ומן (of sacrifices) דרביהא (of sacrifices) ומין (fornication) ומין (but) אווייקא (what is strangled) ומין (fornication) 
                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          (blood) אורמא (from) ומן (city)
                                                                                                                                     (town) גיר (in every) בכל (the first) קרמיא (ages) קרמיא (from) גיר (for) גיר (Moshe) מדינא (in synagogues) אית (heralds) ברוזא (for him) אר (have been) אית (there) דבכל (who on all) שבין (sabbaths) קרין (who on all) דבכל (שרא הוא הבכל (שרא האים) און האים) אינ (שרא האים) אי
                                       (church) ערתא (the whole) בידין (with) על (with) נולה (the Apostles) (the Apostles) ערתא (then) אל הידין (the Apostles) ערתא (then) (with) ער (with) גברא (to Antiokai) (who (to Antiokai) (who (then) מנהון (from them) מנהון (men) גברא (chose) בולוס (BarShaba) בארשבא (who is called) דמתקרא (Yehuda) ליהודא (BarNaba) ברא (among the brethren) בארש (the Apostles) ער (then) אוברא (then) ער (who the best) אוברא (then) גברא (then) בארש (the Apostles) ער (were) ולשילא (shila) בארש (the Apostles) אוברא (the Apostles) ולשילא (then) ער (were) ווקשישא (the Apostles) ער (אווער) ער (אווער) אונה (אווער) (אווער) אונה (אווער) (אווער
(we assembled) בנישינן (when) כלן (we all) לאחשבן (we thought) אתחשבן (this) הגא (because of) מטל (Paulus) הגא (with) עם (to you) אותכון (we sent) ושררן (men) אוברא (we chose) וגבין (our beloved friends) חביבין (& BarNaba) וברנבא (ברנבא (we chose) וברנבא (שור היים שור היים היים שור היים שור היים היים שור היים שור היים (שור היים שור היים שור היים שור היים שור היים שור היים (שור היים שור היים שור היים שור היים שור היים (שור היים שור היים 
                                                                                                                                                                                                                                                                                                    (for) אנשא (men) דאשלמו (who surrendered) נפשתהון (men) אנשא 26 (The Messiah) הלדון (Yeshua) ישוע (of our Lord) רמרן (The Name) שמה
                                                                                                                                                          (& Shila) ליהודא (Yehuda) ליהודא (with them) עמהון (& we sent) איל (things) עמהון (the same) כון (you) לכון (shall tell) נאמרון (by the word) במלתא (for they) במלתא (אינון (אינון נאמרון) במלתא (אינון נאמרון) במלתא (אינון נאמרון) במלתא (אינון נאמרון) במלתא (אינון נאמרון) אינון אינון (אינון נאמרון) אינון אינון אינון (אינון נאמרון) אינון אינון (אינון נאמרון) אינון אינ
                                                                                                                                                                        (of Holiness) דקורשא (of The Spirit) לרוחא (the will) צבינא (for) גיר (it was) 28 (a burden) גיר (upon you) עליכון (we would put) נתתסים (that not דלא (to us) דל (also) און (that are necessary) לבר (of) מן (of) הלין (these) הלין (greater) לבר (greater) און הארצון (עדרא (מורא (מורא
                                                                                                                                       (what is sacrificed) ברביחא (from) מן (to abstain) 29 (what is strangled) מן (from) ומן (blood) מן (from) ומן (from) מן (what is strangled) א זניותא (from) דכר (that when) דכר (fornication) וניותא (from) שפיר (well) תמרון (well) שפיר (these) מן (from) הלין (these) תהוון (well) תהוון (well) מון (from) הלין (from) שפיר (well) תהוון (well) הוו (well) במרן (from) מן (from) הלין (well) תהוון (well) תהוון (well) במרן (from) מן (well) הלין (well) תהוון (well) תהוון (well) במרן (from) מון (well) הלין (well) במרן (well) במרן (well) במרן (well) הלין (well) הלין (well) במרן (well) במרן
```

The Acts of the Apostles

פרכסס דשליחא

(& gathered) וכנשו (to Antikia) לאנטיכיא (came) אתו (who were sent) האשתלחו (but) דין (they) הנון (the letter) אגרתא (& gave) ויהבו (the people) עמא (all) עמא (all) מיהבו

(& were comforted) ואתביאו (they rejoiced) חדיו (they read) קרו (& when) 31

(the brethren) לאחא (they strengthened) חילו (bountiful) עתירתא (& in the word) לאחא 32 (& Shila) אנון (of Yehuda) יהודא (who were followers) ושילא (& established) וקימו (were) אנון (that also) דבית (because) הנון (prophets) הנון (that also) דאף (because) מטל

(the will) ברם (the will) הוא (it was) צבינה (the will) דשילא (foremain) דנקוא (however *) אונה (4

* This verse is not found in Western Syriac mss. or in Eastern Assyrian mss. It is found in Tremellius' 1569 edition of The Peshitta and is found in The Textus Receptus Greek editions, as well as Codex C (5th cent.) and some Byzantine Greek mss. Most Greek mss. and ancient versions lack it entirely. This I do know, however; This edition of The Aramaic NT including this verse has long Aramaic and Hebrew codes extending throughout The NT several times each in a loop, 25 to 191 letters long, written as poetic accounts of the Gospel story, none of which would exist without this verse in the text! An addition or subtraction of one letter anywhere in The NT would destroy all of the nine codes I have found so far! Such codes have yet to be found in any other edition of The Peshitta NT or in The four Greek NT editions texted thus far.

(in Antiokai) קויו (did) הוו (remain) קויו (& BarNaba) קויו (but) דין (Paulus) 35 פולוס (with) באנטיוכי (they were) הוו (they were) ומלפין (of God) אחרנא (the word) מלתה (many) מלתה (others) אחרנא (the word) סניאא

(let us return) לברנבא (to BarNaba) לברנבא (Paulus) פולוס (said) אמר (days) (days) (after) אמר (we preached) מדינא (city) מדינא (who are in every) דבכל (the brethren) אהא (brey are doing) (they are doing) מנא (brey אמר (days) אמ

(to take) דין (had) הוא (wanted) צבא (but) דין (BarNaba) אדברנבא (Marqus) דין (who was surnamed) איוחנן (Yokhanan) הוא (Yokhanan) ליוחנן

(with them) דין (to take him) דנדברה (he did) צבא (want) צבא (not) לא (but) דין (Paulus) אנון (they were) מטל (they were) הוא (he had) אנון (he had) אנון (left) דשבק (because) מטל (with them) דשבק (in Pamphylia) ולא (he went) אזל (he went) עמהון (memphylia) ולא (the went) אזל (the went) און און און אנו (the went) און אנו (the were) אנו (the were) און אנו (the were) און אנו (the were) און אנו (the were) אנו (the were) און אנו (the were) אנו (the were)

(another) הנא (from) הנא (one) הנא (they separated) פרשו (dispute) הרינא (this) הנא (because of) מן (went) הרינא (in the sea) בימא (took) דבר (took) למרקום (took) והון (took) לקופרום (to Qupros) להון (they) לקופרום (took)

(& he went out) ונפק (Shila) לשילא (him) הין (but) גבא (but) דין (Paulus) פולוס (of God) בולוס (to the grace) מון (the brethren מון (by) מגעל (when) מגעל (when) מון (when) מון אחא (by) מגעל (when) מגעל (when) מון אחא (by) מגעל (when) מון אחא (by) מגעל (when) מגעל (when

(& in Cilicia) בקיליקיא (in Syria) בסוריא (he was) הוא (& traveling) אורדא (the churches) עדתא (& confirming) ומקים

Chapter 16

(at Derbe) לדרבא (he arrived) מדינתא (the city) הוא (de at Lystra) וללוסטרא (the city) אית (there) הוא (was) הוא (there) הין (but) דין (was) הוא (there) אית (dere) הוא (one) הוא (a disciple) תלמידא (son) חד (Timotheus) ברה (son) טימתאוס (of Jewess) ברה (was) דיהודיתא (a believer) ארמיא (an Aramaean) הוא (was) הוא

(who were from) במל (the disciples) תלמידא (& all they) נכלהון (Lystra) לוסטרא (לוסטרא (& from) ומן (Lystra) איקנון (about him) מסהדין (they were) הוו (were testifying)

The Acts of the Apostles

פרכסס דשליחא

```
(Paulus) בולוס (was) הוא (wanting) צבא (This one) להנא 3
                                                                                                             (with him) עמה (to take him) דנדבריוהי
                                                                                                          (& circumcized him) גורה (& he took) ווכב (de circumcized him) וורה
                                                          (they are) הוו (that are) דאית (The Jews) יהודיא (because)
                                                                                                        (were knowing) ידעין (in the place) באתרא (all of them) כלהון (for) הוו (they)
                                                               (he was) הוא (that an Aramaean) לאבוהי (his father) לאבוהי
                                                                                        (they were) הוו (were going) אולין (& when) אולין 4
                                                                                               (preaching) מכרזין (among the cities) במדינתא
                                                (keeping) ומלפין (to them) להון (to teaching) ומלפין (those) ומלפין (commandments) אילין (that they should be) דנהוון (the Apostles) שליחא (that had written) בכתבו (who were in Jerusalem) דבאורשלם (the Elders) וקשישא (the Elders) דבאורשלם
                                                                            (established) מתקימן (the churches) עדתא (yet) ברם 5 (& growing) בהימנותא (in the faith) בהימנותא (were) הוי (every day) במנינא (they were) במנינא (they were)
                            (& in Galatia) בברוגיא (in Phrygia) ובגלטיא (they walked) הלכו (The Spirit) הלכו (them) ובגלטיא (the regions) אתרותא (the Spirit) וכלת (forbade) הלון (the regions) אתרותא (they should speak) נמללון (that not) דלא (the Word) באסיא (in Asia) באסיא (the word) הלתא (the word) האלהא (the word)
                                                    they came) אתו (& when) ארו 7 (עפר (were desiring) צבין (the region) אתרא (to Musia) למוסיא (from) גבין (that they should go) הוו (they were) דנאילון (permitted) אפסת (& not) ולא (to Bithunia) לביתוניא (there) תמן
                                                                                    (of Yeshua) דישוע (The Spirit) רוחה (to them) להון
                                                                                                                   (they went forth) נפקו (& when) א וכד 8
                                                                                             (they went down) נחתו (Musia) מוֹסיא (from) מוֹן (from)
                                                                                            (to them) למרואס (to them) להון (to them) למרואס
                                                                     (of the night) דלליא (& in a vision) פובחזוא (aman) אתחזי (like) איך (to Paulus) לפולוס (appeared) איך (appeared) לפולוס (who stood) הקאם (of Macedonia) למרוניא (one) מקרוניא (begged) אמר (when אמר (be said) ובעא (when אמר (of him) מנה (come) למקרוניא (to Macedonia) למקרוניא (come) למקרוניא (come) למקרוניא (come) למקרוניא (come) למקרוניא (come)
                                  (this) הנא (Paulus) פולוס (saw) דין (but) דין (when) 10 (to proceed) למפק (we were desiring) למפק (at once מחרא (vision) למקרוניא (that we understood) מטל (because) מטל (to Macedonia) למקרוניא
                                                  (that our Lord) אנון (that our Lord) דנסבר (called us) קרן
                                                                                        (Troas) מרואס (from) מן (& we traveled) ורדין 11
(there) ומן (to Samothracia) לסמתרקא (we went straight) ומן (to Neapolis) ותרצן (the city) אתרן (to Neapolis) לנאפוליס (to Neapolis) אתרנא (the day) אתרנא (t
                                                                                                                                            (there) תמן (& from) 12
                                                                                                        (is) הי (which) ההי (to Phillipus) לפיליפוס
                                                  (of Macedonia) רמקרוניא (the chief) (שא (but) רמקרוניא (we were) היין (a colony) קולוניא (& it is) היין (notable) בה (days) יריעא (city) מרינתא (in this) בהרא (in her) בהרא (macedonia) בתרא (macedonia) בהרא (macedonia) במרא (macedonia) בהרא (macedonia) ברא (macedonia) בהרא (macedonia) ברא (macedonia) ב
```

(outside) לבר (of the Sabbath) בשבתא (in the day) לבר (we departed) נופקן (the side) הרעא (the side) דמרינתא (of the city) דמרינתא (the gate) מנו (from) מנול (was seen) מנול (that there) הרמן (because) מנול (of the river) הוא (we when) וכר (of prayer) בהוא (it (it) בית (a house) צלותא (we men) וכר (we when) וכר (we men) ווכר (we men) וכר (we men) ווכר (

The Acts of the Apostles

פרכסס דשליחא

```
(with) עם (we) הוין (were speaking) יתבן (we sat) ממללין
                                                                                                                                                  (the women) דכנישן (who gathered) דכנישן (the women) גשא
                                                                                                   (one) ארגונא (a merchant) ארגונא (one) ארגונא (& the woman) ארגונא (14
(God) אלהא (of) מן (she was) הות (who a worshipper) דרחלא (the city) אלהא (of) מן (she was) הות (the city) הוא (the city) הוא (Thayatira) האוטירא (from) מן (Ludia) לוריא (was) הות (her name) הות (she was) הות (she was) פתח (opened) לבה (her heart) מרן (opened) ושמעא (of this one) דהרא (Paulus) פתח (what) ראמר (what) דאמר (paulus) פולוס (what)
                                                   (of her house) ביתה (& the children) ובני (she) הות (was) הות (& she immersed) ועמדת 15
                 (of us) ובעיא (begging) ובעיא (& begging) ובעיא (that truly) ובעראית (it is) הות (& she was saying) אותן (that if) אנתון (& she was saying) הכילין (in our Lord) אנתון (you) ההימנת (you) במרן (are confident) במרן (she urged us) שרו (& much) שרו (come) שרו (come) שרו (come) שרו (wou) שרו (wou) שרו (wou) שרו (wou) שרו (wouse) שרו 
                                                                                                                                                                                                                                                    (that when) לבד (& it was) והוא 16
                                                                                      (great) סגיאתא (á business) תאנורתא (for her masters) כמריה (she was) הות
                                                                                                                              (she had been) הות (that divining) בקצמא (in the divination) בקצמא
                                                                                                                                                                                                                                                  (she was) הות (& coming) אות 17
                                                                                  (& crying) בתרן (*after us) ובתרן (Paulus) פולוס (after) בתר (men) אנשא (these) הלין (& she was saying) אנשא (she was) הות (she Highest) אנון (of God) האלהא (are) אנון (servants) עברוהי (the Highest) לכון (to you) אורחא (the way) דחיא (& they are evangelizing) ומסברין (the way) אורחא 
                          (many) אנדא (days) יומתא (she was) הות (doing) אברא (#to tin מניאא (to it) לו (to it) הות (Paulus) אנה (Paulus) לרוחא (to spirit) אנה (was angered) אנא (Paulus) אנא (in The Name) בשמה (command) אנא (The Messiah) משיחא (of Yeshua) בשנת (that you shall come out) דתפקין (the Messiah) משיחא (it came out) נפקת (in the moment) ובה (from her) ובה (from her) ובה (from her) ובה (that you shall come out) נפקת (in the moment) ובה (from her) ובה (from her) ובה (from her) ובה (that you shall come out) ובה (from her) ובה (that you shall come out) ובר (t
                                                                                                                                                        (her masters) מריה (they saw) חזו (\& when) 19 (the hope) בכרא (from her) מנה (it) לוג (that departed) רנפק
                                                                                                        (Paulus) רואנורתהון (they seized him) אחרוהי (of their business) לפולוס (they brought) איתיו (they brought) לשולא (they dragged) לשולא (to the marketplace) לשולא (they brought) לשולא (they brought)
                                                                                                           (to the magistrates) לאסטרטנא (them) אנון (& they presented) 120 (& they were saying) ואמרין (of the city) במדינתא (& to the chiefs) ולרשא (they were saying) במדינתא (they were) בהלין (are troubling) מדלחין (men) אנשא (that these) דהלין (they were) מדלחינתן (they are) מטל (because) דיהודיא (that Jews) אנון
                                                                            (those which) אילין (customs) לן (to us) לן (& are preaching) מכרזין (& to do) ל (to receive) למקבלו (for us) ל (are allowable) מפס (that not) למלכר (we are) חנן (that Romans) דר הומיא (because) הנו
                                                     (then) עליהון (upon them) עליהון (were gathered) אתכנשו (great) אתכנשו (& crowds) בידין 22
                                                      (& they commanded) ופקרו (their garments) נחתיהון (tore) סדקו (the magistrates) אסטרטגא (them) נונגדון (to scourge) דננגדון
(much) סגי (them) אנון (they באה scourged) גודו (when) אנון (when) ארמיו (they commanded) אסירא (in the house) אינון (them) אנון (they cast) אסירא (them) אסירא (them) בית (the prison) אנון (the prison) אנון (the keeper) בית (the house) אינטר (the house) אנון אנטר (the keeper) אנוטר (the house) אנוטר (the keeper) אנטר (the house) אינטר (the house) אנוטר (the keeper) אנוטר (the house) אנטר (the
```


The Acts of the Apostles

פרכסס דשליחא

```
(Paulus) בפלגה (of the night) דלליא (in the middle) פולוס (& singing) ובפלגה (they were) הוו (praying) מצלין (& Shila) (שילא (& Shila) ושמשין (were) הוו (the prisoners) אסירא (to them) לאלהא (were) הוו (were) להון (were) אסירא (to them)
```

(there was) אוֹ (great) אוֹ (a quaking) אוֹעא (the stillness) שליא (& from) 26 (of the prisoners) אוֹ (of the house) דבית (the foundation) אוֹ (& was shaken) ואתחויע (all of them) (the doors) תרעא (at once) מחדא (& were opened) בלהון (were released) אשתריו (of all of them) אשתריו (& their chains) ואסוריהון (& the their chains) אוויסוריהון (& the doors) אייטוריהון (& the their chains) אייטוריהון (מוריהון לא הוון האסוריו (& the doors) אייטוריהון (מוריהון לא הוון לא הוון לא הוון לא הוון (שוריהון לא הוון לא

(the keeper) נמר (was awakened) אתתעיר (& when) אתתעיר (& he saw) וחוא (& when) בית (& he saw) אסירא (of the prisoners) אסירא (of the house) הבית (that were open) ובעא (of the house) אסירא (a sword) מטר (he took) נסב (of the prisoners) אסירא (thought) נפשה (himself) מטר (they) אסירא (they prisoners) הוא (hey) אסירא (that had escaped) הוא (הוא סירא (hey) אסירא (that had escaped)

(loud) אמר (in a voice) בקלא (Paulus) פולוס (& he called him) באריהי (28 (anything) בוקריהי (to yourself) בקלא (do) לנפשך (to him) לא (to him) ואמר (are) אמר (we all) דכלן (because) מטל (of harm) דביש (for harm) מטל (because) דכלן (we all) בארכא (שוביש הרכא (do) מטל (because) בארכא (שוביש הרכא הרכא (do) מטל (because) בארכא (do) הרכא (do) מטל (do) אוני (do) ביש (do) מטל (do) ביש (do) ביש (do) ביש (do) מטל (do) ביש (do) ביש

(the lamp) לה (it) שרגא (& he lit) איל (& he lit) פאנהר (% he fell) נפל (& he fell) אין (על (while) כד (while) כד (& entered) (& he jumped) ושור (& of Shila) על (before) רגליהון (the feet) רבולוס (before)

(& he said) אנון (outside) לבר (them) אנון (& he brought out) 30 (is necessary)) ולא (what?) מנא (my lord) מרי (to them) הוא (that I may live) איך (so) ראחא (to be doing) למעבר (for me) לי

(to him) לה (were) אמרין (saying) אמרין (& they) אז 31 (The Messiah) משיחא (Yeshua) ישוע (in our Lord) במרן (trust) הימן (& your household) וביתך (you) אנת (& you shall live) ותחא

(of The LORD GOD) מלתא (the word) מלתא (with him) ממה (& they spoke) מללו (of his house) בני (the children) בני (all of them) כלהון (& with) בני (& with)

(in the night) בלליא (in it) בשעתא (in the hour) בשעתא (& in it) ב33 (their wounds) נודהון (from) מן (them) אנון (he washed) אסחי (he took) דבר (he took) שעתה (an hour) עמד (was immersed) שעתה (an hour) ביתה (all of them) כלהון (of his house)

(to his house) אנון (them) אנון (he brought up) אסק (& he led) 34 (he) אנון (did) און (& he rejoice) וכם (a table) בתורא (for them) הוא (& he set) וכני (of God) ביתה (in the faith) בהימנותא (them) באלהא (a the children) ובני

(the magistrates) אסטרטגא (sent) שדרו (dawn) צפרא (it was) הוא (& when) אובר (that they should say) דנאמרון (of rods) שבטא (the bearers) לשקלי (men) אסירא (these) שרי (of the prison) אסירא (to the chief) אונשא (these) לרב

(of the prisoners) אסירא (of the house) בית (chief) שמע (& when) 36 (to Paulus) שמע (& when) אמר (the message) אמר (to him) ה' (to him) ה' (to him) אמר (he said) אמר (he entered) אמר (that you should be released) דרשתרון (so) דרשתרון (the magistrates) אסטרטגא (they have sent) דשדרו (in peace) אסטרטגא (depart) אסטרטגא (when have sent) די (depart) אסטרטגא (they have sent) והשא (when have sent) אסטרטגא (they have sent)

(they scourged us) לה (an offense) דלא (without) אמר (Paulus) פולוס (to him) לה (said) אמר (men) אמר (all) לאנשא (of the world) עלמא (to the eye) לעין (prison) אסירא (in the house) בית (to the eye) וארמיון (Romans) אסירא (remans) אסירא (all) אסירא (at they cast us) אסירא (with the house) הומיא (at they cast us) ממשיאית (us) (are releasing?) מפקין (secretly) ממשיאית (they should release us) לא (for) גיר (they should release us) הוון (they הוון (they should release us) בפקונן (should come) לא (for) גיר (mo) אלא (but) הוון (they should release us) בפקונן (they should release us) אלא (for) הוון (they should release us) ארא (they should release us)

(of rods) שבמא (the bearers) שקלי (& went) 38 אזלו (these) אולו (words) מלא (to the magistrates) אלטרטגא (& they said) (אמרו

The Acts of the Apostles

פרכסס דשליחא

```
(they heard) שמעו (& when) להון (to them) להון (that were spoken) דאתאמר (they were afraid) דרהומיא (they were) אנון (that Romans) אנון
```

(to them) לותהון (& they came) אין 39 (that they should go out) דנפקון (of them) ובעו (& they sought) מנהון (the city) מדינתא (from) מדינתא (& they should depart) (to them) ונשנון

(from) מן (they went out) נפקו (when) 40 (they returned) עלו (of prisoners) אטירא (the house) בית (the brethren) אטירא (there) מן (there) לות (they saw) לודיא (Ludia) וחזו (to) אנון (they left) (they left) ונפקו (they left) וביאו (they left) אנון (they saw) אנון (they left) ונפקו

Chapter 17

```
(the cities) אמביבוא (Amphipolis) אמפיפוליס (unto) על (they passed) אינא (was) אינא (there) אינא (to Thessaloniqa) לתסלוניקא (to Thessaloniqa) לתסלוניקא (they came) הוא (of the Jews) דיהודיא (a synagogue) כנושתא
```

(with them) בולוס (Paulus) איכנא (entered) איכנא (from) בוא (accustomed) בועל (be scripture) איכנא (the scripture) בולוס (the scripture) מלל (with them) מן (with them) מלל (the spoke) מללו (the spoke) מללו (the Sabbath) מללו (the Sabbath) מללו (מוצר) איכנא (מוצר) מללו (מוצר) מללו (מוצר) מוצר) איכנא (מוצר) מוצר) מוצר (מוצר) מוצר (מוצר) מוצר) מוצר (מוצר) מוצר (מוצר) מוצר) מוצר (מוצר) מוצר) מוצר (מוצר) מוצר) מוצר (מוצר) מוצר (מוצר) מוצר) מוצר (מוצר) מוצר (מוצר) מוצר) מוצר (מוצר) מוצר) מוצר (מוצר) מוצר) מוצר (מוצר) מוצר

(was) הוא (that going) דעתיד (& showing) הוא (expounding) הוא (as) מ (of the dead) מיתא (the place) מיתא (to rise) ודנקום (to suffer) ודנקום (the Messiah) בית (The Messiah) הוא (to you) משיחא (Whom evangelize) דמסבר (This One) אנא (I) לכון (you) והויו (He is) ישוע (Yeshua) משיחא (to you)

(Paulus) לפולוס (& joined) ונקפו (believed) הימנו (from them) מנהון (& people) לפולוס (were) אילין (who worshipers) הוו (those) ולשילא (the Greeks) מן (from) מן (from) מן (from) אילין (were) הוו (a few) הוו (notable) מן (notable) מן (women) מן (God) ואך (God) ואך (of) מון (women) אילין (women) אילין (women) מן (women) אילין (women) אילין (women) אילין (women) מן (women) אילין (women) אילין

(men) אנשא (to themselves) להון (& drew) לאקפו (the Jews) להודיא (were) הוו (envious) להון (envious) להון (from) אנשא (from) אנשא (cevil) אנשא (from) מן (from) שוקא (the streets) דמרינתא (evil) למרינתא (evil) אכלוס (a mob) סגיאא (great) ודלהן (great) הוו (a mob) למרינתא (were) אכלוס (from) על (them) על (them) ביתה (from) האיסון (from) ובעין (to the mob) לאכלוס (them) ונשלמון (to bring out) אנון (to bring out) אנון (to bring out) תמן (from) תמן (from) אנון (them) לאכלוס (them) האיטון (them) לאכלוס (them) (them) לאכלוס (them) (th

(there had) הוו (dragged) גרוהי (there) אנון (them) אנון (them) הוו (not) אשכחו (not) אשכחו (were) אנון (there) אנון (were) הנון (who) הנון (were) לא (Jason) לאיסון (Jason) ולאהטון (the Governor אנון (them) אנון (them) אנון (them) אנון (them) אנון (are) במדינתא (they were) הנון (crying out) האט (of the city) אנון (thev ecome) הלכלה (again) ארעא (there) אכון (they were) והא (have terrified) אתו (the land) ארעא (all) ארעא (they were) והא (they were) והא (they were) אתו (they were) ארעא (they were) אתו (the

(oppose) איסון (these) הלין (all) הלין (Jason) איסון (this is) הלין (their host) ומקבלנהון (they say) הנו (while) כן (abiding) קימין (of Qesar) הקסר (the commands) פוקדנוהי (Yeshua) מלכא (King) אחרנא (that there is) האית האית

(of the city) דמדינתא (the Governor) דין (but) דין (they were alarmed) אתדלחו (these things) דין (they heard) שמעו (when) כלה (& all) וכלה (& all) עמא

(in the night) דין (in it) בה (a moment) שעתה (son of) בלליא (but) דין (the brothers) אחא 10 (the city) אחא (to Berea) לברואא (Shila) לשילא (Paulus) לפולוס (sent) שרו (they were) אתו (they were) לתמן (they dereing) עאלין (they came) אתו (& when) וכר (of the Jews) די הודיא (a synagogue) לכנושתא

(than) (who there) הנון (Jews) הנון (those) הנון (for) הנון (were) הנון (nobler) הנון (Jews) הנון (those) הנון (those) הנון (those) הנון (Jews) הנון (those) הנון (Jews) הנון (those) הנון (Jews) הנון (the word) מלתא (from them) מלתא (they were) הנון (they were) מפרשין (distinguishing) הנו (they were) מפרשין (while) הנו (they were) הכנא (were) הכנא (were) הלין (those) הלין (were) הלין (those) הלין (were) הלין (were) הכנא (איתיהין (those) הלין (were) הלין (were) הלין (were) הכנא (איתיהין (were) הלין (were) הנון (שפרי איתיהין (שפרי איתיהי) הלין (שפרי איתיהין (שפרי איתיהי) הלין (שפרי איתיהי) ה

The Acts of the Apostles

פרכסס דשליחא

```
(also) אוא (& thus) אואר (Delieved) והימנו (of them) מואר) והעוא (notable) והעוא (montable) והעוא (women) אואר (many) אואר) מואר (many) אואר) והואר (many) ועברא (mereks) וועש) וועש) וועש) (wos preached) וועש) (those) וועש) (the Greeks) אואר) (שועט) (who (many) אואר (those) ואר (the (ity) אואר) (שועט) (שועט) (שועט) (שועט) (שועט) (שועט) (אואר) אואר) אואר (thare) (שועט) (ש
```

Athens was the center of Zeno's school of The Stoic philosophy in the late fourth & early third century BC. Epicurus founded his school (called The Epicurean) of philosophy in 306 BC in Athens, where he taught until his death in 270 BC. The two schools came to represent opposite philosophies. The Stoics attempted to live by reason and will, shunning the influence of emotion and pleasure. The Epicurean indulged all emotion and pleasure, making all pleasures the object of life.

```
(of judgment) איד (to the place) לבית (as horought him) אריוהי (& they took him) להית (they were saying) (בו (as) אמרין (as) אריוס-פנוס (aros-Pagos *) מו (Arios-Pagos *) מו (which is called) אמרין (this) (to know) (this) (to more) (this) (to more) (this) (to more) (the weish) (this) (to more) (these things) (this) (this) (to know) (this) (thi
```



```
(of children of men) בנינשא (the hands) משתמש (He is served) משתמש (& not) בנינשא (because) משתמש (He has need) און (not) לא (anything) מדם (& for) לועל (& a soul) מול (everyone) היא (gives) הבר (He והב (He ) הבר (
     (of humanity) בניע (whole) כלה (the world) עלמא (He made) עבר (blood) בנינשא (one) בנינשא (& from) במרין (& marked out) על (on) ארעא (the surface) על (on) על (dweling) על (to be) דנהוון (the coasts) ארעא (in His decrees) בפוקדנה (of humanity) בנא (of the dwelling places) דעומרא (of the dwelling places)
                                                        (& by) ומעקבין (inquiring) בעין (God) לאלהא (seeking) בעין (that they would be) דנהוון (also) משכחין (because) לה (Him) משל (they may find) משכחין (His creation) בריתה (of us) מון (everyone) מן (from) מן (far) רחיק (He is) מון (not) א
                                                       (& we exist) ואיתין (& we move) ומתתזיעינן (we have life) גיר (for) גיר (it is) הו (by Him) ב 28 (who were among you) דלותכון (the wise) חכימא (also) איך (so) אנשא (also) אנשא (our lineage) הו (from Him) הו (they said) דמנה (they said) אמרו (they said)
 (is) הכיל (God) אלהא (from) מן (because our lineage) בטוהמן (therefore) הכיל (men) אלהא (29 (stones) הכיל (or) היבינן (we ought) או (or) לכאפא (to think) היבינן (we ought) היבינן (mot) למסבר (to think) הלהבא (by the skill) באומנותא (carved) באומנותא (to a son of man (by the knowledge) הברנשא (is like) המיא (is like) המיא (therefore) המיא (is like) המיא (therefore) המיא (men) אלהותא (men) אלהותא (we ought) הכיל (we ought) הכיל (men) אלהותא (men) אלהותא (is like) הכיל (we ought) הכיל (men) הכיל (men) אלהותא (men) אלהותא (men) אלהותא (men) אלהותא (men) הכיל (men) אלהותא (men) אלהותא (men) הכיל (men) אלהותא (men) הכיל (me
(times) איבר (for) ביב (for) ביל (for) איבר (for) איבר (for) איבר (times) איבר (times) איבר (for) בובנא (for) ביר (for) דיר (for) איבר
                                               (man) אנש (that every) לכל הון (all of them) בנינשא (còmmands) דכל (còmmands) אנש
                                                                                                                                                                                                          (shall repent) בכל (place) דוכא (in every) בכל
                                                                                                                     (in which) דבה (the day) יומא (He has appointed) אקים (because) 31
                                              עתיד (the day) ארעא (the has appointed) ארעא (to judge) דנדון (He is going) עתיד (the whole) בראנותא (to judge) ארעא (to judge) עתיד (He is going) דברש (the designated) אינא (The Man) אינא (by) ברא (to His faithfulness) אנש (to His faithfulness) אנש (every) אנש (the place) אנש (of the dead) מיתא (the place) בראקימה (the place) מן (in that He has raised Him) מיתא
                (of the dead) מיתא (the place) בית (from) בית (the resurrection) קימתא (they heard) מיתא (& when) 32 (saying) ממיקין (were) הוו (mocking) ממיקין (some of them) ממיקין (this) אמרין (were) הוו (were) בזבן (this) אחרין (about) שמעינן (we shall hear) שמעינן (another) בזבן (were) בזבן (were) ממיקין (we shall hear) ממיקין (אחרין בדבן (were) ממיקין (אחרין בדבן אחרין הרא
                                                                                                    (among them) בינתהון (from) מן (Paulus) פולוס (went out) בינתהון (33 (ג והכנא (a so) בינתהון (מדינת הון אונים)
                                                                                       (& believed) הימנו (joined him) נקפוהי (of them) מנהון (& some) איתודי (Dionysius) איתודי (was) איתודי (of them) איתודי (but) דין (one) הדין (one) הדין (but) הארן (from) הדינא (from) הארוא (the Judges) מן הינא (from) דינא (mages) דינא (the Judges) מון הינא (mages) בינא אווי (חפבור (mages) הינא (mages) אינארוא (mages) הינא (mages) אינארוא (mages) אינארוא (mages) אינארוא (mages) הינא (mages) הינא (mages) אינארוא (mages) הינא (mage
                                                                                         (with them) אמהון (whose name) ואחרנא (bamaris) דמרה (was) הוא (whose name) דשמה
                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      Chapter 18
```

(Athnos) מן (from) אתנוס (went out) בולוס (when) מן (when) נפק (to Qorinthus) לקורנתוס (to it) לקורנתוס (he came) אתא

(was) הוא (whose name) דשמה (a Jew) יהודיא (one) הוא (a man) והוא (there) הוא (& he found) אחרא (the country) אקלוס (Aqilos) אחרא (from) פנטוס (from) פנטוס (was) אוף (who) הא (who) האיטליא (Aqilos) אקלוס (of Italia) ארא (time) אתא (time) אתרא (the country) אחרא (from) אחרא (time) אחרא (time) האיטליא (who in it) דבה (the country) הוא (had) אוף (because) אנתתה (his wife) אנתתה (Prisqila) הוא (he) הוא (from) הוא (the Jews) הוויא (to leave) דנפקון (Qesar) דנפקון (to them) לותהון (whose name) און הוא (to them) הוא (who from) הוא (who in it) און הוא (the Jews) הוא (who in it) און הוא (who in it) הוא (wh

(stayed) שרא (he was) הוא (of their craft) אומנותהון (a son) דבר (& because) אומנותהון 3 לה (he) לותהון (with them) ופלח (with them) הוא (he was) עמהון (with them) לה (he was) הוא (they were) הון (for) לולרא (tentmakers) הוו (they were)

(Sabbath) שבא (on every) בכל (in the synagogues) בכנושתא (he was) הוא (& speaking) אוממלל (& pagans *) ומפיס (the Jews) ליהודיא (he was) הוא (& persuading) ומפיס (

The Acts of the Apostles

פרכסס דשליחא

(Shila) שילא (Maqedonia) מקדוניא (from) מקדוניא (come) אלו (come) שילא (when) ל (Paulus) ומימתאוס (he) הו (in the word * במקתא (was) הוא (constrained) אליץ (Timotheos) הוא (משל (the Jews) הוו (against him) קובלה (were) הוו (standing) הוו (because) הוו (to them) הוו (the was) הוו (to them) משרה (the Was) הוא (to them) להון (thet Yeshua) הוו (that Yeshua) הוו (that Yeshua) הווי (that Yeshua) הווי (that Yeshua) הווי (that Yeshua) הווי (שיהא להון אוניא האין הוא להון (שיהא להון ערה) משרה (שיהא להון לא צווי (נון לא צווי (נו

C * Majority Greek & TR Greek has "in his spirit". Critical Greek agrees with The Peshitta reading.

(of a man) דגברא (the house) לביתה (& entered) ועל (there) מן (from) מן (& he left) ונפק (God) מטוס (was) מטוס (whose name was) אינא (Titus) טטוס (whose name was) דשמה (to the synagogue) לכנושתא (was) הוא (goined) וביתה (& his house) וביתה (או הוא (אויס לפושתא הוא הוא (שמה) לפושתא (שמה) וביתה (שמה) או נקיף (שמה) הוא (שמה) לפושתא (שמה) או נקיף (שמה) הוא (שמה) או מידי (שמה) או מידי (שמה) או מידי (שמה) וביתה (שמה) וביתה (שמה) וביתה (שמה) ושל (שמה) ושל (שמה) ושל (שמה) או מידי (שמה) ושל (שמה) או מידי (שמה) ושל (שמ

(in our Lord) במרן (was) הימן (trusting) הימן (of the synagogue) כנושתא (Leader) במרן (& Krispus) (& trusting) (of his household) ביתה (& the children) וכניא (he was) הו (in God) באלהא (were trusting) ומהימנין (were listening) שמעין (Qorithians) באלהא (& they were being baptized) (were trusting) ועמרין

(to Paulus) לפולוס (in a vision) בחזוא (Jehovah) מריא (& said) אלא (be silent) אלא (speak) מלל (be silent) תרחל (do not) אלא (be afraid) מלל (do not) אלא (be afraid) אלא (do not) אלא (do

(harm you) אנא (man) אנא (with you) אנא (with you) אנא (because) מטל (because) אנא (this) אית (in city) במדינתא (for Me) אית (are) אית (many) אית (people) במדינתא (with you) במדינתא (with you) במדינתא (because) אית (many) אית (people) אינת (people) אינת אנא (people) אינת (people) אונת (people) אינת (people) אונת (people) אונת (people) אונת (people) אונת (people) אונת (people) אינת (people) אינת (people) אינת (people) אינת (people) אונת (people) אונת (people) אינת (people) אינת (people) אינת (people) אינת (people) אינת (people) אונת (people)

(six) שתא (& months) וירחא (one) אהרא (year) שנתא (but) דין (he was) הוא (sat) אחר (of God) הוא (the word) הוא (the word) הוא (he was) הוא (& teaching) הוא (arching) בקורנתוס (cf God) ומלך (wear) הוא (wear) להון הוא (אור עוד הוא (sat) הוא (sat)

(of Akaia) איתוהי (Proconsul) אנתופשוס (Galion) איתוהי (was) הוא (there) איתוהי (& when) 12 (Paulus) אתכנשו (against) על (the Jews) יהודיא (as one) אכחדא (gathered) אתכנשו (the judgment seat) בים (before) אינהי (the judgment seat) בים (before) האינהי (איתיוהי אוהי) און אינהי (שוחר) און אינהי (שוחר) און אינהי (שוחר) אינהי (שוחר) און אינהי (שוחר) אינהי (

(the Law) מוֹס (of) מֹן (outside) דהנא ("This one) דהנא (they were saying) מביס (as) מביס (God (worshiping) לבר (to be) דנהוון (the children of men) לבנינשא (persuades) מפיס (persuades) לבנינשא (מביס (מביס בנינשא האר) לבנינשא (מביס בנינשא האר) לבנינש

(& speak) ונמלל (had) און (his mouth) פומה (to open) דנפתח (Paulus) פומל (had) הוא (requested) בעא (& when) און (of wickedness) און (a matter) מדם (about) אלו (if) אלו (to the Jews) ליהודיא (Galion) ליהודיא (said) אמר (אליון (accusing) און (or) דנכיל (of fraud) און (or) דנכיל (of fraud) און (or) דנכיל (or) דוריא (you are) בוליתא (on the merit) מקבל (on the merit) בוליתא (il would) און (crecive) און (or) דוריא (would) בוליתא (on the merit) און (or) און (or) און (or) און (or) און (or) און (or) בוליתא (or) און (

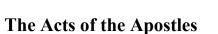
(or about) אנון (a discourse) אלתא (about) על (are) אנון (the charges) ועל (but) דין (if) און (if) אנחון (know) אנחון (pou) אנחון (law) אנחון (or about) אנחון (names) אנחון (if) אנחון (want) אנחון (about) אנחון (do) בינתכון (among yourselves) אנא (ifor) אנא (ifor) אנחון (ifor) אנחון (but) דינא (ifor) דינא (judge) אנחון (to be) דינא (but) דינא (ifor) אנחון (ifor) אנחון (ifor) דינא (ifor) דינא (ifor) דינא (ifor) אנחון (ifor) ווין (ifo

(his) דילה (judgment seat) בים (from) מן (them) דילה (& he expelled) ומרד 16

(an Elder) קשישא (Sosthenis) לסוסתניס (they were) קשישא (they were) קשישא (they were) קשישא (they were) אוווי (before) קדם (him) קדם (were) הוו (were) להווין (of the synagogue) להווין (these things) בים (was) בהלין (was) מהמא (all of them) וגאליון (defore) מהמא (was) הוא (overlooking) וגאליון (defore) מהמא (was) בהלין (was) שום הוא (was) בהלין (defore) הוא (defore) המא (defore) הוא (defore) המא (defore)

(he bid) הוא (many) אויומתא (days) יומתא (there) תמן (Paulus) הוא (was) הוא (was) הוא (was) תמן (there) וומתא (לאחא (was) הוא (was) הוא (to Syria) לאחא (to go) לאחא (in the sea) בימא (piourneyed) ורדא (to the brethren) לאחא (farewell) שלמא (he, shaved) כד (when) כד (when) כד (when) כד (with him) שלמה (himself) להוא (vowed) הוא (the had) הוא (there)

(the synagogue) לכנושתא (Paulus) פולוס (& entered) (at Ephesus) לאפסוס (& he arrived) לומטיו (the Jews) הוא (with) עם (he was) הוא (& speaking) וממלל

פרכסס דשליחא

(from him) מנה (they were) הוו (& asking) נבעין (he consented) לותהון (with them) ולא (to tarry) דנגר (to tarry) ולא

(that comes) אמינאים (always) אמינאים (for me) לי (it is necessary) אמר (said) אמר (when) בו (I shall return) אמינאים (God) (& (if) אעבריוהי (to observe) אעבריוהי (in Jerusalem) אעבריוהי (in Ephesus) לותכון (them) אנון (he left) שבק (Prisqila) ולפריסקלא (Aqilos) לותכון (to you) ולאקלוס (again) תוב (again) אנון (to you) ולאקלוס אמרא (אינאים) אנון (מקמים) אנון (אינאים) אנון (אינאים) אנון (מקמים) אנון

(traveled) בימא (& came) אלקסריא (traveled) בימא (by the sea) בימא (traveled) בימא (& he) בימא (of the church) בשלמא (& invoked) בשלמא (& came up) דבני (to Antiokai) לה (to it) לאנטיוכי (& he went on) ואזל

(notable) יומתא (the days) יומתא (there) הוא (ke was) הוא (& when) באתרא (in the countries) באתרא (after another) בתר (one) בתר (& traveled) האתרא (he went out) נפק (the disciples) והפרוגיא (of Galatia) והפרוגיא (the disciples) הוא (the disciples) תלמידא (the disciples) הוא (the was) הוא (the disciples)

(Apollo) אפלו (was) אפלו (whose name) אפלו (one) דו (& man) אפלו (24 (Alexandria) אלכסנדריא (from) מן (a native) מון (was) אלכסנדריא (who) יהודיא (a Jew) אלכסנדריא (he was) הוא (familiar) הוא (he was) הוא (he was) הוא (to Ephesus) לאפסוס (to Ephesus) אתא (with the scriptures) בכתבא (בכתבא (was) אתא (with the scriptures)

(of Jehovah) מתלמד (the way) לאורחה (had been) הוא (taught) מתלמד (this) בכא 25 הנא (aught) הוא (this) מתלמד (this) הוא (& teaching) הוא (he was) הוא (be was) הוא (he was) הוא (he was) הוא (he was) מליאית (thioroughly) על (thoroughly) על (thoroughly) על (thoroughly) מעמודיתא (the baptism) דיוחנן (the baptism) אלא (but) אן (but) אלא (he had) הוא (he had) אלא (he had

(in the synagogue) בכנושתא (speaking) ממלל (in the public) בגלא (eye) עין (& he began) במושרי (brought him) איתיוהי (Aqilos) איתיוהי (they heard him) ופריסקלא (when בוכד (dof Jehovah) איתיוהי (the way) אורחה (showed him) ומליאית (the way) חויוהי (showed him) חויוהי (with read him) ומליאית (with read him) אורחה (showed him) אורחה (with read him) ומליאית (with read him) אורחה (showed him) ומליאית (with read him)

(the brethren) אָראָ (they exhorted) הפטוהי (to Akaia) לאכאיא (to go) דנאזל (he wanted) אַראָ (& when) 27 (he went) התלמידא (all of) דנקבלוניהי (to the disciples) אזל (wwote) וכתבו (the believers) ביד (to the believers) ביד (the believers) ביד (to go) לכל הון (the believers) ביד (to go) לאכאיא (the believers) ביד (to go) לאכאיא (the believers) אוויל (the be

(the Jews) ג'ר (contrary to) הוא (he was) הוא (instructing) ג'ר (for) דרש (powerfully) הוא (scripture) בתקיפאית (from) מן (the crowds) כדם (scripture) כדם (the was) מון (showing) מחוא (while) כתבא (before) על (the is) הוא (that The Messiah) דמשיחא (Yeshua) שוע (concerning) ישוע (concerning)

Chapter 19

(Paulus) פולוס (went about) איתוהי (in Qorinthus) בקורנתוס (Apollo) בקולוס (was) איתוהי (he) איתוהי (& when) בקורנתוס (was) אפלו (to Ephesus) ומשאל (adjustioning) באתרותא (in the countries) אילין (those) אילין (those) אילין (those) לתלמידא (there) לתלמידא (those) אילין (those) איל

(when you believed) דהימנתון (Holy) מן (Holy) דקודשא (עסט received) דהימנתון (wou received) באן ("Have?") קבלתון (there is) אית (if) אית ("Not even) ואפלא (to him) לה (& they were saying) ואמרין (they answered) ענו (by us") (has been heard) שמיע (Holy) שמיע (a Spirit) דקודשא (דו מואר) און היימנוע (אור שאר) און אית האווי (אור שאר) און אית האווי (אור שאר) און אית האווי (אור שאר) אינו (אור שאר)

(they were saying) אמרין (were *you* baptized") אמר ("& into what?) ובמנא (to them) להון (he said) אמר (of Yokhanan ") דיוחנן ("Into the baptism) במעמוריתה

(in the baptism) מעמודיתא (baptized) אמר ("Yokhanan) יוחנן (Paulus) פולוס (to them) להון (said) אמר (he was) להון (telling) הוא (while) כד (the people) לעמא (of repentance) לעמא (after him) בתרה (Who would come) דארגא (in That One) בתרה (to believe) דנהימנון (דארגא (The Messiah) משיחא (Yeshua) ישוע (Who is) האיתוהי (דאיתוהי אונה) משיחא (דאיתוהי עודה) משיחא (דאיתוהי עודה) אונה ווהנה (אונה) להוון לאיתוהי (אונה) אונה (אונה) להוון להוון לאיתוה (אונה) להוון (אונה) להוון להוון

(in The Name) בשמה (they were baptized) עמרו (they heard) שמעו (these things) הלין (& when) כוכד (& the Messiah) משיחא (Yeshua) ישוע (of our Lord) המרן

The Acts of the Apostles

פרכסס דשליחא

```
(of Holiness) אידא (The Spirit) ארוחא (a came) ארוחא (Paulus) פולוס (a hand) אידא (on them) עליהון (& laid) ומת (in various languages) אוו (they were) הוו (& speaking) וממללין (upon them) בלשן לשן
                                                                                                                                                                                                                                                  (were) הוו (& prophesying) ומתנבין
                                                                                                               (thev) דין (but) דין (but) כלהון (thev) אנשא (thev) הוין (thev) הוין (thev) דין (thev) דין (but) דין (were) הוין
                            (he was) הוא (was) הוא (was) בולוס (Paulus) לכנושתא (Raulus) פולוס (was) הוא (was) הוא (concerning) אין (he was) הוא (persuading) הוא (three) מלכותה (in the public) בגלא (eye) בגלא (of God) האלהא (the kingdom) מלכותה (the kingdom) האלהא (was) הוא (was) הו
             * Greek has σκολη, which looks like it was an Aramaic loan word in the Greek language. The Aramaic "Skoola" comes from
   the root "skal", which can mean "to be foolish", "to explain" or "to understand". A school is where the unlearned go to have
  things explained to them, hence the term "Skoola"-"School" includes both concepts of ignorance and learning. There are other
 places in The NT where this Aramaic root occurs. The Greek root occurs only in this one place, making it unlikely the Aramaic
is a translation of the Greek word and likely the Greek is a translation and that this Greek word, like many others, is borrowed from the Aramaic language. The Hebrew cognate words of the Aramaic "skal"- מכל "to understand" and
  "Sawkal – "סכל "to be foolish". (The Aramaic "שכל" – "Shekal" - "Understand" & שכל חנו "Shakalthanu" -
    "Understanding") occur in The Hebrew Bible in the book of Daniel.
                                                                 (of Paulus) דפולוס (by the hand) באידה (God) אלהא (was) אוא (doing) עבד (great) רורבא (miracles) אווילא (11 וחילא
                                     (his body) גושמה (upon) דעל (the robe) נחתא (also) מן (also) דעל (thus) בחנא (thus) מן (cle robe) מותין (the sick) מיתין (crags) מיתין (were) הוו (the sick) מיתין (rags) על (or) על (napkins) מודרא (the diseases) הוו (they were) מנהון (from them) כורהנא (demons) הוו (were) ואך (also) מודא (also) הוו (אף (also) שארא (also) מודא (מוסר) הוו (שרא יושף הוו מוסר) הוו (שרא יושף הוו מוסר) מוסר (שרא יושף הוו מוסר) וואף (מוסר) מוסר) וואף (מוסר) מוסר) מוסר (שרא יושף הוו מוסר) מ
                                                         (Jews) אנשא (also) אנשא (but) דין (there were) הוו (some) בבו (some) אנשא (also) אנשא (demons) הוו (who going around) דין (those) אילין (those) דמתכרכין (who going around) הוו (who going around) שארא (those) אילין (of our Lord) אילין (in The Name) בשמה (a spirit) הוו (in them) בשמה (had) כד (abd) הוו (who) הוו (who) הוו (asying) הוו (of Yeshua) שנפתא (in The Name) לכון (you) בשמה (paulus) פולוס (preaches) דמכרי (whom) דמכרי (whom) במומינן (preaches) דמכרי (שוע המום (שוער) אינא (שוער) בשמה (שוער) פולוס (שוער) אינא (שוער) המכרי (שוער) בשמה (שוער) בשמה (שוער) המכרי (שוער) בשמה (שוער) בשמה (שוער) בשמה (שוער) המכרי (שוער) בשמה (שוער) המכרי (שוער) בשמה (שוער) בשמח (שוער) בשמח (שוער) בשמח (שוער) בשמח (שוער) בשמח (שוער) בשמח (שוער) בש
                                                                                                         (one) הוא (of man) הגברא (seven) שבעא (but) שבעא (were) הוא (there) אית (there) אית (Sqewa) הוא (was) הוא (whose name) הנא (Priest) בנוגדיא (Chief) הוא (a Jew) הוא (הנא (אפשמה) ביהוא (שמה) ביהוא (אפשמה) הוא (שמה) הוא (אפשמה) הוא (שמה) הוא (שמה)
                                                                                                                                                                                                                                            (this) הרא (were) הוו (who doing) דעברין
                                                                                                                 (in him) בה (had) (who) האית (that) ה (man) גברא (upon them) עליהון (\& jumped) ושור (them) אנון (them) אנון (\& overpowered) אנון (evil) אנון (a spirit) (that) (them) שליחין (from) אנון (they fled) שליחין (they were stripped) ופעיעין (\& when) אינון (\& when) ברא (\& when) שליחין (\& when) ופעיעין (\& when) אינון (\& when) ברא (\& when) ופעיעין (\& when) אינון (\& when) ברא (\& when) ופעיעין (\& when) אינון (\& when)
                                (& the Aramaeans) אתידעת (known) הות (became) לכלהון (to all of ) יהודיא (known) אתידעת (known) הות (all of them) ונפלת (fear) אחלתא (fear) על (fear) באפסוס (in Ephesus) ונפלת (the Messiah) ישוע (Yeshua) ישוע (of our lord) שמה (the Name) שמה (was) אווא (cfear) משיחא (was) אווא הוא (was) ומתרמרם (the Messiah) שמה (was) שמה (the Name) המרמרם (the Name) שמה (the Name) שמה (the Name) ישוע (the Jews) אווא (the Jews) ומתרמרם (the Jews) שמה (the Name) לכלהון (the Jews) ומתרמרם (the Jews) ומתרמרם (the Jews) לכלהון (the Jews) לכלהון (the Jews) לכלהון (the Jews) אתידעת (the Jews) הוא (the Jews) לכלהון (the Jews) ישוע (the Jews) ווא (the Jews) לכלהון (the Jews) ווא (the Jews) (the Jews) ווא (the Jews) (
```


The Acts of the Apostles

פרכסס דשליחא

```
(who believed) דהימנו (those) מן (a (comany) אילין (their wrong doing) אתין (were) ומשתעין (were) ומשתעין (coming) אתין (thet were) הוו (that doing) דעבדין (the things) במדם (they were confessing) ומודין
```

(& brought) אר (their books) (מביהון (gathered) כנשו (sorcerers) אר (also) אר (but) דין (many) אר (מביהון (they burned) (מניאא (they calculated) און (they burned) (them) און (they burned) און (five x) אוקדו (silver pieces) (מביהון (their price) (מביהון (their price) (מביהון (

(was) הות (increasing in power) תקפא (great) הות (with power) בחילא (\$\delta\$ thus) בחילא (of God) הימנותה (the faith) הימנותה (\$\delta\$ growing) הימנותה

(Paulus) פולוס (set) משתלם (were done) הלין (were done) פולוס (when) בין (when) בולוס (were done) ברעינה (in his mind) בכלה (in Akaia) בכלה (in Akaia) ברעינה (in his mind) בכלה (in his mind) בכלה (in his mind) ברעינה (in his mind) בכלה (in his mind) באלא (when אונאיל (when אונאיל (but) בעלה (to Jerusalem) באלה (it is necessary) אווא (there) לתמן (that also) אווא (there) באלה (it is necessary) אווא (there) לתמן באלה (שומא האווא (there) באלה הומי (שומא האווא (there) באלה (שומא (there) באלה (there) באלה (שומא (there) בא

(those) מן (of) מן (men) אנשין (two) תרין (he) הוא (&sent) 22 (מדר (to Maqedonia) למקרוניא (were) הוו (who ministering) רמשמשין (in Asia) אוו (to him) הוו (but) הוו (to him) הוו (& Erastus) ולארסטוס (Timotheos) הוו (לטימתאוס (מדואוס אור) ולארסטוס (מדואוט (מדואוס הוו לשימתאוס (מדואוט הוו לשימתאוט (מדואוט הוו לשימתאוט (מדואוט (מ

(one) אית (silver) אית (worker) דין (there) אמן (but) דין (was) אית (there) אית (there) אוז (but) דין (was) אית (there) אומנותה (shrines) דשמה (who making) דשמה (whose name) הוא (was) דמטריוס (was) דממא (whose name) הוא (was) ומותר (for Artemis) לארשמיס (of silver) אומנותה (was) הוא (was) לארשמיס (for Artemis) יותרנא (with profit) דמאמא (with profit) דמאמא (with profit) אומנותה

(all of them) כלהון (of his craft) און (sons) לבני (them) און (gathered) כלהון (this one) הנא (to them) און (with them) עמהון (who worked) ולאילין ((those) אידעין ((those) אנתון ((those) אנתון ((those) אנתון ((those) אנתון ((those) דרא ((those) אנתון ((those) הוא ((those) ברא ((those) הוא ((those) ((

(are) אנתון (vou) און (vou) און (vou) דרא (vou) און (vou) און (vou) ארא (vou) און (vou) (vou) און (vou) ארא (vou) אר

(% finished) בנותא (is exposed) מתפרסיא (only) בלחוד (matter) בנותא (this) ברא (neither) 27 (great) אלא (the godess) הרא (of Artemis) דארטמיס (the temple) אלא (is) הו (also) אל (but) אלא (godess) הו (this) הו (also) הו (also) אלהתא (also) הוא (this) מתחשב (is reckoned) אלה (this) אלהתא (worship) מנותא (coalso) אסיא (allo) וכלהון (also) עממא (nations) סגרין (worship) לה (worship) בכלה (also) אסיא (allo) וכלהון (also) שממא (white) מנותא (worship) מנותא (also) אסיא (also) (

(with rage) אתמליו (they were filled) אתמליו (they heard) שמעו (when מעו (when) אתמליו (when) אתמליו (of the Ephesians) אמטו (Artemis) הין (is) ארטמיס (were saying) וקעין (were) הוו (were crying) ואמרין (were saying) וקעין

(& they went) אכחדא (as one) אכחדא (as one) אכחדא (the entire) מדינתא (the entire) מדינתא (מוט (מוט (מוט (with them) לגאיוס (they brought) אובלו (to the theater) לגאיוס (faius) לגאיוס (companions) אובלו (companions) בני (sons of) בני (men) גברא (מקדוניא (Aristarkus) בני (מקדוניא (with them) בני (מקדוניא (מקדוניא הברא (men) מקדוניא (with them) בני (מוט לארסטרכוס (מקדוניא (with them) בני (מוט לארסטרכוס (מוט לארסטרכוס (with them) בני (מוט לארסטרכוס (with them) (with them) (with them) (with them) (מוט לארסטרכוס (with them) (wi

(the theater) לתאטרון (to enter) הנעול (had) הוא (wanted) צבא (& Paulus) 30 (the disciples) תלמידא (& restrained him) וכלאוהי

(they did) הוו (love him) דרחמוהי (because) מטל (of Asia) אסיא (the Rulers) און 31 (himself) מול (to give) נתל (of him) מנה (also) אונה (they sent) בעו (they sent) בעו (they sent) לתאטרון (the theater) לתאטרון (they sent) לתאטרון

(very) שב (in the theater) בתאטרון (were) הוו (that) דין (but) דין (the crowds) 32 (were) שנישין (shouting) קעין (other) אחרניתא (were) שנישין (they were) הוו (chaotic) שנישין (were) הוו (knowing) גיר (some of them) מנהון (for) אתכנשו (they had assembled) מנא (what?) מנא (because of) מנא (because of) מנא (because of)

פרכסס דשליחא

```
(were) ארות (who) דיהודיא (of the Jews) דיהודיא (but) דיהודיא (the people) אמים (they put forth) אקימו (whose name) מנהון (of them) לגברא (they put forth) אקימו (they put forth) מנהון (with his hand) אידה (he beckoned) אידה (with his hand) וכד (Alexandrus) אלכסנדרוט (to put forth) דנפוק (to put forth) הוא (to put forth) הוא (to wanted) וצבא (were) הוא (to put forth) דנפוק (to put forth) וצבא (to put forth) הוא (to put forth) ונבוא (they people) אידה (they people) אידה (they put forth) אידה (they put
```

(all of them) כלהון (shouted) קעו (he was) הו (a Jew) דיהודיא (they knew) כלהון (& when) 34 (Artemis) איך (is) שעין (Great) הרתין (two) הרתין (about) איך (voice) איך (in one) בחד (of the Ephesians) דאפסיא

(he said) אמר (when) כד (of the city) אמר (the governor) אמר (them) אמר (pacified) (the children of men) אברא (men) אברא (who?) מנו (who?) מנו (Ephesians) אפסיא (men) גברא (men) אפסיא (the city) מנו (knows) למדינתא (who not) דאפטיא (who not) דלא (the image) ידע (who not) למדינתא (great) (of Artemis) הי (i) דארטמיס (that from) ולצלמה (descended) נחת (descended) שמיא (that from) שמיא (that from) שמיא (that from)

(can) משכח (not) אנש (a man) אנש (this) הרא (against) דלוקבל (therefore) הכיל (because) ממלח (& not) הכיל (quiet) הרהוון (to be) התהוון (it is necessary) ולא (speak) למאמר (in haste) בסורהבא (anything) מחם (do) מדם (anything) בסורהבא

(not) א' (when) כד (these) לגברא (men) לגברא (for) גיר (you have brought) לא (our godess) היכלא (have reviled) און (have robbed) אלהתן (temples) היכלא

(this) אית (are) אית (of his trade) אומנותה (& the fellows) להון (Demetrius) להון (this) אית (but) דין (if) הנא (in the city) אנש (Proconsuls) אנתופטוס (behold) אנתופטוס (a judgment) עם (with) עם (with) אנש (with) אנתופטוס (with) און (with) אנון (are) אנון (with) אנון (are) אנון (with) אנון (with) אנון (are) אנון (with) אנון (w

(you) אנתון (seek) בשין (else) אהרין (anything) דמרם (there is) הו (& if) אנתון (39 (the law) הו (from) נמוסא (what is granted) דיהיבא (instead of) בדוכתא (shall be dismissed) משתרא (the assembly) כנושיא (the assembly) משתרא (אומרא (אומרא האווי) בייהיבא (אומרא האווי) אומרא (אומרא האוו

(the crowds) לכנשא (he dismissed) שרא (he had said) אנזר (these things) לכנשא (& when) אנזר (41 אנזר) אנזר (41 אנזר)

Chapter 20

(them) אנון (these) לאתרותא (these) הלין (these) אנון (them) אנון (them) אנון (them) אנון (them) אנון (them) אתרא (to Greece) במלא (to it) אתא (many) אתא (to Greece) להלס (with words) אתרא (the country) אתא (to Greece) להלס

(against him) עלוהי (but) דין (made) עבדו (months) ירחין (three) תלתא (there) עלוהי (& he was) והוא (to leave) הוא (he was) הוא (going) עתיד (when) עתיד (a plot) למאזל (to Maqedonia) וברא (to ito ito אדוה (to return) א דנהפוך (to ito ito אבור (to return) א דנהפור (three) א דנהפור (three

(who from) עמה (Supatros) סופטרוס (Asia) לאסיא (unto) עדמא (with him) דמן (& went out) ונפקו (& Sequndus) עמה (Aristarkus) וארסטרכוס (the city) מדינתא (Berea) מדינתא (the city) מדינתא (Derbe) דמן (who from) דמן (who from) מדינתא (Thessaloniqa) (who from) ומימתאוס (who from) דמן (who from) לוסטרא (& from) מסיא (& Timotheos) וטימתאוס (& Trophimos) וטרופימוס (Tykiqos) מרינקוס (מוכיקוס (Tykiqos) מרינקוס (מוכיקוס (אומריקוס (מוכיקוס (אומריקוס (מוכיקוס (אומריקוס (מוכיקוס (אומריקוס (מוכיקוס (מוכיקוס

(in Troas) אולו (for us) לן (went) אולו (before us) קרמין (went) בטרואס (these) הלין 5

(of Maqedonia) דמקדוניא (the city) מדינתא (Phillipus) פיליפוס (from) מן (departed) מן (we) דין (we) חנן (we) חנן

The Acts of the Apostles

פרכסס דשליחא

```
(& came ) ורדין (by sea) בתר (after) יומתא (the days) דפטירא (of unleavened bread) ורדין (the days) יומתא (seven) שבעא (days) יומתא (to Troas) שבעא (five) והוין (five) שבעא (days) שבעא (to Troas) לטרואס
                                                (to break) דנקצא (we assembled *) כנישינן (when) כנישינן (in the week) בשבא (first) דנקצא (& the day) אוכרסטיא (Paulus) ממלל (speaking) הוא (was) אוכרסטיא (the Eucharist *) ממלל (the Eucharist *) אוכרסטיא (מטל (the day) אחרנא (the day) אחרנא (because) הוא (because) הוא (because) הוא (might) אחרנא (until ערמא (until ערמא (speaking) הוא (he day) הוא (because) לה (himself) ואגר (himself) הוא לממללו (the day) ערמא (himself) ואגר (because) הוא (because) הוא לממללו (because) אונה (הוא לממללו (because) לממללו (becau
                                                                    (of fire) דנורא (lamps) למפארא (there) ממן (were) אוא (& there) אוא ( there) אוא (were (in it) בורא (we were *) בה (where gathered) הי (that) הי (that) בעליתא (many) בעליתא (many) בעליתא (we were *) בה (that) הי (that) בעליתא (we were *) בה (that) הי (that) הי (that) הי (that) הי (that) בעליתא (we were *) בה (that) הי (that) הי (that) הי (that) הי (that) הי (that) הי (there) הוא (there)
                       (was) אוא (whose name) דוא (one) אוא (a young man) עלימא (was) אוא (& sitting) פויתב (deep) אוא (into sleep) בכותא (בותא (was) ושמע (was) ושמע (in a window) בכותא (Eutikus) בכותא (deep) במלתא (in a window) בשנתא (Eutikus) במלתא (fell) במלתא (when) במלתא (when) במלתא (when) במלתא (when) במלתא (dead) מדירין (stories) ואשתקל (when) בא (from) מדירין (three) הוא (had) מות (had) מדירין (when) אנר (was) מדירין (when) ווא אנר (when) מדירין (was) ווא אנר (when) מדירין (was) ווא אנר (was) בשמה (was) הוא (was) הוא (was) הוא (was) שלימא (was) ווא (was
              10 ונחת (embraced him) פולוס (Paulus) נפל (lover) לעל (voer) מנה (Paulus) פולוס (acame down) פולוס (because) נפל (lover) לעל (because) מטל (betroubled) הויעון (not) איז (not) איז (because) מטל (because) מטל (because) איז (not) איז (not
(speaking) דין (but) קצא (but) לחמא (bread) וטעם (when) סלק (be came,up) דין (he came,up) או (when) ביבשא (by land) ביבשא (to depart) דנאיל (went out) ביבשא (dawn) ביבשא (arose) עדמא (until) דסלק
                                                                                                                                                                                                                   (alive) הי (being) כד (the youth) לעלימא (& they brought him) ודברוהי (greatly) הי (with him) בה (& they rejoiced) וחדיו
                                                                                                      (we & sailed) ורדין (to the ship) לאלפא (we went down) נחתן (but) ורדין (we) 13 (there) לוערא (that from) מטל (of Thesos) מטל (to the port) און (for (to the port) און (thus) דתרין (were) הוין (were) דנקבליוהי (were) אול (by land) הוא (he) הוא (he) הוא (thus) אול (gone on) הוא (when) הוא (he) לו (were) הוא (thus) הוא (thus) הוא (he) לו (were) הוא (were) הוא (were) הוא (thus) אול (were) הוא (thus) הוא (thus) הוא (thus) אול (were) הוא (thus) ביבשא (thus) הוא (thus) הוא (thus) הוא (thus) הוא (thus) ביבשא (thus) הוא (thus) הוא (thus) ביבשא (thus) הוא (thus) הוא (thus) ביבשא (
                                                                                        (we took him) מן (Thesos) מסוס (from) מן (we received him) קבלניהי (but) דין (when) ארכד (to Mitolina) אווארין (& we came ) ואתין (into the ship) באלפא
                                                                  (Kios) ליומא (the day) אחרנא (we sailed) רדין (next אחרנא (the day) ליומא (there) ליומא (from) אחרנא (to Samos) ליומא (the day) אחרנא (next) אחרנא (the day) ליומא (again) ליומא (the isle) (in Trogulion) ליומא (we stayed) וליומא (to Miletus) למיליטוס (we came) אחרנא (we came) אחין (to Miletus) למיליטוס (we came)
                                (to pass it) דנעבריה (to Paulus) לפולוס (for) גיר (to him) לה (it was) הוא (determined) בסיק (hecause) לפולוס (there) ממל (be delayed) ושתוחר (to Ephesus) לאפסוס (to Ephesus) ממל (to Ephesus) ושתוחר (for Penteqosta) ממל (the day) ממל (the were able) משכחא (that if) הוא (he would keep it) נעבריוהי (in Jerusalem) באורשלם (the day) מערכה (the world keep it) באורשלם (the world keep it) מערכה (the world keep it) באורשלם (the world keep it) לאפסוס לפולוט (the world keep it) באורשלם (the world keep it) לאפסוס לאפסוס (the world keep it) באורשלם (the world keep it) לאפסוס (the world keep it) לה אורשלם (the 
                                                                                                                                                                                          (sending) שדר (Miletus) מיליטוס (from) מן (from it) מונה (of Ephesus) מון (of the church) דעדתא (the Elders) איתי (he brought) איתי
                                                                                      (aware) אנתון (you) אנתון (the said) אמר (to him) אמר (they came) אתו (when I entered) אמר (the day) אמר (that from) אנתון (are) אנתון (the time) דמן (the time) איכנא (with you) עמכון (with you) עמכון (lall) איכנא (that from) איכנא (they came) עמכון (with you) איכנא (they came) אמר (they came) אמר (they came) איכנא (they came) איכנא (they came) אמר (they came) אמר (they came) איכנא (they came) אמר (they came) אמר (they came) איכנא (they came) איכנא (they came) אמר (they came) אמר (they came) איכנא (they came) אמר (they came) אמר (they came) איכנא (they came) איכנא (they came) אוויינא (they came) איכנא (they came) איכנא (they came) אוויינא (they came) איכנא (they came) איכנא (they came) איכנא (they came) אוויינא (they came) איכנא (they came) איכ
                                                                                                                                                  (much) אנא (in humility) במכיכותא (God (God אנא (I) לאלהא (served) פלח (as) במכיכותא (have) ובנסיונא (that come) אילין (those) אילין (& in trials) הוו (& in tears) עלי (god (bave) בנכליהון (upon me) בנכליהון (by the treachery) בנכליהון
                                                                                                                                                         (was) אוֹ (that useful) בפרח (anything) במרם (I have neglected) הוא 20 (& not) לנפשתכון (to preach) דאכרז (for your souls) לנפשתכון (& in houses) בשוקא (in the marketplace) בשוקא
                                                                                            (& to the Aramaeans) ולארמיא (to the Jews) ליהודיא (I was) הוית (testifying) מסהד (while) בד (God) מסהד (which is in the presence of) דלות (returning home) אלהא (about) על (about) תיבותא
```


The Acts of the Apostles

פרכסס דשליחא

```
(The Messiah) משיחא (Yeshua) ישוע (which is in our Lord) במרן (& faith) והימנותא
                                                                                                                                         (by The Spirit) אנא (am) אנא (shackled) אסיר (I) אנא (wow) ברוחא 22 (I) אנא (know) אנא (to Jerusalem) לאנא (Equation (in it) ארע (what?) ארע (what?) מנא (what?) ארע (what?)
                                                                                                             (my face) פרצופי (that again) אנא (know) אנא (know) אנא (& now) אנא ($25 והשא ($25 והשא ($25 (among whom I have gone) אילין (those) אילין (all of you) כלכון (you) אנתון (will see) אילין (the kingdom *) אכרזת ($25 (& I preached) ארכרזת ($25 (& I preached) און אינא ($25 (& I pr
                                                        (today) דיומגא (the day) אנא (to you) לכון (to you) אנא (testify) מסהד (this) הגא (& because of) ומטל (of you all *) דרכא (the blood) אנא (that am pure) אנא (that am pure) אנא (that am pure)
   (will enter) אנא (I) אנא (go) בתר (after) בתר (that from) אנא (I) אנא (know) עמכון (the flock) תקיפא (on) תקיפא (that not) דאבא (powerful) תקיפא (with you) עמכון (with you) דאבא (with you) דאבא
         (speaking) גברא (men) גברא (will arise) נקומון (your own) דילכון (some of you) גברא (also) אד (also) מנכון (after them) דילכון (to go) דואולון (the disciples) לתלמידא (to turn) דואולון (so as) דואולון (perversions) מעקמתא (מעקמתא (so as) דילכון (perversions) איך (so as) דילכון (מעקמתא (so as) דילכון (s
                                             (& remember) ועהידין (vigilant) עירין (vou be) הניתון (this) הניתון (because of) מטל (because of) אינוא (will הריתון (by night) בלליא (I have been silent) אינוא (not) אינואא (three) תלת (that years) אניא (of you) ברמעא (man) מרתא (warning) אנא (l) לאנש (warning) מרתא (with tears) מרתא (while) ברמעא (while) מרתא (will אנא (l) לאנש (warning) אנא (l) לאנש (warning) אנא (l) לאנא (warning) אנא (l) אנא (warning) אנא (l) אנא (warning) אנא (l) אנא (warning) אנא (l) אנא (l
                                                      (& to the word) מגעל (to God ) לאלהא (vou) לאלהא (commit) אנא (vou) מגעל (vou) מגעל (vou) אנא (vou) לכון (vou) ויהבא (vou) משכחא (vou) בניא (vou) לכון (vou) (vou) ויהבא (vou) (vou) (vou) (vou) ויהבא (vou) (vou)
                                                                                          (I have coveted) או (not) לא (apparel) או (or) או (gold) או (silver) או (silver) או (Silver) או (מפא
                                                                                  (& to those) ולאילין (that to my needs) דלסניקותי (do) אנתון (know) אידי (wou) אידי (wou) אידי (my hands) אידי (these) אידי (these) אידי (these) אידי (these) אידי
                                     (that thus) הכנא (I have shown you) הויתכון (& everything) בכלמדם (it is necessary) למלאא (for those) ולמאצך (to labor) אילין (it is necessary) ולא (it is necessary) למלאא (Yeshua) ולמעהדו (who are weak) דמרן (who are weak) דכריהין (who gives) ההב (to him) אמר (His blessing) המל (who receives) דהב (who receives) המל (to him) אינא (than) מן (to him) אינא (than) הוכב (who receives)
                                                                                         (his knees) אמר (on) על (he knelt) אמר (he said) אמר (these things) הלין (& when) 36 (with him) אנשא (the men) אנשא (che men) וכלהון (& he prayed) וכלהון (with him) אנשא (with him) אנשא (אוש) וכלהון (with him) אנשא (אוש) אנש אנשט 
                                                                                                                        (among all of them) בכלהון (great) אבתא (weeping) בכתא (& there was) (him) בכתא (they were) בכלהון (& kissing) ומנשקין (& they embraced him) ועפקוהי
                                                (word) מלתא (that) הי (about) על (they were) הוו (pained) משתנקין (but) מלתא (all the more) יתיראית
```


The Acts of the Apostles

(to see) דנחזון (we are going) עתידין (again) תוב (that not) דלא (which he said) דאמר (the ship) און (עובר (the ship) לאלפא (unto) עדמא (the ship) ולויוהי (his face) פרצופה

Chapter 21

```
(to Qo) לקו (straight) תריצאית (& we traveled) ורדין (from them) מנהון (& we parted) ורדין (to Rodus) מנהון (we came) אחרנא (the next) אחרנא (& the day) וליומא (the isle) גזרתא (to Patara) למון (there) תמן (from them) לפאטרא (there) ומן (from them) תמן (there) לפאטרא (there) ומן (there) ומן (there) אחרנא (there) ומן (there) ומן (there) אחרנא (there) ומן (theree) ומן (theree) ומון (theree) ומון (theree) ומן (theree) ומון (theree
```

(to Phoniqa) לפוניקא (going) אלפא (a ship) אלפא (there) ממן (& we found) אלפא (we sailed) ורדין (we boarded) וסלקן

(& we left it) ושבקנה (the island) גזרתא (Qupros) לות (to) קופרוס (as far as) עדמא (we came) לסמלא (there) ואתין (to Syria) לסוריא (we came) ואתין (to the left) לסמלא (for it) ואתין (was) אית (it) המן (there) אית (there) אית (there) לשנור (we arrived) למנחו (its cargo) למנחו (to unload) למנחו (for the ship) לאלפא (to unload) למנחו (there) שענה (there) אינו (there) לאלפא (there) אינו (there) (there) אינו (there) (t

(with them) לותהון (we stayed) קוין (disciples) תלמידא (there) תלון (we found) לותהון (when נכד (every day) שבעא (were) הליון (saying) אמרין (seven) שבעא (days) שבעא (days) והלין (to Jerusalem) ברוח (to go) לאורשלם (to go) ברוח (to Paulus) (to Pa

(to go) דנאזל (we went out) נפקן (days) יומתא (these) הלין (after) בתר (& from) ל (נמן (those) באורחא (all of them) (שי (they were) הנון (by a road) הנון (by a road) (of) (atter wives) ומלוין (the outside) און עדמא (unto) לבר (their children) מן (the it knees) ונשיהון (their knees) (מרינתא (their knees) (על (they knelt) ימא (the sea) מאי (the side of) על (by) ימא (the side of) על (by) ימא (the side of) על (they prayed) ומרינתא (אור ישר (the side of) ימא (they prayed) ומרינתא (אור האור) ימא (the side of) ימא (they prayed) ומרינתא (אור האור) וועל (they prayed) ימא (אור האור) וועל (של האור) וועל (של

(the ship) לאלפא (& we boarded) וכלקן (one another) לאלפא (& we kissed) ונשקן (to their homes) הנון (they) לבתיהון (& returned) והפכו

(the city) מדינתא (to Ako *) לעכו (& we came) אחנן (Tsor) צור (from) מן (journeyed) דרין (but) דין (we) אחנן (to the brethren) אחא (greeting) אול (& we gave) ויהבן (we) חניהבן (day) אויומא (with them) אאריהון (& we lodged) ושרין (we we lodged) צאריהון אויומא (

(to Qesaria) לקסריא (& came) אחרנא (we departed) נפקן (next) אחרנא (& the day) א לקסריא (the evangelist) אינא (of Phillipus) הביתה (in the house) בביתה (we lodged) מסברנא (we entered) אינא (the seven) אינא (who) הוא (who) הוא (who) מון (who) שבעא (bim) אינא (bim) אינא (who) הוא (who) אינא (who) הוא (who) אינא (who) הוא (who) אונא (who) הוא (who) אונא (who) אונא (who) אונא (who) הוא (who) אונא (who) אונ

(four) ארבע (virgin) בתולתא (daughters) בנתא (to him) לה (was) הוי (& there) ארבע (four) בתולתא (was) הוי (was) ארבע רמתנבין (was) הוי (was) הוי (was) ארבע (four) ארבע ארבע (was) הוי (was) הוי (was) ארבע (to him) ארבע (was) ארבע (

(had) הוא (come down) החת (many) איתין (there) איתין (we were) חת (& when) ונד (& when) אובוס (Agabus) חד (was) הוא (was) הוא (whose name) חד (prophet) וביא (Judea) הוא (from) הוא (& whose name) (& whose name) & (& whose name)

(of the waist) המנות (the leather tie) ערקתא (took away) משקל (to us) לותן (to us) לותן (he entered) אינות (the feet) הנכלום (of Paulus) ואמר (feet) או (of Paulus) ואמר (feet) אמר (the feet) אמר (the Spirit) אמר (says) הכנא (thus) אמר (thus) אמר (thus) אמר (thus) הרא (thus) הרא (thus) הרא (thus) הרא (thus) הרא (thus) בארד (owner) מרה (the Gentiles) ונשלמונה (the deliver him) ונשלמונה (the Gentiles) באירי (the Jews) אורשלם (the Jews) וושלמונה (the Gentiles) באירי (the Jews) אורשלם (the Jews) וושלמונה (the Jews) באירי (the Jews) אורשלם (the Jews) וושלמונה (the Jews) הורא (the Jews) וושלמונה (the Jews

(of him) מלא (we begged) בעין (we heard) מלא (these) הלין (these) הלין (& when) מלא (to Jerusalem) מלא (he would go]) ובני (we heard) אתרא (the place) אתרא (& the sons of) ובני (we) ובני

(what?) מנא (Paulus) אנתון (answered) ענא (then) אנתון (ithen) ענא (my heart) אנתון (הדיין (it) להני (it) אנתון (wou) אנתון (that weep) עבדין (are doing) אנתון (are doing) אנתון (also) אנתון (wou) אנתון (ready) אנא (ithen ithen ithen ithen ithen ithen אנא (ithen ithen i

(to us) לא (we ceased) לן (by us) לן (he was persuaded) לן (not) אתמפיס (& when) ארמפיס (be done") בהלן (of our Lord) בהלן ("The will) ארמבינה (& we said) ואמרן (we ceased) בינה (שוא המרן בינה שוא המרץ בינה (שוא בינה בינה (שוא בינה (שו

The Acts of the Apostles

פרכסס דשליחא

(we prepared) אתטיבן (these) הלין (days) יומתא (& after) ובתר (to Jerusalem) לו (to us) לו (& we went up) וסלקן

(Qesaria) אינשא (from) מן (disciples) אושא (with us) עמן (did) קסריא (& come) ואתו (& come) אוא (of) (one) הוו (brother) אוא (with them) עמהון (they took) דבירין (when) דבירין (whos) רשמה (whose name) הוא (first) אוא (the disciples) אוא (into his house) הוא (to receive us) דנקבלן (Qupros) קופרוס (from) אוא (was) הוא (was) הוא (was) און הוא (prom) אוא (was) און (w

(gladly) אחון (the brethren) אחון (received us) קבלון (to Jerusalem) לאורשלם (we came) אחין (& when) אחון (בד

(Yaqob) יעקוב (unto) לות (Paulus) פולוס (with) עם (we entered) עלן (next) אחרנא (& the day) לות (the day) אולונמא (The Elders) אית (all of them) כלהון (with him) הוא (were) אית (there) אית (were) לותה (were) לותה (were) אית (were)

(Paulus) שלמא (to them) הוא (was) הוא (reporting) ומשתעא (greeting) שלמא (to them) להון (& we gave) ומשתעא (among the Gentiles) בעממא (God) אלהא (did) דעבר (that) אם (everything) כל (in order) בתר בתר בתר בתר (by his ministry) בתשמשתה

(to him) לה (& they said) אמעו (God) לאלהא (they praised) שבחו (they heard) שמעו (& when) 20 (in Judea) אית (are) אית (tens of thousands) רבון (how many) מנא (our brother) אחון (you) אהת (you) אהרן (of the Law) מנא (are) אנון (are) אנון (are) דנמוסא (those) אילין (those) דהימנו (who believe) וכלהון (law) הלין (those) אנון (are) אנון (those) אנין (thos

(you) אנת (that teach) דמלך (about you) דין (but) דין (to them) להון (it has been told) אנת (the Jews) דוברקון (the Jews) מן (from) מושא (from) מושא (from) בהון (the Jews) יהודיא (the Jews) בורין (the should) (that not) אמר (you) אמר (walk) גזרין (of the Gentiles) בבעממא (they should) (they should) (they should) (they should) בניהון (by the custom) בעידא (they should) (their sons) בניהון (by the custom) בעידא (they should) (they should) (their sons) בניהון (they should) (they should) (they should) (they should) (they should)

(this) הכיל (therefore) דמשתמעא (because) הי (because) 22 מטל (here) הכיל (that have come) דאתית (to them) לכא

(with us) ל (there are) אית (you) ל (that we tell) דאמרינן (the thing) מדם (do) מדם (to purify) בנתרכון (themselves) להון (who have vowed) דנדיר (four) ארבעא (men) ארבעא

(we) אילין (the Gentiles) מן (who believe) ב"ל (but) דין (those) אילין (con) אילין (those) דהימנו (that they would) מן (that they written) בתבן (have written) דנהוון (that they would) (מן (that they would) ומן (what is sacrificed) דרביהא (strangled things) ומן (from) מון (that they would) ומן (what is sacrificed) דרביהא (blood) דמא (that they would) ומן (what is sacrificed)

(these) הלין (men) לגברא (them) דבר (took) דבר (Paulus) הלין (then) הלין (then) מולוס (then) אזל (the day) אזל (with them) אזל (was purified) אזל (next) אזל (the day) אזל (of the days) אחרנא (the end) מודע (showing) להיכלא (the end) כד (when) מודע (showing) עדמא (to the temple) דתרכיתא (of purification) עדמא (of them) מנהון (of them) מנהון (of them) דאנש (of them) מנהון (of them) מנהון (of them) מנהון (of them) מנהון (of them)

(Asia) אסיא (of) הודיא (the Jews) יהודיא (seventh) אידיא (the day) יומא (arrived) מטי (& when) 27 (the people) אונהי (against him) עלוהי (against him) וגריו (in the temple) אידיא (saw him) הזאוהי (hands) אידיא (upon him) אידיא (atrived) עלוהי (לה (lall) אידיא (lall) אידיא (שרובי (אדרמיו אור) אידיא (שרובי (אדרמיו אור) אידיא (שרובי (אדרמיו אור) אידיא (שרובי (אדרמיו (אדרמי (

(of Israel) איסריל (sons) ברא (men) בר (they were saying) איסריל (they appealed) מכונין (as) במרגנין (the man) איסריל (they appealed) עדרו (help) הגא (this) הוא (is) הוא (this) הוא (help) הוא (this) אחרא (place) אחרא (place) אחרא (asainst) בכל (the law) נמוסא (asainst) בכל (place) אחרא (place) אחרא (also) אחרא (place) אחרא (also) אחרא (they אחרא (this) איסרישא (they אחרא (this) איסרישא (they אחרא (this) איסרישא (this) אי

(Trophimus) למרופימס (with him) מה (they had) גיר (for) או (they had) הזו (before) אפסיא (they were) בקדינתא (in the city) הזו (an Ephesian) אפסיא (the temple) על (he had entered) על (Paulus) פולוס (Paulus)

The Acts of the Apostles

(the gates) אתתחדו (were shut) היכלא (a moment) שעתה (& son of) שעתה (the temple) היכלא

(it was heard) אשתמעת (to kill him) למקטלה (the crowd) כנשא (was) הוא (seeking) געא (& while) 31 (the city) אטרמעת (that all) דאספיר (of the regiment) דאספיר (by the Chiliarch) מדינתא (it) אתתיעת (had been disturbed) לה

(& soldiers) שעתה (a centurion) לקנטרונא (he took) דבר (a,moment) שעתה (& son of) 32 (the Chiliarch) אינה (they saw) אינה (with them) מליהון (a,moment) לכלירכא (many) לכלירכא (many) עליהון (with them) ובו (they saw) הוו (beating) הוו (they had) לה (they ceased) בהלו (they ceased) בהלו (they had) הוו (beating) דמחין (they had) בהלו (they ceased) בהלו (they had) בהלו (they had) בהלו (they had) בהלו (they ceased) בהלו (they had) בלו (they had) בלו (they had) בהלו (they had) בלו (they had) בהלו (they had) בלו (they had)

(this) מדם (the mob) אכלוס (from) מן (men) אנשא (about him) עלוהי (were) הוו (& shouting) אנשין (he was) הוא (able) הוא (not) לא (their shouting) קעתהון (& because of) הוא (& that) הוא (he was) אירא (which) הי (was) שרירתא (to know) ופקד (to know) הוא (to the encampment) למשריתא (to bring him) הנובלונה (to the was) למשריתא (to bring him)

(carried him) טענוהי (the stairs) לדרגא (Paulus) פולוס (came to) מטי (& when) 35 (of the people) מטל (the violence) קטירא (because of) מטל (the soldiers) אסטרשיוטא

(many) אוא (the people) עמא (after him) בתרה (for) גיר (were) הוא (coming) אתא (hang him *) הוא (& they were saying) וקעין (& they were saying) וקעין (& shouting) וקעין

(Paulus) מטי (he approached) למעל (to enter) למשריתא (to enter) מטי (he approached) מטי (& when) אמר (with you) אנה (I shall speak) אמר (you) אינה (you) אנה (if) אמר (to the Chiliarch) אמר (said) אמר (you?) דרע (know) אנה (to him) אמר (said) אמר (but) דרן (he) אמר (he) אמר (but) ידע (he) אנה (but) אמר (but) אמר (but) אנה (but) אמר (

(these) אנת (you) הלין (are) דקדם (who before) דקדם (Egyptian) אנת (you) הלין (you) הלין (not?) אל (thousand) אויעת (four) אדברא (to the wilderness) למדברא (& led) אלפין (made a disturbance) אייעת (evil) אויעת (ברא (men) עבדי (men) עבדי (men) אויער

(a Jew) אנא (a man) אנא (I) גברא (Paulus) פולוס (to him) לה (said) אנא (notable) לה (the city) מדינתא (of Qiliqia) דקיליקיא (Tarsus) מרינתא (from) מן (from) מרטוס (Tarsus) דקיליקיא (was,born) מן (in which) דבה (to the people) אנא (I) בעא (speak) לעמא (me) לי (let) לי (let)

(the stairs) על (on) על (Paulus) פולוס (stood) קם (him) לה (he allowed) אפס (& when) 40 (they were quiet) וכד (was) בהלו (was) אידה (to them) אידה (to them) הוא (was) הוא (to them) מלל (was) עמהון (was) עבראית (with them) עבראית (he spoke) מלל (he spoke) עמהון (was) אידה (was) אידה (to them) עבראית (with them) אידה (was) אידה (to them) עמהון (was) אידה (to them) עבראית (was) אידה (to them) אידה (to them) עמהון (was) אידה (to them) אידה

Jastrow's Aramaic-Hebrew Dictionary has the following entry for נעבראית:

I, 2 עבר ע' an Aramaic translation read before Aramæan עבר ע' an Aramaic translation read before Aramæan

language is adapted for oratory; a. fr.—Meg. 18^a קראה m., עבריה, עבריה, עבריה, לשון) שי f. (b. h.) Hebrew; ישברית וf he read the Megillah in a trans-Euphratean Hebrew language; 'עַבְרְבִּיִם, Hebrew character, type. Kidd. (Aramaic) translation.—Pl. עבַרְבִּים, זַעָבַרְבִּים, f. זעברְבִּיוֹם, Ib. maid. Gen. R. s. 42 עבר על שם שעברו ים H. Gitt.IX, 6 Jews. Ex. R. s. 3 עבר על שם שעברו ים why

The Hebrew word בבראית "Ibrayth" and the Aramaic word "עבראית" ("Ibrayith" can each refer to the Hebrew language or the Aramaic language. We know from history and other Biblical evidence that Aramaic was the common tongue of first century Israel.

The Greek text uses the word Eppais - "Hebrais". Thayer's Greek-English Lexicon has this definition for the word: 1446 **εβραις** Hebrais *heb-rah-is* 'from <u>1443</u>; TDNT-3:356,372; n f AV-Hebrew 3; 3

1) Hebrew, the Hebrew language, not that however in which the OT was written but the Chaldee, which at the time of Jesus and the apostles had long superseded it in Palestine.

Webster's unabridged 20th century Dictionary defines "Chaldee" as The Aramaic language of the Chaldeans (Babylonians 600 B.C.). The Greek Εβραις – "Hebrais" refers only to Aramaic according to Thayer, and he is the standard Greek authority for Koine Greek. This Greek word occurs three times in The Greek NT- all in Acts (this is the first reference). The word Εβραιστι is also used in The Greek NT and in The Apocrypha. It is the same word, only in a different case, called the dative case; it means "In Aramaic"; Here is Thayer's again: 1447 εβραιστι Hebraisti heb-rah-is-tee' from 1446; TDNT-3:356,372; adv; AV-in the Hebrew tongue 3, in the Hebrew 2, in Hebrew 1; 6

1) in Hebrew, i.e. in Chaldee.

Both Greek forms occur a total of nine times in The Greek NT: four times in John,three in Acts and two in Revelation. They also occur in the LXX apocrypha of Sirach one time and 4th Maccabees twice. All refer to the Aramaic language. Here is **The American Heritage Dictionary** entry for "**Aramaic**":

Ar-a-ma-ic (ăr'a-mā/ĭk) *n*. A Semitic language, comprising several dialects, originally of the ancient Arameans but widely used by non-Aramean peoples throughout southwest Asia from the seventh century B.C. to the seventh century A.D. Also called Aramean, **Chaldean**. **--Ar'a-ma/ic** *adj*.

So **The Greek NT** testifies unequivocally that the language of Israel in the first century was Aramaic.

```
Chapter 22
                                               (which is unto vou) אול (my defense) מפק ברוח (defense) שמעו (& fathers) אול (brothers) אול (brothers) אול (אול המא
               (of the feet) רגלוהי (the side of) על (by) על (city) מדינתא (in this) בהרא (but) דין (I was raised) אתרבית (in the tradition) ואתרדית (perfectly) גמיראית (Laws instructed) ואתרדית (of Gamaliel) אמיראית (cealous) בנמוסא (of God) איד (zealous) הוית (Iam) הוית (a a being) ואיתי (of our fathers) דאר (you are) איך (all of you) און (also) און (also) און (also) איך (that) איך (all of you)
                                                                                      (death) למותא (unto) עדמא (I persecuted) רְבָּפַת (way) אורהא (& this) ל 4 (to prison) אורהא (I would) הוית (bind) לבית אסירא (as) כד (as) אסר (bind) הוית (bind) לבית אסירא
                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        (& women) ונשא (men) גברא
                                  (& all) בלהון (Priest) כהנא (The High) בין (witnessed) בסהד (what) און (according to) אור (to go) באיך (warrants) אורתא (I received) קבלת (from whom) באיל (The Elders) בשישא (those) במנהון (so that also) אור (who are in Darmsuq) בררמסון (the brethren) אור (to Jerusalem) באיר (them) און (I brought) אירא (there) אירא (were) הוו (who) הוו (who) הוו (capital) אירא (they would receive) ברשא (punishment) ברשא (as) כר (as) אסירין (prisoners) ונקבלון (whoth whom) ברשא (as)
                    (Darmsuq) אול (approaching) אנא (approaching) ממטא (began) ושרית (I was) הוית (going) אול (when) ל (when) מון (of) (the quiet) שליא (under) תחית (from) מן (day) אולג (at mid-) בפלגה (great) אולג (upon me) עלי (burst) נוהרא (the Heavens) שמיא (the Heavens) אולג (the Heavens) אולג (מופאר) אולג (שמיא הברא (שמ
            (to me) לי (was) הוא (saying) אמר (a voice) קלא (& I heard) ושמעת (the land) ארעא (on) לי (& I fell) ונפלת (Me) ארעא (you) אנת (persecute) אנא (Shaul) שאול (Shaul) שאול (Shaul) שאול (שאול (שאול עוד ארע) און אין ארעא (שאול (שאו
                                                                                               (my\ Lord) ענית (you) אנא (who?) מן (& I said) אנא (I answered) ענית (but) אנא (the Nazarene) אמא (Yeshua) שוע (am) אנא (to me) לי (said) אמא (& he) והו (are) אנת (persecuting) ררף (Whom you) אנת ררף
                    (the light) נוהרא (with me) עמי (were) אוו (who) אית (who שמע (who me) פואנשא (were) אוו (who אוו (who me) קלא (with me) דין (the woice) אין (the voice) אווי (the voice) אווי (the voice) אווי (אווי (the voice) אווי (אווי (אווי
                          (to me) אמר (said) אמר (what?) אמר (what?) מרי (my Lord) ומרן (what?) מנא (Lord) לי (with you) מנא (with you) מנא (with you) ותמן (to Darmsuq) ותמן (go) לדרמסוק (go) לדרמסוק (to do) ותמן (that will be commanded) ומחבר (thing) מדם (every) מדם (every) מדם (thing) מדם (every) פרץ (every) מדם (every) מדם (every) פרץ (every) מדם (every) פרץ (ev
                                                                                                          (because of) לא (by me) הוא (was) הוא (seen) מתחזא (nothing) לא (& when) 11 (by my hands) באידי (held me) הדוני (that) הוא (of light) דנוהרא (the glory) הוו (to Darmsuq) דעמי (they) הוו (who with me) ועלת (they) דעמי (they) הוו (who with me)
(testifying) איך (as) דר (as) דו (in the Law) בנמוסא (righteous) באו (Khanan-Yah) דו (one) דו (& man) איך (2 וגברא
```


The Acts of the Apostles

פרכסס דשליחא

```
(who were there) עלוהי (the Jews) יהודיא (all of them) כלהון (about him) עלוהי (they were) הוו
                                                                                                                                          (brother) אחי (Shaul) שאול (to me) אחי (to me) אחי (to me) אחי (he came) אחי (to me) אחי (to me) אוניך (were opened) בשעתא (in the moment) בשעתא (un the moment) עיניך (open) בה (in it) בשעתא (my eyes) עיניך (un eyes) עיני
                                    (to know) אלהא (appointed you) אקימך (of our fathers) דאבהתן (The God) אלהא (to me) ל (& said) אלהא (& to hear) אלהא (to me) אלהא (#is will) אלהא (#is will) אלהא (His will) אלהא (#is mouth) מן (from) פומה (the voice) אלהא (#is will) ל (#is mouth) מן (#is mouth) מן (#is mouth) מן (#is mouth) מן (#is will) אלהא (#is w
                                                                         (children of men) בנינשא (all) בות (to (to Him) לות (to Him) לה (& you shall be) לות (& you have heard) בנינשא (you have seen) דחזית (whatever) מא (everything) כול (about) כול (about) מא
                                                                   (to Jerusalem) לאורשלם (here) לאמית (I came) אתית (& I returned) אורשלם (in the temple) בהיכלא (& I prayed) וצלית (& I prayed)
                                                                                                                                 (to me) לי (he said) אמר (as) מכר (in a vision) בחזוא (& I saw Him) לי (because) אמר (Jerusalem) אורשלם (from) אורשלם (dedepart) מטל (hurry) אסתרהב (about Me) מקבלין (your testimony) סהרותך (they receive) דלא (that not) מקבלין (that not) מקבלין (they receive) מערים 
                                                                                      (that I) אמרת (know) ידעין (they) הנון (also) אך (my Lord) מרי (said) אמרת (& I) אמרת (& I) משלם (I have) הוית (have) לבית אסירא (to prison) משלם (delivered) הוית (delivered) לאילין (in You) רמהימנין (who believed) הוו (those) בכל (thave) בכל (in You) בנושן (who believed) לאילין (those) המהימנין (who believed) בכל (thave) בכל (thave) הוו (those) לאילין (those) בכל (thave) בכל (thave) בכל (thave) בכל (thave) הוו (those) בכל (thave) הוו (those) בכל (thave) בכל (thave) בכל (thave) בכל (thave) בכל (thave) בידער (those) בידער (thave) בידער (thave) בכל (thave) בכל (thave) בכל (thave) בידער (thave) ביד
(also) און (Your witness) הדך, (of Estephanos) און (the blood) האסטפנס (was) און (shed) מתאשר ($\delta (when) בינהון (to their will) אנא (I was) הוית ($\delta (consenting) הוית (standing) אנא (with them) אנא (I) עמהון (the garments) הוית ($\delta (I was) הוית ($\delta (who killed him) הוית (who killed him) הוית ($\delta
                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       דרגמין (who stoning) הוו (who stoning) לה
                                                                                                                                                         (sending) משרר (for I) אנא (go) ל (to me) ל (& He said) משרר (to the Gentiles) אנא (to preach) למכרזו (far away) לחוחקא (you) למכרזו (am) אנא (משר)
                                                                            (word) מלתא (this) להדא (until) ערמא (Paulus) לפולוס (they heard him) מלתא (when) ב22 (the earth) מעוהי (from) מו (to lift up) (the shouted) (their voice) ארימו (they raised) קלהון (their voice) (to live) ארימו (for him) למחא (to live) אינא (for him) להכנא (to live) אונא (to live) אינא (t
                                                                                         (were) הוו (\& throwing) ומשרין (they were) הוו (yelling) מכגנין (\& as) 23 (toward Heaven) מאניהון (they were) הוו (\& casting up) ומסקין (their garments) מאניהון
                                                                                  (to the encampment) למשריתא (to take him) דנעלונה (the Chiliarch) כלירכא (commanded) בפקד (to know) כלירכא (that by scourging) דנדע (& ordered) ופקד (& ordered) דבנגרא (that by scourging) עלתא (what?) אירא (for) מטל (for) אירא (for) אירא (for) אירא (they were) הנו
                              (Paulus) בערקא (with leather straps) בערקא (they had stretched him) מתחוהי (& when) בלוס (for you) בערקא (is it allowed) מפס (over him) הוא (was) הוא (who standing) דקאם (to the Centurion) לקנטרונא (to scourge) רהומיא (that a man) דלא (who not) מחיב (condemned) דרא (that a man) דרא (that a man) אונברא (that a man) דרא (שוברון אונברא (to scourge) באונברא (to scourge) בלוברא (שוברון אונברא (to scourge) בלוברא (to scourge) ב
                                                                (me) אמר (to him) אמר (to him) לותה (to him) לותה (to him) אמר (to him) אמר (to him) לותה (Yes) לותה (to him) אנת (to him) אנת (to him) אנת (Roman) אנת (are?) אנת (to him) א
```

(much) אנא (with money) בכספא (Wasaid) אנא (The Chiliarch) כלירכא (& answered) אנא (I) בכספא (Paulus) בלירכא (Roman citizenship) אנא (Pought it) בולוס (bought it) אנא (Paulus) אנא (Paulus) ביתה

פרכסס דשליחא

(I was born) אתילדת (with it) בה (also) אריל (but) דין

(who seeking) ברקו (they withdrew) להון, (them) מנה (them) הנון (& at once) בעין (whon) ב (when) ברקו (the Chiliarch) כלירכא (were) למנגדותה (to scourge him) בין (were) למנגדותה (had) הוא (that he bound him) דפכרה (for על (he was) הוא (he Roman) הוא (he learned) בילף (he was) הוא (that Roman) הוא (he learned) בילף הוא (אום) בין הוא (או

(to know) למדע (wanted) אחרנא (next) אחרנא (the day) אחרנא (מדע (wanted) בא (next) אחרנא (the day) אחרנא (מפון למדע (wast) הוא (wast) דמיתין (the accusation) אוריראית (wast) דמנא (wast?) דמנא (wast?) דמנא (wast?) דמנא (chief) אורידיא (wast?) ושריהי (wast?) ושריהי (wast?) ושריהי (wast?) ושריהי (the Jews) ושריהי (wast?) ושריהי (the Jews) ושריהי (wast?) ושריהי (the Jews) ושריהי (wast?) ושריהי (

Chapter 23

(brothers) אחר (men) אחר (he said) אמר (at the assembly) בכנשהון (Paulus) פולוס (gazed) הרא (when) אוברא (God) אלהא (before) בכל (I have lived) אלהא (good) אלהא (conscience) אלהא (in all) בכל (I have lived) עדמא (until) ליומנא (today) אומנא (today) אומנא (when) אלהא (today) אלהא (today) אומנא (

(who stood) להנון (those) להנון (commanded) פקד (the priest) להנון (& Khanan-Yah) בקימין (his mouth) גבה (on) גבה (Paulus) לפולוס (to hit) הנמחונה (the side) על (the side) בישור (the side) בישור (the side) בישור (מחונה (the side) בישור (the si

(to strike you) דנמחיך (God) אלה (is) הו (going) עתיד (to him) לה (said) אמר (& Paulus) ומנו (me) איתב (you) אנת (gidge) אנת (are) אנת (whitened) איתב (whitened) אנת (awall) איתב (awall) איך (the law) בנמוסא (against) בנמוסא (when) כד (when) כד (when) איך (to strike me) דנמחונני (you) אנת (wou) דנמחונני (according to) אנת (according to) ופקד (when) במוסא אנת (wou) דנמחונני (whitened)

(to him) לה (were saying) אמרין (there) הוו (were), הוו (who standing) הקימין (& those) אות (you) אות (accuse) אות (of God) אות (the priest) לכהנא

(brothers) להון (aware) לאמר (Paulus) לא (Paulus) לא (to them) לאמר (said) אמר (to them) לאמר (to them) לאמר (to the Ruler) לא (to the Ruler) הו (that the Priest) הו (curse") הו (that the Priest) כתיב (curse") הו (to your people) לא (to them) לא (to t

(was) איתוהי (of the people) דעמא (that some) איתוהי (Paulus) פולוס (knew) איתוהי (when לכד (in the council) פולוס (shouting) אנא (of Pharisha) בדוקיא (when) ברוקיא (of Zadoqia) אנא (a Pharisha) אנא (con of שבר (a pharisha) אנא (brothers) אנא (men) אנא (I am) אנא (judged) דקימתא (of the dead) דקימתא (of the resurrection) אנא (the hope) שנא (when) אנא (על (for the dead) אנא (של על (for the dead) אנא (של (for

(upon another) אמר (one) אמר (fell *) נפלו (he said) אמר (this) אמר (& when) אמר (the people) וזרוקיא (Zadogia) וזרוקיא (Pharisha) וזרוקיא (Pharisha) ואתפלו

(angel) מלאכא (neither) ולא (resurrection) קימתא (there is no) דלית (were saying) אמרין (for) אמרין (Zadokia) אזרוקיא (all of these *) דון (but) בין (but) דין (The Pharisha) פרישא (spirit) אורין (nor) בכלהין (א

(the side) אָרָא (scribes) פרא (some) אַנשא (stood) אַנשא (noise) אָרָא (& there was) פרא (& there was) פרא (they were saying) (מוֹן (with them) עמהון (with them) (מוֹנ"ן (acontending) (they were saying) (of the Pharisha) אוֹן (in this) בברא (anything) משכחינן (we find) משכחינן (not) אין (אוֹן (הוֹן (we find) אוֹן (ווֹן (they were saying) אוֹן (ווֹן (they were saying) (ווֹן (they were saying) משכחינן (they were saying) משכחינן (not) משכחינן (they were saying) משכחינן (they were saying) (ווֹן (they were saying) משכחינן (they were saying) (the

```
Peshitta reading: לגא אאתפּוֹ -"What is there in that?" Majority Greek reading in Aramaic: אללא ארני שללא -"Shall we resist The Lord?"
```

The two readings are very similar looking in the DSS Aramaic script, leading me to believe that a Greek translator mistook the one for the other and gave us the Majority Greek reading as found in The King James Version of this verse.

The Acts of the Apostles

פרכסס דשליחא

(their midst) דנאתון (from) מן (snatch him) דנאתון (to go) דנאתון (Romans) לרהומיא (& he sent) ושלח (to the encampment) למשריתא (bring him) ונעלונה (to the encampment)

(to Paulus) לפולוס (our Lord) מרן (to him) לה (appeared) אתחיי (the night) אתחיל (he was) הוא (& when) 11 (of Me) אתחיל (you testified) ראיך (as) ראיך (because) מטל (be strong) אתחיל (to him) אתחיל (to testify) אתחיל (in Rome) אנת (you) ראיך (you) בהומא (in In Rome) הכנא (to testify) עתיד (you) אנת (you) אנת (you) אנת (when) אנת (in Jerusalem) באורשלם

(the Jews) אוברא (of) (osome) אנשין (were) הוו (gathered) אתכנשו (dawn) אברא (it was) מן (& when) אנשין (were) וכד (they would eat) צפרא (word (upon themselves) ביהון (bey would eat) נאחרמו (would they put a curse) איהון (would they would kill him) דוקטלונה (until) ארמא (would they drink) ולא (neither) נשתון (would they drink) ארמא (meither) ארמא (meither) ארמא (would they drink) ארמא (meither) ארמא (שובא ארמא לשובא הארמה) אוני (שובא ארמה) ארמה (שובא ארמה) אוני (שובא ארמה) ארמה (

(this) הנון (in an oath) במומתא (who established) הנון (those) הנון (but) דין (were) הוו (there) הוין (more) הנון (מארבעין (covenant) ארבעין (מארבעין (מארבעין הערבעין (מארבעין (מארבעין הערבעין (מארבעין (מארבעעין (מארבעעעין (מארבעעין (מארבעעעין (מארבעעין (מארבעעין (מארבעעעין (מארבעעעעע) (מארבעעעע) (מארבעעעע) (מארבעעעע) (מארבעעע) (מארב

(of the Council) רכנושתא (& The Rulers) אנתון (vou) ורשא (ask) בעו (& now) איך (ask) מן (mou) כלירכא (seek) דניתיוהי (to bring him) לותכון (the Chiliarch) כלירכא (from) מן (from) דניתיוהי (we are ready) שריראית (properly) סוערנה (we we) וחנן (we we) מטיבינן (to examine) אנתון (you) דתבצון (to kill him) ערלא (before) נמטא (before) לותכון (to kill him) דנקטליוהי

(plot) אפרסנא (of Paulus) דפולוס (the sister) חתה (son of) ב (had) אפרסנא (& heard) ושמע (Paulus) בוא (& informed) ועל (& he entered) למשריתא (the encampment) ועל (& he entered) ועל (this) אינא (this) אינא (משריתא) ועל (this) אינא (משריתא) וועל (אונא הנא (משריתא) למשריתא) וועל (אונא הנא (משריתא) וועל (אונא הנא (משריתא) וועל (אונא הנא (משריתא) וועל (אונא הנא (משריתא) וועל (משריתא) וועל (אונא הנא (משריתא) וועל (משריתא) וועל (אונא הנא (משריתא) וועל (אונא הנא (משריתא) וועל (משריתא) וועל (אונא הנא (משריתא) וועל (משריתא

(the Centurions) (of) מן (one) לחד (he called) קרא (Paulus) פולוס (& sent) ושדר (א נשדר (the Chiliarch) קולוס (this) הנא (young man) לעלימא (escort) אובל (to him) אובל (& said) הנא (to him) הנא (to say) דואמר (something) מדם (for) גיר (he) מדם (has) דנאמר (אית (has) לה (has) אית (has) לה (has) אית (has) אית (has) מדר (has) מדר (has) אינה (has) אונה (has) אונה

(& brought him) אסירא (the youth) לעלימא (The Centurion) קנטרונא (& led him) אסירא (called me) קרני (the prisoner) אסירא (Paulus) פולוס (& said) אמר (The Chiliarch) קרני (to) כלירכא (עלירכא (to bring) אמר (to bring) אסירא (to fme) אסירא (who has) הנא (to bring) אסירא (to say) אסירא (to bring) איז (to bring) איז (to bring) איז (to begged) ובעא (to you) לה (to you) אווי (to say) אסירא (to him) הנא לה (to bring) איז (to him) (to him) איז (to him) איז (to him) איז (to him) (to hi

(the youth) לעלימא (The Chiliarch) כלירכא (by his hand) באידה (& held him) וואחדה (him) הוא (he was) הוא (משאל (side) גבא (to one) הוא (drew him) ונגדה (to me") אית (you) אית (you) לדן (have) אית ("What?") אית רמנא (דמנא (אור) אית (אית האמר (אור) אית (או

(have planned) אתחשבו (the Judeans) יהודיא (the youth) אתחשבו (to him) ל & said) 120 (tomorrow) ל (Paulus) לפולוס (to send down) דתחת (of you) מחר (to entreat) ונבעון (to entreat) מוך (to they want) איך (to their Council) מהר (from him) מנה (to learn) מנה (to learn) דנאלפון (to send down) מנה (to their Council)

(more) יתיר (for) הכיל (behold) אנת (them) להון (believe) להון (not) אל (therefore) יתיר (you) אנת (you) הכיל (for him) להנון (are watching) נטרין (of them) להנון (forty) גברין (forty) גברין (than) נטרין (themselves) בכמאנא (themselves) הארמו (wat a curse) הארמו (in ambush) בכמאנא (behold) לא (they kill him) הנקטלונה (they kill him) והא (to eat) והא (to eat) והא (for your promise) לשוודיך (waiting) מטיבין (they are ready) ומקוין (they are ready) לשוודיך

(a man) אנש (he ordered) בקדה (as) כל (the youth) לעלימא (The Chiliarch) כל (& dismissed him) כל (wou lave shown) בדקת (that these things) דהלין (would know) דהלין (not) גדע (would know) דהלין (א

(go) זלו (to them) אלהון (& said) ואמר (Centurions) קנטרונין (two) לתרין (& he called) קמריא (to Qesaria) עתדו (two hundred) מאתין (two hundred) רהומיא (prepare) רהומיא (two hundred) מאתין (seventy) שבעין (boy) שבעין (wo hundred) (in the night) מארין (hour) שעין (third) תלת (from) מארין (to go out) דנפקון רופקון (to go out) מארין (third) אין הארין (third) אין הארין (third) אין אין (third) רופקון (to go out) אין הארין (third) אין האריין (t

(they may mount) דין (so) דיר (beasts of burden) בעירא (also) אר (but) דין (prepare) בעירא (The Governor) איך (filix) בילכס (to) אונפלטונה (et thim escape) ונפלטונה (Paulus) לות

פרכסס דשליחא

(Greeting) שלם (The Excellent) נציחא (The Governor) שלם (to Filix) לפילכס (Lusius) לפילכס 26

(the Judeans) יהודיא (seized) הנא (this) הנא (man) 27, לגברא (man) הנא (the Romans) אנא (with) עם (with) רהומיא (& I helped) וקמת (to kill him) הומיא (so as) איך (so as) דרהומיא (that Roman) הו (that Roman) הו (that Roman) דרהומיא (when) הו (that Roman) הו (that Roman) איך (when) הו (that Roman) הו (that Roman) הו (that Roman) איך (when) הו (that Roman) הו (that Roman) הו (that Roman) אונא (this) אונא (this)

(for which) דמטלתה (the cause) עלתא (to know) למדע (I had) הוית (sought) בעא (& when) בעא (to their Council) למדע (I brought him down) לתתה (they were) הוו (accusing) לה (they were) לה (שווי לא התתה (בשין בעיוי) לה (שווי לא התתה (בעיוי) לא התחווי להתחווי לא התחווי לא התחווי לא התחווי להתחווי להתחווי להתחווי להתחווי להתחווי להתח

(they were) דעל (accusing) און (of their law) דנמוסהון (charges) ממא (that about) דעל (Labout) און (was) און (for death) און (was) דשניא (was) דשניא (that worthy) און (mot) רוא (against him) דית (mot) הוא (was) און (mot) דית (mot) דית (mot) און (mot) דית (mot) דית (mot) און (mot) דית (mot) דית (mot) דית (mot) דית (mot) דער (mot) דית (mot) דית (mot) דית (mot) דית (mot) דית (mot) דער (mot) דער

(that made) דעבדו (by ambush) בכמאנא (a plot) נכלא (it was shown) דעבדו (& when) 30 (to you) הודיא (I sent him) אחרתה (against him) מחרא (the Judeans) יהודיא (against him) מחרא (with him) לקטגרנוהי (to go) ונאמרון (bis accusers) עמה (with him) ופקדת (well) הוי (be) חלים (before you) קדמיך (before you)

(Paulus) איך (the Romans) דברוהי (they were ordered) איך (as) איך (the Romans) דברוהי (then) הדידין (the city) איך (the city) איך (the Cought him) אין (the city) אונטיפטרס (to Antipatris) אין לאנטיפטרס (to Antipatris) בלליא

(the horsemen) אחרנא (dismissed) שרו (next) אחרנא (& the day) 32 (to camp) לרגלא (to return) דנהפכון (the foot soldiers) לרגלא

(the letter) אגרתא (& gave) ויהבו (to Qesaria) לקסריא (& they brought him) 33, (Paulus) אגרתא (before him) להגמונא (to The Governor) ואקימוהי (to The Governor) להגמונא

(him) אגרתא (he was) הוא (asking) משאל (the letter) אגרתא (he read) קרא (& when) 34 (& when) איךא (province) אירא (which?) איךא (that from) דמן (Qiliqia) קיליקיא (that from) דמן (he learned) דמן (he learned) אירא (אירא הופרטיא פוויט (אירא הופרטיא הופרט פוויט פוויט פוויט (אירא הופרט פוויט פוו

(whenever) אמר (you) לך (I) אנא (shall hear) שמע (to him) לה (he said) אמר (to keep him) קטגרניך (whenever) ופקד (whenever) או (your accusers) קטגרניך (have came) דהרודס (of Herodus) בפרטורין (in The Praetorium) דהרודס

Chapter 24

(Tertullos) אתקרי (he was) הוא (beginning) אקף (he was called) אתקרי (& when) בוב (we dwell) אתקרי (of tranquility) אקר (in abundance) בסוגאא (א (him) לה (to accuse) מקטרג (to people) הקנתא (much) הוא (we excellent stability) הקנתא (because of you) מטלתך (your care) בשקל (this) בשקל (this) שענך (your care) מענך (people) בשקל (this) בשקל (this) בשקל (this) שענך (this) אוני (א איינו איינו אוני (א איינו איינו אוני (this) איינו (this) איינו (א איינו אוני (this) איינו (thi

(your grace) מקבלינן (we receive) דוך (in every) דוך (we we all) זון (Excellent) בכל (we all) נציחא (Excellent) פילכס

(with many things) בסגיאתא (we may weary you) דין (but) דין (that not) ל (briefly) אנא (our lowliness) למכיכותן (to hear) דתשמע (of you) בפסיקתא (beg) בעא (beg) אנא (beg) אנא (beg) אנא (beg) דתשמע

(a corruptor) משחשנא (who is) אשכחן (this) הנא (man) לגברא (for) לגברא (we have found) משחשנא (the Jews) ומעיר (to all of them) לכלהון (of tumult) שגושיא (& an arouser) ומעיר (he is) הו (the leader) ארעא (who are in every) הבכלה (of The Nazarene) הנצריא (of the teaching) גיר (for דיולפנא (this) היולפנא (man) ארעא (who are וועריא (for דיולפנא (for דיולפנא (man) ארעא (who are וועריא (man) ארעא (who are (man) (wh

(we seized him) אחדניהי (& when) כל (to defile) למסיבו (he wanted) צבא (& our temple) ולהיכלן (what is in our Law) דבנמוסן (according to) איך (to judge him) דנדוניוהי (we sought) בעין

The Acts of the Apostles

פרכסס דשליחא

```
(& with violence) דין (the Chiliarch) כלירכא (Lusias) כלירכא (but) דין (came) אתא (sent him) דין (but) לוסיוס (to you) אידה (sent him) אידין (tranched him) אעדיה (from) אידין (great) אידין (great) אידין (שרה
```

(you) אנת (& can) משכח (unto you) לותך (to come) דנאתון (his accusers) לקטרגנוהי (& he commanded) לותך (& he commanded) אנת (concerning) אנת (you) לה (him) התאלך (from him) משאל (you) אנת (question) אנת (him) המקטרנינן (these things) לה (all) כלהין (all) הלין (these things) המקטרנינן

(Jews) אד (those) אד (also) אד (concerning him) דין (but) דין (cried out) אריבו (are") אנין (so) אנרין (they were saying) דהלין (they were saying) דהלין (as) אנרין (בדי אנרין (they were saying) דהלין (בדי אנרין (אנרין מארין) דהלין (בדי אנרין מארין) דהלין (בדי אנרין (בדי אנרין) דהלין (בדי אנריי) דהלין (בדי אנריי) דהלין (בדי אנריי) דין (בדי אנריי) דיין (בדי אנריי) דייי (בדי

(to speak) דנמלל (The Governor) הגמונא (& beckoned) דומלל (beckoned) וומלל (Internor) אנא (know) דע (know) דעמל (years) אנא (of) מן (of) שניא (answered) פולוס (Paulus) פולוס (answered) אנא (that you are) דאיתיך (that you are) דינא (that you are) דעמא (myself) ופש (the sake of) אפי (for) אפי (a defense) אנא (Internor) אפי (gladly) ופש (the sake of) דראית (this) אפי (a defense) אנא (Internor) אנא (Internor) אפי (gladly) אפי (this) אפי (this) אפי (אפי (מומאר) אפי (מומאר)

(more) יתיך (for me) ל (it is not) דלית (know) אנת (you) אנת (may) אנת (as) 11 (to worship) אנת (to Jerusalem) אורשלם (since I came up) דסלקת (days) יומין (twelve) אורשלם (than) אורשלם (to Jerusalem) אנת (than) אנת (th

(a man) אנש (with) אנא (that was speaking) במלל (did they find me) אנש (neither) אנש (12 (I) אנש (that gathered) דכוש (a crowd) אנא (nor) אנא (in the temple) בהנכלא (in the city) בהנכלא (neither) ולא (in their synagogues) כא (not) בכנושתהון (not) במדינתא (אונש (חבר) במדינתא (חבר)

(before you) קדמיך (into their hands) באידיהון (has it come) מטיא (to demonstrate) באידיהון (neither) אי (me) על (they accuse) מדם (anything) מדם (concerning) מדם (concerning)

Neither are they able to demonstrate before you concerning anything of which they now accuse me.

(in the same) ברם (that in it) אנא (confess) אוא (this) הדא (but) דין (yet) ברם (the God (לאלהא (serve) אנא (in it) בה (of which they speak) אנא (doctrine) יולפנא (all things) דאבהי (all things) בה (in The Prophets) אנא (in The Law) בנמוסא (which are written) בנמוסא (בנמיסא (in The Law) בנמוסא (which are written) בנמוסא (אוא הייבן (market) בנמוסא (which are written) בנמוסא (אוא בנמוסא בנמוסא בנמוסא בנמוסא בנמוסא בנמוסא בנמוסא (אוא בנמוסא במוסא בנמוסא בנמוסא בנמוסא ברכתיבן ברכתיבן ברכתיבן הוא ברכתיבן בר

(so also) אית (which) אינא (God) אל (upon) על (hope) אית (hope) אית (have) אית (which) אית (thave) אית (thave) אית (preach) מכרין (preach) דעתירא (these things) הלין (they) הלין (they מכתא (of the evil) מיתא (of the righteous) דכאנא (the place) בית (which is of) מיתא (the place) דכאנא (which is of) דמן (which is of) בית (the place) מיתא (the place) אינא (the place) אינא (the place) אינא (the place) אינא (אינא (the place) אינא (אינא (the place) אינא (אינא (the place) אינא (the place) אינא (אינא (the place) אינא (the place) אינ

 $(may\ be)$ עמל (pure) דכיתא (that a conscience) אנא (I) דתארתא (labor) עמל (also) הנא (this) הנא (because of) מטל (always) ארוא (of men) אנשא (the sons) בני (before) ארוא (before) אל (before) אל (before) אל (before) ארוא (before) ארוא (before) אנשא (before) אנשא (before) ארוא (b

(people) עמא (the children of) בני (to) בני (I have come) אתית (many) עמא (but) דין (years) לות (gifts) אתית (charity) ודקתא (to give) דילי (my) דאתל (to give) זדקתא (to give) אחרבנא

(I) אנא (was purified) בהיכלא (in the temple) בהיכלא (these *men*) הלין (found me) אנא (with a tumult) בהיכלא (neither) אפלא (the crowds) עם (with a tumult) בשנושיא (neither) אפלא (the crowds) אנא (with a tumult) אנא (מדכי

(who came) אלא (the Jews) איד (people) אנשין (they stirred up) דאתו (if) אלא 19 (with me) מן (to stand) דולא (are) אווי (who obligated) אילין (those) אילין (Asia) אילין (from) דולא (they) דולא (whatever) אווי (before you) דוקטרגון (before you) מדם (whatever) דאית (whatever) דולא (אווי לאווי (שוא לאית שלא) מדם (whatever) דאית (שוא לאית שלא) אווי (שוא לאית שלא) מדם (whatever) דולא אווי (שוא לאית שלא) מדם (שוא לאית שלא) מדטרגון (שוא לאית שלא) אווי (שוא לאית שלא לאית שלא) אווי (שוא לאית שלא לאית שלא) אווי (שוא לאית שלא) אווי (שוא לאית שלא לאית שלא לאית שלא לאית שלא לאית שלא אווי (שוא לאית שלא) אווי (שוא לאית שלא לא לאית שלא לאית אווי שלא לא לאית שלא לא לא לאית שלא לא אית שלא

(in me) ב' (they have found) אשכחו (what?) מנא (let say) או (these) הלין (they הלין (they הנון (or) אנא (or) מנא (their Council) הנון (or) קמת (when) קמת (offense) כנשהון (offense) ככלותא

(stood) אן (when) כד (which I cried) דקעית (statement) מלתא (one) אדא (this) אן (only) אן (except) אלא (I) אנא (am judged) דעל (of the dead) דעל (the resurrection) קימתא (that for דעל (in their midst) בינתהון (before you) יומנא (today) קדמיכון (today) אונא (

(fully) דיך (way) הדא (it) לה (it) לה (he) הוא (knew) דיך (because) מטל (but) דיך (Felix) פילכס (comes) אנון (When) אמר (he said) אמר (when) אמר (them) אמר (between you") דאתא (shall hear) שמע (The Chiliarch) כלירכא (כלירכא (שמע (shall hear) שמע (the Chiliarch) אנא (the Chiliarch) אנא (שמע (the Chiliarch) אנא (the Chiliarc

פרכסס דשליחא

(Paulus) לפולוס (to guard him) דנטריוהי (the Centurion) לקנטרונא (& he ordered) במריוהי (& ne ordered) בניהא (would be forbidden) אנש (at ease) אנש (at ease) בניהא (to him) לה (ministering) משמש (to be) בניהא (בוהא (to him) לה (to him) לה (to be)

(& Dursila *) בתר (after) קליל (after) יומתא (days) שדר (sent) פילכס (kfrom) דורסלא (after) בתר (Paulus) קליל (him) קליל (a Jewess) וקרו (a Jewess) לה (was) הות (who) הות (his wife) אנתתה (of The Messiah) דמשיחא (the faith) הימנותא (concerning) של (from him) של (after) הימנותא (the faith) של (after) הימנותא (מנה (after) הימנותא (bis wife) הימנותא (after) הימנותא (was) הימנותא (after) הימנותא (bis wife) הימנותא (after) הימנותא

(righteousness) ממלל (with them) עמהון (with them) עמהון (he was speaking) ממלל (when) ביקותא (with them) אתמלי (he was speaking) אתמלי (when) אתמלי (that was going) דעתיד (judgment) דינא (wupon) ועל (holiness) קדישותא (when) אתמלי (mow) דהשא (when) ועל (mow) בילכס (Filix) ואמר (Filix) אמרא (after you) בתרך (I shall send) אשרר (a place) אתרא (to me) ל (there is) דנהוא

(to him) לה (would) הוא (be given) מתיהב (that a bribe) לה (for) גיר (he had) הוא (hoped) מכר (sending) הוא (continually) ארך (also) אך (this) ארך (because of) מטר (Paulus) מטר (by) פולוס (with him) מירא (with him) וממלל (speaking) שמה (he was) שמה (he was) הוא (he was) מירא (he was) שמה (he was) שמה (he was) אינה (he wa

Chapter 25

(three) אתא (after) בתר (to Qesaria) לקסריא (Festus) בהסטוס (came) אתא (& when) וכד (to Jerusalem) לאורשלם (the came up) סלק (days) יומין

(of the Jews) דיהודיא (& the Rulers) ורשא (Priests) בהנא (The Chief) ביהודיא (& informed him) (of him) ביל (they were) בולוס (Paulus) בולוס (Paulus) בולוס (concerning) בילוס (בעין אווי (Paulus) בילוס (בעין אווי (Paulus) בילוס (בעין אווי (Paulus) בילוס (בעין אווי (Paulus) בילוס (בעין (Paulus) בילוס (בעין (Paulus) בילוס (בעין (Paulus) בילוס (Paulus)

(to bring him) שאלין (to send) דנשדר (favor) טיבותא (this) הדא (him) לה (they asked) שאלין (when) כד (an ambush) לה (they were) הוו (making) עבדין (when) כנו (to Jerusalem) לאורשלם (to kill him) דנקטלוניהי (by the road) באורחא

(is kept) מתנטר (that Paulus) בולוס (answer) בתנמא (returned) שני (& Festus) מתנטר (to travel) אנא (I) אנא (hurry) מסרהב (& I) ואנא (in Qesaria) בקסריא

(ten) עסרא (or) או (eight) תמניא (days) ומתא (there) תמן (he was) או (& when) 6 (he sat) הוא (eight) (to Qesaria) וליומא (to Qesaria) לה (went down) לה (Paulus) לה (to bring) הניתון (commanded) ופקד (the judgment seat) על (to בים (or) לפולוס (days) הניתון (the judgment seat) (to bring) על (commanded) ופקד (the judgment seat) או ניתון (commanded) ופקד (the judgment seat) על (commanded) ופקד (there) על (the judgment seat) ופקד (there) או ניתון (there) או ניתון (there) על (the judgment seat) ומוער (there) או ניתון (there) על (the judgment seat) ומוער (there) או ניתון (there) על (there) או ניתון (there) או ניתון (there) על (there) ומוער (there) ומוער (there) או ניתון (there) או ניתון (there) על (there) או ניתון (there) או ניתון (there) ומוער (there) או ניתון (the

(from) מן (who descended) דנחתו (the Jews) יהודיא (surrounded him) מן (he came) אתא (& when) אורשלם (had) הוו (brought) ורשא (to show) ורשא (they were) ורשא (they were) (that not) אורשלם (they were) אילין (those things) דלא (those things) אילין (after him) דלא (that not) משכחין (אילין (after him) אילין (those things) אילין (אילין (בחוון האילין (those things) דלא (אילין (בחוון האילין (those things) דלא (אילין (בחוון האילין האילין (בחוון האילין האילין האילין האילין האילין האילין האילין האילין (בחוון האילין ה

(a favor) שיבותא (to confer) דורשא (he had) הוא (wanted) דצבא (because) דין (betus) דין (Festus) פהסטוס (you) ביהודיא (to Paulus) לה (to him) לה (said) אמר (the Jews) אנת (go up) ביהודיא (before me) אמר (be judged) (these things) על (the confer) אורשלם (to Jerusalem) (to Jerusalem) התרין (go up) דתסק (go up) אורשלם (to Jerusalem) המן אורשלם (נותן ביהודיא (אורשלם שלם האינון (נותן ביהודיא (שלם האינון שלם האינון (נותן ביהודיא (שלם האינון שלם האינון (נותן ביהודיא (שלם האינון ביהודיא (שלם האינון ביהודיא (שלם האינון שלם האינון שלם האינון (נותן ביהודיא (שלם האינון שלם האינון (שלם האינון שלם האינון שלם האינון (שלם האינון שלם האינון שלם האינון שלם האינון (שלם האינון שלם האינון שלם האינון שלם האינון שלם האינון (שלם האינון שלם האינון שלם האינון שלם האינון שלם האינון (שלם האינון שלם האינון שלם האינון שלם האינון שלם האינון (שלם האינון שלם האינון

(I) אנא (stand) אנא (of Qesar) דקסר (the judgment seat) על (on) על (esaid) אנא (Paulus) פולוס (answered) ענא (10

The Acts of the Apostles

פרכסס דשליחא

```
(a thing) הרכא (not) לא (to be judged) למתרנו (for me) לי (it is right) זרק (here) הרכא (you) הרכא (to be judged) למתרנו (it is right) אנת (you) אנת (you) אנת (also) איך (as) אנת (daso) אנת (have I sinned) איר (have I sinned) איר (have I sinned) איר (have I sinned) איר (have I sinned) אנת (you) אנת (pou) (pou)
```

(spoke) מלל (Festus) מלל (the sons) בני (with) בני (spoke) מלל (Festus) מלל (the sons) מלל (you) אנת (will go) אנת (Qesar) מלל (you have invoked) אנת (of Qesar) קרר (an appeal) בנן (goundary for Qesar) אנת (will go) אנת (will go) אנת (poundary for Qesar) אנת (will go) אנת (poundary for Qesar) א

(Agrippus) אגרפוס (came down) נחת (days) יומתא (passed) הוו (& when) 13 (the welfare) הוו (to inquire) דנשאלון (to Qesaria) לקסריא (& Berniqa) שלמה (the king) מלכא (of Festus) דפהסטוס (days) דפהסטוס (days) הוו (days) הו

(Festus) לותה (related) אשתעי (some days) יומתא (with him) לותה (they were) הזוו (& when) 14 (one) הוו (man) לותה (he said) כד (when) כד (of Paulus) דפולוס (the case) דפולוס (to The King) למלכא (Filix) אטרא (from) אשתבק (left) מן (left) אידי (a prisoner) אטרא (מדי אשתבק האשתבק (אידי (from) אידי (from) אידי (a prisoner) אידי (אידי (from) אידי (from) אשתבק (left) אידי (from) אידי (from) אידי (from) אשתבק (left) אידי (from) אידי (from) אידי (from) אשתבק (left) אידי (from) (f

(about him) אורשו (me) ל (informed) אורשו (in Jerusalem) באורשלם (I was) הוית (& when) ל (& requested) באורשלם (Elders) הנא (Priests) כהנא (The Chief) כהנא (of him) כהנא (a judgment) דיהודיא (that I make) באשבד (דאשבד (אובד (בי לובעבד (בי לו

(to give) דנתלון (for the Romans) להון (the custom) דנתלון (it is not) דנתלון (& I said) ברומיא (& I said) ברומיא (shall come) להון (until) ברנשא (for slaughter) לקטלא (as a favor) שוהבת (a son of man) ונתיהב (as son of man) ונתיהב (to his face) בעל (to his face) ונתיהב (to his face) אתרא (a defense) ברוחא (to render) אתרא (to him) אתרא (to him) אתרא (of which he is accused) מא רמתרשא (concerning) מא (concerning) מא (that) דמתרשא (to him) אתרא (to him) אתרא (to him) אתרא (that) את

(the day) א'תית (delay) הוהיא (without) דלא (here) לכא (I had come) אתית (& when) אחרת (that they bring him) אחרנא (& I ordered) ופקדת (the judgment) על (on) על (I sat) יתבת (next) אחרנא (the man) לגברא (to me) ל

(any) מדם (could) אשכחו (& stood) ולא (his accusers) קטרגנוהי (with him) מנה (& stood) עמה (that) מא (like) דנחוון (demonstrate) עלוהי (indictment) בישא (like) דנחוון (which supposed) הוית (Thad) הוית (which supposed)

(inquiries) אנא (I) על (was) הוית (established) קאם (not) דלא (because) נמטל (you) אנא (wish) אנת (to Paulus) הוית (had) הוית (I said) אמרת (of these things) דהלין (these things) אמרת (to Jerusalem) הוית (to be judged) תתרין (to go) לאורשלם (to Jerusalem) ותמן (to go) תתרין (to go) לאורשלם (to go) אורשלם (to go) אחרשלם (to go) אחרשל

(of Qesar) בעא (but) בעא (to be kept) דנתנטר (requested) דין (but) בעא (he) הו (Qesar) דנתנטר (I send him) לדינה (until) ערמא (that he be kept) דאשרריוהי (& I ordered) ופקרת

(this) אגרפוס (Agrippus) לגברא (to hear him) דאשמעיוהי (I would) הוית (like) צבא (Agrippus) אגרפוס (& said) אגרפוס (him) אמר (you) אמר (will hear) שמע ("Tomorrow") דלמחר (said) אמר (& Festus) ופהסטוס

(& Berniqa) וברניקא (Agrippus) אתא (came) אתא (next) אחרנא (& the day) וברניקא (23 (The Chiliarch) כלירכא (with) שם (judgment) דינא (the place of) דינא (great) שם (great) (with pomp) בזוחא (Paulus) סגיאא (came) ופקד (came) פרוס (came) פרוס (came) ורשא (Festus) המשום (came) ופקד (came) ופקד (came) שולה (came) שולה (came) ורשא (c

(men) אברא (& all of you) וכלכון (the King) אלרפוס (Agrippus) אנרפוס (Festus) בברא (& said) אנרפוס (you) אנרפון (you)

(for death) למותא (that is worthy) דשוא (that anything) דמרם (I have found) למותא (but) דין (Dut) דין (1) דין

The Acts of the Apostles

פרכסס דשליחא

(to be kept) דנתנטר (asked) בעא (he) דהו (& because) לה (by him) לה (has been done) לא (not) לא (that he be sent) דנשתדר (I have commanded) בקרת (for the judgment) דנשתדר (for the judgment)

(to Qesar) לקסר (about him) אנא (to write) אכתוב (what?) אנא (know) לקסר (knot) ללא (before you) מטל (to bring him) למיתיותה (I decided) צבית (this) צבית (because of) למיתיותה (Agrippus) אגרפא (King) אגרפא (before you) ויתיראית (e especially) ארפא (what) אשכח (that when) אשכח (that when) אכתוב (that when) דמא (that when) אשכח (that when) אינה (that when) (that when) אינה (that when) (that wh

*Critical Greek mss. have מכתוב": The Majority Greek Text has מבוונים "to write". It just so happens that the Aramaic verb אכתוב "Ektob" is the Imperfect tense, which has the future sense or can function as an infinitive- "to write". The Greek readings seem to reflect the Aramaic grammar behind "Ektob". This sort of scenario is common in the NT.

(a man) גברא (we send) משדרינן (that when) כל (it is right) ולא (for) גיר (not) לא (not) אסירא (his offense) דלא (that not) נכתוב (we would write) בתוב (a prisoner) אסירא

Chapter 26

(to speak) לממללו (for you) לבולוס (to Paulus) מפס (to Paulus) לפולוס (Agrippus) אגרפוס (& said) אור (his hand) נפשך (stretched out) פולוס (Paulus) פולוס (then) אירה (yourself) אירה (behalf of) על (on) אפי (& said) הוא (a defense) הוא (his hand) הוא (& offered) הוא (behalf of) ואמר

(the Jews) מא (of which accused) אנא (whatever) מא (everything) כל (concerning) על (I am) אנא (ithat blessed) אנא (ithat ble

(in all) אנת (you are) אנת (that capable) דידע (know) אנא (know) דידע (especially) אנת ((I) אנא ((I) ממא (ask) בכלהון (because of) מטל (of the Jews) דיהודיא (& the Law) ונמוסא (inquiries) מנה ((you will hear me) דבמגרת (that with endurance) רוהא ((of you) דבמגרת (of you)

(the Jews) הנון (those) הנון (also) גיר (are) גיר (aware) אדעין (aware) אדעין (aware) אדעין (my youth) אדעין (that from) דמן (my way of life) אן (to testify of) דנסהדון (they wish) דנסהדון (they wish) דוברי (they wish) בעמי (the beginning) מן (to me) מן (to me) שוריא (that was) בעמי

(who know) בידעין (of me) ב' (they believe) מפסין (a long time) נוגרא (that from) דידעין (because) מטל (I lived) דידעין (of the Pharisha) דפרישא (authorized) רשיא (for in the doctrine) דביולפנא

(was) הוא (which) ההוא (of the promise) השא (the hope) של (for) על (now) על (now) אנא (I am) אנא (& judged) אנא (stand) אלה (God) אלהא (from) מן (to our fathers) לאבהתן (& judged) אנא (& judged) לאבהתן (& judged) אנא (& judged) אנא

(we hope) מסברן (our tribes) דעל (the twelve) תרתעסרא (hope) מסברן (this) הנא (for unto) דעל (& by night) הנאנען (by day) ודלליא (diligent) חפיטתא (by prayer) בצלותא (to arrive) בצלותא (I am) בצלותא (accused) מתרשא (hope) מחרשא (for it) ועלוהי (for it) על (for it) הנא (Agrippa) אורפא (King) אורפא (the Jews) מון (by אידי (the agency of) יהודיא (by)

(ought) אנתון (not?) לא (you) דינין (judge) אנתון (How?) אנא (the dead) דינין (God) אלהא (that raises) דינהימן (we believe) דינהימן

(that contrary) מן (in my mind) סמת (had set) סמת (before) מן (from) מן (for) מן (I would commit) אסעור (I would commit) אסעור (many things) שמה (The Name) סניאא (The Nazarene) נצריא (of Yeshua) נצריא

(many) אניאא (& saints) להדא (in Jerusalem) באורשלם (also) אד (that I did) דעבדת (this) דעבדת (from) אסירא (into the house) בשולטנא (by authority) בשולטנא (prison) אסירא (into the house) בשולטנא (I cast) בשולטנא (they were) בהנא (being killed) (כהנא (who condemned) בהנא (them) אנון (who condemned) לאילין (those) אנון (those) אנון (those) אנון (those) מנהון (those) אנון (those) (those) אנון (those) (thos

(them) בהון (I was) הוית (torturing) משתנד (synagogue) (& in every) בהון (& in every) בכל (The Name *) אלץ (blaspheming) בנושא (to be) דנהוון (I was) הוית (pressing) אלץ (when) בשמה (when) בנהון (against them) וברונזא (I was) הוית (full) הוית (great) אנון (de with rage) אנון (to persecute) למרוף (also) למרוף (to cities) און (also) למרוף (also) למרוף (מוצר) למרוף (שור מוצר) למרוף (שור מוצר) און (שור מוצר) און (שור מוצר) למרוף (שור מוצר) למרוף (שור מוצר) און (שור מוצר) און (שור מוצר) און (שור מוצר) (שור מוצר) און (שור מוצר) (שור מוצר)

פרכסס דשליחא

```
(to Darmsuq) אזל (this) הוית (because of) מטל (I was) הוית (going) אזל (& while) 12 (Priests) אזל (of The Chief) בשולטנא (with the approval) ובמפסנותא (with the authority) בשולטנא
                                    (the heavens) שמיא (from) מן (I saw) הזית (on the road) באורהא (of the day) שמיא (at the middle) בפלגה (were) או (who with me) באולב (all דאולג (upon me) עלי (upon me) עלי (that burst) באולג (King) או (oh) מלכא (that of the sun) בוהרא (that of the sun) מן (that was greater) בוהרא (a light) דמיתר
                                                                                                  (a voice) אלק (& I heard) שמעת (the ground) ארעא (on) על (all of us) קלא (& we fell) ונפלן (Shaul) אמר (Shaul) אינ (in Aramaic) עבראית (to me) אמר (it said) אמר (when) כד (hard) אמר (you) אנת (you) אנת (why?) אנת (the goads) לי (to kick) למבעטו (for you) לו (it is) הו (it is) ארעוקסא (אור עוד אינ) אינ (אור אינ) אינ (אור אינ) אינ (אור אור) אינ (אור) אינ (אור אור) אינ (אור) אינ (אור אור) אינ (אור אור) אינ (אור) א
                           (said) אמר (& our Lord) מרי (my Lord) מרי (are You) מן (who?) מן (said) אמרת (& I) אמר (are) אמר (are) אנת (persecuting) אנת (Whom you) אנא (to me) לי (to me) אנא (Yeshua) נצריא (מריא (to me) אנא (to me) אנא (מריא 
          (this) אהרא (because of) מטל (your feet) על (to (rise) קום (to me) לי (א He said) ואמר (& He said) אתחזית (to a witness) אתחזית (to you) אתחזית (I have appeared) האקימך (to see Me) ורעתיד (you) אנת (you) דמרם (that) במרם (to see Me) דמרם (to see Me) אנת (you) אנת (to see Me) אנת (to 
                                                     (they shall turn) איך (so) דנהפכון (that you, will open) דתפתח 18 (of Satan) לנהירא (the authority) ומן (to the light) לנהירא (the darkness) לנהירא (from) ומן (to the light) ומן (God) אלהא (to) אלהא (to) ונקבלון (God) ונקבלון (the tis in Me) דבי (by the faith) בהימנותא (the holy ones) עם (with) קרישא (dod) בהימנותא (the faith) בהימנותא (with) דבי (with) אינותא (dod) אינותא (dod)
                                                                                    (Agrippa *) אגרפא (King) מלכא (this) הדא (because of) 19 (heavenly) בחרינא (the vision) הדא (against) לא (I stood) בחרינא (I stood) בחרינא (heavenly) בחרינא
                                            * Here and in a few other places, it appears the Aramaic spelling of a name conforms to the Greek vocative (direct
                                            address) form, which usually ends with an Epsilon (E). In Aramaic it ends with the equivalent Alap (X). Please see
                                            my note at 1 Timothy 6:20 for a discussion of this.
             (who in Darmsuq) מן (to those) להנון (the first) לקודמין (from) מן (I preached) דבדרמסוק (but) אלא 20 (of Judea) אכרזת (villages) לקודמין (who in all) ודכלהין (in Jerusalem) דיהוד (& to those) ולהנון (& to be converted) דיהוד (to return) דנתובון (I preached) אכרזת (to the Gentiles) לעממא (also) אלהא (of a return to God) אלהא (worthy) דערוא (deeds) אעבדא (& to do) ונעבדון (God) אלהא (to ) אלהא (to ) אלהא (to ) אלהא (שור) אלה
(in the temple) הלין (the Jews) יהודיא (seized me) אחדוני (of these things) הלין (the sake) אפי (& for למקטלני (to kill me) למקטלני (they were) הוו (& wanting)
             (& behold) הנא (this) הנא (day) ליומא (until) אלהא (God) אלהא (but) דין (helped me) ערמא (while) בין (to small) אנא (I) לזעורא (to small) אנא (I) אנא (to to great) אנא (I) אנא (to to great) אנא (I) אנא (to small) אנא (to great) אנא (to great) אנא (I) אמר (to great) אנא (not) אנא (to great) אילין (those things) דיהוין (those things) אילין (except) אילין (this) אנא (to great) אילין (this) אנא (to great) אילין (this) אילין (this) אנא (this) אילין (this) אילין (this) אנא (this) אילין (this) אילין (this) אנא (this) אילין (this) אנא (this
                                                                        (The Origin) משיחא (& would be) נהוא (The Messiah) משיחא (that would suffer) בית 23 (the dead) מירגא (the house of) בית (from) בית (of the resurrection) בית (& would be) בית (the dead) מירגא (to the people) נוהרא (light) לעמא (preach) דנכרז (would) בית (would be) בית (מירגא (that would suffer) בית אוויים אוויים בית הוויים בית אוויים בית ב
                                     (the defense) רוֹהְא (Paulus) הכנא (thus) (rendered) (thus) בכן (when) בכל (when) בכל (Paul *) הכנא (you) בקלא (rendered) בקלא (in a voice) בקלא (Festus) בהסטוס (cried out) עברך (has made you) עברך (much) המנא (study) אונים (מו
```

(of such) הליהין (of these) ידע, (knows) ידע (especially) יתיראית (Agrippus) אגרפוס (King) אליהין (also) 26 (before him) מלכא (speak) אנא (in,the public) בגלא (eye) בגלא (thisk) אנא (& because of) ומטל (because of) הנא (think) אנא (think) אנא (think) אנא (matters) מטל (one) הלין (one) מול (one) אנא (because) מטל (Benn David Bauscher) אנא (Page 414

The Acts of the Apostles

(they were done) כעירן (in secret) בטושיא (were) הוא (for not) דלא (him) לה (escaped) בטעין

(Agrippa) אגרפא (King) מלכא (you) אנת (believe?) מהימן (you) אנת (that believe) אנת (I) דע (know) אנת (The Prophets) לנביא

(bit) מדם (in a little) בקליל (Agrippus) אגרפוס (to him) לה (said) אמר (a Christian) אגרפוס (to become) אות (will persuade) מפיס (will persuade) לי (you) אנת (will persuade)

(God) אלהא (from) מן (I have) בעא (said) בעא (Paulus) 129 (only) אלהא (for you) קל (is it) הוא (not) אלא (& very much) בקרור (in a little) בקריל (in a little) בקריל (today) אילין (me) אר (who are hearing) בר (those) אילין (all of) אר (also) אר (these) אכותי (chains) אכותי (otile) אכותי (like me) אכותי (today) אביע (today) אכותי (today) אכותי (today) אכותי (today) אכותי (today) אביע (today) אכותי (today) אכותי (today) אכותי (today) אכותי (today) אכותי (today) אכותי (today) אביע (today) אכותי (today) ארצותי (today) אכותי (today) אכותי (today) ארצותי (today

(& stood) מלכא (for him) מלכא (the King) מלכא (for him) מלכא (with them) והגמונא (were) והגמונא (who sitting) מלכא (the King) מלכא (מון אירון (at hose) ואילין (מון אירון אירובין (מון אירובין האירון אירובין (מון אירובין האירובין אירובין האירובין אירובין (מון אירובין האירובין האירוביין האירו

(they were) הוו (speaking) ממללין (there) מן (from) מן (they withdrew) אוו (& when) 31 (of death) אם (worthy) אם ("A thing) אוו (another) אוו (another) הוא (one) הוא (this) אוו (man) אוו (has done) לא (of imprisonment) לא (of imprisonment) אוו (מוט לאסורא (or imprisonment) אוו (or imprisonment) אוו (מוט לאסורא (or imprisonment) אוו (or imprisonment) (or imprisonment

(a man) גברא (have been) הוא (could) משכח (to Festus) לפהסטוס (Agrippus) אגרפוס (& said) אגרפוס (he had invoked) אור (not) אל (to Qesar) אלו (an appeal) אלו (released) אלו (this) אלו (this) אלו (this) אלו (this) אלו (this) אלו (this) אנרפוס (מומים) אלו (לפהסטוס (מומים) אלו (לפהסטוס (מומים) אלו (לפהסטוס (מומים) לפהסטוס (מומים) אלו (לפהסטוס (מומים) לפהסטוס (מומים) אלו (לפהסטוס (מומים) לפהסטוס (מומים) לפהסטוס (מומים) אלו (מומים) אלו (לפהסטוס (מומים) לפהסטוס (מומים) לפחסטוס (מומים) לפהסטוס (מומים) לפחסטוס (מ

Chapter 27

(Qesar) לות (to be sent) דנשתרר (Festus) בהסמס (concerning him) לות (& commanded) ופקר (other) אחרנא (& the prisoners) ולאטרא (Paulus) לפולוס (& he delivered) ואשלמה (to Italia) אחרנא (to Italia) אחרנא (the regiment) לגברא (from) מן (Centurion) אושר (one) חד (to a man) לגברא (with him) השמה (Yulius) ווליוס (was) הוא (whose name) השמה (Sebasta) שמה מבסמא (Sebasta) אוליוס (שמה אוא הוא (שמה הוא (אושר) השמה (אושר)

(which) דאיתיה (a ship) לאלפא (we boarded) נחתן (for us to journey) דנרדא (it was time) הות (& when) 2 (it was) הות (from) מן (a city) אדרמנטוס (Adramintius) מדינתא (from) אדרמנטוס (was) הות (was) מן (the ship) אדרמנטוס (to the region) הוא (he) עמן (with us) דאתרא (city) אדרסערכוס (Thessaloniqa) מקדוניא (a Maqedonian) מקדוניא (Aristarkus) מקדוניא (אוניא) ארסטרכוס (אוניא) מקדוניא (מקדוניא) מקדוניא (with us) הוא המלוניקא (מקדוניא) מקדוניא (אוניקא) מקדוניא (מקדוניא) מקדוניא (אוניקא) מקדוניא (מקדוניא) מקדוניא (אוניקא) מוניקא (אוניקא) מוניקא (אוניקא) מקדוניא (אוניקא) מוניקא (אוניקא) מוניקא

(we came) אחרנא (the day) אחרנא (we came) מטין (we came) אחרנא (the day) אחרנא (Paulus) אחרנא (with compassion) במרומנותא (the Centurion) פולוס (with centurion) במרונא (the Centurion) במרומנותא (we refreshed) ונתתניח (his friends) או לה (to go) לות (to go) לות (to go) או האפס (we came) ונתתניח (we came) או האפס (we came) במרונא (to go) לות (to go) או האפס (we came) ונתתניח (to go) או האפס (we came) ונתתניח (the day) או האפס (we came) או האפס (we came) מטין האפס (we came) או האפס (the day) או האפס (we came) או

(the wind) דרוחא (& because) ומטל (we sailed) רדין (there) א תמן (from) 4 (qupros) אתכרכן (we went around) אתכרכן (against us) סקובלן (against us) אתכרכן (we went around) אתכרכן (was) אתכרכן (was) אתכרכן (אינו מקובלן (אינו מקובל) אתכרכן (אינו מקובל) את אונו מקובל (אינו מקובל)

(& we passed through) דקיליקיא (fo Qiliqia) אימא (we passed through) דקיליקיא (of Luqia) מדינתא (a city) מדינתא (at Mura) למורא (we arrived) ומטין

(a ship) אלפא (the Centurion) קנטרונא (there) אלפא (found) 6 (to Italia) אלכסנדריא (was) הות (that going) אלכסנדריא (Alexandria) אלכסנדריא (from) אלכסנדריא (in it) באותבן (k he put us) אותבן (k he put us)

(also) אך (had passed) דעבר, (until) ערמא (a long) אניאא (there) אבן (there) פוהוין (we were) ובנא (for it) דיהודיא (for it) (there was) והוא (of the Jews) דיהודיא (of the fast) דיהודיא (the day) הוא (the day) אניט (Paulus) בימא (theme) ומאך (was) הוא (was) הוא (was) אניט (theme) בימא (by the sea) בימא (there) בימא (there) בימא (there) אניט (there) בימא (there) ומאך (there) אניט (there) אניט (there) בימא (there) ומאך (there) ומאך (there) אניט (there) אניט (there) ומאך (there) ומאך (there) אניט (there) אניט (there) ומאך (there) ומאך (there) ומאך (there) ומארץ (there) ומאך (there) ומארץ (there) ווא (there) אניט (there) ווא (there) ווא

פרכסס דשליחא

```
(that in calamity) אנא (I) אנא (have seen) הוא (men) גברא (& he said) ואמר (only) גברא (not) אנא (our voyage) הויא (will be) הויא (great) גל (de in loss) ובחוסרנא (oursolves) הויא (of cargo) אלא (of our ship) האלפן (of cargo) דילן המובלה (of cargo) האלפן (of cargo) אלא (of our ship) המובלה (of cargo) האלפן (of cargo) אלא (of our ship) המובלה (of cargo) האלפן (of cargo) אלא (of our ship) ואלפן (of cargo) האלפן (of cargo) אונא (of cargo) האלפן 
                                      (of the ship) דין (the Centurion) ולמרה (to the Helmsman) דין (but) דין (the Centurion) ולמרה (the Words) דין (the Paulus) דין (the words) מן (than) מלוהי (was) הוא (listening to) שמע (than) הוא (was) הוא (was) הוא (than) מן (than) מלוהי (than) מלוהי (was) הוא (than) מלוהי (th
                                                     (to winter) למסתיו (a port) למאנא (it) הוא (was) הוא (suitable) עהן (that not) למסתיו (& because) 12 (to journey) הוא (were) הוא (desiring) בהן (of us) מנן (many) מנן (many) סתוא (the winter) מון (in it) הוא (to arrive) המון (possible for us) המשכחין (a if it was) ונסתון (there) מון (from) מון (from) הוא (a called) האיתוהי (in Qrete) הוא בקרמא בקרמא (to the south) הוא (does) הוא (a look) הוא (et it is) פונכס (phoenix) וחאר (phoenix) הוא (et it is) אום האוא (et it it it) בינכס (phoenix) וחאר (phoenix) הוא (et it it) בינכס (phoenix) הוא (et it it) בינכס (phoenix) הוא (et it it) בינכס (phoenix) הוא (et it it it) בינכס (et it) בינכס 
                                      (to arrive) דממטין (& they hoped) וסברו (of the south) דתימנא (the wind) רוחא (blew) נשבת (blew) נשבת (when) וכד
                                                                (decording to) צבינהון (their desire) דרין (they were) הוו (they were) חררי (their desire) קרטא
                                                                   (a wind) משבא (upon us) עלין (went out) נפק (a little) קליל (after) בתר (& from) בתר (Euroqlydon) בתר (Typhoniqos *) טופניקוס (which is called) דמתקרא (of a hurricane) דעלעלא
                                                                                             (stand) בתקום (could) אלפא (the ship) אלפא (was carried by force) אלפא (of it) וואתחטפת (to the hands) לאידא (the wind) ויהבן (the wind) רוחא (against) לאידא (against) אלפא
                                                                                        (which is called) עברן (certain) אורתא (an island) נורתא (we passed) עברן (& when) 16 (the lifeboat *) אחרן (to hold) אחרן (to be able) אשכחן (we labored) למחסן (Qeuda *) פורא (*
                                                    (we were) הוין (moving on) רדין (& so) והכות (גא הרין
                                                                                                                   (it was severe) קשיא (the storm) כימונא (upon us) לה (it) עלין (arose) קם (& when) אחרבה (into the sea) אחרנא (we threw) שדין (next) אחרנא (the day) ליומא (the day) ליומא
                                                                                                                         (of the ship) אלפא (its) דילה (implements) מאנא (third ) דתלתא (& the day) וליומא (19
                                                                                                                                                                                                                                                                                               (we cast away) שרין (with our hands) באידין
                              (many) יתירא (days) יתירא (the storm) לה (it) סתוא (held) לה (& as) כוכר (& as) מתחוא (stars) הוא (held) הוא (the moon) מתחוא (the sun) מתחוא (appeared) הוא (appeared) מתחוא (it) (it) מתחוא (cut off) מתחוא (cut off) כוכבא (entirely) אתפסק (the hope) דחיין (the hope) כל (all) כלה (all) לה (the hope) אתפסק (the hope) הוא (the hope) מתרא (the hope) אתפסק (the hope) אתפסק (the hope) מתרא (the hope) אתפסק (the hop
                                                                                                 (was) אנש (able to endure *) מסתיבר (the matter) מסתיבר (a man) אנש (& when) בינת (if) אנש (arose) בינת (if) בינת (if) (if) אלו (arose) בינת (if) (if) אלו (arose) בינת (if) אלו (in their midst) בינת (paulus) בינת (we would have) אתטפיסתון (sailed) אתטפיסתון (we would have) אין (me) אין (me) ארטפיסתון (paulus) ארטפיסתון (paulus) ארטפיסתון (paulus) ארטפיסתון (me) אוני (me) ארטפיסתון (me) אוני 
                                                                           מן (from) מן (from) מן (we would have been) מן (we would have been) מן (Qrete) מן (from) אולצנא (from) אולצנא (from) מן (from
 * מסתיבר can mean "to be able to endure" or "to be sustained" – "to eat". The Greek text "asitias" (fasting) is an apparent
misunderstanding of the Aramaic word מסתיבר. At this point in the typhoon, eating was not the primary concern. Fourteen
days into the typhoon, it would be. See verse 33.
```

(for you) ל (it) הו (will be) עתיד (Paul *) פולא (fear) תרחל (not) ל (to me) ל (& he said) אמר (as a favor) קדם (God) אלהא (you) ל (gives) ל (Qesar) קדם (before) קדם (to stand) ל (with you) עמך (who travel) דרדין (all) ארר (לכל (lll) דרדין (lll) אמר (אור) אמר (שובתא (who travel) אמר (שובתא (lall) אמר (lall) אמר (שובתא (lall) אמר (lall) א

(the life) אנא (parm) (without) דלא (without) (that we may be) אנא (counsel) אנא (counsel) אנא (counsel) (the ship) אלא (only) אלא (will be lost) אברא (only) אלא (only) אלא (will be lost) אברא (only) אלא (only) אלא (only) אלא (will be lost) אברא (only) אלא (only

The Acts of the Apostles

פרכסס דשליחא

```
(in God) אתלבבו (take heart) גברא (this) אנא (because of) ממיל (because of) אתלבבו (take heart) אתלבבו (because of) ממיל (with me) ממיל (was spoken) און (was spoken) מא (according to) מא (take thus) מא (that thus) הוכנא (that thus) מא (was spoken) מהימן (was spoken) מא (was spoken) מא
                                                                                                                                 (to be cast) לנזרתא (for us) לנזרתא (one) אית (island) לנזרתא (however) ברם 26
                                                                                                    (that we wandered) יומין (days) ארבתעסר (fourteen) ארבתעסר (after) בתר (& from) 27 (night) ארבתעסר (at mid-) בפלגה (The Sea) באתטרפן (we were buffeted) באתטרפן (they were) מלהא (they were) הוו (the sailors) מלהא (the sailors) מלהא (thought) מלהא (the sailors) ארעא (the sailors) מלהא (they were) מלהא (they were
                                            (twenty) עסרין (fathoms) קומין (& they found) אוקינס (an anchor) אוקינס (& they cast) אוקינס (fifteen) אוקינס (fathoms) אוקטרא (& they found) ותוב (a little) אוקיכרא (& again) ותוב (& again) אוקיכרא
                                                                                                          (we) לן (would be found) נשתכח (lest) הוין (we were) הויל (afraid) הויל (when) בחילין (from) (we cast) נשתכח (rocks) ארמיו (in them) מן (in that have) בדוכיתא (in places) ארמיו (four) בהין (anchors) אוקינס (of the ship) ארבע (the prow) הוו (day) הוו (that would come) דאלפא (דנהוא (that would come) יומא (were)
                                                                                                        (from it) מנה (to flee) למערק (sought) בעו (but) דין (the sailors) מלחא (to the sea) אלפא (the lifeboat) לקרקורא (from it) (& they lowered) אלפא (the ship) אלפא (the ship) דנה (in it) בעלתא (the ship) דנאזלון (in it) בעלתא (the ship) דנאזלון (in a pretext) בעלתא (מולה) בעלתא (מולה) בארעא (מולה) בארעא (מולה) בארעא (מולה) בארעא (מולה) בארעא (מולה) בארעא (מולה) בעלתא (מולה) בארעא (מולה) בארעא (מולה) בעלתא (מולה) בארעא (מולה) בארעא (מולה) בארעא (מולה) בעלתא 
                                                                                                    (the Centurion) לקנטרונא (Paulus) פולוס (saw) אזר (& when) 31 (stay) אזר (ont) און (in the ship) אלר (these) הלין (that if) און אין (& the soldiers) ולאסטרטיוטא (survive) אנתון (wou) אנתון (cannot) אנתון (wou) אנתון (wou) אנתון (wou) אנתון (wou) אנתון (wou)
                                                                                                  (of the lifeboat) דקרקורא (the soldiers) לחבליה (the soldiers) אסטרטיוטא (cut) פסקו (then) הידין (de soldiers) אסטרטיוטא (the ship) אלפא (from) אלפא (from) אלפא (from) אלפא (from) אלפא (מון מון אלפא (ליידין מון אלפא (ליידין אלפא הידין אלפא (ליידין מון אלפא (ליידין מון אלפא (ליידין מון אלפא (ליידין מון אלפא (ליידין אלפא (ליידין מון אלפא (ליידין
 (he was) הוא (persuading) מפיס (morning) אפרא (it was) ערמא (until) ערמא (Paulus) הוא (but) דין (he) הוא (behold) הוא (today) הוא (to them) לכלהון (he said) אמר (food) כדרתא (to take) סיברתא (to take) אמר (all of them) לכלהון (to take) יומין (tasted) מן (to take) מדם (the danger) ארבתעסר (from) יומין (days) מן (from) קנטא (to take) מדם (to you) ארבתעסר (from) אר
                                                                                                                    (to take) אנא (of you) מטל (los) אנא (beg) אנא (this) הדא (because of מטל (from) מטל (for ) לקוימא (a hair) מאכולתא (of your lives) דחייכון (for the sustenance) לקוימא (food) מאכולתא (will perish) אברא (not) לא (of you) מוכון (of one) החד (the head) אברא (mot) אברא (mot) אברא (this) אברא (pou) מאכול (from) מאכול (from) מוכון (the head) אברא (mot) אברא (mot) אברא (mot) אברא (from) אברא (this) אברא (from) מאכול (from) מוכון (mot) לא (mot) אברא (mot) אברא (from) (from) אברא (from) (from) (from) אברא (from) 
           (God ) אמר (kese things) ושבח (bread) לחמא (these things) לאלהא (when) אמר (the took) לאלהא (these things) הלין (when) אמר (to eat) הלין (when) ואקף (all of them) וקצא (before) קרם (before) כלהון
                                                                                                                      (nourishment) תורסיא (& they received) וקבלו (all of them) כלהון (were comforted) אורסיא 36
       (souls) ושת (& six) אושת (& seventy) ושבעין (two hundred) מאתין (the ship) אלפא (but) דין (were) הוין (were) איתין
                                            (the ship) אלפא (from) מן (they lightened) אלפא (with food) מאכולתא (they were filled) אלפא (we when) אלפא (the ship) אלפא
                                                                                                                                                                                                                                                                           (into the sea) בימא (& threw) ושרו (wheat) של (& they took) ושקלו ( they took) בימא
                                                                                                                                                       (was) אורא (what) אירא (the mariners) פונג (day) אורא (it was) אורא (& when) אורא (on) ארעא (the land) ארעא (the land) אירא (the land) ארעא (of the sea) אורא (certain) ארעא (a bay) כנפא (the dry land) בנג (the side of בנג (whether) הוו (considering) הוו (where) אינא (the ship) אינא (to drive it) ברחונה (the ship) אינא (the ship) אי
(in the sea) אוֹין (them) אוֹין (& they left) אוֹלפּא (from) אלפֿא (from) מן (the anchors) אוֹין (& they cut) אוֹין (small) אוֹין (the top sail) ארמנון (the top sail) ארמנון (the top sail) ארמנון (they lifted) ארמנון (to the face of) ארמנון (to the face of) ארמנון (to capture) ארמנון (the wind) אר
                                                                                                (prominent) דרמא (at a place) בדוכתא (the ship) אלפא (& touched) אלפא (of the sea) דימא (deep channels) בינת (two) תרין (between) תרין (between) הבינת (front) (its end) בה (upon) וקם (was destroyed) בה (back) אשתרי (back) אשתרי (back) אשתרי (back) אשתרי (was destroyed) הוא (was destroyed) ולא (back) אחריא (back) אשתרי (back) אונג (back) אונג (back) אשתרי (back) אונג (bac
```


The Acts of the Apostles

פרכסס דשליחא

(of the waves) דגללא (the force) מן (from) קטירא (from)

(the prisoners) לאסירא (them) דנקטלון (to kill) דנקטלון (the soldiers) אסטרטיוטא (had) הוו (wanted) 42 (from them) הוו (them) לאסירא (swimming) סחוא (they take) דלא (lest) גרמון (lest) סחוא (them) ונערקון

(this) מן (them) מן (them) לון (denied) (chied) (the Centurion) (this) (them) און (them) (denied) (the Centurion) (them) (them) (them) (them) (them) (them) (them) (them) (the commanded) (them) (the commanded) (them) (the commanded) (them) (the land) (the land) (the pass on) (to swim) (the land) (the land)

(other) אחרנא (wood) קיסא (wood) ועל (boards) על (on) אחרנא (wood) אור (de upon) אור (boards) על (on) על (all of them) אעברו (them) אנון (them) אנון (they sent) אעברו (of the ship) אשתוזבו (to land) אאתוזבו (escaped) אשתוזבו אשתוזבו (ארעא אור ארעא אור ארעא אור אינון אינון ארעא אינון אי

Chapter 28

(we learned) ילפן (after this) בתרכן (from) ומן (island) בתרכן (this) ילפן (was called) מתקריא (that Melita) במליטא

(great) סגיאא (kindness) בהבריא (in him) הוו (were) הוו (who dwelling) דעמרין (& Barbarians) בובריא (to get warm) אותן (us all) לכלן (a fire) גורא (kindled) הויו (to us) לכלן (to us) אותן (to us) הויו (there was) מטרא (there was) מטרא (the cold) הוא (the cold) הוא (the rain) מטרא (because of) מטרא (the cold) מטרא (the rain) מטרא (the rain) מטרא (the cold) מטרא (the rain) מטרא (the cold) מטרא (the cold) מטרא (the rain) מטרא (the cold) מטרא (the cold) מטרא (the cold) מטרא (the rain) מטרא (the cold) מטר

(on) שקל (set) סם (of sticks *) דחבובא (a bunch) שקל (took) שקל (Paulus) נורא (the heat) מנהון (from them) מנהון (a viper) אכדנא (from them) (& came out) (the fire) נורא (his hand) בנורא (a ti bit) ונכתת (of the fire) דנורא (שנהון האידה (bis hand) באידה (דנורא האידה (the heat) ונכתת (the fire) ונכתת (the fire) אכיבורא (שנה האידה (the heat) ונכתת (took) שקל (the heat) ונכתת (took) שקל (the heat) ונכתת (took) שקל (the heat) ונכתת (the heat) ונכ

(on his hand) באידה (it hanging) דתליא (The Barbarians) ברבריא (saw) הזאוה (& when) ב 1 (is) אמרין (& when) הוו (a murderer) הנא (this) (this) הנא (perhaps) כבר (they were) הוו (saying) אמרין (saying) אמרין (let him) הוו (let him) מא (justice) אמרוזב (the sea) מן (from) ימא (from) מא (who when) דכר (who when) אשתוזב (& when) אשתוזב (& when) מא (& when) מא (& when) אשתוזב (& when) אשתוזב (& when) מא (& when) הוא (& when) אשתוזב (& when) אשתוזב (& when) הוא (& when) אשתוזב (& when) אשתוזב (& when) הוא (& when) הוא (& when) אשתוזב (& when) אשתוזב (& when) הוא (& when) הוא (& when) אשתוזב (& when) אשתוזב (& when) הוא (& when) הוא (& when) אשתוזב (& when) אשתוזב (& when) הוא (& when) הוא (& when) אשתוזב (& when) אשתוזב (& when) הוא (& when) הוא (& when) אשתוזב (& when) אשתוזב (& when) הוא (& when) הוא (& when) אשתוזב (& when) אשתוזב (& when) הוא (& when) הוא (& when) אשתוזב (& when) אשתוזב (& when) הוא (& when) הוא (& when) אשתוזב (& when) אשתוזב (& when) אשתוזב (& when) אשתוזב (& when) הוא (& when) הוא (& when) אשתוזב (& when) (&

(the viper) איר (but) (but) אירה (his hand) אירה (shook) אירה (Paulus) אירה (but) דין (was) דין (was) אירה (happened to him) הויהי (not) אווה (that was bad) אירה (& anything) ומרם (into the fire) בנורא

(of an hour) שעתה (that son) ברריא (the Barbarians) דין, (but) דין (they were) הוו (thinking) הוו (the ground) מית (the ground) מית (the ground) ונפל (dead) כד (being) כד (dead) מית (the would sweel up) (the would sweel up) ארעא (bad) (that an effect) ביא (they saw) והוי (they had waited) סכיו (much) סכיו (time) אוויהי (when) אוויהי (they saw) שחלפו (they changed) מליהון (they said) ואמרו (anot) הויהי (occurred to him) הויהי (not) שחלפו (they saw) מליהון (they said) אוויהיהי (they said) שחלפו (they sample) מליהון (they said) אוויהיהי (they said) שחלפו (they said) מליהון (they said) אוויהיהי (they said) שעתה (they said) אוויהיהי (they said) שעתה (שעתה (but) (being) הויהיהיהי (they said) שעתה (but) ברבריא (they said) הוויהיהיהיה (they said) שעתה (but) ברבריא (but) ברבריא (but) הוויהיהיה (they said) שלחלפו (but) ברבריא (being) ברבריא (but) ברבריא (but)

(one) הוא (a man) לגברא (place) אית (in that) בהו (in it) בה (a village) ליברא (but) דין (was) אית (there) אית (of the island) הוא (was) הוא (was) הוא (was) הוא (was) בפליוס (Puplios *) הוא (was) הוא (whose name) השמה (joyfully) הוא (days) יומין (three) תלתא (into his house) בביתה (& he received us) וקבלן

(with fever) אבוהי (of Puplios) דין (but) דין (the father) אשתא 8 (his presence) אבוהי (the father) באשתא (with fever) באבג (* (this presence) מעיא (* (the was) הוא (ill) הוא (ill) הוא (with disease (this presence) מעיא (* (the intestines (the was) אידה (with fever) מעיא (the father) אידה (the father) (the father) אידה (the father) (the was) (the father) (the father) (the father) (the father) (the was) (the father) (the f

* "Dysentery"

(were) אילין (those) אילין (the rest) שרכא (also) אך (this) הדא (happened) הות (\$\delta\$ when) פוכד (to him) הות (coming) אך (sick) ארבין (sick) לותה (on the island) בה (they were) ומתאסין (\$\delta\$ healed) הוו (\$\delta\$ healed)

(going out) כל (& when) איקרון (they honored us) יקרון (great) ובקי (& honor) (& honor) וודון (they loaded us with provisions) מן (from) מן (from) מן (we were) הוין

(there) מדינתא (& we remained) וקוין (the city) מדינתא (to Suraquse) לסרקוסא (& we came) ואתין

The Acts of the Apostles

פרכסס דשליחא

יומתא (days) תלתא (three)

```
(to Region) מרניון (we came) ומנען (we traveled around) אתכרכן (there) אתכרכן (from) ומנען (from) מדינתא (the wind) אתכרכן ((day) אתכרכן (day) לו (the city) מדינתא (the city) ובתר (a in two) ולתרין (from) אתין (we came) אתין (days) ולתרין (from) לפוטיאלס (of the south) דתימנא (of Italia) איטליא (a city) מדינתא (מדינתא (days)) ואיטליא
```

```
(& we were) והוין (of us) מנן (& they begged) ובעו (brethren) אחא (there) מנן (& we found) אולן (to Rome) מנן (we went on) לותהון (we went on) יומתא (days) שבעא (days) והירין (with them) לותהון
```

(to meet us) לאורען (they came forth) נפקו (there) דתמן (brethren) אחא (heard) שמעו (& when) לאורען (which is called) דתמק (the forum) לשוקא (unto) לשוקא (the forum) דמתקרא (the forum) אפיוס-פורוס (unto) לשוקא (Paulus) דמתקרא (which is called) דמתקרא (the forum) הוון (Three) לשוח לאלהא (when) וואתחיל (when) לאלהא (praised) לאלהא (god) ואתחיל (when) לאלהא (praised) לאלהא (when) לאלהא (when) לאלהא (when) לאלהא (praised) לאלהא (when) (when) לאלהא (when) (whe

(Paulus) לפולוס (the Centurion) קנטרונא (Rome) איכא (Rome) לפולוס (& we entered) עם (him) איכא (the soldier) איכא (with) עם (he wanted) עם (where) איכא (to dwell) איכא (to dwell) הוא (was) הוא (who guarding) הוא (שומר עומר (him) הוא (was) לה

(Paulus) שדר (sent) שדר (days) ומין (three) תלתא (after) בתר (from) (after) אתכנשו (Paulus) אתכנשו (three) אתכנשו (they assembled) לרא (when) בתר (of the Jews) אידוריא (the rulers) אתכנשו (called) אתר (to them) אמר (in a thing) בתרש (when) אנא (I) כד (brothers) אנא (to them) אנא (to them) אנא (from) אמר (of my fathers) דאבהי (The Law) ונמוסא (the people) אורשלם (from) אורשלם (from) באידא (into the hands) באידא (from) אשתלמת (I was handed over) אשתלמת (in bonds) אשתלמת (in bonds) אשתלמת (I was handed over)

(because) מטל (to release me) דנשרונני (they wished) צבו (they examined me) אלוני (when) כד (when) אשכחו (death) בתרי (death) מדם (anything) מדם (the rulers) למותא (that not) אשכחו (found) בתרי (found) בתרי (death) אשכחו (the rulers) אשכחו (the rulers) אשכחו (found) בתרי (found) בתרי (death) אשכחו (found) אשכח (found) (found) אשכח (found) (f

(I was compelled) אתאלצת (the Jews) יהודיא (against me) לוקבלי (were) הוו (standing) קימין (& as) אית (& as) לו (to Qesar) לו (to call for לי (to call for לי (any people) עמי (against the children of) לבני (any thing) עמי (to accuse) דאקטרג

(& I may see you) אנרון (to come) הנא (of you) מנכון (I begged) בעית (this) הנא (because of) מטל (for) הנא (the hope) הנא (because of) מטל (these things) הלין (to you) גיר (& to relate) (this) אנא (this) אכיר (this) אסיר (I am) אנא (bound) אנא (bound) הרא (of Israel) הרא (דאיסריל (this) אטיר (this) אנא (bound) אנא (bound) הרא (bound) אנא (bound) הרא (bound) אנא (bound) אנא

(not) אל (about you) עליך (a letter) אגרתא (we) הנון (they) הנון (to him) לה (were saying) בו (the brothers) אנד (from) אנד (a man) אנד (neither) (Judea) יהוד (from), ולא (have we received) בעלן (have we received) אורשלם (from) אורשלם (grous) אורשלם (from) אנרשלם (grous) לו (to us) אנרשלם (Jerusalem) אנרשלם (who came) אנרשלם (who came) אנרשלם (prom) אנרשלם (who came) אנרשלם (prom) אנרשלם (prom) אנרשלם (who came) אנרשלם (prom) אנרש

(you) אנת (think) המתרעא (what) מובן (from you) מגן (to hear) דין (but) דין (we desire) צבינן (anyone) דין (because) הנא (this) הנא (teaching) הנא (because) מטל (because) היולפנא (is acceptable) מקבל (not) אנש

(to him) לותה (& they appointed) לאקימו (& they appointed) וכנשו (a day) וכמא (to him) לותה (& they appointed) ובלא (concerning) לה (to them) הוא (ak he revealed) וגלא (to them) הוא (dwelling) הוא (dwelling) הוא (the was) הוא (dwelling) כל (many) להון (the kingdom) הוא (them) מלכותא (the persuaded) האל הא (as סהר (as סהר (as סהר (the kingdom) הון (the kingdom) מן (from) נמוסא (the Prophets) ומן (from) ומן (from) ומן (about) שברא (evening) על (about) לרמשא (the kingdom) וערמא (the kingdom) מן (from) צברא (the kingdom) וערמא (the kingdom) ומן (the kingdom) וערמא (the kingdom) ומן (the kingdom) (the

(were) הוו (persuaded) מתמפיסין (of them) גוהון (& some) 24 (were) אואנשין (persuaded) למלוהי (typisuaded) ואחרנא (& others) הוו (by his words) למלוהי (by his words) אואנא (

(agreeing) שלמין (not) א' (when) כד (his presence) לותה (from) מן (& they were dismissed) מן (Paulus) לותה (to them) הון (with one another) אמר (of Holiness) בהרא (The Spirit) הוא (spoke) מלתא (well) שפיר (well) מלתא (saying) אבהתכון (the Prophet) נביא (of Isaiah) אשעיא (by the mouth) לוקבל (against) אשעיא (by the mouth) בפום אוניא (שפיר בפום אוניא אוניא אוניא אוניא (שפיר בפום אוניא אוניא אוניא (שפיר בפום אוניא שעיא (שפיר בפום אוניא שפיר בפום אוניא שפיר בפום (שפיר בפום (שפיר בפום אוניא שפיר בפום (שפיר בפום (ש

(to them) אמר (k say) אמר (this) אמר (people) לות (to (to) לות ("Go") לות (he said) אמר (when) כד (he said) אמר (hearing) לות (you will understand) אמר (hearing) אמר (

פרכסס דשליחא

(that to the Gentiles) דלעממא (this) הרא (therefore) הכיל ((you) לכון ((you) לכון (know) תתידע (they) הנון (of God) הנון (salvation) פורקנא (this) הנון (sent) אשתדר (to it) אשתדר (they are listening) שמעין (also) אך (for גיר ((xou) אך ((xou) שמעין ((xou) אר ((xou) אדר ((xou) אר ((xou)) אר ((xou) אר ((xou)) אר ((xou))

(the Jews) הלין (went forth) נפקו (he said) אמר (these things) הלין (& when) 29 (among them) בינתהון (were) הוו (debating) ווו (& many) וסגי

(house) ביתא (his own) דילה (from) מן (Paulus) פולוס (himself) ביתא (hired) 30 (there) בהוא (he was) הוא (& receiving) ומקבל (two), תרתין (in it) הוא (were) והוא (to him) הוו (were) הוו (who coming) דאתין (those) אילין (all of them) הוו

(of God) אלהא (the kingdom) מלכותה (about) על (he was) הוא (& preaching) 31 (our Lord) הוא (about) עין (in the public) בולא (eye) הוא (be was) הוא (& teaching) ומלך (מלך (without) משיחא (The Messiah) משיחא (Yeshua) ישוע (Yeshua) משיחא (א

An interesting statistical fact is that the book of Acts in The Peshitta has about 3200 more letters than Luke; in The Byzantine Greek, Luke has about 1000 more letters than Greek Acts!

Peshitta Acts has 65813 (15,383 wrds;LD=28%) Peshitta Luke has 62649 The TR Acts has 97,475 letters; TR Luke has 98,100 letters. Byz. Acts has 96,834 Byz. Luke has 97,880 Nestles Acts has 95,800 Nestles Luke - 95,954 W&H Acts has 95,609 W&H Luke has 95,831

The Epistle of The Apostle James

אגרתא דיעקוב שליחא

James

```
(Yaqob) ישוע (Yeshua) עבדה (the servant) דאלהא (of God) ודמרן (Yaqob) ישוע (Yaqob) עבדה (1:1
                   (to twelve) שלם (peace) שלם (among the nations) בעממא (which are scattered) שלם (to twelve) שלם
                                                                  (my brethren) אחי (to you) לכון (let there be) אחי (joy) אחי (every) כל 2
                                            (& many) תעלון (various) לנסיונא (temptations) לנסיונא (vou will enter) תעלון
                                                               (of faith) דהימנותא (that the trial) דבוקיא (for) גיר (vou) אנתון (vou) אנתון (vou) אנתון (vou) אנתון (vou) מסיברנותא (imparts) מקנא (vou)
                                                                       (for it) דין (shall be) נהוא (patience) למסיברנותא (but), דין (itself) ל
                                           (perfected) גמירין (that you would be) דתהוון (complete) משמליא (a work) גמירין (lacking) משמליא (wou would be) אלא (anything) במדם (complete) משלמנין (complete) ומשלמנין (complete) ומשלמנין (אינין (complete) אוובמדם (complete) לא
                                               (wisdom) אנש (of) מנכון (is lacking) חסיר (of you) מנכון (but) דין (anyone) אנש (if) אנש (5
                                              (simply) אלהא (to all) לכל (Who gives) דיהב (God) אלהא (from) מן (let him ask) לכל
                                                                      (to him) לה (& it will be given) ומתיהבא (reproaches) לה (לא not) ולא (לא not) מחסד
                                               (wavering) לא (not) לא (while) כד (in faith) בהימנותא (but) דין (let him ask) נשאל (of the sea) דין (the waves) לגללא (is like) דמת (who wavers) דמת (for) דמת (he) גור (the waves) דמת (שוא האיר) דמת (שוא האיר) איר (איר) דמת בלג
                                                                                                (the wind) רוחא (which troubles) להון (which troubles)
                                                                (to receive) דנסב (son of man) ברנשא (that) הו (let think) דנסב (& not) ל ולא
                                                                                                               (Jehovah) מריא (from) מוריא (anything) מדם
                  (in all) אורחתה (in all) בכלהין (ever wavers) ברעינה (who) ושניש (in his mind) ברעינה (ever wavers) דפליג
                                              (in his exaltation) ברומרמה (poor) מכיכא (the brother) אחא (but) דין (let boast) פנשתבהר 9
                            (a blossom) במוככה (that as) דאיך (because) מטל (in his humiliation) במוככה (& the rich man) דעתירא (10 ועתירא
                                                                                        (passes away) עבר (in this way) דעסבא (of the grass) דעסבא
                            (the grass) לה (it) לעסבא (shrivels) בחומה (in its heat) בחומה (the sun) לת (for) לינסבא (rises) 11
                           (of its appearance) ושופרא (& the beauty) ושופרא (& the blossom) והבבה (& the blossom) ושופרא (in his ways) בהופכוהי (falls) בהופכוהי (is destroyed) אבד (is destroyed) הכנא (in this way) אך (also) עתירא
                              (to the man) לגברא (his blessing) כיונא (who endures) מובוהי (his blessing) לגברא (which) לגברא (a crown) כלילא (he will receive) בילא (for when) האיבות (for when) לאילין (God) לאילין (who love) דמלך (god) אלהא (gromised) לאילין (שוא) דמלך (who love) לאילין (who love) לאילין (god) 
Most Greek mss. have "The Lord has promised"; Alexandrian mss. have merely, "He has promised".
                                            ("from) אנש (he is tempted) מתנסא (when) אנש (a man) אנש (should say) אנש (not) אז (is acquainted) מנסי (not) אל (for) גיר, (God) אל הא (am tempted) מתנסא (God) מתנסא (God) אל הא
                                                                               בבישתא (with evil) והו (& he) לאנש (man) לא (with evil) מנסא
                                                   (tempted) אנש (each) אנש (each) אנש (man) אנש (each) דגתה (but) אלא (but) אלא (but) אלא
                                                                                                         (& he is seduced) ומתרגר (& he lusts) ומתרגרו
                                          (sin) אוטיתא (& gives birth to) וילדא (becomes pregnant) בשנא (desire) אונהא (& this) אונהא 15
                                      (death) מותא (gives birth to) ילדא (it has developed) האתנמרת (when) מותא (but) דין (sin) מותא (death) מותא
                                                                        (beloved) אדי (my brothers) אחי (do be led astray) חביבא (not) לא 16
                        (descends) נחתא (above) לעל (from) מן (& perfect) משמליתא (good) מבתא (gift) מוהבתא (every) מו (change) מו (with Whom) דנהירא (from) דלית (Him) הל (of light) דנהירא (from) אבא (from) אבא (from) אבא (from) אבא (from) אבא (from) אבא (good) מן (מול א לפא (good) מן (מול א לפא (good) מן (מול א לפא (good) מון (good) מון (מול א לפא (good) מון (מול א לפא (good) מון (מול א לפא (good) מון (good) מון (מול א לפא (good) מון (
```


The Epistle of The Apostle James

אגרתא דיעקוב שליחא

```
(of the truth) צבא (willing) וילדן (א He gave birth to us) במלתא (willing) אב (He was) הויו
              (of His creation) דבריתה (the first fruits) רשיתא (that we would be) דנהנא
```

(of you) מנכון (eyery person) בלנש (beloved) חביבא (my brethren) אחי (& you *) ואנתון (19 אחי נהוא (shall be) מסרהב (quick) למשמע (to hear) ומוחר (shall be) לממללו (to speak) (to be angry) למרגז (& slow) ומוחר

* Critical Greek has "You know". Most Greek mss. omit "you" in the two places it occurs in this verse of The Peshitta.

(the righteousness) דיק (of man) גיר (for) דיקותא (the righteousness) דיקותא (for man) גיר (for דוברא (for man) דיר (for man) דיר (for man) אלהא (the rage) ביר (for man) דיר (for man)

(abomination) מנפותא (from you) מנפון (put away) הנא (this) הנא (because of) מטל (21 (the word) מלתא (accept) קבלו (& in humility) ובמכיכותא (of evils) מלתא (& the multitude) ובמכיכותא (able) משכחא (which is יהדי (in our nature *) בכינן (which is planted) דנציבא (your souls) נפשתכון (these) אנין (to save) דתחא

N * "And receive the word which is planted in our nature". This is not in the Greek texts anywhere, hence it is extremely unlikely that it would have come from Greek.

(only) בלחוד (a hearer) שמועא (& not) ולא (of the word) דמלתא (a doer) בלחוד (but) דין (be) הוו (be) (vourselves) נפשתכון (deceive) ולא (tourselves) ולא

(of the word) אנש (a hearer) שמועה (shall be) גיר (for) גיר (a man) אנש (if) אנש (23 (is like) דמא (is like) להו (its doer) הנא (is like) להו (its doer) להו (is like) להו (him) ולא (in a mirror) במחזיתא (who sees) דחוא (who sees) דחוא

(sees) גיר (for) נפשה (himself) ועבר (k forgets) וטעא (sees) הוא (himself) וויר (sees) גיר (sees) גיר (sees) וויר (איכנא

(perfect) משלמנא (into The Law) בנמוסא (who gazes) דין (but) דין (everyone) כל (a hearer) איז (in iţ) בה (tin iţ) בה (continues) בה (of liberty) בה דהארותא (אורותא בה (ביי הארותא בה (ביי הארותא ביי הארותא (ביי הארותא ביי הארותא ביי הארותא (ביי הארותא ביי הארותא ביי הארותא (ביי הארותא ביי הארותא ביי הארותא ביי הארותא (ביי הארותא ביי הארותא ביי הארותא ביי הארותא (ביי הארותא ביי הארותא ביי הארותא ביי הארותא ביי הארותא (ביי הארותא ביי הארות (of the works) דשמעא (a doer) אלא (but) אלא (what is forgotten) דשמעא (who heard) דשמעא (in his work) בעבדה (shall be) נהוא (blessed) טובנא (& this one) והנא

(God *) אב"ל (that he serves) במשמש (thinks) סבר (a man) אנש (& if) אנש (6 if) אנש (6 if) אנש (it) לה (deceives) אחד (holds) לשנה (his tongue) אלא (but) מטעא (holds) לה (it) לה (his service) הי (is) הי (worthless) סריקא (of this one) דהנא (the heart) לבה

N C * Greek mss. lack "God" and have θρησκος -"Religious". The Majority Greek adds "εν υμιν" - "among you".

(The Father) אבא (God) אלְהא (before) קרם (& holy) וקדישתא (pure) דכיתא (for) דכיתא (ministry) להא (27 (in their affliction) באולצניהון (widows) וארמלתא (orphans) יתמא (to visit) די (is) הי (this) הי (this) הרא (defilement) מולשא (without) דלא (the world) עלמא (from) מן (his soul) מולשא (a man) אנש (& to keep) ולמטר

Chapter 2

(be) ההוון (of faces) אבא (with acceptance) במסב (not) אל (my brothers) אדי 2:1 (of our Lord) להימנותא (the faith) דתשבוחתה (holding) דמרן (folding) אחידין (The Messiah) משיחא (Yeshua) ישוע

(of gold) ביר (a ring) ביר (a man) נעול (will enter) לכנושתכון (will enter) אנש (for בדהבא (if) ניר (for) נעול (dirty) או (in clothing) במאנא (a poor man) מסכנא (will enter) ונעול (is fine) או (his clothing) או (מסנא (מידור) (מאנוהי

> (fine) שפירא (clothing) מאנא (wearing) דלביש (for him) בהו (& you have regard) נותחורון 3 (well) אנת (size (size (you) הרכא (you) שפיר (well) שפיר (well) אנת (size (size (you) הרכא (you) הרכא (well) שפיר (there) אנת (size (size (you) אנת (you) אנת (to him) להל (there) להל (size (you) קום (the stool) אנת (you) קום (you) אונת (you) אונת (you) להלין (size (you) אונת (you) הרכא (you) הרכא (you) הרכא (you) הרכא (you) אונת (you) הרכא (you) הרכ

The Epistle of The Apostle James

אגרתא דיעקוב שליחא

* Greek has "my footstool"; כובשא דרגלין is "our footstool"; כובשא דרגלין – one letter difference! The difference in Greek is between ημων "our" and μου "my"; In Greek uncial script, these pronouns, "our" & "we" are HMWN and MOY. In fact, here is a photo of the Codex Vaticanus from James 2:3, with the words -εκει υπο το υποποδιον μου ου διεκριθητε εν-"here before my footstool. Do ve not make distinctions amona". EKEIYHÖTOŸHOHOAI MOYAIEKJIOIITEENE The Greek pronouns have 25% correlation (1 of 4 letters).

Here footstool My not you make distinctions? among under

ΕΚΕΙ ΥΠΟ ΤΟ ΥΠΟΠΟΔΙΟΝ ΜΟΥ ΟΥ ΔΙΕΚΡΙΘΗΤΕ ΕΝ

The Aramaic words for the two readings have 84% correlation:

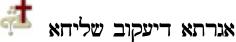
```
רגלין - "our footstool" (Peshitta)
- "my footstool" (Source of Greek reading?)
```

The Aramaic words explain the Greek reading quite well- one letter was dropped or missed from the Peshitta reading, making it read, "My footstool" to a Greek translator. The Greek cannot so easily account for The Peshitta reading.

```
(in your souls) בנפשכון (to you) לכון (are you divided) אתפלגתון (behold) לא (not?) לא (wicked) אתפלגתון (of reasonings) בישתא (expositors) בישתא (we you have become) והויתון
                                     (the poor) אחי (has it been) אהי (beloved) לא (beloved) למסכנא (my brothers) אחי (hear) שמעו (the poor) אחי
                             (God) אלהא (has chosen) גבא (in faith) בהימנותא (however) דין (rich) אלהא (of the world *) דעלמא
                                                                   (that they will be) דנהוון (the heirs) ירתא (that they will be) במלכותא
                                                    (Which promised) לה (which promised) לאילין (who love) דרחמין (who love) לה (which promised) דמלך
                                (behold) אנתון (not?) אנתון (the poor) למסכנא (you have despised) אנתון (but) דין (you) אנתון (you) אנתון (drag) אנתון (wou) עליכון (have dominion) עתירא (the rich) אנגדין (the rich) עתירא
                                                                                                                     (of judgment) דינא (to the place) לבית
                                                                  (against) על (slander) מגרפין (those) הנון (behold) אז (not) ל עווסס (upon you) שמא (which is called) דאתקרי (Good) שמא (The Name) שמא (דאתקרי
(it is written) איך (as) איך (you fulfill) משלמיתון (in this) בהדא (of God) אלהא (The Written Law) (& if) און (you (you) משלמיתון (well) איך (as) אותון (you) איך (your neighbor) איך (your shall love) דתרחם (you) איך (your neighbor) איך (your neighbor) איך (your neighbor) איך (איסט אווו ווייט אוווי (you) איך (your neighbor) איך (your neighbor)
                              (you) אנתון (are doing) אנתון (sin) אנתון (you) אנתון (accept) מכבין (faces) אנתון (but) אנתון (if) אנתון (The Written Law) אנתון (you) מן (you) מן (& are reproved) ומתכונין (The Written Law) אנתון (against) על (violators) איך (as) איך (as) איך (as) עברי
                                                               (keeps) נטר (The Written Law) מוכא (all) דכלה (for) גיר (whoever) אינא (whoever)
                      (he slips) שרע (& in one thing) לכלה (by the entire) לכלה (the slips) אתחיב (& in one thing) ובחרא
                            ((He) אמר (wou shall commit adultery) הגור (who said) אמר (for) אמר (for) גיר (for) גיר (for) אמר (he) אמר (for) אמר
                            (you) אנת (are committing adultery) און (but) דין (but) און (if) דין (you shall murder) תקטול ("not) אנת (wou) אנת (to you) הוית (it is) אנת (you) אנת (you) הוית (but) אלא (but) אלא (but) אנת (you) הוית (you) הוית (but) אנת (but) אנת (you)
                                                                                             (The Written Law) נמוסא (against) על (a violation) נמוסא
                                                             (be you) הויתון (so) הכנא (speaking) ממללין (be you) הויתון (so) 12 (who by The Written Law) דבומוסא (a person) איך (acting) סערין (to be judged) אנחין (you) אנתון (are going) עתידין (of liberty) דחארותא
                                          (him) הוא (against) על (mercy) החמא (without) הוא (is) הוא (for) גיר (the judgment) דיגא (the judgment) הוא (wou) משתעלין (mercy) אנתון (practices) דלא (who not) עבר (judgment) על (over) על (with mercy) ברחמא ברחמא (
```

For the judgment is without mercy against him who does not practice mercy; with mercy you have dominion over judgment.

The Epistle of The Apostle James

* Greek has "mercy rejoices against judgment"- κατακαυχαται ελεον κρισεως. "Rejoices" in Aramaic could be arammatical form of the actual Peshitta verb.

is "have dominion" —the Peshitta reading.

) へ) メカツラ - "Have dominion" is the Peshitta reading.

"Have dominion" - יו ואבי is the Peshitta reading. Whichever Aramaic script is used, the Peshitta reading and the second reading for "Rejoices" - משחשלין have 72% correlation. Here are the Aramaic words enlarged for comparison:

The Greek for "has dominion" most similar to "Rejoices" is κατακυριευσει. Let's compare the two Greek words:

ΚΑΤΑΚΥΡΙΕΥΕΙ-"Has dominion"

ΚΑΤΑΚΑΥΧΑΤΑΙ—"Rejoices"

Six out of twelve letters are the same or similar in the two Greek words, which is 50% correlation.

```
(says) אמר (a man) אנש (if) אנש (my brothers) אחי (good is it) הנינא (what?) מנא (there are not) לית (to me) לה (to me) דאית (to me) לית (to me) הימנותא (to give him life) הימנותה (his faith) הימנותה (is able) משכחא (interrog.) הימנותה (מארכה) הנינא הימנותה (מארכה) הימנותה (מארכה) הנינא הימנותה (מארכה) הנינא הימנותה (מארכה) הנינא הימנותה (מארכה) הי
```

What use is it my brethren if a man says, "I have faith", and he has no deeds? Is his faith able to save him?

```
(naked) ערטליין (shall be) נהוון (a sister) אחא (or) אחא (a brother) אחא (& if) אחא (£ if) והטירין (food) אחא (food) און ריומא (a lacking) והטירין (a lacking) והטירין (be lacking) אנש (to them) אנש (wou (any) אנש (any) אנש (to them) אנש (will say) און (be warm) און (in peace) און (good is it) און (be full וסבעו (be warm) שהנו (in peace) און (good is it) און (what?) אנין (of the body) און (the necessities) און (to them) און (to them) און (also) און (also) און (also) און הכנא (so) און המנותא (faith) און המנותא (faith) און המנותא (for) אנש (to me *) אית (to you) אית (to you) הימנותא (for) אנש (works *) אית (to you) הימנותא (works *) אית (works) הימנותא (works *) אית (works *) אית (works *) אית (food) הימנותץ (food) הימנותץ (food) און (food) אנא (show me) און (to you) און (to y
```

For a man says to you, "You and I have faith; I have deeds; Show me your faith without deeds and I shall show you my faith by my deeds."

```
N * Greek has a shorter reading: "You have faith..." instead of "You and I have faith"...
```

C M* The Majority Greek text has additionally: "your works"; The Critical Greek text at the end has, "faith" instead of "my faith".

```
(God) אלהא (is) הו (that One) אנת (you) אנת (believe) אנת (solieve) אנת (well) אנת (well) מהימנין (are believing) ורעלין (also) אנת (you) אנת (you) אנת (well) שפיר (feeble) אנת (man) אנת (oh) דרדע (but) דרדע (but) דרדע (willing) אנת (willing) אנת (is) אנת (works) בבא (without) דרא (works) עבדא (works) הי (that faith) דרא (that faith) עבדא (works) אינת (Peshitta)
```

KVへカー"Staggering, Tottering"(Base for Greek?)

C * The Majority Greek has "εκ των εργων"-literally, "out of works"; The Critical Greek text has "χωρις των εργων" – "apart from works".

The Epistle of The Apostle James

אגרתא דיעקוב שליחא

The DSS pair have 75% correlation. Greek for "Dead" is "νεκρος"; Compare with "αργος"- "Lazy". They have 40% correlation at best.

(justified) אורדק (works) אברהם (from) לא (not?) לא (Abraham) אברהם (our Father) אבון (the altar) אברהם (upon) לאיסחק (Isaaq) ברה (when brought up) לאיסחק (איסחק בהא (when brought up) אורדא (שוברא (when brought up) אורדא (שוברא (אורדא באסק שוברא (שוברא (אורדא באסק שוברא (שוברא (שו

(his deeds) לעבדוהי (upheld) סיעת (that his faith) דהימנותה (you) אנת (see?) אנת (was perfected) אתנמרת (deeds) הימנותה (deeds) עבדא (& from) ומן

(that said) אמר (the scripture) כתבא (& was fulfilled) באלה (in God) באלהא (Abraham) אברהם ("believed") אברהם (for righteousness) לודיקו (to him) ל (& it was accounted) ואתקר (he was called) אתקר (of God) אלהא (& the friend) ורחמא

(is justified) עברא (works) עברא (that from) אנת (you) אנת (see) אז 24 (only) אנת (faith) הימנותא (from) מן (it is) הוא (& not) ארונשא (a son of man) ברנשא

(works) אך (from) אך (also) אר (in this way) אין (the harlot) אוניתא (Rahab) זניתא (also) אך (in this way) אוניתא (the scouts) אידרקת (she was made righteous) און (them) אור (them) אברן (she sent) אחרתא (another) אחרתא (by a way) און (when she received) און (another) אחרתא (works) אחרתא (them) ובאורחא (was it) און (און מאר) אחרתא (was it) און (another) אחרתא (was it) און (also) און (in this way) און (another) אחרתא (works) אחרתא (was it) און (in this way) און (also) א

(is) הו (dead) מית (the spirit) רוחא (without) הלא (a body) הפגרא (just as) איכנא (26 (is) (dead) הימנותא (works) עברא (without) דלא (faith) הכנא (also) אך (so) אך (בנא (מותא (faith) הימנותא (מותא (מות) (מותא (מותא (מותא (מותא (מותא (מות) (מות) (מותא (מות) (מות)

Chapter 3

(many) אחי (among you) בכון (shall be) נהוון (teachers) מלפנא (many) מלפנא (not) אלא (shall be) מלפנא (teachers) מלפנא (we would incur) יתירא (greater) אלא (that judgment) דרינא (know) ידעין (you shall) אלא (but) אלא (but) אלא (אומי) ידעין אווען (אומי) אווען (אומי) ידעין (אומי) אווען (אומי) ידעין (אומי) (אומי) ידעין (אומי) (אומי

(all of us) כלן (we stumble) גיר (for) גיר (much) גיר (much) כלן (ceveryone) כל (man) איתוהי (is) גברא (this) איתוהי (slips) בל (who in word) דבמלתא (everyone) לא (who body) שרע (also) אך (also) כלה (whole) בנרה (whole) במירא (perfected) במירא (who can) בשכח (man) נשעבר (subject) אך (also) כלה (perfected) בנרה (whole)

(we put) גיר (for) בנורא (in the mouths) בפומא (a bridle) ביר (for) בנורא (behold) אין (we turn) גיר (their bodies) וכלה (we turn) לן (to us) לן (that they submit) מהפכינן (as) איך (as) דנשתעברון (their bodies) לו איך (as) בשתעברון (their bodies) לו מהפכינן (to us) לו איך (as) בשתעברון (their bodies) לו מהפכינן (their bodies) איך (as) בשתעברון (their bodies) לו מהפכינן (their bodies) ביר לא מהפכינו (their bodies) ביר לא

(by the wind) עשינתא (these) להין (are steered) דבירן (as) דבירן (mighty) עשינתא (ships) אלפא (also) אלף (to wherever) אלפא (they are driven) מתנתפן (small) זעורא (wood) קיסא (determines) מן (determines) צבינה (determines) דהו (determines) דהו (שוחה) דמדבר (determines) אבינה (determines) אבינה (שוחה) דמדבר (determines) אבינה (determines) אלפא (determines) א

(small) אורא (is) הו (a member) הדמא (the tongue) לשנא (also) אך (in this way) הכנא הכנא (kindles) אדף (also) אר (great) אורתא (forest) עבא (small) אורתא (also) אר (also) אר (& has dominion) ומשתעלא (אורתא (משתעלא (also) ברא (also) אר (also) אר (also) אר (also) אר (also) אר (משתעלא (also) אר (

(it is) הו (a jungle) איך (like) איך (of sin) איד (a world) הו (is) הו (a fire) איד (& the tongue) לה (itself) לה (defiles) לכתם (among the members) בהדמין (it is) איתוהי (while) כד (tongue) לשנא (& that) לשנא (while) כד (our body) ומוקד (sets on fire) יובלא (whole) הו (whole) בנורא (while) בנורא (while) בנורא (while) בורא (while) דרהטין (while) איך (also) איך (while) איך (w

And the tongue is a fire and a world of sin like a jungle; the tongue among the members by itself defiles our whole body, sets on fire the successions of generations which roll on like wheels and it burns with fire.

* Greek has υπο της γεενης – "by Gehenna" (Hell?). Gehenna in Aramaic is "in the Gehenna" would be 'compare the actual Peshitta Aramaic reading with "By Gehenna":

Ashuri Aramaic: אייביי "with fire" בנורא ביים "by Gehenna" 60% correlation

אגרתא דיעקוב שליחא

In DSS script:
א'ן באר "with fire"
א'ן באר "by Gehenna
60-80% correlation

Estrangela script:
אלים:
"with fire"
by Gehenna
80% correlation

I am inclined to accept the DSS script as the base script of Greek James, as practically all examples studied in The NT favor that script as the original, or a hybrid Ashuri-DSS script. The Ashuri **Gamal** - 1 may have been used rather than the DSS 1 and the Ashuri Nun - 1 rather than DSS 1. If so, the correlation would be 80% for the hybrid script. Taking DSS as is and comparing letters Nun 1—Gamal 1 and (Waw, Resh) 1 with Khet 1, one can see how the word pair would be confused.

The Greek for fire is $\pi \nu \rho \sigma$; This does not compare well with $\gamma \epsilon \nu \sigma$; correlation is only 16% between these two, demonstrating that it is very unlikely an Aramaean translator would mistake $\gamma \epsilon \nu \sigma$ - "Gehenna" for $\pi \nu \rho \sigma$ - "Fire" in an hypothetical translation of Greek to The Peshitta's Aramaic.

(& of birds) גיר (for) כינא (* (all) דריותא (all) דריותא (darimals) (of the land) (להון (ברחתא (& creeping things) ורחשא (of the sea) אינא (לכינא (* (are tamed) בשתעברין (by the nature (corrections) לכינא (* (are tamed) בשתעברין (by the nature (corrections) לכינא (* (corret

* "Cayana" – "Nature" is used twice in this Peshitta verse; "Nature" does not occur in the Greek versions; neither does "& of the land". Where did The Peshitta get these words?

(to tame it) דין (the tongue) אשכח (not) אשכח (but) דין (the tongue) אלשנא (is controlled) מרתכסא (which not) דלא (this) הדא (evil) בישתא (evil) הדא (of death) מלא (it is) הו (it is) הו (full) הו (this) המותא (this) המות

(& The Father) אברכינן (Jehovah *) למריא (we bless) מברכינן (with it) 9 (children of men) לבנינשא (we curse) ליטינן (with it) ליטינן (are made) עבירין (of God) ראלהא (who in the image) דאלהא

* There are two different Greek readings here: The Critical Greek text (κ, Β, etc.) has τον Κυριον- "Lord" and The Majority Greek text has τον Θεον, - "God". This may very well represent two different attempts to translate "Πο - ΜατΥαh, which is the Aramaic cognate for Yahweh. "MarYah" is two root words combined: Mar - "Lord" + Yah – short form of "Yahweh". "Kurios" is the most common translation in Greek, but only represents the first root of the word, ignoring the second part – "Yah". "Theos" - Θεον is probably an attempt to convey the meaning of the second and most significant part of the word "Mar Yah" as God, which Kurios- Κυριος, simply cannot do.

(& cursing) ולוטתא (blessing) בורכתא (proceeds) נפקן (the mouth) פומא (from) ולוטתא (to be done) ומנה מן (to be done) אחי (to be done) אחי (that these things) הרלין (my brothers) אחי (it ought) אחי (my brothers) ולא

(spring) משכחא (is it possible?) משכחא (interrog.) דמן (that from) דמן (is it possible?) משכחא (interrog.) דרלמא (waters) מיא (go out) מיא (go out) נפקון (waters) מיא (go out) מיא (מדירא

(produce) קעבר (olives) אוי (my brother) אחי (a fig tree) תתא (can?) משכחא (interrog.) או (or) או (or) או (salt) מליחא (waters) או (not) או (also) או (in this way) הכנא (figs) הכנא (a vine) או (or) גפתא (sweet) הכנא (to be made) דנתעברון (happen) משכחין (diso) משכחין (can?) הנא (sweet) או (משכחין הבעברון (can?) הכנא (can?) או (interrog.) מישכחין (can?) הכנא (can?) או (can?) או (can?) משכחין (figs) או (can?) מישכחין (can?) או (can?) או (can?) מישכחין (can?) הכנא (can?) או (can?) או (can?) משכחין (can?) הכנא (can?) או (can?) או (can?) משכחין (can?) הכנא (can?) או (can?) או (can?) העבר (c

(his works) מנכון (let him show) נחוא (& instructed) ורדא (is wise) מנכון (of you) מנכון (who?) מנו (of meekness) בחכמתא (beautiful) שפירא (in a way of life) בהופכא

The Epistle of The Apostle James

אגרתא דיעקוב שליחא

```
(contention) אי (in you) או (in you) אית (is אית (bitter) מרירא (envy) אחסמא (but) אין (if (if you) או (14
  (& lie) ותדגלון (the truth) קושתא (against) על (be puffed up) ותדגלון (not) אל (in your hearts) בלביכון
                               (above) לעל (from) מן (wisdom) דהרא (this) דהרא (because) מן
                                     (earthly) א'תיה (is) איתיה (but) אלא (descends) לא (not) לא (חתת
                          (demons) אוש (& from) ומן (of the self) דושבא (thoughts) דושבא (from) מן (from) און (from) דושבא
                          (& contention) גיר (envy) איכא (there is) דאית (for) גיר (where) איכא (where) איכא 16
                              (evil) אף (also) דלוחיא (chaos) וכלמדם (there) מון (also) אף
                    (is) דין (but) דין (but) לעל (that is from) דין (but) דין (the wisdom) לעל (that is from) דין (but) דין אווין (דיא
                             (& attentive) שלמא (peace) ומליא (beace) ומליא (& filled) ומליא (attentive) ומליא
           (division) רחמא (love) פלגותא (good) ופארא (fruit) מבאָ (love) ודלא (filled) נמליא
                                                   (accepts) באבא (not) לא (& faces) ובאפא (that) דר (that) ובאפא
                               (in peace) בשינָא (of righteousness) דיך (but), דידיקותא (fruits) ארא 18
                                 (peace) אילין (making) דעבדין (by those) לאילין (are sown) מזדרעין
                                                                                      Chapter 4
              (& contention) איר (war) ארבא (among you) בכון (is) איר (where?) איכא (from) איכא 4:1 מן (4:1)
          (in your members) בהדמיכון (which fight) בהדמיכון (lusts) לא (from) מן (from) רגינתא (is it) דמקרבן
          (& murder) וקטלין (to you) לכון (& there is not) אנתון (you) אנתון (desire earnestly) אנתון (into your hands) אנתון (it comes) אתיא (& not) אלתון (you) אנתון (& envy) וטנין (you) אנתון (you) ולא (are doing) אנתון (you) וקרבא (because) אנתון (you) אנתון (wou) ולית (to you) אנתון (wou) מטל (because) מטל (to you) אנתון (& there is not) ולית (to you) אכתון (wou) מטל (because) אנתון (wou) אנתון (wou) אנתון (wou) ולית (wou) אלין (wou) מטל (wou) מטל (wou) אנתון (
                                     (vou) אנתון (receive) נסבין (ask) אנתון (you) אנתון (ask) אנתון 3
                                         מטל (because) דבישאית (wickedly) שאלין (because) מטל
                                             (your lusts) רגיגתכון (that may be fed) איך (so) דתתרסון
    (this) אנתון (of world) דעלמא (the love) דרחמתה (you) אנתון (know) דעין (not) אנתון (adulterers) אנתון 4
      בעלדבבותא (the hatred) הי (the hatred) דאלהא (of God) אינא (whoeyer) הכיל (the hatred) דצבא
(is) הוא (an enemy) בעלדבבא (this) הנא (of world) דעלמא (a friend) הנא (to be) דנהוא (to be) דנהוא
              (in us) בן (that dwells) דעמרא
            Who knows what scripture James was quoting here?
                           (our Lord) לן (us) לן (gives) מיבותא (more) יתירתא (but) דין (grace) טיבותא 6
             מטל (because) הרא (this) אמר (He said) האלהא (because) מטל (grace) הרא (the proud) לרמא (the proud) לרמא (because) מטל (de gives) יהב (& to the humble) ולמכיכא
  (Satan) לאלהא (therefore) לאלהא (submit) לאלהא (submit) אשתעבדו (submit) הכיל (אלהא (stand up) לאלהא (אשתעבדו
                                                             (from you) מנלון (& he will flee) וערק
                 (you) לכון (& He will approach) ונתקרב (God) אלהא (to) לכון (& approach) אוקרובו (your hearts) אידיכון (sanctify) אידיכון (your hands) חטיא (purify) אידיכון (purify) אידיכון
                                                                     (souls) נפשא (doubting) פליגי
                      (& your laughter) וגוחככון (& make lamentation) ואתאבלו (be humble) אתמככו
                    (to mourning) לעקתא (let be turned) נתהפך (to mourning) לאבלא (to grief) נתהפך
```

(& He will exalt you) ונרמרמכון (Jehovah) מריא (before) קדם (be humble) אתמככו

The Epistle of The Apostle James

💤 אגרתא דיעקוב שליחא

```
(my brothers) אחן (each other) אדר (against) על (speaking) ממללין (you shall be) תהוון (not) אדר (not) אדר און
   (his brother) לאחוהי (who speaks) גיר (for) דממלל (who speaks) אחוהי (for) אחוהי (his brother) דממלל
                  ממלל (speaks) על (against) נמוסא (The Written Law) נמוסא (against) על (speaks) ממלל
                                  (you are) אנת (you) אנת (judge) אות (The Written Law) לא (if) ואן (& if) אנו (wif) אנת (you are) ואן
                                              (its judge) ארא (of The Written Law) דינה (a doer) עבורה (a doer) עבורה
                              (the judgment) ודינא (The Written Law) נמוסא (lays down) אם (He is) הו (one) חד 12
                               (but) אנת (wou) אנת (& to destroy) ונובד (to give life) דנחא (able) דהו (Who is) דהו
                               (your neighbor) לקריבך (him) אנת (who judging) אנת (who?) אנת (who?) אנת (who?) דראן
                                      (those) אילין (also) אילין (shall we say) דין (but) דין (what?) מנא (what?) מנא
               (to a city) אול (we shall go) אול (tomorrow) אול (or) או ("Today) למדינתא (who say) דיומנא (one) אור (year) שנתא (also we shall work) ועבדינן (where) דהי (which) דהי (which) ועבדינן
                                                  (& we shall make profits) ויתרינן (& we shall earn wages) ומתחנרינן
                                             (tomorrow) מחר (it is) אוֹב (what?) מנא (they know) ידעין (& not) אוֹל (they know) מנא (אוֹב (what?) מוֹב (אוֹב (מוֹב (מוֹב אוֹב (מוֹב (מ
                                     (vapor) אבון (only) אבון (only) ארא (our lives) דיין (for) דוין (are) אבון (what?) אבון (what?) אבון
                               (& passes away) מחחוא (appears) ומופא (that a little while) דקליל
                                     (Jehovah) מריא (that if) און (that they should say) דנאמרון (because of) און 15
                                 (that) או (or) או (this) הדא (we shall do) עבדינן (& we shall live) ונחא (pleases) נצבא (נצבא
                                (they boast *) כל (in their pride) בחתירותהון (they boast *) משתבהרין (16
                                                                             (is) הו (evil) בישא (this) הנא (that like) דאיך
* "They boast" is משתבהרין Greek has "You boast", which could be משתבהרין in Aramaic.Greek for "they boast"
                                                                                                Greek Uncial
                                                                                                        KAYXΩNTAI-"They boast"
```

is καυγωνται; "You boast" is καυγασθε – That is 50% correlation in the Greek word pair. The Aramaic word pair have 80% correlation in all three scripts.

```
KAYXAΣΘE-"You boast"
    Ashuri Script
    -"They boast" (Peshitta)
 הריתון -"You boast" (Hypothetical Base for Greek)
  Dead Sea Script
  לשת כחר > "They boast" (Peshitta)
לעת פוור אתון -"You boast"(Hypothetical Base for Greek)
  Estrangela Script
   "They boast" (Peshitta)
ישבושים -"You boast"(Hypothetical Base for Greek)
```

(it) לה (does) עבד (& not) ולא (gọod) מבתא (knows) דידע (& whoever) ואינא 17 תטהא (it is) הוא (sin) לה (to him)

Chapter 5

```
(the miseries) על (over) איללו (wail!) איללו (rich men) איללו (Oh!) או 5:1
                    (upon you) עליכון (which are coming) ארין
         (& stinks) וסרי (is decayed) גיר (for) אתחבל (your wealth) עותרכון
          (moths) אראכלו (are eaten) אתאכלו (wour garments) מן
     (itself) לה (has rusted) אשחת (& your silver) לה (kyour gold) לה (itself) לה
  (against you) עליכון (for a witness) לסהדותא (will be) הויא (& their rust) ושוחתהון
         (your flesh) בסרכון (to consume) דתאכול (going) עתידא (& it is) והי
```


The Epistle of The Apostle James

אנרתא דיעקוב שליחא

(last) אחריא (for the days) ליונאתא (to yourselves) לכון (you have gathered) לונרא (fire) נורא

(your land) ארעתכון (who reaped) דבעלא (of the laborers) ארעתכון (the payment) אגרא (behold) א 4 (of the reapers) ארעתכון (& the call) וגעתא (cries out) קעא (which you swindled) דטלמתון (that) הו (has entered) דמריא (of hosts *) צבאות (into the ears) דמריא (into the ears) ארעתכון ארעת (לארנוהי (ארנוהי (ארנוהי בארעת) אינו אות ארעת (ארנוהי (ארנוהי בארעת) ארעת (ארנוהי (ארנוהי בארעת) ארעת (ארנוהי (ארנוהי בארעת) ארעת (ארנוהי (ארנוהי בארעת) ארעת (

* The Greek has σαβαωθ – "Sabaoth" which is a Hebrew word; it is also found in The Aramaic Targums just as it is here in The Peshitta – ΣΕΧΙΠ and in Hebrew: Here is the note from Thayer's Greek English Lexicon: 4519 σαβαωθ sabaoth sab-ah-owth'

of Hebrew origin <u>06635</u> in feminine plural;; n indecl AV-sabaoth 2; 2

- 1) "Lord of Sabaoth"
- 1a) Lord of the armies of Israel, as those who are under the leadership and protection of Jehovah maintain his cause in war.
- The LXX has the word σαβαωθ 61 times as a transliteration of ΣΕΧΙΠ. ΣΕ occurs twice in The Peshitta NT & σαβαωθ twice in The Greek NT. It certainly is not Greek, anymore than Sabbata, Mammona, Rabbi, Kepha, Pascha, Satana,

Boanerges, Messias, Abba, Maranatha, Talitha Cumi, Eli Eli lama sabacthani, Ephatha, Rabboni, Beelzebub, Abaddon and many other Aramaic terms are Greek. The total occurrences of the above amounts to over 200 times; Other terms occur many times in The Greek NT, such as "Christos", declared in John 1:41 Greek text to be a translation of "μεσιαν" in the phrase: μεσιαν ο εστιν μεθερμηνευομένον χριστος –"The Messiah, which is translated, "The Christ".

The International Standard Bible Encyclopedia has this "μεσιαν" as Aramaic. μεθερμηνευομένον – "3177 μεθερμηνευω methermeneuo meth-er-mane-yoo'-o

from 3326 and 2059;; v AV-being interpreted 6, be by interpretation 1; 7 1) to translate into the language of one with whom I wish to communicate, to interpret".

Messiah is the term by which Yeshua was called; this is Aramaic, in agreement with The language of first century Israel. "Christos" occurs 563 times in The Majority Byzantine Greek NT;. Those 563 occurrences are therefore each and all translations of the Aramaic "ΝΠ" (Meshiha). Along with John 1:41, John 4:25 in Greek has the woman at the well, a Samaritan, using the phrase, μεσιας ερχεται ο λεγομενος χριστος – "The Messiah, who is called The Christ." Was she speaking Hebrew? No, a Samaritan woman would not be speaking Hebrew. Μεσιας- "The Messiah". She obviously was not speaking Greek. The Greek transliterates the Aramaic "ΝΠ" (Meshiha) with the same word "μεσιας" used in John 1:41, to represent what Andrew said to Simon Peter. In both places, the word χριστος is shown to be the Greek for the Aramaic word, transliterated as Μεσιας. There is both transliteration and translation at work in both places (as in four others).

```
(& you have been gluttons) ארעא (earth) ארעא (on) גיר (for) גיר (you have made merry) בסמתון (of slaughter) גיר (as) איך (your bodies) בגריכון (wour bodies) בגריכון (wour bodies) בגריכון איר (your bodies) בגריכון
```

(The Righteous One) אידיקא (& you have murdered) וקטלתון (you have condemned) היבתון (against you) דיבתון (He has stood) אין (& not) אין (מיט איז) ולא

James apparently did not have a happy experience as Bishop of the church at Jerusalem.

```
(of your spirit) אנתון (be long) אנתו (my brothers) אוד (but) דין (you) אנתון 7 (a farmer) איד (of Jehovah) איד (the coming) איד (until) אכרא (until) אברא (of the ground) איד (precious) איך (the crops) לפארא (who waits for) דמסכא (the rain) אוד (when He receives) אוד (until) ארא (over them) עליהון (who waits for) אוד (& is long) ומנר (alte) איד (early) אוד (early) אוד (שוא) אוד
```

"Long in spirit"- מגר רוחה – "Megar rukha" is an Aramaic idiom meaning "to be patient".

```
(in your spirit) ארחכון (be long) אגרון (you) אגרון (also) אר (in this way) ארכנא (strengthen) שררו (& your hearts) ולבותכון (of our Lord) דמרן (the coming) מאתיתה (for) לה (draws near) דמרן (draws near) איר (שובת לה שובת) לה שובת (שובת לה שובת לה שובת לה שובת לה שובת (שובת לה שובת לה שובת לה שובת לה שובת לה שובת לה שובת (שובת לה שובת לה שו
```

(lest) אהי (my brothers) אהי (another) אהי (one) הלא (one) הלא (groan) לא (not) אהי (stands) תתנחון (the gate) אהי (before) קרם (The Judge) גיר (for) היא (behold) היא (you be judged) תתרינון (behold) היא (you be judged) גיר (for) היא (behold) אהי (you be judged)

(my brothers) לנביא (take) סבו (of the prophets) לנביא (the example) דמותא (of your afflictions) רוחא (of spirit) רוחא (for length) דאולצניכון

The Epistle of The Apostle James

אגרתא דיעקוב שליחא

(of Jehovah) דמריא (in The Name) בשמה (who spoke) הנון (those) דמריא

"Length in spirit"- מגר רוחה – "Megrath rukha" is an Aramaic idiom meaning "patience".

(who endured) גיר (to those) לאילין (blessing) טובא (we give) גיר (for) יהבינן (behold) לאילין (the endurance) מכיברנותה (wou have heard) וחרתא (wou have heard) שמעתון (that made) לה (for him) לה (for him) הויתון (wou have seen) דעבד (decaring) במרא (is) הויתון (merciful) ומרחפן (because) מטל (because) מטל (because) אורא (wou have seen) מורא (wou have seen) מורא (wou have seen) במרא (wou have seen) אורא (שורחפן הויא (we give) אורא (שורחפן הויא לאילין הויה (we give) והרחפן (we give) והרחפן (we give) הויה (we give) והרחפן (we give) מורא (we give) והרוא (we give) והרוא

CL* The Majority Greek lacks the last reference to "**The Lord**" ("**Jehovah**" in Peshitta).

(my brothers) אחר (but) דין (thing) מדם (every) כל (above) בדם 12 (by earth) אחר (neither) אחר (not) בארעא (swearing vows) הויתון (be you) ימין (be you) לא (swearing vows) און (by earth) במומתא (by oath) אחרתא (another) אלא (another) במומתא (by oath) במומתא (peither) אין (you be condemned) התחיבון (lest) אין (wou) ולא (wou) ולא (wou) דינא (lest) תתחיבון (you be condemned) אין (wou) ולא (wou) לא (wou) דינא (wou) אין (wou) אין (wou) ולא (wou) לא (wou) דינא (wou) אין (wou) אין (wou) ולא (wou) דינא (wou) דינא (wou) אין (wou) אין (wou) ולא (wou) דינא (wou) דינא (wou) אין (wou) ולא (wou) אין (wou) ולא (wou) דינא (wou) אין (wou) ולא (wou) אין (wou) ולא (wou) ול

(in suffering) באולצנא (shall be) נהוא (of *you*) מנכון (any) אנש (& if) אנש (if) אנש (singing psalms) מנכון (let him be) נהוא (rejoicing) און (& if) און (praying) מצלא (let him be) נהוא

(to another) הדיתון (your offenses *) סכלותכון (confessing) לחד (but) דין (be you) הויתון (to be healed) מצלין (one) הר (for) על (one) הד (praying) מצלין (& be you) הויתון (which) אירא (of prayer) הויתון (the power) הילה (for) חילה (great) אירא (himself) לה (prays) לה (a righteous one) הדדיקא (prays) לה (prays)

* Critical Greek has "Sins". Majority Byzantine Greek has "faults". The Aramaic word מבבאאו) סכלותא in Serto Script) – "Saklutha" can mean "Folly" or "Sin". Here is the entry from The Comprehensive Aramaic Lexicon:

11 11 10 (-- 01= -- 01=10=) ... ((-11)

sklw, sklwt□ (sa□lū, sa□lūt□ā) n.f. folly

1 folly Syr. 2 sin Syr.

LS2: 473.

مَامِهُ, الْمُاعِيْةُ pl. الْحُدِ rt. الْعُهِ. f. folly, transgression, evil-doing, offence; مَاعِيْةُ الْمُعَانِينِ innocent, innocently; الْمُعَانِينِ الْمُعَانِينِ want of reason, senselessness, folly.

Smith's Compendious Syriac Dictionary has this entry:

Hence, the Aramaic can account for why some Greek mss. have **παραπτωματα** (offenses, trespasses) and some have **αμαρτιας** (sins).

Ashuri Aramaic script: סכלותכון –"Your offenses"(Peshitta & Byz.)

"Your sins" (Critical Greek reading)

There is 100% correlation between the two readings in Aramaic.

παραπτωματα & αμαρτιας are the two Greek readings. There is no similarity there (0% correlation).

The Epistle of The Apostle James

🌁 אגרתא דיעקוב שליחא

If The Peshitta were the translation, why does the Greek have hundreds (if not thousands) of variant readings that are simply alternate translations or misreadings (often of a single letter) of a single Aramaic word found in the Peshitta reading of the same verse and in the grammatically corresponding parallel word? This phenomenon does not cut both ways. The Peshitta, for all intents and purposes, has no variant readings to speak of.

(like us) אבותן (subject to suffering) אבותן (was) הוא (a man) אבותן (Elia) אליא (also) אך 17 (that not) על (on) על (rain) ארעא (would descend) נחות (that not) ארעא (& he prayed) וצלי (months) ושתא (& six) שנין (years) שנין (it descended) ורחו (& not) ולא (months) ורחו

(rain) צלי (he prayed) ושמיא (& the skies) ושמיא (& again) צלי (& again) ממרא 18 (its fruits) פאריה (yielded) וארעא (& the land) וארעא

(the way *) אור (from) מן (will stray) מנכון (of you) מנכון (a man) אור (if) אור (my brothers) אחי אחי (19 אחי (his error) טעיותה (from) מן (a man) אנש (will restore him) ונפניוהי (of truth) ונפניוהי

* Greek lacks "the way" & "from his error".

(a sinner) לחטיא (who turns) בורע (that he) דהו (let him know) לחטיא (from) מעיותא (gives life to) מחא (of his way) האורחה (the error) מעיותא (from) מנו (of his sins) מותא (the multitude) סוגאא (& blots out) ועטא (death) מותא (from) מותא

The First Epistle of The Apostle Peter

אגרתא קדמיתא דכאפא שליחא

1 Peter

```
(to the chosen ones) אַלוביא (The Messiah) משיחא (of Yeshua) דישוע (an apostle) אליהא (Petros) משיחא 1:1 פטרוס
        (& in Galatia) ובגלשיא (in Pontus) בפנטוס (who are scattered) דוריעין (& pilgrims) ותותבא
                (& in Bythunya) ובביתוניא (& in Qapadoqya) ובלקפודקיא (& in Qapadoqya) ובאסיא
```

```
(knowledge) ידעתה (in the prior) במקדמות (who have been chosen) ידעתה (those) אילין
(of The Spirit) אבא (in sanctification) בקדישותא (The Father) בקדישותא (of God) אבא (of God) בקדישותא (of the blood) באלהא (of the blood) בקדישותא (for obedience) בקדישותא (that they will be) דמה (to you) משיחא (be multiplied) משיחא (grace) מיבותא (grace) מיבותא (of Yeshua) משיחא (of Yeshua) מיבותא (to you)
```

(Yeshua) ישוע (of our Lord) דמרן (His father) אבוהי (God) אלהא (He) הו (Blessed) מברך (the top) מן (from) הו (He) הו (He) הו (Great) אולהן (great) אולהן (who in His pity) דריש (The Messiah) משיחא (of life) דויא (to the hope) לסברא (The Messiah) משיחא (of Yeshua) דישוע (by the resurrection) בקימתה

(defiled) מתחבלא (is destroyed) ולא (that not) מתחבלא (& to an inheritance) להמופא (defiled) בירתותא (in Heaven) בשמיא (which is prepared) לכון (withers) בשמיא (withers) ולא (meither) המיא (withers) דמטיבא

(& in the faith) נטירין (of God) אנתון (by the power) בחילא (are kept) גטירין (while) כד (last) אנתון (to the time) לחיא (to be revealed) דנמיבין (ready) דמטיבין (for the lives) אחריא

(time) אבן (in this) בהנא (although) אפן (for eternity) לעלם (you shall rejoice) בהנא (in which lives) דבהון (various) מתתעיקין (although) אנתון (you) בוסיוָנא (are wearied) מתתעיקין (a little) מתתעיקין (upon you) עליכון (that come suddenly) דעדין

(may appear) נתחוא (of your faith) דהימנותכון (that the proof) נתחוא (so) איכנא 7 (in fire) בנורא (which is tried) דאָתבקי (refined) סנינא (gold) דהבא (than) מן (which is worth more) דמיתר לתשבוחתא (for glory) ולאיקרא (honor) ולקולסא (for glory) לתשבוחתא (The Messiah) משיחא (of Yeshua) דישוע

(Him *) הו (you) אנתון (& love) ומחבין (you have seen) הזיתוניהי (Whom not) אלתון (Him) אנתון (glorious) אנתון (with joy) בחדותא (rejoice greatly) רוזין (by His faith *) אנתון (is spoken) מתמללא (that not) דלא (אונה האונה האונה של אונה האונה הא

* Greek has "εις ον αρτι μη ορωντες" – "upon whom now not looking"; כיטול could conceivably mean, "& while you have not seen Him". The actual Peshitta reading is here: לה ובהימנותה "Him & by His faith". I see possible 78% correlation in The Ashuri script phrase comparisons if the Nun-Waw pair in the Peshitta reading is reversed in one set to be in the hypothetical Aramaic base for the Greek reading. Correlating letters are color coded (in color version).

Ashuri Aramaic script: מובחזיתוניהי "& while you have not seen Him" Base for Greek reading בחימנותה "Him & by His faith". Peshitta reading

78% correlation in Ashuri.

Dead Sea Scroll script has:

לאות לא -"Him & by His faith"-Peshitta reading

78% correlation in DSS.

Estrangela script:

ביים אם - "& while you have not seen Him"-Base for Greek reading

क्षेत्रमञ्ज्ञ र्य -"Him & by His faith"-Peshitta reading

67% correlation in Estrangela script

Apparently a Greek translator double translated "Lah wavahimnothah" -לה ובהימנותה, first inaccurately as "εις ον αρτι μη ορώντες" - "upon whom now not looking" as shown above in the first Aramaic reading - "La wavakhazaythwan; then he reread it accurately as πιστευοντες – "believing".

The First Epistle of The Apostle Peter

אגרתא קדמיתא דכאפא שליחא

```
(of your souls) פורענא (the life) דהימנותכון (of your faith) דופשתכון (the reward) דופשתכון (that you may receive) דרקבלון
                                                           (about them) עליהון (they had) הוו (which investigated) דעקבו (lives) איה (those) הנון 10
                                                                 (the grace) ער (about) על (they prophesied) אתנביו (when) כד (when) כד (the prophets) על
                                                                                                    (to be given) דתתיהב (was) הות (that going) דעתידא (to be given)
          (The Spirit) הוחה (& testifies) ומסהרא (He shows) ומסהרא (in what?) דותה (they searched) ומסהרא (they searched) ובצו
            (the sufferings) דעמרא (that were coming) דעתידין (in them) בהון (Who dwelt) דעמרא (of The Messiah) דמשיחא
                                                       (after that) בתרכן (that was from) רמשיחא (de His glory) ותשבוחתה (of The Messiah) בתרכן
                                                             (were) הוו (who searching) בל (all) כל (to them) להון (& it was revealed) ואתגלי (12 ואתגלי
                                 (for us) לן (but) אלא (they were) הוו (seeking) בעין (for themselves) לובשהון (not) לנפשהון (because) בעין
                     (to you) אילין (is revealed) אתנלי (now) אתנלי (those) אילין (they were) הוו (prophesying) לכון (ours) דילן (ours) מתנבין (those) הוו (those) אילין (by The Spirit) ברוחא (who evangelized you) דסברנכון (those) אילין (by) אילין (by)
                         (long) מתרגרגין (these things) בהלין (into which) בהין (Heaven) מתרגרגין (from) מתרגרגין (Who is sent) באשתדר
                                                                                                                                        (to gaze) דנדיקון (the angels) מלאכא (also) אד (also) מלאכא
                                                           (of your mind) הגא (the loins) הצא (gird up) הזוקו (this) הגא (because of) מטל (13
                                                              (the joy) ומיראית (k hope) וסברוֹ (perfectly) ול (a be attentive) ואתתעירו (be attentive) גמיראית (אית (the joy)
                                                                                                            (in the revelation) בגלינה (that is coming) דאתיא (that is coming)
                                                                                                                       (The Messiah) משיחא (Yeshua) ישוע (of our Lord) דמרן
                                  (again) משתמענא (be you partaking) תשתותפון (obedient) משתמענא (children) איך (as) בניא (as) איך (as)
                                                  (wou were) דרגיות (that lusting) דרגיות (those) אילין (former) דרגיות (of your lusts) דרגיות (vou were) דרגינתכון
                                                                                                                                                              (knowledge) בידעתא (without) דלא
                                                                   (your way of life) הופכיכון (in all) בכלהון (holy ones) קדישין (be) אלא 15 (called you) איך (Who) מן (He is) איך (as) דקרכון (as) איך (איך מון איר) איך (איר) מון הוא איך (איר) איך (איר) איך (איר) מון איר) איך (איר) איר (איר) 
                                                                                   (holy ones) דכתיב (it is written) דהויתון (because) מטל (because) מטל
                                                                                                                        (I am) אנא (holy) קדיש (I) אנא (also) אנא (just as) איכנא
                                            (without) דלית (Him) הו (vou) אנתון (call on) קרין (that The Father) אבא (it is) הו (& if) אנתון (every person) אנתון (before Him) קרמוהי (of faces) באפא (accepting) מסב
                                                                             (in reverence) אחדברו (his works) עבדוהי (according to) איך איך
                                                                                                                  (in time) בזבנא (in time) דתותבותכון
                                      (which wears out) אנתון (with silver) בכספא (that not) אנתון (you) אנתון (know) דבלא (when) אנתון (your works) בדהבא (from) מן (you were redeemed) אתפרקתון (with gold) אבהיכון (wort fathers) מן (from) אבהיכון (that you received) הנון (those) אנון (worthless) סריקא (worthless) אנון (worthless) אנון (worthless) אנון אנון (worthless) אנון (worthl
                                                                                  (of The Lamb) אלא (precious) יקירא (with the blood) ברמא (but) אלא 19
                                                                                  (in Him) בה (there is not) לית (& defilement) בה (Who blemish) בה (cin Him) בה
                                                                                                                                                      (The Messiah) משיחא (Who is) דאיתוהי
                                                (before) הוא (from) להרא (to this) להרא (appointed) פריש (was) הוא (before) הוא (He) דמקדם (He) הוא
                                                                                      (& was manifested) ואתגלי (of the world) דעלמא (the foundation) ואתגלי (for you) באחריתהון (in the last) דובנא
      (those) דבאידה (who by Him) הימנתון (who believed) באלהא (those) דבאידה (those) אילין (those) אילין באידה (אילין אוווי) הימנתון
                                          מן (the place) בית (the place) מיתא (of the dead) ניהב (from) שובחא (the place) מו (from) שובחא (from)
                                                      (God) אלהא (upon) על (would be) נהוא (wour hope) וסברכון (that your faith) אלהא (God) אלהא
```


The First Epistle of The Apostle Peter

אגרתא קדמיתא דכאפא שליחא

(another) דכיא (one) דכיא (that from) מהוון (wou will be) תהוון (pure) לבא (the heart) דכיא (that from) וגמירא

(that from) אמיל (as) אושא (as) אריל (form) אויל (that from) אושא (persons) איך (as) איך אין (form) איך (form) אין (form) אין (what) אין (from) אינא (which fails) אין (the seed) אין (from) אין (from) אין (for eternity) אין (Who stands) אין (of God) אין (living) אין היתא (by the word) במלתא במלתא (by the word) אין האלהא (for eternity) אין האלתא (for eternity) אין האלת

(grass) עמירא (flesh) בסר (all) בסר (because) מטל (of the field *) איך (the blossom) איך (as) איך (its beauty) איך (& all) וכלה (the blossom) עופיא (grass) עופיא (withers) עמירא (withers) יבש

* Greek has "flower of the grass". "Of the Grass" in DSS Aramaic can be: スプタソリ、 メソフリ、 メソトリリント The Peshitta reading – "Field" is スプブリ.

In Ashuri, The Peshitta reading, "of the Field" is דחקלא.

The 3 "of the Grass" Aramaic words are:דעמירא, דעסבא, דעסבא. The shaded Aramaic words have at least 60% correspondence.

Greek for "of the Grass" is χορτου.

Greek for "of the field" is appou. These two have 50% correlation at best.

Greek Uncial script
XOPTOY-"of the grass"
AГРОУ-"of the field"
50% correlation
Ashuri-DSS Aramaic script
אירור בייטיל הייטיל הי

Which word pair is the more similar and thus more likely to account for the other language version? Let the reader judge.

(for eternities) לעלמין (stands) קימא (of our God *) אילהן (& the word) מלתה (by which you are evangelized) אסתברתון (word) הי (word) מלתא (is) מלתא (& this) דאסתברתון

* Greek has "of The Lord" –tou Kuriou. The Peshitta reading conforms to The Hebrew, LXX O.T., and exactly with The Peshitta O.T. reading of Isaiah 40:8. The Greek agrees with neither in this reading.

Chapter 2

(wickedness) בישותא (all) כלה (from you) מנכון (therefore) הכיל (put away) אניחו (we envy) הכיל (treachery) באבא (all) באבא (cf faces) ומסב (treachery) נכלא (all) ומאכל-קרצא (all) ומאכל-קרצא (מאכל-קרצא ומאכל-קרצא ומאכל-קרצא (מאכל-קרצא ומאכל-קרצא ומאכל-קרצא (מאכל-קרצא ומאכל-קרצא ומאכל-קרצא ומאכל-קרצא ומאכל-קרצא (מאכל-קרצא ומאכל-קרצא ומאכל-קרצא ומאכל-קרצא ומאכל-קרצא ומאכל-קרצא ומאכל-קרצא ומאכל-קרצא ומאכל ומאכל

(for it) ארך (as) איך (as) שברא (suckling children *) שברא (infants) שברא (as) איך (by which) איך (as) דלחלבא (for milk) נקרא (pure) איך (as) דלחלבא (for the word) למלתא (for life) איך (as) דלחלבא (עסע shall grow strong) לחיא (שסע shall grow strong)

And be like weaned infants and yearn for the word as for pure spiritual milk by which you shall grow strong for life.

N C * The Majority Greek lacks "for life"; The Critical Greek has "into salvation" -εις σωτηριαν, which is a typical Greek rendering of the Aramaic "Khaya"- ΝΠ, whose essential meaning is "Life", but can also at times refer to salvation. "Salvation" is entirely out of place in this verse; we do not "grow into salvation" as the Critical Greek states it, which is a theological heresy and absurdity. This Greek reading does support the Peshitta primacy model, however. The Peshitta does not follow any Greek text, as it contains more information than they do: "suckling children", "as for milk", "& spiritual", "for Glenn David Bauscher Page 436

The First Epistle of The Apostle Peter

אגרתא קדמיתא דכאפא שליחא

life". The Greek can be derived from the Aramaic (primarily by omission of words) but the Aramaic cannot be derived from the Greek texts.

Greek lacks "& you have seen". The Peshitta verse is an obvious allusion to Psalms 34:8:

Yahweh good that & see Taste מעמו וראו ביהוה Heb.—"Taste and see that Jehovah is good."Here is the Peshitta OT version of that Psalms verse: MarYah good that & see Taste

מעמו וחזו דטב מריא Aram. "Taste and see that Jehovah is good." See the similarities in the Hebrew and Aramaic? It appears the Greek translator (I assume the Greek is a translation in this interlinear, due to all the evidence I have compiled supporting that position) saw מעמתון and translated it "eyeugage" - "You have tasted" and inadvertantly skipped the next Aramaic word מעמתון - "& you have seen" because it has the same ending as the previous word מעמתון; he then proceeded to translate the next word שמח - "that good", etc..

(Living) אנתון (The Stone) אנתון (Who is) אנתון (vou are) אנתון (drawing near) מתקרבין (to Whom) הן (He) אל (God) אלהא (to precious) ונבא (drawing near) אנשא (the children) אנשא (the children) אנשא (Whom rejected) האסליוהי

Verse 4 is a description of The subject of verse 3 – "The LORD"- "Yahweh" in Psalms 34:8, as made plain in The Peshitta text and in the Aramaic cognate "MarYah" – מריא . Shimeon Kaypha (Peter) the Apostle presents Yeshua as Jehovah – The "YHWH" of Israel.

(are built) אתבנו (living) איך (stones) איך (as) איך (wou) אתבנו (also) אתבנו (also) אור (a also) אור (bull) איך (bull) איך (bull) איך (also) איך (bull) איך (bull) איך (atemple) איך (atemple) וכהנא (bull) היכלא (bull) היכלא (bull) וכהנא (atemple) וכהנא (bull) רוחנא (sacrifices) אלהא (bull) ביד (god) אלהא (bull) ביד (god) אלהא (bull) ביד (god) משיחא (The Messiah) משיחא (Yeshua) ישוע (yeshua) אור (god) אור (bull) אלהא (bull) ביד (god) אלהא (bull) ביד (god) אלהא (bull) ביד (god) אור (god) ביד (god) אלהא (god) ביד (god) אור (god) ביד (god) אור (god) ביד (god) אור (god) ביד (god) אור (god) ביד (god) ביד (god) אור (god) ביד (god) ביד (god) אור (god) ביד (god) ביד (god) ביד (god) ביד (god) אור (god) ביד (god) ביד

(I) אנא (lay down) אנא ("Behold") ביר (in the scriptures) בכתבא (for גיר (it is) גיר (said) אנא (of the corner) גיר (at the head) בריש (a precious) ויקירתא (a stone) בבהיון (in Tsion) באביון (will be ashamed *) בהימן (hot) בה (believes) בהימן (will be ashamed *) בהת (believes) בה (believes) בה (מן המון בהת (believes) בה (מן המון בה המון בה

* This is a quotation from Isaiah 28:16 from a text not quite The Hebrew Massoretic text (Hebrew has "a sure foundation" & "shall not make haste") nor The LXX reading: ("costly,choice corner stone,choice..") nor Peshitta OT: ("shall not be afraid"). This is typical of Peshitta NT quotes from the OT; no one known OT text type is represented. Some sort of hybrid text was used which was somewhere between The Massoretic Hebrew and a Hebrew text like that behind The Greek LXX..

Greek: ιδου τιθημι εν σιων λιθον ακρογωνιαιον εκλεκτον εντιμον και ο πιστευων επ αυτω ου μη καταισχυνθη LXX: ιδου εγω εμβαλω εις τα θεμελια σιων λιθον πολυτελη εκλεκτον ακρογωνιαιον εντιμον εις τα θεμελια αυτης και ο πιστευων επ αυτω ου μη καταισχυνθη

You can compare the Greek verse (Majority text) with the LXX and see that the Greek text is not a verbatim quote of The LXX, but probably is an edited version of the Peshitta text based on The LXX.

(honor) איקרא (this) הנא (is given) אתיהב (therefore) הכיל (to you) לכון (but) הכיל (who believe) המנין (to those) לאילין (are obedient *) מתשפיסין (who not) דלא (therefore) הלא

This honor is given to you -those who believe, but to those who are disobedient

* Greek has additionally a quote from Psalms 118:22 -λιθον ον απεδοκιμασαν οι οικοδομουντες ουτος εγενηθη εις κεφαλην γωνιας – (The stone which the builders rejected, the same is become the head of the corner.)-identical to The LXX text of that verse. This insertion (I do not give my reasons here for asserting this as an insertion) garbles the sense of the sentence given in this and the following verse.

(of offense) דכשלא (a stone) אבגא (אר rock) אבנא (of stumbling) דתוקלתא (He is) הו (a stone) אבא (they obey) ומתחקלין (in that not) בדלא (on it) בדלא (they stumble) ומתחקלין (they were appointed) סימין (for to this) דלהדא (the word)

The First Epistle of The Apostle Peter

אגרתא קדמיתא דכאפא שליחא

He is a stone of stumbling and a rock of offense, and they stumble on it in that they do not obey the word, for they were appointed to this.

```
(who serve as priests) דמכהנא (chosen) גביתא (are) אנתון (race) שרבתא (but) דין (you) (you) (redeemed) אנתון (are people) אנתון (for the kingdom) למלכותא (called you) עמא (for the kingdom) בריקא (called you) (of Him Who) דהו (the praises) תשבחתה (you should proclaim) מון (from) חשוכא (darkness) לנוהרה (to His light) מיתרא (from) מון (from) חשוכא (called you)
```

(vou were) אילין (considered) לא (the first) קדים (who from) דמן (those) אילין (mercies) אילין (neither) אפלא (of God) אית (the people) עמא (but) דין (now) דין (now) אית (a people) אית (upon you) עליכון (upon you) עליכון (were) אית (but) דין (now) השא (upon you) עליכון (were) אית (being) אית (being) עליכון (pow you) דמא (were) אית (being) אית (being) עליכון (pow you) דמא (were) אית (pow you) עליכון (were) אית (pow you) עליכון (were) אית (pow you) עליכון (pow you) דמא (pow you)

```
(wayfarers) איך (as) איך (of you) מנכון (beg) אנא (beg) בעא (beloved) דהיבי 11 (desires) אתפרקו (all) (from) מן (depart) אתפרקו (foreigners) אתתבא (& as) ואיך (& as) דעבדן (the soul) הלין (against) לוקבל (war) קרבא (that make) דעבדן (these) נפשא (of the body) דפגרא (ש
```

(all of them) להרון (before) קרם (your way of life) הופכיכון (beautiful) שפירין (& let be) ונהוון (about you) אילין (those) אילין (of men *) אנשא (children) בני (children) אנשא (wicked) אילין (may see) מלא (words) בישתא (wicked) בישתא (wicked) בישתא (of examination) ביומא (in the day) ביומא (God) לאלהא (& may praise) ונשבחון (wicked) לאלהא (det be) ביומא (wicked) ביומא (may see) ונשבחון (may see) לאלהא (wicked) ביומא (wicked) ביומא (may see) ונשבחון (may see) לאלהא (wicked) ביומא (may see) ונשבחון (may see) לאלהא (may see) ונשבחון (may see) לאלהא (may see) ונשבחון (may see) ונשבחו

Greek has εθνεσιν - "the Gentiles", "Nations". The Peshitta has אנשא – "Men"; Here is "Gentiles" – אנשא . In DSS script they are אנשא בתשא . The Ashuri pair look more alike than those in the other scripts. Other Aramaic words for "Nations" or "Gentiles" are: חנפא אומרא, אמון, אומון

In Estrangela script:

「Auna - "Pagans", "Gentiles"

Ashuri Aramaic

NDIT - "Pagans", "Gentiles"

NDID - "Men"

NDID - "Gentiles"

DSS Aramaic

メンスー "Pagans", "Gentiles"

メンメー "Men"

メンカー "Gentiles"

The Estrangela, Ashuri & DSS shaded pairs have at least 50% letter correlations (2 out of 4); The DSS pair may be a bit closer in appearance than the Ashuri, though it is a hard call between the two scripts.

Greek for "Men" is usually "Aνθοωποις"; "Nations – Gentiles" is εθνεσιν. In Greek Uncial script:

ANOP Ω ΠΟΙΣ –"Men" ΕΘΝΕΣΙΝ-"Gentiles"

I see no correlation (0%) in the two Greek words whatsoever. It looks highly unlikely that The Peshitta reading came from Greek, as a translator looking at εθνεσιν-"Nations –Gentiles would not be at all prone to translate it as ΚΥΊΝ – "Men".

(of men) אנשא (children *) בני (to all) לכלהון (submitting) משתעבדין (be you) והויתון (their authority) אלהא (for the sake of) מטל (to kings) אלהא (for the sake of) מטל

The First Epistle of The Apostle Peter

אגרתא קדמיתא דכאפא שליחא

* Greek has "υποταγητε παση ανθρωπινη κτισει" – "Submit to every human creation". The Aramaic "Sons of men" "children" – "I" may be interpreted "building" as from "I (Bna) instead of the obvious root "Bra" – "Son". The Greek is an obvious error. We are not to submit to any human creation; submission indicates an attitude of humility and service which can only be expressed toward another person, not toward things or institutions. If Peter had "ordinances" or "laws" in mind, he would have plainly said so; he would not have used a word that refers to "creation" and always (in OT LXX and Greek NT) refers to God's creation, never man's.

Incidentally, this verse does not teach absolute obedience to men; submission is not necessarily obedience.

```
(they are sent) משתררין (from Him) מטל (because) מטל (& to judges) או לדינא (& for the praise) מטל (of wrongdoers) דמסכלנא (for the punishment) לתבעתא (good) דעברי (of doers) דעברי
```

```
(of God) אלהא (the will) צבינא (it is) ה (for in this way) דאלהא 15 (the mouth) בהכנא (wou, may shut) דבעבדיכון (excellent) שפירא (that by your works) דבעבדיכון (God) אלהא (know) דלא (who not) דלא (those) הנון (of fools) הנון (of fools) דלא (ארסגא
```

```
(persons) אנשא (as) דיך (& not) אין (free) ארא (children) דארא (as) דיך (as) דיך (acloak) דעבירא (who make) דעבירא (who make) דעבירא (of God) אלא (servants) דיך (as) איך (but) אלא (for their evil) דאלהא (cfor their evil) דיך און אין ארא און ארא (מצוי ברוהי (servants) דיף אלא (מצוי ברוהי (servants) דיף ארא (מצוי ברוהי ברוהי (servants) דיף ארא (מצוי ברוהי ברוהי (servants) דיף ארא (מצוי ברוהי ברוהי ברו
```

```
(love) אחבו (your brethren) לאחיכון (honor) יקרו (every person) 17 לכלנש (honor) יקרו (& kings) ולמלכא (be in awe) דחלו (God) אלהא (& of) ומן (
```

```
(among you) בכון (who are) אית (servants) עברא (to those) אשתעבדו (to the good) למריכון (submit) בדחלתא (submit) למריכון (to the good) למריכון (to the good) למבא (only) בלחוד (not) בלחוד (to the severe) לשנא (but) אלא (but) אך (also) לקשיא (to the severe)
```

(God) אלהא (before) קדם (grace) טיבותא (to them) להון (there is) אית (for) גיר (to these) להלין (endure) גיר (excellent) מסיברין (conscience) אלהא (who because of) דמטל (to those) לאילין (by The Evil One) בעולא (upon them) עליהון (that come) דאתין (distresses) באתין (distresses)

```
(their foolishness) כלותהון (who because of) דין (those) דין (those) אילין (those) כלותהון (to them) מסיברין (glory) אידא (what?) אידא (suffering) אולצנא (endure) מסיברין (endure) אולצנא (withen) אידא (what is good) אידא (are doing) אלא (when) מא (but) אלא (with) מא (with) מא (with) אלהא (wi
```

(died) מית (The Messiah) מית (for also) אתקריתון (you are called) מית (for his) 21 להדא (to this) אתקריתון (example) אתקריתון (us) לו (aleft) שופסא (for our sake) חלפין (שבק (this) מית (in His steps) בעקבתה (that you) בעקבתה (that you) בעקבתה (אונון (you would walk) בעקבתה (that you) בעקבתה (that you) בעקבתה (אונון שמין אונון אונון אונון אונון (that you) בעקבתה (אונון שמין אונון אונון

(sin) עבר (did) עבר (Who not) דלא (He) הז 22 (in His mouth) נכלא (was found) אשתכח (deceit) אפלא (neither) אפלא

(insulted) מצחא (was) הוא (who insulted) רמצטחא (He) במצטחא (He) הוא (was) הוא (was) הוא (the) הוא (He) ולא (threatened) מתלחם (was) הוא (He) הוא (He) הוא (was) הוא (He) הוא (He) לדינא (He) לדינא (He) דכאנותא (of righteousness) דינה (His judgment) לדינא (His judgment)

(them) אנון (& lifted) אנון (all of them) כלהון (our sins) אנון (& He took) אנון (to sin) אנון (we are dead) בפגרה (to we shall live) אורכד (to the cross) לחטיתא (we shall live) בזריקותא (in righteousness) דילה (to the cross) בזריקותא (we shall live) גיר (for) אתאסיתון (you are healed) גיר (for) אתאסיתון (by His scars) בשומתה

(& you have returned) איך (sheep) איך (as) איך (you had) הויתון (for gone astray) דטעין (of your souls) הויתון (the Shepherd) השא (now) לות (now) לות (the Shepherd) השא

Chapter 3

The First Epistle of The Apostle Peter

```
אגרתא קדמיתא דכאפא שליחא
```

```
(& with discretion) הדין (that in reverence) דברהלתא (they see) בכד (when) הדין (when) דברהלתא (when) ברד (משני ליו
                                                                                                                           (vou) אנתין (conduct yourselves) מתדברן
                                                  (outward) בריא (with ornaments) בבתא (be you adorned) בריא (& not) 3.
                                 (of gold) דרהבא (of jewelry) או (or דחשלתא (of your hair) דרהבא (of braids) דגרולא
                                                                                                                              או (or) דלבושא (clothing) מיתרא (or) או
                             (of the heart) אצטבתין (secret) אלא (in the person) בבְרנשא (be adorned) דלבא (but) אלא 4
                   (an ornament) מכיכתא (is corruptible) מתחבלא (that not) דלא (humble) מכיכתא (in a spirit) מתחבלא
                                                                                                                      (God) אלהא (before) קדם (excellent) דמיתר
                        (holy) קדישתא (women) (שא (the first) קדים (from) אך (also) אר (for) גיר (in this way) הכנא (in God) אילין (who hoping) דמסברן (those) אילין (those) אילין (אילין אילין (אילין שא הוי
                                                                                                           (their souls) נפְשׁתְהִין (were) הוי (adorning) מצבתן
                                                                              (to their husbands) לבעליהין (were) הוי (& submitted) ומשתעבדן
                                           (to Abraham) הות (was) הות (subject) משתעבדא (Sara) לאברהם (just as) איכנא 6
         (to her) אנתין (you) אנתין (whose are) דהוין (she) הי (my lord) מרי (him) לה (was) הות (& calling) וקריא (you) לה (are shaken) בותא (whose are) בנתא (when) באברא (by works) שבא (daughters) בנתא (אינוען שבא (by works) אנתין (אינוען האינוען (שבא לא נות) בינתא (שבא לא נות) שבא (שבא (שבא לא נות) שבא (שבא לא נות) בינתא (שבא לא נות) אנתין שבא (שבא לא נות) שבא (שבא לא נות) שבא (שבא לא נות) אנתין (שבא נות) אנתין (שבא לא נות) אוניין (שבא לא נות) אנתין (
                                                                                                                                             מן (with) כל (any) דחלא (with)
                              (wour wives) נשיכון (with) עמרו (dwell) עמרו (in this way) הכנא (men) גברא (wour wives) א גברא (wour wives) ואנתון (wour wives) א גברא (איטו איטוא אי
                                                                    (weaker) מחילא (vessels) בידעתא (by knowledge) בידעתא בידעתא
                                                (those) אנין (also) דאף (because) מטל (them) אנין (hold) הנין (in honor) באיקרא
                                              (eternal) דחיא (of life) דחיא (the gift *) עמכון (inherit) ירתן (with you) מוהבתא (with you) במכון (in your prayers) בצלותכון (stumble) מתתקלין (you will) הוון (that not)
```

And you men thus dwell with your wives by knowledge, and as weaker vessels hold them in honor because they also inherit the gift of eternal life with you, so that you shall not stumble in your prayers.

* Greek has χαριτος –"Grace"; The Peshitta has מוהבתא –"Mawhabta"-"The gift";

"Grace" in Aramaic is usually שׁיבותא –"Tibotha". Here are the words in Dead Sea Scroll Aramaic script:

ペカンパー "The Gift" (Peshitta) ペカンパー "Grace" (Base of Greek reading?)

These two words have 84% letter correlation. The Greek for "Gift" in correct grammatical form for this passage is χαρισματος οr δωρου; χαρισματος & χαριτος have 70% correlation, which is relatively high for Greek word pairs, but is still significantly lower than the Aramaic word pair correlation. The Greek words differ in letter number by three; the Aramaic pair differ in only one letter and have the same number of letters in each word! The Aramaic text obviously is not derived from Greek (no Greek text has "Eternal life") and none has "the gift". The Greek is easily accounted for as a translation of the Aramaic in which the word "eternal" was simply dropped and "אוֹם "Mawhabta"-"The gift" was misread as אוֹן בּלוּל "Tibotha"-Grace".

```
(in harmony) אויותא (all of you) כלכון (that you would be) דרון (but) דתהוון (the conclusion is) אילין (who suffer) דחשין (those) השין (suffering) עם (suffering) אילין (& be you) והויתון (& humble) הדיתון (merciful) והויתון (another) הדרות (& love) והויתון (whose) הדרות (whose) הד
```

(evil) בישתא (in exchange for דל (evil) הלף (& to a person) בישתא 9 (insults) אוויתא (in exchange for לא (neither) אוויתא (neither) אוויתא (you should pay) אלא (hot the contrary) ההלין (to the contrary) הרכין (blessing) אלא (blessing) דבורכתא (that the blessing) דבורכתא (you would inherit) גיר (for אתקריתון (you would inherit) דבורכתא (that the blessing) אתקריתון (you are called)

The First Epistle of The Apostle Peter

אגרתא קדמיתא דכאפא שליחא

```
(good) מוֹן (days) יומתא (desires) הכיל (therefore) היא (desires) ולחם (whoever) למוֹן (whoever) מוֹן
                                (& his lips) נשר (evil) בישתא (from) מן (his tongue) למחוא (let him keep) נשר (to see) למחוא
                                                                                                                (deceit) נכלא (should speak) נכלא (not) לא
                                            (good) מבתא (& let him do) ונעבר (wickedness) בישתא (from) בישתא (let him pass) או נעבר 11
                                                                 (after it) בתרה (& let him run) ונרהט (peace) שלמא (& let him seek) ונבעא
                                           (the eyes) דעינוהי (upon) על (of Jehovah) דמריא (the eyes) דעינוהי (because) 12
                                          (of Jehovah) רמריא (& the face) אנון (them) אנון (to hear) למשמע (א His ears) וארנוהי
                                                                                                                                         על (against) בישא (the evil) על
                                                                                       (evil) לכון (to do) דנעבד (& who is?) ומנו (& who is?) דנעבד
                                                                                        (of good) או (zealous *) שננא (you will be) או (if) תהוון (if) או
                                         (of righteousness) אבי (the sake) על (for) על (you suffer) דתחשון (He) הו (& if) אבי (4 if) אבי
                                                             (The Messiah *) משיחא (Jehovah) למריא (in your hearts) בלבותכון (hallow) בלבותכון (but) אלא (but) אלא
                                                                          (a defense) ברוחא (to return) למפק (ready) ברוחא (& be you) והויתון
                                                  (about) על (a statement) מלתא (of you) לכל (who requests) דתבע (to everyone) לכל
                               (& in reverence) ובדחלתא (in meekness) במכיכותא (of your faith) דהימנותכון (the hope) במכיכותא
                                              (just as) איכנא (good) אית (is) אית (is) אית (while) בד (while) אית (is) אית (while) אית (is) אית (while) בד
      (evil) איך (people) אנשא (against אין (against you) עליכון (who speak *) דהנון (that those) דהנון (that those) אנשא (as) דממללין (who speak *) דהנון (who reject) דמרון (as) אנשא (as) איך (as) אנשא (as) איך (may be ashamed) נבהתון (who reject) דמלמין (people) אנשא (as) איך (may be ashamed) נבהתון (who reject) אנשא (as) איך (may be ashamed) אין (may be ashamed) איך (may be ashamed) איר (may be ashamed) איך (may be ashamed) איך (may be ashamed) איר (may be ashamed) איר
                                                                                                (which is in The Messiah) דבמשיחא (beautiful) שפירא
            (vou) אנתון (doing) עברין (that when) דיר (for אנתון (to vou) לכון (it is) הוא (an advantage) איר (in this way) אברא (evil) אין (evil) בישתא (vou suffer) אנתון (good) מבא (works) עברא (the will) אנתון (evil) אלהא (are doing) אנתון (vou) בישתא (it is) הוא (vou) בישתא (it is) אנתון (vou) (vou) אנתון (vou) (vou) (vou) אנתון (vou) (vou
                                          (died *) מית (that also) דאר (because) משיחא (that also) אין (because) מטל 18
                 (sinners) חטיא (for the sake of) חלף (The Righteous One) זריקא (our sins) חטיא (because of) חלף (in Spirit) חטיא (to God) המית (to Body) ברוח (in Spirit) ומית (to body) בפגר (to bring you) ומית (to body) בפגר (to bring you)
           (in Sheol *) לופשתא (were) אילין (who held) אילין (those) אילין (to souls) בשיול (& He proclaimed) אילין (19 ואכרז
                                            (who from) הוִי (convinced) לא (not) אתמפיס (who from) הוָי (the first) הלין (these) הלין (these) הלין
                                (in the days) ביומתה (in the days) דאלהא (when) כד (when) מגרת רוחה (in the days) דאלהא
                              (the hope *) על (upon) על (an ark) קבותא (that there be) דתהוא (commanded) פקדת (commanded) דתהוא (entered) דתהוא (only) בלחוד (only) נפשן (of their repentance) לה (of their repentance) דתיבותהון
                                                                                                               (by the waters) במיא (& were kept alive) וחיי
                         (you) אנתון (are saved) מופסא טופסא (by that) בהו (in Him) אנתון (you) אנתון (For also) אנתון (you) במעמודיתא (you) אנתון (you) פגרא (you) פגרא (you) משיגין (you) אנתון (you) אנתון (you) באלהא (you) מוךין (you) אנתון (you) אלא (you) אלא (you) אנתון (you) אנתון (you) אנתון (you) אנתון (you) מוךין (you) אנתון (you) (you) אנתון (you) (you) אנתון (you) (
(The Messiah) משיחא (of Yeshua) דישוע (with a conscience) בתארתא (with a conscience) בתארתא
```

(upon) לשמיא (into Heaven) לשמיא (Who has been escorted) דאתעלי (He) הו (He ב הו (He Angels) או (to Him) אינוינא (to Him) אלהא (de are subjected) ואשתעבדו (of God) האלהא (the right side) ימינא

^{* *}Greek has "συνειδησεως αγαθης επερωτημα εις θεον δι αναστασεως ιησου χριστου" - "but the request unto God, for a good conscience, through the resurrection of Jesus Christ". The Greek has salvation coming by "requesting a good conscience"; The Peshitta says it is through "confessing God with a pure conscience", which comports with other scripture: "And if you shall confess with your mouth our Lord Jesus, and shall believe with your heart that God has raised Him from the dead; you shall have life. "Romans 10:9

The First Epistle of The Apostle Peter

אגרתא קדמיתא דכאפא שליחא

(& The Powers) וחילותא (& The Principalities) ושליטנא

Chapter 4

```
(in the flesh) הכיל (suffered) הלפיכון (suffered) הכיל (therefore) הכיל (The Messiah) משיחא (if) משיחא (if) משיחא (therefore) הכיל (in this) הכיל (in Him) הכיל (in Him) אזרינו (wid) אזרינו (everyone) אזרינו (he) אנתון (has ceased) הוא (in his body) בהנא (for) בפגרה (sins) שלי (from) המאת (from) מן (from) כלהון (all) חטהא (sins) אונו (היא (all) ביל (from) מן (from) ביל (from) המאת (from) הכיל (from) המאת (from) הכיל (from) המאת (from) הכיל (from) המאת (from) הכיל (from) הכיל (from) המאת (from) הכיל (from) המאת (from) הכיל (from) המאת (from
```

```
(of children of men) דבנינשא (for the desires) לרגיגתא (therefore) מכיל (for not) מכיל (in the body) בנא (that is) דאיתוהי (the time) זבנא (as during) כמא (he shall live) אלא (but) לצבינא (but) לצבינא (but) אלא
```

(in which) ביל (you served) דיר (passed) דעבר (that) הו (the time) זבנא (for) גיר (was enough) בספק (& drunkenness) דהנפא (of the pagans) באסוטותא (the pleasure) צבינא (of demons) דהנפא (& in worship) ובומרא (& in worship) ובומרא (& in whoredom) ובומרא (בפולחנא (win worship) באסוטותא (win whoredom) ובינותא (בינותא אוויים) ובינותא (win worship) בינותא (win worship

(wou) מתרמרין (they marvel) ומגרפין (now) עליכון (& behold) והא (in this) השא (with them) עמהון (you run riot) משתרחיתון (in that not) בדלא (former) קרמיתא (debauchery) אסוטותא

(to God) לאלהא (account) פתנמא (who are giving) דיהבין (those) הנון 5 (& the living) דיהבין (the dead) מיתא (to judge) למדן (Who is going) דעתיד (Him) הו

(to the dead) אד (also) אד (He preached the news) גיר (for) איר (this) אד (because of) מטל (in the flesh) הנא (children of men) איך (as) בנינשא (that they would be judged) דנתדינון (in spirit) באלהא (by God) באלהא (& they would live)

(this) הגא (because of) מטל (of all) דכל (The End) הרתא (but) דין (He) לה (has arrived) מטית (to prayer) אתנכפו (be ashamed) ואתתעירו (w wake up) אתנכפו

(each other) לות (to) הרדא (severe) (a love) קלות (thing) מדם (every) לות (before) אוקדם (of sins) מדם (a multitude) סוגאא (covers) מדם (for תובא (love) הובא (to vou) הובא (lot vou) הובא (to vou) הובא (every) מהפא (covers) מהפא (covers) אוניר (to vou) הובא (to vou) הובא (to vou) מהפא (every) מהפא (covers) אוניר (to vou) הובא (to vou) מהפא (to vou) (to vou

(murmuring) אכסניא (strangers) דלא (loving) רשנא (& be you) והויתון (& be you) ארחמין

(God) אלהא (from) מן (he has received) דקבל (the gift) מוהבתא (of you) מנכון (& every person) וכלנש (good) בתא (of the houses) בתא (heads) בה (his neighbor) מבא (him) בה (let serve) בשמש (of God) בותא (of God) באלהא (unique) דאלהא (of the grace) דטיבותא (שיבותא (מפרשתא באלהא הא האלהא באלהא (שיבותא באלהא האבותא באלהא האבר שתא באלהא האבר שתא באלהא (שיבותא באלהא האבר שתא באלהא באלהא באלהא האבר שתא באלהא (שיבותא באלהא באלה

(of God) אר האלהא (the word) מלתא (according to) איך (who speaks) רמשל (everyone) במלל (what) איך (according to) רמשמש (what) וכלמן (let speak him) איך (who ministers) רמשמש (de everyone) וכלמן (let speak him) במלל (you) (וכלמן (do) אנתון (that in all) דבכל (to him) הב (gives) הביל (which God) אנתון (power) הילא (power) הילא (may be glorified) משיחא (truly) משיחא (of eternities) אלהא (whose) ביר (whose) לעלם (to the eternity) עלמין (glory) אמין (glory) הי (whose) הוא לא לא לא (whose) הוא לא

(to you) לא (that will come) ההוין (at the temptations) בנסיונא (be astonished) לתרמרון (beloved) לכון (your proving) לכון (for מטל (to you) לכון (thappened) גובש (strange) גובש (something) דמדם (as if) איך (they are) הוין (that) הוין (that) הוין (that) איך (they are) הוין (that) הוין (that) הוין (that) אין איין (that) לכון (that) הוין (that) הוין (that) איין (that) לכון (that) איין (that) איין (that) איין (that) איין (that) לכון (that) לכון (that) איין (that) איין (that) לכון (that) לכו

(of The Messiah) דמשתותפין (the sufferings) לחשוהי (that share) אנתון (that share) רמשתותפין (rejoice) אלא אלא (but) אלא (you shall rejoice) דמשרותה (of His glory) דתשבוחתה (in the revelation) בגלינא (also) אך (for in this way) דהכנא (& you shall be jubilant) ותרוזון

The First Epistle of The Apostle Peter

אגרתא קדמיתא דכאפא שליחא

```
(a murderer) איך (as) איך (of you) מנכון (a man) אנש (not) איך (only) בלחוד (only) איך (suffer) איך (at him) איך (at h
```

(let him be ashamed) איך (not) לא (a Christian) איך (as) כרסטינא (one suffers) איך (but) אל (if) אל (Name *) אלא (in this) בהנא (God) בה (God) לאלהא (let him praise) אלא (but) אלא

(the judgment) דינא (that will begin) דינא (it is) הו (time) דינא (because) מל (because) מול (it begins) ביתה (from us) ביתה (the house) אין (if (form us) אין (if (form us) מול (the house) ביתה (from us) ביתה (from us) אין (if (the end אירא (ithe end אירא (ithe end אירא (of those) אירא (of God) הי (of the Good News) דאלהא (of God) אירא לסברתה (the end News)

(live) אור (to be in hardship) למחסן (the righteous) היא (& if) אורא (is found) והיקא (Where?) איכא (& sinner) וחטיא (the evil) משתכח

(according to) איך (who suffer) דחשין (those) אילין (because of) מטל (their souls) הנא (to Him) אילין (let them commit) (נעלון (of God) דאלהא (the will) בבינה (faithful) שפירא (to a Creator) איך (as) דלברויא (excellent) שפירא (by works) איך (to a Creator) איך (to a Creator) איך (to a Creator) איך (to a Creator) איך (the will) בעברא (to a Creator) איך (the will) א

Chapter 5

(among you) בכון (who are) אית (the elders) קשישא (of) מן (but) דין (I) אנא (beg) בעא 5:1 (of The Messiah) אנא (of the sufferings) בחשוהי (witness) אנא (I) קשישא (elder) חברכון (elder) וסהדא (to be revealed) דנתנלא (which) הו (of His glory) דשובחה (& sharer) הו (שותפא (שותפא (אור שובחה (שותפא (שותפא (אור שובחה (שותפא (אור שובחה (אור שובח

(you) לכון (that follow) רמשלמא (of God) אלהא (the flock) מרעיתא (shepherd) מרעיתא (with pleasure) אלא (but (by compulsion) אלא (spiritually) רוחנאית (& take care) וסעורו (wour heart *) ביותרנא (defiled) אלא (defiled) אלא (by profit) ביותרנא (not) ביותרנא (but) מנפא (defiled) אלא (defiled) אלא (defiled) אלא (defiled) אלא (mot) ביותרנא (אונד ביותרנא (by profit) אלא (defiled) אל

(as) איך (but) אלא (of the flock) דמרעיתא (lords) מריא (as) איך (not) ל 3 (excellent) דתהוון (to them) להון (that you would be) דתהוון

(Shepherd) רעותא (The Chief) בתנלא (will be revealed) גתנלא (when) דכד 4 (fades) נתנלא (that not) דכר (of glory) דשובהא (a crown) כלילא (from Him) מנה (you shall receive) תקבלון

(submit) אשתעבדו (younger) אלימא (younger) אלימא (איסער (ג' you) לקשישיכון (submit) אשתעבדו (younger) איסער (& you) אונתון (each one) הוצאית (to (of mind) העינא (humility) מכיכות (closely) הוצאית (& be clothed) הואתעמפו (who are proud) דאלהא (God) האלהא (God) הו (is) האלין (grace) מיבותא (to those) ולמכיכא (to the humble) יהב (& to the humble) ולמכיכא

(mighty) אידה (the hand) תקיפתא (under) אתמככו (be humbled) הכיל (that is right) הכיל (in the time) אידה (that is right) דודק (of God) בזבנא (that is right) דודק (of God) באלהא

(God) אלהא (on) על (cast) שדו (all) כלה (& your cares) אלהא (of you) אליכון (takes care) בטיל (for He) בטיל

(Satan) סטנא (*your* enemy) דבעלדבבכון (because) מטל (& be reflective) מטנא (be alert) אתתעירו (to devour) אריא (whom) ומהלך (& seeks) ובעא (walks) ובעא (alion) אריא (as) אריא (as) אריא (מהלך) ומהלך (walks) ובעא (אריא (מהלך) אריא (מהלך) ובעא

(vou) אנתון (are firm) משררין (while) קומו (against him) לקובלה (therefore) אנתון (stand) קומו (vour brethren) אחיכון (against) על (that also) און (vour brethren) (העורא (against) און (vour (vour brethren) (vour brethren) און (vour (vour brethren) און (vour (vour brethren) אנתון (vour brethren) אנתון (vour brethren) הנון (vour brethren) משררין (vour brethren) הנון (vour brethren) (vour brethren) הנון (vour brethren) הנון (vour brethren) (vour brethren)

(to His glory) לשובחה (Who called us) דקרן (He) הו (of grace) דלעלם (but) דלעלם (The God) אלהא (we shall endure) משיחא (The Messiah) הו (He) דיהב (Who gives) לן (us) לן (while) דיהב (Yeshua) נסיבר (Yeshua) נסיבר (we shall endure) משיחא (The Messiah) הו (to be empowered) דנתחיל (small) זעורא (afflictions) אולצנא (these) הלין (to eternity) לעלם (we stablished) ונתקים (we stablished) ונתקים (we stablished)

The First Epistle of The Apostle Peter

אגרתא קדמיתא דכאפא שליחא

(& the honor) שובחא (the glory) ואיקרא (for to Him) דלה (truly) שובחא (of eternities) אמין (to the eternity) לעלם

(to you) איך (few things) אנא (think) אנא (think) לכון (few things) לכון (these) הלין (these) אנא (I הלין (few things) אין (few things) אנא (עונוס (these) ביד (trustworthy) מהימנא (brother) אוא (Sylvanus) אנא (by) ביד (by) סלונוס (the God) אנא (true) שרירתא (the grace) אנא (in it) הרא (that this) אנא (that this) הרא (in it) הרא (this) אנתון (this) אנתון (this) הרא (this) הרא (this) אנא (by) בה (this) אנא (this) אנא (by) בה (this) אנא (this) אנא

(chosen) גביתא (the church) עדתא (your welfare) שלמכון (inyokes) אמלא (my son) ברי (& Marqus) ומרקוס (which is in Babel) דבבבל

(holy) קדישתא (with a kiss) בנושקתא (of another) בחד (one) הדל (the welfare) בשלמא (invoke) שאלו (Amen) בשלמא (are) עם (who in The Messiah) במשיחא (those) אילין (all of them) אנין (with a עם (with שלמא (peace) שלמא (are) אנין (who in The Messiah) אילין (שלמא (מרט במשיחא במשיחא (שלמא במשיחא (שלמא (מרט במשיחא (מרט במשיח (מרט במש (מרט במשיח (מרט במש (מרט במ

The Second Epistle of The Apostle Peter

אגרתא דתרתין דכאפא שליחא

2 Peter *

* The Epistle of 2nd Peter is not included in The Peshitta; neither is 2nd John, 3rd John, Jude or Revelation. Those books are supplied in John Gwynn's edition of the General Epistles from The Crawford Aramaic manuscript and others of these books. These books have been included in the Western Canon of The Syrian Orthodox Church, The Maronite Church and others which use the Aramaic NT, however, the General Epistles in those churches have been based on The Harklean Syriac Version, which is a translation from the Greek NT into Aramaic done in AD 616. The text used by John Gwynn is not The Harklean Version. The texts of the two editions are quite diverse in many places.

```
(The Messiah) משיחא (of Yeshua) דישוע (& an apostle) ושליחא (servant) עברא (Petros) משיחא (Shimeon) מעון (in honor *) לאילין (equal *) שוית (who for the faith) דלהימנותא (to those) לאילין (of our Lord *) שוית (by the righteousness) בזריקותא (were worthy *) דמרן (with us) עמן (The Messiah) משיחא (Yeshua) ישוע (& our Savior) ופרוקן (equal *) משיחא (The Messiah) משיחא (Yeshua)
```

Shimeon Peter, a servant and an apostle of Yeshua The Messiah, to those who were esteemed worthy for the faith, equal with us in honor, by the righteousness of our Lord and our Savior Yeshua The Messiah.

** All Greek mss. have ισοτιμος – "equally precious" in place of these two Aramaic words; ισοτιμος is a compound word ισο – "equal" + τιμος – "precious". Interestingly, the Aramaic words א באיקו & באיקו במח mean "in worth" & "equally". *All the Greek mss. have λαχουσιν – "they obtained by lot"; The Aramaic "were worthy" is very similar to another verb "which means "they imbibed, they received". I posit that the word "where worthy" was read as "they imbibed, they received" and translated λαχουσιν – "they obtained by lot". The Greek for "they were worthy" or "they were esteemed worthy" is αξιοι ησαν οι αξιωθησονται οr καταξιωθησονται. Which of these looks like λαχουσιν – "they obtained by lot"? So is it unlikely the Aramaic reading "" - "were worthy" came from Greek reading, λαχουσιν – "they obtained by lot". It looks far more likely that the Greek came from the Aramaic text. (By the way: Does God cast lots?)

Here are the two readings in Aramaic: "They were worthy" (Gwynn's Edition)

"They received" (Hypothetical base for Greek reading)

* Greek has του θεου ημων - "of our God", as does The Harklean.

```
(by the teaching) לכון (to you) מיבותא (be multiplied) (& peace) נסגא (grace) מיבותא (The Messiah) משיחא (Yeshua) ישוע (of our Lord *) דמרן
```

Grace and peace be multiplied to you by the teaching of our Lord Jesus The Messiah.

* Greek has "of our God & our Lord Jesus"; Harklean adds "The Messiah" – אַנייראָב.

```
(of the power) דכלהין (that are) אילין (those things) אילין (Who all) דרכלהין (The One) מן (as) אילין (by) דרכלהין (the life) אילין (with) אילהא (Divine) אילהיא (שוודעא (with) דרה (the teaching) דרה (the teaching) אוודעא (the teaching) דילה (this *) ומיתרותא (wajesty) ומיתרותא (into glory) בתשבוחתא (בתשבוחתא (אומיתרותא (אומיתרות) אומיתרותא (אומיתרותא (אומיתרות) אומיתרותא (אומיתרות) אומיתרותא (אומיתרות) אומיתרותא (אומיתרות) אומיתרותא (אומיתרות) אומיתרותא (אומיתרות) אומיתרותא (אומיתרות) אומיתרות) אומיתרותא (אומיתרות) אומיתרות) אומיתרותא (אומיתרות) אומיתרות (אומיתרות) אומיתרות) אומיתרות (אומיתרות) אומיתרות (אומיתרות) אומיתרות) אומיתרות (אומיתרות) אומיתרות (אומיתרות) אומיתרות) אומיתרות (אומיתרות) אומיתרות) אומיתרות (אומיתרות) אומיתרות (אומיתרות) אומיתרות) אומיתרות (אומיתרות) אומיתרות (אומיתרות) אומיתרות (אומיתרות) אומיתרות) אומיתרות (אומיתרות) אומיתרות) אומיתרות (אומיתרות) אומיתרות) אומיתרות (אומיתרות) אומיתרות (אומיתרות) אומיתרות) אומיתרות (אומיתרות) אומיתרות (אומיתרות) אומיתרות) אומיתרות (אומיתרות) אומיתרות (אומיתר
```

As The One Who has given all those things which are of the Divine power, with life and the worship of God, by His teaching, Who has called us into His glory and majesty.

```
(gave) הבאידיהין (who by these) רורבא (great) רורבא (declarations) לכון (Who by these) דבאידיהין (of the nature) הלין (sharers) שותפא (you will be) הלין (these) דביד (that by) הלין (the corruption) אנתון (from) אנתון (you) אנתון (flee) אנתון (when) בעלמא (which are in the world) דבעלמא (of desires) דרגיגתא דרגיגתא
```

* Greek has nuiv "to us".

The Second Epistle of The Apostle Peter

אנרתא דתרתין דכאפא שליחא

```
(all) כלה (diligently) שקלטענא (when) הרא (this) הרא (but) בין (& there is) נהי (virtue) אנתון (wour faith) הימנותכון (onto) על (add) אוספו (bring) מיתרותא (bring) על (knowledge) על (virtue) מיתרותא (but) (ייעתא (onto) על (onto) אוספו (but) (ייעתא (onto) אנדערא (onto) אנדערא (שועתא (onto) אנדערא (onto) אנדערא (onto) אנדערא (onto) אוספו (onto) אנדערא (onto) אנדער
```

(perseverance) און (but) דין (onto) על (perseverance) מחמסננותא (knowledge) דין (but) דין (onto) אל (for God) אל (the reverence) דחלת (patience) מסיברנותא (but) דין (onto) על (patience) מסיברנותא

(of the brotherhood) אחותא (love) רחמת (for God) אלהא (reverence) דין (but) דין (onto) על (love) אחותא (affection) אחותא (of the brotherhood) על (onto) דין (but) דחמת (but) אחותא (affection) דין (onto) אחותא

(& abound) ניר (with you) שכיחן (are found) שכיחן (when) דיר (for) גיר (these) הלין (fruit) אבלא (without) אפלא (void) בטילא (they are) אות (not) אבלא (of our Lord) הוא (in the teaching) בשוודעה (you) לכון (you) בשוודעה (The Messiah) משיחא (Yeshua) ישוע (Yeshua)

(is) איתוהי (blind) איתוהי (these things) הלין (with him) שכיחן (who not) שכיחן (for) דוֹל (he) הוא (former) איתוהי (of his sins) דחטהוהי (the purification) דוכיא (that he has forgotten) דוטעא (because not) דרל (because not) וויא (because not) דרל (because not) וויא (because not) דרל (because not) וויא (because not) וו

(take pains) נובל (my brothers) אחי (all the more) יתיראית (that) הי (& about) (משט 10 (עבריכון (wour election) קריתכון (good) קריתכון (your deeds) דביד (that by) עבריכון (that by) אנתון (you) אנתון (you) אנתון (when) אנתון (you) אנתון (אתון (wour deeds) עברין (אתון (wour deeds) עברין (אתון (you) אנתון (wour deeds) אנתון (wour deeds

(an entrance) גיר (to you) גיר (is given) מתיהבא (richly) מתיהבא (for) גיר (in this way) אתיראית (in this way) במלכותא (wour Savior) דמלכותא (eternal) דמלכותא (The Messiah) משיחא (Yeshua) משיחא (Yeshua)

(you) אנא (reminding) דמעהד (from) אנא (weary) אנא (not) לא (this) אנא (& about) אנא (עכון (you) הדא (this) אדא (also) אר (well) מב (when) אנא (this) אנא (truly) אנא (truly) אנא (truly) אנא (this) אנתון (עסט (upon) אנתון (you) שררא (this) אנתון (עסט (upon) שררא (you) שררא (weary) אנתון (weary) אנתון (weary) אנתון (this) אנתון (weary) אנתון (weary) אנתון (weary) אנתון (wou) אנתון (upon) אנתון (wou) אנתון (wou) אנתון (wou)

(that as long as) לי (to me) לי (it seemed) אסתברת (but) דין (that just) אסתברת (in memory) בפגרא (to awaken you) אעירכון (this) אנירא (in body *) בפגרא (I am) דאיתי

* Greek has "σκηνωματος"- "Tent". Aramaic for "Tent" is במשכנא –"Matlala" or "Mashkna".

The actual Aramaic reading is — "b'pagra"-"in body this".

In DSS script, the actual Aramaic reading is אוא אל. Again, this is. בכ ארא

DSS Aramaic for "in a Tent" – "Matlala" is בלשנא", « – "Mashkna" בלשנא". The firstAshuri pair have 66% correlation. The Greek for body would be "σωματος"; Compare Greek - "σκηνωματος" - "Tent". One is seven letters and one is ten letters. One other fact mitigates against the Aramaic being derived from the Greek - The Greek word σκηνωματος is traditionally often used metaphorically for "the body" as a "tent" for the soul, according to Greek philosophy and theology. The Aramaic word does not carry that usage. Hence it seems much more likely the Greek is a translation of the Aramaic than vice versa. It is not likely an Aramaean would have translated σκηνωματος "tent" as אחום – "body".

Here is an excerpt from <u>Thayer's Greek English Lexicon</u> for **σκηννωμα**:

4638 σκηνωμα skenoma skay'-no-mah

from 4637; TDNT-7:383,1040; n n

AV-tabernacle 3; 3

- 1) a tent, a tabernacle
- 1a) of the temple as God's habitation
- 1b) of the tabernacle of the covenant
- 1c) metaph. of the human body as the dwelling of the soul

The same Greek word occurs in the next verse, where the Aramaic has "בובר" of my body".

Glenn David Bauscher Page 446 5/3/2010

The Second Epistle of The Apostle Peter

אנרתא דתרתין דכאפא שליחא

```
(is) אוא (soon) בעגל (from my body) דפגרי (that the departure) או דעונדנא (know) דעונל (as) בעגל (informed me) איכנא (The Messiah) משיחא (Yeshua) שוע (our Lord) מרן (that also) איכנא (just as) איכנא
```

(to you) אית (it) אית (constantly) אמינאית (that also) אית (but) דין (but) אית (take pains) איז (take pains) אנא (a record) און (my) בתר (departure) מפקנא (after) בתר (from) מן (that also) בתר (making) עבדין (you will be) ההוון (of these things)

(craftily) באומנותא (made) מתלא (fables) מתלא (after) (when) ביר (for) גיר (was) וניר (not) לא (we have gone) מתלא (the power) אודענכון (to inform you of) אודענכון (we have gone) אולינן (while) אודענכון (the Messiah) משיהא (Yeshua) שוע (of our Lord) דמרן (His) הויץ (of majesty) הוין (we were) הוין (eye-witnesses) דרבותא (און דרבותא הויץ (we were) הוין (we were) הוין (we were) דרבותא (און דרבותא הויץ ערכותא (און דרבותא הויץ ערכותא (און דרבותא הויץ ערכותא ערכותא הויץ ערכותא (און דרבותא ערכותא ערכותא הויץ ערכותא ערכ

(honor) א"קרא (The Father) אבא (God) אלהא (from) מן (He received) נסב (for) נסב (when) ב (that as) אתא (to Him) לה (came) אתא (the voice) קלא (when) כד (& glory) הולא (in His majesty) ברבותה (splendid) ברבותה (from) מן (from) תשבוחתא (I am delighted) ברבותה (in Whom) אצטבית (Beloved) הולא (in Whom) הולא (in Whom) הולא (this) הולא (in Whom) הולא (this) הולא (in Whom) הולא (in Wh

(Heaven) שמיא (from) מן (we heard) שמענן (voice) להנא (this) להנא (it) להנא (we) חנן (also) אך (with Him) להנא (were) איתין (we being) איתין (to Him) להנא (which came) במורא (holy) עמר (in the mountain) קדישא (this) שמיא (were) במורא (אומר)

* Greek has φωσφορος – "phosphoros" - "light bearer", "the planet Venus", "day star".

(prophesy) גביותא (that every) דכל (you) דכל (know) גביותא (first) לוקדם (this) הדא (while) ב 20 כד (while) דילה (not) אנתון (its own) דילה (of writing) דילה (an exposition) באריא (שריא (מוצי) בארון (שריא (מוצי) (שריא (מוצי) (שריא (מוצי) (שריא (מוצי) (שריא (מוצי) (שריא (מוצי)

(come) אתת (of man) אברנשא (by the will) בצבינא (for) גיר (has) אחר (not) ל 21 (The Spirit) מתום (from) מתום (when) אלא (the prophesy) נביותא (ancient times) מתום (from) מתום (of God) מתוברין (boly) מללו (spoke) קדישא (Holy) בנינשא (Holy) מתנגדין (being compelled) מללו (holy) ארישא (אור) ביינשא (אור) מתנגדין (אור) מללו (אור) מללו (אור) ביינשא (אור) מתנגדין (אור) מללו (אור) מללו (אור) מללו (אור) ביינשא (אור) מתנגדין (אור) מללו (אור) מללו (אור) מללו (אור) מתנגדין (אור) מתנגדין (אור) מללו (אור) מללו (אור) מללו (אור) מתנגדין (אור) מתנגדין (אור) מללו (אור) מללו (אור) מתנגדין (אור) מתנגדין (אור) מללו (אור) מללו (אור) מללו (אור) מתנגדין (אור) מתנגדין (אור) מללו (אור)

Chapter 2

(that also) איך (aso) איך (among the people) בעמא (lying) דגלא (prophets) (also) איך (but) (were) (heresies) בכון (who bring) בכון (those) דגלא (lying) אילין (teachers) הרסיס (shall be) (among you) בכון (among you) (they deny) (ברון (them (they deny) אילין (who bought) (אילין (among you) (מלפנא (they deny) (בדגא (them (they deny) אברנא (themselves) על (upon) על (upon) על (upon) מיתין (while) מיתין (while) (upon) אברנא (themselves) (upon) אברנא (upon) מיתין (upon) אברנא (upon) אברנא (upon) אברנא (upon) על (upo

(their) דילהון (abominations) מנפותא (will go) בתר (will go) בתר (ke many) בתר (will be blasphemed) במטלתהון (the way) אורחא (because of whom) דשררא (these) הלין (these) דמטלתהון (these) אורחא

(they will make profit) נתתגרון (of babbling) בכלא (& by words) ובמלא (& by greed) בעלובותא (the first) בכון (whose judgment) דדינהון (these) הלין (among you) בכון (among you) בכון (sleeps) בטל (onot) או (among you) לא (their destruction) ואבדנהון (is idle) בטל (among you) בטל (sleeps) או לא (מוחר בטל (sleeps) או לא ביי (שוחר או ביי (sleeps) או לא ביי (שוחר או ביי (sleeps) או לא ביי (שוחר או ביי (sleeps) ואבדנהון (sleeps) ואבדנהון (sleeps) או לא ביי (שוחר או או או או או ביי (sleeps) ואבדנהון (sleeps) ביי (sleeps) ואבדנהון (sleeps) ביי (sleeps) ואבדנהון (sleeps) ביי (sle

(had pity) אלהא (mot) אל (who sinned) דחטו (the angels) מלאכא (upon) של (God) אלהא (for ניר (if) אלה (into the depths *) אנון (them) בששלתא (in chains *) אנון (of darkness) ענן (of darkness) אנון (them) דעמשנא (when) דעמשנא (to be kept) דעמשנא (them) אנון (them) אנון (them) אנון (them) אנון (them) ואשלם

^{*} Greek has ταρταρωσας – "Tartarused", "Cast into Tartarus"? – a participle from "Tartarus" not found anywhere else in Greek literature. The noun form – "Ταρταρος" is found in The LXX (Job 40:20) where it refers to "the quadrapeds in the deep". This use of the noun is much more in keeping with the meaning of the Aramaic in this verse-"the depths".

C * There are two Greek readings here: Most mss. have- εις κρισιν τηρουμένους – "unto judgment being kept" and the two old uncials (Ν-4th cent &. A -5th cent.) have - εις κρισιν κολαζομένους τηρείν – "unto judgment being punished to be

Glenn David Bauscher Page 447

The Second Epistle of The Apostle Peter

אגרתא דתרתין דכאפא שליחא

kept". Each of these is represented in the Aramaic text—"to be kept for judgment of torment". Both of these can be derived from the Aramaic; it would be very difficult to maintain that the Aramaic interpolated these two readings into one to form a translation into Aramaic. This kind of split reading and split translation in Greek from Aramaic occurs in so many places and with all possible text types and even individual Greek uncials that it is almost inconceivable to argue that the Aramaic was based on all Greek ms, readings in so many places in The NT.

```
(Noah) אלא (but) אלא (had mercy) אלא (first) לא (first) לא (the world) אלא (wupon) לנוח (He preserved) נטר (of righteousness) דתמניא (preacher) כרוזא (the eighth) כרוזא (the brought) דרשיעא (of the wicked) איתי (over) עלמא (over) טופנא (when) טופנא (w
```

(He burned) אוקד (& of Amora) ודעמורא (of Sodom) דסדום (the city) אוקד (& when) וכד (when) למדינתא (condemned) אוין (when) כד (them) חיב (them) היב (them) אוין (who were going) דעתידין (to the wicked) כד לרשיעא (לרשיעא (to the wicked) דעתידין (to the wicked) אוין רשיעא

(had) הוא (who suffered indignity) המתקפח (the righteous) היקא (Lot) ללוט (also) אך (that these) הוא (which is in abominations *) הופכא (the way of life) הופכא (from) מן (the delivered) נמוסא (they) איתיהון (they) במוסא (who without *) בדלא (who without *) במוסא (שום אינוסא (they) במוסא (שום אינוסא (שום

Also He delivered righteous Lot who had suffered the indignity of the abominable way of life of those who were lawless.

* Greek has αθεσμων εν ασελγεια - "of the impious in wantonness"; the Aramaic language is an upgrade in information and intensity from the Greek, which is typical for The Peshitta compared to the Greek. Another term for this is lower entropy (higher information and organization content); a translation will have less information and detail than its original. The Greek consistenty exhibits this trait compared to The Aramaic text and hence exhibits the traits of a translation whereas The Peshitta-Aramaic NT exhibits the traits of an original document.

```
(was) אהוא (dwelling) עמר (when) כד (while hearing) ניר (for) ובשמעא (while seeing) בחזתא (while seeing) גיר (for) ובשמעא (righteous) בינתהון (his soul) הוא (day) מן (from) משנק (day) הוא (had) דיקתא (tormented) בעברא (tormented) דלא (without) נמוס (without) משנק (by deeds *) בעברא (#while seeing) בעברא (#while seeing) בעברא (#while seeing) ובשמעא (day) משנק (day) נמוס (without) בעברא (#while seeing) ובשמעא (day) משנק (day) באברא (#while seeing) ובשמעא (while seeing) בעברא (#while seeing) ובשמעא (day) משנק (day) בינתהון (while seeing) ובשמעא (while seeing) ובשמעא (day) באנה (שהיה לא משנק (day) בינתהון (while seeing) ובשמעא (while seeing) ובשמעא (while seeing) (while seeing) (while seeing) באנה (while seeing) באנה (שהיה לא משנק (day) בינתהון (while seeing) ובשמעא (while seeing) באנה (שהיה לא משנק (day) בינתהון (while seeing) בינת הוא בינתהון (while seeing) בינת הוא בינתהון (while seeing) בינת הוא בינת
```

(those) אילין (suffering) אולצנא (from) מריא (Jehovah) דנפרוק (to deliver) דנפרוק (Jehovah) לאילין (those) אילין (for the day) דרינא (the evil) לעולא (Him) לעולא (who reverence) דרהלין (keeps) כד (they are being tormented) משתנקין (while) כד

(in desire) דין (the flesh) ברגת (who after) בתר (those) דין (but) ברגתא (especially) יתיראית (they preach) דין (they preach) ועל (authority) מרותא (they preach) אזלין (they go) אזלין (they go) מרותא (of defilement) מרחא (they are shaken) ומשקלא (the glory) תשבוחתא (who from) ומשקלא (proud) ומשקלא (they blaspheme) מגרפין (when מגרפין (when) מגרפין (they blaspheme)

(& strength) במלאכא (who in power) דבחילא (the angels) דמלאכא (whereas) איכא (whereas) דבחילא (against them) במלאכא (than they) מיתין (are greater) מנהון (of blasphemy) מוריא (Jehovah) דינא (from *) מוריא (from *)

(are) הלין (dumb) הוותא (animals) חיותא (who as) דאיך (but) הלין (these) בלין (that not) הלין (in those things) בהינא (as) כד (as) באילין (for the knife *) לחרבא (by nature *) בכינא (they will be destroyed) בהבלא (their הרבלון (they slander) מגרפין (they slander) בחבלא (they know) דילהון (they know) מגרפין (they slander)

* Greek has γεγεννημενα φυσικα εις αλωσιν και φθοραν – "born natural for capture and corruption".

(of evil) אורא (the payment) אורא (evil) עולא (with whom) דעולא (is) דעולא (those) אילין (when) אילין (in the daytime) אילין (that is) דהוא (a banquet) בוסמא (by them) להון (is considered) הניותא (pleasure) חשיב (they celebrate) להון (with defects) מכתמא (when) ביחתהון (they indulge themselves) מתפנקין (in their love feasts) בניחתהון בניחתהון (they indulge themselves)

(& sins) אית (eyes) אית (to them) דמלין (lull) גורא (* (eyes) אית (eyes) אית (when) אית (souls) להון (they seduce) מופין (come to an end) מופין (that not) מופין (in greed) ולבא (that is trained) במדרש (as heart) בעלובותא (who not) דלא (who not) בעלובותא (who not) בעלובות (who not) בעלובות (who not) בעלובותא (who n

The Second Epistle of The Apostle Peter

אגרתא דתרתין דכאפא שליחא

(is) להון (to them) בניא (children) אית (is) להון

* Greek has "οφθαλμους εχοντες μεστους μοιχαλιδος" –"having eyes full of an <u>adulteress</u>". This does not look good for the Greek text. Most English translations cover this glaring error over by translating it as "adultery", which is not the correct translation of the Greek word.

(straight) אורחא (the way) אורחא (they abandoned) שבקו (& when) דכד 15 (Beor *) שבן (of Balaam) דבלעם (in the way) באורחא (& went) ואזלו (they strayed) שנו (loved) הו (of evil) דעולא (who the wages) הו (him) דאגרא (him) דאגרא

C * Greek has two readings: $P^{72}(3^{rd} cent.), C + Majority$ has Booop – "Bosor"; The Critical Greek text has $\beta \epsilon \omega \rho$ –"Beor", which agrees with the Aramaic reading. Here are the two in Aramaic: Ashuri script

דעור -- "Beor" -- בצור -- "Bosor" -- פאר --

75% correlation

Both Aramaic names are found in the OT Peshitta; The Greek LXX has the two Greek names Beop – "Bosop – "Bosor" matched with the Aramaic names as shown. The two in Aramaic are very similar in Ashuri and in Dead Sea Scroll scripts; Estrangela spellings are not quite as similar, though still more so than in the Greek spellings.

Greek uncial script

BEWP -"Beor" BOCOP -"Bosor"

Sinaiticus: LEWOPCOP Vaticanus BEWP

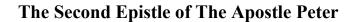
Sinaiticus has both readings combined in one- BEWOPCOP – "Beoorsor" Vaticanus has BEWP – "Beor". Greek shows 33% letter correlation.

(clouds *) ענגא (water) מיא (without) דלא (fountains) מעינא (are) אנון (these) הלין (these) הלין (which gloom) עלעלא (are driven) מתרדפן (a hurricane) עלעלא (which from) דמן (for them) נטיר (is kept) נטיר (of darkness) דחשוכא

(they seduce) ממללין (they utter) ממללין (empty) דסריקותא (horrors) גיר (for) גיר (for) גיר (when) דסריקותא (empty) ממללין (for) גיר (for) גיר (who by words) לאילין (of the flesh) דבסרא (filthy) בבמגיונתא (by desires) מון (who in deception) אילין (those) דבטעיותא (who in deception) אילין (from) אילין (were escaping) מתהפכין

(are) א'תיהון (servants) להון (those) להון (those) משתודין (they promise) כד (when) הנון (& liberty) להון (& liberty) להון (is conquered) להון (of which anyone) להו (for) גיר (for) מדם (for) דאנש (of corruption) זכא (he is serving) להנא (also) א'תיהון (this) להנא (it) להנא (it) להנא (it)

(of the world) ערקו (the abominations) מון (from) מובותה (they have fled) דעלמא (when) כ (for) גיר (if) גיר (when) כד (when) מון (the Messiah) משיחא (Yeshua) ישוע (of our Lord) ופרוקן (by the teaching) בשוודעה (again) בהלין (they are entangled) מתערזלין (when) כד (in these things) בהלין (in them) בהלין (in they are entangled) מתערזלין (when) בהלין (when) בתלין (when

אגרתא דתרתין דכאפא שליחא

(they are overcome) הות (is) הות (is) הות (they are overcome) דבישא (their end) הות (is) הות (they are overcome)

(the way) לאורחא (to have known) ניר (not) דלא (for) דיר (for them) להון (it were) הוא (better) בקח (afterward) להון (they perceived) אשתודעו (that when) או (of righteousness) או (that was delivered) בהפכון (that was delivered) בוקרנא (thet was delivered) בוקרנא (thet was delivered) בוקרנא (that was delivered) בהפכון (that was delivered) ביקרנא (the decree) ביקרנ

(true) שרירא (of the proverb) בדש (these things) דין (but) דין (to them) להון (have happened) במתלא (that was washed) בכלבא (that was washed) דהפך (to the sow) היובה (its vomit) על (to the things) דין (to the dog) דין (to the dog) דין (to the wallowing) בעורגלא (of the mud) דין (to the wallowing) בעורגלא

Chapter 3

(I) אנא (write) בתב (second) דתרתין (epistle) אגרתא (beloved) חביבי (now) כתב (even) מנא (this) 3:1 (by memory) הלין (to you) הלין (to you) מעיר (to you) מעיר (pure) אנא (your minds) לרעינכון

(from) מן (were spoken) אתאמר (that before) דקרם (the words) למלא (that you may remember) דתתעהדון (of our Lord) קדישא (the commandments) ולפוקדנה (the prophets) דביא (the apostles) דביד (which were through) דביד (which were through) שליחא

(in the end) בחרתא (that will come) דנאתון (you) אנתון (knew) דעין (first) לוקדם (this) בחרתא (as) כד (alusts) איך (according to) איך (while) כן (who scoff) דמבזחין (scoffers) מבזחנא (of days) דיומתא (their own) מהלכין (they walk) מהלכין (they walk) מהלכין (אונד מאר) ביל הון אנד מהלכין (אונד מאר) מאר) אונד מא

(of His coming) איתוהי (the promise) איתוהי (is) מולכנא ("Where?" איתוהי (& they say) איתוהי (in this way) גיר (everything) שכבו (fell asleep) שכבו (our forefathers) הכנא (for) גיר (when) אבהתן (from) שוריה (from) דבריתא (continue) מכתר (from) מוריה (from) שוריה (from) שוריה (continue)

(that the heavens) להון (they choose) בבין (when) כד (this) הדא (for) ניר (they) להון (disregard) עניא (the first) מון (from) מן (were) הוו (they) הוו (they) מיא (of God) מיא (by the word) במלתא (arose) מיא (water) מיא (by the word) מיא (from) מיא (fr

(in water) מל (lay) (which then was) דהידין (the world) עלמא (by which) דבאידיהון (these) הלין 6 (& was destroyed) הלין

(His) דילה (by word) במלתא (& the earth) ארעא (which now *are*) דילה (but) דילה (the heavens) שמיא (of judgment) בהשא (for the day) ליומא (they are kept) מתנטרין (for fire) אסינין (as) כר (as) כר (wicked) בנורא (wicked) רשיעא (of children of men) ודאברנא (& of the destruction) ודאברנא

(day) יומא (that one) אור (beloved) איר (vou shall disregard) תטעיכון (vou shall disregard) איר (vou (vou) איר (vou) (vou) איר (vou) (vou) איר (vou) (vou) איר (vou) (vou) איר (vou) (vou) איר (vou) (vou) איר (vou) (vou) (vou) איר (vou) (vou

The key word is "as".

(delay) שווהרא (people) משתוחר (as) דאנשין (in His promises) במולכנוהי (Jehovah) מריא (delays) האנשין (not) א (because of you) מטלתכון (of His Spirit) מטלתכון (but) אלא (consider) מסברין (every person) מטלתכון (but) אלא (would perish) נאבד (that a person) דאנש (would come) אלא (would come) לתיבותא (would come) נאתא (to conversion) לתיבותא (would come)

(He) הו (a thief) איך (as) איך (of Jehovah) הו (the day) הונבא (comes) את (comes) את (comes) את (the day) הו (but) את (the elements) שלי (the elements) אסטוכסא (pass away) עברין (stillness) שלי (from) מן (the heavens) שלי (in which) הבה (& the works) יקדין (ste on fire) נשתרון (stillness) וארעא (when) אחרון (shall be discovered *) תשתכח (that are in it) הבה (shall be discovered *) תשתכח (that are in it)

The Second Epistle of The Apostle Peter

אגרתא דתרתין דכאפא שליחא

C* The Majority Greek text has, γη και τα εν αυτη εργα κατακαησεται - "The earth and its works shall burn up". The Critical Greek text agrees with The Peshitta here: γη και τα εν αυτη εργα ευρεθησεται - "The earth and its works shall be discovered". The Aramaic השתם could mean, "will melt", "will be refined". The actual Peshitta reading השתם is very similar to that.

(His) דילה (promise) איך (according to) דילה (new) איך (new) איך (new) דילה (but) דילה (but) דילה (heavens) אולרנא (dwells) דין (in which) דבהון (in which) דבהון (these) מסכינן (we look for) הלין (we look for)

(vou) אנתון (expect) מסכין (these things) להלין (as) כד (beloved) אנתון (because) אנתון (to Him) הנא (defect) מטל (without) ודלא (spot) (that without) לה (take pains) יצפו (in peace) תשתכחון (vou shall be found) תשתכחון

(these) אנרתה (about) בהין (in them) בהין (he spoke) אנרתה (his letters) אנרתה (in all of them) על (just as) אילון (for the intellect) בהין (that are difficult) דעסיק (things) בהין (in them) בהין (that are) אנון (these) הלין (these) דאילון (these) דרלא (these) דרלא (these) יולפנא (these) אנון (are) (these) ולא (also) מעקמין (pervert) להין (pervert) הלין (these) בתבא (their own) דשרכא (their own) לות (these) דילהון (destruction) דילהון (these) בתבא (coriptures) דשרכא (these) לות (these)

(know) אנתון (you) הכיל (beforehand) בדבי (as) קדמין (deloved) הכיל (therefore) הכיל (you) הכיל (the deception) הכיל (after) אנתון (you) בתר (depart) בשכון (as) בדלמא (lest) בדלמא (lest) בדלמא (who without) בשכון (of those) באילין (you should fall) דרלא (your own) נמוס (stability) בילכון (from) מן (from) מן (from)

(& in the knowledge) בטיבותא (in grace) בטיבותא (growing) דין (you be) הויתון (you be) הויתון (The Father) מתרבין (Yeshua) משיחא (Weshua) וראלהא (& of God) אבא (of our Lord) דמרן (fo our Lord) ופרוקן (to Whom) תשבוחתא (also) אף (always) השא (of eternity) אלינוא (we to the days) וליומי (Amen) וליומי (we to the days) עלמא (for eternity) אלינוא (we to the days)

The First Epistle of The Apostle John

אגרתא קדמיתא דיוחנן שליחא

1 John

(the beginning) לכון (was) מון (Which) הוא (Which) להו (to you) לכון (we evangelize) מסברינן (we evangelize) לכון (that) להו (that) האיתוהי (we perceived) האין (with our eyes) בעינין (with our eyes) הוא (which we have heard) האיתוהי (that) הוא (of Life) אירין (with our hands) הוא (which is) האיתוהי (which is) האיתוהי (with our hands) באירין (we evangelize) האיתוהי (that) האיתוהי (we evangelize) האיתוהי (we evangelize) הוא (we have evangelize) האיתוהי (we evangelize) האיתוהי (we evangelize) האיתוהי (we perceived) הוא (we perceived) האיתוהי (with our eyes) הוא (we evangelize) הוא (we perceived) האיתוהי (we perceived) הוא (we evangelize) הוא (we evangelize) הוא (we evangelize) הוא (we perceived) הוא (we perce

(& we testify) וחוא (& the Lives * אתגליו (were revealed) אתגליו (& the Lives * וחיא (& those) וחיא (those) אתגליו (to you) חיא (to you) דלעלם (were revealed) ומכרזינן (were revealed) לכון (were revealed) ואתגליו (were revealed) הוו (which being) לות (were revealed) דאיתיהון (which being) לות (were revealed) אבא (with) אבא (were revealed) אווא לאני (אווא אני אווא אני אווא

* "\pi - "Khaya" (Life) is always treated as a plural word grammatically and is connected with plural predicates -i.e. "were revealed", "those", "which were", but is usually translated as a singular. This same feature occurs with the Hebrew word for "Life" "Khayim" - \pi as used in Genesis 2:7 and elsewhere. I have it as plural in the interlinear just to highlight this fact and to give a very literal and consistent translation in which the noun and its predicates are plural as they are in Aramaic. In a prose translation, Khaya will usually be rendered as singular.

(to you) אף (we disclose) מודעינן (which we saw) לכון (Which we saw) וממען (& the thing) ומרם (& our communion) לכון (with us) עמן (communion) שותפותא (to you) לכון (that there will be) דתהוא (His Son) לכון (with us) איתיה (with שבא (with) אבא (with) ברה (but) דילן (but) דילן (the Messiah) משיחא (Yeshua) משיחא (Yeshua)

(that our joy) דחדותן (to you) לכון (we write) כתבינן (& these things) והלין (complete) משמליא (may be) תהוא (that is in you *) דבכון

(from Him) מנה (that we have heard) שמען (the Good News) מנה (& this) ל נהרא (is) הי (alight) (that God) האלהא (to you) הו (wou) הו (in Him) בותרינן (wou) בלהו (any) כל (wou) בלהו (wou) בלח (wou

(& we walk) אמרינן (with Him) אמרינן (is) אית (that communion) אית (we say) אמרינן (we say) אמרינן (we say) אות (we are informed) בשררא (in the truth) בשררא (are lying) דנלא (in darkness) בחשוכא

(in the light) איתוהי (is) איתוהי (He) איך (as) איך (we walk) מהלכינן (in the light) איתוהי (but) דין (if) אית (of Yeshua) שותפותא (with blood) עם (with הדדא (with with communion) אית (us) דישוע (us) אית (us) שותפותא (our sins) מדכא (from) מוס (us) לן (purges) מדכא (His Son) ברה (His Son) מדכא (שותפותא השווע) מותפותא השווע (שותפותא השווע) מדכא (שותפותא השווע) מותפותא השווע) מדכא (שותפותא השווע) מותפותא (שותפותא השו

(& righteous) מהימן (is faithful) מהימן (our sins) בחטהין (we confess) או (but) פאן (if) אן (if) או (our evil) מודינן (to forgive) הנשבוק (to forgive) לן (us) חטהין (us) ונדכין (cur sins) דנשבוק (to forgive) או (us) חטהין (us) וודכין (us) או (us) מון (us) מון (us) או (us) או (us) מון (us) או (us) מון (us)

(we have sinned) דלא (we say) דלא (we say) ואן (& if) אמרינן (with us) אמרינן (is not) אית (we make) אברינן (we make) דגלא (a liar) דגלא (we make) עברינן

Chapter 2

(you will sin) הלין (these things) בני (children) אנא (write) בתב (these things) הלין (children) בני (The Redeemer from the curse *) אנש (to us) ל (there is) אית (will sin) אנש (a man) אנש (& if) אנש (The Righteous One) ישוע (Yeshua) משיחא (with) זריקא (with) אבא (with) אבא (with) משיחא (אבא (with) אבא (שוע משיחא אבא (אבא (שוע משיחא משיחא אבא (אבא (שוע משיחא משיחא משיחא משיחא משיחא משיחא משיחא משיחא (אבא (אבא (שוע משיחא משיח משיחא משיחא מ

The First Epistle of The Apostle John

 \mathbf{C}

אנרתא קדמיתא דיוחנן שליחא

```
(the is) ולו (our sins) ויר (the sake of) אפי (Who is for) דעל (the atonement) דעל (for) ולו (He is) ויר 2
(in our place) דילן (ours) בלחוד (ours) אלא (but) אך (also) חלף (in the place of) דילן (in our place) שלמא
                                                  (that we know Him) דידעניהי (we sense) מרגשינן (& by this) נבהדא 3
                                                                 (His commandments) פוקדנוהי (we keep) אוֹ (if) נטרינן
                                            (in him) בה (is not) לית (& the truth) ושררא
       (truly) שריראית (is perfected) משלם (in this one) בהנא (Who keeps) שריראית (but) דין (be) הו (truly) מלתה (לוב שריראית (לוב שריראית (לוב שריראית לוב שריראית (לוב שריראית לוב שריראית לוב שריראית (לוב שריראית לוב שריראית לוב שריראית (לוב שריראית לוב שריראית לוב שריראית לוב שריראית (לוב שריראית לוב שריראים שלוב שריראית לוב של שריראית לוב של היום שלוב של היום שלוב של היום שלוב שלוב של היום של
             (the love) דאלהא (of God) בהרא (in this) ניך (for) ידעינן (that in Him) חבן (the love) חובה
                              (that according to) דילה (His walking) הלכתה (that according to) דילה
             (to you) לו (not) אנא (write) בחביבי (new) אדר (a commandment) פוקדנא (not) לו (beloved ones) חביבי
             (to you) עתיקא (was) הוא (which being) אלא (that) הוא (ancient) לכון (a commandment) אלא (but) פוקדנא
                                     (old) עתיקא (but) דין (the commandment) פוקדנא (the beginning) ברשית (from) ברשית (from) בוקדנא
                                                  (which you have heard *) דשמעתון (word) הי (word) איתוהי (is) מלתא
           * The Majority Greek adds "απ αρχης" – "from the beginning"; The Critical Greek does not.
                                 (to vou) אנא (Write) בתב (new) אנא (a commandment) אנא (gain) אוב (again) אוב 8
                     (for the darkness) שרירא (true) שרירא (true) שרירא (which is) דאיתוהי (that) דאיתוהי
                             עבר (true) שרירא (the light) לה (it) ונוהרא (has passed) שרירא (true) שרירא (the light) מתחזא
           N * Greek has "ηδη φαινει" – "already shines".
                                 (in the light) בנוהרא (that he is) דאיתוהי (therefore) הכיל (says) הכיל (whoever) פון (whoever) דאמר
                        וסנא (wntil) לאחוהי (is) בחשוכא (in darkness) איתוהי (his brother) לאחוהי (& hates) וסנא
                          (dwells) בנוהרא (in light) בנוהרא (his brother) לאחָוהי (who loves) במחב (but) דין (he) הו 10
                                                                        (in him) בה (there is not) לית (& offense) בה
                          (is) איַתוהי (in darkness) בחשוכא (his brother) לאחוהי (who hates) איַתוהי (but) דו (he) דו (the) דו (11
                        (knows) אזל (walks) לאיכא (where) אול (knows) ידע (walks) לאיכא (walks) אול (walks) ולא
                                    (his eyes) שינוהי (them) אנין (has blinded) סמי (the darkness) דחשוכא
                                       (that are forgiven) אנא (I) לכון (to you) בניא (write) בתבקו (His Name) אנא (because of) מטל (your sins) מטל (to you) לכון (to you)
            (that you have known Him) דידעתוניהי (fathers) אבהא (to you) אנא (I) אנא (write) אנא (The One) אנא (that you have known Him)
                    (to you) אנא (Wite) כתב (the beginning) ברשית (from) מן (was) הוא (was) אנא (Who being) דאיתוהי
                                    (the Evil One) לבישא (that you have conquered him) דזכיתוניהי (young men) עלימא
                   (that you have known) טליא (boys) דידעתון (to you) לכון (I have written) כתבת (The Father) לאבא (that you have known)
                      (Him) להו (that you have known) דידעתון (fathers) אבהא (to you) לכון (I have written) לכון (בתבת
                     (young men) עלימא (to you) ברשית (the beginning) כתבת (the beginning) לכון (Who is from) עלימא
               (in you) בכון (dwells) שריא (of God) אלתנא (the word) ומלתה (you are) אנתון (that strong) בכון
                                                               (The Evil One) לבישא (& you have conquered) וזכיתוניהי
(in it) בה (the things) למדם (neither) לא (the world) לעלמאָ (love) לעלמאָ (not) לא (in him) לא (is not) דאר (the Father) לית (the love) מן (the world) דיר (for דרחם (for דרחם (whoever) חובה (whoever) לעלמא (the love) לעלמא (the love) הובה (the world) לעלמא (loves) דאר (אור עלמא (the love) הובה (אור עלמא (the love) הובה (the world) לעלמא (the love) הובה (the world) לעלמא (the love) הובה (the world) הובה (the world) לעלמא (the love) הובה (the world) הובה (the
```

(in the world) ביל (thing) ביר (thing) ביר (thing) ביר (thing) ביל (every) לוכם (every) ביר (for) אירת (for) ביר (thing) ביר (every) ביר (for) ב

The First Epistle of The Apostle John

אנרתא קדמיתא דיוחנן שליחא

(& the pride) הו (of the eyes) רנתא (the lust) ורנתא (of the body) הו (the) הו (desire) רנתא (The Father) הלין (that not) הלין (these) הלין (of temporal life) הלין (these are) הלין (from it) אלא (but) אלא (but) אלא (these are) אנין (these are) אנין (these are) אלא (but) אלא (but) אלא

(but) דין (he) הו (& its lust) ורגתה (is) הו (the world) עלמא (passing) 17 (to eternity) אונה (continues) מקוא (of God) דאלהא (the will) צבינה (who does) דעבר

(they were) הוו (from us) אלא (they went out) אלא (they went out) הוו (from us) אלו (they would have been) הוו (remaining) מכתרין (with us) לותן (they were) הוו (from us) הוו (from us) גיר (for) מנן (they were) הוו (from us) דתו (to disclose) דתו (they went out) מנן (they went out) מנן (they went out) אלא (they went out) מנן (they went out) אלא (they went out) מנן (they went out)

(The Holy One) אית (from) מן (to, you) משיחותא (an anointing) אית (xyou) מן (xyou) משיחותא (xyou) אנתון (xyou) אנתון (xyou) אנתון (xyou) אנתון (xyou) ופרשין (xyou) אנתון (xyou) אנתון (xyou) אנתון (xyou) אנתון (xyou) אנתון (xyou)

(you) אנתון (know) ידעין (because not) אל (to you) אנתון (I have written) אנתון (not) ל (it) ל (it) ל (it) לשררא (the truth) אלא (the truth) אלא (it) לשררא (the truth) אלא (the truth) מנה (from it) מנה (it) שררא (the truth) אורא (& that every) ודכלה (& that every) אורא (wou) אורא (it) אורא (it) אורא (it) אורא ודכלה (it) אורא (it

(that Yeshua) דגלא (denies) אלא (only) אינא (only) אינא (a liar) דגלא (who is?) מגו (false) דגלא (The Messiah) דגלא (is) הוא (is) הוא (is) הוא (only) דגלא (The Messiah) דגלא (only) דגלא (only) און (this one) און (only) דגלא (only) דגלא (is) און (only) דגלא (the Son) דגלא (denies) דגלא (the Son) דגלא (denies) דגלא (only) דגלא (o

(believes *) מהימן (in The Father) באבא (also not) אפלא (The Son) בברא (who denies) באבא (& he) והו (confesses *) דכפר (also not) אף (The Son) אפלא (the Son) מורא (whoever) מון (whoever) ברא (confesses *) באבא (confesses *) באבא (מוכי לאבא (confesses *) באבא (מוכי לאבא (confesses *) באבא (confesses *) ברא (confesses *) באבא (confesse

C,N Greek reads exel—"has"; The Majority Greek lacks the second half of the verse; The Critical Greek has it (\mathbb{K},\mathbb{B},\mathbb{A}): o ομολογων τον υιον και τον πατερα exel—"He that confesseth the Son, hath, the Father also."

The only difference from the Aramaic is the verb exel—"has", where the Aramaic has, "Mawdev"—"confesses".

(let remain) נקוא (the first) קדים (from) מן (that you heard) דשמעתון (anything) מדם (& you) או (which you heard) או (that) מדם (that) מדם (with you) מקוא (remains) או (for מקוא (with you) או (with you) או (with you) או (are you) או (are you) או (are you) או (the first) מן (from) קדים (from) או (also) או (are you) או (from) או (are you) או (are you) או (are you) או (the first) מן (from) או (are you) (are you) או (are you) (are you) או (are you) (are you

(to you) לכון (I have written) בתבת (but) דין (these things) הלין (ou) הלין (who seduce) דמטין (those) אילין (because of) מטל

(The Anointing) משיחותא (with you) לותכון (will remain) תקוא (you) אנתון (& also) אנתון (ל (will remain) מנה (if (you) מנה (that anyone) אנתון (you) אנתון (need) מנה (from Him) מנה (Which you received) מנה (will teach you) מנה (from Him) אלא (will teach you) מון (from Him) אלהא (will teach you) מון (with teach you) מון (is) מלפא (is) הי (is) מלפא (teaching) על (about) על (you) על (teaching) ואיך (will teach you) ולית (the has taught you) בה (abide *) בה (in Him) הגלפכון (will teach you) ולית (in Him) בה (abide *) בה (abide *) בה (in Him) שנה (with you) בה (with you) בי עונה אלט בי עונה you) בי

N * Greek lacks "from God".

C * Majority Greek has "you shall abide"; Critical has "abide".

(He is revealed) אבני (that when) אבני (in Him) בה (abide) בה (my children) בני (& now) בני (to us) בני (there will be) אלא (before Him) מנה (we shall be ashamed) בהת (not) נבהת (at His arrival) במאתיתה (of face) אבא (openness) גליות

The First Epistle of The Apostle John

אגרתא קדמיתא דיוחנן שליחא

(that also) און (know *) דער (He is) הו (that righteous) דוריק (you know) און (if) ידעתון (if) און 29 (is *) איתוהי (from Him) מנה (righteousness) איתוהי (who does) דעבר (everyone) איתוהי

Greek has γεγενηται-"has been born". "Born" in Aramaic would be "ארתוהל. Compare to ארוהל." is":

```
DSS script:
^ ተነ - ''Is"
66% correlation
  Ashuri (with DSS Lamed)
  "Is" -<u>א</u>ר<u>תוה</u>ר
   "Born -<mark>אתיעד</mark>
66% correlation
   Estrangela
 ¬шафты— <u>"I</u>г"
  "Born" – "Born"
33% correlation
```

A careful look at the second pair of words shows a close resemblance in four letters of the second word (underlined and highlighted blue in color version) with four of the first word. The script in the original Aramaic manuscript translated into Greek seems to have been a hybrid script- a cross between Ashuri and the DSS Aramaic script used in the Dead Sea Scrolls. Evidence from other readings also supports this conclusion.

Chapter 3

```
(to us) לותן (of The Father) אבא (the love) חובה (abounds) לותן (how much) לותן (& behold) 3:1
(this) אברן (because of) מטל (He has made us *) עברן (also) אל (He has called us) דרניא (that children) אל
 (the world) לה (Him) דע (knows) לן (us) מטל (because) דאפלא (not) לה (not) ידע (the world) עלמא
```

C, N * Critical Greek has "και εσμεν" – "& we are". Most Greek lacks this. It looks like a comment on the Aramaic reading -אף עברן -"also He made us", which probably refers to the fact that God has called us children and has made us children; the Critical Greek (ℜ,A,B,C,P,Ψ) interprets this as - "& we are".

```
(was it revealed) הָשֵא (now) בנוהי (children) הנן (we are) הביבי (beloved) הָשֵא (beloved) בנוהי (children) הנן
                 (but) דין (we know) עריביגן (we are going) דין (what?) אידעינן (now) ערמא (until) ערמא
                                 (we shall be) דאתגלי (He has been revealed) בדמותה (that when) הוינן (that when) איך (as) מדם (thin איך (we shall see) וחזינן
                   (that is) אינא (who) אינא (who שלוהי (that is) לה (that is) אינא (& everyone) ברא (3 (this) ברא (שובל (מאט) הנא
                                                                    (is) הו (pure) דכא (himself) גורכא (purifies) איך (as) דהו (de) הו (בשה (pure) הו (de)
                                                        (commits) דין (evil) דעבר (sin) אטיתא (does) דין (but) דעבר (whoever) מן לא (whoever) מן
                                                                                          (is) גיר (evil) עולא (entirely) כלה (for) גיר (sin) גיר
             (our sins) דנסב (to take away) דנסב (was revealed) דאתגלי (that He) אנתון (vou) אנתון (vou) אנתון (vou) אנתון (vou) אנתון (vou) דהו (there is not) דית (vou) אנתון (vou) אנתון (vou) דהו (vou)
                                                           (sins) לא (not) לא (remains) מקוא (who in Him) דבה (& everyone) לא (cot) דבה
            (has he known Him) ידעה (neither) ולא (has seen Him) לא (who sins) לא (who sins) דומא (de everyone) וכל
(righteousness) אנש (anyone) אנש (anyone) אנש (not) לא (children) דיקותא (children) דני (is) דיקא (is) איך (is) משיהא (* (The Messiah הו (also) איך (also) איך (as) דיקא (righteous) איך (as) דיקא (is) דיקא (is) דיקא (is) איך (is) דיקא (is) דיקא (is) איך (is) דיקא (i
```

^{*} Greek lacks "The Messiah".

The First Epistle of The Apostle John

אנרתא קדמיתא דיוחנן שליחא

```
(is) הו (a sinner) מטל (because) הו (the beginning) מטל (from) המיל (because) מטל (of God) הנא (this) אתחזי (appeared) ברה (& because of) ומטל (de Satan) הנא (to destroy) עברוהי (to destroy) דאלהא
```

Greek has ο διαβολος – "The Devil" three times in this verse & once in verse 10; The Peshitta has NIDD – "Satan" in those places. The LXX uses διαβολος almost exclusively (25 out of 27 occurrences) to translate the Hebrew | DW – "Satan". Aramaic has another word for "The Devil" – "AkalQartsa". If The Peshitta were a translation of the Greek text, it would most likely translate ο διαβολος – "The Devil" with NIDO – Satana, not NIDO – Satana. NIDO – Satana. NIDO – Satana Nido – Satana and διαβολος – "The Devil" both mean "The Slanderer"; NIDO – Satana means "The Adversary". As it stands in the Majority Greek text, Σατανα – "Satan" (a transliterated Aramaic word in Greek letters) occurs 37 times in The NT (counting one Hebrew spelling- "Σαταν") and Διαβολος in all forms occurs 38 times. Sixteen of the 38 places in which Διαβολος occurs, The Peshitta has NIDO – Satana – in eight books of the NT (Matthew, Luke, John, 1 Tim., 2 Tim., Hebrews, James, 1 Peter, 1 John).

The data suggests an Aramaic original; the LXX model translation of Hebrew confirms this.

```
(does) אלהא (sin) מון (God) אלהא (from) מן (who is begotten) אתילד (everyone) פכל (to sin) אתילד (he is able) חשרת (א (is) אתרהי (in him) אתרהי (because) מטל (be has been begotten) אתילד (God) אלהא (because from) דמן (because from) אתילד (שוא הא הא במטל (שוא במטל (שוא הא במטל
```

```
(of God) אלהא (the children) בוהר (are distinguished) מתפרשין (in this) ארהא (in this) אבר (righteousness) בנוהי (does) בנוהי (who not) עבר (everyone) כל (of Satan) דלא (the children) בנוהי (from) בנוהי (from) אלהא (from) מחב (loves) לאחוהי (his brother) ליתוהי (neither) אלהא (from) מחב (neither) אלהא (from) אלהא (from) אלהא (from) מחב (does) ביתוחי (from) אלהא (from) מחב (does) ביתוחי (from) אלהא (from) מחב (does) ביתוחי (from) לאחוהי (from) לאחוהי (from) אלהא (from) מחב (does) ביתוחי (from) לאחוהי (from) (from) לאחוהי (from) (from) לאחוהי (from) (from)
```

```
(the first) קדים (from) מן (that you have heard) דשמעתון (the commandment) קדים (for this is) דהנו (another) דהנו (that you shall love) דתחבון (דתחבון בתחבון (that you shall love) דתחבון (that you shall love)
```

(The Evil One) איך (from) מן (was) הוא (who being) האיתוהי (He) הוא (Qayn) היא (as) איך (not) בישא (not) לאחוהי (he murdered him) מנא (what?) מנא (because of) לאחוהי (his brother) (אין (k murdered) מנא (righteous) דרישין (evil) הוו (evil) מטל (because) מטל (but) מטל (but) הוו (were) הוו (were) אלא (אין האחוהי (because) מטל (שברוהי (were)) מטל

```
(the world) אבו (you) לכון (hates) או (if) אן (my brothers) אחי (be surprised) עלמא (anot) או (למא (anot) או ולא
```

```
(does) הו (a person) אנשא (murder) קטל (his brother) לאחוהי (who hates) דיר (for) גיר (every) דסנא (who murders) אנשא (who murders) דקטל (that everyone) אנתון (vou) אנתון (vou) אנתון (vou) אנשא (vou) אנשא (vou) אנשא (vou) אנשא (vou) משכחין (vou) משכחין (vou) משכחין (vou) משכחין (vou) מקוין (vou) מאנט (vou) בא (vou) אנשא (vo
```

For everyone who hates his brother murders a person and you know that eternal life cannot abide in anyone who murders a person.

```
N ** Greek has סטג פּצְבּנ ζωην αιωνιον εν αυτω μενουσαν – "has not eternal life abiding in him".

(that is toward us) דלותן (His love) חובה (we know) ידעינן (by this) הוב" (by this) הוב" (for He) הוב" (it is right) ידע (we) נפשה (die un place) הוב" (we would give) ואף (the sake of) אחין (that for us) דעל (for us) דעל (that for we) אחין (die un brothers) אחין (die un brothers) אחין (that for us)
```

By this we know His love toward us, for He gave His Life in our place, and it is right for us that we would give our lives for the sake of our brothers.

```
(& will see) דאית (of the world) דעלמא (possessions) קנינא (to him) לה (has) דאית (& whoever?) אינ (from him) מנה (his compassion) רסניק (who has a need) ונאחוד (who has a need) איכנא (of God) איכנא (the love) איר (in him) חובה (in him) דאלהא (how?) איכנא (how?) איכנא (how?) איר (how
```

```
(in words) לא (another) במלא (one) או (let us love) במלא (children) בני (another) בני (one) אלא (but) אלא (but) בעברא (in deeds) בעברא (& in truth) בעברא (but) אלא (& in tongue)
```


The First Epistle of The Apostle John

אגרתא קדמיתא דיוחנן שליחא

```
(we are) איתין (that from) שררא (we are made known) משתורעינן (by this) ובהרא (our hearts) מפיסינן (we assure) הו (He) הו (comes *) האתא (& before) וקרם (before) הו (שניטינן
```

* Greek lacks "before He comes".

```
(how much?) לן (us) לן (condemns) בסר (our heart) לבן (it is) הו (for if) אלהא (all things) מן (than) לבן (than) דרב (God) דרב (God) דרב (God) לבן (than) לבן (than) מן (שובי הא
```

(us) לן (condemns) בסר (not) לא (our heart) לן (if) לן (beloved) חביבי ב1 (God) אלהא (before) קרם (our faces) אלהא (open) גלין (open) אלהא

(from Him) מנה (we shall receive) נסבינן (that we ask) דשאלינן (& all things) 22 (His commandments) מטל (because) דנטרינן (before Him) קדמוהי (we do) סערינן (& good) נשפירתא (before Him) ושפירתא

(of His Son) דברה (in The Name) בשמא (that we believe) דנהימן (His commandment) בוקנה (is) הו (& this) און (the commanded us *) בוקנה (another) איך (another) איך (the Messiah) משיחא (Yeshua) ישוע (Yeshua) משיחא (The Messiah) אין הוא און נהב א נישוע (איד משיחא און הוא לאיד (איד משיחא הוא לאיד משיחא הוא לאיד משיחא (איד משיחא הוא לאיד משיחא הוא לאיד משיחא הוא לאיד משיחא (איד משיחא הוא לאיד משיחא הוא לאיד משיחא הוא לאיד משיחא (איד משיחא הוא לאיד משיחא הוא משיחא משיחא הוא משיחא הוא משיחא הוא משיחא הוא משיחא משיחא הוא משיחא משיחא משיחא הוא משיחא משיחא משיחא הוא משיחא משיחא משיחא משיחא הוא משיחא משוחא משיחא משיחא משיחא משיחא משוחא משוחא משוחא משוחא משוחא משוחא משיחא משוחא משוחא משיחא משוחא משיחא משוחא מ

C,TR * The Majority Greek lacks "us". The TR (KJV Greek) and Critical Greek has it.

(is kept *) הנטר (by Him) בה (His commandments) פוקדנוהי (keeps) הנטר (whoever) באינא (in us) בוקר (that He lodges) השרא (we perceive) מסתכלינן (in him) בה (lodges) בה (to us) בה (this Spirit) היהב (That One) הי (from) לו (from) רוחה (from) היהב (this Spirit) הוא היהב (this Spirit) היהב (this Spirit) היהב (this Spirit) הוא היהב (this Spirit) היב (this Spiri

N * Greek has "en autw μενει" – "remains in Him".

Chapter 4

```
(be you) אלא (believe) ארביבי (spirits) לכל (all) לכל (not) לכל (beloved) ארביבי (beloved) ארביבי (beloved) לכל (they are) און (from) און (whether) און (the spirits) איתיהין (distinguishing) ברשין (into the world) דולא (from) בקו (false) דולא (prophets) דולא (because) בה (because) במטל (because) במטל (because) דולא (because) באוני (because) דולא (because) באוני (because) דולא (because) באוני (because) דולא (because) דולא (because) דולא (because) דולא (because)
```

(in the flesh) בכך (has come) אתא (that Yeshua) דישוע (confesses) בכך (spirit) אתא (spirit) (& every) בכך (False) (False) הי (is that) ה' (Messiah) מן (from) משיחא (from) אלא (God) אלא (from) אלא (from) ליתיה (is not) מן (is not) אלא (whom you have heard) הו (him) הו (now) דשמעתון (from) איתוהי (from) מן (from) כדו (him) מן (him) כדו (him) כדו (him) כדו (him) כדו (him) כדו (him) כדו (him) מן (him) כדו (him) היים (him) מו (him) כדו (him) (h

(children) איתיכון (are) איתיכון (God) אלהא (from) מן (but) דין (you) אלהא 4 (Who is in you) אנון (is He) אנון (because) אנון (them) מטל ($\frac{vou}{vou}$ have conquered) אנון (who is in the world) אנון (is he) אנון (than) מן (than) הו

(this) אנון (because of) אנון (are) אנון (the world) עלמא (from) מן (& these) הנא (listens) מן (to them) עלמא (the world) ולעלמא (they speak) ממללין (they world) ולעלמא (from) ממללין (they speak) ולעלמא (from) מון (from) עמון (they speak) מון (they speak) אונון (from) מון (from) אונון (from) מון (they speak) מ

(God) אלהא (who knows) דידע (we) דידע (from) אלהא (from) אלהא (who knows) דידע (we) דידע (we) אלהא (to us) אלהא (from) אלהא (to us) לו (to us) לו (to us) לו (listens) שמע (to us) לו (to us) לו (to us) איתוהי (we perceive) איתוהי (by it) דשררא (to us) בהדא (to us) מסתכלינן (we perceive) לרוחא (by it) דשררא (to us) בהדא (to us) דמטעינותא (to us) דמטעינותא (by it) אולרוחא (to us) דמטעינותא (to us) דמטעינותא

(is) הו (God) אלהא (from) מטל (love) דחובא (love) אלהא (one) הו (let us love) אלהא (beloved) דחביבי (beloved) דחביבי (God) אלהא (from) אלהא (from) אלהא (who) מן (who) מן (who) מן (who) אלהא (cod) אלהא (from) אלהא (who) מן (who) מון (who) מון (who) מן (who) מן (who) מן (who) מן (who) מן (who) מון (who) מן (w

The First Epistle of The Apostle John

אנרתא קדמיתא דיוחנן שליחא

```
(& everyone) הובא (love) הובא (God) הלהא (because) מטל (God) האלהא (knows) אוני (not) לא (loves) מטל (who not) בלא
```

(for His Son) דלברה (to us) דאלהא (of God) אתידע (the love) חובה (is known) אתידע (in this) אתידע (by Him) חובה (that it shall live) דנחא (to the world) לעלמא (sent) שדר (The Only One) אידה (The Only One) אורייא (נותר אורייא האיד) אורייא (נותר אוריא האיד) אוריא (נותר אוריא האיד) אורייא (נותר אוריא האיד) אוריא (נותר אוריא האיד) אוריא (נותר אוריא האיד) אורייא (נותר אוריא האיד) אוריא (נותר אוריא ה

(we) און (also) אן (God) אל (loves us) אחבן (in this way) און (if) אן (beloved) חביבי (to love) חביבי (another) חד (one) חד (we are indebted) חיבינן חיבינן

(we love) און (if) אן (has seen) אנש (not) אנש (a man) אנש (ever) ממתום (God) לאלהא (in us) אלהא (in us) בן (is fulfilled) אלהא (aman) אלהא (another) אלהא (another) אלהא (another) אלהא (one) בן (one) אלהא (another) אלהא (another) אלהא (another) אלהא (another) אלהא (another) אלהא (מחסף אלה) (מחסף אלהא (מחסף אלהא (מחסף אלהא (מחסף אלה) (מחס

(in us) בן (abides) והן (we abide) והן (we abide) בהרא (that in Him) דבה (we know) והן (& by this) אידעינן (& to us) בהרא (He has given) רוחה (because of) רוחה (because of) רוחה (שנו אוש) אידעינן (שנו אוש) אידעינן (שנו אוש) בהרא (שנו אוש) אידעינן (שנו אוש) בהרא (שנו אוש) בהר

(His Son) שדר (sent) שדר (that The Father) אבא (& we testify) ומסהרינן (have seen) דאבא (for the universe) לעלמא (The Savior) לעלמא פרוקא

(of God) בישוע (who confesses) ברה (everyone) בישוע (who confesses) דמורא (everyone) בל (in God) בישוע (dwells) והו (dwells) מקוא (dwells) בה (God) בה (God) בה (dwells) והו (dwells) מקוא (dwells) באלהא

(God) לאלהא (that is) דאית (the love) וידען (we believe) וידען (we believe) הימגן (we) דובא (we) חובא (we) חובא (who dwells) אלהא (for us) אלהא (for us) הובא (in God) הובא (dwells) מקוא (dwells) מקוא (dwells) בחובא (שאלהא (for us) באלהא (dwells) מקוא (dwells) מקוא (dwells)

Greek adds "and God in him".

(with us) עמן (love) חובה (is fulfilled) משתלם (& by this) אמן (בהרא ובהרא (to us) ל (will be) תהוא (of face) אפא (that openness) דגליות (as) ביומא (because) מטל (of judgment) דרינא (in the day) ביומא (world) הכנא (we are) חנן (we are) אף (also) אף (in this way) בהנא (He) הנא (the broken this contraction) אף (world) אף (we are) דהוא (we are) דרוא (we are) אף (also) אף (in this way) בהנא (we are) דרוא (we are) אף (also) אף (in this way) בהנא (the broken this way) אף (world) אף (we are) אף (we

(perfect) משמליא (love) אלא (there is not) לית (in love) בחובא (because fear) אלא (there is not) לית (in love) בחובא (because (fear) מטל (fear) לה (it) להחלתא (casts) לה (outside) לה (in love) משמלי (in love) איתיה (in (in love) איתיה (in (in love) דרות (but) לה (but) לא (in suspicion) איתיה (in (in love) איתיה (in

(loved us) בחבן (He) הכיל (because) לאלהא (God) לאלהא (shall love) נחב (therefore) הכיל (we) הכיל

(hates) אנא (tove) אנא (a man) אנא (but) דמחב (will say) המחב (will say) ולאחוהי (but) ולאחוהי (tove) אנא (love) אנא (tove) אינא (who is seen) איבוא (who his brother) הו (for) גיר (for) הו (he is) הו (lying) איבוא (ti is possible) הו (ti is possible) איבוא (tove) מחב (who his brother) מחבות (ti is possible) איבוא (tove) מחבות (who not) הו (ti is possible) איבוא (tove) מחבות (ti is possible) הו (ti is possible) איבוא (tove) מחבות (ti is possible) הו (ti is possible) איבוא (tove) מחבות (ti is possible) הו הו (tove) מחבות (tove) מחבות

(from Him) מנה (we have received) קבלן (commandment) פוקדנא (& this) (& this) בוהנא (his brother) דמחב (also) אך (shall love) בחבל (who loves) דכל (that everyone) דמחב (that everyone) באלהא

Chapter 5

(The Messiah) איתוהי (is) איתוהי (who believes) דישוע (who loves) איתוהי (everyone) לילודא (the parent) אלהא (God) אלהא (from) וכל (who loves) במון (who loves) אלהא (from) אלהא (also) אר (loves) אה (the one) אר (loves) אר (loves)

The First Epistle of The Apostle John

אנרתא קדמיתא דיוחנן שליחא

(conquers) אלהא (God) אלהא (from) מן (who is born) דיליד (everyone) דכל (because) מנטל (the victory) דכל (the universe) לעלמא (the universe) לעלמא (our faith) הימנותן (the universe) לעלמא (that conquers) הימנותן (that conquers)

(This is) דאתא (Who came) ביד (by) מיא (water) ודמא (Who came) דיד (Who came) הנו (This is) הנו (blood) ביד (by water) מיא (only) בלחוד (by water) במיא (water) הוא (water) במיא (by water) במיא (water) במיא (water) במיא (water) במיא (שמיא (אובר) במיא (שמיא (אובר) במיא (שמיא (אובר) במיא (שמיא (

(testifies) איתיה (& The Spirit) איתיה (because) דהי (testifies) מסהדא (& The Spirit) איתיה (ורותא להדא (להדא) מסהדא

(& the blood) ודמא (& the water) ומיא (The Spirit) אורן (testifying) מהדין (three) אנון (& they are) אנון (are) אנון (in one) אנון (& the three of them) ותלתיהון

(how much?) מקבלינן (we receive) בנינשא (of men) דבנינשא (the testimony) מקבלינן (if) סהדותא (סהדותא (הרא (is) הראה (of God) היינשא (the testimony) היינשא סהדותה (the testimony) אל (about) ברה (of God) ברה (of God) ברה (about) ברה (of God) ברה (of God) ברה (this Son) ברה (about) של (which He witnesses)

(to him) לה (there is) אית (of God) האלהא (in The Son) בברה (who believes) דמהימן (everyone) לאלהא (God) איר (everyone) בנפשה (in his soul) בנפשה (witness) בנפשה (the testimony) מהימן (who not) לאלהא (the testimony) בדלא (he believes) הימן (because not) בדלא (makes Him) עבדה (His Son) ברה (God) אלהא (God) אלהא (that testifies) דאסהד (דאסהד ברה (makes Him) אלהא (witness) ברה (makes Him) אלהא (that testifies)

(God) אלהא (us) לן (gave) יהב (eternal) דחיא (that lives *) דחיא (the testimony) לן (is) הדותא (& this) אורדא (are *) דויא (in His Son) בברה (lives *) חיא (& those *) והגון (*

And this is the testimony: God has given us eternal life, and that life is in His Son.

(eternal) דלעלם (that life) דהיא (that you will know) דתדעון (to you) לכון (I have written) כתבת (these) הלין (to those) לאילין (to you) לאילין (is) אית (to you) לאילין (of God) דהימנתון (fin The Name) בשמה בשמה בשמה (to these) דברה (that life) בשמה בשמה (that life) דברה (that you will know) דברה (that you will know) דהימנתון (that you will know) לאילים (that you will know) דהימנתון (these) אית אית (that life) לאילים (that you will know) דהימנתון (these) לאילים (the

C* The Majority Greek & TR has "and that you may believe in the Name of The Son of God.." – הרימותון –D'himnothown can be translated: "That your faith" or "Because your faith" or "Whose faith". Apparently the translator of the Majority Greek text read it as "That your faith" and the Critical Greek translator read it as "Whose faith". Both Greek readings further buttress Peshitta primacy in this place and for 1 John as a whole.

(toward Him) אית (is) לן (is) אית (the confidence) פרהסיא (& this) לותה (& this) אית (us) לו (He hears) איך (His will) צבינה (His will) שמע (that we ask) דכל (that all) לה

(whatever) מרם (about) לן (us) ל (that He hears) דשמע (we are convinced) מרם (& if) און (now) מפסינן (even) מנה (that we receive) רקבלן (we trust) מנה (from Him) מנה (from Him) מנה (that we ask) דשאלו (our objects of desire) שאלתן

(a sin) אנש (who sins) החשא (his brother) לאחוהי (sees) לאחוהי (a man) אנש (if (a man) מחשהא (if (life) אנש (to death) מחיב (is condemned) למותא (to death) מחיב (to death) מחיב (to death) הוא (sinning) הוא (to death) איך (as) דלא (who not) דלא (for those) הוא (sinning) איך (to death) איך (to death) מחשין (to death) איך (to death) אונער (to death) איך (to death) א (to death) איך (to death) אי

The First Epistle of The Apostle John

אגרתא קדמיתא דיוחנן שליחא

(this) אית (it is) גיר (not) דמותא (of death) אית (sin) הוא (for דמותא (there is) אית (the man) אניר (say) אנא (דובעא (say) אנא (say) אנא (אנא (say) אנא (say) אנא (אנא (say) אנא (say) אנע (say) אנא (say)

(a sin) אולא (every) עולא (every) גיר (for) חטיתא (sin) הו (sin) איר (evil) עולא (every) דכל (it) הו (of death) הוא (is) הוא (that not) דמותא (is) הוא (that not)

(sins) אלה (from) אלה (from) מן (who is born) דיליד (of everyone) ארה (& we know) ארה (from) אלה (his soul) גיר (from) דיליד (from) מן (from) ארה (from) גיר (for) דיליד (for) ארה (touches) מון (not) אלה (touches) ארה (it) ארה (from) (from) ארה (from) (from) ארה (from) (from) ארה (from) (from) (from) (from) (from) (from) (from) ארה (from) (from)

(we are) חנן (God) אלהא (that from) דמן (we know) ידעינן 19 (lies) כלה (that) (in Evil One) בבישא כלה (& the world) רובעלמא ולעלמא

(us) לן (& He has given) ויהב (has come) אתא (of God) האלהא (that The Son) דברה (& we know) ניהדעינן (in The True One) אדירא (to know) בשרירא (to know) מדעא (a mind) בערירא (to know) לשרירא (to know) מדעא (The True) מדעא (in His Son) שרירא (שרירא (God) שרירא (Eternal) דלעלם (& The Life) וחיא (& The Life)

(of idols) בתכרא (the worship) דחלת (from) מן (yourselves) נפשכון (keep) מרו (my children) בני

The Second Epistle of The Apostle John

אגרתא דתרתין דיוחנן שליחא

2 John

```
(& her children) לגביתא (to the Elect) לגביתא (The Elder) לאביה (בית קשישא (1:1 (in the truth) אנא (I) בשררא (whom I) דאנא (those) אילין (those) אילין (those) אילין (but) אלא (only) בלחודי (but) אילין (it has been) דיך (the truth) לשררא (who know) לשררא (the truth) אילין (who know)
```

(in us) שררא (dwells) אינא (which) אינא (of the truth) שררא (because) מטל (to eternity) מטל (is איתוהי (which) איתוהי (which) איתוהי (which) איתוהי (which) איתוהי (because) מטל

(who are walking) אור (your children) בניכי (some of) מן (when I found) אשכחת (much) אני (I rejoiced) ארית (The Father) אוריא (from) און (we have received) נסבנן (the commandment) און (according to) ארא (in truth) איכנא

(according to) א"ך (it is) א"א (not) לא (Lady) קוריא (you) לכי (you) אנא (persuade) מפיס (\$\text{now}\$) מפיס (\$\text{decompart}\$) מפיס (\$\text{decompart}\$) אנא (to you) א"ס (\text{decompart}\$) אנא (to you) ארא (the commandment) הוא (\$\text{decompart}\$) לן (\$\text{decompart}\$) מן (\$\text{from}\$) שוריא (\$\text{decompart}\$) דותב (\$\text{which}\$) הוא (\$\text{decompart}\$) לן (\$\text{decompart}\$) מן (\$\text{from}\$) שוריא (\$\text{decompart}\$) און הוא (\$\text{decompart}\$) און א"ך (\$\text{decompart}\$) און א"ס (\$\text{decompart}\$) און (\$\text{decom

(His commandment) אירובי (according to) דנהלך (that we walk) דנהלף (love) אירובי (is) אירובי (& this) (this) הנא (wou heard) בוקדנא (what) בוקדנא (commandment) אירובי (is) איר (this) אירובי (this) אירובי (walking) שוריא (from) שוריא (the beginning) דבה (the beginning) שוריא (from) שוריא (from) דבה (the beginning) אירובי (this) אירובי

(into the world) בעלמא (in it) בת (have gone out) (deceivers) מטל (many) דסניאא (many) מטעינא (that Yeshua) נפקו (confess) אילין (who not) דישוע (those) דישוע (those) אילין (those) אילין (those) הנא (this) איתוהי (is) מטעינא (this) הנא (in the flesh) בבסר (בבסר (this) איתוהי (many) הנא (this) איתוהי (this) מטעינא (this) איתוהי (this) א

(anything) מדם (you lose) רלא (lest) דלא (to your souls) בנפשכון (pay attention) אזרהרו (you may receive) אלא (that you have cultivated) רפלחתון (full) אנרא (that you have cultivated) רפלחתון

(in the teaching) אינא (everyone) אינא (is a violator) דעבר (who) אינא (everyone) בל (who continues) אינא (of The Messiah) בה (in him) בה (is not) אלהא (of The Messiah) דמשיחא (to him) הנא (is) לית (also The Father) ולאבא (this one) אית (in His teaching) ביולפנה (ביולפנה (מול לאבא (this one) ולאבא (מול לאבא (מול ל

(the teaching) אנש (& this) והנא (to you) לותכון (comes) אתא (a man) אנש (if) אנש (into the house) מיתא (do receive him) הקבלוניהי (not) אל (brings) מיתא (to him) לא (to him) אלך (vou shall speak) תאמרון (wou shall speak) לה (wou) לה (wou) לה (wou) אלך (wou) לה (wou) ל

("to you) לך (welcome") חדי (to him) לה (that says) לאמר (for) גיר (He) הו (evil) גיר (with his deeds) הו (is) הו (a partaker) משותף

(to you) לכון (to write) למכתב (for me) לי (was) אית (there) אית (much) אית (when) בכד (when) למכתב (when) בעית (that by) דביד (I wanted) ודיותא (not) לא (mouth) בעית (to come) אנא (I) דאתא (to come) לותכון (to you) ופומא (hope) אלא (hope) מסבר (will be) דחדותא (that joy) דחדותא (we shall speak) במלל (will be) במלל (will be) און דילן ווא (we shall speak) במלל (will be) און אית הא

(Amen) אמין (elect) אביתא (of your sister) דחתכי (the children) בניא (your peace) שלמכי (invoke) שלמכי

The Third Epistle of The Apostle John

אגרתא דתלת דיוחנן שליחא

3 John

```
(the beloved) הביב (to Gaius) לגאיוס (The Elder) קשישא 1:1 (in truth) אוא (do) אנא (love) מחב (whom I) דאגא (to him) מחב (in truth) מחב (do) אנא (love) בשררא
```

(for you) עליך (I) אנא (pray) אנא (in all things) בכלמדם (our beloved) חביבן (your soul) בכלמדם (as) מצלא (gust) חלים (well) בתצלח (that you prosper) דתצלח (that you prosper) התצלח (און מא נפשך (well) דתצלח (מא איך נפשך און נפשך (און מא נפשך און נפשך ווא איך נפשך (און מא נפשר המצלח) וותהוא אין נפשר המצלח (מא נפשר המצלח) וותהוא (און מא נפשר המ

(& testified) וסהרין (the brethren) אחא (that came) אחין (much) גיר (for) גיר (I rejoiced) על (do) שררך (walk) איך (you) איך (about) אין (about) איך (about) איך (מא (מא (מא בשררא (about) בשררא (about) איר (about) איך (מא (מא (מא בשררא (about) שררך (about) איך (מא (מא (מא (about) מא (about) שררך (about) איך (מא (מא (about) מא (about) שררך (about) איך (מא (about) מא (about) איר (about) א

(that I hear) אן (to me) לי (there is not) לית (joy) הדותא (this) הדא (than) מן (for greater) א דרבא (are walking) מהלכין (in the truth) בשררא (that children) מהלכין (that children) מהלכין

(you) אנת (do) דסער (which) אל (that) הו (you) אנת (in faith) אבדימנותא (our beloved) חביבן 5 (strangers) אכסניא (those who are) דאיתיהון (& especially) ויתיראית (the brethren) אכסניא (to) אחא (to) אחא

(those) אילין (who testified) על (who testified) על (those) אילין (those) אילין (which supplied) אנת (you) אנת (good) שפיר (to those) עבד (to God) אנת (is becoming) אנת (as) איך (to them) איך (to them) מא (just) איך (to them) (to them) איך (to them) (

(while) כד (they went out) נפקו (His Name) שמה (for) גיר (for the sake) און (the Gentiles) מרם (from) מרם (they received) נסבו (not) לא (anything) מרם (מרש

(such as) לראיך (to receive) למקבלו (we are indebted) חיבינן (therefore) הכיל (we) הכיל (for the truth) הכיל (we may be) נהוא (that helpers) במעררג (these) הלין (these) הלין

N * No Greek text has "I sought" here.

(his works) עבדוה (I shall remember *) אעהר (that I come *) אנהו (it is) הו (if is) עבדוה (because of) מטל (us) הנא (the slandered) הנא (which in words) הנון (which he did) דעבר (those) דבמלא (the slandered) בישתא (to him) הלין (which he did) דעבר (those) וכד (the slandered) הלין (the slandered) הלין (the slandered) הנון (those) וכד (which in words) לא (the slandered) הלין (the slandered) הלין (those) הלין (the slandered) הלין (those) הלין (the slandered) הלין (those) הלין (those) הלין (the brethren) הלין (the church) און (the church) און (those) מן (those) און (those) האווי (the church) און (those) האווי (the church) און (those) האווי (

(everyone) אית (from) מן (a testimony) מהדותא (hes) אית (bemetrius) כלנש (about) על (uterius) אית (of the truth) איז (witering) מנה (of the truth) דערתא (from that) ומנה (we testify) דערתא (we testify) אך (also) אך (also) חנן (we) דילן (that testimony) דילן (that testimony) דילן (utering) דילן (that testimony) ארגער און איז דערעא (utering) דילן (that testimony) דילן (utering) דילן (utering) איז דערעא (utering) איז (u

C * The Majority Greek text and The Harklean Syriac version have the plural "you know" (2nd person plural), whereas this edition of Gwynn has the singular "you know" (2nd person singular). The Critical Greek text agrees here with this Peshitta edition of the General Epistles.

(not) אלא (but) אלא (to you *) למכתב (to write) למכתב (for me) לא (has been) אלא (is) אלא (much) מניאתא (to you) אלא (to write) אנא (lo you) דיותא (ink) דיותא (that with) דיותא (desired) אנא (desired) אנא (desired) אנא (to you) אנא (desired) אנא (desire

The Third Epistle of The Apostle John

אגרתא דתלת דיוחנן שליחא

C * The Majority Greek lacks "to you" here. The Critical Greek has it.

(I shall see you) אָדְאָדְיִךְ (that soon) דבעגל (but) דין (but) אָנא (hope) אנא (we shall speak) נמלל (mouth) בומא (to) פומא (mouth *) נמלל (we shall speak)

"Mouth to mouth" is an Aramaic idiom meaning "openly" or "in person". Hebrew has the same idiom; I doubt that Greek has such an idiom; its occurrence in Greek here and in 2 John, as well as in The LXX of Numbers 12:8 indicates a Semitic original behind the Greek.

(the friends) עמך (your peace) שלמן (invoke) שאלין (with you) עמך (be) נהוא (peace) עמך (by his name) בשמה (each person) דרחמא (of the friends) דרחמא (invoke) שאלמא (invoke) שאלמא (invoke) אין (אין האין נווע פאר) און אין (אין פאר) שאלמא (invoke) שאלמא (invoke) אין (אין פאר) אין (

אנרתא דיהודא שליחא

Jude

(The Messiah) משיחא (of Yeshua) ריהורא (Jude) עברא (the servant) עברא 1:1 (by God) ריורא (called) קריא (to the Gentiles) לעממא (of Yaqob) דין (but) דין (brother) אחא (kept) רחימין (The Messiah) משיחא (& by Yeshua) ובישוע (beloved ones) רחימין (The Father) אבא

(to *you*) ושלמא (be multiplied) נסגא (we love) וחובא (ke peace) לכון (mercy) מיט (mercy) רחמא

(to write) אנא (I) אנא (did) עבר (diligence) ציפותא (all) עבר (when) אית (beloved) מנא (for me) אית (is) אית (necessary) אית (common) אננקא (our) ליון (life) אית (about) אית (to you) לכון (to you) על (to write) אנג (to persuade) מפיס (as) דילן (to write) למכתב (time) למכתב (which) אידא (the faith) הימנותא (the faith) אידא (the holy ones) אשתלמת (was delivered) לקרישא (to the holy ones)

(who from) אילין (those) אילין (entrance) אילין (men) אנשין (for) דור (have obtained) אילין (this) בחניבא (with guilty verdict) שוריא (written) אתכתבו (were before) אתכתבו (the beginning) אנשא (pervert) קדמו (of our God) האלהן (who the grace) הרטיבותה (evil) מרא (men) אנשא (Lord) השיעא (the only) ובהו (Who is) ראיתוהי (& Him) מרא (they deny) ומרא (God) אלהא (The Messiah) משיחא (Yeshua) שישוע (& our Lord) ומרא (God) אלהא (God) ומרץ (שיחא (אלהא הא (God) ומרץ (שיחא (אלהא (God) השיחא (אלהא (God) השיחא (אלהא (God) השיחא (אלהא (God) השיחא (אלהא (God) היישוע (שיחא (God) היישוע (God) היישוע (שיחא (God) היישוע (God) היישו

(you) אנתון (as) דין (as) אנא (wish) אבא (but) דין (to remind you) אנתון למעהדותכון למעהדותכון (Egypt) דין (the people) לעמא (time) לעמא (when) כלהין (that God) מצרין (all) ברק (the destroyed) הי (that God) אובד (that God) אובד (that God) פרק (ברק (that God) הימנו (who not) לאילין (second time) אובד (that God) אובד (that God)

(their principality) רישנותהון (kept) בטרו (who not) דלא (those) אילין (& the angels) אילין (6 (of the day) אילין (to judgment) לדינא (their own) דילהון (way of life) אלא (they abandoned) שומרא (they abandoned) עומרא (He has kept) באסורא (darkness) באסורא (under) עומינא (known) לא (in chains) באסורא (great) באסורא (שומינא (מר

(in which) דבה (surrounding them) דבה (& the cities) ומהינתא (Amora) ועמורא (Sodom) דבה (just as) איכנא (other) דבה (flesh) אחרנא (after) בסרא (after) זני (committed fornication) ואזל (in the likeness) בהמותא (eternal) בהלין (of fire) אחרנא (for demonstrations) תחית (beneath) תחית (are placed) דנורא (to judgment) לדינא (they are condemned) כד (as)

(they lust) אף (who in dreams) בהלמא (these) הלין (also) אף (in the likeness) משתרגרגין (in it) או (they reject) מן (but) מן מטנפין (they defile) למרותא (they slander) מגרפין (they slander) (they slander) ולתשבוחתא (they slander) מגרפין (they slander)

9 מיכאיל (who with) דין (but) דין (but) דין (but) מלאכא (Angel) הוא (Angel) מלאכא (The Chief) מכלקרצא (Mikail) אכלקרצא (of Moses) הוא (about) מטל (he was) הוא (speaking) הוא (that if) הוא (while) כד (while) דין (a judgment) דין (against him) עלוהי (to bring) דין (he spoke to him) אמר (Jehovah") בך (you) מריא (will rebuke) אמר (but) א

(slander) דין (they know) ידעין (whom not) דלא (those) דין (but) דין (these) הלין (dumb) דין (animals) איך (animals) איך (which naturally) דין (but) דין (in those thing) באילין (they will be destroyed) מנתחבלין (they desire) מנתחבלין (they desire)

(& after) בתר (have gone) אזלו (of Qayn) דקאין (who in the way) דבאורחה (to them) ובתר (Woe) ונתר (were ravished in joy) אשתרחו (for wages) באנרא (of Balaam) דבלעם (the deception) אשרחו (they perished) ובעצייותה (& in the rebellion) אברו (בעצייותה

(are defiled) איתיהון (while) דבניחתהון (those) דבניחתהון (those) איתיהון (are) אילין (themselves) בניחתהון (themselves) בעוב (without) איתיהון (themselves) בעוב (themselves) בענץ (without) דלא (without) דלא (themselves) בשנץ (themselves) בארא (without) דלא (without) דלא (themselves) דמן (that from) דמן (without) בארא (without) אילנא (themselves) דאופי (without) אבהון (themselves) דאופי (themselves) בארא (themselves) בארא (themselves) דמיתו (themselves) תנינות (themselves) וסלקו (themselves) מן (themselves) עקריהון (themselves) דמיתו (themselves) תנינות (themselves) דמיתו (themselves) תנינות (themselves) דמיתו (themselves) תנינות (themselves) דמיתו (themselves) בארא (themselves) דמיתו (themselves) האילין (themselves) בעובר (themselves) בארא (themselves) באר

אגרתא דיהודא שליחא

(their froth) רועתהון (that by) דביד (of the sea) אזיזא (strong) עזיזא (surges) גללא (surges) מטעינא (to these) בהתתהון (show) כוכבא (stars) מטעינא (their shame) בהתתהון (for whom the gloom) להנו (to them) בשמטנא (to them) דשמטנא (for whom the gloom) בחשובא (stars) באמטנא (to them) במטנא (to them) באמטנא (to them) באמטנא (to them) במטנא (to them) באמטנא (the them) באמטנא (th

(who is) אתנבי (to these) להלין (also) אך (but) דין (prophesied) אתנבי (he said) אתנבי (to these) להלין (Adam) בין (from) מן (seventh) ארם (from) ארם (with myriads) ברבותא (Jehovah) אתא (Jehovah) מריא ("Behold) אתא (Tehovah) מריא (שריא (שר

(souls *) לכל (all) לכל (all רמעבד (to do) דינא (judgment) על (to do) ולמכסו (who did wickedness) לכל (those) מטל (works) אילין (all their) עבדא (because of) מטל (because of) מטל (all their) מטל (which) מטל (which) מטל (the words) מטל (all) מטל (wicked) אילין (wicked) דמיא (sinners) רשיעא (sinners) מטיא (wicked) מטיא (שיעא (sinners) מטיא (שיעא (sinners) מטיא (sinners) מטיא (שיעא (sinners) מטיא (sinners) מטי

(matter) צבון (in every) אנון (are) אנון (are) ועדלין (those murmuring) ועדלין (are) אנון (are) אנון (these) הלין (their mouth) הויגתא (according to) דילהון (they walk) מהלכין (while) איך (according to) דילהון (profit) ממלל (presons) ממלל (they flatter) ומשבחין (guilt) ומשבחין (speaks) לפרצופא (speaks) ממלל (speaks) ומשבחין אוניהתא

(that before) אילין (those) אילין (words) אתרכרו (remember) אתרכרו (beloyed) אתרכרו (but) דין (you) אילין (The Messiah) אתרכרו (Yeshua) ישוע (of our Lord) אתאמר (from) אתאמר (from) אתאמר (from) און מון (were spoken) אתאמר

(shall be) דובנא (time) דובנא ("in the last) דבחרתא (to you) הוו (they) הוו (which said) אילין (their own) דאיך (who by) דאיך (who mock) דילהון (those) אילין (wickedness) בתר (after) בתר (they go) אולין (they go)

(the animal life) איתיהון (who distinguish) דמפרשין (those) איתיהון (are) איתיהון (these) הלין (with them) איתיהון (because The Spirit) דית (these) דית (with them) אית (because The Spirit)

(holy) דילכון (vou) דילכון (in faith) בהימנותא (beloved) דין (but) אנתון (vou) אנתון (vou) אנתון (vou) דריש (the top (while) ברוחא (vou) אתבנו (be encouraged) מן (vou) דריש (vou) ברוחא (vou) ברוחא (vou) ברוחא (vou) דריש (vou) אתבנו (vou) ברוחא (vou) ברוחא (vou) אתבנו (vou) דריש (vou) דריש (vou) ברוחא (vou) אתבנו (vou) ברוחא (vou) ברוחא (vou) ברוחא (vou) (vou) אתבנו (vou) ברוחא (vou

(let us keep) בשל (of God) אלהא (in the love) בחובא (but) (ourselves *) נפשן 21 (The Messiah) בחנב (Yeshua) ישוע (of our Lord) הונה (the mercy) מסכינן (we look for) לחנה (to life) הילן (to life) לחיא (but) הילן (as) כד

(snatch) אם (the fire) נורא (are from) מן (who) מן (& some of them) נורא 22

(with respect) אתרחמו (upon them) עליהון (show pity) אתרחמו (they repent) בדחלתא (but) דין (when) 23 (is defiled) אור (the flesh) אברון (the flesh) דמכתמא (the tunic) אך (also) אך (you) סנין (while) סנין (while) ארכון (while) ארכותינא (שיט) ארכ

(offense) שורעתא (without) לן (w (us *) דין (who can) דמשכח (but) דין (to Him) להו (a flaw) מומא (without) להו (we shall stand) ונקים (defilement) מומא (without) להו (without) להו (without) להו (without) להו (שנה או לא לפידים) ונקים (שנה או לא לפידים) ווקים (שנה או לא ל

(our Lord) מרן (The Messiah) משיחא (Yeshua) ישוע (by) ביד (our Savior) פרוקן (God) אלהא (He alone is) בלחודוהי (& thanksgiving) אלהא (is the praise) שובחא (is the praise) בחדותא (in joy) בחדותא (His glory) תשבוחתה (before) בחדותא (Amen) בחדותא (ages) אלף (& into all) ובכלהון (how) ובכלהון (wow) אלף (waresty) און השא (waresty) און השא (waresty) און השא (waresty) און השא און און השא און א

The Peshitta Aramaic-English Interlinear Epistles of Paul

The Holy Epistle of Paul The Apostle to The Romans

אנרתא קדישתא דפולוס שליחא דלות רהומיא

Romans

Chapter 1

```
(called) משיחא (The Messiah) משיחא (of Yeshua) דישוע (a servant) כריא (Paul) פולוס (Paul) בולוס
    (of God) אלהא (to the Gospel) לאונגליון (who was separated) אחברש (& an apostle) לשליחא
                         (He promised) מלך (the first) קדים (which from) ב"ב" 2
                  (holy) כרישא (in the scriptures) בכתבא (His prophets) קדישא (by) ביד
          (in the flesh) בבסר (Who was begotten) דאתילד (He) הו (His Son) בבסר (about) על
                      (of David) דויד (of the house) דבית (the seed) זרעא (from) מן
              (in power) אויל (The Son) אברא (& was revealed) אוירע (& was revealed) בחיל (4
    (of the dead) מיתא (house) בית (from) מן (Who arose) דקם (Holy) מיתא (& by The Spirit) וברוח (cour Lord) משיחא (Yeshua) משיחא (Yeshua) ישוע
  (in all) נסבן (we have received) שיבותא (for in Him) דבה (for in Him) בכלהון (we have received) בכלהון
עממא (the nations) איך (so that) דשמה (so that) להימנותא (the faith) דשמה (so that) דשמה (so that) אין
                         (are) אנתון (of them) מנהון (you) אנתון (for also) אנתון 6
                         (The Messiah) משיחא (by Yeshua) קריא (called) בישוע
           (of God) דאלהא (beloved) חביבוהי (who are in Rome) דברהומי (to all) לכלהון
           (with vou) עמכון (& grace) שלמא (peace) שלמא (& holy) עמכון (called) קריא
(The Messiah) משרוא (Yeshua) שורן (our Lord) מרן (our Father) משרוא (God) אברן (from) אברן (God) אברן (from) אברן
     (The Messiah) מורא (in Yeshua) בישוע (my God) אנא (I) אוא (thank) מורא (first) מורא 8
```

First, I thank my God in Jesus The Messiah for all of you, because your faith is heard in the whole world.

Greek mss. have "καταγγελλεται- "It is announced" instead of "It is heard".

```
((ceasing) אנא (serve) משמש (that Him) דלה (God) אלהא (for) דיר (is) ה' (calling to testify) אנא (ceasing) אנא (that without) דברה (of His Son) דברה (in the Gospel) באונגליון (in spirit) ברוח (in my prayers) ברוח (in my prayers) מתדכר (I am) אנא (reminded) מתדכר (in every time) בכלזבן (in every time) מתדכר (to me) ל' (may be opened) תתפתח (now) (דאן (that if) אנא (& seek favor) אנא (to you) אנא (that I may come) אתר (of God) אנא (in the will) לותכון (a way) אורחא (to see you) אורחא (to see you) אנא (have desired) מוהבתא (greatly) בשב (because) ואתר (of The Spirit) הרוח (a gift) אל (to you) לכון (to you) לכון (to you) הרוח (wou may confirmed) ודילי (wou may confirmed) בהימנותא (that in Him) דבה (wou in faith) הרדא (to that times) בהימנותא (that times) דיבנין (that times) סגיאן (wou to know) דתרעון (my brothers) הוא (but) דין (I have wanted) אנא (there may be) אורט (in you) ווואר (to come) ארשא (that in beth) ארשא (that in others) ארשר (like) דבשר (that in others) דעממא (for me) לי (fruit) ארשא (for me) איך (like) דבשר (that in others) דעממא (that in others) ארשא (like) דבשר (like) דבשר (there may be) ארשא (for me) ארשא (like) דבשר (like) דבשר (that in others) דעממא (for me) ארשא (for me) ארשא (like) דבשר (like) דעממא (that in others) ארשא (like) דבשר (like) דעממא (for me) ארשא (for me) ארשא (like) דבשר (like) דעממא (for me) ארשא (for me) ארשא (like) דבשר (שוצה עודה אודשא (שוצה לואבר (שוצ
```

(is heard) אשתמעת (because *your* faith) דהימנותכון (all of *you*) על (for) על (corld) בכלה (world) על (in the whole)

[&]quot;I want you to know" becomes "I don't want you to be ignorant" in Greek. Brevity, the soul of wit, is wanting in the Greek versions. This is also a feature found in The Greek Gospels.

The Peshitta Aramaic-English Interlinear Epistles of Paul

The Holy Epistle of Paul The Apostle to The Romans

אגרתא קדישתא דפולוס שליחא דלות רהומיא

```
(& ignorant) וברבריא (wise) הכימא (& Barbarians) וברבריא (Greeks) וברבריא (to preach) וברבלנש (wise) אנא (owe a debt) חיב (for to every person) דלכלנש
```

"I owe a debt to preach" is simply, "I am a debtor" in Greek. The Greek is fairly vague, a feature uncharacteristic of Paul.

```
(I) אנא (take pains) מתחפט (& so) והכנא (& so) והכנא (& so) אור (that also) אסבר (that also) אסבר (that also) דאך (דאך לכון (to you) דברהומי
```

(of the Gospel) בִּיך (not) בהת (ashamed) אנא (ashamed) ביר (not) באונגליון (not) באונגליון (not) ביר (of the Gospel) בהת (di tis) בהל (it is) הו (the power) בהילא (because) בהילא (tit is) בה (it is) בהילא (because) בה (first) בה (Judeans) מן (of) יהודיא (whether) לוקדם (first) בהימנין (Aramaeans *) ארמיא (of the Gospel) בה (di tis) בהילא (in it) בה

C The Critical Greek and Latin Vulgate agree with the Peshitta reading here: "I am not ashamed of The Gospel, for it is ...'
The Majority Greek has "I am not ashamed of The Gospel of Christ, for it is ...'

- * "Whether of Judeans first or of <u>Aramaeans</u>" is highly significant. The Peshitta has the word, ("Aramaeans") ארמאית twenty times in Matthew, Luke, Acts and Paul's epistles. ("Aramaic")- ארמאית, occurs twice once in Gal. 2:14 and once in Rev. 9:11. What is really interesting is that almost all The Greek mss. use the word ελλην ("Helleine") in all but one of the above places. Here is the Strong's entry for the word: 1672 ελλην Hellen hel'-lane from 1671; TDNT-2:504,227; n m; AV-Greek 20, Gentile 7; 27
- 1) a Greek either by nationality, whether a native of the main land or of the Greek islands or colonies
- 2) in a wider sense the name embraces all nations not Jews that made the language, customs, and learning of the Greeks their own; the primary reference is to a difference of religion and worship.

<u>The Greek NT</u> has no reference whatever to Aramaeans or Aramaic. It does have the word, "Syros" — ("Syrian") once in Luke 4:27, "Naaman the Syrian". The Greek has apparently de-Aramaized The NT! The Peshitta has eight references to Greeks as well as four to the Greek language in Luke, John, Acts, Romans and Colossians. According to The Greek NT, Aramaic and Aramaeans might as well not have existed! There is no mention of them anywhere. This makes the Greek highly suspect as a candidate for an original. It appears to have been culturally purged of all Aramaean references and thoroughly Hellenized or reculturated to suit a Greek audience. This is a literary genocide I had not encountered prior to this discovery. I am amazed that it occurs in the Greek New Testament, the supposed original Gospels and New Covenant for all peoples. The Aramaean people and the Aramaic language were almost universal in Asia Minor and The Middle East and The Holy Land of Israel, and had been for many centuries.

The proper order of the Gospel testimony would have been to **The Jews of Israel first, then the Syrians and Assyrians in Syria, Mesopotamia, Persia, Asia Minor** (called Asia then) — **all of whom spoke Aramaic** and whose written Aramaic was the same though not spoken the same, since dialects did not affect Aramaic writing significantly. Later, the books were translated into Greek for Greek speaking peoples of The Roman Empire.

That <u>The Peshitta</u> would be a translation of Greek makes no sense here, or in the 19 other references to Aramaeans in the Peshitta. There are too many references to Greek in <u>The Peshitta</u> for there to have been a replacing of "Greek" with "Aramaean". The Peshitta in Luke and John mentions The Greek inscription on the cross; six references to the Greeks and Hellenists exist in Acts, who heard and accepted the Gospel which Paul preached to them in Greek. There is no anti Greek bias in <u>The Peshitta NT</u>. There is a very obvious anti-Aramaean bias in <u>The Greek NT</u>.

Please see my book, <u>Divine Contact</u>, in which I discuss the possible reasons for this literary genocide of Aramaeans. My web site – aramaicnt.com also has a study of all the references where "Aramaean" & "Aramaic" occur in The Peshitta NT.

```
(is revealed) בת (in it) באלהא (of God) ויר (for) איך (the justice) מתגליא (that which is written) מן (according to) איך (to faith) להימנותא (faith) להימנותא (from) מן (shall live) במנותא (from) מן (the just one) מן (the just one) מן (the just one) מן (the just one) מן (the just one)
```

(Heaven) שמיא (from) מו (of God) אלהא (the rage) הו (for) גיר (is) היר (revealed) מו (revealed) (of the children of men) בנינשא (against) על (the evils) על (against) על (are holding) הנון (in evil) בעולא (who the truth) בעולא (those) הנון (those) הנון (those) אחידין

The Peshitta Aramaic-English Interlinear Epistles of Paul

The Holy Epistle of Paul The Apostle to The Romans

אנרתא קדישתא דפולוס שליחא דלות רהומיא

(of the world) גיר (the foundation) תרמיתה (from) מן (of God) דאלהא (for) דאלהא (the secrets) בסיתה (the secrets) בסיתה (this power) בסוכלא (to His creatures) מתחזין (are appearing) וחילה (to His creatures) בכריתה (to His Godhead) דלעלם (to His Godhead) דנהוון (that they will be) דנהוון (that they will be) דלעלם (that they will be) דוהוון (that they will be) אונה לאלהותה (that they will be) אונה לאלהותה (the secrets) ביהוון (the secrets) ביהוון (the secrets) אונה לאלהותה (the secrets) ביהוון (the secrets)

(God) איך (as) דידעו (they knew) לאלהא (God) ולא (they because) מטל (but) איך (they because) לאלהא (they became destitute) אסתרקו (but) אלא (Him) אלא (nor did they thank) ואודיו (they glorified Him) אלא (their heart) במחשבתהון (in their reasoning) ואתחשך (understanding) במחשבתהון (without) מסתכל (without)

(in themselves) בנפשהון (they thought) סברין (& when) 22 (they) אנון (became insane) שטו (they were) אנון (that wise) דחכימין

(corrupted) התחבל (Who is not) דאלהא (of God) האלהא (His glory) תמחבל (& they changed) בוחלפו (who is corrupted) המתחבל (of a son of man) הברמותא (of the image) הצלמא (into the likeness) ברמותא (footed animals) הברמותא (of four ובארבעת (of birds) הגליה (& into the likeness) וברמותא (of the earth) הארעא (& of creeping things) ודרחשא (דרחשא (who is corrupted) הארעא (who

(God) אלהא (them) אנון (handed over) הנא (this) הנא (because of) 24 (to disgrace) ממאתא (of their heart) דלבהון (vile) ממאתא (to desires) לרנינתא (among themselves) בהון (their bodies) בגריהון

(for lies) שררה (the truth) האלהא (the truth) בכדבותא (& they exchanged) וחלפו (created things) לבריתא (& they served) ושמשו (& they revered) ודחלו (praises) החלברויהין (to Whom belong) דלה (their Creator) השבחן (more than) מב מן (Amen) לעלם (& blessings) לעלם (to the eternity *) לעלם (& blessings) ובורכן (& blessings)

* "How can there be more than one eternity?", one may ask. Each of us will have his or her own unique experience in eternity, thus the eternal realm consists of many eternities-as many as there are souls.

(God) אלהא (them) אינון (handed over) הנא (this) הנא (because of) מטל (for) מטל (their females) נקבתהון (of disgrace *) דצערא (to diseases *) לכאבא (their natural) השחתא (need) השחתא (changed) הלך (became accustomed) אתחשח (which not) דלא (with that) מכן (במרם (which not) אתחשח (became accustomed) אתחשח (signatural) ובמרם (which not) אתחשח (became accustomed) אתחשח (signatural) ובמרם (which not) אתחשח (signatural) אתחשח (became accustomed) אתחשח (signatural) (s

* "God handed them over to disgraceful diseases..." This sounds like prophecy in these days of HIV and AIDS. The gay activists can whistle in the dark and deny that AIDS is primarily a homosexual disease and a judgment from God, but they cannot fool the believer of God's word; nor can they fool God.Disgraceful behavior-v.24, leads to "disgraceful diseases". "Shame" and "disgrace" have all but disappeared from the modern Western vocabulary, but only as "disgraceful" practices abound more and more.

(in this way) הכנא (their males) דכריהון (also) אף (& again) בתוב (natural) איד (the need) חשחתא (they abandoned) שבקו (with desire) דנקבתא (with desire) איד (& were ravished) ואשתרחו (for females) ברנתא (male) איד (for) איד (another) הוד (another) הוד (for) על (one) הוד (that is right) עבדו (areward) ופורענא (they commited) עבדו (disgrace) בהתתא (they received it) בהתתא (in their persons) בקנומהון (for their error) למעיותהון (they commited) בקנומהון (they received it) למעיותהון (male) בקנומהון (male) באומהון (male) איד (male) באומהון (male) באומהון (male) באומה (male) איד (male) באומה (male) באומ

(& fornication) מלין (injustice) עולותא (with every) כל (they are filled) מלין (when) 29 כד (when) מלין (when) כל (wickedness) (wickedness) ובישותא (wickedness) ועלובותא (wicked) ובישותא (wicked) ובישתא (wicked) ובישתא (wicked) ונכלא (wicked) ונכלא (wickedness) בישתא (wicked) ונכלא (wickedness) בישתא (wickedness) בישתא (wickedness) בישתא (wickedness) בישתא (wickedness) ונכלא (wickedness) בישתא (wickedness)

The Holy Epistle of Paul The Apostle to The Romans

אנרתא קדישתא דפולוס שליחא דלות רהומיא

```
(God) לאלהא (& hating) וסניאין (& slander) ומאכלקרצא (& murmuring) וסניאין (מערנא (forevil) בישתא (inventors) מצערנא (boasters) שבהרנא (proud) שבהרנא (insolent) בישתא (do obey) רעינא (not) און (who their parents) רלאבהיהון (reason) רעינא (lacking) רעינא (מערנא (מערע (מערנא (מערנא (מערנא (מערנא (מערנא (מערנא (מערנא (מערנא (מערנא
```

(love) לית (neither) להון (to them) להון (there is not) לית (& because stability) אית (in them) אית (in them) אית (in them) שינא (peace) אית (nor) שינא (peace) ולא (nor) שינא (peace) אית (nor) שינא (peace) ולא (nor) שינא (peace) אית (nor) שינא (no

(that those) דלאילין (of God) אילין (the judgment) דינה (they know) ידעין (who while) דראילין (those) אילין (are condemned) ידעין (who such as) למותא (who such as) דאיך (who such as) הלין (these things) כערין (only) עבדין (only) להין (these things) לאילין (are doing) אלא (who these things) אלא (are attached) משתותפין (also) אלא (but) אלא (but) אר

Chapter 2

```
(a defense) משל (to you) לית (there is not) לית (this) משל (because of) משל (this neighbor) או (oh) ברנשא (son of man) או (oh) ברנשא (oh) ברנשא (this neighbor) הברה (judging) או (son of man) גור (oh) ברנשא (this neighbor) הו (your neighbor) אנת (you) אנת (you) הו (for) דראן (gou) אנת (gou) אנת (of that) אנת (you) אנת (gou) אנת (employed) אנת (are) אנת (this of this in those things) אנת (who judging) אנת (who judging) אנת (gou) אנת (gou) אנת (gou) אנת (gou)
```

(of God) דאלהא (the judgment) דינה (that exists) איתוהי (& we know) וידעינן (we know) וידעינן (are employed) אילין (who in these things) אילין (in the truth) בקושתא (in the truth) אילין

The Eastern Peshitta has the personal pronoun $\fill \Pi$ —"we" as the second word in the verse; the Western text does not have it. This does not change the meaning at all, as the verb itself is a participle with 1st person plural enclitic attached—"We know". This is a typical difference between the two Peshitta's.

```
(son of man) אנת (Oh) אנת (are you) אנת (thinking) מתחשב (but) דין (why?) אנת (why?) אנת (are occupied) לאילין (those) דבהלין (those) אנת (are) אנת (who judging) אנת (are) אנת (employed) בהין (in them) בהין (you) אנת (also) אנת (when) כד (the judgment) מן (from) מן (will escape) הערוק (that you) דינה (the judgment) אנת (will escape) אנת (will escape) אנת (will escape) באנת (the judgment) מן (will escape) אנת (will escape) אנת (will escape) אנת (will escape)
```

```
(& against) על (of His sweetness) דבסימותה (the wealth) עותרא (against) על (or you) על (that He gave) ביהב (the place) אתרא (& against) ועל (of His Spirit) רוחה (the patience) ועל (of you) ועל (that He gave) אנת (wow) אנת (wow) אנת (venture) ממרח (of God) ולא (that the sweetness) דאלהא (of God) לד (to you) לתיבותא (to you) הו (is) מיתיא (is) מיתיא (repentance) לתיבותא
```

Or do you venture against the wealth of His sweetness and against The patience of His Spirit and against the place that He gave to you; do you not know that the sweetness of God is bringing repentance to you?

```
(repents) תאב (that not) לבך (of your heart) תאב (the callousness) תאב (because of) מטל (but) אלא (of anger) אנת (vou) אנת (vou) אנת (lay up) מימתא (a treasure) מימתא (for yourself) אנת (vou) אנת (vou
```

(who pays) עבדוהי (according to) איך (every person) לכלנש (Who pays) אברוהי (He) הו

(good) מבא (of works) דעברא (who in the patience) דבמסיברנותא (to those) לאילין (are seeking) ואיקרא (& indestructibility) ולא מתחבלנותא (& honor) ואיקרא (glory) ולא מתחבלנותא (eternal) דלעלם (to them) יהב (He gives) להון

(but) אלא (the truth) לשררא (do obey) ולא (anot) אלא (who resist) דין (but) דין (those) דין (those) אלא (fury) דין (anger) און (them) אנון (He will pay) נפרוע (obey) מתטפיסין (evil) לעולא (evil) לעולא (them) נפרוע (מחשפיסין (but) נפרוע (but) אנון (מחשפיסין (but) נפרוע (but) אלא (the truth) אלא (but) אילין (but) דין (but) דין (but) אלא (but) אלא (but) דין (but) דין (but) דין (but) אלא (but) אלא (but) דין (but) דין (but) אלא (but) אלא (but) דין (but) דין (but) אלא (but) דין (but) די

The Holy Epistle of Paul The Apostle to The Romans

אגרתא קדישתא דפולוס שליחא דלות רהומיא

```
(who cultivates) רפלח (person) ברנש (to every) לכל (& trouble) אולצנא (& suffering) אולצנא (& to the Aramaeans *) ולארמיא (first) רוקרם (to the Judeans) ליהודיא (wickedness) בישתא
* Greek mss. all have "to the Greeks"; interesting, no? In fact, ארניא -"Armaya"-"Aramaean(s)" occurs 20 times in The
Peshitta, and in 19 of those places, the Greek mss. all have "ελλην-"-"Greek". See note at 1:16
                     (to everyone) לכל (& peace) ושלמא (but) דין (glory) דין (glory) תשבוחתא (to the Aramaeans) איקרם (first) ליהודיא (to the Judeans) מבתא (who cultivates) ליהודיא (good) ליהודיא (who cultivates)
                                        (God) אלהא (with) ניך (of faces) אית (accepting) מסב (there is) אית (for יור (not) אלהא (accepting) מסב (there is) אית (אית (accepting) אית (מסב (מכיד (מכי
                                               (sinned) בילין (those) גיר (for) דדלא (who without) נמוסא (those) אילין (those) אילין
                                                    (they will be destroyed) נאברון (The Written Law) נמוסא (without) אך (also) דלא (sinned) נמוסא (who with The Written Law) דבנמוסא (they will be destroyed) ואילין (who with The Written Law) דבנמוסא
                                                                             (will be judged) נמוסא (The Written Law) מֹן (from) נמוסא (from)
                        (righteous ones) גיר (for Daw) (the hearers) שמזעוהי (for אנין (are) אנין (not) אנין (not) שמזעוהי
                  (are justified) אלהא (God) אלהא (before) דנמוסא (the doers) אלא (but) אלא (God) אלהא (before) קרם
                              (the Gentiles) עממא (for) ניר (if) גיר (the Written Law) דנמוסא (the Gentiles) להון
       (& when) דבר (those things) הנון (of The Written Law) דנמוסא (would perform) נעברון (their nature) דנמוסא (from) מון
                                                                     (to them) להון (was) הוא (there not) לית (The Written Law) להון
                                                                                 (The Law) נמוסא (they are) הוו (to themselves) לנפשהון
                                              15 (for the Written Law) דנמוסא (the work) עבדה (are showing) מחוין (& those) והנון
    (their conscience) תארתהון (for them) על (as) עליהון (their heart) על (on) על (it is written) כד (as) כד
                          (each one) מחשבתהון (their reasoning) מכונן (crbukes) או (crbukes) לחדדא (while) כד
                        (& comforted) אנת (vou are) אנת (called) מתקרא (of The Judeans) דין (but) דין (vou (if) אנת (vou) אנת (if) אנת (vou) באלהא (in God) אנת (vou) על (vou) מות (vou) באלהא (vou) מות (vou) על (vou) מות (vou) באלהא (vou) אנת (vou) אנת (vou) באלהא
                                 (what is right) אנת (you) אנת (that know) צבינה (His will) ופרש (that know) אנת (you) וליתא
                                                                 (that were taught) דיליך (that were taught) אנת (vou) אנת (vou) מן
                                (you\ are) אנת (that a leader) אנת (yourself) אנת (in) על (\&\ you\ are\ confident) אנת (yourself) אנת (אתתכלת
                              (in darkness) בחשוכא (who are) דאילין (of those) ונוהרא (& a light) ונוהרא (of the blind) דעוירא
       (of children) רעינא (a teacher) ומלפנא (understanding) (of those lacking) במליא (an instructor) (in The Written Law) בנמוסא (to you) בנמוסא (cof those lacking) ודשררא (a model) דומיא (to you) דומיא (vou) אונט (vou) דומיא (vou) (vou) דומיא (vou) דומיא (vou) (vou
                                    (others) אנת (are) אנת (who teaching) אנת (therefore) הכיל (you) אנת (you) אנת (you) הכיל (therefore) אנת (you) אנת (wou) אנת (wou) אנת (you) אנת (wou) לנפשך (you) לא (do teach) מלף (do teach) אנת (you) ודמכרז
                                                             (are) אנת (stealing) גונב (people shall steal) גונבון (that not) אכת (are) אנת (מיט) גונבון
                                                (people shall commit adultery) נגורון (that not) אנת (vou) אנת (& who say) גורון (22 וראמר
                                       (are) אנת (who despising) אנת (wou) אנת (are) אנת (committing adultery) אנת (you) אנת (you) אנת
                                                               (idols) מחלץ (plunder) אנת (you) בית (idols) מחלץ (plunder)
                                  (in that) בהו (in The Written Law) אנת (are) אנת (who boasting) בהו (& you) אנת (23 ואנת (who boasting) בהו
                                                                 (The Written Law) נמוסא (against) אנת (you) אנת (which violate) דעבר
                                                                                      (you) אנת (insult) מצער (Himself) הו (God) אלת (לאלהא
```

(is) הו (because of you) מטלתכון (of God) איר (for) דאלהא (The Name) מטלתכון (24

The Holy Epistle of Paul The Apostle to The Romans

אנרתא קדישתא דפולוס שליחא דלות רהומיא

```
(circumcision) גיר (wou will perfectly observe) גוורתא (The Written Law) און (if) נמוסא (is beneficial) גיר (for) מהניא (circumcision) און נמוסא 25
                     (your circumcision) גזורתך (The Written Law) מן (from) מן (but) דין (but) דין (you) לך (will depart) תעבר (if) מן
                                                                                                                        (is) לה (for) עורלותא (is) הות (is)
                           (the commandments) בוקדנה (will observe) תְטֵר (uncircumcision) דין (but) דין (but) דין (He) או (if) וווי (the
                                                                                                             (behold) אֹל (not?) לא (of The Written Law) דנמוסא
                                                              עורלותא (uncircumcision) מתחשבא (is accounted) מתחשבא (uncircumcision) נזורתא
                                                           (its nature) כינה (that by) דמן (the uncircumcision) עורלותא (& will judge) אורדון 27
                                          (who with the scriptures) בבכתבא (you) לך (The Written Law) נמרא (perfectly observes) נמרא
                                          (The Written Law) נמוסא (against) עבר (violate) אנת (violate) עבר (& with circumcision) ובוורתא
                                          (It was) הוא (it was) גיר (for) מן (he) דבגליא (the) הו (is) הו (is) הו (who outwardly) ביר (for) מן (for) דבגליא
                                           (circumcision) אפלא (in flesh) במתחליא (which is seen) דמתחליא (is that) אפלא (neither) אפלא
                  (& circumcision) הו (is) הו (is) הו (in secret) דבכסיא (whoever) אינא (a Jew) יהודיא (is) הו (bu) הל (bu) הו 
                            (by the scriptures) בכתבא (in the spirit) הי (is) הי (which of the heart) דרלבא (that) אירא (that) אירא
                                                                                    (from) אירא (was) הות (whose glory) לא (whose glory) מן (that) אירא
                                                                                            (God) אלהא (from) בני (but) אלא (of men) אנשא (children) אלא
                                                                                                                                                                            Chapter 3
                                                     (of the Jews) דיהודיא (the excellence) יתירותה (the excellence) הכיל (is) הכיל (what?) מנא (what?) הנא
                                                                                  (of circumcision) דנזורתא (the advantage) יותרנה (what?) או (or) מנא (or)
                                                                                                         (first) לוקדם (thing) מדם (in every) כלוקדם (much) מבל 2
                                                                        (of God) אלהא (with the words) מלוהי (that they were entrusted) דארהימן
                                                                                   (they believed) גיר (not) לא (for) גיר (some of them) מנהון (if) מנהון (if) מנהון
                                                                                            (they did believe) הימנו (by that which not) בדלא (did?) הימנו
                                                                                           (the faithfulness) הימנותה (the faithfulness) דאלהא
                         (lies) איתוהי (is) גיר (for) אלהא (God forbid!) שרירא (true) איתוהי (is) גיר (for) אלהא (God forbid!) איתוהי (שו
                                 (in Your words) במליך (just as) איכנא (in Your words) בתרוב (that which is written) בתרוב (just as) איכנא
                                                                                 (You) ארן (they judge) דינין (when) און (& You will be cleared) רווכא
                                                   (establishes) מקים (of God) דאלהא (the justice) כאנותה (our evil) דאלהא (but) דין (if) דין (if) עולן
                                                           (God) אלהא (is) הו (doing evil) עול (interrog.) למא (shall we say) הו (what?) מנא (what?) נאמר
                       (I) אנא (speaking) רונזה (Who brings forth) ארך (ason of man) ארך (as) ברנשא (His rage) אנא (Who brings forth) אנא
                             (the universe) איכנא (God forbid!) אלהא (will judge) איכנא (how?) איכנא (& if) אל (& if) אל (God forbid!) אדם 6
                        (by my lies) שררה (the truth) שררה (the truth) אָתִיתר (for) אָתיתר (for) אָניר (for) שררה (for) שררה און (for) אָניר (for) 
                                                                  (am) אנא (therefore) הכיל (Why?) למנא (His) דילה (for His glory) אנא (am) אנא
                                                                                                                 (I) אנא (judged) מתתדין (a sinner) איך (as) איך
                                    (& they report) איך (against us) עלין (they slander) דמגרפין (as) דמגרפין (is it?) או (or) או (good) איך (is it?) איך (evil) בישתא (flet us practice) דנעבר (that we say) בישתא (for justice) הנון (kept) דרינהון (whose judgment) נטיר (they slander) הנון (those) הנון (those) הוון (those) הוון
```

Or is it as those whose judgment is reserved for justice slander us and report that we say, "Let us practice evil that good may come"?

Greek mss. have "whose judgment is just".

The Holy Epistle of Paul The Apostle to The Romans

אנרתא קדישתא דפולוס שליחא דלות רהומיא

```
(because we have precedence?) הכיל (to be greater) יתירא (are we held) אחידינן (therefore) מנא (why?) הכיל (why?) ארמיא (Aramaeans) על (we have determined) ועל (we have determined) פסקן (all of them) חטיתא (sin) אנון (that under) התחית (that under) חטיתא
```

Greek mss. have, "What then? are we better than they? No, in no wise:" How would The Peshitta get its reading from this?

```
(one) אפלא (a just person) כאנא ("There is not) דלית (that is written) אפלא (as) דכתיב (as) איך (as) דכתיב (fone who understands) באלהא (one who seeks) איך (neither) אין (one who understands) דמסתכל (neither) אכחרא (they have turned away) מטו (all of them) מטו (one) אכחרא (good) אכחרא (one who does) דעבר (they have turned away) ולית (one) חד (one) אפלא (good) מבתא (good) אבלא (they have turned away) דעבר (they have turned away) ולית (one who does)
```

* Greek has "unprofitable". אסתליו is the true reading-"they have been rejected". "They are unprofitable" is a or מסריקן סריקן מרוב מנעם מווער מווער

אסת - "They have been rejected" אסת רידר אינר האר - "They are unprofitable"

```
(& their tongues) ולשניהון (their throats) גורתהון (are opened) פתיחא (tombs) בורא 13
(their lips) וחמתא (are deceitful) בנולחנין (of asps) או דאספס (& the venom) להוהון (are deceitful) נכולחנין
            (& bitterness) מלא (is full) לוטתא (their mouth) ומרתא (their mouth) 14
              (blood) אם (to shed) למאשר (are swift) קלילן (& their feet) ורגליהון
             (adversity) אורחתהון (adversity) מחקא (& wretchedness) ודוונא (adversity) מחקא
             (they have known) לא (of peace) בשלמא (& the way) אור ואורהא (& the way) דשלמא
  (their eyes) עיניהון (before) קרם (is not) לית (of God) עיניהון (& the awesomeness) אור ורחלתה
(The Written Law) במוסא (has said) דמדם (that whatever things) דמדם (but) דין (we know) דין (we know) אינן (we know) דין
          (it has said) אנון (are) אנון (who into The Written Law) אכור (to those) לאילין
                          (may be shut) בכל (mouth) פום (that every) לכל
         (before God) לאלהא (may be guilty) נתחיב (whole) לאלהא (& the universe) ולעלמא
         (of The Written Law) דנמוסא (the works) עברוהי (that from) דמן (because) מטָל 20
             (before Him) מזרדק (cevery) כל (are justified) קרמוהי (not) לא
     (sin) אתידעת (has been made known) גיר (for) גיר (The Written Law) גמוסא (from) גמו (from) גיר (אורדעת אוויר)
                   (The Written Law) נמוסא (without) דין (but) דין (now) דין (now) דין 21
               (has been revealed) אתנלית (the righteousness) דאלהא (of God) ארגלית
       (& The Prophets) נברא (The Law) נמוסא (are) הו (about it) עליה (& testifying) ונברא (מסהד
      (is) הימנותא (but) דין (the righteousness) ביד (the righteousness) ביד (also) קשיחא (unto every person) לכלנש (The Messiah) אָשִיחא (of Yeshua) דישוע
                על (* upon) כלנש (every person) דמהימן (upon *) בה (upon (upon *)
                           (a distinction) ביר (for) בורשנא (there is not)
```

But the righteousness of God is by the faith of Jesus The Messiah unto everyone and is upon everyone who believes in Him, for there is no distinction

The Holy Epistle of Paul The Apostle to The Romans

אגרתא קדישתא דפולוס שליחא דלות רהומיא

M* The Majority Greek agrees with the Peshitta reading in this verse, whereas the Critical Greek omits "upon every person". Romans 1:16 however is clearly favored by the Critical Greek text; so which Greek text did The supposed Peshitta translator use for his translation? But there are so many examples of this alternation between Greek texts that the Greek primacy theory cannot be maintained against the entire array of NT data. The Peshitta primacy theory can easily account for the Greek readings as alternate and sometimes heavily edited and paraphrased translations of The Aramaic Peshitta original.

```
(they have sinned) חטו (all of them) דכלהון (because) מטל (of God) אמל (the glory) תשבוחתה (of J cause) דאלהא (the glory) הסירין (they were deprived) מן
```

Because all of them have sinned and were deprived of the glory of God

```
(without charge) מגן (by grace) שניבותא (& they are justified) ביים 24 (The Messiah) משיחא (in Yeshua) בישוע (that exists) ראיתוהי (& by the redemption) ובפורקנא
```

And they are justified by grace without charge and by the redemption that is in Jesus The Messiah.

```
(as the atonement) אלהא (placed Him) סמה (Whom before) בהנא (This One) אלהא (for the sake of) משל (of His blood) דרמה (by the faith) בהימנותא (we had sinned) חשין (formerly) קרים (which) השהין (our sins) השהין המין
```

(justified) הכיל (is) הו (that by faith) דבהימנותא (therefore) הכיל (we determine) מתרעינן (of The Written Law) הכיל (by works) בעבדא (& not או (a son of man) ברנשא

(only) בלחוד (is He?) הו (of The Judeans) דיהודיא (God) אלהא (for) גיר (interrogative) בלמא (of the Gentiles) גיר (also) אין (Yes) אין (& of the Gentiles) ודעממא (& of the Gentiles) ודעממא

(that One) גזורתא (Who justifies) מטל (there is) הו (that One) הו (because) מטל (by faith) בחד (by faith) בהימנותא (by faith) בהימנותא (by faith) עורלותא (the uncircumcision) אף (by faith) בהימנותא (by faith) בהימנותא (by faith) בהימנותא (by faith) אף

(by faith) בהימנותא (we eliminating) מבטלינן (are?) הכיל (therefore) בהימנותא (interrogative) אלא (therefore) הכיל (interrogative) אלא (we establishing) הו (are?) הו (The Written Law) אלא (but) אלא (God forbid!) הו

Chapter 4

```
(Abraham) אמרינן (do we say) אמרינן (therefore) אברהם (what?) אנא (in the flesh) הכיל (that he had found) אמרינן (of the fathers) אבהתא (the chief *) רשא (the chief *) אשכח
```

 C^* The Critical Greek text has $\pi \rho o \pi \alpha \tau o \rho \alpha - a$ word that is found nowhere in Greek literature or $\underline{The\ LXX}$, nowhere but here. It is supposed to mean "forefather".

```
(were) אור (justified) אוררק (works) עברא (from) מן (Abraham) אברהם (for) גיר (if) גיר (of God) אלא (in the Presence) אור (oot אלא (but) אלא (a pride) אלהא (were) אור (were) אית (it) הוא (were) אור (were) אית (it) הוא (were) אית (it) אלא (were) אית (it) אית (were) אית (it) אית (were) אית (it) אית (were) אית (it) אית (were) אית
```

(to him) ל (is accounted) מתחשב (not) לא (but) דין (who labors) לה (to the one) למן (but) אלא (that which is by a favor) איך (as) דבטיבו (as) איך (one's wages) איך (to him) איך (that) דמתתחיב (which is owed) לה (that) לה (as) איך (as) מן (that) דמתתחיב (that) איך (that) דמתתחיב (that) איך (that)

The Holy Epistle of Paul The Apostle to The Romans

אגרתא קדישתא דפולוס שליחא דלות רהומיא

```
(but) אלא (labors) בלה (who not) דין (but) דלא (but) בלה (to one) להו
                    (sinners) בלחוד (Who justifies) דמודק (in The One) בלחוד (only) לחטיא (believes) הימן
                        מתחשבא (is accounted) לה (to him) לה (is accounted) לכאנו (for righteousness)
(of the man) דויד (the blessedness) שובה (about) על (said) אמר (David) דויד (that also) איכנא (just as) איכנא
                          (righteousness) אינא (to whom) דיקותא (accounts) חשב (fod) אינא (him) אינא
                                                 (he said) עברא (as) אמר (works) עברא (without) דלא
      (their blessings) להון (them) אילין (them) אילין (whose are forgiven) דאשתבק (to those) להון להון
                                                       (their sins) המהיהון (& are covered) ואתכסיו
                          (to the man) לגברא (& his blessings) וטובוהי (אוטובוהי (his sins) לגברא (God) אלהא (to him) לה (will reckon) דלא (whom not) וחשוב (whom not) לאוגא
                          (the circumcision) על (on) נזורתא (blessing) שובא (therefore) על (this) אורתא (this) פ הנא
                          (for) או (we say) אמרינן (the uncircumcision) או (on) או (is?) או (is?) או (is?) או או (on) על
            (was accounted) לאנותה (for righteousness) לאברהם (was accounted) לכאנו (was accounted)
                              (therefore) לתחשבת (was it accounted) אתחשבת (therefore) להכיל (How?) איכנא
                   (in uncircumcision) או (or) בעורלותא (in circumcision) בגזורתא (in uncircumcision) אל (or) בעורלותא (in uncircumcision) אלא (but) בעורלותא (it was) בגזורתא (not) אלא (or) הוא (or) הוא (or) בגזורתא (or) בעורלותא 
              (a sign) ארא (a sign) גיר (for) שקלה (the received) לנזורתא (a sign) הו (a sign) גיר (a sign) ארא
              (when in uncircumcision) דבעורלותא (of the righteousness) דהימנותה (of the righteousness)
              (who believe) אילין (the father) אבא (that he would be) דנהוא (that he would be) דנהוא
                            מן (among) עורלותא (the uncircumcision) דתתחשב (among) מן
                                                  (for righteousness) לכאנו (to them) להון (also) אף
               (to those) לגזורתא (he was) אילין (not ) לא (to the circumcision) לאילין (& the father) או נאבא (2 ואבא
      (to those) אור (also) אלא (but) אלא (only) בלחוד (are) אנון (the circumcision) אנון (who from) דמן (who from) אנון
            (of the uncircumcision) דשלמין (who follow) לעקבתא (the steps) דהימנותא (who follow) לשקבתא
                                                          (Abraham) אברהם (of our father) דאבון
  (the promise) מולכנא (there was) הוא (by The Written Law) גיר (for) גיר (it was) הוא (not) לאברהם (to the universe) אברהם (the heir) ירתא (that he would be) דנהוא (\& his seed) ולְזרעה (to Abraham) לאברהם
                                     (of his faith) הימנותה (by the righteousness) אלא (but) אלא
          (the heirs) ירתא (were) הלין (these) גיר (for) הלין (the heirs) במוסא (who of) נמוסא (the heirs) גיר (for) הלין
                                            (faith) הימנותא (would have been) הות (worthless) סריקא
                                       (the promise) מולכנא (would have) הוא (& become void) ומבטל
                       (of rage) גיר (is) הו (the worker) מעברנא (for) גיר (The Written Law) ניר 15
                              (meither) אפלא (written Law) ניר (for) נמוסא (there is no) דלית (where) כר
                                                (of The Written Law) אמוסא (is there a violation) עבר
                        (which is by grace) דבטיבותא (in faith) בהימנותא (this) הנא (because of) מטל
                          (the promise) מולכנא (sure) שריר (will be) ונהוא (one will be justified) נזדדק
                                  (who of) דמן (to the one) לאינא (not) לא (his seed) הרעה (to all) לכלה (to all) לכלה
           (who of) הו (to the one) לאינא (also) אלא (but) אלא (only) בלחוד (is) הו (The Written Law) נמוסא
         (of us all) דכלן (the father) אבא (who is) הימנותא (of Abraham) דכלן (is) דארתוהי (is) לו (the father) דכלן
                 (the father) אבא ("I have appointed you) דסמתך (what is written) דכתיב (just as) איכנא 17
                   (to a multitude) לסוואא (before) קדם (of the nations") דעממא (to a multitude) לסוואא
                          (the dead) מיתא (Who gives life to) דהימנת (you believed) בה (you believed) דהימנת
                (those) איתיהון (as if) איתיהון (are) איתיהון (those) אלאילין (& He calls) איקרא (those) וקרא
```


The Holy Epistle of Paul The Apostle to The Romans

אנרתא קדישתא דפולוס שליחא דלות רהומיא

```
(that he would be) דנהוא (hope) איך (hope) אכברא (without) אבא (that is written) לסוגאא (of the nations) דעממא (to the multitude) איך (the father) אבא (your seed") והוא (be) והוא (בוא ("Like this") נהוא (the father) והוא (be) והוא (אבא הכנא להבא ליינו אווא הבא הכנא ליינו הוא (שוח) לסוגאא
```

(he considered) אתכרה (when) כד (in his faith) בהימנותה (he failed) אתכרה (& not) אל (years) אתכרה (of one hundred) מאא (a son) בפנרה (dead) מיתא (dead) דהוא (dead) מיתא (of Sara) מיתא (dead) מיתא (dead) שנין (dead) בפנרה (במרבעא (dead) מיתא (dead) מיתא (dead) אינה (dead) אינה (dead) אינה (dead) מיתא (dead) אינה (dead) מיתא (dead) אינה (dead) אינה (dead) אינה (dead) אינה (dead) מיתא (dead) אינה (d

(he doubted) אתפלג (of God) אין (& the promise) אובמולכנא (in faith) ארומולכנא (he was strengthened) איך (but) אלא (faith) הימנותא (lacking) חסיר (as if) איך (to God) תשבוחתא (praise) תשבוחתא (& he gave) ויהב (& he gave)

(to him) לה (had promised) רמלך (that whatever) במרם (& he affirmed) אלהא (to perform) למנמר (He was able) משכח (God) אלהא

(for righteousness) לכאנו (to him) ל (it was accounted) אתחשבת (this) לכאנו (because of) 22

(this) אחכתבת (was written) בלחוד (only) בלחוד (for his sake) הדא (it was) הדא (& not) אחכתבת (for righteousness) ולא (his faith) הימנותה (that was accounted) דאתחשבת (מצוות האתחשבת (that was accounted) הימנותה (that was accounted)

(our sins) אשתלם (was handed over) מטל (Him Who) דהו בהו (He would justify us) רנזרקן (so that) מטל (& He arose) וקם

Chapter 5

(by faith) בהימנותא (therefore) הכיל (we have been justified) בהימנותא (because) 5:1 (God) בהוא (with) אלהא (peace) שלמא (to us) לן (there shall be) נהוא (The Messiah) משיחא (Yeshua) ישוע (in our Lord) במרן

(we glory) משתבהרינן (in this way) הכנא הכנא (in afflictions) בלחנד (only) אלא (only) אלא (in this way) באולצנין (in this way) בלחנד (in us) בלחנד (patience) נמר (that affliction) באולצנא (for we know) בידעינן

(hope) כברא (& experience) ובוקיא (experience) בוקיא (& patience) נוקיא 4

(does make ashamed) מברא (but) לא (but) לא (hope) כברא (hope) לא (our hearts) כברא (does make ashamed) משפע (the love) בהובה (the love) האלהא (doer hearts) משפע (the love) בהובה (because) האלהא (the love) האובה (because) ברוחא (to us) הקודשא (of Holiness) האריהבת (by The Spirit) ברוחא (the love) האובה (because)

(our weakness) בריהותן (because of) מטל (The Messiah) משיחא (but) דין (Truly) אן (died) דין (the wicked) מית (for the sake) הגא (at time) בזבנא (at time) בזבנא

(will die) מאת (the wicked *) רשיעא (for the sake of) אנש (a man) אנש (for) אנש (hardly) למחסן (to die) אנש (a man) ממרח (perhaps) אני (the good) גיר (the good) אני (for the sake of) חלף (מורח (the good) אני (the good) אני (the good) אני (מורח (the good) אני (מורח (the good) אני (the good) אני (מורח (the good) אני (the

For hardly does one die for the wicked; though for the good, someone might dare to die.

• **ペンツコ "Rashyaa"-** means "**Wicked**".Here is the word in old Aramaic as found in the Dead Sea Scrolls: メメヘッコ Compare this to the Aramaic word "**Zaddiqa**", which means "**Righteous**", in the same script:

The Holy Epistle of Paul The Apostle to The Romans

אגרתא קדישתא דפולוס שליחא דלות רהומיא

Might this explain the Greek reading, "Hardly for a <u>righteous man</u> would someone die, yet peradventure for a good man some would even dare to die., whereas the Peshitta has "Hardly for a <u>wicked man</u> would someone die."? Lest someone think the Peshitta got its reading from the Greek, I present the four possible Greek words for "Wicked" and the Greek word for "Righteous" in Greek script in their proper grammatical forms for this sentence, in order:

"Wicked" - ανομου, κακου, πονηρου, αθεσμου & "Righteous" - δικαιου. Does any of the red underlined Greek words look like the word δικαιου? I didn't think so. The Greek cannot give an accounting for the Aramaic reading, at least, not a very credible one, when compared to the Aramaic Peshitta words in old Aramaic above. I have not even mentioned the fact that the Greek reading of this verse doesn't make much sense, whereas the Peshitta does. Why would it be hard to die for the righteous and easier to die for the good?

メメヘットー"Wicked" ペアヘリー"Righteous

(that surely) מחוא (that is for us) דלותן (His love) חובה (God) אלהא (demonstrates) מחוא (here) א הרכא (died) מית (in our place) איתין (we being) הוין (we being) משיחא (when) חמיא (sinners) איתין (when) הוין המיא (were) המיץ (איתין המיא (were) הוין המיא (שיחא המיא (were) הוין המיץ (were) משיחא (were) הוין המיץ (were) משיחא (were) המיץ (were) הוין המיץ (were) ה

(will we be justified) נזדדק (all the more) יתיראית (therefore) הכיל (How much more?) פ כמא (wrath) הכיל (from) ובה (we will be saved) נתפצא (by His blood) בדמה (by His blood) בדמה (now) בדמה (אווא השא

(God) אלהא (with us) עמן (was reconciled) אתרעי (enemies) בעלדבבא (we were) איתין (when) כד (for) אלהא (if) (all the more) במותא (therefore) הכיל (How much more?) כמא (of His Son) דברה (in the death) במותא (by His Life) בחיוהי (shall we live) נחא (in His reconciliation) בתרעותה

(also) אלא (but) אלא (only) בלחוד (in this way) הכנא (א nqt) או 11 (The Messiah) הכנא (veshua) בלחוד (our Lord) ביד (in God) ביד (we glory) מרן (the reconciliation) הו (we have received) קבלן (now) הו (it is) הו (for in Him) הבה

(sin) איתיה (The Written Law) לנמוסא (for) גיר (until) איתיה (the universe) בעלמא (it was) הות (being) איתיה (when) כד (sin) איתיה (accounted) הות (not) א'ת (the Written Law) נמוסא (was) הוא (that there not) דלית (because) מטל (because) דלית (that there not) הוא (was) איתיה (because)

(Moses) אלא (אמלך (reigned) מותא (from) מן (from) אדם (death) אמלך (reigned) אמלך (but) אדם (they sinned) מן (who not) אדלין (those) אילין (over) אילין (even) דלא (who was) דמותא (of Adam) דאדם (of the Law) מוסה (of the violation) דעבר (who was to come) דעתיד (of Him) דהו (the image) דמותא (who was to come) דעתיד (continuous)

(the gift) מוהבתא (in this way) הכנא (the fall) שורעתא (as) שורעתא (was) הוא (bet) לא (but) לא (but) לא (died) הוא (was) איך (as) שורעתה (the fall) הכנא (for) מטל (for) מטל (for) שורעתה (the grace) הכיל (the grace) יתיראית (all the more) יתיראית (therefore) הכיל (was) הכיל (man) מטל (or (because of) מטל (Was gift) בסניאא (shall superabound) תתיתר (in the many) בסניאא (The Messiah) משיחא (Yeshua) ישוע (was) משיחא (The Messiah) בסניאא (was) הכיל (was) משיחא (was) משיחא (the fall) בסניאא (was) הכיל (was) משיחא (was) משיחא (was) שורעתיתר (was) משיחא (was) משיחא (was) שורעתיתר (was) שורעתיתר (was) שורעתיתר (was) משיחא (was) שורעתיתר (was) שורעתיתר (was) שורעתיתר (was) משיחא (was) שורעתיתר (was) שורעתיתר (was) שורעתיתר (was) שורעתיתר (was) שורעתיתר (was) שורעת (was) שורעת (was) שורעת (was) שורעת (was) שורעתיתר (was) שורעת (was) שו

(is the gift) מוהבתא (in this way) הכנא (of one) החד (the offense) מרבתא (as is) איך (\$\delta\$ not) איך (\$\delta\$ not) חדר (the interpolation) (to pronouncing guilty verdicts) (one) אור (from) מן (was) מן (from) חטהא (the many) הוא (was) מוהבתא (the gift) הוא (was) חטהא (the sins) חטהא (the sins) הוא (was) מוהבתא (the gift) מן (was) חטהא (the sins) מוהבתא (was) מוהבתא (was) מוהבתא (was) חטהא (the sins) מוהבתא (was) מוהבתא (was) מוהבתא (was) חטהא (was) חטהא (was) מוהבתא (was) מובבתא (was) מובב

(death) מותא (reigned) אמלך (of one) אמלך (the offense) מותא (for) מותא (for) אמלך (for) מותא (of favor) (of favor) מותא (an abundance) אילין (those) דנסבו (those) סוגאא (all the more) אילין (shall reign) אילין (of righteousness) בחיא (death) נמלכון (an Life) ודכאנותא (those) בחיא (of the gift) בחיא (The Messiah) משיחא (Yeshua) שוע (One) חד (by the hand of) ביד (ביד ער המודע המודע

(of one) הכיל (therefore) הכיל (therefore) הכיל (in like manner) מכלותא (the children of men) הכיל (to all) הכיל (a guilty verdict) הויבא (there was) הוא (there was)

The Holy Epistle of Paul The Apostle to The Romans

אנרתא קדישתא דפולוס שליחא דלות רהומיא

(of one) איכנא (just as) איכנא (dis-) לא (because of) דמטל (for) דמטל (just as) איכנא (also) איכנא (in this way) הכנא (became) הוו (the many) סגיאא (sinners) מטל (man) ברנשא (became) מטל (diso) משתמענותה (the obedience) דחד (the obedience) משתמענותה (because of) באוא (because of)

(to The Written Law) לנמוסא (there was) דין (but) דין (the introduction) מעלנא (sin) דין (the introduction) דהוא (sin) דתסגא (that would increase) דמיתא (grace) אתיתרת (superabounded) אתיתרת (there) מיבותא

(in this,way) הכנא (by death) במותא (sin) מיבותא (reigned) דאמלכת (that as) ארך (teternal) במותא (to life) לחיא (by righteousness) בכאנותא (grace) בכאנותא (shall reign) לחיא (the Messiah) מיבותא (Yeshua) ישוע (our Lord) מדן (by) ביד (by) מדן

Chapter 6

```
(in sin) בחטיתא (shall we dwell) נקוא (shall we say) נאמר (therefore) הכיל (what?) מנא (what?) מנא (that grace) בחטיתא (that grace) בחטיבותא
```

(to sin) אילין (for ביר (for) דמיתן (those) אילין (God forbid!) אילין (again) גיר (shall we live) גיר (how?) איכנא (איכנא (איינא (איי

(of us who were baptized) דעמדן (that those) אנתון (vou) אנתון (know) אנתון (not?) אל (or) אנתון (were baptized) במותה (in His death) במותה (The Messiah) משיחא (in Yeshua) בישוע (were) בישוע

(for as) אתקברן (we were buried) במעמודיתא (with Him) במעמודיתא (we were buried) אתקברן (we the dead) במעמודיתא (the dead) בית (among) מיתא (The Messiah) משיהא (Yeshua) דקם (arose) ישוע (arose) משיהא (in this way) מן (also) אך (in this way) הכנא (of His Father) העבוהי (of His Father) הכנא (we shall walk) הכנא (we shall walk) באבוהי

(in the image) אכחד (with Him) עמה (we have been planted) אתנצבן (as one) ארנצבן (for) גיר (if) גיר (we shall be) אתנצבן (also) אך (in this way) בקימתה (of His death) נהוא (of His death) ביותה (אות הבנא (מות הבנא למות הבנא (מות הבנא (מ

(old) עתיקא (that our person) גיר (for) גיר (we know) ידעינן (we know) גיר (that shall be destroyed) דנחבטל (with Him) אזרקף (was crucified) אזרקף (sin) אזרקף (we shall serve) און (not) אל (that again) רתוב (of sin) דחטיתא (the body) בורא (we shall serve)

(sin) אתחרר (from) לה (himself) לה (has been freed) גיר (for) אתחרר (is dead) לה (whoever) אינא (אינא

(The Messiah) מיתן (with) עם (we are dead) מיתן (therefore) אן (if) אן און הכיל (we shall live) און (The Messiah *) משיחא (with עם (that with Him) דעמה (let us believe) נהימן

N* Greek mss. have - "We shall live with Him". The Latin Vulgate agrees with The Peshitta reading, "with Christ". The Peshitta contains both readings, as an emphatic Aramaic idiom. This sort is not uncommon in Aramaic and Hebrew. The Peshitta can account for both the Greek and Latin readings, but they cannot account for the Peshitta.

```
(of the dead) מיתא (house) בית (from) מן (arose) קם (that The Messiah) דמשיחא (for) גיר (we know) פידעינן (we know) גיר (house) דמשיחא (house) מא (house) מא (house) מא (house) מאת (house) מא (house) מאת (house) מאת (house) מא (house) מאת (house) מיתא (house) מיתא
```

(died) גיר (to sin) לחטיתא (for) גיר (He who died) דמית (He who died) איר (to God) דמית (He is) הו (living) דר (time) דרא (one) אור (time) דרא (time) דרא (time) אור (time) דרא (time) אור (time) ודרא (to God) אור (time) אורא (time) ודרא (to God) אורא (time) ודרא (to God) אורא (to G

(that dead) אך (yourselves) נפשכון (consider) אנתון (you) אנתון (also) אנתון (in this way) אנתון (to God) אנתון (you are) אנתון (to sin) אנתון (you are) אנתון (The Messiah) משיחא (Yeshua) ישוע (in our Lord) במרן

(dead) מיתא (in *your* body) בפגרכון (sin) אטיתא (shall reign) מיתא (therefore) הכיל (not) לא 12 (its desires) המען (that *you* would obey) איך (as if) התשתמעון

The Holy Epistle of Paul The Apostle to The Romans

אגרתא קדישתא דפולוס שליחא דלות רהומיא

```
(of evil) דעולא (weapons) זינא (your members) הדמיכון (present) תטיבון (do not) לא (& also) אלא (to God) אלא (yourselves) נפשכון (present) מיבו (but) אלא (for sin) דעולא
                  (are alive) מיתא (who from) הייתון (who from) דמן (people) איך (as) איך (as) איד אנשא
                                  (shall be) נהוון (weapons) לכאנותה (for the justice) לכאנותה (shall be) זינא
                    (for) גיר (not) א'ל (over you) עליכון (has authority) משתלטא (not) א'ל (& sin) וחטיתא (grace) איתיכון (under) א'ל (the Written Law) נמוסא (under) איתיכון (you are) איתיכון
                    (under) הכיל (therefore) נחמא (we are) הכיל (we shall sin) גומא (therefore) הכיל (what?) הכיל
                            (God forbid!) אלא (grace) מיבותא (under) אלא (but) אלא (The Written Law) נמוסא
                   (you) אנתון (present) דמטיבין (that to whom) אנתון (you) אנתון (know) אנתון (not?) אנתון (you are) אנתון (to bondage) אנתון (to obey) דתשתמעון (yourselves) אנתון (to him) אנתון (you are) אנתון (whom obeying) דמשתמען (of that one) דמשתמעון (servants) אנתון (איט בדָא
                    (fi ) לחטיתא (to the hearing *) למשמע (to the hearing או (to sin) אדנא (to sin) אוו (to sin) אוווי (fin) לחטיתא
Do you not know, that to whomever you give yourselves up to serve in bondage, his servants you are, whom you obey;
    whether it be to sin, or whether it be to righteousness, that you listen?
     * "The hearing ear" is an Aramaic idiom meaning, "One who listens". The Greek mss. have "sin unto death"; The Latin
     Vulgate agrees with the Peshitta. The Aramaic idiom, "The hearing ear", is not a very likely translation of the Greek word,
     "υπακοης"-"obedience". The word for "ear" is not found in the Greek texts.
                    (of sin) דון (vou were) דין (that servants) דעברא (God) לאלהא (but) דין (thank) דין (thank) מיבו
                   (of the teaching) אין (the form) דיולפנא (from) לבא (from) לאשתמעתון (we vou obeyed) לונתא (of the teaching) לאשתמעתון
                                                  (to which) לה (you are devoted) דאשתלמתון
                                     (\sin) אתחררתון (from) מן (vou were freed) אתחררתון (& when) אתחררתון 18
                                        (to righteousness) לכאנותא (vou became servants) אשתעברתון
                                (I) אנא (say) אנאר (of children of men) בנינשא (of the house) אנאר (as) איך (as) איך אנא
              (vou presented) ביהותא (that as) דבסרכון (of your flesh) דבסרכון (the weakness) ביהותא (because of)
              יוועולא (of defilement) בפיל (to the servitude) לעבדותא (your members) ודעולא (to the servitude) לעבדותא (to the servitude) הדמיכון (to the servitude) השא (also) אף (also) אף הכנא (your members) הרמיכון (present) שר (also) אף השא (also) הרמיכון המא
                                            (& of Holiness) ודקדישותא (of righteousness) ודקדישותא
          "Bayth benay-nasha" is an idiom meaning, "countrymen" or "fellow citizens" or simply "fellow men".
                                (of sin) עברא (for) גיר (vou became) הויתון (servants) עברא (when) כד (when) בד
                                       (free) לכאנותא (free) הויתון (free) לכאנותא (free)
                                For when you became servants of sin, you became free from righteousness
                     (which) אינא (then) איר (to you) איר (was) הוא (existing) איר (fruit) אדשא (& what?) ומנא (which) איר (then) אינא
              (death) איתיה (is) איתיה (for) דיומנא (its end) הדתה (of it) בהתין (vou are) אנתון (ashamed) ביומנא (of today) ביומנא
    And what fruit did you have then, of which fruit today you are ashamed, for its result is death.
                            (sin) אם (from) מן (because you have been freed) אחררתון (which now) בנהשא (22 והשא
                         (fruit) אית (to you) אית (is) אית (servants) לאלהא (servants) עברא (wou are) והויתון
                                (eternal) הלעלם (life) חיא (for the result of those is) דרעלם (holy) קדישא
                               (is) הו (death) מותא (of sin) דין (but) דין (the merchandise) מותא 23
                                       (eternal) הלעלם (life) איא (of God) ראלהא (& the gift) ומוהבתה (& the gift) ומוהבתה
```

(The Messiah) משיחא (Yeshua) במרן (in our Lord) ישוע

The Holy Epistle of Paul The Apostle to The Romans

אנרתא קדישתא דפולוס שליחא דלות רהומיא

```
(The Written Law) אנתון (to those knowing) לידעי (my brothers) אות (know) אנתון (know) לא (or) לא (or) אנתון (is) אנתון (in authority) שליט (that The Written Law) אנא (in authority) ממלל (speak) אנא (in authority) ממלל (as he lives) דו (as long) אנא (a man) על (over) על (over) ברא (over)
```

(as long) אנתתא (to her lord) ה' (is) בבעלה (who bound) אסירא (a woman) מא (as) בעלה (her husband) במוסא (is dead) אין (it) דין (if) אן (in The Written Law) בעלה (as he lives) בדי (of her husband) בנמוסא (from) מן (from) נמוסא (she has been freed) אתחררת

(to The Written Law) אהי (you have died) מיתתון (you) מיתתון (also) אהי (my brothers) אהי (& now) אהי (for Another) אנא (that you would be) התהוון (of The Messiah) המשחא (with the body) החרון (with the body) מן (from) בית (the house) אינא (the house) התתלון (that you would yield) לאלהא (fruit) לאלהא (that you would yield)

(of sin) המשרא (the diseases) אבר (for) גיר (we were) הוין (in the flesh) בבסרא (when) בכל (in the members) מתחפטין (were) הוו (working diligently) (that are by The Written Law) דבנמוסא (that fruit) נתל (we might yield) למותא (that fruit) בארא (דפארא נחל לא נתא השוא) למותא (אור א נחל לא נחל לא

(The Written Law) מן (from) מן (we have been exempted) אתבטלן (but) דין (now) אתבטלן (us) הוא (which controlled) הוא (we are dead) ומיתן (we have been exempted) להו (to that) להו (we we are dead) בחרתותא (of The Spirit) בחרתותא (in the newness) בתרותא (from now on) בעתיקות (of the scriptures) כתבא (in the antiquity) ולא (a not) בעתיקות (which scriptures) בעתיקות (which

(is?) הכיל (therefore) אמריגן (shall we say) נמוסא (therefore) הכיל (what?) אלא (is?) הו (shall we say) אלא (therefore) אלא (what?) אלא (cecept) אלא (God forbid!) הו (livi) אלא (God forbid!) הוית (would have learned) אלא (for ומוסא (the Written Law) הוית (the Written Law) הוית (whit) הוית (lust) הוית (that said) הוית (that said) הוא (cont) אלו (if it were) אלו (that said) הוא (cont) אלו (cont) (cont)

(for itself) לה (found) אשכחת (commandment) פוקדנא (in this) אובהנא (lust) בוקנא (in me) בי (& developed) וגמרת (occasion) עלתא (sin) עלתא (was) וגמרת (for) גיר (for) המיתא (dead) מיתא (without) בלעד (without) נמוסא (without) בלעד (was) בלעד (dead) אונה (dead) אינה (for דיר (for אונה) מיתא (dead) אונה (d

(that) הו (commandment) פוקדנא (for me) לי (& was found) אי 10 (for death) אדורא (of life) דחיא (חיא

(for itself) לה (that it found) אשכחת (in the occasion) בעלתא (sin) גיר (sin) גיר (sin) בעלתא (killed me) אטעיתני (sin) ביד (seduced me) אטעיתני (the commandment) ביד (by) בוקדנא (the commandment) אטעיתני

(is) הו (holy) קדיש (therefore) מדין (The Written Law) 12 (& good) נמוסא (נמוסא (is) ובוקדנא (holy) קדיש (& the commandment) (פוקדנא (the commandment) (מוטר (אין אונטר) (מוטר) (מוטר)

(was?) הכיל (the good) למותא (for death) הכיל (therefore) הכיל (the good) הכיל (that sin) מבתא (that sin) החס (that it may appear) המיתא (sin) השיתא (but) אלא (God forbid!) הכיל (death) אלא (in me) ב' (perfected) גמרת (by means of the good) הי (it is) הי (by the commandment) תתחיב (sin) היתיראית (would be condemned *) תתחיב (that all the more) היתיראית (that all the more) היתיראית (would be condemned *)

^{*} Greek has "αμαρτολος" – "Sinful". "Sinful" in Aramaic could be any number of forms of the word "Sin" – ΝΌΠ. Since the Peshitta reading – "condemned" is a verb, I looked for a feminine verb form of "sin" to see what looked like בתחחר-"Would be condemned" –using Dead Sea Scroll Aramaic. Here is my finding:

The Holy Epistle of Paul The Apostle to The Romans

אגרתא קדישתא דפולוס שליחא דלות רהומיא

```
"Would be Condemned" is コヘフコカカ
```

"Would sin" is ---------- ງλνηη- Amazing, isn't it? I see an 70% correlation between the two words in this script. The Greek "αμαρτολος" – "Sinful" literally means, "sinner" which would be a verb in Aramaic, hence my finding of a future verb is validated as what a Greek translator probably interpreted The Peshitta reading to be.

I don't see that The Aramaic verb "condemned" would have come from the Greek "αμαρτολος" – "Sinful". "It would be Condemned" in Greek is "καταδικασθηση" – "katadikasythaysay", which is nothing like αμαρτολος -"Amartolos" (0% corel.)

This is more strong support for Peshitta primacy and evidence against Greek primacy.

ンヘイプリカ - "Would be condemned" 」 へんしょう - "Would sin"

(is) הו (of The Spirit) דרוח (that The Written Law) גיר (for) גיר (we know) ויר (to sin) גיר (I am) אנא (& sold) ומזבן (of the flesh) דבסר (but) דבסר (but) אנא (& sold) אנא (& sold)

(I) אנא (did) אנא (wanted) אבא (that not) דלא (anything) מדם (& if) אנא (it is) אנא (that excellent) דשפיר (The Written Law) מוסא (testify) אנא (it) על (of) על (of) אנא (it is) א (it is) אנא (it

(this) אנא (committing) אנא (it is) אנא (not) לא (but) דין (now) אנא (in me) אלא (that dwells) דעמרא (sin ארא (but) די (but) אלא (but) די (now) אלא (מור) אלא (אור) דעמרא (אור) אלא (מור) ארא (מור

(this is) הנו (in me) עמרא (dwells) עמרא (that not) די (for (it is) הו (it is) אנא (know) אידע (know) אנא (in the good) או (for me to delight) דאצבא (good) מבתא (in my flesh) דין (but) בטבתא (am able) דאסעריה (for me to perform it) דאסעריה (for me) אנא (is easy) פשיק (is easy) אנא (am able) דאסעריה (for me to perform it) דאסעריה (for me) אנא (but) אנא (but) אנא (am able) דאסעריה (for me to perform it) דאסעריה (for me to perfor

For I know that in me, (that is in my flesh) good does not dwell, because for me to delight in the good is easy, but I am unable to perform it.

(I) אנא (did) עבר $(to\ do)$ אנא $(that\ chose)$ אנא $(that\ chose)$ למבתא $(that\ chose)$ למבתא $(that\ chose)$ אנא $(that\ not)$ עבר $(that\ not)$ אנא $(that\ not)$ עבר $(that\ not)$ אנא $(that\ not)$ בישתא $(that\ not)$ עבר $(that\ not)$ אנא $(that\ not)$ אנא $(that\ not)$ בישתא $(that\ not)$ עבר $(that\ not)$ אנא $(that\ not)$ אנא $(that\ not)$ בישתא $(that\ not)$ עבר $(that\ not)$ אנא $(that\ not)$

(it was) אנא (not) אנא (did) עבד (that not) צבא (that not) דלא (anything) מדם (& if) אנא (in me) אנא (dwelling) דעמרא (sin שנא (dwelling) אנא (am) אנא (doing) א

(is) הכיל (therefore) לנמוסא (a Law) לנמוסא (therefore) אנא (find) אנא (find) אנא (find) לנמוסא (me) לנמוסא (is) דבישתא (evil) דבישתא (because) מטל (good) מבתא (to do) מבתא (that choses) דבישתא (that choses) דבבא

(in the person) אנא (in the person) דלנו (in the Law) בברנשא (for) גיר (for) גיר (for) בנמוסה (22 חרא

(that makes war) דמקרב (in my members) בהדמי (another) אוא (law) לנוסא (but) דין (I) אנא (saw) אנא (against) לנקבל (the Law) נמוסא (the Law) דרעיני (against) לוקבל (in my members) בהדמי (that is) דאית (of sin) בהדמי (to the Law) לנמוסא

(will deliver me) אנא (who?) מנו (son of man) ברנשא (I am) אנא (Wretched!) דויא (of death) אנא (body) ברנשא (from) בנרא (from) בנרא

(The Messiah) אנא (Yeshua) ישוע (our Lord) ביד (God) ביד (God) לאלהא (thank) משיחא (thank) מודא (of the Law) אנא (a servant) עבדא (in my conscience) אנא (therefore) אנא (therefore) הכיל (of sin) אנא (of the Law) דמירא (of servant) עבדא (a servant) עבדא (in my flesh) דחטיתא (of God) דאלהא (of God) בבסרי (of God) איתי (but) עבדא (of God)

Chapter 8

The Holy Epistle of Paul The Apostle to The Romans

אנרתא קדישתא דפולוס שליחא דלות רהומיא

Therefore there is no condemnation to those who are not walking in the flesh in Jesus The Messiah.

M N * The Critical Greek has no reference to "who are not walking in the flesh". The Majority Greek has it plus "who walk in The Spirit". The Latin Vulgate has The Peshitta reading, as do other ancient versions (Itala, Gothic, Armenian) and several early church fathers (4th cent.).

```
(The Messiah) משיחא (which is in Yeshua) בישוע (of Life) דרוהא (of The Spirit) מין (for במוסא (the Law) נמוסא (the Law) במוסא (for הרך (for המיתא (has freed you *) הררך (the Law) מון (from מון המיתא (has freed you *) הררך (אור) מון המיתא (for messiah) מון המיתא (אור) מון המיתא (for messiah) במוסא (אור) מון המיתא (for messiah) במוסא (אור) בישוע (for messiah) בישוע
```

C* Most Greek mss have "me"; The 4th century Greek mss. **X**, **B** & <u>The Itala Version</u> (2nd cent.) have "you"(singular), in agreement with **The Peshitta**.

```
(the sickliness) ביד (through) ביד (The Written Law) נמוסא (for) גיר (was) הוא (weak) ביהותה (because) מטל (of the flesh) הוא (weak) שדר (in the form) בברא (His Son) בברה (God) אלהא (sent) שדר (of the flesh) דבסרא (in His flesh) מטלתה (because of) דחטיתא (of sin) בבסרה (because of) מטלתה (of sin) מטלתה (because of) דחטיתא (was) בבסרה (weak) בבסרה (weak) הוא אונוסא אלהא (שמלתה (because of) מטלתה (because of) דחטיתא (was) אלהא (weak) בבסרה (weak) הוא אלהא (weak) בבסרא (weak) הוא (
```

(would be fulfilled) דנמוסא (in us) בן (of The Written Law) דנמוסא (that the righteousness) דראנותא (in The Spirit) דראות (we walk) מהלכינן (in the flesh) בבסר (would) בבסר (that not) דלא (that not) האלט בבסר (would) בבסר (would) בבסר (would) בבסר (would) בבסר (would) בבסר (would be fulfilled) אלא (we walk) בבסר (would be fulfilled) בבסר (would be fulfilled) בבסר (would be fulfilled) בבסר (would be fulfilled) אלא (we walk) בבסר (would be fulfilled) בבסר (

(are governed) גיר (that) הו (of flesh) אנון (are) אנון (who in the flesh) בבסר (for) גיר (those) אילין (those) אנון (are governed) אנון (that) הו (of Spirit) הו (are governed) אנון (who of The Spirit) מתרעין (& those) ואילין

(is) הו (death) מותא (of the flesh) דבסרא (for) גיר (the mind) מרעיתא (& peace) הו (life) או (of The Spirit) דרוחא (& the mind) ושלמא (הרעיתא נתרעיתא (שלמא) דרוחא (היא ניד (שלמא) דרוחא (ביד (שלמא) הו לעיד (שלמא) ווערעיתא (שלמא) דרוחא (שלמא) דרוחא (שלמא) הו (שלמא) ה

(God) אלהא (toward) דתרעיתא (is) הי (hate) בעלדבבותא (of the flesh) דבסרא (the mind) דתרעיתא (because) מטל (it is subject) גיר (fogod) דאלהא (of God) אלהא (to the Law) לנמוסא (that is possible) משכחא (because) דלא (because) משכחא

(are) אנון (who in the flesh) דבבסר (& those) אנון 8 (are able) און (not) לא (to God) לאלהא (to please) למשפר

(is) הו (dead) מית (the body) בכון (is in you) בכון (The Messiah) מית (but) (is if) או (is if) מטל (is in (is) הטיתא (is) הטיתא (is) הין (i

(Yeshua) שוע (our Lord) למרן (raised) ראקים (Who) מן (of Him) דהו (His Spirit) ואן (& if) ארוחה (& if) מון (Who) מון (the house) בית (from) מיתא (the house) מון (from) בית (from) מון (the house) מיתא (from) מון (the house) מון (from) אף (raised) ארן (raised) ארן מון (because of) לישוע (to your bodies) מיתא (to your bodies) מיתא (in you) בכון (Who dwells) דעמרא (His Spirit) רוחה (דוחה (The Spirit) דעמרא (Who dwells) דעמרא (אום ארן אישוע בכון (אישוע האר) דעמרא (דעמרא (אום ארן האר) בכון (אישוע האר) אישוע האר) אישוע הארן אייי אישוע הארן אישוע הארץ אישוע הארן אישוע הארן אייי אישוע הארן אישוע הארן אייי אישוע אישוע הארן אייי אישוע הארן אייי אישוע אייי אייי איייי איייי איייי איייי איייי איייי איייי איי

(to the flesh) אחי (not) לו (we are indebted) היבינן (my brethren) אחי (now) אחי (now) אחי (to the flesh) היבינן (that in the flesh) דבבסר

(are going) אנתון (you are) אנתון (living) אנתון (in the flesh) בבסר (for) גיִר (if) אנתון (of the body) אנתון (the practices) הופכי (in The Spirit) אנתון (to die) אנתון (you) הו (you) ממיתין (putting to death) אנתון (you) ממיתין (מיתין (you are) אנתון (you are)

The Holy Epistle of Paul The Apostle to The Romans

אגרתא קדישתא דפולוס שליחא דלות רהומיא

```
(again) ביר (of bondage) דיר (The Spirit) איל (you have received) דורא (not) דיר (not) גיר (to fear) אלא (to fear) אלא (to fear) לדחלתא (we cry) דבה (by Whom) דבה (of children) בניא (of the placement) דבימת (our Father) אבון (Father *) אבון (דבא אבא (דבא אבון אבי
```

* Greek has "Aββα" (Abba) which is not a Greek word, nor even a loan word, but an Aramaic word transliterated into Greek letters. Why in the name of Sam Hill would Paul be writing Aramaic words to Greek speaking people in Rome (not that I grant his audience spoke Greek)? And why would he report that the cry of The Spirit of adoption (The Holy Spirit) would cause us to cry "Abba", unless he were translating from an Aramaic original? This word "Abba" occurs in the Greek NT in Mark 14:36, here and in Galatians 4:6. Why this occurs in The Greek is not seriously dealt with by Greek primacists; one writer cites such Aramaic transliterations in Greek as proof of a Greek original! He seemed to think that if the original were Aramaic, every word should be transliterated and then translated into Greek!

<u>The Greek NT</u> has numerous examples of this phenomenon of transliteration of Aramaic words into Greek; The Peshitta has no such examples of Greek words transliterated into Aramaic (apart from a few proper Greek names).

```
(to our spirit) לרוחן (testifies) מסהרא (Spirit) לרוחן (& That) לרוחן (of God) אלהא (children) בניא (that we are) דאיתין
```

"Children of the inheritance" is an Aramaic idiom meaning "co-heirs".

* Greek has "if we suffer together" and "we shall be glorified together", which is ambiguous at best-together with whom? The Peshitta is clear: "with Him".

```
(the sufferings) אנא (are worthy) שוין (that not) דיר (for) גיר (give counsel) מתרעא (which) אידא (to the glory) לתשבוחתא (of time) דיבנא (in us) דיבנא (to be revealed) דתתגלא (is going) דעתידא רעתידא (is going) דעתידא
```

(hopes for) מסברא (creation) גיר (for) בריתא (the whole) מסברא (of God) גיר (of the children) דבנוהי (the revelation) דאלהא (& expects) מסכיא

(not) א'ל (to futility) לסריקותא (has been subjected) גיר (for) גיר (the creation) גיר (hope) גיר (upon) גיר (Who subjected it) בצבינה (Him) מטל (because of) מטל (but) אלא (in its will) בצבינה (מול (because of) מטל (but) אלא (because of) בצבינה (שוא) אין (ווא מטל (because of) מטל (but) אין (ווא מטל (because of) (because of) אין (ווא מטל (because of) (because of) (ווא מטל (because of) (becaus

(the bondage) עבדותא (from) מן (shall be freed) תתחרר (creation) בריתא (that) הי (for also) אר (of God) בריתא (of the children) בחבלא (of the children) בחרורא (into the liberty) בחרורא (of destruction)

(created things) בריתא (that all) דכלהין (for) גיר (we know) 22 ידעינן (today) ניתנה (until) ערמא (& are in labor) מתתנחן (groan) מתתנחן (מחבלן ערמא) ערמא (מחבלן ציומנא אונה)

(that appears) דבסברא (but) דין (hope) סברא (we live) הו (in hope) הו (because) מטל (because) מטל (do we look for *) מטכינן (why?) מוא (we see *) או (for הוא (hope) או (hope) מסכינן (hope) הוא (hope) הוא (hope) מוא (hope) מטכינן (hope) או (hope) או הוא (hope) מטכינן (hope) מטכינן (hope) או הוא (hope) מטכינן (hope) מטכינן (hope) מטכינן (hope) או הוא (hope) מטכינן (hope) מטכינן

N * Greek has "whoever sees" and "he looks for".

(appears) מתחזא (that not) דלא (for the thing) למדם (but) דין (if) אן 25 (we wait) מקרינן (in patience) במסיברנותא (we hope) מסברינן

(our weakness *) מעדרא (helps) לכריהותן (spirit) אדן (that) הי (also) אדן (in this way) לכריהותן (we know) הכנא (not) גיר (not) גיר (not) גיר (we know) איך (as) מאר (we should pray) גיר (for) נצלא (for) איך (also) איך (as) מעדרא (we should pray) גיר (for) גיר (slop) אין (we should pray) אין (also) אין (als

The Holy Epistle of Paul The Apostle to The Romans

אגרתא קדישתא דפולוס שליחא דלות רהומיא

```
(with groaning) בתנחתא (for our sake) חלפין (prays) מצליא (Spirit) רוחא (That) הי (but) אלא (is spoken) מתמללן (which not) דלא
```

Greek has two readings: ασθενεια - "our weakness" & ασθενειαις - "our weaknesses". The Aramaic word בריהותן – "Karihothan" can be interpreted either way. I submit that this explains the Greek readings.

```
(knows) דין (He) הו (hearts) לבותא (but) דין (He Who searches) מנא (of The Spirit) דרוהא (the mind) הי (is) הי (what?) מנא (of God) ברינה (that) הו (will) ברינה (for according to) דאיך (the saints) מצליא (for the sake of) חלך (He is praying)
```

(God) לאלהא (who love) רמהבין (that those) אלהא (but) די (we know) אלהא (those) ידעינן (for good) למבתא (them) להון (He helps) מעדר (thing) מדם (in every) בכל (called) אילין (to be) דנהוון (He ordained) סם (whom before) דקדם

But we know that He helps those who love God in everything for good - those whom He preordained to be called.

```
(them) אנון (also He fashioned) רשם (them) אנון (He knew) אנון (before) לוקרם (& whom) אנון (would be) אנון (that He) ההו (of His Son) רברה (of the image) ברמותא (many) בוכרא (the bejoing) הארא (The First Born) בוכרא בוכרא
```

(He called) להון (them) להון (Whom before) דקרם (Whom before) לאילין (those) לאילין (those) דקרם (Whom He called) להון (those) ולאילין (those) דקרא (whom He called) להון (those) ולאילין (Whom He justified) דורק (whom He justified) ולאילין (those) ולאילין (שבח

(therefore) מלא (shall we say) נאמר (therefore) נאמר (what?) מנא (what?) הכיל (against us) הלין (who is?) מנו (is for us) הלפין (God) אל (if) אלהא (if) אלהא

(He showed pity) אל (His Son) ברה (upon) על (& if) 32. (He handed Him over) אלא (us all) כלן (for the sake of) אלא (but) אלא (us) איכנא (shall He give) איכנא (with Him) מהם (every) מהם (every) לא (how?) איכנא (how?) איכנא (איכנא (איכנא (בא נאיכנא (איכנא (בא נאיכנא (בא נאיכנ

(of God) אלהא (the elect) גביא (against) על (shall accuse) גבול (who?) מנו (is justifying) מזרק (God) אלהא

(& He is risen) מות (the Messiah) משיחא (condemning) מהיב (who is?) מנו (for our sake) מהיב (the right hand) משיחא (the right hand) מנו (& He prays) של (the right hand) האלהא

```
(of The Messiah) במשיחא (the love) הובה (from) מן (will separate me *) (what?) (what?) אול מנו (persecution?) או (or) אול (imprisonment?) או (or) אול (suffering?) או (sword?) או (or) ערטליותא (peril?) או (or) או (or) ערטליותא (famine?) או (or) ערטליותא (famine?) או (or) מון (or) או (or) או (or) ערטליותא (or) או (or) או (or) מון (or) או (or) ערטליותא (or) או (or) או (or) מון (or) או (or) ערטליותא (or) ערטליותא (or) או (or) מון (or) מון (or) ערטליותא (or) ערטלי
```

N* Greek has "will separate us". The difference between the two in Aramaic is one letter at the end of "will sever me". In DSS script the word is לכרשני, "will sever us" is לכרשל. The Greek for "us" is ημας; "me" is με or εμε. These pronouns are not similar in Greek as they are in Aramaic, therefore the evidence supports the theory that the Greek is translated from The Peshitta rather than vice versa. The Greek ημας "Us" would not likely give rise to "Me" in Aramaic.

Greek Uncial script: HMAΣ – "Us" EME - "Me"

Ashuri Aramaic script: "will separate me" בפרשני "will separate us" בפרשן

The Holy Epistle of Paul The Apostle to The Romans

אגרתא קדישתא דפולוס שליחא דלות רהומיא

Dead Sea Scroll Aramaic script:

^しくしょ "will separate me" - くと ていく "will separate us" - くと ていしょ

Estrangela Aramaic script:

"will separate me" בביב-

"will separate us" - נפיבן

The Greek word pair have a 25% letter correlation between them; The Aramaic pair, in each of the three scripts, have 66% to 83% letter correlations (**Dead Sea Scroll has 83**%; the other two -66%). This shows that the Greek reading was much more likely to come from the Aramaic than vice versa.

(we are killed) מיתינן (every day) כליום ("for Your sake") דמטלתך (it is written) דמטלת (as) איך (as) אור (for slaughter) אור (as) אור (& we are accounted) ואתחשבן

(we conquer) כלהין (all) כלהין (in these things) בהלין (but) אלא 37 (Who has loved us) בהלין (Him) ביד (by) מן ביד (ביד (Him) ביד (Him) ביד (ביד (Him) (

(life) אנא (neither) אנא (death) מותא (that not) דלא (for) היא (I am) אנא (convinced) אנא (authority) ולא (nor) אנא (angel) ולא (nor) מלאכא (nor) מלאכא (authority) שולטנא (nor) שולטנא (nor) ולא (nor) דקימן (what will come) ולא (nor) דקימן (what is present) ולא (nor) דעתידן

(created thing) אבלא (neither) אפלא (depth) עומקא (nor) ולא (height) וולא (nor) אבלא (nor) אבלא (nor) וולא (nor) אחרתא (from) תשכח (shall be able) הפרשני (shall be able) השכח (another) אחרתא (The Messiah) ישוע (Yeshua) ישוע (which is in our Lord) דבמרן

Chapter 9

(I) אנא (lie) אלור (w not) ולא (in The Messiah) במשיחא (say) אנא (the truth) אנא (9:1 (of Holiness) אמר (w my conscience) אנא (testifies) אנא (w my conscience) ורעיני

(great) לי (that) הי (sorrow) דכריותא (sorrow) בכריותא (ceases) דכריותא (not) לי (my heart) לבי (that is from) שלא (& affliction) וכאבא

(my essential self) קנומי (that I) איר (for) דאנא (I have been) הוית (praying) מצלא (for the sake of) הוית (The Messiah) משיהא (may be) אהוא (destroyed) אהוא (who are in the flesh) דבבסר (& my kinsmen) ואחיני (my brothers) אחי

(was) הות (whose) דאיתיהון (of Israel) איסריל (the children) בני (who are) איסריל (the covenant) בניא (the covenant) בניא (of children) ותשבוחתא (the placement) בניא (the promises) ותשמשתא (which is in it) דבה (the ministry) ומולכנא (the written Law) ונמוסא (the promises) ותשמשתא (the promises) ונמוסא (אונמוסא בה לה שמשתא ותשמשתא (the written Law) ומולכנא (the written Law)

(in the flesh) בכסר (The Messiah) משיחא (appeared) אתחזי (from them) בכסר (to Whom are) באיתוהי (all) בעל (Who is over) דעל (The God) אלהא (Who is) דאיתוהי (Amen) אמין (of eternities) אמין (to the eternity) עלמין (blessings) ובורכן (praises) השבחן

And the patriarchs, and from them The Messiah appeared in the flesh, Who is The God Who is over all, to Whom are praises and blessings for an eternity of eternities, Amen.

This is a very important doctrinal statement of the Deity of The Christ. Paul wants it understood that Yeshua is not merely an addition to a pagan pantheon of deities; He is The Supreme God over all the universe.

^{*} Greek has "to sever us". The Eastern Peshitta also has "to sever us". See v. 35 note.

The Holy Epistle of Paul The Apostle to The Romans

אנרתא קדישתא דפולוס שליחא דלות רהומיא

The Greek mss. have-" o ων επι παντων θεος ευλογητος εις τους αιωνας αμην": "Who is over all, God blessed to the ages. Amen." This looks like a paraphrase of The Peshitta, substituting "blessed to the ages" for-" to Whom are praises and blessings for an eternity of eternities." The Peshitta did not get that reading from a Greek manuscript.

```
(of God) אלה (the word) מלת (had failed) נפלת (but) דאלהא (but) הוא (not) איסריל (Israel) לא (Israel) איסריל (all of them) איסריל (for) מיטר (it was) איסריל (it was) איסריל (hot) איסריל (are) מיטר (because) המיטר (because) המיטר (because) המיטר (all of them) בניא (all of them) המיטר (the seed) המיטר (the seed) המיטר (that in Isaaq) המיטר (the seed) המיטר (the seed) המיטר (that in Isaaq) המיטר (the flesh) המיטר (the children) המיטר (מוער (are) המיטר (are) בניא (are) המיטר (are) המיטר (are) בניא (are) המיטר (are accounted) המיטר (are) איתיהון (are) בניא (that in time) איטר (are accounted) המיטר (are) מוער (the seed) איטר (are) (are) מוער (are) וובהוא (are) (are) (are) מוער (are) (are)
```

And not only this, but Rebecca also, when she had conjugal relations with our father Isaac.

```
* "Rebecca" ארם is actually "Repga" in Aramaic. Hebrew has "רבקה"-"Rebgah".
                                    (her children) בניה (would be born) נתילדון (before) עדלא 11
                                  (evil) או (or) או (good) מבתא (they would do) ולא (or) נסערון
                            (of God) אתידעת (the choice) גביותה (revealed) אתידעת (was before) קדמת
                                                    (would abide) תקוא (that this) דהי
                           (Who called) בעברא (Him) מן (by) ביד (but) אלא (by works) בעברא (not) לא
         (to the younger) גיר (servant) גרוא (shall be) נהוא (the elder) גיר (for) דקשישא (it was said) אתאמר (it was said) אתאמר
                              (I have loved) רחמת (Yaqob) דליעקוב (it is written) איך (as) איך (I have hated) רכתיב (& Esau) ולעסו
                               (interrog.) דלמא (shall we say) נאמר (therefore) הכיל (what?) אונא (therefore) מנא
                                    עולא (evil?) אית (is) אית (evil?) אלהא (with) אית אית (evil?) אית אית אית אית (evil?)
                       (I shall show love) ארחם (He said) אמר (to Moses) למושא (also) אף (behold) אד 15
                              על (on) אינא (whomever) דמרחם (whomever) אנא (on) אינא (on) אינא
                                                (I) אנא (pity) דהאן (on whomever) לאינא
                           (him who, wills) באידי (of) מן (by means) באידי (therefore) הכיל (not) לא 16
                               (but) אלא (him who runs) דרהט (of) באידי (by means) באידי (neither) אלא
                                      (In the hand) אלהא (in the hand) באידי
                (for ברתב) (to Pharaoh) לפרעון (in the scriptures) ברתבא (for) ברתב (He said) אמר (My power) אמר (with you) בארוא (that I may show) אקימתך (I raised you up) הוא (this) אקימתר (whole) שמי (My Name) שמי (& that may be declared) כלה
                  (shows compassion) מרחם (He will) אברא (whomever) מרחם (so then) מדין (so then) מדין (so then) מדין און מדין
                                     (He hardens) מקשא (He will) דצבא (whomever) מן (&) מן
                        (does He find fault) רלמנא (why?) דלמנא (you will say) מאמר (& doubtless) וכבר (His will) גרינה (gaainst) לוקבל (who stands) דיר (for) דנקום (who is it?) מנו
```


The Holy Epistle of Paul The Apostle to The Romans

אגרתא קדישתא דפולוס שליחא דלות רהומיא

```
(son of man) אנת (O') אנת (are) אנת (who?) מן (therefore) הכיל (you) הכיל (that an answer) אנת (interrog.) אנת (you) דלמא (that an answer) דפתגמא (who formed it) לאלהא (the one) למן (the thing formed) גבילתא (does say) למן (in this way) הכנא (why?) הכנא (why?) הכנא (why?) הכנא (איין הכנא הבילתא (that an answer) הכנא (why?) הכנא (איין הכנא הבילתא (why?) הכנא (איין הכנא (why?) הכנא (איין הכנא (why?) הכנא (איין הכנא (why?) הכנא (איין הבילתא (איי
```

(clay) שליט (over) על (a potter) פחרא (is authorized) שליט (not?) אל (or) אל (or) אל (one) אונה (one) מון (vessel) גבילתא (formed things) נעבר (some) מאנא (that from it) מון (for disgrace) וחד (for honor) לצערא (wone) החד (for honor) לאיקרא

(& to reveal) צבא (His rage) רנחוא (to show) דנחוא (was willing) צבא (but) דין (if) דין (if) אלהא (was willing) אלהא (His Spirit) דילה (His Spirit) איתי (He brought) בסוגאא (His power) דמורת (for destruction) איתי (that were perfected) דגמירין (that were perfected) דונזא (against) על (rage) אונא (rage) אונא (מאנא (was willing) ארנא (שמנא (was willing) אלהא (שמנא (was willing) ארנא (שמנא (was willing) אלהא (שמנא (was willing) אלהא (שמנא (was willing) אלהא (was willing) איתי (was will

* מגרת רוחה – "Magrath Rukha" is an Aramaic idiom ("long spirit") meaning "patience".

```
(of compassion) דרחמא (vessels) על (on) מאנא (His love) רחמוהי (& overflows) 23 (for glory) לתשבוחתא (for God) לאלהא (were) הוו (that prepared) רמטיבין
```

(from) אן (only) בלחוד (is it) הוא (not) לא (called) קריא (we) חנן (for we are) דאיתין (the Gentiles) אלא (but) אף (but) אלא (the Jews) יהודיא (the Jews) אר

(it says) אמר (in Hosea) בהושע (that also) איכנא (just as) איכנא 25 איכנא (My people) דאקרא (were) דלא (those) לאילין (I shall call) דאקרא (beloved) דילי (were beloved) אתרחמת (who not) אתרחמת ((My) דילי (My) דילי (people) אתרחמת (שמא האוון הארחמת (שארחמת האוון הארחמת (שאר) אתרחמת (שמא הארחמת הארחמת (שמא הארחמת האר) אתרחמת (שמא האר) אתרחמת (שמ

Comparison of OT Hebrew with Peshitta NT quotation:

```
beloved not to & My beloved my God said & he you My people My people to not I said באתר אלהין ורחמתי את-לא רחמה (Hebrew) אמרתי ללא-עמי עמי [-אתה והוא יאמר אלהי]
```

```
beloved My beloved not, My people My people were not those I called אחרחמת אתרחמת – Romans 9:25 (Peshitta)
```

I show the Hebrew verse being quoted from Hosea atop The Aramaic of The Peshitta so the reader can compare the two texts. The Hebrew verse word order I have rearranged somewhat, switching the last half of the quoted portion with the first half. It is not uncommon for a translator or writer to quote a verse with a different word order than the original. This does not change the meaning at all. Cognate and parallel words in the Hebrew and Aramaic of the two verses are highlighted in the same color.

```
(they were) הוו (being called) בהוא (where) כר (in the place) הוו (for) הוו (it shall be) נהוא (they shall be called) נתקרון (My people) עמי (not) עמי (not) עמי (Living) מון (to The God) לאלהא (children) בניא (children) לאלהא
```

Comparison of OT Hebrew with Peshitta NT quotation:

```
Living God sons to them He will say you My people not to them it was said that in the place & it will be הם בני אמר להם בני אמר במקום אשר-יאמר להם בני אמר ביי אמר להם בני אמר ביי אמר לא עמי מון נתקרון בניא בדוכתא כר דמתקרין הוו לא עמי תמן נתקרון בניא בדוכתא כר דמתקרין הוו לא עמי תמן נתקרון בניא ביי בדוכתא ביי ביי און נתקרון בניא ביי ביי אמר און ביי און בי
```

I show the Hebrew verse being quoted from Hosea atop The Aramaic of The Peshitta so the reader can compare the two texts. Cognate and parallel words in the Hebrew and Aramaic of the two verses are highlighted in the same color.

```
(of Israel) איסריל (the children) בני (against) איסריל (but) דין (Isaiah) איסריל (of Israel) איסריל (of Israel) איסריל (of the children) מנינא (shall be) מנינא (that if) דבן (that if) הוא (shall be saved) דבימא (of them) דבימא (aremnant) שרכנא (of the sea) דבימא (the sand) דבימא (aremnant) איך (aremnant) איר (aremnant)
```


The Holy Epistle of Paul The Apostle to The Romans

אגרתא קדישתא דפולוס שליחא דלות רהומיא

Comparison of OT Hebrew with Peshitta NT quotation:

I show the Hebrew verse being quoted from Hosea atop The Aramaic of The Peshitta so the reader can compare the two texts. Cognate and parallel words in the Hebrew and Aramaic of the two verses are highlighted in the same color.

```
(& has cut off) ופסק (He has cut short) גרם (the matter) 28 (the earth) ארעא (upon) על (Jehovah) מריא (& shall do it) ונעבדיה (he earth) מריא (before) דקרם (what) אמר (& as) הו (said) אמר (the data) אמר (he data) אינו (he data) אמר (he data) אינו (he data) אמר (he data) אינו (he data) (he data) אינו (he data) (
```

(he) אמר (said) אמר (before) מדם (what) דקדם (& as) הו (29 אמר (bad (as) הו (what) באות (said) איד (us) איד (if) לא (if) לא (Isaiah) אשעיא (if) האיז (said) איד (as) סדום (said) הוין (been) הוין (survivors *) איד (we would have) מתדמין (like) מתדמין (& Amora) ולעמורא (we were) ולעמורא (we were) אור (we were)

- "of hosts" אות "Tsabaoth" is a Hebrew word found hundreds of times in The Hebrew OT, usually in conjunction with The Name of "Yahweh". It occurs twice in The Peshitta, here and in James 5:4. איר "Marya" is the Aramaic cognate for "Yahweh", the Hebrew Name for God usually translated in English Bibles as LORD in The OT; sometimes translated "Jehovah", with which I translate "Marya" in The Peshitta Interlinear. The fact that this word σαβαωθ "Sabaoth" occurs in the Greek mss. and that the Hebrew form occurs in the Aramaic Targum of Jeremiah 5:14 indicates a Hebrew or Aramaic source for the Greek term "κυριος σαβαωθ" (Lord Sabaoth) here and in James 5:4 where it also occurs. In The LXX OT, κυριος σαβαωθ always translates the Hebrew אור באות (Yehovah Tsabaoth) "Jehovah of Hosts", which in Aramaic is אור באות (Maryah Tsabaoth) "Lord Jehovah of Hosts", as found in this verse of The Peshitta. The Greek reading σαβαωθ is not a Greek word; it is not even a loan word from Hebrew or Aramaic; it is a transliteration of Hebrew or Aramaic (Tsabaoth) "of hosts".
- Five things are certain: 1) "Sabaoth" is not Greek. 2) The Greek reading "Sabaoth" came from a Semitic source (Hebrew or Aramaic in this case). 4) A Gentile audience unfamiliar with The Old Testament would not have understood the term. 5) The Peshitta text is not a translation of the Greek version of this verse. (See "Seed" & "Survivors" note below.)

Comparison of OT Hebrew with Peshitta NT quotation:

Like Amorah we had been Sodom as small remnant us had left of hosts Yahweh Unless
בולי יהוה צבאות הותיר לנו שריד כמעט – Isaiah 1:9 in Hebrew
we had been like & Amorah we had been Sodom as remnant us had left of hosts MarYah Unless
שאפ אות אותר לן סרידא איך סדום הוין ולעמורא מתדמין הוין ולעמורא פרידא איך סדום הוין הוין ולעמורא מתדמין הוין ולעמורא מתדמין הוין ולעמורא מתדמין הוין ולעמורא מתדמין הוין ולעמורא פרידא איך סדום הוין הוין ולעמורא מתדמין הוין ולעמורא מתדמין הוין ולעמורא פרידא איך סדום הוין הוין ולעמורא פרידא אין סדום הוין הוין ולעמורא פרידא אין סדום הוין הוין ולעמורא פרידא אין סדום הוין הוין ולעמורא פרידא פרידא פרידא אין סדום הוין הוין ולעמורא פרידא פ

I have displayed the Hebrew verse of Isaiah and The Peshitta below it to show the reader how the Aramaic quotations are written in the same letters and have the same structure as the Hebrew Bible they quote. Cognate words are highlighted in the same color, so the reader may see how many cognate words in Hebrew are similar to the Aramaic words. An Aramaic quote like this from The Peshitta would be a much more precise representation of the state of the first century Hebrew Bible which was available to the Jews of Israel at the time, than a Greek translation could be. Greek and Hebrew are very different languages in many ways. Hebrew and Aramaic are very similar in grammar, syntax, spelling, vocabulary and appearance, both Semitic, and using the same alphabet and first century script in Palestine. Notice also that Aramaic has the sacred Tetragrammaton Name "MRYA" which parallels The Hebrew "YHWH" and is used only to designate "Yahweh", The LORD GOD of Israel. Greek does not have this Name, substituting "Kurios" – "Lord", which can often refer to a mere human master or king. The Peshitta NT designates Yeshua (Jesus) as "MRYA" (The LORD GOD of Israel") over 30 times! The Greek NT does not do so, as it adheres to "Kurios" only in most of those places.

The Holy Epistle of Paul The Apostle to The Romans

אגרתא קדישתא דפולוס שליחא דלות רהומיא

* Greek has "a seed" where The Peshitta has "a remnant", "survivors". Below are the two readings in Aramaic, one atop the other, first in DSS script:

<u>Dead Sea Scroll</u> <u>Ashuri Aramaic</u> אַרירא סרירא – "Remnant" העיתא וועיתא וועיתא" ("Descendants")

Here are the two readings in Greek Uncial script: **ΥΠΟΛΕΙΜΜΑ**–"Remnant" **ΣΠΕΡΜΑ**–"Seed"

I leave it for the reader to decide which pair looks most alike, the Greek or the Aramaic.

```
(that the Gentiles) דעממא (shall we say) נאמר (therefore) הכיל (what?) אנא (righteousness) בתר (after) בתר (were) הוו (running) רהטין (who not) אדרכו (the righteousness) אוותא (have obtained) הימנותא (faith) הימנותא (that from) הימנותא (but) דין (the righteousness) אירא (but) דין (the righteousness) אוותא (shall we say)
```

(The Written Law) נמוסא (after) הוא (had) הוא (that run) דין (but) דין (Israel) איסריל (obtained) דרהט (of righteousness *) דראנותא (of righteousness) לא (of righteousness) דראנותא (אדרך

M * The Critical Greek text omits the second "righteousness"; The Majority Greek includes it.

```
(faith) הימנותא (from) מנא (that not) דלא (because) הימנותא (what?) מנא (because of) מטל (of The Written Law) דנמוסא (the works) עבדוהי (from) עבדוהי (but) אלא (the works) גיר (for עבדוהי (at the Stone) בכאפא (the works) דיר (they were stumbled) אתתקלו
```

(in Tsion) אגא (have laid down) אנא (that behold) און (that is written) אנא (as) איך (as) איך (as) איך (as) רמכשולא (of offense) דמכשולא (a Stone) אבא (will be ashamed) (will believe) באפא (will believe) והימן (tin Him) בהימן (whoever) ומן (will believe) והימן (will believe) והימן (will believe) ומן (will believe) והימן (will believe) ומן (will believe) והימן (will believe) ומן (will believe) ומון (will believe) ומו

Chapter 10

(& my petition) ובעותי (of my heart) דלבי (the desire) צבינא (my brothers) אחי 10:1 (that they might be saved) דלות (is for their sake) אלהא (God) אלהא (which is before) דלות

```
(of God) אוא (that zeal) דשנא (to them) עליהון (for) גיר (I) אנא (bear witness) מסהד (in knowledge) אינא (in them) אלא (in them) אלא (in them) אית (is) בהון (is) אלא (in them) אינא (in them) אונא (in them) אונא (in them) אינא (in them) אונא (in
```

(but) אלא (they knew) דיר (not) אלה (of God) לא (for דאלהא) גיר (the righteousness) גיר (to establish) גיר (of themselves) דנפשהון (the righteousness) דכאנותא (they sought) דנפשהון (were submitted) דאלהא (not) אשתעבדו (to the righteousness*) הנא (this) אהנא (this) אהנא (& because of) ומטל (this) אהנא (this) אינותה (#but) דאלהא (not) לאנותה (#but) דאלהא (not) לאנותה (#but) דאלהא (not) לאנותה (#but) דאלהא (they knew) דאלהא (not) אלא (they knew) דאלהא (not) אלא (they knew) דאלהא (not) לאנותה (#but) דאלהא (not) לאנותה (#but) דאלהא (not) לאנותה (#but) דאלהא (not) לא (not) לאנותה (#but) דאלהא (not) לא (not) לאנותה (#but) דאלהא (not) לאנותה (#but) דאלהא (not) לא (herighteousness) הנא (herighteousness) דאלהא (not) לאנותה (#but) דאלהא (not) לאנותה (#but) דאלהא (not) לאנותה (#but) דאלהא (herighteousness) הנא (he

M * Critical Greek omits the second "righteousness". The Majority Greek includes it.

```
(is) הו (The Messiah) משיחא (of The Written Law) גיר (for) הו (the consummation) משיחא (who believes) בכה (to everyone) לכל (for righteousness) הו לכאנותא
```

(says) אמרא (thus) הכנא (that is in faith) אברמנותא (but) דין (the righteousness) כאנותא (to Heaven) רין (the righteousness) אמרא (to Heaven) רכלא (ascended) סלק (who?) רכלא (in your heart) בלבך (you shall say) למשיחא (that not) רלא (The Messiah) למשיחא (& sent down)

(of Sheol *) לתהומא (went down) לתהומא (who?) זמנו (who?) נחת (went down) נחת (went down) לתהומא (the dead) מיתא (among) בית (from) מיתא (& brings up) נאסק (& brings up) למשיחא (went down) מן

^{*} Greek omits "Sheol" (which is usually translated αδης-"Hades").

The Holy Epistle of Paul The Apostle to The Romans

אנרתא קדישתא דפולוס שליחא דלות רהומיא

```
(the answer) אמר (to you) ל (is) הו (near) קריב (does it say) אמר (what?) מנא (but) אלא (the word) מנא (the word) אמר (this) הוא (& to your heart) וללבך (to your mouth) הוא (לפומך (to your mouth) וללבך
                            (that we preach) דמכרזינן (of the faith) דהימנותא
    (Yeshua) ישוע (our Lord) במרן (with your mouth) בפומך (you will confess) אורא (& if) אוד 9
    (has raised Him) אקימה (that God) אלהא (in your heart) בלבך (& you will believe) ותהימן
                    (you shall have life) הוא (the dead) מיתא (among) בית (from) מן
         (is justified) בה (in Him) בה (that believes) ניר (for) ביר (the heart) לבא (the heart) לבא
                   (lives) אים (Him) הם (that confesses) רמורא (& the mouth) היא (פומא
(in Him) בה (who believes) בה (that everyone) דכל (the scriptures) בה (for) גיר (say) בה (11 אמר
                                     (shall be ashamed) גבהת (not) לא
                        (He makes distinction) ברש (not) לא (& in this) 12
                  (not) לארמיא (for Jews) ולא (neither) לארמיא (not) לארמיא
                 (of all of them) דכלהון (Jehovah) גיר (for) גיר (He is) הו (One) דר
               (who is rich) בכל (who calls) דקרא (with everyone) לה (Who is rich) דעתיר
                   (the Name) שמה (who will call) דיך (for) גיר (everyone) ביך 13
                                 (shall have Life) נהא (of Jehovah) דמריא
            (therefore) לאינא (would they call) נקרון (therefore) לאינא (how?) איכנא (to This One) איכנא
                  (how?) איכנא (or) או (in Him) בה (they believed) דלא (unless) איכנא
            (they heard Him) שמעוהי (unless) דלא (Him) להו (would they believe) נהימנון
          (a preacher) איכנא (without) איכנא (would they hear) נשמעון (how?) איכנא (or) אי
    (they will be sent) נשתלחון (not) או (if) או (will they preach) נכרזון (how?) איכנא (or) איכנא (for) או או 15
   (their feet) רגליהון (beautiful) דמא (how) איך (it is written) איך (as) דכתיב (of good things) איך (& of a messenger) ודמסברי (of peace) שלמא (of a messenger) דמסברי
```

Comparison of OT Hebrew with Peshitta NT quotation:

```
good of the preacher of peace of report of the preacher the feet the mountains on fair How?
                                                                                                                         משמיע שלום
                                                                                                                                                                                                             מבשר
                                                                                                                                                                                                                                                       וsa 52:7 (Hebrew) מה-נאוו על-ההרים רגלי
                                                good
                                                                               & of those preaching peace those preaching their, feet fair How?
                                                                                                                                                                                                                                                           רגליהון רגליהון Romans 10:15 (Peshitta)
                                                                                                                                                      דמסברי שלמא
(the message) לסברתא (have obeyed) אשתמעו (all) בלהון (it was) הוא (but) לא (but) אלא (but) אל (but) אלא (but) אלא (but) אלא (but) אלא (but) אלא 
                                                                              (said) אמר (for) גיר (Isaiah) אשעיא (of the Gospel) דיר דאונגליון
                     (of our voice) כור (the daughter) לברת (who is?) מורי (who is?) מנו (My Lord) הימן
```

ברת קל—"**Barth gole**" is an Aramaic idiom, literally-"**daughter of voice**", meaning "**a report**", "a statement". Hebrew has a similar idiom- "Bath qole".

Comparison of OT Hebrew with Peshitta NT quotation:

```
Has been revealed whom on Yahweh & the arm our report, has believed Who? מי האמין לשמעתנו וורוע יהוה על-מי נגלתה I
                                                                  ™ Isaiah 53:1 (BHS Hebrew)
  Has been revealed to whom of MarYah & the arm our report has believed Who? my Lord
        ווווווו ארי מנו הימן לשמען ודרעה דמריא למן <mark>אתגל John 12:38 (Peshitta)</mark>
       (the ear) אדנא (hearing) משמע (from) מן (the faith) דימנותא (therefore) מכיל
    (the word) מן (from) מן (the ear) ארנא (& hearing) ארנא (is) הי (is) ומשמע
```


The Holy Epistle of Paul The Apostle to The Romans

אגרתא קדישתא דפולוס שליחא דלות רהומיא

משמע אדנא –("Mashema adna") "The hearing ear" is an Aramaic idiom meaning, "One who listens". God creates a hearing person who has faith by the utterance of His Spirit, making a new heart, mind and soul within a person who was dead in sin.

```
(& behold) אמר (have they heard) שמעו (not?) לא (interrog.) אנא (I) דלמא (said) אנא (but) אלא (but) אלא (but) אלא (but) אנא (
       (of their voices) ארעא (the daughter) בכלה (has gone out) ופקת (earth) ארעא (in the whole)
                                                                                                                                     (their words) מליהון (of the world) דתביל (in the ends) מליהון
```

Comparison of OT Hebrew with Peshitta NT quotation:

```
Their words of the world & in the ends line went out
                                 יצא קום ובקצה תבל
                  Their words of the world & in the ends their voice the daughter went out the earth in all
                      קלהון ובסופיה דתביל <mark>מליהון</mark>
                                                                 18 (Peshitta) בכלה ארעא נפקת
"Bartha qole" is an Aramaic idiom, literally-"daughter of voice", meaning "a report", "a statement".
```

(Israel) איסריל (knew) איסריל (interrog.) אלא ((interrog.) אנא (said) אנא (but) אלא (but) אלא (but) אלא (19 (I shall make you jealous) אטנכון (said) אמר (thus) הכנא (Moses) מושא (before) קדמיא (a people) עם (that is not) דלא (by a people) בעם (I shall anger *you*) ארגזכון (is obedient) מתטפיס (that not) אר (& by a people) ובעמא

Comparison of OT Hebrew with Peshitta NT quotation:

```
I shall anger them foolish in a nation people by not I shall make them jealous בלא-עם בנוי נבל אכעיסם Deut 32:2
                                            בגוי
                                                                         Deut 32:21 ואני אקניאם
                                  nt who not & by people people who not by people I shall make them jealous
איורוז בעם דלא עם ובעמא דלא LRomans 10:10
      I shall anger them obedient
                                                -Romans 10:19 אמנכון בעם דלא עם ובעמא
       מתטפיס ארגזכון
(to those) אשעיא (I appeared) דין (& he said) ואמר (was bold) דין (but) דין (Isaiah) אשעיא 20
              (by those) לאילין (& I was found) ואשתכחת (sought Me) בעאוני (who not) דלא
                                      (asked) לא (not) שאלו (who for Me) דעלי
                        sought Me by those not I am found who asked by those not I am sought I am sought וררשתי ללא בקשני Isa 65:1 (BHS)
               asked not who for Me by those & I am found sought Me who not by those I am seen אמרווית לאילין דעלי לא שאלו ... באתחזית לאילין בעאוני בעאוני ואשתכחת לאילין בעלי
```

In verse 20, as in others, The Peshitta shows a strange independence from The Massoretic Hebrew Bible and from The Peshitta OT. It also disagrees with the Greek reading of the verse and with The LXX, except that The LXX has the same meaning for the first word of the verse -"I am manifest", where the other texts have "I am sought". The Peshitta has a different word order for the two verbs, "**not sought**" and "**not asked**", the reverse of all other OT texts. It also disagrees with **The Targum of** <u>Jonathan</u> in this verse's word order.<u>The **Peshitta** NT</u> has all the earmarks of an original text; it is not artificial, contrived or conventional. It shows no signs of being standardized or conforming to any known traditional text, either in the Gospels, Acts or Romans, or anywhere else in The New Testament.

Those who contend that it is a translation cannot point to the text it translates; those who say it is a revision cannot show what it revises nor by what text it is revised. Furthermore, no one can give any historical evidence for either a translation which produced The Peshitta nor for a revision which produced it, yet it is and has been the sole New Testament text used by Eastern and Western Aramaean Christian churches from their schism in AD 451 (& it certainly existed before that time, being extensively quoted verbatim by Aphraates in Aramaic circa AD 330).

```
(My hands) אידי (I reached) דפשטת (He said) אידי (but) דין (to Israel) לאיסריל
יומא (day) כלה (all) לות (to) עמא (a people) דמתחרא (contentious) ולא (all) לות (to) עמא (to) עמא (all) לות (day) מחשפיס
```


The Holy Epistle of Paul The Apostle to The Romans

אנרתא קדישתא דפולוס שליחא דלות רהומיא

Verse 21 is different from The Hebrew Bible and is more similar to The LXX reading, though the verbs "contentious and disobedient" are reversed in The LXX. The Apostle Paul seemed to use a hybrid Hebrew text with many readings midway between The Massoretic and LXX type text.

Chapter 11

```
(His people) אלהא (God) אלה (has thrust away it?) דקלמא (interrog.) אנא (I) דלמא (said) אנא (but) אלא (11:1
                                                                                   (am) אנא (Israel) איסריל (from) גיר (for) מן (also) אף (God forbid!) אוא (also) אף
                                           (from) לו (from) להנימין (his seed) דבנימין (from) שרבתא (from) דבנימין (his seed) מן (from) לו (from) לו
                                   (the first) קרים (which) אינא (His people) לעמה (God) אלהא (thrust away) קרים (not) ל 2 (in the scriptures) או (עסט (know) אנחון (know) אותון (to Him) או (to Him) או (known) אנחון (to God) הוא (that Elia) איכר (when) קבל (the had) הוא (that Elia) איכריל (about) איכריל (about) איכריל (which) איכריל (whic
                                                                                                      (they have murdered) קטלו (Your prophets) לגבייך (My Lord) מרי 3
                                                                                                               (& I) ואנאָ (they have toppled) ואנאָ (& Your altars) ולמָדבחיך
                                                                                   (my life) אשתחרת (am left) ובעין (am left) אשתחרת (alone) הו (am) בלחודי
                                                                               שבקת (thousand) לנפשי (for myself) שבעא (seven) אלפין (I have left) לנפשי
                                    (who upon) בורכיהון (their knees) לא (their knees) ולא (worshipped) סגדו (who upon) לבעלא
* Greek has "χρηματισμος" – "The Divine response", "oracle"; The Aramaic ¬ΜΑΤ΄ -"It was said" - may have been seen as
a code word to a Greek translator meaning - "God spoke". The Greek uses an active verb "Leyel" - "says" with
χρηματισμός as the subject. This occurs in quite a few places in The NT where a word with Alap-Tau - ΣΝ at the start or end
occurs and Greek supplies a Divine title or Name where it does not exist in The Peshitta. Alap-Tau is found in Rev. 1:8 and
other places as a Divine title for The Messiah. (See note at 1 Timothy 3:16). I have an article on this at my web site –
http://aramaicnt.com called "The Alap Tau Code".
                                                                                        (a remnant) שרכנא (time) דבנא (in this) בהנא (also) אך (in this way) דכנא 5
                                                                                                    (of grace) אשתחר (in the election) בנביתא (left) אשתחר (there is) הו
                      (work) אן (from) מן (it was) או (not) לא (by grace) בטיבותא (but) דין (if) אן (if) או (by work) אן (if) דין (if) לא (grace) איתיה (if) מיבותא (grace) איתוהי (ifom) איתוהי (ifom) איתוהי (ifom) איתוהי (ifom) איתוהי (ifom) לא (not) הוא (ifom) מן (grace) אינותא (ifom) איתוהי (ifom) איתיה (ifom) (ifom) איתיה (ifom) (ifom) איתיה (ifom) (ifom)
                                                                 (Israel) איסריל (was) הוא (which seeking) דבעא (that) דבעא (therefore) מנא (why?) הכיל
                                                                                   (has found) אשכחת (but) דין (the election) גביתא (has it found) אשכחת (not) לא
                                                                             (in their hearts) בלבהון (were blinded) דין (but) דין (the rest of them) שרכהון
                                                                       (God) אלהא (to them) להון (that gave) דיהב (that is written) אלהא (just as) איכנא
                          (will observe) גבחרון (that not) גבחרון (of irritation) ועינא (the spirit) (the spirit) אוווא (of today) מדערניָתא (the day) ערמא (until) ערמא (will hear) בהין (the day) דיומגא (will hear) בהין (the day) אווא לאומא (the day) בהין (will hear) בהין (the day) אוויא לאומא (the day) אוויא מאנון (the day) אוויא 
                                         (said) אָלור (dagain) קדמיהון (David) פרוריד (shall be) אמר (said) אמר (again) אמר (& David) פוריד
                                                                                                            (a trap) לתוקלתא (a their reward) ופורענהון (a trap) לפחא
                                             (& their back) עיניהון (they will see) דלא (lest) דלא (their eyes) עיניהון (let be darkened) נחשכן
                                                                                                                            (in every time) בכלזבן (shall be) נהוא (in every time) בכלזבן
                                                                                       (did they stumble?) אתתקלו (interrog) אלו (but) דין (but) דין (said) אמרָר (said) אמרָר (11 אמרָר
                                                             (to the world) לעלמא (wealth) עותרא (was) הות (their offense) תוקלתהון (& if) און 12
                                                                                          (to the Gentiles) לעממא (wealth) עותרא (& their condemnation) וחיבותהון
```


The Holy Epistle of Paul The Apostle to The Romans

אגרתא קדישתא דפולוס שליחא דלות רהומיא

```
(their fullness) שומליהון (therefore) הכיל (How much more?) כמא
                                                                                (to the Gentiles) אנא (I) אנא (said) אימר (but) דין (to you) אנא (13
                                                                                 (to the Gentiles) אנא (I) דאיתי (who am) שליחא (the apostle) שליחא (who am) דעממא
                                                                                                                לתשמשתי (my ministry) משבח (honor) אנא
                                                               (of my flesh) בסרי (the sons *) לבני (I may make jealous) אטן (perhaps) אטן
                                                                                                           (of them) מנהון (some) אנשין (& I may save) ואהא
 * בני בסרי "Benay basray" is an idiom meaning, "my kindred".
                                                                       (the reconciliation) גיר (for) מסתלינותהון (their rejection) גיר (for) גיר (if) או 15
                                          (their return) בוניהון (therefore) הכיל (How much more?) כמא (was) הות (for the world) הכיל
                                                                                     (of the dead) מיתא (the house) בית (from) מיתא (life) אלא (but) אלא
                                          (the substance) אך (also) אך (are holy) קרישא (the first fruits) רשיתא (but) דין (& if) און 16
                                                                       (are) אתפשח (franches) סוכא (some) מות (were cut off) אתפשח (branches) סוכא (some) אתפשח (4 if) אתפשח (4 if) אתפשח
                      (of the wilderness) אתטעמת (of the wilderness) בדוכיתהין (into their place) אתטעמת (of the wilderness) בדוכיתהין (of the olive tree) אתטעמת (a partaker) לעקרה (a partaker) לעקרה (wou tree) ולשומנה (a partaker) אתטעמת
                           (you) אנת (boast) אין (but) דין (if) אן (the branches) אות (against) על (boast) על (not) אנת (not) אות (not) אות
                                                       (by the root) לה (by it) לה (were supported) שקיל (you) שקיל (was it) לה (not?) לא (by you) הוא (was supported) שקיל (root) שקיל (that) הו (rather than) אלא
                                          (that were cut off) דאתפשח ("the branches") דסוכא (you will say) גאמר (& doubtless) או וכבר (לפנו לאמר ("the branches") או אמר ("לפנו לאמר ("לפנו לאמ
                                                                                       (may be grafted) אתטעם (in their place) דאנא (that I) ארטעם
                                         (were cut off) אתפשח (these) שפיר (fine) הלין (because) מטל (these) הלין (fine) מטל 20
                                                                                                 (have stood) קמת (by faith) בהימנותא (but) דין (you) אנת
                                                                         (fear) אלא (be lifted up) ברעינך (not) אלא (in your mind) ברעינך
                                     (their nature) בינהין (for) אלהא (God) גיר (for) על (for) סוכא (if) אלהא (if) אלהא (if) אלהא (if) מונא (if) אלהא
                                     (He will show pity) בלים (upon you) עליך (neither) אפלא (surely) דלמא (showed pity) דלמא (און אוון (neither) אפלא (showed pity) דלמא
                                                         For if God did not spare the natural branches, surely He will not spare you either.
□¬ "Khos" means "to pity". In this context, it means "to spare".
                                 (the sweetness) בסימותה (Behold) בסימותה (the sweetness) וקשיותה (Behold) הכיל
                               (sweetness) אילין (but) דופלו (those) קשיותא (hardness) עליך (who fell) בסימותא (those) על (on you) עלין
                                                                                         (in sweetness) בה (in Him) בבסימותא (you abide) אן (if) מקוא
                                                                                         (will be cut off) תתפשח (you) אבת (also) אות (not) לא (& if) אות (will be cut off) אנת אות (will be cut off) אנת
                                                            (in the destitution) בחסירות (they continue) נקוון (not) לא (if) לא (& those) בזוון 23
                                                                     (they will be grafted) נתטעמון (those) הנון (also) אך (of their faith) הימנותהון
                                                                     (them) נטעם (to graft) אלהא (God) דתוב (again) נטעם (for) אנון (is able) משכח
                                                      (ifor) אנת (are) אנת (you) דמן (who from) אנת (you) אנת (for) אנת (ifor) אנת (ifor) אנת (wild) אנת (are) אנת (ifor) אנת (ifor) אנת (ifor) אנת (wild) אנת (ifor) אנת (wild) אנת (ifor) אנת 
                                                                            (you were cut off) אתפשחת (because by your nature) הו (that is) הו
                        (good) אתטעמת (into the olive tree) בזיתא (you were grafted) אתטעמת (by your nature) בכינך (& who not) ארטעמת
                                                       (to be grafted) נתטעמון (surely) אן (are those) הנון (therefore) הכיל (How many?) כמא
                                                                                                           (of their nature) דכינהון (into the olive tree) בזיתא
                                      (this) ארוא (mystery) ארוא (my brethren) ארי (tok now) גיר (for) גיר (want) ארא (want) צבא (want) צבא (want) אנא (this) ארא (mystery) ארא (my
                                                  (of yourselves) תהוון (in the opinion) ברעין (wise) הכימין (you will be) תהוון (lest) דלא
```


The Holy Epistle of Paul The Apostle to The Romans

אגרתא קדישתא דפולוס שליחא דלות רהומיא

(to Israel) לאיסריל (has come) הות (little) קליל (a time) מן (of the heart) לבא (that blindness) דעוירות (of the Gentiles) אתר (the fullness) מוליא (will enter) עראמ (until) דעמלא

(shall have Life- be saved) נחא (Israel) איסריל (all) איסריל (then) והידין (בדיון (Tsion) בלה (from) בהיון (from) איכנא (that is written) בתיב (just as) איכנא (Yaqob) ונהפך (from) נון (evil) עולא (the shall turn away) ונהפך (The Savior) פרוקא

(that from) דמן (that is) ה' (the covenant) דיתקא (will be) או הוא (& then) במן (their sins) (to them) במן (to them) להון (I shall have forgiven *) השבקת (whenever) מא (My presence) לותי

* Greek has "I shall take away". שקלת "I shall take away"; compare to the reading here — "I shall forgive" שבקת השקלו, In Dead Sea Scroll Aramaic script, they are אל של אל של אל של אל וויעל אל של אל וויעל וויע

דשקלת-"I shall take away" השבקת-"I shall forgive"

<u>Dead Sea Scroll Aramaic script:</u> カトアツリー"I shall take away"

אל אל "I shall forgive"
80% correlation for both Aramaic pairs

Here are the Greek words for "I shall take away" & "I shall forgive": αφελωμαι & αφησω (36% correlation)

(for *your* sake) מטלתכון (they are) אנון (enemies) בעלדבבא (but) דין (by the Gospel) באונגליון (the patriarchs) בעלדבבא (because of) מטל (they are) אבהתא (beloved) הביבין (& in the election) הנגביותא

(sod) אלהא (changes) ובקרינה (for) גיר (not) גיר (for) הפכא (changes) אלהא (29

(you were) הויתון (obeying) מתטפיסין (not) אנתון (you) אנתון (that also) אורון (for) איכנא (just as) איכנא (you have been favored) מן (the first) השא (the first) השא (God) מן (from) קדים (dis-) מטל (because of) מטל (because of)

(-obedience) גיר (for) אלהא (God) לכלנש (every person) בלא (for) גיר (has confined) אלהא (for) דעל (has confined) בעל (He shall have mercy) ברחם (person) אנש (every) כל (that upon) דעל

(& knowledge) אוֹמָרְא (the wisdom) וחכמתא (of the wealth) דעותרא (the depth) עוָמָקא (O') עוָמָקא (His judgments) אינ (not) אינ (for man) דאלהא (of God) דאלהא (are traced) אינ (not) א'ל (& His ways) ואורחתה (אורחתה (אורחתה (ways) מתעקבן האווי (מתעקבן אורחתה (אורחתה (אורחתה (ways) אינ (אורחתה (ways) אינ (אורחתה (ways) אינ (way

(of Jehovah) ניך (the mind) רעינה (has known) רידע (for) מנו (who?) מנו (of counsel) הוא (has been) לה (who?) מעל (or) או (or) מנו (who?) הוא (has been) לה

בעל מלכא – "Baal M'laka"- "Master of counsel" is an idiom referring to a " counselor".

(first) מנה (has received) מכו (to Him) לה (has given) לה (first) מכו (who?) ומנו (steen) מנה (first) יהב

Chapter 12

The Holy Epistle of Paul The Apostle to The Romans

אנרתא קדישתא דפולוס שליחא דלות רהומיא

```
(of God) אביל (by the mercies) ברחמוהי (my brethren) אחי (of you) מנכון (therefore) הכיל (I beg) ברחמוהי (I beg) אחי
                                  (living) דבחתא (sacrifices) דבחתא (your bodies) בנריכון (that you present) דתקימון (logical) דתקימון (by a service) בתשמשתא (to God) לאלהא (& acceptable) מלילתא (by a service) בתשמשתא (wholy) בתשמשתא (אומקבלתא (wholy) בתשמשתא (wholy) בתשמשתא (אומקבלתא (wholy) בתשמשתא (wholy) בתשמשת (wholy) בתשמשתא (wholy) בתשמשתא (wholy) 
                                      (but) אלא (this) הנא (world) לעלמא (imitate you) תתרמון (& do not) אלא (this) הנא (world) לעלמא
                      (which?) אינא (distinguish) בחודתא (of your minds) דרעיניכון (by the renovation) אינא (which?) דרעיניכון (by the renovation) בחודתא (the will) בחודתא (is) ומקבלא (acceptable) מבא (good) מבא (is) הו (the will) צבינא (is) אינא (the will) מבינא (is) הו מינא (is) מבינא (is) מבי
                         (to me) לי (to me) אנא (to me) אנא (but) דאתיהבת (but) אמר (but) דין (but) דין (but) אנא (say) אמר (say) אנא (אמר (שניבותא (but) בטיבותא
                (is necessary) מתרעין (what) מתרעין (have self esteem) לבר (what) מן (of) מא (that not) דלא (that not) דלא
                                                    (have self esteem) אלא (but) אלא (to have self esteem) התרעון (have self esteem) אלא (to have self esteem) בנכפותא (in modesty) כלנש (cod) איך (as) איך (every person) אלהא (to him) בנכפותא (by a measure) במשוחתא (faith) בימנותא (by a measure)
                               (to us) לית (many) אית (many) אית (body) בורא (body) בורא (in one) דור (for ) ויר (just as) איתנא (4 איתנא (body) דור (body) אית (body) לויר (
                         (to them) אית להון (members) אית להון (members) אית להון (members) אית להון (webers) אית להון (to them) וכלהון
                                      (body) אך (we are) חנן (one) חנן (who many) דכנא (we) אד (also) אד (in this way) דכנא (הכנא (body) חנן (we) דסגיאא
(of each other) דר (we are) חבן (members) הרמא (of us) במשיחא (of us) החברא (of us) החברא (of us) חבר (of us) מנן
                                                                                             (of a variety) אית (there are) לן (to us) מוהבתא (but) משחלפתא (but) אלא (but) אלא
                                                                                                             (us) ל (that is given) דאתיהבת (the grace) מיבותא (according to)
                               (there is) דנביותא (that of prophesy) איר (the measure) משוחתא (there is) דהימנותה (that of prophesy) דהימנותה
                                                  (in his service) בתשמשתה (to one) אית (it is) אית (that of ministry) דתשמשתה (& there is) דואית (there is) דואית
                                                                                          (in his learning) ביולפנה (that is) הו (that of teacher) דמלפנא (& there is) ואית (& there is) דמלפנא
                                                                  (in his comforting) בבויאה (which is) או (that of a comforter) או דמביאנא (the tof a comforter) או לאית (& there is) ואית
                                                                                            (chief) ברשא (& a leader) ודקאם (in generosity) ברשא (& a giver) ודיהב (& a giver) ברשא
                                                                      (with cheerfulness) בפציחותא (with diligence) בחפיטותא (with diligence) בחפיטותא
                                                                    (be you) גרוא (but) אָלא (your love) הובכון (deceitful) נכיל (let be) נכיל (w not) אוון (the good) נכיל (& cleaving to) ומתנקפין (evil) לבישתא (hating) סנין (but) לבישתא (hating) ומתנקפין (
                           (another) אחר (one) אחר (& love) ומחבין (to your brethren) לאחיכון (affectionate) אחר (be you) הויתון (be you) הויתון (be you) מקרמין (preferring) מיקרין (be you) הויתון (be you) הויתון (be you) מקרמין (be you) מקרמין (be you) הויתון
                        (be lazy) ולא (diligent) ולא (be you) הבננין (be you) הויתון (for your Lord) והויתון (working) ברוח (in spirit) ברוח (be you) ברוח (be you) ברוח (be you) ברוח (be you) הויתון (be you) הויתון (be you) ברוח (be you) ברוח (be you) הויתון (be you) הויתון (be you) ברוח (be you) ברוח (be you) הויתון (be you) הויתון (be you) ברוח (be you) ברו
                                                      (enduring) הויתון (be you) הויתון (in your hope) בסברכון (rejoicing) הדין (be you) הויתון (12 הויתון
                                                                                   (in prayer) בצלותא (be you) הויתון (your afflictions) אולצניכון
                                                      (of the holy ones) דקדישא (with the needs) לסניקותא (partakers) משתותפין (be you) משתותפין (13
                                                                                                                                         (of strangers) אכסניא (be friends) הויתון (be you) הויתון
                                                                   (curse) לרדופיכון (bless) ברכו (bless) ברכו (bless) לרדופיכון (vour persecutors) ברכו
                                      (with) עם (with) להכין (those who rejoice) להכין (with) עם (rejoice) או הדרין (those who rejoice) ובכו
                                                                             (yourselves) אנתון (about) אנתון (esteem) אנתרעין (whatever) ומדם (whatever) ומדם 16
                (high) אף (opinions) על ינגא (esteem you) אף (about) אף (your brethren) אחיכון (your brethren) אף (do also) אף (wise) אילין (be you) אילין (about) אלא (who are humble) אלא (to those) אילין (go out) אלא (שוע) ארא (שוע) אילין (שוע) ארא 
                                                                                                                                                                       (of yourselves) נפשכון (in opinions) ברעין
                                                                      (evil) בישתא (for) הלף (evil) בישתא (a person) לאנש (repay) חלף (& do not) בישתא (17
                                                                                        (good) נתבטל (to do) נתבטל (it should concern) לכון (but) דתעבדון (but) מבתא (all of them) כלהון (the children of men) בנינשא (before)
```


The Holy Epistle of Paul The Apostle to The Romans

אנרתא קדישתא דפולוס שליחא דלות רהומיא

```
(within you) משכחא (what is from) דמן (according to) איך (it is possible) (& if) און 18 (make) משכחא (peace) שלמא (every person) עברונש (within you) כלברנש
```

```
(but) אלא (beloved) הביבי (yourselves) נפשכון (avenging you) תבעין (be you) ולא (אלא (ont) אלא (that if) אתרא (for) אתרא (is written) בתיב (to rage) לרונזא (place) אתרא (give) הבו (God) אתרא (says) אלהא (your judgment) דינך (I shall execute) אנא (for yourself) אלהא (judgment) לנפשך (judgment) אנא (says) אלהא (your judgment) אנא (says) אלהא (your judgment) אנא (your judgment)
```

The quotation is quite different in The Peshitta from that of the Greek and Latin versions. The Greek is a quote from Deut. 32:35 (not LXX, but Hebrew or Peshitta). The Peshitta text of this verse cannot have come from the Greek of this verse; it is not like any OT text that I can find in Hebrew, Greek or Aramaic. It may be a quote from The Apocrypha or Pseudopigrapha.

```
(feed him) אוכליהי (your enemy) בעלדבבך (hungers) בעלדבבך ( (vou\ do)\ do) (these) אשקיהי (give him drink) אשקיהי (he thirsts) און ((vou\ do)\ do)\ do ((vou\ do)\ do) און ((vou\ will\ heap)\ do) דנורא (<math>(vou\ do)\ do) ((vou\ will\ heap)\ do) ((vou\ do)\ do) און ((vou\ do)\ do) ((vou
```

(but) אלא (by evil) בישתא (be *you* overcome) תזכיכון (not) אלא (by good) בישתא (evil) בישתא (overcome) זכאוה (מוכרא (but) לבישתא (evil) בטבתא (overcome)

Chapter 13

```
(the authority) שולטנא (against) לוקבל (therefore) הכיל (stands) דקאם (whoever) 2
(stands) בוקדנא (of God) אור (the commandments) לוקבל (against) בוקדנא (shall receive) דאלהא (gudgment) בסבון (who stand) והלין (these) והלין (who stand) לוקבלהון (who stand) בסבון
```

```
(good) ניר (to the doer *) לעברא (a fear) החלתא (have been) מבא (for) גיר (for) גיר (for) אלא (therefore) אנת (wish) אנת (to the wicked *) לבישא (but) לבישא (but) לבישא (to the wicked *) מן (to be afraid) הכיל (not) הכיל (the authority) שולשנא (to be afraid) תחהל (from him) מן (will be) תהוא (will be) תהוא (good) מנה (good) מנה (do you) שברא (do you) מנה (do you) מנה (do you)
```

```
(for good) גיר (to you) אלא (but) אלא (of God) גיר (for ) דאלהא (he is) הו (the minister) משמשנא (to you) הו (he is) הו (he is) בישתא (he is) עבד (wil) אנת (you) דחל (be afraid) בישתא (evil) עבד (evil) אנת (wil) דחל (a if) ווא (he is) הוא (it has been) הוא (it has been) הוא (of rage) הוא (of rage) בישתא (of rage) הוא (wil) דאלהא (of God) העבועא (to those) הוא (evil) דאלהן (who do) דעבדין (to those) האלין (be is) הוא לאילין (evil) דעבדין (who do) בישתא (be is) הוא לאילין (to those)
```

```
(to be subject) דנשתעבד (for us) לן (it is urgent) אלצא (this) הגא (& because of) וממל ל
(conscience) הנא (for) אלא (also) אלא (but) אלא (only) בלחוד (the wrath) הארתן (due to) מטל (not) אלא (not) מטל
```

```
(you) אנתון (pay) יהבין (the head) מטל (money) אך (also) אך (this) אהנא (because of) מטל (of God) משמשנא (the ministers) אנון (they are) אנון (are established) דעליהין (that these) ההלין (because for these things) דעליהין
```

[&]quot;Kespa rasha" is the head tax or "poll tax" paid to Caesar by every Roman citizen every year. It was a flat tax of a few percentage points. Other taxes were also levied.

The Holy Epistle of Paul The Apostle to The Romans

אנרתא קדישתא דפולוס שליחא דלות רהומיא

(another) מרם (one) אלא (you shall owe) לחר (not) אלא (anything) מרם (& to a person) אלא (fulfills) מלי (the Torah) מלי (his neighbor) מלי (loves) במחבר (whoever) מן (to love) מלי (t

(you shall commit adultery) הנור (that not) דלא (that says) ולר (for) גיר (this) הי (& also) און (& also) ולא (you shall covet) ולא (you shall steal) ולא (you shall murder) ולא (you shall murder) ולא (another) אחרנא (commandment) פוקדנא (there is) אית (& if) אית (wourself) פוקדנא (yourself) בהרא (your neighbor) משתלם (it is consummated) דתרחם (it is consummated) משתלם

(commits) סער (not) לא (evil) בישתא (to its neighbor) לקריבה (love) לקריבה (of The Written Law) הו (is) הו (the fulfillment) מוליה (love) דחובא (because) מוליה

it is) ה' (& the hour) ושעתא (it is) ה' (that the time) ה' (know) דובנא (this) ה' (also) (also) ה' (it is) ה' (now) מכיל (from now on) מן (from now on) מן (from now on) ה' (this) אתקרבו (when) ה' (than) ה

(has arrived) מכיל (the night) אים (has passed) עבר (from now on) מכיל (the night) לליא (of darkness) מניח (the works) עברא (therefore) הכיל (from us) מנן (let us take off) נניח (of light) אינה (the armor) זינה (& let us put on) ונלבש (the armor) אינה (מולבש (

(let us walk) בהלך (in a right manner) באסכמא (those in the day) נהלך (& as) בהלך (in drunkenness) לא (in partying) בימרא (in partying) בימרא (in fighting) במרמכא (in envy) בחסמא (& not) ולא (in orgies) במרמכא (& not) ענפא ולא (& not) בחסמא (& not) ולא (& not)

(The Messiah) משיחא (Yeshua) ישוע (our Lord) למרן (put on) לובשוהי (but) אלא (tot the lusts) לחניגתא (of your flesh) דבסרכון (take you pains) אתאצפון (& not) או ולא

Chapter 14

to him) לה (give) בהימנותא (who is weak) דין (but) דין (to the one) אינא (by your disputes) בהימנותא (divided) במחשבתכון (wour disputes) ולא (the hand) לתפלגין (divided) מתפלגין (the hand) ולא (the hand) אירא (the hand) מתפלגין (מוצא לאינא (מוצא המון) לאינא (מוצא (מוצא לאינא (מוצא (מוצא לאינא (מוצא (מוצא

he may eat) גיר (that everything) דכלמדם (he who believes) גיר (for) גיר (there is) אית (there is) אית (eats *) דכריה (wegetables) ירקא (& he who is weak) ודכריה (בכריה (

(a servant) אנת (are) אנת (who judging) אנת (who?) מון (you) אנת (who?) מון (you) אנת (who?) מון (to his master) אנת (he stands) אנת (is yours *) דאן (who not *) דלא (who not *) דלא (who not *) בילך (who not *) באר (but) (but) (ard (standing) מקם (he falls) מרה (to establish him) ניר (for באר (into the hand) מרה (stands) מרה (stands) מרה (it has come) מרה (stands) מרה (stands) מרה (who?) לאם (stands) מרה (אום לשלא (who?) מרה (שאם (שובי לשבוא לשלא (who?) אום (שובי לשבוא (who?) בארבי (who?) אנת (who?)

The Holy Epistle of Paul The Apostle to The Romans

אגרתא קדישתא דפולוס שליחא דלות רהומיא

```
(a day) אית (from) אית (one who distinguishes) דראן (there is) אית (days) אית (all of them) כלהון (one who judges) איז (& there is) ואית (every person) כלנש (of himself) דנפשה (but) דין (but) במדעא (continuous) דין (but) דין (every person) דין איז (שתרר
```

```
(to his Lord) למרה (whatever day) דיומא (esteems) מתרעא (whoever) מור (whoever) מתרעא (to his Lord) למרה (whatever day) למרה (to his Lord) בכל (who not) דיומא (who not) מתרעא (who not) בכל (who not) אכל (to his Lord) מתרעא (to his Lord) לא למרה (to God) אכל (to his Lord) מורא (to gives thanks) מורא (to God) לאלהא (to his Lord) ומורא (to God) למרה (to God) לאלהא (to his Lord) מורא (to God) ומורא (to God) לאלהא (to his Lord) למרה (to God) לאלהא (to his Lord) למרה (to God) לאלהא (to his Lord) למרה (to God) לאלהא (to his Lord)
```

.M * The grey shaded words are omitted by the Critical Greek text

```
(he lives) היר (who to himself) דלות (of us) מנן (a person) אנש (for) אנש (there is not) לית (the dies) אנש (a person) אנש (a person) אנש (& there is not) (ולית (a person) אנש (a person) אנש (be dies) אנש (מאת (caperson) אנש (be dies) אנש
```

* Ματαη" "Our Lord" was the title the disciples used for Jesus; it occurs 303 times in The Peshitta, yet the Majority Greek has it "κυριος ημων, κυριου ημων, κυριου ημων, κυριου νμων", with and without def. articles, 79 times and The Critical Greek text 73 times. That is only 26% and 24%, respectively, of the Peshitta occurrences! The Peshitta then has about four times as many references to "Our Lord" as the Greek texts! That is a staggering number for a Greek primacist to account for, by which I mean, the hypothetical Aramaic translator of Greek into The Peshitta added the personal plural pronoun "our" at least 220 times to his translation where it did not exist in Greek from Matthew to Revelation. That is highly inconsistent with what occurs in translations. Translators invariably drop pronouns, prepositions and definite articles in an attempt to simplify and smooth out a text in a translation for its readers-especially in a Semitic to non-Semitic language like Aramaic to Greek I have documented this in a comprehensive study comparing The LXX (Septuagint) with The Hebrew Old Testament, where this is exactly what I found in a computer analysis of the texts. The Greek NT and The Peshitta also compare in the same way as The LXX to The Hebrew Bible in every one of the twenty cognate word pairs I examined and searched throughout the NT. The Peshitta has much more information than does The Greek NT (Byzantine or Westcott & Hort). The Hebrew Bible has much more information than The Greek LXX. This fits the template of the relation of an original text to its translation, as verified by linguistic scholars for many years now. I again refer the reader to my web site and my book Divine Contact for the experiment:

http://aramaicnt.com

```
(The Messiah) משיחא (also) אך (this) הנא (for cause) מטל (this) הנא (for cause) מית (died) וחיא (died) וחיא (Jehovah *) מריא (would be) נהוא (that He) למיתא (to the living) ולחיא (to the dead) למיתא
```

* The Messiah is "Jehovah" according to The Peshitta, which so names our Lord thirty times or more! See Luke 2:9-11 for the first time He was so named before witnesses on earth.

```
(your brother) לאחוך (are) אנת (indging) אנת (why?) לאחוך (but) דין (you) אנת (your brother) אנת (are) אנת (despising) שאט (Why?) למנא (you) אנת (even) או (or to stand) בין (why?) עתידינן (for the Messiah * כלן (the judgment seat) בים (before) בים (before)
```

M * The Critical Greek has θεου - "of God" for "of The Messiah".

```
(Jehovah) אנא (I) אנא (As live) דחי (that is written) מריא (as) דרך (as) דרך (thee") דרוך (every) ברוך ("to Me") (tongue (tongue *) נודא (shall swear) בל (tongue *) לשן (* to Me) לשן (* to Me) אודא (tongue *) אנא (מודא (בי מודא (tongue *) לשן (* to Me) לשן (* to Me) אודא (מודא (tongue *) לשן (* to Me) אודא (מודא (tongue *) לשן (* to Me) אודא (מודא (tongue *) לשור (tongue *) לשורא (tongue *) לש
```

^{*} Greek adds, "to God", following The LXX version of Isaiah 45:23, however, The Hebrew and Peshitta OT agree with this Peshitta reading. Even the Dead Sea Great Isaiah Scroll (100 B.C.) agrees with this reading, and with The Massoretic text of

The Holy Epistle of Paul The Apostle to The Romans

אנרתא קדישתא דפולוס שליחא דלות רהומיא

Isaiah generally throughout its 66 chapters.(I have the entire scroll photocopied on CD Rom with textual notes and translation from Fred Miller's web site on The Great Isaiah Scroll. Simply google search "The Great Isaiah Scroll - Fred Miller".

```
(an account) מגן (of us) מגן (person) אנש (every) כל (so then) מגן (to God) מדין (gives) אנש (his soul) נפשה (for the sake of) הלך
```

(another) הוד (one) (let judge) בדון (from now on) לביל (not) אלא (this) הדא (judge) יתיראית (but) אלא (but) הדא (but) הדא (this) אחוך (that a stumbling block) דתוקלתא (you will lay) לאחוך (that a stumbling block) אוני

(Yeshua) ישוע (by Jehovah) במריא (Mis Presence) אנא (kepersuaded) ומפס (for) ישוע (know) ישוע (there is not) לית (His Presence) לותה (that is defiled) דמרם (that a thing) רמרם (to him) להו (impure) לאינא (alone) דרגא (to the one) על מדם (impure) אלא (titis) בלחוד (impure) שמא (impure) שמא (impure) הו בלחוד (to the one) שמא (impure)

See how The Peshitta Names Jesus (Yeshua) as Jehovah. The Greek NT does not have this, as Greek has no equivalent for YAHWEH as Aramaic does – (מריא מוריא - "MarYah"). The Greek has "Kurios", which means, "Lord", "Master", or "Sir".

```
(your brother) אנת (you) אנת (grieve) מעיק (food) מעיק (because of) מטל (but) דין (if) אנת (you are) אנת (walking) לא (in love) בחובא (it has been) אנת (not) אל (the one) הוא (by your food) במאכולתך (you shall destroy) מית (not) לה (The Messiah) משיחא (died) מית (for whose sake) דמטלתה
```

(our good) מבתן (let be insulted) חתנדך (& not) 16

(& drinking) גיר (for) אלהא (is) הות (not) לא (of God) אלהא (for) גיר (the kingdom) מאכלא (the joy) מאכלא (the peace) מלא (the righteousness) ושלמא (but) אלא (of Holiness) ברוחא (in The Spirit) דקורשא

(The Messiah) למשיחא (serves) משמש (for) גיר (in these things) דבהלין (whoever) א מן (whoever) בקא (is approved) בקא (children of men) בנינשא (de before) בקא (is beautiful) שפר (is beautiful) בקא (is beautiful) בקא (is beautiful)

(let us run) נרהט (peace) שלמא (after) בתר (now) בתר (another) בתר (one) השא (building up) בנינא (& after) ובתר

(of God) מטל (a servant) עברא (let us destroy) נשרא (food) מאכולתא (because of) מטל (& not) ל 20 (it is) הו (evil) ביש (but) אלא (is) הו (pure) דכא (for) דכא (everything) ביש (eats) אכל (who with a stumbing block) דבתוקלתא (to the son of man) אכל (

(flesh) בסרא (we shall eat) נאכול (that not) דלא (it is) הו (good) שפיר (wine) אווי (we shall drink) נשתא (neither) ולא (neither) מדם (it is subverted) דמתקל (by which) בה (is subverted) דמתקל (anything) מדם (neither) מדם (meither) מדם (me

(in your soul) בנפשך (faith) הימנותא (in you) בן (who have) אינת (you) אנת (you) בנפשר (whoever) אינת (God) אינת (God) אינת (before) ארודיה (hold it) למן (which he designates) בילא (in the thing) במדם (his soul) נפשה (judges) דלא (not) אינת (mot) אינת (אונת היינת (אונת היינת היינת (אונת היינת היינת

(to him) ליר (is condemned) אתחיב (& eats) אתרוב (is doubtful) לה (for) אינא (whoever) גיר (thing) במתפלג (thing) בהימנותא (in faith) בהימנותא (that one is not) דלו (because) בהימנותא (is (sin) הימנותא (for) הוא (that not) הוא (that not) הוא (that not) הוא (that not) הימנותא (for) דלא (that not) הוא (tha

Chapter 15

(the infirmities) הכיל (we are indebted) חנן (we) חילתנא (we are indebted) הכיל (we are indebted) היבינן (to please) הכיל (to bear) ולא (to bear) נשפו (ourselves) נשפו (of the weak) במחילא

The Holy Epistle of Paul The Apostle to The Romans

אגרתא קדישתא דפולוס שליחא דלות רהומיא

```
(let us please) נשפר (his neighbor) לקריבה (of us) מנן (each) אנש (but) אלא 2 (for edification) איך (as) איך (with good) בטבתא
```

(pleasing) שפר (Himself) לא (was) לא (not) לא (The Messiah) משיחא (that also) אל (because) מטל ("the reproach") אלא (what is written) דכתיב (according to) אלא (but) איך (but) איך (fell) נפל (fell) עלי (fell) עלי (fell) דמחסרניך (fell) אין (f

(has been written) אתכתב (ancient times) קדים (that from) גיר (for) גיר (thing) מדם (every *) 4 (that by patience) הו (is) הול (is) הילן (is) אתכתב (to us) דילן (hope) אתכתב (for the scriptures) לו (by comfort) לו (by comfort) לו (by comfort) הוא (by comfort) לו (by comfort) אונה (by comfort) אונה

C* The Critical Greek agrees here in two places with The Peshitta where The Majority Greek differs: "παντα" – "All things" and "was written" – second verb in Greek; The Majority has omitted "παντα" and has προεγραφη – "written before" as the second Greek verb (προεγραφη is also the first verb). Notice that The Critical Greek agrees in 8:2 with The Peshitta, disagrees in 14:10 and agrees here in 15:4.

(to *you*) דין (might give) התל (comfort) ודבויאא (of patience) לכון (but) דין (God) אלהא (another) דין (with) אלהא (one) אר (you may value) תתחשבון (that with equality) דשויותא (The Messiah) משיחא (in Yeshua) בישוע

(God) לאלהא (vou may glorify) תשבחון (mouth) פום (& with one) דבחד (that with one) דבחד (The Messiah) משיחא (Yeshua) ישוע (of our Lord) דמרן (The Father) משיחא

(each one) לחדרא (& bear with) וטענין (accept) מקרבין (you shall) הדא (because of) מטל (has accepted you *) קרבכון (The Messiah) משיחא (that also) איכנא (of God) איכנא (to the glory) לתשבוחתה (to the glory) דאר א

M * The Majority Greek text agrees with The Peshitta reading-" **accepted you**" (2nd p. plural); The Critical Greek has "accepted us".

(ministered to) שמש (The Messiah) משיחא (that Yeshua) דישוע (but) און (I) אנא (say) איסנא 8 (so as) איסנא (of God) איסנא (the truth) שררה (for the sake of) איסנא (the circumcision) איסנא (of the fathers) מולכנא (to confirm) מולכנא (to confirm)

(God) אלהא (shall glorify) נשבחון (& the Gentiles) אינעממא (upon them) אליהון (the mercies) רחמא (for the sake of) חלף (for the sake of) דהוו (with the Gentiles) איך (to You) לך ("I shall give thanks) איך (that is written) דאורא (I shall sing praise) אינער (& to Your Name") ולשמך

(His people) עמה (with) עמה (with) עמה (be delighted) שמר (it says) אמר (& again) ותוב (this people) אמר (with) אחר (with) אתבסמו

(nations) אמר (all of *you*) כלכון (Jehovah) למריא (praise) שבחו (it says) אמר (& again) ותוב (teople) אמר (people) אמר (praise Him) שבחיהי (praise Him) שבחיהי

(& peace) ושלמא (joy) הדותא (with all) כלה (shall fill you) נמליכון (of hope) דין (but) דין (The God) אלהא 13 (in His hope) בסברה (that you shall superabound) התיתרון (by faith) בסברה (of Holiness) בהילא (by the power) דרוחא (of The Spirit) דרוחא

(my brethren) אנא (about you) עליכון (am) אנא (also) אר (but) דין (I) אנא (convinced) אנא (good) אנא (good) אנתון (are) אנתון (filled) אנתון (you) מלין (that also) אנתון (that also) אנתון (wou are) אנתון (wou are) ומשמליתון (wou are full) אנתון (wou are) אנתון (wou are full) אנתון (wou are full) אנתון (wou are wou (wou are wou are wou (wou are wou are wou (wou are wou are wou wou are wou wo

The Holy Epistle of Paul The Apostle to The Romans

אגרתא קדישתא דפולוס שליחא דלות רהומיא

(among the Gentiles) בעממא (The Messiah) משיחא (to Yeshua) לישוע (a minister) משמשנא (that I may be) דאהוא (the offering) אלאנגליון (for the Gospel) דאלהא (& I may labor *) דוהוא (of Holiness) מקבל (by The Spirit) (& is sanctified) מקבל (is accepted) מקבל (of the Gentiles) מקבל (by The Spirit) מקבל (wis sanctified) מקבל (by The Spirit) מקבל (by The Spirit) מקבל (wis sanctified) מקבל (by The Spirit) מערש (by The Spirit) מערש

N* Greek has "נברסטף אונד היינות הי

Ashuri Aramaic:

האפלות אור אין אפלוו. I may labor אור ואפלוו. I may serve as a priest

<u>DSS Aramaic:</u>
האכן הייני אין הייני אין אין הייני אין אין הייני אין הייני אין אין הייני אין אי

Notice how the last three letters of The Peshitta reading 71\script can be matched with the last three of the hypothetical reading behind the Greek - 111. The split vertically through the middle would be - 11, 15 could be fused together to form 11. DSS 2 (Pe) is very similar to an Ashuri \(\mathcal{T}(Kap)\), which is \(\mathcal{S}(Kap)\) in DSS script. These considerations give almost 100% correlation for the two words in DSS Aramaic script.

Starting to get the picture?

```
(pride) שובהרא (therefore) לי (to me) לי (is) אית (is) אית (God) אית (to) לות (The Messiah) משיחא (in Yeshua) בישוע
```

(that not) אנא (anything) מורח (to say) אנא (I) דאמר (dare) הלא (for) גיר (not) לא (for the audience) למשמעא (The Messiah) משהא (by me) סער (has done) באירי (by work) במלתא (of the Gentiles) במלתא (& by works) ובעברא

(where) אנא (I shall preach the Good News) אנא (I shall preach the Good News) אנא (take pains) לא (while) 20 (I build) אבנא (lest) ארקרי (of The Messiah) רמשיחא (the Name) שמה (is invoked) אבנא (unusual) על (on) שתאסתא (of The Messiah) נוכריתא (unusual) אובריתא (of The Messiah) אובריתא (of The

(it was told) אתאמר (whom not) איכנא (that is written) ארמיב (just as) אלא (but) אלא 21 (they shall see Him) אראמר (to whom) עלוהי (to whom) להון (they shall be convinced") נחשפיסון (who not) אראמר (& those) ואילין (& those) ואילין (אילין ("they shall be convinced") אראמר (משפיסון האילין ("that is written) אראמר (but) אראמר (bu

(many) אתתכסת (I was hindered) הנא (this) הנא (because of) מטל (to you) אתתכסת (when I would come) דאתא

(in these) לית (to me) לית (there is not) לית (a place) דרוכא (because) בהלין (but) דין (now) אתרותא (many) סניאתא (to wars) מן (from) קרם (from) סניאתא (wars) אתרותא (to you) וסוא (to come) לותכון (to come) דאתא

(& to see you) אנא (I) אוא (to come) אנא (I) אנא (ito Espania) אנא (I) אנא (go) אנא (when) אנא (מא (many) אנא (of) אנא (of) מון (when) מא (there) אתבון (you will accompany me) אתבסמת (with seeing you) בחזתכון (I shall have been delighted) אתבסמת

The Holy Epistle of Paul The Apostle to The Romans

אגרתא קדישתא דפולוס שליחא דלות רהומיא

When I go to Spain I hope to come and see you and when a few of you will accompany me there, I shall be delighted to see you.

```
כמן סגי – "Qallil men saggi" can mean "in part" or "a few".
```

```
(to the saints) לקרישא (to minister) אול (to Jerusalem) לאורשלם (I) אול (go) אוא (but) דין (now) דין (now) אול (25 השא
```

```
(& in Akaia) גיר (were willing) דבמקדוניא (these) דבמקדוניא (for) גיר (were willing) צבו (were willing) גיר (the poor) הלין (the poor) עם (with) עם (to them) קדישא (there will be) הוא (that a sharing) דשותפותא (in Jerusalem) באורשלם (who are) באורשלם
```

ארוברושו – "Shothpotha" comes from "Eshtawtap" – "to share in equally", "to commune", "to participate", "to have in common". It signifies more than giving money; It signifies sharing in another's needs and desires as if they were one's own, on a continual basis.

```
(to them) להון (they are indebted) איבין (that also) אים (they were willing) איבין (with them) מטל (they had been made partners) אים (in the spiritual) בדרוח (they had been made partners) אינון (in the physical) בדרוח (that also) אנון (are) אנון (indebted) היבין (the Gentiles) אנון (they should serve) נשמשון
```

```
(to them) מא (when) מא (when) וחתמת (I have finished) דגמרת (when) מא (therefore) הכיל (this) הכיל (to Espania) הגא (to Espania) ארשא (by vou) עבר (pass) אגא (this) הגא (fruit) הגא (this) ארשא (thi
```

```
(that) הו (in fullness) אנא (to you) אנא (I) לותכון (to you) דאתא (that when) דאתא (but) דין (I) אנא (know) אנא (I) אנא (shall come) אנא (of The Messiah) דמשיחא (of the gospel * דבורכתא (of the blessing) דמשיחא (that when) אנא (of the blessing) אנא (אווגליון (dothe gospel * דבורכתא (that when) אנא (that when) אנא (that when) אנא (but) דין (but) אנא (that when) אנא
```

M * Critical Greek lacks "of the Gospel".

```
(my brethren) אח' (of you) מנכון (but) דין (I) אנא (beg) אם 30 (The Messiah) מנכון (Yeshua) שוע (by our Lord) במרן במרן (that you labor) התעקלון (of The Spirit) ארוחא (by the love) ובחובא (God) אלהא (to) דחלפי (for me) דחלפי (in prayer) בצלותא (with me) עמי
```

(are obedient) מתמפיסין (who not) דלא (those) אילין (from) מן (that I be delivered) 31 (to the saints) ותשמשתא (that bring) דמובל (that bring) ותשמשתא (who are in Judea) דביהוד (who are in Judea) תקבל (would be received) תקבל (who are in Jerusalem) שפיר רבאורשלם (who are in Jerusalem) מאר (שפיר שלח המשבר שלח המשבר שלח המשבר (well) המשבר (שפיר שלח המשבר שלח המשבר שלח המשבר (שוב שלח המשבר שלח המשבר (שבר שלח המשבר שלח המשבר (שבר שלח המשבר שלח המשבר שלח המשבר שלח המשבר (שבר שלח המשבר שלח המשבר שלח המשבר שלח המשבר (שבר שלח המשבר שלח המשבר שלח המשבר שלח המשבר שלח המשבר (שבר שלח המשבר שלח המשבר שלח המשבר שלח המשבר שלח המשבר (שבר שלח המשבר שלח המשבר שלח המשבר שלח המשבר שלח המשבר (שבר שלח המשבר שלח המשבר שלח המשבר שלח המשבר (שבר שלח המשבר שלח המשבר שלח המשבר שלח המשבר שלח המשבר (שבר שלח המשבר שלח המשבר שלח המשבר שלח המשבר שלח המשבר (שבר שלח המשבר שלח המשבר שלח המשבר שלח המשבר (שבר שלח המשבר שלח המשבר שלח המשבר שלח המשבר שלח המשבר (שבר שלח המשבר שלח שלח המשבר של המשבר של המשבר שלח המשבר שלח המשבר שלח המשבר שלח המשבר שלח המשבר של המשבר ש

```
(in joy) בחדותא (to you) לותכון (& I shall come) אל (with you) או 32 (with you) אינוכון (& I shall be refreshed) בצבינה (in the will) אלהא (of God) אינוכון
```

(Amen) אמין (all of you) בלכון (with) עם (be) נהוא (of peace) אמין (but) דין (God) אלהא 33

Chapter 16

```
(our sister) חתן (Phoebe) לפובא (but) דין (to you) אנא (I) אנא (entrust) מנעל (of Qenkraus) אנא (of the church) אנא (a servant) משמשניתא (who is) דאיתיה (who is) דאיתיה
```

(for saints) לקדישא (that is right) דורק (as) איך (in our Lord) במרן (that you accept her) בתקבלונה (because) בנו (her) בעיא (her) מנכון (of you) מנכון (that she seeks) בנו (matter) בנו (& in any) דו (also) אר (also) הות (akelper) הות (was) הות (she) די (she) הי (that also) אר

```
(& of Aqilos) בשלמא (of Priscilla) דפריסקלא (the peace) בשלמא (invoke) אאלו (The Messiah) בשלמא (in Yeshua) בשלמא (who are with me) דעמי (laborers) בלחא
```


The Holy Epistle of Paul The Apostle to The Romans

אגרתא קדישתא דפולוס שליחא דלות רהומיא

```
(they yielded) הלין (their necks) נפשי (of myself) נפשי (for the sake) הלין (same) הלין (for those) נפשי (thanking) בוריהון (alone) אנא (have been) אנא (but) אלא (them) אלא (the Centiles) ערתא (the churches) ערתא (also) אלא (them) (the
```

(in their house) שלמא (greetings) לעדתא (to the church) אינא (greetings) שלמא (& give) ל (is) שאלו (who) בשלמא (the peace) אינא (in The Messiah) חביבי (of Epentos) אינא (the first fruits) שאלו (the first fruits) ראכאיא (the first fruits)

Critical Greek has "of Asia". "Of Asia" in Aramaic is איסאֹד: איסאֹד is "of Akaia". Here are the words in DSS script: אַסאָאָן. It appears that the ⊃ (Kap) was confused for □ (Simkat) & the middle ⋉ (Alap) skipped, making "Akaia" into "Asia". Let's see the words without color coding:

איא - "of Akaia" אסיא – "of Asia"

Delete the middle Alap \(\mathbf{N} \) in "Akaia" and you practically have "Asia"!

(of Maria) דמריא (the peace) שאלו (invoke) שאלו (among you) אירא (has labored) לאית (much) דסגי (who) אירא (who) אירא

This is the one place where אוריא is a female name and is predicated with a feminine pronoun and a feminine verb, and most likely is a transliteration of the Latin name, "Maria".

(my relatives) בשלמא (de peace) אחיני (invoke) אחיני (fixed apostles) בשלמא (were) בשליהא (were) אוון (with me) עמי (were) עמי (were) עמי (with me) עמי (captives) שביא (who were) דהוו (before me) הוו (with me) קרמי (with me) ובמשיחא (they were) הוו (before me) קרמי (with me) אוון (שמיחא (were) ובמשיחא (were) אוון (

(in our Lord) בשלמא (beloved) חביבי (of Amphilius) אמפליוס (the peace) בשלמא (invoke) בשלמא (invoke) אשאלו

(of Eurbanus) בשלמא (the peace) בשלמא (invoke) שאלו (invoke) בשלמא (my beloved) דאורבנוס (& Estakus) דעמן (a worker) בלחא (who with us) דעמן (a worker) בלחא

(in our Lord) במרן (chosen) גביא (of Appela) אפלא (the peace) בשלמא (invoke) שאלו (of Aristobulus) ביתה (in the house) ביתה (in the house) שאלו (invoke) בשלמא (invoke) דבני

(the peace) שאלו (invoke) שאלו (invoke) אחיני (of Herodion) דהרודיון (the peace) בשלמא (invoke) שאלו (invoke) שאלו (in our Lord) בשלמא (who are) דהרודיון (of the house) דבני (of the members) במרן (of the house) דבני

(& of Trupsa) אשלו (of Trupana) דטרופנא (the peace) שאלו (invoke) איב (invoke) בשלמא (of Persis) בשלמא (in our Lord) במרן (who labored) דפרסס (in our Lord) במרן (who labored) דביבתי (much) אידא (who) דסגי (who) אידא (my beloved) דביבתי (מארט אידא (מארט דסגי (שוביבתי (שובי

(in our Lord) בשלמא (chosen) גביא (of Ruphus) דרופס (the peace) בשלמא (invoke) אלו (wine) בשלמא (discontains) בילה (& of his mother) ודאמה (& of his mother) ודאמה

(& of Plagon) בשלמא (of Asunqritus) אסונקרטוס (the peace) בשלמא (invoke) אילו (who are with them) דעמהון (& of the brothers) ודארוא (& of Harme) ודהרמא (& of Petroba) ודפטרבא (& of Harma) ודהרמא (& of Harma)

(& of Nereus) ודנארוס (de peace) או (invoke) שאלו (invoke) שאלו (invoke) בשלמא (invoke) בפיללגוס (with them) בפיללגוס (the saints) קרישא (de saints) ודכלהון (& of Alumpa) ודכלהון (& of his sister) ודחתה

(holy) קדישתא (with a kiss) בנושקתא (of another) הוד (one) הוד (the peace) בשלמא (invoke) שאלו (of The Messiah) בשלמכון (churches) כלהין (all) עדתה (your peace) בשלמכון (invoke) שאלן

The Holy Epistle of Paul The Apostle to The Romans

אגרתא קדישתא דפולוס שליחא דלות רהומיא

(those) דרן (of you) (מן (of you) דתזהררון (my brethren) אחי (of you) דרן (I beg) בענא (the doctrine) מנכשולא (of (outside) לבר (are causing) עברין (& subversion) מנכשולא (who division) דפלגותא (from them) דתתרחקון (that you should stay away) דתתרחקון (have learned) ילפתון (which you) ילפתון (which you) דאנתון (איט אילפתון (שמי) ילפתון (שמ

(our Lord) למרן (are serving) משמשין (not) אנון (are) אנון (who such) לחרן (for) גיר (those) אילין (sweet) ארא (the messiah) אלא (but) אלא (The Messiah) במימתא (Yeshua) משיחא (of the pure) משיחא (the hearts) מטין (deceive) מטין (& with blessings) לבותא ובבורכתא

(person) ברנש (yours) לכל (yours) דין (but) דין (your loyalty) ברנש (in you) משתמענותכון (therefore) אוא (rejoice) אוא (has been made known) בכון (therefore) אנא (wise) אנא (toward what is good) אנא (wise) חכימין (that you would be) וצבא (& desire) אנא (toward what is evil) לבישתא (toward what is evil) ותמימין (the word what is evil) לבישתא (toward what is evil)

(Satan) בעגל (soon) בעגל (shall crush) נשחקיוהי (of peace) דין (but) דין (The God) אלהא 20 (The Messiah) דין (your feet) דמרן (de grace) משיחא (your feet) תחית (under) רגליכון (with you) מכון (will be) עמכון (will be)

(who is with me) דעמי (worker) פלחא (Timotheos) טימתאוס (your peace) בשלמכון (invoke) אחיני (my brothers) ולוקיוס (& Sosipatros) וסוסיפטרוס (& Aison) ואיסון (& Luqios) ולוקיוס

(Tertius) אנא (am) אנא (your peace) אנא (invoking) אנא (invoking) אנא (in our Lord) אנרתא (who have written) דכתבת

(my) דילי (in Gospel) באונגליון (to confirm you) דנשררכון (Who is able) דמשכח (Him) דמשכח (to God) לאלהא (The Messiah) באונגליון (which has been preached) בארכרו (that (that from) על (the times) ישוע (that from) דמוע (of the mystery) דארוא (by the revelation) בגלינא (has been) הוא (hidden) מכסי (hidden) מכסי

(the scriptures) אתגלי (this בזבנא (in time) דובנא (but) דין (has been revealed) אתגלי (eternal) דין (of The God) אתגלי (by the commandment) בפוקדנה (of the prophets) דאלהא (of faith) דוביא (to all) לכלהון (it has been taught) למשמעא (it has been taught) אתידע (it has been taught)

(all of you) משיחא (The Messiah) שם (Yeshua) שוע (of our Lord) דמרן (the grace) טיבותה (Amen) אמין

The First Holy Epistle of Paul The Apostle to The Corinthians

1st Corinthians

Chapter 1

```
(The Messiah) משיחא (of Yeshua) רישוע (an apostle) ושליחא (called) קריא (Paul) פולוס (Paul) פולוס (a brother) אחא (& Sosthenes) וסוסתנס (of God) האלהא (in the will) בצבינה
```

(called) קריא (which is in Qorinthus) דבקורנתוס (of God) דאלהא (to the church) לעדתא (to the church) קריא (is sanctified) מקדשין (The Messiah) משרחא (which is in Yeshua) דבישוע (& holy) מקדשין (the Name) מקרשין (those) ולכלהון (the Name) דקרין (those) דקרין (those) אילין (theirs) משיחא (theirs) משיחא (theirs) משיחא (theirs) בכל (theirs) אתר (theirs) משיחא (theirs) משיחא (theirs) בכל (theirs) אתר (theirs) משיחא (theirs) משיחא (theirs) בכל (theirs) אתר (theirs) משיחא (theirs) מקרע (theirs) (theirs) מקרע (theirs) (theirs) מקרע (theirs) (the

(our Father) עמכון (God) אלהא (from) מן (& peace) שלמא (with you) עמכון (grace) מיבותא (The Messiah) משיחא (Yeshua) ישוע (our Lord) מלון (& from) מלון

(on your behalf) אנא (in every time) בכלזבן (to my God *) לאלהי (give thanks) אנא (give thanks) מיבותא (to you) דאלהא (of God) דאלהא (the grace) מיבותא (concerning) משיחא (The Messiah) משיחא (in Yeshua) בישוע נישוע (בישוע האנו משיחא האנו משיחא והאנו משיחא האנו משיחא והאנו משיחא האנו משיחא האנו משיחא והאנו משיחא האנו משיחא האנו משיחא והאנו משיחא משיחא האנו משיחא והאנו משיחא האנו משיחא משיחא משיחא האנו משיחא משיחא משיחא משיחא האנו משיחא משיח משיחא משיחא משיחא משיחא משיחא משיחא משיחא משיחא משיחא

* Greek mss. Vaticanus (B) and Sinaiticus (S) (both 4th century) have **Θεω-**"God" without the personal possessive pronoun μου-"my". The difference between these two readings in Aramaic would be (not that the Aramaic has two readings): & אראר הא & אראר הא & אראר הא & אראר הא א אראר הא אראר הא א אראר הא א אראר הא א אראר הא א אראר הא אראר ה

イガスト -to my God スガスト - to God-

Might this explain the Greek readings? There is only one letter distinguishing the two in Aramaic. Perhaps a Greek translator mistook the first one for the second word and translated it as $\Theta \epsilon \omega$ -"God", whereas most Greek mss. have $\Theta \epsilon \omega$ $\mu \omega \nu$ -"my God". The two major Greek texts (Critical Alexandrian and Byzantine) would be the result of separate translations of The Aramaic of The Peshitta; the Alexandrian appears to have been done a bit later as a revision, not a completely new translation, using the Byzantine text as a base..

```
(by Him) בה (you are enriched) עתרתון (thing) מדם (for in every) בה (knowledge) דבכל (thing) בכל (utterance) מלא (in every) בכל (in every) בכל (in every) בכל (in every)
```

(of The Messiah) דמשיחא (the testimony) איך (as) דסהדותה (win you) בכון (has been verified) אשתררת

(of) מן (in one) בחדא (you have been deprived) אתבצרתון (because not) דלא (the revelation) אלא (the gifts) אנתון (expecting) אלא (the gifts) מוהבתה (The Messiah) משיחא (Yeshua) ישוע (of our Lord) דמרן

(at last) לאחריתא (until) ערמא (will confirm you) נשררכון (for He) דהו (in the day) ביומה (you will be) דרלא (that without) רשין (the Messiah *) משיחא (Yeshua) ישוע (of our Lord) דמרן

* Greek mss. P^{46} (3rd cent.) & Vaticanus (B) omit "The Messiah" - " χ pigtou".

(you were called) אתקריתון (for by Him) דבאידה (God) אלהא (is) הו (faithful) מהימן (our Lord) הו (The Messiah) משיחא (Yeshua) ישוע (of His Son) דברה (to the fellowship) לשותפותא

(of our Lord) אנא (in the Name) בשמה (my brethren) אהי (of you) מנכון (but) דמרן (request) אנא (request) אנא (request) מנכון (speech) מנכון (one) מלתא (that there will be) דתהוא (The Messiah) משיחא (Yeshua) משיחא (yeshua) דתהוא (divisions) אלא (divisions) אלא (divisions) אלא (to you all) לכלכון (there will be) בחרא (conscience) בחרא (mind) ערעיתא (mind) בחרא (perfected) נמירין (perfected) בחרא (perfected) ולא (divisions) בחרא (mind) אראירוא (mind) אראירוא (perfected) ולא (מירין (mind) אראירוא (mind) אנא (my mind) מוכרין (mind) אראירוא (min

The First Holy Epistle of Paul The Apostle to The Corinthians

אנרתא קדישתא דפולוס שליחא דלות קורנתיא קדמיתא

```
(about you) גיר (for) לי (to me) לי (they have sent) שלהו (of Kloe) אהי (the house) בית (from) מן (my brothers) בית (among you) בינתכון (there is) אית (that contention) דהרינא
```

(some of you) מנכון (that there are) אנא (I) אנא (say) אמר (but) דין (this) 12 (who say) אנא (this אנא (am) אנא (of Paul) אנא (who say) אנא (who say) אנא (who say) אנא (of Kaypha) אנא (of Kaypha) אנא (who say) אנא (am) אנא (of Apollo) אנא (am) אנא (of The Messiah) אנא (I) דמשיחא (who say) דאמר (& there are) ואית (am) אנא (of The Messiah) אנא (am) אנא (of The Messiah) אנא (am) אנא (who say) אנא (who say) דאמר (am) אנא (but) דמשיחא (am) אנא (am) אנא (but) דאמר (am) אנא (but) דאמר (but) אנא (am) אנא (but) דאמר (b

(of you) אנא (that anyone) דלאנש (my God) אנא (I) אנא (thank) מורא (& Gaius) אינא (Krispus) לכריספוס (except) אלא (I baptized) אעמדת (not) אעמדת (thank) אלא

* Greek mss. B and N lack "my God".

(I have baptized) אעמרת (that in my name) דבשמי (would say) אנש (anyone) אנש (lest) אנש (15

Greek mss. P⁴⁶,B and N (The major reps. of Alexandrian text) have εβαπτισθητε – "you were baptized". <u>The Peshitta</u> has העמרה – "I have baptized". "You were baptized" could be one of a few forms; the most likely candidate for explaining the Greek variant reading is אַמרות, which has simply two letters added onto the end and one at the beginning of the actual reading. Here are the two in DSS script:

カイカメペー"I have baptized") カイカメー"You were baptized

If a Greek translator skipped a letter (א) and read אלא), he would still have interpreted "I have baptized"; the next letter is an Alap א in verse 16 (another אעמודת 'I baptized'' follows), in which the Alap (א) could be dropped and still the word would make sense. Suppose that the Alap - א were seen as part of the previous word אלא (v. 15) as the last letter - א א but somewhat distorted - דו סר און סר אן וויא א but somewhat distorted - דו סר אן סר אן וויא א שרי שיר שיר שיר און און א שרי שיר שיר און א שרי א שרי שיר און א שרי שיר און א שרי א שרי שיר און א שרי שיר א שרי א

カキュンド<u>カキュンド</u>ヘカツト-"in my name <u>I baptized</u>; I baptized.."(Actual Peshitta reading)
カキュントカナントカット--"in my name you were baptized; I baptized.."(Hypothetical Aramaic base of Greek)

The difference in the two readings is two letters in Aramaic or four letters in Greek.

The two readings rendered in Greek are: εβαπτισα & εβαπτισθητε;

In ancient uncial script: **ΕΒΑΠΤΙΣΑ** & **ΕΒΑΠΤΙΣΘΗΤΕ**.

It appears the Aramaic forms can explain the Greek readings but not vice versa. Alexandrian Greek has 4 letters more than the Majority Greek reading, which is not a likely cause for mistaking **EBANTISA** for **EBANTISOHTE** or vice versa.

```
(of Estaphana) אשמהת (the household) לביתה (also) אף (but) (I baptized) אעמרת (I baptized) אין (not) אין (but) אין (more) תוב (more) אין (if (any) אין (if (any)) אין (if (an
```

(is) הי (insanity) שטיותא (to the lost) לאבידא (of the crucifixion) דיקיפא (the word) גיר (the word) גיר (of God) גיר (it is) דיקיפא (we who have life) דיינן (but) דין (to us) דין (to us) דין (to us) דיינן (to us) דיינן (to us) דיינן

(of the wise) דחכימא (the wisdom) הכמתא ("I shall destroy) דאובר (for) גיר (it is written) בתיב (of the intelligent) דסכולתנא (the opinions) העיתא (& I shall take away) ראגולוז

(the scribe) או (is) הו (where?) איכא (or) או (the wise) הו (is) הו (where?) איכא מיכא (this) הו (of world) הנא (the debater) הוא (is) הנא (where?) או (or) איכא (or) או (is) הוא (where?) הוא (or) או (is) הוא (where?) או (is) הוא (is) הוא (where?) או (is) הוא (

The First Holy Epistle of Paul The Apostle to The Corinthians

אנרתא קדישתא דפולוס שליחא דלות קורנתיא קדמיתא

(God) אלהא (has shown to be insane) אשטיה (behold) אל (not?) לא (this) אם (of world) דעלמא (the wisdom) הנא

(of God) גיר (that in the wisdom) דבחכמתה (tor) אלהא (because) מטל (God) לאלהא (by wisdom) בחכמתא (the world) לאלהא (knew) לא (not) אלהא (of preaching) אלהא (that by the insanity) דבשטיותא (God) אלהא (was willing) צבא (who believe) בא (to those) לאילין (He shall give Life)

(ask for) אתותא (The Judeans) דיהודיא (because) מטל מטל (seek) אתותא (philosophy) חכמתא (& The Aramaeans *) וארמיא

- "Aramaeans" would most likely be a reference primarily to Syrians and also other Aramaic speaking Gentiles. Syria had ruled the Northern half of Israel many centuries before and shared the Aramaic language and Semitic culture of the Hebrew people. Syria and Asia Minor had been infiltrated by Greek culture language and religion through Alexander's conquests, though the Aramaic language continued as the international language of commerce in the Middle Eastern region in spite of the strong Greek influence.
- * The Peshitta has the word, ("Aramaeans") ארטיא twenty times in Matthew, Luke, Acts and Paul's epistles. ("Aramaic")-ארטאי, occurs twice once in Gal. 2:14 and once in Rev. 9:11. What is really interesting is that almost all The Greek mss. use the word ελλην ("Helleine") in all but one of the above places. Here is the Strong's entry for the word:

 1672 ελλην Hellen hel'-lane from 1671; TDNT-2:504,227; n m; AV-Greek 20, Gentile 7; 27
- 1) a Greek either by nationality, whether a native of the main land or of the Greek islands or colonies
- 2) in a wider sense the name embraces all nations not Jews that made the language, customs, and learning of the Greeks their own; the primary reference is to a difference of religion and worship.
- The Greek NT has no reference whatever to Aramaeans or Aramaic. It does have the word, "Syros" ("Syrian") once in Luke 4:27, "Naaman the Syrian". The Greek has apparently de-Aramaized The NT! The Peshitta has eight references to Greeks as well as four to the Greek language in Luke, John, Acts, Romans and Colossians. According to The Greek NT, Aramaic and Aramaeans might as well not have existed! There is no mention of them anywhere. This makes the Greek highly suspect as a candidate for an original. It appears to have been culturally purged of all Aramaean references and thoroughly Hellenized or reculturated to suit a Greek audience. This is a literary genocide I had not encountered prior to this discovery. I am amazed that it occurs in the Greek New Testament, the supposed original Gospels and New Covenant for all peoples. The Aramaean people and the Aramaic language were almost universal in Asia Minor and The Middle East and The Holy Land of Israel, and had been for many centuries.
- The proper order of the Gospel testimony would have been to **The Jews of Israel first, then the Syrians and Assyrians in Syria,**Mesopotamia, Persia, Asia Minor (called Asia then) all of whom spoke Aramaic and whose written Aramaic was the same though not spoken the same, since dialects did not affect Aramaic writing significantly. Later, the books were translated into Greek for Greek speaking peoples of The Roman Empire.

That <u>The Peshitta</u> would be a translation of Greek makes no sense here, or in the 19 other references to Aramaeans in the Peshitta. There are too many references to Greek in <u>The Peshitta</u> for there to have been a replacing of "Greek" with "Aramaean". <u>The Peshitta</u> in Luke and John mentions The Greek inscription on the cross; six references to the Greeks and Hellenists exist in Acts, who heard and accepted the Gospel which Paul preached to them in Greek. There is no anti Greek bias in **The Peshitta NT**. There is a very obvious anti- Aramaean bias in **The Greek NT**.

Please see my book, <u>Divine Contact</u>, in which I discuss the possible reasons for this literary genocide of Aramaeans. My web site – aramaicnt.com also has a study of all the references where "Aramaean" & "Aramaic" occur in <u>The Peshitta NT</u>.

(He was crucified) און (as) כד (The Messiah) משיחא (preach) מכרזינן (but) דין (we) און (we) תוקלתא (madness) משיותא (to the Judeans) ליהודיא (an offense) הוקלתא

* Greek readings are The Majority reading- Ελληνες- "Hellaynes" - "Greeks" and The Critical Alexandrian reading: "εθνεσιν"- "ethnesin"- "Gentiles". An Aramaean was an Aramaic speaking Gentile.

(& Aramaeans) ארמיא (Judeans) יהודיא (who are called) דין (but) דין (to those) להנון (of God) אדין (the power) אדיה (The Messiah) משיחא (משיחא (the power) דילא (the power) ארהא (שיחא לשיחא ראלהא) אווילא

<u>.t</u>

The First Holy Epistle of Paul The Apostle to The Corinthians

אנרתא קדישתא דפולוס שליחא דלות קורנתיא קדמיתא

```
(humans) בנינשא (the madness) הכימא (wiser) הכימא (of God) אלהא (the madness) שטיותה (because) מטל (of men) אנשא (the children) בני (than) בני (than) אנשא (the children) אנשא (crincer) הילתניא (stronger) הילתניא (wiser) הילתניא (athan) אנשא (the children) אנשא (the children) אנשא (the children) אנשא (than) אנשא (the children) הילתניא (wiser) הילתניא (stronger) הילתניא (wiser) הילתניא (the madness) הילתניא (the mad
```

(my brethren) אחי (your calling) קריתכון (also) אף (for) גיר (see) גיר (26 (in the flesh) בבסר (are wise) חכימא (among you) בכון (many) סגיאין (that not) איי (mighty) חילתנא (among you) בכון (many) בני (neither) סגיאין (great) בני (of a family) מוהמא (children) בני (among you) בני (many) סגיאין (many) בני (many) בני (many) מוהמא (many) בני (many) בני (many) בני (many) מוראין (many) בני (many)

(of the world) דעלמא (the foolish) לסכלוהי (God) אלהא (has chosen) אלא (but) אלא 27 (of the world) גבא (the weak) לחכימא (the wise) גבהת (the wise) לחכימא (the mighty) לחילתנא (to shame) דנבהת (to shame) דנבהת (the mighty) לחילתנא (to shame)

(in the world) בעלמא (families) אוהמהון (of low) דבציר (those) לאילין (& He has chosen) 128 (are) ולמסליא (who nothing) דלית (& those) ולאילין (& the rejects) ולמסליא (who are) דאיתיהון (those) לאילין (to nullify) רבטל

(before Him) נשתבהר (will boast) כל (every) בסר (that not) קדמוהי (that not)

That nobody will boast before Him.

(The Messiah) אנחון (in Yeshua) בישוע (are) אנחון (from Him) אנחון (but) דין (vou) אלהא (also) אס (God) ארהא (of) (The Wisdom) חכמתא (for us) לן (Who has become) הו (He) הו (Errקנתא (The Redemption) (& The Righteousness) וזריקותא (& The Righteousness) וודיקותא (שנתא (vou) הוא האווע (שנתא (vou) אלהא (vou) אלהא (vou) אלהא (vou) אלהא (vou) הוא (vou) אלהא (vou) אלהא (vou) אלהא (vou) הוא (vou) אלהא (vou) אלה

(boasts) דמשתבהר (that whoever) מן (that is written) דכתיב (as) איך (at him boast) במריא (of Jehovah) נשתבהר

Chapter 2

(to you) לותכון (I came) אחית (when) כד (my brothers) אחית (& I) אחי 2:1 (by scholarship) בחכמתא (neither) אפלא (magnificent) רורבא (by speech) בממללא (of God) ארזה (did I proclaim to you the gospel) סברתכון

C* Greek mss. **P**⁴⁶, C,A, have **Muoterion** "-"**Mystery**", in agreement with The Peshitta; The Majority Greek text has **Maρτυριον**-"**Marturion**"-"witness".

(among you) בינתכון (myself) נפשי (did I make a determination of) בולא (neither) איך (The Messiah) אנא (Yeshua) לה (only) אן (but) אלא (knew) ידע (knew) ידע (anything) דמרם (as if) איך (de was crucified) לה (Him) לה (even) אף (even) אר

(with you) ברחלתא (I was) הוית (& in trembling) וברתיתא (much) סגיאתא (in fear) סגיאתא (in fear) אוית (& I) אווא 3

(in the persuasiveness) במביסנותא (were) הות (not) לא (& my preaching) וכרוזותי (& my message) ומלתי (were) במביסנותא (were) ארא (of philosophy *) במביסנותא (of the words) במלא (& of power) ודחילא (of The Spirit) ודחילא (were) ודחילא (were) במביסנותא (were) ארא ודחילא (were) במביסנותא (were) במביסנות (were) במביסנותא (were) במביסנותא (were) במ

C* The Majority Greek has ανθρωπινης –"human" - added to "words of wisdom". The Critical Greek does not have this word. The Aramaic word ℵΠὰϽΠ can mean "wisdom", "philosophy" or "science". The Greek translator (Majority text) apparently did not want to convey the sense that Paul had something against wisdom (which the Critical Greek implies), so he added "ανθρωπινης"- anthropinays- "Human" to clarify the meaning of the Aramaic word from which he translated (In the author's humble opinion).

(in the wisdom) בחכמתא (your faith) הימנותכון (would be) דלא (that not) דלא (of God) הימנותכון (in the power) אלא (but) אלא (of children of men) דבנינשא (דבנינשא (of children of men)

(with the perfect) בנמירא (we speak) דין (but) דין (wisdom) ארכמתא (of the authorities) הכמתא (we speak) עלמא (world) אפלא (of this) אודהנא (wisdom) אפלא (wisdom) דעלמא (who are brought to nothing) דמתבטלין (this) הנא (of world) הנא (who are brought to nothing) דמתבטלין (this) אודי הנא (wisdom) הנא (who are brought to nothing)

The First Holy Epistle of Paul The Apostle to The Corinthians

אגרתא קדישתא דפולוס שליחא דלות קורנתיא קדמיתא

```
(in a mystery) בארז (of God) אלא (the wisdom) חכמתא (we speak) ממללינן (but) אלא 7
 (God) אלהא (set apart) דמכסיא (had) הוא (& before) הות (was) הות (which kept secret) דמכסיא (that) דמכסיא
                                               מן (from) קדם (before) עלמא (the world) לשובחא (from) דילן (from) מן
                              (this) הנא (of world) דעלמא (the rulers) מן (of) שליטנא (which one) דעלמא (that) א הי (this) הנא
                                                      (they had known it) ידעה (for) אלו (if) גיר (knew it) ידעה (not) אלו (they had known it)
                  לו (not) למרה (The Lord) דתשבוהתא (of The Glory) זקפין (The Lord) הוו
        (& an ear) איך (as) איך (as) דכתיב (that is written) דעינא ("Eye") לא (but) איך (but) איך (as) דכתיב
                                (of a son of man) שמעת (the heart) לבא (& upon) ועל (has heard) שמעת (not) שמעת (not)
                                (God) אלהא (that has prepared) דטיב (anything) מדם (has come up) סלק (not) אלהא
                                                                               לה (who love) דרחמין (for those) לה לאילין
                (The Spirit) רוחא (by His Spirit) ברוחה (God) אלהא (has revealed) ולא (but) דין (to us) ל
          (for ) כלמרם (verything) בציא (searches into) אד (the depths) עומקוה (for כילמרם (verything) בצי (for היר
(what is in a person) דידע (who knows) דידע (the son of man) ברנשא (for) גיר (is) הו (who?) אינא (who?) אינא
                    (that is in Him) און (of man) און (of a son) דבר (the spirit) און (only) און (except) אלא (that is in Him) און (only) און (only) און (except) אלא (knows) און (not) און (a man) אוט (what is in God) דבאלהא (in this way) הכנא (of God) אלא (The Spirit) רוחה (only) אן (except) אלא (except) אלא (except) און (only) און (except) און (only) און (except) און (exc
(we have received) נסבן (of the world) דעלמא (The Spirit) רוחא (was) הוא (not) לא (but) דין (we) דון (we) אלא (that we may know) דורע (The Spirit) אלא (that is from דורא (the Spirit) דורע (but) אלא (שור) א
                                   (the gift) אתיהב (the gift) אלהא (that from) לו (the gift) מוהבתא
      (in teaching) ביולפנא (were) אילין (were) אילין (that also) ממללינן (those things) אילין (those things) אילין
                                    (of the children of men) דבנינשא (of the wisdom) דבנינשא (of the words) דבנינשא
                                                                   (of The Spirit) דרוחא (in the teaching) אלא (but) אלא
                                      (we compare) מפחמינן (spiritual things) ולרוחנא (& to spiritual ones) ולרוחנא
                                                        (who is in the soul-self) דור (for) דור (a son of man) ברנשא (spiritual things) רובנפש (receive) מקבל (does) הו (does) לא
                                                                        עטיותא (madness) אנין (they are) גיר (madness) שטיותא
                                                                                   (to know) דנדע (he is able) ולא (& not) ולא
                                                                            (they are known) מתדין (for by The Spirit (דברות)
                                               (judges) דין (thing) מדם (every) להין (but) דין (a spiritual man) אנא (is judged) אנש (not) אנש (from) אנש (from) מתרין (& he) והו (& he) אנש
    (to teach Him) דמריא (of Jehovah) דמריא (the mind) דעינה (has known) דרלפיוהי (who?) גיר (who?) גיר (who?) דעינה
                                   (to us) דין (but) דיין (but) דעינא (the mind) דמשיהא (to us) לן (to us) לן
```

For who has known the Mind of Jehovah, to teach Him? But we truly have the Mind of the Messiah!

Chapter 3

```
(with you) עמכון (I have been able) אשכחת (not) אא (my brothers) אדי (& I) אדי (3:1 (carnal *) איך (as) איך (but) איך (spiritual ones) איך (with) פגרנא (with) איך (as) דעם (in The Messiah) במשיחא (to babies) אדי (& as) דלילודא (as) דלילודא (but) במשיחא (but) במשיחא (but) איך (but) אי
```

M * The Critical Greek has σαρκικοις- "fleshly". The Majority Greek has σαρκινοις -"Carnal"; Both words could reflect the Aramaic κιπΕ - "Pagrana"- "Bodily".

```
(I gave you to drink) אשקיתכון (milk) אחלבא 2 (food) הדבת (to you) לכון (I gave הבת (& not) ללא (to you) הבת
```


The First Holy Epistle of Paul The Apostle to The Corinthians

```
(not) גיר (for) עדכיל (until now) משכחין (able) גיר (for) גיר (for) עדכיל
                                                               (wou are) אנתון (able) משכחין (now) אבלא (neither) אלא (but) אלא
                                                    (wherever) איכא (you are) אנתון (in the flesh) בבסר (for) גיר (yet) עדכיל (yet) עדכיל
(& division) דאית (there is) בכון (among you) ביר (for) דאית (for) דאית (there is) דאית (for) ביר (for) דאית (walking) בכון (are you) אנתון (carnal) אנתון (behold) האלפין (behold) ברנא (behold) ברנא (walking) ובבסר
                                                    (of you) נזנכון (man) אנש (each) גיר (for) גיר (says) אנש (whenever אט 4
            (am) אנא (of Apollo) אנא (says) אנה (& another) אוא (am) אנא (of Paul) אנא (I) דפולוס (וו) דפולוס (מm) אנא (מm
                                                                                      (are you) אנתון (carnal) פגרנא (behold) הא (not?) אל (not?)
                                                     (Apollo) גיר (who is?) או (or) או (Paul *) פולוס (for) גיר (who is?) מנו (who is?) מנו
                                          (wou have believed) דימנתון (by whom) דבאידיהון (ministers) אלא (but) אלא
                            (Jehovah) אנש (man) איך (what gives) דיהב (according to) אנש (man) אנש (& each) אנש
                                                                                  M *Critical Greek has "Who is Apollos; who is Paul?".
              (made it grow) אלהא (but) אלא (watered) אשקי (& Apollo) אפלו (planted) אוא (I) נצבת (planted) אנא (I) נצבת
                                           (anything) איתוהי (is) איתוהי (who plants) הנצב (therefore) הכיל (not) אל (not) הכיל
                      (who makes it grow) ארא (God) אלהא (but) אלא (who waters) דמשקא (neither) ולא
                    (& the crop) אלהא (with) פלחינן (for) גיר (God) אלהא (with) 9 (are) אלהא (of God) אנתן (& the building) אנתן (of God) אנתן (of God) אנתן (שניא (און משניא להא (שניא (און משניא להא (שניא (שניא (און משניא (שניא (
                   (to me) לי (that is given) אתיהבת (of God) אלהא (the grace) טיבותא (& according to) לי (to me)
                                      (wise) שתאסתא (the foundation) איך (as) ארדכלא (I laid) סמת (I laid) שתאסתא (built) איך (built) עליה (built) בנא (another) דין (another) שחרנא
                         (upon it) איכן (builds) איכן (how?) איכן (let pay attention) בהוא (but) דין (every person) איכן
                                      (that is laid) אנש (not) אנש (a man) אנש (that is laid) אנש
                                                                                 (The Messiah) משיחא (Yeshua) ישוע (Which is) דאיתיה
                               (foundation) אנש (this) אנש (builds) בנא (builds) של (builds) אנש (a man) אנש (& if) אנש (12
                                                    (gold) או (gold) או (silver) או (gold) או (gold) אדר (gold) או (קררתא
                                                                      (stubble) או (or) או (hay) או (or) או (wood) קיסא (or) או (or) או (wood) או (or) או
                                                                   (is revealed) מתנלא (of every person) דכלנש (the work) אברא 13
                                                                                           יומא (day) גיר (for) הו (that) גלא (day) לה (it)
                                                     (that in fire) דבנורא (because) מתנלא (because) מתנלא
                        (will test it) איתוהי (the fire) נורא (will test it) איתוהי (of every person) דכלנש (of every person) איתוהי
                          (of the builder) דבנא (that is) הו (work) עברה (-ever shall remain) דבקוא (& whose) או ואינא
                                                                                                       (his reward) גֹקבל (his reward) אֹנרה
            (he will suffer loss) בחסר (will burn up) אקר (-ever work) דעברה (\& whose) אינא (fire) אין (as) דין (but) דין (in this way) הכנא (shall escape) הו (\& (but) דין (\& (He) הו (\& (\& whose) דעברה (\& whose) העברא (\& whose) היו (\& whose) העברה (\& whose) העברא (\& whose) (\&
                   (of God) אנתון (you are) אנתון (that the temple) דהיכלה (you) אנתון (know) ידעין (not?) אל 16 (in you) אנתון (dwells) עמרא (of God) אל (& The Spirit) ורוחה
                                                   (destroys) דמהבל (the temple) הִיכלה (destroys) דמהבל (whoever) אלהא
                                     מחבל (destroys) לה (him) אלהא (God) היכלה (the temple) גיר (for) דאלהא (and destroys)
                                                                                           (are) אנון (which you) דאנתון (is) הו (holy) אנון
```

```
The Peshitta Aramaic-English Interlinear Epistles of Paul
                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     אגרתא קדישתא דפולוס שליחא דלות קורנתיא קדמיתא
The First Holy Epistle of Paul The Apostle to The Corinthians
                                                                                             (ever thinks) בשר (who) מן (himself) נפשה (let deceive) לא (not) לא (a man) מן (a man) לא 18
                                                             (him) הוא (let be) דהכים (among you) בעלמא (in world) בעלמא (that wise) דהכים (among you) לה
                                                                                                                                                                                                                         (wise) דנהוא (that he may be) דנהוא (fool) סכלא (fool) סכלא
                                                                                            (is) דיר (nonsense) ללותא (this) הנא (of world) דעלמא (for) דעלמא (the wisdom) הי (19
                                                                                                                                                                                                            לות (to) אלהא (God) כתיב (is written) הו (it) גיר
                                                                                                                                            (in their craftiness) בחרעותהון (the wise) הכימא ("He has seized") דאחר ("He has seized")
                                                                                                                                 (their reasonings) מחשבתהון (knows) ידע (Jehovah) מריא (& again) נתוב (20
                                                                                                                                                                                       (they are) אנין (that worthless) דסריקן (of the wise) אנין
                                                                                                                    (let glory) מטל (a man) אנש (not) אלא (this) הנא (because of) מטל (is) מטל (yours) בבנינשא (for) גיר (everything) כלמדם (in children of men) בבנינשא
                                                                  (the world) און (or) און (Kaypha) און (or) אפלו (Apollo) אפלו (Apollo) אפלו (Paul) פולוס (if) פולוס (if) אפלו
                                                   (things future) ואן (or) ואן (things present) דקימן (or) דקימן (death) מותא (or) מותא (life) ואן (or) דקימן (or) דקימן (or) מותא (or) מ
                                                                                (is God's) ארלהא (& The Messiah) ומשיחא (The Messiah's) דאלהא (מעים (מעים (מעים אוני לאנתון (מעים אוני לאנת אונ
                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         Chapter 4
                                     (ministers) איך (as) איך (to you) איך (esteemed) הנין (let us be) הוין (in this way) הכנא (of God) הרין (of the mysteries) המשיחא (of the mysteries) הרציה (wasters) הרציה (of The Messiah) המשיחא (of The Messiah) הרציה (שמשנא המשיחא המשיחא המשיחא המשיחא המשיחא המשיחא המשיחא המשיחא (שמשנא המשיחא המשיחא המשיחא המשיח המשיחא המשיח המשיחא המשיח המשיח המשיחא המשיחא המשיחא המשיחא המשיח המשי
                                In this way let us be esteemed by you as ministers of the Messiah, and stewards of the mysteries of God.
                                                                                (of houses) מכיל (in masters) ברבי (it is required) מתבעא (from now on) מכיל (here) הרכא
                                                                                                                                                       (should be found) באנש (faithful) מהימן (that a man) כד (that a man) באנש
                                                                              (to me) ד'ן (is) הדא (a slight matter) בצירותא (this) הדא (but) דין (to me) ל (of man) אנש (son) בא (every) כל (from) או (I am judged) את (that of, you) (that of, you) אנא (am) אנא (judging) אנא (myself) נפשי (not even) אנא (but) אנא (but) אלא
                                 (I am) אנא (afflicted) מדם (in myself) בנפשי (anything) בנפשי (for) גיר (not) ל ל (is) ל (Jehovah) איר (for) דיני (my Judge) דיני (but) ל (but) בהרא (by this) אור (but) ל (b
   (judging) דינין (you should be) תהוון (the time) זבנא (before) קרם (from) מטל (this) או (because of) מטל (the secrets) הנא (Who shall illuminate) הו (He) הו (Jehovah) מריא (will come) דמנהר (until) ערמא (will come) הולא (of the hearts) הו (their imaginations) מחשבתהון (from) מחשבתהון (from) מובא (from) מובחא (from) שובחא (there shall be) אנש (there shall be) ארהא (from) מורידין (there shall be) אובחא (from) שובחא (from) מובחא (from) שובחא (from) אנש (from) מובחא (from) שובחא (from) שובחא (from) שובחא (from) אנש (from) מובחא (from) שובחא (from) (from) שובחא (from) 
                       (I have established) דין (these things) מטלתכון (my brethren) דין (these things) דין (these things) הלין (these things) דין (these things) דין (my מטלתכון (my) דילי (person) פרצופא (concerning) דילי (my) דילי (my) מין (more) מין (that by us) דכתיב (concerning) מין (more) מין (to suppose) דרלא (that not) דרלא (that not) אונש (should be lifted up) נמטל (this fellowman) דומים (any man) אנש (because of) מטל (because of) אנש (any man) אנש (more) אנש (my man) מטל (my brethren) הברה (my brethren) המטל (my brethren) האלטון (my brethren
                                                                                          (to you) אית (is) אית (what?) און (or) מנא (investigating you) בצך (for מנו (who is?) מנו (who is?) מנו (you have received) נסבת (that not) ואן (if is) נסבת (why?) משתבהר (are you) אור (boasting) משתבהר (why?) איך (it is) אור (as if) דלא (you have received) נסבת (that not) דלא (it is) איך (why?) משתבהר (you have received)
```

(at last) אוא (apostles) אחלי (that we) דלן (for) אור (I) אנא (think) פסבר (to death) אוף (as,if) איך (God) איך (appointed us) סמן (it is) הו (for the universe) איך (a stage play) האטרון (that we would be) דהוין (& for the children of men) ולמלאכא (& for angels) ולבנינשא (think) האטרון המלאכא (

The First Holy Epistle of Paul The Apostle to The Corinthians

אגרתא קדישתא דפולוס שליחא דלות קורנתיא קדמיתא

```
(The Messiah) משרא (because of) משרא (insane) משרא (we are) חנן 10
                                                                                                                                                                                                         (in The Messiah) במשיחא (sensible) אנתון (but) דין (you are) אנתון (mighty) דין (weak) ואנתון (weak) כריהא (we are) הנן
                                                                                                                                                                                               (despised) משתבחין (praised) וחנן (you are) אנתון (you are) משתבחין
                                                                                                   (& we are thirsty) וצהינן (we are hungry) כפנינן (hour) שעתא (this) להרא (until) אדמא (11
                                                                                                                                                                                                                                           (& we are abused) ומתקפחינן (we are naked) וערטליינן
(for us) קימא (dwelling) לית (there is not) ל
                         (us) לן (they dishonor) מצערין (with our hands) באידין (we labor) בלחינן (when) כד (we toil) ולאינן (we endure) באידין (us) לן (they persecute) רופין (we bless) ומברכינן (we bless) ומברכינן
                                                                                                                                                       (of them) מנהון (we beg) לן (they accuse) איך (they accuse) איך (we have been) הוין (of the world) העלמא (the scum) איך (as) בפתא (now) לכלנש (of every person) ערמא (the offscouring) וכופרא (the offscouring) ערמא (we have been) ערמא (until) להשא
                                                                 (these things) אנא (write) כתב (to shame you) אנא (as) איך (as) הלין (not) איך (not) אלא (I) איך (as) איך (as) איך (as) אלא (give admonition) אלא (dear) ארא (to children) ארא (but) איך (but) ארא (but) אין (but) איך (but) אין (but) אין (but) אין (but) איך (but) אין (but) א
(Timotheos) למיל (to you) לותכון (I have sent) שדרת (this) הגא (because of) 17 (in Jehovah) במראוס (my son) ברי (my son) ברי (who is) ומהימנא (beloved) ומהימנא (who is) במריא (that are in The Messiah) געהדכון (my ways) אורחתי (my ways) דרמשיהא (that teach) אורחתי (in all) בכלהין (in all) עדתא (that teach) דמלף (that teach) איך (such as) מדם (such as) דמלף (that teach) איץ (that teach) איץ (that teach) אוא (that teach) אוא (that teach) איץ (that teach) אוא (that teach) אוא (that teach) איץ (that teach) אוא (that teach) (that teach) אוא (that teach) (th
                                                                                                                (to you) אנא (coming) אתא (that not) דין (but) דין (it is) הו (as if) איך איך (for you) אתחתרו (as if) אתחתרו (have been boisterous) אנשא (אתחתרו
                       (to you) אנא (shall come) אתא (soon) בעגל (is willing) באלא (Jehovah) אנא (if) מריא (but) אלא (their words) בעגל (their words) באלא (& I shall know) וארע (their power) וארע (souls) אלא (souls) אלא (couls) אלא (souls) ויל הון (שיא אלא (souls) (souls) (souls) אלא (souls) (so
                                                                             (in word) גיר (has been) הות (not) לא (of God) לא (for) גיר (the kingdom) במלתא (in power) אלא (but) בחילא
                                                                                                             (shall I come?) אחא (with a rod) בחוטרא (do want it) צבין (How?) איכנא (How?) איכנא (of meekness) או (in affection) בחובא (to you) או (to you) או (to you)
                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     Chapter 5
                                                                                                                            (fornication) זניותא (among you) בינתכון (is reported) משתמעא (in short) 5:1 (fornication) אידא (this) הדא (that such as) וראיך (is named) אידא (pagans) הופא (among) בית (not even) האפלא (which) אידא (his father's) דוסב (as far as) אנתת (as far as) דוסב (as far as) אנחת (as far as) אידא עדאם (בסב (as far as) אונחת (as far as) אנחת (שלהי אונחת (שלהי א
                                             (rather) אנתון (but) דין (& not) אנתון (are) אנתון (inflated) התירין (& you) אנתון (your midst) בינתכון (from) מן (that he be taken) דנשתקל (in mourning) באבלא (you have sat) מן (has committed) סוער (this) דהנא (whoever) הו (he) מן (he) מן (whoever) דהנא (אור) אור (אור) איז 
                                                                                                                                         (\text{from } you) מנכון ((\text{in spirit}) אנא ((\text{distant}) רחיק ((\text{while}) רחים ((\text{for}) מנכון ((\text{in body}) בפגר ((\text{in body}) בפגר ((\text{in body}) רבות ((\text{in body}) להו ((\text{with him}) כדו ((\text{present}) איך ((\text{as committed}) רובא ((\text{whoever}) מן ((\text{whoever}) דהרא ((\text{this}) דהרא ((\text{this}) דהרא ((\text{whoever}) מן ((\text{whoever}) דהרא ((\text{this}) דונה (
                                                                                              (The Messiah) משיחא (Yeshua) שוע (of our Lord) רמרן (that in the Name) ארבשמה 4 (in spirit) רמרן (with you) משיחא (all of you) כלכון (you shall assemble) התכנשון (The Messiah) חילה (Yeshua) ישוע (of our Lord) רמרן (the power) חילה (with) חילה (with) ארב (with) ארב (with) ארב (with) ארב (with) אונא (אונא (שוב אונא (שוב א (שוב אונא (שוב אונא (שוב א
```


The First Holy Epistle of Paul The Apostle to The Corinthians

אנרתא קדישתא דפולוס שליחא דלות קורנתיא קדמיתא

```
(to Satan) לסטנא (this one) להנא (& you shall deliver him) לחנה (he may live) נחא (that in spirit) דברוח (of his body) רפנרה (for the destruction) לאברנא (The Messiah) משיחא (Yeshua) ישוע (of our Lord) דמרן (in the day)
                                                           (you) אנתון (know) ידעין (not?) א'ל (your boasting) שובהרכון (is good) אנתון (not) לא (ferments) שובהרכון (the whole) כלה (that yeast) בילתא (that yeast) בילתא
                                                                                             (old) עתיקא (the yeast) דכו (from you) מנכון (purge) דכו (new) אדתהוון (a lump) גבילתא (that you would be) דתהוון
                                                      (our) ג'ר (for) ווֹר (Passoyer) בילן (unleavened) בילן (you are) איכנא (just as) איכנא
                                                                          (for our sake *) הלפין (Who was slain) הו (is) האתנכס (The Messiah) משיחא (for our sake הו (is) האתנכס
                                                                                                                       M * Critical Greek lacks - "for our sake"."
                               (old) עתיקא (with leaven) הנא (because of) שרערא (a feast) ערערא (let us make) אונעבר (because of) מטל 8 מטל
                                                  (or of bitterness) בחמירא (that is in wickedness) רבישותא (with yeast) בחמירא (neither) בחמירא (with yeast) בחמירא (f purity) בחמירא (with the leaven *) בחמירא (but) בחמירא (with the leaven *) בחמירא (but) בחמירא (with the leaven *)
N * Greek has αζυμοις ειλικρινειας και αληθειας - "unleavened -[] of sincerity and truth". It appears to me that the Aramaic
          phrase "with the leaven" was read as "בחמיר" - "with the unleavened";
                 スプヘッシュ-"with the unleavened".
                                                                                                                                                                                                                                                          "with the unleavened".
            The DSS pair have at least 66% letter correlation (4 of 6 letters are identical); In Ashuri, they are even more similar-82%.
                       * The last word in Aramaic is אַרְשׁרְשׁרְ – "Holiness". Compare this with אַרְשׁרְ – "Truth" (Greek has "Truth").Let's compare these two side by side in DSS Aramaic script: אַרְעָלְרָ – "And of Holiness". Take out the two red letters 1 & 4 and you are essentially left with- אַרְלִוּעָלְ – "And of truth". The Yodh of the first word
                                  (A) and the Waw # 2 (1) of the second word are easily confused or interchanged in The Great Isaiah Scroll without
                                 changing meaning- it is a spelling variation. There is 77% letter correlation in the two Aramaic words.
                                                                        Here is the actual Aramaic word with the two letters removed: とりいるとこれによることを表している。
                                                                                     Here is the Aramaic word for "& of Truth" ------ Xカットアリアリア.
           It appears that 1 Corinthians was written in Aramaic and in a hybrid script combining features of The Dead Sea Scroll script —
           (Yodh-♠, Waw – ↑ ) and Ashuri script (Mem-D, Teth-D, Pe-D); more data will be needed to verify or refute the script, but
          Aramaic certainly is the better candidate for the original language in Corinthians than Greek.
           Greek for "holiness" is αγιωσυνης, αγιασμου, οσιοτης or αγιοτης. Which of these looks like αληθειας (truth)? At best,
           αγιωσυνης & αληθειας have 22% letter correlation.
                                                                                                  (in a letter) באגרתא (to you) לכון (I have written) פתבת 9
                                                                                                 (fornicators) ניא (with) עם (to mix) וניא (that not) דלא
                               (this) אנא (who are in world) דבעלמא (fornicators) אנא (about) על (about) אנא (speak) אנא (but) דין (not) לא (ornicators) אנא (ithe greedy) אנא (about) על (about) על (about) אנא (orlication) על (about) על (about) על (about) על (orlication) פתכרא (of idols) או (orlication) פתכרא (about) אנא (idol) אנא (idol) או (about) דיבין (obligated) הויתון (idol) אך (idol) אר (idol) עלמא (idol) למפק (idol) למפק (idol) עלמא (idol) עלמא
                                                                                          (that I have written) דכתבת (but) דין (this) לכון (that I have written) ז'כון
                                  (a brother) אחא (one called) אית (there is) א'ת (if) א'ת (to mix) תתחלטון (that not) ארת (that not) אית (that not) א'ת (oridols) איז (that not) איז (that not) א'ז (that n
                                                                                      (outsiders) לי (to judge) למדן (for) ליד (am I) לי (what?) אנר (judge) אנתון (the insiders) לדלנו (you)
                                                                        (judges) דאן (God) אלהא (but) דין (the outsiders) אלריא (your midst) מן (from) מן (the evil one) לבישא (& remove him) ושוקלוהי
```

Chapter 6


```
The First Holy Epistle of Paul The Apostle to The Corinthians
```

```
(shall judge) לעלמא (that the saints) אנתון (vou) דקרישא (know) לעלמא (or) א ל (or) או (is judged) אנתון (by vou) בכון (the universe) אלמא (& if) אנתון (small) שוין (disputes) אנתון (vou) למדן (vou) דינא (are worthy) שוין (vou) שוין (vou) אנתון (vou)
                                                                                             (we judge) דינינן (that angels) דלמלאכא (you) אנחון (know) ידעין (not?) א 3 (this) אילין (are) אילין (who of world) דרעלמא (those) אילין (How much?) כמא (rather) חד
           (a worldly matter) אלא (concerning) על (a judgment) דינא (to you) לכון (there is) אלא (but) אלא 4 (in the assembly) בערתא (who are neglected) דבסין (those) לאילין (in judgment) בדינא (for you) לכון (seat) אותבו
                                             (in this way) אבא (to you (to you) לכואר (say) אמר (but) דין (that) הו (to you now) לכוארא (wise) אבלא (not even) אפלא (with you) (is there not?) לית (who will be able) בכון (who will be able) בית (who will be able) בית (who will be able) בית (שמא (שמא נשוא בשא נשוא בית אומא (שמא בית אומא בית אומא (שמא בית אומא בית אומא בית אומא בית אומא בית (שמא בית אומא בית אומא בית אומא בית אומא בית (שמא בית אומא בית 
                                                                                                                                                                (disputes) מתדין (his brother) אחא (with) עם (brother) אחא (but) אלא 6 (believe) אילין (who not) אילין (those) אילין (before) אילין (& even) ותוב (
              (to you) לכון (you have condemned) הכיל (your persons) קנומכון (therefore) הכיל (you (you) הכיל (you) הבתון (you) הבתון (you) הכיל (you) הכיל (you) הבתון (you) הבתון (you) הכינא (you) הכינא (you) הבתון (you) הבתון (you) הבתון (you) (you) הבתון (you) (yo
                                                                                                                                                                                           (are) אנתון (doing wrong) אלא (but) אלא אלא אנתון (but) אלא אנתון (vou brothers) וגלזין (also) אנתון (vou are) אנתון (& cheating) וגלזין
                                                                                            (the kingdom) אנתון (that evil men) אנתון (you) אנתון (know) אנתון (not) א (or) א (or) אנתון (be you deceived) תטעון (not) א (do inherit) ירתין (not) א (of God) אנתון (of idols) אנתון (worshippers) פתכרא (fornicators) איניא (not) איניא (sexual molestors) מחברא (neither) אוניא (neither) גירא (adulterers) איניא (neither) מחברא (neither) אוניא (neither) איניא (חברא (neither) איניא (חברא (neither) איניא (nei
                                                                                                                                                                                                                  (males) שכבי (males lying down) עם (neither) ולא
                                                                                                     (drunkards) עלובא (neither) נבא (thieves) נבא (nor) ולא (frauds) עלובא (neither) ולא (thieves) הלין (frauds) הלין (neither) מצערנא (the insolent) ולא (nor) מצערנא (do inherit) האלות (not) אלהא (of God) האלותה (the kingdom) האלותה (מלכותה (the kingdom) האלותא (מלכותה (the kingdom) האלותא (מלכותה (the kingdom) האלותא (מלכותה (the kingdom) האלותא (the kingdom) האלותא (מלכותה (the kingdom) האלותא (thieves) אונה (אונה (thieves) האלותא (thieves) האלותא (thieves) ולא (אונה (thieves) האלותא (thieves) 
                                                                                                         (of you) מנכון (one) אנש (in each) אנש (had) הוי (been) אית (& these things) אית והלין (vou are purified by baptism) מייתון (but) כחיתון (of our Lord) ואתקרשתון (in the Name) בשמה (vou are justified) ואודרקתון (of our God) בשמה (vou by The Spirit) וברוחה (The Messiah) משיחא (Yeshua) וברוחה (vou) משיחא (vou) משיחא (vou) וברוחה (vou) ברוחה (vou) משיחא (vou) משיחא (vou) וברוחה (vou) משיחא (vou) משיחא (vou) משיחא (vou) וברוחה (vou) משיחא (vou) משיחא (vou) וברוחה (vou) משיחא (vou) משיחא (vou) משיחא (vou) וברוחה (vou) משיחא (vou) (vou) משיחא (vou) (vou) משיחא (vou) (vou) (vou) משיחא (vou) 
                                                                                                                                                 (for me) ל' (is legal) שליט (everything) 12 (for me) אלא (is useful) פקח (everything) ל' (not) אלא (but) לא (for me) שליט (is legal) שליט (everything) כל (everything) שליט (but) אלא (will have dominion) ל' (a person) אנש (over me) אלא (but) עלי (but) אלא (but) אלא (but) אלא (person) אנש (person) אלא (person) אנש (person) אלא (person) (perso
                                                                                                             (for food) דמאכולתא (& the belly) וכרסא (for the belly) דמאכולתא (food) אלהא (brings to nothing) מבטל (both of them) דין (but) דין (food) אלהא (for fornication) לאניותא (foot) דין (the body) שנרא (for the body) לפגרא (for the body) לפגרא (for the body) לפגרא (but) למרן (for our Lord) ומרן (wour Lord) ומרן (but) לפגרא (but) לפגרא (but) לפגרא (but) לפגרא (but)
                                                                                                                                                                                                     (has raised) אקים (even our Lord) ולמרן (but) דין (God) אלהא 14
(by His power) בחילה (raises) מקים (& us) ולן
                                 (members) הדמא (that your bodies) אנחון (you) אנחון (know) ידעין (not?) לא (for The Messiah) אנחון (the member) הדמא (shall we take) נסב (of The Messiah) דמשיחא (are) אנון (are) אנון
                                                                                                                                         (God forbid!) הרמא (of a harlot) דוניתא (the member) הרמא (to make it) נעבריוהי
```

```
The First Holy Epistle of Paul The Apostle to The Corinthians
                                                    (to a harlot) אנתון (cleaves) דנקף (that whoever) אנתון (\frac{vou}{vou}) אנתון (know) אנתון (or) אל (or) אניר (for) אניר (body) אניר (it is said) אניר (one) הד
                                                                                                                                                                         (body) הריהון (both) תריהון (that they will be) דנהוון
                                                                                                                                                           (to our Lord) דנקף (but) דין (has cleaved) דנקף (whoever) מן
                                                                                                                                                                                   (Spirit) עלוה (of one) אדרא (with Him) דוא (has been) הוא
                                                                                    (sin) אביתא (every) בי (fornication) זניותא (from) מן (flee) אביתא (is) מן (flee) אביתא (is) ברנשא (his body) מן (is) מן (is) פגרה (that will do) ברנשב (sin) אבין (does) הי (in his body) בין (but) בעבר (fornicates) בין (whoever) מן (whoever) בין (pornicates) בין (whoever) בין אביתא מון מיינא (whoever) בין היינא (in his body) בפגרה (whoever) בין אביתא מון מיינא (whoever) בין אביתא מון מיינא (שוני אביתא מון מיינא מון מיינא (שוני אביתא מון מיינא מון מיינא (שוני אביתא מון מיינא מיינא מון מיינא מון מיינא מון מיינא מיינא מון מיינא מון מיינא מי
                                                                                                   (with a price) גיר (for) גיר (you have been bought) אזרבנתון (20 (with your body) ברמיא (God) לאלהא (glorifying) משבחין (therefore) בפגרכון (be you) הכיל (of God) הכיל (which are) הנון (those) הנון (which are) הנון (which are) הנון האיתיהון (which are) הנון (which are) איני (איני (שוביה) איני (שוביה) הנון (שוביה) ה
                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              Chapter 7
                                                                                  (but) דין (to me) לי (that you wrote) דכתבתון (those things) אילין (about) אילין (to touch) דכתבתון (not) אילין (a woman) דכתבתון (for a man) לוברא (it is) ותקרב (good) שפיר
                                                                                                           (a woman) אנתתה (fornication) אנש (because of) אנתתה (but) אלא 2
                                                                                                                       (let take) תאחוד (her husband) לבעלה (& a woman) ואנתתא (let take) נאחוד
                                                    (let bestow) לאנתתה (that is owed) דמתתחיב (the love *) חובא (to his wife) לאנתתה (a man) לגברא (a man) לגברא (to her husband) הכנא (woman) אך (also) הי (that) אנתתא (that) לבעלה (also) אנתתא (in this way)
     * Most Greek mss. have "ευνοια"-"eunoia" is "Good will" or "benevolence"; a few old mss. have simply, οφειλην
   -"ofeilavn"- "what is owed".
                                                                                                 (her body) אורתא (over) על (is authorized) שליטא (not) א'ז (a woman) אורתא (a man) אורתא (also) אלא (in this way) הכנא (her husband) בעלה (but) אלא (his wife) ארא (but) אלא (his body) פגרה (over) על (is authorized) ארא (not) אלא (not) שליט (is authorized) על (over) אלא (his body) ארא (חברה (not) אלא (not) ארא (חברה (not) אלא (not) ארא (חברה (not) אלא (not) ארא (חברה (not) ארא (not)
```

```
(another) אלא (his body) אול (net husband) אלא (but) אלא (his body) אול (over) אנתתה (is authorized) אנתתה (not) אלא (his wife) שליט (is authorized) על (is authorized) אלא (not) אלא (therefore) אלא (therefore) אלא (wou will agree) אלא (wou both) דתריכון (when) אלא (except) אלא (which you devote) אלא (to fasting) אלא (which you devote) אלא (in a time) בזבן (you shall return) אלא (to pleasure *) אלא (to it) אלא (wou shall return) מנול (to pleasure *) אלא (to it) אלא (wou shall return) סמנא (tempt you) וומלא (of your bodies) דבורכון (the desire *) דנול (because of) אלא לאנול (because of)
```

* No "pleasure" in the Greek mss.! * No "desire of your bodies" in the Greek, either. Greek has, "ακρασιαν", which is "lack of self control". The Greek is so discrete that one unfamiliar with Christian doctrine and The New Testament, who was reading this for the first time, would scarcely guess that the whole discussion is about sex!

```
(to the weak) אר בלמחילא (as) אנא (I) איך (as) דלמחילא (but) דין (this) אוד (a commandment) אוד (from) מון (not) אנא (in to not) אנא (in to not) אנא (I) דיר (form) אנא (I) דיר (from) אנא (I) דיר (from) אנא (wish) אנא (form) בדכיותא (wish) אוד (may be) מוהבתא (like I) אכותי (god) אל (from) אל (is given) ארה (who in that way) ארה (who in that way) אית (who in this way) אוד (one) דיר (to those) דין (but) אוד (that there is not) דין (to those) דין (but) לאילין (who in this way) אמר (that it benefits) דין (to those) דין (who in this way) אמר (that it benefits) אכותי (who in this way) אכותי (that it benefits) אכותי (them) אכותי (like I) אכותי (they should remain) אכותי (if) (if) (if) (if) (if) (if)
```

```
אנרתא קדישתא דפולוס שליחא דלות קורנתיא קדמיתא
The First Holy Epistle of Paul The Apostle to The Corinthians
                                                          (it is beneficial) לא (if) לא (if) מסיברין (they endure) נזדוגון (they endure) לא (if) לא (if) לא (with desire) אנתתא (to burn) דלמאקד (than) מן (rather) מניר (to burn) למסב (to burn) אנתתא (to take) מביר (than) מן (than) מון (tha
                    (not) אנא (command) מפקד (women) אנא (to them) להון (that are) אנא (but) דין (to those) לאילין (to those) אנא (shall depart) מן (not) אנא (her lord) בעלה (from) מן (that a wife) אנא (My Lord) אנא (I) אלא (I) אלא (וער האיר) אנא (ו
                                                                                                                   (a man) גברא (without) דלא (let her remain) תקוא (she departs) גברא (it her be reconciled) או (to her lord) לבעלה (or) לבעלה (let him forsake) לאנתתה (his wife) או (& a man) גברא (& a man) לאנתתה (she departs) גברא (without) גברא (אונדרא (bis wife) או לאנתתה (bis wife) אונדרא (without) גברא (without) אונדרא (w
                                                          (not) תשבוק (let her leave) בעלה (not)
                                                 (is a believer) מקרש (ever not) אינא (who) אינא (man) אינא (for) גיר (that) הי (is sanctified) באנתתא (woman) המהימנא (that) המהימנא (who believes) ומקרשא (are) באנתתא (by the husband) באנתתא (is a believer) מהימנא (ever not) בעברא (who believes) אירא (defiled) הי (their children) בניהון (not) אירא (they are) און (they are) און (pure) און (mou) און (now) השא (mou) היין (mou) און (mou) און (mou) און (mou) השא (mou) היין (mou) און (mou) היין (mou) און (mou) (m
                                                            (let him separate) נפרוש (separates) ברש (believes) מהימן (who not) דלא (he) הו (but) דין (if) דין (if) מהימן
                                                                                           (in such cases) או (a sister) או (or) או (a brother) אחא (is in bondage) לא (not) משעבר (not) משעבר (to peace) ארהא (fod) אל הא (has called us) הו (to peace) אל הא
                                                                                                                                                                                     (Jehovah) אנש (to him) לה (distributes) איך (as) איך (man) איד (each) לה (but) לה (tus) אלא 17 (let him walk) איך (thus) הכנא (God) אלהא (-ever calls him) והלך (how), איך (& a man) אנש (מאר (command) אנא (to allo) אנא (to allo) אנא (& also) אנא (אוף) אנא (שואר) אנש (שואר) 
          (to it) אנש (let him return) לא (not) לא (was called) אנש (a man) אנש (circumcised) לה (when) אתקרי (when) לה (he was called) אתקרי (in uncircumcision) אתקרי (to uncircumcision) אתקרי (let him be circumcised) נזוור (אווור (not) אתקרי) נזוור (אווור (let him be circumcised)
                                                                                                                                                     נטורתא (the keeping) דפוקרנוהי (of the commandments) דאלהא
                       (he shall continue) בקרינא (in it) באתקרי (when he was called) באתקרי (in the calling) בקרינא (every person) באתקרי
                                                          (you) לא (not) לא (not) אתקרית (a servant) אתקרית (if) אתקרית (if) אתקרית (be freed) אתקרית (can) אנה (also if) אלא (but) אפן (to serve) דתפלוח (for yourself) אמר (choose) גבי
                                                                                      (is called) אתקרי (a servant) גיר (for) דעבדא (whoever) אינא 22 אינא (also) גיר (in this way) אתקרי (of God) הלהא (is called) הכנא (is called) התקרי (ason) אתקרי (whoever) אינא (of The Messiah) הו (is called) המידא (ason) עברא (uson) עברא עברא (uson) אתקרי (ason) עברא (uson) אונא (uson) (uso
                                                                                                                                                                                                                      (you have been bought) אזרבנתון (with a price) ברמיא 23
                                                                                                                                                                                     (of people) דבנינשא (servants) עברא (vou shall be) לא (not) אל
                                                                                                                          (brethren) אחי (which he is called) אחי (in that) במדם (every person) כלנש (God) אחי (with) דאתקרי (let him continue) בה (in it) בה (בה (שונה) בה לומ
```

±

The First Holy Epistle of Paul The Apostle to The Corinthians

אגרתא קדישתא דפולוס שליחא דלות קורנתיא קדמיתא

```
(God) אלהא (from) מן (a commandment) דין (virginity) דין (virginity) אלהא (about) על (about) בתולותא ((about) דין (advice) אלכא ((I have) אהיד ((not) אהיד ((not) אהיד ((not) אלהא ((fom) אלהא (from) מן ((I who have received favor) מהימן ((a man) אנברא ((is fair) אנא ((I) דהדא ((that this) אנא (I) דין ((this) this) ווא ((this) this) ווא
```

(is fair) שפירא (that this) אנא (ו) רהרא (that this) אנא (ווקא (the distress) אננקא (because of) מטל (the should be) רובנא (that so) דובנא (for a son of man) לה (that useful) רבקח (that useful) לה (that useful)

(a divorce) אנת (seek) אלות (with a wife) באנתתא (are you?) אנת (bound) אסיר (a wife) אנת (you) באנתתא (seek) אכת (not) אנת (from) מן (you) אנת (have divorced?) שרא (have divorced?) אנת אנתתא (seek) אנת (you) מן

(you) אנת (will have sinned) אנת (not) אל (a wife) אנתתא (you will take) אנת (& if) אנת (she will be sinning) אנתנא (for a man) לגברא (will be) תהוא (a virgin) און (& if) און (in the body) בתולתא (are) דרול (to those) און (has been) הוא (in the body) דרון (but) דרון (suffering) אול (show pity) אול (for you) אנא (דרון (but) דרון (but) אנא (show pity) אנא (but) דרון (but) אנא (but)

(they weep) לא (not) לא (as if) איך (who weep) איך (& those) איך (they rejoice) איך (as if) איך (who rejoice) איך (& those) איך (they acquire) איך (not) איך (as if) איך (who buy) איך (& those) ואילין (& those) ואילין (אירין (

(this) הנא (world) בעלמא (who use) דמתחשחין (& those) אילין (the right) דמתחשחין (of (outside) בר (not) לבר (this) מן (of world) דתשחתא (the form *) אסכמה (for) דעלמא (is passing) עבר (is passing) לה (ithis) אסכמה (*

TADDN – "Iskemeh" ("form") sounds like the Greek word "Eυσχημα" - (Euschema), which the Greek mss. have in this place. Some think this is evidence <u>The Peshitta</u> is translated from the Greek. However, the Greek root "σχημ-" occurs 23 times in <u>The Greek NT</u>, whereas <u>The Peshitta</u> has NDDN – "Iskemeh" in only six of those places; so the Aramaic is not a transliteration of Greek. This kind of charge against the Aramaic being a mere copying of Greek is really without merit.

We know that Aramaic came long before Greek. Aramaic inscriptions date back to 910 BC. Now let's have a look at the names of their letters (Greek counterparts not in Greek order):

Aramaic	- Greek	<u>Aramai</u>	<u>c - Greek</u>	Aramaic	- Greek	Aramaic-	- Greek	Aran	naic- Gr	eek A	ramaic- Greek
Alap	Alpha	Het	Epsilon	Tet	Theta	Mim	Mu	Pe	Pi,Phi	Shin,Sir	n Sigma
Bet	Beta	Waw O	micron,Om	negaYodh	Iota	Nun	Nu	Tsade	Xi	Tau	Tau
Gamal	Gamma	Zayin	Zeta	Kap	Kappa	Semkat	Xi	Qop	Kappa	a (Pe-Se	emkat) Psi
Dalat	Delta	Khet	Chi	Lamad	Lambda	Ayin	Ayta	Resh	Rho		

Aramaic was the language of **Aram** state in **Ancient Syria**. The alphabet is a development of the original alphabet developed by the **Phoenicians** (**1100 BC**). The **Greek** and **Latin** alphabets are both decendents of this script.

The First Holy Epistle of Paul The Apostle to The Corinthians גורתא קדישתא דפולוס שליחא דלות קורנתיא קדמיתא

*	9 b	1 g	4 d	77 h	4 w
I z	日 ḥ	€	7 y	7 k	6
ケ m	<i>9</i>	‡ s	o	1	۲ ۶
P	4 r	₩ š	у t		

The **Greek** alphabet was the first alphabet to include vowels. It is over 2500 years old. It is used for all forms of **Greek**.

Αα	Ββ	Γγ	Δδ	$\mathbf{E}\epsilon$	$Z\zeta$	Ηη	Θθ	Ιι	Kα	Λλ	$M\;\mu$
άλφα	βήτα	γάμα	δέλτα	έψιλον	ζήτα	ήτα	θήτα	γιώτα	κάττα	λάμδα	μι
alfa	vita	gama	thelta	epsilon	zita	ita	thita	yiota	kapa	lamtha	mi
a	b	g	d	ē	Z	ē	th	j	k		m
[a]	[🗸]	[8]	[ð]	[e]	[z]	[i]	[8]	[i]	[k]	[1]	[m]
Nν	Ξξ	Оо	$\Pi \pi$	Pο	Σσς	$T\tau$	$Y\upsilon$	Φφ	Χχ	$\Psi\psi$	Ωω
Nν	Ξξ	О о о	$\prod_{m}\pi$	ρο P Q	Σσς σίγμα	Τ τ	Υυ ύψιλον	$\Phi \phi$	$\mathbf{X}_{\chi_{l}}$	Ψ_{ψ}	Ω ω ωμέγα
	_			_	_			•		•	
VI	ξι	όμικρον	πι	ро	σίγμα	ταυ	ύψιλον	фı	Χı	ψι	ωμέγα

The above charts and comments are from krystal.com, which analyzes the history of writing. Looking at the Greek and Aramaic letters, one can see how Greek letters are similar in many cases to their Aramaic-Phoenician counterparts. Compare the Old Aramaic Alap $\not\leftarrow$ with Greek Alpha A; Alpha is an Alap on its side. An Old Aramaic Bet $\not\subset$, reversed and enclosed at the bottom is almost a beta - $\not\subset$; Old Aramaic Gimal $overline{1}$ flipped over becomes the Greek Gamma $overline{1}$. The same for the next letters $overline{1}$ and $overline{2}$ and $overline{3}$ and $overline{3}$ and $overline{3}$ and $overline{3}$ and $overline{3}$ and $overline{4}$ and $overline{5}$ and overli

English: Abcdefghijklmnopqrstuvwxyz : \$()+Phoenician: Aタア 4ef 1月i ブレグクのフタイキ メロット目で I: w() の

Glenn David Bauscher Page 517 5/3/2010

The First Holy Epistle of Paul The Apostle to The Corinthians

Aramaic has a long and illustrious history in the Middle East and The Holy Land; it was one of the first written Semitic languages and helped shape the history of the world for almost 2000 years, being distinguished along with Hebrew as a holy tongue-one of the two original languages of The Old Testament scriptures. Greek was a later tongue which facilitated propagation of The LXX OT and The NT into The Roman Empire, in which Greek was the most common language spoken. A major reculteration based on Greek seems to have occurred, starting with Alexander's campaign to make Greek the universal tongue of his empire in the late 4th century BC. He was largely successful, though he could not reform Mesopotamian language (Aramaic) or that of Israel. Those peoples were too isolated and zealous of their traditions to be purged of their mother tongue. Josephus made it plain that first century Israel was not Greek speaking. He had to study Greek to learn it well enough to translate his volumes "from the language of our country into Greek", though even then, he wrote that he was not fluent in Greek. He knew of "two or three" who were proficient in Greek and "had been rewarded for their pains", meaning they had to have studied long and hard to obtain Greek learning, as the Jews discouraged such education in the pagan tongue.

The argument that first century Israel spoke Greek simply has no foundation in historical fact and is contradicted by the one historian of Israel (Josephus) who wrote more of Israel's history than all others combined- and he lived in Israel from AD 37 until the end of that century.

```
(vou \text{ will be}) אנא (that without) אנא (I) דרלא (want) אנא (this) הנא (because of) מטל (to him) אינא (to him) דרית (for) דרית (who) אינא (this Lord) ברמרה (he may please) דאיכנא (that how?) דאיכנא (that how?) ברמרה (this Lord) ברמרה (this Lord) דיר (who איכנא (this Lord) ברמרה (this Lord) אינא (this Lord) דיר (thinks) אינא (this Lord) דרמרה (thinks) דרמרה (t
                                                                                                                              (what is of the world) דאית (cares for) אנתתא (to him) אנתתא (is) דאית (whoever) אנתתא (is) דאיבוא (whoever) אנתתה (his wife) אנתתה (he may please) דאיבוא (to him) שפר
                                                                                               (& a virgin) לבתולתא (a wife) אנתתא (between) בינת (also) אית (but) דין (a distinction) לבתולתא (on her Lord) דלגברא (thinks) דין (has been) הות (not) אידא (ever with a husband) דלגברא (she who) דלגברא (win her spirit) (in her body) בפנרה (holy) בפנרה (that she may be) דתהוא (of the world) דאידא (thinks) דיי (a husband) בעלא (to her) בעלא (ever has) דעלמא (win her busband) בעלא (she may please) האידא (that so אור באיבנא (her husband) לבעלה (she may please) דאיבנא (that so אור) באיבנא (אור אור) באיבנא (אור) באיבנא (אור
                                                                           (I) אנא (say) אמר (yours) דילכון (it is) הו (for your benefit) לעודרנכון (but) דין (this) ההרא (הדא (this) אנא (onto you) הוא (cast) אנא (a noose) הוא (it is) מחנוקיתא (not) לא (not) הוא (to (it is) ארא (that you would be) אלא (but) דת הוון (but) אמינין (this) אמינין (this) אלא (to the world) דת הוון (your Lord) אנחון (attending) אנחון (while) באסכמא (to the world) באסכמא (you are) אנחון (attending) אנחון (while) באסכמא (to the world) אנחון (but) (bu
                                                                                                                                        (by his virgin) בתולתה (that he is disgraced) המתבזח (thinks) דין (a man) אנש (if) אנש (to a man) דין (thinks) הבה (has given her) ולא (her time) זבנה (who has passed) לגברא (to do) זבנה (he chooses) איך (as) הצבא (to give her) נעבד (& it is fitting) ווליא (she may be married) תודוג (he sins) המאון המא המאון אין האון המא המאון המאון האון המאון ה
                                          (in his mind) ברעינה (determines) פסק (truly) דין (but) דין (he who) אינא 37 (his will) דין (he who) ברינה (his will) אלצא (over) לה (pleasure) לה (to ) צבותא (is pressured) אלצא (not) אלצא (he does) ברנה (well) דנטר (to keep) בתולתה (in his heart) שפיר (he judges) והכנא (in this way) אלצא (he judges) בלבה (to keep) ברבה (to keep) בלבה (to keep) בלבה (to keep) ברבה (to keep) בלבה (to keep) בל
                                                                                                                                                                 (does) עבד (well) שפיר (his virgin) בתולתה (gives) ביהב (therefore) עבד (& he who) אינא 38
                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          (his virgin girl) בתולתה (gives) הב (ever not) דלא (& he who) ואינא (does) דלא (all the more) יתראית יתיראית (מון איני (מון א
                                                                                                                                                                                                   (is) הי (bound) אסירא (her husband) בעלה (lives) דהי (as long as) כמא (a wife) אנתתא 39
                                                                             M * Critical Greek lacks "by the Law".
                                                                                                                                                                                         (she shall remain) מוביה (in this way) אן (if) הכנא (but) דין (she is blessed) עוביה (I) איך (in this way) איך (my mind) דילי (my mind) איך (according to) איך (in me) דרוחא (of God) אית (that The Spirit) דרוחא רוחא
```


The First Holy Epistle of Paul The Apostle to The Corinthians

אנרתא קדישתא דפולוס שליחא דלות קורנתיא קדמיתא

Chapter 8

```
(of idols) דין (but) דין (sacrifices) דין (about) איל (knowledge) איר (is) איר (that in us all) דבכלן (we know) דעינן
                                              (builds up) דין (but) דין (love) הובא (puffs up) מחתרא (& knowledge) וידעתא
                                          (to know) דולא (it is necessary) למדע (what) איך (as) מא (what) דולא
                                                                            (God) לאלהא (loves) דין (but) מחב (a man) אנש (if) אנש (of Him) מהב (is known) אתידע (this one) הנא
                               (the knowledge) לאלא (in every person) בכלנש (has been) הוא (not) לא (but) אלא (now) אית (now) גיר (in whose conscience) דבתארתהון (people) אנשא (for) אית (there are some) איד (they eat) אכלין (what is sacrificed) איד (as) דרביחא (it is defiled) אכלין (their conscience) ומטל (because) דכריהא (it is defiled) תארתהון (their conscience) מתטושא (because) אכלין (because) אכלין (because) אכלין (because) ומטל
                                               (this) אול (your power) שולטנכון (lest) דין (but) דין (Take heed) דין (to the weak) הוא (a stumbling block) תוקלתא (shall be) נהוא
                             (will see you) נהויך (for) אנש (a man) אנש (if) אנש (10 (you) ביר (knowledge) אנת (win you) בית (who have) אנת (you) לך (who have) בית (who have) בית (of idols) לא (of idols) לא (of idols) בית (in the house) בית (will be encouraged) דכריה (weak) הוא (weak) בית (what is sacrificed) דרביתא (to eat) ברכית (what is sacrificed) בית (who have) בית (who h
                       (yours) דילך (by your knowledge) לה (he) בידעתך (& is destroyed) אינא (& is destroyed) מית (the Messiah) אינא (died) אינא (for whose sake) דמרע (is weak) דמרע (who) אינא (he) הו
                                     (your brethren) אנתון (you) אנתון (subvert) מסכלין (in this way) הכנא (& if) אנתון (of the sickly) אנתון (on their conscience) הארתהון (איט) אנתון (עסט) אנתון (עסט) פמטיחא (commit an offense) הו (against The Messiah) אנתון (עסט) במשיחא (במשיחא הו הוא מסכלין (עסט) אנתון (עסט) אנתון (עסט)
(my brother) לאחי (brings down) מכשלא (food) מכשלא (if) אן (this) או (because of) מטל (to my brother) או (I bring sin) אכשל (lest) אכשל (I shall eat) אכול (flesh) אכול (flesh) אכשל (for eternity) בסרא
                                                                                                                                               Chapter 9
```

```
(of freedom) ארא (a son) בר (I have been) הוית (not?) אל (interrogative) פים 9:1 או (an apostle) שליחא (I have been) או (not?) אל (or) או (not?) או (or) לישוע (or) לישוע (Yeshua) משרהא (in my Lord) מרן (my work) עברי (vou have been) או (not?) או (or) או (not?) או (not?) או (or) או (not?) או (or) או (not?) או (not
```

```
אנרתא קדישתא דפולוס שליחא דלות קורנתיא קדמיתא
The First Holy Epistle of Paul The Apostle to The Corinthians
                                                                                                                                                                                          (an apostle) שליחא (I was) הוית (not) לא (to others) אליחא (& if) איתי (if) איתי (but) אלא (are) וחתמא (of my apostleship) השליחותי (& the seal) אנון החתמא (שנון (vou) אנון החתמא
                                                                                    (it is this) לי (my answer) דרינין (who judge) אילין (my answer) ברוחי (I give) לאילין (מפק
                                                                                                                      (& to drink) אלים (not) למאכל (for us) לו (is it legal) שלים (not) אל (why?) למאכל (why?) למאכל
                                                                                                                         (wife) אנתתא (a sister) התא, (for us) לן (is it legal) שלים (not?) לא (& interrog.) לולמא (of the apostles) עמן (others) איך (as) שרכא (with us) עמן (to travel) למכרכו (Kaypha) אהוהי (as) המרן (of our Lord) רמיך (as) אחוהי (de as) אחוהי (de as) המיך (de as) ואיך (de as)
                                                                                                                                                          (to us) לית (there is not?) אוֹא (מית (Marnaba) ברובא (only) בלחוד (only) אוֹא (or) אוֹא (or) אוֹא (we should labor) נפלוח (authority) שולטנא
                                                                   (of himself) דמפלח (at expense) בנפקתא (in a war) בפלחותא (who fights) דמפלח (who is it?) מנו (its fruits) מנו (who is it?) מנו (who is it?) מנו (who is it?) מנו (who is it?) מנו (or) מנו (sheep) או (or) מנו (who is it?) מנו (or) אכל (consumes) או (of his flock) דמרעיתה (the milk) אכל (from) מנא (of his flock) דמרעיתה (who is it?) ומן (from) חלבא (from) דמרעיתה (of his flock) אכל (from) אכל (who is it?) ומן (moi who is it?) דמרעיתה (of his flock) או המרעיתה (who fights) או המרעיתה (who is it?) או המרעיתה (who it?) או המרעיתה (who it?) או המרעיתה (who it?) או המרעיתה (who it?
                                                                                                                      (I) אנא (say) אמר (these things) הלין (a son of man) ברנשא (as?) אמר (interrog.) אנא (says) אמר (these things) הלין (the written Law) אמר (also) און (behold) אר
                                                                                                                  (of Moses) מושא (in the written Law) בנמוסא (in it) בנמוסא (it is written) כתיב (כתיב (that treads) כתיב (the ox) תורא (muzzle) תבלום (muzzle) למא (Himself) על (coes concern) בטיל (oxen) בטיל (about?) על (interrog.) על (מא (בטיל האורא (about?) על (בסיל האורא (בטיל האו
                                                                   (He said) אמר (it is understood) אלא (but) אלא 10 (because) אמר (for אלא (for our sake) אמכחבת (for ומטלתן (for our sake) ומטלתן (because) און (for אמכחבת (for א (for our sake) און (to the plougher) אמכחבת (to him) לה (it is incumbant) און (for hope) און (for of a crop) און ואינא (to plough) דמררך (for our sake) על (for סברא (hope) און אינא (to plough) דמררך (threshes) און המדרך (whope) און אינא (to plough) און אינא (to plo
                                                              (in\ you) בכון (have sown) ארען (of the Spirit) דרוחא (we) דרוחא (if) און (shall reap) דרוחא (of the body) דבא (from you) מנכון (we) און (if) און (is it?) דר (a great thing) רבא
                                                  (holy) אנתון (who in the house) דבית (that those) אנתון (vou) אנתון (know) אנתון (פלחין (not) אנתון (the house) דורן (the house) בית (from) מן (labor) בית (share) בית (with) מרבחא (with) מלחין (who the altar) בלמרבחא (the altar) פלחין (with) מו (with) מו (who the altar) אורין (who the altar) אורין (who the altar) אורין (מודער) איין (מודער) אורין (מודער) איין (מודער) אורין (מוד
                                                                                                             (that those) אך (commands) פקד (our Lord) מרן (also) אך (in this way) דאילין (shall live) הכנא (His Gospel) מרן (from מן (preach) מכרתה (who His Gospel) דסברתה
                                                   (these things) אָלא (of) מן (to one) בחרא (have been accustomed) אתחשחת (not) אָל (but) דין (I) אָגא (to me) לי (it shall be) נהוא (that thus) דהכנא (have I written) מְעל (for) הרא (for) מעל (neither) מעל (per it shall be) אונדער (הרא (mer it shall be) אין (אַרבר (mer it shall be) אָרבר (הרא (mer it shall be) אָרבר (mer it shall be) אַרבר (mer it shall be) אָרבר (mer it shall be) אָרבר
                                                                                                                                                                                   פקח (it were better) לי (for me) גיר (for me) דמנזת (it were better) פקח (would nullify) דיר (my glory) שובהרי (that someone) דיר (than אמות) ומרק
                                             (pride) אוא (to me) לי (there is not) לית (for) שובהרא (as preach Good News) מובהרא (also) אך (also) דמסבר (but) גיר (to me) לי (woe!) לי (is laid) מים (for) גיר (necessity) איל (I shall preach the Good News) אכבר (unless) אסבר (unless) אסבר (שובהרא אסבר (שובהרא (also) ביד (שובהרא (שו
```

(to me) אית (a reward) אורא (do) סער (this) הדא (with my pleasure) גיר (for) גיר (if) אית (if) גיר (if) אית (if) אית (if) אית (if) אית (if) אית (if) דין (if) דין (but) דין (if) דין (with a stewardship) רבת ביתותא (my pleasure) אינא (if) דין (if

(I) אנא (evangelize) מסבר (that when) אגרי (my reward) אגרי (therefore) הכיל (is) הכיל (what?) אנא (18 (of The Messiah) הכיל (the Gospel) לסברתה (I may make it) אעבריה (expense) אעבריה (without) דלא (without) (to me) אתחשח (to me) דיהב (that He gives) באונגליון (I shall use) ולא (anot) אתחשח (what?) בשולטנא (to me) דיהב (that He gives) אתחשח (that He gives) אונגליון (the authority) אנגליון (the gives) אונגליון (the gives) אנגליון (the gives) אונגליון (the gives) אנגליון (the gives) אנגליים (the gives) אנגליון (the gives) אנגליין (the gives) (the gives) אנגליין (the gives) (t

The First Holy Epistle of Paul The Apostle to The Corinthians

(all things) כלהין (from) גיר (form) גיר (I am) אנא (free) מחרר (as) בדר (as) מון (I may gain) מון (that the many) דר לכלנש (myself) נפשי (I subjected) מעברת (to every person) לכלנש

"The many"- א" is for Paul synonymous here with "All". See verse 22: "That I may give life to everyone" is his mission statement. Romans 5 gives abundant evidence of this use of the word שניאא.

```
(a Judean) און יהודיא (Judeans) יהודיא (with) עם (& I was) והוית (מוריא (I may gain) אתר (that Judeans) ועם (I may gain) הוית (those who under) ועם (I was) און (are) און (The written Law) ומוסא (those who under) און (& with) און (I was) איך (I may gain) און (those who under) און (I may gain) אתר (are) אתר (The Written Law) (who under) אתר (that those) דלאילין (there is not) מוסא (without) (as) דנמוסא (& to those) ולאילין (I was) הוית (as) דלא (I was) אתר (I was) הוית (as) איתי (as) דלא (in may gain) ומוס (without) און (in The Law) אתר (I may win) אתר (I may win) אתר (The written Law) ומוס (who without) אתר (that also) אתר (I may gain) עם (that the weak) אתר (was) דלכריהא (that the weak) אתר (I may give life) אתר (that the verry person) דלכלנש (to every person) הוית (everything) הוית (everything) הוית (everything) הוית (to every person) הוית (that the very person) הוית (was) הוי
```

N* "That I may give life to everyone" is not found in Greek except for 2 mss (Codex D -6th cent. & Codex G-9th cent.) Greek mss. have -ινα παντως τινας σωσω, "that by all means I may save some". The Latin Vulgate has: omnes facerem salvos- "That I may save everyone". John The Baptist had the same mission statement for Israel (See John 1:7). Remember the Great Commission? "Go ye, therefore, and instruct all nations; and baptize them in the name of the Father, and of the Son, and of the Holy Spirit." Instructing involved more than evangelizing; it involved baptizing them and "teaching them to observe all that I have commanded you". This is a command to make everyone a believer and disciple of The Lord Jesus Christ. Paul's heart was fully committed to our Lord's command and purpose. In Colossians 1:23 he writes: (MUR) "provided ye continue in your faith, your foundation being firm, and ye be not removed from the hope of the gospel; of which ye have heard, that it is proclaimed in all the creation beneath heaven; of which gospel I Paul am a minister". The world was evangelized in one generation by Paul's efforts and those of his converts. Paul wrote: "the preaching of the cross is the power of God" (Coloss. 1:18).

```
(ו) אנא (have done) שותפא (but) דין (this) אב 23 (of the Gospel) אכרותא (an associate) שותפא (I may be) אב מטל (so that) למטל (so that) שותפא (that those) שותפא (so that) אב לא (אוס) ידעין (אוס) אב (thot) אב (thot) אב (thot) בלא (thot) בלא (thot) בלא (thot) בלא (thot) אב (thot) בלא (the victory) אב (to him) בלא (the victory) אב (the victory) אב (the victory) אב (thing) באב (thing) בלא (to feceive) בלא (to feceive) בלא (thing) באב (thing) בלא (thing)
```

Chapter 10

```
(my brothers) אבא (that you will know) דתרעון (but) דתרעון (I am) אבא (willing) אנג (willing) (were) בכא (acloud) ענגא (under) תחית (all of them) כל הון (our fathers) בימא (passed through) עברו (in the sea) בימא (& all of them) וכל הון
```

(& in the sea) ביד (in the cloud) בענגא (were baptized) עמדו (Moses) ביד (by) ביד (& all of them) ביד (בלהון

(they ate) אכלו (one) אכלו (one) אכלו (one) אכלו (& all of them) וכלהון 3

בירתא הדישתא דפולוס שליחא דלות הורנתיא הדמיתא אגרתא

The First Holy Epistle of Paul The Apostle to The Corinthians

(they drank) אשתיו (of The Spirit) דרוחא (drink) משתיא (one) אהרו (& all of them) וכלהון (of The Spirit) אור (The Rock) כאפא (from) גיר (from) גיר (they were) הות (drinking) שתין (with them) הות (was) שהות (with them) באתיא (The Messiah) הוא (was) משיחא (but) הין (but) הין (but) הין (but) הוא (was) משיחא (אפא (משיחא (but) דין (but) הין (but) הין (but) הין (but) משיחא (שבא (משיחא (but) באפא (משיחא (but) באפא (משיחא (but) באפא (but) הין (but) משיחא (but) משיחא (משיחא (but) באפא (but) משיחא (but) באפא (משיחא (but) באפא (but) באפא (משיחא (but) באפא (but) באפא (but) באפא (משיחא (but) באפא (b

(God) אלהא (pleased) אצטבי (with the multitude of them) ארהון (was) הוא (but) אלא ל (but) אלא ל (but) אלהא ל (they fell) גיר (for) במדברא (they fell) נפלו

(that not) דין (were) הלין (being) הו (to us) לן (an example *) שופסא (but) דין (these things) הלין (lusted) הלין (those) דין (those) בישתא (evil) איכנא (evil) בישתא (we would be) הוין (we would be)

** NODID - "Tupsa" ("Example", "Type") occurs six times in its noun form and once in its verb form. Some scholars seem to think this is a translation-transliteration of the Greek Tupos". Tupos" occurs in twelve other places where NODID - "Tupsa" occurs; "Tupos" also occurs in twelve other places where NODID - "Tupsa" is not found. This is not evidence for Greek primacy. This data is typical of such supposed examples of Greek being transliterated into Aramaic of The Peshitta. At most, these Aramaic words are loan words from Greek, even as Greek has loan words from Aramaic, Hebrew and Latin, and vice versa.

(of idols) פלחי (servants) פלחי (we would be) נהוא (neither) אוף 7 (that is written) איך (also) איך (also) מנהון (even as) איכנא (even as) דאף (also) מנהון (also) פלחו (to eat) למאכל (the people) עמא (sat) דיתב (to play games) למשתעיו ((they arose) נאנו ((they arose) נאנו ((they arose) נאנו ((they arose) משתעיו ((they arose) נאנו ((they arose) ((they

(fornicated) זניו (some of them) איכנא (as) איכנא (we should commit fornication) נונא (& neither) איכנא (thousand) נונאל (& three) איכנא (twenty) עסרין (day) איפין (& they fell) ונפלו (& they fell) ונפלו

(tempted) נסיו (some of them) גוסא (The Messiah) למשיחא (we should tempt) נסיו (neither) איכנא (serpents) נסיו (them) אנון (& destroyed) ואוברו

(complained) תרטנון (some of them) איכנא (as) איכנא (should we complain) (neither) איכנא (the destroyer) מחבלנא (were destroyed) ואבדו (were destroyed) באידי

(were) הוי (for our example * לטופסן (to them) להון (that occurred) דגרש (all) דגרש (but) דין (these) אוט (cor (our) מרדותא (admonition) מטר (for the ends) הוי (have arrived) מטית (upon us) עלין (of the universe) דערמא (for the ends) דערמא (thave arrived) שלין (cor the ends) אוט (מטית (upon us) דערמא (thave arrived) מטית (thave arrived) מטית (thave arrived) אוט (to them) הערמא (thave arrived) אוט (to them) אוט (that occurred) ווארט (that occurred) אוט (that occurred) אוט (that occurred) (that occurred) (that occurred) (that occurred) הוי (these) (that occurred) הוי (these) (that occurred) (that occ

M * Critical Greek mss. have "occurred by example"; The Majority Greek agrees more closely with The Peshitta, but lacks the personal pronoun-"our".

(that he stands) דקבר (thinks) דקבר (whoever) מן (from now on) מניל (he fall) במכיל (lest) דקב (let him beware) בזרהר

(of the children of men) אלא (has met you) מטיכון (not) אלא (temptation) (temptation) מטיכון (shall allow you) דבנינשא (who not) אלהא (but) דין (is) הו (faithful) מהימן (shall allow you) דין (who not) אלהא (but) דין (is) אנחון (faithful) מהימן (whatever) מוך (than) מוך (more) אלא (temptation) לנסיונכון (shall make) איכנא (shall make) דיעטרון (that you can) דיעטרון (shall make) איכנא (cendure) איכנא (shall make) דיעטרון (shall make) איכנא (shall make) דיעטרון (shall make) איכנא (shall make) דיעטרון (shall make) דיעטרון (shall make) איכנא (shall make) דיעטרון (shall make) דיעטרון (shall make) איכנא (shall make) דיעטרון (shall make) דיעטרון (shall make) איכנא (shall make) דיעטרון (shall make) דיעטרון (shall make) איכנא (shall make) דיעטרון (shall make) דיעטרון (shall make) דיעטרון (shall make) איכנא (shall make) דיעטרון (shall make) איכנא (shall make) דיעטרון (shall make) דיעטרון (shall make) איטרון (shall make) דיעטרון (shall make) איטרון (shall make) דיעטרון (shall make) איטרון (shall make) איטרון (shall make) איטרון (shall make) דיעטרון (shall make) איטרון (shal

(I) אנא (say) אנא (whatever) מדם (you) אנחון (judge) אנא (speak) אמר (to the wise) אנא (as) דאר (as) אנא (say) אנא (say)

(has been) הוא (not?) הוא (that we bless) מברכינן (of thanksgiving) הוא (that) הוא (cup) הוא (of The Messiah) איתוהי (the Presence) הרמה (the partaking) המשרא (the partaking) שותפותא (our breaking of bread) הן (that) הן (that) הן (that) הוא (the sharing in) שותפותא (the sharing in) הוא (the Body) הוא (of The Messiah) המשרא (of the Body) המשרא (the Presence) איתוהי (the Presence)

"The Presence", as used here twice, it seems to me, explains the meaning of The Lord's Supper to be spiritual, not a physical partaking of the Body and the Blood of our Lord.

(that) הו (bread) לחמא (is) הו (one) דחד (just as) איכנא 17 (body) הו (are) חנן (one) חנו (we all) להנא (thus) הכנא (thus) הכנא

The First Holy Epistle of Paul The Apostle to The Corinthians

```
orinthians 🌃 אגרתא קדישתא דפולוס שליחא דלות קורנתיא קדמיתא
```

```
(that) הו (from) גיר (for) מן (we all) כלן (we are receiving) נסבינן (bread) לחמא (one) חר (which is) הו
                                                                                                                                                                                            (which is in the flesh) בבכסר (Israel) לאיסריל (Behold) הזו 18 (sacrifices) הוא (who eat) אילין (those) אילין (have been) הוא (not?) לא (of the altar) שותפא (partakers) שותפא (were) שותפא
                                                                         (is) איתוהי (anything) מדם (that an idol) אנא (I) דפתכרא (do say) אמר (therefore) איתוהי (what?) מנא (No! *) הכיל (is) הכיל (anything) הפתכרא (of an idol) דפתכרא (a sacrifice) או (or דבחא (anything) מדם (anything) מדם (anything) איתוהי (מו
                                                                                                     What therefore do I say: that an idol is anything, or that a sacrifice to an idol is anything? No!
N *The Greek mss. have no answer to the question asked in this verse. The Peshitta has the answer:, "No!"
                                                                                                         (the pagans) אלא (that sacrifice) דרבחין (thing) מדם (that) הו (but) אלא על (but) אלא לענה (to God) (to God) אלאדא (they sacrifice) דרבחין (tit is) הו (to demons) לשארא (with demons) אנא (they sacrifice) שותפא (sharers) לא (vou to be) דין (watt) צבא (watt) אנא (but) אנא (but) אנא (but) דין (not) אנא (but) אנא (bu
                                                                                                            (of our Lord) משכחין (the cup) כא (to drink) אנתון (vou are) אנתון (able) משכחין (not) לא (vou are) אנתון (vou are) ולא (vou are) וכסא (vou are) אנתון (vou are) אנתון (vou are) וכסא (vou are) אנתון (vou are) בפתורא (vou are) בפתורא (vou are) דמרן (vou are) דתשתותפון (vou are) בפתורא (vou are) אנתון (vou
                                                                                                            (our Lord) מטנו (do we make envy) מטנו (to make envious?) מטנו (interrog.) או (or) דלמא (than He) חסינינן (are we stronger?) חסינינן (interrog.) דלמא
                                                                                                                                                                                                                                 (to me) לי (is legal) שלים (thing) מדם (every) 23 (is advantageous) אלא (thing) מדם (every) מדם (thing) פקח (but) אלא (to me) כל (is legal) שלים (thing) מדם (every) כל (edifies) אלא (thing) מדם (every) מדם (but) מבנא (but) אלא (but) לא (but) אלא (but) מדם (every) מדם (every) מדם (every) אלא (but) לא
                                                                                                                                                                                    (seek) אנש (should) נהוא (what is of himself) בשה (a man) אנש (not) אלא (what is his neighbor's) דוברה (also) אלא (every person) אלא (but) אלא
                                                                                             (in the butcher's shop) במקלון (that is sold) דמזרבן (everything) כלמרם (conscience) הארתא (because of) מטל (inquiry) עוקבא (without) דמזרם (vou may) אכלין (vou may) אכלין (ארתא
                                                                                                                                                                    (with its fullness) במלאה (The Earth) ארעא (for) הי (is) הי (Jehovah's) דמריא 26
                                                    ענש (wish) לכון (you) לכון (invites) קרא (a pagan) אנתון (who) מן (but) דין (a man) אנתון (if) אנתון (before you) למאזל (that is set) דמתסים (everything) כלמדם (to go) למאזל (conscience) אכולו (because of) משל (inquiry) שוקבא (without) דרא (eat) אכולו (eat) אכולו (without) אכולו (eat) משל (שוביע (without) אכולו (שוביע (without) אכולו (שוביע (without) מוקבא (without) מוקבא (שוביע (without) אכולו (שוביע (without) מוקבא (without) מוקבא (שוביע (without) אכולו (שוביע (without) מוקבא (without) מוקבא (שוביע (שוביע (without) עוקבא (without) עוקבא (without) עוקבא (שוביע (שוביע (without) עוקבא (without) עוקבא (without) עוקבא (שוביע (without) עוקבא (without) עוקבא (שוביע (שוביע (without) עוקבא (without
                                                         C Majority Greek adds, "to idols"; * C Most Greek mss. have additionally, "For the earth is the Lord's and its fulness".
                                                                         (vours) דין (it is) אוא (not) א' (I) אוא (say) אמר (but) דין (conscience) ארתא 29 (is judged) הארתא (for) איל (Why?) איל (who told) האמר (of him) ההו (but) אלא (of others) הארתא (from) הארתא (from) הארתא (from) הארתא (vours) הארתא (vours) הוא (vours) הארתא (vours) הוא (vours) הוא (vours) הארתא (vours) הוא (vours) הוא
                                                                                                (blasphemed) מתגרך (why?) אנא (I) אנא (if) אנא (with grace) מתגרך (with grace) אנא (if) אנא (if) אנא (if) אנא (if) מתגרך (am giving thanks) אנא (for which I) אנא (anything) מרם (for) אנת (am I) אנא (wou) אנתון (drink) אנתון (wou) הכיל (therefore) אנתון (wou) אנתון (everything) אנתון (wou) אנתון (wou) אנתון (wou) מרב (anything) מרב (wou) אנתון (wou) אנתון (wou) אנתון (dol) אנתון (dol) אנתון (wou) אנתון (dol) אנתון (wou) אנתון (dol) אנתון (wou) אנתון (dol) אנתון (wou) אנתון (dol) (dol) אנתון (dol) (
                                                                                                                                                                                     (to the Jews) ליהודיא (be) הוו (violation) תוקלא (without) א 32 בדלא (of God) אדור (& to the Aramaeans *) דארהא (לארמיא (בארמיא (בארמיא אונארמיא (בארמיא (בארמיא האונארמיא (בארמיא (בארמיא האונארמיא (בארמיא (בארמיא האונארמיא (בארמיא (בא (בארמיא (בארמיא (בארמיא (בארמיא (בארמיא (בארמיא (ב' (בא (ב' (ב' (ב' (ב' (ב' (ב' (ב' (ב' (ב
```


The First Holy Epistle of Paul The Apostle to The Corinthians

גנרתא קדישתא דפולוס שליחא דלות קורנתיא קדמיתא

* Greek has "to the Greeks". The Aramaic New Testament books would have been addressed to Jews and Aramaeans, since both groups spoke Aramaic. The Greek NT never has "to the Aramaeans" in the 20 places where the phrase occurs in The Peshitta; the Peshitta never has "to the Greek" where the Greek texts have that phrase. But the Greek (translation) was written to Greeks, not to the same audience for which the Aramaic original was written. Interestingly, the Greek NT has no reference to Aramaeans or Aramaic at all, not even Syrians (Naaman the Syrian excepted, who had been dead about 800 years). On the other hand, The Peshitta has 8 references to Greeks and Greek. This looks suspiciously like a Greek reculturation of Aramaic references into Greek; the opposite obviously did not happen.

```
(I) אנא (please) שפר (everyone) לכלנש (thing) מדם (in every) אנא (that also) אנא (advantage) ולא (is my) דלי (what) מדם (is every) אנא (seek) אנא (seek) בעא (& not) אלא (is advantageous) פקח (for the many) דלי (whatever) מדם (but) אלא (that they may have life) דנחון (שו
```

```
Chapter 11
                                                                                 (The Messiah) במשיחא (I do) אנא (also) איכנא (just as) איכנא (me) ב (imitate) אוד 11:1
                                                 (thing) מדם (that in every) דבכל (my brethren) אוא (but) דין (vou) אלא (praise) משבח (to you) אנא (I have delivered) אנגעהר (woy) לי (me) אנתון (woy) לי (me) אנתון (remember) אנתון (vou are) אנתון (commandments) אורון (you are) פוקדנא
                                                                                                                                                 (prophesies) או (or) או (who prays) דמצלא (man) דמצלא (every) בברא (every) ל
                                                                                                                            (his Head) רשה (covering) רשה (his head) מבהת (while) כד (while) לכסי
                                                                                      (prophesying) אונתתא (praying) דמצליא (woman) אונביא (every) אונכל (wher head) אנתתא (disgraces) מבהתא (her head) רשה (revealing) גלא (while) כר (whose head) גלא (is shaven) דונריע (with) עם (for) עם (for) שויא (equal) אויא (equal) אויא (whose head) אור (with) אויא (whose head) אויא (equal) אויא (praying) אונרע (woman) אויא (woman) אוויא (woman) אונרע (woman) אונ
                                                                                                                                                                        (a woman) אנתתא (is covered) מתכסיא (not) לא (for) גיר (if) גיר (for) לא
                                                                                                           (she should be sheared) אך (also) אך (also) ארווי אלך (it is) הסתפר (also) און (if is) דין (but) משכר (it is) הו (also) או (but) למתפרו (let her be covered) או (to be shaven) או (to be sheared) או (to be shaven) או (to be shave
                                                                                     (his head) דור (to cover) דור (is obligated) היב (not) לא (for) גיר (a man) דור (of God) גיר (& the glory) הו (he is) הו (the image) דארהא (because) מטל (of man) דור (is) הו (the glory) תשבוחתא (but) דור (woman) הי (woman) הי (could the glory) דור (woman) הי (could the glory) הי (woman) אנתתא (woman) הי (woman) הי (woman) דור (woman) הו 
                                                                                                                                                         (woman) אנתתא (from) מן (man) איתוהי (is) איתוהי (for) אנתתא (not) 8
                                                                                                                                                                                                                              (man) אנתתא (woman) מוֹן (but) אלא (but) אלא
                                                      (woman) אנתתא (for the sake of) מטל (created) אתברי (man) אנתתא (for the sake of) גיר (for the sake of) אתברי (woman) אלא (but) אנתתא (but) אנתתא (but) אנתתא
            (a woman) אנתתא (is obligated) הנא (this) הנא (because of) מטל (the angels) מלאכא (for the sake of) מלאכא (the angels) מלאכא (this) מל
                                                                                          (woman) אנתתא (of) מן (outside) לבר (man) לבר (pot) לא (but) דין (but) דין (however) ברהם (11
                                                                                              `(in our Lord) אנתתא (woman) לבר (outside) מן (of) גברא (man) במרן (woman) אפלא (neither) אפלא
    (in this way) גברא (man) גברא (from) מן (woman) איכנא (for) גיר (just as) איכנא (is (God) איכנא (from) גברא (everything) אר (woman) אותתא (is by) אר (man) אר (also) אר (also) אר (man) אר (שור (man) אר (man) א
                    (is it right?) אא (yourselves) לנפשכון (among you) ביניכון (judge) ביניכון (judge) לנפשכון (to God) אלהא (to pray) רשה (her head) רשה (to Fray) רשה (her head) דכר (who while) דכר (who while) דכר (to god) אינהתא
(vou) לכון (teaching) אפלא (nature) הו (is) הו (not even?) אפלא (to him) אפלא (it is) הו (a disgrace) מארא (ti is) הו (a disgrace) מערה (ever has grown) הו (when) או (that a man) דנברא
```

.

The First Holy Epistle of Paul The Apostle to The Corinthians

(to her) לה (glory) השבוחתא (her hair) סערה (-ever grows) דמרבי (when) לה (& a woman) אנגתתא (to her) ה' (given) המטל (a covering) אתיהב (for the sake) חלף (her hair) הערה (because) המטל (because) המטל (שניה) אנגערה (אור בא השניה) לה היא (glory) לה היא (glory) לה (because) היא (מטל (שניה) אנגערה (שניה) היא (שניה) לה (שניה)

(these things) הלין (against) על (disputes) מתחרא (but) דין (a man) אנש (if) אנש (this) איך (ake (a custom) איך (there is not) (for us) הנא (of God) הלא (for the church) לעדתה (neither) האלהא (meither) ולא (און האלהא (מאר) האלין (מא

(you) אנא (praise) משבח (as if) איך (not) איך (I) אנא (that command) דמפקד (but) דין (this) ההא (this) איך (it has been) הוא (to you have gathered) אתיתון (that not) דקא (because) מטל (because) הוא (to wou have descended) הוא (to meanness) הוא (but) לבצירותא (but) לבצירותא (but) לבצירותא (but) הוא (to meanness)

(with the assembly) גיר (you) גיר (when) אמתכנשין (when) אנא (for) לוקדם (first) לוקדם (among you) אנא (I) אנא (I) אנא (have heard) שמע (division) פלנותא (elieve) שמע (believe) מדם (things) מדם (& certain מהימן (מדם בינתכון שמדם (שמדם בינתכון הימן שמדם (שמדם בינתכון הימן בינתכון שמדם (שמדם בינתכון הימן בינתכון שמדם בינתכון (שמדם בינתכון שמדם בינתכון שמדם בינתכון שמדם (שמדם בינתכון שמדם בינתכון שמדם בינתכון שמדם בינתכון (שמדם בינתכון שמדם בינתכון בינתכון שמדם בינתכון שמדם בינתכון שמדם בינתכון שמדם בינתכון שמדם בינתכון שמדם בינתכון בינתכון שמדם בינתכון בינתכו

(you) אנתון (assemble) דמתכנשין (therefore) אנתון (when) מא 20 (what is fitting) דוָדק (according to) איך (not) איך (at drink) אכלין (eat) אכלין (of our Lord) דמרן (for the day *) ליומה (*

When therefore you assemble, it is not appropriate for The Lord's Day that you eat and drink.

N *

First century Aramaic verse:

Κυριακον - kuriakon occurs only in the New Testament and later Christian writings (here and in Rev. 1:10) and seems to have been invented for this particular verse. Interestingly, the verse in the Aramaic Crawford ms. of Revelation has אביונגא – "the first day of the week", which is the Aramaic term for "Sunday", which is what the term to which "the day of our Lord" in this verse refers. The LXX has no use of this word among its 475,000 words; Josephus' Greek translation of 329,000 words has no such word, nor any Greek writing before the first century.

```
Hypothetical pre-Greek Aramaic text:
```

One thing seems clear: The Aramaic of this Peshitta verse did not come from the Greek text. The words "Tadek" (it is right) and "Tama" (day) do not appear in any Greek manuscript.

```
(but) אכל (before) אכל (before) אנש (or another) אנש (one) אנש (but) אלא אנש (one) אנש (one) אנש (but) אלא אנש (one) אנש (is drunk) אוחר (one) אוחר (another) אנש (one) אנש (but) אלא עלא (one) אנש (one) אנ
```

Corinthians were actually getting drunk in church!

```
(& drink) ותשתון (in which to eat) דתאכלון (to you) לית (are there not?) לית (houses) בתא (interrog.) בדלמא (do you?) ברלמא (despise) בסין (of God) באלהא (the church) בעדתה (do you?)
```


The First Holy Epistle of Paul The Apostle to The Corinthians

(to them) להון (that there is not) דלית (those) אנתון (you) אנתון (& have shamed) ומבהתין (I) אנתון (what?) אנא (praise) אנא (shall I say) אנא (what?) אנא (what?) אנא (to them) אנא (what?) אנא (wh

(vou) לכון (that I handed) אנא (thing) מרם (that) מרן (our Lord) מרן (from) מן (received) קבלת (for) אנא (I) אנא (He was) מן (in which betrayed) רמשתלם (night) רמשתלם (Yeshua) שוע (that our Lord) רמרן (bread) הוא (took) הוא (took) הוא (took) הוא (took) לחמא (took)

(eat) אכולו (Take) סבו (& He said) אכולו (& He broke) אכולו (& He blessed) וברך (ל (is broken *) אפיכון (vour persons) אפיכון (this is) דעל (My body) התקצא (thus is) הנו (נא הניא (for My memorial) עברין (do) עברין (vou shall) הויתון

Critical Greek mss. lack "broken". Luke's Gospel records the verb $\mathfrak{D} \Pi \Lambda \mathfrak{D} \mathfrak{D} -$ "given"; Most Greek mss have "broken". I explain this discrepancy by appealing to the image of our Lord breaking the bread; the action of breaking it was communication as much as His spoken words; He spoke by demonstration as well as by voice, so the disciples saw the word as well as heard it. This may explain many apparent discrepancies in scripture. Our Lord communicates to us via five spiritual senses as well as five physical senses: "Oh taste and see that The LORD is good…". "All thy garments smell of myrhh and cassia out of the ivory palaces…" "How sweet are Thy words to my lips, sweeter than honey…". "Kiss The Son…"."Hear the word of the Lord and live"; "Look unto Me and be saved, all the ends of the earth."

(He gave) אך (case) אף (the cup) אף (after) והב (after) הבר (from) מן (thus) בדמי (thus) איתוה (in My blood) הנא (new) הנא (the covenant) איתוה (is) איתוה (cup) איתוה (this) הויתון (the said) איתון (is) איתוה (cup) איתון (this) איתון (wou (this) איתון (so) הויתון (so) הויתון (vou shall be) לדוכרני (for My memorial)

(this) אנתון (bread) אנתון (you) אנתון (that eat) גיר (for) דאכלין (time) אנתון (every) ב6 (of our Lord) אנתון (it is) הנא (this) הנא (cup) כסא (cup) אנתון (& drink) ושתין (אנתון (עסט) אנתון (commemorate) אנתון (שיט) אנתון (מעהדין (you) אנתון (you) אנתון (commemorate)

(of Jehovah) הכיל (the bread) לחמה (from) מן (eats) אינא (therefore) הכיל (whoever) אינא (is (condemned) הכיל (from) מן (is worthy) שוא (this cup) מסה (from) מן (this cup) הו (this cup) הו (& drinks) מן (from) הו (for this body) המריא (of Jehovah) דמריא (for the blood) המריא (therefore) המריא (whoever) המריא (therefore) המריא (there

No Greek ms. has or can have "The blood of Jehovah" or "The body of Jehovah", as Greek has no word for the Sacred Name God revealed to Moses. The Peshitta has this Name Not —"MarYah"—"Lord Yahweh" or "Lord God". Greek has "Kurios", which means, "Lord", whether of God or a human king, landowner or dignity. No text, whether Old or New Testament, that has not The Sacred Name God revealed to Abraham, Isaac and Jacob, can hold any claim to being original or inspired. Greek cannot be the language of the original, much less the text of the original. Consider that as The Greek LXX cannot rightly record one word as it was originally given to the Hebrew prophets, so The Greek NT cannot properly contain one word as it was given to the Aramaic speaking Jews and Aramaeans who wrote the NT. There is absolutely no evidence that God ever spoke any word of scripture in any languages other than Hebrew and Aramaic. (See Acts 26:14 for NT evidence of the Deity speaking Aramaic, remembering to look up the Greek definition for EBOQIC—"Hebrais").

```
(his soul) נפשה (searching) אנש (a man) אנש (let be) הנא (because of) מטל (because of) מטל (this) מון (cup) הנא (cup) מון (from) הנא (drink) הנא (this) הנא (bread) הנא (from) מון (eat) אכל (this) הנא (bread) הנא (bread) הנא (drink) אנט (eat) הנא (bread) הנ
```

```
(worthy) שוא (not) אכל (when) כד (from it) מנה (& drinks) שוא (for) גיר (ever eats) אכל (who) מן (who) אכל (cetrinks) אכל (a guilty verdict) אכל (a for not) אכל (of Jehovah *) דמריא (the Body) בגרה (distinguishing) פרש (for not) אכל (who) בגרה (שוא פגרה (who) בגרה (who) בגרה (who) בגרה (who) בגרה (who) בגרה (who) אכל (who) בגרה (who) בגר
```

* Is there any question that <u>The Peshitta NT</u> names Jesus The Messiah as "Jehovah" –or "Yahweh", if you prefer? The point is that He is named as The Deity of the Hebrew people and of the whole world, Who revealed Himself to Moses and the prophets. <u>The Peshitta NT</u> names Jesus (Yeshua d' Natsari) as "To" - "Mar-Yah" - "Yahweh", at least thirty times. <u>Greek cannot do this</u>, for it is a <u>non-Semitic</u> tongue which never developed a word equivalent for "Yahweh".

```
(& sickly) מרעא (are ill) מרעא (among you) בכון (many) סגיאין (this) הנא (because of) מטל מני (are asleep) וכניאא (many) דרמכין ((among you) הניאא (because of)
```

(we would) הוין (judged) אלו (not) אלו (we would) הוין (judge) דינין (ourselves) נפשן (for) גיר (if) גיר (if) גיר (if) אלו הוין (judged) דינין (if) אלו (if

The First Holy Epistle of Paul The Apostle to The Corinthians

But when we are judged by our Lord, we are chastised severely lest we be condemned with the world.

```
Verse 32 has a doubled verb in Aramaic – an infinitive and participle of the verb $77–"Reda"-"travel,proceed,teach,chastise".
```

This is typical usage in Hebrew and Aramaic used for emphasis; it did not come from Greek, which has no double verb here and does not employ such except in translating Hebrew or Aramaic, and then very rarely.

```
(you) אנתון (assemble) אמתי (whenever) אמתי (my brothers) אדי (from now on) אנתון (for another) הויתון (wai) מקוין (wil) מקוין (to eat) למאכל (to eat) הויתון (to eat)
```

Chapter 12

```
(that you will know *) צבא (will) אנא (will) אחי (but) דין (spiritual things) רוחניתא (about) על (about) אווי 12:1
```

- * Greek has "I do not wish you to be ignorant". This phrase is found in Greek Romans twice, 1 Cor. thrice, 2 Cor. twice, 1 Thess. once and in Hebrews once. The Peshitta never uses that phrase in those places; it has a positive, "I want you to know", which is much more direct and to the point. Greek Mark 2:19 is similarly verbose, supplying ten Greek words for one Aramaic word—"\sigma?"
- -"No"! It would appear from the pattern in Paul's epistles that the same person translated all of them into Greek.

```
(to them) להון (which have not) דלית (those) אילין (& idols) להון (you were) הויתון (that pagans) בחנפא (wich have not) בחנפא (widols) פורשן (widols) פורשן (without) בויתון (voice) קלא (voice) בויתון (without) בויתון (without)
```

```
(a man) אנש (that there is not) דלית (you) לכון (you) אנש (inform) אנש (this) אנש (because) מטל (speaks) אנש (of God) אלהא (who by The Spirit) אנש (says) רברוהא (say) ראלהא (that (who by The Spirit) אנש (say) אנש (can) אנש (a man) אנש (neither) אפלא (Yeshua) שוע (is) הו (that Jehovah) הו (that Jehovah) אלא (Yeshua) אן (that Jehovah) ברוחא (that Jehovah) הו (that Jehovah) אלא (that Jehovah) אלא (that Jehovah) אלא (that Jehovah) אלא (that Jehovah)
```

```
(there are) איתיהון (of gifts) מיתיהון (but) דין (diversities) פולגא (The Spirit) אלא (is) הי (One) ארא (but) אלא (but) אלא
```

(there are) איתיהון (of ministries) דתשמשתא (& diversities) איתיהון (Jehovah) אילא (is) מריא (One) אלא (but) אלא

(God) אלא (is) חד (One) אלא (there is) אית (of miracles) דחילותא (& a diversity) ופולגא (in every person) אית (all) כל (Who works) דמעבד

```
(the revelation) אנש (to him) לינא (is given) מתיהב (but) לינא (to each) אנש (to each) אנש (to each) איך (as) דעררא (of The Spirit) איך ברוחא
```

(a word) מלתא (in The Spirit) ברוחא (to him) לה (given) אית (there is) אית (there is) אית (of knowledge) אית (a word) מלתא (but) דיך (to another) לאחרנא (of wisdom) בחכמתא (by The Spirit) ברוחא (in him) ברוחא

```
(by The Spirit) ברוחא (in him) (faith) הימנותא (to another) לאהרנא (by The Spirit) ברוחא (in Him) בה (of healing) אסיותא (the gift) לאחרנא (to another) לאחרנא (to another) לאחרנא (the gift) אסיותא (the gift) אסיותא (to another) לאחרנא (to another) אסיותא (to another) אסיותא (to another) לאחרנא (to another) אסיותא (to anothe
```

(prophecy) דין (but) דין (to another) לאחרנא (miracles) הילא (but) דין (to another) לאחרנא (of spirits) אחרנא (discernment) דרו (but) דין (to another) לאחרנא (of languages) דין (kinds) דין (to another) דין (to another) לאחרנא (of languages) לאחרנא (translation) דין (but) דין (to another) דין (but) דין

(does) סערא (Spirit) רוחא (That) הלין (these) הלין (but) דין (all) רוחא (pleases) איך (as) דהי (to every person) ביא (& distributes) מפלגא (מפלגא (מפלגא (מפלגא מידי (מפלגא אידי (מפלגא מידי (מפלגא מפלגא מידי (מפלגא מידי (מ

```
(is) הו (one) הו (because the body) דיר (for) היר (in like manner) אכזנא 12 (many) גיר (members) הרמא (in it) הרמא (there are) ואית (many) בה (there are) הרמא (many) בה (the body) הרמא (members) הרמא (the (but) הרמא (all of them) סגיאא (The Messiah) הרון (also) און (body) הכנא (body) הכנא (body) הרמא (they) הרמא (they) הרמא (they) הרמא איתיהון (they) הוא (they) און (they) הוא המאר (they) הרמא (they
```

Glenn David Bauscher Page 527 5/3/2010

The First Holy Epistle of Paul The Apostle to The Corinthians

אגרתא קדישתא דפולוס שליחא דלות קורנתיא קדמיתא

```
(Spirit) רוח (by One) בחרא (we all) גיר (for) גיר (we) גיר (also) אר 13 (Aramaeans) און (or (if) ארטיא (are baptized) עמרן (body) ארטיא (to one) ארטיא (of freedom) און (or) בני (or) ארטיא (servants) ארטיא (or) (מון (are caused to drink) אשתין (The Spirit) און (One) און (we) ארטיא (we all) וכלן (we all) רוחא (שרין (or) רוחא (we all) אטתין (we all) איטריא (we all) איטריא (we all)
                                                                                                                                                      (one) אן (is) אוֹם (not) לא (for) ניך (the body) בורא (also) אן (also) אלא (many) אלא (but) אלא (member) הדם
                                        (a foot) גיר (for) גיר (shall say) תאמר (if) און 15, רמטל (dhat because) רמטל (that because) הוית (that body) הוית (the body) מן (of it) מנה (I am) הוית (not) און (the body) מון (from it) מנה (the body) הרא (because of) מטל (because of) הרא (because of) מין (not?) מטל (because of) הרא (because of) מנה (not?) מטל (this) און (because of) מנה (not?) מטל (because of) הרא (because of)
               (is there) איכנא (smell) מריח (how?) הוא
                                                                 (each) השא (one) השא (every) כל (set) בס (God) אלהא (but) השא (now) 18 (chooses) מן (in the body) בפנרא (the members) בפנרא (of) הרמא (
                                                                                                                                                                       (were) הוו (one) אלו (all of them) כלהון (but) דין (if) אלו אלו
                                                                                                                                                                                   (the body) איכא (is) הוא (where?) איכא (member) הרמא
                                                                                                                (many) איתיהון (there are) איתיהון (but) דין (but) איתיהון (now) סניאא (the body) השא (but) דין (is) הו(one) הור (one) הור (
                                                                                                             (to the hand) לאירא (say) להאמר (the eye) עינא (can) משכחא (not) לא 21 (to me") לי (you are) אנתי (necessary) מתבעיא (necessary) מעכח (neither) אפלא (to the feet) משכח (can) הנאמר (can) משכח (the head) משכח (neither) אפלא (to me") מתבעין (necessary) אנתין (ייוסt) לי (ייוסt) אנתין (אונה) אפלא (ייוסt) מתבעין (ייוסt) אנתין (ייוסt) (ייוסt) אנתין (ייוסt) (ייוסt
                            (members) אילין (those) יתיראית (all the more) אלא 22 אלא (but) אלא 22 (needful) יתיראית (on the contrary) עליהון (that are considered) דמסתברין (that are considered) איליהון (מפתברין
                              (with us) בן (that are) אילין (members) הדמא (but) הדמא (those) אילין (those) איקרא (honor) איקרא (to them) המיקרין (need) מתבעא (not) מתבעא (honored) המיקרין (איקרא (for מזגה (God) מזגה (God) מזגה (God) לפגרא (אלהא (God) היר (Tory) מזגה (אלהא (God) היר (Tory) מזגה (מוגה (מ
                                                                      (are small) אינא (which) אינא (to the members) להדמא (greater) איכרא (honor) איקרא (honor) איקרא
                        (all of) אלא (in the body) בפגרא (divisions) פלגותא (will be) אהוא (lest) אלא (caring) בפגרא (shall be) מויאית (the members) חד (for) על (one) חד (equally) יצפין (the members) הדמא
(suffering) אב (shall be) נהוא (member) הדם (when one) אור (that now) אמתי (that now) אמתי (member) הדם (cone) הדם (cone) הדם (cone) הדם (cone) הדם (shall) (shall) ואן (share the pain) הדם (shall) (rejoice) משתבחין (shall) הדם (the members) הדמא (cone) הדמא (shall) משתבחין (cone) אור (cone) אור (cone) הדמא (cone) הדמא (cone) הדמא (cone) אור (cone) הדמא (cone) הדמא (cone) הדמא (cone) אור (cone) הדמא (cone) הדמא
                                                                                                    (of The Messiah) אנתון (are) אנתון (the body) בורה (but) דין (you) אנתון 27
                                                                                                                                                                                                                     (in your places) בדוכתכון (& members) והדמא
             (apostles) גיר (for) שליחא (God) בעדתה (in the church) בעדתה (God) אלהא (for) גיר (set) 28 (teachers) בתרהון (after them) בתרהון (after them) נביא (after them) בתרהון (gifts) עבדי (workers) הילא (after them) בתרהון (after them) עבדי (workers) ומוהבתא (of languages) אסיותא (workers) ומדברנא (deladers) ומדברנא (of healing) ומדרנא (of healing) ומדברנא (workers) ומדברנא (w
```


The First Holy Epistle of Paul The Apostle to The Corinthians

אנרתא קדישתא דפולוס שליחא דלות קורנתיא קדמיתא

```
(prophets) נביא (all of them) כלהון (interrog.) דלמא (apostles) שליחא (all of them) שליחא (interrog.) דלמא (interrog.) כלהון (workers) כלהון (all of them) כלהון (all of them) כלהון (all of them) כלהון (interrog.) למא (teachers) למא (all of them) כלהון (all of them) כלהון (interrog.)
```

Are all of them apostles? Are all of them prophets? Are all of them teachers? Are all of them miracle workers?

```
(of healing) אית (gifts) מוהבתא (to them) להון (are?) אית (to all) לכלהון (interrog.) למא (speaking) לכלהון (with languages) בלשנא (all of them) כלהון (interrog.) או (or) דלמא (interrog.) כלהון (all of them) כלהון (or) דלמא (translating) ממשקין (all of them) האו (or) דלמא (or) בלהון (or) בלהון
```

```
(great) מנין (for gifts) אנתון (you are) אנתון (are zealous) דין (but) דין (if) אנתון (better) אורחא (a way) אורחא (I shall show you) אנתון (again) אנא (I) תוב
```

Chapter 13

```
(I shall speak) לשן (human) דבנינשא (language) לשן (with every) בכל (if) בכל (in me) בכל (shall be) לא (not) לא (& love) והוה (& with angelic) והרמלאכא (a cymbal) לי (brass) דואם (clanging) לא (shall be) הוית (shall be) דיהב (that gives) קלא (דיהב (noise) אל ייהב (אור) בצלא הוא (אור) ביהב (אור)
```

```
(prophecy) ברוֹתְא (in me) ב' (there will be) תהוא (& if) ב' (2 (knowledge) מרוֹא (& all of them) כלהון (mysteries) ארוֹא (& I shall know) וכלה (all of them) ב' (mysteries) הימנותא (& if) (faith) ארוֹא (there will be) ב' (there will be) הימנותא ((in me) איכנא (so) דטורא (there is not) איכנא (anything) הוית (I would be) הוית (not) הוית (anything) מרם (anything) הוית (mot) איכנא (so)
```

```
(to the poor) למסכנא (to me) אוכל (that is) דאית (everything) כל (I should feed) אוכל (& if) אוכל (& love) בנדי (to burn up) דנאקד (my body) בנדי (I should hand over) אשלם (by (& if) אשלם (in me) בנדי (shall be) אנא (mot) לא (not) לא (not) בוא (mot) לא (mot) בא (mot) בא (mot) אנא (mot) בא (mot) בא
```

```
(love) אחובא (sweet) ובסים (of its spirit) הין (is) הין (long) אחובא (love) חובא ל (is puffed up) חובא (woot) ולא (is upset) משתנש (not) אל (love) חובא (envies) חובא (לא (not) אחובא (love) משתנש (not) משתנש (אור) הובא (אור) הובא
```

```
(seeks) בעא (neither) ולא (what is shameful) דבהתתא (commits) סער (& not) א ל
(evil) מתתפיר (entertains) מתתפיר (is provoked) ולא (is own) מתתפיר (its own) דילה
```

```
(in the truth) בקושתא (rejoices) אלא (in evil) אלא (rejoices) בקושתא (not) לא 6
```

```
(everything) מסיבר (endures) כל (endures) מהימן (everything) כל (everything) כל (everything) כל (everything) כל (everything) סבל (everything) סבל (everything) סבל (everything)
```

(shall cease) גיר (for) נחבטלן (ever) ממתום (love) ממתום (not) לא (not) נפל (shall be nothing) גיר (k knowledge) נשתחקון (shall be silenced) וידעתא (tongues) נשתחקון (aknowledge) נשתחקון (tongues) נשתחקון (shall be silenced) וידעתא

```
(we know) ידעינן (much) מן (of) מן (for) גיר (it is) הו (a little) קליל (we prophesy) און (much) מון (of) סגי (a little) וקליל (& a little) מחנבינן
```

```
(then) הידין (perfection) גמירותא (will come) הידין (but) דין (when) אמתי (was) אמתי (that partial) דקליל (thing) הוא (shall be nothing) נתבטל
```

```
(I was) הוית (speaking) ממלל (a child) הוית (as 'd rad (a child) הוית (a child) הוית (when) בדר (a child) ילודא (a child) מתרעא (l was) הוית (led) הוית (a child) הויד (& as) ילודא (a child) מתרעא (a man) הוית (but) הוית (when) הוית (when) הוית (thinking) בטלת (childish) הלין (these things) הלין (I ceased) בטלת (childish) הלין (these things)
```

```
(in an allegory) איך (we see) הזינן (in a mirror) דבמחזיתא (as) בפלאתא (now) אים 12 (face) השא (in front of) לוקבל (face) דין (then) דין (then) אפין (face) לוקבל (in tront of) אפין (face) אנא (know) דין (now) אנא (little) אנא (l) קליל (know) דין (now) ארע (when) איך (as) מא (I shall know) ארע (but) דין (then) אין (then) אין ארע (but) אין ארע (then) אין ארע (but) אין ארע (then) ארע (then) אין ארע (then) ארע (then) אין ארע (then) אר
```

```
(that continue) אנין (three (for) תלת (for) אנין (there are) אנין (these things) הלין (these things) וחובא (love) הימנותא (faith) וחובא
```


The First Holy Epistle of Paul The Apostle to The Corinthians

(is love) אובא (of these) דין (but) דין (that which is greatest) דרב

Chapter 14

```
(for gifts) במוהבתא (& be zealous) מנו (love) חובא (after) בתר (run) בתר 14:1 (that you may prophesy) דרוחא (but) דין (all the more) יתיראית (of The Spirit) דרוחא
                                          (in languages) ביר (for) ביל (speaks) הממלל (whoever) במן (whoever) ביל (to God) ביר (but) אלא (speaking) ממלל (to children of men) לבנינשא (has been) הוא (has been) מדם (to God) אנש (person) אנש (for) שמע (to children of men) מדם (to (to speaks) לא (to children of men) שמע (but) אנש (to Speaks) ארא (to Speaks) ממלל (to Speaks) ארא (by The Spirit) ברוח (but) אלא (to Speaks) ממלל (to Speaks) ארא (to Speaks) אר
                                                                                                                      (to children of men) לבנינשא (who prophesies) אינא (but) אינא (he) אינא (& comfort) בנינא (dedification) נממלל (speaks) בנינא (dedification) אינא (speaks) ממלל
                                                                                       (building up) בלשנא (in languages) בלשנא (he who speaks) דממלל (he who speaks) בלשנא
                                                                                                                                                                                          (builds up) בנא (the church) ערתא (& he who prophesies) ורמתנבא
                                                 (in which) בהין (there is not) הלית (those) אילין (for) בהין (things) בהין (even) אילין (harp) אילין (or) הבן (a flute) אבובא (if) אבובא (sound) איכגע (& giving) ויהבן (life) אבובא (if) אבובא (they make) איכגע (a distinction) איכגע (if) מהידע (they make) מודם (anything) איכנא (to another) איכנא (that is harped) המתנקש (anything) המתנקש (that is played) המזרמר (that is played) איכנא (sound) איכנא (that is played) המתנקש (מחודע (מחו
                                                                               (is distinguished) בריש (that not) דלא (a sound) קלא (call) תקרא (a horn) (& if) א קרנא (for battle) מנו (will be prepared) נתטיב (who?) מנו
(in languages) ארכנא (words) מלתא (you will say) או (if) תאמרון (you) או (also) ארכנא (in this way) מרכנא (anything) ארכנא (is known) מרש (bow?) איכנא (translating) מפשקא (you will be) איכנא (wou will be) ארכנא (you will be) ארכנא (you will be) ארכנא (that say) דאמרין (you are) ארך (speaking) אורעם (who with) אאר (who with) אורעם (one) אורעם אורעם (one) אורעם (one) אורעם (wou are) אורעם (wou a
       (in the world) גיר (are) גיר (tinds) דלשנא (* (of languages *) גיר (kinds) גיר (for) גיר (behold) אית (sound *) גיר (without) דלא (of them) מנהון (one) מנהון (& there is not ולית (tinds) און הוון (behold) איז (one) מנהון (מוח) איז (שוא לא נוסא) איז (מוח) איז (מוח)
```

I do not think the Aramaic אלעלאל -"D'leshana" was misread as א אלעלף -"Qalanaya". The fact is that the Greek word -"Φωνων" – "Phonone" – "Sounds" can also mean "voices" or "languages"; It refers to "language" in <u>2 Maccabees</u> in <u>The</u> LXX several times. I have highlighted the above two grey shaded words simply to illustrate that even the two most similar do not reach the level of correlation needed to support a relationship and basis for explaining a Greek reading as a translation of a misread Aramaic word. There is only 40% letter correlation (2 out of 5) between the two Aramaic words. That is too low a score to support that אלעלל was read as אלוגא.

What I do affirm of the Greek of this verse is that it is very awkward and that it does not explain the distinct Aramaic words – "Leshana" κως – "Languages" and "Qala" κς – "Sound" at the end. The Greek has in the place of each Aramaic word-"φωνων" – "Phonone" & αφωνος – "Aphonos". "Aphonos" is a negative of "Phonos". It means "Noiseless", "Dumb", "Voiceless". Both Greek words have the same root – "φωνη" - "Phone". It does not make good sense to say, "There are many phonics in the world, and not one of them is without phonics" - but this is what the Greek says. If "phonics" refers to language, then "a-phonics" refers to "no language"; if it is "sound", then "a-phonics" refers to "no sound". The Greek is unclear and confused; The Aramaic is quite clear, using two distinct words: "Leshana" - "Language" and "D'la Qala" -

The First Holy Epistle of Paul The Apostle to The Corinthians

"without sound". I reject the notion that <u>The Peshitta</u> is clear because it "fixes" the confusing or unclear readings of the original Greek. The original New Testament would not be ridiculous or absurd; the Greek NT is just that in some places. The errors cannot be evaded or erased. Some are in every known Greek witness to a particular text.

```
(of the sound) אנא (the import) הילה (know) אנא (not) לא (& if) אלא (& if) אנא (lot) הילה (who speaks) אנא (lot) הוא (a foreigner אנא (l) לי (myself) ברבריא (who speaks) לה (to me) לה (himself) לי (who speaks) ברבריא (who speaks) הו (a foreigner *) הו (who speaks) הוא (who speaks) הו (who speaks) הוא (
```

* Greek has "Bapbapog"- "Barbarian", which is a loan word from Aramaic; The Aramaic "Barbarya" is really a compound word of two: "Bar" "In "Son" and "Baria" "In "the outside"; the compound word then literally means, "Son of the outside"; it therefore refers to "foreigners" or "strangers". Greek is not the origin of this Aramaic word, but the converse is true.

(vou are) אנתון (zealous) דטננא (because) אנתון (vou) אנתון (also) אנתון (in this way) הכנא (of the church) אנתון (of the edification) לבנינא (of The Spirit) דרוחא (of the gifts *) דמוהבתא (to abound) דתתיתר (seek) בעו

N* Greek has "ζηλωται εστε πνευματων" – "You are zealous of spirits"; "Gifts" are not mentioned. This makes for a rather unusual reading. The Peshitta certainly did not get "Gifts" from Greek. One late uncial Greek ms. (P-9th cent.) has πνευματικών - "pneumatikwn" - "spiritual things", but there is no evidence that early Greek mss. had this reading.

```
(to translate) דנפשק (let him pray) נצלא (in languages) בלשנא (who speaks) דנפשק (& he) והו (& he) הו (in languages) גיר (for) דהוית (I should) מצלא (it is) הו (if) הו (it is) הו (if) הו (if) הו (praying) הו (if) מצליא (praying) הו (if) הו (if)
```

(with my spirit) ברוחי (I shall pray) אצלא (shall I do) אעבד (therefore) הכיל (what?) מנא (with my spirit) הכיל (also) במדעי (with my understanding) ואזמר (& I shall pray) ואזמר (with my understanding) ואזמר (with my understanding) ואזמר (also) במדעי (also) במדעי

(in the spirit) אות (you) אנת (say a blessing) אן (if) מברך (of the unlearned) אנת (the place) דממלא (who fills) איכנא (how?) דממלא (your giving of thanks) על (your giving of thanks) אנת (your giving of thanks) מטל (your giving of thanks) אנת (your giving of thanks)

(you) אנת (bless) מברך (well) שפיר (for) גיר (you) אנת (is edified) ארא (not) ארא (your neighbor) ארא (but) ארא (bless) ארא (אור (אור אווי) ארא (אור (אור אור) ארא (אור (אור) ארא (אור (אור) אור) ארא (אור (אור) אור) ארא (אור (אור) אור) ארא (אור (אור) אור) אור (אור) אור (אור

(all of you) מן (than more) דיתיר (God) לאלהא (I) אנא (thank) מודא מודא מודא (ממלל (god) אנא (in languages) אנא (speaking) אנא (speaking) ממלל (אנא (ממלל (god) אנא (speaking) אנא (spea

(words) מלין (that five) אנא (willing) אנא (in the church) מלין (but) אלא 19 (I may instruct) אמלל (others) אחרנא (that also) אחרנא (in my understanding) במרעי (in languages) מן (ten thousand) מן (ten thousand) מן (trather) מור (trather)

(in your intellects) ברעיניכון (children) שלין (be you) הויתון (not) אחי (my brothers) אחי (infants) הוו (to evil) לבישתא (but) לבישתא (fully mature) הוו (be) הוו (& in your intellects) וברעיניכון

(foreign) כתיב (with speech *) בנמוסא (it is written) כתיב (in The Law) בנמוסא (with it) ממה (I shall speak) אחרנא (another) אחרנא (with language) ובלשנא (with language) אחרנא (with language) עמה (shall they hear Me) ממלא (in this way) מהיא (people) אמר (says) מהיא (Jehovah) מהיא (says) מהיא (with) מהיא (says) מהיא אמר (says) אמר

N* The Greek mss. agree with <u>The LXX</u> (Isaiah 28:11) with the reading "χειλεσιν"-"lips"; <u>The Peshitta NT</u> agrees with <u>The Peshitta OT</u> reading in this word, "בממֹכּלְא" - "in speech". <u>The Hebrew OT</u> has "Mocking lips". This prophesy probably refers to the Aramaic language which was to be used during the Babylonian and Persian captivities in writing Daniel 2-7 and Ezra 4:7-6:18 and later when The NT was given in Aramaic, as well as the gift of many languages spoken to the dispersed Jews on The Day of Pentecost by the apostles and other disciples.

The First Holy Epistle of Paul The Apostle to The Corinthians

אגרתא קדישתא דפולוס שליחא דלות קורנתיא קדמיתא

```
(established) הו (are) הו (for a sign) לאתא (languages) לשנא (so then) מהימנין (believe) לאתא (who not) דלא (for those) אלא (but) אלא (for believers) למהימנין (not) למהימנין (believe) הוא (who not) הוא (who not) לאילין (was) לאילין (but) הוא (prophecy) הוא (who believe) אלא (but) דמהימנין (who believe) אלא (but) לאילין (but) דמהימנין (who believe)
                                                                                                           (the church) אדתא (assemble) דתתכנש (therefore) לה (it occurs) הו (it occurs) (it occurs) ובעלון (shall speak) וכלהון (in languages) בלשנא (& all of them) ומללון (believe) בלשנא (or it occurs) אלין (those) בלא (the uninitiated) או (the uninitiated) אמרין (themselves) ההלין (thave gone insane) שנו (that these) לא (will they say) להון (orc?) אמרין (will they say) אווי (themselves) לא (orc?) אמרין (that these) אמרין (will they say) אווי (orc?) אמרין (themselves) אמרין (themselves) אמרין (themselves) אמרין (themselves) אווי (themselves) אווי (therefore) אמרין (therefore) אמרין (therefore) אווי (therefore) אמרין (therefore) אמרין (therefore) אווי (therefore) אווי (therefore) אמרין (therefore) אמרין (therefore) אווי (therefore) אווי (therefore) אמרין (therefore) אמרין (therefore) אמרין (therefore) אווי (therefore) אווי (therefore) אמרין (therefore) אמרין (therefore) אמרין (therefore) (therefore) אמרין (therefore) אמרין (therefore) אמרין (therefore) (therefore) אמרין (therefore) (
                                                                                                                           (prophesy) מתנבין (vou will) תהוון (all of vou *) כלכון (& if) א 24 (who not) או (one) או (the unlearned) הדיוטא (to vou) לותכון (& enter) לותכון (all of vou) מתבצא (from) מו (he is searched out) מתבצא (believes) מהימן (all of vou) ומתכון (by) מן (by) מן (by) מתכון (by) ומתכון (by) מתכון (by) מון (by) מון (by) מתכון (by) מתכון (by) מון (by) מתכון (b
 N * The Aramaic has the 2^{nd} person personal pronoun "You" five times (sometimes doubled in verb and separate pronoun);
 Greek has no pronouns here. A translator will normally drop pronouns to smooth out the translation, especially when
 translating from a Semitic to a non Semitic language, as Semitic languages like Hebrew and Aramaic have pronouns attached
 to verbs, nouns, prepositions and even adjectives like "all". The Greek NT is not so "pronominal" and The Greek NT bears
uncanny resemblance to <u>The LXX</u> in its relationship to <u>The Peshitta</u> in the ratio of pronouns, preps., conjunctions, etc.. See my
study on this in my book- "Divine Contact".
                                                                                                                                                        (that whenever) אמר (my brethren) אחל (therefore) אחל (i) הכיל (say) אמר (has) אנא (ever) אנא (of you) מנכון (to whom) אנא (you) אנתון (gather) דמתכנשין (gather) אנתון (you) אנתון (you) אנתון (you) אנתון (you) אומר (you) או
                                                                                               (let speak) בלשנא (two), מלל (shall speak) אנש (men) אנש (in languages) בלשנא (& if) אנש (let them speak) בלשנא (one) הדר (det them speak) מני (more) תלתא (more) והדר (weach) הדר (weach) והדר (weach) והדר (weach) והדר (weach) והדר (weach) והדר (weach) והדר (weach) ומללון (weach) ומללון (weach) והדר (weach) והדר (weach) ומללון (weach) והדר (
                                                                                                                                                                                                                                                                                                          (let translate) נפשק (& one) וחד (לפשק
                                                                                                                                        (him) לית (let be silent) נשתוק (a translator) רמפשק (there is not) לית (& if) אלית (in a language) בלשנא (who speaks) רממלל (him) הו (in the church) בעדתא (let him speak) לנפשה (to himself) ולאלהא (& only) ובינוהי (who speak) לנפשה (to himself) ולאלהא (
                                                                                                                                        (let speak) דין (three) או (or) או (two) דין (but) דין (the prophets) נביא (let discern) ושרכא (& the others) ושרכא
                                                                                                                                                                        (while) אוֹ (is revealed a thing) ותנלא (to another) אדרנא (& if) אלאדרנא (& if) לאדרנא
                                                                                                                                                                                                                    תוב (sitting) קדמיא (the first) נשתוק (let be quiet) לה
                                                                                                                                            (one) אנתון (of each) החד (all of vou) ביל (for) גיר (vou) אנתון (can) אנתון (vou) אנתון (vou) אנתון (vou) אנתון (vou) הכלנש (vou) הכלנש (vou) אנתובון (vou) אנתובון (vou) היא (vou) אנתובון (vou) א
                                                                                                                                                                                                                                            (may be comforted) נתביא (& every person) וכלנש
                                                                                                                                                                                                                                          (of the prophet) גיר (for) גיר (the spirit) אור 32
                                                                                                                                                                                                                                                                (is subject) משתעברא (to the prophet) לנביא
                                                                                                                                                                          (of tumult) אטל (is) הוא (not) אל (God) אלה (because) מטל (that in all) איך (as) איך (of peace) איל (but) אלא (of the saints) איך (the assemblies) ערתא
```

(silent) שתיקן (let be) נשיכון (in the assemblies) בעדתא (vour women) נהוין 34 (to speak) דנמללן (for them) לא (it is allowed) מפס (for) גיָר (not) מפס (yout as) איכנא (to be in subjection) איכנא (but) אלא (but) איכנא (but) איכנא (to be in subjection)

<u>ال</u>ة،

The First Holy Epistle of Paul The Apostle to The Corinthians

אגרתא קדישתא דפולוס שליחא דלות קורנתיא קדמיתא

(says) אמר (The written Law) מור (also) אדר (also) אמר

(to learn) צבין (they wish) צבין (anything) מדם (& if) אל 35 (their husbands) בבתיהין (let them ask) נשארן (in their houses) בבתיהין (in the assembly) ביר (for) הנשא (* (a shame) בהתתא (would speak) במללן (would speak)

* The Critical Greek text has yuvaiki - "a woman".

(let be done) בהוא (with decorum) במככא (but) במככא (everything) בהוא (let be done) בהוא (but) באסכמא

Chapter 15

```
(the Gospel) אנא (my brethren) אהי (but) דין (to you) אנגליון (teach) אנא (teach) מודע (that I preached to you) וקבלתוניהי (that I preached to you) וקברתכון (in it) וקמתון (that I preached to you) וקמתון (words) באידא (by those) אנתון (you) אנתון (you) אנתון (you) מלתא (you) מלתא (you) (unless) און (you) און לא (you) אנתון (you) און לא (you) און לא (you) הימנתון (you) have believed) הוא (you) הוא (you) (it has happened) הוא (you)
```

N* Greek mss. all have "המדבצבד" - "you hold", where <u>The Peshitta</u> has "you remember, call to mind". Here is the Aramaic for "hold" in the plural: אחרין, אחרין אחרין. "remember" - <u>The Peshitta</u> reading above. Then see them in DSS script: אחרין 'Hold"; Here they are in Ashuri Aramaic: אחרין - "Remember" בהרין "Remember" בהרין "Remember"

Either script displays very close resemblance between the two words. One extra small downward stroke on the Ayin of the DSS script - Y would make it an Alap -κ; Everything else is essentially the same in both words. This illustrates plainly how the Greek reading was derived from The Peshitta's Aramaic. The Greek word for "You remember" is μνημονευετε. Does that resemble "κατεχετε" – "you hold"? Hardly! The Greek cannot account for the Peshitta reading here with credibility.

```
<u>Ashuri Aramaic:</u>
אחרין -"Hold"
עהרין -"Remember"
```

<u>Dead Sea Scroll script:</u> ゝヘゖヿメ -"Hold" ゝヘゖヿメ -"Remember"

A good injunction for all who seek the truth. Remember this evidence and all the rest I have presented and that yet to come.

```
(the first) לוקדם (from) ג'ר (for) ג'ר (to you) לוקדם (I have delivered) אשלמת (died) מדם (that The Messiah) דמשיחא (which I received) מדם (that) דקבלת (according to) איך (it is written) אכי (just as) איכנא (our sins) חטהין (the sake of) אכי (for) אכי (for)
```

Glenn David Bauscher Page 533 5/3/2010

The First Holy Epistle of Paul The Apostle to The Corinthians

אנרתא קדישתא דפולוס שליחא דלות קורנתיא קדמיתא

```
(days) יומין (after three) לתלתא לתלובר (that which is written) איך (as) דרתא (as) איך (as) דרתים (as) איך (as) דרתים (as) דרתים (as) דיך (as) דרתים (as) דיך (as) דרתים (as) דיך (as) דרתים (as) הייך (as) דרתים (as) הייך (as) דרתים (as) הייך (as) הייך (as) הייך (as) לכתא (as) לכתא (as) לכתא (as) לכתיד (to the twelve) לתרים (as one) ליתיר (the appeared) לתוח (five hundred) המשמא (ane) אין (are) אין (five hundred) (as) הייף (as) בתרים (as) ליתיים (as) אין (as) אין (as) ליתים (as) הייף (as) ליתים (as) הייף (as) דרים (as) דרים (as) הייף (as) דרים (as) הייף (as) בתרים (as) הייף (as) הייף (as) בתרים (as) הייף (ba) דרים (ba) דרים (as) הייף (as)
```

(those) אנא (if) אנא (I) הכיל (therefore) אנא (if) אנא (if) אנא (if) אנא (if) אנא (in this way) הכנא (we preach) מכרזינן (in this way) הכנא הכנא (יינן (איט הער הפגא הכנא (איט היינן הפגא היינן ווא היינון (איט היינן הפגא היינון היינון היינון היינון היינון (איט היינון היינון

(Who arose) אורכן (is preached) מתכרז (The Messiah) משיחא (but) מן (if) אין (if) מון (among you) ברון (are there) אית (how?) איכנא (the dead) מיתא (among) מיתא (from) אנשא (persons) אנשא (persons) אנשא (persons) אנשא (אור) משיחא (אור) אנשא (אור) משיחא (שור) אנשא (אור) מיתא (שור) אנשא (אור) אנשא (שור) אנ

* מִרתֹא" – "Khayth mitha"-"life of the dead" -See Matthew 22:23; this phrase has to do with the afterlife, not bodily resurrection. The same phrase was used by the Sadducees who denied the afterlife. Our Lord quoted the Torah (the only books Sadducees accepted) to show Abraham, Isaac and Jacob were alive after death. He did not refer to their physical resurrection, as their dead bodies had never been raised from their graves. So this passage in Cor. refers to spiritual life after physical death; it also would apply to salvation for the lost. The word "Khaya" very often refers to salvation; a high percentage of occurrences are paralleled by the Greek root, "σωζω"- (Sozo)-"To save". When The Holy Spirit uses the words – "Living" & "Life" (מוֹא "Life"), He does not refer to those who are half dead or completely dead. He refers to those who have eternal life. "Life from the dead" or "Life of the dead" is the salvation of those who are lost, not a mere bodily resurrection of spiritually dead people.

```
(there is not) לית (for the dead) מיתא (Life) הית (& if) או 13 (is risen) מיתא (The Messiah) משיחא (not even) אפלא
```

And if there is no salvation for the dead, not even The Messiah is risen.

```
(worthless) אריקא (is risen) אריקא (fine Messiah) (& if) או 14 (wour faith) אריקא (also) אריקא (is worthless) אריקא (our preaching) אריקא (is worthless) אריקא (is worthless) אריקא (found) אריקא (lying) אריקא (also) אריקא (also) אריקא (we are) אריקא (found) אריקא (God) אריקא (of, אריקא (of, אריקא (of, אריקא (when) אריקא (that He raised) אריקארים (that He raised) אריקארים (that He raised) אריקארים (worthless) אריקארים (worthless) אריקארים (אריקארים) אריקארים (אריקארים) אריקארים (אריקארים) אריקארים) אריקארים (אריקארים) אריקארים) אריקארים (אריקארים) אריקארים) אריקארים אריקארים (אריקארים) אריקארים) אריקארים (אריקארים) אריקארים (ארי
```

Greek has "If the dead do not rise" added at the end of the verse, which looks like a repetition of the first phrase ("If the dead do not rise") of the next verse, which all Greek mss. also include in its entirety. Codex D is the only ancient Greek ms. that reads v. 15 without that phrase, as does The Peshitta.

```
(live again) מיתא (those who died) גיר (for) לא (those who died) מיתא (if) מיתא (lives) משיחא (not even) אפלא (אפלא (not even) משיחא (אפלא מית)
```

The First Holy Epistle of Paul The Apostle to The Corinthians

ברתא קדישתא דפולוס שליחא דלות קורנתיא קדמיתא

If those who have died do not live again, neither does The Messiah live.

בינין and קימין -"Quumine" can mean, "rise,stand,be alive,abide,exist". Here is the entry for קים from Smith's Compendious Syriac Dictionary:

مِنْهُ اللهُ مَنْهُ اللهُ مَا فَعُولُمُ مَنْهُ اللهُ مَا فَعُولُمُ اللهُ مَا مُنْهُ اللهُ مَنْهُ اللهُ ال

Since the same root word is used both of those who died and The Messiah, I have used the same translation here to illustrate the drama of Paul's argument for the universal results of the resurrection of The Messiah Yeshua, in which uses reverse logic to illustrate the absurdity of denying universalism; "If those who have died do not live again, then The Messiah is dead."

```
(is alive) קם (not) לא (The Messiah) משיחא (& if) ואן 17 (your faith) בטלא (is) הימנותכון (empty) בטלא (empty) בטלא (you are) אילין (in your sins) אבתון (wou are) אותרכיל (wou are) אילין (also) אילין (also) אילין (& doubtless) במשיחא (those) אברו (have perished) להון (have perished) אברו (only) בלחור (lives) ההלין (it is) הלין (it is) הולין (we are wretched) בונוא (we hope) במשיחא (children of men) דוינן (more than) מון (more than) מון (more than) בנישא (all) בנינישא (more than)
```

And if it is only in this life that we hope in The Messiah, we are the most wretched of all people.

```
(The Messiah) משרת (but) דין (now) משרת 20 (of the dead) מיתא (the place) דית (from) מן (is risen) בית (from) מיתא (is risen) בית (of the sleeping ones) דרמכא (The First-Fruits) מיתא (& is) והוא (& is) אוה (was) דביד (by) ברנשא (a man) דביד (by) דביד (also) דיד (was) הכנא (of the dead) מיתא (the life) חית (was) חית (was) הויא (was) חית (was) מיתא (by) דיד (was) חית (by) חית (was) מיתא (by) חית (was) חית (by) חית (was) מיתא (by) חית (was) חית (by) חית (was)
```

ברנשא – "Bar nasha" properly refers to "a human being", not necessarily a "son of man", which Adam obviously was not.

```
(all of them) בלהון (by Adam) גיר (for) גיר (just as) איכנא (22 (by The Messiah) מיתין (also) אך (in this way) מיתין (die) מיתין (the children of men) בנינשא (shall live) האין (all of them) בלהון
```

For just as by Adam, all people die, in this way also, by The Messiah, they all shall live.

There is only one word given by Paul as the foundation and cause for universal salvation which outweighs all objections against his declaration, and that word is \\\Times\)-"Meshikha"-"Messiah"; \(\frac{Whoever denies the universal effect of the death and resurrection of The Messiah denies The Person of The Messiah Who is Absolute & Omnipotent Eternal Deity, Who came "to save the world" (John 12:47). "If the world is not saved, then The Messiah is dead."—That is essentially what verse 16 says. The Messiah Yahweh cannot fail in any way, certainly not in His mission to save the world by His death and resurrection.

```
(The Messiah) בשרחא (was) אנש (was) אנש (in his order) בשרחא (person) אנש (each) אנש (at His arrival) אילין (are) אילין (who The Messiah's) אילין (those) אילין (after this) בתרכן
```

Each person in his order: The Messiah was the First Fruits; after Him, those who belong to The Messiah at His arrival.

אגרתא קדישתא דפולוס שליחא דלות קורנתיא קדמיתא אגרתא אירתא בישתא ב

```
The First Holy Epistle of Paul The Apostle to The Corinthians
```

```
(He will deliver) מלכותא (when) מל (the end) לאלהא (the end) אבא (The Father) במלכותא (The Father) לאלהא (to God) אלהא (the kingdom) מלכותא (מלכותא (truler) קל (the will destroy) קל (the will destroy) מלא (when) מלא (powers) (ערוד (lall) אול (when) (the will destroy) שולשן (when) מלא (powers) (to reign) (authority) (authority) (when) (will be set) (to every) (to eign) (authority) (the is) in (going) (the set) (will be set) (to eign) (to eign) (the is) in (going) (this feet) (this feet) (authority) (authority) (the condition) (the condition) (the condition) (the senemies) (this feet) (authority) (the death) (the last) (the last) (the last) (the last) (the last) (the limitant) (the brought to submission) (the says) (the last) (the limitant) (the manual of are subjected) (the limitant) (the last) (the limitant) (the last) (the limitant) (the last) (the last) (the limitant) (the last) (the las
```

N * Greek has εθηριομαχησα -"I beast fought" (word not found anywhere else in Greek?) <u>The Peshitta says</u> — "Aשתדית" is -"I was cast to wild beasts"; The verb is אצתנית; אשתדית is -"I have fought"; Let's see them in the old DSS script:

ከላ**ጎ**ከህ**ለ -"I was cast";** ከ**ላ**ኒከሂጸ-"I have fought"

I see at least 66% correlation here.

```
(pleasant) בסימא (minds) רעינא (corrupts) מחבלן (be deceived) תמעון (not) 33 שועיתא (evil) בישתא (discourse *) שועיתא
```

```
N* Greek mss. have "ομιλια"-"companionship" (found once in <u>The Greek NT</u>). The Aramaic אושראם", "talking,discourse", is very similar to
"Shawaytha", "talking,discourse", is very similar to
"Shawytha", "agreement, fellowship,equality". The Aramaic
"Shawaytha", "talking,discourse" occurs four times apart from this verse. In those places the Greek has μυθος,
"Mythos"-"speech,saying, story,fable". If the Aramaic were translated from Greek, it is unlikely "ομιλια" would be translated
""" "Shawaytha". It would most likely be translated אושרים" "Shawaytha". The adding of the third letter "(Ayin) to form
""" "Shawaytha" by accident would be too fortuitous and unlikely an event to account for the Peshitta reading. Scribal errors are far more likely to involve omissions than additions; Nor would "ομιλια" (Homilia) be mistaken for "μυθος" or the plural "μυθοι". It is far more likely שוירוא "" "Shawaytha" was misread as """ "" "Shawytha" by a Greek translator, who wrote "ομιλια" where he should have written "μυθοι"-(fables,stories). The two Aramaic words have an 84% correlation.
```

```
A graphic review & illustration:

Ashuri script: שועיתא "" - "Shawaytha" - "talking,discourse".
שויתא "" - "Shawytha" - "agreement, fellowship,equality".

Dead Sea Scroll: אוא אוע - "Shawytha" - "talking,discourse".

אוא אוע - "Shawytha" - "agreement, fellowship,equality".
```

The First Holy Epistle of Paul The Apostle to The Corinthians

```
(\sin) אעירו (wour hearts) דיקאית (justly) דיקאית (wour hearts) אעירו (awaken) אעירו (of God) אית (whom the knowledge) דירעתא (some) אנשא (for) אנשא (there are) אית (there is not) ביר (say) אנא (say) בהון (there is not) לית (there is not) בהון (there is not) לית (there is not) בהון (there is not) אנא (say) אנא (there is not) בהון
             (the dead) מיתא (rise) קימין (how?) אנש (of you) מנכון (someone) אנש (will say) אנש 35
                                                                                                                              (do they come) אתין (body) בורא (& in what?) ובאינא
                                                                                                         (you) אנת (that plant) דורע (the seed) אנת (fools) סכלא (it will live) און (not) און (it dies) און (not) און (if (if ) און (if (if ) און (if ) און (וויא) און (וויא)
                     (is) אנת (not) אנת (vou) אנת (which sow) דורע (thing) מרם (& that) 37 (but) אנת (vou) אנת (sow) אנת (to be) הוא (that is going) דעתיד (body) אנת (vou) ארא (of barley) פררתא (of wheat) דחטא (vou) או (of wheat) ערטליתא (a grain) או (vou) או (vou) אנת (vou)
                                                                                                                                                            (grains) דזרעונא (of other) או (or) או
(He chooses) איכנא (just as) איכנא (a body) לה (to it) לה (gives) דין (but) דין (God) אל,הא 38
                        (of its nature) בולא (a body) בנרא (the grains) זרעונא (of its nature) דכינה (one) חד (& to each) ולחד
                (to another) אחרין (equal) שוא (body) פגר (but) בין (was) אחרין (not) א 39 (& another) גיר (of man) אנשא (of a son) דבר (the body) פגרא (for) בגרא (there is) דבר (another) ואחרין (another) אוניר (of a fish) דבר העירא (of a bird) דבר התא (another) ואחרין (was) אחרין (but) דבעירא (but) דבעירא (but) דבעירא (but) דין (but) דבעירא (but) דין (but) 
                                                                                                                                (heavenly) שמינא (a body) פנרא (& there is) אית 40
                                                                                                                                            (earthly) ארעניא (a body) פֿנרא (& there is) ארעניא (אית
                                                                                                                              (the glory) שובחא (there is) אהרין (one) אלא (but) אלא
                                                                             (of the earthly) ארעניא (& another) ואחרין (of the heavenly) דשמינא
                                                                                             (of the sun) אשמשא (the glory) שובחא (is) הו (& one) אחרין 41
                         (& another) ואחרין (glory) שובחא (de another) אובחא (wanother) ואחרין (another star) שובחא (לוכבא (another star) שובחא (than מן (than מן שובחא (de another star) דכוכבא (שובחא (שובח (שו
                                                                                                                                                                 (in glory) מיתר (greater) הו (is) בשובחא (greater)
                                                                                         (for those who die) מיתא (is the life) הית (also) אך (thus) 42 (with corruption) בחברא (they, are sown) מזררעין
                                                                                                                                       (corruption) הבלא (without) דלא (they rise) קימין
                      (with glory) בשובהא (they rise) קימין (with disgrace) בצערא (they are sown) במזררעין (in power) בצערא (they rise) במזררעין (they are sown) בריהותא (they rise) בחילא
                                                                                                             (animal) בורא (a body) פגרא (they are sown) מזדרעין 44
                                                                                                                                 (spiritual) אית (a body) בורא (they are sown) קאם (spiritual) בורא (a body) אית (there is) גיר (for) פגרא (spiritual) דרוח (a body) פגרא (& there is) ואית (they are sown) פגרא (spiritual) אית (a body) פגרא (מון אים ביי
                                          (it is written) כתיב (also) אך (thus) אהכנא בכנא 45 (living) אדם (a soul) לנפש (the first) קדמיא (man) ברנשא (Adam) הוא (was) אחריא (The Life Giver) מחיניתא (& Adam) (The Life Giver) ואדם (& Adam) לרוחא (שוביתא באר)
                                                                                   (the spiritual) לא (first) לוקדם (was) לוקדם (not) לא (but) לא (the spiritual) לא (the spiritual) (Euri' (the animal) (the animal) אלא (but) בשניא (the animal)
                        (the ground) ארעא (that is from) דמן (dust) עפרנא (the first) ארעא (the man) ברנשא 47
                                                            (Heaven) שמיא (from) מריא (Jehovah) מריא (second) דתרין (The Man) שמיא (The Man)
```

The first man is dust from the ground; The Second Man is Jehovah from Heaven.

No Greek ms. has this reading, as the Greek word **Kurios** – "**Lord**" is used, which is an ambiguous title, not a Name at all. "Mar-Yah" is The Sacred Name of God (**Yahweh**) in Aramaic. The Aramaic NT refers to **Yeshua** as "Mar-Yah" - (**Yahweh** or **Jehovah**) thirty times or more. The Critical Greek text (**S,B,C,P**46,etc.) does not even have "**Kurios**" – "**Lord**" in this verse!

```
(dusty) איכנא (is) האיתוהי (he who a being) איכנא (just as) איכנא איכנא (the dusty) אדר (also) אך (so) אך הכנא (who from) איכנא (is) הוה (He who The Being) אירתוהי (& just as) איכנא (who from) איכנא (who from) איכנא (who from) איכנא (who from) איכנא (be who a being) איכנא (who from) איכנא (who
```


The First Holy Epistle of Paul The Apostle to The Corinthians

אנרתא קדישתא דפולוס שליחא דלות קורנתיא קדמיתא

```
(the Heavenly) שמינא (also) אך (so) אר
```

(the dust) עפרא (from) בהן (of him) ההו (the image) אור (we have worn) עפרא (& as) אור (& as) אור (Heaven) אור (from) במנא (the image) הכנא (the image) המנא (we shall wear) הכנא (thus) נלבש (thus) אור (the image) המותא

(shall sleep) אמר (all of us) אמר (tell) אמר (to you) ארזא (to you) לו (tell) אמר (behold) אמר (tell) אמר (we shall be transformed) ברון (but) דין (all of us) ברון (but) ברון

(of an eye) איך (the blink) רפך (suddenly) איך (suddenly) בקרנא (last) אחריתא (at the trumpet) בקרנא (the dead) אחריתא (& shall rise) ונקומון (it will sound) תקרא (when) כד (shall be transformed) וחנן (& we) וחנן (corruption) חבלא (without) הבלא (without)

(destructible) הנא (this) הנא (for) הנא (is) הו (going) אתיד (going) אתיד (mortal) הנא (destructibility) הנא (to wear) בנלבש (mortality) או (to wear) לא (to wear) הנלבש (to wear) לא (to wear) לא (to wear) הנלבש (to wear) לא (to wear) מיותותא

(destructible) דמתחבל (this) הנא (but) דין (puts on) דלבש (whenever) לא (mortality) מתחבלנותא (im-) מתחבלנותא (destructibility) והנא (this) במאת (in-) לא (in-) מיותותא (that is written) מתחבלנותא (will come to pass) והנא (then) הידין (then) תהוא (by Victory) מותא (death) בזכותא (then) דאתבלע (by Victory) מותא (death) בזכותא (then) בזכותא (by Victory)

For "destructible"- מתחבל, most Greek mss. have "φθαρτον" ("Phtharton" means "corruptible", "destructible");other Greek mss. from Alexandria omit the whole phrase, "this destructible will put on indestructibility, and"; they also have "mortal" where the others have "corruptible".

```
(Death) איכו (your sting) עוקסך (where is?) איכו (Sheol *) איכו (your victory) איכא (is) הי (where?) אינא (Oh!) אינא (Oh!) אינא
```

Where is your sting, O Death? Oh Sheol, where is your victory?

M * Most Greek mss. have " $\alpha\delta\eta$ "- "Hades"; The Critical Greek, based on (P^{46} ,B, \aleph , etc.) has " $\theta\alpha\nu\alpha\tau\epsilon$ " -"Death" twice: "Oh death, where is your victory? Oh death, where is your sting?"

(is) ה' (sin) מיתא (of death) דין (but) דין (the sting) אנוקסה (the sting) דין (the sting) הו (is) ה' (The Written Law) נמוסא (of sin) המיתא (the power) הוילא

(the victory) דין (us) לאלהא (Who gives) דיהב (God) לן (but) דין (thank) סיבו (The Messiah) משיחא (Yeshua) ישוע (our Lord) מרן (by) ביד (by) ביד (מרן

(steadfast) משררין (be) הוו (& beloved) וחביבי (my brethren) אחי (from now on) לכיל (abounding) אחי (be) אלא (shaken) מתזיעין (be you) אלא (א (of Jehovah) הוו (in the work) בעבדה (in every time) בעלזבן (בלזבן (that your toil) דענזלכון (you) אנתון (you) אנתון (worthless) אנתון (not) אנתון (not) אנתון (א לא (not)) במריא (א לא (not)) הוא (not) הוא (א סריק (shaken)) במריא (א לא (not)) אנתון (א ריק (shaken)) במריא (א (not)) אנתון (א ריק (shaken)) אונתון (א ריק (shaken)) אלא (shaken) אונתון (א ריק (shaken)) אלא (shaken) אונתון (א ריק (shaken)) אלא (shaken) אלא

The Majority Greek text contains the word "Kurios" – "Lord" in its various forms 625 times; in 240 of those places, The Peshitta's Aramaic has "אָרָב" - "Jehovah". Why 38% of them? If <u>The Peshitta</u> were a translation of <u>The Greek NT</u>, it seems strange that 38% of "Kurios" – "Lord" would be interpreted as "Jehovah", even in such verses as this which does not quote OT or refer to it at all. About 275 of the 625 are ה"ום – "Maran" - "Our Lord" in Aramaic. So <u>The Peshitta NT</u> uses "Mar-Yah" (The Lord Yahweh) about half the time and Maran (Our Lord) about half the time where "Kurios" occurs.

The Peshitta primacy model explains the data much better than Greek primacy does. A Greek translator would have little choice in translating MarYah or Maran; Kurios would be the one Greek word most suitable, since both MarYah and Maran come from the root 712-"Mar", which means "Lord". In a few places, $\Theta EOG - "God"$ is used instead or in conjunction with Kurios to signify The Deity, but like <u>The LXX</u>, which translates Yahweh thousands of times, Kurios is the translation of choice more than 90% of the time.

The First Holy Epistle of Paul The Apostle to The Corinthians

אנרתא קדישתא דפולוס שליחא דלות קורנתיא קדמיתא

Chapter 16

```
(for the saints) לקרישא (collected) דין (but) דין (things) מדם (about) על (about) על (the church) איכנא (I have commanded) דגלטיא (just as) איכנא
                                                                                                                                                                                                (do) אנתון (vou) אנתון (also) אל (in this way) דכנא
                                                                                        (of you) מנכון (person) אנש (each) אנש (of the week) בכל (first day) אום (on every) בכל 2
                                                                                          (thing) נהוא (in his house *) ונטר (lay down) מדם (let him) מדם (in his house *) בביתה (*
                                                                                                        (I come) באירוֹהי (that not) דלא (to his hand) באירוֹהי (that comes *) למ
                                                                                                                                                                                             (collections) גביתא (there will be) הידין (then) גהוין
N * Greek has nothing about "in his house". Greek also has ευοδωται – "he may be prospered" where The Peshitta has "that
comes to his hand" (an Aramaic idiom meaning, "to be able").
                                                                                         (you) אנתון (whom elect) אנתון (those) אנתון (I shall have come) אנתון (& when) אנתון (with a letter) אשרר (I shall send) אשרר (them) אשרר (to Jerusalem) אורשלם (your gift) טיבותכון
                                                                                                                 (I visit) און (it) הו (is appropriate) און (but) דין (if) א 4 (they shall depart) אנא (with me) עמי (shall depart) אנא (when also) אנא (when also) אנא
                                                                      (winter) אסתא (or) או (I shall remain) אקוא (with you) לותכון (also) אף (& perhaps) וכבר ((I) אסתא (go) אוא (to where) אוא (may accompany me) אוא (that you) דאזל (with you) לותכון
                                                                                                                                                                                             (not) אנא (inot) גיר (for) צבא (wish) אנא (inot) אנא (not) לא 7
                                                                                                                                                                  (to see you) אורחא (the way) אורחא (I pass) איך (so as) איך (a time) אין (to tarry) אורחא (for גיר (to tarry) גיר (for מנא (lope) אנא (hope) א
                                                                                                                                                                (me) א' (permits) מבס (My Lord) מבי (if) א' (with you) לותכון
                                                                                      (Pentecost) אנא (I) דין (tutil) אנא (in Ephesus) אנא (but) דין (but) באפסוס (remain) אנא (remain) אנא (זו דין (לא באפסוס באפטוס (מוד באפסוס באפטוס אנא אווי באפסוס (אנא באפטוס הוא באפטוס (אנא באפטוס הוא באפטוס (אנא באפטוס הוא באפטוס הוא באפטוס (אנא באפטוס הוא באפטוס הוא באפטוס (אנא באפטוס הוא באפטוס הוא באפטוס הוא באפטוס הוא באפטוס (אנא באפטוס הוא באפטוס הוא באפטוס הוא באפטוס הוא באפטוס הוא באפטוס (אנא באפטוס הוא באינוס הוא באפטוס הוא באיני הוא בא באיני הוא באיני הו
                                                                                                                                                     (to me) אתפתח (is opened) אתפתח (great) לי (for) לי (a gate) תרעא
                                                                                              (many) סויאין (& opponents) רמלא (with opportunities) סויאין (that is filled *) דמלא
N * Greek lacks "that is filled with opportunities"; Where did The Peshitta get this?
                                                                                                              (Timotheus) מימתאוס (to you) אריכון (comes) ארא (but) דין (if) או 10 (toward you) דרלא (he shall be) נהוא (fear) דחלא (that without) דרלא (see) חזו (as do I) דרא (the works) פלח (for) אכותי (the works) עברא (the works) דיר (for) דיר (for) אינר (for) דיר (for) אינר (the works) אינר (for) דיר (for) דיר (for) אינר (for) (for) אינר (for) (for) אינר (for) (fo
                                                                     (may despise him) אנש (any) אנש (therefore) הכיל (lest) אל (lo join me) אלא (that he may come) הנאתא (in peace) בשלמא (accompany him) לותי (but) אלא (the brethren) אנא (with) עם (for him) גיר (for him) אנא (l) לה (wait) אנא (wait) אנא (but) אנא (but) אנא (l) לה (but) אנא (but) אנע (but) אנא (but) אנע (b
                                                         (of Him) מנה (I have desired) כני (much) מני (my brothers) אפלו (but) דין (Apollo) ארא (from) מנה (the brothers) ארא (with) עם (to you) לותכון (to come) ארא (to you) עם (to you) דנאתא (to you) לא (not) און (desire) צבינא (desire) אבינא (abid) און (mot) אין (whot) אמתי (time) אמתי (there will be) דו (but) דו (when) אתרא (to you) לותכון (the will come) אתא (to you) לותכון (he will come)
                                                                                                                                                                      (in the faith) בהימנותא (& stand) וקומו (be alert) אתתעירו 13
                                                                                                                                                                                                                              (be strong) אתחסנו (be valiant) אתנברו
                                                                                                                                         (let be) נהוין (with love) בחובא (with love) בהובא (with love) בהוין (det be) נהוין (with love) בחובא
```

(the house) אוא (concerning) על (my brothers) אחי (of you) ביתא (pout) דית (i) אנא (request) בעא (are) אנא (that they) דאַכטפנא (know) אנתון (because) מטל (of Estephana) אנתון (themselves) מטל (themselves) דאַכאיא (the first generation) בשיתא (the first generation) דאַכאיא (the first generation) אנתון (the first generation) אנון (the first generation) בשיתא (the first generation) אנון (t

(of the holy ones) דקרישא (into the service) לתשמשתא

The First Holy Epistle of Paul The Apostle to The Corinthians

אגרתא קדישתא דפולוס שליחא דלות קורנתיא קדמיתא

```
(to those) אנתון (vou will be) אנתון (vou) אנתון (that also) דאף (that also) דאף (det cevery person) אנון (are) ולכלנש (who such) אנון (who such) דהנגא, ולמעדר (who toils) אנאן (frejoice) אנאן (who toils) אנאן (who toils) אנאן (for things) אנאן (for things) ודאכאיקוס (which you lacked) ודפרשונשוס (for things) אנידו (have supplied) הניל (those) אנידו (for things) אנידו (for things) אנידו (for things) אנידו (they nave refreshed) אנידו (wy our) אנידו (my spirit) (וווי (for) אנידו (they have refreshed) הכיל (do you) אנידו (thet are in Asia) אנידו (those) אילין (recognize) אולידו (vour peace) משתודעין (that are in Asia) הבאסיא (in our Lord) בשלמכון (wour peace) ופריסקלא (with is in their house) שאלין (with שאלין (with שווי) שדתא (that is in their house) בושקתא (with (with) שדתא (with) בשלמכון (wour peace) בושקתא (with akisi) קרישתא (with) בשלמא (with akisi) בעוד (for another) בושקתא (with akisi) קרישתא (with) שלמאלו (with akisi) בתבת (for another) אווין (my own) במדעו (my own) במדעו (my own) למרן (with akisi) מדעו (who every) משיחא (the beace) הרום (damned) הרום (damned) מרן (who every) משיחא (tet be) הרום (damned) הרום (damned) מרן (elet be) מרן (let be) אווי (unit be peace) (tet be) מרן (tet be) אווי (who every) משיחא (tet be) אווי (who every) משיחא (tet be) אווי (שווי) ארוא (our Lord) וווי (who every) (tet be) ארוא (unit be) מרן (who every) ארוא (unit be) מרן (who every) משיחא (tet be) ארוא (unit be) מרן (who every) משיחא (unit be) מרן (who every) משרח (let be) אווי (שווי) (שווי) (שווי שלח) מורן (שווי) (ש
```

Whoever does not love our Lord Jesus The Messiah, let him be damned; our Lord has come.

I think I understand why Paul wrote, "let him be damned". Jesus The Messiah is so precious to those who know Him and they love Him so much that the thought and feeling toward a professing Christian who does not love Him is, "to hell with him". I don't believe this verse consigns the unbeliever to eternal damnation, though it is a very tempting concept for believers; our love to God can blind us at times to His love for His enemies. We must remember that all of us were enemies toward God at one time. If we love Him now, it is because He first loved us and sacrificed Himself to save us. It is by sheer mercy and grace that we are saved; that same grace and mercy is to be extended to all who are lost. They are dead in sins and the emptiness of the world system.

This verse refers to those in the church body, not those outside. "What have I to do to judge those outside?", wrote Paul. All false brethren deserve to be excommunicated and ostracized from all Christian fellowship. They belong to Satan, and should be delivered over to him fully, so that they either repent or die and suffer the eternal torments, "that their spirits may be saved in the Day of our Lord The Messiah". Eternal torment is not "everlasting torment"; we must distinguish the two. "D'lama" is "that which is timeless", according to Paul. "Everlasting" defines an infinite time. Infinite time cannot be timeless. Here I leave the matter for the reader to decide what "eternal torment" means.

This "Maran atha" transliteration supports an Aramaic original and a Greek translation of that Aramaic original.

```
(is with you) עמכון (The Messiah) משיחא (Yeshua) ישוע (of our Lord) דמרן (the grace) מיבותה (Yeshua) מיבותה (the grace) במשיחא (Yeshua) עם (is with you) במשיחא (all of you) כלכון (is with you) עם (& my love) במשיחא
```

The Second Holy Epistle of Paul The Apostle to The Corinthians

אנרתא קדישתא דפולוס שליחא דלות קורנתיא תרינתא

2nd Corinthians

Chapter 1

```
(of God) שליחא (in the will) בצבינה (The Messiah) אידא (The apostle) אידא (Authat is) אידא (God) אידא (to the assembly) האידא (authat is) אידא (Authat is) האידא (to the assembly) האידא (authat is) האידא (Authat is) האידא (God) האידא (to the assembly) לוברות (authat is) אידא (in Akaia) אידא (to the assembly) לווע (authat is) אידא (in Qorinthus) ביבורא (who are ) אידא (who are ) אידא (who are ) אידא (with you) (grace) אידא (in Qorinthus) מיבורא (God) אידא (from ) שליחא (with you) (with you) (authat (is) שליחא (the Messiah) שליחא (from ) שליחא (from ) אידא (in Messiah) מיבורא (from ) שליחא (from ) שליחא (from ) שליחא (from ) אידא (from ) שליחא (from ) אידא (from
```

He Who has delivered us from a violent death, and we hope that He will again deliver us.

N* Greek mss. have- "delivered us from death, delivers, and we hope that He will deliver us". "פּיבּא היים – "powerful, violent" was apparently misread by the original Greek translator as the verb "סָרָא – "spares", "pardons". Here are the two words side by side in **DSS** script:

```
אלאל" – "violent, powerful"
אאס"ן – "spares", "pardons"
```

This is strong support for a Peshitta Aramaic original and a Greek translation version of that Peshitta Aramaic original for **2 Corinthians**, as in the case of **1 Corinthians** and in **Romans** as well. This kind of evidence exits through all of Paul's Epistles, even in the one page Epistle of **Philemon!**

```
(our persons) אפין (that were for) דעל (of your prayers) דבעותכון (by the help) במעדרנותא (that is done) דבעותכון (a favor) מוהבתה (His gift *) דעבידא (that may be) דתהוא (Him) מוהבתה (מא (may confess) וודון (& the many) סניאא (for the sake) סניאא (for the sake) בודון (אור) באפי
```


The Second Holy Epistle of Paul The Apostle to The Corinthians

אנרתא קדישתא דפולוס שליחא דלות קורנתיא תרינתא

(our persons) אפין (because of) על

By the help of your prayers for our persons, that His gift to us may be a favor that is done for the sake of the many, and the many may confess Him because of us.

N* "His gift" is not in the Greek; nor is "may confess Him"; Greek has "for the gift bestowed upon us by means of many, thanks may be given by many persons on our behalf." God seems to have been displaced in the Greek text by humans.

```
(of our conscience) דרשינן (the testimony) און (is this) הדותא (for) גיר (our pride) שובהרן (our pride) בדכיותא (of God) אלהא (& in the grace) ובשיבותא (that in generosity) ובדכיותא (that in generosity) בדכיותא (of the flesh) בדכמתא (in wisdom) בעלמא (we have been employed) אתהפכן (with you) בעלמא (& yours) לותכון (with you) דילכון (all the more) ויתיראית (with you)
```

Greek has "sincerity of God"- είλικρινεία θεού where The Aramaic verse has only "Epcipa" "A in purity". This occurs in about 30 verses in the NT where Greek has "God" or "Christ" and The Peshitta does not, or does it? A careful scrutiny of such verse shows that in about 22 of those verses, Aramaic has a noun or verb connected to the Deity in which the first two letters or the last two letters of that word are Alap-Tau or Tau-Alap — the first and last letters of the Aramaic alphabet, which are named in Revelation 1:8 as The Name of The LORD God and Messiah; they are so used three times in Revelation. It so happens that the word "Purity" in this verse has Tau-Alap at the end of it: אוברכיו וברכיו וברכיו או without those last two letters has exactly the same meaning it has with them- "Purity". This seems to be the trend in those 22 verses; the "code word" with Alap-Tau has essentially the same meaning even without those two letters, which two letters are then apparently translated as Theos (God) or Christos (Christ) or even a word associated with Deity: χρειματίζο —"Divinely revealed" or ευσεβεία —"Divine virtue". See my book, Divine Contact for the complete list and discussion of this Alap-Tau Code in The Greek NT, available at http://aramaicnt.com

```
(those things) א"לין (but) א"לין (to you) א"ל (corrected of the processing and the proce
```

L * Greek lacks "In The Messiah", as does The Latin Vulgate.

The Second Holy Epistle of Paul The Apostle to The Corinthians

אגרתא קדישתא דפולוס שליחא דלות קורנתיא תרינתא

```
(the down payment) רהבונא (& He has given) ויהב (& He has sealed us) ברבותן (in our hearts) בלבותן (of His Spirit) ברוחה
                                      (my soul) אנא (am) אנא (testifying) מסהד (to God) אלהא (but) דין (I) אנא (to Qorinthus) אנא (I came) אתית (not) אליכון (for you) אנא (I) עליכון (that because) דמטל (that because) אנא (אינא (to Qorinthus) אנא (to Qorint
                                                                                                         (we are) חנן (of your faith) הימנותכון (lords) המר (because) חנן (was) אלא (of your joy) הונן (we are) חנן (helpers) אלא (but) מעררנא (but) מעררנא (ti is) הו (by faith) אנתון (you) בהימנותא (stand) גיר (for) אנתון (by faith) אנתון (we are)
                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            Chapter 2
                                                                                                                         (in myself) בנפשי (this) הדא (but) דין (I decided) דין 2:1 (to you) ארא (in sorrow) דין (again) ארא (that not) דלא (that not) דין (that not) ארא (מער בריותא
                                                                                     (to gladden me) מנו (who is?) מנו (vou) מנו (I) אנא (sadden) מכרא (for) אנא (if) אנא (if) אנא (vou) מנו (vo
                               (this) (is) ה' (to you) לכון (what I wrote) גודכתבת (we) לכון (would sadden) לכון (what I wrote) דר (when) אתא (when) דרא (lest) אילין (would gladden me) אתא (whon) הוא (was) אילין (whon) דולא (that those) הוא (was) להון (was) אילין (whon) דולא (that my joy) הוא (all of you all) דהדותי (that my joy) אנא (l) דין (but) על (in) כלכון (all of you) דהדותי (do trust) דין (was) אנא (was) 
                                (I wrote) כתבת (of the heart) אולצנא (anguish) אווסיא (& from) ומן (great) רבא (suffering) אולצנא ($ from) אולצנא (cin tears) ומן (these things) הלין (to you) הלין (to you) ברמעא (in tears) ברמעא (these things) הלין (to you) הלין (to you) ברמעא (but) אלא (you) (you would grieve) התרעון (for you) יתירא (that is) האית (abundant) היתירא (the love) יתירא (the love) האית (the love) הובא (the love) יתירא (the love) האית (the love) הובא (the love)
                                                                 (he saddens) אכרי (it has been) אוֹ (it has been) אָרי (saddens me) אכרי (a man) אָרא (but) דין (if) אַלא (in a fashion) אַלא (but) בצירא (but) בצירא (in a fashion) אַלא (upon you) עליכון (the statement) מלתא (should weigh) אַריכון (מאַקר אַריכון (should weigh) אַריכון (מאַקר אַריכון אַריכון אַריכון אַריכון (מאַקר אַריכון אַריכון אַריכון אַריכון אַריכון אַריכון (מאַקר אַריכון אַריכון אַריכון אַריכון אַריכון אַריכון (מאַקר אַריכון אַריייין אַריכון אַריייין אַרייייין אַרייייין 
                                                          (the many) און (that is from) דמן (rebuke) להנא (but) דין (but) דין (for him) להנא (is sufficient) להנא (סניאא
                             (him) לה (to forgive) דתשבקון (it is necessary) ולא (on the contrary) אחרניאית (would be swallowed up) יתירתא (excessive) יתירתא (lest) בכריותא (would be swallowed up) בלמא (accessive) יתירתא (one) בכריותא (he) הו (who) הו (be) הו (who) הו (be) הרכנא (who) הו (be) הרכנא (who) הו (be)
          (your\ love) בה (to him) הובכון (to confirm) דתשררון (of you) אנא (beseech) אנא (beseech) הנא (because of) מטל 8
                                                         (because of) בנסינא (to know) בנסינא (also) אף (I have written) גיר (for) גיר (this) אוף (because of) מטל
                                                                                                                                                                            (in everything) אנתון (if) בכלמדם (in everything) משתמעין (if) בכלמדם
                                                                                 (I \ am) אנא (also) אנתון (are) אנתון (forgiving) אבקין (but) דין (whom you) אנא (the one) למן (to him) אנא (that I forgave) דשבקת (anything) מָדם (for אנא (I) גיר (l) אנא (also) אר
                                                                                                                                                               (I forgave) שבקת (that) הו (for your sakes) מטלתכון (I forgave) דשבקת (of The Messiah) דמשרה (in the presence) בפרצופה
                                                        (his devices) גיר (for) גיר (we know *) כטנא (would overtake us) נעלבן (lest) דלא (lest) נעלבן
N *Greek mss. all have "We are not ignorant of his devices".
                                   (of The Messiah) אתית (with the Gospel) בסברתה (to Troas) לטרואס (but) דין (I came) אתית (when) בסברתה (by Jehovah) בסברתה (to me) לי (& was opened) ואתפתח (to me) לי (when) במריא
                                                                       (I found) אשכחת (for not) דלא (in my spirit) ברוחי (rest) גייחא (to me) לי (was) אול (not) אלא (myself) לי (was) אנין (them) אנין (them) אלא (them) אלא (them) אלא (them) אנין (them) אנין (them) אנין (them) למקרוניא (to Maqedonia) למקרוניא (to Maqedonia)
                         (us) לאלהא (God) בכל (Who at all) דבכל (but) דין (thank) דין (thank) דין (thank) דבכל (God) אבר (God) לאלהא (but) דיך (thank) במשיחא (of His knowledge) וגלא (the fragrance) אתר (by us) בכל (place) אתר בכל (place) אתר (place) אתר (place) אתר (place) אתר
```


The Second Holy Epistle of Paul The Apostle to The Corinthians

אגרתא קדישתא דפולוס שליחא דלות קורנתיא תרינתא

```
N * For "a spectacle" - אות, In DSS: אות, Greek mss. have "θριαμβευοντι" – "to triumph". The Aramaic for "to triumph" is איים בורא - זכיא יוכרא וועא - זכיא יוכרא וועא - זכיא וועא - זכיא יוכרא וועא - זכיא יוכרא יוכרא וועא איינונט איינורא וועא - זכיא יוכרא יוכרא "Vision" and the Aramaic for "Victory" one under the other in Dead Sea Scroll Aramaic script: "אות א - "Vision" ועות א - "Victory" ועות א - "Victory"
```

How uncanny is that! If the first two letters of the second word were closer together, the words would be almost identical! It is possible to misconstrue the first word for the second. If the original Aramaic manuscript being translated had a slight break at the top of the first letter- —Khet, it might have looked like the two letters —Zayin, Kap; indeed the Khet does look like two letters put together: —and the alternate letter reading in small fonts looks like this: —31. Here again are the two—the actual and the hypothetical as it may have been interpreted by a Greek translator:

```
Actual Peshitta Aramaic reading: א א " = "Vision, Spectacle"

Hypothetical Greek translation Aramaic base: א א " = "Victory"
```

The Greek for "vision" is θεωρια or οραμα or οπτασια or ορασις - Which of these looks like θριαμβευοντι – "to triumph"? It would seem that the Aramaic did not come from the Greek reading, but rather the Greek reading came from the Aramaic of the Peshitta.

```
(to God) לאלהא (in The Messiah) במשיחא (sweet) בסימא (for) גיר (we are) הנן (the fragrance) אילון (who perish) באילין (who have life) באילין (among those) באילין (באילין (among those) ובאילין
```

```
(& to the former) ולאילין (for death) במותא (of death) במותא (the stench) דריהא (to the latter) לאילין (will be worthy) בייהא (who?) באילין (for life) בריהא (of The Life) דריהא (a fragrance) דריהא (מנו (who?) בייהא (מנו (who) בייהא
```

```
(of God) איך (the words) מלוהי (who blend) דממזגין (others *) שרכא (as) איך (for) איך (we have been) אלא (that from) אלא (that from) אלא (that in the truth) איך (as) דבשררא (but) איך (but) אלהא (we speak) אלהא (in The Messiah) במשיהא (before) קרם (God) אלהא (before) במשיהא (שירהא במשיהא (God) אלהא (שירהא במשיהא (Bod) במשיהא (שירהא (God) אלהא (Bod) במשיהא (Bod) במשיה (Bod) במשיהא (Bod) במשיהא (Bod) במשיהא (Bod) במשיהא (Bod) במשיה (Bod) במשיהא (Bod) במשיהא (Bod) במשיהא (Bod) במשיהא (Bod) במשיה (Bod) במשיהא (Bod) במשיהא (Bod) במשיהא (Bod) במשיהא (Bod) במשיה (Bod) במשיהא (Bod) במשיהא (Bod) במשיהא (Bod) במשיהא (Bod) במשיה (Bod) במשיהא (Bod) במשיה (B
```

* שרכא "Others" is in P^{46,} D and most Greek mss.. "Many" is found in a few mss.- (א, B, TR). "Many" in Aramaic is (mis-spelled) or אינא סגיא. In DSS script: א אינע "Others" אארט- "Many"

It could have happened, especially in DSS script. Rotate the second and third letters in Kyny counter-clockwise 35 degrees and you have something that could be construed as KALD. The Shin w may have been more like the Ashuri Shin W, which is closer to a Semkat D: "Others" with two rotated letters (-35 degrees). The Shin W is a bit smaller to show how it could be misread as D KALD - "Many"

Chapter 3

```
(the first) משרינן (from) מו (again) חוב (ourselves) אין (do we begin) דריש 3:1

(or) א (we are) און (what?) און (to show you) דבורויכון (that letters) אחרנא (as) אחרנא (as) אין (do we have need) אין (interrog.) און (about us) דלמא (to you) (to you) אין (do we have need) און (interrog.) און (about us) דפוקדא (be written) ותכתבון (of commandments) אונחנן (for commandments) אונחנן (for commandments) אונחנן (wou) אנחנן (wou) אנחנן (wou) אנחנן (wou) אנחנן (wou) אנחנן (are) אנחנן (wou) אנחנן (in our heart) באברתן (are) אנחנן (wou (wou) אנחנן (in our heart) באברתן (that is written) אנחנן (wou know) באברתן (for האגרתה (everyone) אנחנן (you know) ומתקריא (wou know) אונחנון (wou know) אין (wou know) אין (in ink) באברותא (in ink) אין (which is written) אין (by The Spirit) אין (wou know) אין (in tablets) אין (for באברותא (of flesh) אין (of stone) אין (in tablets) אין (not) אין (of flesh) דין (wou (of the heart) אין (in tablets) אין (in think way) אין (in think way) אין (for (mou) אין (mou) (mou) אין (mou) (mou) אין (mou) (mou)
```

4

The Second Holy Epistle of Paul The Apostle to The Corinthians

אנרתא קדישתא דפולוס שליחא דלות קורנתיא תרינתא

(new) הדתא (of the covenant) הדיתקא (ministers) משמשנא (to be) דנהוא (Who made us worthy) הוא (He) הוא (kills) אלא (by Writing) ברוהא (but) ברוהא (but) ברוהא (gives life) מחיא (but) ברוהא (The Spirit) הוהא (דין (the Spirit) מחיא (but) מחיא (שורא) הוהא (שורא) הוא (שורא) הוא (שורא) מחיא (שורא) הוא (שורא) הוא (שורא) מחיא (שורא) הוא (שורא) ה

(of The Spirit) דרוחא (the ministry) תשמשתא (therefore) איכנא (How?) איכנא (with glory) הכיל (will be) תהוא (all the more) יתיראית (not) איכנא (מון איכנא המון מון איכנא (מון איכנא המון איכנא המון מון איכנא (מון איכנא המון איכנא המון מון איכנא (מון איכנא המון איכנא המון איכנא המון איכנא המון איכנא (מון איכנא המון איכנא המון איכנא (מון איכנא המון איכנא המון איכנא המון איכנא המון איכנא (מון איכנא המון איכנא המון איכנא המון איכנא המון איכנא המון איכנא (מון איכנא המון איכנא המון איכנא המון איכנא המון איכנא המון איכנא המון איכנא (מון איכנא המון איכ

(one) אובחא (glory) שובחא (was) הוא (of a guilty verdict) און (the ministry) לתשמשתא (for) לתשמשתא (in glory) החיבה (How much more?) במא (con glory) בשובחא (of righteousness) בשובחא (the ministry) השמשתא (the ministry) בשובחא (was) בשובחא (con glory) בשובחא (con glory) בשובחא (was) המשתא (was) הידיקותא (was) בשובחא (was) הידיקותא (wa

(which was glorified) הי (that) הי (is glorious) משבחא (not even) איך (for) גיר (for) איך (as) הי (that) איך (as) הוא (excellent) בפוחמא (glory) שובחא (of that) הנא (by comparison) בפוחמא

(has been) הוא (with glory) בשובחא (that has been eliminated) הוא (anything) מדם (for) גיר (if) גיר (shall be) אינא (with glory) בשובחא (remains) בשובחא (that which) אינא (all the more) בשובחא (יתיראית

(hope) אית (this) הכיל (there is) לן (there is) דאית (because) מטל (we conduct ourselves) מתרברינן (in open) בנלא (all the more) יתיראית

(over) איך (a yeil) איך (had) הוא (who laid) דרמא (Moses) איך (as) איך (a not) איך (fis face) בני (would gaze) בהיל (his face) איסריל (would face) אפוהי (which was ceasing) דהו (at the termination) בשולמה (which was ceasing) דהו (at the termination) בשולמה (which was ceasing)

(today) ליומגא (until) ארא (in their understanding) במדעיהון (they were blinded *) ארא (but) אלא (today) אינורי (for) אלא (thet) אינורי (thet) במדעיהון (that) הי (is) הי (is read) אינורי (The Testament) עתיקתא (whenever) אינורי (that by The Messiah) עליהון (it is revealed) אינורי (anot) אינורי (that by The Messiah) עליהון (is being abolished) אינורי (that) התבטלא (that) הוו (that) הוו (that) אינורי (tha

* The Greek NT has επωρωθη – "were hardened"; The Peshitta Aramaic word here is the Aramaic word for "Were hardened" is וארשבריו ארועברין. Let's line up the two Aramaic words side by side in three Aramaic scripts:

#Were blinded" - אתעורו אתערין של <u>Dead Sea Scroll</u> <u>Estrangela</u>
"Were hardened" - אתערין את

Again, the DSS script reveals the closest resemblance between the actual Peshitta reading and the hypothetical Aramaic base for <u>The Greek NT</u> translation. There is <u>83% letter to letter correlation in the two DSS words</u>. The underlined letters are Resh and Yodh, respectively, which are practically identical but are oriented a bit differently. I suspect that the Resh would have been rotated about 35 degrees counterclockwise - and the Waw to its right had been written hastily with an extra and inadvertent leftward bottom stroke after the down stroke. The result would be something like The Strangela pair is second with 65% correlation.

The Greek word for "were blinded" would be " $\epsilon \tau \omega \rho \omega \theta \eta$ ". Compare " $\epsilon \pi \omega \rho \omega \theta \eta$ " —"were hardened", the actual Greek reading.

In uncial Greek, these words are: **E<u>TYΦΛ</u>ωΘΗ -: ΕΠωΡ</u>ωΘΗ** (uncial script was used in most ancient Greek mss.). This is 63% correlation. The root words of each of these Greek words are what differ here, "**TYΦΛ**"- ("**Blind**") and "**ΠωΡ**"- ("**Hard**"), which makes unlikely the prospect that the one was mistaken for the other. The similar letters are the grammatical verb endings that define person, number and mood of the verbs; The first letter **E** helps define tense – all these letters are the same in hundreds of different Greek verbs. No matter how one analyzes this, Peshitta primacy finds support here while Greek primacy suffers another setback.

(Moses) אמתי (is read) דמתקרא (whenever) אמתי (today) ליומנא (& until) אמתי (is laid) תחפיתא (their heart) לכהון (over) לבהון (the veil) תחפיתא

The Second Holy Epistle of Paul The Apostle to The Corinthians

אנרתא קדישתא דפולוס שליחא דלות קורנתיא תרינתא

```
(will be turned) נתפנא (of them) מנהון (anyone *), אנש, (& whenever) ואמתי (the veil) מריא (from him) מריא (is taken away) משתקלא (Jehovah) מריא (to) מריא (to) מריא (אות (לא
```

N * Greek has "when he (it) turns to The Lord..."; "Anyone of them" is not there in Greek, making the subject very difficult to determine: "Moses". "the veil". "their heart"?

```
(unveiled) גליתא (with faces) (all of us) כלן (but) (we) אדן (we) אדן 18 (we see) תשבוחתה (in a mirror) איך (as) דבמחזיתא (of Jehovah) דמריא (The glory) דמריא (to glory) משתחלפינן (from) מ"ע (we are changed) מ"ע (into the image) אדן (The Spirit) מריא (from) מריא (from) מריא (as) דמן (all of us) וויען (as) אדן (all of us) וויען (as) אדן (all of us) אדן (all of us) (all of us) באדן (all of us) באדן (all of us) במודי (all of us) (but) (all of us) (all of us) (all of us) (but) (all of us) (but) (all of us) (but) (but) (all of us) (but) (all of us) (but) (all of us) (but) (but)
```

Chapter 4

```
(to us) לן (it is tiresome) משל (not) אל (this) הגא (because of) 4:1 (which we hold) בתשמשתא (this) הדא (in ministry) בתשמשתא (upon us) דהרו (has been) ההרו (mercy) איך (as) איך (as) איך (דומא (מיי)) ההרו
```

(we reject) אסלינן (of shame) דבהתתא (the secrets) כסיתה (we reject) ולא (but) אסלינן (of God) אסלינן (in craftiness) בחרעותא (we walk) ולא (in craftiness) נכלינן (we walk) בחרעותא (in the revelation) ולא (our souls) מהלכינן (but) בגליותא (in the revelation) דשררא (to all) מחוינן (but) אלא (God) ארהא (before) קרם (of children of men) אכונשא (to all) ארהא (to all) ארהא (before) ארהא (before)

```
(our) דילן (Gospel) אונגליון (is) הו (hidden) מכסי (but) דילן (& if), א אונגליון (hidden) אונגליון (to those) אילין (אילין (to those) דאבדין (אבדין נו
```

(has blinded) אילין (this) אילין (whom the God) דעלמא (those) דעלמא (those) אילין (those) אילין (should dawn) אילין (they believe) מהימנין (not) אילין (because) על (their intellects) מדעיהון (the Messiah) דאונגליון (of the glory) דשובהה (the light) דמשיהא (to them) להון (of God) דמותה (Who is) דמותה (who is) דמותה (those)

```
(we preach) ניר (ourselves) נפשן (for) גיר (it has been הוא (not) לא (our Lord) אלא (The Messiah) למשיחא (but) למשיחא (Yeshua) ישוע (Yeshua) ישוע (but) לנפשן (Yeshua) דין (but) דין (but) דין (ourselves) לנפשן לנפשן (but) דין (but) דעבריכון (but) אלא (ער פרט האט הער פרט הער פר
```

(light) אמר (darkness) אמר (that from) המן (Who said) האמר (He) הו (God) באלהא (because of) מטל (that we would be enlightened) הנוהר (in our hearts) ברבותן (has dawned) הו (He) הו (shall shine) בידעתא (of God) האלהא (of the glory) השובחה (with the knowledge) בפרצופה (The Messiah) משיחא (of Yeshua) דישוע (in the face) בפרצופה בפרצופה (בפרצופה (אור) משיחא (בפרצופה (אור) בפרצופה (אור) הישוע (שיחא (אור) בפרצופה (אור) הישוע (שיחא (אור) בפרצופה (אור) הישוע (אור) בפרצופה (אור) הישוע (אור

(earthen) דונפא (in vessels) במאנא (this) הדא (treasure) סימתא (but) דין (us) לן (is) אית (is) אית (God) דין (from us) דרבותא (that the greatness) החוא (from us) ולא (would be) ההוא (would be) החוא (would be) אים (w

(but) אלא (we are squeezed) מתאלצינן (in all things) גיר (but) אלא (we are harassed) מתטרפינן (we are strangled) אלא (not) מתחנקינן (not) אלא (we are) חיבין (condemned) חיבין היבין אלא (חיבין היבין אלא (mot) אלא (שרפינן היבין היבין היבין היבין היבין היבין היבין היבין (mot) אלא (שרפינן היבין הי

(we are forsaken) משתבקינן (but) אלא (we are persecuted) מתרדפינן (we are defeated) אלא (but) אלא (we are cast down) מסתחפינן מסתחפינן (but) אלא (we are cast down) אלא (but) אלא (we are cast down)

(in our bodies) דישוע (of Yeshua) בפגרין (the dying) מיתותה (in every time) בכלזבן (of Yeshua) דישוע (the life) היוהי (we bear) שקילינן (we bear) דאך (in our bodies) בפגרין בפגרין (in our bodies) בפגרין

(are delivered) משתלמינן (the living) היא (for) היא (we are) משתלמינן (if) אן 11 (of Yeshua) היות (the life) היוהי (also) אך (in this way) הכנא (Yeshua) ישוע (for the sake of) מטל (this way) הנא (in our body) בפגרן (will be revealed) בתגלון (בגלון (this way) בפגרן (will be revealed)

(in you) בכון (& life) מתחפט (labors) מתחפט (in us) בכון (death) מותא (now) בכון 12

```
The Second Holy Epistle of Paul The Apostle to The Corinthians
```

```
אנרתא קדישתא דפולוס שליחא דלות קורנתיא תרינתא
(of faith) הכיל (spirit) רחדא (that) הי (who one) רחדא (therefore) הכיל (we) חנן (also) און (also) איר (this) איך (also) הריב (it is written) הריב (it is written) הנא (in us) איך (in us) איך (also) הריב (we speak) מטל (also) הנא (also) מטל (also) מטל (we believe) מטל (also) מטל (also) אדר (also) מלל (also) מטל (also) מטל (also) אדר (also) מטל (also
                                                       (Yeshua) ישוע (our Lord) למרן (raised) דאקים (Who) מן (that He) דהו (& we know) וידעינן (shall raise) אך (yeshua) ישוע (by) ביד (us) לן (also) אך (to Him) לותה (with you) עמכון (& shall bring us) ונקרבן
                                                                                                                                (& when) דיר (for your sakes) מטלתכון (for your sakes) גיר (for ניר (for your sakes)) מטלתכון (everything) אויר (will abound) מתיתרא (grace) טיבותא (grace) ביד (grace) ביד (to the glory) לשובחה (thanksgiving) תודיתא (thanksgiving) לשובחה (thanksgiving)
                              (to us) ל (it is tiresome) מאנא (not) אל (this) הנא (because of) מטל (because of) מתחבל (is being destroyed) אך (external) ביר (for) בריא (our person) מתחבל (if (even) אל (day) מתחבת (by) מתחבת (within) מתחבת (that from) המן (on the other hand) אלא (on the other hand) אלא (that from) (th
```

(us) ל (prepares) מטיב (of eternities) ל (to the eternity) לל

(that are seen) בהלין (in these things) בהלין (we rejoice *) אלא (are seen) בהלין (that not) אלא (in these things) בהלין (but) אלא (that not) בהלין (in these things) בהלין (for things seen) בהלין (for things seen) אנין (for things seen) במתחזין (for things seen) ביבנא (those are) אנין (eternal) ביבנא (but) ביבנא (those are) במתחזין (are seen) ביבנא (those are) ביבנא (eternal) ביבנא (but) ביבנא (we rejoice *) (for pot) אנין (for things seen) במתחזין (are seen) ביבנא (those are) ביבנא (those are) ביבנא (but) ביבנא (those are) ביבנא (but) ביבנא (but) ביבנא (those are) (but) ביבנא (those are) ביבנא (but) ביבנא (for things seen) ביבנא (for things seen) (those are) (those are) ביבנא (but) ביבנא (for things seen) ביבנא (for things seen) (for things seen) ביבנא (for thin

Ashuri Aramaic script above shows 84% letter correlation between the two underlined verbs. אר אר "We do not rejoice". Let's see them both in Dead Sea Scroll script: "We do not look" א' -"We do not look"

Dead Sea Scroll script verbs in the two readings above have 76% letter correlation.

The Greek reading is MH Σ KO Π OYN $T\Omega$ N HM Ω N -"we are not looking" MH XAIPONT Ω N HM Ω N –"we are not rejoicing"

The Greek verbs underlined above show 50% letter correlation at best.

The Peshitta much better explains the Greek reading than vice versa.

Chapter 5

```
(this) הנא (that in earth) ארע (our house) דית (that if) אור (for us) גיר (we know) דית (we know) ארא (for us) אית (there is) אית (but) ארא (will be destroyed) נשתרא (of the body *) דפגרא (the work) ארהא (that is from) דימ (a boulding) בנינא (that is from) דיא (that is from) בשמיא (for eternity) אידיא (of hands) בשמיא (of hands) אידיא (that is from) דיג (that is from) ד
```

N * Greek has σκηνους -"Tent".

```
(we are made to groan) מתתנחינן (for) גיר (this) הדא (concerning) על (also) אך (Heaven) על (that is from) ביתן (our house) ביתן (to wear) שמיא (& we long) וסוינן
```

(we are clothed) דלבשן (whenever) אף (also) אף (if not) אלא 3 (naked) נשתכה (to us) ל (we shall be found) נשתכה

(house) איתין (in this) השא (now) השא (for) גיר (we being) איתין (when) בהנא (when) בהנא (its weight) יוקרה (from) מתתנחינן (we are made to groan) מן (we are made to groan) מתתנחינן (its weight) אלא (to ut on) אלא (to strip it) למשלחה (we want) צבינן (we want) למשלחה (by Life) מיתותה (its mortality) בחיא (that may be swallowed) בתתבלע

(is God) אלהא (for this) להרא (for it) לה (us) לן (& He Who prepares) להרא (of His Spirit) הו (the down payment *) לן (us) לן (Who gives) הו (it is) הו (He) הו (או דיהב (the down payment לן (us) רהבונא (אור) הו (us) הו (us) להרא (שני אור) לו (us) להרא (u

^{*} Greek has αρραβονα – arrabon "earnest money"; <u>Thayer's Greek Lexicon</u> has the Hebrew word "-"Arbown"; Aramaic in The Peshitta has "הבונא" – "Rahabona", which is found twice in The Targum (Aramaic) of Esther. The Targums

The Second Holy Epistle of Paul The Apostle to The Corinthians

אנרתא קדישתא דפולוס שליחא דלות קורנתיא תרינתא

were Aramaic translations of Hebrew scripture read in synagogues in Israel from the fifth century BC until at least the third century AD. This "Greek" word αρραβονα comes from Hebrew, as probably does the Aramaic word "Rahabona". – "Rahabona". ברבון "Arbown" is "pledge money".

```
(as long as) אכיל (& we are convinced) משל (therefore) הכיל (we know) מון (from) מדן (from) מדן (from) מדן (from) מדן (from) מדן (we dwell) מדן (in the body) אינורא (by sight) שריגן (we are away from home) מדל (we dwell) מדן (we faith) אונו (we walk) ממל (by sight) הנא (this) מהלכינן (for) מהלכינן (this) מהללינן (by faith) דנעגד (we are addeduced off) ממל (we trust) ממל (because off) ממל (because off) ממל (because off) ממל (our Lord) (with) מדן (we trust) (the body) מדן (from) מדן (we are) ממל (our Lord) (we may be) מדן (the body) מדן (we are diligent) (we are) (pleasing) (pleasing) (we may be) מול (an inhabitant) אינורא (or if) מול (or if) מול (we are going) מול (we are going) מדן (we all) מדן (we all) מדן (for) מדן (we all) מדן (of the Messiah) אינו (of the Messiah) מדן (or if) (we all) מדן (of evil) מדן (or if) (שול (of good) מדן (the throne) הכיל (that will be paid) אינו (that was done) הכיל (we know) הכיל (we pressuade) מדן (the throne) מדן (we are revealed) מדן (the awesomeness) הכיל (we pressuade) הכיל (we pressuade) משבחינן (because) אינו (titis) מדן (the thind also) אינו (titis) מדן (the thind also) אינו (the also) משבחינן (we are revealed) (שוע (we praise) משבחינן (toyou) הוא (titis) משל (the also) משבחינן (that you may be) הוא הוא (the gray) משבחינן (those) הוא משרבון (the presence of) הוא (the second of בוא משבחינן (the second of בוא משרבון (the second of בוא משרבון (the second of בוא משבחינן (the second of בוא משבחינן (the second of בוא משרנן (the second of the presson) מיר (the second of the second of
```

For the love of The Messiah compels us to reason this: The One died in the place of every person, so then every person died with Him.

```
(who live) דחיין (that those) מית (died) אינ (He) הו (every person) כלנש (å in the place of וחלך (for The One) לופשהון (for themselves) נחון (would live) ארא (would live) אינא (who for דער (Who) אפיהון (died) מית (their persons) מית (Who) דער (who for דער (who) אפיהון (אפיהון הפרא אפיהון אפיהון הער (שוב) אינא (אור) אפיהון (שוב) אפיהון (שוב) אפיהון (שוב) אינא (שוב) אינא (שוב) אפיהון (שוב) אפיהון (שוב) אפיהון (שוב) אינא (שוב) אפיהון (שוב) אפיהון (שוב) אפיהון (שוב) אינא (שוב) אינא (שוב) אפיהון (שוב) אפיהון (שוב) אפיהון (שוב) אינא (שוב) אינא (שוב) אפיהון (שוב) אפיהון (שוב) אורט (שוב) אינא (שוב) אינא (שוב) אורט (שוב) אורט (שוב) אורט (שוב) אורט (שוב) אורט (שוב) אינא (שוב) אורט (שוב) אורט
```

And He died in the place of every person that those who live would live, not for themselves, but for Him Who died for them and arose.

```
(we know) דעינן (not) א'א (by the body) בפגר (a person) און (we) הון (a from now) אונזכיל (the Messiah) און (in the body) בפגר (we have known) הוא (we know) אלא (now) השא (now) אלא (from) השא (but) אלא (but) אלא (but) אלא (now) (now)
```

And from now on we do not know anyone by the body, and if we have known The Messiah by the body, from now on we do not so know *Him*.

```
(is) הו (which in The Messiah) דבמשיחא (that) מן (all) הו (new) כל (the creation) בריתא (the creation) בריתא (with such) להין (has passed away) עבר (the old order) להין (און מוץ און מוץ און
```

All that is in The Messiah is therefore the New Creation; the old order has passed away with these things.

```
(God) אלהא (from) מן (new) חדתא (has become) הוא (thing) מדם (& every) אלהא (us) וכל (Who reconciled us) הוא (to Himself) במשיחא (He) הוא (עובר (Trull the ministry) במשיחא (the ministry) הוא (the ministry) הוא (the ministry) הוא (שמשתא (the ministry) הוא (the ministry) התרעותא (the ministry) הוא (thing) הוא
```


The Second Holy Epistle of Paul The Apostle to The Corinthians

אנרתא קדישתא דפולוס שליחא דלות קורנתיא תרינתא

And everything has become new from The God Who has reconciled us with Himself by The Messiah and He has given us the ministry of the reconciliation.

```
(in The Messiah) במשרת (for) הוא (was) הוא 19 (God) אלהא 19 (His majesty) דרעי (with) עם (the universe) לעלמא (Who reconciled) הון (He) הו (their sins) דרעי (accounted) השב (accounted) הון (of the reconciliation) דתרעותא (message) וכם (with their sins) דילן (in us) דילן (was) מלתא (message) דתרעותא (was) בו (was) וכם (was) בו (was) דילן (was) מלתא (was) במשרט הוא אוני (was) בילן (was) הוא אוני (was) במשרט (was) בילן (was) הוא אוני (was) במשרט (was) בילן (was) הוא אוני (was) במשרט (was) הוא אוני (was) הוא אוני
```

For God was in The Messiah –He Who has reconciled the universe with His majesty, and He has not accounted their sins to them, and He has placed in us our own message of the reconciliation.

```
(The Messiah) משיחא (in the place of) חלף (therefore) הכיל (we are) איזגרא (ambassabors) איזגרא (by us) הכיל (we are) הכיל (Who is God) הידן (He) הארך (as if) אחרעו (therefore) הכיל (the Messiah) מנכון (we beseech) הכיל (the place of) הכיל (the Messiah) משיחא (in the place of) הכיל (the messiah) הכיל (we beseech) הכיל (the messiah) אחרעו (we messiah
```

We are therefore ambassadors in the place of The Messiah, as if He Who is God requested of you by us; in the place of The Messiah therefore we beseech you, "Be reconciled to God".

```
(sin) אור (had) הוא (known) דלא (Who not) דלא (for) הוא (He) הוא (the) בו (made Himself) מטלתכון (in your place) מטלתכון (of God) בה (the righteousness) דיקותא (by Him) בה (would become) דהוא (that we) דהון
```

For He Who had not known sin, made Himself into sin, that we would become the righteourness of God by Him.

Chapter 6

```
(of you) מנכון (we beg) בעינן (helpers) מעדרנא (# 16:1 (in you) (may hecome worthless) מעדרנא (# 17 (that not) ארלאו (# 17 (that you received) בעינן (# 16:2 (may hecome worthless) מיבורא (# 16:2 (# 16:2 (# 16:2 (# 16:2 (# 16:2 (# 16:2 (# 16:2 (# 16:2 (# 16:2 (# 16:2 (# 16:2 (# 16:2 (# 16:2 (# 16:2 (# 16:2 (# 16:2 (# 16:2 (# 16:2 (# 16:2 (# 16:2 (# 16:2 (# 16:2 (# 16:2 (# 16:2 (# 16:2 (# 16:2 (# 16:2 (# 16:2 (# 16:2 (# 16:2 (# 16:2 (# 16:2 (# 16:2 (# 16:2 (# 16:2 (# 16:2 (# 16:2 (# 16:2 (# 16:2 (# 16:2 (# 16:2 (# 16:2 (# 16:2 (# 16:2 (# 16:2 (# 16:2 (# 16:2 (# 16:2 (# 16:2 (# 16:2 (# 16:2 (# 16:2 (# 16:2 (# 16:2 (# 16:2 (# 16:2 (# 16:2 (# 16:2 (# 16:2 (# 16:2 (# 16:2 (# 16:2 (# 16:2 (# 16:2 (# 16:2 (# 16:2 (# 16:2 (# 16:2 (# 16:2 (# 16:2 (# 16:2 (# 16:2 (# 16:2 (# 16:2 (# 16:2 (# 16:2 (# 16:2 (# 16:2 (# 16:2 (# 16:2 (# 16:2 (# 16:2 (# 16:2 (# 16:2 (# 16:2 (# 16:2 (# 16:2 (# 16:2 (# 16:2 (# 16:2 (# 16:2 (# 16:2 (# 16:2 (# 16:2 (# 16:2 (# 16:2 (# 16:2 (# 16:2 (# 16:2 (# 16:2 (# 16:2 (# 16:2 (# 16:2 (# 16:2 (# 16:2 (# 16:2 (# 16:2 (# 16:2 (# 16:2 (# 16:2 (# 16:2 (# 16:2 (# 16:2 (# 16:2 (# 16:2 (# 16:2 (# 16:2 (# 16:2 (# 16:2 (# 16:2 (# 16:2 (# 16:2 (# 16:2 (# 16:2 (# 16:2 (# 16:2 (# 16:2 (# 16:2 (# 16:2 (# 16:2 (# 16:2 (# 16:2 (# 16:2 (# 16:2 (# 16:2 (# 16:2 (# 16:2 (# 16:2 (# 16:2 (# 16:2 (# 16:2 (# 16:2 (# 16:2 (# 16:2 (# 16:2 (# 16:2 (# 16:2 (# 16:2 (# 16:2 (# 16:2 (# 16:2 (# 16:2 (# 16:2 (# 16:2 (# 16:2 (# 16:2 (# 16:2 (# 16:2 (# 16:2 (# 16:2 (# 16:2 (# 16:2 (# 16:2 (# 16:2 (# 16:2 (# 16:2 (# 16:2 (# 16:2 (# 16:2 (# 16:2 (# 16:2 (# 16:2 (# 16:2 (# 16:2 (# 16:2 (# 16:2 (# 16:2 (# 16:2 (# 16:2 (# 16:2 (# 16:2 (# 16:2 (# 16:2 (# 16:2 (# 16:2 (# 16:2 (# 16:2 (# 16:2 (# 16:2 (# 16:2 (# 16:2 (# 16:2 (# 16:2 (# 16:2 (# 16:2 (# 16:2 (# 16:2 (# 16:2 (# 16:2 (# 16:2 (# 16:2 (# 16:2 (# 16:2 (# 16:2 (# 16:2 (# 16:2 (# 16:2 (# 16:2 (# 16:2 (# 16:2 (# 16:2 (# 16:2 (# 16:2 (# 16:2 (# 16:2 (# 16:2 (# 16:2 (# 16:2 (# 16:2 (# 16:2 (# 16:2 (# 16:2 (# 16:2 (# 16:2 (# 16:2 (# 16:2 (# 16:2 (# 16:2 (# 16:2 (# 16:2 (# 16:2 (# 16:2 (#
```


The Second Holy Epistle of Paul The Apostle to The Corinthians

```
(us) לית (there is not) לית (anything) לן (as if) איך (we possess) לית (thing) מרם (& every) וכל
```

(Corinthians) פתיח (is) לותכון (is) הו (opened) פתיח (our mouth) פתיח (is enlarged) הויח (& our heart) ולבן

(by us) בן (you are restricted) אליציתון (not) אליציתון (in your affections) אליציתון (but) דין (you are restricted) אליציתון

(I) אנא (say) דין (but) דין (to children) דיך (as) אנא (that is with you) דלותכון (my remuneration) חובלי (pay me) בורעוני (to me) חובכון (your love) חובכון (& enlarge)

But as to children I say, "Pay me my remuneration that is with you, and enlarge your love to me".

Greek has, "Howbeit, by way of the like recompense—as, unto children, I speak, be enlarged, even, ye." (Rotherham)

Where did The Peshitta get its reading? Certainly not from Greek!

```
(to those) לאילין (of the yoke) זוגא (children) בני (you shall be) לאילין ($ not) אולא (partnership) מהימנין (for) אידא (what?) אידא (are believers) מהימנין (who not) אידא (who not) אידא (what?) אינא (orighteousness) אירת (has) לזדיקותא (darkness) עם (with) עולא (light) עם (has) חשובא (darkness) אירת (has) לנהירא (light) עם (has) חשובא (has)
```

(Satan *) שלמותא (with) עם (The Messiah) אית (has) אית (harmony) שלמותא (what?) אידא (or) איד (that?) אית (believes) אית (has) אית (lot) אית (what?) אידא (or) אידא (what?) אית (what?) אידא (or) אידא (what?) איז (or) איז (what?) איז (or) איז (what?) איז (or) איז (what?) איז (what?) איז (or) איז (what?) איז (what

N* For "Satan", Greek mss. have "βελιαρ" – "Beliar" "a name of Satan"- of Syriac (Aramaic) origin according to Thayer's Greek English Lexicon. What business had Greek speaking Corinthians with an Aramaic name for Satan-especially one as obscure as "Beliar"? The fact is that the Corinthians were Aramaic speakers, as this and other Aramaic words in the Greek translation show. See "Maranatha" and "Satan"(both found in Corinthians) in Strong's Concordance. I challenge anyone to find this Greek transliteration "βελιαρ" - "Beliar" anywhere else in any Greek literature in the world. "Εθείαι" is found in The Hebrew Bible 27 times; once The Greek LXX translates this as βελιαλ- "Belial".

```
(of God) אירא (to the temple) אית (has) אית (agreement) אויותא (but) דין (what?) אירא (of God) אירא (the temple) אנתון (but) דין (you) אנתון (demons *) אנתון (with) עם (with) דשארא (demons *) אנתון (with) איכנא (the temple) איכנא (just as) איכנא (The Living) איכנא (their God) איכנא (a I shall be) ארההון (a I shall walk) ואהלך (but) ארההון (a people) איכנא (to Me) להוון (but) ארההון (but) ארההון (a I shall walk) והנון (but) להוון (but) ארההון (but) ארההון (but) והנון (but) ארההון (but) ארההון (but) ארההון (but) והנון (but) ארההון (but) ארההון (but) ארההון (but) והנון (but) ארההון (but) ארההון (but) ארההון (but) ארההון (but) ארההון (but) ארההון (but) ארהון (but) ארהון (but) ארהון (but) ארהון (but) ארחלון (but) ארהון (but) ארחלון (but) א
```

N* For NTNW "Demons", Greek mss. have "ειδωλων" – "idols". It seems the Greek translator had a problem translating "Satan" and "Demons" in this passage. Perhaps this was due to the cultural gap separating the Greek culture of the readers of The Greek NT from the Semitic Eastern culture of The Jews who received the Peshitta original. Greeks did not esteem demons as evil spirits, but as benign and desireable deities, such as the Muses. The famous philosopher Socrates had spoken of "his Daemon"-(demon, deity) which inspired him to speak wisdom. The Jewish culture did not seek to be possessed by spirits; All such spirits were unclean to them and the thought of being possessed was repulsive to them. Greeks also were not familiar with the concept of "Satan", as that was also a Jewish doctrine and belief. The Greek NT is inconsistent in this regard, which does transliterate "Satana" 37 times out of the 49 times this Aramaic name occurs in The Peshitta.

^{*} There is an important clue in discerning which of two versions is the original and which the translation, when it is known that this relationship exists between them, as in the case of The Peshitta NT and The Greek NT. Let's use "Satan" as a model case: The Aramaic word for "Satan" – NIDD occurs in the Peshitta NT 49 times. The Greek word "Gatava" - "Satana" occurs 37 times. When I look (using Online Bible, with dozens of Bible versions, including The Peshitta, Greek NT's, Latin, KJV, Murdock, etc.) at the parallel versions of The Greek and Aramaic verses after searching for all the verses with the Greek word Gatavag – "Satanas" (all forms of the word are searched), I find that everyone of these is matched by The Aramaic word NIDD – "Satana". When I do the search for the Aramaic NIDD – "Satana", I find that it occurs a total of 49 times and that the Greek word Gatavag (in all its forms) is found to match it only 37 times. The version that is matched with the greater percentage of the cognate language word occurrences is the translation; the other version is its original! This method is consistent with the LXX-Hebrew Bible model in a study of matching cognate words in each. The Peshitta NT comes out consistently as the original behind The two Greek NT's I compared with it, even as The Hebrew Bible is shown to be the original behind The LXX Greek text. This method is consistent for the many thousands of data I have tested and accumulated

The Second Holy Epistle of Paul The Apostle to The Corinthians

אנרתא קדישתא דפולוס שליחא דלות קורנתיא תרינתא

thus far for The Old Testament and The New Testament. The reader may read the data and results of this experiment in my book, Divine Contact, available at http://aramaicnt.com

```
(to Me) ל (will be) את (wou) ואנתון (a Father) לאבא (to you) ל (to I shall be) אחיד (holds) ולבותא (Who all) דכל (Jehovah) אמר (says) אמר (& daughters) ולבנתא (sons) ולבנתא (sons) אמר (s
```

Chapter 7

```
(beloved) הביבי (promises) מולכנא (there ore) לן (to us) לן (there are) הביבי (because) ממל (because) המיל (there ore) הכיל (to us) הכיל (to us) הכיל (because) הביבי (of the flesh) בכרא (impurity) ממאותא (to us purity) (ourselves) ופשן (of God) בכרא (in the awe) ברחלתא (to us cultivate) ונפלוח (de tre succellivate) ברחלתא (wo of the spirit) ברחלתא (wo of the spirit) ברחלתא (de tre succellivate) ונפלוח (de tre succellivate) ונפלוח (de tre succellivate) הכיל (de tre succelliva
                                                              (we have done evil) אָעולן (not) אָעולן (to anyone) אַדין (brethren) אָדין (bear with us) סיברון (we have cheated) אָדין (not) אָאנשׁ (anyone) אַנישׁ (we have corrupted) אַדין (not) אָאנשׁ (anyone) לאנשׁ (anyone) אַריי
                                 (to me) אית (is) אית (mine) לי (is) אית (great) אית (frankness *) פרהסיא (frankness *) פרהסיא (with comfort) אית (in abundance) אנא (in you) בכון (with comfort) שובהרא (fride) ומלא (pride) ומלא (in you) בכון (in you) שובהרא (in all) חדותא (of joy) בכלהון (in me) אולצני (abounds) מתיתרא (abounds) בי מתיתרא (in all) אולא (in all) אולא (in all) אולא (in me) מתיתרא (abounds) בי מתיתרא (in all) אולא (in all)
```

* א"ברהסיא –(Parehesya) "Frankness" has a cognate in Hebrew – "ברהסיא" (identical); this is possibly a loan word from the Greek word παρρησια (Parraysia), in which case, the Hebrew is also borrowed from Greek, or else the Greek borrowed this from Aramaic or Hebrew. There are many such words in Greek which may be borrowed from Aramaic. Please know that Greek borrowed the **Semitic Phoenician alphabet** for its own Greek alphabet. Aramaic is very similar to Phoenician, from which the written form was derived around 1100 BC.

* "My afflictions" is "Our afflictions" in all Greek mss. apparently. This same phenomenon occurs in Mark 9:22, Romans 8:35 & 39, Galatians 2:4, 1 Thess. 2:18 & [2 Tim. 1:18]. The suffix '(Yodh), meaning "My" was mistaken or not seen after the (Nun). A final Nun often means "Us" or "Our". "Us" in Greek is "ημας"; "our" is "ημων" "My" is "μου". In uncials (capital letters) they are HMων & or EMOY or MOU. "Us" and "Me" are – HMΑΣ & EME or ME.

than **EMOY looks like HMWN**. This supports Aramaic primacy here and in those other references where these pronouns differ. The Greek primacy position is weak here and in those places.

Ashuri Aramaic script:
- "My afflictions" (Peshitta)
"Our afflictions" (Greek reading in Aramaic)

DSS Aramaic script:

ענף - "My afflictions" (Peshitta) לענל "Our afflictions" (Greek reading in Aramaic)

(to Maqedonia) למקרוניא (from) גיר (when we came) ארן (from) מן (also) ארן (for our body) אפלא (there, was) אור (relief) אור (one) אור (not even) אפלא (we were tormented) אתאלצן (thing) מרם (in every) אלא (but) בכל (from) מרם (combat) אור (within) דחלתא (from) מן (from) לבר (outside) קרבא (combat) אור (combat) אור

(the humble) למכיכא (Who comforts) דמביא (is He) הו (God) אלהא (but) אלא (but) אלא (but) אלא (מריכא (comforted us) במאתיתה (with the coming) ביאן

(with his relief) בניחה (also) אלא (but) אלא (with his coming) במאתיתה (only) בלחוד (& not) אלא (th his relief) במאתיתה (that is for us *) אבלכון (with which he was relieved) איני (that is for us *) דאתניה (concerning) אבלכון (for אבלכון (that is for us *) דער (was for אבלכון (was for על (wour zeal) וטננכון (your zeal) אבלכון (was for אבלכון (was for אבלכון (rour zeal) אבלכון (was for אבלכון (was for אבלכון (rour zeal) וטננכון (was jory) הות (was for שמעת (was for) הות (great) הות (was for) לי

"For us" & "for our sake" is "for me" in the Greek mss. This is the reverse phenomenon of what I present above in verse 4.

The Second Holy Epistle of Paul The Apostle to The Corinthians

בלותן –"for us" was probably read as דלותי –"for me". Here are the Greek phrases for each: HMWN & EMOY. Only one letter in each word is the same-M (called "Mu"). That is 25% correspondence.

Here are those words in Dead Sea Scroll Aramaic script:

\\1\4 -"for us" 1\1\4-"for me"

Every word pair comparison in Aramaic is a powerful exhibition for Peshitta primacy!

Four of the five letters in each are identical. That is 80% correspondence! It is far more likely Aramaic was the original and a Greek translator mistook the Aramaic word had for EMOY.

That is 80% correspondence! It is far more likely Aramaic was the original and a Greek translator mistook the Aramaic word had for EMOY.

```
(by an epistle) אורתא (vou) לכון (vou) באגרתא (for although) אכרית (even though) אפן (for me) לי (regret is) און (not) אבן (not) און (epistle) הות (vou) הות (vou) אוא (vou) אוא (vou) הות (vou) הות (vou) אורתא (vou) אכרית (vou) אכרית (vou) לכון (vou) אכרית (vou) און (vou) אפן 
                                                                                                                                                                                                                    (to me) לי (it gave) עבדת (great) לי (joy) אלא (but) אָלא (but) אָלא
                                                                                          (for yourselves) לכון (you grieved) דכרית (because) לכון (not) א'תיתכון (not) א'לא (for yourselves) לתיבותא (to homecoming) א'תיתכון (your grief) דכריותכון (because) א'תיתכון (but) אלא (by what is from God) בראלהא (for yourselves) לכון (you grieved) בראלהא (by us) לכון (you would be harmed) תחסרון (not) איכנא (you tradition) מנן (so that) איכנא (you would be harmed) איכנא (you would be harmed)
"היבות" - "Tibotha" can mean "a return to God", "conversion", "repentance", "return".
                                                                                           (regret) תות (God) אלהא (that is because of) דמטל (for) גיר (grief) ערותא (to life) גיר (for) דמטל (works) אלהא (to life) עברא (works) הפכא (works) הפכא (works) עברא (works) דלא (to life) מותא (death) הו (death) דין (but) דין (but) דין (grief) מותא (correction) עברא (but) דין (grief) אוועברא (שותא (death) אוועברא (שותא (death) אוועברא (שותא (death) אוועברא (death) אוועברא (שותא (death) אוועברא (death) אוועברא
                                                                                                                  (that you were distressed) דאתתעיקתון (this) הדא (has happened) הי, (for) גיר (behold) לו הא (law effected) אלהא (how much more?) אלהא (because of) מטל (because of) אלהא (diligence) אלהא (in you) בכון ברוחא (apology) ומפק ברוחא (diligence) בכון (א יורוד (this) או הובא (wengeance) וחובא (wengeance) וחבעתא (wengeance) ורוגיא (law vengeance) וחובא (wengeance) וחובא (wengeance) וחבעתא (wengeance) וחובא (wengeance) וחבעתא (wengean
                                                                                     (you are) אנתון (that pure) דרכין (yourselves) ופשכון (you showed) ובכלמדם (& in all things) ובכלמדם (in the matter) בבותא (in it) בצבותא
                                                                                                       (to vou) לכון (that I wrote) דרן (this) הדא (but) דרן (will be) בתהוא (him) הוא (for) מטל (not) אך (also) אך (the wrong) מטכלנא (for) מטל (it was) הוא (that not) הוא (might be known) בה (so that) מט (but) אלא (in it) בה (did wrong) בה (who) מטל (who) דמסכל (who) בה (but) אלא (in it) מטר (who) בה (who) בה (who) בה אלא (but) אלא (but) אלא (in it) אלא (who) בה (who) בה (who) בה עדירים (who) בה (
                                                                                                                           (that is for us) אלהא (in the presence of) הפיטותכון (that is for us) דמטלתן (in the presence of) קדם
C * The Majority Greek text has "our diligence toward you" instead of "your diligence toward us".
                                                                                                                  (our comfort *) הנא (with) אתביאן (we are comforted) הנא (this) הנא (because of) מטל (13 מטל
                                                                                                                                                                          יתיראית (all the more) חדין (we rejoice) בחדותה (all the more). רטטוס
                                                                                                                                                                                          רוחה (with) עם (whose was refreshed) רוחה (whose was refreshed) בלכון
C * The Majority Greek text has "your comfort".
                                                                                                                      (to him) לה (ever I have boasted) אשתבהרת (because in what) על (over I have boasted) אשתבהרת (because in what) על (over) על (over) אפיכון (of every) אפיכון (of every) איך (also) איך (but) איך (with you) עמכון (we have spoken) מללן (our boasting) שובהרן (our boasting) רלות (our boasting) בקושתא (in the truth) אשתכח (our boasting) שובהרן (our boasting) רלות (our boasting) אין ממוס (our boasting) אין מוס (our boasting) אין מוס (our boasting) שובהרן (our boasting) אין מוס (our bo
                                                                                                      (diso) אליכון (have increased) יתיראית (his affections) עליכון (also) אד (also) אד (for you) עליכון
                                                                                                                                                                  (as) מתדכר (the obedience) משתמענותא (he remembers) דכלכון (of you all) מתדכר (the obedience) משתמענותא (that in fear) בדרולתא (you received him) וברתיתא (that in fear)
```


The Second Holy Epistle of Paul The Apostle to The Corinthians

אנרתא קדישתא דפולוס שליחא דלות קורנתיא תרינתא

Chapter 8

```
(of God) אדלהא (the grace) מיבותה (brethren) דין (to you) לכון (to you) לכון (we make known) דאלהא (of Maqedonia) דאתיהבת (to the assemblies) בעדתא (that is given) דאתיהבת (that is given) בעדתא (that is given) יתירותא (an abundance) בעבוקיא (of their afflictions) דאולצנהון (that in the trials) יתירותא (there was) הות (of their poverty) לחדותהון (to their joy) (to their joy) הות (there was) הות (of their generosity) בעותרא (in the wealth) בעותרא (was made to superabound) אנא (their power) אנא (their power) אנא (their power) אנא (their soul) הילהון (in the willingness) ויתיר (that they may share *) מון (much) בבעותא (with entreaty) בעותרא (their power) בעותרא (their power) בעותרא (of the holy ones) דקדישא (of the ministry) המיבותא (in the grace) בעיבותא (of the ministry) דין (their power) בעיבותא (in the grace) המיבותא (of the ministry) בעיבותא (of the ministry) דין המיבותא (much) אניבותא (of the ministry) בעיבותא (of the ministry) המיבותא (of the ministry) בעיבותא (of the ministry) המיבותא (of the ministry) בעיבותא (of the ministry) בעובותא (of the ministry) בערותא (of th
```

They sought of us with much entreaty that they might share in the grace of the ministry of the saints.

M * Critical Greek has "With much exhortation, entreating of us the favour and the fellowship of the ministry which was for the saints". The Greek here is vague; Did they want to serve or be served? The Majority Greek adds, "to receive" after "entreating of us". The Majority Greek is closer to The Peshitta here, but both Greek texts lack the verb "דנשתותפון" – "that they may share", which has been turned into a noun - κοινωνίαν – "fellowship". I don't see either Greek text behind The Aramaic text; I do see omission and very loose paraphrase of the Aramaic text behind the Greek readings.

```
(themselves) א"ך (as) א"ל (were) ה"ן (we hoped) ה"ן הסברין (we hoped) א"ל (as) א"ך (as) הא"ל (as) א"ל (co of God) א"ל (in the will) הצעונה (to us) א"ל (wall) מבוך (to us) א"ל (to our Lord) לוקדם (first) לוקדם (first) א"ל (co our Lord) א"ל (that we) ה"ל (offered) מטוס (also) א"ל (that we) ה"ל (would seek) בש"ם (that we) ב"ל (this) א"ל (this) א"ל (also wild (first)) מ"ל (the would firist) (this) א"ל (this) א"ל (this) א"ל (also wild (first)) ב"ל (the would firist) ב"ל (would seek) א"ל (this) א"ל (the truth) א"ל (to you) ב"ל (this) א"ל (to test) א"ל (to your love) א"ל (this) א"ל (the truth) א"ל (the
```


The Second Holy Epistle of Paul The Apostle to The Corinthians

אגרתא קדישתא דפולוס שליחא דלות קורנתיא תרינתא

```
(surplus) דהו (no) אתיתר (who increased) שקל (took) לא (took) לה (that is written) דהו (as) דהו (to him) דהו (was deprived) אתבצר (took) לא (took) לה (who little) דקליל (took) שקל (took) לא (took) לא (took) לה (took
                                                            (for you) דין (this) הדא (concern) הפיטותא (Who gave) דיהבה (God) לאלהא (but) דין (thank) טיבו (this) מיבו (this) בלבה (concern) דין (to the heart) בלבה (this) דיהבה (שוטוס (to the heart) בלבה (but) דיהבה (but) דיהבה (this) אוני (מיבו לאלהא (but) בלבה (שוטוס (this) בלבה (this) דיהבה (this) דיהבה (שוטוס (this) בלבה (this) בלבה (this) דיהבה (שוטוס (this) בלבה (
                                                                                         (greatly) בעותן (because) ומטל (he accepted) גיר (for) גיר (our request) בעותן (among you) גיר (to him) בטיל (he went out) בטיל (to him) מן (to him) מן (was concerned) בטיל (to him) לה
                                                                                         (whose praise) אינא (him) אינא (our brother), לאחון (with Him) אינא (but) דין (we sent) שדרן (the churches) בכלהין (in all) בכלהין (is in the gospel) באונגליון
                                                                                   (the churches) עדתא (from) מן (he was chosen) גבא (to choose) מגבא (also) אדתא (in this way) הכנא (from us) עמן (of ministry) עמן (this) הרא (in grace) הרא (with us) עמן (to go out) עמן (this) בטיבותא (our own) דילה (this) הארהא (our own) וללובבן (for the glory) הילה (this) הארהא (this) אונה (this) אונה (this) הילה (this) אונה (this) הילה (this) אונה (this) אונה
                                           (a flaw) אנש (to us) בן (may impute) נסים (anyone) אנש (lest) דרא (in this) בהרא (but) דין (we fear) קניטינן (by us) דין (that is administered) דמשתמשא (abundance) בהרא (in this) בהרא (in this) דמשתמשא (מון בשתמשא בהרא (in this) בהרא (מון בהרא 
                                                                                                                     (God) אלהא (before) קדם (not) לא (what is right) דירתא (for) דשפירתא (we take care of) ציפינן (the children of men) בנינשא (before) קדם (also) אלא (but) אלא (only) בלחור
(by us) דין (who) אינא (our brother) לאחון (also) אך (with them) עמהון (but) דין (we sent) במ (we sent) ברא (he is) בכלזבן (that diligent) בסגיאתא (in many things) בסגיאתא (was proved) בכלזבן (was proved) בכלזבן (for you) בתוכלנא (by the trust) בתוכלנא (by the trust) השא (by the trust) יתיראית (all the more) חפים (by the trust) בתוכלנא (by the trust) השא (by the trust) ארובא (by trust) ארובא (by trust) ארובא (by trust) ארובא (by trust) ארובא (b
                                  (among you) מטוס (& helper) דילי (is) דילי (is) אותפא (Titus) מטוס (therefore) אבון (if) הכיל (if) הכיל (of the churches) אחרנא (are) און (apostles) אחרנא (other) אחרנא (our brethren) אחרנא (& if) אחרנא (of The Messiah) רמשיחא (of the glory) השובחה (שובחה ה
                                (& our pride) ושובהרן (of your love) הובכון (the demonstration) תחויתא (from now on) מכיל (all) (of the churches) בהון (in the presence) בפרצוף (show) בפרצוף (that is in you) בכון (that is in you)
                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            Chapter 9
                                                                                                                                                                                                  (this) אנא (I) גיר (for) טויבה (the readiness) דרעינכון (for) אנא (knew) אנא (צידע (for) טויבה (this) אנא (אוא) אנא
                                      (was) אשתבהרת (to the Maqedonians) למקדוניא (of you) בכון (עתידא (to the Maqedonians) דאכאיא (I boasted) בכון (last year) בכון (many) אשתבהרת (from) אשתקדי (& zeal) וטננא (ast year) בילכון (ready) אשתקדי (from)
                                                                             (our boasting) שובהרן (would be empty) בסתרק (lest) לאהא (the brothers) שובהרן (but) דין (I sent) עדרת (matter) דין (this) אבותא (about) דין (in you) בכון (that we boasted) דאשתבהרן (prepared) דאיכנא (that as) דאיכנא (that as) דאיכנא (that as) דאיכנא (איכנא (שער איכנא ער איכנא (שער איע (שער איכנא (שער איכנא (שער איכנא (שער איכנא (שער איכנא (שער איע
                                                                                                                                                             (& find you) נאתון (Maqedonia) מקדוניא (with me) מקדוניא (come) נאתון (lest) ל (we) דלמא (we) לא (we) מקדוניא (are prepared) אנחון (we) כד (we) לא (not) לא (when) עתידין (are prepared) אנחון (we would say) הו (that not) דאנחון (we would say) נאמר (which we boasted) דאנחון (that) הו (by boasting) בשובהרא
                                                                        (to ask) אתבטל (it has been taken care of) אתבטל (this) אתבטל (because of) לי (decause of) האבעא (this) אתבטל (to come) מן (deforehand) אחרי (these) הלין (these) הלין (my brethren) אחרי (of) אחרי (these) בורכתא (the first) הי (that) המן (that) הי (blessing) אשתמעת (the first) ונעתדון (to to prepare) הכנא (the first) הכנא (that it should be) הוא (of greed) איך (as if) איך (to be) איך (not) איך (to be) איך (to b
                                                                (reaps) חצר (frugally) אך (also) אך (frugally) דורע (sows) דורע (whoever) אך (but) דורע (this) אהרא (shall reap) הרא (with bounty) בבורכתא (with bounty) בבורכת (
                                                                                                        (that from) איך (as) איך (not) א'ל (in his mind) ברעינה (he is) איך (as) איך (man) איך (every) לכל (compulsion) איך (as) דמן (as) דמן (as) איך (grief) אין (grief) איך (God) איד (loves) הורא (for) דיר (for) הרא (Himself) הור (the giver) ארהא (by ארה) איר (for) איר
```

Glenn David Bauscher Page 554 5/3/2010

The Second Holy Epistle of Paul The Apostle to The Corinthians

אנרתא קדישתא דפולוס שליחא דלות קורנתיא תרינתא

```
(favor) מיבו (every) מיבו (of God) אלהא (by the hand) אלהו (but) דין (that) מיבו (comes) מטיא (whatever) או (in all things) בכלמדם (that always) דניתר (in you) בכון (to increase) הוא (to you will superabound) והוא (to you) לכון (shall be) נהוא (for you) לכון (is sufficient) בכל (good) מבר (work) מבר (in every) מבר (in every)
```

God is able to make every favor abound in you that you shall have whatever is sufficient for you, and you will superabound in every good work.

```
(to the poor) למסכנא (& He has given) ויהב ("He has dispersed") דבדר (that is written) איך (as) איך (for eternity) דבדר (that is written) איך (& His righteousness) קימא
```

```
(to the sower) לזרועא (seed) אריהב (that He gives) דיהב (He) הו לורועא (He) הו לורועא (your seed) דיהב (& He shall multiply) ונסגא (shall give) הו (for food) הו (for food) למאכולתא (of your righteousness) הו (the fruit) פארא (the fruit) פארא (increase) פארא (the fruit) הו נורבא (the fruit) אונסגא (מורבא (wour righteousness) בארא (אונסגא הוא לורעכון (the fruit) אונסגא הוא לורעכון (אונסגא הוא לורעכון (the fruit) אונסגא הוא לורעכון (אונסגא הוא
```

(right of an heir *) מדם (with the entire) בכלה (you may be enriched) תעתרון (things) מדם (that in all) בכל (that in all) בארן (to God) גמרא (thanksgiving) תודיתא (by us) בארן (perfects) גמרא (that which) נמרא (thanksgiving) בארן (thanksgiving) בארן (thanksgiving) בארן (thanksgiving) בארץ (thanksgiving) (than

* שש"טורא" – "Peshitotha" can mean "simplicity" or "the right of a plain heir"-(<u>Jastrow's Targum Dictionary</u>). It occurs again in v. 13, where its meaning is borne out.

```
(only) בלחוד (does) הוא (not) לא (this) הדא (of service) בתשמשתא (the labor) בלחוד (because) 12 (abounds) הפירותא (also) ארא (but) ארא (satisfy) ממלא (of the saints) מיתר (the want) הסירותא (to God) מולאתא (much) סניאתא (in thanksgiving) בתוד'תא (the want) מניאתא (much) לאלהא (the saints)
```

(of many) סגיאא (with love) בחובא (for you) חלפיכון (they bring) מקרבין (& prayer) מקרבין (that is upon you) מקרבין (of God) האלהא (of the grace) חנגאא (the abundance) מטל

(is -utterable) לאלהא (but) דין (that un-) דלא (His gift) מוהבתה (for) על (God) על (but) דין (thank) דין (thank) דין (thank) אול (שיבו

Chapter 10

```
(of\ you) מנכון (I) אנא (beg) אנא (Paul) פולוס (but) דין (I) אנא (10:1 (of The Messiah) אוא (& the gentleness) בניחותה (by the serenity) ובמכיכותה (with you) אנא (gentle) אנא (is among faces) באפין (when our face *) אנא (toward you) עליכון (I am) אנא (bold) אנא (distant) דרי (when) באר (but) אלא (bold) אנא (bold) אנא (distant) אנא (bold) א (bold) אנא (bold)
```

* "Our face among faces" is an idiom meaning "we are present".

```
(I come) אנא (when) אוא (that not) דלא (of you) אנא (but) דאתית (but) אנא (beg) אנא (to presume) בתוכלנא (to me) דאיר (that is) דאיר (by boldness) בתוכלנא (it is necessary) אראלץ (those) און בתוכלנא (against) אנא (that give counsel) אילין (as) איך (we walk) און (in the flesh) דבבסר (as if) דאיר (us) לו (who account) דהשבין (who account) און (us) דאיר (us) דאיר (us) דאיר (us) די (us) און און און (us) די (us) דרשבין (us) דאיר (us)
```

```
(we are) בבסר (walking) גיר (for) מהלכין (in the flesh) בבסר (even if) אלא (we war) אלא (that in the flesh) בבסרא (has been) אלא (on the other hand) אלא
```

```
(of the flesh) גיר (are) אוֹג (not) לא (of our war) דְּבְּלְחוֹתן (for ) דְבָּלְחוֹתן (weapons) אינא (& by it) דווילא (of God) דארהא (of the power) ארא (the power) בדוילא (rebellious) בבשינן (we subdue) חסנא (we subdue) בבשינן
```

```
(high thing) כל (every) כל (reasonings) מחשבתא (we pull down) וכל (the knowledge) במתרינן (that is exalted) לוקבל (of God) דארהא (the knowledge) ידעתה (against) לוקבל (that is exalted) ושבינן (for the obedience) המשמעתה (all) תרעין (all) תרעין (winds) משמעתה (winds) במשיחא (we take prisoner) במשיחא (the weakledge) ושבינן (that is exalted) אוני (we take prisoner) ושבינן (the weakledge) אוני (the weakledge) וואל (we pull down) וואל (we pull down) אוני (the knowledge) וואל (the knowledge)
```


The Second Holy Epistle of Paul The Apostle to The Corinthians

אנרתא קדישתא דפולוס שליחא דלות קורנתיא תרינתא

```
(those) אילין (of) מטיבינן (the punishment) מעבד (to execute) אילין (& we are prepared) מיטיבינן (your obedience) משתמעין (when) מא (obey) אינו (when) משתמעין (who not) אינו (who not) אינו (when) משתמעין (who not) משתמעין (who not) משהמענותכון (who not) משהט (prepared (who not) משהט (prepared (who not) משהט (prepared (who not) משהט (prepared (when) אינו (prepared (when) (when) אינו (prepared (when) (prepared (when) (when) (prepared (prepared
```

* Greek mss. omit the phrase "I avoid it", making verse 9 a dangling modifier clause instead of a sentence: "that I may not seem as if I would terrify you by my letters".

```
(who say) ראמרין (people) אנשא (there are) ראיר (because) 10 (& are powerful) (& are weighty) יקירן ("the letters) אינראר דאורתא (מאריה (& are powerful) יקירן (are weighty) יקירן ("the letters) דאורתא (his coming) ומלחה (are weighty) ("the letters) אינראין (his coming) מאריה (but) אינראין (but) הרא (but) הרא (but) אינראין (but) אינראין (but) אינראין (this coming) במלחא (are weighty) במלחא (but) האריהן (this coming) באריכנא (this way) אינראין (we are) במלחא (are wise) (מורחיבן (we dare) ההון (we dare) לא (themselves) (מורחיבן (weight) במלחה (are wise) לא (comparing) במלחא (are wise) לא (comparing) במלחא (are wise) לא (comparing) במלחא (are wise) לא (are wise) איר (we dare) לא (are wise) לא (comparing) במלחא (are wise) און הווא (are wise) לא (are wise) איר (we dare) איר (we dare)
```

Chapter 11

(a little) דין (would that!) הויתון (patient) הייתון (but) דין (would that!) אנתוף (you were) אלא (foolishly) אלא (foolishly) אנתון (while I shall speak) דאמלל (with me) פכיהאית (with me) אלא (also) אלא (with me) הו (also) הו (with me) לי

The Second Holy Epistle of Paul The Apostle to The Corinthians

אנרתא קדישתא דפולוס שליחא דלות קורנתיא תרינתא

```
(of God) אנא (in the jealousy) בשננא (over you) גיר (for) גיר (I am) אנא (jealous) מכרתכון (pure) גיר (for) גיר (for) לגברא (to Man) איר (for) מכרתכון (I have betrothed) למשיהא (to The Messiah) למשיהא (to present) אקרב (אקרב (איר) למשיהא הא
                                                                             (Eve) אנא (the serpent) הויא (seduced) איך (as) איך (lest) איך (but) אנא (fear) אנא (fear) דחל (your minds) דין (may be corrupted) נתחבלון (in this way) הכנא (by his craftiness) בנכילותה (The Messiah) משיחא (that is with) דלות (the simplicity) פשיטותא (from) בשיטותא (איך פשיטותא (ביי האווע) בשיטותא (ביי האווע) בשיטותא (ביי האווע) ביי האווע (ביי האו
 (another) אחרנא (to you) לותכון (who comes) אחרנא (for ניר (if) גיר (if) גיר (we preached) אינא (that we) אינא (that we) אינא (to you) אינא (would preach) אחרנא (Yeshua) אינא (which) אינא (to you have received) אחרנא (that not) אירא (which) אירא (another) אחרנא (gospel) אחרנא (which) אירא (which) אירא (another) אחרנא (gospel) אחרנא (which) אירא (pou may be) הויתון (persuaded) שפיר (well) מתטפיסין (well) הויתון (wou have receive)
                                                                                                                     (I have come short) אנא (ז) גיר (for) דמרם (that in anything) לא (think) אנא (ז) גיר (for) גיר (excel) מיתרין (who greatly) דילין (those) אילין (apostles) אילין (of) מיתרין (of)
                           (not) לא (but) אלא (in my speech) במלתי (I am) אנא (simple) בורא (for) גיר (even if) אפן (to you) (to you) ארגא (in all things) בידעתי (in all things) ארא (in my knowledge) בידעתי
                                                                                (have I offended?) אסכלת (to wrong you) מסכלו (interrog.) אד 7 (or) אד 7 (may be exalted) דמככת (that you) דאנתון (myself) נפשי (that I humbled) דמככת (of God) אכרזת (the gospel) סברתה (to you) דמנן (& without charge) ומגן
                                                                                                                                                                              (& I took) ונסבת (I robbed) חלצת (other) אַהְרניתא (& assemblies) א ועדתא (vour) ונסבת (for ministration) לתשמשתא (expenses) דילכון
                                                                                                     (to me) אתית (& there was want) וחסר (among you) אתית (& there was want) או (among you) או (I came) אתית (brethren) אנש (upon) אין (I was a burden) אין (not) אין (my want) אחא (who came) אחא (they satisfied) (for) מדין (my want) מדין (from) מדין (from) מדין (thing) מדין (Maqedonia) אין (from) מדין (upon you) אין (I may be a burden) אקר (lest) אין (
                                                 (boasting) שובהרא (that this) איתוהי (in me) דהנא (the truth) דמשיחא (the truth) שובהרא (is) איתוהי (is) איתוהי
                                                                                                                                                   (of Akaia) באכאיא (in the region) באתרותא (in me) בי (shall fail) דאכאיא (not) לא (not) נתבטל
(knows) ידע (Himself) הו (God) אלהא (you) אלה (I) אנא (love) מחב (that not) דלא (because) מחב (Why?) ממל (11
                                                (the) הו (to cut off) אעבר (I shall do) אעבר (also) אנא (I) אנא (that do) דעבר (this) הרא (but) אלא (thing) דעבר (so in that (a pretext) עלתהון (who seek) דאילין (of those) דבעין (accusations) דמשתבהרין (like us) במשתבהרין (which they brag) נשתכחון (they will be found) במשתבהרין (שתכחון (שתכחון במשתבהרין (שתכחון האפטון שתכחון (שתכחון שתכחון (שתכחון האפטון שתכחון (שתכחון (שתכחון
                                                                                                                                                  (false) א'תיהון (are) גיר (for) הלין (these) שליחא (are) א'תיהון (are) א'תיהון (treacherous) גיר (themselves) (מילא (workers) (מעלא (to apostles) רמשיחא (to apostles) לשליחא (to apostles) אינוער און אינוער אינוער (משיחא (to apostles) אינוער אינוע
                                                                                                                                                                                                                                                                                  (at this) בהדא (to wonder) למתדמרו (& not) בהדא (14
                                                    (for בנוהרא (an angel) במלאכא (resembles) מתדמא (who is Satan) דנוהרא (for דנוהרא (if) הו (he) הו (he) גיר
                                                                           (his ministers) משמשנוהי (also) אן (if) אן (a matter) צבותא (great) רבא (has been) הות (not) לא (of righteousness) הודיקותא (ministers) במשמשנא (imitate) במשמשנא (their works) איך (like) איך (will be) הנון (whose end) הרתהון (those) תהוא (base) הנון (איר און נואס משמשנא (ministers) איך (איר און נואס משמשנא (איר און נואס משמשנא (שור איר און נואס משמשנא (שור און נואס משמשנוהי (שור און נואס משמשנוהי (שור און נואס משמשנוה) איך (שור און נואס משמשנוהי (שור און נואס משמשנוה) וואס משמשנו (שור און נואס משמשנו (שור 
                                                                                        (of me) עלי (should think) מכבר (man) אנש (no) אנא (say) אמר (say) אמר (again) עלי (again) תוב (a fool) איך (as if) און (a fool) און (as if) און (a fool) איך (as if) און (I am) אנא (a fool) איך (as if) איך (as if) איך (that also) און (receive me) קבלוני (בלוני (may brag) אנא (a little) אנא (און אנא נא מון אנא (בלוני (may brag) אין אנא (בלוני (may brag) אין אנא (a little) אין אנא (מון אנא מון אנא (מון אנא מון אנא מון אנא מון אנא (מון אנא מון אנא מון אנא מון אנא מון אנא מון אנא (מון אנא מון אנא מו
                                (I) אנא (speak) ממלל (by our Lord) במרן (it is) הוא (not) אנא (I) אנא (that speak) דממלל (anything) מדם (of boasting) אנא (occasion) דוכתא (occasion) בהרא (in folly) בהרא (but) איך (but) איר (but) איך (but
              (shall brag) דסגיאא (also) אף (in the flesh) בבסרא (boast) משתבהרין (many) אשתבהר (because) אף (also) אר (also) משתבהרין
```


אנרתא קדישתא דפולוס שליחא דלות קורנתיא תרינתא

```
The Second Holy Epistle of Paul The Apostle to The Corinthians
                                                                                                                             (listening) גיר (for) למשתמעו (are?) אנתון (you) אנתון (of those) אנתון (are) לחסירי (wise) אנתון (wise) אנתון (wise) אנתון (while) כד (to those lacking) לחסירי
                                                                                        (to you) לכון (who is subject) המשעבר (to the one) אנחון (you) אנחון (& submit?) מנכון (from you) ולמן (who takes) אנחון (you) ולמן (who embezzles) אוליטן (you) המתרים (you) אנחון (you) ולמן (who exalts himself) המתרים (you) המתרים (you) אפיכון (you) אפיכון (you) אפיכון (you) אפיכון (you) אפיכון (you) אפיכון (you)
                                                                                                                                                                      (it is) ה (as if) אנא (speak) אמר (one in dishonor) בצערא (as) איך (as) דרבערא (of intelligence) הו (by lack) בחסירות (are) הו (poor) מחיליגן (that we) אנש (aman) אנש (that presumes) דמררח (that in all things) אנש (say) אמר
                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           (do) אנא (presume) ממרח (also) אנא (also) אנא
                                                                                 (they are) אנון (Israelites) איסרליא (if) אן (I am) אנא (also) אנון (they are) אנון (Hebrews) עבריא (if) עבריא
                                                                                            (I am) אנא (also) אך (of Abraham) דאברהם (they are) אנון (the seed) אנא (if) ארן (if) ארא (also) אנא (also) אנא
                                                                                                                                                                                                                        (of The Messiah) דמשיחא (they are) אנון (ministers) אנון (if) משמשנא (33
                                                      (than they) מנהון (that greater) אנא (iministers) אנא (iministers) ענהון (that greater) מנהון (that greater) בחסירות (by lack) רעינא (of intelligence) אנא (of intelligence) יתיר (by lack) בלאותא (than they) מנהון (more) מנהון (with wounds) במורא (in toil) יתיר (more) מנהון (than they) במורא (than they) יתיר (in chains) יתיר (in chains) באסורא (than they) מנהון (than they) במורא (than they) יתיר (more) יתיר (more) באסורא (than they) יתיר (more) מנהון (than they)
                                                                                                                                                                                                                  (forty) הודיא (times) המש (the Judeans) ארבעין (from) 24 (I have been whipped) בלעת (one) הדא (lacking) ארבעין (forty) ארבעין
From the Judeans five times I have been beaten with the forty minus one lashes.
                                                               (I have been scourged) אתנגדת (with rods) זבנין (three) זבנין (three) אתנגדת (three) אתנגדת (three) בשבמא (shipwrecked) זבנין (three) זבן (three) זבן (three) אתרגמת (I was stoned) תלת (I was stoned) בימא (time) ולליא (a ship) דלא (without) ספינתא (a ship) בימא (a day) איממא (three) ולליא (three) איממא (three) ולליא (three) איממא (three) איממא (three) ולליא (three) ולליא (three) איממא (three) ולליא (three) ולא (three) ולליא (three) 
"Without a ship" is not in the Greek texts.
                                                                           (on journeys) באורחתא (on journeys) סגיאתא (on journeys) בקנדינוס (26 באורחתא (on journeys) סגיאתא (in dangers) בקנדינוס (in dangers) בקנדינוס (in dangers) בקנדינוס (in dangers) בקנדינוס (in dangers) הוית (in dangers) בקנדינוס (in dangers) בקנדינוס (in the desert) בקנדינוס (in dangers) בקנדינוס (in the desert) בחורבא (in dangers) בקנדינוס (in dangers) בקנדינוס (in dangers) דמן (in dangers) דמן (in dangers) בקנדינוס (in dangers)
                                                                                                           (in toil) בכפנא (in toil) בעמלא (in toil) בשהרא (& in fatigue) בשהרא (in toil) בעמלא (נin toil) בעמלא (מיאא (in nakedness) בערטליותא (in cold) בעריא (נות (in fasts) בערטליותא (wany) בעריא (נות להיא (wany) בעריא (wany) בעריא (מיאא (wany) בעריא (wany) בעריא (מיא (wany) בעריא (wany) בעריא (wany) בעריא (wany) בעריא (מיא (wany) בעריא (wany) בערי
                                                            (who are with me) דעלי (& crowds) וכנושיא (many things) יתירתא (from) מן (aside) סטר 28 (the churches) מן (many things) אפי (that is upon) דעל (& my care) וצפתי (of every day) דעל (de churches) וצפתי (ליום (who are with me) וצפתי (מון אפי (מון האפי (מון ה
                                                                                                                                                                     (am) אנא (suffering) מתכרה (who is?) ולא (suffering) ולא (suffering) מתכרה (who is?) מנו (am) מתכשל (burning) ולא (am) אנא (burning) אנא (who is?) מנו (stumbled) מתכשל (who is?) ולא (איי (am) אנא (burning) מנו (stumbled) מנו (stu
                                                                                                       (I shall boast) אשתבהרו (in my sufferings) בכורהני (it is fitting) און (to boast) למשתבהרו (if) למשתבהרו
                                                (The Messiah) אבוהי (Yeshua) ישוע (of our Lord) דמרן (The Father) אבוהי (God) אלהא (He) הו (knows) ידע (משיחא (I) אלהא (lie) אלהא (deternities) דלא (of eternities) אבוכא (blessed) אבוכא מברכא (מברכא לשיח) אלא (מבידעלם (to eternity) אבו ווייע (אוא פון אנא (ווייע בידעלם) אבוכא (אוא הוא מברכא בידעלם) אבוהי (אוא פון אנא בידעלם) אבוהי (אוא פון אנא פון אנא פון אנא פון אנא פון אנא פון אנא (ווייע בידעלם) אבוהי (אוא פון אנא פו
                                                                                                 (the king) מלכא (of Aretus) ארשוס (of the army) הילא (the leader) בדרמסוק (in Dramsuq) מלכא (to seize me) הוא (of the Damascenes) הוא (de city) מדינתא (was) מדינתא (guarding) הוא (guarding) הוא (מצר מוסקיא (the city) מדינתא (שמר מוסקיא (מצר מוסף מצר מוסקיא (מצר מוסף מצר מוסף
                                                                                                                                                                                  (they lowered me) שבוני (in a basket) בסריגתא (a window) כותא (& from) כותא 33
                                                                                                                                                                                           מן (from) שורא (a wall) אירוהי (from) אירוהי (from) אירוהי (from) מן (from) שורא (a wall)
                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          Chapter 12
                                                  (is beneficial) לא (but) לא (is necessary *) ולא (to boast) למשתבהרו (to boast) ולא (of our Lord) אלא (to visions) אלא (to visions) ולגלינוהי (myself) לי (myself) לי (myself) לי (have come) אתא (to visions) אנא (to visions) א
```



```
The Second Holy Epistle of Paul The Apostle to The Corinthians
```

```
(this one) אלהא (who was snatched up) אלהא (knows) ידע (Himself) הוא (God) אלהא (the third) דתלתא (Heaven) שמיא (unto) שמיא (ערמא
                                                               (in a body) אנא (if) אנא (son of man) ברנשא (this) להנא (him) להנא (& knew) וידע (& know) אנא (I) להנא (know) בגר (a body) פגר (without) אנא (or if) אנא (but) דין (but) דין (Himself) הו (God) הו אלהא (אוידע (אוידע האוידע (אוידע (אוידע האוידע (אוידע האוידע (אוידע האוידע (אוידע האוידע (אוידע האוידע (אוידע האוידע האוידע (אוידע האוידע האוידע (אוידע האוידע האוידע האוידע האוידע האוידע (אוידע האוידע האידע האידע האוידע האידע האוידע האוידע האוידע האוידע האוידע האוידע האידע האי
                                  (that -un) לפרדיסא (who was snatched up) ושמע (words) לפרדיסא (who was snatched up) אילין (are authorized) שליט (that not) דלא (those) אילין (speakable are) מתמללן (them) אילין (to speak) לממללו (for a man) לממללו
(I shall glory) אשתבהר (this one) על (upon) נפשי (upon) על (I shall glory) אשתבהר (this one) אשתבהר (upon) א
                                                                                                                                                                               (in suffering) אלא (only) אל (except) אלא (except) אלא
      (misbehaving) אינ (Inave wished) און (not) אל (to boast) און (for דאשתבהר (for) און (I have wished) און (if) אצבא
                          (he truth) שררא (the truth) הו (it is) גיר (for) אמר (say) אנא (it is) הו (the truth) הו (he sees) הו (what) אנש (than) מו (more) דלמא (should think) נתרעָא (should think) עלי (should think) אנש (lest) אנש (lest) אנש
                                                                                                                                                                       (from me) מני (& that he hears) לי (in me) לי
                 (of revelations) אתרים (by the abundance) ביתירותא (I would be lifted up) אתרים (& lest) א לובלא (of Satan) אשתלם (an angel) מלאכה (to my flesh) לבסרי (a thorn) שפיא (to me) לי (was handed over) אשתלם (I be lifted up) אתרים (lest) אתרים (buffeting) לי (buffeting) דלא (to be) אתרים (דנהוא (to be) מקפח (to be) אתרים (to be)
                                                                                                                                                                   (times) זבנין (three) תלת (this) או (& about) אועל 8
                                                                                                        (from me) מֹני (to remove it) דנפרק (My Lord) מֹרִי (of) מֹרִי (I begged) בעית
                                                                            (My grace) טיבותי (for you) ל (is sufficient) ספקא (to me) ל (& He said) איל (perfected) הילי (is) הילי (My power) גיר (for) בכריהותא (My power) הכיל (my sufferings) אשתבהר (I shall boast) בכורהני (joyfully) הכיל (of The Messiah) בכורהני (the power) הילי (upon me) עלי (that may rest) רנגן
                                                                                             (in suffering) אנא (I) בכורהנא (this) בא (this) מטל (because of) מטל (in persecution) באוּל (in distress) באוּל צנא (in disgrace) בצערא
                                                                                   (of The Messiah) משיחא (the Person) דעל (that for דעל (in imprisonment) משיחא (בחבושיא
                                                             אנא (strong) הילתן (am) הו (then) אנא (i) גיר (for) אנא (am weak) הילתן (when) אנא (i) אנא (מחי (when) אנא (מחי
                                                                            (in my boasting) רעינא (a mind) רעינא (lacking) הוית (J was) הוית (behold) הוית (behold) הוית (behold) הוית (ל
                                                                           (wou were) אלצתונני (compelled me) אלצתונני (because you) הייתון (because you) הייתון (that you) אלצתונני (for me) מטל (should testify) תסהרון (that you) מטל (for me), גיר (those) מון (apostles) אילין (anything) מון (anything) בצרת (that not) מרום (that not) מון מאלים (that not) אילין (that no
                                                        (anything) מיתרין (excelled) מיתרין (who greatly) לא (even though) לא (excelled) מדם (who greatly) במב
                                                                          (among you) בינתכון (I performed) עבדת (of an apostle) דשליחא (the signs) אתותא (with heroic deeds) (patience) בכל (with all) מסיברנו (with miracles) ובגברותא (with miracles) ובתרמרתא (בתרמרתא) ובחילא
                                           (other) אהרניתא (churches) עדתא (of) מיר (did you lack) אהרניתא (for) גיר (in what?) במנא (upon you) גיר (was a burden) אל (that I) און (in this) אהרא (except) אן (except) און (this) און (forgive) און (forgive) און (forgive) עליכון (me) עליכון (me) שבוקו
                                                           (the third) הרא (that am ready) הי (time) דנין (is) דנין (the third) הרא (this) הרא (behold) הרא (14
                                  (upon you) עליכון (shall be a burden) אקר (to come) עליכון (to come) דאתא (to come) אינא (to come) אינא (to come) באתא (yours) בעא (seek) אנא (ו) דילכון (but) אלא (yours) בעא (seek) בעא (that not) בעא (because) מטל (treasure) היבין (to lay up) למסם (children) למסם (to lay up) מימתא (treasure) לאבהא (for their children) לבניהון (parents) אלא (but) אבהא (but) אבהא (but) אבהא (but) אבהא (but) אבהא (but) אבהא (שור אבור הא (שור אבור ה
          (my person) אבק (& also) און (I shall pay) אבק (also expenses) ונפקתא (cheerfully) דין (but) דין (but) דין (but) דין (דיאית
  (the more) על (when) על (vour souls) נפשתכון (the sake of) אפי (for) אבי (for) אתל (I would give) אתל (מוט) אנתון (מוט) אנתון (עסט) אנמט (עסט) (עסט) אנמט (עסט) (ע
                                                                       (but) אלא (upon you) עליכון (was a burden) יקרת (not) אלא (l) אנא (& perhaps) וכבר (I robbed you) גובתכון (by treachery) בנכלא (crafty) חרעא (a man) גובתכון (as) איך (as) איך ארא
```


The Second Holy Epistle of Paul The Apostle to The Corinthians

אנרתא קדישתא דפולוס שליחא דלות קורנתיא תרינתא

```
(another) אנש (man) אנש (by the hand of) ביד (interrogative) אדרין (what was yours) ביד (I greedily desired) אתיענת (to you) לותכון (whom I sent) דשררת
                                                                                          (the brethren) לאחא (with him) מטוס (& I sent) ושדרת (I asked) בעית (Titus) טטוס (when) א מן (Titus) מטוס (what was yours) (was greedily desiring) אתיען (anything) מדם (interrogative) למא (steps) אתיען (& in the same) ובהין (we walked) רוחא (Spirit) רוחא (in the same) בעקבתא (not?) כוו (יווא בחדא (אווא באר) בארא (יווא בחדא (אווא באר) בארא (יווא בארא) בארא (יווא באר) בארא (יווא באר) בארא (יווא בארא) בארא (יווא באר) בארא (יווא בארא) 
                                 (we make excuses) נפקינן (that to you) דלכון (you) דלכון (you) ממוח) תוב (again) תוב (interrogative) (& all these things) וכלהין (we speak) ממללינן (in The Messiah) במשיחא (before) קרם (your) הו (your) מטל (your) מטל (your) בנינא (your) הו (your) הילכון (your) מטל (your) מטל (your) בנינא (your) הו (your) הילכון (your)
                                                  (to you) לותכון (I come) אתא (lest) דלמא (for) דלמא (fear) אנא (fear) אנא (to you) דחרל (to you) אוך (as) אנא (to you) אוך (as) אנא (to you) איך (as) אנא (to you) אנא (to you) אנא (to you) אנא (to to you) אנא (to to you) אנא (to to you) אנא (as) אנא (tootention) אנא (as) אנא (tootention) אנא (tootention) אנא (tootention) אנא (tootention) אורטנא (tootention) ורטנא (to you) ווענינא (to you) ווענא (to you) ווע
                                                                                                                                                                                (which they have done) דעברו (lewdness) ומן (fornication) ומן (fornication) ומן (& from) ומן (& from)
                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     Chapter 13
                           (upon) אנא (to you) אנא (I coming) אנא (time) דאתא (is) דעל (is) דעל (the third) דעל (this) אנא (this) דהרא (this) דתלת (this) דעל (word) הרין (word) מרא (every) מרא (shall be established) הרין (witnesses) מרא (or three) מרא (or three) מרא (every) מרא (mouth) מרא (שום הרין (word) 
                           (beforehand) מקרם (& again) אמרת (I said) הוית (I had) לכון (I had) ותוב (the first) מקרם (from) מן (time) אנא (as second) אנא (as) ראך (as) ראך (as) ראך (as) אנא (saying) אנא (i) אמר (inow) אמרת (I said) אמרת (inow) אמרת (inow) אמרת (inow) לכון (inow) (I said) אמרת (inow) אמרת (inow) (inot) השא (inot) השא (inot) (inot) אמרת (inot) להלין (inot) דהטו (inot) אמרט (inot) (inot) אמרט (inot) (in
                                                                                                                   (of The Messiah) רמשיחא (you seek) בעיתון (proof) בעיתון (because) מטל (among you) בוקיא (is) הוא (is) הוא (weak) הלא (in me) בכון (in me) במלל (that He speaks) הילתן (is) הוא (is) בכון (mighty) הילתן (but) אלא (but) הילתן (but) הילתן (but) אלא
                                                                                                                                                                   (in weakness) גיר (for) במחילותא (He was crucified) אודקף (although) אלא (we) דיר (we also) אלא (of God) אלא (by the power) בחילא (He) הו (lives) אלא (with Him) אנה (are meak) היין (we living) היין (with Him) מחילינן (are weak) עמה (by the power) אלהא (by the power) בחילא (by the power) אלהא (by the power) בחילא (by the power) אלהא (by the power) בחילא (שור אלהא במהא (שור אלהא במהא (שור אלהא (שור אלהא
                                                                                              (you) אנתון (stand) קימין (in the faith) בקימנותא (in it) אנתון (examine) אנתון (your souls) בפשכון (that Yeshua) אס (are you aware) משתודעיתון (not) איס (or) איס (tend to) אנתון (your souls) נפשכון (worthless) אנתון (in you) הו (in you) הו (in you) בכון (The Messiah) אנתון (איס משיחא (the doub) אנתון (איס משיחא (the doub) אנתון (איס משיחא (the messiah) אנתון (the messiah) אנתון (איס משיחא (the messiah) אנתון (th
                                   (worthless) הוין (are) אנא (not) אנא (that we) דחנן (that you will know) דתרעון (but) דין (but) אנא (hope) מסבר 6
                                                                             (in\ you) בכון (shall be) בכון (that not) אלהא (God) אלהא (of) אלהא (pray) אנא (pray) אנא (pray) אלא (but) איך (any appear) בריש (anything) בריש (anything) איך (anything) בריש (good) איך (doing) באנתון (that you) תהוון (good) טברא (worthless) איך (as) איך (as) מסליא (worthless) וחנן (werthless) נהוא (worthless) באנתון (worthless) באנתון (worthless) איך (as) מסליא (worthless) איך (may be) איך (worthless) איך (may be) איך (worthless) איר 
                                                                                                      (the truth) משכחינן (against) לוקבל (anything) מדם (do) הנעבד (we can) משכחינן (for ) אלא (the truth) אלא (for the sake of) אלא (but) אלא
                                                    (are strong) דין (we rejoice) אף (we pray) דאנתון (we pray) דאנתון (that you) גיר (for) אף (dalso) אף (this) דאנתון (we pray) דאנתון (we pray) גיר (dalso) אף (dalso) דין (dalso) אף (dalso) דין (dalso) אף (dalso) אף (dalso) דין (dalso) אף (dalso) אף (dalso) אף (dalso) אף (dalso) דין (dalso) אף (dalso) אף (dalso) דין (dalso) אף (dalso) דין (dalso) אף (dalso) אף (dalso) אף (dalso) דין (dalso) אף (dalso) 
(I) אנא (write) אנא (these things) הלין (I am) אנא (absent) רחיק (when) הנא (because of) מטל (the authority) הנא (according to) אין (I deal) אין (I come) דאתית (when) אין (when) אין (when) אין (when) אין (for your destruction) מא (to me) אין (to me) דיהב (to me) אין (that gives) לבנינכון (אין לבנינכון (the gives) דיהב (the gives) אין (the gives) אין אנא (אין אנא מאר) אנא אנא אנא (אין אנא מאר) אנא אנא אנא (אין אנא מאר) אנא
```


The Second Holy Epistle of Paul The Apostle to The Corinthians

אגרתא קדישתא דפולוס שליחא דלות קורנתיא תרינתא

(invoke) בשלמא (with a kiss) בשלמא (of another) החד (one) החד (peace) בנושקתא (invoke) שאלו (invoke) שאלו

(the saints) בשלמכון (all of them) כלהון (your peace) בשלמכון (invoke) שאלין 13

(of God) אלהא (& the love) וחובה (The Messiah) משיחא (Yeshua) ישוע (of our Lord) רמרן (the peace) שלמה (Amen) שלמה (all of you) כלכון (with) עם (of Holiness) אמין (of The Spirit) אמין (& the fellowship) שותפותא (אורפותא (מורפותא האווי) איז (מורפ

> <u>Ashuri:</u> השלמה "Peace" הבתר "Grace", "Goodness"

DSS: ロカシャー "Peace" ロカシャー "Grace", "Goodness"

Estrangela ਕਸ਼ਪੋੜ – "Peace" ਰਗੇੜ – "Grace","Goodness"

It appears that either the Ashuri or Dead Sea Scroll scripts could account for the Greek reading of $\chi \alpha \rho \iota \zeta$. The DSS pair look the most alike. Three of the four letters (75%) of each word look similar and could have been confused. An argument could even be made that the remaining letters ι and ι may be confused one for another.

The Greek for "Peace" is ειρηνη; Compare to χαρις – "Grace". Here they are in ancient uncial Greek script: EIPHNH "Peace" & XAPIΣ – "Grace". There is no resemblance between them whatsoever. So how would an Aramaean translating Greek into Aramaic see XAPIΣ and translate as if he saw EIPHNH? Beats me, but this is typical of the many differences between The Peshitta and The Greek NT; The Aramaic of The Peshitta can account for many Greek readings where they differ; the Greek cannot account very well, if at all, for The Peshitta readings.

The data in Corinthians decidedly supports Peshitta primacy -(The Peshitta as the original behind the Greek texts).

The Holy Epistle of Paul The Apostle to The Galatians

אגרתא קדישתא דפולוס שליחא דלות גלטיא

<u>Galatians</u>

Chapter1

```
(children of men) בינישא (from) מן (not) א' (an apostle) שליהא (Paul) בינישא (rof a son of man) בירושא (by the hand) בירושא (the dessiah) איי (the Messiah) בירושא (by the hand) איי (from) (the head) איי (from) (the head) איי (by (from)) איי (by (by the hand) איי (by the hand) איי (by (by the hand) איי (b
```

□¬□ ("**Khraym**", "**Kharma**") refers to what is cursed by God and devoted to Him for destruction. This calls for the strongest language possible in translation.

```
(I) אנא (say) רמן (again) חוב (& now) אמרת (I said) המרת (the first) חוב (that from) (just as) אנא (just as) אני (what) אני (or) מסבר (evangelizes) לכון (uov) לבר (damned) מון (he shall be) אני (anyone) מון (anyone) מון (that if) אני (damned) רקבלתון (he shall be) (you have received) והוא (for) לאלהא (or) גיר (for) לבנינשא (plead) הוא (do seek) אנא (inow) אנא (inow) אנא (or) אני (for) או (the children of men) או (the children of men) או (or) או (inow) אלי (or) אנא (pleasing) או (the children of men) בנינשא (inow) לבנינשא (pleasing) אלי (inow) אלי (inow) לבנינשא (inow) לבנינשא (inow) אלי (inow) אלי (inow) אלי (inow) אנא (inotiny) אני (inow) אני (inow) אנא (inotify) אני (inow) אנא (inotify) אנא (inotify) אנא (inotify) אנא (inotify) אני (inotify) אני (inotify) אני (inotify) אני (inotify) ברנשא (inotify) או (inotify) אנא (inotify) ברנשא (inotify) אנא (inotify) אנא (inotify) ברנשא (inotify) ברנשא (inow) מון (inotify) אנא (inotify) אנא (inotify) ברנשא (inotify) ברנשא (inotify) בולינא (inotify) בולינא (inotify) הופכי (inotify) ה
```

(it) לה (I was) הוית (& destroying) וחרב (of God) אהוית (the church) לה

The Holy Epistle of Paul The Apostle to The Galatians

אגרתא קדישתא דפולוס שליחא דלות גלטיא

```
(many) מן (beyond) מן (greatly) שב (in Judaism) ביהודיותא (I was) הוית (& surpassing) או ומתיתר (& very) הוית (were) הוא (were) הוא (who being) הוא (of years) שני (sons) שני (of my ancestors) הוית (I was) ביולפנא (I was) הוית (zealous) שאן (ביולפנא שאר) ביולפנא (שאר) ביולפנא (שאר) ביולפנא (ביולפנא (ביולפנא
```

(separated me) אב' (Who) מן (Who) הו (but) דין (chose) עבא (when) ב 15 (in His grace) אמי (& called me) מן (my mother's) אמי (womb) כרס (from) אמי (from) אמי (שני אמי (שני

(in me) ב' (His Son) ברה (that He would reveal) דנגלא (among The Gentiles) בעממא (that I would proclaim Him) אסבריוהי (that I would proclaim Him) בעממא (son) שעתה (to flesh) איז (not) גלית (not) איז (son) שעתה (son) שעתה (son) גלית (to flesh) איז (son) איז (מון איז (son) איז (מון איז (son) איז (איז (son) איז (son) (so

(the apostles) אזלת (to Jerusalem) לאורשלם (I went) אזלת (neither) אזלת (to Arabia) אזלת (to Arabia) אלא (but) אולת (but) אלא (before me) קדמי (who were from) דמן (to Darmsoq *) לדרמסוק (* again) ותוב (& again)

קרם "Darmsoq" is "Damascus" in Aramaic. The same spelling is found everywhere in the 15 places it occurs in The NT. It is also the same in The Peshitta OT. The Hebrew spelling has variations, including – דרמוס ("Darmesheq").

(to Jerusalem) לאורשלם (I went) שנין (years) שנין (three) תלת (after) בתר (after) בתר (from) בתר (from) שנין (with him) בתר (Kaypha *) בתר (to see) לותה (to see) לכאפא (to see) לכאפא (to see) לותה (to see) אולה (מצבא (to see) באחוא (to see) באחוא (מצבא (to see) באחוא (to see) באחוא (מצבא (to see) באחוא (to see

* Most Greek mss. have Πετρος, "Petros" – Peter; some old uncial Greek mss. have κηφαν – "Cephas", which is the Greek transliteration of the Aramaic name NEND ("Kaypha"). "Petros" is the Greek translation of "Kaypha"- "A stone", "A rock". As you examine Galatians, look for other verses with these names. In some verses, the Aramaic name is used in all Greek mss (2:9) whereas in other verses, only the Greek name is used in all Greek mss (2:7,8). This is more evidence added to the heap of witnesses for Aramaic primacy. The Peshitta has "Kaypha" in all these places. John 1:42 in Greek plainly declares that our Lord named this disciple "Kaypha", and that his name translated into Greek is "Petros". Some Greek scribes chose to transliterate the name in Paul's epistles, showing that the original epistle had the Aramaic name; others chose to translate it, but not consistently, for they sometimes also transliterate it, also giving evidence of an Aramaic original.

(Yaqob) אלא (only) אלא (but) אלא (I saw) איית (not) לא (the apostles) שליחא (of) שליחא (but) דין (another) אחוהי (of our Lord) דמרן (the brother) אחוהי

(God) אלהא (before) קדם (behold) הלין (to you) אנא (I) אנא (that write) דין (but) דין (these things) הלין (I) אלהא (lie) דרא (that not) מכדב (that not) אנא (

(I came) אתית (these things) הלין (after) בתר (from) מן (from) מון (& Qiliqya) ודקיליקיא (of Surya) דסוריא (to the regions) לאתרותא

(the churches) עדתא (by face) לי (me) לי (had) הוי (known) דען (& not) 22 (who are in The Messiah) דבמשיחא (these) הלין (that are in Judea) דביהוד

(they had) הרא (only) שמעין (this) אלא 23 (but) אלא 23 (behold) בלחוד (had) שמעין (had) און (persecuted) קרים (the first) קרים (who from) הוא (that he) הוא (had) און (overthrown) הוא (times) זבנא (earlier) הוא (that from) הוא (faith) הוא (preaches) מסבר (preaches) הימנותא (preaches) הוא (preaches) הוא להוא (preaches) הוא להוא (preaches) הוא (preaches) הוא להוא (preaches) הוא (p

(God) לאלהא (for me) בי (were) הוו (& they praising) לאלהא 24

Chapter 2

(I went up) סלקת (years) שנין (fourteen) ארבעסרא (after) בתר (from) מן (but) דין (again) בתר (Titus) בתר (with me) עמי (& I brought) ודברת (Barnaba) ברנבא (with me) עמי (to Jerusalem) לאורשלם

(to them) דין (to them) וגלית (with the revelation) בגלינא (but) דין (I went up) סברתא (to those) אנא (& I showed it) והויתה (among The Gentiles) אנא (which preach) דמכרז (they were) אנא (that something) הוו (were) הוו (were) דמסתברין (they were) הוו הוו (were) דמרם (they were) איתיהון

The Holy Epistle of Paul The Apostle to The Galatians

אגרתא קדישתא דפולוס שליחא דלות גלטיא

```
(I) אנא (may run) ולהון (or) או (I had run) רהטת (in vain) סריקאית (else) ביני (between me) ולהון (between me) דעמי (Titus) מטוס (also) אך 3 (to be circumcised) דעוור (was compelled) אתאנס (not) אתאנס (not) אתאנס (not) אתאנס (may run) דנווור (was compelled)
```

```
(entering) דעלו (who came in) דעלו (false) דגלא (brothers) אחא (but) דין (because of) מטל (The Messiah) אחא (in Yeshua) בישוע (to us) דאית (that is) דאית (the liberty) משיחא (to spy on) דנגשון (to enslave me *) איכנא (so as) דנשעבדונני (*
```

* For "to enslave me" - Greek mss. have "that they might bring us into bondage":

Here is the Peshitta reading: דנשעבדונני;

Here is the Greek reading in Aramaic רנשעברונן -"that they might bring us into bondage". The relevant variant parts are highlighted in blue.

In Dead Sea Scroll script, we have: 1אנשעב 111 "to enslave me".

לב איב 114 שעב "that they might bring us into bondage".

Only one letter difference exists between these readings in this old Aramaic script.

In Greek the two readings are: INA HMA Σ KATA Δ OY $\Lambda\Omega\Sigma$ OY Σ IN INA EME KATA Δ OY $\Lambda\Omega\Sigma$ OY Σ IN

The Greek readings highlighted in blue differ in three of four letters of the critical words. It is unlikely that a scribe translating Greek into Aramaic would mistake HMA Σ for EME. This same phenomenon occurs in Mark 9:22,Romans 8:35 & 39, Galatians 2:4, 1 Thess. 2:18 & [2 Tim. 1:18]. The suffix \(^\text{(Yodh)}\),meaning "My" was mistaken or not seen after the \(^\text{(Nun)}\). A final Nun often means "Us" or "Our". These all argue strongly for a Peshitta original of which the Greek text is a translation.

```
(to their oppression) לשועבדהון (did we yield) אתרמין (a moment) שעא (full) מלא (neither) אפלא אפלא (with you) מלא (may continue) נקוא (of the Gospel) דעררה (that the truth) דשררה
```

```
(anything) מדם (that they were) הנון (who were esteemed) מדם (but) דין (those) מלום (to me) מ'ל (is a concern) מ'ל (not) א'תיהון (they were) א'תיהון (but) בט'ל (who) בט'ל (who) ב'ל (who) באבי (for) באפי (for) באפי (for) בגינשא (for) מום (for) באפי (the faces) הנון (but) דין (but) הלין (these) מדם (anything) א'ם (these) א'ם (these) הנון (those) דין (those) הלין (those) מדם (anything) מידם (these) מום (these) מידם (those) מידם (tho
```

(the Gospel) אחרניאית (on the contrary) היר (but) גיר (for) דאתהימנת (on the contrary) סברתא (but) אלא (with the circumscision) איך (as) דאתהימן (Kaypha) בגזורתא (of uncircumcision) איך (as) דאתהימן (but) באפא (שמצי מבייטן מבייטן באפא (שמצי מבייטן מבייטן מבייטן באפא (שמצי מבייטן מבייטן מבייטן מבייטן מבייטן מבייטן מבייטן מבייטן (שמצי מבייטן מבי

(of the circumcision) דורתא (in apostleship) בשליחותא (Kaypha) לכאפא (Who encourages) דורתא (for) גיר (He) גיר (of the Gentiles) אך (also) אך (encourages) בשליחותא (encourages) דורתא (חבט (decourages) אר (בעומה (me) לייוור (me) אר (me) א (

```
(the grace) לי (that is given) התיהבת (the grace) לי (they recognized) לי (when) פוכד (אריהבת (waqob) באפא (א Yokhanan) ויוחנן (אבא (Yaqob) בעקוב (Yaqob) הנון (those) הנון (those) המתברין (those) הוו (were) הוו (who esteemed) הנון (those) הנון (they gave) יהבו (they gave) יהבו (they gave) הבון (the right hand) בעממא (that we are) בגזורתא (that we are) בתון (that we are) בתון הנון (were) בתון הנון (that we are) בתון הנון (were) בתון הנון (א those) בתון הנון (אוריה שפיה) בתון הנון (אוריה שפיה) בתון הנון (were) בתון הנון (אוריה שפיה) אוריה (אוריה שפיה) הנון (אוריה שפיה) אוריה (אוריה שפיה) הנון (אוריה שפיה) הנון
```


The Holy Epistle of Paul The Apostle to The Galatians

אגרתא קדישתא דפולוס שליחא דלות גלטיא

(we remember) בלחוֶד (we would) הוין (that the poor) דלמסכנא (only) בלחוֶד (to do) לי (that) דהי (that) הדא (this) אעבדיה (to me) לי (& it has been a concern) ואתבטל

(to his face) אתא (to Antiokay) לאנטיוכי (Kaypha) אנט (but) דין (came) אתא (when) באפוהי (by him) מטל (they were) הוו (were stumbled *) דמתתקלין (because) מטל (I rebuked him) אכסתה

של מלון means "to be condemned". Here are the two readings in Aramaic, one atop the other for easy comparison:

בתתקא" – "They were stumbled".

במתהא - "To be condemned". I have shaded similar corresponding letters in grey. 4 out of 6 in the second word match closely, or 67% correspondence.

In square Aramaic we have:

"They were stumbled".

התחובו - "To be condemned". Again, here is 67% correspondence.

In Estrangela script:

سههمر

- Only 2 of 6 letters correspond- 33% correspondence.

The similarities may account for the Greek reading, which is not as clear a reading as the Aramaic. The Greek word for "they were stumbled" is $\mathbf{E}\Sigma\mathbf{KAN}\Delta\mathbf{A}\mathbf{IZONTO}$ -

nothing like KATEFNWSMENOS- "he is condemned". I see only one letter correspondence here- 1/13 or 8% correspondence. Another possibility is the Greek word APISTANTAI for "They stumbled, but that does not help Greek primacy prospects here at all. The Aramaic could not have come from the Greek reading.

(of Yaqob) יעקוב (the presence) אנשא (would come) אנשא (for before) אינעקוב (for before) אנשא (the presence) מן (they came) אתר (was) אחוז (the eating) אכל (the Gentiles) אחוז (withdrew) אחוז (the eating) אכל (with שמא (with שמא (with eating) בפשה (he was) ופרש (because) מטל (separated) בפשה (himself) הנון (circumscision) במן (who of) הנון (those) הנון הנון (circumscision)

(of The Judeans) ארכא (also) אך (in this) להרא (with him) עמה (were) הוו (& yielded) אחרבר (their faces) הוו (was) למסב (their faces) באפיהון (also) אחרבר (led) הכנא (Barnaba) ברנבא (that also) ברנבא (in this way) למסב (their faces)

(they were going) אזלין (that not) דלא (I saw) הזית (& when) אזלין (בשר (לא (of the Gospel) אזלין (in the truth) בשררה (uprightly) בארה (of all of them) אמרת (to the eyes) לעין (to Kaypha *) לכאפא (I said) אמרת (I said) אנת (iliving) אנת (as an Aramaean *) אנת (are) אנת (who a Jew) דיהודיא (you) אנת (you) אלין (compel) אנת (why?) לעממא (Jewish) אנת (you) ולא (אונה (that Jewish) בחון (that Jewish) דיהודאית (they should live)

- * "to Kaypha"- Most Greek mss. have "Πετρος"- "Petros"; Sinaiticus and Vaticanus (4th century Greek mss.) have "Κηφα"- Cephas.
- * "as an Aramaean" All Greek mss. have "εθνικως"- "as a Gentile". ארטאית ("Arama-it") can refer to the Aramaic language or the Aramaean people; The Syrians were the neighbors to Israel on the north and were probably the "Arama-it" referred to here.

(are) הניך (Judeans) יהודיא (our nature) כינן (who from) הניך (for) גיר (we inners) און (the Gentiles) עממא (from) מן (we are) ולא (are) ולא (we not) און (we are) ולא

(works) אברא (from) משל (a son of man) מידרק (is justified) מידרק (that not אלא (we know) דידעינן (we know) אלא (of The Written Law) משיחא (also) אך (also) אך (also) בישוע (we shall be justified) משיחא (of The Messiah) בישוע (the faithfulness) בישוע (that from) בישוע (works) און (because) במוסא (that from) עברא (works) מודרק (body) מודרק (is justified) לא (of The Written Law) אין (body) דימוסא (any) בישוע (not) אין (of The Written Law) אין (

^{*-&}quot;by the faithfulness" - I think Paul's purpose is to magnify The Christ as our Savior, not our faith in The Christ. Our faith in Yeshua is a result of His grace toward us, not the other way around. Some have made faith into a work of man rather than the gift of God in Christ. Romans 3:22, Gal. 2:20,3:22, Ephesians 2:8,9, 3:12, Philipp. 3:9 and others have this same phrase

Glenn David Bauscher

Page 565

5/3/2010

The Holy Epistle of Paul The Apostle to The Galatians

אגרתא קדישתא דפולוס שליחא דלות גלטיא

"hymnotha d'Yeshua" (the faith of Jesus) or hymnotha d'Meshikha (The faith of The Messiah) as the cause of our justification. Our faith in Him must come from His faith (or faithfulness) or it is useless and false.

```
(by The Messiah) במשרחא (to be justified) רנזררק (we seek) בשינן (when) כד (when) אישתכחן (if) אין (if) אין (we are found) אישתכחן (we are found) אישתכחן (we are found) אישתכחן (we are found) משרחא (The Messiah) משרחא (yeshua) משמשנא (to us) הו (if) רחטיתא (if) הו (if
```

(I) אנא (build) בנא (these things) להין (again) תוב (that I destroyed) דסתרת (those things) לאילין (for) אנא (if) גיר (if) גיר (against) על (that violate) בשר (myself) בשר (about) על (I have shown) אנא (I have shown) דירת (myself) אנא (I have shown) אנא (I ha

(have died) מיתת (to The Written Law) לנמוסא (by The Written Law) מיתת (for) אנא 19 (I may live) אוא (that to God) דלאלהא

(& with) אנא (lace been crucified) זקיף (The Messiah) אנא (& with) אנא (20 (The Messiah) אנא (living) אנא (living) אנא (living) אנא (in me) בי (living) בי (myself) אנא (living) אנא (living) הוא (it has been) בהימנותא (it that been) אנא (live) והנא (that now) דהשא (that) הו (by faith) אנא (live) ובסר (living) אנא (live) הו (of The Son) דברה (for us *) דברה (for us *) נפשה (Himself) הלפין (& He has given) ויהב (& He has given) הלפין אנא (living) אנא (living) אנא (living) אנא (living) אנא (living) הלפין אנא (living) וויהב (living) הלפין אנא (living) אנא (living) וויהב (living) אנא (living) וויהב (living) אנא (living) וויהב (living) וויהב (living) אנא (living) וויהב (living) וויבב (living) וויבב (living) וויבב (living) וויבב (living) וויבב (living) וויבב (living)

- - Here is "loved me": ראהבני -"loved me"
- In Dead Sea Scroll script they are: אודרכל "loved us"-4אודרכל "אודרלף "אודרל"

In Estrangela, they are: ביתנבין

The DSS script seems most easily to account for the two readings-Peshitta and Greek. The

final Nun) and regular Nun 1 are almost identical; not so in square Aramaic or Estrangela.

No matter what Aramaic script is used, the differences are miniscule. The Greek for "Me" is ME and "Us" is HMAΣ.

"Loved me" in Greek Uncials would look like: $A\Gamma A\Pi H\Sigma ANTO\Sigma$ ME.

"Loved us" in Greek Uncials would look like: $A\Gamma A\Pi H\Sigma ANTO\Sigma HMA\Sigma$.

"For us" in Aramaic is חלפין. "For me" is "חלפין. "In DSS script: אונ א א א בוצין, Estrangela: על א א בוצין. One letter difference!

In Greek the same phrases are YTEPHMON & YTEPEMOY. This kind of reading difference occurs not infrequently in The NT – far too often to be accounted for by mistaking one Greek word such as HMON for EMOY. The Aramaic primacy theory best explains the Greek readings in such cases. The Greek cannot well account for the Aramaic.

```
(for ) מלם (reject) אנא (I) מיבותה (the grace) אוא (reject) מילם (not) איז (not) מיר (righteousness) ביד (is) זהיקותא (The Written Law) מנו (by) משיחא (died) מיר (for nothing) מגן (The Messiah) מיר משיחא (מיר (died) מיר (died) מיר (מיר (died) מיר (died
```

Chapter 3

```
(you) תכון (rivals) חסר (who?) מנו (Galatians) גלטיא (intelligence) רעינא (lacking) חסירי (Oh!) אין (your eyes) איך (the Artisan) איך (portrayed was) איך (He) הוא (for behold) איך (for behold) משיחא (Yeshua) משיחא (Yeshua) בליב (when) כך (The Messiah) משיחא (Yeshua) משיחא (איניכון פאר) מוניכון פאר) משיחא (איניכון פאר) משיחא (איניכון פאר) מוניכון פאר) מוניכון פאר (איניכון פאר) מוניכון פאר (איניכון פאר) מוניכון פאר (איניכון פאר) מוניכון פאר) מוניכון פאר (איניכון פאר)
```

```
(of you) מנכון (this) אוא (wish) אנא (only) בלחוד (this) בהרא (this) מן (the Spirit) אנא (wish) אנא (wish) אנא (this) ברא (this אנא (from) מן (of The Written Law) או (or faith) עברא (from) שמעא (from) שמעא (from) או (or faith) או או (or m) שמעא (from) שמעא (from) שמעא (from) או או (or faith) או (or m) שמעא (from) שמעא (from) שמעא (from) או (or m) או (or m) או (or m) שמעא (from) שמעא (from) או (or m) או (or m) או (or m) שמעא (from) שמעא (from) או (or m) (or m) או (or m) (or m) או (or m) (or m
```

(in The Spirit) ברוחא (that you began) בשריתון (are you?) אנתון (foolish) סכלין (in this way) הכנא (you) והשא (you) משלמין (you) משלמין (you) אנתון (you) בבסר (you) משלמין (you) אנתון

The Holy Epistle of Paul The Apostle to The Galatians

אגרתא קדישתא דפולוס שליחא דלות גלטיא

```
(you have endured) סיברתון (for nothing) איקא (all) כלהין (these things) הלין 4 (it were for nothing) איקא (but) דין (& Oh that!) ואשתוף (איקא
                                         (The Spirit) רוחא (among you) בכון (who gives) דיהב (therefore) הכיל (is he?) הו (works) הכיל (from ) חילא (among you) בברא (does) וטער (& does) וטער
                                     (of the faith) דהימנותא (hearing) שמעא (from) או (of The Written Law) דנמוסא
                                                           (God) לאלהא (Abrahaṃ) אברהם (believed) דהימן (just as) איכנא 6
                                                          (for righteousness) לודיקו (to him) לה (& it was accounted) ואתחשבת
                                       (the faith) הימנותא (who from) דאילין (that those) דאילין (therefore) הכיל (know) הכיל
                                                         (of Abraham) בניא (children) אנון (are) אנון (those) אנון (are) אנון
                         (that by faith) גיר (God) אלהא (knew) ידע (that before) דבהימנותא (because) מטל (because) מטל
              (are justified) לאברהם (before) הו (it is) מזרדקין (are justified) עממא (it is) קדם (the nations) לאברהם
                                                                      (holy) קדישא (the scriptures) כתבא (that say) קדישא (as) איך
                                              (the nations) נתברכון (shall be blessed) כלהון (in vou) דבך (יin vou) דבר
        (the believer) מהימנא (with Abraham) באברהם (blessed) התברכין (delievers) מהימנא (so then) מהימנא (so then) מתברכין
                         (of The Written Law) אנון (are) אנון (works) עבדא (who from) גיר (for) אילין (those) אילין (for אילין (for) עבדא (for) אנון (are) אנון (a curse) אנון (under) תְחִית (under) אנון
                                                         (shall do) געבר (who not) דלים (everyone) הו (is) הו ("Cursed") דלים ("Cursed") דלים
                                                                       (that is written) הנא (all) כל (all) דכתיב (that is written) הנא
                             (but) דין (that not) אנש (a man) אנש (is justified) דין (but) דין (that not) אנש (it is written) דרלא (because) דרלא (it is written) גליא (this) אלהא (God) הדא (with) אלהא (with) אלהא (with) אלהא (שות) אל אלהא (שות) אלה 
                                                                            (shall live) נחא (by faith) בהימנותא (The just) דזריקא
                                         (faith) דין (but) דין (but) דין (The Written Law) מון (from) דין (נמוסא (but) דין (The Written Law) נמוסא
                                                                     (those things) אילין (shall do) דנעבר (whoever) אלא (but) אלא
                                                               (in them) בהין (shall live) גווא (in it) בהין (that are written) דכתיבן
                                      (the curse) לוטתא (from) מן (redeemed) זבנן (The Messiah) לוטתא (but) דין (us) לוטתא
                              (a curse) לוטתא (in our place) הוא (became) הוא (of The Written Law) דנמוסא (of The Written Law) הוא (everyone) גיִר (for) דליט (for) הו (cursed) בתיב (cursed) דיף הוא (מיב (cursed) דיף הוא (c
                                                                                          (on a tree) בקיסא (who is hanged) דמתתלא
                     (that among the Gentiles) דבעממא (the blessing) בורכתה (will be) תהוא (that among the Gentiles) דבעממא
                              (the promise) משיחא (in Yeshua) כושנע (the promise) משיחא (The Messiah) וחנן (way receive) בישוע
                                                                                            (by faith) בהימנותא (of The Spirit) דרוחא
                                   (I) אנא (say) אמר (children of men) בנינשא (among) ביית (as) איך (my brethren) אחי אחי (which is confirmed) אחר (fas son of man) דברנשא (that a covenant) דריתקא (that a covenant) דריתקא
                                    (anything) מסלא (rejects) או (or) משחלף (changes) או (or) או (rejects) מסלא (a man) אנש (a man) אנש
              (& to his seed) אתמלך (the promise) מולכנא (was promised) דין (but) דין (to Abraham) אתמלך (לאבֶרהם
                            (to many) איך (as) דל ("To your seeds) רל (to him) לה (He said) איך (& not) איך (לא (מה (to many) איד (as) דל אמר
             (The Messiah) משיחא (Who is) דיר (Him) הו (to One) איך (as) איך (to your seed) איר (but) אלא (לא על (לורעך
                                                           (that the covenant) אנאר (I) אנאר (say) אנאר (but) דין (this) דין (this) אנאר 17
                                                                        (was confirmed) אשתררת (the first) דמן (that from) דמן
מן (from) אלהא (God) במשיחא (in The Messiah) נמוסא (from) הו (that was) אלהא (from) בתר (from) בתר (from) מן
                    (cast it away) דנסליה (can) משכח (not) ארבע (years) ארבע (& thirty) ותלתין (hundred) ארבע (four) ארבע
                                                                                               (the promise) מולכנא (& cancel) ונבטל
```


The Holy Epistle of Paul The Apostle to The Galatians

אגרתא קדישתא דפולוס שליחא דלות גלטיא

(the inheritance) אד (is) ה' (The Written Law) נמוסא (from) מן (but) (if (if) א 18 (to Abraham) א (the promise) מכיל (from) מולכנא (it will be) הות (not) א (therefore) מכיל (gove) הות (by the promise) ארהא (but) במולכנא (במולכנא (but) הו (by the promise) הו (by the promise) ארהא (but) במולכנא (שומ) במולכנא (שומ) הו (שומ) א מריץ (שומ) איר (שומ) איר (שומ) איר (שומ) איר (שומ) איר (שומ) (ש

(it was added) אתתוסף (apostasy) אתתוסף (because of) מטל (The Written Law) אתתוסף (therefore) אתתוסף (why?) מנא (the promise) דראת (to Whom) הו (Him) הו (The Seed) אתרוא (would come) עדמא (until) דנאתא (would come) זרעא (that) הו (that) ביד (was given) ביד (was given) באידא (of a mediator) דמצעיא (in the hand) באידא

(is) הוא (One) הוא (but) אלהא (God) אלהא (of one) הוא (not) הוא (but) דין (a mediator) מצעיא 20

(of God) הכיל (the promise) דמולכנא (is?) המולכנא (therefore) הכיל (The Written Law) הכיל (a law) מקובלא (given) הוא (for) אלו (if) אלו (God forbid!) הוא (truly) הוא (to give life) הוא (was) למהיו (able) הוא (which) הוא (righteousness) מן (have been) הוא (would) הוא (The Written Law) מון (from) נמוסא (from) הוא (would) הוא (from) הוא (would) הוא (prom) הוא (mould) הוא (mould) און הוא (mould) און הוא (mould) הו

(sin) אלא (under) הדית (all things) כלמדם (the scripture) בתבא (has closed off) הדית (but) אלא (The Messiah) בהימנותא (by the faith) בהימנותא (that the promise) במולכנא (who are believers) דמולכנא (would be given) לאילין (would be given) בתיהב (min are believers)

(us) לן (had) הוא (kept) נטר (The Written Law) נמוסא (the faith) הימנותא (would come) אדין (but) דין (until) דין (to be revealed) הימנותא (was) הות (that going) דעתידא (to the faith) להימנותא (we were closed off) הבישינן (while) הרימנותא (while) אוני (was) להימנותא (while) הרימנותא (while) הרי

(for us) לן (was) הוא (a guide) תראא (therefore) הכיל (The Written Law) לות (we would be justified) נודרק (the faith) הימנותא (that from) דמן (The Messiah) נודרק (to) משיחא (to) משיחא (that from) הימנותא (the faith) ביה אונותא (to) משיחא (the messiah) אונותא (to) משיחא (the messiah) ביה הימנותא (to) משיחא (the messiah) ביה הימנותא (the messiah) ביה הימנות (the messiah) ביה הימנו

(a guide) אתת (under) היין (we were) לא (the faith) הימנותא (but) דין (came) אתת (when) כד 25 כד (when) אתת

(of God) אנתון (are) אנתון (children) גיר (for) גיר (all of you) כלכון (The Messiah) משיחא (of Yeshua) דישוע (by the faith) בהימנותא

(have been baptized) עמדתון (who into The Messiah) דיר (for דבמשיחא (those) אילין (those) אילין (משיחא (for במשיחא (those) לבשתון (those) למשיחא (those)

(servant) עברא (there is neither) לית (Aramaean *) ארמיא (nor) ולא (Jew) יהודיא (there is neither) לית (female) ארמיא (female) ארמיא (nor) בר (nor) בר (son) הארא (of liberty) לית (female) דכרא (nor) בר (son) בר (son) בית (for אנתון (lin Yeshua) בישוע (son) הור (for) הור (all of you) גיר (all of you) אנתון (son) בישוע (son) משיהא (all of you)

* "Aramaean" is not in the Greek text; The Greek text has "Greek". All 21 references in the Peshitta to "Aramaic-Aramaean" are "Greek" in the Greek texts, except in Luke 4:27, where we find "בּטְסְסְ"-"Syrian". Here is Jastrow's Hebrew Aramaic Targum Dictionary entry for בור ארב הוא – the root of ארבויא:

pr. n. (b. h.) 1) Aram, son of Shem. Targ. Gen. X, 22; a. e.—2) Aramaea, Syria. Targ. I Kings XX, 1; a. fr.—3) (a disguise for אבור) Rome, Roman empire

"A disguise for ארב"! This is starting to make sense in explaining why The Greek NT has "Greek" in those 21 places where The Peshitta has "Aramaic" or "Aramaean". The Greek translator perhaps looked at ארב" as code for "Roman" and wanted to disguise the fact by translating it as "Greek". There was good reason for that during the first century, especially during Nero the maniac's reign (circa AD 54-68), who was so paranoid about Christians that he declared open season on them in the empire for several years and had them set aflame to light his gardens at night! Here are two more entries from the same Dictionary:

The Holy Epistle of Paul The Apostle to The Galatians

אגרתא קדישתא דפולוס שליחא דלות גלטיא

ארומאה, ארמאה, ארמייא ... ארמאי ch. m. (=b. h. אַרְבָּר) Syrian, in gen. gentile, Roman, cmp. אַרְבֵּּגֶּר 2). Targ. O. Lev. XXV, 47.—Y. Shebi. IV, 35ab מר א' ברומר (Y. Snh. III, 21b הד בר מש) a gentile in Rome. Ib. או יהודיר וכ' (prob. plur.) either be Jewish Jews (living as Jews ought to) or gentile gentiles (Roman Romans). Y. Ab. Zar. III, 41° top ארמריא ול the leather bottle of an Aramæan (or gentile) burst open. Yeb. 45^b בר ארמאדו son of a gentile. Hull. 97a; a. fr.--Pl. ארמאר. Targ. Y. Deut. XXXII, 24 (Romans); a.e.—Ab. Zar. 31b.—Gitt. 17a ארוֹמאר (Romans). Gen. R. s. 63 אַרְמָאָרן. Koh. R. to VII, 11 אַרְמֵּיִרוֹן.—Num. R. s. 7 אַרְמֵאִים (Kel. I, 8 עכ״ום); a. fr. [Lev. B. s. 34 אתון מארמארן, read מרזדמארן, v. מרזדמארן,] —Fem. אָרְמֵיִרָתָא. Yeb. l. c. V. אָרָמֵיִרָתָא.

אַרְמִיּח m., אַרְמִיּח f. 1) (b. h.) Aramaean, Aramaic, Chaldaic. [Targ. II Kings XVIII, 26.] לשון א Chaldaic. Sabb. 12b; a. fr.—2) (בארומי v. ארומי 3) Romish, Roman, heathen. [Owing to Christian censors as well as timid Jewish copyists, many of the passages originally referring to Romans, Christians, &c., have been altered by substituting Arammi, Kuthi, Goy &c., so that only by keen criticism their real application can be ascertained.]-Fem. gentile woman. Ber. 8b (Ms. M. ארמארה). Snh. IX, 6; a.fr.—Y. $Meg.~I,71^c~top$ ארמית Latin;~v.בַרַא.-Pl.בַרַא Meg. 11a (some ed. פרסיים; Ms. M. דומיים; Sifra B'hukk. Par. II, ch. 8 ארומר). V. ארומר.

The above notes in these entries confirm my previous suspicions that there was deliberate alteration of the original meaning (or apparent meaning) by disguising "Aramaith" & "Aram" as "Greek". The reason may have been as I stated above, or it may have been to create a decoy from Aramaeans and Aramaic scripture by translation of the texts into Greek and affirming Greeks as the Gentile group being converted to The Christ and Greek manuscripts as the original text, whereas it was primarily Aramaic speaking peoples being converted, as theHoly Land and The Middle East was primarily populated with Aramaeans and Jews who had been speaking Aramaic for many generations and centuries. Greeks were a respected ethnic group as their culture and language were very popular with the Romans and had great influence in shaping Roman culture and the Latin language. The fact that the changes would exist in 20 out of 22 places throughout The NT from Luke to Revelation also confirms my former position that all 27 Greek books were translated before the end of Nero's reign in AD 68. Revelation in Aramaic has a prologue attached to it that says it was written by the Apostle John who was exiled by Nero Caesar to Patmos. The number of the beast of Revelation 13 is the number of Nero Ceasar in Hebrew letters 'קסר, which letters' numerical values add up to 666.

> (therefore) אנתון (vou are) אנתון (of The Messiah) אמיל (& if) אנתון (bif) אנתון (29 ואן און מכיל (by the promise) אנתון (the seed) איתון (of Abraham) אותון (wou are) אנתון (the seed) אותון (by the promise) אותון אנתון אנתון (מעסים אותון איתון איתון איתון איתון איתון איתון (מעסים איתון אי

Chapter 4

(is a child) מֹלְא (that the heir) דירתא (time) זבנא (that as much) דין (but) דין (but) אנא (say) אנא 4:1 (of all of them) מרא (lord) הו (the servants) עברא (from) עברא (distinct) מרא (not) הו (of all of them) עברא (from) עברא (while) כד

The Holy Epistle of Paul The Apostle to The Galatians

אגרתא קדישתא דפולוס שליחא דלות גלטיא

```
(of houses) ארתוב (& masters) איתוהי (is) איתוהי (guardians) אפטרופא (under) אלא 2 (his father) אבוהי (that appointed) או (the time) לזבנא (until) לזבנא
```

(we were) הוין (children) אל (when) כד (we) הנו (also) אל (in this way) מנא (we were) הכנא (subject) משעברין (of the world) דעלמא (the principles *) החית (under) אסטוכסוהי

* Greek has στοιχεια – "elements", "principles"; the Greek word sounds like a transliteration of the Aramaic, though the Aramaic is probably a Greek loan word. Some have intimated that the Peshitta transliterated the Greek here and in other places where NOIDON – "Estoksa" occurs; the problem with that theory is that the evidence is decidedly against it; στοιχεια and στοιχεω roots occur 13 times in the Greek NT; The Aramaic NOIDON root occurs only 6 times – (even in Galatians, where the Greek root στοιχ- occurs 5 times while the Aramaic counterpart NOIDON occurs only twice!). There is more evidence that the Greek is the transliteration of Aramaic than vice versa – every one of the Aramaic NOIDON – "Estoksa" occurrences is matched by the Greek στοιχεια – "elements", "principles". I am not arguing for that, however. I believe the Greek is simply translating Aramaic here, not transliterating.

(His Son) ד'ן (God) אלהא (sent) שרר (of time) ד'בנא (the end) שולמה (but) ד'ן (arrived) מטא (when) שרר (The Written Law) מן (under) והוא (the was) והוא (a woman) אנתתא (from) אנתתא (the was) מן (the was) מון (the end) מון (the end) שרר (the end) שרר (the end) לברה (the end) מון (the end) שרר (the end) שרר (the end) מון (the end) מון (the end) שול (the end) שרר (the end) מון (the end) מון

(He would redeem) אנון (are) אנון (The Written Law) נמוסא (that under) דתחית (that those) דלאילין (of children) בניא (the position) סימת (we would receive) ונקבל

(of His Son) דין (The Spirit) אלהא (God) אלהא (has sent) שדר (children) דין (but) דין (because you are) ודאיתיכון (our Father אבון (cries) אדר (Who) דקריא (who) דקריא (cries) ללבותכון (שונה your hearts) אבון (איני אווא להא

* κ۵κ – "Abba" is found in the Greek mss. transliterated as "Aββα". What is another Aramaic word doing in the Greek ms. presumably sent first to Greek speaking Galatians? "Aββα" is not a loan word in Greek; it is simply an Aramaic word written in Greek letters. We do not find the converse scenario ever in The Peshitta- i.e., a Greek word simply written in Aramaic letters. There are some loan words, but that is to be expected at a time when Greek and Aramaic speakers had been neighbors in the Middle East for centuries. Greek and Latin loan words are found in Hebrew as well; they are not transliterations, but foreign words adapted and adopted in the borrowing tongue. Greek also has loan words from Aramaic and Hebrew. They should never be confused with transliterations, which abound in the Greek NT.: (Satan, Mammon, Korban, Messiah, Maranatha, Talitha cumi, Epatha, Eloi Eloi lama shabaqthani, Rabbi, Pasca, Sabbath, Abba, Sabaoth, Raca, Rabboni, Hosanna, Boanerges). These words are found by the hundreds in toto in The Greek NT.

```
(children) אלא (servants) עברא (vou are) לא (not) אלא (therefore) מכיל (of God) אדלא (the heirs) אדר (also) אף (children) אדר (& if) און (The Messiah) משיחא (Yeshua) שידע (by) ביד (by) שידער (by) משיחא (ביד (by) משיחא (by) משיחא (שוע (by)) ארא (
```

(God) לאלהא (vou had) הויתון (known) לא (when) כד (when) גיר (for) הידין (then) אלהא (God) אלהא (were) הידין (not) אלהא (their nature) בלחתון (that from) להנון (those) דמן (vou served) דמן (vou served) בלחתון (vou served) אלהא (were) אלהא (were)

(God) לאלהא (that you have known) דידעתון (but) דידעתון (now) אלהא (God) לאלהא (by) אלהא (that you are known) ויתיראית (& especially) דאתידעתון (sick) אלהא (principles) אסטוכסא (those) אלון (to) לכון (you have turned) מרעא (to them) אסטוכסא (to be subject) צביתון (to them) צביתון (to be subject) למשתעבדו (to them) להון (wou wish) להון (wou wish) למשתעבדו (to them) או מן (wou wish) לאטונסטוא (wou wish) למשתעבדו (the top) או מן (wou wish) לאטונסטוא (wou wish) או מן (wou wish) לאטונסטוא (wou wish) לאטונסטוא או מן (wou wish) לאטונסטוא (wou wish) או מן (wou wish) או מון ערטונא (wou wish) או מון אנטונא (wou wish) אינטונא (wou wish) או מון אנטונא (wou wish) או מון אנטו

(days) נירחא (wou observe) וידנא (wears) ניבנא (times) (times) (לעריתון (days) וידנא (days) וידנא (days) (לעריתון (days) וידנא (days) (לעריתון (days) וידנא (days) (לעריתון (days) (day

(among you) אנא (I have labored) לאית (for nothing) סריקאית (lest) אנא (fear) אנא (fear) דחל 11

Greek has, "I am afraid of you..."; not so The Peshitta.

(I have been) אנא (I) אכותכון (because) מטל (because) מטל (like me) הוית (be) הוית (be) הוית (me) אכותכון (me) אכלתון (anything) אונא (because) אחי (because) אונא (because) אונא (because) אונא (because) אחי (me) בעא (because) אונא (because) אונ

(of my flesh) בסרי (in the illness) דבכריהות (for) גיר (you) אנתון (know) אנתון (the first) הוית (from) מן (I evangelized you) סברתכון סברתכון (from) מו

The Holy Epistle of Paul The Apostle to The Galatians

אגרתא קדישתא דפולוס שליחא דלות גלטיא

```
(you\  loathed) נדתון (vou\  ridiculed) ולא (of my flesh) דבסרי (the trial) ונסיונא (vou\  ridiculed) ולא (of my flesh) דבסרי (the trial) אלא (vou\  ridiculed) דל (an angel) דל (vou\  ridiculed) איך (vou\  ridiculed) דל (vou\  ridiculed) האיך (vou\  ridiculed) משיחא (vou\  ridiculed) בסיונג (vou\
```

(of you) טליכון (for) אגא (testify) אהר (your blessedness) טובכון (therefore) אכיל (where is? *) איַכו (where is? איַכו (vou would have) משכחא (plucked out) עיניכון (vour eyes) שיניכון (it were) הויתון (possible) הויתון (that if) דאלו (to me) לי (& given) הות

But אר" (אב" in Estrangela) can also mean "What". Here is Smith's Compendious Syriac Dictionary entry:

as, as if, as it were, almost, about, yel about the first hour, about I o'clock. According to, "as some think; " in due form. With , and a verb expresses the subjunctive with that or to, that I may, that thou mayest, &c.; مو المحراضة I may say, so to say, as is said; -1" (on come they may be permitted to build, they may build. It' ye' pl. "usually with prefixed, such, such as, what, how; - Notice the second to last word in the excerpt ("what"). So the Aramaic

again explains two Greek readings, even if one of the Greek readings is a misreading of the Aramaic.

(interrog.) בעלדבבא (an enemy) הוית (בעלדבבא (interrog.) לכון (the truth) שררא (to you) לכון (because I have preached) דאכרות

(for the excellence) לשפירתא (is it) הוא (not) לא (vou) בכון (they emulate) הוא (vou) 17 (that you) דאנתון (they want) צבין (it is) הו (to oppress you) אלא (but) אלא (them) בהון (emulate) חסמין (you will) בהון

(excellence) דין (it is) דתתחסמון (that *you* would emulate) דין (it is) הו (good) שפיר (good) שפיר (that *you* would emulate) דין (but) דין (it is) אוני (good) דין (it is) אוני (good) דין (it is) אוני (good) דין (it is) דין (it is) אוני (good) דין (it is) אוני (good) דין (it is) אוני (good) דין (it is) (only) בכלזבן (with you) ולא (when) אמתי (when) אמתי (in every time) בכלזבן בלחוד (conly) אמתי (when) אמתי

(in labor) אילין (the top) דריש (for whom from) דמן (those) אילין (children) בני (The Messiah) עדמא (in you) בכון (shall be formed) דנתתציר (until) אנא (I am) אנא

(now) השא (with *you*) לותכון (to be) דין, (but), דין (I have been) הוית (willing) צבא 20 (at you) מטל (dumbfounded) דתמיה (because) אנא (my tone) בכון (wy tone) ואשחלף (& to change) אנא (at you)

(to be) דנהוון (who, wish) אילין (those) אילין (me) אילין (tell) אמרו (vou) אמרו (tell) אנתון (vou) ממעין (to be) ממעין (not) אנתון (the Written Law) אנתון (the Written Law) מוסא (the Written Law) אנתון (vou) מוסא (to be) אנתון (vou) מוסא (to be) אנתון (vou) מוסא (to be) אנתון (those) אנתון (vou) מוסא (to be) אנתון (those) אנתון (vou) מוסא (to be) אנתון (those) אנתון (those) אנתון (those) מוסא (to be) אנתון (those) אנתון (those) אנתון (those) מוסא (those) מוסא (those) אנתון (those) מוסא (those) מוסא (those) מוסא (those) אנתון (those) מוסא (th

(to him) לה (were) הוו (sons) בנין (two) תרין ("Abraham") דלאברהם (for) לה (it is written) כתיב 22 כתיב (a free woman) אמתא (from) מן (a maid servant) אמתא (from) מן (one) חארתא (one) דוד

(by the flesh) בבסך (the maid servant) אמתא (who from) בבסר (but) אלא 23 (is) אתילד (who from במולכנא (but) דין (but) דמן (was born) אתילד (was born) במולכנא (was born) אתילד

(covenants) דיתקס (of two) דית (illustrations) בלאתא (are) בלאתא (but) דיתקס (these) בלין (these) בלין (that is from) דמן (one) דמן (that is from) טיני (Sinai) ילדא (begets) לעבדותא (that is from) (Hagar) הגר (which is) דאיתיה

(& agrees) שלמא (that is in Arabia) דבארביא (Sinai) דבארביא (Mount) אורא (for) גיר (Hagar) גיר (25 הגר להדא (with this) אורשלם (Jerusalem) ופלחא (& serving) עבדותא (with this) הי (with this) להדא

^{*} Most Greek mss. have "What is your blessedness...?" The Textus Receptus (KJV Greek text) and The Critical Greek text (Westcott & Hort 1881) have "Where is your blessedness...?". The Aramaic word איכו ("Aykaw") usually means "Where is?", but could have been construed to mean "What is?" It is a compound word, made up of הן, "Is" + אוֹכא "Where?" = איכו

The Holy Epistle of Paul The Apostle to The Galatians

אגרתא קדישתא דפולוס שליחא דלות גלטיא

```
(our mother) אמן (which is) הי (that) דין (but) אורשלם (Jerusalem) עליתא (but) הארתא (that) הי (that) דין (that) אורשלם
              (bears) גיר (who not) גיר (she) הי (barren one) עקרתא (rejoice) אתבסמי (for) דאתבסמי (it is written) כתיב (because) גיר (gives birth) מחבלא (who not) הי (she) הי (& call out) געני (& exult) ממל
                                 (than) מן (more) יתיר (of the desolate) דצדיתא (children) מן (have increased) דסניו
                                                                        (of a wife) דבעילתא (the children) בניה
            (are) איך (as) איסחק (Isaaq) בני (my brethren) מולכנא (but) דין (we) דין (we) און (are) איך (as) איסחק (are) איד הון (we) דין אחי
               (by the flesh) אוא (was) הוא (who born) דיליד (he) הוא (then) דהידין (& as) און 29 (it is now) הוא (also) הוא (who was by The Spirit) הוא (him) להו (persecute) הרך (persecute) הוא (bid) להו (persecute) הוא (bid) להו (persecute) הוא (bid) להו (persecute) הוא (bid) להו (bid) הוא (bid) להו (bid) הוא (bid) ה
                    (the maidservant) אמר (cast out) אפקיה (the scriptures) אמר (say) אמר (what?) מנא (but) אלא 30
           (of the maidservant) אמטל (that not) דלא (that not) נארת (the son) ברה (will inherit) באמתא (because) מטל (because) ולברה
                                                            (of the free woman) דהארתא (the son) ברה (with) עם
                                                  (we) הריל (therefore) אָחי (we) און (we) הריל (therefore) און (we) און מון 31
                           (of the free woman) אמתא (children) אלא (but) אלא (of the maidservant) אמתא (children) בני
                                                                                                 Chapter 5
         (freed us) הכיל (in which The Messiah) המיל (that) הי (in liberty) בחארותא (therefore) הכיל (stand) הכיל
                                 (of bondage) דעבדותא (in a yoke) בנירא (again) בנירא (be yoked) ולא (& not) (& not)
                                                 (to you) אנא (I) אנא (say) אמר (Paul) פולוס (I) אנא (behold) אנא 2
     (you) לכון (profits) מהנא (not) לא (a thing) משיחא (The Messiah) מודם (you) מהנא (that if) לכון (you) לכון (that if)
                (that obligated) דכלה (that all) במוסא (The Written Law) נעבר (that all) דכלה (that obligated) ביינו (that obligated) ביינו
                      (those) אילין (The Messiah) משיחא (from) לכון (to you) אילין (you have been destroyed) ארבטלתון
                                                  (vou are justified) מזרדקיתון (who by The Written Law) דבנמוסא
(vou have fallen) נפלתון (grace) (& from) נמן (k from) מיבותא
                                     (the faith) הימנותא (Who is from) דמן (by The Spirit) ברוהא (for) גיר (we) גיר (for) ברוהא 5
                                                 (we wait) מקוינן (of righteousness) דודיקותא (for the hope) מקוינן
            (is) איתיה (anything) מדם (circumcision) איתיה (not) לא (Yeshua) מידר (for) איתיה (in The Messiah) מביר (is) איתיה
          (in love) ארא (uncircumcision) עורלותא (neither) ארא (but) אלא (uncircumcision) עורלותא (neither) ארא (that is perfected *)
* Greek has ενεργουμενη -"working"; The Peshitta reading is דמתנמרא – "that is perfected" may have been misinterpreted
by a Greek translator. Aramaic words for "working" that may be relevant are:
Ashuri Aramaic:
   "of work" החפיטתא
  "which is worked" שלתחפטא
  "which is performed" (72% correlation). <mark>דמתעבדא</mark>
  "which is perfected" (Original Aramaic reading)
  "which is helped"-"מתעדרא
  "which is done" שרא "י-דמתסערא
Dead Sea Scroll Aramaic:
  ペカレヘン774-"of work"
   עט אין "which is worked"
   לל<mark>ול צלא - "Which is performed" (86% correlation) באא</mark>
   スプスカプリー"which is perfected" (Original Aramaic reading)
   スソインカケー"which is helped"
   ללמערא "which is done"
```


The Holy Epistle of Paul The Apostle to The Galatians

אגרתא קדישתא דפולוס שליחא דלות גלטיא

שלאם — "which is helped" The DSS script and Estrangela each have an 86% best correlation score. I take the DSS to be the script in which this epistle was originally written, as 2:11 and 2:20 show that script to be the likely script used in those places.

"Perfected" in Greek would be τελειουται or καταρτισμένη; Neither of these looks like the actual Greek reading ενεργουμένη. It appears that the Greek does not account for The Peshitta reading; the correlation between Greek words here is very low: 33% at best, and that is only in the verb endings, not in the root words.

Here is the Aramaic reading compared with what I believe a Greek translator construed the original to be:

スプストラリュー"which is perfected" (Original Aramaic reading)

スプラー・"which is performed" (Hypothetical Base for Greek -86% correlation)

```
(agitated you) הויתון (who?) מנו (you were) הויתון (running) הויתון (well) שפיר (well) דהטין
                                                                                                                                (that the truth) לא (vou would obey) תתשפיסון (that the truth) דלשררא
                                                               (Who called you) אלא (from) הוא (is) מן (not) דקרכון (your persuasion) פיסכון 8 פיסכון
                                                                                     (ferments) מחמע (lump) גבילתא (the entire) כלה (a little) קליל (yeast) מחמע
(other) אחרין (that things) המדם (by our Lord) במרן (in you) עליכון (do) אנא (trust) אורין (I) אנא (I) אנא (in trust) תכיל (will bear) אורלה (he is) הדלח (whoever) אורנא (in trust) (judgment) אורנא (whoever) אורנא (he is) דאיתוהי (whoever) מן (judgment) לדינא (put will entertain) אורעיתור (whoever) אורנא (in that things) אורעיתור (whoever) אורנא (put will entertain) אורעיתור (whoever) אורעיתור (whoever) אורעיתור (put will entertain) אורעיתור (whoever) אורעיתור (put will entertain) אורעיתור (whoever) אורעיתור (put will entertain) אורעיתור (whoever) אורעית (w
                  (I do) הוית (preach) אלו (circumcision) נזורתא (yet) אלו (if) אלו (my brothers) אלו (but) דין (U אנא (I אנא (דין
                                                                                                                            (interrog.) מתרדף (persecuted) הוית (Why?) מתרדף (Why?) מתרדף
                                                                         (of the crucifixion) דוקיפא (the offense) אתבטל (it) לה (has been eliminated?) אתבטל
                                                       (they would be cut down) נפסקון (to cut down) מפסק (also) אין (but) דין (I would) אשתוך (you) הנון (who trouble) דרלחין (those) הנון (איט דרלחין (those) אשתוך (איט דרלחין (איט דרלחין (those) אין איט דרלחין (איט דרלחין (those) איט דרלחין (איט דרלחין (those) איט דרלחין (איט דרלחין (those) איט דרלח
                           (my brothers) אחל (you are called) אתקריתון (it is) וה (to liberty) לחארותא (but) דין (you) אנתון (of the flesh) אתקריתון (an opportunity) לעלת (your liberty) הארותכון (let be) אהוא (not) לא (only) בקרא (another) הויתון (by love) משתעברין (serving) משתעברין (but) לחד (but) אלא (but) בחובא (but) הויתון (but) אויתון (but) משתעברין (but) בחובא (but) אויתון (but) משתעברין (but) בחובא (but) אויתון (but) משתעברין (but) אויתון (but) בחובא (but) אויתון (but) משתעברין (but) אויתון (but) (but) אויתון (but) (but)
                                                                                          (saying) מלתא (in one) בחדא (The Written Law) נמוסא (for) גיר (all) גיר (all) נמוסא
                    (is fulfilled) איך (your neighbor) מתמלא (is fulfilled) בהי (by this) דתחב (is fulfilled) מתמלא
                                                               (wou devour) מנכתיתון (you bite) מנכתיתון (another) לחד (one) או (but) דין (if) אן (if) או (but) דין (if) או (but) לחד
                                                                          (you be consumed) דלמא (another) חד (from) מן (one) חד (lest) דלמא (beware) הזו (beware)
                                      (walking) מהלכין (but) הויתון (that in The Spirit) מהלכין (but) אנא (say) אמר (say) אמר (but) אנא (fat in The Spirit) אנא (but) אנא (say) אנא (מהלכין
                                               (wou will do) דבסרא (from) מֹתוֹם (from) לא (not) לא (of the flesh) דבסרא (& the craving) מתום
                                          (the flesh) גיר (for) ארוחא (that opposes) דנכא (anything) מדם (craves) לרוחא (for) גיר (for) גיר (for) מדם
```

(the flesh) רבא (opposes) בכרא (whatever) מדם (craves) לבסרא (& The Spirit) ורוחא (to another) רגא (are) מדם (contrary) אנון (whatever) בחד (to another) לנון (are) הוון (contrary) עברין (wou will be) ברא (that you want) רצביתון (anything) מדם (lest) מדם (lest) מדם (are) מדם (craves) מדם (are) מדם (craves) מדם (crav

The Holy Epistle of Paul The Apostle to The Galatians

אנרתא קדישתא דפולוס שליחא דלות גלטיא

```
(you) אנתון (are led) מתדברין (in The Spirit) אנתון (but) דין (if) אנתון (The Written Law) נמוסא (under) תחית (you are) הויתון (not) אנתון (not) מחית (pou are) ומוסא
```

(of the flesh) דבסרא (the works) גיר (for) עבדוהי (are) אנון (known) אנון (whoredom) אנון (impurity) מנפותא (fornication) זניותא (which are) דאיתיהון

(hate) בעלדבבותא (witchcraft) הרשותא (of idols) דפתכרא (worship) בעלדנג (worship) בפולחנא (schisms) חמתא (dissensions) פלגותא (rivalry) מנגא (rivalry) חמתא (rivalry) מנגא (worship) באונא (contention) מנגא (אונא (מפון אונא (מפון או

(like) מור (such things) דמרא (all) וכל (revelling) ומרא (drunkenness) דמין (murder) קמלא (envy) קמלא (the first) סערין (that from) איך (as) דמן (as) מערין (that these things) איך (that from) איך (that from) איך (as) דאלהא (of God) אמרת (that the kingdom) אמרת (l) אמרת (also) אף (to you) אף (aso) אמרת (they inherit) ירתין (not) אף (not) אף (not) איך (not) אף (

(peace) שלמא (joy) הרותא (love) איתיהון (they are) איתיהון (of The Spirit) דרון (but) דרן (fruits) בארא (faith) בסימותא (goodness) מבותא (sweetness) בסימותא (patience) בסימותא (goodness) מבותא (patience) בסימותא

(is set) סים (not) א'ל (The Law) נמיכותא (endurance) על (endurance) על (endurance) מסיברנותא (humility) מסיברנותא

(have crucified) אנון (their flesh) בסרהון (are) אנון (who of The Messiah) דרן (but) דרן (those) אילין (those) אילין (נוא בידי (with מבו (with care) בידי (with מבו (with מבו (with מבו (with care) בידי (with מבו (with a with a w

(we shall surrender) ברוחא (in The Spirit) ברוחא (therefore) בכיל (we shall surrender) ברוחא (we shall surrender) ברוחא

Chapter 6

(by a fault) אָדי (should be overtaken) מנכון (of you) מנכון (any) אָנשׁ (if) אָנשׁ (my brethren) אַדי (in the spirit) אָנתון (restore him) אָנתון (who in The Spirit) דברוח (those) אָנתון (vou) אָנתון (vou) אָנתון (vou) אָנתון (vou) מכיכתא ((vou) והויתון (vou) אָדירין (vou) אָדרין אָדירין (vou) אָדרין (vou) אָדרין אָדירין (vou) אָדרין אָדירין (vou) אָדרין אָדירין (vou) אָדירין (vou) אָדירין (vou) אָדרין אָדירין (vou) אָדיריין (vou) איייין (vou) אָדיריין (vou) אָדיריין (vou) אָדיריין (vou) אָדיריין (vou) איייין (vou) איייין (vou) איייין (vou) איייין (vou) איייין (vou) אייייין (vou) איייין (vou) אייייין (vou) איייייין (vou) איייייין (vou) איייייין (vou) איייייין (vou) אייייייייין (vou) איייייייייייין (vou) איייייייייייייייייייייייייייייי

(you fulfill) ממליתון (for in this way) דהכנא (of one another) דחדדא (burdens) יוקרא (& bear) נמוסה (the Law) דמשיחא (The Law) נמוסה (במוסה במיטה) ומיטה (במוסה במיטה) אוני (במוסה במיטה) ומיטה (במוסה במיטה) ומיטה (שנו לבמיטה במיטה) ומיטה (שנו לבמיטה במיטה במיטה במיטה (שנו לבמיטה במיטה במיטה במיטה (שנו לבמיטה במיטה במיטה במיטה במיטה במיטה במיטה במיטה במיטה (שנו לבמיטה במיטה במיטה במיטה במיטה במיטה במיטה במיטה במיטה במיטה (שנו לבמיטה במיטה במ

(something) אנש (that he is) איתוהי (thinks) סבר (a man) אנש (for) אנש (if) ניר (if) איתוהי (he deceives) איתוהי (he is) איתוהי (not) איתוהי (when) כד

(& then) בקא (prove) בקא (should) נהוא (his work) עבדה (a man) אנש (but) אלא 4 (in others) עבדה (his soul) עבדה (but) אלא (in himself) בינוהי (pride) לנפשה (his soul) נהוא (but) עובהרה (but) עובהרה (in himself) בינוהי (אונהי היין ווא טובהרה (but) אנש (מחר שבינוהי היין ווא טובהרה (but) אנש (מחר שבינוהי היין ווא טובהרה (מחר שבינוהי שבינוהי ווא טובהרה (מחר שבינוהי שבינוהי ווא טובהרה (מחר שבינוהי שבינוהי ווא טובהרה (מחר שבינוהי ווא טובה

(should carry) גיר (for) מובלא (cargo) דנפשה (every person) נשקול (every person) כלנש

(with him) דין (the word) מלתא (who hears) בשתותף (let share) דין (but) דין (let share) נשתותף (good) בכלהין (in all things) לה (to him) לה (preaches) במן (who ever) דמשמע (who ever)

(the flesh) בסרא (from) מן (sows) דרע (to the flesh) דבבסר (whoever) מן (whoever) מן (sows) זרע (to The Spirit) מן (to The Spirit) דלא (to The Spirit) דלא (to The Spirit) דלעלם (teernal) הוא (from) רוחא (from) דוא (tife) און (tife Spirit) די (tife) מן (tife) די (tife) און הוא (tife) און הו

(to us) לן (tedious) מאנא (let it be) הות (not) לא (what is good) בריגן (we do) עבריגן (we do) בול (we do) בול (tit will tire) אין (that we reap) בהוא (time) גיר (for) זבנא (there shall be) בהוא (time) בהוא (t

The Holy Epistle of Paul The Apostle to The Galatians

אגרתא קדישתא דפולוס שליחא דלות גלטיא

(good) אית (let us work) נפלוח (to us) לן (is) אית (time) עד (while) עד (therefore) הכיל (now) הכיל (of faith) עד (dl the more) דהימנותא (every person) לות (to כלנש (children) ביתא (every person) דהימנותא (to us) כלנש (to us) ביתא (to us)

(with my hand) לכון (to you) לכון (I have written) כתבת (writings) אילין (these) אילין (see) אילין

(wow ish) אלצין (those) אילין (in the flesh) בבסרא (to boast) דנשתבהרון (who wish) דצבין (those) אילין (those) דמתנזרון (to be circumcised) בלחוד (for only) בזקיפה (they would be persecuted) לא (not) גררדפון (they would be persecuted) לא (they would be persecuted)

(who are circumcised) הלין (such) הלין (those) גיר (for) גיר (neither) אפלא 13 (you to be circumcised) בין (they want) בין (but) אלא (The Written Law) נמוסא (keep) נמרטן (they may boast) דילכון (yours) דילכון (that in your flesh) דילכון

(in the crucifixion) בזקיפה (except) אלא (to boast) אשתבהר (to me) לי (let be) נהוא (not) לא (but) דין (to me) לי (has been crucified) זיקיף (the universe) על (in Whom) דבה (The Messiah) משיחא (Yeshua) ישוע (of our Lord) ישוע (to the universe) אנא (I) לעלמא (to me) לי (to me) זיקיף (& I) זיקיף (to me) אנא (I) לעלמא (to me) אנא (to me)

(peace) שלמא (agree) שלמין (path) שבילא (who to this) דלהנא (those) איסריל (who to this) איסריל (the Israel) דאלהא (who to this) ורחמא (affection) ורחמא (upon them) עליהון (shall be) נהוא

(will put) אנש (not) לא (trouble) עמלא (a person) אנש (on me) לי (therefore) מכיל (Yeshua) מכיל (of our Lord) דמרן (the scars) כותמתה (for) גיר (in my body) שקיל (have received *) בפגרי

(The Messiah) משיחא (Yeshua) ישוע (of our Lord) המרן (the grace) מיבותה (Amen) מיבותה (is with) אמין (wy brethren) אמין (is with) שם (is with) רוחכון

^{*} שקיל strangely is also used of crucifixion as "lifted up" on a cross.

The Holy Epistle of Paul The Apostle to The Ephesians

אנרתא קדישתא דפולוס שליחא דלות אפסיא

Ephesians

Chapter 1

```
(The Messiah) משיחא (of Yeshua) דישוע (aṇ apostle) משיחא (Paul) 1:1
         (our Father) מון (God) אלהא (from) מן (with you) (with you) עמכון (peace) שלמא (peace) שלמא (grace) שלמא
                      (The Messiah) משיחא (Ýeshua) ישוע (our Lord) מלהן (& from) ומן
                 (of our Lord) דמרן (The Father) אבוהי (God) אבלהא (is) הו (blessed) מברך
                   (Who has blessed us) דברכן (He) הו (The Messiah) משיחא (Yeshua) ישוע
       נin The Messiah) במל (in Heaven) בשמיא (of The Spirit) דרוח (blessings) בורכן (with all) בכל
(the foundation) תרמיתה (before) קדם (from) מָן (in Him) בן (He chose us) גבן (that before) דקדם (just as) איכנא
(before Him) דנלמא (spot) מום (without) קרישא (holy) קרישא (that we shall be) דנהוא (of the universe) דעלמא
                   (for Himself) לה (He ordained us) רשמן (before) לה (& in love) ובחובא
              (The Messiah) משיחא (in Yeshua) בישוע (children) לבניא (& established us) כוסמן
                            (to His will) לצבינה (that is pleasing) איך (as) דשפר
                  (of His grace) דטיבותה (the glory) אָובהא (that may be praised) דנשתבה 6
             (His Beloved One) ביד (by) ביד (upon us) עלין (which overflows) הו (that) דאשפע
              (& by His blood) וברמה (redemption) פורקנא (to us) לן (is) אית (for in Him) דבה 7
     שובקנא (the wealth) דשיבותה (of sins) איך (of sins) עותרא (the forgiveness) שובקנא
                          (in us) בן (which has superabounded) דאתיתרת (That) בן 8 הי
                       (intelligence) סוכל (wisdom) ובכל (wisdom) חכמא (in all) בכל
        (which before) דקדם (that) הו (of His will) דצבינה (the mystery) ארזא (& He taught us) ארזא (אודען
                         (in Himself) כם (to do) דנסעור (ordained) סם (He had) הוא
               (of the times) דיבנא (of the end) דמוליהון (for the administration) דיבנא
               (would be made new *) בתחדת (the top) מן (from) מן (that all things) דכלמדם
                 (& in earth) ובארעא (which are Heaven) אבשמיא (by The Messiah) במשיחא
```

* Greek has "ανακεφαλαιωσασθαι" – "to sum up", which looks like a compound made up of "- "Rish"-(head, first, top) and ΠΠΠ – "khadath"- (make new, renew). Ανακεφαλαιωσασθαι – literally means, "to rehead" or "to head up", from "ana" (again, up) + "kefalay"- (Head). The Aramaic phrase "Το "renew" would not likely come from this Greek word, though I can see how the Greek may come from the Aramaic phrase.

```
(He ordained us) אתנבין (that before) דקרם (as) איך (are chosen) אתנבין (we) חנן (& in Him) איך (He would do) דכל (that all) דכל (the willed) איך (according to) איך (according to) איך (מצוים איך (the counsel) איך (איר העיתא (according to) איך איר איר (איר העיתא העיתא איר העיתא איר העיתא איר העיתא (according to)
```

(we who first) אילין (those) אילין (that would be) דנהוא (of His glory) במשיחא (to the honor) להדרא (in The Messiah) במשיחא (we hoped) במשיחא

(of truth) אנתון (the word) מלתא (you heard) שמעתון (by Him) בה (you) אנתון (that also) אנתון (that also) באיתיה (wou believed) ברתא (& in Him) בריתה (of your salvation) בריתא (the Good News *) ברותא (was) הות (Who promised) דמליכא (of Holiness) ואתחתמתון (was) ברותא (was) במליכא (was) במליכא (was) ברותא (was) ברותא (was) ברותא (was) ברותא (was) במליכא (was) במליכא (was) ברותא (was) ברותא (was) ברותא (was) ברותא (was) ברותא (was) במליכא (

^{* **}Sbartha" comes from a root word "Sbar" which means "To be bright". From this are derived the meanings: "Hope, Think, Look for, Be pleasant, Be intelligent, Conclude, Argue, Plan, Have an idea, Preach good news." All these are light shedding activities.

The Holy Epistle of Paul The Apostle to The Ephesians

```
אנרתא קדישתא דפולוס שליחא דלות אפסיא
```

(vour faces) אנא (over) על (to give thanks) אנא (I) אנא (cease) אפיכון (not) אפיכון (in my prayers) בצלותי (& to remember you) ולמעהדכון

(The Father) אבא (The Messiah) משיחא (Yeshua) ישוע (of our Lord) רמרן (that The God) אבא (of wisdom) רוהא (The Spirit) רוהא (would give) בתל (would give) בתל (with His knowledge) בידעתה (with His knowledge) בידעת (with His kno

(the eyes) עינא (will be enlightened) דלבותכון (the eyes) עינא (will be enlightened) וננהרן (of the glory) עינא (the wealth) ומנו (what is) ומנו (of His calling) דקרינה (the hope) מנו (in the holy ones) בקרישא (of His inheritance) בקרישא

(in us) ביתילה (of the greatness) ברבותא (the excellence) (is) יתירותא (& what?) (the action) (in those) מעבדנותא (we who believe) באילין (in those) דמהימנינן (of His power) דתוקפא (of the immensity) דתוקפא

(& raised Him) אקימה (in The Messiah) במשיחא (which He performed) דעבר 20 (in Heaven) במשיחא (the dead) מן (among) בית (from) מיתא (the dead) ואותבה (from) מן (from) בית (from) מיתא (the dead) ואותבה (from) מו

(& powers) מן (higher) כלהין (all) ארכוס (all) ושולטנא (higher) מן (higher) לעל (that is named) מן (that is named) מן (that) כל (that) כל (that) שם (every) ולעל (w lordships) ולעל (lordships) מן (that) אלא (this) אלא (in the one coming) בדעתיד (also) אלא (this) אלא (this) בעלמא (only) בעלמא (this) אלא (thi

(His feet) תחית (under) תחית (everything) כלמדם (& He has put into subjection) בנלוהי (all) כל (than) מן (higher) לעל (Who is) דאיתוהי (& to Him) מן (to the church) לעדתא (as the Head) רשא (He has given Him) יהבה

(of Him) און (& the fullness) ושומליא (His body) נושמה (which is) דאיתיה באיתיה (fills) משמלא (in all) בכל (Who all) דכל

Chapter 2

(in your sins) בחטהיכון (you were) הויתון (you who dead) בחטהיכון (& even fills) אלכון (& even fills) אלכון (בסכלותכון (a in your foolishness) ובסכלותכון

(in them) בהין (vou were) הויתון (vou walked) הלכתון (the first) קדים (that from) דמן (in these things) בהין (the will) איך (according to) עלמיותה (the secular life) הנא (according to) איך (according to) שולשנא (this) אור (this) אור (according to) דאאר (of the air) אור (of the Ruler) שולשנא (of the Ruler) בבניא (which is diligent) מתשפיסנותא (without) דמתחפשא (without) בבניא (which is diligent)

(in them) בהנון (were employed) אתהפכן (that also) אתה (works) בהנון (in those) בהנון (were) בהנון (were) בהנון (the first) ברגינתא (from) ברגינתא (the first) בכרן (from) בכרן (the first) ברגינא (the first) ברגינא (the children) בבינא (the rest) בכרן (the rest) מליאית (entirely) איך (were) הוין (were) דרונזא (were) מליאית (the rest) איך (as) שרכא (the rest) איך (were) ברגא (the rest) איך (were) איר (were) איך (were) איר (we

(in His compassion) ברחמוהי (Who is rich) דין (but) דין (God) אלהא 4 (in which He loved us) אלהא (great) סגיאא (His love) חובה (because of) מטל

(in our sins) בחטהין (we were) מיתין (we dead) מיתין (when) ב (when) ב (together with) עם (He saved us) משיחא (The Messiah) משיחא (together with) עם (He gave us life) אחין

The Holy Epistle of Paul The Apostle to The Ephesians

אגרתא קדישתא דפולוס שליחא דלות אפסיא

```
(in Heaven) עמה (with Himself) אימ (& seated us) אלותבן (with Him) בשמיא (& He has raised us up) ואקימן (b ארקימן
                                                                       (The Messiah) משיחא (in Yeshua) בישוע
        (to show) דעותרא (the greatness) רבותא (that are coming) דאתין (to the ages) לעלמא (to show) דינווא (דווא אווא)
                         (upon us) עלין (which has come) דמיבותה (df His grace) ובסימותה (of His grace) דמיבותה
                                                                       (The Messiah) משיחא (by Yeshua) בישוע
                    (with faith) אחברקן (we have been saved) גיר (for) גיר (it is) הו (by His grace) בטיבותה 8 בטיבותה
              (\text{of God}) היות (it is) הות (the gift) אלא (but) אלא (of you) מנכון (was) הות (not) אלא (& this) והרא (& this) הות (was) אלא (was) הות (was) אלא (שות לא (but) אלא (שות לא לא (but) אלא (שות לא (but) שות לא (but) אלא (שות לא (but) שות לא (but) אלא (שות לא (but) שות לא (but) אלא (שות לא (but) שות לא (but) שות לא (but) אלא (שות לא (but) שות לא (but) שות לא (but) אלא (שות לא (but) שות לא (but) שות לא (but) אלא (שות לא (but) שות 
                                  (should boast) אנש (a man) אנש (lest) אלא (works) עברא (from) מן (not) אנש (not) אנש (not) אנש (און נשתבהר
                                (who were created) גיר (His) דילה (for) דילה (we are) חנן (creatures) בריתא (those) משיחא (good) גיר (for works) לעברא (The Messiah) משיחא (in Yeshua) נישוע
              (the first) קדים (that in them) שיב (prepared) אלהא (the first) בהלך (that from) דמן
                  (Gentiles) עממא (that you) אנתון (mindful) עהרין (be you) הויתון (this) הרא (because of) מטל (11
                                                   (you were) הויתון (of the flesh) דבסר (the first) קדים (from) מן
                                                (uncircumcision) עורלותא (you were) ומתקרין (& called) ומתקרין (circumcision) נזורתא (which is called) מן (that) מן (by) דמתקריא
                                             (in the flesh) אידיא (of the hands) אידיא (a work) גבר (& is) ואיתיה (& is) ואיתיה
           (The Messiah) משיחא (without דלא (time) זבנא (in that) בהו (you were) הויתון (wou being) הויתון 12
               (of Israel) דאיסריל (the government) דונכריין (from) מן (you were) מן (& aliens) הויתון (& aliens) ונוכריין (were) אוויערסניא (were) ודלא (were) ודלא (were) ואכסניא (were) ואכסניא (were) הו
                               (in the universe) בעלמא (God) הויתון (you were) הויתון (hope) ודלא (without) אלה
     (the first) קדים (when from) אנתון (you are) אנתון (The Messiah) משיחא (in Yeshua) דין (but) דין (now) דין (now) דין (משיחא
(of The Messiah) דמשיחא (by the blood) בדמה (vou have) הויתון (come near) קריבא (distant) הויתון (distant) הויתון
                   (one) אדל (the two) גיר (He is) שינן (our Peace) שינן (for שינן (He is) דעבד (He is) דעבד (He is) אויו (He is)
                      (in the midst) סיגא (was) הוא (that standing) דקאם (the fence) סיגא (& He destroyed) ושרא
                   (of command) דפוקרא (& the Law) ונמוסא (by His flesh) בבסרה (& the hatred) ובעלדבבותא 15
                             (that for the two) דלתריהון (He has cancelled) בפוקדנוהי (in His commandments) בפוקדנוהי
                              נברא (man) בקנומה (in His Person) בקנומה (He would create) לחד
                                                                               (peace) שינא (& He made) ועבר
                       (God) אלהא (with) עם (body) בחד (in one) בחד (the two) לתריהון (& He reconciled) ורעי (the hatred) לתריהון (das killed) בחל (& in His crucifixion) ובזקיפה (בזקיפה (מו
                                     (to you) לכון (of peace) שלמא (preaching the news) סבר (& He came) אחמא (& to those near) ולקריבא (to the distant ones) לרחיקא
                                           (for us) ל (has been) הוא (there) הו (that in Him) ל (because) ל (because) מטל
                                (The Father) לות (to) אבא (to) לות (Spirit) רוח (by One) בחדא (both) לתרין (access) לתרין
                       (guests) אכסניא (strangers) לא (noi הויתון (noi אל (therefore) ולא (therefore) תותבא (guests) מכיל
                                         (of The Holy One) בני (children *) מדינתא (but) אלא (but) בני
                                                       (of God) דאלהא (of the household) ביתה (& children) ובני
```

Therefore you are not strangers or guests, but inhabitants of The City of The Holy One and children of the household of God.

^{*} בני מדינתא דקדישא - "Bnay mditta d'qadisha" is literally "children of the City of The Holy One(s)"; Greek has "סטאָדסאָזים - "fellow citizens of the holy ones", taking אדישא – qadisha as plural; אדים – qadisha can be singular or plural. Paul had already addressed the Ephesians as qadisha "holy ones" in the first verse of this epistle; it would

The Holy Epistle of Paul The Apostle to The Ephesians

אגרתא קדישתא דפולוס שליחא דלות אפסיא

be no great statement to then say they were "fellow citizens of the holy ones". They were holy ones themselves, not fellow citizens!

Believers in The Messiah are "inhabitants of The City of The Holy One" and are also "God's household". How many of us believe we are now in The City of God, which is not nearly as intimate and significant as being "God's household"?

(& of the prophets) דשליחא (of the apostles) על (on) שתאסתא (on) על (w you are built up) ודנביא (20 (The Messiah) על (Yeshua) ישוע (of the building *) קרנא (of the corner) קרנא (The Head) הוא (is) הוא (& He) הוא (w He) אווי (משיחא (the foundation) אווי (is) אווי (w He) והו

* Greek lacks "of the building".

```
(building) בנינא (the whole) כלה (is constructed) בנינא (& by Him) בו 21 (in Jehovah) להיכלא (to a temple) להיכלא (& grows) במריא (לשנא (
```

(are) אר (built) אר (by Him) אר (you) אר (also) אר (while) כב כד (In The Spirit) מתבנין (of God) אנתון (for the dwelling) למעמרא

Chapter 3

(of God) אלהא (of the grace) דשיבותה (of the administration) מדברנותא (you have heard) שמעתון (if) שמעתון (among you) לי (that which is given) דאתיהבת

```
(the mystery) ארזא (to me) לי (was taught) אתידע (for by revelation) דבגלינא (briefly) איכנא (to you) לכון (I have written) איכנא (just as) איכנא
```

(you) אנתון (read) קרין (while) אוך (while) דמשכחיתון (when) אמ (as) איך (of The Messiah) איך (that is in the mystery) ארוה (my knowledge) למסתכלו (understand) דבארוה

(was made known) אַתְידע (not) לא (other) אַהרנא (which in generations) דבדרא (That) ל הו (it is revealed) לבנינשא (now) איך (as) דהשא (to the children of men) לבנינשא (by The Spirit) ברוח (to His apostles) לשליחוהי (to His apostles) קדישא (און הוביותא (און הוביותא ברוח הוביותא (און הוביותא ברוח הוביותא הוביותא ברוח הוביותא (און הוביותא הוביות הוביותא הוביות הוביותא הוביות ה

(of the inheritance) רבוון (the Gentiles) עממא (that would be) דנהוון (the Gentiles) עממא (that would be) ורמולכנא (& members) ושותפא (the Gospel) בה (in Him) בה (that was given) דאתיהב

(a minister) הוית (I have been) הוית (of which I) איך (That) איך (of God) מוְהבתא (of the grace) דשיבותה (according to) מוְהבתא (of His power) מעברנותא (the action) מעברנותא (to me) לי (which is given) דאתיהבת (אירהבת (the action) מין (אירהבת (the action) מעברנותא (the action) מעברנותא (אירהבת (the action) מעברנותא (the action) מעברנותא (the action) אירהבת (the action) מעברנותא (the action) מעברנות (t

(the holy ones) קדישא (of all of them) אנא (who least) אנא (who least) דיעורא (to me) אנא (among the Gentiles) אריהבת (that I shall preach the Good News) הדא (this) הדא (grace) מעמא (is given) אריהבת (that I shall preach the Good News) אריהבת (that I shall preach the Good News) המשחב (the wealth) המשחב (the wealth) מתעקב (the wealth) אותרה (the wealth) אותרה (the wealth) המשחב (the wealth) אותרה (the wealth) המשחב (the wealth) המשחב (the wealth) אותרה (the wealth) המשחב (the wealth)

(of the mystery) אירא (administration) מדברנותא (that) מ' (every person) לכלנש (every person) אירא (& I may enlighten) אירא (The Creator) אירא (of all) דכרא (in God) באלהא (the world) עלמא (from) מן (was) הוא (which hidden) דכרא (that) דכרא (that) אירא (שמא) מון הוא (שמא) מון הוא (שמא) ברא (שמא) הוא (שמא) אירא (שמא) הוא (שמא) הוא (שמא) הוא (שמא) הוא (שמא) מון (שמא) אירא (שמא) מון (שמא) אירא (שמא) מון (שמא) אירא (שמא) מון (שמא) אירא (שמא) מון (שמא) מון (שמא) אירא (שמא) מון (שמא) מו

(of God) אדלהא (the wisdom) חכמתה (would be known) תתידע (the church) אדתא (that by) דביד 10 (who are in Heaven) ארכוס (& to Rulers) ולשולטנא (to Principalities) ארכוס (& diverse) מלית (full) פורשנא

(eternity) עלמא (from) הוא (had) הוא (which He prepared) דעתר (that) הי (that) הי (our Lord) דעתר (The Messiah) משיחא (in Yeshua) בישוע (& He performed) ועברה

The Holy Epistle of Paul The Apostle to The Ephesians

אגרתא קדישתא דפולוס שליחא דלות אפסיא

```
(& access) אית (boldness) פרהסיא (to us) לן (is) אית (by Whom) דבה (He) הו בתוכלנא (of his faith) דהימנותה (in the confidence) בתוכלנא
```

(of me) לי (you shall weary) תמאן (that not) דלא (I request) שאלנא (this) הנא (because of) מטל (your glory) הנא (that are for דעל (by my afflictions) באולצני (by my afflictions) דעל (that are for אפיכון (by my afflictions) באולצני

(The Father) לות (to) אבוהי (my knees) בורכי (& I bow) לות (the Messiah) משיחא (Yeshua) ישוע (of our Lord) דמרן

(fatherhood) אבהותא (every) כל (is named) משתמהא (from Whom) דמנה (Him) אבהותא (& in earth) בארעא (that is in Heaven) דבשמיא

(of His glory) דתשבוחתה (the wealth) אוך (according to) איך (to you) לכון (that He would give) דנתל (that Spirit) ברוחה (in His Spirit) תשתררון (that by power) ברוחה (inner) דלנו (that in your person) דבברנשכון

(& in *your* hearts) בהימנותא (by faith) בהימנותא (The Messiah) משיחא (may dwell) נעמר (way dwell) בהימנותא (when) בחובא (by love) בחובא (by love) נהוא (will be) בחובא (by love) כד (by love) נהוא (when) שריר (will be) בחובא (when) כד

(the holy ones) קדישא (all of them) בלהון (with) עם (discover) למדרכו (that *you* can) דתשכחון (& breadth) למדרכו (the height) ועומקא (the height) ועומקא (what is) מנו (what is) מנו

(of the love) דידעתא (the magnitude *) רבותא (wyou may know) ותדעון (of God) רבותא (fullness) בכלה (in all) בכלה (wyou may be filled) ותתמלון (of The Messiah) במשיחא (of The Messiah) ותתמלון

And that you may know the magnitude of the knowledge of the love of The Messiah and be filled in all the fullness of God.

* Greek has "to know the love of Christ which surpasses knowledge". Here is an excerpt from <u>Jastrow's Dictionary of The Targum's, etc.</u>, for the Aramaic word, "מרבורא":

```
ארקאבר, און היבין 1) greatness, dignity, office; anointment. Targ. II Esth. VI, 10. Targ. Ia IX, 6. Targ. Deut. XXXII, 3 (Y. II מון). Targ. Zech. IX, 6 (h. text אונט). Targ. Num. XVIII, 8 (h. text אונט). Targ. Ps. CXLV, 3 (some ed. מבי). 1b. CL, 2, v. אונטטן; a.fr.—
```

ארן f. (denom. of רבא) 1) seniority. Targ. O. Gen. XLIII, 33 כרבוורה ed. Berl. (ed. כרבוורה, corr. acc.).—
2) superiority, v. preced.

The Greek reading την υπερβαλλουσαν της γνωσεως, normally translated-"surpassing knowledge" may be translated simply "excellence of knowledge", which is exactly the meaning of the Aramaic phrase in The Peshitta- κιπραίο. The Greek after that takes on a new meaning with the word "αγαπην"-agapayn (form of "agapay")- then we have "to know the love of Christ which surpasses knowledge", which is nonsense. How can one know something that surpasses knowledge? Another translation of the Greek is, "to know the surpassing love of the knowledge of Christ", but that is just as confusing or moreso than the other. I think a Greek translator put αγαπην- "love"- "agapay" in the wrong case (accusative instead of genitive), which changes one letter at the end (αγαπην instead of αγαπης). If that were the case, the Greek would have the same meaning as The Aramaic text here: "the excellence of the knowledge of the love of The Messiah".

```
(all) כל (than) מן (more) בחילא (who is able) בחילא (but) דין (to Ḥim) ב 20 (or we imagine) ורנינן (we ask) מא (what) מא (than) מא (greater) ויתיר (for us) למעבד (in us) למעבד (that is active) המסתער (His power) חילה (according to) איך (איך (שוא ב ב האיך (שוא ב ב האיך ב ב האיך (שוא ב ב האיך ב ב האיך ב ב האיך (שוא ב ב האיך ב ב האיך ב ב האיך ב ב האיך (שוא ב ב האיך ב האיך ב האיך ב ב האיך ב האיל ב האיך ב האיף ב האיך ב האיך ב האיף ב האיך ב האיך ב האיך ב האיף ב האיך ב האיף ב האיף ב האיך ב האיף ב האיף ב האיף ב האיף ב האיף ב האיף ב האיר ב האיף ב האיך ב האיף ב
```

To Him Who is more than almighty to do for us and is greater than what we ask or imagine, according to His power that is active in us.

(The Messiah) משיחא (in Yeshua) בישוע (in the church) בעדתה (glory) משיחא (to Him) לה (Amen) תשבוחתא (of eternities) דעלמי (of the eternity) אמין (generations) אמין (in all) בכלהון

Chapter 4

The Holy Epistle of Paul The Apostle to The Ephesians

אנרתא קדישתא דפולוס שליחא דלות אפסיא

```
(in our Lord) אנא (a prisoner) אנא (of you) מנכון (therefore) אנא (request) אנא (request) בער (in which you are called) דאתקריתון (to the calling) דתהלכון (is suitable) דיאא (just as) איכנא (that you walk) דתהלכון
                     (of spirit) ארוחא (& length) וניחותא (& quietness) וניחותא (humility) רוחא (in all) בכלה (in all) מכיכות
                                             (in love) בחובא (toward another) הד (one) לחד (patient) בחובא (would be) והויתון
                                   (of The Spirit) דרוחא (the harmony) אויותא (to keep) למטר (diligent) דרוחא (& be you) והויתון 3
                                                                                                                           (of peace) דשלמא (in the bonds) בחזקא
                                                  (Spirit) רוחא (& in One) בתהוון (body) בתה (in one) בחד (that you would be) דתהוון 4
                            (of your calling) דקרינכון (hope) איך (in one) בחד (you were called) דקרינכון (when) איך (as) איך (as) איך
          (baptism) גיר (for) מריא (Jehovah) וחדא (w one) הימנותא (for) הו (there is) הו (One) הד (One) הו (Dehovah) מריא
                                                                                        (of all) דכל (The Father) אבא (God) אלהא (& one) 1 ה
(& in us all) וביד (all) ביל (with) וביד (all) ובכלן (wover) ועל
                                                              (grace) מנן (is given) אתיהבת (but) דין (of us) מנן (one) אוד (to each) לחד 7
                                                     (of the Messiah) משוחתא (of the gift) המוהבתה (the size) משוחתא (according to)
              (to the heights) למרומא ("He ascended") דסלק (it is said) הנא (this) אמיר (because of) אמיר (to children of men) מטל (gifts) לבנינשא (& He has given) ויהב (captivity) שביתא (brought captive) ויהב (decay) שביתא (to children of men) מוהבתא
                          (if) אלא (is that) הי (what?) און (but) דין (that He ascended) דסלק (of the earth) דין (to the lower regions) לתחתיתה (to the descended) דארעא (that also) דאר (that also) דאר
                    (higher) לעל (ascended) סלק (Who also) אדן (The Same) הויו (is He) הויו (Who descended) דותר (He) הוי (all things) כל (to restore) דנשלם (Heavens) שמיא (all things) כל הון (שמיא (שויא (שמיא (אור) בשלם (שמיא (שמיא (אור) בשלם (שמיא (אור) בשלם (שמיא (שמיא (אור) בשלם (שמיא (שמיא (אור) בשלם (שמיא 
                       (who are prophets) אית (some) דשליהא (who are apostles) אית (some) אית (gave) דעביא (de He) איהב (the) אית (who are prophets) אית (some) אונער (some) אית (some) א (some) אית (some) אית (some) אית (some) אית (some) אית (some) א (some) אית (some) אית (some) אית (some) אית (some) אית (some) א (some) אית (some) אית (some) אית (some) אית (some) אית (some) א (some) אית (some) אית (some) אית (some) אית (some) אית (some) א (some) אית (some) אית (some) אית (some) אית (some) אית (some) א (some) אית (some) אית (some) אית (some) אית (some) אית (some) א (some) אית (some) אית (some) אית (some) אית (some) אית (some) א (some) אית (some) אית (some) אית (some) אית (some) אית (some) א (
                                                  (who are pastors) דמסברנא (who are evangelists) ואית (some) הית (who are pastors) דמסברנא
                                                                                                                        (who are teachers) דמלפנא (& some) ואית
                     (of the ministry) דקרישא (for the work) לעברא (of the holy ones) דקרישא (for the perfecting) לעברא
                                                                      (of The Messiah) דמשיחא (of the body) אבנינא (for the building up) לבנינא
                                                  (in faith) בהימנותא (thing) מדם (one) און (shall be) נהוא (we all) דכלן (until) עדמא (until) עדמא
                       (perfect) גמירא (man) גברא (man) וחד (de one) וחד (of God) גמירא (of The Son) גמירא (win knowledge) נמירא
                (of the Messiah) דמוחתא (with the dimensions) דשומליה (of the maturity) דמוחתא (with the dimensions) דמוחתא
                            (& troubled) ומשתנין (who are shaken) במזדעזעין (children) לודא (we shall be) נהוא (neither) אולא (of children of men) ובילא (crafty) בכילא (of teaching) דיולפנא (wind) דיולפנא (for every) לכל
                                                           (those) דבחרעותהון (who in their cunning) מצטנעין (those) הנון
                                             (affairs) מרם (that all) דכול (in our love) שרירין (firm) שרירין (we were) אָלֹא (but) אָלֹא 15
                                                (The Head) רשא (Who is) דהויו (in The Messiah) במשיחא (may increase) דילו (our) נרבא
(in every) בכל (body) מתרכב (the whole) מתרכב (from Him) (to every) בכל (the whole) שרין (in measure) מהבתא (given) במתיהבא (a gift) מוהבתא (according to) דרם (joint) שרין (that in love) איך (of body) דילה (His) דילה (for the growth) דרם (that in love) במתיהבא (that in love) אין הובא (that in love) במתיהבא (that in love) דרם במתיהב (that in love) במתיה
                                                                                                                (His building) בנינה (may be completed) נשתלם
                                                    (in Jehovah) אנא (I) אנא (& testify) ומסהד (I) אמר (say) אמר (but) דין (this) דין (this) הרא
                                                                   (walking) השא (now) לא (now) תהוון (that from) מהלכין (that from) דמן
                                                                               (who walk) דמהלכין (of the Gentiles) איך (as) שרכא (as) דעממא
                                                                                                          (of their minds) רעינהון (in the emptiness) בסריקות
                (the Life) אנון (are) אנון (are) ונוכריין (in their intellects) במדעיהון (& they are dark) ונוכריין (the Life) אינון (we are dark) וווכריין
```


The Holy Epistle of Paul The Apostle to The Ephesians

אגרתא קדישתא דפולוס שליחא דלות אפסיא

```
(of their heart) לבהון (the blindness) עוירות (& because of) למטל
```

(their souls) נפשהון (& have handed over) ואשלמו (their hope) סברהון (who have cut off) דפסקו (those) הנון (in their greed) ביענותהון (to lewdness) לפחזותא (to lewdness) ולפולחנא (to lewdness) הכלה

(The Messiah) למשיחא (you learned Him) ילפתוניהי (in this way) למשיחא (have) הכנא (but) דין (you) דין (you) אנתון (you learned Him) אנתון אנחון (you learned Him) אנתון (you

 $(you\ \text{have learned})$ ילפתון (by Him) בה ($you\ \text{have heard Him})$ שמעתוניהי (truly) שריראית (if) און (is in Yeshua) בשוע (the truth) איך (whatever) מא (as) איך (whatever) מא

(of your minds) דמדעיכון (in the spirit) ברוחא (& you should be made new) ותתחדתון 23

(who in God) דבאלהא (he) הו (new) אדתא (the man) לברנשא (& you should put on) ותלבשון (of the truth) בחכיותא (& in the purity) ובחסיותא (the man) בדיקותא (has been created) אתברי

(the truth) אניחו (& speak) מנכון (from you) כדבותא (put aside) הנא (this) אניחו (because of) מנכון (of another) חוד (one) חוד (from you) גיר (we are) מנכון (his neighbor) אנש (with) עם (a man) עם (with) קריבה (his neighbor) הרמא

(let set) נערב (not) א'ל (your anger) על (on) על (& the sun) ושמשא ($\sin you$) ושמשא ($\sin you$) ולא (be angry) ולא (be angry) בינו

(to The Slanderer) לאכל-קרצא (a place) אתרא (you should give) ולא (neither) נולא (27

(let him steal) לא (from now on) מכיל (has) הוא (stolen) דגנב (whoever) אינא (good) דגנב (let him produce) ונפלוח (with his hands) באידוהי (let him toil) גלא (but) אלא (who has need) דכניל (to give) למתל (to him) למתל (that there will be) דנהוא (דנהוא (שובה) לא הוא (שובה) למתל (to give) למתל (to him) למתל (to him) דנהוא (שובה) אונה (שובה) לא הוא (שובה) לא (שובה) לא

(of God) אדלהא (Holy) קדישתא (The Spirit) לרוחא (grieving) מעיקין (be you) ולא (neither) 130 (of redemption) מעיקין (in Whom) בה (you have been sealed) דאתחתמתון

(& insults) אונודפא (all) מקירותא (בלה (all) מקירותא (bitterness) ורונזא (all) (wickedness) ורובא (wickedness) עם (with) עם (from you) מנכון (let be taken away) נשתקלן

(& affectionate) ומרחמנין (another) אבימין (one) אות (sweet) בסימין (& be you) בסימין (20 (another) אבקין (one) אבקין (be you) אבקין (us *) איכנא (in The Messiah) במשיחא (God) במשיחא (just as) איכנא (in The Messiah) איכנא (god) איכנא (איכנא (bas forgiven) במשיחא (god) במשיחא (has forgiven) איכנא (god) איכנא (go

M * Critical Greek, The Textus Receptus (KJV Greek text) and The Latin Vulgate have "You". The Majority Greek text agrees with The Peshitta here.

Chapter 5

(of God) מתרמין (imitators) מתרמין (therefore) הכיל (be *you*) הויתון (beloved) הכיל (children) איך (as) בניא (as) הביבא

(loved us) אדב (The Messiah) משיחא (also) איך (as) איך (in love) בחובא (walk) והלכו (the offering) בשה (for) אפין (thimself) בפשה (k handed over) ואשלם (sweet) בסימא (for a fragrance) לריחא (to God) בסימא (& the sacrifice) בחובחא (ורבחא

(& greed) ועלובותא (impurity) טנפותא (שנותא (but) דין (fornication) ניותא (among you) משתמהו (should you name it) תשתמה (to be named) משתמהו (not even) אפלא (for holy ones) לקדישא (is appropriate) איך (as) דיאא (איך אין משתמה) איך (שא ניאא (שערטה) איך (שא ניאא איך (שא ניאא (שערטה) איך (שא ניאא (שערטה) איך (שערטה) איר (שערטה) א

The Holy Epistle of Paul The Apostle to The Ephesians

גנרתא קדישתא דפולוס שליחא דלות אפסיא

```
(worthless) או (words) אלא (neither) ולא (abusive language) או (neither) או (of disgrace) הלין (these things) הלין (of nonsense) או (of disgrace) או (of disgrace) הלין (of nonsense) הלין (of disgrace) או (of disgrace) אלא (thanksgiving) הלין (in place of) הלין (but) אלא (thanksgiving) הלין (these) הלין (in place of) הלין (but) זניא (but) דאיתוהי (but) דין (this) הויתון (but) דין (wou have) דין (who is) הויתון (of idols) או (or) עלובא (a greedy person) האיתוהי (a greedy person) או (in the kingdom) במלכותה (an inheritance) לית (to him) לה (there is not) ידתותא (words) במלא (words) מריקתא (empty) אנש (aman) אנש (aman) נטעיכון (let deceive you) במלא (that not) סריקתא (that not)
```

(empty) אנש (with words) במלא (let deceive you) נטעיכון (a man) אנש (that not) ארא (the anger) הלין (comes) ארא (for) הן (it is) הן (these things) הלין (because of) מטל (obedience) ארא (without) דלא (the children) על (on) בניא (of God) דלא הא

(partners) שותפא (to them) להון (you should be) תהוון (therefore) להון (not) ל

(darkness) איתיכון (the first) הויתון (fom) גיר (fom) גיר (you were) הויתון (you being) איתיכון (in our Lord) הוהרא (light) אנתון (but) במרן (now) השא (walk) הכול (in this way) במרן (therefore) בוהרא (children) בוהרא (as) איך (as) בני

(in all) גיר (of the light *) דנוהרא (the fruits) בכלה (the fruits) אנון (& truth) טבותא (& righteousness) וזריקותא (goodness) אנון (are) טבותא

Most Greek mss. have **"Spirit"** for **"Light"** (No capital letters exist in Aramaic). The Latin Vulgate and Critical Greek text have "**Light**". - **"Of the Light"** in Dead Sea Scroll script is אול הואר.

The same in Estrangela script (used in all the oldest Peshitta mss.) is สำเตนม & สมสำห. They are not quite as similar (50%).

"Of Light" in Greek is $\Phi\omega\tau\sigma\varsigma$ or $\Phi\omega\tau\sigma\varsigma$; "Of Spirit" is $\pi\nu\epsilon\nu\mu\alpha\tau\sigma\varsigma$ or $\Pi NEYMATO\Sigma$. That is a mere 33% correspondence. It is not very likely a translator would see $\Pi NEYMATO\Sigma$ and think $\Phi\omega\tau\sigma$. Peshitta primacy explains the Greek much better than the Greek can account for The Peshitta reading.

```
(our Lord) מרן (before) קדם (is pleasing) שפיר (what?) מנא (distinguishing) פרשין (be you) והויתון (10
```

(of darkness) דחשוכא (the servants *) עברא (with) לות (fellowship) משתותפין (you should) הויתון (neither) הויתון (them) לית (rebuke) לית (them) בהון (but) אלא (in them) אלא (them) מכונין (because fruit) בהון (but) אלא (them) אלא (because fruit) בהון (but) אלא (them) אלא (th

* Greek mss. have "works" – εργοις or ΕΡΓΟΙΣ. The written Aramaic word for "Works" and "Servants" is the same (עברא). The "Works" interpretation of Greek does not fit. A person does not fellowship with works or rebuke works; one fellowships with people and may rebuke people. The next verse confirms that the "servants" meaning is the correct one.

```
(the thing) עבדין (that in secret) דיר (for) דיר (the thing) מדם 12 (to mention it) מדם (also) אך (also) הו (abomination) נדיר
```

"The thing they do in secret is an abomination to mention."

Who are "They", according to the Greek text of verse 11? "They" are "The servants of darkness" according to The Peshitta. The "works of darkness" do nothing in secret or in public; they are what is done (object, not subject).

```
(the light) נוהרא (from) מן (are corrected) גיר (for) גיר (things) מן (all) בוהרא (all) (is) (is) ומתגלא (that reveals *) דגלא (& everything) וכלמדם (& are revealed) בוגלא (& are revealed) ובלמדם
```


The Holy Epistle of Paul The Apostle to The Ephesians

אגרתא קדישתא דפולוס שליחא דלות אפסיא

* Greek has a middle-passive verb φανερουμενον- "appears", "is revealed". This is probably due to the fact that the Aramaic word χ – can be active or passive - "reveals" or "is revealed", though the active sense is plainly intended. Light is what reveals something, not what is revealed. The Greek is incorrect.

```
(& arise) וקום (who sleep) דמכא ("awake you) אמיר (it is said) אמיר (this) הנא (because of) מטל (The Messiah) מיתא (the dead) מיתא (the dead) מיתא (from) מיתא (from) מון (the dead) מיתא (this) מון (the dead) מיתא (this) מיתא (this)
```

(are) אנון (evil) בישא (the days) דיומתא (because) מטל (their opportunities) אנון (who redeem) דיבנין

(intelligence) אטירי (lacking) חסירי (be you) תהוון (not) לא (this) הנא (because of) מטל (of God) הנא (the will) מנו (what is?) מנו (understanding) אלא (but) אסתכלו

(in which) דבה (with wine) בְחַמֹרא (drunk) הויתון (be *you*) הויתון (neither) אולא (with The Spirit) ארא (be filled) ארא (but) ארא (debauchery) ארותא (is) אסוטותא (with The Spirit) ארא (שנה לובתא (be filled) ארא (שנה לובתא (debauchery) לובתא (debauchery) לובתא (שנה לובתא (debauchery) לובתא (debauch

(& songs) עם (with) נפשכון (with) במזמורא (in psalms) במזמורא (yourselves) ובזמירתא (with) עם (& speak) ומללו (to Jehovah) למריא (in your hearts) מרין (singing) מרין (be you) מרין (of The Spirit) אונדיא (שוחא)

(of every person) מודין (the face *) אבי (for) על (in every time) בכלזבן (giving thanks) מודין (be you) והויתון (The Father) משיחא (to God) אבא (to God) משיחא (The Messiah) משיחא (Yeshua) שוע (of our Lord) המרן (in the Name) בשמה

Be giving thanks always for everyone to God The Father in The Name of our Lord Jesus The Messiah.

* Greek has "Euxariotountes pantou" - "Give thanks for all things...", though it could mean, Give thanks for all people"; it is ambiguous in Greek. The Aramaic is very clear. Scripture says "In everything give thanks", but that is a different proposition from, "For everything give thanks". I cannot see the Peshitta reading as a translation of the Greek.

(one) אם משתעבדין (subject) משתעבדין (be vou) בחובה (to another) לחד (one) בחובה (subject) משתעבדין (21

(to our Lord) איך (as) איך (to *your* husbands) לבעליכין (subject) משתעבדן (be *you*) הויתין (wives) נשא 22

(of the woman) אותתא (is) הו (the head) רשה (the man) דגברא (because) מטל (of the church) מטל (the thead) הו (The Head) משיחא (that also) הו (just as) איכנא (of the body) דאר (The Savior) מחינא (& He is) והויו (& He is)

(to The Messiah) למשיחא (is subject) משתעברא (the church) דערתא (just as) איכנא (but) אלא 24 (in all things) נשא (to their husbands) לבעליהין (wives) אף (also) אף (in this way) הכנא

(The Messiah) משיָחא (that also) איך (as) איך (your wives) נברא (men) אחבו (men) נשיכון (its sake) אחבו (for) אשלם (handed over) אשלם (this church) אפיה (loved) אחב (loved) לערתה (dis sake) ונפשה (wer) אשלם (handed over) אייך (loved) אחב

(& in the word) ובמלחא (of water) דנקרשיה (in washing) בסחיא (& purify it) דנקרשיה (to sanctify it) ונדכיה 26

(glorious) משבחא (when) כ (for Himself) לנפשה (the church) עדתא (& He shall establish it) ונקימיה (מערמי (when) בת (in it) טולשא (in it) מערמי (a wrinkle) (heither (in it) טולשא (in it) בה (in it) (whatever) (whatever) בהלין (and (in it) מדם (in it) (in it) (in it) (whatever) אלא (in it) מדם (in it) מדם (in it) מדם (in it) מדם (without) מום (in it) מדם (in it) מ

(their wives) דנחבון (to love) דנחבון (men) לגברא (ought) לגברא (in this way) איך (loves) איך (for גיר (whoever) מן (their bodies) איך (as) דלפגריהון (des) מושה (his wife) הו (himself) הו (himself) הו (loves) מחב

(nourishes) אלא (but) אלא (his body) פגרה (hated) פנר (ever) ממתום (a man) אנש (for) גיר (not) אנש (His church) ממתום (that also) איכנא (just as) איכנא (his own) דערתה (& cares for) ויצף (ith talso) איכנא (his own) איכנא (bis own) איכנא (איכנא (a man) משיחא (his own) איכנא (איכנא (a man) איכנא (bis own) איכנא (bis own) איכנא (bis own) איכנא (a man) איכנא (bis own) איכנא (bis own

The Holy Epistle of Paul The Apostle to The Ephesians

אנרתא קדישתא דפולוס שליחא דלות אפסיא

```
(His flesh) הדרמא (members) הון (of His body) דפנרה (we are) הון (members) דהרמא (because) מטל 30
                                                                                                                                                                          (His bones) ומן (we are) ורמוהי (we are) חנן
                                        (& his mother) ולאמה (his father) לאבוהי (a man) גברא (shall leave) הָנא (this) לאבוה (because of) מטל
                                 (flesh) חד (one) חד (two of them) ונהון (to his wife) ונהון (& shall cleave) אל אנתתה ($ shall cleave) ונהון (לאנתתה ($ shall cleave) ונהון ($ shall cleave) (
                                                                               (am) אנא (speaking) דין (but) דין (I) אנא (is) הו (great) בא (mystery) ארזא (this) אנא 32
                                                                                                                            על (about) משיהא (The Messiah) ועל (about) על
                                                                           (of you) אנתון (each) אות (one) אנתון (vou) אנתון (
                                                                                                                                                                                                                                                    Chapter 6
                                                                                                   (in our Lord) אשתמעו (obey) לאבהיכון (children) במרן (children) בניא 6:1
                                                                                                                                                                                                 (is right) באנא (for) גיר (this) הדא
                                                                                              (of a promise) בוקרנא (the commandment) קרמיא (& this is) והנו (& your mother) לאבוך (your father) לאבוך (honor) יקר
                      (earth) ארעא (on) על (your life) הייך (& shall be long) ונארכון (well) דנהוא (for you) לד (that it shall be) דנהוא
                                                               (them) אנון (rear) אלא (but) אלא (your children) בניכון (anger) לא (not) לא (parents) אבהא 4 (of our Lord) במרדותא (in the discipline) וביולפנא (ניולפנא במרדותא
                                                                                 (who are in the flesh) דבבסר (your masters) למריכון (obey) אשתמעו (servants) א עבדא 5
                                         (as) ובפשיטות (& with simplicity) ובפשיטות (with trembling) איך (in reverence) איך (as) בדחלתא
                                                                                                                                                                                                                    (The Messiah) דלמשיחא
                                                           (children of men) עינא (it is) הו (as if) איך (of the eyes) עינא (in the sight) במחזא (not) ל 6 (of The Messiah) איך (servants) איך (as) איך (but) אלא (vou) שפרין (please) שפרין (the pleasure) צבינא (doing) איך (doing) דעבדין
                                                                     (your soul *) כלה (all) כלה (from) מן (them) אנון (& serve) אנון (children of men) איך (as) דלבנינשא (wur Lord) ולא (in love) בחובא (as) איך (as) דלמרן (מאר) איך (מאר) אין (מאר) איך (מאר) אין (
N * Greek lacks "all your souls" and "in love". Where did The Peshitta get these phrases? The Greek mss. don't have them.
                               (that is pleasing) דשפיר (a man) אנש (that does) דעבד (anything) מדם (it is) דהו (vou know) דעבר (as) אנש (as) אניי (as) דעבד (as) אניי (מדם אויי) אניי (מדם 
                                                                                (he is) הו (a servant) מרן (our Lord) אן (from) הו (will be paid) מתפרע (he is) הו (מרפרע (from) מרן
                                                                                                                                                                                        (of liberty) ארא (a son) האר (or if) ארו (of liberty) אראון
                 (to your servants) אנתון (doing) אנתון (be you) הויתון (in this way) הכנא (masters) מריא (you) אנתון (also) אנתון (you) הריתון (them) הכנא (forgiving) להון (be you) שבקין (be you) להון (them) סכלותא (forgiving) מטל (be you) הויתון (in Heaven) שרכון (your Master) דילכון (your Master) דילכון (with Him) לותה (there is not) לית (forgiving) לית (& accepting) מטכ (& accepting) מטכן מטכן (שנא אומטב) מרכון (שנא אומטב) באפא (שנא אומטב) לית (שנא אומטב) אומטב (
"Accepting of faces" is "favoritism" or "partiality".
                                                                                        (in our Lord) אחי (be strengthened) אתחילו (my brethren) אחי (therefore) מכיל (of His power) דחילה (& in the force) ובתוקפא
                                                                                                  (so that) איכנָא (of God) דאלהא (the armor) זינא (all) זינא (& put on) ולבשו
                                                   (the strategies) לוקבל (stand) לוקבל (stand) דאכל קרצא (you can) דתשכחון
                                         (& blood) דתכתושכון (flesh) לא (our fight) שם (with) עם (with) דתכתושכון (our fight) לא (our fight) דתכתושכון
                   (world) עם (with) ארכוס (principalities) ועם (with) על (with) על (with) אלא (world) ארכוס (principalities) אראו (world) אלא
```


The Holy Epistle of Paul The Apostle to The Ephesians

אגרתא קדישתא דפולוס שליחא דלות אפסיא

```
(Heaven) שמיא (that are under *) דתחית (wicked) בישתא (spirits) הוחא (with) שמיא (darkness) חשוכא (of this) דהנא
 * Greek has "in heavenly places" – quite different from "under Heaven".
                                                                (of God) אלהא (the armor) זינא (all) לבשו (put on) לבשו (this) הנא (because of) מטל (3
                                                                                         (The Evil One) בישא (to confront) תארעון (that you shall be able) דתשכחון
                                                       (vou shall stand) מעתדין (in all things) בכלמדם (vou are) אנתון (ready) אנתון (& when) וכד
                                                          (with the truth) בקושתא (vour waist) הביל (degird) וחזוקו (therefore) בקושתא (stand) אוניכון (stand) קומו
                                                                                                  (of righteousness) דודיקותא (the breastplate) שרינא (& put on) ולבשו
                           (of peace) דשלמא (of the Gospel) אונגליון (with the readiness) ברגליכון (your feet) ברגליכון (& shoe) ברגליכון
                           (that with it) דבה (of faith) אונעם (the shield) דהימנותא (take) לכון (take) לכון (take) דבה (with it) דהימנותא (the shield) דבה (the with it) דהימנותא (the with it) דבה (th
                                                                                                               (to quench) למדעכו (the power) הילא (you may have) תתמצון
                                                                                            (of The Evil One) דבישא (burning) יקדא (the bolts) גארוהי (all of) כלהון
                                                  (the sword) סיפא (& grasp) אחודו (of salvation) דפורקנא (the helmet) סנורתא (\& don) ואחודו (of God) סנורתא (the word) מלתא (which is) דרוחא (of The Spirit) דרוחא
                                                (in every time) צלון (prayers) ובכל (desires) בעון (desires) צלו (prayers) צלון (prayers) ובכל
                (at every moment) ובה (watching) בצלותא (be you) ברוח (in prayer) בלעדן (in Him) בצלותא (in The Spirit) ברוח (in The Spirit) ובה (in Him) מצליתון (while) מצליתון (while) מצליתון (while) אמינאית (the holy ones) ומתכשפין (the sake of) על (for) אפי (for) אפי (the sake of) כל הון (lill) קרישא (אפי (the sake of) אפי (the sake of)
                                                                           (the word) מלתא (to me) לי (that may be given) דתתיהב (for me) עלי (also) עלי (also) עלי
                                                       (I may preach) אכרז (in the open) במפתח (my mouth) פומי (my mouth) במפתח (in opening) במפתח
                                                                                                                                             (of The Gospel) ארזא (the mystery) ארזא
עין בנלא "Ayn b'gla" -"Eyes in the open" is an idiom meaning "Publicly".
                             (that in boldness) דאנא (in chains) בששלתא (an ambassador) איזגדה (of which I am) דאנא (that) הו (to speak it) אין (for me) לי (it is necessary) איך (as) דולא (I may speak it) איל (מלליוהי (to speak it) אין אין (מאַליוהי (to speak it) אין (מאַליוהי (that in boldness) אין (מאַליוהי (that in bold
                             (anything) מדם (you) אנתון (also) אך (but) דין (that you will know) דתרעון (you) אנתון (will inform) אנתון (behold) אנא (that do) דכות (& anything) מודע (that is with me) דלותי (that is with me) ומדם (איט (מארם) אנא (שנא מאר) אנא (שנא מאר
                  עוכיקוס (trustworthy) אחא (Tukiqos) ומשמשנא (beloved) ומשמשנא (trustworthy) במרן (trustworthy) במרן (trustworthy) אחא
                                                            (this) שדרת (for it) עליה (to you) לותכון (I shall send) שדרת (because him) לותכון (this) עליה (for it) עליה
                                (wour hearts) לבותכון (what you will know) דלותי (is with me) דלותי (what) אם (that you will know) דתדעון
                       (God) אלהא (from) מן (faith) און (with) עם (with) עם (with) עם (with) אלהא (with) מן (with) אלהא (geace) שלמא
                                                                          (The Messiah) מרן (Yeshua) ישוע (our Lord) מרן (& from) למרן (The Father) אבא
                                              (with) עם (who love) עם (who love) אילין (all of them) למרן (with) עם (grace) מיבותא (grace) מיבותא
```

ישוע (Yeshua) משיהא (The Messiah) דלא (without) אמין (Yeshua) ישוע

The Holy Epistle of Paul The Apostle to The Philippians

אגרתא קדישתא דפולוס שליחא דלות פיליפסיא

Philippians

Chapter 1

```
(The Messiah) משיחא (of Yeshua) דישוע (servants) עבדא (& Timotheos) משיחא (Paul) פולוס (Paul) פולוס בולוס
                (our Father) מו (God) אלהא (from) מיבותא (with you) (with you) עמכון (grace) מיבותא 2
                                            (The Messiah) משיחא (Yeshua) ישוע (our Lord) מהן (& from) ומן
               (constant) אמינא (the memory of you) עוהדנכון (for) עוהדנכון (my God) אמינא (thank) אנא (thank) מורא
                                     (your faces) דעל (that for דעל (my prayers) בעותי (for in all) דבכל ((ו) אביכון (make supplication) אנא (ו) אוא (rejoice) אוא (a while) דב
                                   (which is in the Gospel) דבאונגליון (your partnership) שותפותכון (for) על 5
                                         (now) יומא (the day) יומא (from) קרמיא (from) ועדמא (from) מן
                               (that He) דהו (this) הדא (concerning) על (I) אנא (trust) דהו (because) מטל (because) מטל
               (will accomplish) מן (He) דשרי (He) בכון (works) עברא (works) שבא (in you) בכון (began) מן (Who) דשרי
                         עדמא (Yeshua) ישוע (of our Lord) דמרן (the day) ליומה (until) ליומה
       (to think) לי (for me) לי (it is right) גיר (for) גיר (in this way) להתרעיו (in this way) אנתון (about) על (about) כלכון (all of you) מטל (about) דבלבי (because) מטל (all of you) (about) על (that is for) דעל (in my spirit) ברוחי (in going forth) שררה (in my chains) ובאסורי (in my spirit) שררה (in my spirit) שררה (in my chains) אונה אונה (in my chains) ברוחי
                        (in grace) אנחון (you are) אנחון (for my partners) דשותפי (of The Gospel) דאונגליון
                                    (how much) אלהא (God) אלהא (for) דאיכנא (is) הו (witness) אהד (witness) אלהא
            (I) אנא (I) לכון (you) ברחלוהי (with the affection) דישוע (love) אנא (I) לכון (you) ברחלוהי
                  (& abound) ונתיתר (may increase) נסגא (that again) אנא (pray) אנא (pray) מצלא (bray) מצלא (bray) אנא (# this) נסגא
           (of The Spirit) דרוח (understanding) סוכל (& in all) ובכל (in knowledge) בידעתא (your love) הובכון
(that are suitable) דעהנן (those things) אילין (distinguish) פרשין (that you would) דתהוון (of The Messiah) דרכין (pure) דכין (an offense) תוקלא (without) דכין (pure) דכין (wyou may be) ותהוון (מאַ אַ יומה (wyou may be) דרכין (שאַ אַ יומה הוון (שאַ אַ יומה הוון (שאַ אַ יומה הוון שאַ אַ דרכין האַ יומה הוון (שאַ יומה הוון שאַ יומה הוון (שאַ יומה הוון האַ יומה הוון האַ יומה הוון (שאַ יומה הוון האַ הוון האַ יומה הוון האַ הוון האַ הוון האַ יומה הוון האַ הוון האַ
               (which is in Yeshua) דוריקותא (of righteousness) דוריקותא (with the fruit) בארא (filled) מלין (with the fruit) בארא
                     (of God) לשובחא (& for the honor) ולאיקרא (for the glory) לשובחא (The Messiah) משיחא
                                (my brethren) אח' (that you will know) דין (but) דין (I) אוא (wish) צבא 12
                                    (came) אתא (all the more) דילי (my) יתיראית (that my condition) דילי
                                                            (the Gospel) באונגליון (to anticipate) לקדמוהי
       (have been confident) אתתכלו (who are in our Lord) דבמרן (of the brethren) אתתכלו (a multitude) אוואא
על (without) אסורי (without) אסורי (without) אחורי (without) אחורי (without) אחורי (without) אחורי (without) אחורי
                                                     (to speak) דאלהא (the word) מלתא (to speak) לממללו
                                   (& contention) אנש (envy) אסמא (from) מן (men) אנש (\delta some) אנש (\delta some) אנש 15
                               (& in love) אנש (good) אנש (in will) בצבינא (but) דין (men) אנש (some) אנש
                                                            (are preaching) מכרזין (The Messiah) למשיחא
```


The Holy Epistle of Paul The Apostle to The Philippians

אגרתא קדישתא דפולוס שליחא דלות פיליפסיא

```
(a defense) ברוחא (that to send) דלמפק (they know) דידעין (because) מטל (I) מטל (am appointed) סים (of The Gospel) אנא
```

Because they know that I am appointed to go forth in the spirit of the Gospel.

```
(preach) למשיחא (The Messiah) למשיחא (who by contention) דין (but) דין (those) להנון (they hope) דין (but) אָלא (sincerely) דכיאית (it is) הוא (not) אלא (to my imprisonment) לאסורי (suffering) אולצנא (to add) דמוספין
```

(way) פרוס (that in every) אנא (I) אנא (& do rejoice) וחדא (I have rejoiced) חדית (& in this) או ובהדא (will be preached) וחכרו (The Messiah) משיחא (in the truth) אן (in pretence) אן (if) בעלתא (if) אן (in pretence) או (in the truth) או (משיחא (in the truth) (in the truth) או (משיחא (in the truth) (in th

(to me) אנא (are found) אנא (for life) לחיא (that these things) דהלין (for) דהלין (l) אנא (knew) אנא (l) אנא (knew) אנא (The Messiah) בבעותכון (of Yeshua) דישוע (of The Spirit) דרוחא (that these things) ובמוהבתא (by *your* prayers) בבעותכון

(in anything) אנא (I) רבמדם (in (in the land) אנא (in the land) אנא (hope) אנא (just as איכנא 20 (always) איכנא (always) איך (as) אבהת (fi (as) אבהת (but) אלא (in the land) בגליות (in the land) איך (in the land) איך (in the land) אר (in the land) איך (in the land) אר (also) איך (also) אר (in the land) בפגרי (aso) אר (in the land) במותא (in the land) במותא (in the land) במותא (aso) במותא (in the land) במותא (in the land) במותא (aso) במותא (aso)

(is) הו (The Messiah) משיחא (my) הו (for) הו (my life) או (my life) דילי (for me) אמות (a gain) יותרנא (I shall die) אמות (& if) או (או נות נות משות (שות הוא לוב") או או הו (שות הוא לוב") או הו (שות הוא לוב") הו לוב" (שות הוא לוב

For my life is The Messiah, and if I die, it is a gain for me.

```
(of the flesh) דבסרא (life) אין (in this) בהלין (also) אף (but) דין (if) 22 (I) אין (know) אית (not) אית (in my work) בארא (to me) אית (fruit) אית (fruit) אית (shall choose) אגבא (what?) מנא (אונא) אגבא
```

(I) אנא (desire) לי (to depart) למפטר (the two) לי (for) גיר (for) גיר (to me) לי (are pressing) אנא (I may be) אהוא (The Messiah) משיחא (that with) משיחא (for me) לי (would be) הות (better) מב (much) טב (much) לי (would be) הות (better) אנא (## מב (### מב (#

(is pressing) אלצא (in my body) בפגרי (to remain) ארדא (also) אך (but) אלא 24 (because of you) בבותא (business) מטלחכון (to me) לי

(by me) ב' (will abound) נתיתר (to *you*) לותכון (again) תוב (I come) אתא (& when) ב' 26 (alone) אובהרכון (The Messiah) בישוב (which is in Yeshua) בישוע (*your* boasting)

(be you) הויתון (of The Messiah) רמשיחא (to the Gospel) הויתון (is suitable) הייתון (just as) איכנא (ברתה (is suitable) אתא (am absent) ארכברין (or if) ואן (to see you) אתא (that if) אתא (guided) מתרברין (guided) דאן (in one) אתא (that stand) אתא (about you) עליכון (about you) דקימין (that stand) אנתון (you) בהרא (as one) אכחר (& you are celebrated *) ומתנצחיתון (soul) נפש (& in one) ובהרא (of the Gospel) דאונגליון (in the faith) בהימנותא

^{*} Greek has συναθλουντες - "striving together"; Here is the Aramaic word in the Peshitta ומתנצחיתון -"& you are celebrated". Here is the Aramaic for "& you are striving": ומתנצחיתון. This is the original ומתנצחיתון reading with one letter dropped-Π. What an amazing coincidence, is it not? ומתנצחיתון -"& you are celebrated" without the letter π is - "ανουμενοι". That looks nothing like συναθλουντες - "striving together". There is no evidence here to support the idea that The Peshitta was translated from Greek; on the other hand, the evidence for The Greek being a translation of a Peshitta original is quite compelling here and elsewhere.

The Holy Epistle of Paul The Apostle to The Philippians

אגרתא קדישתא דפולוס שליחא דלות פיליפסיא

```
מתנצחיתון –"& you are celebrated" (Peshitta)
–"& you are striving" (Greek reading in Aramaic)
```

The Peshitta mss. have no variant readings in this verse. Is there any question that the Greek reading is derived from the Peshitta's Aramaic?

```
(those) אנתון (you) אנתון (be shaken) מתתזיעין (not) אל (& in anything) 28 (of their destruction) אנתון (for a demonstration) אתחויתא (against us) לקובלן (who stand) דקימין (your) ולחיא (for a for life) הילכון
```

```
(to you) לכון (given) ארהבת (is) הו (God) אלהא (from) מן (& this) לכון (29 (in Him) ארהבת (you should believe) הרימנו (believing) מהימנו (only) במשיחא (that not) אלא (but) אך (lis Face) במשיחא (His Face) אלא (but) אך (but) אלא (in The Messiah) אפוהי במשיחא (אפוהי האנון ווא ארא (but) ארא (but) ארא (שור) א
```

Anf this is given to you from God, that you should not only be trusting in The Messiah, but that you suffer for His sake.

```
(in me) ב' (which you have seen) איך (that) הו (as) איך (struggles) אגונא (& you should endure) ותסיברון (about me) שמעיתון (w now) שמעיתון (w now) והשא (w now) והשא
```

Chapter 2

```
(in The Messiah) לכון (there is) בויאא (therefore) לכון (to you) לכון (there is) אית (if) אית (if) אית (there is) הכיל (there is) הכיל (if) ממלא (or if) בלבא (or if) בחבא (or if) בחבא (or if) ממלא (tender care) בחבא (or if) ואן (or if) ואן (or if) רוחמא (with love) ברוחא (tender care) אין רוחמא (or if) ואן (or if) אין וואן (or the Spirit) אין
```

```
(to you) לכון (shall be) נהוא (conscience) רעינא (that one) דחד (my joy) דחד (fulfill) שלמו (intellect) אחובא (wone) בחד (soul) נהוא (love) דובא (love) חובא (wone) וחדא (wone) וחדא (that one) דובא (love) וחדא (wone) וחדא (wone) וחדא (wone) וחדא (that one) דובא (wone) וחדא (wone) (wone) וחדא (wone) (wone)
```

```
(empty) סריקתא (in glory) או (in contention) בחרינא (anything) בחרינא (in contention) או (of mind) במכיכות (in humility) אלא (you shall do) תעבדון (not) אלא (will esteem) מנה (than himself) מנה (will esteem) לחברה (every person) איך (as) דמיתר (every person) לחברה (every person) איך (as) דמיתר (every person) איך (e
```

(let be concerned for) אנש (that of himself) דנפשה (a man) אנש (neither) אולא (that of his neighbor) ארא (every person) ארא (but) ארא (לעש (but) ארא (ברות (also) ארא (ברות (but) ארא (ברות (but) ארא (ברות (but) ארא (ברות (but) ארא (but) ארא (but) ארא (ברות (but) ארא (

```
(in yourselves) בנפשכון (reason) אתרעו (& this) 5 (The Messiah) משיחא (Yeshua) ישוע (which also) דאך (that) הי
```

(of God) איתוהי (in the form) ברמותא (He was) איתוהי (Who while) הוא (He) הוא (לא (not) הוא (did) חטופיא (spoil) חשבה (not) הרא (of God) האיתוהי (The Equal) פחמא (that He was) האיתוהי

(& was) והוא (He took) בשה (but) לא (the form) אלא (stripped) כרק (Himself) ברנושא (but) אלא (the form) איך (a man) ברמותא (was found) באסכמא (was found) ובאסכמא (in the form) איך (in the form) ברמותא (the form) באסכמא (but) איך (but) איך (a man) ברמותא (was found) והוא (but) איך (but

(death) למותא (unto) עדמא (& He was obedient) אשתמע (Himself) למותא (& He humbled) ומכך (& He humbled) וואשתמע (of being crucified) דין (but) דין (the death) מותא

(has exalted Him) אסני (greatly) אסני (God) אלהא (also) אל (this) הנא (because of) אסני (names) מן (than) כל (than) שמהין (Which is greater) דמיתר (The Name *) שמא (to Him) לה (& He has given) ויהב

```
(shall bow) ברוך (knee) ברוך (every) דישוע (that in The Name) דבשמה (the earth) ארעא (from) בארעא (& which is under) דבשמיא (which is in Heaven) ובארעא (which is in Heaven) דבשמיא (which is in Heaven) ובארעא
```

(The Messiah) משיחא (Yeshua) ישוע (is) הו (that Jehovah *) דמריא (shall confess) לשן (tongue) לשן (& every) דמריא (to the glory) דמרהא (to the glory) אבוהי (to the glory) לשובהא (לשובהא לשובהא (to the glory) אבוהי

^{*} The Name higher than every name is revealed in verse 11.

The Holy Epistle of Paul The Apostle to The Philippians

אגרתא קדישתא דפולוס שליחא דלות פיליפסיא

* The Name higher than all names is מֹרֹא "MarYah" - "Jehovah" or "Yahweh" written in The Hebrew Old Testament as The Name of God. The Greek texts have merely, "Kurios", which is not The highest name; it is not a name at all, merely a title which is used for landowners, merchants and nobles, and also is used of many pagan deities, as well as for the God of Israel in the Greek language. Greek has no name answering to The Tetragrammaton sacred Name "YHWH" as Aramaic does: מוריא.

```
(you have obeyed) אשתמעתון (at all times) דבכליבן (just as) איכנא (beloved) הביב (therefore) מכיל (now) איט (but) אלא (only) בלחוד (to you) אנא (nearby) אנא (nearby) קריב (when) השא (not) אלא (in fear) אנא (all the more) יתיראית (from you) אנא (when far) דרחיק (of your Life *) דרתיתא (do) פולחנא (do) פולחנא (& in trembling) וברתיתא (ברתיתא (do) פולחנא (do) פולחנא (do) פולחנא (do)
```

Therefore, beloved, just as you have always obeyed not only when I am nearby, but now when I am far from you, all the more with fear and trembling do the service of your life.

* Greek has "Work out your own salvation". This is not the meaning of the Aramaic- not by a long shot.

```
(to desire) אף (both) אף (in you) בכון (carefully working) מחפט (for) גיר (is) הו (God) אלהא 13 (you are *) אנתון (that desiring) רצבין (thing) הו (to do) הו (to do) אותון (also) אר
```

For God is carefully working in you both to desire and to do that thing which you desire.

* Greek has "To do His pleasure". The Aramaic is quite different.

```
(complaining) דלא (without) דלא (doing) עבדין (be you) הויתון (everything) כלמדם (division) בולג (without) בולג (without) (triple (without) אורלא (division) בולג (without) אורלא (division) ודלא (without) אורלא (division) בולג (division) ודלא (division) ודלא (division) ודלא (division) בולג (division) ודלא (division) ועודלא (division) ועודל
```

```
(children) איך (as) בניא (blemish) מום (& without) ודלא (perfect) תמימא (that you would be) דתהוון (that you would be) וחלא (crooked) איך (forfact) בריא (in a generation) בדרא (who dwell) בעמרין (of God) דעמרין (purified) בריא (in the world) בעלמא (lights) איך (as) איך (among them) בינתהון (& appear) וארחזו
```

```
(my) דילי (for my boasting) להון (of Life) אית (in the place *, בדוכת (to them) להון (for you are) דאיתיכון (I have run) להון (for nothing) איקא (it was) הוא (that not) דמשת (of The Messiah) דמשת (in the day) ביומה (I have labored) טמלת (worthlessly) סריקאית (neither) סריקאית (worthlessly)
```

For you are in the place of Life to them, for me to boast of in the day of The Messiah, because I have not run for nothing, neither labored worthlessly.

Greek has "holding forth the word of life".

```
Here is the Peshitta reading - "You are to them in the place of life" in Dead Sea Scroll Aramaic script:
```

Here is "You are holding forth to them the word of life" in Dead Sea Scroll Aramaic script:

The Peshitta mss. have no variant readings in this verse.

There is very little difference between the two readings in Aramaic. Part of the problem a first century translator may have had was poor lighting much of the time; couple that with reading someone else's handwriting in an age when eyeglasses were not available and there were no typewriters and word processors (and you must admit, the DSS script above has rather strange and distorted looking letters, many of which are very similar in appearance). Considering everything, the Greek translator did a very good job overall. The error rate in translation of the Aramaic is 0.4% in 1 Corinthians by my estimation of 26 significant word errors in the Majority Greek text; that is **an accuracy rate of 99.6%!** That is not too shabby! I doubt there are many today who could do as well at the same task, under 1st century circumstances.

```
(& service) אבן (the sacrifice) אנא (am offered) אנא (am offered) מתנקא (even if) אלא (but) אלא (all of you) מתנקא (with) עם (with) אנא (וורוז (all of you) אנא (וורוז (with) עם (with) אנא (אונה) און (rejoice) און (of your faith) בדימנותכון
```


The Holy Epistle of Paul The Apostle to The Philippians

אגרתא קדישתא דפולוס שליחא דלות פיליפסיא

```
(with me) עמי (& exult) ורוזו (rejoice) אנתון (vou) אנתון (also) אר (in this way) הכנא
```

In this way also rejoice and exult with me.

(here is not) לית (there is not) לי (there is not) לית (there is not) לית (there is not) לית (what is vours) גיר (is concerned for) גיר (one who earnestly) הו (is concerned for) דילכון (who as) דילכון (who as) דאיך (who as) דילכון

(a son) בוקיה (that as) ד"ך (vou know) ידעיתון (of this one) דין (but) דין (the proof) בוקיה (in The Gospel) דהנא (with me) מם (with me) אבוהי (his father) הכנא (with me) פלח (with me) אבוהי (with me) אבוהי (אונא שמי (שוב (mas worked) שמי (שוב (mas worked) שמי (with me) מם (with me) אבוהי (שוב (mas worked) בידע (שוב (mas worked) שמי (mas worked) אבוהי (with mas (mas worked) שמי (mas worked) (שוב (mas worked) (mas worked) (with mas worked) אבוהי (mas worked) (שוב (mas worked) (m

(this one) לותכון (to send) אנא (I) אנא (hope) מסבר (this one) לותכון (is with me) בעגל (whatever) מא (I shall have seen) דחזית (whenever) בעגל (soon) בעגל

(My Lord) מרי (upon) אנא (I) אנא (& trust) ותכיל (to you) אנא (coming) אנא (soon) אנא (that also) אנא (that also) אנא (that also) אנא (that also) אנא (אנא (נענל

(you all) למחוא (to see) למחוא (he was) הוא (he longing) דסוא (because) מטל (that he was ill) מטל (that you heard) דשמעתון (to know) דידע (he was) הוא (& grieved) ומעק

(God) אלא (but) אלא (death) למותא (unto) ערמא (for גיר (for ניר (he was ill) אתכרה (also) אלא (only) (only) אתכרה (upon him) אווי (it was) אווי (upon him) אלא (upon him) עלוהי (had compassion) עלוהי (sorrow) על (upon שלא (upon bim) עלי (upon me) עלי (also) אלא (but) אלא (upon me) עלי (upon me) אלא (but) אלא (upon me) עלי (upon me) עלי

(to you) שדרתה (I sent) אדרתה (diligently) הכיל (vou will rejoice) לותכון (again) בכד (you will see him) תהזוניהי (that when) דכד (that when) קליל (a little) קליל (& to me) ולי

Chapter 3

(evil) מן (doers) מן (of) כלבא (dogs) אזרהרו (beware) מן (of) מן (beware) מן (of) כלבא (of flesh) מן (of) פסק (cutters) בסרא (beware) אזרהרו (beware) מן (of) פסק (cutters) בסרא

Beware of dogs; beware of evildoers; beware of circumcisors.

(God) איתין (we who serve) דיר (those) איתין (we are) איתין (we) גיר (for) גיר (the circumcision) איתין (The Messiah) משרחא (in Yeshua) ברוחא (in The Spirit) ומשתבהרינן (we glory) על (upon) בסרא (the flesh) ארכילינן (we trust) על (we trust) על (we trust) ולא

The Holy Epistle of Paul The Apostle to The Philippians

אגרתא קדישתא דפולוס שליחא דלות פיליפסיא

```
(the flesh) אית (also) איף (trust) אוֹף (to me) לי (it was) הוא (there) אית (to me) לי (when) לי (when) לי (in the flesh) אים (in his trust) דתוכלנה (hopes) אנש (a man) אנש (for) אנש (if אנש (there) אנש (ther
                                                                                                                                                    (I) אנא (than he) מנה (more) אנא (do) הו
      (from) מוהמא (the family) בר (son) המניא (of eight) יומין (days) יומין (son) בר (circumcised) ביירא (ניירא
                          (from מן (from שבמא (the tribe) שבמא (the tribe) שבמא (from מן (from עבריא (from עבריא (from עבריא (from עבריא
                                                                                                                                  (a Pharisee) ברשיא (in The Written Law) בנמוסא
                                        (& in righteousness) בטנגא (of the church) דערתא (a persecutor) רדופא (in zeal) בטנגא (I was) דומוסא (without) דלא (of The Written Law) דנמוסא
                                                (to me) לי (were) הוי (that advantages) אלא (but) הלין (but) הלין (but) אלא (The Messiah) הוי (because of) מטל (them) אנין (I accounted) משרחא (losses) חוסרנא
                                           (for) אנא (aloss) אנא (aloss) אנא (these things) להין (also) אנא (consider) מטל (also) א א
            (My Lord) דידעתה (the majesty) מדי (of the knowledge) דידעתה (the majesty) מדי (the majesty) בותא
        (a dung heap) אובלא (Li have lost) הכרת (everything) כלמדם (for Whose sake) הו (Him) דמטלתה (I may gain) דמשהא (that The Messiah) דלמשיחא (I consider it) השבת (שבת לו השבת ווא אתר במשיחא (ווא אתר במשיחא השבת שבת לו השבת שבת במשיחא (ווא השבת שבת במשיחא השבת שבת במשיחא השבת שבת במשיחא (ווא השבת במשיחא שבת במשיחא השבת במשיחא במשיחא השבת במשיחא השבת במשיחא השבת במשיחא השבת במשיחא השבת במשיחא השבת במשיחה במשיחה במשיח השבת במשיחא השבת במשיחא השבת במשיחא השבת במשיח השבת במשיח במשיח במשיח במשיח השבת במשיח השבת במשיח השבת במשיח במ
  (righteousness) לית (to me) לית (there is not) לית (while) בה (in Him) בה (& I may be found) אשתכה (which is from) אלא (that) הי (but) אלא (the Written Law) בופשי (which is from) הי (which) הי (which) הי (my own) בופשי (which) בופשי (אונדי (שוב) ביי 
                                        (the righteousness) דמנותא (which is) דאיתיה (of The Messiah) דמנותא (the faith) דמנותא
                                                                                                                                                                         (God) אלהא (that is from) דמן
   (of His resurrection) אשתורע (that by it) ולחילא (Yeshua) לישוע (I may know) אשתורע (that by it) דבה (with His death) במותה (& I may be conformed) ואתרמא (in His sufferings) בחשוהי (& I may share) ואשתותף
                                            (to the resurrection) אשכח (to come) אמטא (I shall be able) אשכח (that perhaps) לקימתא (that perhaps) אוני דלמא
                                                                                                                                  (of the dead) מיתא (the place) דמן (that from) בית
                    (now) בדו (from) או (or) או (I have received it) כדו (now) כדו (from) מן (from) מן (it has been) או (not) בדו (not) לא
 (the thing) אלא (I may obtain) ארך (that perhaps) אנא (I) דלמא (run) אנא (but) אלא (I am perfect) אתנמרת
                                                          (for which) אדרכני (apprehended me) אדרכני (for which) משיחא
(that I have obtained it) אנא (I) אנא (myself) לא (myself) לא (my brethren) אנא (I) אנא (my brethren) לא (my brethren) אנא (I) אנא (my brethren) אנא (my br
    (I) אנא (have forgotten) שעא (that which is behind me) דין (but) דין (but) דין (but) דין (one thing) אנא (ו) דרבסתרי (l) אנא (reach out) משתושם (& before me) אנא (ולקרמי
                   (the victory) אנא (to take) דאסב (the goal) נישא (toward) לוקבל (Toward) אנא (& run) אנא (& run) נישא (The Messiah) אנא (in Yeshua) בישוע (of God) דאלהא (from on high) דער (of the calling) דערינא
        (let be governed) הלין (by these things) הלין (therefore) הכיל (who are perfected) אילין (those) אילין (those) הכיל (who are perfected) אהרניאית (מוב (who are governed) אהרניאית (by anything) מתרעין (& if) און (to you) אך (to you) גלא (God) אלהא (this) אלהא (also) אר
                                                                                                            (that we may arrive) ברם (at this) לְּהָרא (however) ברם 16
                                                              (accord) שבילא (accord) נשלם (let us follow) ובחדא (in one) אויותא (in one) בחד
                         (those) באילין (observing) מתבקין (& be you) והויתון (my brothers) באילין (imitate) אתרמו (the pattern) בי (according to) איך (are walking) מהלכין (who in this way) דהכנא
                                                                                                                                                         (you have seen) אויתון (that in us) דבן
                                    (are walking) גיר (who differently) אית (many) אית (for) גיר (are) אית (are) אית (are) אית (are) אית (about whom) אית (to you) לכון (I have said) אמרת (times) הנון (those) הנון
                        (enemies) אנא (I) הנון (those) דין (those) דין (those) אנא (I) אנא (weep) אנא (as) דכעלדבבא (now) דין (now) דין (those) בעלדבבא
                                                                                                                (of The Messiah) דמשיחא (of the cross) אנון (are) אנון
```


The Holy Epistle of Paul The Apostle to The Philippians

```
(their belly) אבדנא (for their end) דאלההון (those) הנון (is) הנון (destruction) אבדנא (for their end) דחרתהון
        (whose minds) דתרעיתהון (these) ותשבוחתהון (in their shame) בהתתהון (& their glory) דתרעיתהון
                                        (are) הי (in the earth) בארעא
     (there) בשמיא (in Heaven) הו (wit) ומן (but) בילן (our business *) ממן (but) דילן (our) דילן (our) דילן (טעמיא
     (We look for מסכינן (we look for) למחינא (The Life Giver) למרן (we look for) מסכינן
```

But our business is in Heaven, and from there we look for The Life Giver - our Lord Jesus The Messiah.

```
* Greek has "πολιτευμα"- "government", "citizenship"; I suspect that פולוטין (Business) was misread as
(Government); Look at these in DSS script: לולא און: "פייש פייש - "government"; In Estrangela: בון פון בארגן בארגע,
If you look carefully at the underlined letters- 71 + 81, you can see 71 + 91 appears as two letters put together -11
Zayin, Waw, left to right. The letter to the left of 71 is 1, which if pressed to the Zayin like half of 71 Khet", looks like a Tau
ת-ע. Tau ה and Tet \heartsuit sound very similar (T sound); If a Greek scribe were reading and mentally pronouncing the word
and read it aloud and then כ נותנו as בולותנו ה he may have seen something like בולותינן as פולותינן ard read it aloud and then
translated from - > \(\sqrt{1}\) \(\sqrt{1}\) (Government). The evolution of this would look like:
1. כן לודגל "Our Business"
2. کااالار) – "(Khet broken into two letters- Zayin ), Waw 1)
3. אברוות ב"A phonetic spelling of "Paulautayan" (Tau -ה [T] sounds like Tet- מר ("Our Commonwealth")
4. ) Δ (1 ) - "Paulautayan" (Our Commonwealth, the Aramaic base for "πολιτευμα" - "Government")
The Greek reading may have been based on sounding out word #3 ("Paulautayan") and then writing it as #4 ("Paulautayan").
  י באאנל - "Paulkhanan" -"Our Business" (Peshitta)
  "Paulautayan" ("Our Commonwealth", Aramaic for "πολιτευμα" - "Government")
  (in the image) בדמותא (to be) דהו (of our humiliation) בנרא (the body) בנרא (will transform) בנרא (for He) בהו
           (that) איך (of the body) דילה (Great) דשובחה (of the body) איך (of the body) חילה (dispower) דפורא
                         (to Him) לה (is made subject) אשתעבד (everything) לה (by which) דבה
```

Chapter 4

```
(& dear) אהי (beloved) הביבא (my brethren) אהי (therefore) 4:1 (stand) מכיל (in this way) הכנא (& my crown) וכלילי (wy joy) הכנא (wy joy) וכלילי
                                 (my beloved) הביבי (in our Lord) במרן
            (Suntyka) אוהדיא (Euodia) בעא (seek) אנא (from) ומן (from) אוהדיא (Euodia) מן
             (in our Lord) רעינא (shall be) להין (mind) במרן (that one) דחר (that one)
         (true) אבירא (of my yoke) אנא (i) בר (son) אנא (request) שרירא (also) מנך (also) מנך (also) אנא
      (with me) עמי (labor) לאי (who) דהנין (these) להין (helping) מעדר (that you will be) דתהוא
(my helpers) עם (in the Gospel) ועם (with) שרכא (cin the Gospel) באונגליון (in the Gospel) קלמיס
     (in the book) בכתבא (are written) כתיבין (whose names) דהיא (those) הנון
(rejoice) הדו (say) במרן (in our Lord) בכלובן (in every time) ותוב (rejoice) אנא (ו) חדו (frejoice) א חדו (4
           (every person) לות (to) לות (let be known) תתידע (& your humility) ומכיכותכון
```

(in prayer) בצלותא (in every time,*) בכלזבן (but) אלא (be concerned for) אלא (anything) בצלותא (anything) ארא האצפון (your requests) שאלתכון (& with thanksgiving) ובתודיתא (k in supplication) ובתודיתא (God) אלהא (before) קדם (let be known) נתידען

(is) הו (near) קריב (our Lord) מרן

N * Greek has "in everything".

(mind) מרע (every) כל (than) מן (which is greater) הו (that) הו (of God) הו (that) דרב (than) מן (than) כל (than) מדע (than) אורעלמה ננטר (will keep) לבותכון (vour hearts) ומדעיכון (will keep) בישוע (will keep) מש חא

The Holy Epistle of Paul The Apostle to The Philippians

אגרתא קדישתא דפולוס שליחא דלות פיליפסיא

And the peace of God, Him Who is greater than every mind, will keep your hearts and your minds by Yeshua The Messiah.

This verse could be translated, "The peace of God which is greater than every mind...", but then that would include God's mind, would it not? Obviously, Paul was saying that God is supreme over all His creatures, not that His peace is greater than His own mind. The Greek has: "The peace of God which surpasses all understanding...", and presents a contradiction in terms which I am sure The apostle never would have written-(not to mention that The Holy Spirit would have never written). The Aramaic verse avoids the dilemma of the Greek verse. Most people would probably not object to the Greek reading, but our expectations from scripture should be higher than that of mere common sense or conventional understanding. The Bible was written for all the ages to come and for eternity; It must be able to withstand the most rigorous assaults that logic can mount against it.

But it was not because I was in need that I said it, for I have learned that whatever I have will be enough for me.

```
(what it is) אנא (I) אנא (know) ידע (to be humbled) דאתמכך (I) דאתמכן (know) אנא (know) אר (things) דאתיתר (to abound) בכל (in everything) בכל (also) אר (also) אוף (also) אנא (learn) אנא (in hunger) אנא (I) אך (also) בסבעא (in fullness) אוף (learn) מדרש (also) אנא (learn) במשרתחותא (also) במשרתחותא (in excess) מדם (because for all) אנא (me) דכל (who empowers) דמחיל (by The Messiah *) במשיחא (in power) דילא (who empowers) במשיחא (by The Messiah *)
```

Because I am a match for all things by The Messiah Who empowers me.

```
M * The Critical Greek text lacks, "The Messiah" in this verse.

(my afflictions) לאולצני (that you have shared) אינתון (you have done) אינתון (well) אינתון (well) אינתון (well) אינתון (well) אינתון (well) אינתון (well) אינתון (you) אינתון (you) אינתון (you) אינתון (you) אינתון (you) אינתון (you) אינתון (when) אינתון (when) אינתון (when) אינתון (when) אינתון (when) אינתון (well) אינתון (when) אינתון (when) אינתון (when) אינתון (when) אינתון (with me) אינתון (with me) אינתון (when) (when) אינתון (when
```

```
(I) אנא (seek) בעא (but) אלא (I) אלא (seek) בעא (that gifts) רמוהבתא (not) דמוהבתא (to you) בעא (may abound) בעא (that fruit) דפארא (that fruit) נסגון
```

```
(I am) אנא (& full) לי (to me) לי (& there is abundance) ויתיר (I have received) קבלת (everything) כלמדם (Epaphroditus) כל (to me) לי (to me) ויתיר (to me) דעררתון (all) בשררוניטס (& I took) ונסבת (& I took) ונסבת (שוא) לי (to me) ביד (שוא) לי (to me) אנא (שוא) אנא (שוא) אנא (בפרודיטס (שוא) אנא (שוא) אנא
```


The Holy Epistle of Paul The Apostle to The Philippians

אגרתא קדישתא דפולוס שליחא דלות פיליפסיא

(God) לאלהא (that pleases) דשפר (acceptable) מקבלא (& sacrifice) ודבחא (sweet) בסימא (a fragrance) ריהא

(His riches) עותרה (according to) איך (your needs) כלה (all) כלה (shall satisfy) נמלא (& my God) ואלהי (The Messiah) משיחא (of Yeshua) דישוע (in the glory) בשובהא

(& the honor *) איקרא (is the glory) שובחא (our Father) דין (to God) אין (to God) לאלהא (Amen) עלמין (of eternities) עלמין (to the eternity) לעלם

N * All Greek mss. lack, "and the honor".

(the holy ones) קדישא (of all of them) דכלהון (the peace) בשלמא (invoke) אאלו (The Messiah) משיחא (who are in Yeshua) דבישוע (who are with me) אחא (vour peace) בשלמכון (invoke) שאלין (invoke) אחא (vour peace) אחא

"Invoke the peace" is more than to greet someone; it is to pray for the welfare of someone.

(especially) יתיראית (holy ones) קדישא (all of them) כלהון (your peace) בשלמכון (invoke) בשלין (of Caesar) ביתה (the house) ביתה (who from) דמן (these) הלין

(The Messiah) משיחא (Yeshua) ישוע (of our Lord) המרן (the grace) טיבותה (Amen) עם (all of you *) כלכון (be with) עם

M * The Critical Greek text has "πνευματος υμων" - "your spirit". Below is a comparison of the Peshitta reading and the Greek reading in Aramaic:

לאלן - "you all" אור - "your spirit"

The middle letter of the second word is the only significant difference in the appearance of two words; here are the two words with that one letter greatly diminished in size for illustration's sake:

לענו - "you all"

"אלענו - "your spirit"

The Holy Epistle of Paul The Apostle to The Colossians

אגרתא קדישתא דפולוס שליחא דלות קולסיא

Colossians

```
(The Messiah) משיחא (of Yeshua) דישוע (an apostle) שליחא (Paul) מולים 1:1 (brother) שליחא (& Timotheos) וטימתאוס (of God) אחא (by the will) בצבינה (by the will) מינותאוס (מולים)
```

(holy) קדישא (brethren) אחא (in Colossus) בקולסוס (who are) דאית (to those) לאילין (The Messiah) משיחא (in Yeshua) בישוע (& believers) ומהימנא (our Father) מון (God) אלהא (from) מלמא (grace) שלמא (with you) ומיבותא (peace) שלמא (peace) שלמא (meace) אלהא (peace) שלמא (peace) אלהא (peace) אלחא (peace) שלמא (peace) שלמא (peace) אלחא (peace) אלחא (peace) שלמא (peace) אלחא (peace) ארגע (peace) אלחא (peace) (peace) אלחא (peace) (pea

(of our Lord) דמרן (The Father) לאלהא (God) לאלהא (we thank) מודינן (for you) מודינן (we thank) בכלזבן (for you) משיחא (Yeshua) בכלזבן (The Messiah) משיחא (Yeshua) ישוע

(of *your* faith) הימנותכון (when we heard) דשמען (from) מן (behold) אה א 4 (& *your* love) והובכון (The Messiah) משיחא (which is in Yeshua) דבישוע (the holy ones) כלהון (all of them) כלהון (that to) דלות

(in Heaven) בשמיא (for you) לכון (which is kept) הו (that) הו (the hope) בשמיא (because of) לטל (which is kept) בשמיא (which from) הו (that) הו (that) קרים (which from) קרים (of the Gospel) במלתא (of the truth) דקושתא (in the word) במלתא (מוצרא במלתא (שומתא הוא במלתא (מוצרא (מוצרא במלתא (מוצרא (מוצרא במלתא (מוצרא (מוצרא במלתא (מוצרא (מוצרא (מוצרא במלתא (מוצרא (מוצ

(the world) עלמא (to all) לכלה (which also) איך (as) איך (to you) לכון (which was preached) הי (that) הי (the day) איכנא (from) איכנא (in you) (in you) בכון (that also) איכנא (fruit) איכנא (& yields) (& grows) ויהבא (when you) ויהבא (of God) איכנא (the grace) שיבותה (when you heard) ואשתודעתון (when you were taught) שיבותה (when you heard) דאלהא

(Epaphra) אפּבְרא (from) מן (vou learned) דילפתון (what) מא (according to) איך (for you) דילפתון (is) איתוהי (beloved) דביבא (our companion) בנתן (our companion) חביבא (a minister) משמשנא (arminister) מהימנא (אורי מהימנא (arminister) במשמשנא (משמשנא (arminister) במשמשנא (arminister) במשמשנא (משמשנא (arminister) במשמשנא (arminister) במשמשנא (arminister) במשמשנא (משמשנא (arminister) במשמשנא (מוג (arminister) במשמשנא (arminist

(which is in The Spirit) אורען (your love) חובכון (has made known to us) והור (& he) והו 8 (הור אורען

9 מטלהנא (when we heard) אף (also) חון (we) מון (from) ויומא (the day) דשמען (due to this) אף (due to this) אף (with the knowledge) עליכון (that you be filled) דתתמלון (to pray) ירעתא (for you) ולמשאל (for you) דתתמלון (wisdom) אידעתא (of God) דאלהא (of the pleasure) דצבינה (of The Spirit) דרוח (understanding) סוכל (in all) בכל (to pray) דרוח (wisdom) דרוח (wisdom) דרוח (wisdom) דרוח (the day) שלינן אינון אינו

(God) איל (that you would walk) דודק (what is right) דודק (according to) איך (that you would walk) דתהלכון (fruit) איד (in all) עבדין (good) מבין (works) ותתלון (in the knowledge) בידעתא (works) בידעתא (in the knowledge) ותרבון (would increase) בידעתא

(the majesty *) חיל (according to) איך (vou would be empowered) תתחילון (strength) חיל (& in all) ובכל (in all) מסיברנו (of spirit) במנרת (of spirit) ובחדותא (patience) בכל (in all) מסיברנו (patience) ובמנרת (of His glory) ובחדותא (vou

In Greek, "Greatness, Majesty" could be "μεγαλοσυνη", υπερβολη, μεγεθος, υπερεχον, μεγαλειοτητος. Which of these looks like κρατος -"Power"?

The most similar in appearance is μεγεθος, which has only 2 letters corresponding to κρατος (33% correlation- a generous calculation). The Greek primacy theory again suffers a defeat here. The Greek word κρατος –"Power, Dominion" is matched with Κ Γι (Victory) in Luke 1:51.

The Holy Epistle of Paul The Apostle to The Colossians

```
אגרתא קדישתא דפולוס שליחא דלות קולסיא
```

```
לבותא – "Majesty" (Peshitta)
און – "Victory" (Aramaic for Greek reading?)
```

(Who made us worthy) אבא (The Father) אבא (God) לאלהא (thank) מודון 12 (in the light) דירתותא (of the saints) דקדישא (of the inheritance) דירתותא (for a part) דירתותא

(of darkness) דחשוכא (the power) שולטנה (from) מן (& He has saved us) 13 (Beloved) אירין (of His Son) דברה (to the kingdom) למלכותא (& brought us) ואיתין

(of sins) אית (in Whom) אית (in Whom) אית (in Whom) אית (in Whom) בורקנא (in Whom) דבה

(is seen) מתחזא (Who not) דלא (of God) האלהא (The Image) מתחזא (Who is) הויו (He) הויו (created things) דכלהין (& is The Firstborn) ובוכרא

(& in the earth) אתברי (which is in Heaven) דבשמיא (everything) כלמדם (was created) אתברי (by Him) במתחוא (thrones) או (if) מתחוא (if) מתחוא (if) מותבא (that not) כל (everything) ואן (if) מתחוא (everything) כל (crulers) מרותא (or) מרותא (dominions) ואן (or) ארכוס (that is seen) ואן (or) מרותא (articles) ואן (or) ארכוס (by His hand) באידה (everything) באידה (everything) באידה (by His hand) באידה (everything) באידה (everything)

(exist) קאם (by Him) בה (& all things) כל (all) וכלמרם (is before) קדם (The One Who) קאם (& He is) והויו

(which is the church) דעדתא (of the body) דפנרא (the Head) אם (& He is) והויו (Who is from) רשא (The Firstborn) ובוכרא (The Head) רשא (for He is) דאיתוהי (in everything) מיתא (the First) דנהוא (that He would be) דנהוא (among) מיתא (among) מיתא (the dead) דנהוא (the dead)

(to dwell) למעמר (Fullness) מוליא (All) מוליא (has been pleased) צבא (The) הו (for in Him) למעמר (19

(all things) כלמדם (to Himself) לה (to reconcile) למרעיו (& by Him) באידה (by His hands) באידוהי (of His crucifixion) באידוהי (by the blood) באידוהי (& He made peace) ושין (that are in Heaven) דבארעא (of things that are in earth) דבארעא (whether) און הבארעא

(you were) גוכריא (aliens) לכון (who from) קדים (who from) לכון (you) לכון (also) אך (also) לכון (because of) לטול (in your minds) ברעיניכון (& enemies) בעלדבבא (now) (He has given you peace) שינכון (your works) השא (your works) עבדיכון

(to establish *you*) דנקימכון (& in His death) ובמותה (of His flesh) דבסרה (in the body) בפגרא (indictment) בפגרא (without באיז (blemish) מום (without קדישין (before Him) קדישין (before Him) באיז (blemish) מום (without איז (blemish) באיז (blemish) באיז (blemish) באיז (שין האיז (blemish) באיז (שין האיז (blemish) באיז (b

(your foundation) שרירא (is true) און (while) בהימנותכון (in your faith) בהימנותכון (you continue) ברימנותכון (if) מון (while) ברימנותכון (you are moved) מון (the hope) ברא (the hope) אונגליון (you are moved) (which (& not) בריתא (creation) הו (in all) בעלה (which was preached) הו (which you heard) בריתא (that) הו (Paul) בולוס (of which I) הו (that) הו (Heaven) שמיא (that is under) בולוס (its minister) משמשנה (have become) הוית

(your sake) אפיכון (that are for) דעל (in sufferings) אנא (I) בחשא (& rejoice) בעל (of The Messiah) אנא (of sufferings) אנא (the want) הסירותא (the want) אנא (& fill up) וממלא (& fill up) אנא (that being) בבסרי (of His body) פגרה (for the sake) דאיתוהי (in my flesh) עדתא

(according to) איך (its minister) הוית (have been) הוית (of which I) איך (that) ב (to me) איך (which is given) בברנותא (of God) האלהא (the administration) אלהא (of God) בכון (the word) האשמלא (that I would fulfill) האלהא (among you)

(the wealth) עותרא (what is?) מנו (to make known) דנודע (God) אלהא (that has chosen) דבבא (to those) לאילין (The Messiah) אלהא (which is) דנודע (among the nations) הנא (of mystery) הנא (of the glory) דשובחה (of our glory) דשובחן (The Hope) סברא (Who is in you)

The Holy Epistle of Paul The Apostle to The Colossians

אגרתא קדישתא דפולוס שליחא דלות קולסיא

```
(& we teach) מכרזיגן (we preach) מכרזיגן (Whom we) הון (Him) במכליגן (person) ברגש (every) לכל (we educate) מסכליגן (person) דנקים (to confirm) דנקים (wisdom) משיחא (in all) בכל (The Messiah) משיחא (in Yeshua) בישוע (perfected) משיחא (as)
```

(& fight) אנא (I) אנא (labor) אף (also) אף (for) גיר (He) הו (in this) בהדא (to me) און (that is given) רמתיהב (of the power) אנא (with the help) אנא (I) במעדרנותא

Chapter 2

```
(to me) אית (are) אית (struggles) אונא (what) אינא (you to know) דרן (but) דרן (I) אית (want) צבא (others) אית (for you) וחלף (for you) הנון (those) דבלדיקיא (for you) וחלף (for you) הנון (who my face) אילין (those) אילין (t
```

(& they may approach *) ונתקרבון (their hearts) לבותהון (that may be comforted) דנתביאון ((& the understanding) לבותהון (of assurance) ולסובלא (the wealth) עותרא (in love) בחובא (cof The Messiah) דפיסא (of God) אבא (of God) דירעתה (of the mystery) דאריא (of the mystery) דאריא (of the knowledge) דירעתה (of the knowledge) דאריא (of the mystery) דאריא (of the knowledge) דירעתה (שורא אבא (of God) דאריא (of the mystery) דאריא (of the knowledge) דירעתה (שורא אבא (of God) דאריא (of the mystery) דאריא (of the knowledge) דירעתה (שורא אבא (of God) דירעתה (שורא אבא (שורא אבא (of God) דירעתה (שורא אבא (of God) דירעתה (שורא אבא (of God) דירעתה (שורא אבא (שורא אב) (שורא אבא (שורא אבא (שורא אבא (שורא אבא (שורא אב) (שורא א

Greek has συμβιβασθεντων - "knit together"; The Aramaic is ונתקרבון -"& they may approach";

Aramaic for "& they may be joined together" is ונתקטרון. The Greek for "approaching" is εγγιζοντων, which hardly looks like συμβιβασθεντων.

```
ונתקרבון -"& they may approach" (Peshitta)
-"& they may be joined" (Source for Greek reading?)
```

```
(treasures) סימתא (all) כלהין (are hidden) כסין (in Whom) אהו (Him) הו (knowledge) ודידעתא (of wisdom) דהכמתא
```

(wou) לכון (should) אנש (should) אנש (that not) אנא (I) אנא (say) אנא (but) דין (this) אהרא (of words) בפיסא בפיסא בפיסא בפיסא בפיסא בפיסא

(The Messiah) משיחא (Yeshua) לישוע (you have received) דקבלתון (therefore) הכיל (just as) איכנא 6 (walk) הכנא (in Him) בה (our Lord) בה

(in Him) בה (you are) אנתון (& being built up) ומתבנין (your roots) עקריכון (strengthening) כד (as) 7 (that) משררין (in faith) אנתון (& being established) ומתקימין (which you are) אנתון (which you have learned) הריתר (which you have learned) דילפתון (which you have learned) אנתוך (which you have learned)

(by philosophy) אזדהרו (rob you) נחלצכון (a man) אנש (lest) אלא (beware) אזדהרו (the teaching) איך (according to) איך (empty) איך (& by deception) ולפנא (of the world) ובטעיותא (the principles) אטטוכסוהי (according to) אטטוכסוהי (דעלמא (The Messiah) משיחא (according to) ולא (beware) איך (according to) משיחא (the principles) ולא (beware) איך (according to) איך (beware) איך (bewa

(corporately) עמר (dwells) עמר (for in Him) כלה (all) מוליא (dwells) דאלהותא (for in Him) עמר (dwells) עמר

(The Head) איתוהי (is) איתוהי (Who) דהו (you completed) משתמליתון (also) אָל (& in Him) ובה (& Powers) ארכוס (Principalities) ארכוס (of all) ארכוס

(by hands) אתנזרתון (that is not) אלידין (by circumcision) גזורתא (wou were circumcised) אתנזרתון (& in Him) בשלח (of The Messiah) אחנזרתון (by the circumcision) בנזורתה (the body) במשלח (by putting off) בנזורתה (by putting off) בנזורתה (שלח לא שלח ברא (שלח לא שלח ברא שלח ברא (שלח שלח ברא ברא שלח ברא של בר

(& in it) במעמודיתא (with Him) עמה (with Him) אין (wou were buried) ואתקברתון (of God) איל (in the power) בחילא (because you believed) בהימנתון (with Him) אלהא (you arose) בחילא

The Holy Epistle of Paul The Apostle to The Colossians

אגרתא קדישתא דפולוס שליחא דלות קולסיא

(the dead) מיתא (among) בית (from) מיתא (Who raised Him) דאקימה

(by your sins) בחטהיכון (you had) הויתון (who died) המיתון (& you) במיתון (with Him) הויתון (He has given you life) אחיכון (in your flesh) בסרכון (& by the uncircumcision) ובעורלות (our sins) לו (us) לן (us) לן (k has forgiven) חטהין (us) ושבק

(of our debts) הובין (the bill) שטר (by His authority) בפוקדנוהי (& He has blotted out) איתוהי (the midst) בפוקדנוהי (was) בפוקדנוהי (which) הוא (which) הוא (which) הוא (on His cross) ושקלה (& He nailed it) מצעתא (that) הוא (בעה (was) בוקיפה (בעה (was) ביקיפה (was) ביקיפה (אוני ביקיפה (was) ביקיפה (was) ביקיפה (אוני ביקיפה (was) ביקיפה (was

(The Principalities *) לארכוס (He stripped) פרסי (His body) פגרה (& by putting off *) ובשלח (by His Essential Self *) אנון (openly) גליאית (them) אנון (& shamed) אנון (& The Powers *) ולשליטנא

- * Greek lacks "By putting of His body", which is a very significant phrase, indicating that the events in this verse would have occurred between the crucifixion and the bodily resurrection. This phrase in Aramaic did not come from Greek texts, as the Greek texts simply do not have it! Apparently a Greek translator simply missed it when translating the Aramaic.
- * בוכוס "Arkas" in one definition by Aramaean Christians and in their lexicons is "The seventh order of angels". שליטנא and אורכוס "Shultana", in its third definition is defined as "The sixth order of angels". These are probably the meanings here, as the verse seems to describe The Messiah's spiritual activity after His physical death "Putting off His body". Paul seems to use these words in this way in his epistles.
- * "Qnoma" is a word used only 15 times in The Peshitta NT; It may mean "self", whether of a person or a thing, but it seems to indicate "the essence of a thing", according to Paul Younan, a native Aramaean and member of The Church of The East. With reference to our Lord, it indicates, as here, His Divine Spirit as considered apart from His physical nature. Hebrews 1:3 (Peshitta) also refers to The Qnoma of The Son of God, as does John 5:26, Ephesians 2:15 & Hebrews 9:28. Hebrews 10:1 illustrates most clearly the meaning of the word: "the very essence (qnoma) of the things". The official doctrine of The Church of the East is that The Messiah has two qnomas (a Divine qnoma and a human qnoma), not to be confused with two natures, which according to that most ancient church are also possessed by The Messiah (called Kayana). I find no scriptural statements to the effect that our Lord possessed two qnomas. This verse and others mention only one, by which "He purged our sins", "put to shame the Principalities and Powers", "made atonement for the sins of the many", "has Life in His qnoma" as "The Father has Life in His qnoma" & "in His qnoma He made of the two, one new man". Hebrews 1:1-3 indicates that "He Who purged our sins" was The Divine Qnoma Who created all things and is The very Image of God's Being. Nowhere is there mention made of two qnomas existing in The Messiah. That concept is schizoid, it seems to me. No person or object can have two essential identities without being two persons or two objects. Our LORD Yeshua Meshikha is One Person One God One Man, as One essence and nature, completely Divine in His Person and completely human in His nature, now glorified and raised to reign as Jehovah God, omnipresent, omnipotent and omniscient as He was from eternity.

This verse is central to understanding Paul's teaching about the Old Covenant and The New Covenant. "The Messiah is The Body" of which the Old Covenant ordinances and precepts were mere "shadows".

(for your condemnation) אנש (neither) אנש (to the wish) במכיכות (let wish) במכיכות (a man) אנש (neither) אנש (neither) במכיכות (to the worship) על (to subjugate you) ברסעא (to subjugate you) על (upon) על (something) ברסעא (is puffed up) מתחתר (a emptily) הוא (that not) דלא (that not) דלא (of his flesh) דבסרה (of his flesh) דבסרה (in the mind) ברעינא (that not) ברעינא (

(body) אחד (the whole) כלה (from Whom) דמנה (the Head) שורא (holding) אחד (neither) אולא (in the members) ומתקים (& settled) בשרינא (constructed) מתרכב (of God) ומתקים (& grows) תרביתא (with the growth) האלהא (& grows) ורבא (#with the growth) האלהא (#with the growth) ורבא (#with the growth) האלהא (#with the growth) האל

(The Messiah) משיחא (with) עם (you have died) גיר (for) גיר (if) אין (if) אין (it is) מן (as if) אסטוכסוהי (why?) אין (of the world) דעלמא (the principles) מן (to) אסטוכסוהי

The Holy Epistle of Paul The Apostle to The Colossians

אגרתא קדישתא דפולוס שליחא דלות קולסיא

```
(are you) אנתון (judged) מתדינין (in the world) אנתון (you) בעלמא (that live) דחיין (cleave) אנתון (neither) אנתון (touch) ולא (not) לם (not) לם (not) תקרוב (touch) ולא (touch) הלין (which are) דמתחבלא (which are) אנין (of sons of men) דמתחבלא (& the teaching) וולפנא (& commandments) אנין (are) וולפנא (mot) אנין (are) וולפנא (mot) אנין (mot) וולפנא (mot) אנין (mot) וולפנא (mot) אנין (mot) אנין (mot) אנין (mot) אנין (mot) וולפנא (mot) אנין (mot) א
```

(of wisdom) החכמתא (the word) מלתא (in them) באית (to have) האית (& they appear) במתחוין (of God) אלהא (& worship) והחלת (of humility) (in the appearance) בפרצוף (in the appearance) מכיכותא (of honor) חיסין (in things) חיסין (the body) על (of body) על (sparing) חיסין (& without) אלא (of the body) באילין (are) אלא (which the needs) החשחתא (in those things) אלא (but) באילין (but) אלא (שור האילין המשחתא האלא (שור האילין האילין האילין האילין האילין האילין האילין האילין (שור האילין האיליין ה

Chapter 3

```
(The Messiah) משיחא (with) עם (you are risen) קמתון (therefore) הכיל (if) הכיל (sits) הכיל (where The Messiah) דמשיחא (the place) אתר (seek) בעו (that which is above) דלעל (of God) אתר (the right side) על (on 'מינא (the right side) באלהא
```

(that in the earth) אתרעו (& not) ולא (feed on) אתרעו (that which is above) דלעל

(are hidden) לכון (wou lives) ויר (for) ויר (to you) לכון (you have died) מיתתון (in God) משיחא (The Messiah) משיחא (with) עם

For you have died, and your life is hidden with The Messiah in God.

ה"י – "Khayay" (Lives) is always plural in form but usually singular in meaning; it may be predicated with a singular or plural verb (plural here – "are hidden").

```
(our Life) דהויו (Who is) דהויו (is revealed) מתגלא (The Messiah) דמשיחא (& whenever) אואמתי (in glory) אנתון (with Him) בשובהא (you will be revealed) אנתון (you) אנתון (you) אנתון (then) אנתון (with Him) בשובהא
```

```
(fornication) זניותא (that are in earth) דבארעא (your members) זניותא (therefore) אמיתו (kill) הכיל (wicked) הרמיכון (& diseases) ורגתא (& impurity) הכאבא (idol) בישתא (worship) ורגתא (idol) דהי (that which) הי (idol) בחלת (worship) פתכרא (worship) ועלובותא (worship) ההי (that which) הי (idol) אוניים המשומים וועלובותא (worship) הי (idol) אוניים וועלובותא (worship) הייים וועלובותא (worship) הוא הרמיכון (worship) הוא הרמיכון (worship) הרמיכון (wo
```

(of God) הלין (these things) גיר (comes) אתא (for) גיר (these things) הלין (because of) מטל (obedience) מתטפיסנותא (of dis-) דלא (His children) בניה (upon) בניה

For because of these things the anger of God comes upon His disobedient children.

Greek has "The children of disobedience". Romans 11:32 says "God hath shut up all men in disobedience, that upon all men he might have mercy." The same phrase לא מתמפיסנותא – "La mettapasnawtha" is used in that verse. There is hope for the disobedient, for all of us were disobedient, but God has a plan of mercy for all people. Our hope is that "God is The Father of all", and deals with us all as His children.

```
(the first) קדים (from) מן (you walked) אנתון (you) אנתון (also) אך (& in these things) ובהלין (in these things) בהין (employed) מתהפכין (when) הויתון
```

So this verse shows that God saves the disobedient; who else is there to save? Does he save the obedient? Of course not; the obedient have no need of salvation any more than the healthy need a physician.

```
(these things) כלהין (all) כלהין (from you) מנכון (put off) אניחו (but) דין (now) א 8 (impure) אניחו (speech) ממללא (blasphemy) גודפא (wickedness) בישותא (fury) בישותא (fury) גודפא (ממללא
```

Greek has "Having put off the old man". The Peshitta text has a command: "Put off the old man...".

The Holy Epistle of Paul The Apostle to The Colossians

אגרתא קדישתא דפולוס שליחא דלות קולסיא

```
(in knowledge) בידעתא (who is made new) בידעתא (the new) בידעתא (& put on) ולבשו (of his Creator) ברמותא (in the image) בדמותא
```

Greek has "Having put on the new man". The Peshitta text has a command: "Put on the new man...".

```
(circumcision) גזורתא (neither) ולא (where) אולא (Jew) נזורתא (there is not) דלית (where) בר כר (where) דלית (there is not) יוניא (where) וברבריא (where) און לא (all) ברבריא (there is not) וברבריא (but) אלא (where) ברא (servant) ברא (servant) ברא (there is not) ברא (where) וברבריא (where) (where) וברבריא (where) (wh
```

Greek has: Where there is not Greek and Jew, circumcision and uncircumcision, foreigner, Scythian, servant, freeman—but the all things and in all things—Christ.

"The Messiah is all and in every person", is the literal statement at the end of this Aramaic verse. The Greek has literally, "Christ is all things and in all things". Our choice is between the Universalism of The Peshitta text or the Pantheism of the Greek text!

```
(holy) איך (of God) הכיל (the chosen ones) איך (as) גביא (therefore) הכיל (put on) קדישא (2 לבשו (windness) הכיל (kindness) הוחמא (mercy) ורוחפא (de beloved) וביבא (of spirit) (kirrin (kirr
```

Therefore as the elect of God, holy and beloved, put on mercy, compassion, kindness, humility of mind, gentleness and longsuffering.

```
(another) אור (one) אור (one) לחד (another) ושבקין (another) אור (one) לחד (forebearing) מסיברין (wit as) מסיברין (one) חברה (against) איכנא (be you) איכנא (there is) אית (wit if) אית (wit if) אית (there is) אית (wit if) אית (also) אית (also) אית (also) אים (has forgive) שבוקו (has forgive) שבוקו (The Messiah) אור (wit if) שבוקו (wit if) אור (wit if) שבוקו (wit if) אור (wit if) אור (wit if) אור (wit if) ושלמה (wit if) בחבר (wit if) והויתון (wit if) והויתון (wit if) והויתון (wit if) למשיחא (wit if) פגר (wit if) והויתון (wit if) מודין (wit if) למשיחא (wit if) והויתון (wit if) והויתון (wit if) למשיחא (wit if) והויתון (wit if) והויתון (wit if) למשיחא (wit if) והויתון (wit if) והויתון (wit if) למשיחא (wit if) והויתון (wit if) והויתון (wit if) למשיחא (wit if) והויתון (wit if) והויתו
```

And the peace of The Messiah will govern your hearts, to which you are called in one body, and you shall give thanks to The Messiah.

N * The Majority Greek has, "And the peace of God..", and "The Messiah" is lacking at the end. The Critical has ""And the peace of Christ.." & "The Messiah" is lacking at the end. The Aramaic text disagrees with both Greek texts here. The Critical reading at the beginning agrees with the Peshitta where The Majority Greek does not; both Greek texts disagree with The Peshitta at the end.

```
(wisdom) תעמר (in all) בכול (richly) עתיראית (in you) תעמר (may dwell) תעמר (that His word *) במלתה (in The Psalms) תעמר (wour souls) וכשכון (a instructing) ורדין (teaching) מלפין (be you) מלפין (be you) ורדין (with grace) ובשבחתא (in The Spirit) (a in songs) דרוחא (in your hearts) ובזמירתא (singing) בלבותכון (in your hearts) בלבותכון (singing) לאלהא (in your hearts)
```

N* Greek has "The word of Christ" which appears to be the transfer of the dropped "Messiah" at the end of the previous verse to the beginning of this verse: אמים at the end of The Peshitta verse 15 can mean, "of the Messiah". So the Greek text appears to have interpreted The Aramaic verse 15 as ending one word short of "Messiah", and then read the next sentence as starting with "אמים" – "Of The Messiah". The Aramaic reading cannot have come from any of the major Greek texts extant. The Greek, on the other hand, can be explained on the basis of the Aramaic.

C * The Critical Greek has, "to God", whereas the Majority Greek has "to The Lord".

```
(& in works) אנתון (in words) אנתון (you) אנתון (that perform) דסערין (thing) מדם (& every) וכל (doing) וכל (be you) משרא (The Messiah *) משרא (Yeshua) ישוע (of our Lord) דמרן (in The Name) בשמה (The Father) מודין (be Him) באירה (giving thanks) מודין (& be you) והויתון (be you) מודין (שוא לאלהא (by Him) באירה (giving thanks) מודין (שוא אבא (שוא אב) (שוא אבא (שוא אב) (שוא אבא (שוא אב) (שוא אב) (שוא אבא (שוא אב) (
```


The Holy Epistle of Paul The Apostle to The Colossians

אגרתא קדישתא דפולוס שליחא דלות קולסיא

N * Greek omits "The Messiah" (i.e. "Christ").

(to *your* husbands) לבעליכין (be subject) אשתעבדין (wives) אשתעבדין (in The Messiah *) במשיחא (that is right) איך (as) איך

N * Greek has "in The Lord". Aramaic for "In the Lord" could be מודיא; In The Messiah is אוו במשיחא.

(toward them) אחבו (bitter) מרירין (be you) ולא (not) אול (your wives) מרירין (love) אחבו (husbands) אחבו (19

(for) גיר (thus) אשתמעו (in all things) בכלמדם (*your* parents) לאבהיכון (obey) אשתמעו (children) בניא (children) שפיר (it is pleasing) מרן (before) שפיר שפיר

(they should lose heart) ביכון (lest) אבהא (parents) ביכון (anger) בניכון (not) לא (parents) אבהא 21

(of the body) אשתמעו (servants) למריכון (in all things) בכלמדם (obey) אשתמעו (servants) איברא (children of men) איב (who please) איב (those) איך (as) איך (of the eyes) איב (in sight) במחזא (of Jehovah *) במריא (who please) וברחלתה (pure) אלא (but) בלבא (but) בלבא (but) מאלא (but) אלא (but) אלא

* The Critical Greek text has, "τον Κυριον" – "The Lord"; The Majority Greek has "τον Θεον" – "God". Each of these is a possible Greek translation of The Aramaic "" – "D'MarYah" - (of Jehovah).

 $(your ext{ souls})$ נפשכון (all) כלה, (from) מן (you are) אנתון (that doing) אנתון (& all) ב (to children of men) איך (as) איך (as) דלמרן (that to our Lord) עבדו (do) איך (do) איך (do)

(a reward) מרן (you will receive) מקבליתון (our Lord) מרן (that from) בורענא (know) 124 (you serve) בירתותא (The Messiah) מיר (Jehovah) למריא (jehovah) בירתותא בירתותא

"For you serve Jehovah The Messiah". No Greek ms. has this nor could have this.

(what) מורם (according to) איך (pays) דין (the wrong doer) מסכלנא (of faces) איך (accepting) מותפרע (& there is not) ולית (he does wrong) באסכל

Chapter 4

(your servants) לות (to) עבדיכון (equity) שויותא (do) שויותא (masters) מריא (4:1 מריא (in Heaven) שויותא (toyou) וכאנותא (to you) אית (is) אית (to you) בשמיא (ware) ידעין (ware) אית (do) בשמיא (toyou) בשמיא (do) בשמיא (toyou) והויתון (ware) ידעין (ware) בשמיא (toyou) אית (toyou) אית (aware) ידעין (ware) אית (do) בשמיא (toyou) אית (do) בשמיא (toyou) בשמיא (do) בדיכון (do) בשמיא (do)

(& be you) והויתון (persevere) אתאמנו (in prayer) בצלותא (cupyou) אנתון (watching) עירין (watching) אנתון (you) בה

(the door) אך (would open) נפתח (that God) דאלהא (for us) עלין (also) אף (& praying) נומצלין (of The Messiah) רמשיחא (the mystery) ארזא (to speak) לממללו (of the word) דמלתא (I am) אכיר (bound) אסיר (for Whose sake) דמטלתה

(for me) ל' (it is necessary) דולא (just as) איכנא (& speak it) איכנא (that I may reveal it) איכנא 4

(walk) הלכו (walk) הלכו (in wisdom) בריא (outsiders) בריא (toward) הלכו (walk) הלכו (in wisdom) בחכמתא

(should be) אוך (with salt) איך (as) איך (with grace) בטיבותא (at all times) בכלזבן (k your words) (how) ממדכא (a man) אנש (to each) איכנא (aware) ידעין (k be you) והויתון (seasoned) ממדכא (an answer) למתבו (to give) למתבו (for you) לכון (it is appropriate)

(brother) אחא (Tukyqos) מוכיקוס (will inform *you*) דין (but) דין (is with me) מדם (whatever) מדם (in Jehovah) דין (a a minister) מהימנא (beloved) וכנתן (beloved) במריא (beloved) מהימנא (beloved) ביבא

(this) אדת (for it) על (to you) לותכון (whom I sent) דשררת (this one) א הנא (vour hearts) הדא (& to comfort) ונביא (is with you *) דנדע (whatever) א לבותכון (whatever) הדא (to know *) דנדע (אינוער אינוער) און אינוער אינוער אינוער) א דער א דער א דער א דער אינוער אינער אינוער אינער אינער אינער אינער אינער אינער אינער אינער אינער איי

M * Most Greek mss. have "that he may know your state"; some Greek mss. have, "that you may know our state".

The Holy Epistle of Paul The Apostle to The Colossians

גנרתא קדישתא דפולוס שליחא דלות קולסיא

```
(& beloved) אוביבא (trustworthy) מהימנא (brother) אחא (Onesimus) וחביבא (with) פ עם (with) אנסימוס (onesimus) אום (with שני (with us) הנון (from you) בודעונכון (who is) הו (he) הנון (is with us) הנון (whatever) מדם (who is with me) שביא (captive) דעמי (aristarkos) ארסטרכוס (your peace) דעמי (invokes) שביא (invokes) ארסטרכוס (who is with me) דעמי (who is with me) שביא (who is with me) ארסטרכוס (who is with me) דעמי (who is with me) ארסטרכוס (who is with me) דעמי (who is with me) ארסטרכוס (who is with me) דעמי (who is with me) דעמי (who is with me) ארסטרכוס (who is with me) דעמי (who is with me) דעמי (who is with me) ארסטרכוס (who is with me) דעמי (who is with me) דעמי (who is with me) ארסטרכוס (who is with me) דעמי (who is with me) ארסטרכוס (who is with me) דעמי (who is with me) ארסטרכוס (who is with me) דעמי (who is with me) ארסטרכוס (who is with me) דעמי (who is with me) ארסטרכוס (who is with me) דעמי (who is with me) ארסטרכוס (who is with me) דעמי (who is with me) ארסטרכוס (who is with me) דעמי (who is with me) ארסטרכוס (who is with me) דעמי (who is with me) ארסטרכוס (who is with me) דעמי (who is with me) ארסטרכוס (
```

(who *is* with me) שביא (captive) בשרמכון (Aristarkos) ארסטרכוס (*your* peace) בשרמכון (invokes) באר (of Barnaba) בר (of paternal uncle) בר (son) בר (& Marqos) ומרקוס (about him) בר (whom *you* have been directed) באתפקדתון (he) הו (the comes) אתא (that if) אתא (that if) תקבלוניהי (vou should receive him) אתא (that if) תקבלוניהי (to *you*) אתא (that if) את (

(who are) יוסטוס (Yustus) יוסטוס (who is called) דמתקרא (he) הלין (& Yeshua) וישוע (have helped me) גזורתא (the circumcision) (the circumcision) הנון (from) מן (comforts) (to me) הנון (to me) הוון (to me) הוון (to me) דאלהא (of God) הגלכותה (to me) לי

(a servant) עבדא (who is from you) באל (he) הו (Epaphra) אפפרא (your peace) שברא (invokes) שאל (in prayer) בשלמכון (while) בעלותא (for you) הו (he labors) עמל (always) בעלותא (while) כך (of The Messiah) המשיחא (complete) בעלותא (that you may stand) התקומון (of God) בבינה (pleasure) דאלהא (pleasure) בכלה בכלה בכלה (complete) בבינה (pleasure) בב

(to him) אית (is) אית (much) אית (that zeal *) דטנגא (about him) עלוהי (for) אנא (testify) אית (testify) אית (& in Airapolis) והבאירפוליס (who are in Ladiqiya) הלפיכון (those) הנון (for your sake) והלף (those) הלפיכון

(wour peace) בשלמכון (invokes) אסיא (Luqa) אסיא (Luqa) לוקא (your peace) בשלמכון (invokes) אסיא (14

(who in Ladiqiya) דארא (of the brethren) אחא (the peace) בשלמא (invoke) אאלו (which is in his house) דביתה (& of the church) ודערתא (בביתה לעומפא ודערתא העומפא (דערתא אורערתא) ודערתא (בנומפא העומפא אורערתא) ודערתא (בנומפא העומפא העומפא העומפא העומפא הערתא) ודערתא אורערתא העומפא (בנומפא הערמפא ה

(to you) לותכון (this) הדא (letter) אגרתא (is read) דאתקרית (& whenever) 16 (it to be read) אתקרא (of Ladiqiya) דלדיקיא (in the church) בעדתא (cause) דאר (cause) דאר (you) אנתון (tread it) דאתכתבת (tread it) אנתון (which was written) אנתון (& that) (הדי (that it) אור (that it) אינון (איט) אנתון (איט)

(the ministry) בתשמשתא ("Remember) אורכיפוס (Arkipus) לארכיפוס (& tell) אלרכיפוס (ני") לארכיפוס (that you will) דהווא (that you will) לה (you received) לה (that) דקבלת (that you will) במרן (that) במרן (that) אורכיפוס (ני") במרן (ני") אורכיפוס (ני") במרן (ני") אורכיפוס (ני") במרן (ני") אורכיפוס (ני") אורכ

(who am Paul) דילי (my) דילי (in hand) אמין (greeting) שלמא (greeting) שלמא (do you) דילי (my imprisonment) אמין (do you) עמכון (do you) הויתון (do you) עהדין (do you) לאסורי

The First Holy Epistle of Paul The Apostle to The Thessalonians

אגרתא קדישתא קדמיתא דפולוס שליחא דלות תסלוניקיא

1 Thessalonians

(to the church) לעדתא (& Timotheos) ומימתאס (& Silvanus) וסלונוס (Paulus) פולוס (Yeshua) פולוס (& in our Lord) ובמרן (The Father) אבא (in God) דבאלהא (of Thessaloniqia) דתסלוניקיא (& peace *) משיחא (with you) מיבותא (grace) מיבותא (The Messiah) מיבותא (איבותא משיחא משיחא (דבאלהא אובותא משיחא משיחא (דבאלהא משיחא משיחא משיחא (דבאלהא מיבותא משיחא מיבותא פרותא משיחא מיבותא (דבאלהא מיבותא משיחא משיחא משיחא מיבותא (דבאלהא מיבותא פרותא משיחא משיחא משיחא מיבותא מיבותא (דבאלהא מיבותא פרותא פרותא מיבותא פרותא פרותא פרותא פרותא מיבותא פרותא פרותא

C * Most Greek mss. add, "from God our Father and The Lord Jesus Christ".

```
(all of you) על (for) על (in every time) בכלזבן (God) אלהא (we thank) מודינן (constantly) אמינאית (in our prayers) ומתדכרינן (& we are reminded) לכון (מתדכרינן
```

(the works) אבא (God) אלְהא (before) עבדא (we recall) (עבדא (עבדא (we recall) אלְהא (of *your* love) אבא (of *your* love) ארובכון (we the labor) אין (of *your* faith) דהימנותכון (The Messiah) דסברכון (Yeshua) דסברכון (of *your* hope) דסברכון (we that in our Lord) דמסיברנותא (we recall) משיחא (אינותא השני) אינותא (אינותא השני) אינותא (שני) אינותא (אינותא השני) אינותא (שני) אינותא

(of God) אה' (beloved) חביבוהי (my brethren) אחי (your election) גיר (for) גביותכון (we know) אחי 4

(only) בלחוד (in words) מטל (was) הוא (our evangelism) מטל (because) מטל (because) מטל (of Holiness) אלא (to you) אלא (to you) וברוחא (it was) הות (tit was) אלא (to you) אלא (to you) לותכון (tit was) אנחון (how) ארון (wou) ארון (know) אנחון (wou) איכנא (also) ארון (true) איכנא (in conviction) איכנא (for you) בינתכון (among you) בינתכון (we were) הוין

(the word) מלתא (for you received) דקבלתון (wou Lord) ובמרן (you imitated) אתדמיתון (us) בן (vou (of Holiness) אתרמיתון (of The Spirit) אורוחא (in affliction) באולצנא (in affliction) רבא (בחרותא (vou) ובחרותא

(of our Lord) דמרן (the word) מלתה (has been heard) גיר (from you) גיר (from you) גיר (from you) גיר (place) אשתמעת (in every) אלא (& in Akaia) אלא (in Maqedonia) אתר (only) בלחוד (only) במקדוניא (in Maqedonia) ובאכאיא (in Akaia) איכנא (soly) בלחוד (we shall need) דבאלהא (that not) אשתמעת (is heard) אשתמעת (which is in God) דבאלהא (anything) מליכון (about you) מליכון (to say) עליכון (to say) בנאמר (soly איכנא (to say) עליכון (to say) מדם (anything)

(Yeshua) לישוע (Heaven) שמיא (from) מן (His Son) לברה (you await) לברה (as) 10 (of the dead) הות (the house) בית (from) מן (Whom He raised) הארא (Him) הוו (that is coming) לון (the fury) רוגזא (from) מפצא (delivers) מוצא (He is The One Who) ההו

Chapter 2

(that our introduction) דמעלגן (my brothers) אנתון (you) אנתון (know) דעין (& you) אנתון (wou) ואנתון (has been) הוא (for nothing) הוא (not) אל (that was to you) דלותכון

(you know) איך (as) איך (& we were abused) אלא (we suffered) חשנן (first) חשנן (but) אלא (with you) ואצטערנן (we spoke) מללן (great) בפיליפוס (as) בפיליפוס (tin a struggle) בפרליפוס (with you) והידין (in Philippus) בפרהסיא (of The Messiah *) ראלהן (the Gospel) סברתה (with the boldness) בפרהסיא

The First Holy Epistle of Paul The Apostle to The Thessalonians

🎙 אגרתא קדישתא קדמיתא דפולוס שליחא דלות תסלוניקיא

(deception) מן (from) טעיותא (our comfort) ניר (for) לא (for) הוא (was) מן (our comfort) ניר (by treachery) מן (neither) אפלא (impurity) מנפותא (from) מן (neither) אפלא

(to be entrusted) איך (by God) אלא (we were approved) דבקינן (when) איך (but) אלא (of men) אנשא (the children) איך (as if) אין (not) איך (we speak) ממללינן (so) אנשא (with His gospel) סברתה (our hearts) אלא (but) אלא (but) אלא (we would please) נשפר (tim) אלא (but) אלא (we would please) אלא (we would please)

(solicitation) אתחשחן (do we employ) בממללא (for) גיר (neither) אתחשחן (ever) אתחשחן (for) גיר (neither) אפלא (of greed) איך (in pretext) בעלתא (neither) אורן (logo) אנתון (logo) אלהא (know) מהר (testifies) מהר (God) אלהא (down) אלהא (down) מהר (meither) אלהא (down) מהר (down) ממתום (down) מתום (down) ממתום (down) ממתום (down) ממתום (down) ממתום (down) ממתום (down) מתום (down) מתום

(from you) בעין (children of men) בעינ (from מן (glory) מן (do we seek) בעין (neither) לא (have been) בעין (we could) בעינ (when) מן (others) אחרנא (from) מן (neither) אחרנא (from) משכחין (when) משכחין (honored * יקירא (to be) למהוא (to be) איך (apostles) שליחא (to be) איך (to be) אין אורנא (א

Greek has "εν βαρει" – "with a burden"; אֹרָרְרּ 'can mean "heavy,burdensome,honored,dear,precious". It appears a Greek mistranslated "יקרא"; Paul spoke of not seeking אובר" – "glory" and not being "יקרא" – "honored" here, and of being המכיכא – "meek" in the next verse. Thayers Greek-English Lexicon has for "βαρει" a possible secondary meaning of "authority". I doubt Paul wanted to relinquish his authority as an apostle; that would have defeated his purpose as God's messenger. It also seems to me the Greek construction, "εν βαρει" belies the interpretations put upon it; If Paul meant to convey the idea of being a burden (in Greek), he would not have used the preposition εν – "in", "with" before βαρει-"burden". Even the Greek betrays a Semitic original; "קירא" has a basic meaning of "weight"; the noun derivative of this verb is "קירא" – "glory,honor,magnificence". Hebrew has a cognate word for "קיר" – "heavy" (the root of אִרְקרֹא 'used in this verse) which is "מוֹר "שוֹם – "kabad" – ("be heavy", "get honor", "get glory") and it has a noun form: "באיקר" – "in honor". The Greek "εν βαρει" reflects the Semitic construction, "באיקר" – "in honor" like theHebrew הבבור – "in honor", both of which are based on the root word for "heavy".

So literally, **EV Bapel** is a Greek reflection of an Aramaic idiom whose literal sense is "**in weight**" – not a Greek concept at all, but definitely a Semitic one- (**Hebrew, Aramaic, Arabic, Ethiopic**)

```
(meek *) מכיכא (among you) בינתכון (we were) אלא אלא (but) אלא אלא (her children) מרביניתא (who cherishes) דמהבבא (a nursemaid *) מרביניתא (& as) ואיך
```

• "humble" is אֹכִיכּא: Some Greek mss. have פְּחָתוּטוּ -"Babies", which is very close to the spelling in the Majority Greek text reading -"ηπιοι"- "Gentle" - just take the first letter off νηπιοι and you have ηπιοι. "Humble" מֹכִיכֹּא in DSS script is מֹכִיכֹּא. Here is the Aramaic word in DSS script for "Babies"- אַלְןְלָא. Let's line them up, one atop the other in three different Aramaic scripts:

```
AshuriDSSEstrangelaאברים "Humble"אברים "Humble""Babies"אברים "Humble""Babies"אברים "Humble""Babies"אברים "Humble"
```

It appears the Dead Sea Scroll script pair are the most alike. I think four of the five letters in Kyll could have been read as they are in Kyll (shaded red & underlined); but wait- if Kyll —"Babies" were close against the preceding letter Nun (last letter of the previous word), it might have looked like Kyll'; now if the Yodh were rotated a bit - Kyll' we can see how this could look like a Mem 2. Lets compare them again in DSS script:

Each Aramaic corresponding letter is similar and could be read for the other- that is close to 100% correlation. If there were only one Greek ms. with the silly reading, "Babies", I would chalk it up to a misreading of the Greek majority reading in an uncial manuscript, in which the preceding letter N was read as the first letter of the following word "HΠΙΟΙ"- "Gentle", forming "NHΠΙΟΙ"- "Babies"; Uncial mss. in Greek have no spaces between words, so this kind of error would have been easy to make. An uncial ms. would have looked like this in verse 7:

$A\Lambda\Lambda E\Gamma ENH\Theta HMEN \underline{H\Pi IOI} ENME \Sigma\Omega YM\Omega N\Omega\Sigma ANTPO \PhiO \Sigma\Theta A\Lambda\Pi HTAEAY TH\Sigma TEKNA$

"H Π IOI"- "Gentle" is highlighted red and underlined; Adding the previous letter N makes it NH Π IOI – "Babies". However- there are too many early and diverse witnesses to this absurd reading to write it off as a Greek misreading error. Here are the witnesses for the reading NH Π IOI – "Babies": P^{65} (3rd century), K, B, C, D, G, I, Ψ , T en Italic mss (5th cent. -

The First Holy Epistle of Paul The Apostle to The Thessalonians

אגרתא קדישתא קדמיתא דפולוס שליחא דלות תסלוניקיא

10th), Latin Vulgate, Coptic 4th cent. Mss., Clement (2nd cent., Origen (3rd cent.), and other church fathers of the 3rd and fourth centuries, including **Ephraim** the Syrian of the fourth century...

The fact that there are witnesses to Aramaic here-(Codex D quite often follows Peshitta readings- and Ephraem the Syrian used Aramaic mss. as his authority), says that this error occurred very early and was widely copied into many languages in a widespread geographical area from Egypt to Syria to Rome. Even P^{65} , the earliest Greek ms. listed here, disagrees often with the other Greek mss, cited here in The Epistles. The fact that all these bear witness to this absurd reading is testament to an authority higher than a Greek uncial (no existing Greek uncial is followed closely by any group of Greek mss. in any book of The NT). I submit that the authority behind all these witnesses was The Peshitta. There apparently was an early Aramaic mss. which had the above error as illustrated in DSS Aramaic and was translated into Greek in the first century and thence into the several languages- Coptic, Latin, Italic, Ethiopic. So it was not properly a translation error, but an error of transcription in Aramaic into an early Aramaic manuscript of the first century. The error would not have survived in Peshitta mss., as the Aramaean scribes would have easily detected and rejected it: a Greek translator was not in the business of textual criticism: he would merely translate what he saw and pass it on. So there is widespread –though still a minority- witness to this early error in an Aramaic ms.

The fact remains that Greek mss. have these two readings, both of which may be explained as being derived from Aramaic. The Peshitta has no variant reading here among its mss..(v. Juckel: Ms. Schoven 2530/Sinai Syr. 3 & The NT Peshitta-Hugoye: Journal Of Syriac Studies)

```
(vou) לכון (we cherish) למתל (we long) אד (we cherish) אד (we) חנן (also) אד (in this way) אד (our lives) אד (also) אד (but) אד (of God) אד (the Good News) בלחוד (out) בלחוד (not) בלחוד (vou) מברגה (vou) מברגה (vou) אד (vou) מחנים (vou) (vou) מחנים (vou) מחנים (vou) מחנים (vou) מחנים (vou) (vou) מחנים (vou) (vou) מחנים (vou) (vou) מחנים (vou)
                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             (you are) אנתון (our beloved) דחביבין (because) אנתון
```

```
(that toiling) דלאין (brethren) גיר (for) גיר (vou) גיר (remember) אנתון (by night) אורין (of our hands) בעבד (by works) בעבד (we were) הוין (we were) ועמלין (we may be a burden *) אורט (of vou) אורט (one) דעל (that upon) דעל (by day) ובאיממא (we may be a burden (we may be a burden אורט (שפאים) אורט (אפר) אורט (שפאים) אורט
```

For you remember, brethren, that we were toiling and laboring with the works of our hands by night, and by day, so that we may not be a burden upon any of you-

* Greek adds to the end of this: εκηρυξαμεν εις υμας το ευαγγελιον του θεου - "We preached to you the Gospel of God". Apparently they worked by night and preached by day. The Greek includes the preaching in this verse to clarify that. Actually, the two verses should be combined, as they are one continuous sentence and thought.

```
(to you) לכון (we preached) איכנא (how) איכנא (& God) אלהא (are witnesses) לכון (you) אנתון (you) סהדין (you) איכנא (the Good News) סברתה (the believers) דאלהא (the believers) סברתה (uveverthe all of them) (uveverthe all of them) הוין (<math>uveverthe all of them) (uveverthe all of them) הוין (<math>uveverthe all of them) (uveverthe all of them) הייטנא (<math>uveverthe all of them) (uveverthe all of them) הייטנא (<math>uveverthe all of them) (uveverthe all of them) אויטנא (<math>uveverthe all of them) (uveverthe all of them) אויטנא (<math>uveverthe all of them) (uveverthe all of them) אויטנא (<math>uveverthe all of them) (uveverthe all of them) אויטנא (<math>uveverthe all of them) (uveverthe all of them) אויטנא (<math>uveverthe all of them) (uveverthe all of them)
```

-you are witnesses and God, how we preached the Good News of God to you purely and rightly, and we were without fault toward all the believers.

Greek has "ως οσιως και δικαιως και αμεμπτως υμιν τοις πιστευουσιν εγενηθημεν" - "how holily and righteously and blamelessly we became to you believers". I hate to sound like a stickler for correct grammar, but you can't have a string of adverbs describing a verb of being, which εγενηθημεν is; It is incorrect to say: "we were blamelessly", or "we were righteously". In The Aramaic text, the first two adverbs describe their preaching, which is fine grammar: they "preached purely and rightly". The following phrase is an adjective, not adverb, in Aramaic: "without fault we were"; that too is perfect Aramaic grammar. These things are explained by Aramaic primacy; Greek primacy is being increasingly clobbered by the facts and statistics.

```
(a father) אבא (as) איך (one) אבא (one) אבא (each) אבא (that from) אנתון (vou) אנתון (vou) איך (just as) איכנא (vou) איך (vou) אנתון (vou) ביום (vou) ביום (vou) ביום (vou) ביום (vou) ביום (vou) ביום (vou) ומסהדינן (vou) ומסהדינן (vou) איך (vou) ומסהדינן (vou)
                                    (to God) לאלהא (is suitable) איך (as) דיאא (to walk) דתהלכון (to His glory) איך (to His kingdom) למלכותה (Who called you) דקרכון (He) דקרכון (איסי
```

```
(God) אלהא (constantly) אמינאית (we thank) מודינן (we) חנן (also) אף (this) הנא (because of) מטל (from us) הנא (that you have received (סקבלתון (that the word) המלתא (that the word) איך (that the word) הוא (sou received it) הוא (it was) איך (it was) דבנינשא (not) הוא (the word) מלתא (the word) דבנינשא (אין הוא (mot) איך (it was) איך (mot) איר (mot) איר
```


The First Holy Epistle of Paul The Apostle to The Thessalonians

אגרתא קדישתא קדמיתא דפולוס שליחא דלות תסלוניקיא

```
(of God) אלא (the word) מלתא (truly) שריראית (it is) איתנא (just as) אלא (but) אלא (who believe) איכנא (in those) באילין (among you) בכון (is working) מסתערא (& which) והי (& which) בעברא
```

(of God) אתרמיתון (the churches) לערתא (you imitated) אתרמיתון (my brethren) אחי (but) דאלהא (14 (The Messiah) משיחא (who are in Yeshua) רביהוד (these) הלין (that are in Judea) הלין (the children) ארון (you) מן (from) בני (so) סיברתון (so) סיברתון (The Judeans) ארון (utey) הנון (also) הנון (just as) איכנא (of your nation) שרבתכון (they) מון הארון (just as) איכנא (pust as) איכנא (so) הנון (they) מון מון מון איכנא (pust as) איכ

(murdered) קטלו (The Messiah) מְשִׁיהֹא (Yeshua) ישוע (who our Lord) קטלו (those) הנון (those) הנון (who were from them) דמנהון (& the prophets) ולן (who were from them) דמנהון (they please) און (אל (they become) און (they please) פקובלא (opposed) און (of men) אנשא (children) בני (to all) בני (to all) אנשא

(the Gentiles) עממא (with) עם (to speak) דנמלל (for they forbid) דכלין (in every time) דכליבן (their sins) חשהיהון (to fulfill) למשלמו (that they may live) דנחון (the end) דנחון (until) עדמא (tury) עדמא (but) דון (has arrived) מטי (but) דין (the end) איז (but) דון (the end) איז (שווי (the end) (the end) איז (שווי (the end) (the end) איז (שווי (the end) (the end) (the end) (the end) איז (שווי (the end) (the end)

(of an hour) אחין (a time) אחין (of you) יתמא (bereaved) יתמא (we were) הוין (brethren) אחין (but) דין (we) אחין (to see) אחין (we took pains) ולא (a all the more) ויתיראית (in our hearts) באפין (in faces) באפין (much) אפיכון (your faces) בחובא (your faces) סגיאא

(Paul) אנא (to you) לותכון (to come) דנאתא (we wished) וצבין (Satan) דנאתא (time) אונא (time) דרא (one) אונא (דרתין (time) ועוכני (איני) ותרתין (סטנא

"me" is ME or EME; "Us" is "HMA Σ ". These are not easily confused, hence the Aramaic may account much more easily for the Greek reading than vice versa.

^」ソ**ソ**-"hindered <u>me</u>" >ソ**ソ**-"hindered <u>us</u>"

(of our glory) דשובהרן (& crown) אינו (what is?) וכלילא (our joy) וחדותן (our hope) גיר (for) אינו (what is?) אינו (at His coming) אנחון (veshua) שוע (our Lord) מרן (before) אנחון (vou) (only) אנחון (but) אנחון (but) אנחון (שער) (שער) אנחון (שער) אנחון (שער) (שע

(& our joy) וחדותן (our glory) תשבוחתן (for) אנון (are) אנון (*you*) אנון 20

Chapter 3

(to remain) בין (we chose) למפש (not) ארלא (& because) בין (by ourselves) דלא (in Athenos) באתנוס באתנוס

(our brother) אחון (Timotheos) לותכון (to you) לותכון (& we sent) נושדר (& we sent) ומשמשנא (in the Good News *) ומעדרנן (of God) ומעדרנן (& a minister) ומשמשנא (of you) דאלהא (& inquire *) ומעדרכון (that he may strengthen you) דנשררכון (of The Messiah) ונבעא (your faith) דימנותכון (concerning)

Be pleasant, Be intelligent, Conclude, Argue, Plan, Have an idea, <u>Preach good news</u>."All these are light shedding activities.

• Greek has παρακαλεσαι -"to comfort" where The Peshitta has "inquire". Compare the Aramaic for "may inquire" with "may comfort":

^{*} Greek has "Satan hindered <u>us";</u> עוכני "hindered <u>me";</u> is "hindered <u>us";</u> is "hindered <u>us"</u>;

^{* \$\}pi \pi \cdot \

The First Holy Epistle of Paul The Apostle to The Thessalonians

אנרתא סדישתא סדמיתא דפולוס שליחא דלות תסלוניסיא

```
Ashuri Aramaic
אבו: "may inquire" (Peshitta)
"may comfort" (Greek reading in Aramaic)

In Estrangela
אבוב: "may inquire" (Peshitta)

"may comfort" (Greek reading in Aramaic)

In Dead Sea Scroll script

"may inquire" (Peshitta)

"may inquire" (Peshitta)

"may comfort" (Greek reading in Aramaic)

"may comfort" (Greek reading in Aramaic)
though different from the Aramaic, may be explained as a mis
```

It again appears that the Greek reading, though different from the Aramaic, may be explained as a misreading of one letter of the Aramaic reading.

* "Nethryots" - בתרוץ - "shall direct" is a <u>singular</u> 3rd person verb, though the Subject is <u>plural</u>: "Our Father and our Lord Yeshua Meshikha", which is another indication that Paul's writings speak of The Son and The Father as One God. This is reminiscent of Genesis 1:26-27: "And God (Elohim –plural) said (אמור) - "Yamar"-singular verb in Hebrew), Let <u>us</u> make man in <u>our</u> image, after <u>our</u> likeness...".

(The Messiah) אבון (Yeshua) ישוע (& our Lord) ומרן (our Father) אבון (God) אלהא (but) דין (He) הו (to *you*) ומרחן (our way) אורחן (shall direct *) נתרוץ (

```
(vour love) וניתר (& increase) וניתר (amay He multiply) 12 (every person) לות (to) דר (another) איכנא (of one) דר (vou) להון (we love) מחבינן (we just as) איכנא (vou) דרון (we love) איכנא (vou) דרון (we love) איכנא (we love) וניתר (we love) ווייער (we love) איכנא (we love) ווייער (we love) ווייער (we love) איכנא (we love) ווייער (we love
```

(in holiness) לבותכון (fault) דלא (without) דלא (your hearts) לבותכון (& may He establish) ונקים (of our Lord) אלהא (before) במאתיתה (dat the arrival) במאתיתה (God) אלהא (before) אלהא (His holy ones) משיחא (Yeshua) דעם (Who is with) דעם (Yeshua) רעם אווע (Yeshua) בלהון

The First Holy Epistle of Paul The Apostle to The Thessalonians

אגרתא קדישתא קדמיתא דפולוס שליחא דלות תסלוניקיא

Chapter 4

```
(for you) בעיגן (we beg) בעיגן (my brothers) אחי (therefore) מנכון (we beg) בעיגן (we beg) מנכון (4:1
                        (commandments) אילין (those) אילין (for) גיר (you) גיר (know) אילין (Yeshua) אנתון (by our Lord) אילין (to you) אנתון (we gave) ישוע
                                              (your holiness) קדישותכון (of God) אלהא (the will) גיר (for) צבינה (this is) אוניר (fornication) בינותא (fornication) פריקין (separate) מן (dall) כל (this is) וניותא
            (his/her vessel) מאנה (to possess) למקנא (of you) מנכון (person) אנש (each) אנש (know) דע (will) ונהוא (נהוא (in holiness) בקרישותא בקרישותא (אידער אווא (אידע
                           (of the Gentiles) דרנתא (of lust) איך (as) שרכא (in passion) דרנתא (of lust) איך (tin passion) בחשא (δ not) איך (δ not) א (δ not) א (δ not) איך (δ not) איך (δ not) א (δ not) א (δ not) א
                                                                              (God) הבנון (who not) דלא (those) ידעין (who not) לאלהא
                                                            (to violate) למעבר (presume) משיחין (should you) תהוון (neither) ל
                          (matter) אנש (in this) בְהרא (his brother) לאחוהי (a man) צבותא (& to take advantage of) ולמעלב
                           מטל (because) דמרן (our Lord) הו (He is) תבועא (The Avenger) על (of) הלין (our Lord) כלהין
                                               (we said) אמרן (times) איכנא (that also) איכנא (just as) איכנא (from) מן
                                                                                                             (& we testified) וסהדן (to you) לכון
     (to holiness) אלא (but) אלא (to impurity) לשנפותא (God) אלהא (has called you) קרכון (for) גיר (not) אלא (to holiness) אלהא
                (therefore) מלם (whoever) מן (whoever) דטלם (defrauds) לא (not) הוא (it is) לברנשא (a man) טלם (the defrauds)
                (The Holy) לאלהא (God) הו (Him) דיהב (Who gives) בכון (in you) רוחה (God) לאלהא (but) אלא
                                     (you\ need) סניקיתון (not) א' (of brothers) דובא (but) דין (love) חובא (concerning) אנתון (yourselves) למכתב (to be written) אנתון (to be written) למכתב (another) אנתון (one) דתחבון (to love) דתחבון (you are) אנתון (you are) מלפא (taught) אנתון (you are) דאלהא
                                            (doing) אהא (to all) לכלהון (so) אנתון (you are) אנתון (doing) עבדין (also) אנתון (also) אנתון
                                                            (but) בין (l) אנא (beg) דבכלה (Maqedonia) מקדוניא (who aré in all) בעא
                                                                       (that you superabound) דתתיתר (my brothers) אחי (of you) מנכון
                                 (& occupied) שלין (peaceable) שלין (that you would be) דתהוון (& be diligent) אונין 11
                                (with your hands) בסוערניכון (working) והויתון (be you) והויתון (with your business) בסוערניכון
                                                                                              (we commanded you) איכנא (just as) איכנא
                                                           (in good form) באסכמא (walking) מהלכין (that you would be) דתהוון
                               (toward) בריא (outsiders) ועל (a man) אנש (w upon) ועל (outsiders) בריא (toward) אנש
                                                       (my brethren) אהי (you to know *) דין (but) דין (I *) אהי (want) אבא 13ָ
         (those) אילין (sorrowing) אילין (who sleep) לכון (who sleep) לא (that for) אילין (those) אילין (those) אילין
                               (to whom) להנן (there is not) לית (fope) איך (of mankind) איך (the rest) להנן (as) איך (as) שרכא
```

But I want you to know, my brethren, that you should not be sorrowing for those who sleep as do the rest of mankind who have no hope.

The First Holy Epistle of Paul The Apostle to The Thessalonians

אגרתא קדישתא קדמיתא דפולוס שליחא דלות תסלוניקיא

```
In DSS – צלא אנא "I want";
צל' אנוזגן "We want";
```

* Another difference between the Greek and Aramaic texts here and in more than ten other places in The Gospels and The Epistles, is the use in Greek of a double negation ("I would <u>not</u> have you to be <u>ig</u>norant") where the Peshitta has a simple positive —"I want you to know". <u>The LXX</u> does employ this construction in The Apocrypha a couple times and once in Hosea 4:15 where the Hebrew text does not have anything like it. I have some thoughts on this, but they are mere conjecture at this point.

```
(& arose) מית (died) מית (that Yeshua) דישוע (we believe) מית (for) גיר (if) גיר (who have fallen asleep) אלהא (died) לאילין (doed) דרמכו (also) אל (in this way) הכנא (with Him) מיתא (shall bring) מיתא בישוע (in Yeshua) מיתא (shall bring)
```

Another possible translation is: "For if we believe that Yeshua died and arose, in this way God, by Yeshua, shall bring with Him those who have fallen asleep."

```
(of our Lord) המרינן (in the word) במלתה (to you) לכון (we say) אמרינן (but) דין (this) אילין (of our Lord) אילין (at the coming) במאתיתה (we who remain) המרן (those) דחנן (who are asleep) לאילין (that we) החינן (shall overtake) לא (we who have life) היינן (we who have life) לאילין (this) אילין (we who have life) היינן (this) אילין (we who have life) לאילין (we who have life)
```

(& with the voice) בפוקדנא (with a command) בפוקדנא (our Lord) בהו (He) ההו (because) למטל (of God) ההו (with a trumpet blast) ובקרנא (Angel) מלאכא (of the Head) הריש (who are in The Messiah) מן (theaven) ומיתא (Heaven) ומיתא (first) מן (first) שמיא (they shall arise) נקומון (first) לוקדם (they shall arise) נקומון

(we who have life) הידין (we who remain) המשתחרינן (those) אילין (we) חוון (& then) והידין (in clouds) אכחדא (with them) עמהון (we shall be carried away) בתחטף (in every time) אכחדא (in this way) אכחדא (in the air) באאר (of our Lord) המרן (to a meeting) לאורעה (we shall be) נהוא (arrived accord) באאר (with מרן (with) מרן (with) נהוא (we shall be) נהוא (we shall be) ברוא (we shall be) נהוא מרן (we shall be) נהוא מרן (we shall be) נהוא מרן (we shall be) נהוא (we shall be) נהוא מרן (we shall be) נהוא מרן (we shall be) נהוא מרן (we shall be) והוא מרן (we shall be) נהוא מרן (we shall be) והוא מ

(therefore) הלין (with words) במלא (another) ההיל (one) ההיל (comforting) הלין (these) ההיל (be) ההיל (be) ההיל

Chapter 5

```
(my brothers) אחי (& seasons) דין (but) דין (the times) אחי (about) לנו (to you) ארי (to be written) למכתב (you need) סניקיתון (not) א
```

```
(that the day) דיומה (vou) אנתון (vou) אנתון (vou) אנתון (vou) איר (truly) ארא (for) אנתון (vou) אנתון (comes) ארא (in this way) הכנא (in the night) בלליא (a thief) אוד (of our Lord) דמרן
```

(& quiet) שינא (there is) הו ("peace) דשלמא (they will say) אנאמרון (when) 3 (destruction) אנשליא (upon them) גליהון (from the silence) אנשליא (& then) והידין (they will escape) איך (a pregnant woman) על (upon) על (labor pains) איך (as) חבלא (labor pains) על (upon) בטנתא (upon) איך (as) הבלא (upon) על (upon) בטנתא (upon) איך (upon) איך (upon) איך (upon) איך (upon) איך (upon) איך (upon) על (upon) על (upon) איך (upon) על (

```
(you\ are) הויתון (not) א"ד (my brothers) דין (but) דין (you) אותון 4 (should overtake אנתון (at thief) א"ך (at the) א"ך (day) א"ד (in darkness) בחשוכא בחשוכא
```

```
(of day) איממא (& children) בני (are) אנתון (of light) אותון (children) בני (for) בני (all of you) בלכון (of darkness) גיר (children) בני (vou are *) הניתון (& not) השוכא (children) לליא (of night) לליא (children) בני (you are *) הניתון (are) איממא (bridren) בני (you are *) הניתון (are) איממא (children) לליא (children) לליא (children) בני (you are *) הניתון (are) בני (you are *) בני (you are *) בני (pridren) בני (prid
```

```
* Greek has "& we are not" where The Peshitta has "& you are not". "We are" is הוינן, הוינן,
```

Peshitta mss. do not have variants in this verse, as there should be if the Aramaic is based on Greek. There are Greek mss. with the Peshitta reading: \mathbf{D} (5th cent.), \mathbf{G} (9th cent.) as well as The Itala Version (2nd cent.).

```
(the rest) איך (as) איך (therefore) לא (let us sleep) ברמך (not) לא (& prudent) הרין (watchful) עירין (let us be) אלא (but אלא (but be) אלא
```


The First Holy Epistle of Paul The Apostle to The Thessalonians

אגרתא קדישתא קדמיתא דפולוס שליחא דלות תסלוניקיא

```
(are) הוֹ (in the night) בֹּלְיֵא (who sleep) גיר (for) גיר (those) אילין (those) אילין (drunk) דרמכין (those) אילין (sleeping) אוויריין (those) דרוין (drunk) דמכין (sleeping) אילין (those) אוויריין (those) אוויריין (מרטין אילין (sleeping) אילין (מרטין אילין אילין (מרטין) אוויריין (מרטין) אוויריין (מרטין) אילין (מרטין) אוויריין (מרטין) אילין (מרטין) אילין (מרטין) אוויריין (מרטין) אילין (מרט
                                           (vigilant) עירין (let us be) חנן (are) חנן (of the day) איממא (of the children) דבני (but) דין (we) איממא (& of love) דהימנותא (in our minds) ברעינן (in our minds) דהימנותא
                                                                                                            (of Life) דחיא (of the hope) דסברא (the helmet) סנורתא (& let us take) ונסים
                                                                                       (that not) לרונוא (because) מטל (because) אלהא (that not) סמן (that not) אלהא (because) מטל
                                    (The Messiah) משרחא (Yeshua) ישוע (in our Lord) במרן (of Life) אלא (but) לקנינא (but) לקנינא
                                                                               (we are awake) על (that if) אפין (our sake) על (for) על (Who died) דמית (Him) דמית (10
                                                                                                     (we shall live) במכינן (with Him) אכחרא (as one) אכחרא (we sleep) דמכינן
                                                                                                                            (another) הנא (one) הנא (comfort) ביאו (this) לחד (because of) למטל
                                                             (vou have done) עבריתון (that also) איכנא (just as) איכנא (another) איכנא (one) און (& build up) ובנו
               (greater) יתירא (in love) בחובא (to you) לכון (esteemed) השיבין (that you let them be) דהוו (with them) ומשל (be at peace) אשתינו (& because of) ומשל (because of) אשתינו
                                    (wrongdoers) למסכלנא (correct) אחי (my brothers) אחי (of you) מנכון (but) דין (we beg) בעינן (of the weak) לועורי (the burdens) וסבו (bear) וסבו (souls) נפשא (the feeble) לועורי (& encourage) ולבבו (every person) לות (to) כלנש (in your spirit) (& be long) ואגרו
                             (evil) אנש (in place of) בישתא (evil) בישתא (of you) מנכון (anyone) אנש (lest) למא (& beware) אלא (good) אנש (after) ברטו (run) הרטו (in every time) אלא (may reward) נפרוע (every person) הרדא (each one) ולות (towards) הרדא (towards) ולות (tow
                                                                                                                                                                           (in every time) בכלזבן (rejoicing) חדין (be) הוו 16
                                                                                                                                                                            (ceasing) שלוא (without) דלא (wray) שלוא (א pray) 17
                                                  (the will) גיר (for) גיר (this is) הנו (giving thanks) מודין (be) הוו (thing) מדם (& in every) ובכל (\dot{\alpha} (in you) בכון (The Messiah) משיחא (in Yeshua) בישוע (of God) דאלהא
                                                                                                                                                                                  (quench) לא (not) לא (The Spirit) רוחא (17 (The Spirit)
                                                                                                                                                                                        (reject) אסלון (not) אין (prophecy) בביותא (prophecy) בביותא
                                                                                                     (everything) בלמדם (everything) בקו (explore) ודשפיר (what is excellent) אחודו
                                                                                                                                        (flee) ערוקו (evil) בישא (matter) בו (every) כל (& from) בישא 22
(perfectly) גמיראית (shall make you holy) נקדשכון (of peace) דשלמא (The God) אלהא (but) דין (He) ב 23 (He shall keep) ננטר (& your body) ופגרכון (& your soul) ופלכלכון (wwhole) ונשר (wwhole) לכלכון (all of you) ונשר (for the arrival) למאתיתה (faults) למאתיתה (without) דמרן (without) דשין (without) למאתיתה (for the arrival) דמרן אונטר (without) דשין (without) למאתיתה (without) דיין אונטר (שוע למאתיתה (without) דיין אונטר (שוע למאתיתה (שוע למאת
                                         (shall perform it) נעבר (it is He Who) דהו (has called you) מן (Who) מן (is He) הו (faithful) מהימן (לובר עם מהימן (או לובר עם מהימן או לובר מהימן (או או לובר מהימן או לובר מהימן או לובר מהימן (או לובר מהימן או לובר מהימן (או לובר מהימן או לובר מהימן (או לובר מהימן או לובר מהימן לובר מהימן או לובר מהימן (או לובר מהימן (או לובר מהימן לובר 
                                                                                                                                                                                       (for us) עליו (pray) צלו (my brethren) אחי 25
          (holy) בושקתא (with a kiss) בושקתא (all of them) כלהון (of our brethren) הדישתא (the peace) בשלמא (invoke) שאלו
                                                                        (that will be read) דתתקרא (by our Lord) לכון (vou) אנא (bind in an oath) מומא (holy) אנא (the brethren) אחא (to all) לכלהון (this) אחא (letter) אגרתא
```


The First Holy Epistle of Paul The Apostle to The Thessalonians אנרתא קדישתא קדמיתא דפולוס שליחא דלות תסלוניקיא

(Amen) מטיב (the grace) משיחא (Yeshua) משיחא (of our Lord) דמרן (the grace) מיבותה מיבותה (28

The Second Holy Epistle of Paul The Apostle to The Thessalonians

2nd Thessalonians

```
(to the church) לעדתא (& Timotheos) וטימתאוס (A Silvanus) לעדתא (Paul) פולוס (Paul) פולוס (Paul) פולוס
(& our Lord) ומרן (our Father) אבון (which is in God) דתסלוניקיא (of the Thessalonians) דתסלוניקיא
                                (The Messiah) משיחא (Yeshua) ישוע
```

```
(God) אלהא (from) מיבותא (with you) (with you) עמכון (grace) מיבותא 2
(The Messiah) משיחא (Yeshua) ישוע (our Lord) מלון (our Father) מלון (our Father) מלון
```

(for *you*) עליכון (we are indebted) איבינן (in every time) בכלזבן (to God) אלהא (to give thanks) למודיו (grows) איך (that all the more) דיתִיראית (is necessary) דולא (what) איך (my brothers) איד (my brothers) איד (אוראית האיד) איד (שאר) איד (שא (of every person) דכלנש (the love) הימנותכון (wour faith) דכלכון (vour faith) הימנותכון (vour faith) חובא (his neighbor) חברה (to) לות

```
(boast) נהוא (will) נהוא (in you) בכון (we) חנן (that also) איך (as) איך (your faith) איך (for ) על (of God) דאלהא (in the assemblies) חנן (we) בעדתא (we)
(your persecutions) רדיפותכון (that in all) דבכלה (your endurance) מסיבר,נותכון (é for) ועל
                 (you) אנתון (that endure) רמסיברין (wour sufferings) אנתון אנתון
```

(of God) אלהא (just) אנא (of the judgment) דרינא (for a demonstration) אונת א (for His kingdom) למלכותה (that you may be worthy) דתשוון (you suffer) אפיה (sake) אפיה (for whose) דעל (that) הי

(God) אלהא (before) שרה (it is just) אלהא (& if) און 6 (to reward) אולצנא (suffering) אולצנא (to reward) דנפרוע

(with us) עמן (He shall save *) נחא (vou who are tormented) עמן (איסט (with us) דמתאלציתון (איסט (איסט איסט ארלציתון (איסט איסט ארלציתון (איסט איסט ארלציתון (איסט איסט ארלציתון איסט ארלציתון (איסט איסט ארלציתון (איסט איסט ארלציתון (איסט איסט ארלציתון (איסט ארלצית) (איסט ארלציתון (איסט ארלצית) (איסט ארלצי (The Messiah) משיחא (Yeshua) ישוע (of our Lord) דמרן (by the revelation) בגלינה (of His angels) דמר (the armies) אם (with) שמיא (Heaven) שמיא (Who is from) דמן

N * The Greek mss. have **aveouv** – "Rest"; The explanation for this is very simple:

Here is the Aramaic word for "Rest": צירא;

Here is "He shall save": ℵ⊓1;

The Yodh' is in "Rest"- ΚΠΊ and not in "He shall save" - ΚΠΙ. The Greek for "He shall save" is "σωσει", nothing like "ane oin". Another possibility is ζωοποιησει ("He will give life")- even less like "ane oin".

Of course, one might object that an Aramaean might have translated Greek aveau - "Rest" - NT1, simply omitting the "Yodh"-", which would be easy enough. There are several problems with that hypothesis, however, one of which is that The Peshitta NT should have demonstrable errors in it somewhere, if it were a translation; no one has produced any, to my knowledge. The Peshitta mss, have no variants in this verse to support a Greek original behind it. (Based on Gwilliam-Pinkerton's collation of Peshitta mss. of Paul's epistles).

The Greek NT, on the other hand, is replete with variant readings galore in all of its mss. and many errors of all sorts, which I and others have pointed out and will continue to do so. The fact that there is a Massora for The Peshitta, proving that its scribes counted words and even letters in the mss. and kept records of the statistics sets The Peshitta far above The Greek NT in accuracy and precision. Where, oh where is such a tradition associated with the copying of Greek mss.? Another argument, and probably the strongest possible scientific support for the absolute accuracy of The Peshitta is the fact that this text contains numerous codes going through it, beginning to end, end to beginning, backwards and forwards, some starting in the middle of the canon, some elsewhere, by skipping a particular and consistent number of letters from a starting point to its end- one with 17,921 letters skipped each time, to spell out a 61 letter code that loops through Matthew alone 18.6 times, beginning to end! Others have longer skips, all the way up to 99,021 letters each time and 191 letters long! Most go through the entire NT several times. If one letter were removed from The Peshitta version I searched with Codefinder software, none of those codes would exist at all. If one letter were added, the same holds true; all the codes disappear. The Greek NT has no such code in it, try what edition you will. Many have tried for years, to no avail.

Some codes in The Peshitta are in Aramaic reading forward and Hebrew when reading the same code backward! And then there is the promise of Yeshua Meshikha Maran:


```
The Second Holy Epistle of Paul The Apostle to The Thessalonians
"Not one Yodh ( ` ) or Tittle ( ^ ) shall pass from the Law..."; Heaven and earth will pass away; My words shall not pass
awav."
                 (of the fire) דעבר (in blazing) בנוזלא (vengeance) תבעתא (He executes) א מא (whenever) א מא
                        (those) מן (God) הנון (who not) דלא (who not) ידעו (who not) ומן (those) מן (on) הנון (those) דלא (those) אשתודעו (who not) אשתודעו (who not) לסברתה (who not) א
                                         (The Messiah) משיחא (Yeshua) ישוע (of our Lord) דמרן
              (eternal) בדינא (in judgment) בחנון (for those) בהנון (for those) ברינא (destruction) בתנון (destruction) בחנון
             מן (the Face) ברצופה (the Face) דמרן (of our Lord) ומן (from) שובחא (from) דחילה (the Face)
       (& will show) דאתא (in His holy ones) בקדישוהי (to be glorified) דנשתבה (He comes) אחא (whenever) מא (our testimony) במהימנוהי (because you believed) דתתהימן (in His believers) במהימנוהי (His wonders) במרתה (day) (in that) במריכון (that was for you) בהו
          (for you) עליכון (we pray) מצלינן (in every time) בכלזבן (because of this) מטלהנא (& would fill you) ונמליכון (for your calling) לקרינכון (God) אלהא (that would make you worthy) רנשויכון
       (in power) בחילא (of faith) בחילא (of goodness) ועברא (wholly) בחילא (the pleasure) בחילא (wholly) בלה
              (Yeshua) ישוע (of our Lord) דמהן (the Name) בכון (by you) בכון (that may be glorified) דנשתבה
                  (the grace) מיבותה (according to) איך (by Him) אבתון (you) אנתון (also) אנתון (The Messiah) מיבותה
                             (The Messiah) משיחא (Yeshua) ישוע (& our Lord) ומרן (of our God) דאלהן
                                                                     Chapter 2
```

```
(the arrival) מאתיתה (concerning) על (my brothers) אחי (of you) מאתיתה (but) דין (we beg) בעינן 2:1 בעינן
             (Yeshua) ישוע (of our Lord) משיחא (Yeshua) ועל (of our Lord) דמרן (of our Lord) דילן (assembling) בינושיא
```

```
(in your minds) ברעיניכון (you would be shaken) ענל (soon) ענל (that not) דלא 2
(a spirit) אור (from) מן (neither) און (word) מלתא (from) מל (neither) אול (be troubled) מון (neither) אולא (spirit) אור (from) מלתא (neither) אור (from) מון (from)
                                                      (it is) אנרתא (from) מן (from) אנרתא (an epistle) דאיך (an epistle) לותן (from) לותן (neither) ולא
                                                                       (of our Lord) רמרן (the day) יומה (has arrived) מטי (namely) לם (that behold) דהא
```

```
(means) אטכמין (of) אטכמין (will deceive you) משיכון (man) אנש (that no) אלמא (means) משיכון (means) אטכמין אנש
  (a revolt) מרודותא (first) לוקדם (will come) אחתא (not) לא (that surely) מרודותא (to the effect) ממל
(of destruction) דאבדנא (the son) ברה (of sin) בהשיתא (the man) ברנשא (will be revealed) דונתנלא
```

```
(thing) ומ (every) כל (against) על (& exalts himself), ומשתעלא (who opposing) בל (who opposing) הו (he) הו 4
                (also) אלה (just as) איכנא (that is called) דאף (flood) דאף (that is called) בתקרא (he will sit) דאר (as) אלהא (as) אלהא (of God) דיך (as) אלהא (in, the temple) בהיכלא
          (he is) הל (God) איך (as if) איך (himself) הל (concerning) על (& he will show) ופשה (thinself) איך אל הא
```

```
(I was) דכר (with you) לותכון (that when) דכר (you remember) עהדיתון (do not?) לא
              (these things) אמרת (say) הוית (these things) הלין
```

```
(governs) אנתון (what) אנתון (know) אנתון (know) השא (know) והשא (know) והשא (\& now)
       (in his time) הובוה (that may be revealed) דנתנלא (that may be revealed)
```

```
(has begun) ביר (now) ביו (from) מן (of evil) שרי (for) ערי (the mystery) ארזא 7
(governs) אחיד (now) אחיד (which) או (that) הו (surely) און (only) אחיד (to work) למתחפטו
                    (the midst) מצעתא (from) מן (will be taken) נשתקל
```

(Yeshua) שוע (whom our Lord) דמרן (that) או (Evil One) עולא (will be revealed) נתגלא (& then) נתגלא (א והידין נסיפיוהי (will consume him) ברוח (with the breath) פומה (of His mouth) ונבטליוהי (will destroy him) ביוהי (of His coming) בנלינא (by the revelation) בנלינא

```
(of Satan) גיר (in the activity) במעבדנותא (of that one) דהו (for דהטנא (the coming) מאתיתה (the coming)
          (false) דולתא (wonders) ותדמרתא (wonders) דולתא (power) דולתא (in all) בכל
```

The Second Holy Epistle of Paul The Apostle to The Thessalonians

```
נרתא קדישתא דפולוס שליחא דלות תסלוניקיא תריניתא
```

```
(in the perishing) אבירא (that is) דעולא (of evil) דעולא (error) באבירא (& in all) בעלה (of the truth) דבלה (the love) חובא (they received) קבלו (that not) דלא (for) דלא (in which) בחון (in which) בחון (in which)
```

(the activity) מעבדנותא (God) אלהא (to them) להון (sent) נשדר (because of this) מטלהנא (lies) במועיי (that they may believe) דנהימנון (of delusion) לשוקרא

(who not) אילין (those) רלא (all of them) כלהון (they will be judged) דלא (evil) דלא (they chose) בעולא (the truth) בעולא (believed) בעולא (believed) בעולא

(always) לאלהא (to thank) למודיו (we are indebted) בכלזבן (but) דים (we) אפיכון (of our Lord) הביבוהי (beloved) הביבוהי (your persons) אפיכון (for Life) אפיכון (for Life) אלהא (for beginning) השיתא (from) להיא (for has chosen you) הנבכון (of the truth) דערא (win belief) ובהימנותא (for has chosen you) בקדישותא (of the truth) דערא (win belief) הימנותא (we are indebted) היבון היכון (for has chosen you) אחוון הימנותא (we are indebted) היכון (we are indebted) הי

(our) דילן (by evangelism) במסברנותא (has called you) גיר (for) גיר (to these things) להלין (The Messiah) הוא (Yeshua) ישוע (to our Lord) למרן (glory) משיחא (that you would be *) דתהוון (that you would be *)

N* Greek has "εις περιποιησιν δοξης" – "for possession of the glory"; The Aramaic construction רתהוון תשבוחתא למרן has two possible meanings; in an idiomatic sense, (דתהוון may have been read as דתהוון - a 3rd person fem. singular future, matched with "Glory"- fem. sing.) it means "that our Lord may have glory"; In a more straightforward sense, (taking person plural masculine future – "That you would be"), it means "that you would be glory". The Greek seems to favor the first sense, though it is misleading, implying the glory of Jesus may go to the believer. The Greek seems to be an incorrect and awkward translation of the Aramaic here. I doubt an Aramaean would get the Peshitta reading from the Greek reading.

```
(the commandments) אח" (my brethren) אח" (therefore) מכיל (wy brethren) אח" (therefore) אח" (in epistle) אח" (in epistle) אח" (in the word) במלתא (in the word) במלתא (that you have learned) באגרתא
```

(our Father) משרחא (A God) (The Messiah) משרחא (Yeshua) ישוע (our Lord) אבון (but) דין (He) הו (eternal) מרן (comfort) או (us) לן (and (by His grace) ויהב (good) ויהב (good) בטיבותה (by His grace) מבא (and (by His grace) בטיבותה (by His grace)

(words) לבותכון (may He comfort) ונקים (words) ונקים (may He comfort) לבותכון (may He comfort) ונקים (good) עבר (works) עבר (works) עבר (words) אינביא (all) מלא

Chapter 3

```
(of our Lord) דמרן (that the word) דמל (for us) צלו (pray) צלו (brethren) אחין (now on) השא (from) מן (with you) אחין (as) דמר (with you) בכל (be glorified) בכל (with you) רהמא (will be) איך (will be) בכל (with you) ומשתבחא
```

```
(& vicious) ביושא (evil) ביושא (men) ביושא (from) מן (& that we will be saved) ודנתפצא (the faith) גיר (for דכלנש (of every person) דיר (not) גיר (for דיר) דיר (mot) און ניר (mot) דיר (
```

```
(will keep you) נטרכון (He Who) דהו (Jehovah) מריא (but) דהו (faithful) מהימן (evil) הו (נשוזבכון (will deliver you) מן (from) מון (will deliver you) ונשוזבכון
```

```
(in our Lord) במרן (upon you) עליכון (but) דין (we put trust) תכילינן (vou have done) תכילינן (we command) רמדם (that whatever) רמדם (vou will do) עבדיתון (also) אף
```

```
(of God) לחובה (into the love) לחובה (will direct) להובל (will direct) נתרוץ (wour hearts) למרן (will direct) ולמסברנותה (of The Messiah) דמשיחא (& to the evangelism) ולמסברנותה
```

(of our Lord) במרונן (in The Name) מפקרינן (my brothers) לכון (vov) בין (vov) אחל (we command) מון (we command) לשנה (brother) אחל (every) משיחא (from) משיחא (that vov be) בהייתון (vov be) דהייתון (The Messiah) משיחא (Yeshua) משיחא (vov משיחא (vov) (vov) משיחא (vov) (vov) משיחא (vov) משיחא (vov) (vov) משיחא (vov) (vov) משיחא (vov) (v

M * The Majority (Byzantine) Greek text mss. has "**They received**"; The Critical Greek has "**You received**"(plural); The Textus Receptus Greek has, "**He received**".

The Aramaic for "They received" (Peshitta reading) is דקבל ; "You received" is דקבל; "He received" is דקבל ; "He received". The Western Interestingly, The Eastern Peshitta differs here from the Western mss. and has - "He received". The Western Peshitta reading seems to stand between the other two and best explains the Greek and The Eastern reading:

- "You received" - (Critical Greek reading)

- "They received" (This Peshitta edition's reading, Majority Greek & Latin Vulgate)

- "He received" - [Eastern Peshitta and Textus Receptus Greek- (KJV)]

Add two letters to the Peshitta reading in this edition and you have the Critical Greek reading; Take off the last letter of the original reading and you have the Eastern reading and the reading of The Textus Receptus in The King James Version.

(of you) מנכון (any) אנש (from) מן (have we eaten) אכלן (without charge) אנש (bread) אנש (neither) אפלא (we working) דמגן (by high) בלא (with labor) בעמלא (with labor) בעמלא (with labor) בעמלא (we would be a burden) אלא (of you) מנכון (anyone) אנש (anyone) אנש (were) דעל (were) דעל (were) אנש (were) אנש (מוער) אנש (שפע) אנש (שפע

(to us) לן (there is authority) שליט (that not) דלא (because) מטל (it was) אות (not) אלא (an example) דבנפשן (to you) לכון (we might yield) נתל (that by our lives) אלא (you may imitate) תתרמון (that us) דבן (that us) דבן

(some) אנשא (among you) ביר (that there are) האית (for) אנשא (we hear) מהלכין (we hear) ביש (walk) מהלכין (walk) ומדם (walk) לא (who wicked) ביש (who wicked) מהלכין (only) אלא (but) אלא (but) אלא

(& beseech) ובעינן (we command) מפקדינן (to such) דין (but) דין (to them) מינהון (them (The Messiah) משיחא (Yeshua) ישוע (in our Lord) במרן (of them) מנהון (their bread) נהוון (that in quietness) פלחין (work) פלחין (they shall) נהוון (that in quietness) אוון אוון (that in quietness)

(vou) לכון (be weary) לא (not) אדי (my brethren) אחי (but) דין (vou) אנתון (vou) אנתון (vou) אנתון (vou) אווי (vou) אווי

(these) למלין (words) למלין (obeys) משתמע (not) אנש (a man) אנש (& if) אנש (this one) אנש (from you) לכון (let be separated) נתפרש (which are in this letter) דבאגרתא (that he may be ashamed) עמה (with Him) עמה (taking part) מתחלטין (be you) ולא

(hold him) איך (an enemy) איך (as) בעלרבבא (as) איך (& not) איך (be you) אלא (מ brother) הויתון (as) הויתון (but) אלא (dathonishing) הויתון (but) אלא

(peace) שלמא (to you) דין (give) נתל (of peace) בשלמא (The Lord) מרה (but) דין (He) הו (all of you) מרן (with) עם (our Lord) מרן (in everything) בכלמבן (always) בכלזבן

(Paul) אנא (of my hand) אידי (in the writing) בכתבת (Greetings) אנא (I) שלמא (of my hand) אידי (the writing) בכתבת (which in all) דאיתוהי (what is) אתא (what is) דאיתוהי (have written) בתבת (וו) אנא (write) בתבת (in this way) בכנא (write) בתב

(The Messiah) משיחא (Yeshua) ישוע (of our Lord) המרן (the grace) טיבותה שיבותה עם (Amen) עם (with) עם (with) עם (with) אמין

The Eastern Peshitta has "all of you my brothers. Amen." No Greek text has that reading. See how similar the Aramaic words "Amen" and "Brothers" are:

The Second Holy Epistle of Paul The Apostle to The Thessalonians

אגרתא קדישתא דפולוס שליחא דלות תסלוניקיא תריניתא

>ヘカペー"Amen" >ヘアペー"Brothers"

Perhaps an early scribe read "Amen" twice, the first time as אַלְזְאַר "Brothers" and the second as אַלְאַר "Amen". The word "אַלְאַר" "Brothers" also may be spelt in a shorter and common form - אַזְאַר "Akhay", which would explain why the final Nun \ is missing in The Eastern Peshitta - אַזְוֹא "Akhay". (In Estrangela, the common script of Peshitta mss. since the second century AD, it is - אַזְּאָר "Akhay".

Here is a photo of these last two words from the Khabouris Manuscript (an Eastern Peshitta ms. copied from a fourth century ms.):

Of course, one may argue that the Eastern Peshitta is correct and that a scribe simply skipped ATIN "Akhay" and went to the following and similar >ATIN—"Amen". There are several problems with that position; first, there is no Greek manuscript with the reading "Brothers". That is a bit of a problem for both Greek primacists and for Aramaic primacists -(those who support an Eastern Peshitta original). There are however, many Peshitta readings without Greek witnesses, so this is not a major problem by itself. In conjunction with the fact that the Western Peshitta tradition lacks the word "Brothers" here, the lack of Greek witnesses becomes significant. It is reasonable that Aramaic primacists would expect that if all Greek mss. support one Aramaic reading where there is a variant reading in The Peshitta NT, that this would settle the matter. There are not many places where the two Peshittas differ. The argument that The Peshitta was based on or revised to the Greek standard is simply nonsense and has no foundation in the textual evidence. Neither The Western nor The Eastern Peshitta can be shown to conform to any Greek standard, whether Byzantine, Alexandrian or Western. More often than not, it differs with all Greek readings, where Greek variants occur.

Another argument for the originality of the text presented in this edition (Gwilliams-Pinkerton 1920 critical edition of The Peshitta) is that this is practically identical with the edition in which the author has discovered eight long codes that extend throughout The NT several times and one that covers 96% of The NT, some in Hebrew and some in Aramaic. The codes are spelled out by skipping many thousands of letters at a time (17,000 up to 99,000) to form sentences of 25 to 191 letters. What is significant about these codes for Textual Criticism is that if one letter were to be added to the Peshitta edition tested, or one letter were deleted, none of the codes would exist at all! No other edition of the several I have tested of The Peshitta has any such codes. I have also performed an exhaustive experimental search of The Peshitta (two editions) for 95 Hebrew and Aramaic Divine names and titles as codes. The resulting data is several million words of information called Equidistant Letter Sequences which demonstrate statistically that the Peshitta NT was deliberately coded with many of these Divine names and titles. They cannot be due to random occurrences; none of the control texts tested shows positive results, and they were tested alongside The Peshitta, word for word, skip number for skip number, in exactly the same way as it was.

I believe Gwilliams & Pinkerton did a magnificent work in compiling this edition of The Peshitta Pauline epistles. It is practically impeccable, as is The Gwilliams-Pusey edition of The Gospels before it.

The First Holy Epistle of Paul The Apostle to Timothy

אגרתא קדישתא דפולוס שליחא דלות טימתאוס קדמיתא

1 Timothy

```
(The Messiah) משיחא (of Yeshua) דישוע (an apostle) שליחא (Paul) משיחא (Paul) בפוקדנא (of God) דאלהא (by the commandment) בפוקדנא (our Hope) ישוע (Yeshua) ישוע (& of The Messiah) ורמשיחא (our Lifegiver) מחינן
```

(in faith) בהימנותא (true) שרירא (a son) ברא (to Timotheos) לטימתאוס (our Father) ברא (from) שרירא (grace) מיבותא (grace) מיבותא (grace) ושלמא (w Pather) ושלמא (God) אבון (Weshua) ישוע (& The Messiah) נמשיחא (משיחא (Yeshua) ישוע (w The Messiah) אוני ומשיחא (משיחא השיחא (אישוע השיחא אוני ושיחא השיחא (שרירא השיחא השיחא השיחא השיחא (שרירא השיחא השיחא השיחא השיחא השיחא השיחא השיחא השיחא (שרירא השיחא השוחא השיחא השיח השיחא השי

(to Maqedonia) אול (I) אול (went) אול (when) מנך (of you) מנך (I was) הוית (requesting) מנך (men) אנש (certain) אנש (that you command) באפסוס (that you command) ותפקד (they teach) באפסוס (that you remain) אנש (different) באפסוס (they teach) יולפנא (they teach) משחלפא (that you remain) דרא

(& to accounts *) נתרמון (they should give heed) לשועיתא (& not) אולא (there is not) להון (they should give heed) להון (& not) 4 (to them) להון (of which an end) דשרבתא (of genealogies) דשרבתא (all the more) הו (are) עברן (are) עברן (contentions) דהרינא (these things) הלין (of God) בנינא (edification) בהימנותא (& not) דאלהא (& not) ולא (& not) בנינא (& not)

N * Greek lacks "into accounts".

(a heart) לבא (that from) דין (love) איתוהי (is) איתוהי (of the commandments) לבא (but) דין (the sum) סכה (true) איתוהי (faith) שרירתא (from) מבתא (good) מבתא (a conscience) מבתא (but) מבתא (pure) מברא (pure) ומן (pure) אינותא (pure) מבתא (pure)

(have strayed) טעו (these things) הלין (from) מן (& some of them) טעו (empty) אנשא (they have turned away) וסטו (people) אנשא

(of The Written Law) דנמוסא (teachers) מלפנא (to be) למהוא (in that they seek) דרבעו (that they speak) מסתכלין (they understand) מחם (not) א (while) כד (they contend) מחם (anything) דעלוהי (anything) מחם (neither) מדם (neither) מדם (they contend)

(is) הו (good) שפיר (that The Written Law) דין (but) דין (we know) אידעינן (we know) דין (by it) דין (will be led) אנש (according to) דנמוסא (arman) אנש (if) אנש (arman) אכותה

(was appointed) סים (not) לא (The Written Law) נמוסא (that for the righteous) דלכאנא (he knows) ידע (while) דל (the righteous) (למרודא (for the evil) ולרשיעא (for the evil) אלא (but) לעולא (for the evil) ולמרודא (for the evil) ולאילין (but) אלא (מופ pure) ולענתא (who not) (אילין (their fathers) (אילין (who hit *) דמחין (* to those) ולאילין (their fathers) ולאילין (who hit *) דמחין (* for murderers (*) דמחין (* for those) ולאילין (who hit *) דמחין (*) אילין (who hit *) ולאילין (who hit *) ולאילין (#) אילין (#) לאמהתהון (*) לאמהתהון (#) לאמהתהון (#) אילין (#) אילין (#) לאמהתהון (#) לאמהתחון (#) לאמהתהון (#) לאמהתהון (#) לאמהתחון (#) לא

* N Greek has "πατραλωαις και μητραλωαις, ανδροφονοις"- "father killers, mother killers, murderers"? This makes little sense, especially when compared to The Peshitta reading: "Those who hit their fathers and those who hit their mothers, and murderers." To be fair, some translations of the Greek text have "smiters of fathers and for smiters of mothers,...", though I can find no evidence of either πατραλωας or μητραλωας being used in that sense anywhere in Greek literature. Even granting the above as possible meanings, the Greek seems too generic when compared to the Aramaic to be original. The law was written for "those who hit their fathers and those who hit their mothers", simply makes better sense than "father hitters" and "mother hitters", as the latter terms do not specify whose fathers or mothers are referred to, and as the Greek term so defined is impossible to find in literature, it seems unlikely that they would have been familiarly used in those senses.

(& for thieves) ולגנבי (with) עם (with) עם (for males who lie down) ולגנבי (for fornicators) ולגנבי (oaths) אול (against) אול (for violators) ולדגלא (for liars) ולדגלא (of freedom) הארא (of children) בני (sound) הארא (to teaching) ליולפנא (opposed) ליולפנא (for all things) האיתוהי (for all things) ליולפנא (with are) האיתוהי (for all things) ולכלמדם (משות) אול (משות) האיתוהי (for all things) אול (משות) האיתוהי (משות) האיתוחי (משות) האיתו

N * The Aramaic has "males lying with males" (as the word is a masculine participle, it refers to masculine subjects); the Greek mss. use "αρσενοκοιτης", which is a compound word not found in Greek literature, made of the words "αρσην" (male)

The First Holy Epistle of Paul The Apostle to Timothy

and "Kolth" (copulation). The Greek word is unclear in meaning: "Male copulation", or "Copulation with males"? Kolth, the base word of this compound word, never refers to "a copulator" but to "a bed" or "to lying down" or "copulation". In the context, the Greek is disjointed; "The Law was written for fornicators, for males who lie down with males, for kidnappers, etc..", whereas the Greek has: "fornicators, lying down with men, kidnappers, etc..". The Law was written for certain people, not for certain activities. So the Greek word focuses on one activity —"lying down with men", along with people—"fornicators", "kidnappers", etc.. rather than the people who perpetrate it; this is an error in a grammatical sense as well as a theological sense and contextual sense; The Law's purpose was for people, not certain sins people commit. In this light, the Peshitta reading is clearly superior to the Greek. There are many apparent Greek word inventions in The Greek NT which look like compound words in which two or three Aramaic words in the text are combined. This is one example, in my view.

```
(The Blessed) אברכא (of God) אלהא (of the glory) דתשבוחתה (of the Good News) דאלוון (have been entrusted) אתהימנת (with which I) דאנא (that) הו
```

```
(our Lord) למרן (Who has empowered me) אנא (I) לה (Him) אנא (& thank) אנא (trustworthy) משיחא (Who accounted me) רחשבני (The Messiah) משיחא (Yeshua) ישוע (into His ministry) לתשמשתה (& He has put me) וסמני
```

(& a persecutor) הוית (I was) הוית (a blasphemer) מגדפן (the first) קדים (who from) הוית (to me) לי (known) אלא (but) אלא (but) אלא (but) אלא (but) מטל (because) מטל (faith) הימנותא (without) אלא (what I did) עברת (I had) הימנותא (but) הימנותא (without) הוית (because) הוית (because) אלא (what I did) אונה (but) אלא (but) אלא

N * Greek lacks "In me".

```
(of its acceptance) הי (it is) ה' (& worthy) ושויא (saying) מלתא (is this) ה' (trustworthy) מהימנא (to the universe) אתא (The Messiah) משיחא (that Yeshua) הישוע (that Yeshua) משיחא (am) אנא (of whom foremost) דקדמיהון (to save) לחטיא (to save) לחטיא (to save)
```

(first) אלא (that in me) דבי (to me) עלי (He showed mercy) הגא (this) הגא (because of) שלי (but) אלא (of His Spirit) הגא (patience) משיחא (The Messiah) משיחא (Yeshua) שוע (may show) נחוא (in Him) שוע (to believe) דאילין (of those) דעתידין (to believe) דגהימנון (to believe) בה (to life) אילין (to life) דאילין (that in me) דאילין (that in me) דאילין (the showed mercy) (this life) אילא (the showed mercy) (this life) אילא (this life) אילא (this life) דאילין (this life) אילא (this life) דאילין (this life) וולא (this life) אילא (this life) וולא (th

But to The King of the universe, to Him Who is indestructible and unseen, Who is One God, be honor and glory to the eternity of eternities, Amen.

The DSS pair has 80% correspondence between the words 543714 - "Who Wise" and 14174 - "Who is". Neither the Ashuri nor the Estrangela pair have near the letter correspondence the Dead Sea Scroll script pair presents.

The Critical Greek reading agrees with The Peshitta reading, with "μονω θεω"- "Only God".

```
(Timotheos) מנעל (my son) ברי (to you) ברי (to you) מנעל (commit) מנעל (decree) אנא (this) דהנא (about you) ביותא (that were) דהני (former) קדמיתא (the prophecies) גביותא (according to) איך (that were) ביותא
```

The First Holy Epistle of Paul The Apostle to Timothy

אגרתא קדישתא דפולוס שליחא דלות טימתאוס קדמיתא "

```
(excellent) בהין (this) הרא (warfare) פלחותא (by them) בהין (that you may war) בתפלוח
```

(for) גיר (good) אילין (in faith) גיר (for בהימנותא (in faith) ובתארתא (from them) מבהון (who this) דלהרא (have been emptied) אסתרקו (faith) אסתרקו (of) מנ (of) מנהון אסתרקו (faith) אסתרקו אסתרקו (faith) אסתרקו (of) מן

(these) איך (& Alexandros) איך (Humenayus) הלין (like) איך (like) איך (that they may be instructed) איד (to Satan *) לסטנא (whom I delivered) האשלמת (blaspheme) (they should) נהון (that not) נהון (that not) בהון

- Greek has σατανα "Satana", which is not a Greek word; it is an Aramaic word transliterated into Greek from the Aramaic NT 35 times in 12 books from The Gospels, Acts, Pauls Epistles and Revelation. 14 times, Greek has "Διαβολος, -εω" (Diabol[os], -ew) "The Devil"," "slanderer", "slander," where the Aramaic NIDO "Satana" occurs. So 35 of the 49 occurrences of NIDO "Satana" are paralleled by Greek σατανα "Satana", while the other 14 occurrences are matched with "Διαβολος" "The Devil"," "Slanderer". Aramaic does have a term for "Διαβολος" "The Devil"," "Slanderer"; it is NIDO "Akal Qartsa" "The Devil", "Slanderer"; This occurs 27 times in The Peshitta NT. It seems unlikely that "Satana" in The Peshitta would be a translation of the Greek "Diabolos", since "Akal Qartsa" "The Devil" would be the likely translation term. Also, the Greek transliteration "Satana" seems not to occur outside of the NT except in the Greek of Sirach, which was probably composed in Aramaic in the 2nd cent. BC.
- The LXX translation has "Διαβολ.."- Diabol. root 19 times for the Hebrew Bible's 27 occurrences (70%) of [UW -"Satan"! So there was a precedent set for translating the Semitic name "Satan" as "Διαβολος" (Diabolos) "The Devil", though in the 3rd century BC Greek translation from Hebrew, the ratio of "Satan" being translated to "The Devil" was 70%, and by the 1st century AD, the ratio of Aramaic "Satana" being transliterated to "Satana" in Greek was 70% and "The Devil" had 30%.

Chapter 2

```
(all things) כלמדם (before) קדם (that from) מנך (of you) מנך (therefore) כלמדם (lefore) בעא (beg) אנא (beg) אנא (coffer) בעותא (w prayers) תהוא (supplications) מקרב (offer) לאלהא (offer) בעותא (the children of men) בנינשא (all of them) הלך (for the sake of) הלך (the children of men) בנינשא (all of them) הלך (coffer) בנינשא (the children of men)
```

```
(quiet) שליא (that a way of life) דעומרא (& rulers) מלכא (kings) מלכא (for the sake of) אלהא (experity) מלכא (we may inhabit) ודכיותא (to God) אלהא (reverence) דוניחא (in entire) בכלה
```

(our Lifegiver) מחינן (God) אלהא (before) קרם (& acceptable) מחינן (is pleasing) שפירא (this) גיר (this) גיר (this) אלהא

(shall have life) נחון (the children of men) בנינשא (that all of them) דכלהון (Who wills) א הו (He) הו (of the truth) דערא (to the knowledge) לידעתא (& they shall return) ונתפנון

(of God) אלהא (The Mediator) מצעיא (is) הו (& One) אלהא (for) אלהא (is) הו (One) דור (The Messiah) הו (Yeshua) ישוע (The Son of Man) ברנשא (& of the sons of men) ודבנינשא

```
(a ransom) בורקנא (Who gave) הו (He) הו (He) הו (He) הו (He) ביהב (in its time) ביבנה (that has come הלף (a testimony) אנש (every) אנש (e
```

(of truth) אתסימת (of which I) ושליחה (its preacher) כרוזה (I am appointed) אתסימת (of which I) אנא (that ו מלפנא (of the Gentiles) אנא (I) ולא (am appointed) מדגל (ith I am) אנא (I) אנא (I) אנא (am appointed) מדגל (am appointed) אנא (ithat I am) אנא (ith Eacher) אנא (of the truth) אנא (in belief) בהימנותא (am appointed) דשררא

```
(men) אנא (pray) הכיל (that would) דהוו (therefore) הכיל (I am) אנא (willing) אבא (in purity) הכיל (their hands) אידיהון (in every) דכיאית (place) בכל (plots) דרא (without) דודא (rage) ודרא (without) דוגא (without) אונא (plots) דרא (without) דוגא (without) אונא (without) אונא (without) אונא (without) אונא (plots) אונא (without) דוגא (without) אונא (without) אונא (without) אונא (plots) אונא (without) אונא (without) אונא (without) אונא (without) אונא (without) אונא (plots) אונא (plo
```

(of dress) אך (shall be modest) באסכמא (in fashion) באסכמא (the women) אך (also) אר (in this way) פרכנא (their adornment) בתחמצתא (shall be) נהוא (& in modesty) ובוכפותא (in bashfulness) (with pearls) בתחמצתא (with pearls) וברהבא (with gold) וברהבא (in braiding) או (not) בגדולא (lovely) או (or) בנחתא (in robes) מפירא (lovely)

The First Holy Epistle of Paul The Apostle to Timothy

אגרתא קדישתא דפולוס שליחא דלות טימתאוס קדמיתא

(submission) שועבד (in all) בכל (learn) אנתתא (in silence) בשליא (in silence) הות (a woman) בשליא

(I) אגא (allow) מפס (not) לא (to teach) למלפו (because) גיר (for a woman) איז א 12 (quiet) איז (she should be) אלא (but) אלא (a man) גברא (over) על (to usurp) לממרחו (neither) אלא (meither) אלא (משריא) אלא (מש

(Khawwa) גיר (& then) לוקדם (first) לוקדם (was formed) אתגבל (for) גיר (Adam) גיר (Adam) אתגבל

For Adam was formed first and then Eve.

(was deceived) אנתתא (but) דין (the woman) אנתתא (was deceived) מעא (not) לא (& Adam) אנתתא (the command) על (& violated) על (& violated) ועברת

(they continue) אן (if) אן (her children) ביד (but) דין (she lives) און (she lives) און (& in modesty) ובחובא (in faith) בהימנותא (in faith) ובחובא (win love) בהימנותא (בימנותא (min love) ובקדישותא (מור אווי ובחובא (שור אווי ו

Chapter 3

(that a fault) אינא (such) אינא (an elder) קשישא (to be) דנהוא (but) דין (& ought) ב ל (woman) אנתתא (of one) אדתר (a husband) בעלא (woman) והוא (is found) בה (in him) בעלא (in him) משתכה (such) אנתתא (worderly) בעלא (worderly) ומטכס (worderly) ורחם (which) אינא (which) דעיר (which) ומלפן (strangers) ומלפן (strangers) אכסניא (worderly) מלפן אנדער (which) אכסניא (worderly) ומלפן אנדער (which) אכסניא (worderly) ומלפן אנדער (which) אכסניא (which) אכסניא (worderly) ומלפן אינא אנדער (which) אכסניא (worderly) ומלפן אנדער (which) אכסניא (worderly) ומלפן אנדער (worderly) ומלפן אנדער (worderly) אנדער (worderly) ומלפן אנדער (worderly) ומלפן אנדער (worderly) אנדער (worderly) ומלפן אנדער (worderly) אנדער (worderly) ומלפן אנדער (worderly) ומלפן אנדער (worderly) אנדער (worderly) ומלפן אנדער (worderly) אנדער (worderly) אנדער (worderly) אנדער (worderly) אנדער (worderly) ומערכר (worderly) אנדער (worderly) אנדער (worderly) ומערכר (worderly) ווערכר (worderly) ומערכר (worderly) ווערכר (wo

(is swift *) עבר (he transgresses) אל (wine) חמרא (wine) ל (he transgresses) עבר (to not) אל (humble) מכיך (should be) אידה (but) אלא (to strike) לממחא (his hand) מכיך (money) אלא (loves) ולא (contentious) ולא (to strike) נצי (word) נצי (contentious) ולא (to strike) אידה (his hand) מניין (to not) ולא (to strike) אידה (to strik

C* The Majority Greek text has μη αισχροκερδη -"no filthy gain". It is a senseless reading consisting of two words combined to form a compound word: αισχρος (filthy) + κερδης (gain) – there is no verb with this reading, like "being greedy" or "given to", not to mention that "without love of money" is at the end of the verse: "αφιλαργυρος". Below is a comparison of the Peshitta reading, "not swift of hand to strike" with the Aramaic for "lover of filthy gain" in three different Aramaic scripts:

Ashuri script:

לממחא אירה לממחא -"his hand is swift to strike" המא יותרן טנפתא -"lover of filthy gain" 69% letter correlation

Dead Sea Scroll Script:

The Dead Sea Scroll Aramaic script best illustrates how the Aramaic phrase "**His hand is swift to strike**" may have been misread as "**Lover of filthy gain**". The Dead Sea Scroll script usually fares better than the others in such comparisons, so I conclude that this is the script from which the Greek versions were translated. The Greek has three words meaning "**to hit**": τυπτεω,ραπισσω, πατασσω. None of these looks similar to αισχροκερδη – "**filthy gain**". I conclude that the evidence here supports a Peshitta original for the Greek.


```
אנרתא קדישתא דפולוס שליחא דלות טימתאוס קדמיתא
                           The First Holy Epistle of Paul The Apostle to Timothy
                             (well) דנדבר (the house) דנדבר (for) א'ן (of himself) דנפשה (the house) דנדבר (for) איכ (if) גיר (the church) משכח (can he) עדתה (how?) דאלהא איכנא (the church) משכח (can he) עדתה (can he) איכנא (the church) משכח (can he) עדתה (can he) איכנא (the church) משכח (can he) עדתה (can he) איכנא (can he) משכח (c
                                                                                   (neither) נהוא (shall he be) נהוא (neither) מלא (shall he be) נהוא
                                             (into the judgment) בדינה (would fall) ונפל (he be lifted up) דכא (lest) גררים (f Satan *) ונפל (he be lifted up) דכא
 * Greek has "νεοφυτον" -"Neophyte" (Lit. "new plant"). The Aramaic refers to a new disciple.
 "of Plant" in Aramaic is-דנצבתה or דונא or עסבא; In DSS script: עסבא or און ליקת ח סוגע אין אין אין אין אין אי
 "of his discipleship" is תולמדה
Let's place the two readings in DSS Aramaic side by side in enlarged script:
                                                                                                                                                                     刊行り1月 K V - "a young disciple"
                                                                                                                                                                   לוצעתלה "a voung plant" אוא אנעכתלה
* Greek here and in verse 7 has "Διαβολος" – "The Devil"; Aramaic has "Satan" in both verses. Διαβολος is a Greek word; "Σατανα" – "Satan" is not, it is Aramaic. The Greek NT does have this word (See 1:20), though one third of references in which The Peshitta has "Satana", the Greek word used is "Διαβολος". In The LXX (Greek OT), 19 of 27 references to Satan are translated as Διαβολος – Diabolos – "The Devil". On the other hand, an Aramaean would most likely translate Διαβολος as ΝΣς ς ΓΣΝ – "The Devil", "Slanderer".
                  (to him) אית (but) אית (but) לה (that also) אית (but) לה (that also) אית (but) לה (that also) אית (dethere ought) אית (of Satan *) בריא (coutsiders) בריא (from) בפלא (lest) בחסרא (dethere ought) בריא (from) בריא (coutsiders) בחסרא (but) בחסרא (but) בחסרא (dethere ought) בריא (coutsiders) בריא (dethere ought) בחסרא (dethere ought) בחסרא (dethere ought) בריא (dethere ought) בחסרא (dethere ought) בחסרא (dethere ought) בריא (dethere ought) בחסרא (dethere ought) בחסרא (dethere ought) בריא (dethere ought) בחסרא (dethere ought) בחסרא (dethere ought) בריא (dethere ought) בחסרא (dethere ought) בחסרא (dethere ought) בריא (dethere ought) בריא (dethere ought) בחסרא (dethere ought) בחסרא (dethere ought) בחסרא (dethere ought) בחסרא (dethere ought) בריא (dethere ought) בחסרא (dethere ought) בחסר
                                                                        (pure) נהוון (shall be) נהוון (in this way) הכנא (ministers) משמשנא (& also) א א א (shall they) משמשנא (two things) הרתין (should speak) ולא (\& not) (\& not) (\& not)
                                    ענפא (riches) יותרנא (be inclined) צלין (be inclined) לחמרא (to wine) סגיאא (much) ולא (nor) נרחמון
                                                                              (of the faith) ארוא (the mystery) ארוא (they should hold) ארא שלא (but) אלא 9
                                                                                                                                                    (pure) דכיתא (in a conscience) בתארתא
                                                                   (such) הלין (should be proved) נתבקון (such) לוקדם (those) הלין (those) והידין (tirst) הלין
                                                                               (fault) רשין (without) דלא (when) כד (when) כד (let them serve) נשמשון
                                                          (& will be) ונהוא (modest) נכפן (should be) נהוין (wives) נשא (also) אך (in this way) ובכנא (tin this way) נהוין
                                                עיר (faithful) בכל (in every) מדם (in their minds) מדם (& shall be) עיר (alert) בכל
                                                                                                                     (slanderers) אכלן קרצא (they should be) ולא (א not) ולא
```

(woman) אנתתא (who one) אינא (shall be) נהוון (ministers) משמשנא (21 משמשנא (who one) אינא (well) לה (to him) ודבר (leads) בנוהי (his children) וביתה (to him) שפיר (well) שפיר

(purchase) קנין (good) גיר (for) דשמשו (who serve) שפיר (well) דרגא (those) גיר (for) גיר (those) עבין (much) סגיאא (of face) אפא (& opening) ומגלא (for themselves) לנפשהון (The Messiah) משיחא (of Yeshua) דישוע (in the faith) בהימנותא

(to you) אנא (I) אנא (have written) כתב (these things) אלין 14 (to you) הלין (shall come) אתא (that soon) אנא (hope) מסבר (while) מסבר (while) דבעגל

(that you may know) אנא (I) אנא (that delay) דין (but) דין (it is) הו (& if) אוא 15 (in the household) בביתה (to behave) למתהפכו (it is necessary) ולא (how) ולא (how) דאלהא (which is) דאיתיה (which is) דאיתיה (the church) עדתא (which is) דאיתיה (of the truth) דשררא (& foundation) ושתאסתא (the pillar) עמורא

(of righteousness *) דכאנותא (this) ארזא (mystery) הו (is) הו (great) במנותא (& truly) ושריראית (this) ארזא (is) הו

The First Holy Epistle of Paul The Apostle to Timothy

אגרתא קדישתא דפולוס שליחא דלות טימתאוס קדמיתא

N* Most, if not all Greek mss. have "צעמבאפי" - "of Godliness"; In Aramaic, "Godliness" would be ארה החלה. The Peshitta has ארה ("of righteousness"). There seems to be another explanation for this beside word similarity in Aramaic, as ארה באבוה ("of righteousness"). There seems to be another explanation for this beside word similarity in Aramaic, as ארה באבוה באבוה ("God" in Timothy matched in Greek with the word "Eugebeia" - "Godliness". Since "God" is implied in "Godliness", and since the most common Aramaic match for this Greek word is ארה באבוה - "fear of God", we should look for an Aramaic indication of "God" in the text which leads the Greek translator to translate with "Eugebeia" - "Godliness" four times in this book and four times it also matches ארה הולה ארה - "Fear of God". I believe I have found that "God" is in the text in every case, but in code form in the plain text. For more on this, see my book, Divine Contact, the chapter on Alep-Tau codes, available at http://aramaicnt.com

Chapter 4

```
(last) אחריא (that in the time) בזבנא (speaks) אמרא (plainly) בשיקאית (but) דרוחא (The Spirit) 4:1 (& they shall go) דרוחא (the faith) הימנותא (from) מן (one by one) אנש אנש (they shall depart) נפרקון (deceiving) אנש אנש (spirits) מעיתא (after) בתר (after) דרוחא (spirits) מעיתא (spirits) לובתר (after) בתר (שארא (spirits) בתר (after) בתר (שארא (spirits) בתר (spirits) בתר (spirits) בתר (spirits) בתר (spirits) מעיתא (spirits) מעיתא (spirits) בתר (
```

```
(deceive) דגלא (who in form *) דגלט (these) קלין (these) דבאסכמא (their consciences) בהלין (& sear) וממללין (lies (Liex (& speak) ברבותא (& speak) ברבותא (אור)
```

Shaded letters correspond with each other in the word pairs.

Here is The Peshitta reading, אלאם אלא – d'baskama d'egla-"In false form".

The DSS script shows the most promise in the words א אלאם – "Mesaba b'apha"-"In hypocrisy", as the supposed source for the Greek reading "υποκρυσει"-"Hypocrisy". There is 73% correspondence (8 of 11 letters) with the Peshitta reading. Greek for "appearances" is σχημασι which is not very like υποκρυσει (22% similarity).

```
(foods) מאכלתא (from) מו (& abstain) מולכרקין (to be married) למזדונו (& they forbid) (כלין (which) דרא (that God) ברא (that God) אנין (those) אילין (those) אילין (who believe) ברא (& for thanksgiving) ולתודיתא (to those) לאילין (& for thanksgiving) וידעין (the truth) שררא (& know) שררא
```

```
(is) ה (good) בכל (that every) לאלהא (creation) הו (that every) בכל (because) מכם (that is rejected) במטל (anything) מדם (& there is not) ולית (it will be received) נתנסב (in thanksgiving) בתודיתא (if will be received) בתוכב (in thanksgiving)
```

(& by prayer) גיר (of God) אלהא (by the word) במלתא (for) גיר (it is sanctified) מתקדש 5

(good) אן (a minister) משמשנא (your brethren) לאחיך (teach) מלף (you will) אן (these things) הלין (these things) הלין (you) אנת (you) אנת (are brought up) בהוא (as) כר (the Messiah) משיחא (of Yeshua) דימינו (you will be) דימינותא (that have been taught) דיליף (good) אנת (by words) במלא (aby the teaching) וביולפנא

```
(of old women) שועיתא (fables) דין (but) פכיהתא (from) מן (from) שועיתא (fables) דין (tables) בכאנותא (in righteousness) במער (yourself) נפשך (train) במאל (abstain) אשתאל
```

(grofits) איר (a little) זעורא (this) זבנא (of the body) דבנרא (for) גיר (exercise) דורשא (exercise) זבנא (profits) דין (thing) מום (in every) דין (but) דין (righteousness) כאנותא

The First Holy Epistle of Paul The Apostle to Timothy

אגרתא כדישתא דפולוס שליחא דלות טימתאוס קדמיתא 🖢

(& of the future) שוודיא (for it) דובנא (of life) דובנא (a promise) שוודיא (for it) שוודיא (& there is) דובנא

(for acceptance) הי (is) הי (& worthy) מלתא (saying) מלתא (this is) הי (trustworthy) מהימנא (for acceptance) מלתא

(& we are reproached *) ומתחסדינן (we toil) הוא (is) הוא (this) הוא (because of) מטל (because of) לאינן (The Lifegiver) באלהא (Who is) דאיתוהי (The Living) היא (in God) באלהא (because we hope) דמסברינן (of children of men) בלהון (especially) יתיראית (of children of men) כלהון

M * Critical Greek has αγωνίομεθα -"we struggle"; Compare the Aramaic בותחסדינן -"We are reproached", with "מתחסמינן" – "Compete zealously"; the two words are identical but for one letter! Here are the two words enlarged and one atop the other:

Ashuri script:

"We are reproached" בותחסדינן "שתחסמינן – "We compete zealously"

DSS Script:

לל לל "We are reproached" לל ארן מלא "We compete zealously"

Estrangela:

"We are reproached"

"We compete zealously".

It hardly matters which Aramaic script is used, though the DSS and Estrangela pairs are a bit more alike than the Ashuri script pair. The differences in each pair are those between a **Dalet** and a **Mem** (Blue highlighted letters). In DSS, there are two strokes and a bit of an up stroke difference between the two letters-4 & カ. In Estrangela, there are three strokes and a dot difference - \(\pi \) & \(\pi \); In Ashuri, there are two strokes and two humps on the Mem \(\mathbb{D} \) that distinguish it from Dalet \(\pi \). Each Aramaic script presents at least 88% letter to letter correspondence between each word pair.

The two Greek words involved in the variants are: $\underline{\alpha \gamma \omega \nu}$ ιζομεθα & $\underline{o \nu \epsilon \iota \delta}$ ιζομεθα. There are four letters distinctly different here in each, and they are the most vital – the root words of each Greek word; these would not be confused one for another.

Greek Uncial (All CAPS):

ΑΓϢΝΙΖΟΜΕΘΑ

ONEIAIZOME@A The probability seems small that Greek was translated to Aramaic here. On the contrary, The Peshitta seems to account for the two Greek readings. The Greek words show 58% letter correspondence.

(& command) אלן (these things) אלן (these things) אלן 11

(your youth) על (against) על (let despise) אנש (a man) אנש (& not) אנש (2 ולא (but) אלא (but) הוי (but) דמותא (an example) למהימנא (but) במלתא (but) במלתא (win behavior) למהימנא (& in purity) ובהימנותא (& in faith) ובהימנותא (& in love *) ובחובא

C * Majority Greek adds, "In spirit" after "love".

(in reading) אנא (be diligent) אתא (come) אתא (until) אתא (until) עד 13 (& in teaching) וביולפנא (& in prayer) ובבעותא

(in you) בן (that is) אָאית (the gift) במוהבתא (despise) (despise) (& not) במוהבתא 14 (that) דאתיהבת (which is given) לך (in prophecy) בנביותא (of the eldership) ובסים (hands) אידא (& in laying on) בנביותא

The First Holy Epistle of Paul The Apostle to Timothy

אגרתא קדישתא דפולוס שליחא דלות טימתאוס קדמיתא [•]

(that you may be known) דתידע (be) הוי (& in them) בהין (meditate) אתהגא (in these things) בהלין (you) אנת (come) אתא (before whom) דלקדמיך (to every person) אנת (come) אנת (before whom)

(in them) בנפשך (pay attention) וביולפנך (to your soul) בנפשך (pay attention) והזדהר (these things) בנפשך (will live) תחא (will live) תחא (your soul) מעבר (for) תעבר (these things) הלין (when) הלין (who hear) דשמעין (who hear) דשמעין

Chapter 5

(as) איך (petition him) אפיסיהי (but) אלא (rebuke) תגעור (not) אל (an elder) בקשישא 5:1 בקשישא (as) דגעור (who are young) דעלין (a father) דלאבא (a father) איך (as) דלאבא

(who are younger) ולאילין (those) איך (as) אמהתא (as) איך (& elder women) ולאילין (purity) איך (in all) בכלה (your sisters) דלאחותך (as) דלאחותך

(indeed) אנין (are) אנין (who widows) אוין (those) לאילין לאילין (widows) אנין (widows) לארמלתא (widows) לאילין לאילין אילין אילין (אילין אילין אנין אילין אילין אנין אילין (אילין אילין איליין אילין איליין אילין אילין איליין איליין איליין איליין איליין איליין איליין אייין איליין אילייין איליין אילייין איליין איליין איליין איליין איליין איליין אילייין אילייין איי

(children) אות (to her) לה (who has) אות (a widow) ארמלתא (there is) אות (& if) אות (& if) אות (לומלתא (first) אות (first) אות (of children) בניא (of children) בניא (children) בניא (they should pay) נאלפון (they should be assigned) ברבני (they should pay) ביתהון (they should pay) בורקון (for מקבלא (before) אלהא (before) אלהא (compensation) לאבהיהון (they should pay) ביר (this) אות (they should pay) אלהא (before) ביר (they should pay) אלהא (compensation) אלהא (before) אלהא (they should pay) אלהא (before) אוניך (they should pay) אלהא (before) אוניך (they should pay) אוניך (the

(the Arena*) אסטרניא (who worships) אידא (but) דין (she) אידא 6 מיתא (she lives) איד (while) די (is) הי (dead) מיתא (dead) מיתא

*(אסטרניא) is defined by <u>Jastrow's Targum Dictionary</u> as "The Theatre", "The Arena", "Gladiatorial shows";p. 92):

אַרְטַרְאָר, רֹסְאַרְיָא, לֹאַרְאָר, אַר מוּשׁרְאָר, אַר מּמִרְרָיִר, אָר מּמִרְרָירִאּ, אָר מַמִּרְרִירִּרְן, צְּעַרְרִירָן, אַר מַמּרְרָירִץ, אַר מוּרְרִירָן, צְּעַרְרִירָן, אַר מָאַרְרָירִץ, אַר מַמְרִרְירִץ, אַר מַמְרִרְירִץ, אַר מַמְרִרָּרְץ, אַר מְירִן, צְּעַרְרִיךְ, אַר מְיר מִירָן, אַר מַמְרִירָן, אַר מַמְרְיִירָן, אַר מַמְרִירָץ, אַר מַתְרִירָץ, אַר מַתְרִיף, צְּיִרְרִירָץ, אָרַרְיִרָּץ, אָרַרְיִיף, אַר מַתְרִיף, אַר מַתְרִיף, אַרְרִירָץ, אָרַרְיִרָּץ, אָרַרְיִרָּץ, אָרָרְיִיף, אַר פּיִּרְרִיף, אַרְרִיף, אַרְרָּיִיף, אַרְרִיף, אַרְרִיף, אַרְרִיף, אַרְרִיף, אַרְרָּרָּיִּיְרָּיִיף, אַרְרִיף, אַרְרָּיִיף, אַרְרִיף, אַרְרִיף, אַרְרִיף, אַרְרִיף, אַרְרְיִּיְרָּיְרָּיְיִּיְרְיִיְרָּיְיִירְרָּיִיף, אַרְרִיּיִירְרָּיִיְרְיִּיְּיִירְרָּיִירְרָּיִיְיִירְרָּיִירְרְיִירְרָּיִירְרָיִירְרָּיִירְרָּיִירְרָּיִּירְרָּיִירְרָּיִירְרְיִירְרָּירְיִירְרָּיִירְרָרְיִירְרָּיִירְרָּירְרְיִירְרְיִירְרְיִירְרָרְיִירְרְיִירְרְיִירְרְיִירְרְייִירְרְירְיִירְרְיִירְרְיִירְירְרְיִירְיִירְרְיִירְרְיִירְרְיִירְרְיִירְרְיִּירְירְיִירְרְיִירְרְיִירְרְיִירְרְיִירְרְיִירְרְייִירְרְיִירְיִירְייִירְרְיִירְרְי

לברי, היר) אצטרניא, אין אַצאָר, אָסטרניא, אַסטרניא, אַסטרניא, אַסטרניא, אַסטרניא, אַסטרניא, אַסטרניא, אַסטרניא, פֿרר) f. cmp. אַכּירָן place of debauchery, an opprobrious name for the theatres, arenas &c. of the Romans, and a phonetic perversion of theatrum, θέατρον. Ab. Zar. I, 7 (16²) you must not build י אַטטרירא וכ' (Ms. M. אַטריבא, תורום אַצטרירא וכ').

וורט אָצְטַרְיִּיוֹן, אָצְטַרְיִּיוֹן, אַצְטַרְיִּיוֹן, אָצְטַרְיִּיוֹן, אָצְטַרְיִּיוֹן, אָצְטַרְיִּיוֹן, אַצְטַרְיִּיוֹן, also with rejection of '\times after prefixes) m. (pl. of אָסטרא v. preced.; used as sing., sub. מור מנר מנים מנים אבר הד &c.) arena, theatre. B. Kam. IV, 4 (39°)

פחלן לאצטרין, איצטרין ער ער פון אינטרא, יאיצטרין, איצטרין, v. preced. end] f. (prop. pl. of אטטרא, אטטרא, v. preced., used as sing.) same. B. Kam. IV, 4 (39²) אטטרין שור האיצטרין אצטרין איטטרא, אַנטרין אַנערין, אַנערין, אַנערין, אַנערין, אַנערין, אַנערין, אַנערין אַנערין ובי אַנערין אַנעריין אַנערין אַנערין אַנערין אַנערין אַנערין אַנערין אַנערין אַנערין אַנעריען אַנערען אַנערין אַנערען אַנערען אַנערערערערערערערערערערערער

(them) להין (command) מפקד (you shall) הוית (these things) להין (they may be) בהין (fault) רשין (that without) דרלא

N * Greek omits "of faith". The Peshitta reading is quite different.

(is not) ארבולת (who) אידא (a widow) ארבולתא (choose) גבא (therefore) הכיל (you shall) הרית (you shall) הרית (had) הכיל (husband) שרין (who) אידא (who) דלחד (who) הות (sixty) שרין (sixty) שרין (than) דלחד (less) אידא (glenn David Bauscher Page 625

The First Holy Epistle of Paul The Apostle to Timothy

🏲 אגרתא קדישתא דפולוס שליחא דלות טימתאוס קדמיתא

```
(good) שפירא (of works) דעברא (a testimony) מהדותא (to her) לה (& is) שפירא (good) שפירא (of works)
                                              (strangers) אכסניא (she has received) קבלת (if) קבלת (she has raised) און (if) רבית (she has raised) בניא
                                                             (of the saints) אשינת (she has washed) רגליהון (the feet) דקדישא (she has washed) אן (if) אשינת (she has walked) אן (if) ארוחת (she has walked) אליצא (she has relieved) אן (if) ארוחת (if) ארוחת
                                                                                                                                           (good) שנ (work) עבר (in every) בכל
                                         (avoid) אשתאל (who are younger) דטלין (those) דין (but) דין (widows) ארמלתא (from) או מן (The Messiah) משטרין (from) על (for) על (these) להין (separate) מצטרין
                                                                                                                       (a husband) לגברא (to have) למהוא (& seek) ובעין
                                                                            (for they have rejected) הו (is) הו (set) קים (& their judgment) ודינהין 12
                                                                                                                                        (former) קדמיתא (their faith) הימנותהין
                          (kouse) בית (going around) מתכרכן (while בנותא (also) אד (but) בית (they learn) לו ילפן (they learn) בית (also) אד
                                   (to increase) אלא (but) אלא (laziness) חבננותא (only) בלחוד (& not) אלא (to house) בתא (to house) ולא
                                                (whatever) ונפרקן (& to talk) ונפרקן (ל (talking) סריקתא (wanities) מרם (talking) ממללא (talking) ונפרקן (is appropriate) רלא (not) ולא
                               (younger ones) דמלין (that those) דאילין (therefore) הכיל (I am) אנא (willing) אנא (willing) נזדוגן (their homes) ונדברן (children) בניא (may marry) נזדוגן (may marry) ונאלדן (dead) בניא (to enemies) אבלא (give) לבעלדבבא (give) לבעלדבבא (to enemies) אפלא (שואי) לבעלדבבא (אורי ביא האורי שואי) אפלא (שואי) לבעלדבבא (שואי) לבעלדבבא (שואי) אפלא (שואי) אפלא (שואי) לבעלדבבא (שואי) לבעלדבבא (שואי) אפלא (שואי) אפלא (שואי) אפלא (שואי) אפלא (שואי) לבעלדבבא (שואי) אפלא (שואי) אורי (שואי) אור
                                                                     (one by one) אנש אנש (they have begun) גיר (for) גיר (now) גיר (until) על 15
                                                                                                                                     למסטא (to turn) בתר (Satan) סטנא (to turn)
(widows) ארמלתא (to them) אית (man) אית (female believers) ארמלתא (believers) ארמלתא (if) אנש (man) אנין (the church) אנין (on) אין (the church) אנין (them burden) נאקרן (them support) אנין (it may have enough) דארמלתא (are) אנין (who widows) אנין (that for those) דלאילין (that for those) אנין (man) אנין (them burden) אנין (them burden) אנין (them burden) דלאילין (that for those) אנין (them burden) ארמלתא (them burden) ארמלתא (them burden) אנין (them burden) אנין (them burden) ארמלתא (them burden) ארמלתא (them burden) ארמלתא (them burden) ארמלתא (them burden) אנין (them burden) ארמלתא (them burden) ארמלת
                                                                                  (are leading) אילין (that well) דשפיר (those) אילין (elders) אילין 17
                                                                          (especially) יתיראית (double) לאיקרא (honor) עפיפא (double) אילין (k in teaching) במלתא (in the word) במלתא (who toil) דלאין (those) אילין
                                                                                (muzzle) דלא (not) דלא (the scriptures) גיר (for) גיר (say) דלא (say) אמר
                                     (the ox) בדרכתא (while treading) אורה (the ox) הורא (the ox) בדרכתא (while treading) אורה (the ox) אורא
                                                          (accept) אשישא (an accusation) קטגרנותא (an elder) קשישא (against) אל (witnesses) קשישא (or three) ותלתא (of two) תרין (the mouth) פום (but) אלא (but) של (but) אלא
                                                                                        (every person) כלנש (before) קדם (who sin) דחטין (those) לאילין 20
                                                            (may fear) שרכא (of the people) אושא (the rest) שרכא (that also) און (rebuke) כון
                                       (Yeshua) ישוע (& our Lord) ומרן (God) אלהא (before) קדם (to you) ל (I) אנא (testify) מסהד 21
          (you will observe) ומלאכוהי (the chosen) ההלין (the chosen) ומלאכוהי (& His angels) ומלאכוהי (The Messiah) הלין
                                                                         (for anything) למדם (your mind) רעינך (let be prejudiced) נתקדם (& not) אין ולא
                                                                      (of persons) באפא (by accepting) במסב (anything) מדם (do) הסעור (& not) (לא (anything) מדם (do)
                                                                                  (lay) על (on) אנש (a man) על (quickly) בעגל (hands) אידא 22
                                                                                      (of strangers) נוֹכריא (in the sins) בחטהא (share) תשתותף (whate) ולא (not) ולא
                                                                                                                              (in purity) בדכיותא (keep) ער (yourself) נפשך
                           (drink) מיא (water) לא (water) מיא (from now on) מיל (water) מיל (water) מיל (water) מיל (water) מיל (wine) מיל (wine) מיל (wine) מיל (wine) הוית (a little) הוית (wine) מיל (wine) הוית (but) מיל (wine) מינא (chronic) מינא (wine) מינא (water) מיל (wine) אלינא (wine) מינא (wine) מינ
                                                  (are) אנון (known) ידישין (whose sins) דחטהיהון (children of men) אנון (there are) אית 24
                                                    ומקדמין (them) להון (them) לבית (to the house) דינא (them) ואית (them) ואית (cofjudgment) (מקדמין
```

The First Holy Epistle of Paul The Apostle to Timothy

אגרתא קדישתא דפולוס שליחא דלות טימתאוס קדמיתא "

(go) אוֹלין (which after them) דבתרהון

Chapter 6

(of bondage) אילין (the yoke) נירא (under) תחית (who) דאיתיהון (those) אילין (those) אילין (shall be) איקר (let hold) נאחדון (honor) איקר (in all) בכל (their masters) בכל (blasphemed) דאלהא (the Name) שמה (the Name) דאלהא (the Name) ויולפנה

(believers) מהימנא (masters) מהיא (to them) להון (who have) האית (but) דאית (those) אנון (those) אנון (they are) אנון (they are) אנון (them to thers) לא (they are) בהון (them to they are) בהון (they are) אנון (they are) אנון (that believers) אנון (because) אנון (they are) הקיון (they are) המתתניחין (they are refreshed) בתשמשתהון (they are) הלין (they are) אלף (they are) ובעי (teach) אלף (they are) מנהון (they are) הלין (they are) אלף (they are) ובעי (they are) מנהון (they are) אלף (they are) אנון אינון אי

(he knows) הנא (a thing) מדם (while) (is lifted up) מתרים (this one) הנא (of words) מתרים (& in debates) ובבעתא (in disputes) אלא (he is ineffective) בדרשא (comes) הוא (comes) הוא (envy) וחרינא (from which) הוא (evil) מסם (while) בישא (a mind) בישא (a wind) בישא (blasphemy) ומסם (blasphemy) בישא (while) בישא (comes) בישא (comes

(their minds) דבונישא (corrupt) אילין (who) אילין (of the children of men) דבונישא (8 misery) אילין (that making money) דתנורתא (the truth) קושתא (of (the truth) גון (of (the truth) אינון (these things) אינון (from) אלהא (the worship) אינון (but) דין (you) אינון (from) אלהא (the worship) אינון (these things) אינון (these

(is) הי (great) רב'ל (our profit) ויר (our profit) אנורתן (for we have enough) הילו (in the necessities) אלהא (the worship) דחלת (which is) דאיתיה (which is) אלהא

(into the world) לעלמא (have we brought) אעלן (not) אעלן (for) גיר (anything) מדם 7 (we are able) גיר (from it) משכחינן (to take out) דיריעא (we know) דאפלא (to take out) דופק

(for us) לן (is enough) הנא (because of) הנא (because of) מטל (because of) הנא (because of) א מטל

(into temptations) דין (those) למעתר (who desire) למעתר (who desire) דין (those) אילין (those) אילין (those) למעתר (who desire) בבין (that are foolish) דסכלן (many) סניאתא (& in desires) ומסגפן (& into traps) ומסגפן (& in destruction) לבנינשא (tin corruption) בחבלא (desires) ומטבען (who desires) לבנינשא (children of men) בחבלא (desires) ומטבען (who desires) לבנינשא (many) בחבלא (desires) ומטבען (desires) לבנינשא (desires) בחבלא (desires) ומטבען (desires) לבנינשא (desires) בחבלא (desires) ומטבען (desires) למעתר (desires) למעתר (desires) למעתר (desires) ומסגפן (desires) ומטבען (desires) למעתר (desires) למעתר (desires) למעתר (desires) ומסגפן (des

(of money) דין (the root) דין (the root) דים (of all these) בישתא (coll) איתיה (the root) דין (the root) דין (the faith) אנשא (the faith) אנשא (who have desired) דים (some) אנשא (there are) אנשא (who have desired) אנשא (there are) אנשא (many) ונפשהון (the root) אעלו (have brought) אעלו (the south) לדאונא (there are) מעו

(escape) ארוק (these things) הלין (from) מן (of God) אלהא (man) ארוק (Oh) או (but) דין (you) אנת (you) אנת (faith) או (after) ברנשא (after) ובתר (after) ובתר (after) ובתר (after) ובתר (after) ובתר (humility) מסיברנותא (after) ובתר (patience) מסיברנותא (after) ובתר (after) חובא (after) ובתר (after) מסיברנותא (after) מסיברנותא (after) ובתר (after) או מסיברנותא (after) ובתר (after) מסיברנותא (after) ובתר (after) או מסיברנותא (after) ובתר (after) או מסיברנותא (after) ובתר (after) ובתר

(of faith) ארכתש (good) מבא (in the contest) (& fight) ארכתש (באנונא (fight) אתכרית (good) אתכרית (you are called) וארכך (to which things) דלהון (eternal) דלעלם (life) איז (& seize) אתכרית (many) אוודית (witnesses) חודיתא (good) מבתא (good) קדם (good) סהדא (witnesses) סניאא (witnesses) אוודית (good) אוודית (good) אוודיתא (good) מבתא (good) אוודיתא (good) מבתא (good) אוודיתא (good) מבתא (good) אוודיתא (good) מבתא (good) מבתא (good) אוודיתא (good) מבתא (good)

(all) כל (Who gives life to) דמחא (He) הו (God) אלהא (before) קדם (to you) לן (I) אנא (testify) אנא (Pontius Pilate) משיחא (The Messiah) הו (He) הו (Who testified) הו (The Messiah) משיחא (& Yeshua) שפירתא (excellent) שפירתא (a testimony)

The First Holy Epistle of Paul The Apostle to Timothy אגרתא קדישתא דפולוס שליחא דלות טימתאוס קדמיתא (defilement) בוקדנא (without) דלא (the commandments) פוקדנא (that you keep) דתטריוהי (the revelation) פוקדנא (blemish) עדמא (blemish) אומא (without) ודלא (The Messiah) משיחא (Yeshua) ישוע (of our Lord) ישוע (the revelation) משיחא (the Messiah) אישוע (of our Lord) ישוע (the Messiah) אישוע (the reversion) ישוע (the reversion) אישוע (the reversion) אישוע (the reversion) ווישוע (the reversion) אישוע (the reversion)

(God) אלהא (to reveal) נחויוהי (in His time) בזבנה (Whom is going) דעתיד (Him) אלהא (The Only) מברכא (The Only) וחילתנא (The Mighty One) מברכא (of power) דמלכא (The King) ומרא (The Lord) ומרא (The King) מלכא (The King)

(the rich) דעלמא (of world) הנא (command) פקד (this) אונ (of world) דעלמא (the rich) דעלמא (wealth) ברעיניהון (upon) עותרא (they should trust) (they not) אונ (in their minds) ברעיניהון (God) אלהא (upon) עלוהי (they should trust) אלא (upon) אלהא (upon) אלהא (certainty) אלהא (upon it) דיהב (they should trust) עומר (they should trust) אלא (upon it) דיהב (they דיהב (who gives) אוניהן (the Living) אוניהן (the Living) הו (the Living) אוניהן (the rich) (the rich)

(& they should be rich) ונעתרון (good) עברא (works) עברא (& they should do) ונעברון (& they should do) ולמשתותפו (& to share) ולמשתותפו (to give) למתל (ready) ולמשתותפו (& they should be) ונהוון (good) בסוערנא (in deeds)

(good) שתאסתא (a foundation) שתאסתא (for themselves) לנפשהון (& they shall lay) נוסימון (true) לנדם (life) דנרכון (that they may seize) דנרכון (is future) דעתיד (for what) למרם

(to you) ל (which is committed) במדם (that) במדם (guard) אזדהר (Timothy *) אימתאא (Oh) מימתאא (of emptiness) בנת (of the voice) לל (the daughters) בנת (from) בנת (& escape) בידעתא (false) ומן (of knowledge) דידעתא (the perversions) הפכתא (the perversions) דידעתא (which is committed) לל (of knowledge) בנת (the perversions) בנת (browledge) בידעתא (false) בידעתא (the perversions) דידעתא (which is committed) בידעתא (committed) בידעתא (the perversions) בידעתא (the perver

"Timothy" here is strangely similar to the Greek vocative form used in this verse. This occurs with the name "Theophilus" as well, in Luke 1:3 and Acts 1:1. In Greek "Timothy" in 1 Tim. 1:18 is vocative, though the Peshitta does not have this form there. "Timothy" & "Theophilus" are Greek names; both were probably from Syria, where like Luke, they spoke Aramaic and Greek, at least in Antioch and its environs. In these three places, it seems that the rare Greek form is orally transliterated in The Peshitta's Aramaic text. It appears that the Aramaic form is not copied from the Greek text, as the Greek vocative form used in 1:18 does not occur in the Peshitta text of that verse. The Greek name "Petros" also occurs three times for "Simeon Kaypha" ("Simon Peter") in 1 & 2 Peter and Acts as an acknowledgment of that apostle's fame for being the first Jewish apostle to preach to Gentiles and make converts. The Greek "Petros" occurs 162 times in the Greek NT. The Gentiles would call "Kaypha" "Petros" (Greek) or "Petrus" (Latin).

Another evidence that this verse is original in Aramaic is the idiom "Bnayth qala sriqta" ("Daughters of the voice of vanity")
"Bnayth qala" means "echo", "sound" or "saying". The Greek is understandable as a translation of Aramaic, but the Aramaic is an idiom that looks original and an unlikely translation of the Greek- "profane & vain babblings"-βεβηλους κενοφωνίας as a source for this Aramaic idiom. Far more likely is a Greek translation of this Aramaic idiom. Here follows another bit of Peshitta primacy evidence in this verse: אור בות וואר בות וואר

The DSS pair אלת! אב are the most similar - 66% correspondence. Not bad for two three letter words. Now try to envision rotating the first letter of אב אור האל של האלח בינת של האלח בינת האלח בינת

(themselves) להון (have gone astray) שנו (it) לה (who profess) דמשתודין (for) גיר (those) אילין (amen) גיר (with you) עמך (grace) שנותא (the faith) מון (from) מן

The Second Holy Epistle of Paul The Apostle to Timothy

אגרתא קדישתא דפולוס שליחא דלות טימתאוס דתרתין 🏲

2 Timothy

Chapter 1

(of God) אלהא (by the will) בצבינה (The Messiah) משיחא (of Yeshua) דישוע (an apostle) אליחא (Paul) פולוס (Paul) משיחא (The Messiah) בישוע (which is in Yeshua) רבישוע (by the promise) משיחא (& by the promise) ובמולכנא

(& peace) ורחמא (dove) ושלמא (son) ברא (son) ברא (son) לטימתאוס (to Timotheos) ברא (The Messiah) מון (Yeshua) שוע (our Lord) ומן (from) ומן (The Father) אלהא (God) אלהא (from) מן (from) אלהא (from) (from)

(I) אנא (serve) משמש (Whom) דלה (Him) הו (God) אנא (I) אנא (thank) מנדא (מודא (thank) אנא (I) אנא (thank) במן (constantly) אבהתי (pure) אבהתי (in a conscience) בתארתא (my forefathers) אבהתי (from) אבהתי (by night) אבלותי (in my prayers) בצלותי (you) בצלותי (remember) אנא (I) לך

(to see you) למחזיך (I) אנא (k long) אנא (k long) אנא (with joy) אנא (that I am filled) אנא (your tears) אנא (k remember) ומתרכר

(true) שרירתא (in your faith) בהימנותך (to me) לי (that is) והוא (by the recollection) שרירתא (Lois) (of your mother *) אנא (in the mother) באמא (first) באמא (began) הי (that also) לואיס (that also) אנא (but) דין (but) דין (but) דין (that also) אניקא (win your mother) מפס (Euniqay) אניקא (& in your mother) בראמך ובאמך

* Greek has $\mu\alpha\mu\mu\eta$ - "Mammee", which means "Mother" or "Grandmother". The Peshitta has "your mother's mother".

(the gift) מנהבתא (to rouse) אנא (you) לך (you) אנא (remind) מעהד (this) הנא (because of) מטל (hands) הנא (by laying on) בסים (in you) באלהא (that) הי (of God) אידי (that) אידי

(of fear) דרחלתא (a spirit) רוחא (God) לן (us) לן (gave) דרחלתא (not) לא (tor) גיר (for) גיר (wo finstruction *) ורמובא (wo flove) ורמובא (but) אלא (but) דחילא (but) אלא

ודמרתינותא - "E of instruction" אייורמרשינותא "פורמרשינותא" of reason"

(of our Lord) רמרן (of the testimony) הכיל (be ashamed) בסהדותה (therefore) אלא (the evil) הכיל (take) בישתא (His prisoner) באסירה (of me) באסירה (neither) אלא (by the power) בחילא (the Gospel) אנגליון (with) אונגליון (with) בחילא (by the power) בחילא (by the power) בחילא (the Gospel) בחילא (with) באלהא (by the power) אונגליון (with) אונגליון (with) בחילא (by the power) בחילא (by the power) אונגליון (by the power) אונגליון (by the power) בחילא (by the power) אונגליון (by the power) בחילא (by the power) אונגליון (

(holy) קדישא (in a calling) בקרינא (& has called us) וקרן (Who has given us life) הון 9 (His will) איך (according to) אלא (our works) עברין (according to) איך (not) איך (according to) עברין (to us) איך (which was given) הי (that) הי (that) הי (that) הי (the grace) ומיבותה (of the world *) משיחא (the time) הובנא (before) קרם (from) משיחא (The Messiah) העלמא (in Yeshua) בישוע (מייבות הייבות מייבות הייבות מייבות מייבות הייבות מייבות מ

* Greek has "προ χρονων αιωνιων" – "before eternal times", which, frankly, is a ridiculous phrase. Time and Eternity are opposites; there is no such thing as an eternal time, nor can eternity or the eternal be measured with a timepiece, as eternity is timeless. "While we look not at these seen things, but at those not seen; for these seen things are time related, but those not seen are eternal." -2 Cor. 4:18. Titus 1:2 also has this Greek phrase -προ χρονων αιωνιων. In both places, the Peshitta

Glenn David Bauscher

Page 629

5/3/2010

The Second Holy Epistle of Paul The Apostle to Timothy

ן אגרתא קדישתא דפולוס שליחא דלות טימתאוס דתרתין

(of our Lifegiver) דמחינן (in the revelation) בגלינה (now) השא (& is revealed) ואתגלית (death) איז (Who has destroyed) דבמל (The Messiah) משיהא (Yeshua) משיהא (by the Gospel) ולא (הורי (destructibility) באונגליון (destructibility) וווי (destructibility) באונגליון (destructibility) וווי (destructibility) מתחבלנותא (destructibility) ולא (destructibility) מתחבלנותא (destructibility)

(a preacher) אנא (I) אנא (by Him) בה (by Whom I am appointed) אנא (He) הו (II הו (of the Gentiles) שנא (& a teacher) ושליחא (& a n apostle) ושליחא (

(these things) אנא (I) אנא (endure) מסיבר (this) אדה (because of) מטל (for) מטל (this) אדה (I) גיר (am ashamed) בהת (know) אנא (I) ידע (know) אנא (I) גיר (in Whom) במן (in Whom) הימנת (in Whom) ומפס (my trust) (into His hands) באירוהי (that it has come) ליומא (that it has come)

Because of this I endure these things and I am not ashamed, for I know in Whom I have believed and I am convinced that He is able to keep my trust for me until that day.

(sound) ארימתא (of words) מלא (the model) הורא (let be) הלימתא (let be) בהוין (win the love) בהימנותא (from me) בהימנותא (that you have heard) בשמעת (The Messiah) משיחא (which are in Yeshua) ברישוע

(of Holiness) מבא (by The Spirit) ברוחא (keep) שר (good) עבא (the trust) גועלנא (in us) גועלנא (Who) בהי (Who) בא (לא

(all of them) כלהון (from me) מני (that have turned) הדא (this) אנת (you) אנת (you) אנת (know) אנת (those) הלין (this) אנת (who in Asia) הלין (those) דהלין (those) דאיתיהון (who in Asia) דאיתיהון (this) מנהון (this) מנהון (this) אנהון (this) אנת (this)

(of Onesiphorus) מרן (to the house) לביתה (compassion) רחמא (our Lord) מרן (may give) לביתה (of my bondage) ביזבנין (who times) סניאן (many) אניחני (many) בהת (who times) לא (he was ashamed) בהת (hot) אניחני (מון בא מון בא מו

(to Rome) לרהומי (he came) אתא (when) כד (also) אך (but) אלא 17 (& found me) אוואשכחני (he sought me) בתפיטותא (with diligence) בתפיטותא

(may grant) דנשכח (to find) דנשכח (our Lord) מרן (him) לה (may grant) נתל (that ministered to me) ביומא (with) הו (that ministered to me) ביומא (with) הו (that ministered to me) באפסוס (in day) יתיראית (with) יתיראית (you) אנת (wow) אנת באפסוס (in Ephesus)

Chapter 2

(be strengthened) אתחיל (my son) ברי (therefore) אנת (you) אנת (you) הכיל (The Messiah) משיחא (which is in Yeshua) בטיבותא

(many) סגיאא (witnesses) ביד (by) ביד (from me) מני (that you have heard) דשמעת (& those things) (those) אילין (trustworthy) אועל (to men) אגעל (I have entrusted) אגעל (those things) הנין (to teach) אגעל (others) אגעל (also) אוניא (into whose hands) באידיהון (it has come) אדרנא (מולפו אורנא (במיא (אחרנא האוני)) איייהון (מולפו אוני) אונייא (מולפו האוני) אונייא (מולפו האוני) אונייהון (מולפו האוני) אונייא (מולפו האוני) האונייא (מולפו האוני) אונייא (מולפו האוני) אונייא (מולפו האוני) האונייא (מולפו האוני) האונייא (מולפו האוני) האונייא (מולפו האוני) האונייא (מולפו האוניא (מולפו האוניא

(of the world) אנש (in matters) אנש (also is bound) ומתפכר (a soldier) בצבותא (a man) אנש (not) אל 4 (has chosen him *) להו (him) מן (him) מן (to please) דנשפר

* Greek has στρατολογησαντι –"enlister"; "His Enlister" in Aramaic is מפלחהי. הנביהי-"Who has chosen him" המפלחהר-"His enlister"

The Second Holy Epistle of Paul The Apostle to Timothy

אגרתא סדישתא דפולוס שליחא דלות טימתאוס דתרתין

```
<mark>ヘけヘン人4</mark>-"Who has chosen him"
<mark>ヘポパレング4</mark>-"His enlister"
"Who has chosen him" <del>برکتیم،</del>
"His enlister-
```

The underlined pair are in Dead Sea Scroll Aramaic script. They are the most likely explanation for the Greek; Those two have a possible 72% letter correspondence.

> ヘガヘン人4 - "Who has chosen him" へけてい 274 - "His enlister"

"Him who has chosen him" in Greek would probably be the participle - εκλεξαντι: This hardly looks like στρατολογησαντι -"enlister". I give εκλεξαντι a possible score of 33% correlation. Here are the two Greek words in uncial script for comparison: EKAEZANTI- "Who has chosen him" ΣΤΡΑΤΟΛΟΓΗΣΑΝΤΙ-"His enlister"

```
(he is crowned) אנש (not) אוש (a man) אנש (competes) מתכלל (& if) אנש (file is crowned)
           (competes) מתכתש (not) לא (by the rules) בנמוסה (if) און (if) בנמוסה
(to the ploughman) לה (it is fitting) לאכרא (who toils) דלאא (to the ploughman) לה
       (to be sustained) בארוהי (his crop) לארוהי (of) מן (first) מן (first) בארוהי
```

(I) אנאָ (say) דאמר (what) מדם (consider) אנאָ 7 נתל (may give) לך (to you) מרן (our Lord) הכמתא (may give) בכל (thing) מרם

(Who arose) דקם (The Messiah) משיחא (Yeshua) לישוע (call to mind) אתדכר 8 (from) מן (Who is) דאיתוָהי (He) הו (of the dead) מיתא (the place) בית (from) מן (my) איך (Gospel) אונגליון (according to) איך (of David) אונגליון (the seed) זרעא

(chains) אנא (unto) עדמא (evils) אנא (I) בישתא (suffer) סבל (in which) סבל (is chained) איך (of God) איך (the word) מלתה (but) אלא (evil) אסירא (a doer) איך (as if) איך אין מלתה (שוא) איך (evils) איך אמירא (evils) איך אלא (evil) איך אין מאַר (evils) אירא (evils) איך אין מאַר (evils) איך (evil

(this) גביא (because of) מטיבר (everything) הנא (this) הנא (because of) מטיבר (this) מטל (because of) מטיבר (The Messiah) משיחא (which is in Yeshua) דבישוע (The Life *) הנון (those) נשכחון (that also) דבישוע (those) הנון (that also) דאך (the glory) שובחא (with) שובחא (with)

(with Him *) מלתא (we have died) מיתן (for) גיר (if) מלתא (the word) מלתא (is) הי (trustworthy) מהימנא (we shall live) נחא (with Him *) עמה (also) אד

N * Greek has "If we died together"; "With Him" is lacking both times in this verse in the Greek, making its meaning ambiguous.

```
(with Him *) עמה (we shall reign) ומלך (also) אך (we shall suffer) נמיבר (& if) און 12
(us) בה (we reject) הו (He) הו (also) אך (Him *) בה (we reject) בפור (but) דין (if) אין (if)
```

N * Greek has "we shall reign together"; "With Him" is lacking in this verse, as is "Him" after "we reject", in the Greek, making its meaning ambiguous.

```
(He) הו (in Him *) בה (we shall have believed) בה (not) לא (& if) והו (13 (He) הו (in Him *) בה (we shall have believed) בה (און הו (13 (he) בה לא (15 (he) בה (15 (he) בה לא (15 (he) בה (
(for) גיר (to reject) דנכפור (continues) מקוא (in His faithfulness) גיר
                                                                                                                                                                   בנפשה (Himself) לא (not) משכח (Himself)
```

N * Greek has "If we disbelieve": "in Him" is lacking in this verse in the Greek versions.

```
(our Lord) מרן (before) הרית (these things) להון (them) להון (reminding) מרן (these things) הרית (these things)
      (profit) נהוון (without) מתחרין (disputing) במלא (without) דלא (that not) דרא (that not) נהוון (that not) מתחרין (such things) ראילין (who hear) ראילין (to the overthrow) להין
```

The Second Holy Epistle of Paul The Apostle to Timothy

אנרתא קדישתא דפולוס שליחא דלות טימתאוס דתרתין

(yourself) נפשך (that you present) דתקים (of yourself) ל & take care) נותבטל (shame) אלהא (without) דתאית (a laborer) פלחא (God) אלהא (before) קדם (perfectly) גמיראית (of truth) אריצאית (the word) מלתא (straightforwardly *) תריצאית (who preaches *) דשררא

Greek has ορθοτομουντα - "to cut straight"; The idea seems to be "ploughing a straight furrow". Here is the Aramaic word for "preaches"- מכרו ווביל, Here is the word for "ploughing"- בינורו און; Here in order in DSS script: מכרוב מכרון; Here is the word for "ploughing". Any of these three scripts shows a 75% correspondence between these two words. I therefore hypothesize that the Greek reading came from a misreading of the Aramaic word מכרון.

The Greek has no word similar to **ορθοτομουντα - "to cut straight**" that means "**to preach straight**". The Greek words for "to preach" would commonly be, "κηρυσσων", "ευαγγελιζομενος", or perhaps "αναγελλιζων". It appears the Greek cannot account for the Peshitta reading; The Peshitta can account for the Greek.

Ashuri Aramaic

המכרב" - "who preaches" (Peshitta)

"who ploughs" (Greek reading in Aramaic)

80% correspondence!

Dead Sea Scroll Aramaic

אלצרל – "who preaches" (Peshitta) שלאל – "who ploughs" (Greek reading in Aramaic) 80% correspondence!

Estrangela Aramaic

"who preaches" (Peshitta)

"who ploughs" (Greek reading in Aramaic)

80% correspondence!

(avoid) אשתאל (benefit) השחו (in which) בהין (there is not) דלית (empty) סריקתא (words) מלא (& from) מלא (their wickedness) בהין (upon) על (will they add) גיר (for) גיר (their wickedness) בהין (who converse) בהין (those *) דנון (those *) דענין (those *)

N * Greek does not have "those who converse in them"; Where did this come from?

(many) בסגיאא (will seize) האחוד (consuming) נומא (a cancer) הלדיתא (as) חלדיתא (& their speech) במלתהון (Philetus) מיתוהי (another) איתוהי (there is) הומנאוס (of them) מהוון (one) חד (but) דין (there is) איתוהי (מוארס בהוון (but) מודהון (מוארס בהוון (מוארס בהוון) (מוארס בהוון (מוארס בהוון

(saying) אמרין (while) כד (the truth) שררא (from) מן (who have wandered) אמרין (these) הלין (it) (it) (has occurred) הות (of the dead) דמיתא (the resurrection) הקימתא (overthrow) והימנותא (of each) אנש (of each) אנש (& the faith) הורמנותא

(that) ה' (stands) קימא (of God) ה' (firm) אררתא (but) דין (the foundation) קימא (Jehovah) ה' (Jehovah) מריא (this) הנא (the seal) הנא (to it) ה' (& is) האית (evil) דרילה (from) אנון (are) ונפרוק (who His) מון (those) לאילין (those) דרילה (of Jehovah) דריא (who calls on) דקרא (everyone) המריא (those) האית (those) האית (those) האית (those) האית (those) האית (the Name) האית (the Stands) היים (the Stands) היים (the foundation) היים (the seal) היים (t

(only) בלחוד (vessels) מאנא (is it) הוא (not) לא (great) בלחוד (but) דין (in a house) בביתא (of wood) אין (also) אלא (but) אלא (in it) בת (are) אית (of silver) און (or) דקיסא (of tishonor) און (for dishonor) לאיקרא (some of them) לאיקרא (also) דפחרא (also) דפחרא (of pottery) לאיקרא (some of them) לאיקרא (also) דין ווא דפחרא (מנהון מנהון (מנהון האיקרא) לאיקרא (שרא ערא (מנהון מנהון האיקרא) דין ווא איקרא (מנהון מנהון מנהון

(these) אנש (from) מן (himself) נפשה (will purify) גרכא (therefore) הלין (a man) אנש (if) אנש (for the use) הכיל (that is suitable) דעהן (for honor) לאיקרא (pure) דכיא (a vessel) מאנא (he is) הוא (good) בער (work) עבר (for every) (α ready) (of his Lord) ממרה (α רמרה (α ready) (α ready) משרא (α רמרה (α ready) משרא (α רמרה (α ready) (α ready) משרא (α רמרה (α ready) (α ready) (α ready) (α ready) (α רמרה (α ready) (α ready) (α ready)

22 מן (from) כלהין (all) רגיגתא (lusts) דטליותא (of youth) ערוק (all) והרט (from) 22 (& peace) כאנותא (lusts) וחובא (all) ושלמא (after) בתר (after) כאנותא (righteousness)

```
The Peshitta Aramaic-English Interlinear Epistles of Paul
                                                                                                                                                                                               אגרתא סדישתא דפולוס שליחא דלות טימתאוס דתרתין
                   The Second Holy Epistle of Paul The Apostle to Timothy
                                                  עם (with) אילין (in a heart) אילין (who call on) למרן (who call on) דכיא (with) עם (with) אילין
                                (are) אנון (instruction) מרדו (that without) דרלא (of fools) אילין (of fools) מרדו (the disputes) אנון (for אשתאל (for) מנהון (know) ידע (from them) מנלדין (abstain) אשתאל (they generate) מולדין (that conflict) דתכתושא
                                                  (to fight) למתכתשו (of our Lord) לא (of our Lord) דין (a servant) דין (a servant) דין (מרן למרכתשו (מרן א נוסף)
                                                (do light) אלא (every person) לות (to be) לות (humble) מכיך (to be) מכיך (but) אלא (but) דות (to be) מכיך (to be) אלא (to be) דות (but) אלא (to be) א
                                                                                                                                    (in his spirit) רוחה (& long) נגירא
"(naggira rukha") "long in spirit" is an Aramaic idiom meaning "patient" or "longsuffering".
                                    (against him) לקובלה (who dispute) דמתחרין (those) לאילין (instruct) (that he may) דנהוא (that he may) בנהוא (God) אלהא (to them) להון (will give) במכיכותא (in humility) דלמא (to them) במכיכותא (to them) במכיכותא (to them) במכיכותא (to them) במכיכותא (to them) אלהא (to them) במכיכותא (to them) אלהא (to them) במכיכותא (to them) אלהא (to them) (to them) אלהא (to them) (to th
                                                                                        (the truth) שררא (& they shall know) ונדעון (repentance) תיבותא
                                                     (& they will break loose) ונפרקון (their souls) נפשהון (& they will remember) ונעהדון 26
                                                                                                מן (from) בחה (the trap) הסמנא (from) בה (from) מן
                                                                                                    (for his pleasure) לצבינה (they were captured) אתתצידו
                                                                                                                                                                      Chapter 3
                                                                                                        (know) ידע (you should) הוית (but) דין (this) 3:1
                                                             (hard) אחריא (times) גאתון (will come) גאתון (that in the days) דביומתא (דביומתא
                                                             (of themselves) בנינשא (children of men) בנינשא (& shall be) ובשהון 2
                                                   (blasphemers) מגרפנא (proud) אבהרנא (boasters) שבהרנא (of money) מגרפנא (lovers) לובחמי
                                   (who to their people *) דלאנשיהון (* who to their people) מתטפיסין (are loyal) כפרי
                                                                                                                                                      (wicked ones) רשיעא
                                                                  (cruel) לרנתא (to desire) לרנתא (captives) משעבדי (slanderers) בעריריא
                                                                                                                                       (of the good) מבתא (haters) סניי
                                                      (lust) אטרהבא (arrogant) התירא (impulsive) הנינתא (traitors) א משלמנא (traitors) מסרהבא
                                                                                                      (than) מן (the love *) הובה (than) מן (better) מב
 * Greek has "סָגאסטני" - "God lovers"; The Aramaic phrase הובה דאלה -"Khawba d'Alaha" could mean "Love for
God", or "God's love".
                                            (of God) אלהא (of respect) דרחלת (a form) אסכמא (to them) להון (there is) איר (tare is) אנון (they are far) רחיקין (His power) הילה (those) הילה (those) אנון (they are far) אנון (דחוק (them you) אנון (them) אנון (them) אנון (them) אנון (them) אנון (them) אנון (them)
                            (to house) אנון (are) גיר (for) הלין (some of them) מנהון (some of them) אנון (are) גיר (for) הלין
```

(to house) אנון (are) גיר (for) הלין (these) המחלדין (some of them) בתא (some of them) מנהון (in sins) אנון (who are buried) דטמירן (women) נשא (capture) נשא (various) נשא (to lusts) אין לרגיגתא (are led) נמחדברן (warious) לרגיגתא (to lusts) משחלפתא (warious)

(of the truth) אילפן (to the knowledge) לידעתא (who always) דשררא (who always) דבכלזבן (עומתום (are able) משכחין (to come) לא (to come) למאתא

(Moshe) מושא (against) לוקבל (rose) מושא (Yanes) איכנא (but) דינס (but) דינס (the truth) איכנא (stood) קימין (those) הנון (also) הנון (also) אף (in this way) הכנא (faith) אושא (from) דמהבל (their minds) הימנותא (who corrupt) דמהבל (persons) אנשא (persons) הימנותא (their minds) הימנותא

(to their advancement) לקרמיהון (they will go) נאתון (not) אלא (but) אלא 9 (to every person) גיר (their madness) הי (known) גיר (for) מתידעא (their madness) אתידעת (was known) אתידעת (that also) איכנא (just as) איכנא

The Second Holy Epistle of Paul The Apostle to Timothy אנרתא קדישתא דפולוס שליחא דלות טימתאוס דתרתין

```
(my teaching) יולפני (after) בתר (have gone) אתית (but) דין (you) אנת (my love) בתר (wy customs) דוברי (& after) ובתר (& after) בוברי (my desire) מסיברנותי (my endurance) ובתר (& after) הימנותי (& after) ובתר (& after) ובתר (& after) הימנותי (& after) ובתר (& after) הימנותי (& after)
```

נירות רוח: –("naggirowth rukh") "long in spirit" is an Aramaic idiom meaning "patience" or "longsuffering" (See ch. 2 v.24).

```
(my suffering) השר (& after) ובתר (my persecutions) הדיפותי (& after) ובתר (in Antiokaya) הדיפותי (those things) מיברת (you) אנת (you) אילין (k know *) מיברת (what) הדא (din Lustra) ובאיקנון (in Aiqoniown) ובלוסטרא (delivered me) פציני (all of them) מרי (& from) מרי (I endured) סיברת (delivered me) ומן (what) מלהין (what) מביר (what) מביר
```

(of God) אלהא (in the worship) ברחלת (who choose) דצבין (those) אילין (but) דין (& all) וכלהון (are persecuted) מתרדפין (The Messiah) משיחא (in Yeshua) בישוע (to live) דנחון

```
(will add *) נוספון (& deceivers) ומטעינא (evil) בישא (but) דין (men) גו בנינשא (מפרפיער) על (deceive) על (they go astray) בישותהון (their evils) בישותהון (to) בישותהון (מפריער) בישות בישות (מפריער) בישות (מפ
```

(that you have learned) דילפת (in those things) אנת (but) דין (but) אנת (you) אנת (you have learned) אנת (whom) גיר (from) מנו (you) אנת (know) אנת (whom) אנת (whom) מנו (whom) מנו (whom) ידע (whom) אנת (you) אנת (y

(you) אנת (were taught) יליף (holy) קרישא (the books) ספרא (your childhood) טליותך (& that from) ספרא (in the faith) בהימנותא (unto the life) לחיא (make you wise) דמשכחין (which can) דרשוע (The Messiah) משיחא (of Yeshua) דישוע (of Yeshua)

(is) הו (profitable) מותרנא (written *) אתכתב (written *) הו (written *) כל (written *) כתב (written *) ולכוונא (for teaching) ולכוונא (for teaching) ולכוונא (for teaching) ולכוונא (in righteousness) דבכאנותא (for a course) ולמרדותא

Greek has "θεοπνευστος" – "God breathed". This word, like many other Greek words in The Greek of Paul's epistles, occurs nowhere in Greek literature or in The LXX, just one time in The NT Greek. They seem to combine two adjacent Aramaic words into compound Greek words. The Aramaic has, "ברוחא אחכתב" – "which is written by The Spirit". The Greek translator may have seen God's name in code in the Aramaic text "ברוחא הערכתב" – "Which is written by The Spirit". The Greek translator may have seen God's name in code in the Aramaic text "ברוחא הערכתב" – "Alap-Tau wrote". Revelation 1:8 and other verses reveal that God is called Alap-Tau (the first and last letters of the Aramaic alphabet). If this verse were the only example where God is not named in Aramaic but is in the Greek, I would abandon this notion, but this occurs 22 times in The NT where the specific Aramaic word connected to "God" in the Greek verse has - "Alap-Tau" – "N" as the first two letters of that word, or it has Tau-Alep – "" at the end of the word as the last two letters of the word. (See my book, Divine Contact, for the list of those verses and analysis of this phenomenon; the book may be purchased at my web site http://aramaicnt.com as either a download file or a printed edition.

(of God) אלהא (the man) ברנשא (perfect) נמיר (that will be) ולוגו (a perfecter) משלמן (good) עבד (work) נלכל (& for every) משלמן

Chapter 4

(& our Lord) ומרן (God) אלהא (before) קדם (you) לך (I) אנא (charge) מסהד 4:1 (the living) אנא (to judge) משיחא (Who is going) הו (He) הו (The Messiah) משיחא (Yeshua) משיחא (of His kingdom) הגלינא (* (at the revelation) בגלינא (& the dead) ומיתא

```
(in time) מלְתֹא (with diligence) בחפיטותא (the word) מלְתֹא (preach) למנו (אכרז (the word) מלְתֹא (time) ובוא (the word) ובנא (without) ובלא (teaching) זבנא (of spirit) רוחא (length) מגרת (time) בכלה (time) ויולפנא (the word) בנא מגרת (time) מגרת (time) בכלה (time) אווילפנא (the word) בכלה (the word) ביבנא (t
```

מגרת רוחא") "long in spirit" is an Aramaic idiom meaning "patience" or "longsuffering" (See ch. 2 v.24).

```
(sound) איר (when teaching) דליולפנא (a time) זבנא (for) זבנא (there will be) נהוא (their desires) גיר (according to) אלא (but) אלא (they will obey) גשתמעון (not) לנפשהון (teachers) לנפשהון (to themselves) לנפשהון (they will multiply)
```

```
The Peshitta Aramaic-English Interlinear Epistles of Paul
The Second Holy Epistle of Paul The Apostle to Timothy
                                                       (of their sense of hearing) דמשמעתהון (with the itching) בחותחתא
                                              (their ears) שררא (they will turn) נהפכון (the truth) ארנהון (& from) אומן 4
                                                                     (they will turn aside) בין (but) בסטון (to fables) לשועיתא
           (evils) בישתא (& endure) וסיבר (in all things) בכלמדם (watchful) אנת (but) דין (but) דין (you) אנת (you) אנת (but) דין אנת (but) דין אנת (but) דין אנת (you) אנת (but) דין אנת (but) די
                     (fulfill) שלם (& your ministry) ותשמשתך (of an evangelist) ועברא (work) עבר (do) דמסברנא
                                              (am) אנא (offered as a sacrifice) מתנקא (therefore) מכיל (for) גיר (I) גיר (for) מכיל
                                                                   (has arrived) מטא (of release) אשתרא (& the time) וזבנא
        (I have finished) שלמת (& my race) אתכתשת (I have fought) אתכתשת (excellent) שלמת (a contest) אנונא
                                                                                      (I have kept) נטרת (& my faith) והימנותי
                 (of righteousness) דכאנותא (a crown) לי (for me) לי (is kept) השא (now) השא (& from) לינלא (for me) לינלא (אורא
                                         (that shall award) ביומא (that shall award) הו (that) הו (that) הו (that) הו (that) הו (that) הו
                       (to me) דין (but) בלחוד (but) לא (the just) אנא (judge) דינא (when He shall) דהויו (when He shall) דינא
                         (His revelation) לגלינה (who will have loved) אלא (also) אלא (also) אלא (but) אל
                              (quickly) לותי (to come) לותי (to you) דתאתא (let it be a concern) לותי (quickly) בתבטל
               (this) גיר (world) עלמא (loves) אחב (has abandoned me) גיר (for) גיר (Dema א 10 (to Galatia) גיר (Qrisqus) ארסקוס (to Thessaloniqa) לתסלוניקא (to it) לתסלוניקא (& he has gone) אול (to Dalmatia) לחלוניקא (Titus) לחלמטיא (דלמטיא א נוס לוב
                                               (with me) עמי (only) בלחורוהי (is) הו (Luqa) לוקא (Luqa) למרקוס (with you) איתיהי (bring him) איתיהי (take) דבר (Marqus) למרקוס (for the ministry) לתשמשתא (to me) לי (he is suitable) עהן
                                                    (to Ephesus) לאפסוס (I sent) דין (but) דין (Tukiqus) לאפסוס לטוכיקוס
```

(Qarpus) כתבא (with) דין (in Troaus) בטרואוס (that I left) דין (but) דין (book) כתבא (the case *) בית (the books) אנת (you) איתיהי (come) אנת (when) אנת (when) דאתא (of parchments) דמגלא (the scrolls) כרכא (especially) ביתיהי (איתיהי (עודאית (when) ביתיהי (שודאית (when) ביתיהי (שודאית (when) ביתיה (when) ביתיה (שודאית (when) ביתיה (when) ביתיה

```
* Greek has "Cloak" –φελονην, instead of "Book case". "Cloak" in Aramaic could be מרטוטא מרטוטא or בירונא ברטונא אר DSS script: "Cloak". בירונא ברטונא, בירונא אַר אר
```

```
צלבא - "The Book" (Peshitta)
און - "The Cloak" (Source for Greek reading?)
```

(showed me) אלכסנדרס (evil) בישתא (the blacksmith) קיניא (Aleksandrus) קיניא (אלכסנדרס (evil) בישתא (ins works) קיניא (our Lord) מרן (him) מרן (may pay *) פרע (* (may pay *) מרן (מרן ברות) איך (מרן ברות) אין האווי (מרן

 $(of\ him)$ מנה (beware) אורה (but) דין (you) אנת (also) אור (our words) איר (against) אור (he is arrogant) ויר (for) איר (very) מב

Glenn David Bauscher Page 635 5/3/2010

The Second Holy Epistle of Paul The Apostle to Timothy

אגרתא קדישתא דפולוס שליחא דלות טימתאוס דתרתין lack

(with me) אנש (was) אנש (not) אלא (first) קדמיא (at my defense) במפק ברוחי (at my defense) אלא (this) אלא (to them) שבקוני (all of them) אלא (abandoned me) אלא (abandoned me) אלא (abandoned me) אלא (but) אלא (מאר) בלהון

(& empowered me) לי (for me) ל' (stood) דין (but) דין (My Lord) מרי (My Lord) דין (may be fulfilled) תשתלם (the preaching) כרוזותא (that by me) דבי (all of them) עממא (the Gentiles) עממא (& would hear) ונשמעון (of the lion) מן (from) מן (that I was delivered) דאתפצית (the mouth) מן (from) מן (that I was delivered)

(evil) ביש (work) עבד (work) ביש (from) מן (My Lord) מרי (will deliver me *) ונפציני (which is in Heaven) מרי (in His kingdom) במלכותה (will give me life) ונחיני (Amen) שובחא (of eternities) עלמין (to the eternity) אמין (is the glory) שובחא (for to Him) דלה

(& to Aqilos) שלמא (greeting) לפריסקלא (greeting) שלמא (give) 19 (greeting) ולאקלוס (dive) הב 19 (of Onesiphorus) דאנסיפורוס (& to the house) ולביתא

(in Qorinthus) בקורנתוס (him) לה (stopped) פש (Erastus) ארסטוס (he was sick) ארסטוס (while כריה (I left him) שבקתה (but) דין (Trophimus) מרופימוס (the city) מדינתא (in Miletus) במיליטוס

(to come) אָתאָת (winter) סתוא (before) דקדם (to you) ל (let it be a concern) על (& Linus) בשלמך (Pudas) ופודס (Eubulus) אובולוס (your peace) בשלמן (invokes) שאל (all of them) בלהון (& Qlaudia) ואחא (& Qlaudia) ואחא

(your spirit) אוין (is with) עם (The Messiah) משיחא (Yeshua) ישוע (our Lord) מרן (Amen) מיבותא (with you *) ממך (grace) מיבותא

^{*} The Eastern Peshitta has "with us"- עמן as compared to עמן. Two late Greek mss. and a few Latin Vulgate mss. have "with us", but this is out of character with Paul's salutations; he never prays grace to himself in his writings, and all his closings confer grace upon others, not himself.

The Holy Epistle of Paul The Apostle to Titus

Titus

```
(The Messiah) משיחא (of Yeshua) דישוע (wapostle) ושליהה (of God) אלהא (a servant) בדה (Paul) עבדה (ef God) אלהא (of the chosen) דגביא (in the faith) בהימנותא (of God) אלהא (which is in the reverence) דשררא (of the truth) אלהא (which is in the reverence) וידעתא (which is in the reverence) דשררא (of the truth) אלהא (which is in the reverence) וידעתא (which is in the reverence) דשררא (which is in the reverence) דשררא (which is in the reverence) דשררא (which is in the reverence) וידעתא (which is in the reverence) דברחלת (which is in the reverence) ווידעתא (which is in the reverence) דברחלת (which is in the reverence) ווידעתא (which is in the reverence) וושליהה (which is in the reverence) ווידעתא (which is in the reverence) וושליהה (which is in the reverence) וושליהה (which is in the reverence) וושליה (which is in the reverence) ווידעתא (which is in
```

(The True *) אלהא (that promised) דמלך (eternal) דריא (of life) שרירא (the hope) על (upon) על (of the world *) דריא (the times) זבנוהי (before) קרם (pon) דעלמא (the times) דעלמא (the times)

N * Greek has $\alpha \psi \epsilon \upsilon \delta \eta \varsigma$ —"not lying". Quite often the Greek has a double negative construction where The Peshitta has simply a positive statement: "not lying" = "True"; "Not ignorant" = "Knowing".

* Greek has "προ χρονων αιωνιων" – "before eternal times", which, frankly, is a ridiculous phrase. Time and Eternity are opposites; there is no such thing as an eternal time, nor can eternity or the eternal be measured with a timepiece, as eternity is timeless. "While we look not at these seen things, but at those not seen; for these seen things are time related, but those not seen are eternal." -2 Cor. 4:18.1 Timothy 1:9 also has this Greek phrase -προ χρονων αιωνιων. In both places, the Peshitta has אם דעל מא דעל מא היי של מא

(our preaching) מלתה (this time) בזבנה (His word) מלתה (& He has revealed) מלתה (by the commandment) אנא (I) בפוקדנא (with which was entrusted) הי (that) דאתהימנת (our Lifegiver *) מחינן (of God) מחינן (*

* "Lifegiver" is the literal sense of אורונו, it can also have the sense of "Savior", referring to Him Who gives eternal life, not merely the natural life of the body. Either translation would be acceptable, though I believe Paul's emphasis was on salvation, not natural life, so I have in the interlinear translation "Lifegiver" as the literal meaning in most of the 16 places where it occurs in The NT, but in my prose translation I would use "Savior" in most places to signify the specific kind of life ("Eternal") to which the word refers. מחינו ("Our Lifegiver") occurs six times just in Titus. Usually Jesus is mentioned as "our Lifegiver" just after "God our Lifegiver" is mentioned. See the next verse.

(inner) דגוא (in the faith) בהימנותא (true) שרירא (a son) ברא (to Titus) לטטוס (The Father) אלהא (God) אלהא (from) שיבותא (grace *) ושלמא (grace *) מחינו (grace (our Lifegiver *) מחינו (The Messiah) משיחא (Yeshua) ישוע (our Lord *) מחינו (w from) ומן

C * Most Greek mss. have, "χαρις ελεος ειρηνη" – "Grace,mercy,peace". ΚΠΙΣ may mean "grace" or "lovingkindness". It may very well be that this word was double translated by the translator who produced the Majority Greek text.

M * The Critical Greek (Alexandrian) text omits "our Lord".

(in Qrete) בקרטא (I had) הוית (I left you) שבקתך (it is) הו (because of this) מטלהנא (elders) מטלהנא (wou may set right) מחקים (that are deficient) דחסירן (that those things) דאילין (I ordered you) במדינא (by city) מדינא (in city) מדינא (במדינא (in city) מדינא (by city) מדינא (by city) מדינא (במדינא נוער במדינא (in city) מדינא (in

(the husband) אינא (& has been) אינא (ichildren) הוא (fault) הוא (who without) אינא (one) אינא (believing) אנתתא (wife) אינת (wife) אנתתא (of one) אנתתא (of one) איניא (wife) איניא (of one) אנתתא (subjection) ולא (without) איניהון (they are) איניהון (are abusive) שועבר (who not) הלא (in immorality) באסוטותא (שומותא האסוטותא (without) אינייא (who not) אינייא (שומותא האסוטותא (who not) אינייא (who not) (who not) אינייא (who not)

(faults) רשין (without) אדל (to be) דנהוא (an elder) לשישא (for רשין (is) הוא (obliged) חיב (governed) היר (to be) ולא (anot) ולא (of God) אדל (a steward) מתרבר (as) איך (as) רביתא (to be) האלהא (neither) ולא (his own) נפשה (by mind) (by mind) נהוא (wine) נהוא (wine) עבר (wine) עבר (wine) אור (with) המרא (to be) ולא (neither) המא (to strike) המא (his hand) אירה (quick) המא (should be) ולא (filthy) נהוא (to be) והוא (

The Holy Epistle of Paul The Apostle to Titus גרתא קדישתא דפולוס שליחא דלות טטוש

```
(goodness) אלא (love) רחם (& should) ונהוא (strangers) אלא (love) רחם (he should) ונהוא (but) אלא (love) אלא (k should be) ונהוא (just) (just) (נהוא (modest) (modest) (lusts) ונהוא (from) מן (himself) מן (k keeps) חסיא (holy) ולביך
```

```
(of faith) דהימנותא (the teaching) אל (for) על (for) על (to him) אל (it is a concern *) דמלתא (sound) אד (by his teaching) ביולפנה (to comfort) למביא (also) אד (to be able) דנשכה (who are contentious) דמתחרין (those) לאילין (to comfort) לאילין (to comfort) ולמכסו
```

* Greek has "מעדבאסעבעסע" – "holding to, supporting"; The Peshitta has בטיל – "It is a concern". Here is an Aramaic word meaning, "to bear, to carry": טערן; In Dead Sea Scroll Aramaic script, it is: אע אָט; adding a waw proclitic as בטיל – "It is a concern" has - (ובטיל), gives וטעין . Let's see these two in DSS script and enlarged:

```
トイロント-"& it is a concern"(Peshitta)
トインソト-"& he bears"(Source of Greek reading?)
```

I see 75% correlation (3 ^{3/4} out of five letters) between these two words in this script (The two Waw's- \1,Two Yodh's- \4, Lamedh & Final Nun- \); Even the \(\sigma\) "Bet" and \(\nabla\) "Tet" have similar shapes).

```
(are submissive) אית (who not) גיר (many) סגיאא (for) דלא (there are) אית (there are) אית (of children of men) גיר (who not) דלא (they deceive) ומטעין (their words) אילין (are) מליהון (the circumcision) אילין (those) אילין (they deceive) אילין (especially) אילין (מון מאר) אילין (שאר הוון אילין (שאר) אילי
```

```
(their mouths) דולא (it is necessary) למסכרו (those) פומהון (those) דולא (they destroy) מחבלין (for) מחבלין (households) בתא (filthy) בתא (criches) מיטל (for) מיטל (that not) מנפא (what) מנפא (at they teach) ומלפין (what) מום (they destroy) מנפא (that not) מנפא (they teach) ומלפין (אומלפין (they destroy) מום (they destroy) מנפא (they teach) ומלפין (they destroy) מנפא (they teach) ומלפין (they destroy) מנפא (they destroy) מנפא (they teach) ומלפין (they destroy) מנפא (they destroy)
```

```
(their own) דילהון (a prophet) נביא (from them) מנהון (a man) אנש (said) אנש (said) אנש (wicked) אנש (dare) אנין (are) אנין (always) בכליבן (of Qrete) אנין ("sons) דבני (de) ברסתא (condide) בטילתא (de) בטילתא
```

(this) אותיה (because of) מטל (this) הדא (testimony) מהדותא (he has brought) איתיה (& truly) איתיה (this) איתיה (the has brought) מהדית (this) איתיה (this) איתיה (the has brought) הדית (do) מכס (rebuke) להון (them) דנהוון (sound) הוית (severely) הוית (do) מכס (do) איתיה (this) איתיה (this)

(of the Jews) דיהודיא (fables) לשועיתא (should yield to) גתרמון (& not) 14 (the truth) דרא (who hate *) ולפוקדא (of children of men) שררא (& to commands) ולפוקדא

```
* Greek has "who turn away". "Hate" is "דתפנין הסנין is "Turn"; In DSS script: אלונ ג אל (אין אין הסנאר); Estrangela: השבים: Another word for "turn away" is: הפכין. In DSS script: אלוני אין הסניארן
```

The DSS Aramaic script in shaded grey seems to be the Aramaic script behind the base Greek translation.

DSS Script

ארל - "Who Hate" (Peshitta)

ארל - "Turn" (Source of Greek reading?)

ארל - "Who Turn" (Source of Greek reading?)

Ashuri Script

ארל - "Turn" (Peshitta)

ארל - "Turn" (Source of Greek reading?)

Estrangela

- "Who Hate" (Peshitta)

באם - "Turn"(Source of Greek reading?) - "Who Turn"(Source of Greek reading?)

The Ashuri and Estrangela pairs each have 85% correlation; The Dead Sea pair have about 78% correlation.

The Greek reading αποστρεφομενων -"who turn away";

The Greek reading $\mu \iota \sigma o \upsilon v \tau \omega v$ -"who turn away"; 21% correlation at best for the Greek pair. It seems unlikely the Greek reading gave rise to the Aramaic.

(to the pure) הו (is) הו (pure) גיר (for) גיר (everything) הו (is) לדכיא (believing) לאילין (to those) הימנין (but) דמסיבין (to them) ולא (there is not) לית (that is pure) הוע (anything) מהם מדם (anything) בדכא (to them) לית (there is not) לית (that is pure)

The Holy Epistle of Paul The Apostle to Titus ברתא קדישתא דפולוס שליחא דלות טטוש

(& their conscience) ותארתהון (their mind) הו (defiled) הו (defiled) אלא

(God) לאלהא (that they know) דידעין (& they profess) ומודין 16 (Him) בעבדיהון (they reject) דין (by their works) בתבדיהון (obedience) סניאא (enemies) ודלא (they are) ואיתיהון (good) לכל (work) עבד (to every) לכל (& rejected) מסליא (מסליא (work) לכל (מסליא (מסלימ (מסל

Chapter 2

(sound) אנת (for teaching) ליולפנא (is fitting) דיא (what) מדם (speak) מלל (but) דין (you) אנת (you) אנת (you) מלל

(in their minds) ברעיניהון (watchful) עירין (elders) קשישא (that should be) דנהוון (& teach) אירין (in faith) בהימנותא (sound) בהימנותא (watchful) ונהוון (pure) בהימנותא (modest) (ceri (to be) ובמובא (win patience) ובמסיברנותא (watchful) בהימנותא (watchful) בהימנות (watchful) בהימנותא (watchful) בהימנות (watchfu

(fitting) און (in appearance) באסכמא (to be) דיאא (in this way) הכנא (elder women) היאא (& also) ולא (slanderers) אכלן קרצא (to be) להחלת (for the worship) אלהא (for the worship) ולא (much) אכלן קרצא (to wine) להמרא (subservient) נהוין (to be) נהוין (to be) משעברן (to be) שפירתא (of excellence) ונהוין (to be) מלפן (& to be) שפירתא (to be)

(who are young women) רטלין (those) לאילין (& chasten) אומנכפן 4 (& their children *) ובניהין (their husbands *) בעליהין (to love) בעריהין

* Greek has φιλανδρους -"Men lovers" (we get the English word "Philanderer" from this Greek word), and φιλοτεκνους -"Children lovers". Lack of possessive pronouns makes the Greek rather generic and even counterproductive. I know Paul did not intend for women believers to be "men lovers" -"Philanderers", but to love their husbands. This Greek wording is unworthy to be the inspired original word of God.

(good) שפיר (taking caring) (ג to be) ונהוין (holy) וקרישן (chaste) קרישן (to be) ונהוין (their husbands) (לבעליהין (of their households) ומשתעבדן (de word) לבעליהין (the word) אנש (against) על (blaspheme) נודף (lest) אנש (lest) אנש (the word) אנש (the word) אנש (blaspheme) אנש (the word) אנש (the word)

(serious) דמן (to be) דנהוון (beseech) בעי (in this way) הכנא (young men) דמלין (those) אילין (& of) ומן 6

(show) אוֹ (yourself) בנפשך (a model) דמותא (but) דין (in all things) דכלמדם לבכלמדם (in all things) בכל (in all) עבדא (works) מבא (good) ובמלפנותך (in all) בכל (in all) לך (your) מלתא (speech) מלתא (your) לך (let be) אחרימתא

(it) לה (let despise) בסר (a man) אנש (& not) לה (corrupt *) מחבלא (& not) לה (that is serious) אנש (that is serious) אנש (may be ashamed) נבהת (against us) לקובלן (who stands) דקאם (that he) דקאם (adverse) לא (anything) מדם (against us) די (the will be able) המל (as) לא (as) לא (as) לא (as) די (that he) לא (as) לא (as) לא (as) די (that he) לא (as) לא (as) לא (as) לא (as) די (that he) לא (as) לא (as) לא (that he) לא

ペレムドンー"Corrupt" ペレムドリンー"Accused"

I see only a one letter difference between these two words in DSS script; That is 83% correlation between these two readings in Aramaic! That seems pretty strong evidence that The Peshitta's Aramaic is the base from which the Greek ακαταγνώστον was translated.

(in all things) למריהון (to their masters) נשתעבדון (servants) למריהון (servants) למריהון (resist) נשתעבדון (de them) ולא (& be pleasing) ונשתפרון (to their masters) ולא (at them) הוו

The Holy Epistle of Paul The Apostle to Titus אגרתא קדישתא דפולוס שליחא דלות טטוש

(good) אלא (their loyalty) שררהון (let them show) נהוון (but) אלא (steal) גנבין (let them) מבא (neither) וולא (ctet them) הוו (the doctrine) דולבה (in all things) בכלמדם (cour Lifegiver) מחינן (of God) מחינן (דאלהא (of God) מחינן (מוון מווי באלהא (מווי באלה

For the all-saving grace of God has been revealed to all people.

* מֹחִינֹא "Mekhayth" is from the same root as מוחינא – "Mekhayna" (see above note at 1:3). It refers to God's salvation in giving eternal life to people.

(of the world) דעלמא (& lusts) וברגיגתא (wickedness) ברושעא (to reject) דנכפור (ws t leads) ל (& it leads) ל (& in righteousness) בעלמא (in purity) בנכפותא (this) בנכפותא (& to live) בעלמא (& to live) בעלמא (of God) אלהא (& in the worship) וברחלת

(of the glory) בריכא (blessed) בריכא (the hope) לסברא (we look for) מסכינן (while) מסכינן (while) בריכא (The Messiah) משיחא (Yeshua) ישוע (& our Lifegiver) ומחינן (The Great) באלהא (of God) האלהא

(evil) עולא (all) כל (from) מן (to redeem us) דנפרקן (in our place) חלפין (Himself) עולא (gave) דהו (Who) יהב (new *) חדתא (a people) עמא (for Himself) לנפשה (& to purify) ונדכין (good) עבא (of works) בעברא (which is zealous) בעברא

N * Greek has "peculiar" - "περιουσιον". %ΠΠΠ - "New" is very similar to %ΠΠΠ – "One", "Singular", "Particular".

Possibly "New" was misread as "Singular" by a Greek translator. "New" in Greek is kain or veog –Nothing like providing. The Peshitta reading did not come from Greek.

(authority) מלל (speak) בכל (with all) בכל (with all) בכל (speak) בכל (speak) מלל (these things) הלין (you) בון (a man) אנש (a man) אנש (a man) בון אונש (א not) אנש (speak) בין אונש (מחדי אנש (speak) בין אונש (מחדי אנש (speak) בין אונש (מחדי אנש (speak) בין אונש (speak) בין או

Chapter 3

(to obey) נשתמעון (& authorities) ולשליטנא (that rulers) דלרשא (them) להון (charging) מעהד (& be) והוית (& be) מכו (good) מב (deed) עבד (for every) לכל (ready) עבד (& to submit) ונשתעבדון (& to submit) ודנהוון (

(they shall insult) נגרפון (not) אנש (a person) אנש (& against) (מממומל) (humble) נדפון (they shall be) נדוון (but) אלא (contending) מתכתשין (shall they be) נהוון (neither) בסימותהון (their sweetness) ובכלמדם (they shall show) בונינשא (the children of men) בונינשא (the children of them) לות (to) כלהון (all of them)

(were) דנן (intelligence) דעינא (without) דלא (the first) קדים (from) מן (for) הוין (we were) מן (conviction) משול (conviction) משול (we were) ומשעבדין (conviction) משחל (we were) ודלא (we were) ומשחל (to lusts) משחל (we were) הוין (we were) לארגיגתא (to lusts) משחל (we were) הוין (we were) מתהפכין (me were) מתהפכין (me were) הוין (conviction) הוין (me were) מתהפכין (we were) מתהפכין (also) חוין (also) חוין (we were) אף (also) חוד (also) לחד

(His sweetness) בסימותה (was revealed) דין (but) דין (when) ב (our Lifegiver) מחינן (of God) ארלהא (& the loving kindness) ומרחמנותה

(richly) עתיראית (upon us) עלין (whom He poured) דאשר (The One) הי (our Lifegiver) משיחא (The Messiah) משיחא (Yeshua) ביד (by) ישוע

(heirs) גודדק (we would be justified) נודדק (that by His grace) דבטיבותה (that by His grace) דבטיבותה (eternal) בסברא (by hope) בסברא (by hope) בסברא

(I) אנא (want) צבא (& in these things) מהימנא (trustworthy) הי (is) מלתא (trustworthy) ובהלין (& in these things) אנת (to be) הוית (to be) אנת (you) אנת (you) אנת (to them) משרר (assuring) להון (that it will be a concern) אנת (you) משרר (good) משרר (works) אילין (works) אילין (to cultivate) עברא (to cultivate) אנין (good) מבן (good) מבן (good) מבן (these things) הלין (these things) מבן (good) מבן (מותרן (these things) אנין (works) אנין (מותרן (these things) אנין (שרר) אנין (מותר) אנין (שרר) אנין (שרר)

(time) גברא (one) אדר (after) מן (from) מן (a heretic) ארר (man) ארר (from) ובן (from) מן (from) אות (avoid) אות (would) אות

(is) הוית (who is such) הכנא (that he) המן (aware) ידע (& be) והוית (& be) ההכנא (of himself) והוית (& le משה (& he) ההכנא (& a sinner) והו (& a sinner) והו (& he) ההכנא (be) ההית (& he) ההכנא (aware) החטא (be) החטא (be) ההכנא (be) החבר (be) החבר

(Tukiqus) למוכיקוס (or) או (Artima) לארטמא (to you) לותך (I have sent) לעוכיקוס (when) או (to Niqopolis) לניקפוליס (to me) לותי (to come) דתאתא (to you) לניקפוליס (to winter) (to winter) ברבטל (my mind) ברעיני (I have set) סמת (for) גיר (there) לארטמא

(Apollo) אפלו (concerning) על (the Scribe) דין (but) דין (Zena) אפלו (concerning) על (concerning) ונא (concerning) דרו (them) אפיר (them) אפיר (to attend to) דרו (you) אפיר (tet it concern) נתבטל (to them) לא (there will be lacking) הוו (not) אפלו (that anything) דמרם

(are) אנון (who ours) דרילן (those) אילין (also) אף (& they will teach) אנון 14 (of distress) עברא (in matters) בצבותא (good) בצבותא (works) עברא (cultivating) עברא (to be) דנהוון (fruit) פארא (without) דלא (they should be) דלא (lest) אילין

(are) אנון (who with me) אילין (those) אילין (all of) כלהון (your peace) בשלמך (invoke) שאלין (who love us) בשלמא (those) אילין (of all of them) דכלהון (the peace) בשלמא (invoke) בשלמא (Amen) שאל (all of vou) (be with) שם (grace) שם (in faith) בהימנותא (בהימנותא (men) שיבותא (men) שבותא (chose) שם (men) שבותא (men) שמיבותא (men) שיבותא (men) שבותא (men) שבותא (men) שמיבותא (men) שבותא (men) שנותא (men) שנותא (men) שנותא (men) שנותא (men) אמין (men) שנותא (men) שנותא (men) שנותא (men) שנותא (men) שנותא (men) שנותא (men) שלמין (men) שנותא (men) שנותא (men) שלמין (men) שנותא (men) (men) שנותא (men) (men)

אנרתא קדישתא דפולוס שליחא דלות פילמון

Philemon

```
(brother) אחא (& Timotheos) וטימתאוס (The Messiah) משיחא (of Yeshua) דישוע (a prisoner) אסירה (Paul) אסירה (eloved) אחא (our companion) אסירה (to Philemon) אחא (לפילמון לפילמון (beloved) אחא (בלחא (beloved) הביבא (beloved) אחא (משיחא לפילמון (beloved) (
```

```
(& to Arkippus) ולארכיפוס (our beloved *) חביבתן (& to Aphia) ולאפיא 2 (that is in your house) ולערתא (a laborer) פלחא (our companion) ולערתא (a laborer) פלחא
```

Certainly The Peshitta agrees here with the Majority Byzantine reading much more closely than with the Critical Greek text, as it generally does, however it also differs here and in many places radically from all Greek readings. Besides, if Greek were the original, and Aramaic the translation thereof, we would expect the variant readings to occur in the translation language (Aramaic), not in the original. There are practically no variant readings to speak of in The Peshitta mss., but The Greek mss. abound with them! Too large a number of these are traceable to the Peshitta text for this to be coincidental. I hope that anyone reading the voluminous evidence shown in Gospels and Epistles of this interlinear, will see that The Greek NT is a translation of The Peshitta NT text.

```
(our Father) עמכון (God) אלהא (from) מן (& peace) שלמא (with you) עמכון (grace) מובות (The Messiah) מדן (Yeshua) ישוע (our Lord) מדן (& from) ומן (מודא (thank) אנא (in every time) בכלובן (my God) אנא (thank) אנא (in my prayers) ומתדכר (wy God) אנא (& remember) ומתדכר (מתדכר (wy God) אנא (wy remember) אנא (wy remember) ומתדכר (wy God) אנא (wy remember)
```

(to you) אית (that is) מן (that is) מן (that is) הימנותך (when I heard) הימנותך (from) מן (behold) מן (the holy ones) שוע (Yeshua) ולות (to your faith) קרישא (toward) מרן (toward) מרן (toward) ולות (toward) מרן (toward) מרן (toward) מרן (toward) ולות (toward) מרן (toward) מרן

(in works) שותפותא (fruit) שותפותא (of your faith) דהימנותך (the sharing) בעברא (that will be) דתהוא (The Messiah) שותפותא (in Yeshua) בישוע (that is) דאית (good) בישוע (of every) בישוע (& in knowledge) ובידעתא (& in knowledge) בידעתא (משיחא לפון (שמיחא בידעתא (שמיחא לפון (שמיחא ל

```
(& comfort) אית (to us *) אית (great) אית (for) אית (joy *) דיר (joy *) גיר (of the saints) אית (the affections *) רקרישא (have been refreshed) דקרישא (your love) דביד (for by) דביד (for by) אתתניחו
```

```
(this) אית (great) אית (great) אית (freedom) אית (because of) מטל (that are right) הרא (those things) אילין (to command) האפקור (in The Messiah) במשיחא (במשיחא (this) אילין (נוער אויק) אילין (נוער אויק) במשיחא (נוער אויק) אילין (נוער אויק) אילין
```

The Holy Epistle of Paul The Apostle to Philemon גירתא קדישתא דפולוס שליחא דלות פילמון

(of you) דין (the love) אנא (beg) בעא (it is) הו (begging) דין (the love) אור (because of) מטל (you) הובא (that know) איך (as) דירע (who am) אנת (Paul) פולוס (Paul) פולוס (The Messiah) אור (of Yeshua) דישוע (prisoner) אסירא (also) אף (but) דין (now) אדין (now) אף (מוצר) ארירא (מוצר) אף (מוצר) א

(whom I begat) אינא (him) אינא (my son) ברי (concerning) על (of you) מנך (lim) אינא (& beg) ובעא (de beg) ובעא באסורי (Onesimus) אנסימוס (in my bondage) באסורי

(usefulness) אית (in him) בה (for you) לך (there was) אית (not) הוא (who at times) בה (he) הוא (he is useful) הוא (very) שב (to me) אך (and) אך (to you) אך (also) אך (but) השא (but) השא (but) ארף (now) ארף (מוס) ארף

(my) אנת (son *) איך (as) איך (but) דין (you) אנת (to you) ל (& I sent him) איר (receive him) כבנא (in this way) הכנא

N* Greek mss. have σπλαγχνα-"bowels". In Aramaic, that would be אמחח-"Rakhma" (mercy, affection, friend, love).

Here are the actual Aramaic reading אַרְלְּחָלֵא '- "Son" and אַמְחָלְּאָרִי - "Rakhma" in Dead Sea Scroll Aramaic script: אַרְאַלְאַר:

אַרְחָלֵא '- "Son" and אַמְרַלְּחָלֵא '- "Rakhma" in Dead Sea Scroll Aramaic script: אַרְאַלַא '- "Bakhma' in Dead Sea Scroll Aramaic script: אַרְלְּחָלֵא '- "Bakhma' in Dead Sea Scroll Aramaic script: אַרְלְּחָלֵא '- "Bakhma' in Dead Sea Scroll Aramaic script: אַרְלְחָלֵא '- "Bakhma' in Dead Sea Scroll Aramaic script: אַרְלְחָלֵא '- "Bakhma' in Dead Sea Scroll Aramaic script: אַרְלְחָלֵא '- "Bakhma' in Dead Sea Scroll Aramaic script: אַרְלְחָלֵא '- "Bakhma' in Dead Sea Scroll Aramaic script: אַרְלְחָלֵא '- "Bakhma' in Dead Sea Scroll Aramaic script: אַרְלְחָלֵא '- "Bakhma' in Dead Sea Scroll Aramaic script: אַרְלְחָלֵא '- "Bowels" ווּ אַרְלְחָלָא '- "Bowels" ווּ אַרְלְחָלָא '- "Bowels" ווּ אַרְלְּחָלָא '- "Bowels" ווּ אַרְלְּחָלָא '- "Bowels" ווּ אַרְלְחָלָא '- "Bowels" ווּ אַרְלְחָלָא '- "Bowels" ווּ אַרְלְחָלָא '- "Bowels" ווּ אַרְלְּחָלָא '- "Bowels" ווּ אַרְלְחָלָא '- "Bowels" ווּ אַרְלְתְּלָא '- "Bowels" ווּ אַרְלְּתְלְּאָלְא '- "Bowels" ווּ אַרְלְּתְלְּאָלְאַרְאַלְאַלְאַרְיִי '- "Bowels" ווּ אַרְלְּתְלְאָלְאַרְאָרָא '- "Bowels" ווּ אַרְלְּתְלְאָלְאַרְיִי '- "בּרְלְרָתְלְּאָרְאַלְאַרְיִי '- "בּרְלְרָתְלְּאָרְאָרְיִי '- "בּרְלְרָתְלְּאָרְיִי '- "בּרְלְרָתְלְיִי '- "בּרְלְרָתְלְיִי '- "בּרְלְרָתְלְיְיְלְיִי '- "בּרְלְרָתְלְיִי '- "בְּרְלְרָתְלְיְיְי '- "בּרְלְרְתְלְיְיְי '- "בְּרְלְרָתְלְיְי '- "בְּרְלְרָתְלְיְי '- "בְּרְלְרְתְלְיְי '- "בְּרְלְרְתְלְיְלְיְי '- "בְּרְלְרְתְלְיְלְיְתְלְיְי '- "בְּרְלְרְתְלְיְלְיְלְרְתְלְיִי '- "בְּרְלְתְלְיְלְרְתְלְי

The Greek word for "son" is "vioc" or "tekvov"; Compare those with $\sigma\pi\lambda\alpha\gamma\chi\nu\alpha$ - "bowels". How would an Aramaean translating from Greek mistake $\sigma\pi\lambda\alpha\gamma\chi\nu\alpha$ for tekvov or vioc? This would be the scenario if The Peshitta were translated from Greek. That theory is not supported by the facts here. Peshitta primacy wins in Philemon, hands down.

X4} ላ\ታ -"Son" K ኳገገን\ታ- "Mercy,Affection,Friend,Love"

Depending on how one sees the letter correspondence in the above two words, there is **66-99** % correlation between the two words.

(I would keep him) אחריוהי (that with me) גיר (for) דלותי (I was) הוית (willing) צבא (on your behalf) דל (to me) לי (ministering) משמש (to be) משמש (of the Gospel) דאונגליון (in the bondage) באסורא

(anything) מדם (I wanted) צבית (but) א'ל (but) דין (your counsel) מלכך (without) בלעד (your benefit) איך (would be) אהוא (by necessity) איך (as) דרא (that not) ארא (by your will) בצבינך (but) אלא (but) מבתך

(he departed) אד (because of) מטל (also) דין (but) דין (perhaps) דין (perhaps) אד (you may keep him) תאחדיוהי (that for eternity) דלעלם (for a time) דשעתא

(a servant) איך (than) מ" (more) אלא (a servant) איך (as) אלך (from now on) מ" (not) אלא (than) מ" (not) מ" (from now on) ארא (yours) ארא (beloved) הביבא (beloved) הילי (beloved) ובמרן (both in the flesh) ובבסר (& in our Lord) ובמרן (both in the flesh)

(a partner) אותפא (to me) לי (you are) איתיך (therefore) דכיל (if) און (if) אר (mine) איך (as) איך (receive him) קבליהי

(I myself) אנא (will pay) אנא (with my hand) באידי (have written) בתבת (Paul) פולוס (Paul) אנא (ito me) אנא (owe) אנא (owe) חיב (your soul) אנה (to you) דלא (to you) אנה (without) אנה (without) אנה (without) אנה (without) אנה (without) אנה (אונה) אונה (אונה) אונה (אונה) אונה (אונה) אנה (אונה) אונה (אונה) אונה

(in our Lord) אנא (I) אחר (by you) במרן (wy brother) און (Yes) אדי (Yes) אוין (Yes) אניח (in The Messiah *) במשיחא (my love) אניח (satisfy) אניח (אניח (satisfy) אוים (אניח (אניח (אניח (מינים (אויים (מינים (מינים

C * Most Greek mss. have "In The Lord"; Critical Greek texts. have "In Christ", agreeing with The Peshitta... The likely Aramaic for "In The Lord" would be "במריא" or "במריא". "In The Messiah" is במריא במריא. במריא is much more similar, with 66% letter correspondence.

DSS script: ペトランゴー "In The Messiah" ペインフェー "In The LORD" 66% letter correlation

Estrangela script:

وسن کی

66% letter correlation

The Greek for "Christ" is **Χριστω** "Lord" is **Κυριω**.

That gives a 16% correlation for the two Greek words. The Aramaic copy translated into Greek must have been unclear at this place in the letter, so that two letters in $\aleph \square$ were unreadable; \square was not read; \square was read as \square .

(to me) אנת (you) אנת (that will listen) אנא (trust) דתכיל (because) מטל (what) מטל (that more) אנא (to you) דתכיל (to you) לר (I have written) כתבת (עסט (you) אנא (will do) אנא (that said) אנא (that said) אנת (you)

(a dwelling) משריא (a place) בית (for me) לי (prepare) מיב (also) אך (but) דין (together) בחדא (to you) דין (toyou) אנא (am given) מסבר (for me) אנא (I) דבצלותכון (for prayers) מסבר (for אנא (I) גיר (for prayers) בצלותכון (for prayers) מסבר (hope) אנא (bope) אנא (bope) דין אנא (bope) א (bope) אנא (bope) א

(fellow) דעמי (a captive) שביא (Epaphra) אפפרא (your peace) בשלמך (invokes) שביא (invokes) בשלמן (The Messiah) משיחא (in Yeshua) בישוע

(my helpers) ולוקא (& Luqa) ולוקא (& Dema) אודמא (& Aristarkus) אודמא (& Marqus) מעדרני (24

(The Messiah) משיחא (Yeshua) ישוע (of our Lord) רמרן (the grace) מיבותה מיבותה (Amen) רוחכון (with) רוחכון (with) עם

The Holy Epistle of Paul The Apostle to The Hebrews

אגרתא קדישתא דפולוס שליחא דלות עבריא

Hebrews

Chapter 1

```
(God) אלהא (spoke) מלל (forms) בכל (by all) ובכל (parts) מנון (in all) בכל (the first) בנביא (from) מנון (by the prophets) בנביא (our fathers) אבהין (with) אבהין
```

```
(by His Son) עמן (with us) עמן (He has spoken) אחריא (last) אחריא (days) יומתא (& in these) ובהלין (of all things) ירתא (the Heir) ירתא (He ordained) סם (Whom) דלה (the universe) לעלמא (& by Him) ובה (& by Him) לעלמא
```

(of His Being) באתותה (& The Image) וצלמא (of His glory) דשובחה (The Brilliance) צמחא (for He is) צמחא (in His Person) דשובחה (of His word) והו (by the power) בחילא (all things) כל (wupholding) והו (wupholding) בחילא (the purification) והו (was accomplished) בבר (of High) שבר (of the Majesty) דרבותא (the right) דרבותא (at) של (at) ימינא (at)

```
(the angels) מן (than) מלאכא (than) ירב (altogether) כלה (& This One) אוך (The Name *) שמא (excellent is) רמיתר (how much more) מא (according to) איך (theirs) דירת (Which He possesses) מן (than) מן (which He possesses) דירת
```

And This One is altogether greater than the angels, according to how much more excellent than theirs is "The Name" Which He possesses.

**Now (Shema) "The Name" is "Ha Shem" – ፲፱፫ - in Hebrew, which is the common Title for God in Hebrew liturgy. This verse in Aramaic makes much better sense than the Greek text which says, "...He has inherited a more excellent name than they" – as if The Christ is greater than angels because of an inheritance rather than His very nature and Person as God! The context of verses 1-12 bears this out; The Name "MarYah Yeshua Meshika" is Divine and higher than every name because He is absolute Deity of absolute Deity- The LORD GOD of The Heavens and of the earth by His very eternal nature.

```
(God *) אלהא (said) ממקום (the angels) אלהא (of) מלאכא (for) אלהא (to which one) לאינא (have begotten You) ילדתך (today) אנא (You are) אנא (You are) אנת ("My Son) ילדתך (to Him) אנא (shall be) אהוא ("I) אהוא (& again) ותוב (The Father) אוהוא (to Me) לי (shall be) להוא (& He) והו (& He) נהוא (but of the Son) לברא (to Me) להוא (to Me) (to Me) (to Me) (to Me) (to Me) להוא (to Me) (to
```

N* Greek lacks "God" in this verse, and says, "To Whom did He ever say, You are my Son..." Did Who ever say? The verse before is referring to The Messiah. To omit "God" leaves a misleading and confusing statement.

In the textual notes, N indicates The Peshitta is Neutral but distinct from Greek in the word with the asterisk in the interlinear. An M indicates it agrees with The Majority Greek against The Critical Greek reading; C indicates it agrees with The Critical Greek text against The Majority Greek Text (Byzantine-Majority text form of Maurice Robinson, PhD, 1991).

```
(into the universe) לעלמא (The Firstborn) בוכרא (He brings) דמת (when) אמתי (again) דין (again) תוב (of God) אמר (the angels) דלה (He says) דלה (He says) דאלהא (the angels) דאלהא (all of them) בלהון (אמר
```

```
(He spoke) מלאכא (in this way) הכנא (but) דין (the angels) מלאכא (about) 7 (spirit) רוח (His angels) מלאכוהי ("He makes") מלאכוהי (burning) יקדא (the ministers) ומשמשנוהי (משמשנוהי (#His ministers)
```

```
(evil) עולא (& You have hated) וסנית (righteousness) אורא (You have loved) עולא (God) אלהא (has anointed You) משהך (this) אלהא (because of) מטל (Your companions) משחא (thin) משחא (with the oil) משחא (Your God) משחא (Your God) יתיר (than) מן (with the oil) אלהך (Your God) משחא (אור) מש
```

The Holy Epistle of Paul The Apostle to The Hebrews אגרתא קדישתא דפולוס שליחא דלות עבריא

```
(of the earth) אנת (the foundation) סמת (laid) סמת (the origin) אנת (from) אנת (You) אנת (& again) ותוב (are) אנת (of Your hands) אידיך (& the work) אנון (& the heavens) איניא
```

(are) אנת (remaining) נעברון (shall pass away) אנת (those) אנת (shall wear out) נבלון (arobe) איך (& they all) ובלהון (& they all) ובלהון

(will be changed) אנון (those) אנון (You shall fold) תעוף (a cloak) תכסיתא (& as) אנון (און (shall end) תעוף (arc) איך (arc) איך (arc) איך (arc) איר (arc) איר (arc) איר (arc) ושניך (& Your years) ואנת (מרc) איר (arc) איר (arc) איר (arc) איר (arc) אנון (arc) איר (ar

And as a cloak You shall fold them; those shall be changed and You are The Eternal God; Your years shall not end.

ואנת איך דאיתיך אנת is an Aramaic idiom very like אנא הי**Ena Na**"- "I AM"- a proclamation of The Eternal Deity, which Jehovah used in The OT and MarYah Yeshua used some 30 times in The Peshitta NT – "I AM The Living God".

(said He) אמר (ever) ממתום (the angels) מלאכא (of) מן (but) דין (to which?) 13 (Your enemies) ימיני (My right) עדמא ((until) איז ((wisit) מן (wisit) מן (בב"ך (a footstool) תחית (under) רגליך (under) מובשא (מובשא (a footstool) איז מובשא (מובשא (under) ביב"ץ (under) איז מובשא (מובשא (under) מובשא (under) מובשא

(of service) הא (behold) בלהון (are) איתיהון (all of them) כלהון (behold) הא (not?) לא (those) הא (for the sake of) מטל (in the service) אילין (who are sent) במשתדרין (life) אילין (to inherit) למארת (two are going) דיא (two are going) דעתידין

Chapter 2

(that all the more) דיתיראית (we are indebted) הנא (because of) מטל (because of) מטל (we fall *) הנא (dest) במדם (we have heard) דשמען (to whatever) במדם (attentive) בהוא (we should be) בהוא

N * Greek reads μηποτε παραρρυωμεν – "Lest we glide aside" (Young's Lit. Translation); Rotherham's has: "Lest we drift away". These sound rather entertaining compared to The Aramaic, "Lest we fall".

(& in wonders) בתרמר (with signs) אלהא (God) אלהא (for them) עליהון (testified) סהר (while) 4 (of Holiness) אלהא (of The Spirit) בפולגא (warious) בפולגא (warious) בפולגא (by miracles) ברוחא (His will) צבינה (which were given) דאתיהבו

(future) דעתיד (the world) עלמא (He subjected) שעבד (to angels) למלאכא (for) הוא (it was) הוא (not) למלאכא (we are speaking) ממללינן (about which) דעלוהי

(& says) אלא (the scripture *) כתבא (testifies) דמסהד (as) אלא (but) אלא 6 (of man) אלא (the son) וברה (that You remember him) מנו (what is?) נברא (that You care for him) דסערתיהי

But as the scripture testifies and says:"What is man that You remember him, and the son of man that You care for him?"

N * Greek mss. have "one in a certain place testified". That seems rather vague and non-authoritative compared to The Peshitta reading.

(& honor) איקרא (glory) תשבוחתא (the angels) מלאכא (than) מלאכא (You have made Him lower) אמכתיהי (You have made Him lower) אמכתיהי (You have placed Him *) סמת (You have placed) ברישה (You have placed) סמת

The Holy Epistle of Paul The Apostle to The Hebrews

אגרתא קדישתא דפולוס שליחא דלות עבריא

(of Your hands) דאיריך (over the works) בעברא

C * Most Greek (Byzantine) mss. omit "& You have authorized Him over the works of Your hands".

(his feet) הגלוהי (under) תחית (You have subjected) שעבדת (things) מדם (& all) אוכל (to him) הגלוהי (He subjected) מדם (thing) מדם (but) דכל (but) דכל (but) שעבד (but) שבק (is subjected) משעבד (that not) הין (anything) הין (it leaves) אוני (to him) משעבד (is subjected) משעבד (to him) הינן (we see) אוני (yet) מדם (not) משעבד (to him) הינן (yet) אוני (but) משעבד (but) משעבד (but) אוני (we see) אוני (אוני (yet) אוני (אוני (yet) משעבד (but) משעבד (but) אוני (yet) אוני (אוני (put) משעבד (but) אוני (שוני (put) משעבד (put) אוני (but) אוני (put) משעבד (but) אוני (put) אוני (but) אוני (put) אוני (put) משעבד (put) אוני (put) אונ

(the angels) מלאכא (than) מן (a little) קליל (Who was lower) דין (but) דין (He) קליל (Geshua) קליל (the suffering) מטל (Yeshua) ישוע (that He is) הוינן (we see) הוינן (we see) מטל (מטל (are placed) מטל (& honor) (arglory) אואיקרא (Bolory) הו (God) אלהא (by His grace *, בישר (for) בטיבותה (Himself) מותא (death) מותא (tasted) מעם (every person) כלנש (in the place of)

"But we see that He is Jesus - He Who was a little lower than the angels for the suffering of His death; glory and honor are placed on His head, for God Himself, by His grace, tasted death in the place of everyone".

M? N? * The Eastern Peshitta differs considerably here; it reads: "But we see that He is Jesus - He Who was a little lower than the angels for the suffering of His death, and glory and honor are placed on His head, for He, apart from God, tasted death in the place of everyone". The Greek mss. agree with the Western Peshitta (& my interlinear). The Western Peshitta could be translated as the Greek texts have it: "By the grace of God He tasted death for everyone.", though the Aramaic אַרְהַא is not the normal construction used for that sense: The norm in Paul's writing and in Hebrews would be במיבותה בארה - The red underlined letter is a Dalet proclitic. That is the norm for genitive constructs with Alaha (God). The only apparent exception I can find in the epistles is אַרְהֹא - "the fear of God", which is not a true genitive construct, for the true sense in that expression is "fear toward God", which disqualifies it as a genitive, in which case the Dalet proclitic | would not be used and would be incorrect. The Greek text of 2:9 is apparently a mistranslation of the Aramaic in that sense. I don't believe Paul would have written אַרְהַא -"God" if he had meant בארות הוא of God". That would only create confusion for the reader. I also cannot accept the Eastern Peshitta version of this verse for several reasons, the first of which I cannot go into here, but recommend my first book, Divine Contact-Discovery of The Original NT for an explanation of how I found the original text of The whole NT.

The second reason is doctrinal ambiguity. The Eastern reading implies that Jesus either was separated from God: "For He, apart from God, tasted death for everyone" or that "He tasted death for everyone but God". I cannot accept that Paul stated either proposition. The first possibility is simply contrary to the Gospels, in which Jesus asserted His eternal unity with God His Father, without Whom He could do nothing and Whose actions He imitated and Whose words He repeated (See John 5:19 and 10:30). If The Christ could do not the least thing without His Father, He certainly could not do the greatest thing, which was His death for a lost world as atonement for sin. Consider also that He saw His Father dying:

And Jesus answered, and said to them: Verily, Verily, I say to you: The Son can do nothing of his own pleasure, but what he seeth the Father do: for what things the Father doeth, these in like manner doeth the Son. (Murdock)

Nothing but what He sees The Father do? If that is what He said, and I believe it is, then our Lord's death was truly not unique to His Person in The Godhead; He saw The Father dying and followed His example! They truly died together as One just as they did everything in Life. This is the mystery of the Gospel: God The Father, God The Son and God The Holy Spirit died as One in The Messiah for the sin of the world. That was the end of the old creation, as it could not endure without its Living Creator God. God also arose from the dead, not on the third day in the physical resurrection of Yeshua, but on the cross before His physical death. The atoning death and the resurrection occurred on the cross before He said, "It is finished!" and "Father, into Thy hands..." and He bowed His head and expired. "If The One died for all, then all died with Him. And he died for all, that they who live should not live to themselves, but to him who died for them and rose again. And therefore, we know no person after the flesh: and if we have known the Messiah after the flesh, yet henceforth we know him no more." (2 Cor. 5:14-16).

We must see the world in a new light- the light of the atoning death of God The Creator and His regenerating resurrection.
"Whoever therefore is in the Messiah, is a new creature: old things have passed away"; And Who is The Messiah? He is The Yahweh of Israel, The Creator of The Heavens and the earth- Omnipotent, Omniscient, Omnipresent, Eternal. Who is not in the Omnipresent One, Who is "all and in all and fills all in all"? We must see all people as in The Messiah and as His new creatures, created by Him for good works. All their sins have passed away. We must believe the Gospel if we are to ask others to believe it. "Old things have passed away". "We must think anew and act anew", said Abraham Lincoln; never were such words more appropriate than applied to the Good News of Yeshua Meshikha's Death, Burial and Resurrection. Let us discard "old thinking"- that is, thinking based on the unbelief that we live in the old fallen world, riddled with sin, misery and death. "And all things are made new, by God; who hath reconciled us to himself by the Messiah, and hath given to us the ministry of reconciliation". No qualification is made to these statements. It does not say, "the believer's old things have been passed"

The Holy Epistle of Paul The Apostle to The Hebrews

away". It does <u>not</u> say, "All things are new in the believer"; it is a universal and unqualified truth – unqualified except by "whoever (or whatever) is in The Messiah", which is all-inclusive. "For it was God by the Messiah who hath reconciled the world with his majesty, and did not reckon to them their sins; and who hath placed in us the word of reconciliation." What Jesus did on the cross, God did. There was no suffering of The Messiah that His Father did not endure as well. The Godhead as a whole suffered death in becoming sin; Lamsa's translation of 2 Cor. 5:21 says: "He who knew no sin has made Himself to be sin for us..." That is the death God died. In The death of The Creator, all creation died. In His resurrection, all things were raised from the dust of oblivion into New Heavens and a New Earth-justified by The Divine blood, bathed and regenerated by The Divine Spirit of Holiness, sanctified by The Word of God The Son: "If I be lifted up from the earth, I will draw all people unto Myself". John 12:32.

Jesus said to them: Verily I say to you, that, as for you who have followed me, when the Son of man shall sit on the throne of his glory in the new world, ye also shall sit on twelve seats, and shall judge the twelve tribes of Israel.- Matthew 19:28

- חדתא מא דיתב ברה דאנשא על תרנוס דשובחה תתבון אף אנתון על תרעסר כורסון ותדונון תרעסר שבטא דאיסראיל Mt 19:28
- 3 Who being the brightness of *his* glory, and the express image of his person, and upholding all things by the word of his power, when he had by himself purged our sins, sat down on the right hand of the Majesty on high;
- צמחא דשובחה וצלמא דאיתותה ואחיד כל בחילא דמלתה והו בקנומה עבד דוכיא דחטהין ויתב על ימינא דרבותא במרומא 3
- 1Co 10:11 All these things which befell them, were for an example to us; and they are written for our instruction, on whom the ends of the world hath come.
- בי מטית היין דין כלהין דגדש להון לטופסן הוי ואתכתב מטל מרדותא דילן דחרתהון דעלמא עלין מטית 1Co 10:11
- Heb 9:26 otherwise, he must have suffered many times, since the commencement of the world; but now in the <u>end</u> of the world, he hath once offered himself in a self-sacrifice, to abolish sin.
- הוא דזבנתא סגיאתא נחש מן שוריה דעלמא השא דין בחרתה דעלמא חדא הו^{*}זבן קרב נפשה בדביחותה דנבטליה לחטיתא Heb 9:26
- And he that sat upon the throne said, Behold, <u>I make all things new</u>. And he said unto me, Write: for these words are faithful and true
 - ... 5 ואזלת ואמר לי דיתב על כורסיא הא חדתא עבד אנא כל ואמר לי כתוב הלין מלא מהימנתא ושרירתא איתיהין
- 6 And he said unto me, <u>It is done</u>. I am Alpha and Omega, the beginning and the end. I will give unto him that is athirst of the fountain of the water of life freely. ואמר לי הוי אנא אלך ואנא תו רישיתא ושולמא לדצהא אנא אתל מן עינא דמיא חיא מגן ווילמא לדצהא אנא אתל מן עינא במיא אלך ואנא תו רישיתא ושולמא לדצהא אנא אתל מן עינא דמיא חיא מגן ווילמא לדצהא אנא אתל מן עינא במיא אלף ואנא תו רישיתא ושולמא לדצהא אנא אתל מן עינא במיא אלף ואנא מגן ווילמא לדצהא אנא אתל מן עינא במיא אלף ווילמא לדצהא אנא אתל מן עינא במיא אלף ווילמא לדצהא אנא אתל מון עינא במיא אלף ווילמא לדצה אוויל עינא אלף ווילמא לדצה אוויל עינא אלף ווילמא לדצה אווילמא לדצה אווילמא לדצה אווילמא לדצה אווילמא לדצה אווילמא לדצה אווילמא אווילמא לדצה אווילמא לדצה אווילמא לדצה אווילמא אווילמא לדצה אווילמא אווילמא לדצה אווילמא א
- 22 But <u>ye have come to Mount Zion</u>, and to the city of the living God, the Jerusalem that is in heaven; and to the assemblies of myriads of angels;
- 23 and to the church of the first-born, who are enrolled in heaven and to God the judge of all; and to the spirits of the just, who are perfected;
- 24 and to Jesus, the Mediator of the new covenant; and to the sprinkling of his blood, which speaketh better than that of Abel.
- 25 <u>Beware, therefore, lest ye refuse to hear him who speaketh with you</u>. For if they escaped not, who refused to hear him who spake with them on the earth, how much more shall we not, if we refuse to hear him who speaketh with us from heaven?

(Let everyone reading this consider the results of refusing to hear these, His words.)

```
(by His hand) באידה (Who all) דכל (for Him) הוא (it was) הוא (fitting) איל (fitting) איל (bringing) ובניא (many) אעל (c children) ובניא (for His sake) מטלתה (& all) ובניא (by His suffering) בחשה (of their Life) לתשבוחתא (to the glory) דלרישא (would perfect Himself) בנמריוהי (to the glory)
```

(who are made holy) דהנון (א those) והנון (Who makes holy) דקרש (for) דקרש (this) גיר (decause of) מטל (all of them) כלהון (are) אנון (One) הנא (of) מטל (this brothers) הוא (them) דנקרא (them) (them) דנקרא (them) (them) (them) דנקרא (them) (

(to My brethren) אמר (Your Name) שמך (I shall announce) אטבר (He said) אמר (when) אמר (I shall glorify You) אטבחך (& within it) אטבוור (& within it)

(& again) ותוב (upon Him) אלוהי (trusting) תכיל (shall be) אהוא ("ו) אהוא (& again) אלהא (God) אלהא (to Me) לי (whom has given) דיהב (& the children) אלהא (behold) אלהא (behold) אנא (behold) אנא (behold) אנא (נוביא האביא (שניא האביא האביא

The Holy Epistle of Paul The Apostle to The Hebrews


```
(& blood) גיר (in flesh) בבסרא (shared) אשתותפו (the children) גיר (for) דבניא (because) אף (in these things) בהלין (with them) אף (also) אף (in these things) בהלין (with them) בהלין (with them) אף (in the form) אף (in the form) בדמותא (in the form) אשתותף (shared) דבמותא (in the form) שולטנא (which had held) למן (the one) למן (who is) דאחיר (who is) אילין (who is) אילין (who is) ונשרא (by fear) אילין (who is) אילין (those) אילין (the would free) בכלהון (it was) אילין (were) אילין (were) הוו (subjected) משעבדין (it was) אילין (it was) הוא (of Abraham) הוא (the seed) אילין (were) זרעה (was) אילין (but) אלא (but) על (were) הוא (was) הוא (death * משלט (were) הוא (authorized * מותא (was) הוא (authorized) הוא (death * משלט (was) הוא (authorized) הוא (authorized)
```

For death was not authorized over the angels, but over the seed of Abraham it was authorized.

N* In this verse The two Peshittas (Eastern & Western) differ considerably: The Eastern Peshitta has: "**He took not from angels but He took from the seed of Abraham.**" The Greek mss. agree with the Eastern Peshitta, though both seem awkward at best.

The Western reading here is coherent and fits the context of the verses before and after. The Greek and Eastern readings seem out of joint with the context as well as being an incomplete statement. Considering that in verse 9 also there is a major and famous variant between the two Peshitta's about the death of Christ, I suspect a doctrinal controversy (Nestorian vs. Monophysite) was behind this and that verse's variants.

The Nestorians believed (and still do) that The Messiah had two natures - "Kyana's" and two "Qnoma's" (consciousnesses?)a Divine and human one of each. The death of The Messiah was physical only and involved only His human qnoma. The Divine
nature and qnoma are impassible –incapable of suffering. The Monophysites ("One nature") branch of the Aramaean church
had held that the nature and Person of The Messiah was simply Divine and nothing more. They had no problem with the
concept of God suffering and dying, since Jesus was and is God and the scriptures plainly state that He died.

Parsonally, I disagree with both positions in this matter, though I helique the Western readings are correct in Hebraus and

Personally, I disagree with both positions in this matter, though I believe the Western readings are correct in Hebrews and Acts 20:28 (Another "Death of The Messiah" reading) and that the Nestorian doctrine was not developed until the fifth century and resulted in these few late alterations in the Peshitta text to support itself. **Below I list the Eastern reading of this verse**:

```
(He took *) נוב (the angels) מלאכא (from) גיר (for) גיר (it was) וכב (not) לאָ (not) לאָ (He took *) בוג (of Abraham) מלאכא (from) זרעה (from) זרעה (from) מון (but) אלא (but) אלא
```

The yellow highlighted words were omitted and the grey highlighted were altered. "Authorized" りか was changed to りりつ phonetically by mispronouncing

Shin \$\mathbb{U}(Sh)\$ as Semkat \$\mathbb{D}(S)\$, so **Mashlat** became **Maslat**. The Mim אמא distorted to Nun I the Lamed dropped, and the Tet \$\mathcal{U}\$ rotated 45 degrees counterclockwise and read as Bet \$\mathcal{L}\$, transforming משלם into \$\mathcal{L}\$\mathcal{D}\$.

Honestly, I cannot be confident of this explanation, as the translator in question would have had to misread the two different words, twice each. Possibly the Peshitta manuscript being translated was severely smudged in this verse or damaged and unreadable at the words in question, or perhaps it was poorly written there. It seems to me that there was physical damage in the manuscript and that the translator had no other copy with which to compare it, so he did the best he could and came up with the Greek reading found now in all Greek mss. The same Peshitta manuscript from which he translated also became the chief copy used in the Eastern Church, from which all other Eastern Peshitta mss. were derived. This is my personal opinion, and has no bearing on the orthodoxy or unorthodoxy of either reading or the adherents of either text. Both Peshittas are in almost perfect agreement textually and doctrinally.

```
(things) מדם (that in all) דבכל (it was) הוא (right) דה (this) הגא (because of) מדם (that in all) מדם (that in all) דר (this) אחוהי (this) אחוהי (His brethren) לאחוהי (He would become like) בתרמא (that He would be) בומרא (priest) מהימנא (a a high) ורב (the sins) מהימנא (the sins) של (the sins) דעמא (the sins) ונהוא (would because of) מהימנא (the sins) במחטא מחטא (the sins) של (the sins) של (the sins) הוהא (this) מחטא (this) מחטא (the sins) של (this) מחטא (t
```

(& was tempted) אוו (has suffered) איל (that He) דהו (for) גיר (in this) וארנסי (who are tempted) בהי (those) לאילין (help) דנעדר (He can) משכח (He can) במעכח

Chapter 3

The Holy Epistle of Paul The Apostle to The Hebrews אגרתא קרישתא דפולוס שליחא דלות עבריא

```
(with a calling) אחי (who are called) האתקריתון (my brothers) אחי (therefore) אחי (apostle) אחי (consider) האתקריתון (Heaven) שמיא (that is from) דמן (that is from) שמיא (the Messiah *) כומרא (Yeshua) ישוע (Yeshua) ישוע (Priest) אחר (Lich (High) אורב (High) בומרא (בומרא (אורביתן (אורביתן (אורביתן (אורביתן (אורבית) האורבית) האורביתן (אורבית) האורביתן (אורבית) האורביתן (אורביתן (אורבית) האורביתן (אורבית) האורביתן (אורבית) האורביתן (אורבית) האורביתן (אורבית) האורביתן (אורבית) האורבית (אורבית) האו
```

M * The Critical Greek mss. and Latin Vulgate lack "The Messiah". In 2:7, the Critical Greek text agrees with The Peshitta reading whereas the Byzantine Greek mss. omit a significant portion of the verse. If the Peshitta were a translation of Greek, in 2:7 it would be a translation of the Critical Greek and here in 3:1 it would be a translation of the Byzantine Greek text. But this is a phenomenon often found in the NT which does not favor Greek primacy and rather supports Peshitta primacy. Quite often, The Peshitta agrees with no known Greek reading (See 2:6 and 2:16).

```
(Who appointed Him) דעבדה (to The One) למן (who is faithful) דמהימן במהימן (in his household) בכלה (Moses) מושא (as) בכלה (as) מושא
```

```
(of This One) הניאא (His glory) תשבוחתה (for) גיר (is) הי (greater) על (the honor) מן (much) מיכנא (of Moses) איכנא (more than) מן (much) מן (his building) דביתא (more than) מן (of the house) דביתא (of the builder) דביתא (of the builder) מון (more than) בנינה (more than) דביתא (of the house) מון (more than) מון (mo
```

```
(is built) אנש (is) הו (a man) אנש (from) מן (for) גיר (house) ביתא (every) ביתא (is) מוך (for) מן (for) אנש (every) ביתא (is) ביתא (is) ביתא (who built) בין (but) בין (He) הו (He) אלהא (dec)
```

(all) איך (with the house) בביתא (was entrusted) אתהימן (a servant) איך (as) איך (& Moses) לסהדותא (were) דאילין (of those things) דאילין (for the testimony) הוי (by him) למתמללו (to be spoken) באידה

(His house) על (over) על (The Son) איך (but) דין (The Messiah) משיחא (over) משיחא (the end) ברא (if) אין (we) און (His house) ביתה (& is) ואיתוהי (& is) ארוב (we will hold) ביתה (the end) ביתה (of His Gospel) ושובהרא (of face) אפא (with openness) בליות (with openness) אפא (with openness)

(said) דיומנא (because) מטל (today) דיומנא (said) מטל (because) אמרת (film (said) רוחא (because) מטל (you will hear) בקלה (of His voice) בקלה (if) בקלה

(to anger Him*) למרנזותה (*your* hearts) לבותכון (harden) תקשון (not) א 8 (of temptation) ממרמרנא (the day) ואיך (& as) ואיך (the rebellious) איך (as) ממרמרנא (in the wilderness) דבמדברא

N* No Greek mss. have "to anger Him". How would this reading have come from Greek? The Aramaic למרנזות, however, could loosely be interpreted "in the provocation", but it ignores the pronoun enclitic "7" (Him, His) and forces the proclitic to mean "in", which is very rare. This reading also occurs in verse 15. The Hebrew of Psalm 95:8 has "In Meribah"; "Meribah", which means "provocation", was the place where Moses smote the rock and brought water out for Israel. He named the place "Massah" (Temptation) & "Meribah" (Provocation). The place name was not transliterated in The Peshitta OT or in The LXX; it was translated, as the meaning was more important than the name. The Hebrew of Ps. 95:8 has, "In Meribah in the day of Masseh".

```
(& they proved) ובקו (your fathers) אבהיכון (when tempted Me) דנסיוני (years) שנין (forty) ארבעין (My works) עבדי (they saw) ארבעין
```

(that) הנא (with generation) בדרא (to Me) לי (I was weary) הנא (because of) הנא (beart) הנא (whose errs) הו (that is) הו (a people) לבהון (& I said) המרת (My ways) ידענא (they have known) אורחתי (those) לא (those) והנון (whose) לא (מוע) ידעו

(My rest) לניחתי (they shall enter) דלא (in My anger) ברוגזי (I swore) ברוגזי (& as) דימית (& as) דימית

The Holy Epistle of Paul The Apostle to The Hebrews

(The Beginning) או (if) מן (The Messiah) משיחא (with) עם (for) גיר (we have been joined) או (true) אתחלטן (we shall hold fast) בחנים (true) שרירא (this) שרירא (to covenant *) בקימא (to it) בקימא (this) שרירא (we shall hold fast) באחריתא (true) באווי (this) או באחריתא (this) באווי (this) באווי (this) באחריתא (this) באווי (this)

* "Qyama" – can mean "Stability, Existence, Being, Contract, Resurrection, Covenant, Outpost, Portion, Standing".

Just as it was said, "Today, if you will hear His voice, do not harden your hearts to anger Him".

N* No Greek mss. have "to anger Him". How would this reading have come from Greek? The Aramaic אורה, however, could loosely be interpreted "in the provocation", but it ignores the pronoun enclitic "ה" (Him, His) and forces the proclitic to mean "in", which is rather rare. The next verse supports the Peshitta reading here: "Who are those who heard and angered Him?" So the Greek may have come from the Aramaic, but the reverse scenario is not as likely.

(& angered Him) אנון (who heard) דיר (those) הנון (for) אנון (are) אנון (who?) מן (who?) מן (Moses) אנון (Egypt) ביר (from) מן (who went out) דנפקו (these) הלין (all of) הלין (not?) אלא (אירון הלין (שושא (these) הלין (אירון הלין (שושא (שושא (אירון הלין (שושא (שוש) (שושא (שוש) (שו

(years) שנין (forty) ארבעין (He) ארבעין (was wearied) מאנת (& with whom) ובאילין (in the wilderness) במדברא (fell) במדברא (who sinned) אלא (בהנון (but) בהנון (with them) וגרמיהון (with them) במדברא (שור)

(His rest) לניחתה (they would enter) נעלון (that not) דלא (He swore) אילין (whom) אילין (& about) אילין (were convinced) ארטפיסו (who not) דלא (those) אלא (but) אלא (but) אלא

(enter) למעל (they could) אשכחו (that not) למעל (we see) וחזינן (they believed) דלא (that not) דלא (because) מטל

Chapter 4

(the promise) מולכנא (stands) קים (while) דלמא (lest) דלמא (therefore) הכיל (let us fear) 4:1 (of you) (of entrance) אנש (should be found) נשתכה (into His rest) דלמעל (of entrance) דפאש (entering) מן (of) דלמעל (come short) דפאש

(those) הנון (that also) איך (as) איך (we were evangelized) גיר (for) אסתברן (also) איך (also) איך (also) אלא (that heard) אותרת (benefited) אנון (the word) מלתא (but) מלתא (but) לא (but) אותרת (benefited) הות (it was) הות (joined) הות (that not) דשמעוה (because) מטל (because) דלא (that not) מטל (because) דלא (that not) מטל (because) הות (because) הות (because) הות (because)

(we who believe) אילין (are) חנן (into rest) לניחתא (but) דין (we entering) אילין (we entering) איך (in my anger) איך (as) דימית (He said) איך (just as) איכנא (of God) איך (the works) עבדוהי (for behold) דאלהא (they shall enter) נעלון (that not) לניחתי (they been) דעלמא (of the world) דעלמא (from) מון (from) שוריה (from) דעלמא (they been) הוו

(God) אלהא ("rested) אלהוו (The Sabbath *) על (about) על (what He said) אלהא (according to) איך ביומא (all of them") שביעיא (His works) מן (from) עבדוהי (seventh) שביעיא (on the day) ביומא (שביעיא אלהא) אלהא מן היי

N * For אחשש ("Sabbath"), the Greek mss. have εβδομης ("Seventh"); "Seven" in Aramaic is שבש. Let's see these words in DSS script:

スカンツ - ("Sabbath") スソンツ- ("Seven")

In Estrangela script: Lether Aramaic script shows 75% correspondence.

The Peshitta reading "Sabbath" explains the Greek "Seventh" much more credibly than the Greek "Seventh" can explain the "Sabbath" reading. Here are the respective Greek words: σαββατα – εβδομης and in Greek uncial script:

 $\Sigma ABBATA - EB\Delta OMH\Sigma - (0\% correspondence)!$

Glenn David Bauscher Page 651 5/3/2010

The Holy Epistle of Paul The Apostle to The Hebrews גרתא קדישתא דפולוס שליחא דלות עבריא

(My rest) לניחתי (they shall enter) בעלון (that not) אמר (He said) אמר (again) לניחתי (& here) הרכא

(man) אנש (that each) אנה (a place *) אתרא (has) הוא (there existed) אום (therefore) הכיל (because) מטל (entered) הכיל (first) אחסתברו (who were evangelized) האון (these existed) הוגון (himself) לא (may enter) בדלא (in that not) אתטפיסו (they were convinced) בדלא (in that not)

Because therefore there has been an opportunity for each person to enter and those who were first evangelized did not enter in that they were not persuaded,

- N * The Greek mss. have: (BYZ) επει ουν απολειπεται τινας εισελθειν εις αυτην και οι προτερον ευαγγελισθεντες ουκ εισηλθον δι απειθειαν
- (YLT) Since then, it remaineth for certain to enter into it, and those who did first hear good news entered not in because of unbelief—

```
(many) אחרנא (times) מן (after) בתר (from) מן (He appointed) (another) אורנא (day) אחרנא (again) מן (that said) אוכנא (that from *) לעל (that from *) איכנא (just as) איכנא (to His voice) און (it is written) און (mot) און (to His voice) און (it is voiday) און ("today) און היומנא (עסער harden) און בקלה (to His voice) און היומנא (און בקלה היומנא (to His voice) און היומנא (שמער היומנא היומנא היומנא (שמער היומנא הי
```

N * Greek lacks "above".

```
(them) אנון (given rest) אניה (Nun) ניר (for) שוע (Yeshua) אלו (if) אניה (if) אניה (if) אלו (another) אלו (day) אמר (about) אמר (afterward) בתרכן (from) מן (He would have) אמר (spoken) אמר (spoken) אמר (mot) אמר (mo
```

N * "Yeshua son of Nun" in the Greek mss. is simply uησους "Jesus", which seems rather confusing. This actually refers to Joshua (Hebrew- "Yeshua") son of Nun, who wrote the OT book of Joshua.

```
(of God) אלהא (for the people) לעמה (to keep the Sabbath *) אלהא (it) הו (remains) קים (so then) מרין 9
```

* For למשבתו -"to keep the Sabbath", Greek mss. have "σαββατισμος"; this word occurs nowhere else in Greek literature and is an obvious reworking of the Aramaic למשבתו "Lamshebatu"- (to keep Sabbath) in Greek letters with grammatical noun ending. The word "σαββατον" occurs 68 times in the Greek NT, including in Acts, I Corinthians and Colossians.

```
(has rested) אתתנים (His rest) לניחתה (enters) דעל (for) גיר (whoever) אינא 10 (His own) גיר (from) דעל (as) דאל הא (his works) עברוהי (from) עברוהי (aso) איך (his works) און (he) הו (also) איך (he) הו (also) איך (אוברוהי (his works) עברוהי (אוברוהי (his works) איך (אוברוהי (his works) עברוהי (his works) אינא (אוברוהי (his works) אינא (his wor
```

(rest) ניחתא (to enter) דנעול (therefore) הכיל (let us take pains) ניחתא (were persuaded) ברמותא (who not) דלא (lest) נפל (were persuaded) ברמותא (were persuaded) דהנון (were persuaded) ברמותא (wer

(efficient) ביר (all) וכל (of God) היא (the word) מלתה (for) מלתה (is living) וכל (is living) היא (is living) היא (is living) היא (mouthed) מון (mouthed) מבסרא (a sword) דתרין (much) פומיה (& sharper) פומיה (wuch) (wuch) והריפא (wof spirit) (into soul) דתרין (the separation) לפורשנא (unto) עדמא (pierces) ודמרא (wof soul) ודמרא (wof bones *) ודגרמא (wof joints) ודמרא (wof the heart) ודגרמא (conscience) דלבא (wof the heart) ודגרמא (word) מחשבתא (word) ודמרא ותרעיתא (word)

N * "All efficient" & "And of the bones" do not occur in the Greek mss. Where did these phrases come from? A translation of Greek would not have produced these phrases in the Peshitta.

```
(before Him) מן (from) מן (that is hidden) דטשיא (a created thing) בריתא (& there is not ולית (the eyes) בריתא (before) אלא (cevery) מדם (thing) ערטל (thing) ערטל (but) אלא (an account) בתנמא (we give) יהבינן (of Him to Whom) דלה
```

(great) אית (a priest) כומרא (high) רב (therefore) לן (to us) לן (there is) ראית (because) אית (to Heaven) אים (Who has ascended) רכלק (The Son) ברה (The Messiah *) משיחא (Yeshua) משיחא (to His confession) בתודיתה (let us hold fast) בתודיתה (to His confession)

N * Greek lacks "The Messiah" and also "His" in "His confession".

Glenn David Bauscher Page 652 5/3/2010

The Holy Epistle of Paul The Apostle to The Hebrews

אנרתא קדישתא דפולוס שליחא דלות עבריא

```
(suffer *) דנחש (can) מצא (Who not) דלא (a High Priest) רבכומרא (for us) לי (He is) אית (for) גיר (not) אית (the is) דנחש (15
עם (with) בכלמדם (in all things) אלא (our weaknesses) בכלמדם (with) בכלמדם (with) אכותן (un weaknesses) עם
                                       סטר (from) מן (apart) סטר (sin) מן
```

(therefore) בנלא (eves) עין (with open) בנלא (therefore) הכיל (let us come) בנלא 16 (& we shall find) ונשכח (mercy) אול (to receive) דנסב (of His grace) שיבותה (of His grace) דנסב (of suffering *) לעודרנא (in a time) בזבנא (to help) לעודרנא (grace) טיבותא

N * בנלא עין -"Bagla Ayn" ("Open eyes") is an idiom meaning "publicly" or "boldly".

*Greek mss. have Ευκαιρον - "in a convenient time". Ευκαιρον literally means "good time" – just the opposite of the Peshitta reading -"time of suffering"!

Chapter 5

```
(was) הוא (children of men) בנינשא (who from) גיר (for) גיר (priest) ביל (High) ביל (every) כל (are) גיר (that of God) אילין (the things) אילין (is appointed) בנינשא (men) אנין (for the sake of) חלף (sin) קורבנא (for the sake of) קורבנא (offerings) ודבחא (offerings) חלף (to present) חטהא (דבקרב (men) קורבנא (men) אילין (men) הוא (men) אילין (men) אנין (men) אנין (men) הוא (men) אנין (men) הוא (men) (men) הוא (men) (men
```

```
(those) עם (with) עם (with) עם (himself) נוחש (himself) נבשכח (who can) דנמך אילין אילין אילין (אינא (with) אילין איליין אילין איליין אילין איליין אילין אילין איליין איליין איליין אילין אילין אילין אילין איליין 
                                                                                                      (that also) איד (because) מטל (& the erring) וטעין (know) דלא (who not) דרא (who not)
                                                                                                                                                                                                                                            (is clothed *) לביש (in weakness) הו (he) הו (he) הו (he)
```

N * Greek mss. have "he is surrounded with weakness".

```
(people) עמא (for the sake of) דאיכנא (that as) דאיכנא (he) הו (owes a debt) חיב (for his sake) ומטלתה (for his sake) חיב (for the sake of) חטהוהי (also) אף (also) אף הכנא (in this way) נפשה (for the sake of) חטהוהי (also) אף הכנא (יום אף הכנא (מוצר) הייב (
```

```
(the honor) איקרא (took) בול (a maṇ) אנש (for himself) לנפשה (it was) הוא (& not) איקרא (4
(Aaron) איכנא (just as) איכנא (God) אלהא (from) מן (who was called) דמתקרא (but) אלא (but) אלא (but) אלא
```

So The Messiah did not glorify His Soul to be High Preist, but He Who said to Him, "You are My Son, today I have begotten You".

```
(while) בסרא (grayers) לביש (clothed) הוא (clothed) לביש (in flesh) בסרא (while) אד (also) אד (also) אד אד (מוס) בסרא (while) בסרא (אווי לביש לביש (מוס) הוא (מוס) בעותא (אווי לביש לביש (מוס) בעותא 
                                                                                             (ווא (came near) הוא (& in tears) הרא (strong) הוא (in shouting) הוא (He) הוא (משתא (משתא לבוניתא (משתא הוא לבוניתא
                                                                       (to Him) דנחיוהי (Who able) המן (to Him) מותא (to Him) דנחיוהי (to Him) הוא (to give Him life) דמון (to Him) מותא
                                                                                                                                                                                                                                                                                                             (& He was obeyed) ואשתמע
```

```
(the fear) איתודי (from) מן (He is) איתודי (although) ברא (although) מו (& while) איתודי
(obedience) למשתמענותא (He learned) ילפה (which He endured) למשתמענותא (which He endured) למשתמענותא
```

(those) אילין (to all) לכלהון (& became) והוא (He was perfected) אתנמר (& in this way) אתנמר (eternal) אתנמר (of life) דחיא (The Cause) אתנמר (who obey) דמשתמעין (who obey) לה

(Priest) כומרא (High) אַל הא (God) אָל הא (from) מן (High) כומרא (High) אַל הא (from) אַל און (High) אַל הא ברמותה (in the image) דמלכיזרק (of Melkizedeg)

^{*} The Greek has "Christ did not glorify Himself to be High Priest, but He Who said to Him ...". This means God glorified Himself to be High Priest and is incorrect and poorly worded. The Peshitta has the word "Napsa" which can mean, "Self", "Soul" or "Life". This is a case in which the Greek is not coherent and The Peshitta is.

** אגרתא קדישתא דפולוס שליחא דלות עבריא

The Holy Epistle of Paul The Apostle to The Hebrews

(to us) על (are) הי (much) סגיאא (Melkizedeq) הנא (this) הנא (about) על (but) דין (about Him) על (to explain it) (& it is hard) ועסקא (to say) למאמרה (discourse) מלתא (in your hearing) במשמעתכון (infirm) לכון (to you) לכון (you are) דהויתון (because) מטל

(of the time) היתון (because) למהוא (to be) למהוא (teachers) מלפנא (for) גיר (you) גיר (ought) היתון (ought) למהוא (to you) היתון (to you) אנתון (to you) לכון (to you) ביולפנא (in the teaching) השא (in the teaching) אנתון (to you) לכון (to learn) אילין (the letters) אנין (which are) אנין (those things) דריש (to learn) התאלפון (in need) איל (to you) הויתון (of God) הויתון (words) לכון (words) מלוהי (solid) איל (food) של (words) על (to you) והויתון (to you) של (to you) שרירתא (to you) של (to yo

(is acquainted) דין (not) לא (is) הלבא (milk) הלבא (whose food) המכולתה (but) דין (every person) כלנש (cevery person) דמאכולתה (he is) המלתא (because) מטל (of righteousness) המלתא (in the word) המלתא (because) המלתא (cevery person) המלתא (milk) המלתא (cevery person) (cevery person) המלתא (cevery person) (cever

(those) אילין (solid) שרירתא (food) אילין (but) דין (is) הי (for the mature) ארבולתא (in their senses) דמררשין (are instructed) אתנפקו (they practice) דמררשין (who because) דמרש (de evil) ובישתא (good) מבתא (to distinguish)

Chapter 6

(this) נשבוק (because of) שוריא (6:1 מטל (because of) מטל (this) נשבוק (this) נשבוק (because of) מטל (to perfection) רמשיחא (of The Messiah) ונאתא (of The Messiah) רמלתה (of the word) הוב (another) אחרתא (foundation) שתאסתא (again) תוב (interrog.) למא (or) למא (works) לתיבותא (for conversion) מן (for you laying?) מרמיתון (this) שותא לתיבותא (works) במאלהא (works) מיתא (which is in God) ולהימנותא (for faith) באלהא (works) הובאלהא (which is in God)

(hands) אידא (& of the laying on) ודסים (of baptism) אידא (& for the teaching) ודסים (the dead) אידא (among) בית (that is from) אידא (& for the resurrection) ולקימתא (eternal) דמן (& for judgment) ולדינא

(this) אדה (we shall do *) נעבר (permits) מביא (Jehovah) הדא (if) און (if) מריא

* Many Greek mss. have "ποιησωμεν"- "We should do", an aorist active subjunctive verb; Many also have "ποιησομεν" – "We shall do", an future active indicative verb. The Aramaic verb can have either meaning. All Aramaic imperfect tenses may be translated variously as future-"shall"-verb, optative-"may"-verb,hortatory-"let"-verb, purpose-"should"-verb, habitual present verb or as an imperative verb-"Thou shalt-verb, "Do"-verb, etc.. Many Greek variant readings may be traced to this Aramaic verb phenomenon as their source. Aramaic participles also have considerable flexibility in that they may be translated as present tenses, future tense or past tense, depending on the context (very much like Hebrew).

(to baptism *) למעמוריתא (time) דהרא (who one) הנון (are able) הנון (are able) למעמוריתא (but) לא 4 (Heaven) משכחין (that is from רמן (a gift) מוהבתא (a tasted) מוהבתא (descended) ומעמו (of Holiness) רוחא (The Spirit) רוחא (& received) ונסבו

But those who have gone down once to baptism and have tasted a gift from Heaven and have received The Holy Spirit

N * למעמוריתא "baptism" is similar to למנהרנותא "enlightenment", which the Greek mss. all have. Here are the terms in DSS script: - "Baptism" - "Baptism" - ペリント・"Enlightenment"

In Estrangela they are Adulta in DSS script, with 66% correspondence; DSS script words have 89% correspondence.

I fail to see how this and the previous verses were taken from the Greek. The Greek word for "enlightened" is φωτισθεντας; "Baptized" is βαπτισθεντας; Here are the two in uncial script: ΦΩΤΙΣΘΕΝΤΑΣ & ΒΑΠΤΙΣΘΕΝΤΑΣ. The Greek endings are standard and long for passive participles (6 letters long here), hence the words are very similar, but not as similar as their Aramaic Estrangela counterparts. Assuming the Greek ΦωΤΙΣΘΕΝΤΑΣ ("Enlightened") is original, ΒΑΠΤΙΣΘΕΝΤΑΣ ("Baptized") represents 82% correspondence, however, the first letters of a word are the most important for recognition; the first two of ΦωΤΙΣΘΕΝΤΑΣ are nothing like the first letters of ΒΑΠΤΙΣΘΕΝΤΑΣ. The rest of each

word in Greek is basically an added ending for the particular masculine accusative plural of the aorist passive participle of a
Glenn David Bauscher Page 654 5/3/2010

werb with an "izo" ending, which "Baptizo" and "Photizo" are. The root words are the most critical in distinguishing one word from another. These are the first part of the word, usually three to five letters long. I doubt therefore that a translator of Greek would mistake the root ΦωΤ- "Phot-" as BAΠΤ- "Bapt-". (Yes, the English "Photo" and "Baptize" come from these Greek roots.) Notice also The Peshitta has the word "descended" [ΠΠ] before "baptism". The Greek does not have this. This same word discrepancy occurs in Hebrews 10:32! See note below at that place.

```
(of God) אלהא (good) מלתא (the word) מלתא (& have tasted) וטעמו (that is future) דעתיד (of the world) דעלמא (& the power) וחילא
```

and have tasted the good word of God and the power of the future world

```
(to be renewed) נחטון (the top) בתוב (from) לתיבותא (they would sin *) לתיבותא (who again) לתיבותא (& to become contemptible) ונצערון (of God) האלהא (The Son) לברה (to crucify) נוקפון (the top) נוקפון (the top) נוקפון (the top) לברה (who again) באלהא
```

are unable to sin again to be renewed to conversion and to crucify again The Son of God and to become contemptible.

N * Greek mss. have "παραπεσοντας" –"falling away". I suspect a Greek translator looked at the Aramaic י" -"they sin" and saw ("falling").

Here are those two Aramaic words in three different scripts:

```
Ashuri: בחטון: "they sin" ("falling")

Dead Sea Scroll: אוברן ("falling")

Estrangela: יעברה "they sin"

("falling") בפלון
```

The Dead Sea Scroll pair are the most similar, which may indicate it was the original script used in composing Hebrews, or at least used in the copy translated into Greek. The letter correspondence in that pair is 84%. Have a good look at its underlined letters and see how \(\subseteq\) can fit together to form \(\nabla\). The others have 60-80% correspondence.

The Peshitta here says that a true believer in The Messiah cannot sin and be reconverted. 1 John 3:6-10 goes even further and says a person born of God cannot sin at all! See also Hebrews 10:26.

```
(many) ג'יר (times) ג'יר (to it) ארעא (that comes) ארעא (rain) מערא (drink) מורא (for) (to those) ארעא (to those) און לומנו (that is useful) רחשה (vegetation) עסבא (de makes grow) ואועית (אועית (wankes grow) מתפלחא (for whom) (for whom) ברכתא (for whom) מתפלחא (for whom) (the treceives) מקבלא (it is cultivated) מתפלחא (for whom) (the shing) (that should produce) (to him) ארא (it is) (it is) און (it is) ארא (curses) און (it is) הורקא (it is) הורקא (it is) הורקא (but) ארא (it is) הורקא (it is) הורקא (it is) ארא (but) הורקא (it is) ארא (it is) ארא (it is) ארא (but) הורקא (it is) ארץ (it is) בעריכון (it is) ארץ (it is) בעריכון (it is) ארץ (it is) בעריכון (it is) ארץ (it is
```

ebrews דישתא דפולוס שליחא דלות עבריא

The Holy Epistle of Paul The Apostle to The Hebrews

(I shall multiply you) אסגיך (& to multiply) ומסגיו (I shall bless you) אברכן ("to bless) אסגיך (& He said) אוואמר

(the promise) מולכנא (& he received) וקבל (he was patient) אגר רוחה (& in this way) מולכנא (the promise) אגר רוחה

(they swear) ימין (than they) מנהון (by that which is greater) בדרב (for) גיר (among children of men) בנינשא (among them) בינתהון (that has been) דהוא (dispute) (every) כל (& about) בינתהון (to it) הריץ (by an oath) במומתא (sure) שולמא (an end) שרירא (an end) שולמא (by an oath) במומתא (בא מומתא (בא מתא (בא מומתא (בא מומתא

(God) אלהא (was willing) צבא (all the more) יתיראית (this) הגא (because of) מטל (that His declaration) לירתא (of the promise) דמולכנא (to show) לירתא (to show) משתחלף (in an oath) משתחלף (& He bound it) וחבשה (would change) לא

(are changed) משתחלפן (that not) צבון (matters) בבון (that by two) משתחלפן (in them) דלא (in them) בהין (God) אלהא (can) משכח (because not) דרגל (in Him) בוואא (we who have sought refuge) לון (to us) לון (would be) בוואא (great) בוואא (to us) בווא (which was promised) דמליך (& we may seize) ונאחוד (& we may seize) ונאחוד (which was promised) דמליך (which was promised) בווא (which was promised) בווא (which was promised) בווא (מאחוד לון שליף (which was promised) בווא (which was promised) בווא (מאחוד לון שליף (which was promised) בווא (שליף (which was promised) בווא (which was promised) בווא (מאחוד לון שליף (which was promised) בווא (שליף (which was promised) בווא (which was promised) בווא (שליף (which was promised) (שליף (שליף (which was promised) (שליף (which was promised) (שליף (which was promised) (שליף (שליף

(in our soul) בנפשן (that holds fast) דאיתוהי (an anchor) איך (as) איך (to us) ל (Who is) דאיתוהי (He) הו (the veil) מן (of) מן (inside) לגו (& has entered) ועאל (will be moved) תתזיע (that not) אפי תרעא

(Yeshua) ישוע (for our sake) חלפין (entered) על (that before) דקדם (where) 20 (to eternity) לעלם (The Priest) (& has become) והוא (of Melkizedeq) דמלכיזדק (in the image) בדמותה

Chapter 7

2 ולה (distributed) אברהם (Abraham) מעסרא (distributed) מן (& to him) ב (that) הוא (king) עמה (with him) מתפשק (is interpreted) שמה (with him) הוא (was) הוא (that) הוא (of Salim) מלכא (king) דכאנתא (of righteousness) ותוב (king) מלכא (of peace) מלכא (which is) האיתוהי (which is) מלכא (which is) האיתוהי (which is) מלכא (which is)

(his mother) אמה (& without) אבוהי (without) אבוהי (without) אמה (without) אמה (of his days) בדלא (of his days) רישיתא (neither) דיומוהי (being written) אתכתבו (being written) בשרבתא (of God) אלא (of the Son) דברה (in the likeness) אלא (of his life) דאלהא (of The Son) שולמא (for eternity) בומרותה (his priesthood) לעלם (remains) לעלם (permains)

Without <u>his</u> father or <u>his</u> mother <u>being written</u> in the genealogies, neither beginning of <u>his</u> days nor end of his life, but in the likeness of the Son of God, his priesthood remains for eternity.

The Greek mss. have: (YLT) Without father, without mother, without genealogy, having neither beginning of days nor end of life, and being made like to the Son of God, doth remain a priest continually.

The Peshitta text has eight more words of information than the Greek text. These are underlined in my translation to illustrate what is fairly typical in the NT comparisons of Greek and Aramaic versions. Translation normally involves a loss of information ("Lost in translation"), not adding of information. This phenomenon of less info. in the Greek texts supports Peshitta primacy and mitigates strongly against a Greek original for NT books. See my book **Divine Contact** for several experiments in which this phenomenon is analyzed statistically throughout the NT. The resulting thousands of data all support Peshitta primacy (an Aramaic original NT) unanimously.

The Holy Epistle of Paul The Apostle to The Hebrews

(priesthood) גיר (have) גיר (the sons) לוי (the sons) לוי (the sons) בני (for בני (those) לוי (the sons) במקבלין (for בני (the written Law) בני (to them) הוא (was) להון (there) אית (a commandment) אית (their brethren) מעסרא (their brethren) מן (from) עמא (from) שמא (the people) אחיהון (the sons) מן (the sons) מן (those) בנסבון (the people) אית (from) מן (from) מן (those) הנון (also) אדרהם (the loins) הצברהם (the loins) הנון (also) הנון (also) הנון (those) מן (those) הנון (the loins) מן (t

(a tithe) מעסרא (in their genealogies) בשרבתהון (is written) כתיב (who not) דלא (but) דין (this one) הנא (the promise) בין (who received) ברכה (him) ברכה (blessed him) ברכה (Abraham) מולכנא (from) שקל (received) מולכנא

(who is lesser) דין (he) הו (but) דין (dispute) דרנא (without) דרלא (than he) מן (of) הו (who is greater) דמיתר (him) מן (of) מונה (is blessed) מתברך (מתברך המיתר) מונה (who is greater) דו המיתר

(tithes) מעסרא (receive) נסבין (who die) דמיתין (the children of men) מעסרא (& here) א הדרכא (the scriptures) בנינשא (about whom) עלוהי (testify) עלוהי (but) דין (there) דין (there) דהל (he) הו (that lives) דחי

(Levi) אוש (also) אך (Abraham) ביד (by) ביד (let us say) אנש (a man) אוש (aso) אויך (aso) אויך (aso) אויך (aso) אויך (aso) אר (aso) אויך (aso) אויך (was caused to tithe) נסב (who tithe) אויך (aso) אויך (aso) אויף (aso)

(of his father) דאבוהי (he was) הוא (in the loins) בחצה (for) גיר (yet) עדכיל (yet) עדכיל (Melkizedeq) ארעה (he met him) ארעה (when) כד

For he was yet in the loins of his father when he met Melchizedek.

The Greek has "when Melchizedek met him"; not a major difference, but explainable on the basis of the Aramaic, which literally says, "he met him Melchizedek". This could be construed to say "when Melchizedek met him", but only by forcing the grammar unnaturally.

```
(of Levi) הכיל (the priesthood) ביד (by) ביד (perfection) גמירותא (therefore) הכיל (if is) אלו (to the people) גמירותא (the written Law) נמוסא (was established) סים (for by it) לעמא (was) איתיה (it) הות (was) דבה (to the people) מתבעא (was) הוא (was) כומרא (priest) אחרנא (meeded) מתבעא (why?) מתבעא (of Melkizedeq) דמלכיזדק (in the image) דמור (to arise) דנקום (does it say?) אמר (does it say?) דין (does it say?) דין (does it say?) דין אמר (was) דין הארון (does it say?)
```

(in the priesthood) איכנא (a change) שוחלפא (there was) דהוא (just as) איכנא (but) אלא 12 (in the law) איכנא (also) אוחלפא (there was) הוא (in this way) הוא (in this way) שוחלפא

(these words) ג'ר (about him) עלוהי (of whom were said) דאתאמר (for) ג'ר (he) הו 13 (is born) מן (another) אחרתא (is) הו (tribe) אחרתא (from) מן (that a man) מנה (the altar) מנה (ever) מנה (that a man) מנה (that a man) מנה (the altar) מ

(our Lord) דנה (Yehuda) דנה (that from) דמן (for) דנה (revealed) דנה (moses) הי (at is) היה (spoke) בליא (that not) דלא (at ribe) מושא (from) מן (priesthood) שרבתא (anything) על (anything) כומרותא (מדם (anything) של מדם (moses) מדם (moses) של (moses) ביה (מדם (moses) של (moses) ביה (moses) מדם (moses) של (moses) ביה (moses) ביה

(by this) בהי (it is apparent) ידיעא (again) תוב (moreover) הייראית (of Melkizedeq) רמלכיזרק (that in the image) ראמר (that He said) דמלכיזרק (another) אחרנא (Priest) כומרא (arises) כומרא

(carnal) בורניא (of commandments) דבו (by The Law) בנמוסא (was) הוא (who not) דלא (He) הוא (is destroyed) בומילא (that not) דרא (of Life) דהוא (by the power) בחילא (was) ארא (was) ארא (was) בחילא (was) דהוא (שתרין בחילא בחילא (was) דהוא (was) ארא (was) בחילא (was) בחיל

(The Priest) גיר (are) הו ("You) אנת (about Him) עלוהי (for) גיר (He testified) מסהד (of Melkizedeq) בדמותה (in the image) בדמותה (for eternity) בללם

The Holy Epistle of Paul The Apostle to The Hebrews בא קרישתא דפולוס שליחא דלות עבריא

```
(first) קרמיא (to the order) לפוקרנא (there was) דין (but) דהוא (a change) אוחלפא (in it) מטל (there not) מוילותה (there not) ודיותרן (to the order) להחילותה (but) דהוא (but) בהוא (but) לפוקרנא (but) אוחלפא (but) בהוא (but) לפוקרנא (to the order) מטל (but) דהוא (but) דהוא (but) דהוא (but) בהוא (bu
```

(The Written Law) נמוסא (perfects) נמר (not) לא (for) גיר (anything) נמוסא 19 (hope) על (in its place) הלפוהי (but) דין (entered) על (to God) מנה (we approach) מנה (in which) דבה (than it) מנה (which is greater) דמיתר

(by an oath) במומתא (to us) לן (& He confirmed it *) במומתא 20

N * All Greek mss. have "And inasmuch as it is not apart from oath". The Greek seems to be a long winded paraphrase of the Aramaic with the double negative "not without" instead of the straightforward positive "He confirmed it". This occurs in the Gospel of Mark, Romans, 1 & 2 Cor., 1 Thess. and elsewhere not a few times.

```
(priests) בנון (were) בנון (an oath) מומתא (without) דלא (for) בנון (those) בנון (David) ביד (for) דלא (with an oath) ביד (to Him) דין (This One) ביז (with an oath) במומתא (Priest) במומתא (to Him) הו (will lie) במומתא (will lie) במומתא (Jehovah) בומרא (cof Melkizedeq *) בימא (in the image *) בדמותה (to eternity) בדמותה (לעלם (to eternity) בדמותה (to eternity) בימא (to eternity) בדמותה (to eternity) בימא (to eternity) (to eternity) בימא (to eternity) בימא (to eternity) בימא (to eternity) (to eternity
```

M* The critical Greek text lacks, "In the image of Melchizedek". The OT Peshitta agrees with the reading here in The Peshitta: "in the image of Melchizedek". The Hebrew text of Psalm 110:4 can mean "in the order of Melchizedek" or "in the manner of Melchizedek", the latter of which fits the word הברמות "badmotha".

```
(this) הרא (covenant) דיתקא (is better) מיתרא (all) כלה (this) בנא (Yeshua) בהוא (The Guarantor) ערבא (by which) בהוא (is) בה
```

(they were) הוו (dying) במתר) מטל (many) מטל (priests) הוו (were) הוו (& those) והנון (to continue) ולא (allowed) משתבקין (allowed) משתבקין (were) הוו (dying) ולא

(He is) קים (eternal) דלעלם (because) דין (because) דין (This One) הנא בנא (His priesthood) בומרותה (passes away) עברא (not) אל

(every day) כליום (compulsion) אולצנא (to Him) לה (& there is not) בליום (27 (his sins) אוך (because of) דלוקרם (first) דלוקרם (The Priests) כומרא (Chief) איך (as) דלף (the people) עמא (for) דבהא (sacrifice) והידין (to offer) נקרב (to offer) עברה (did it) חרא (time) וויר (this One) עברה (time) אורא (time) בנפשה (בפשה (time) עברה (time) אורא (time) בנפשה (time) בנפשה (time) אורא (time) בנפשה (time) אורא (time) בנפשה (time) אורא (time) בנפשה (time) אורא (time) בנפשה (ti

(priests) כומרא (establish) מקים (weak) כריהא (does) הו (men) בנינשא (for) גיר (The Law) גיר (The Law) בנינשא (that was) בהות (of the oath) במומא (but) דין (the word) מלתא (into eternity) לעלם (perfect) גמירא (The Son) ברא (ברא (ברא המומא) לעלם (ברא (ברא המומא) ברא (ברא המומא) ברא (ברא המומא) ברא (ברא המומא) לעלם (ברא המומא) במירא (

Chapter 8

(The Priest) דין (High) דין (ours) אית (that is) אית (of all) דין (the chief part) דין (the chief part) אינא (of the throne) דיתב (sits) מן (on) ימינא (in Heaven) בשמיא (of The Majesty) דרבותא (דרבותא להציא (in Heaven) בשמיא (of The Majesty)

But The Chief of all these things is ours: The High Priest Who sits on the right side of the throne of The Majesty in Heaven.

אגרתא קדישתא דפולוס שליחא דלות עבר The Holy Epistle of Paul The Apostle to The Hebrews

The Father and The Son sit on one throne in Heaven: "To him that overcometh will I grant to sit with me in my throne, even as I also overcame, and am set down with my Father in his throne". Rev. 3:21

```
(of Holiness) משמשנא (The Minister) דבית (& He is) קודשא (& He is) ב והוא
                                                          (God) אלהא (which set up) דקבע (that) הו (of the truth) אלהא (& the tabernacle) ורמשכנא
                                                                                                                                                                 (a son of man) ברנשא (& not) ולא
                                  (gifts) גיר (to offer) דנקרב (is appointed) ניר (for) גיר (priest) קורבנא (high) ב (every) כל (for This One) מטל (also) אך (it was) הנא (this) דקא (this) הנא (because of) מטל (& sacrifices) ודבהא (to offer) אית (having) לה (for Himself) מדם (for Himself) אית (to be) אית (to be) אית (to be) מדם (to offer) אית (to be) אית (to be) אית (to be) אית (to be)
                                                              (a priest) אפלא (not even) אפלא (He were) הוא (in earth) בארעא (in earth) בארעא 4 (priests) הוא (have been) הוא (there) דאיתיהון (because) מטל (be) הוא (He would) הוא (because)
                                    (what is in The Law) דבומוסא (according to) דו (gifts) איך (have been) הוו (who offering) לאקרבין
                                  (who serve) במשמשין (who serve) לדמותא (the form) ולטלניתא (who serve) בהלין (those) 5
                                                                                       (to Moses) למושא (was said) דאתאמר (to Moses) למושא (that are in Heaven) דבשמיא
                                        (everything) עבד (made) הוא (he) משכנא (the tabernacle) דחזי (when) בחל (when) עבד (made) הוא (he) משכנא (the mountain) דחזי (to you) ארן (appeared) הי (that) הי (by the image) במותא (by the image) ברמותא (משכנא במותא (משכנא במותא (משכנא במותא (משכנא האווי (משכנא (משכנא האווי (משכנא (משכנא האווי (משכנא (משבנא (משבנא (משבנא (משכנא (משבנא (משבנ
                                                                (that) הי (than) מן (which is better) רמיתרא (a ministry) תשמשתא (but) דין (now) דין (now) השא
                                                      (is better) אכמא (The Messiah *) משיחא (Yeshua *) ישוע (has received) קבל
                                             (Mediator) מצעיא (in it) בה (that of which He is made) דיתיקא (covenant) בה (also) דיתיקא (also) דיתיקא
                                                                     (it is given) אתיהבת (that) דמיתרין (better) מן (with promises) אתיהבת (with promises) ובשוודיא
N * The Greek mss. lack "Jesus The Messiah", which leaves Moses as the closest subject (v.5). That is misleading, to say the
                                                         (fault) רשין (without) דלא (the first one) איתיה (been) הות (been) קדמיתא (if) גיר (if) גיר (for) איתיה (been) הות (been) הות (been) איתיה (for) איתי
                                                                         (second one) הוא (had been) אתרא (a place) לית (there not) הוא (there not) אתרא
                                                                                                      (& He said) גיר (for) להון (with them) להון (He found fault) ארשא 8
                                                                                   (Jehovah) אתין (says) אמר (are coming) יומתא (the days) יומתא ("Behold") יומתא
                                                                 (Israel) איסריל (of the house) דבית (the family *) על (for) על (Li will perfect) איסריל
                                        (new) חדתא (a covenant) דיתקא (of the house) וועל (of the house) דיתקא (the family) דיתא (& for) ועל
N* (of the house) דבית (the family) ביתא (Baytha d'bayth" occurs twice, and is an Aramaic idiom here- definitely original
and not from Greek. The Greek has simply, "the house of Israel; the house of Judah".
                                                (to their fathers) דיהבת (that I gave *) דיהבת (covenant) דיתקא (that I gave *) לאבהיהון (that) הי (like) איך
                             (them) אנון (in the day) באידהן (them) ארעא (in the day) ארעא (those) מטל (of Egypt) מטל (the land) ארעא (from) ארעא (them) ארעא (also) ארעא (also) ארעא (them) ארעא (them) ארעא (them) ארעא (also) ארא (them) ארעא (them) ארעא (them) אנא (also) ארעא (them) אנא (them) אנא
 N * Greek has "covenant I made with their fathers"; it also has "I neglected them"; Compare these to The Peshitta's,
 "covenant I gave to their fathers" and "I rejected them". The Greek obviously loses something in translation here, and
generally throughout the NT.
  (Israel) איסריל (of the house) דין (to the family) לביתא (that I shall give) איסריל (covenant) דיתקא (but) דיתקא (this) דית (but) דיתקא
                                      (My law) אמר (I shall put) אתליוהי (Jehovah) אמר (says) מריא (those) ומתא (days) הנון (days) אמר (after) בתר
                                                                 (I shall write it) אכתביוהי (their hearts) לבותהון (wupon) ועל (in their minds) במדעיהון
                        (a people) אנא (I) אלהא (to them) לי (shall be) והנון (& shall be) אנא (I) אלהא (to them) לי (shall be) ואהוא
               (his brother) אפלא (neither) אבל (of his city) מדינתה (a citizen) לאחוהי (a man) אוש (will teach) אפלא (his brother) אוש (will teach) אול (מדינתה (bis brother) אפלא (meither) אול (מדינתה (מדינתה (bis brother) אפלא (meither) און און מדינתה (מדינתה (bis brother) און מדינתה (meither) אפלא (meither) און מדינתה (מדינתה (bis brother) און מדינתה (meither) און מדינת (meit
```

least.

The Holy Epistle of Paul The Apostle to The Hebrews


```
(their evils) מן (of) מן (them) אנון (& I shall purge *) און 12 (them) און (I shall remember) אוו (again) תוב (& their sins) וחטהיהון (& their sins) תוב (אווי הון משהיהון אווי (משהיהון משהיהון משהיהון (משהיהון משהיהון משהיהון משהיהון משהיהון משהיהון משהיהון (משהיהון משהיהון מש
```

N * Greek mss. have "ίλεως εσομαι"-"Merciful I will be". The Aramaic word חוֹח, can mean "I shall have mercy"; the form of the word used here is NOΠΝ, from 'OΠ –"to make atonement, to pardon, to purge". The Greek seems to have come from OΠΠΝ – "to pity, have mercy".

Chapter 9

(an order) בקדמיתא (in it) בקדמיתא (was) אית (there) אית (but) דין (in the first) בקדמיתא 9:1 (worldly) בין (of Holiness) קודשא (at the house) ובית (of ministry) עלמניא

(in it) הוא (there) אית (that was made) אית (the first) קרמיא (for) בה (tabernacle) משכנא (of the presence) אפא (& the bread) ופתורא (the table) ופתורא (the Manorah) אפא (the place) מנרתא (holy) הוא (was) בית (was) קורשא (the place) ומתקרא (the place) הוא (שמתקרא (the place) הוא (the place) הוא (שמתקרא (the place) הוא (שמתקרא (the place) הוא (the place) הוא (שמתקרא (the place) הוא (שמתקרא (the place) הוא (the

(the tabernacle) אפי תרעא (from) משכנא (from) משכנא (inner) גויא (but) דין (the tabernacle) משכנא (of holies) מתקרא (was) הוא (called) מתקרא (the second) מתקרא

(of gold) בהבא (of incense) בסמא (the place) בית (in it) (was) הוא (& there) א ואית (with gold) בית (all) בהבא (overlaid) בקרימא (of the covenant) בהבא (d the ark) וקבותא (was) בה (which) הי (that) הי (of gold) הי (a pot) הוא (in it) הוא (which budded) בה (that) הוא (of Aaron) בה (d the rod) שבשא (in it) בה (of the covenant) בה (d the tablets) הי (d the tablets) ולוחא (of the covenant) בה (d the tablets) הי (d the tablets)

(over) על (which shrouded) רמובא (of glory) רשובהא (the Cherubim) על (which shrouded) מנה (that) מנה (that) הוא (there is) הוא (not) לא (the mercy seat) דין (but) דבנא (there is) הוא (the mercy seat) הוא (these things) על (we may speak) הרא (each) הוא (about) על (were) הוא (fashioned) מתקנן (that in this way *) דהכנא (were)

* The last phrase, "that were fashioned in this way", is the beginning of the next verse in Greek.

(entering) עאלין (in every time) בכלזבן (outer *) בריא (& the tabernacle) ולמשכנא (their ministry) ומשלמין (were) הוו (were) הוו (the priests) ומשלמין (were) ומשלמין (the priests) הוו

N * Greek mss. have πρωτην-"First". "At the first" in Aramaic would probably be בריא; Compare that with "Outer", and you can see the probable explanation for the Greek reading.

בריא" (Peshitta)

"At the first" (Source of Greek?)

(in a year) בשנתא (once) הדא (of it) מנה (inner *) דלו (but) דין (the tabernacle) למשכנא (with blood) עאל (the High Priest) רבכומרא (would) ברמא (by himself) בלחורוהי (his soul) עאל (in the place of) הוא (was) הוא (offering) ופשה (he) הוא (of the people) דעמא (the evil-doing *) סכלותה (& in the place of) דעמא (in the place of)

N * Greek mss. have δευτεραν-"Second". "Second" in Aramaic would probably be דרון; Compare that with דרון – "Inner".

>)ヘフカー"Second" 1人〉4 -"Inner"

The DSS seems to explain the Greek.

The Holy Epistle of Paul The Apostle to The Hebrews

N * Greek has αγνοημα – agnoayma, "ignorance". The Aramaic has סכל ותה - "saklotha", "foolishness, evil doing, offense". It is a mistake to say The High Priest sacrificed for the ignorance of the people. The Greek appears to me to be a mistranslation of the Aramaic.

```
(of Holiness) דקורשא (The Spirit) רוחא (had) הות (taught) באורטא (but) דין (in this) א
 (of Holiness) אררהא (way) אורהא (yet) דרא (had been revealed) אתגלית (that not) אתגלית (that not) אורהא (tabernacle) אורהא (tabernacle) דובנא (as long) דובנא (as long) דובנא (as long) דובנא (מא (מא בנא (שמט)) דובנא (שמט)
```

9 (gifts) קורבנא (in which) הוא (that) הוא (for time) לזבנא (this) לזבנא (a symbol) מתלא (was) מתלא (was) הנא (that not) לזבנא (were) הוא (offered) הוא (able) דלא (that not) הוא (were) הוא (were) הוא (were) מתקרבין (were) הוא (them) הוא (who offers) המגמר (of him) הארתה (them) הארתה (to perfect) המגמר (to perfect) הארתה (them) הארתה (who offers) המגמר (who offers) הארתה (them) הוא לזבנא (them) הוא לזבנא (them) לזבנא (them) הוא לזבנא (them) לזבנא (them) הוא לזבנא (them)

(& in washing) במאכלא (only) במשתיא (in food) בלא (but) אלא 10 (of the flesh) ניון (ordinances) ביון (that are) דיניון (kinds) דיניון (of various) עדמא (the time) איניון (that are established) עדמא (the time) איניון (that are established) עדמא (the time) איניון (that are established) עדמא (the time) איניון (the time

(The High Priest) רבכומרא (has become) הוא (Who has come) דין (but) דין (The Messiah) משיחא (great) רבע (the tabernacle) למשכנא (& He entered) ועל (that He did *) רסער (of the good things) רטבתא (with hands) באיריא (is made) עביר (that not אביר (& perfect) ומשלמנא (created things) הלין (these) הלין (from) הוא (was) הוא (a not) הוא (these) הלין (these) בריתא (these)

C Majority Greek has "things to come" – μελλοντων- "mellontone". The Aramaic דכער - "that He did" looks similar to דעתיר, "that is coming". In DSS, they are: אַל אָל 1. Personally, the square Aramaic pair look more similar than DSS: דעתיר וואס בעריד. I see 60% correspondence here in these three letter pairs: דעתיר out of the five of the longer word of the pair- דעתיר (3/5 = 60%). It is also noteworthy that the word עביר occurs in this verse and has essentially the same meaning as דעתיר and also looks even more like עריר.

```
بر المحدة المحد
```

Based on this, דסער can mean "b) to do" or "c) to be, happen, come to pass".

The part c) meaning is based on the Ethpeel (Passive) form of the verb not used in The Peshitta, but another passive form meaning of this verb ("to be") is used with the active form and is so confirmed by the Greek version in 1 Cor. 12:29 (δυναμεις-"can be"). Quite often a passive form meaning is a reflection of the active form as well in Aramaic.

```
(& of calves) על (with blood) ברמא (with blood) בבמריא (with blood) ורענלא (with the blood) ובן (with the blood) אלא (time) ברמא (one) אלא (deentered) על (of Himself) דנפשה (with the blood) ובן (but) אלא (teternal) מקרשא (holy) ואשכח (the place) בורקנא (the place) לבית
```

```
(& ashes) אוקטמא (do f calves) ורעגלא (of kids) דצפריא (the blood) גיר (for דמא (if) ווענלא (those) דעגלתא (on) אילין (sprinkled) מתרסס (of an heifer) דעגלתא (them) מתרסס (were) ומקרש (were) ומקרש (who defiled) הוו (who defiled) להון (of their flesh) דבסרהון (for the purifying)
```

(of The Messiah) דמשיחא (the blood) הכיל (more) יתיראית (therefore) הכיל (How much?) או (offered) הכיל (Who by The Spirit) בשה (Himself) בפשה (ברוחא (שותא) ביתוחא (שותא)

The Holy Epistle of Paul The Apostle to The Hebrews

```
(our conscience *) מום (will purify) לאלהא (to God) גדכא (blemish) מום (without) לאלהא
                     מן (works) עברא (works) מיתא (dead) דנשמש (that we may serve) לאלהא (works) אירא (from) מן
C * The Majority Greek has "Your conscience"; The Critical Greek has "Qur conscience", agreeing with The Peshitta.
         is "Our conscience": ומארתכון is "Your conscience", with the two additional letters in blue underlined.
             (new) אחר (of a covenant) הוא (The Mediator) מצעיא (was) הוא (He) הוא (because of) מטל (because of) מטל (this) הוא (this) הוא (because of)
                                       (to those) לאילין (salvation) בורקנא (was) הוא (He) הו (for in His death) דבמותה (first) על (the covenant) דיתקא (was) דיתקא (who violated) דעברו
                                                                 (the promise) מולכנא (that we may receive) דנסבון
                                     (those) אילין (who were called) דאתקריו (those) לירתותא (those) לירתותא
                                                         (a testament) דיתקא (there is) איכ (for) גיר (where) איכא 16
                                             (who made it) דעברה (of him) הו (shows) מותא (the death) הו (the death) מותא
                                     (it is valid) משתררא (only) בלחוד (but) דין (a dead one) מיתא (concerning) על (who made it) מטל (he) הו (lives) דחי (as long as) במאל (because) מטל
                                                                              (use) חשחו (in it) בה (there is no) לית
                                                    (the first) אבלא (not even) אבלא (this) הנא (because of) מטל
                                                               (was established) אשתררת (blood) איי (without) דלא
                                (the ordinance) אתפקד (all) ביך (for) גיר (had been commanded) אתפקד (when) אתפקד (take) מון (in The Law) מושא (from) לעמא (to the people) לעמא (Moses) מון (from) מושא (moses) לעמא (from) בין (מושא (moses) לעמא (moses) לעמא (moses) לעמא (moses) לעמא (moses) מון (moses)
                                          (& water) מושא (of an heifer) דעגלתא (the blood) דמא (Moses) מושא (did) הוא
                                          (& sprinkled) ווכא (with wool) וופא (with wool) בעמרא (with wool) בעמרא (all) כלה (the people) עמא (with wool) בעמרא (the scrolls) בארט (upon) על
                          (the blood) ביתקא (the blood) הנא (this) הנא (to them) להנן (& he said) ביתקא (20 (de blood) ביתקא (20 הנא להנן
                                             (God) אלהא (from) מן (to you) אלהא (was commanded) הי (that) דאתפקדת
                              (the tabernacle) מאנא (all of) על (also) אד (the tabernacle) משכנא (on) משכנא (also) אד (also) אד (also) אול
                               (from it) מנה (of the ministration) בתשמשתא (from it) מנה (from it) מנה (of the ministration) דמא
           (in The Written Law) בנמוסא (purged) מתדכא (are) הו (by blood) בדמא (all things) דכלמדם (because) מטל 22
                               (forgiveness) שובקנא (there is not) לית (of blood) אובקנא (shedding) שובקנא (without) ודלא
                        (are) אנין (that symbols) דרמותא (that these things) ניר (for) דהלין (it is) אניך (necessary) אנין 23
                                              (are purified) בהלין (by these things) בהלין (of the heavenly) מתדכין
                   (these) בדבחא (butter) דמיתרין (by sacrifices) בדבחא (heavenly) בלין (butter) דין (these) מן (these) בדבחא
                         (by hands) גיר (made) דעביר (holy) מקדשא (the place) גיר (for) גיר (was) גיר (not) לבית (the symbol) מקדשא (that being) דאיתוהי (The Messiah) משיחא (entered) משיחא
                                     (He entered) על (Heaven) לשמיא (to it) לא (but) אלא (real one) שרירא (of that) דהו (of that) דהו
                               (for our sake) קדם (of God) אלהא (the face) פרצופה (before) חלפין (to appear) דות (to appear) דות הוא
                             (many) סניאתא (that He should offer) דנקרב (& not) אפלא (that He should offer) דנקרב 25
              (& entered) איך (The Priest) כומרא (High) בו (was) הוא (doing) איך (as) דעבר (as) דעבר (was his) הוא (that not) שנא (with blood) בכל (Holy) בכל (The Place) לבית (year) לבית (in every) בכל (was his) איך (was his) דילה
                                             (many) סניאתא (times) דובנתא (He) הוא (ought) חיב (not) לא (& if) אל (& if) אל (26
                      (from) בחש (of the world) דעלמא (the beginning *) שוריה (from) השא (to have suffered) השא
                (Himself) בחרתה (in the end) דעלמא (one) חדא (one) הו (He) ובן (done) נפשה (of the world) נפשה (in the end) בחרתה
```

N * The Greek mss. have καταβολης "Foundation".

בדביהותה (in His sacrificing) דנבטליה (to destroy) לחטיתא

The Holy Epistle of Paul The Apostle to The Hebrews

(time) דבן (that one) דהרא (to the children of men) לבנינשא (is appointed) דהרא (by just as) איכנא (the judgment) דינא (their deaths) בתר (after) מותהון (they would die) נמותון (they would die) נמותון

(was offered) ארקרב (one) והרא (one) הרגא (The Messiah) משיחא (also) אף (in this way) 28 (of the many) אתקרב (for the sins) הטהא (He sacrificed) ובקנומה (& His Person) הטהא (our sins) הטהין (without) אין (time) דין (but) דין (the second) הערתין (Him) הייהון (who expect) רחייהון (for the life) האילין (for the life) להייהון (He appears) מתחוא (שוח) השיחים (שוח) האילין (שוח) השרשה (שוח) להייהון (שוח) השיחים (שוח) השיח (

Chapter 10

(in it) בהוא (was) אית (it) אית (a shadow) גיר (for) שלניתא (for) אית (The Written Law) ניר (10:1 (the essence) אית (it was) אית (not) איז (that were coming) דעתידן (of good things) הוא (pean) הוא (when) בשבתא (when) בשבתא (because of) ממל (matters) מתקרבין (of their) שנא (they were) הנון (oftering) הנון (those) הנון (those) הנון (when) הנון (who offer) דנמרון (those) לאילין (who offer) דמקרבין (those) להון (who offer) לאילין (who offer) דמקרבין (those) להון (who offer) לאילין (who offer) לאילין (who offer) לאילין (who offer)

(they would have ceased) אתתניחו (but) דין (doubtless) כבר (they were) הוו (perfecting) גיר (for) גיר (in therefore) הוו (because) הוו (their offerings) מטל (their offerings) מכיל (from) מכיל (from) מון (their conscience) להון (them) תארתהון (their conscience) בחטהא (would have) להון (would have) הות (in themselves) להון (they had been purged) אתרכיו (they had been purged) דבוא (them) ובן (when one) אתרכיו (they had been purged)

(they remember) מהכרין (by sacrifices) אלא (by them) אלא (but) אלא מהכרין (their sins) חטהיהון (year) בכל (their sins) חטהיהון

(& of yearling goats) גיר (of oxen) אורא (the blood) דמא (it is possible) משכח (for) גיר (not) לא (sins) אור (to purge) דמארטיו (למרכיו

(the universe) לעלמא (He entered) אמר (when) הנא (this) הנא (because of) למטל (You wanted) הנא (with sacrifices) אמר (He said) ברבחא (with sacrifices) וקורבנא (He said) אמר (You have clothed Me) הין (but) דין (with a body *) פגרא (*

N The Hebrew of Psalms 40:6 has, "Ο Π΄Π Π΄Π Π΄Π "Ears You have opened for Me". The Peshitta OT has the same reading. The Clementine LXX has, "ωτια δε κατηρτισω μοι" – "ears You have prepared for Me". Another LXX version has:σωμα δε κατηρτισω μοι – "a body You have prepared for Me". The OT text followed here certainly was not The standard Massoretic nor The Peshitta OT text. The LXX represents another Hebrew text which was known in the first century AD. We see it here and there in the quotes from the OT in the Peshitta NT, which quotes are certainly not conformed to any one standard OT text known.

(You have asked) שלמא (not) א'ל (sins) חטהא (for דחלף (of peace) שלמא (& burnt offerings) איקרא 6

(do) אנא (come) אנא (I) אנא (I said) הידין (then) אנא (then) אנא (of Me) אמרת (of The Writings *) כתבא (because in the beginning *) דבריש (\star (O God) אלהא (Your will) צבינך (to do) דאעבד

Then I said, "Behold I come", because in the beginning of The Writings it is written of Me, "to do Your will, O God."

N* The Hebrew Scriptures are arranged into "The Law", "The Prophets" (Major & Minor) and "The Writings". "The Writings". "The Writings". "There are twelve books (in the Hebrew reckoning) in "The Writings". This verse is a quotation from Psalms 40:7-9. The Aramaic word for this section of The Old Testament is "Κτηναν". The Greek phrase in this reading is "κεφαλιδι Βιβλιου" – ("In the heading of the book") which really does not make sense with regard to this quotation; neither does the translation "In the volume of the book..." fare much better. What book? It is too vague to carry much authority, as there is no reference to the authority of scripture in the Greek.

Peshitta OT version; neither does it agree with the Massoretic Hebrew text or the LXX version. The Greek NT version does appear identical to the LXX of Psalms 40:7. I present both here for the reader:

LXX:τοτε ειπον ιδου ηκω εν κεφαλιδι βιβλιου γεγραπται περι εμου του ποιησαι το θελημα σου ο θεος μου εβουληθην

ΝΤ: τοτε ειπον ιδου ηκω εν κεφαλιδι βιβλιου γεγραπται περι εμου του ποιησαι ο θεος το θελημα σου

The red underlined words at the end of The LXX verse are omitted in the NT quote, probably as extraneous to the point of the quotation. Everything else is the same except for the word order of the last phrase – "το θελημα σου ο θεος" -

"o θεος το θελημα σου", both of which have the same meaning- "Your will, O God."

```
(& offerings) לעל (sacrifices) אמר (He said) אמר (above) לעל (from) אמר (You wanted) דרבהא (sins) אמר (from) דרך (from) דמרא (wanted) שלמא (we burnt offerings) אין דרך (אוערא (wanted) שלמא (אוערא למא (wanted) דרך (אוערא למא (wanted) דרך (אוערא למא (wanted) דרך (אוערא למא (wanted) דרי (אוערא למא (wanted) דרי (אוערא למא (wanted) דרי (אוערא למא (wanted) אוערא (wanted) דרי (אוערא למא (wanted) אוערא (wanted) דרי (אוערא למא (wanted) דרי (אוערא למא (wanted) דרי (אוערא למא (wanted) אוערא (wanted) דרי (אוערא למא (wanted) דרי (אוערא למא (wanted) אוערא (wanted) דרי (אוערא למא (wanted) דרי (אוערא למא (wanted) דרי (אוערא למא (wanted) דרי (אוערא למא (wanted) אוערא (wanted) דרי (אוערא למא (wanted) דרי (אוערא למא (wanted) דרי (אוערא למא (wanted) אוערא (wanted) דרי (אוערא למא (wanted) אוערא (wanted) אוערא (wanted) דרי (אוערא למא (wanted) אוערא (wante
                                      (by The Written Law) בנמוסא (were) הוו (that offered) דמתקרבין (those) הנון
                                      (I) אָגָא (have come) אַהָא (Behold) דהא (He said) אָנָא (& afterward) פובתרה (9
 (the first) לקרמיתא (He abolishes) בינך (in this) אלהא (O God) אלהא (Your will) בינך (to do) צבינך
                                                                                      (the second) לדתרתין (to establish) דנקים
          (in the offering) גיר (we are made holy) אתקדשן (His will) צבינה (for) גיר (in this) בהנא 10
                           (time) דהרא (one) דהרא (The Messiah) משיהא (of Yeshua) דהרא (of the body) דפגרה
          (& serves) משמש (has) הוא (who stood) ביר (for) גיר (Priest) ניר (High) בו (every) ביל (every) ביר (11 כל (אור) ביר (חוא (אור) (אור) (הוא (אור) (אור) (אור) (הוא (אור) (אור) (אור) (הוא (אור) (אור)
(those) הוא (was) הוא (offering) מקרב (sacrifices) מלים (those) בליום (everyday) הוא (was) אילין
        רמן (that from) מתום (old times) לא (old times) משכחין (able) הוו (were) למדכיו (to purge) חשהא
     (sins) אור (for the sake of) הלף (He offered) קרב (sacrifice) דבחא (one) הם (but) דין (this) אור (this) הנא
                                (for eternity) על (of God) האלהא (the right side) על (at) על (& He sat) ויתב
  (His enemies) ערמא (are put) דנתתסימון (until) ערמא (therefore) מכיל (& He remains) מכיל ((His feet) מכיל (under) תחית (as a footstool) כובשא
                               (those) לאילין (He has perfected) גמר (offering) גיר (for) גיר (by one) בחד
                                                            (for eternity) לעלם (by it) בה (who are sanctified) דמתקרשין
                       (of Holiness) לן (to us) דין (but) אך (also) רוחא (testifies) דקודשא (testifies) ל
                                                                                                                      (Who says) דאמרת
                                   (them) להון (that I shall give) דאתל (the covenant) דיתקא (is) דיתקא (this) דהרא 16
                                          מן (after) בתר (after) יומתא (days) הנון (those) אמר (after) בתר (from) מן
                                                   (them) להון (& their evils) וחטהיהון (& their evils) לא (not) אתרכר (them) להון (& their evils) להון
                                  (of sins) דין (but) דאית (there is) שובקנא (where) דין (where) איָכא (where) אָיכא 18
                                           (sins) מתבעא (is needed) קורבנא (not) לא (not) מתבעא (is needed) מתבעא
       (of face) אבא (openness) גליות (to us) לן (there is) אדי (there is) אדי (of Yeshua) אדי (by the blood) במעלנא (holy) קורשא (of the place) דבית (in the entrance) במעלנא
                                            (us) לן (Who renewed) דחדת (of The Life) אדורא (& the way) לן 20
                                    (His flesh) בסרה (which is) דאיתוהי (the veil) תרעא (within) בסרה (now) השא
```

(Great) רבא (The Priest) כומרא (for us) לן (& there is) אין 21

אגרתא קדישתא דפולוס שליחא דלות עבריא

The Holy Epistle of Paul The Apostle to The Hebrews

```
(true) שרירא (with a heart) בלבא (therefore) בכיל (let us approach) בקרוב (in our hearts) הכיל (while) בליבא (sprinkled) (בתוכלנא (confidence) הרימנותא (from) מן (from) תארתא (wicked) בישתא (wicked) (in water) (our bodies) בגרן (bure) (wicked) במיא (our bodies) בנרן (wicked) בנרן (wicked) במיא (in water) במיא (wicked) בנרן (wicked) בנרן (wicked) בנרן (wicked) במיא (wicked) בנרן (wicked) בנר
```

(of our hope) דסברן (the confession) בתודיתא (& let us grasp firmly) במלט (us) נבטלא (עromised) בולא (עromised) מהימן (He is) הו (faithful) מהימן (let us waver) מהימן (who) במלא (who) במלא (who) במלא (שנטלא (מהימן במלא (שנטלא (שנטלא

(by encouragement) בנורגא (another) הור (one) הור (& let us pay attention to) ובערא (good) אבונה (of love) בחובא (σf love) ודעברא (σf love) בחובא

(the custom) איך (as) איך (as) מבקין (forsaking) שבקין (we should be) איך (another) נהוא (all the more) אנש (person) אנש (person) אנש (for each) בעו (but) בעו (but) בעו (for each) אנש (for each) אנש (that) במא (day) אין (that draws near) דקרב (you see) דקרב (as long as) במא (מא

(receiving) אנש (after) בעבינה (from) בעבינה (shall sin) אנש (shall sin) אנש (by his will) בעבינה (for) בעבינה (if) אנש (afterward) מכיל (of the truth) דשררא (the knowledge) ידעתא (sins) דעתא (in the place of) חלף (to be offered) דעתקרב (a sacrifice) דעתא

(of fire) דורא (wat) וטנגא (terrible) אלא (judgment) דינא (that) הן (is ready) עתיד (but) אלא 27 (the enemies) אבעלרבבא (which consumes) דאכל

How much more do you think he will receive capital punishment, who has trampled upon The Son of God and has esteemed the blood of His covenant to be like that of everyone - who was *also* made holy by it, and he has despised The Spirit of grace?

(vengeance) הי (is) הי ("mine) דרילי (Who said) אמר (Him) להו (we know) אפרוען (we know) אפרוע (His people) ותוב (shall give payment) אפרוע (& I) אפרוע (we know) לעמה (will judge) ואנא (אפרוע) אפרוע

(to fall) למפל (very) דבתא (it is) הי (terrible) זו און און און און און דהלתא (The Living) דארהא (of God) דארהא (into the hands) באירוהי

(those) דכון (first) קדמיא (therefore) הכיל (therefore) אתדכרו (remember) הכיל (great) הכיל (wa contest) ואגונא (baptism *) מעמודיתא (you received) קבלתון (in which) דבהון (affliction) בחסדא (with shame) בחסדא (of suffering) דחשא (you endured) בחסדא

- "baptism" is similar to למנהרנותא "enlightenment", which the Greek mss. all have. Here are the terms in DSS script: אָלאַעלון "Baptism" אַלאַבוויר. "Enlightenment" אַלאַבוויר."
- In Estrangela they are Adultation in the script words have 89% correspondence. In a similar as in DSS script, with 66% correspondence; DSS script words have 89% correspondence.

I fail to see how this and the previous verses were taken from the Greek. The Greek word for "enlightened" is φωτισθεντας; "Βαρτίzed" is βαπτισθεντας; Here are the two in uncial script: ΦΩΤΙΣΘΕΝΤΑΣ & ΒΑΠΤΙΣΘΕΝΤΑΣ. The Greek endings are standard and long for passive participles (6 letters long here), hence the words are very similar, but not as similar as their Aramaic counterparts. Assuming the Greek ΦωΤΙΣΘΕΝΤΑΣ ("Enlightened") is original, ΒΑΠΤΙΣΘΕΝΤΑΣ ("Baptized") represents 82% correspondence. The first letters of a word are the most important for recognition; the first two of ΦωΤΙΣΘΕΝΤΑΣ are nothing like the first letters of ΒΑΠΤΙΣΘΕΝΤΑΣ. The rest of each word in Greek is basically an

The Holy Epistle of Paul The Apostle to The Hebrews א דפולוס שליחא דלות עבריא

added ending for the particular masculine accusative plural of the aorist passive participle of a verb with an "izo" ending, which "Baptizo" and "Photizo" are. The root words are the most critical in distinguishing one word from another. These are the first part of the word, usually three to five letters long. I doubt therefore that a translator of Greek would mistake the root $\Phi \omega T$ - "Phot-" as BA ΠT - "Bapt-". (Yes, the English "Photo" and "Baptize" come from these Greek roots.)

(who were imprisoned) אילין (those *) אילין (concerning) על (to you) לכון (& it was grievous) אילין (* נעסט (* it was grievous) אילין (* in Heaven אילין (with joy) בדרתון (of your possessions) בעסיכון (& the robbery) בדנכסיכון (there is) בעסיא (know) אנתון (wou) אנתון (you) דמיתר (to you) בשמיא (wou) במטל (it passes away) בער (* not) אנתון (which greater) בשמיא במטל (* not) אנתון (which greater) בשמיא (* הווי עבר (which greater) בער (* הווי עבר (which greater) בער (* הווי עבר (which greater) בער (which greater) בער (* הווי עבר (which greater) בער (which greater

* CM The Critical Greek and Latin Vulgate agree with The Peshitta here with the words "those who were imprisoned" where The Majority Greek has "me in my bonds", but in the last part of the verse, the Majority Greek agrees with The Peshitta reading "in Heaven", whereas the Critical Greek and Latin Vulgate do not. No Greek text has "& it passes not away"; they have, "& it remains". As in so many places, the Greek looks like a paraphrase of the Aramaic reading here. The Aramaic can explain the various Greek readings, but The Peshitta does not follow any Greek text standard. There are too many unique significant Aramaic readings and variations from every known Greek text for The Peshitta to be a translation of any or even of a collation of Greek texts. (Remember 2:7,9,16, 3:1, 6:4,10:32, etc.?)

```
(of face) אבא (openness) גליות (throw away) תובדון (therefore) הכיל (not) אבא (great) אורא (for it) לה (for there is coming) דאית (that is) דאית (מיצא לבון (אביל (מיצא לבון (מיצ
```

(for you) לכון (necessary) מתבעיא (is) גיר (is) הו (patience) מסיברנותא (the promise) מסיברנותא (& receive) מחלכנא (the will) דאלהא (to do) דתעבדון (to do) צבינא

(little) זעור (& very) אין (there is) ובנא (little) דקליל (because) דקליל (will delay) דנאתא (Who comes) ארא (He) הו (when will come) דנאתא (when will come) הו (אוווי לא this verse is a quote from Habakkuk 2:3. It does not follow The Peshitta OT or the Massoretic Hebrew text.

```
(shall live) נחא (My *) דילי (faith) הימנותא (from) מן (but) דין (the righteous one) אנא (My soul) דין (with him) ביא (is pleased) צביא (not) לה (it) לה (he gives up) (& it) מתקטעא (& it) לא (but) לה (but) נפשי (און (it) לא (but) מתקטעא (שיי) און (ווי) לא (שיי) און און (ווי) און (ווי
```

N * Critical Greek has "ο δε δικαιος μου εκ πιστεως ζησεται" –"My righteous one will live by faith". The Majority Greek has, "ο δε δικαιος εκ πιστεως ζησεται" – "The righteous one will live by faith". Codex D (5th Cent.) & Eusebius (3rd Cent.) have, "ο δε δικαιος εκ πιστεως μου ζησεται" – "The righteous one will live by My faith", in agreement with The Peshitta.

```
(which leads) דמובלא (of despondency) הוין (are) הוין (not) אלא (but) דין (we) אלא (our soul) אלא (to destruction) אלא (to destruction
```

Chapter 11

```
(those things) אילין (concerning) על (the conviction) פיסא (faith) הימנותא (but) דין (is) איריה (in action *) איריה (these things) להין (were) הוו (as if) איך (in hope) איריה (that are) דאיתיהין (are seen) בסברא (that not) איריה (of those things) דאיתיהין (& the revelation) וגלינא (גלינא היינון האילין (שור) איריה (איריה האילין האילין (שור) איריה (שור
```

Now faith is the conviction concerning those things that are in hope, as if it were these things in action, and the revelation of those things that are unseen.

N * Greek omits "as if it were those things in action". Where did The Peshitta get this phrase, if it is a translation of Greek?

```
(the ancients) על (for) על (a testimony) סהדותא (there has been) הות (& by this) בובהדא 2
```

```
(the worlds) ניר (were fashioned) דאתתקנו (we understand) עלמא (tor) ניר (for) גיר (by faith) גיר (that are seen) במלתא (that are seen) והלין (are seen) והלין (that not) אילין (from) אילין (exist) מתחזין (exist) הוי (that not) מן (those) אילין (those) מן (those) מן (those) מן (those) מון (those) מון (those) מון (those) אילין (those) מון (those) מון (those) מון (those) מון (those) אילין (those) מון (those) מון
```


The Holy Epistle of Paul The Apostle to The Hebrews

אגרתא קדישתא דפולוס שליחא דלות עבריא

```
(much) שב (that is better) דבותא (a sacrifice) הביל (Abel) הביל (offered) קרב, (by faith) שב (by faith) בהימנותא (about him) אלהא (to God) לאלהא (Qain's) בקאין (than) של (than) מון (than been) הות (de because of it) ומטלתה (than (God) אלהא (his offering) הותא (about) של (about) הו (than is speaking) אלהא (he is speaking) מיית (than) מיית (while) ב (also) אך (about) של (because of it) ומטלתה (than) מיית (than)
```

(he tasted) שעם (not) א"ל (& death) ומותא (Henok) חנוך (was transported away) אשתני (by faith) אברימנותא (God) אשתכח (transported him away) השניה (because) אלהא (was he found) אלהא (neither) הוא (about him) אור (for) הות (for) קרם (before) דנשניוהי (there was אור (for) בישניוהי (the was to transport him) אלהא (God) אור (that he pleased) השפר (the testimony) השפר (שפר הדותא (אלהא האור) השפר (שפר האור) האור) השפר (שפר האור) האור) השפר (שפר האור) האור) השפר (שפר האור) האור) האור) השפר (שפר האור) האור) השפר (שפר האור) האור) האור) האור) האור) האור) האור) האור) האור) השפר (שפר האור) האור)

(God) אנש (please) דילא (can) משכח (man) אנש (no) אל (but) דין (faith) הימנותא (without) לאלהא (God) אלה (to) אלהא (is brought near) דמתקרב (whoever) הו (is) גיר (for) מן (to believe) דמתקרב (who seek) דבהימן (that He is) דאיתוהי (to believe) דאיתוהי (The Rewarder) ולאילין (He is) הוא (He is) הוא (שוא הוא (שוא הוא משכח) הוא (שוא משכח) הוא (שוא משכח) הוא (שוא משכח) הוא (שוא משכח) היין (שוא משכח) הוא (שוא משכח) היין (שוא משכח) הוא משכח (שוא משכח) הוא (שוא משכח) הוא משכח (שוא משכח) הוא

(with Him) אתמלל (it was spoken) כדרמנותא (when) כד (Noah) נוח (by faith) אתמלל (that not) על (that not) אילין (those things) דלא (about) על (about) אילין (those things) דלא (those things) הוי (about) אילין (for the life) אילין (the ark) קבותא (for himself) עבר (& he made) ועבד (the worshipped) קבותא (the world) דבר (the world) דבני (of his children) דבני (which is in faith) דרמנותא (of the righteousness) ירתא (the heir) דראנותא (the became) והוא (which is in faith) אילין אחרים (the heir) אירתא (the heir) אונותא (the heir) אילין אונותא (the heir) אירתא (the heir) אירתא (the heir) אירתא (the heir) אילין אונותא (the heir) אילין אונותא (the heir) אילין אילין אילין אילין אילין אונותא (the heir) אילין איליין א

(obeyed) אשתמע (he was called) אתקרי (when) כד (Abraham) אשתמע (in faith) אדרהם ארימנותא (to receive) אחרא (to go out) דנפוק (that going) אתרא (to place) אחרא (to go out) דנפוק (he was) אוֹל (when) אוֹל (when) הוא (for an inheritance) אוֹל (he was going) אוֹל (where) אוֹל (where) אוֹל (איכא אוֹל (שאפר)) אוֹל (שאפר)

(that) הוא (in land) בארעא (an inhabitant) תותבא (he became) הוא (by faith) הי (to him) הוא (which was promised) באתמלכת (which was promised) לה (to him) איך (which was promised) באתמלכת (& Yaqob) עמר (with) עם (with) איסחק (with) ויעקוב (de in tents) ובמשכנא (of the promise) דילה (his) דילה (of inheritance) דילה (children) בני (children) דילה (with) עמר (with) דילה (with) דילה (with) דילה (with) עמר (with) דילה (with) דילה (with) דילה (with) עמר (with) דילה (with) דיל

(power) אד (received) הות (was) הות (who sterile) דעקרתא (Sara) אד (also) אד (in faith) הות (of her years) דעקרתא (who was not) דעקרתא (seed) אור (to conceive) דתקבל (to conceive) דרתקבל (He is) ודלא (she was sure) דמהימן (that Who faithful) דאשרת (for) דאשרת (her years) דמהימן (He Who promised) דמרת (was) דמרדת (was) דעקרת (was) דמרדת (was) דעקרת (was) (was) דעקרת (was) (wa

(in old age) הנא (who was failing *) דבטל (one) חד (from) מן (this) הנא (because of) מטל (in the heavens) הנא (the stars) איך (as) כוכבא (the many) סגיאא (were born) סגיאא (of the sea) דעל (the shore) ספתה (that upon) דעל (the sand) דעל (& as) איך (for it) לה (there is not) לית (which calculating) דמנין

N * Greek has, "עצעגאסשנאסט" – "who had become dead", where The Peshitta has אברותא בסיבוריש השל בסיבורא בסיבורא הפיי. Have a look at המותא – "in death", "in mortality". Here are the comparisons in three scripts:

אבל א בסיבורא מיינורא מיינורא מיינורא מיינורא מיינורא בסיבורא מיינורא מיינורא

Here are the two Aramaic words again in Ashuri Aramaic:

בסיבותא -"In old age" בסיבותא -"In mortality"

I see Greek primacy lagging far behind Peshitta primacy.

The Holy Epistle of Paul The Apostle to The Hebrews

(they received) מיתו (all of them) כלהון (these) הלין (they died) מיתו (in faith) מיתו (they saw it) הלין (a distance) מולכנהון (but) אלא (their promise) מולכנהון (they were) אלא (that foreigners) האכטניא (that foreigners) בה (in ithe earth) אנון (a they rejoiced) ותותבא (a nomads) בארעא (w nomads) בארעא (בותותבא אות הבא (מחשב) בארעא (מחשב) בארעא (מחשב) בארעא (מחשב) אותותבא (מחשב) בארעא (מחשב) בה (מחשב) בה

(show) אמרין (say) אמרין (that these things) אילין (but) דהלין (those) אילין (they seek) אילין (that their city) דעון

(they were) הוו (seeking) בעין (from it) מנה (which they left) דנפקו (that) הי (city) למדינתא (& if) למדינתא (to jt) הוא (to go) להון (they may return) נהפכון (that again) בנא (for them) להון (was) להון (there) אית (there) הוא (they may return) דוגא (they may return) בנא (they may return) דוגא (t

(than it) מנה (that for a better) דלרטבא (it is apparent) ידיעא (but) דין (now) אם 16 (in Heaven) דין (which is) דאיתיה (for that) הוו (were) הוו (they longing) דאיתיה (their God) הנא (this God) הנא (is ashamed) לא (is ashamed) הנא (this) און (because of) מטל (a city) מדינתא (for them) להון (for them) נתקרא (to be called) שיב (to be called) להון (the has prepared) מדינתא (the called) אין הוו (the called) מדינתא (the called) אין מדינת

(in his temptation) בנסיונה (Isaaq) לאיסחק (Abraham) אברהם (offered) קרב (by faith) בהימנותא (on the altar) אסק (laid) אסק (aid) אסק (bis only son) וליחידה (by the promise) במולכנא (whom he received) להו (him) דקבל (bis only son) הוא (whom he received)

(for) גיר (to him) אראמר (said) הוא (said) אראמר אראמר אראמר (to you) און (shall be called) ורעא ("in Isaaq) דבאיסחק (to you) לועלא (shall be called) אין וועלא אראמר אוייין נתקרא

(to the hand) בופשה (that it was come) דמטיא (in his soul) בנפשה (he was) הוא (& reconciled) ואתרעי (to raise) הוא (from) מן (from) מן (also) אך (of God) אדר (to him) אתיהב (to him) הנא (the was given) אתיהב (the was given) הנא (this) במתלא (be was given) אתיהב (this) הנא (& because of)

(was) הוא (going to be) דעתיד (of whatever) המדם (by faith) בהימנותא בהימנותא (Esau) איסחק (Isaaq) ליעקוב (Vaqob) ליעקוב (blessed) ברך

(he blessed) אינקוב (Yaqob) יעקוב (was dying) מאת (when) אח (by faith) בהימנותא (of Yoseph) דיוסף (of the sons) מן (of) בנוהי (each) חד (one) חד (every) לכל (of his staff) חוטרה (the top) על (on) ריש (& he bowed) וסנד

(the exodus) יוסף (related) עהד (he was dying) מאת (when) כד (Yoseph) למפקתא (by faith) בהימנותא (his bones) איסריל (about) ופקד (& gave orders) ופקד (of Israel) איסריל (of the children) דבני

(a man) גברא (he became) הוא (when) כל (Moses) מושא (by faith) בהימנותא (the son) בהימנותא (he would be called) נתקרא (that not) דלא (renounced) כפר (of Pharoah) ברתה (to the daughter) לברתה

(the people) עם (with) עם (that in affliction) דבאולצנא (for himself) לה (& he chose) וגבא (sin) אה (to enjoy) נהנא (to enjoy) נהנא (to be) ולא (to be) ולא (to be) הוא (of God) דובן (to be) ולא (to be) נהנא (to be) נהנא (to be) ולא

(of the reproach) החסרה (wealth) עותרא (that) הו (greater) המיתר (& he considered) ואתרעי (of Egypt) מן (the treasures) סימתה (than) מן (much) טב (of The Messiah) המיחא (of the reward) הוא (to the payment) בפורען (than) אורא (to the payment) הוא (the was) הוא (than) בפורען (than) אורא (than) הוא (than) הוא (than) הוא (than) בפורען (than) אורא (than) הוא (than) הוא (than) הוא (than) בפורען (than) אורא (than) הוא (than) הוא (than) בפורען (than) אורא (than) הוא (than) הוא (than) בפורען (than) אורא (than) הוא (than) הוא (than) בפורען (than) בפורען (than) אורא (than) בפורען (than) בפורען (than) ביו המיחים (than) ביו המיח

N * The Greek texts have, "τον γαρ αορατον ως ορων" – "As seeing the invisible one". This seems to be short on information, as all spirit beings are invisible.

```
(the blood) עבד (& sprinkled) ארסס (Passover) פצהא (he observed) עבד (by faith) בהימנותא (the firstborn) בהימנותא (was) בהימנותא (who destroying) במחבל (the firstborn) בוכרא (should touch) בתקרב (lest) נתקרב (was) אווי (שמא) הוא (שמא) הוא (שמא) בוכרא (שמא)
```

```
(as) איך (The Sea of Reeds *) ימאָ-דסוף (they passed through) עברו (by faith) בהימנותא (Egyptians) איבריא (were swallowed up) אתבלעו (& by it) ובה (dried) ארעא (upon) דעל (upon) ארעא (they entered it) אמרחו (when) אמרחו (when) עלוהי (when) עלוהי (שות) אמרחו
```

By faith they passed through the Reed Sea, as upon dry land, and The Egyptians were swallowed up by it when they dared to enter it.

N* The Greek NT uses the word "ερυθρος"- (eruthros) - "Red", here and in Acts 7:36, for "The Red Sea". The Hebrew OT uses the term, "Yam - Suuph" – "Sea of Reeds" ("Yamma d'suuph" here in Aramaic). "Red" is a mistranslation. The "Sea of Reeds" was much larger 3500 years ago than it is today. A major earthquake has shifted the Euro-Asian plates which meet at a fault line that ran under that Sea in Moses' time and drastically changed the coastline to what it is today. The Peshitta reading in Acts and here cannot be from Greek. The Greek LXX also has ερυθρα θαλασση-(eruthros Thalassay-Red Sea) throughout the OT. It mistranslated the Hebrew text consistently. The actual crossing point for the Hebrews was an inlet about 10 miles wide near lake Timnah at the northern extension of what is called The Red Sea, based on The LXX translation. The Hebrews called it "Yam Suuph". This verse and Acts 7:36 is strong support for Peshitta primacy and Divine inspiration and opposition to Greek primacy and inspiration. The Peshitta did not get this reading from Greek, though the Greek LXX consistently translated "Yam Suph"-("Sea of Reeds") as ερυθρα θαλασση-(eruthros Thalassay-Red Sea), and the Greek NT seems to have followed suit here and in Acts 7:36.

```
(fell) בפלו (of Yerikho) דאיריחו (the walls) שוריה (by faith) בהימנותא (days) ופלו (when it was surrounded) דאתכרכו (from) דאתכרכו
```

```
(those) זניתא (with) עם (perished) אברת (not) אברת (the harlot) דניתא (Rahab) וניתא (by faith) אברת (in peace) אשתמעו (the spies) דלא (for she received) דקבלת (obeyed) בשלמא (who not) אשתמעו (who not) דלא (who not) אשתמעו (who not) דלא (who not) אברת (with) דלא (with) אשתמעו (with) דלא (אונותא המינותא המינותא (with) דוניתא (with) דונית
```

```
(time) איב (for יבנא (there is) הו (little) אמר (shall I say) אמר (again) גיר (what?) איב (Samson) איב (again) איב (Baraq) איב (Baraq) איב (Gideon) איב (about) איב (to recount) איב (Samueil) איב (about) איב (for David) איב (about) אי
```

* Jepthae's name in Hebrew is הבתח Yiftakh ("He will open"): in Aramaic it is spelled אוברתם Napathakh ("He will open").

```
(justice) אילין (who by faith) דבהימנותא (those) למלכותא (conquered) זכו (who by faith) דבהימנותא (those) אילין (of lions) אילין (the mouths) פומא (who by faith) מולכנא (& they received) וסברו (those) פומא (dethey received) אולכנא
```

```
(from) מן (& were delivered) ואתפציו (the power) הילא (& they quenched) ודעכו (& they quenched) הילא (sickness) הילא (out of) מן (& were strengthened) ואתחילו (of the sword) דסיפא (the mouth) דסיפא (of enemies) בקרבא (the camps) משריתא (overturned) והוו (werturned) בקרבא (strong) בקרבא (became) והוו (were delivered) משריתא (were delivered) בקרבא (strong) משריתא (were delivered) משריתא (were delivered) משריתא (sickness) הילתנא (were delivered) הילתנא (were d
```

```
(their children) בניהין (to women) לנשא (& they gave) ביהבן (& they gave) מן (מן (from) קימתא (a resurrection) דמיתא (from) מיתו (from) ולא (they died) ולא (they died) מיתו (by torture) ולא (they died) מיתו (to them) מיתרתא (would be) מיתרתא (that a resurrection) דקימתא (that a resurrection)
```

```
(entered) עלו (& scourgings) ולנגדא (mockings) בין (but) דין (others) אחרנא (were handed over) אחרנא (& to cells) ולחבושיא (to chains) אחרנא (others) אחרנא
```

```
(were sawn in half) אתרנא (others) אחרנא (were stoned) אתרגמו (others) אחרנא (died) אחרנא (of the sword) דסיפא (by the mouth) בפומא (others) אחרנא (of sheep) אתכרכו (chers) לבישין (while) לבישין (traveled) אתכרכו (of sheep) אתכרכו (while) לבישין (while) לבישין (others) אתכרכו (while) ואליצין (a sflicted) ואליצין (while) ווענוא (while) ווענוא (while) אוני אוני אוויי אליצין (while) ווענוא (while) ווענוא
```

The Holy Epistle of Paul The Apostle to The Hebrews גרתא קדישתא דפולוס שליחא דלות עבריא

Others were stoned; others were sawn in half; other died by the edge of the sword; others traveled around wearing sheepskins and goatskins; they were needy, afflicted and beaten.

*N Greek mss. have, "They were stoned, they were sawn asunder, they were tempted, in the killing of the sword they died..."

"They were sawn in half" is "They were tempted". Here are these two in DSS: 'In Estrangela: '

Here is the Aramaic pair, one atop the other: אול ה"They were sawn in half" - "They were tempted"

- "Worth a thousand words".

(the world) עלמא (for them) הוא (was) הוא (worthy) שוא (of whom not) דלא (persons) אום (in deserted places) בחורבא (wanderers) שניא (as) שניא (& they were) בחורבא (of the earth) בפעריה (& caverns) ובפערא (& in caves) ובפעריא (

(ours) דילן (our help) בעודרנן (saw) הר (before) קדם (God) אלהא (because) 40 (they would be perfected) נתנמרון (without us) בלעדין (that not) בלעדין

Chapter 12

(to us) לן (who have) הנא (also) אך (also) הנא (this) אה (because of) לן (us) בירון (us) כלהון (all of them) הדירין (witnesses) הדירין (all of them) הלין (these) כלהון (also) מהרא (weights) בירון (also) אף (weights) מטיבא (from us) מטיבא (that always) ובמסיברנותא (to us) (in patience) הבכלזבן (tor us) מטיבא (ready) הי (also) הנא (that is set) בכלזבן (that is set) לאגונא (race) הנא (the us run) לן (that is set) דירום (this) אף (that is set) דירום (this) אף (that is set) הנא (this) אף (that is set) בירום (this) אונא (this) אין (this)

2 ונחור (the Author) אומורא (Him Who) הוא (בישוע (at Yeshua) בישוע (Let us gaze) בישוע (אונחור (He) הוא (that) הוא (the joy) הדותא (Who for) להימנותן (of our faith) החלף (He ignored) הדותא (the shame) אמסר (the cross) צליבא (endured) בליבא (the sits) ועל (ש) בהתתא (of God) ועל (the throne) ימינא (the right side) דאלהא (wyon) ועל (wyon) ועל (wyon) אומר (the right side) אומר (wyon) ועל (wyon) אומר (w

(sinners) מן (from) מן (He endured) סיבר (how much) מא (therefore) מון (behold) מז (to their souls *) הנון (opponents) סקובלא (were) הוו (who themselves) הנון (those) הנון (in yourselves) לכון (you become careless) תמאן (your soul) נפשכון (weaken you) תתרפא (neither) און המאן (pour soul) נפשכון (weaken you)

C* The Critical Greek text pretty much agrees here with The Peshitta: "contradiction, by sinners against themselves"; The Majority Byzantine Greek text has αμαρτωλων εις αυτον αντιλογιαν – "contradiction of sinners against himself".

```
(to blood) לדמא (as far as) ערמא (vou have come) מטיתון (until now) ערכיל (not) לא לא (sin) באנונא (against) דלוקבל (in the struggle) באנונא
```

(to sons) אינא (which) אינא (the teaching) ליולפנא (wou have strayed from) ומעיתוניהי (מעיתוניהי (which) ליולפנא (which) ליולפנא (wyou have strayed from) דמריא (the course) אמר (the course) לכון (the course) ברי (when) ההמא (your soul) לאות (rebuked) מתכון (slacken) אנת (when) הרפא (your soul) נפשך (slacken) אנת (neither) אנת (neither) אנת (when) אנ

The Holy Epistle of Paul The Apostle to The Hebrews

(him) לה (He instructs) רדא (Jehovah) גיר (for) מריא (whom loves) דרחם (whomever) לה (in whom) דרחם (is pleased) צבא (He) דהו (those) אילין (children) להנגד (* He draws aside (those) להנגד (* אונגד (ליי) להנגד (ליי) להנגד

* בנד "Nagad" can mean -"Draw,lead,attract,draw aside,beat,scourge,extend,prolong". The Greek reading μαστιγοι, "scourges", is out of context with the Aramaic word phrase כבניא אילין דהו צבא בהון –"Children with whom He is Pleased". A good human father does not scourge his children at all, in my opinion; Much less would he scourge those with "Qabal" ("Received") is used in The Peshitta. Here are the these Aramaic verbs for "Pleased" and "Received" in DSS 72(X):YCX script:

In Estrangela script: 🕰 🛣.

The Aramaic verb אב" – "Tsaba" (Pleased) has a form אבשב" which means, "Accepted". The two Aramaic words in Estrangela script are A. It appears that the Greek readings in this verse are based on The Peshitta's Aramaic. It also appears that in the two Greek readings mentioned here, the Greek translator selected an incorrect meaning among the possible interpretations of the two Aramaic words שוב - "Nagad" and "ב"ב - "Tsaba".

Now here is an interesting fact. The Greek word προσδεχεται – prosdechetai comes from the same root as παραδεχεται – paradechetai -"Receives" and can have the same basic meaning: "Receive", and this Greek word parallels the Peshitta's Aramaic word NOO -"Expect, Wait, Look for". Another Aramaic candidate for the base behind the Greek reading παραδεχεται – paradechetai - "receives" accordingly.

אב" – "Tsaba" ("Pleased") אם – "Nsaba" ("Take, Receive")

The Greek for "Pleased" is ευδοκησα, or αρεσκειν, neither of which looks anything like the reading παραδεχεται – paradechetai -"Receives". The Greek reading cannot credibly account for the Peshitta's Aramaic reading. The Peshitta can account for the Greek.

```
7 סיברו (endure) הכיל (therefore) מרדותא (endure) משל (because)
                                                   (God) אלהא (with you) צאריכון (deals) אלהא (with you) דאיך (as) דאיך בניא
(who is?) ביר (whom) ביר (whom) ביר (the son) אבוה (the son) ביר (whom) ליר (who is?) ביר (who is?)
```

```
(in which) דלא (without) מרדותא (discipline) אנתון (without) דלא (& if) אוון (& if) אנתון אוון אוון אוון אוון א
```

(in which) אותון (vou) אותון (discipline) אותון (without) (without) אותון (without) ((from גור). The DSS falls short as a candidate here, with איא אין. It is most likely Paul wrote to the Hebrew Christians in the DSS script; they would have probably been unfamiliar with Estrangela unless they lived in Persia or perhaps Syria. The DSS may have been used beyond Israel, since the scattered Christians from Palestine would have been familiar with it. Greek for "Strangers" is "ξενοι".

Here are the two Greek words for "Illigitimate" & "Strangers":

"νοθοι" - nothoi-"Illigitimate" "ξενοι" -Xenoi-"Strangers"

The two Greek words have 40% correlation.

It is doubtful that γοθοι " nothoi - "illigitimate" would be translated "-"Nukraya" - "Strangers" by an Aramaean translator. When separating the letters in the Peshitta reading to match up with the Greek reading, the DSS script looks very similar in the two:Dead Sea Scroll Script

インプレー "You strangers" (Peshitta reading) -"Sons of adultery" (Greek reading) 80% correlation

אגרתא קדישתא דפולוס שליחא דלות עבריא

Ashuri Script
"You strangers" (Peshitta reading)
כלכון נוכריא "Sons of adultery" (Greek reading)
70% correlation

The Peshitta primacy theory is strongly buttressed here; Greek primacy suffers another resounding defeat.

(us) לן (have) הוו (disciplined) רדין (who are in the flesh) לבסרא (our fathers) אבהין 9 (therefore) הכיל (How much more?) מנְהון (we did) הכיל (* revere) הכיל (* we would live) היבינן (are we indebted) דנשתעבד (to submit) לאבוהין (are we indebted) דרוחתא (* we would live)

(they) הוו (pleased) גיר (as) איך (short) אין (that) הוו (for time) לובן (for) גיר (those) הוו (for our benefit) איך (God) אלהא (us) לו (have) הוו (disciplined) הוו (His holiness) לקרישותה (that we may share in) דנשתותף

(seems) אסתברא (in its time) בזבנה (but) דין (discipline) מסתברא (all) לו (at the end) מסתברא (sorrowful) דרחדותא (that joyful) הי (it is) אלא (it is) הי (that joyful) דרחדותא (it yields) הי (& of righteousness) והודיקותא (of peace) הבא (but) דין (the fruit) אחדרשו (but) אחדרשו (to those) לאילין (the fruit) אחדרשו (to those) הבא (to those)

(strengthen) משריתא (your hands) אידיכון (this) הנא (because of) מטל (set firmly) משרית (shaky) העלתא (& your knees) ובורכיכון

(for your feet) עבדו (make) עבדו (straight) אריבא (& paths) אריבא 13 (it may be healed) ארא (but) ארא (may fail) נמעש (that is lame) דחניר (that the member) ארה (that the member) ארא (מעש

(holiness) אנש (after) בתר (man) בתר (with) עם (with) עם (peace) אלמא (after) בתר (run) בתר (run) אנש (will see) אנש (our Lord) למרן (a man) אנש (without which) דבלעדיה

(among you) בכון (be found) נשתכה (a man) אנש (lest) אנש (watchful) הירין (& be) והויתון (& be) והויתון (a root) אין (lest) אנש (of God) או (of God) או (the grace) מיבותא (of God) מיבותא (a root) מיבותא (of God) או (of God) או (of God) מיבותא (be defiled) נפק (produce) נפק (be defiled) נפתיבון (wany) מויאא (be defiled) ובה (be defiled) נפתיבון (wany) מייאא (watchful) מייאא (be defiled) נפתיבון (watchful) מייאא (watchful) מייאא (be defiled) נפתיבון (watchful) מייאא (watchful) מייא (watchful) מיי

(a fornicator) אנש (a man) נשתכח (be found) בכון (a man) אנש (lest) אנש (or) אל (or) אל (or) און (his birthright) איך (sold) איך (meal) איך (who for one) דבחדא (Esau) מאכולתא (or debauched) איך (a man) איר (a

(he was) אנת (desiring) אבא (afterward) בתרכן (from) מן (that also) הוא (for) הוא (wou) אנתון (wou) אנדר (for restitution) בורכתא (for restitution) אתרא (& was rejected) ואסתלי (the blessing) בורכתא (to inherit) בורכתא (he sought it) בדמעא (in tears) ברמעא (while) ברמעא (not) אשכח (not) אשכח (he found) ברמעא (while) ברמעא (while) אשכח

(that burned) דיקדא (the fire *) לנורא (vou have approached) אתקרבתון (for) אתקרבתון (not) אפלא (& the dark fog *) ולערפלא (to the darkness) אפלא (was tangible) ולערפלא (& was tangible) ולערורא (& the tempest) ולערורא

C* Most Greek mss. (The Byzantine class) have ope - "The mount"; The Critical Greek agrees with The Peshitta reading-, The fire". Here is the Aramaic for "Mountain": אוני, Compare "Fire"- אוני, Here are the words in Estrangela: אוני, האוני וורא אוני וורא אוני וורא אוני וורא אוני וורא אוני וורא אוני וורא האוני וורא אוני וורא וורא אוני וורא אוני וורא אוני וורא אוני וורא אוני וורא אוני ווורא וויי וווי וויי וווי ווויי וווויי ווויי וו

^{*} Byzantine mss. have σκοτος -"Darkness"; The Critical Greek mss. have ζοφω, a word meaning, "Darkness, Mist". It just so happens that the Aramaic word, שרפלא, the corresponding word in Western Serto script בּבָּבׁ in Smith's Syriac Dictionary, is defined –

The Holy Epistle of Paul The Apostle to The Hebrews

المُنْ أَلَى اللهُ اللهُ إِلَى اللهُ اللهُ إِلَى اللهُ اللهُ إِلَى اللهُ الله

ペリー・"Fire" (Peshitta) ペリン・"Mountain" (Greek reading in Aramaic) 75% correlation

Greek for "Fire" is πυρ or in uncial- ΠΥΡ
"The Mount" is ορει or in uncial- OPEI

0% correlation

• Byzantine mss. have σκοτος –"Darkness"; The Critical Greek mss. have ζοφω, a word meaning, "Darkness, Mist". It just so happens that the Aramaic word, ערפלא, the corresponding word in The Peshitta verse, is defined – "So it would appear two different Greeks translated this Aramaic word each with a different Greek word meaning "Darkness".

ערפלא-"Dark fog" (Critical Greek reading)
"Thick darkness" (Majority Greek reading)
100% correlation

(that) הו (of the words) דמרא (& the voice) ולקלא (of the trumpet) דקרנא (the sound) לקלא (& not) (it be added) דמרא (lest) דלא (refused) אשתאלו (who heard it) דשמעוהי (which those) דהנון (with them) נתמלל (to be spoken) עמהון

(anything) מדם (to endure) למסיברו (they were) הוו (able) משכחין (for) גיר (not) למסיברו (would approach) באתפקדו (that if even) דאפן (that was commanded) דאתפקדו (twould be stoned) תתרגם (the mountain) לות (to שורא (to mountain) לות (to mountain)

(said) אמר (that Moses) דמושא (the sight) הוא (was) הוא (terrible) אמר (& so) והכנא (& so) אנא (am) אנא (& fainthearted) אנא ("afraid) אנא ("

(of Tsion) למורא (to The Mountain) לשורא (vou have come) אתקרבתון (vou) אתקרבתון (vou) אינתון (to Jerusalem) לאורשלם (The Living) היא (of God) ארלהא (& to The City) ולמדינתא (of angels) ולכנשא (of myriads) דרבותא (which is in Heaven) דבשמיא (vou) הארלאכא (vou) אתקרבתון (vou) לשורא (vou) אול (vou) ארכא (vou) אול (vou) א

(in Heaven) בשמיא (who are written) בלערתא (of the firstborn) ארבוכרא (& to the church) בולערתא (& to the spirits) דמתכתבין (of all) דכל (The Judge) ולאלהא (& to God) ולאלהא (who are made perfect) דאתנמרו (of the righteous) דאתנמרו

(new) הדתא (of the covenant) דריתקא (The Mediator) מצעיא (& to Yeshua) ולישוע (24 (of Habil) מצעיא (than) מב (better) מב (which speaks) דמה (of blood) דמה (& to sprinkling) ולרסס

> (shook) אדנא (the earth) ארעא (voice) דקלה (Whose) אינא 26 (& said) ארנא (He has promised) קלך (but) ואמר (now) השא (I shall shake *) אנא (I אזיע (ime) ארא (one) ארע ("again) הרגוב (Heaven) ארעא (also) אלא (but) אלא (earth) ארעא (only) בלחוד (not) ארעא (only) ארעא (parth) ארעא (parth) ארעא (only) ארעא (not)

(indicates) מחויא (time") ובן ("one) אחר (that He said) אמר (but) דין (this) הרא (that are shaken) שוחלפא (of those things) דהנון (the change) דהנון

^{*} Most Greek mss. have סבּנש - "I shake" –present tense. Critical Greek has סבּנסש - "I shall shake". The Aramaic verb אויע can have either present, past or future meaning in this form.

The Holy Epistle of Paul The Apostle to The Hebrews

(they are) אנון (made) דעבידא (because) מטל (are shaken) דעבידא (that not) דלא (those) דנקוון (that may remain) דנקוון

(the kingdom) מלכותא (we have received) דקבלן (therefore) הכיל (because) מטל (because) מטל (by which) בה (grace) מיבותא (we shall receive) נאחוד (is shaken) מתזיעא (that not) מיבותא (& in worship) נשמש (we shall serve) בשמש (we shall serve) ונשפר (we shall serve) באלהא (we shall serve) נשמש (we shall serve) מיבותא (שפר (we shall serve) בשמש (we shall serve) מיבותא (שפר (we shall serve) בשמש (we shall serve)

M * Critical Greek has ευλαβειας και δεους – "fear and shamefacedness"; The Byzantine Greek mss. (Majority Text) has "αιδους και ευλαβειας" – "shamefacedness and fear". Both Aramaic words - אחלום & אחלום (The last two in the verse) have several meanings: אחלום - "Takhmatsta" means, "reverence, bashfulness, modesty". אחלום - "Dakhlatha" means, "fear, reverence, worship, awe, piety". Here are the entries for these words from Smith's Compendious Syriac Dictionary:

المعْرِيّاً f. bashfulness, modesty, reverence; أَلَّهُ لَمُ لَهُ لَهُ لَهُ لَهُ لَهُ لَهُ لَهُ لَا لَهُ الْمُعْرِيرُ اللّٰهِ الللّٰهِ اللّٰهِ اللّٰهِ اللّٰهِ اللّٰهِ اللّٰهِ اللّٰهِ اللّٰهِ اللّٰهِ اللّٰهِ الللّٰ

The Majority Greek Text probably follows the Peshitta reading ("Fear" is matched with κρίπι – κατώς in Estrangela, the last word in The Peshitta verse. The Critical Greek, however, may simply follow the same text with alternate translations of the same words. "αιδους" in Greek has two meanings: "Shamefacedness" or "Reverence". "Ευλαβειας" also has more than one meaning: "Fear", "Reverence, "Piety", "Fear of God", "Caution". So both Greek readings could be explained by The Peshitta reading.

(consuming) אכלתא (is) הו (fire) גורא (for) גיר (our God) גיר 29

Chapter 13

(among you) בכתר (let continue) בכתר (of brothers) אחא (the love) 13:1

Let the love of brothers continue among you.

(for גיר (in this) בהדא (forget) לא (not) לא (to strangers) בהדא (& kindness) (aware) ברחמתא (who while) דכר (some) אנשא (were worthy) אנשא (angels) מלאכא (to receive) נקבלון (to receive) מלאכא (some)

And do not forget kindness to strangers, for in this, some, who, while unaware, were worthy to receive angels.

(that with them) לאילין (it were) איך (who are imprisoned) איר (those) לאילין (remember) איר (who are afflicted) אסירין (those) אסירין (call to mind) אתרכרו (vou were) אנתון (imprisoned) אטירין (who their bodies) אנתון (the people) אנשא (as if) איך (as if) אנשא (as if) איך אנתון (as if) אנשא (as if) איר איר (as if) אנשא (as if) אנשא (as if) איר איר (as if) אנשא (as if) אנשא (as if) אנשא (as if) איר איר (as if) אנשא (as if) אנשא (as if) איר איר (as if) אנשא (as if) אנש

Remember those who are imprisoned, as if you were imprisoned with them. Call to mind those who are afflicted, as if you are the people who wear *their* bodies.

```
(is) דכיא (pure) בכל (with all) בכל (marriage) דכיא (is) הונא (honorable) מיקר (God) הונא (judges) בכל (with all) בכל (but) דאן (fornicators) אלהא (judges) דאן (& adulterers) און (but) דין (but) דין (but) און להגירא (fornicators) און מיקר (שוא היין להגירא (שוא
```

Marriage is honorable with all and their bed is pure, but fornicators and adulterers God Judges.

```
(your mind) רעינכון (money) בספא (loved) (has) הוא (not) ל 5 (to you) הוא (is) אלא (whatever) מרם (for you) לכון (let suffice) לכון (but) אלא (I shall forsake you *) מריא (mot) אמר (has said) אמר (Jehovah) מריא (for) מריא (for) מריא (for) אמר (has said) אמר (shovah) אמר (for) מריא (for) מריא (for) אמר (for) מריא (for) אמר (for) אמר (for) מריא (for) אמר (for) אמר (for) אמר (for) מריא (for) מריא (for) אמר (for) מריא (for) אמר (for) מריא (for
```

The Holy Epistle of Paul The Apostle to The Hebrews

אגרתא קדישתא דפולוס שליחא דלות עבריא

(the hand) איריא (of you) איריא (shall I let go *) אורנא (neither) ולא

The last Greek verb καταλειπω ("Forsake") conforms to the second to last Aramaic verb אַשבק from אַשבל.

nasa fut. nasa, act. part. asa, hasa, pass. part. asa, h., l., l... a) to leave, go away; l. a hasa the fever left her. With his to let blood; with his to expire; also asa they went away, took leave; as a he went out; asa he took to flight. b) to leave over, leave behind, leave by will; line could asa left none remaining; asa l'had l'had! Lave a good example; his asa the riches his parents had left him. c) to give leave, allow, let alone;

(is my Helper) מעדרני (my Lord) מרי (confidently) מרי (to say) דנאמר (for us) לן (& it is) ארחל (a human) מנא (to me) עבד (does) לי (what?) מנא (I shall fear) ארחל (not) ארחל (mot) מנא (לא

(toward your guides) למדברניכון (mindful) עהדין (be you) הויתון אילין (of God) אילין (the word) אילין (with you) עמכון (who have spoken) אילין (those) דמללו (their faith) דובריהון (the results) ומרו (consider) אתבקו (consider) בשולמא

(& to eternity) אתמלי (* (Yeshua) ויומנא (Yeshua) ויומנא (The Messiah) ולעלם (Yeshua) ישוע (Yeshua) משיחא

* Greek mss have two spellings for yesterday: χθες & εχθες.

M * The Critical Greek text has the present participle περιπατουντες –peripatountes ("walking"); The Majority Greek agrees with The Peshitta reading, "have walked".

(authority) שליט (without) דין (an altar) מדבחא (but) דין (to us) לן (there is) אית (minister) אית (there is) בנה (to eat) להגון (from it) דבמשכנא (to eat) למאכל (to eat) משמשין

The Holy Epistle of Paul The Apostle to The Hebrews

(whose blood) היותא (animals) הוא (these) הלין (these) גיר (for) הלין (animals) הוא (sins) היותא (animals) גיר (the place) הלין (to the place) הלית (High) כומרא (The Priest) לבית (High) מקרשא (the camp) משריתא (of) משריתא (outside) הוא (burned) הוא (burned) הוא (their flesh) מקרשא (משריתא (their flesh) בסרהין (their flesh) הוא (משריתא (their flesh) הוא (משריתא (their flesh) מון הוא (משריתא (their flesh) הוא (משריתא (their flesh) מון הוא (משריתא (their flesh) הוא (משריתא (their flesh) הוא (משריתא (their flesh) הוא (משריתא (their flesh) הלין הוא (משריתא (their flesh) הלין הוא (משריתא (their flesh) הלין הוא (משריתא (their flesh) הוא (משריתא (their flesh) הלין הוא (משריתא (their flesh) הוא (their flesh) הוא (משריתא (their flesh) הוא (משריתא (their flesh) הוא (משריתא (their flesh) הוא (their flesh) הוא (משריתא (their flesh) הוא (their flesh) הוא (משריתא (their flesh) הוא

(His people) לעמה (to sanctify) דנקרש (Yeshua) ישוע (also) אך (this) הנא (because) מטל (He suffered) הנא (the city *) מדינתא (of) מדינתא (by His blood) ברמה (by His blood) ברמה (שונה לא השונה לא השונה

from a compound of 3844 and 1685;; n f

AV-castle 6, camp 3, army 1; 10

- 1) an encampment
- 1a) the camp of Israel in the desert
- 1a1) used for the city of Jerusalem, inasmuch as that was to the Israelites what formerly the encampment had been in the desert
- 1a2) of the sacred congregation or assembly of Israel, as it had been gathered formerly in camps in the wilderness
- 1b) the barracks of the Roman soldiers, which at Jerusalem were in the castle of Antonia
- 2) an army in a line of battle

The Greek word **πυλη** is defined by Thayers Lexicon as follows: 4439 πυλη pule *poo'-lay*

apparently a primary word; TDNT-6:921,974; n f

AV-gate 10; 10

- 1) a gate
- 1a) of the larger sort
- 1a1) in the wall of either a city
- 1a2) a palace
- 1a3) a town
- 1a4) the temple
- 1a5) a prison

Here are the parallel Greek words used:

ΠΥΛΗΣ = "Gate" ΠΟΛΕωΣ = "City" ΠΕΡΕΜΒΟΛΗΣ = "Camp"

"Gate" and "City" in Greek have a 60% letter correspondence. The two Aramaic words for "City" and "Camp" have 83%. It seems the Aramaic משריתא was mistaken by at least two Greek scribes as מורנתא. It also appears that the first Greek translator put πυλης for "City" as metonymy (A part of speech using a part of something to stand for the whole)-Gate=City. Here are the two Ashuri Aramaic words in question, one atop another, for comparison:

ארונה "City" (Peshitta reading) ארותה" = "Camp" (Greek reading)

In Estrangela script: "City" (Peshitta reading)

"Camp" (Greek reading)

The Holy Epistle of Paul The Apostle to The Hebrews

Peshitta's present tense verb בילינן with πειθομεθα -"We trust".

DSS script: よりよう - "City" (Peshitta reading)
- "Camp" (Greek reading)

The above facts show that it is very likely that the Greek readings in this verse came from The Peshitta reading. The fact that there are no Peshitta variant readings here makes it unlikely that the Greek is behind The Peshitta text.

```
(to Him) לותה (should go out) נפוק (therefore) לותה (we laso) און 13 (His shame) חסדה (we bear) מדינתא (while) מדינתא (the camp) מדינתא (of the camp) מון (outside) מון (outside) מון (that abides) מון (a city) מון (for us) (for us) (for us) (there is not) אלא (we look for) מסכינן (a city) מון (for us) (for us) (there is not) אלא (we look for) אלא (which is coming) אלא (but (that) אלא (but אלא (but אלא (but ) במינון (for us) (that) אלא (but ) אלא (but ) אלא (but us) (for us) (that) אלא (but us) (for us) (that) אלא (but us) (for the lips) מסכינן (the fruit) פארא (which is) הארא (to God) האלהא (giving thanks) (giving thanks) המטכנא (for us) אלא (to His Name) לשמה (giving thanks) מרחמנותא (for us) מון (for the sake (of) הון (for the sake (of) הון (for the sake (of) שהרין (for) שהרין (who give) הון (for the sake (of) אנש (that in joy) אנש (as) הון (that in joy) אנש (who give) הור (who give) והור (to they us) (for the sake (to they us) (with groans) בתוחתא (that in joy) שברץ (they may be) (they may be) (tot) איר (to you) עלין (they may be) (this) איר (for us) עלין (to you) תכילינן (we trust (for)) הרא (we trust (for us)) מבתא (good) עלין (they may be) (that a conscience) איר (for us) עלין (they may be) (that a conscience) איר (for us) גיר (for us) עלין (they may be) (that a conscience) איר (for us) גיר (for us) עלין (they may be) (that a conscience) איר (for us) גיר (for us) עלין (they may be) (that a conscience) איר (for us) גיר (for us) עלין (they may be) (that a conscience) איר (for us) גיר (for us) עלין (they may be) (that a conscience) איר (for us) גיר (for us) עלין (they may be) (that a conscience) איר (for us) גיר (for us) עלין (they may be) (they may b
```

(to conduct ourselves) דשביר (well) דשביר (we want) צבינן (for in all things) דבכלמדם (to us) ל (is) אית (is) אית (to us) ל (is) דבכלמדם (to us) ל (to us) דית (to us) ל (to us) ל (to us) אית (to us) דית (to us) ל (to us) דית (to us) דית (to us) דית (to us) ל (to us) דית (to us) די

```
(of you) מנכון (מני (seek) אנא (seek) אנא (especially) ותראית (to you) ותראית (to you) אתפנא (that quickly) אתפנא (this) אהרא (to do) הדא (to do) הדא (to do) הדא (this) אחרא (to do) הדא (from) מון (the Shepherd) היים (the Shepherd) היים (the flock) בית (the place) מיתא (of the dead) היים (the place) דאיתוהי (the place) ברמא (the place) היית (thin Who is) דלעלם (to do) דלעלם (the covenant) היית (the blood) ברמא (to do) היית (to do) מרן (to do) מרן (to do) ברנה (the will) בכל (to do) ברנה (to do) אנא (to deternities) ברנה (to do) ברנה (to do) ברנה (to you) ברנה (to you) ברנה (to do) ברנונורית (to you) במלת (to do) ברנה (to do) ברנונורית (to you) בו (ti is) ברנונורית (to you) בו (ti is) בו (ti is) בו (with brevity) בו (with brevity) בו (because) ברנונורית (to you) בו (with brevity) בו (with brevity) ברנונורית (to you) בו (with brevity) ברנונורית (to you) בו (with brevity) ברנונורית (to you) בו (with the word) ברנונורית (to you) בו (with brevity) ברנונורית (to you) בו (with the word) ברנונורית (to you) ברנונונורית (to you) ברנונורית (to you) ברנונונורית (to you) ברנונורית (to you) ברנונורית (to you) ברנו
```

C * The Majority Greek text omits the possessive pronoun "our". The Critical Greek has it.

```
(your leaders) דכלהון (of all of) דכלהון (the peace) בשלמא (invoke) אלו (all of them) בשלמא (the holy ones) בשלמכון (wour peace) בשלמכון (the holy ones) (& of all of) ודכלהון (Italy) איטליא (who are from) דמן
```

(is released) דאשתרי (Timotheos) טימתאוס (our brother *) לאחון (but) דין (know) דעו (know) דעו (I shall see *you*) אחזיכון (with Him) שמה (ke comes) נאתא (soon) ואן (& if) נאתא

The Holy Epistle of Paul The Apostle to The Hebrews אגרתא קדישתא דפולוס שליחא דלות עבריא

(Amen) אמין (all of *you*) כלכון (with) עם (grace) טיבותא 25

גלינא דיוחנן שליחא

Revelation

(From The 12th century Crawford Manuscript)

גלינא דהוא על יוחנן מסברנא מן אלהא בפטמון גזרתא דאשתדי לה מן נארון קסר

The Revelation

which came to John The Evangelist from God in Patmos, the island to which he was exiled by Nero Caesar

Introduction

The Date of Authorship

Sir Isaac Newton wrote the following concerning the date of the writing of Revelation. Isaac Newton, one of the greatest scientists of all time, wrote voluminously on the subject of Bible prophecy, especially of the books of Daniel and Revelation:

"Irenaeus introduced an opinion that the Apocalypse was written in the time of Domitian; but then he also postponed the writing of some others of the sacred books, and was to place the Apocalypse after them: he might perhaps have heard from his master Polycarp that he had received this book from John about the time of Domitian's death; or indeed John might himself at that time have made a new publication of it, from whence Irenaeus might imagine it was then but newly written. Eusebius in his Chronicle and Ecclesiastical History follows Irenaeus; but afterwards [al] in his Evangelical Demonstrations, he conjoins the banishment of John into Patmos, with the deaths of Peter and Paul: and so do [bl] Tertullian and Pseudo-Prochorus, as well as the first author, whoever he was, of that very antient fable, that John was put by Nero into a vessel of hot oil, and coming out unhurt, was banished by him into Patmos. Tho this story be no more than a fiction, yet was it founded on a tradition of the first churches, that John was banished by him into Patmos in the days of Nero. Epiphanius represents the Gospel of John as written in the same time of Domitian, and the Apocalypse even before that of Nero. [el] Arethas in the beginning of his Commentary quotes the opinion of Irenaeus from Eusebius, but follows it not: for he afterwards affirms the Apocalypse was written before the destruction of Jerusalem, and that former commentators had expounded the sixth seal of that destruction.

With the opinion of the first Commentators agrees the tradition of the Churches of Syria, preserved to this day in the title of the Syriac Version of the Apocalypse, which title is this: *The Revelation which was made to John the Evangelist by God in the Island Patmos, into which he was banished by Nero the Caesar.* The same is confirmed by a story told by described Eusebius out of Clemens Alexandrinus, and other antient authors, concerning a youth whom John some time after his return from Patmos committed to the care of the Bishop of a certain city. The Bishop educated, instructed, and at length baptized him; but then remitting of his care, the young man thereupon got into ill company, and began by degrees first to revel and grow vitious, then to abuse and spoil those he met in the night; and at last grew so desperate, that his companions turning a band of high-way men, made him their Captain: and, saith lel Chrysostom, he continued their Captain a long time. At length John returning to that city, and hearing what was done, rode to the thief; and, when he out of reverence to his old master fled, John rode after him, recalled him, and restored him to the Church. This is a story of many years, and requires that John should have returned from Patmos rather at the death of Nero than at that of Domitian; because between the death of Domitian and that of John there were but two

The Revelation of The Apostle John

גלינא דיוחנן שליחא

years and an half; and John in his old age was ^[f] so infirm as to be carried to Church, dying above 90 years old, and therefore could not be then suppos'd able to ride after the thief.

This opinion is further supported by the allusions in the Apocalypse to the Temple and Altar, and holy City, as then standing; and to the Gentiles, who were soon after to tread under foot the holy City and outward court. 'Tis confirmed also by the style of the Apocalypse itself, which is fuller of Hebraisms than his Gospel. For thence it may be gathered, that it was written when John was newly come out of Judea, where he had been used to the Syriac tongue; and that he did not write his Gospel, till by long converse with the Asiatick Greeks he had left off most of the Hebraisms. It is confirmed also by the many false Apocalypses, as those of Peter, Paul, Thomas, Stephen, Elias and Cerinthus, written in imitation of the true one. For as the many false Gospels, false Acts, and false Epistles were occasioned by true ones; and the writing many false Apocalypses, and ascribing them to Apostles and Prophets, argues that there was a true Apostolic one in great request with the first Christians: so this true one may well be suppos'd to have been written early. that there may be room in the Apostolic age for the writing of so many false ones afterwards, and fathering them upon Peter, Paul, Thomas and others, who were dead before John, Caius, who was contemporary with Tertullian, [g] tells us that Cerinthus wrote his Revelations as a great Apostle, and pretended the visions were shewn him by angels, asserting a millennium of carnal pleasures at Jerusalem after the resurrection; so that his Apocalypse was plainly written in imitation of John's: and yet he lived so early, that he resisted the Apostles at Jerusalem in or before the first year of Claudius, that is, 26 years before the death of Nero, and iii died before John."- Sir Isaac Newton

The Nature of The Crawford Manuscript

John Gwynn has written at length concerning this unusual manuscript in his <u>The Apocalypse of St. John, in a Syriac Version Hitherto Unknown.</u> Gwynn believed the manuscript to be a copy of an early 7th century translation from Greek, yet significantly and radically different from <u>The Harklean Syraic Version</u> translated in A.D. 616. He notes that the book contains more Hebraisms than any other NT book and that it is idiomatic- Aramaic used throughout, unlike The Harklean Version which is Graecianized (conformed to Greek language). He also is of the opinion that the writer was thoroughly familiar with the Peshitta O.T. and used its vocabulary and style extensively, listing dozens of words peculiar to that version found only in Crawford Revelation and not in The Peshitta N.T..

I have a different view of the nature of this text which Gwynn's findings support; for instance, Hebraisms (or Aramaisms) would not come from Greek, they would come from Hebrew or Aramaic. Aramaic idioms, of which Gwynn lists a considerable number specifically, are evidence of original Aramaic, not Greek. The Peshitta O.T. vocabulary is Aramaic, not Greek, so the abundant usage of its style and vocabulary strongly indicates that The Crawford is an Aramaic original, not a translation from Greek. Greek primacy has ruled Western Biblical scholarship for so long that even the suggestion of an Aramaic original New Testament has been laughed out of the court of scholarship every time it has been proposed. I have uncovered evidence recently which overwhelms all Greek primacy claims and proves (and I use that word as appropriately as it can be used) that the original New Testament was written in Aramaic.I cannot present the case here, but refer the reader to my book, Divine Contact-Discovery of The Original New Testament, available at http://aramaicnt.com

Suffice it here to say that The Peshitta NT plus Gwynn's edition of The General Epistles and Revelation are demonstrated to be the original autographs of the Apostles. That claim may be ridiculed and regarded as suspect on the face of it, but the evidence is irrefutable, and the evidence isn't going away; neither is The Aramaic NT.

The text presented in this interlinear is what I believe is the letter perfect Divinely written original word of The Living God. Everyone who reads it will be judged by what he reads and is accountable before God to accept and obey it as His word and revelation. I count it a high honor and privilege to read it for myself and also to present it as God's original utterance to The Apostle John on The Isle of Patmos circa AD 55.

May you experience the revelation of Yeshua The Messiah from The Spirit of The God Who gave it to His Only Son.

Amen.

בלינא דיוחנן שליחא

Chapter 1

(God) אלהא (to Him) דישוע (that gave) דיהב (The Messiah) משיחא (of Yeshua) דיהב (the revelation) אלהא (1:1 (soon) למהוא (to occur) לעבדוהי (to show) היהיב (what) היהיב (this servants) למהוא (to show) למחויו (to show) למחויו (His angel) בענל (to show) שלח (the sent) שלח (when) ביד (& He symbolized *) בר (Yokhanan) יוחנן (to His servant) לעברה

* "He symbolized" – שודע - "Shooda" is an important key for unlocking the meaning of Revelation. Symbolic language and imagery is used throughout to represent eternal realities and future events, very similar to the prophesies of Daniel and Ezekiel and the visions Joseph had interpreted in Genesis. Here is Smith's Syriac Dictionary entry for the word – שורם "Shooda" in the Shaphel mode:

> acknowledged. Shaphel with to make clear, explain, teach; to mean, notify, indicate, signify esp. symbolically, to symbolize, typify, prefigure,

(& the testimony) למלתא (the word) באלהא (who witnessed) אולסהדותה (the word) למלתא ב (the word) למלתא (the word) למלתא (the word) ב הו (he saw) רחוא (whatever) משיחא (The Messiah) כל (Ithe Messiah) רחוא (of Yeshua) דישוע

(the words) מלא (who hear) שמעין (& to those) ולאילין (who reads) דקרא (to the one) טובוהי (his blessing) טובוהי (this that are written) דכתיבן (those things) אילין (& they keep) ונטרין (this) אילין (of prophecy) דביותא (of prophecy) דונביותא (אוטרין הדא (מוד) אילין הדא (מוד) בארטרין (מוד) אילין (מוד) בארטרין (מוד) בארטרין (מוד) אילין (מוד) בארטרין (is near) קרב (for) זבנא (the time)

(to seven) מיבותא (Yokhanan) יוחנו (that in Asia) לשבע (to seven) עדתא (do seven) דבאסיא (Yokhanan) יוחנו (& is coming) און (has) מן (from) האיתוהי (Who is) האיתוהי (Him *) הוא (from) מן (from) ואתא (we peace) ושלמא (His throne) כורסיה (Who are before) אילין (those) אילין (The Spirits) כורסיה (seven) שבע (& from) ומן

C * Most Greek mss. have απο θεου ο ων και ο ην και ο ερχομενος - "from God who is, and who was, and who is coming"; Some omit "God"; all the Greek readings here are a mess grammatically; three nominative (subject) cases are used where 3 genitives should be used as the object of $\alpha\pi o$ —"from". This is an introduction to the quality of Greek in <u>The</u> **Apocalypse**, which is rather shoddy. I give here an exerpt from Charles Torrey:

It has long been recognized that the New Testament is written in very poor Greek grammar, but very good Semitic grammar. Many sentences are inverted with a verb > noun format characteristic of Semitic languages. Furthermore, there are several occurrences of the redundant "and". A number of scholars have shown in detail the Semitic grammar imbedded in the Greek New Testament books. (For example: Our Translated Gospels By Charles Cutler Torrey; Documents of the Primitive Church by Charles Cutler Torrey; An Aramaic Approach to the Gospels and Acts by Matthew Black; The Aramaic Origin of the Fourth Gospel by Charles Fox Burney; The Aramaic Origin of the Four Gospels by Frank Zimmerman and Semitisms of the Book of Acts by Max Wilcox) In addition to the evidence for Semitic grammar imbedded in the Greek New Testament, the fact that serious grammatical errors are found in the Greek New Testament books may be added. Speaking of the Greek of Revelation, Charles Cutler Torrey states that it "...swarms with major offenses against Greek grammar." He calls it "linguistic anarchy", and says, "The grammatical monstrosities of the book, in their number and variety and especially in their startling character, stand alone in the history of literature." Torrey gives ten examples listed below:

- 1. Rev. 1:4 "Grace to you, and peace, from he who is and who was and who is to come" (all nom. case)
- 2. Rev. 1:15 "His legs were like burnished brass (neut. gender dative case) as in a furnace purified" (Fem. gender sing. no., gen. case)
- 3. Rev. 11:3 "My witness (nom.) shall prophesy for many days clothed (accus.) in sackcloth."
- 4. Rev. 14:14 "I saw on the cloud one seated like unto a Son of Man (accus.) having (nom.) upon his head a golden crown."
- 5. Rev. 14:19 "He harvested the vintage of The Earth, and cast it into the winepress (fem), the great (masc.) of the wrath of God."
- 6. Rev. 17:4 "A golden cup filled with abominations (gen.) and with unclean things" (accus.)

The Revelation of The Apostle John

גלינא דיוחנן שליחא

7. Rev. 19:20 "The lake of blazing (fem.) fire (neut.).

8. Rev. 20:2 "And he seized the Dragon (accus.), the old serpent (nom.) who is the Devil and Satan, and bound him."

9. Rev. 21:9 "Seven angels holding seven vessels (accus.) filled (gen.) with the seven last plagues."

10. Rev. 22:5 "They have no need of lamplight (gen.) nor of sunlight (accus.).""

The Aramaic text of The Crawford ms. has no such grammatical problems. Are we to believe the <u>original was written with poor Greek grammar</u> and that <u>the Aramaic translation is flawless?</u> Some may believe just that; as for myself, I find no precedent for that position in any other book of scripture, in either OT or NT, nor does the Christian doctrine of inspiration of scripture allow for such a poor original text. The best objection one may offer is that we are left with poor copies of Revelation whose original Greek text was free from all such errors. It would be passing strange to find that not one manuscript or group of manuscripts remains with original readings and that only the errors in all the above cases survived. Aramaic primacy clears up the problem quite easily; The Greek text is a translation of an Aramaic original.

(trustworthy) מהימנא (The Witness) אהרא (The Messiah) משיחא (Yeshua) ישוע (& from) גומן (of The Earth) משיחא (of the kings) דמירא (The First Born) ורשא (of the Earth) דמירא (The First Born) ורשא (trustworthy) ורשא (of the Earth) דמיר (Who loves) בוכרא (Him) המודב (Who loves) לו (who loves) לו (שוא) לו (שוא) דמידב (שוא) לו (ש

C * The Critical Greek text also has "loosed us"; The Majority Greek has "washed us".

In DSS Aramaic script, these two readings may be:

L1V1-"& loosed" **L1V1**-"& washed".

This example is not decisively pro-Aramaic original, as the Greek readings are even more similar than the two in Aramaic: λουσαντι-"Washed" & λυσαντι-"Loosed", however, only the Greek mss. have variant readings here, and the Aramaic can account for both Greek readings. If the Aramaic were a translation of Greek, it bears no evidence in the form of variant readings (though Crawford ms. is the only one of its kind of Revelation) or in supporting any one Greek text type consistently or even with a semblance of uniformity, either here or in any lengthy portion of Revelation or any other part of the New Testament.

(& His father) לאלהא (to God) לאלהא (priestly) כהניתא (the kingdom) מלכותא (us) ל (& He has made) ועבר (truly) מלכותא (of eternities) אמין (to the eternity) לעלם (& political power) אמין (glory) אמין (& to Him) ולה (& to Him) אמין (שבוחתא (מוס שבוחתא בישוחתא (שבוחתא בישוחתא (שבוחתא בישוחתא (שבוחתא בישוחתא בישוחתא (שבוחתא בישוחתא (שבוחתא בישוחתא בישוחתא (שבוחתא בישוחתא בישוחתא בישוחתא (שבוחתא בישוחתא בישוחתא בישוחתא בישוחתא (שבוחתא בישוחתא בישוחת ב

(God) אלהא (Jehovah) מריא (says) אמר (אור (Alap *) אלף (I) אלף 8 (& He is coming) אוא (He has) הוא (& been) ואיתוהי (Who is) הוא (He) הוא (all) באיתוהי (He) הוא (the) הוא (the) הוא (אוריד (the) הוא (the) אלף (the) אוריד (the) אלף (the

* I submit an excellent article on this verse by Chris Lancaster, a long time Peshitta researcher and Peshitta primacy advocate"

The Greek:

εγω εμι το <mark>αλφα</mark> και το ω λεγει κυριος ό θεος ό ων και ό ην και ό ερχομενος ό παντοκρατωρ (/ego emi to alpha kai to o legei kurios ho theos ho on kai ho en kai ho erchomenos ho pantokrator/) Translation:

"I am the **Alpha and the O(mega)**, says the Lord God, who is and who was and who is to come, the Almighty." Chapter 21 Verse 6

The Greek:

και ειπεν μοι γεγονα εγω το αλφα και το ω ή αρχη και το τελος ωγο τω διψωντι δωσω εκ τες πηγης του υδατος της ζωης δωρεαν

(/kai eipen moi gegona ego to alpha kai to o he arche kai to telos ogo to dipsonti doso ek tes peges tou udatos tes zoes dorean/)

Translation:

"And he said to me, They are come to pass. I am **the Alpha and the O(mega)**, the beginning and the end. I will give to him that is athirst of the fountain of the water of life freely."

The Revelation of The Apostle John

גלינא דיוחנן שליחא

Chapter 22 Verse 13

The Greek:

εγω το αλφα και το ω ό πρωτος και ό εσχατος ή αρχη και το τελος

(/ego to alpha kai to o ho protos kai ho eschatos he arche kai to telos/)

Translation:

"I am the Alpha and the O(mega), the first and the last, the beginning and the end."

In the vast majority of Greek manuscripts, they state:

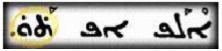
το αλφα και το ω (/to alpha kai to o/: The Alpha and the O(mega))

αλφα (/alpha/: Alpha) being the first letter of the Greek alphabet, and ω (omega), the last.

One VERY strange thing of note:

 $\alpha\lambda\phi\alpha$ (/alpha/: Alpha) is spelled out while ω (omega) is simply the single letter ω (omega).

All of the Aramaic texts of Revelation that survive to date:

'aléf 'af téu: The Alap, also the Tau)

[Note: in the above picture, the circled word on the left is the word for Tau in Aramaic. Aramaic is written from right to left - Chris]

Alap is the first letter of the Aramaic alphabet, where Tau is the last, in parallel with the Greek Alpha and Omega.

How similar a lone ωμεγα (/omega/: Omega) (or ω) looks like Tau [ala - Chris] in Estrangelo script!

Taking a look at how $\omega \mu \epsilon \gamma \alpha$ (/omega/: Omega) was written at the time of the New Testament, we get a good idea of what shape was recognized. The similarity is rather striking between Omega and the letters of Tau [ad - Chris] closely written together.

Since copies of this book were written by hand, if σ . Tau was written closely together, it would be easily indistinguishable from an $\omega \mu \epsilon \gamma \alpha$ (/omega/: Omega). The translators then must have simply thought to transliterate it, thinking that it was an $\omega \mu \epsilon \gamma \alpha$ (/omega/: Omega) in the first place. Arguably this error can only go in one direction

(your companion) יוחנן (אוחפכון (wour brother) אחוכון (am) אחוכון (Yokhanan) יוחנן (I) אוחפכון (I was) אחוכון (which is in Yeshua *) דבישוע (* in the patience) הוית (in suffering *) באולצנא (the word) ובמסיברנותא (patmos) מטלוס (that is called) המתקריא (in the island) בנורתא (in the island) משיחא (of Yeshua) דאלהא (of Yeshua) משיחא (de because of) ומטל (of God) האלהא (word) משיחא (of God) האלהא (word) ומטל (word) וועל (wo

Most Greek mss. have "tribulation, <u>kingdom</u> and patience". C * The Majority Greek adds "**Χριστω**"- "Christ"

(first of the week *) הוית (in the day) ביומא (in spirit) ברוח (& I was) והוית (a trumpet) מן (like) מן (great) איך (great) שיפורא (behind me) מון (from) מן (& I heard) קלא

* Greek has "κυριακη ημερα"-"Lord's day", which was a newly coined phrase when it was first written in the Greek of this verse. It is found nowhere else in Greek lit. prior to the first century. The Aramaic has simply "first of the week", which is the word for "Sunday". The Aramaic would hardly have been a translation of the Greek.

(in a book) אילין (which said) בתוב (which you have seen) דחזית (those things) בכתבא (which said) (מוב (which said) עדתא (* to Zmurna) לאפסוס (to Ephesus) לשבע (to seven) עדתא (* to Sardis) לאפסוס (& to Thautyra) (לפרגמוס (& to Pergamos) ולתאוטירא (* to Ladiqia) ולפרגמוס (& to Philadelphia) וללדיקיא (* to Philadelphia) ולפרלפיא (לפילדלפיא נאום בילדלפיא (לפילדלפיא נאום בילדלפיא נאום בילדלפיא נאום בילדלפיא (לפילדלפיא נאום בילדלפיא נאום בילדלפיא נאום בילדלפיא (לאום בילדלפיא נאום בילדלפיא בילדלפיא נאום בילדלפיא נאום בילדלפיא נאום בילדלפיא בילדלפיא נאום בילדלפיא נאום בילדלפיא בילדלפיא נאום בילדלפיא נאום בילדלפיא בילדלפיא בילדלפיא נאום בילדלפיא בילדלפיא נאום בילדלפיא ביל

C * Byzantine Greek manuscripts add "in Asia"; Critical Greek agrees here with the Aramaic text.

The Revelation of The Apostle John

גלינא דיוחנן שליחא

(with me) עמי (which spoke) דמלל (that) אינא (voice) אלא (to know *) למדע (* I turned (of gold) מנרן (menorahs) מנרן (seven) דוית (I turned around) הזית (ween) וכד

* Greek has "βλεπειν"-"to see". This word is somewhat misleading, since it emphasizes vision rather than understanding, whereas the Aramaic word למודע means "to know", which is much more to the point when "a voice" is the object.

(the likeness) איך (as דמותא (de in the midst) איך (& in the midst) (& was girded) איך (an ephod *) אפורא (& he wore) ולביש (of a son of man) דברנשא (golden) ציד (a wrap) תרוהי (His chest) אסרא (around) עיד (around) תרוהי

NTIEN —"Ephoda" is not a translation of the Greek text, which has "evdedurevov $\pi \circ \delta \eta \circ \eta$ " — "clothed to the foot". Have a look at $\underline{The\ LXX}$ use of the word $\pi \circ \delta \eta \circ \eta$ in Exodus alongside the Hebrew text it translates. $\underline{The\ LXX}$ and Hebrew has each its own English translation parallel to it:

Εχ 25:7 και λιθους σαρδιου και λιθους εις την γλυφην εις την επωμιδα και τον <u>ποδηρη</u>

Ex 25:7 (LXXE) and sardius stones, and stones for the carved work of the breast-plate, and the <u>full-length robe</u>. אבני-שהם ואבני מלאים לאפר ולחשן Ex 25:7 (BHS)

Ex 25:7 (AV) Onyx stones, and stones to be set in the ephod, and in the breastplate. (Aramaic Peshitta-אסא-breastplate)

Εχ 28:4 και αυται αι στολαι ας ποιησουσιν το περιστηθιον και την επωμίδα και τον <u>ποδηρη</u> και χιτωνα κοσυμβωτον και κιδαριν και ζωνην και ποιησουσιν στολας αγιας ααρων και τοις υιοις αυτου εις το ιερατευειν μοι

Ex 28:4 (LXXE) And these are the garments which they shall make: the breast-plate, and the shoulder-piece, and the full-length robe, and the tunic with a fringe, and the tire, and the girdle; and they shall make holy garments for Aaron and his sons to minister to me as priests.

ואלה הבגדים אשר יעשו חשן ואפוד ומעיל וכתנת תשבץ מצנפת ואבנט ועשו בגדי-קדש לאהרן אחיך ולבניו לכהנו-לי (BHS)

Ex 28:4 (AV) And these [are] the garments which they shall make; a breastplate, and an ephod, and a robe, and a broidered coat, a mitre, and a girdle: and they shall make holy garments for Aaron thy brother, and his sons, that he may minister unto me in the priest's office.

Εχ 28:31 και ποιησεις υποδυτην ποδηρη ολον υακινθινον

Ex 28:31 ¶ (LXXE) (28:27) And thou shalt make the full-length tunic all of blue.

ועשית את-מעיל האפוד כליל תכלת Ex 28:31 (BHS)

Ex 28:31 ¶ (AV) And thou shalt make the robe of the ephod all [of] blue.

Εχ 29:5 και λαβων τας στολας ενδυσεις ααρων τον αδελφον σου και τον χιτωνα τον <u>ποδηρη</u> και την επωμιδα και το λογειον και συναψεις αυτω το λογειον προς την επωμιδα

Ex 29:5 ולקחת את-הבגדים והלבשת את-אהרן את-הכתנת ואת מעיל האפד ואת-האפד ואת-החשן ואפדת לו בחשב האפד (BHS)

Ex 29:5 (AV) And thou shalt take the garments, and put upon Aaron the coat, and the robe of the ephod, and the breastplate, and gird him with the curious girdle of the ephod: (Aramaic Peshitta-אַכּרוֹניל, and gird him with the curious girdle of the ephod: (Aramaic Peshitta-אַכּרוֹניל, בּרוֹנִיל בּרְיִיל בּרְיִיל בּרִיל בּרְיִיל בּרְיִיל בּרִיל בּרְייל בּרִיל בּרְייל בּרִיל בּרְייל בּרִיל בּרְיל בּרִיל בּריל בּריל

Εχ 35:9 και λιθους σαρδιου και λιθους εις την γλυφην εις την επωμιδα και τον ποδηρη

Ex 35:9 (LXXE) (35:8) and sardine stones, and stones for engraving for the shoulder-piece and full-length robe.

ואבני-שהם ואבני מלאים לאפוד ולחשן Ex 35:9 (BHS)

Ex 35:9 (AV) And onyx stones, and stones to be set for the ephod, and for the breastplate.

Eze 9:2 και ιδου εξ ανδρες ηρχοντο απο της οδου της πυλης της υψηλης της βλεπουσης προς βορραν και εκαστου πελυξ εν τη χειρι αυτου και εις ανηρ εν μεσω αυτων ενδεδυκως <u>ποδηρη</u> και ζωνη σαπφειρου επι της οσφυος αυτου και εισηλθοσαν και εστησαν εχομενοι του θυσιαστηριου του χαλκου

Eze 9:2 (LXXE) And, behold, six men came from the way of the high gate that looks toward the north, and each one's axe was in his hand; and there was one man in the midst of them clothed with a long robe down to the feet, and a sapphire girdle was on his loins; and they came in and stood near the brazen altar.

אשר מפנה צפונה ואיש כלי מפצו בידו ואיש-אחד בתוכם לבש בדים וקסת הספר במתניו ויבאו ויעמדו אצל מזבח הנחשת והנה ששה אנשים באים מדרך-שער העליון Eze 9:2 (BHS)

The Revelation of The Apostle John

גלינא דיוחנן שליחא

- Eze 9:2 (AV) And, behold, six men came from the way of the higher gate, which lieth toward the north, and every man a slaughter weapon in his hand; and one man among them [was] clothed with linen, with a writer's inkhorn by his side: and they went in, and stood beside the brasen altar. (Peshitta KY)3-fine white linen)
- Eze 9:3 και δοξα θεου του ισραηλ ανεβη απο των χερουβιν η ουσα επ αυτων εις το αιθριον του οικου και εκαλεσεν τον ανδρα τον ενδεδυκοτα τον ποδηρη ος είχεν επί της οσφυός αυτού την ζωνήν
- Eze 9:3 (LXXE) And the glory of the God of Israel, that was upon them, went up from the cherubs to the porch of the house. And he called the man that was clothed with the long robe, who had the girdle on his loins;
- וכבוד אלהי ישראל נעלה מעל הכרוב אُשר היה עליו אל מפתן הבית וֹיקרא אל-האיש הלבש הבדים אשר קסת הספר במתניו Eze 9:3 (BHS)
- Eze 9:3 (AV) And the glory of the God of Israel was gone up from the cherub, whereupon he was, to the threshold of the house. And he called to the man clothed with linen, which [had] the writer's inkhorn by his side. (Peshitta *\mathbf{Y})\mathbf{S}-fine white linen)
- Εze 9:11 και ιδού ο ανήρ ο ενδεδυκώς τον <u>ποδήρη</u> και εζωσμένος τη ζώνη την οσφύν αυτού και απέκρινατο λέγων πεποιήκα καθώς ενέτειλω μοι
- Eze 9:11 (LXXE) And, behold, the man clothed with the long robe, and girt with the girdle about his loins, answered and said, I have done as thou didst command me.
- צויתני בשר עשיתי כאשר צויתני Eze 9:11 (BHS)
- Eze 9:11 (AV) And, behold, the man clothed with linen, which [had] the inkhorn by his side, reported the matter, saying, I have done as thou hast commanded me. (Peshitta א ברע א בריים). fine white linen)
- Zec 3:4 και απεκριθη και είπεν προς τους εστηκότας προ προσώπου αυτού λεγών αφέλετε τα ιματία τα ρυπαρά απ αυτού και είπεν προς αυτον ίδου αφηρηκά τας ανομίας σου και ενδυσάτε αυτον <u>ποδηρη</u>
- Zec 3:4 (LXXE) (3:5) And [the Lord] answered and spoke to those who stood before him, saying, Take away the filthy raiment from him: and he said to him, Behold, I have taken away thine iniquities: and clothe ye him with a long robe,
- ויאמר אל-העמדים לפניו לאמר הסירו הבגדים הצאים מעליו ויאמר אליו ראה העברתי מעליך עונך והלבש אתך מחלצות (BHS) ביען עונך מחלצות (Zec 3:4 (BHS)
- Zec 3:4 (AV) And he answered and spake unto those that stood before him, saying, Take away the filthy garments from him. And unto him he said, Behold, I have caused thine iniquity to pass from thee, and I will clothe thee with change of raiment.
- In Exodus 28:31, the Hebrew word אבר (compare the Aramaic word in Rev. 1:13 אבורא "Ephod") may have been translated with the Greek word ποδηρη; ποδηρη parallels the following Aramaic words in The OT (In Dead Sea Scroll script): אבונג און אבר בון אבר בו

These two words in DSS script are strangely similar (80% correlation).

Estrangela script:

र्यस्य — "Ephod"

Каз -"Fine linen"

They are not nearly as similar in Ashuri or Estrangela scripts.

The second word <code>KJl--"Bawtsa"</code> is represented in The LXX by the Greek ποδηρη in several places. Thus the Greek reading ποδηρη may be explained on the basis of the Aramaic reading <code>KHl-K-"Ephod"</code>. The Aramaic word is not from the Greek ποδηρη - "down to the feet". The word "Ephoda" is a Semitic word which occurs once in The Peshitta OT (Hosea 3:4) and once in The Aramaic NT – right here.

The Revelation of The Apostle John

גלינא דיוחנן שליחא

(of Lebanon *) לבניא (in the likeness) ברמותא (& His feet) לבניא (* (& His voice) לבניא (אונא (which is heated) באתונא (many) באתונא (of waters) באתונא (the sound) לא (as) קלא (מצא (מצא לא) בארונא (מצא לא)

M * The Greek of Westcott & Hort's edition has χαλκολιβανω ("Burnished brass" - neuter noun, dative case) matched with πεπυρωμενης ("Burning" - feminine noun, genitive case) 'this is a grammatical "no, no" in Greek. Both case & gender should agree for these two words. The Greek χαλκολιβανω seems also to be an invented word, not occurring elsewhere in Greek lit. It appears a translator made a compound Greek word out of two Aramaic words "Brass" & "Lebanon", which did not exist before and confused all the translators. Most translations of the Greek have, "Burnished brass" as the meaning. The Greek of The Apocalypse ("Gilyana" in Aramaic) seems to contain many new compound words like χαλκολιβανω which combine two Aramaic words to form a new Greek word.

(stars) בוכבין (seven) שבעא (of the right) דימינא (in His hand) באידה (to Him) לה (& there is) איד ((a lance *) רומהא (proceeded) ומן (His mouth) בפקא (His mouth) נפקא (in its strength) בחילה (appearing) שמשא (the sun) שמשא (as) שמשא איך (איד (מחויא (שוריא (מחויא (שוריא (

N* "Rawmkha" is used in Luke 2:35 and here in The NT. It is a feminine noun, contrary to Smith's Syriac Dictionary, and is accompanied by a feminine verb in Luke 2:35 and by a feminine adjective here (אחם "Kharripta-"Sharp"). Greek has "ρομφαια διστομος οξεια"-"a sword double edged sharp" (Literal word order). Here is the Aramaic for "Double": תריבתא - "Trayyanita"; Compare the Aramaic here for "Sharp". It seems that here and in Rev. 19:15, אחם - "Kharripta-"Sharp" was read doubly as both "double" and "sharp".

Here are both words in Dead Sea Scroll Aramaic script:

ペカン11H-"Sharp" ペカ1」11カ-"Double"

Ashuri Aramaic Script: "Sharp" הריפתא "Pouble"

Estrangela Aramaic Script
"אליבים" "Sharp"
"Double"

The two words are even more similar in Ashuri script than in DSS script. You can see how even the **Nun-Yodh** pair-"a could have been mistaken for **Pe- B**. It seems our Greek translator's vision was not too "sharp" and instead was seeing "double"! **N** * Greek has **OULC** QUTOU - "His appearance".

Here is the Aramaic Crawford reading: הותה – "& I saw Him".

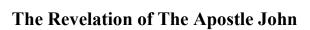
Compare the Aramaic for the Greek reading:"ווה "& His appearance"-

Here is the Aramaic Crawford reading in DSS script: "INIMI -"& I saw Him".

Compare the Aramaic for the Greek reading in DSS script: "IIIMI "& His appearance"Here is the Aramaic Crawford reading in Estrangela script: "Alua -"& I saw Him".

Compare the Aramaic for the Greek reading in Estrangela: "& His appearance"-Any of these Aramaic scripts presents at least 80% correlation between Aramaic word pairs.

Greek for "I saw" would be ειδον – not very like οψις – "appearance". The Greek does not seem to account for the Aramaic reading; The Aramaic can account for the Greek.

גלינא דיוחנן שליחא

(a dead man) איך (as) איך (His feet) על (at) על (I fell) נפלת (I saw Him) חזיתה (& when) 17 (be afraid) אידה (not) אידה (that is the right) רמינא (His hand) אידה (on me) אידה (& He laid) דימינא (The First) איתי (am) איתי (for I) איתי (for

(that are) א"תיהין (whatever) א"א (therefore) מא (therefore) בתוב (write) בתוב (write) הכיל (these things) בתר (to be) בתר (& are going) ועתידן (write) בתר (these things) בתר (to be) בתר (write) בתר (these things) בתר (th

(which you saw) דשבעא (stars) אילין (stars) אילין (the mystery) ארזא (the mystery) ארזא (menorahs) אירוא (wy right hand) על (on) על (on) ימיני (on) ושבע (foseven) אירוהן (assemblies) אירוהן (foseven) דשבע (messengers) אירוהן (seven) שבעא (cot you saw *) שבע (of gold) אילין (seven) שבע (which you saw אירות (those) אילין (foseven) אירות (seven) שבע (which you saw שבע (assemblies) ארות (assemblies) ארון (seven) שבע (seven) אנין (seven) שבע (seven)

TR * A group of Greek mss. has "which you saw", including the Textus Receptus, are in agreement with the Crawford ms. here.

Chapter 2

(write) כתוב (of the assembly) הבעדתא (& to the messenger) כתוב (2:1 (in His hand) אמר (stars) באידה (who holds) בעודה (thus) אמר (says) הו (thus) אמר (decongold) בינת (among) מנרתא (among) דרהבא (He) הו (He) הו (He) הו (He) בינת (who walks) בינת (He) הו (He) הו (He) הו (He) בינת (שובתא (He) בינת (He) הו (He

(& your patience) ידע (know) אנא (I) עבדיך (your works) ועמלך (know) ומסיברנותך (wyou have tested) ובסית (evil ones) למטען (bear) למטען (you can) ובלא (they are) מצית (that apostles) דשליחא (themselves) וששכחת (who claim) דשליחא (those) וליתיהון (false) ואשכחת (wyou have found) דולא (wyou have found) ואשכחת (themselves) ואשכחת (themselves) ואשכחת (themselves) אינון (themselves) ואשכחת (themselves) ואשכ

(& you have endured) וטענת (to you) לך (is) אית (& patience) ומסיברנותא (you have tired) ולא (to you) ולא (My Name) שמי (because of) מטל

(against you) עליך (to me) אית (but) אית (but) אלא 4 (you have left) ארבך (former) ארמיא (because your love) דחובך

(speaks) ממלל (The Spirit) אית (what) מנא (let hear) נשמע (ears) אדנא (to him) לה (who has) ארל (he) הו (of life) לה (the tree) אחל (from) מן (I shall give) אחל (to the victor) אחל (to the assemblies) לעדתא (of God) הו (that) האיתוהי (which is) בפרדיסא (in The Paradise) למאכל (that) הו (to eat) האיתוהי (that) בפרדיסא (שובר האיתוהי (that) האיתוהי (that) בפרדיסא (שובר האיתוהי (that) האיתוחי (th

(says) אמר (write) כתוב (of the assembly) הכנא (thus) אמר (write) אמר (of the assembly) דומורנא (thus) אמר (& to the messenger) אמר (& lives) אמר (Who was) הווא (He) הווא (& The Last) אמר (The First) אמר (אור) אמר (שוא) אמר (אור) אמר (שוא) אמר

(you are) אנת (rich) אנא (but) אלא (& your poverty) מסכנותך (your suffering) אות (I) אנא (know) אנת (themselves) אול (who call) אילין (those) אילין (that is from) אילין (& the blasphemy) ולנודפא (they are) יהודיא (when כל (of the Judeans) יהודיא (Jews) יהודיא (of Satan) אלא (the company) דסטנא (the company) אלא (but) לא (but) אלא (שנא אווי ביי הודיא (שנא האווי ביי הודיא (שנושתא (שנא האווי ביי הודיא (שנא האווי ביי הודיא (שנושתא (שנא האווי ביי הודיא (שנא האווי ביי הו

גלינא דיוחנן שליחא

(to you) לכון (& there will be) ונהוא (to be tested) דתתנסון (of imprisonment) לכון (into the house) בבית (death) אולצנא (until) עסרא (ten) הוו (ten) הוו (days) יומין (suffering) אולצנא (of life) דחיא (a crown) לכון (to you) לכון (& I shall give) ואתל

(what) מנא (let him hear) נשמע (an ear) אדנא (to him) לה (he who has) אדנא (overcomes) ממלל ("Whoever") הזכא (to the assemblies) לערתא (says) ממלל (the Spirit) מותא (the second") מותא (death) מן (will be hurt) ההר (the second") מותא (death) מותא (death) מותא (will be hurt) ההר (און נהר (mot) מותא (death) מותא (death) מותא (death) מותא (mot) מותא (mo

(write) כתוב (of Pergama) דפרגמא (who is in the assembly) רבערתא (& to the messenger) כתוב (sharp) אמר (a sword *) הריפתא (that is) דאית (He) הריפתא (thus) אמר (thus) אמר (edges) התרין (of two) פומיה (edges)

I know where you dwell- the place of Satan's throne, and you keep My Name and you have not denied My faith; in the days when you and My faithful witness contended for the sake of all My faithful witnesses, he was murdered among you.

* Greek has "of Antipas". "Antipas" in Aramaic would be DPINN, DPINN or DNPINN. Frankly this does not look like any Aramaic word in the text, so I don't see the explanation for the Greek reading based on word similarity in Aramaic. I do see that the Aramaic verse speaks of "My witness" and does not name him. This may have presented a problem to a Greek translator who seems to have also played the role of editor as well. A second phrase — "for the sake of all My witnesses" is missing in the Greek texts; after careful inspection, I saw that "for the sake of all" — "Mettul d'col" was probably translated as the Greek name Antipas", which strange to say, means "For the cause of all", from two Greek words, anti—"for,instead of, for the cause of" + \piacs -"all,every". So may the Greek translator have put a name to "My witness" as "Antipas".

The Aramaic from the verse:- (faithful) מטל (My) דילי (witnesses) דילי (of all) דילי (for the sake) מטל (for the sake) דילי (witnesses) מטל (of all) דילי (sahda" can be plural or "sahda" can be plural or "sahda" can be plural or "witnesses" or "witnesses" or "witnesses".

Why would a translator add all the information in the Aramaic (<u>underlined words in prose translation</u>) if the Greek were the original? Why also would he have not simply copied "Antipas" instead of translating it into a phrase "for the sake of all"? Invention and addition are not the signs of normal translation; omission and simplification are; therefore the Greek evinces evidence of being a translation here as in many other places in Revelation and in other NT books.

(for there are) אית (a few things) זעוריתא (against you) עליך (to me) אית (is) אית (but) אלא (of Balaam) עליך (the doctrine) מלפנותא (those who hold) דאחידין (there (to you) על (to you) אים (to cast) בלק (who taught) לבלק (him) הו (sacrifices) בני (to eat) איסריל (of Israel) למאכל (before) בני (before) בני (of idols) ולמזניו (of idols) ולמזניו (et of idols)

(the doctrine) אית (those holding) דאחידין (to you) לך (also) אית (are) אית (so) אית (likewise) דואקוליטא (of Naqolayta) דנאקוליטא

(upon you) אנא (shall come) אתא (not) לא (but if) ואנדין (therefore) הכיל (return) תוב (return) הכיל (of My mouth) הכיל (with the sword) בחרבא (with them) דפומי (& I shall make war) ואקרב (at once)

(what) אנא (let him hear) נשמע (an ear) ארנא (to him) ל (& he who has) דראר (to the one who is victorious) רוחא (to the assemblies) לערתא (speaks) לערתא (The Spirit) רוחא (The Spirit) ממלל (speaks) לערתא (speaks) ממלל (the Spirit) מון (manna) מנגא (from) מנגא (I shall give) אתל (a l shall give) לה (to him) חושבנא (& I shall give) ואתל (a pebble) לה (to him) חושבנא (knows) דרא (that no) דרא (of writing) דרא (new) ידע (a name) שמא (who receives) הו (except) הו (except) אלא (who receives)

The Revelation of The Apostle John

גלינא דיוחנן שליחא

(that in Thautayra) דבתאוטירא (who is in the assembly) דבעדתא (& to the messenger) און 18 (to Him) לה (Who has) הכנא (Who has) הכנא (God) האלהא (The Son) ברה (says) ברה (write) הכנא (write) הכנא (write) איך (brass) איך (as) שלהביתא (flames) דנורא (of Lebanon) ורגלוהי (eyes) איך (eyes) לבניא (eyes) לבניא (cyes) איך און הביתא (whis feet) הביתא (cyes) איך (cyes)

(& your faith) והימנותך (your works) והימנותך (know) אנא (know) דדע (latter) אווי (& your works) ועבדיך (& your service) ומסיברנותך (by your service) ותשמשתך (the first) אנון (are) אנון (more) אנון (more) סגיאא

(your wife *) עליך (to me) אית (because you allow) דשבקת (much) סגי (against you) עליך (to me) איזבל (but) איזבל (that a prophetess) איזבל (therself) הי (about) על (who says) איזבל (she) הי (Jezebel) דנביתא (to commit fornication) ומטעיא (& seduces) לעבדי (& teaches) למזניו (& teaches) ומטעיא (cofidols) דבחי (& to eat) בתכרא (מאכל (to eat) בחוד (wyservants) בתכרא (מאכל (to eat) בחוד (wyservants) בתכרא (wyservants) במאכל (wyservants) בחוד (wyservants) במאכל (wyservants) בחוד (wyservants) בחוד (wyservants) במאכל (wyservan

M * The Byzantine Greek mss. (Majority text) agrees with "your wife" whereas the Critical and TR Greek have simply "την γυναικα"- "woman".

(for repentance) לתיבותא (time) לה (her) לה (& I gave) יובנא (her fornication) וניותה (from) למתב (to turn) למתב (she chose) צביא (& not) למתב (wher fornication) למתב (ф. пот) אוניותה (her fornication) אוניותה (her fornication) למתב (her fornication) אוניותה (her fornication) למתב (her fornication) אוניותה (her fornication) למתב (her fornication) אוניותה (her fornication) אוניות

(& those) ולאילין (into a coffin *) בערסא (her) אנא (I) אנא (shall cast) רמא (behold) הא (great) אנא (into suffering) באולצנא (with her) עמה (who commit adultery) רגירין (their deeds) נתתוון (they repent) מן (of) עבריהון (unless) אלא (with her) בתחוון (unless)

* Greek has klumv "a bed". The Aramaic אכרסט can refer to "a bed", "a litter" or "a bier". "A bed" makes no sense in this context.

(& will know) וידען (in the death) במותא (I shall kill) אקטול (& her children) אקטול (& the heart) במותא (the kidneys *) בלהין (search) בא (do) בא (that I) אוא (the assemblies) עבדיכון (all) עבדיכון (vour works) ואתל (to everyone) לכלנש (to vou) לכלנש (& I shall give) איך (to you) ואתל (אור נאסע) איך (לפון (איסע) לכלנש (איך עבדיכון (איסע) איך (מון איר) איך (איסע) וואר (מון איר) איך (איסע) וואר (מון איר) איך (איסע) וואר (מון איר) איך (איסע) איך (איסע) וואר (איסע) איך (איסע) איסע) איך (איסע) איסע) איך (איסע) אייע (

(who in Thautayra) דבתאוטירא (& to the rest) לשרכא (I) אמר (say) אמר (to you) ב4 (this) אילין (doctrine) להון (there is not) דלית (those) אילין (all of them) דלית (this) אילין (those) דלית (the depths) עמיקתה (the depths) דכטנא (who not) דלי (those) אילין (those) איך (those) איך (those) ארנא (those) איר (those) איר

(hold fast) דאית (that is) דאית (therefore) הכיל (that is) דאית (therefore) אנא (נו) דאתא (come) אנא (until) דאתא

(to him) לה (I shall give) אתל (my works) עברי (& keeps) ונטר (& he who is victorious) טל (the nations) שול שנא (authority) עמנא (authority) שול שנא

(vessels) אנון (to shepherd) בשבטא (with a rod) בשבטא (them) אנון (to shepherd) למרעא (for) מאני (in this way) הכנא (you shall shatter them) (of a potter) בחרא (My Father) מן (from) מן (have received) נטבת (also I) אבי

(of the dawn) צפרא (the star) לכוכב (to him) לה (& I shall give) אחתל 28

(what) מנא (let him hear) נשמע (an ear) אדנא (to him) לה (he who is) דאית (to the assemblies) ארנא (is speaking) ממלל (The Spirit) ממלל

Chapter 3

(write) כתוב (of Sardis) בחרדים (who is in the assembly) הבעדתא (& to the messenger) 3:1 (of God) לומלאכא (Spirits) רוחין (The Seven) לה (Who has) הכנא (thus) אמר (Ee) הווין (says) האית (thus) אמר (to you) אמר (that is) האית (that is) האית (that is) האית (that is) אנת (wour works) אנת (your works) אנת (that dead) אנת (you are) אנת (that dead) אנת (you are) אנת (that dead) אנת (that dead)

גלינא דיוחנן שליחא

The Revelation of The Apostle John

עבדיך (your works) קדם (before) אלהא

(& you have received) איכן (you have heard) איכן (how) שמעת (remember) אתדכר 3 (you wake up) לא (not) לא (but if) ותוב (return) תתעיר (take heed) אזרהר (upon you) עליך (I shall come) אתא (hour) שעתא (what) אידא (what) אידא

(those) אילין (in Sardis) בסרדיס (names) שמהא (a few) קליל (to Me) אית (but) אית (but) אלא (before Me) אית (a few) מאניהון (their garments) (מאניהון (who not) מאניהון (who not) מאניהון (מאניהון מאניהון החליט (שושו אוש) (שושו אוש) (שושו החליט (שוש) (שוש) אילין (שוש) אית (שוש (are) ושוין (in white) אנון (בחורא (in white) בחורא

(white) הורא (in this way) הורא (in this way) הורא (he who overcomes) הורא (white) דיכא (of life) שלהא (the book) אלהא (this name) שמה (I shall blot out) אלהא (& not) אלהא (this name) שמה (I shall blot out) אלהא (My Father) אב' (before) קרם (his name) בשמה (& I shall confess) אב' (His angels) מלאכוהי (& before) וקדם

(let him hear) גשמע (an ear) אדנא (to him) לה (has) אינא (whoever) אינא (to the assemblies) אינא (speaks) ממלל (The Spirit) (what) ממלל (what) ממלל

(write) כתוב (of Philadelphia) דפילדלפיא (of the assembly) דעדתא (& to the messenger) ולמלאכא

(write) כתוב (de to the messenger) אבר (to Him) כתוב (Who has) הכנא (thus) אמר (The True One) שרירא (The Holy One) אמר (says) אמר (says) אמר (thus) שרירא (thus) שרירא (a closer) אמר (& there is not) ולית (Who opens) הכנא (of Dawid) ולית (the key) אינא (of Dawid) ולית (the key) ולית (the ke 22:22 in interlinear form: (on his shoulder) על-שכמו (of house of David) בית-דוד (keys) בית-דוד (keys) על-שכמו Isa 22:22 (opens) אוא'ן (& none) וא'ן (& he shuts) סגר (shuts) סגר (& none) וא'ן (& he opens) וא'ן (de none) ופתח

> (know) אנא (I have set) יהבת (wour works) והא (your works) קדמיך (אולא (know) ידע (אולא (אולא (אולא (אולא שרדיך (shut) למאחדה (can) מצא (a man) אינא (which) אינא (opened) למאחדה (a door) תרעא (to you) מטל (power) דקליל (that a little) דילא (because) מטל (you have denied) דקליל (wyou have denied) אית (wyou have kept) ובשמי (wyou have kept) נטרת (Wyou have kept) ובשמי

(of Satan) אנא (I) מן (some) כנושתא (devote) הכשנא (devote) פ והא (& behold) אוהא (9 (those) דיהודיא (themselves) אילין (who say) אילין (those) אילין (those) על (about) על (they are lying) ולא (they are) איתיהון (they are) אלא (they are) אלון (they are) איתיהון (& to worship) אעבד (them) להון (them) דנאתון (I shall make) אעבד (behold) אינ (love you) רגליך (that I) ונדעון (wour feet) רגליך (before) קרם (before) רגליך

(that you have kept) דנטרת (because) של (the word) מלתא (that you have kept) דנטרת (because) על (to come) אטרך (that is going) נסיונא (the trial) נסיונא (from) מן (shall keep you) דעתיד (also I) אטרך (על (to test) אטרך (the inhabited world) בסיונא (over) על (over) כלה (all) תאביל (of The Earth) דארעא (the inhabitants) לעמוריה

(to you) אנא (is) אדת (whichever) או (that) הו (hold fast) אחוד (at once) אהת (I) אנא (come) אתא (lest) אנש (lest) אנש

(of God) אעבדה (in the temple) עמודא (a pillar) עמודא (I shall make him) אעבדה (& the overcomer) אעבדה 12 (upon Him) אל (Mot) לא (not) נפוק (not) אל (de outside) מלוהי (not) לא (לבר (of the city) לא (לבר (The Name) ושמא (of My God) האלהי (The Name) שמא (משמא (משמא האלהי (de Name) ושמא (משמא האלה) (My God) אורשלם (descends) אידא (which) אידא (Jerusalem) אורשלם (New) אורשלם (which) אידא (שמא (New) דילי (& Name) אידא (אורשל (אורש) אורשמא (אורשא (אורש) אידא (אורש) אורשמא (אורש) אורשמא (אורש) אורשמא (אורש) אורשמא (אורש) אורשמא (אורש) אורשמא (אורש) אורשא (אורשא) אורשא (אורש) אורשא (אורשא) אורשא (אורש) אורשא (

> (what) מנא (let hear) נשמע (an ear) ארנא (to him) לה (& the one who has) ודאית (to him) מנא (to the assemblies) לערתא (speaks) ממלל (The Spirit) רוחא

The Revelation of The Apostle John

גלינא דיוחנן שליחא

(of the Laydiqyans *) דלאיריקיא (of the assembly) דערתא (& to the messenger) איריקיא (trustworthy) אמר (Amen) סהרא (Amen) מהימנא (thus) אמר (write) בתוב (of God) אמר (of the creation) דבריתה (& The Source) ורשיתא (& true) ורשיתא (& true) ורשיתא (

- T.R. The Greek mss. (Byzantine Majority + The Critical Greek text) have εν λαοδικεια "in Laodicea"; The Textus Receptus (KJV Greek text base) has λαοδικεων "of Laodiceans". This agrees with the Aramaic reading here. The Textus Receptus has a good number of readings which differ from other Greek (Byzantine and Critical) texts and which agree with The Peshitta and Crawford ms.. The Peshitta does not follow The TR Greek text or any other Greek text known. All Greek texts are supporting witnesses derivable from The Peshitta-Crawford Aramaic text.
- An interesting note in <u>Thayer's Greek-English Lexicon</u> under the entry for laodicea" documents that Laodicea, Colossae and Hierapois were destroyed by an earthquake in AD 66. Laodicea was not rebuilt until 120 years later by Marcus Aurelius. This little known fact is extensively documented by Bishop Lightfoot in His commentary on Colossians and Philemon, pp 274-300. This says volumes about the date for The Book of Revelation, does it not? It must have been written before AD 66, else there had been no Laodicea left to which John could write! Tacitus, the Roman historian, wrote that Laodicea "without any relief from us,recovered itself from its own resources." Tacitus wrote this in the early second century. Another source says that Laodicea "lay in ruins for quite a period of time" until the Roman emperor Hadrian, at the beginning of the second century (reigned AD 117-138) revived it after he visited the place. "It was almost totally rebuilt during the reign (AD 188-217) of Marcus Aurelius Antoninus (Nicknamed Caracalla)." There was apparently no major rebuilding of Laodicea before the second century and it is highly unlikely that this destruction should go unmentioned if a letter to its church were written after AD 66 to a place in ruins and which furthermore boasts, "I am rich and affluent and have need of nothing" (v. 17). It is amazing that modern Bible commentators seem to be completely ignorant of this historical information, dating the writing of Revelation at AD 95- an absurdly late date.

(hot *) אנא (neither) אנא (you are) אנת (cold *) קרירא (your works) לא (your works) אנא (know) אנא (know) אנא (hot) אנא (it is) הוא (because necessary) דולא (that either) הוא הוא הוא הוא הוא (because necessary) און הוא (because necessary)

(hot) אמימא (neither) ולא (cold) קרירא (lukewarm *) פשורא (wyou are) ולא (lukewarm אנא (My mouth) בומי (from) מן (to vomit you) למתבותך (I) אנא (am going) עתיד

(& I have prospered) דאמרת (you are) אנת (that rich) דעתירא (you said) דאמרת (because) 17 (you) (you) אנת (know) דעל (& of) מדם (anything) לא (anything) סניק (anything) מול (& of) מדיל (anaked) ומסכנא (* poor *) ומסכנא (* (are) מחילא (sick) דאנת (that you) הו (are) מחילא (sick) ודויא (that you)

Greek mss. have τυφλος -"Blind" after "Poor", which The Aramaic Crawford does not have. The Aramaic for "Blind" is usually איסט. Have a look at this word and "Poor" – איסט in DSS Aramaic script:

ペ1クワ1-"& Blind" ペリンワク1-"& Poor"

Estrangela script:

'Ambar-"& Blind"

'Ambar-"& Poor"

I do not pretend to ignore the possibility that an Aramaen might have translated this text from Greek and simply omitted a word ("**Blind**"), which is much more common than the addition of words in translation. I simply offer an explanation in support of the converse theory of Aramaic primacy here, of which this author is fully convinced.

(gold) דהבא (from Me) מני (to buy) דתזבן (you) לך (I) אגא (counsel) אנא (that you may prosper) דתעתר (the fire) נורא (from Me) מן (that is proved) דתבחיר

The Revelation of The Apostle John

גלינא דיוחנן שליחא

(the shame) בהתתא (be revealed) תתגלא (to put on) למתעטפו (white) הורא (& garments) ולא (to put on) למתעטפו (white) הורא (& garments) ושיפא (that you may see) דתחוא (to anoint) הוא (& eye salve *) ושיפא (of your nakedness) דערטליותך

(I) אנא (I) לאילין (those) דרהם (whom love) אנא (whom love) אנא (I) לאילין (I) אנא (I) אנא (I) אנא (discipline) אנא (I) לאילין (be zealous) אנא (discipline) אנא ותוב (therefore) אנא (discipline) אנא (I) אנ

(& I shall knock) על (the door) על (at) על (I have stood) קמת (behold) אם 20 (the door) אנש (a man) שמע (if) בקלי (to My voice) בקלי (listens) שמע (a man) אנש (if) אנש (with Me) שמע (a he) (with Him) עמה (also I shall enter) וארושם

(with Me) עמי (to sit) למתב (to him) להל (I shall give) אתל (& the overcomer) 21 (have overcome) על (וו דילי (my) דילי (throne) דילי (on) בורסיא (throne) דילה (with של (with) בילה (with) על (throne) ויתבת (throne) עם (with) אבי (with) על (with) בילה (with) אבי (with) אבי (with) בילה (with one) אבי (with one) אונו (with one) אבי (with one) אונו (wi

(let him hear) נשמע (an ear) אדנא (to him) לה (has) דאית (whoever) 22 מן (to the assemblies) לערתא (speaks) ממלל (The Spirit) רוחא (what) ממלל (what) ממלל (what) אונא (אומי) ביי אונא (אומי)

Chapter 4

(opened) בתר (a door) בתר (these) הלין (these) הלין (after) בתר (from) (a trumpet) בשמיא (which I heard) דשמעת (that) הו (& a voice) וקלא (in Heaven) בשמיא (in Heaven) איך (with me) מלל (speaking) עמי (with me) למאמר (to happen) למהוא (is granted) דיהיב (whatever) מא (& I shall show you) ואחויך (these things) הלין (after) בתר (after) הלין (after) בתר (after) בתר

(a throne) בורסיא (behold) והא (in The Spirit) ברוח (I was) הוית (& at once) מורה (sat He) הוית (The Throne) כורסיא (wupon) ועל (in Heaven) בשמיא (fixed) בשמיא (fixed)

(of the appearance) דרות (the likeness) אוך (was as) אוך (& He Who sat) דרות (& נדיתב (& d Red & White Sardius) ודסרדון (of Jasper Red Quartz) וקשתא (of stone) דרות (was like) דישפה (which throne) דישנגא (of the clouds) דומרגרא (of an emerald) דומרגרא (the appearance) דומרגרא (was like) דומרגרא

(& four) עסרין (twenty) וארבעא (The Throne) כורסיא (a around) וחדר (& around) וחדר ((a four) כורסיא (twenty) עסרין (which thrones) ועליהון (pupon them) דין (but) דין (but) דין (upon them) מאנא (white) אור (garments) קשישין (who sat) דיתבין (Elders) דיתבין (cf gold) דיתבא (crowns) כלילא (their heads) ועל (a upon) עסרין (who sat) דיתבא (who wore) ועל (pold) אונא (מידי לא (crowns) אונא (מידי לא (who wore) ועל (who wore) וועל (who

(& voices) וקלא (& lightnings) וברקא (thunders) וקלא (proceed) וקלא (The Throne) וקלא (& from) ומן (which Throne) נהירא (before it) דיקרין (burning) דיקרין (lamps) והירא (& seven) נהירא (of God) אילין (Spirits) דארהא (those) שבע (that are) שבע (those) אילין (those)

(a likeness) איך (as) איך (ase) איך (asea) וקרם (asea) לוקרם (asea) ימא (The Throne) ימא (asea) וקרם (& before) וקרוהי (& around it) והדרוהי (The Throne) (& in the midst of) ובמצעת (of crystal) והדרוהי (of eyes) במלין (that were full) שינא (which Throne) ארבע (behind them) ומן (asea) בסתרהין (from) מן (from) קדמיהין (from) ומן (from) ומן (from) מון הארבע (from) מון הארבע (from) ומן (from) מון הארבע (from) מון

(second) דתרתון (& the beast) חיותא (a lion) לאריא (was like) דמיא (first) דתרתון (the beast) חיותא (to him) דתרתו (to him) אית (third) דתלת (third) דתלת (the beast) דתלת (the likeness) דתלת (the likeness) איך (like) דברנשא (fourth) דברנשא (the beast) דברושא (the likeness) דברתו (the likeness)

(stood) קימא (of them) מנהין (each one) כלחדא (Beasts) חיותא (these four) קימא (wings) ארבעתיהין (of them) מפריה (Beasts) כלחדא (wings) ולעל (to it) מן (to it) מפריה (& there was) ולעל (& there was) ואית (wings) לה (to it) מפריה (within) מלין (within) עינא (surrounding) ומן (eyes) אינה (they are ful of) מלין (within) לה (surrounding) לית (within) להין (there is not) לה (within) להא (within) ושליא (within) לה (there is not) להעמר (within) מריא (holding) אחיד (holding) בל (lall) להיא (within) מריא (within) אוארא (within) הוא (within) הוא (within) ואיתוהי (within) הוא (within) הוא (within) ואיתוהי (within) הוא (within) הוא (within) הוא (within) מנהיא (within) הוא (within) ואיתוהי (within) הוא (within) הוא (within) מפריה (within) מפרי

The Revelation of The Apostle John

גלינא דיוחנן שליחא

* מור" — "Marya" is Aramaic for "Yahweh" and occurs 14 times as such in this ms. of Revelation. The first is 1:8 and the last is 22:20, where Jesus is addressed as "Marya Yeshua" — "Yahweh Jesus". It appears 239 times in The Aramaic NT — in all but 6 books (not in Gal., 1 Thess., Titus, Philemon, 1&2 John). None of The Greek NT books has this or any word like it, as Greek has no equivalent for "Yahweh".

```
(& honor) איקרא (glory) תשבוחתא (Beasts) חיותא (these four) ארבעתיהין (give) דיהב (when) פינמא (The Throne) ארבעתיהין (to Him sitting) לדיתב (of grace) מיבותא (& acceptance) וקובל (truly) מיבותא (of eternities) עלמין (to the eternity) אמין (& to Him Who lives) ולדחי
```

```
(in front) קדם (The Elders) קשישין (& four) ארבעא (twenty) עסרין (fall down) נפלון (ed to mind the Throne) עסרין (ארבעא (Him sitting) מן (of) דיתב (of) דיתב (tring) על (on) כורסיא (truly) למן (to the eternity) עלמין (to the eternity) לעלם (while) בד (the Throne) אמרין (before) אמרין (while) אמרין (while) נורמון (the Throne) אמרין (their crowns) אמרין (while) אמרין (while) אמרין (while) אמרין (their crowns) אמרין (their crowns) אמרין (while) אמרין (while) אמרין (while) אמרין (their crowns) אמרין (their crowns) אמרין (while) אמרין (their crowns) (their crowns
```

Chapter 5

"Sealed seven seals" in Aramaic is "Tabaya taba shaba", which is really a play on words and poetic in Aramaic. There is more of this in Revelation, as you will see. The poetic element is strong evidence for an Aramaic original. The Greek does not exhibit this trait as does The Peshitta-Crawford Aramaic NT text.

```
(preaching) דמכרז (mighty) חילתנא (another) מלאכא (another) אחרנא (& I saw) אחרנא (the scroll) אחרנא (to open) אוא (is worthy) שוא (Who?) מן (loud) מן (with a voice) בקלא (its seals) מבעוהי (& to loosen) ולמשרא (to open) ולמשרא (with a voice) מבעוהי (another) אחרנא (with a voice) אחרנא (שובעוהי אונה אונה שובעוה)
```

(in Earth) ארעא (nor) ולא (in Heaven) בשמיא (any able) ארעא (& there was not) ל (the scroll *) לכתבא (to open) למפתח (The Earth) ארעא (from) מן (any under) למפתח (nor) למפתח (& to look upon it *) ולמשרא (& to open *) טבעוהי (& to open *) ולמשרא (*)

"L'kethava w'lamashra Tabaway w'lamakhzay"

is more poetry (two couplets) in the last four Aramaic words of the verse. Not only does the Greek not have this poetic element, but The Harklean Syriac version (translated from Greek mss.) also lacks it here.

```
(was found) הוית (weeping) דלית (because) מטל (much) סגי (I was) הוית (weeping) א ובכא (its seals) הוית (that not) דלית (the scroll) לכתבא (to open) למפתח (one worthy) ולמשרא (was found) למפתח (was found) למפתח (weeping) לכתבא (the scroll) למפתח (was found) למפתח (was found) הוית (weeping) למפתח (was found) הוית (weeping) למפתח (was found) למפתח (was found) למפתח (was found) למפתח (was found) למפתח (weeping) (weepin
```

```
(behold) אמר (weep) לא (to me) לא (to me) אמר (The Elders) אמר (of) מן (do one) אוד (the tribe) אבטא (from) מן (The Lion) אריא (has prevailed) אריא (the scroll) שבטא (to open) בתרא (The Root) בתרא (The Root) בתרא (the scroll) נפתח (to open) נפתח (the scroll) בתרא (the scroll) בתרא
```

(Beasts) היון (& of the four) והארבע (The Throne) כורסיא (in the midst of) במצעת (& I saw) והית (& It were slain) איך (as if) הארא (ל (& of The Elders) אמרא (& of The Elders) ודקשישא (& of The Elders) אמרא (ל (& of The Elders) ועינא (seven) אמרא (to It) ל (ל (& there are) אילין (ל (& there are) האיתיהין (those) שבע (which are) הארעא (to the whole) המשתדרן (seven) לכלה (Earth) ארעא (to the whole) המשתדרן (seven) ארעא (to the whole) המשתדרן (seven) המשתדרן (seven) ארעא (to the whole) המשתדרן (seven) המשתדרן (seven) ארעא (to the whole) המשתדרן (seven) ארעא (seven) המשתדרן (seven) ארעא (seven) ארעא

^{* &}quot;The Lamb" - אמר" occurs 28 times in this edition (Crawford ms.) of Revelation.

גלינא דיוחנן שליחא

(the hand) אידה (from) אידה (the scroll * אידה (& took) אידה (& He came) אידה (The Throne) אידה (on) על (Who sat) דיתב (of Him) דיתב

N * Greek lacks "the scroll"; Greek also has "out of the right of Him".

(& they were saying) דמשבחין (new) אחרתא (a hymn of praise) תשבוחתא (who sing) דמשבחין (its seals) מבעוהי (are) למסביוהי (to take) לכתבא (to take) ולמשרא (you worthy) שוית (you worthy) הו (are) למסביוהי (that You were slain) המוכסת (because) על (people) באתנכסת (from) מן (tribe) שרבתא (every) שרבתא (to God) לאלהא (to God) מן (to God) שרבתא (tribe) שרבתא (tribe) שרבתא (tribe) שרבתא (to God) אונה (to God) לאלהא (to God) אונה (to God) שרבתא (tribe) אונה (to God) אונה (to God)

Who sing a new hymn of praise and they were saying, "You are worthy to take the scroll and to loose its seals because you were slain and You have redeemed us to God by Your blood from every tribe, nation and people.

(a kingdom) מלכותא (to our God) אנון (them) אנון (& You have made) און 10 (The Earth) ארעא (over) על (they shall reign) ונמלכון (k kings) ארעא (over) ארעא (coer) ומלכא

And You have made them a kingdom, and priests and kings, and they shall reign over the earth.

(many) איך (of angels) דמלאכא (the voices) איך (as) קלא (I heard) איך (& I saw) ושמעת (& I saw) איך (& of The Elders) ודחיותא (& of the Beasts) ודחיותא (ten thousands) ודקשישא (ten thousands) ודיתוהי (ten thousands) הוא (& of the number of them) מנינהון (was) הוא (& being) ואיתוהי (thousands) אלפין (& a thousand)

(The Lamb) אמרא (is) הו (worthy) שוית (loud) רמא (in a voice) בקלא (& they were saying) אמרא (& strength) אמרא (& wisdom) ועותרא (wealth) ועותרא (power) דילא (to receive) למסב (slain) למסב (blessing) ועותרא (k blessing) ובורכתא (k blessing) ותשבוחתא (wealth) ובורכתא (א נותשבוחתא (wealth) ובורכתא (wealth) ובורכתא (א נותשבוחתא (wealth) ובורכתא (wealth) ובורכתא (א נותשבוחתא (wealth) ובורכתא (weal

(& in Earth) ובארעא (which is in the heavens) דבשמיא (creature) בריתא (every) בריתא (is) איתיה (which is in the heavens) ודלתחת (that in the sea) ארעא (from) ארעא (from) ארעה (with the they were saying) ורלתחת (that is in them) ומל (all) ארבהון (all) בהון (wiblessing) בורכתא (to The Lamb) איתית (to Him sitting) על (on) טלמין (with they were saying) ואיקרא (wiblessing) ואוחדנא (with the eternity) לעלם (with the eternity) ואוחדנא (with the eternity) אוותשבוחתא (with the eternity) אוותשבוחת (with the

(Amen) אמין (when they said) אמין (the Beasts) אמין (& four) אווו (& worshipped) וסגדו (fell down) נפלו (The Elders) וקשישא

Chapter 6

(the seven) שבעא (one) מן (one) הד (one) אמרא (opened) מנוער (when) לוחזית (at I saw) מנית (beasts) מנית (the four) מן (one) מן (one) ארבע (at I heard) שבעין (seals) מבעין (seals) לחדא (one) איך (like) קלא (like) דרעמא (speaking) איך (speaking) איך (speaking) איך (the sound) איך (speaking) אין (speaking) איך (speaking

M * The Critical Greek omits "& see". The Majority Greek has this phrase.

(white) הורא (a horse) כוסיא (a behold) והא (a I saw) והית (& I heard *) ושמעת (* I heard *) והית (& was given) אית (a bow) קשתא (to him) אית (is) אית (upon it) עלוהי (& he who sat) ודיתב (to him) לה (to him) כלילא (to him) ונפק (to conquer) (& was conquering) ווכא (& was conquering)

גלינא דיוחנן שליחא

N * Greek lacks the words, "& I heard". This verse has a Semiticism which would never come from Greek- the same verb root is used three times in a row in different modes and tenses as predicate to the same subject ("he who sat") -Zkay,Zka,D'nezka-"giving victory,conquering, to conquer". The Greek has only two verbs where The Aramaic has three.

```
(second) דתרין (the seal) טבעא (He opened) (& when) 3 (come) אם (which said) אמעת (second) דתרתין (the beast) לחיותא (I heard) שמעת
```

```
(upon it) טוסיא (to him who sat) ולדיתב (red) אסוסיא (a horse) סוסיא (went out) ולדיתב (The Earth) ארעא (from) מן (peace) שלמא (to take) למסב (to him) למסב (it was given) ארעה (great) (a sword) נכסון (to him) ואתיהבת (was given) ואתיהבת (each one) ננכסון (to kill) ואתיהבת (to him) לה
```

(the beast) לחיותא (I heard) שמעת (third) דתלתא (the seal) טבעא (He opened) לחיותא (& when) לוכד (& he who sat) אתפתח (black) אוכמא (a horse) אוכמא (come *) אוכמא (saying) דאמרא (third) דתלת (third) דאמרא (in his hand) אית (a balance scale) אית (had) אית (upon Him) עלוהי

C * The Majority Greek adds "& see". The Critical Greek lacks this phrase.

```
(that said) דאמר (the beasts *) חיותא (a voice) מן (a voice) קלא (& I heard) ושמעת (two quart measures) קלא (from מן (of wheat) בדינרא (a two quart measure) ותלתא (a two quart measure) קבא (a two quart measure) בדינרא (for a denarius אין לא (the oil) אר (the wine) בדינרא (for a denarius) בדינרא (of barley) בדינרא (for a denarius) אין האר (de the oil) אין האר (a two quart measure) אין האר (for a denarius) אין האר (for a denarius) אין האר (denarius) אין האר (de the oil) אין האר (from denarius) אין האר (denarius) אין האר (
```

* Denarius – A denarius was roughly an average day's wage, about 8 ½ British pence, or 17¢.

```
(fourth) ארבעא (the seal) מבעא (He opened) פתח (& when) דארבעא (come *) אח (saying) איז (of a beast) דחיותא (the voice) קלא (I heard) שמעת
```

C * The Majority Greek adds "& see". The Critical Greek lacks this phrase.

```
(on it) דיתב (who sat) דיתב (of him) עלוהי (who sat) דיתב (of him) אודית (who sat) דיתב (of him) אודית (to him) אודית (to him) לה (him) אודית (him) לה (joined) לה (with a sword) ושיול (to kill) אודית (of The Earth) דוקטל (over) על (over) על (over) על (a fourth) ובמותא (with a sword) ו
```

```
(under) לטבעא (the seal) דחמשא (fifth) לטבעא (He opened) לטבעא (when) פור (of those murdered) לופשתא (the souls) לנפשתא (the altar) מדבחא (from) מדבחא (from) לנפשתא (the word) מלתא (because of) ומטל (decause of) מטל (the word) מלתא (which being) היא (that 'che') הוא (the testimony) להון (the testimony) להון (the testimony) מטל (the word) הוא (the word) להון (the testimony) מטל (the word) הוא (the word) להון (the testimony) מטל (the word) הוא (the word) להון (the testimony) מטל (the word) הוא (the word) להון (the word) להון (the word) להון (the word) לובע (the word) להון (the word) לובע (the word) ל
```

N * The Majority Greek has "of The Lamb". The Critical Greek lacks this phrase. The Crawford has "of Yeshua". Ten Byzantine mss. have "Ihsou Cristou"- "of Jesus Christ".

```
(& they were saying) ואמרין (great) אבר (with a voice) (they cried) (they cried) ושרירא (when?) לאמתי (when?) מריא (until) קדישא (until) לאמתי (our blood) ותבעת (do You judge) לא (of The Earth) דינת (the inhabitants) (of the farth) אוריה (cot blood) בארעא (the inhabitants) מון (of the farth) אוריה (cot blood) וארעא (cot blood) אוריה (cot blood) בארעא (cot blood) אוריה (cot blood) וארעא (cot blood) אוריה (cot blood) אוריה
```

```
(& an earthquake) בערא (sixth) איך (the seal) מבעא (He opened) פתח (when) איך (& I saw) וחזית (of hair) הוא (sackcloth) איך (as) סקא (& the sun) ושמשא (there was) הוא (great) הוא (blood) הוא (as) וסהרא (was) לה (all) הוא (was) הוא (blockened) הוא (was) וסהרא (blood) הוא (was) לה (blockened) הוא (שמש) וסהרא (was) לה (all) הוא (was) לה (blockened) הוא (שמש) ומהרא (was) לה (all) הוא (was) לה
```

```
(The Earth) ארעא (above) על (fell) נפלו (of the heavens) דשמיא (& the stars) נפלו (a wind) ארעא (from) על (its figs) מק (which casts) דעריא (a fig tree) תתא (as) תתא (as) דעריא (which casts) מק (which casts) איך (as) מון (מצויט העא
```


גלינא דיוחנן שליחא

(it is shaken) עשינתא (when) מא (strong) עשינתא (when) אט

(were rolled up *) אתכרכו (& crolls) אור (& like) אור (were parted *) אתפרש (& the heavens) אתכרכו (were moved) וכל (their places) וכל (from) מן (islands) אור (& all) אתחזיעו (& every) וכל (& every)

* This is a feminine verb; sometimes """ —Shemaya"-"Heaven" is feminine in gender grammatically.

(of a thousand) אלפא (& captains) ורישי (& princes) ורובנא (of The Earth) אלפא (& the kings) ומלכא (free) אלפא (& children) ובני (servant) עברא (& every) והילותא (& the mighty) והילותא (of the mountains) ובשהון (& in the rocks) בשערא (themselves) במערא (hid) נפשהון (hid) בשהון (hid) במערא (themselves) במערא (אור משהון בשונא (אור מערא במערא במערא במערא במערא במערא במערא במערא (אור מערא במערא במערץ במערא במערא במערא במערא במערא במערא במערא במערא במערץ במערא במערץ במערא במערא במערא במערץ במערא במערץ במערץ במערא במערץ ב

(& rocks) ושועא (to the mountains) לטורא (& they were saying) ואמרין (of The Lamb) אווא (the faces *) קדם (before) קדם (from) אווא (de faces *) עלין ("Fall) אפוהי ("Fall) אווא ("Fall) או

N * "Appay"-"Nostrils, Face, Presence" is in plural form. This is significant in the next verse, so I translate it here as plural (Faces), though it usually is translated as singular.

And they were saying to the mountains and the rocks, "Fall on us, and hide us from the presence of The Lamb".

(of their anger *) רבא (great) רבא (the day) יומא (has come) אתא (because) מטל (to stand") משכח (able) משכח (& who is) ומנו

Because the great day of His anger has come, and who is able to stand?

* Critical Greek has "Their anger"; Majority Greek has "His anger".

"He Greek of verses 16 & 17 has "hide us from the face of Him Who sits on The Throne and from the wrath of The Lamb, for the great day of [Their] His wrath is come....The underlined words are not found in The Crawford ms.. (I believe the Aramaic of these verses can account for the Greek readings. Rev. 5:13 has "unto Him Who sits on The Throne and unto The Lamb", so the phrase was probably selected to correct what appeared to be a problem in the Aramaic text, recreating a familiar phrase. The plural pronoun in "their anger" was confusing to a Greek translator who did not relate it to the plural "faces" (NEN - "Apha" is always used in the plural form, even when singular in meaning), so he inserted, "Him Who sits upon The Throne", before "The Lamb" to give a plural reference point for "Their anger". (NEN - "Apha" is technically feminine, though it can have masculine predicates).

These facts can explain the Greek readings, "Him Who sits on The Throne", "the wrath of The Lamb", and "His anger" (Byzantine & Textus Receptus) which reflects the Aramaic reading here, referring to The Lamb in v. 16, as well as the Greek reading, "Their anger" (Critical text of Westcott & Hort).

Chapter 7

(standing) קימין (angels) ארבעא (four) ארבעא (I saw) הזית (this) הדא (after) בתר (& from) מלאכין (2 from) הדא (wer) ארבע (wer) ארבע (over) ארבע (the four) ארבע (the four) ארבעת (the four) דארעא (the four) בשב (that not) ארבעא (the four) ארבעת (the four) דלא (the four) בשב (the four) על (on) ארעא (tree) אילן (any) על (on) על (on) אילן (the sea) אילן (on) ולא (neither) אילן (the sea) אילן (on) אילן (mether) (mether) אילן (mether) (mether

(the dawning) אחרנא (from) מלאכא (angel) בסלק (angel) מדנחי (another) מדנחי (Li saw) מדנחי (The Living) מחרנא (of God) אחרנא (the seal) חתמא (to him) היא (de is) היא (of the sun) שמשא (of the sun) ואית (de is) היא (the angels) בקלא (to four) לארבעא (loud) לארבעא (with a voice) בקלא (de te seal) ולימא (to four) דגרון (to whom) הנון (was given) דאתיהב (those) להון (those) דגרון (those) ארעא (those) ארעא (those) ארעא (those) ארעא (those) הנון (de the seal) ארעא (those) א

(trees) לאילנא (nor) לאילנא (the sea) לימא (neither) לארעא (harm) לארעא (harm) לאילנא (& he said) אילנא (of their eyes) אילנא (in the place) בית (of God) לעברוהי (the servants) לעברוהי (we seal) באלהא (until) ערמא (until) אילנא

The Revelation of The Apostle John

גלינא דיוחנן שליחא

```
(& forty) אָרבעין (one hundred) אוֹ (who were sealed) דחתימא (the number) מנינא (& I heard) אויכראיל (of Israel) מנינא (the tribes) מנינא (the tribes) מן (thousand) מן (thousand) אלפין (& four) אלפין (אויכראיל (שרבע (שר
```

(the tribe) ארבתה (from) שרבתה (the tribe) תרעסר (welve) ארפין (from) מן (the tribe) מן (from) מן (from) ארפין (from) אלפין (thousand) דוד (the tribe) תרעסר (of Gad) ארפין (thousand) אלפין (twelve) תרעסר (twelve) ארפין (twelve) ארפין (twelve) תרעסר

N * רוביל – "Rubil" is the spelling of The Peshitta OT (found 72 times in Genesis to Ezekiel) for רוביל – "Reuben".

(the tribe) שרבתה (from) שרבתה (the tribe) תרעסר (twelve) אלפין (twelve) אלפין (the tribe) מן (the tribe) מן (from) מן (of Menashe) אלפין (the tribe) מן (from) שרבתה (the tribe) תרעסר (thousand) אלפין (twelve) אלפין (twelve) תרעסר (thousand) אלפין (twelve) אלפין (twelve)

(thousand) אלפין (twelve) תרעסר (of Shimeown) דשמעון (the tribe) אלפין (from) זי (thousand) אלפין (twelve) מן (of Issakar) דאיסכר (the tribe) אלפין (from) מן (thousand) שרבתה (thousand) דלוי (of Levi) דלוי (the tribe) אלפין (from) מן (from) שרבתה (thousand) דלוי (the tribe) אלפין (the tribe) מן (from) שרבתה (from) אלפין (the tribe) אלפין (the tribe) מן (the tribe) אלפין (the tribe) אלפין (the tribe) אלפין (the tribe) מן (the tribe) אלפין (the tribe) אלפין (the tribe) אלפין (the tribe) אלפין (the tribe) מן (the tribe) אלפין (the

(thousand) אלפין (twelve) תרעסר (of Zebulon) דזבולון (the tribe) מן (from) שרבתה (from) מו (the tribe) מן (the tribe) מן (from) שרבתה (from) שרבתה

(which) אָינא (many) אַינא (multitudes) (I saw) הזית (after this) בתרכן פבתרכן (people) בתרכן (from) הוא (it was) הוא (possible) לית (not) לית (to count) הוא (to count) מן (from) כל (lall) עם (possible) לית (to count) לית (white) אים (to count) (אמון (standing) הוא (to count) (white) (to count) אים (to count) (white) אים (to count) (white) אים (to count) אים (to count) (white) אים (to count) (to count)

* מון "Amwan", plural of אומותא "Ummta" means "Nations", "Communities", "Peoples", "Classes".

(& they were saying) וקעין (great) בקלא (in a voice) בקלא (& they shouted) וקעין (The Throne) בקלא (on) כורסיא (to our God) בורקנא (salvation) לאלהן (salvation) ולדיתב (& to The Lamb) ולאמרא (לאמרא (מורא נולאמרא הבית)

And they shouted in a great voice and they were saying, "Salvation to our God and to Him sitting upon the throne and unto The Lamb".

The Greek text may be so translated, or "Salvation to our God sitting upon the throne and to The Lamb". The Aramaic verse is clearly Trinitarian.

(around it) הוו (were) הוו (standing) קימין (the angels) מלאכא (& all of them) וכלהון (& they fell) ודקשישא (The Throne) ודארבע (their faces) היון (the throne) דכורסיא (cefore) כורסיא (cefore) כורסיא (their faces) בורסיא (אפיהון הארבע (their faces) בורסיא (שני און הארבע (the throne) אפיהון (before) בורסיא (שני און הארבע (their faces) בורסיא (שני און הארבע (the throne) אפיהון (שני און הארבע (ש

(to me) לי (& he said) אמר (The Elders) קשישא (one) און (one) לי (& responded) (are) וענא (who?) דעטיפין (white) ארט (garments) אסטלא (wearing) דעטיפין (these) הלין (have they come) ארט (& from (these) איכא (& from (these) ומן

(to him) א'ר (& I said) אנת (know) אנת (wou) אנת (to him) לי (& I said) אנת (great) אנת (those) אילין (who came) אולין (those) אילין (are) אילין (these) אילין (these) אנון (them) אילין (their garments) אנין (them) אנין (them) וחורו (their garments) אנין (in the blood) ברמא (of The Lamb) אנין (in the blood) ברמא

The Revelation of The Apostle John

גלינא דיוחנן שליחא

(of God) אותיהון (throne) כורסיא (chey are) איתיהון (this) אותיהון (because of) מטל (in the temple) הנא (anight) איממא (day) איממא (Him) איממא (with them) נהיכלה (will dwell) נגן (The Throne) על (& He Who sits) ודיתב (k He Who sits) על (שובטיא איממא לה היכלה (שובטיא הוון היתב) ודיתב (אונו שובטיא של הוון היכלא הוון היכלא של הוון היכלא (שובטיא של הוון היכלא הוון היכלא של הוון היכלא של הוון היכלא של הוון היכלא של הוון הווער היכלא של הוון הווער הווע

(them) נבליהון (& the sun) ולא (will they thirst) ובהון (nor) נצהון (they will hunger) נעליהון (not) לא (not) לא (heat) שובא (any) כל (will assail) נפל (will assail) לא (not) בל

(The Throne) מטל (Who is in the midst of) דבמצעת (The Lamb) מטל (because) מטל (life *) אנון (beside) ונשבל (them) אנון (them) ונשבל (them) אנון (them) אנון (them) אנון (them) אנון (them) אנון (them) ונשבל (them) אנון (them) אנון (them) אנון (them) אנון (them) ונשרד (beside) ונשרד (them) עינתא (their eyes) מון (trom) עינתא (their eyes) במעא (them) מון (them) עינתא (their eyes) מון (them) עינתא (them) אנון (the

N * Greek lacks "beside life" and has "God shall wipe away.."The verb "ונלחא "w'nalha" ("wipe away") is very similar to the Aramaic אלה" ("w'Alaha" ("& God") and may have been read twice, once as the verb and once as "God"; this double reading phenomenon is referenced elsewhere in Revelation. (See 3:17 & 1:16)

"בלחא" – "גל He will wipe away" "ב"אלהא" –"& God"

DSS script: ストリー"& He will wipe away"

ペイリス1-"& God"

Estrangela script:

شكاه – "& He will wipe away"

radra-"& God"

Verse 17 is a poem reminiscent of the 23rd Psalm. I present this below in interlinear form and a prose translation.

Revelation 7:17 (The Aramaic Crawford Manuscript)

The Throne in the midst of The Lamb For

kursva d'vemesath d'emra mettul מטל דאמרא דבמצעת כורסיא

beside life them & shall guide them He shall shepherd

hayay seed ennown oo'nashwal ennown nera נרעא אנון ונשבל אנון ציד היא of waters springs & beside d'mayya ayntha oo'seed וציד עינתא דמיא

their eyes from tears all & He shall wipe

ayneehown min damaa kole oo'nalha ונלחא כל דמעא מן עיניהון

Like sounding words are colored the same (in color version); Black words do not rhyme.

Mettul d'amra d'vemesath kursya Nera ennown oo'nashwal ennown seed hayay Oo'seed ayntha d'mayya Oo'nalha koll damaa min aynehown

The Revelation of The Apostle John

גלינא דיוחנן שליחא

The end of every line rhymes with every other line (lines 1 & 3; lines 2 & 4). Rhyme, however, is not the feature to look for in Semitic poetry; look for meter and metaphor, parallel words and imagery. This has all of these elements. First, it recalls Psalm 23-a Song about The Shepherd guiding the sheep (notice the irony of The Lamb being The Shepherd) beside still waters. Here, the waters represent Life itself, which His people may drink directly. The Aramaic words אינור - ayna - "Eyes" and "Tears" as parallel words; "Fountains" are the same word in different genders and applications. We have "Waters" and "Tears" as parallel words; Lamb & Shepherd are also parallel and yet present a paradox; indeed each parallelism is a paradox: Eyes are fountains, but the springs of water comfort the grief that produces tears from the eyes. The tears represent sorrow; the waters represent life and joy; The Lamb represents a helpless victim and sacrifice for sin; The Shepherd represents The LORD Himself-both are The same Messiah Yeshua. "Emra" - "Lamb" & "Nera" - "Shepherd" are two of the first rhyming words at the beginning of the first two lines. "Nalha" - "Wipes away" also rhymes with "Nera" & "Emra", and is the first word on the last line, and is the second of two actions performed by The Lamb in this verse.

The Harklean Aramaic translation from Greek does not have the poetic arrangement of The Crawford ms. text. The Greek text certainly does not present a poem here.

This is very poetic, not something to be expected from a translation!

Rev 7:17- English Translation

Because The Lamb Which is in the midst of The Throne shall shepherd them and shall guide them beside Life and beside springs of water and He shall wipe all tears from their eyes.

Chapter 8

(seventh) איבעא (the seal) מבעא (He opened) (& when) פתח 8:1 (hour) איך (as) פלגות (in Heaven) מעא (stillness) שעא (was) הוא (שמא

(God) אלהא (who before) דקדם (those) אילין (angels) מלאכין (seven) לשבעא (& I saw) דקדם (trumpets) מלאכין (whom were given) הוו (standing) הוו (standing) דאתיהבו

(the altar) מרבחא (over) על (whe stood) וקם (came) אתא (angel) מלאכא (another) מלאכא (to him) מלאכא (to him) אתא (of gold) ואתיהב (to him) לה (to him) לה (& is) ואית (& is) ואית (to him) בסמא (of all) בנתל (to offer) בצלותא (to offer) בצלותא (incense) בסמא (the holy ones) על (the Throne) בקרם (that before) דקרם (the altar) אור (on) מדבחא (the altar) בסמא (the altar) אור (the altar) מלאכא (the altar) מלאכא

(with the prayers) בצלותא (of the incense) אבסמא (the smoke) עטרא (went up) עטרא (God) אלהא (before) מלאכא (of the angel) מלאכא (the hand) מלאכא (from) עטרא (of the holy ones) דקדישא (שארישא (שאר) מלאכא (שאר) אלהא (שאר) (שאר) אלהא (שאר) (שאר)

(the fire) גורא (from) מלאכא (the censer) לפירמא (the angel) לפירמא (the angel) מן (took) מולאכא (the angel) ונסב (the there were) והוו (The Earth) ארעא (over) על (cast) וארמי (the altar) (that upon) דעל (that upon) וברקא (acast) וברקא (thunders) וברקא (thunders) אונורא (woices) וברקא (thunders) וברקא (the angel) נוורא (the angel) נורא (the angel) אונורא (the angel) מלאכא (the angel) אונורא (the angel) נורא (the angel) מלאכא (the angel) מל

(the trumpets) שיפורין (seven) שבעא (with whom) דעליהון (angels) מלאכין (seven) ושבעא 6 (to sound) מיבו (themselves) נפשהון (prepared) למזעקו

(& there was) אועק (sounded) אועק (first) ונורא (theil גורא (theil הוא (Earth) אועק (thail ארעא (on) במיא (with water *) במיא (that were mixed) דפתיכין (that were mixed) במיא (with water *) במיא (that were mixed) דארעא (burned) אועל (a third) ותולתא (a third) אוערעא (of The Earth) אוערעא (a third) ותולתה (burned) יקר (of The Earth) איקר (grass) אטבא (water (all)) וכל (water think) אוערעא (grass) אוערעא (water think) אוערעא (

* Greek has "with blood". Here is "with blood" in Aramaic: \$\frac{1}{2}\frac{1}{2}.

Compare that to the Aramaic reading- "with water" - אינים במינים

DSS script:

ペイクユ -"with water" ペクイユ -"with blood"

The Revelation of The Apostle John

גלינא דיוחנן שליחא

Estrangela script:

היים – "with water"

"with blood" באולא

The DSS pair are the most similar in appearance, with perhaps 70% letter correlation. The Greek reading $Y\Delta ATI$ - "water" is not as similar to AIMATI – "blood" (50%).

(great) איך (a mountain) איך (as) מורא (we there was) זעק (sounded) זעק (& the second *) איך (a the second *) דמא (blood) איך (a third) בימא (of the sea) בימא (fell) בימא (fell) בימא (burning) דיקד (burning) בימא (b

N * Greek has "second angel", though "angel" is not in verse 7, simply, "the first".

(that was in the sea) דבימא (creature) בריתא (of every) דכל (a third) (& died) פומית (& died) מולתא (was destroyed) ותולתא (of ships) דאים (& a third) ותולתא (breath) נפשא (in it) נפשא (that is) דאית (that is) דאית (מולתא (לפשא האלפא (מולתא בשא האלפא (מולתא (מולתא (מולתא בשא האלפא (מולתא (מולת) (מולתא (מולתא (מולתא (מולתא (מולת) (מולת

(great) איד (a star) שמיא (the sky) שמיא (from) ונפל (sounded) זעק (& the third) איד (a third) איד (a third) איד (a blaze) ונפל (a third) איד (burning) איד (burning) איד (of water) שינתא (springs) שינתא (of rivers) דמיא (of rivers) דנהרותא (springs) איד (burning) איד

N * Greek has "third angel", though "angel" is not in verse 7, simply, "the first".

(a third) מתאמר (s called) אפסיתנא (the name) הולתהון (& the name) מתאמר (died) מתאמר (of the star) איך (& the name) מיתו (Wormwood) מיתו (of the water) איך (of the water) איך (because) דמיא (were made bitter) דאתמרמרו (because) מטל (because) מטל (because) מטל (because) מטל (because)

"Apsythna" is the Aramaic name for "Absinthium" – "An Aromatic plant yielding a bitter extract used in making absinthe and in flavoring certain wines".

(of the sun) אנק (a third) תולתה (& devoured) ובלע (sounded) ועק (& the fourth) אועק (of the stars) ובלע (of the stars) אועק (a third) ותולתא (of the moon) אועק (& a third) ותולתה (a third) ותולתה (a third) חוי (a third) חוי (a third) ויומא (a third) ווימא (de the day) ויומא (a third) וולעה (bikewise) הכות (de the night) ולליא (de the night) ולליא (de the night) והכות (de the night)

N * Greek has "fourth angel", though "angel" is not in verse 7, simply, "the first".

(that said) או בשמיא (in the sky) בשמיא (flying) דפרח (one) במר (an eagle *) לנשרא (& I heard) או (the sound) לנשרא (from) וי (woe!) וי (woe!) וי (woe!) לעמוריה (woe!) לעמוריה (woe!) למזעקו (of the trumpets) בשיפורא (of the trumpets) בתלתא (of three) מלאכין (of the trumpets) בתלתא (of the trumpets)

Chapter 9

N* Greek has "fifth angel", though "angel" is not in 4:7, simply, "the first".

(the smoke) איך (as) הנגא (from) (from) איך (smoke) עמשא (came up) איך (the sun) איך (the sun) הנגא (which was heated) רבא (great) המשתגר (of a furnace) אחונא (of the pit) רבארא (from) מן (from) מן (the smoke) האאר (the smoke) האאר (from) מון (α

(The Earth) על (over) על (locusts) (went out) נפקו (the smoke) תנגא (& from) מון (to them) ופקו (& was given) ואתיהב (of The Earth) דארעא (for scorpions) להון (which is) דאית

(of The Earth) ארעא (the grass) להון (to harm) דלא (not) לתון (to them) להון (& it was told) אותאמר (& it was told) אותאמר (Glenn David Bauscher Page 700 5/3/2010

🂤 גלינא דיוחנן שליחא

(children of men) אבינשא (only) אלא (trees) אלא (trees) אפלא (greenery) אפלא (or any) ולכל (or any) אילון (of God) אדלין (the seal) התמא (to them) להון (that there is not דלית (those) אילין (those) (their eyes) עיניהון (between) בית

(them) אנון (to kill) וקטלון (not) דלא (to them) להון (& it was given) אנון 5 (& their torment) ותשניקהון (five) אלא (but) אלא (they would suffer pain) ירחא (but) אלא (a man) נשתנקון (the torment) דעקרבא (a man) איך (as) תשניקא (the torment) דעקרבא (as) מא (of a scorpion) איך (as) תשניקא (the torment) איר (as) מא (מא השניקא (the torment) אוני (מא השניקא (the torment) איר (מא השניקא (the torment) אוני (מא השניקא (the torment) אוני (מא השניקא (the torment) איר (מא השניקא (the torment) אוני (מא השניף (the torment) אוני (מא ה

(death) למותא (the children of men) בנינשא (will seek) למותא (those) הנון (& in days) למותא (to die) הנון (& they will long) ונתרגרגון (they will find it) לממת (& not) ולא (מולא) (לשכחוניהי (from them) מנהון (death) מותא (& will flee) ונערוק

(of horses) דרכשא (the form) איך (as) איך (of the locusts) דקמצא (& the form) דרכשא 7 (crowns) איך (as) רמטיבין (their heads) ועל (upon) איך (for battle) דמטיבין (prepared) דמטיבין (prepared) איך (their heads) דמטיבין (מאַ באַ האַרבא (upon) איך (מאַ באַ האַרבא (upon) די מאַר באַ האַרבא (upon) איך (upon) די מאַר באַ האַר באַ (upon) איך (upon) איך (upon) די מאַר באַ (upon) איך (upon) ערכה (upon) ערכה (upon) איך (upon) ערכה (upon) ער (of men) איך (the faces) איך (the faces) דרמותא (of the likeness) איך (of the likeness) דרמותא (of the likeness) איך (of the likene

> (of women) איך (the hair) סערא (to them) איר (is) אית (& hair) אית (& hair) אית (אורא (of lions) איד (as) איד (& their teeth) ושניהוו

(breastplates) איך (like) שרינא (to them) שרינא (was) הוא (& is) איך (was) אוד (& is) איך (the sound) איך (as) איך (of iron) דבפרזלא (of iron) איך (as) דגפיהון (to battle) איך (as) קלא (of their wings) דמרכבתא (cof horses) דרכשא (of chariots) דרכשא (of chariots) דרכשא (מאא (אאר

(of scorpions) דעקרבא (to them) איך (as) איך (are) איר (& are) איר (& are) ואית (& are) איר (& are) ואית (& their authority) ושולטנהון (in their tails) ברונביתהון (but) דין (& the sting) ועוקסא (five) למהרו (months) ירחא (people) למהרו (is to hurt) למהרו

(whose name) דשמה (of the Abyss) עליהון (the angel) מלכא (a king) מלאכה (over them) דתהומא (& is) עליהון (the angel) מלכא (מי עבראית (in Hebrew) עברו (Abdo) וארמאית (the name) שמא (& in Aramaic) אית (Abdo) שרא (in Hebrew) עבראית

"Abdo" in Hebrew means "Servile" or "Worker"; "Shra" has several possibilities, the most likely being, "Strong" or "Faithful". I believe the Greek text has it wrong here with its Hebrew Abaddon" (Destruction) and the Greek interpretation of "Apollyon" (Destroyer). The angel of the abyss must be given authority and released from the pit; he also does no destruction, only causes pain. Nothing and no one is killed. The locusts cannot harm a blade of grass. This is not the work of The Destroyer.

The Greek says that Hebrew and Greek are the languages in which the name of the angel is given; the Crawford says Hebrew and Aramaic are the two languages. The Peshitta has 21 other references beside this one to Aramaic & Aramaeans; the Greek has no reference whatsoever to Aramaic or Aramaeans in The NT; in every place where the Peshitta has such a reference, the Greek has the word ελλην or ελληνικη (Both mean "Greek"). The Peshitta also has ten references to Greek, so it is not a matter of The Peshitta expunging references to Greek.

The Greek NT is suspiciously devoid of all reference to Aramaic culture, people and language, as if they did not even exist in the first century. I call this a **literary genocide**. It probably had a reasonable cause at the time, but the effects of this "**purge**" are still with us today. Scarcely anyone even knows that Aramaic was the dominant language and Aramaean the dominant culture of the Middle East and the Holy Land from the 7th century BC until the 3rd century AD. The language continued to be spoken in that region until the seventh century. The notion that the NT was written in Aramaic is commonly dismissed in favor of Greek with nary a trace of historical evidence to support a Greek original.

(woes) אול (come) אול (again) תוב (behold) אול (is gone) אול (one) אול (Woe) וי (woes) וי

(sounded) זעק (sixth) דשתא (the angel) מלאכא (these things) הלין (after) בתר (after) דשתא (the horns) קרנתה (from) ארבע (from) קרנתה (voice) אל (& I heard) ושמעת (& I heard) חד (God) אלהא (that is before) דקרם (of gold) ארהא (of the altar) ארבחא

(that said) למלאכא (that is) שתיתיא (sixth) למלאכא (to the angel) למלאכא (that said) למלאכא שיפורא (the four) שרי (loose) לארבעא (a trumpet) מלאכא (arrumpet) (Euphrates) על (at) נהרא (great) אסירין (imprisoned) על (at) נהרא (imprisoned) ברת

The Revelation of The Apostle John

גלינא דיוחנן שליחא

(those) אילין (angels) מלאכין (four א ארבעא (were released) אילין (& tor a month) אילין (& for a month) לשעתא (who were prepared) רמטיבין (who were prepared) לשעתא (of the children of men) רבנינשא (to kill) הולתא (to kill) ולשנתא (& for a year) ולשנתא (who were prepared) הולתא (מולתא לשנתא האילין) ולא האילין (מולתא לשנתא האילין) ולא האילין (מולתא לשנתא האילין) ולא האילין (מולתא לשנתא האילין) אילין (מולתא האילין) ולא האילין (מולתא האילין) אילין א

(10,000) הרתין (two) תרתין (of the horsemen) הפרשא (of the army) החילותא (& the number) ומנינא (their number) שמעת (10,000's) שמעת (10,000's) רבון

 $2 \times 10,000 \times 10,000 = 200,000,000.$

(& those sitting) ולדיתבין (in the vision) בחזוא (the horses) רכשא (I saw) אית (& in this way) עליהון (מנו (the horses) שרינא (the heads) אית (upon them) שרינא (the heads) איך (as) קרקפתא (of the horses) דנורא (of the horses) וקרקפתא (the heads) וורא (fire) איך (as) קרקפתא (their mouths) ברכבריתא (fire) איך (as) פומהון (their mouths) פומהון (af from) נורא (cf lions) דאריותא (as moke) ותנא (brimstone) ותנא (brimstone) ותנא (brimstone) ותנא (as moke)

(a third) אתקטלו (were killed) אתקטלו (scourges) תולתא (three) הלין (these) הלין (from) מחון (from) מחון (from) מחון (from) מון (from) מון (from) מון (from) מון (from) מון (smoke) אתקטלו (from) אתקטלו (from) מון (from) אתקטלו (from) אתקטלו (from) מון (from) אתקטלו (from) אתקטלו (from) מון (from) מון (from) אתקטלו (from) מון (from) מון (from) אתקטלו (from) מון (from) אתקטלו (from) מון (from) אתקטלו (from) אתקטלו (from) אתקטלו (from) (from) אתקטלו (from) (from)

(in their mouths) בפומהון (of the horses) דרכשא (the power) דשולטנא (because) 19 מטל (in their tails) בדונביתהון (also) או

N * Greek has "γαρ ουραι αυτων ομοιαι οφεσιν εχουσαι κεφαλας και εν αυταις αδικουσιν" - "for their tails were like unto serpents, and had heads, and with them they do hurt".

(were killed) אתקטלו (who not) אתקטלו (of the children of men) ארדיהון (& the rest) ארדיהון (the rest) מון (turned) עבר (the work) הלין (these) ולא (telear) מון (from) עבר (the work) הלין (these) ולא (to worship) ולא (to worship) ולפתכרא (to worship) (not) אילין (to worship) ודכאמא (those) אילין (to of stone) אילין (to worship) ודכאמא (those) ודנחשא (to see) אילין (to walk) מצין (to telear) או (to see) ולא (to see) ולא (to see) או (that not) מצין (that not) למהלכו (to walk) או (to see) או (these) או (to see) או (these) או

N * Greek has "of stone & of wood".

(their murders) מן (from) מן (they turned) מבו (& not) ב11 (their fornication *) וניותהון (& from) ומן (their witchcraft) ומן (or from) ומן (their witchcraft)

N * Greek has an additional phrase at the end: και εκ των_κλεμματων –"and of stolen things". "Thefts" in Aramaic is "נובותא"; adding the possessive pronoun "their" at the end gives – "Their thefts". Compare the actual reading at the end – "זניותהון". "Their fornication". Here they are one atop the other:

יניתהון "Their fornication" אנבותהון "Their thefts"

Now let's see them in DSS script:
אולרות "Their fornication"
אולרות "Their thefts"

And Estrangela Script:
אמשלים "Their fornication"
אולרות "Their thefts"

אולרות "Their thefts"

All scripts show strong similarity between the two words, with 7/8 or 87% correlation for Ashuri,87% for DSS and 75% for Estrangela. Double translation of certain Aramaic words seems to have occurred in the Greek of Revelation by misreading some words after they were correctly translated once, though I suspect something more deliberate was occurring. See my notes see my book, <u>Divine Contact</u>, the chapter on Alep-Tau codes, available at http://aramaicnt.com for more on strange deliberate "Kabbala" techniques used in producing the Greek NT from Aramaic.

Chapter 10

The Revelation of The Apostle John

גלינא דיוחנן שליחא

(& his legs) איך (the sun) שמשא (like) איך (& his appearance *) ורגלוהי (of fire) איך (pillars) איך (as) עמודא

N * Greek has "a mighty angel" and "a rainbow upon his head". It also has "face" instead of "appearance".

(opened) באידה (a small scroll) כתבונא (in his hand) באידה (to him) לה (& is) ואית (the sea) לה (on) ימא (right) דימינא (his foot) רגלה (& he placed) וסם (the land) דין (but) דין (the left) ארעא (on) ארעא

(roaring) דגסר (a lion) איך (as) אריא (loud) מילו (in a voice) בקלא (& he shouted) קעא (with theirs voices) אריא (seven) איך (seven) שבעא (spoke) מללו (he shouted) (when) וכד

(I was) הוית (ready) מטיב (the thunders) רעמין (seven) אבעא (spoke) הוית (& when) ב (the Seventh *) מללו (Heaven) שמיא (from) מן (a voice) למכתב (to write) ושמעת (to write) אין (איז (the seven) אין (which) אין (spoke) למכתב (thunders) התום (seal) התום (seal) התום (write it) תכתביוהי (& not) (& not) (

N * This can be "**The seventh Heaven**" or a reference to "**The seventh angel**" speaking to John. This Aramaic word "**Seventh**" occurs exactly <u>seven</u> times in the Crawford text of Revelation. All forms of "**seven**" occur 35 times, or $5x\underline{7}$ times. (The Aramaic word Shemaya —"**Heaven**" occurs 56 times in Revelation (Crawford) which is $8x\underline{7}$.)

(the sea) על (on) על (was standing) דקאם (I saw) הו (whom) הו (& the angel) כומלאכא (to Heaven) מים (his hand) אירה (raising) דארים (dry land) לשמיא (wupon) נעל (upon) יבשא

(of eternities) עלמין (to the eternity) לעלם (Who lives) דחי (by Him) בהו (& he swore) וימא (& The Earth) בהו (& that in it) ודבה (Heaven) לשמיא (Who created) הו (Him) הו (shall be) לארעא (time) זבנא (that again) דתוב (& that in it) ודבה (

(when) מא (seventh) דשבעא (of the angel) דמלאכא (in the days) ביומתא (but) אלא (of God) דיומתא (the mystery) ארזה (also is completed) ראלהא (sound) דעתיד (the prophets) (to His servants) לעבדוהי (the evangelized) דסבר (which) הו

(with me) עמי (speaking) דממלל (again) תוב (Heaven) שמיא (from) מן (I heard) שמעת (& a voice) אוקלא (of the angel) אכתבונא (that in the hand) דבאידה (the little scroll) לכתבונא (take) סב (go) סג (& it said) ואמר (the sea) איז (who stands) על (on) ארעא (who stands) ימא (דקאם (who stands) איז (who stands) איז (של על (on) ארעא (on) ארע

(to him) אנא (said) אנה (as) מלאכא (the angel) כד (as) אנה (twent) לה (take) אנא (to me) לה (to me) לי (to give) לי (to give) לכתבונא (the little scroll) ואמר (to give) לי (to give) למתל (your belly) לי (to you) לך (to you) כרסך (to you) נומר (honey) גהוא (it will be) נהוא (in your mouth) בפומך (but) אלא (to you) בפומך (to your belly) נהוא (to your belly) אלא (to your mouth) לא (to your mouth)

(of the angel) אירה (his hand) מן (from) מן (the little scroll) לכתבונא (& I took) ונסבת (\$ sweet) א'ל (honey) איך (as) איך (in my mouth) הוא (was) הוא (\$ it) הוא (\$ I ate it) ואיר (my belly) (was bitter) מרת (I ate it) אכלתה (\$ when) נכד (\$ when) מרת (\$ when) מרת (\$ when) מרת (\$ when)

(to prophesy) לי (time) זבנא (again) תוב (to you) לך (is given) יהיב (to me) ל (& he said) אומר (many) איז (to me) אומר (& languages) ומלכא (the nations) מנואא (unto) עממא (the nations) ואמותא (to prophesy) ומלכא (wings) אומר (to me) על (wings) אומר (to me) אומר (to me) איז (to me

Chapter 11

(a rod) דשבשא (like) קניא (a reed) לי (to me) לי (was given) אוווו (אתיהב (אים (like) איז (trise) קניא (to me) קניא (was given) (מאמר (איז (trise) משוח (was)) הוא (was) מלאכא (was) מלאכא (the temple) ומאוו (who worship) ומאר (the temple) ולמדבחא (the temple) ולאילין (the temple) בה (אינילא (the temple) באלהא (was given) ולמדבחא (was given) ומאר (was given) (was given) ומאר (wa

(leave) אפק (the temple) היכלא (of) מן (inner) דלגו (& the court) אפק (that is given) דלגו (because) מטל (measure it) תמשחיה (& not) ולא (outside) לבר (from) לבר (they will trample) ולמרינתא (Woly) קרישתא (to The Gentiles) לעממא (two) ירחא (months) ארבעין (months) ותרין (דוא ירחא (months)

גלינא דיוחנן שליחא

(menorahs) אנון (are) אנון (the two) זיתין (olive trees) זיתין (the two) אנון (are) אנון (these) הלין (stand) מרא (Earth) ארעא (of the whole *) דקרם (who before) בורא (who before) דקרם

M,C * The Critical Greek and Majority Greek text have "The Lord"-"tou Kuriou". The TR and a good number of miniscules have tou Yeou-"God".

N * Zechariah 4:11-14 is alluded to here; It says "Then answered I, and said unto him, What are these two olive trees upon the right side of the candlestick and upon the left side thereof? (AV) And he answered me and said, Knowest thou not what these be? And I said, No, my lord. Then said he, These are the two anointed ones, that stand by the Lord of the whole earth".

The Majority Greek text & Critical Greek of v. 4 omits "of the whole"; The Aramaic is closer to The OT text of Zechariah in this regard.

```
(fire) נורא (comes out) נפקא (them) דנהר (seeks) דנהר (whoever) נורא (ל whoever) מן (their enemies) לבעלדבביהון (their enemies) ואכלא (consumes) אנון (their mouth) פומהון (to be killed) אנון (to them) הכן (to them) למתקטלו (to them) דנהר (to be killed) הכן (to them) הכן (to them) דנהר (to be killed) אנון (to them) אנון (to them) הכן (to them) דנהר (to them) אנון (to them) הכן (to them) אנון (to them) דנהר (to them) אנון (to them) הכן (to them) אנון (them) א
```

(the sky) אית (have) להון (authority) שולטנא (to them) שולטנא (have) אית (& these) והלין (of their prophecy) נוסרא (in the days) ביומתא (the rain) מטרא (descend) נוסרא (that not) דנביותהון (that not) מטרא (to blood) מטרא (water) מיא (to change) דנהפכון (authority) שולטנא (for them) שולטנא (they wish) בכל (plagues) מחון (with all) בכל (the Earth) בכל (& to smite) ודנמחון (with all) בכל (they wish) מוא (מארעא to smite) בכל (שמיא) מחון (שמיא) בכל (שמיא) מחון (שמיא) לארעא (they wish) בכל (שמיא) מחון (שמיא) בכל (שמיא) מחון (שמיא) בכל (שמיא) מחון (שמיא) מחון (שמיא) מארעא (שמיא) מחון (שמיא) מחוץ (שמיא) מחון (שמיא) מחוץ (שמיא) מח

(that will ascend) דסלקא (the beast) חיותא (their testimonies) סהדותהון (are complete) ומא (& when) אנון (them) מן (& will conquer) ימא (& will conquer) עמהון (& will make) קרבא (& will conquer) ימא (& them) תעבד (& will kill) אנון (& it will kill) ותקטול (& them)

* Greek has, "from the Abyss".

(great) אבריהון (the street) שוקא (came into) של (& their corpses) ושלדיהון (& testreet) אוקא (came into) על (& their corpses) ושלדיהון (& Egypt) רוחנאית (spiritually) סרום (which) ומצרין (which) אירא (was crucified) אצטלב (their Lord) דמרהון (where) איכא

(over them) עליהון (will rejoice) נחרון (of The Earth) ארעא (& the inhabitants) ועמוריה (to each other) לחרדא (they will send) (שררון (& gifts) ממל (& they will celebrate) (שוהבתא (who tormented) (ביין (prophets) (ביין (the two) תרין (because of) לעמוריה (of The Earth) דארעא (the inhabitants)

(living) היתא (a spirit) (& a half) ופלגה (days) יומין (three) הלתא (after) היתא (from) ופלגה (their feet) בתר (God) אלהא (God) עלת (God) בהון (into them) וקמו (who stood) עלת (God) אלהא (from) בהון (great (foet) בהון (upon them*) ובחאר (fell*) עליהון (fell*) בתא (The Spirit *) ורוחא (them) בתא (them) על (who saw) בחיון (those) אילין (came) הות (came) אילין (came) דחזין (who saw) להון (those) אילין (came) אילין (came) הות (מאר) בהון (שומים האוון להון (שומים האוון להון (שומים האוון לאר) אילין (came) אילין (מאר) להון (שומים האוון לאר) אילין (שומים האוון לאר) להון (שומים האוון לאר) אילין (מאר) אילין (שומים האוון לאר) לאר) אילין (שומים האוון לאר) אילין

And after three days, a living spirit from God entered into them and they stood on their feet and The Spirit of Life fell upon them and great fear came over those who saw them.

N * A whole phrase of this verse ("The Spirit of Life fell upon them") is absent from the Greek text.

בלינא דיוחנן שליחא

(names) שמהא (in The earthquake) בזועא (were killed) ואתקטלו (fell) ואתקטלו (of cities) במדינתא (in fear) בהחלתא (were) וה (were) והשבעא (seven) בהחלתא (thousand) אלפא (of men) אלפא (of men) אלפא (thousand) אלפא (of men) אלפא (mames) והערא (שבעא הוו איינתא) ווא הוו (אור איינתא) אלפא (מוצר) אלפא (מוצר) אלפא (מוצר) איינתא (מוצר) אור הוו (מוצר) אור הו (Who is in Heaven) לאלהא (glory) לאלהא (& they gave) ויהבון (& they gave) לאלהא

> (& behold) הרין (two) וי (two) אילן (behold) הא (behold) לו (behold) אילן (at once) מחדא (comes) אתא (the third) בתלתא (woe) ני (woe)

(great) דעק (sounded) אין (seventh) דשבעא (& the angel) ומלאכא (מלאכא (seventh) דשבעא (seventh) דשבעא (15 (of the world) דאמרין (the kingdom) מלכותה (has become) הות (that said) דאמרין (in Heaven) בשמיא (of eternities) הות (that said) הות (war God's *) באלהן (cor God's *) ואמלך (to the eternity) לעלם (to the eternity) עלמין (at His Messiah's) האלהן (אומלך) ואמלך (מדי האלהן לעלם (מדי האלה) הוא האלהן ה

N * Greek has "our Lord's"; Here is the Aramaic reading – רבורן "our God's" compared to the Aramaic - סטרן - our Lord's.

In DSS script they are אלולן -"our God's" & אלולן - our Lord's. "Our Lord" almost always refers to Jesus The Messiah, so the Greek would seem out of place referring to "our Lord" and "His Messiah". Actually these readings do not seem to be the kind that would be easily mistaken for each other, either in Greek or in Aramaic. Nevertheless I show them here enlarged for the reader:

Aramaic in Ashuri script
"our God's"
"our Lord's"

Greek uncial script ΘΕΟΥ HMΩN -"our God's" **KYPIOY HMΩN**—"our Lord's"

The Aramaic pair have a 60% correlation using the actual Aramaic reading as the basis of comparison for the alternate Greek reading in Aramaic. The first and last letters are identical in each and the He Π and Resh Π are not dissimilar-absent the small bottom left stroke in the $\overline{\sqcap}$, they are practically identical, so 3 out of 5 letters in the base word are conceivably interchangeable with the alternate word. The Greek does not fare as well, with 2 letters of the base word **KYPIOY** -"Lord" being found to match with the alternate reading $\Theta EOY - God$; 2 out of 6 is 33% correlation.

The Aramaic primacy model is a much more plausible basis for the Greek readings, generally, than the Greek primacy model is for the Aramaic.

(God) אלהא (who before) דקרם (those) אילין (The Elders) קשישא (& four) אלהא (& twenty) ועסרין (& twenty) ועסרין (their faces) אלהא (on) אפיהון (their thrones) נפלו (God) אלהא (& worshipped) וסגרו (God) לאלהא

(all) לד (we thank) אריד (God) אלהא (Jehovah) לל (You) לך (we thank) אלהא (saying) מודינן (for You have taken) דנסבת (has) הוא (& been) איתוהי (Who is) דאיתוהי (& You have reigned) אמלכת (great) אבחילך (Your power) בחילך

(Your anger) רוגזך (& has come) ארא (were angry) ואתא (& the nations) ועממא 18 (reward) אורא (& You shall give) ותתל (to be judged) דנתרינון (of the dead) אורא (& the time) ותתל (to Your servants) ולעבריך (the prophets) נביא (to Your servants) לעבריך (the great) נביא (to Your servants) עם (with) עם (to the small) לועורא (to the small) עם (to those who reverence) ולרחלי (who have corrupted *) לאילין (those) לאילין (& You shall destroy) לתחבל (those) ותחבל (those) לאילין (those) וותחבל (thos

* בל -d'khablu comes from - הבל -khbal - "to twist, writhe, travail, be in labor, pervert, corrupt, destroy". This verb is used twice in this verse and here it is in the past tense -"who have corrupted". "Destroyed" would not fit here. The Greek text has a present participle, (διαφθειροντας-"corrupting) which is a possible derivation of the Aramaic perfect tense, but the Aramaic perfect tense is not a likely derivation of a Greek present participle; rather a participle in Greek would most likely be translated with a participle in Aramaic. The Aramaic perfect can and often does have a present tense meaning, though it is not the normal usage.

The Revelation of The Apostle John

גלינא דיוחנן שליחא

(the ark) קיבותא (appeared) איכלא (the temple) בשמיא (the temple) היכלא (was opened) איכנותא (lightnings) היכלא (the temple) בהיכלא (the temple) דיתקא (of the covenant) דיתקא (large) דילה (this) בהיכלא (ac this) בהיכלא (was opened) בורא (large) בהיכלא (was opened) ונודא (de this) ונודא (de thinders) ונודא (was opened) ונודא (de thinders) ונודא (de thinders) ונודא (de thinders) וברא (de thinders) ונודא (de thinders)

Chapter 12

(a woman) אנתתא (in Heaven) בשמיא (appeared) אתחזית (great) אנתתא (& a sign) אנתתא (her feet) ואתא (under) הדית (& the moon) שמשא (who was wearing) דעטיפא (her head) שמשא (oor tars) תרעסר (& a crown) על מא דכוכבא (& a crown) על מא דכוכבא (בלילא (welve) אווי לילא (welve) דעטיפא (שובא אווי לילא (welve) דעטיפא (welve) דעטיפא (welve) דעטיפא (שובא אווי לילא (welve) דעטיפא (שובא אווי לילא (welve) דעטיפא (welve) דעטיפא (welve) דעטיפא (welve) דעטיפא (שובא אווי לילא (welve) דעטיפא (w

(& was in labor) במחבלן (& she cried out) ומחבלן (& she was pregnant) ב ובטנא (to give birth) דתאלד (she was anguished) אר (also) משתנקא

(a Dragon) אתא (& behold) והא (in Heaven) בשמיא (another) אתא (sign) אתא (& appeared) אתר (sign) אתא (deads) באית (seven) ביורא (that has) דאית (of fire *) דאית (great) אבא (diadems) דער (seven) שבעא (its heads) רשוהי (wupon) ועל (horns) קרנתא (בתא (ceven) אחר (wupon) באנין (diadems) ועסר (wupon) ביורא (wupon) ועל (wupon) ביורא (wupon) אונין (wupon) אונין (wupon) אונין (wupon) ועסר (wupon) אונין (wupon)

M * Critical Greek and Textus Receptus Greek has πυρρος "red", "fire colored"; The Majority Greek text (about 100 mss.of Revelation) have πυρος "of fire". The Aramaic word און בורא" is "Fire" and "fiery". און is "Fire" and "fiery". וורא" is "of fire" or "fiery".

Even the Aramaic Harklean Version (translated from Greek) has the same reading The Crawford ms. has; the Greek has two variant readings, and why? The answer here seems to be the same as for many other places in The NT where Greek has variant readings- The Aramaic cognate word in the Aramaic text has several meanings or can be easily mistaken for another similar Aramaic word which translates to the pertinent Greek reading.

(that in the heavens) בשמיא (of the stars) בכוכבא (the third) לתולתא (dragged) בשמיא (& its tail) בדונבה (was) אנון (standing) על (upon) ארעא (the Dragon) ותנינא (ctauding) אנון (the mail) ארעא (them) ארעא (that when) אנתתא (to give birth) דתאלד (who was ready) דערדא (woman) אנתתא (before) דילדת (the Son) נאכליוהי (she had delivered) לברה (the stark) לברה (the stark) אנתתא (the stark) אנתתא (the stark) אנתתא (the stark) דערדא (the stark) אנתתא (the stark) אנא (the stark) אנתתא (the stark) אנתתא (the stark) אנתתא (the stark) אנתתא (the stark) אנא (the

(Him) הו (male *) דכרא (The Son) ברא (& she delivered) דילדת (the nations) למרעא (Who was going) דעתיד (Who was going) למרעא (Who was going) דעתיד (her Son) דברה (was caught up) ואתחטף (of iron) דברה (with a rod) בשבטא (His throne) ולות (& to) ולות (God) אלהא (to) אלהא (to)

* Greek has "טוסט מסספט" – "son male" which is a literal rendering in line with the Aramaic text; this rendering is not Greek language but Semitic (Hebrew-Aramaic-Arabic-Ethiopic). The Hebrew Bible has this expression in 1 Sam. 1:11 and Jer. 20:15 – "son seed". בן זכר "son seed". There are many Semiticisms in the Greek version of Revelation, strongly suggesting a Semitic original.

(was) אהר (there) האתר (where) אחר (to the wilderness) לחורבא (fled) האית (& The Woman) אונתתא (God) לה (the place) אלהא (by) מן (prepared) אלף (the place) אלהא (there) המן (for her) הנתרסונה (that she would be sustained) יומין (days) יומין (that she would be sustained) דנתרסונה

7 והוא (Mikail) מיכאיל (in Heaven) בשמיא (war) בשמיא (& there was) מקרבין (& the Dragon) תנינא (with) עם (fighting) עם (fought) אקרבו (& its angels) ומלאכוהי (מלאכוהי

(a place) אתרא (neither) ולא (prevailed) אתרא (& not) א (in Heaven) אשתכם (for them) להון (was found) אשתכם

(The Chief) רשא (Serpent) הויא (that) הו (Great) רבא (The Dragon) רשא (& was cast down) (which deceives) רמתקרא (it) דמתקרא (the Devil) אכלקרצא (The Devil) אכלקרצא (which is called) הו (it) המתקרא (the Earth) ארעא (unto) ארעא (all) אתרמי (wit was cast down) ומלאכוהי (were cast down) אתרמיו (with it) אתרמיו (& its angels)

(that said) אמרא (Heaven) שמיא (from) באמר (great) און (a voice) אקלא (& I heard) און 10

גלינא דיוחנן שליחא

(& the kingdom) וחילא (the deliverance) הוא (is) שווזבא (is) וחילא (now!) הא (now!) הוא (it) הוא (of our brethren) האחר (The Accuser) מסורא (for is cast down) האתרמי (of our God) האתרמי (our God) אלהן (before) הוא (before) הוא (day) אלהן (has) אלהן (which accused) המסר

(of The Lamb) אובן (by the blood) בדמא (were victorious) והנון (& those) והנון (of His testimony *) מלתא (the word) מלתא (& by) וביד (death) אחבו (they loved) נפשהון (they loved) למותא (& not) ולא (& not) למותא (& not)

Greek has "of their testimony"; Only The testimony of The Lord Yeshua has power to defeat Satan. "Our testimony" is irrelevant. "His testimony" is found in Mark 14:61,62:

But He was silent and did not answer anything, and again The High Priest asked Him and said, "Are You The Messiah, The Son of The Blessed One?"But Jesus said to him, "I AM The Living God, and you shall behold The Son of Man sitting at the right hand of The Power of God and coming on the clouds of Heaven".

The Peshitta alone has the full force of our Lord's confession under oath to The High Priest. His answer was not "Yes, I am The Son of God". His answer was "Ena Na"-"I am The Living God…". This answer was given to a band of soldiers who came to arrest Him in the Garden of Gethsemane, and the entire band fell backward to the ground (See my Interlinear of John 18:5,6).

(The Earth) על (on) ארעא (that it had been cast down) אתרמי (The Dragon) תנינא (saw) הזא (& when) דכרא (The Male) אידא (thad given birth to) אידא (who) אידא (The Woman) אידא (it persecuted) אידא (דרף (thad given birth to) אידא (who) אידא (אנתתא (the Woman) אידא (the Woman) איד

(waters) אנתתא (The Woman) אנתתא (after) בתר (its mouth) מיא (from) מיא (The Serpent) מיא (acast) אור (to cause her) הויא (by the waters) מיא (that she would have been taken) דשקילת (a river) איך (as) נהרא

(The Earth) ארעא (& opened) ופתחת (The Woman) לאנתתא (The Earth) ארעא (& helped) ועדרת (& the Dragon) ארעא (that) הו (triver) הו (which cast) ובלעתה (which cast) ובלעתה (from) (from) פומה (its mouth) פומה (its mouth) פומה (the Dragon) ארעא (which cast) ארעא (ארעא הוא ביי ארעא (ארעא הוא ביי ארעא הוא ביי ארעא הוא ביי ארעא הוא ביי ארעא (which cast) ארעא (ארעא הוא ביי ארעא (ארעא הוא ביי ארעא (ארעא הוא ביי ארעא (ארעא הוא ביי ארעא ביי ארעא הוא ביי ארעא ביי ארעא הוא ביי ארעא הוא ביי ארעא הוא ביי ארעא הוא ביי ארעא ביי ארעא הוא ביי ארעא הוא ביי ארעא הוא ביי ארעא ביי ארעא הוא ביי ארעא ביי ארעא הוא ביי ארעא ביי ארעא ביי ארעא ביי ארעא ביי ארעא ביי ארעא ביי ארע ביי ארעא ביי ארע ביי ארע

(& it went) אנתתא (The Woman) אנתתא (against) על (The Dragon) ואזל (warged) וורנז (warged) למעבד (the remnant) שרכא (with) שרכא (warged) למעבד (to make) קרבא (warged) בוקדנוהי (of God) דאלהא (the commandments) הלין (who keep) דעטרין (these) הלין (warged) בוקדנוהי (the testimony) בישוע (warged) הלין (warged) הלין (warged) בישוע (these) הלין (warged) בישוע (the testimony) הלין (warged) הלין (warged) בישוע (the testimony) הלין (warged) הלין (warged) בישוע (warged) הלין (warge

* זרעה – "Her seed" is The Messiah and no other; the remnant are those who believe in and follow Him. The Aramaic word always refers to a son.

Chapter 13

(ascending) על (& I stood) דימא (of the sea) דימא (the sand) על (on חלא (& I stood) וקנות (borns) על (the sea) על (the sea) אית (the sea) מן (from) מן (from) ועל (the sea) אית (the sea) עסר (from) עסר (a beast) ושבע (diadems) אין (ten) (ten) אין (ten) (ten) (ten) (ten) אין (ten) (ten) שמא (ten) (te

N* The Majority and Critical Greek has "names" – ονοματα. The Aramaic אמש - "Shma" is singular. Whoever penned the original Crawford Aramaic text was highly expert in the language; if he was translating from Greek, he would have known easily the difference between the singular Greek ονομα and the plural ονοματα; only 3 old Greek mss. & the Textus Receptus Greek mss. have the singular ονομα – "name". The fact that the Crawford has אמש - "Shma" - "Name" mitigates strongly against a Greek original behind it; if it were a translation of Greek, it would have אמש - "Shmahey" – "names" or שמה" - "Shamhayn" - "names", as does the Harklean Syriac Version - (אמש - "Shmahey"), unless one would argue The Crawford

The Revelation of The Apostle John

גלינא דיוחנן שליחא

was translated from The Textus Receptus Greek text, since it agrees with that text alone in two readings in this verse: "I stood" and "names". But that would be difficult to maintain since The TR disagrees with The Crawford in quite a few major readings in Revelation. Even in this verse, the word order of the two texts differs for "ten horns and seven heads".

Whoever penned the Greek version of Revelation was not nearly as competent in Greek as the writer of the original Crawford text was in Aramaic; of that I am confident.

```
(a leopard) דומרא (was) הות (like) דמותא (I saw) דומרא (that) הות (& the beast) דומרא 2
                         (of lions) איך (as) איך (& its mouths) ופומה (of a wolf) דרבא (as) איך (& its feet) ורגליה
                                          (& gave) חילה (its power) חילה (The Dragon) תנינא (to it) לה (& gave) וכורסיה
                                                                                                                       (great) רבא (& authority) ושולטנא
                                (to death) למותא (crushed) פעיעתא (as if) איך (its heads) קרקפתה (of) מן (& one) אוד 3
                                         (& its wound) ומהותא (was healed) אתאסית (mortal) אתאסית (& its wound) ומהותא
                                                                                 (all) ארעא (The Beast) בתר (after) היותא (The Earth)
(with it) עמה (to war) למקרבו (able) משכח (& who is) ומנו (this) הרא (Beast) לחיותא (Beast)
                             (great things) לה (to it) פומא (that speaks) דממלל (was given) לה (was given) לה
                             (to work) למעבר (authority) שולטנא (to it) למעבר (was given) למעבר (blasphemy) למעבר
                                                                                                        (& two) ותרין (forty) ארבעין (months) ירחא
                              (God) אלהא (before) קדם (to blaspheme) למגדפו (its mouths) אלהא (& it opened) אלהא 6
                                    (of those) בשמא (to blaspheme) ובמשריא (The Name) דאילין (to blaspheme) דתנדפי
                                                                                                                  (in Heaven) בשמיא (who dwell) דשרין
                 (to it) אַ קרישא (with) עם (war) ארניהב (to make) למעבר (to it) למעבר (& it was given) ארניהב (אתיהב
                                      (authority) שולטנא (to it) לה (was given) ואתיהב (them) אנון (to to conquer) אנון אנון (מון מון לשנא
           על (wer (all) שרבתא (generations) ואמותא (enerations) ולשנא (over) על (over) כלהין (all) שרבתא
               (of The Earth) ארעא (the inhabitants) עמוריה (all of them) כלהון (it) לה (will worship) (in the book) (in the book) אילין (not) אילין (who) הנון (אילין (those) הנון (אילין (א'))))))))))))))))))
                                                        (before) קרם (slain) קטילא (of The Lamb) דהיא (of Life) הו (of Life) הו (that) הו
                                                                                                    (of the world) דעלמא (the foundation) תרמיתה
                                                       (let him hear) נשמע (an ear) ארנא (to him) ל (who has) ארנא (the one) פון (the one) ארנא (the one) לאינא (און אינא
         (goes) מובל (into captivity) בשביא (whoever) מובל (leads) מובל (wito captivity) דבשביא (whoever) מובל (will be killed) נתקטל (with a sword) בחרבא (wurder) קטל (who with a sword) דבחרבא (at those) נאינא (of the holy ones) הימנותא (tis) ומסיברנותא (here) הרכא (here) הימנותא (here) ומסיברנותא (אומד) ומסיברנותא (אומד) הרכא (אומד) הימנותא (אומד) ומסיברנותא (אומד) הימנותא (אומד) הימנותא (אומד) הימנותא (אומד) ומסיברנותא (אומד) הימנותא (אומד) הימנות (אומד) ה
           (the ground) ארעא (from) מן (that ascended) דסלקא (another) אחרתא (beast) ארעא (I saw) דיותא (L I saw) דיותא (beast) אחרתא
                      (The Lamb) לאמרא (& was like) ודמיא (horns) קרנן (two) תרתין (to it) לאמרא (had) הוא (& it) הוא (לאמרא
                                                                              (The Dragon) איך (as) תנינא (was) הות (& speaking) וממללא
             (it will exercise) כלה (all) כלה (former) קדמיתא (of the beast) דחיותא (& the authority) בונא (it will exercise) דחיותא
                 (in it) ברמורי (before Him) ותעבָד (& will make) לארעא (before Him) ולדעמרין (before Him) ברמורי
                  (whose was healed) דאתחלמת (that) הי (the first) קרמיתא (beast) לחיותא (also to worship) ונסגדון
                                                                                                                           מחותא (wound) דמותה (mortal)
                 (to make) איכנא (so) דנורא (great) ארותא (signs) אתותא (& it will perform) ותעבר (the people) אתותא (before) איכנא (carth) ארעא (heaven) שמיא (from) מן (to descend) ארעא (to descend) מן ארעא (from) מן (מון הארעא (from) ארעא (from) ארעא (ארעא (from) ארעא (from) (from) ארעא (from) (f
```

(signs) אתותא (by) ביד (Earth) ארעא (on) על (those living) לדעמרין (& it will seduce) ותטעא (The Beast) לה (to perform) למעבר (to him) לה (that were given) דאתיהב

The Revelation of The Apostle John

גלינא דיוחנן שליחא

(an image) צלמא (to make) למאמר (Earth) ארעא (on) על (dwellers) למאמר (to tell) למאמר (the wound) אידא (to him) להיותא (which) אידא (to The Beast) לחיותא (& lived) וחית (by the sword) דחרבא

(& poor) מסכנא (rich) עתירא (& great) ורורבא (small) זעורא (all) ומסכנא (& it will cause) ותעבד (a mark) ועבדא (to them) להון (to be given) דנתיהב (servants) דנתיהב (masters) על (oright) על (oright) איריהון (their eyes) על (oright) איריהון (their eyes) על (oright) איריהון (or

(one who) אוש (except) אלא (again) תוב (may sell) או (or) או (may buy) נזבן (a man) אנש (that not) אונא (of The Beast) דיית (of the name) דשמא (a mark) דשמא (upon him) דאית (has) עלוהי (of its name) דשמא (the number) דשמה (of its name) או (or) או (a mark) דשמה (beast) דשמה (of its name) או (arcept) או (arcept) און (arcept) אונא (arcept) אונא

(a mind) אותיה (in him) הונא (whoever has) ודאית (wisdom) איתיה (is) הרכא (here) הרכא (for מנינא (the number) למנינא (the number) למנינא (the number) הוותא (six hundred) הוותא (wisdom) הוותא (wisdom) הונא (wisdom) בחשביוהי (wisdom) הונא (is) הרכא (the number) שתמאא (six hundred) שתמאא (wisdom) שתמאא (wisdom) שתמאא (wisdom) שתמאא (wisdom) ברנשא (wisdom) שתמאא (wisdom) שתמאא (wisdom) ושתין (wisdom) הונא אותיה (in him) הונא (in him)

Chapter 14

(The Mount) מורא (with Him) על (standing) אמרא (The Lamb) אמרא (& behold) והא (& I saw) והזית (4:1 נוחזית (4:0 מורא (5:1 מורא (1000) מורא (6:1 מור (1000) מור (4:1 מור (1000) מור (4:1 מור (5:1 מור (1000) שמה (1000) שמח (

(the sound) א"ך (as) ק"לא (Heaven) שמיא (from) שמיא (a sound) ק"לא (& I heard) נשמעת (great) איך (& as) ק"לא (many) רבא (of thunder) רבא (the sound) ק"לא (many) א"ר (as) דמיא (a harpist * (as) ק"לא (I heard) דשמעת (which) א"ר (a sound) ק"לא (on his harp) בק"תרוהי (playing) דנקש (playing)

N* Greek has "harpists". The Aramaic קיתרודא can be singular or plural and the last word בקיתרוה could be mistaken for a plural (not so with the verb שלום), though I cannot be confident in the expertise of the translator who would do so.

(new) אדרתא (a hymn of praise) איך (as) תשבוחתא (& they sang) והרתא (נמשבחין (the Beasts) וקדם (the Beasts) וקדם (the Beasts) וקדם (the hymn) וקדם (the hymn) וקדם (to learn) למאלפה (was able) אתמצי (a man) אנש (a not) לתשבוחתא (thousand) ולא (forty) אוא (to learn) אלא (to learn) אלא (the hymn) וביני (one hundred) מן (thousand) ארעא (from) מן (thousand) וביני (the Earth) ארעא (from) מן (redeemed)

(have been defiled) אנון (not) את (women) נשא (who with) בשם (those) אילין (are) אילין (these) הלין (these) הלין (these) איתיהון (for) איתיהון (these) הלין (these) דנקפוהי (they are) איתיהון (for) איתיהון (these) הלין (these) דנאזל (who cleave to) אודבנו (these) בתולא (from) אנשא (from) דנאזל (these) דנאזל (these) הלין (these) כל (the first fruits) אנשא (these) רשיתא (these) לאלהא (the first fruits) לאלהא (these) רשיתא (these) לאלהא (these) לאלהא (these) הלין לאלהא (these) רשיתא (these) לאלהא (these) לאלהא (these) לאלהא (these) לאלהא (these) הלין לאלהא (these) לאלהא (t

(falsehood) דגלותא (is found) אשתכחת (not) לא (for in their mouths) דגלותא (falsehood) דבפומהון (they are) אנון (for in their mouths) מום (without) מום (without) מום (without) מום (without) אנון (fault)

(Heaven) שמיא (in the midst of) מצעת (flying) דפרח (angel) מלאכא (another) אחרנא (& I saw) וחזית (& I saw) למסברו (the Good News) ארגא (with him) סברתא (& had) דלעלם (he) למסברו (& had) ואית (beople) ארעא (Earth) ארעא (tunto) ארעא (with him) יתבי (unto) ארעא (dwellers) ולשן (& generations) ולשן (& languages) ולשן (& wroth) ארעא (שרבן (with him) ארעא (with him) אר

(God) אלהא (of) מן (stand in awe) דהלו (great) ארבא (in a voice) בקלא (saying) להאמר (the hour) בקלא (has come) האתת (because) מטל (glory) תשבוחתא (Him) תשבוחתא (the heavens) מטל (Him Who made) בדינה (of His judgment) וסגודו (wworship) וימא (the sea) וימא (the sea) ועינתא (the sea) וימא (the Earth) וימא (the sea) ושינתא (the sea) וימא (the sea) וימא (the sea) ושינתא (the sea) וימא (the sea) וימא (the sea) וימא (the sea) ושינתא (the sea) וימא (the sea) וימא (the sea) וימא (the sea) ושינתא (the sea) וימא (the sea) ושינתא (the sea) וימא (the sea) ווא (the se

The Revelation of The Apostle John

גלינא דיוחנן שליחא

* Greek has "Wine of passion".The Aramaic words for "Passion" and "Wine": א חמרא & המרא שווא Just one letter difference!

(saying) למאמר (them) להון (followed) בקל (third) דתלתא (angel) למאמר (another) אחרנא (מחרנא (another) דתלתא (whoever) דתלתא (the Beast) ולצלמה (the Beast) בקלא (in a voice) אינא (great) אינא (great) דינא (his eyes) בית (between) בית (tis mark) רושמה (& received) דינא (מחרנא להודי (whoever) בית (between) בית (between) בית (between) בית (whoever) בית (between) בית

** Wine was normally mixed with some water; this wine was "mixed without mixing" which means it was served straight up.

(ascends) בתשניקהון (of their torment) לעלם (to eternity) לעלם (to eternity) נסק (& the smoke) וחנגא (& night) איממא (day) איממא (rest) איממא (for them) להון (& there is not) ולית (the Beast) להון (who worship) לחיותא (those) אילין (of its name) השקל (the mark) רשמא (who takes) השקל (to to him) ולמן (the mark) השקל (the mark) רושמא (שמא להיותא (the mark) השקל (the mark) השני האווא השני האווא השני האווא האו

And the smoke of their torment ascends to the eternity of eternities and there is no rest for them day or night –those who worship The Beast and its Image, or for him who takes the mark of its name.

This verse does not affirm everlasting punishment, though it gives that impression. If it were meant to teach that, the language would be more straightforward. Smoke may rise to eternity even after the fire is extinguished in a Heaven without a ceiling. The smoke represents the effect of the punishment – or purging; eternity of eternities signifies the eternal realm of souls of all people who are also affected by the torment and purging of sin, which fire and brimstone represent. "There is no rest" to those who worship (present tense) The Beast.... It is important to note the tense of the verb. It does not say there will never be rest to them, nor does it say there is no rest for those who worshipped The Beast. All of us worshipped The Beast at one time; that does not mean there is no salvation possible for us.

Revelation is written in symbolic terms, not literal language. "No rest" signifies that the torment of the wicked is primarily internal and mental anguish, not literal physical pain caused by literal fire burning flesh. If the torment were the burning of bodies in fire and molten sulphur, "rest" would not be the remedy needed by the tormented. They would need serious medical attention at the least; what they really would need is a Divine Savior. The Bible does not anywhere say that there are some for whom Jesus The Messiah is not a Savior or whom He cannot or will not save. It does say that some go into eternal torment; it does not say they cannot or will not come out from it.

A major stumbling block for many is the concept of the word "eternal" and "eternity" being confused with "everlasting". According to The Bible, that which is eternal is timeless- without reference to time (See 2 Cor. 4:18). "Everlasting" indicates an infinite or endless period of time. According to Paul's definition of "Eternal", בלעלם –D'lalam, The word "Everlasting" is a violation and contradiction against eternity, where time has no reference point and is therefore meaningless. One cannot describe or define eternity as an infinitely long time; it is not time at all, nor can it be measured at all by a time piece. We must find a new frame of reference for eternity outside of time and time concepts. It is God's frame of reference, Whose Name is "I AM".

(those) אילין (of the holy ones) דקדישא (the patience) אילין (is) אילין (here) אילין (of Yeshua) איתיה (the faith) והימנותה (of God) דאלהא (the commands) דישוע (who keep) דנטרו

(write) אוֹם (that said) אמר (Heaven) שמיא (from) מן (a voice) למיתא (& I heard) במרן (in our Lord) למיתא (their blessings) אילין (their blessings) מול (their blessings) אילין (they rest) משל (because) משל (The Spirit) אמר (says) אמר (Yes) אמר (from) מן (from) השא (from) עמליהון (from) עמליהון (their labors)

גלינא דיוחנן שליחא

(the likeness) ענגא (sat) ענגא (the cloud) ענגא (white) איתר (a cloud) דמותא (behold) והא (of gold) אינגא (a crown) איר (his head) על (on) רשה (to him) הדהבא (of a man) דברנשא (sharp) אידה (a sickle) מגלתא (his hand) מגלתא (wis hand) ועל (wis hand) אידה (wis hand) אידה

(the temple) מלאכא (from) מן (went out) מלאכא (angel) מלאכא (& another) (the cloud) מן (to him sitting) מלאכא (great) (in a voice) אבקלא (ashouted) (because) ווענוא (has come) מגלתך (because) מטל (angel) מטל (went out) מגלתך (your sickle) שדר (send) מגלתך (send) ווענוד (went out) מטל (send) מטל (send) מגלתך (went out) מגלתך (went out) מטל (went out) מונל (went out) מונל (went out) מטל (went out) מטל (went out) מונל (went out) מונל (went out) מונל (went out) מטל (we שעתא (the hour) למחצר (*the hour)

(his sickle) מגלתה (the cloud) על (on) על (who sat) דיתב (he) הו (& thrusted) וארמי על (unto) ארעא (The Earth) ואתהצרת (was reaped) ארעא (The Earth) ארעא (unto) על

(the temple) היכלא (from) מלאכא (went out) נפק (angel) היכלא (another) אווואחרנא (sharp) חדיפתא (which in Heaven) מגלתא (which in Heaven) מגלתא (sharp) ועלוהי (which in Heaven) אית

(who had) ראית (the altar) מרבחא (from) מן (went out) נפק (angel) מלאכא (another) אית (another) ואית (great) (in a voice) אים (& he shouted) וורא (fire) נורא (over) על (over) על (authority) מול (to him) לה (to him) שור (to him) שרר (sharp) שרר (sharp) שרר (with him) מנלתך (with him) לראית (of the vineyards) דריפתא (of the vineyards) דכרמה (the clusters) לסגולא (authority) לסגולא (sharp) דכרמה (its grapes) ענבוהי (because) דרבי (because)

(The Earth) ארעא (unto) על (his sickle) מגלתה (the angel) מלאכא (& thrust) ארעא (19 (& cast) וארמי (of The Earth) דארעא (the vines) לכרמה (& he gathered) וארמי (of God) דאלהא (of the passion) דחמתה (great) ווועצרתא (into the winepress) במעצרתא

(the city) מדינתא (from) מן (outside) לבר (the winepress) מעצרתא (& was trodden) מדינתא (20 (the bridle) מן (unto) עדמא (the winepress) מעצרתא (from) מעצרתא (blood) לפגורא (& came out) ונפק (was out) אלף (from) אלף (from) אלף (of horses) אסטרון (stadia) ארכשא ((300 *) ומאתין ((300 *) אסטרון ((3

* Greek mss. have "a thousand, six hundred stadia"; The Greek ms. Aleph (A, 4th cent.) has χιλιων διακοσιοι – "a thousand two hundred", as does The Philoxenian Syriac Version (early 6th cent.).

MENDAL AND MATTO **AD KOCIONKAI**

Here is a photocopy of The Sinaiticus at this place in the verse: The letters in Greek uncial script are -

> ΣΤΑΔΙΩΝΧΙΛΙΩΝ[ΕΞΑ] σταδιων χιλιων[εξα] ΔΙΑΚΟΣΙΩΝΚΑΙΕ

διακοσιων και ε

"stadia thousand [six] two hundred. And "

If the Aramaic is the original, how did most Greek mss. get 600 instead of 200? Ah, but the Aramaic מולאתין is 600 and 200! How? The Aramaic language uses letters for numbers as well as words. ומאתין can mean "and two hundred" (which it most likely does) or it can be interpreted as "(hundreds) אחרין (six) אווי since און (Waw) is also used for the number six. The Greek interpretation may have been influenced by the Hebrew form for "hundreds"- מאות; The correct Aramaic form would be XXI.

The more accurate use of this method would actually give - "six-two hundreds" which is exactly what The Sinaiticus has! [Greek does not have a six -two hundreds.]

So The 4th century Greek Sinaiticus bears witness to the Aramaic text of Revelation (The only Greek ms. with 1200 stadia in this place) as does The Majority Greek Text with its subtle but sloppy use of Gematria to obtain 1600 stadia.

> ומאתין "And two hundred" (Crawford & Greek Sinaiticus) וֹמאתין -"Six -hundreds" (Greek reading base?)

Chapter 15

(& wonderful) ותמיהתא (great) בשמיא (in Heaven) בשמיא (sign) אתא (another) אחרתא (L saw) והמיהתא (15:1 (last) אחריתא (seven) שבע (plagues) מלאכא (upon them) עליהון (that had) עליהון (angels) מלאכא (of God) אשתמלית (the anger) חמתה (is finished *) אשתמלית (for in them) דארהא

The Revelation of The Apostle John

גלינא דיוחנן שליחא

Mic 7:18 Who is a God like unto thee, that pardoneth iniquity, and passeth by the transgression of the remnant of his heritage? he retaineth <u>not his anger for ever</u>, because he delighteth *in* mercy. מי-אל כמוך נשא עון ועבר על-פשע לשארית נחלתו לא-החזיק לעד אפו כי-חפץ חסד הוא Mic 7:18

(with fire) בנורא (mingled) דפתיכא (of glass) דיגוניתא (a sea) איך (as) איך (& I saw) דיגוניתא (2 (its image) אַלְמָה (& over) ומן (The Beast) אוֹת (over) מן (whose who were victorious) ולדזכו (who stood) דקימין (of its name) דשמה (the number) לעל (who stood) ומן (מנינא (who stood) בינא (מנינא (the number) בינא (who stood) ומן היינא (מנינא (the number) בינא (the number) בינא (מנינא (the number) בינא (with them) עליהון (& there were) איכ (of Glass) דונוניתא (the Sea) מן (from) ימא (of God) אלהא (the stringed instruments *) קיתרוהי

* harp, lute, cithern, guitar, sheminith, lyre, asor, viol, sackbut, zither.

(the song) אלהא (the servant) ומשבחין (of Moses) דמושא (the song) דמושא (& they sang) דמושא 3 (& marvelous) רורבין (great) רורבין (& they were saying) ואמרין (of The Lamb) אדאמרא (& the song) ותמיהין (& the song) אדיד (God) אדיד (Your works) מריא (Jehovah) אריא (God) אדיד (King) אדיד (Your works) מריץ (& true) ושרירין (just) ושרירין (wart) מלכא (Your works) מלכא (אבדיך (אנין (שרירין (

Your Name) לשמך (will reverence) לא (not) לא (who?) נדחל (will reverence) לך (who?) מריא (who?) ונשבח (not) לא מטל (because) דאנת (You) הו (are) בלחוד (only) חסיא (because) מטל (before You) עממא (the nations) נאתון (will come) ונסגדון (all of them) עממא (all of them) אחון (שווי להון מטל (because) דתריץ (True) אנת (because) מטל

(The Temple) היכלא (after) או בתר (after) הלין (these things) הזית (these things) היכלא (after) בתר (in Heaven) בשמיא (of The Testimony) במשכנא (of the Tabernacle) במשכנא

(those) הנון (The Temple) היכלא (from) מלאכין (angels) מלאכין (seven) שבעא (went out) 6 (linen *) כתנא (who have) לבישין (who have) באית (who have) שבע (with them) שבע (with them) לבישין (who have) אית (of gold) ברוא (a wrap) אסרא (their chest) חדייהון (around) על (bound) אסרא (wearing) ונהירא (pure) ונהירא (pure) ונהירא (who have) אינה (אינה) אינה (שיבית) ווהירא (who have) בייא (שיבית) ווהירא (who have) על (שיבית) אינה (שיבית) ווהירא (who have) בייא (שיבית) בייא (שובית) בייא (שיבית) בייא

M * Most Greek mss. have λινον-"linen". Westcott and Hort's Greek edition has λιθον - "stone".

Estrangela **Dead Sea Scrolls Aramaic script**

צוללא - Linen: צוללא Mぶ-Stone: とりとり

(angels) מלאכין (to the seven) אונן (gave) הבת (Beasts) היותא (The four הרבע (of) מלאכין (& one) ארבע (חדא (of God) דאלהא (of the anger) חמתה (full) דָמְלִין (vessels) דבורין (seven) שבע (Amen) אמין (of eternities) עלמין (to the eternity) לעלם (The Life) אמין (Who is) דאיתוהי

8 ואתמלי (of the glory) היכלא (The Temple) מן (of) תננא (was full) דתשבוחתה (was full) או (the temple) או היכלא (to enter) להיכלא (was full) הוא (was full) להיכלא (to enter) ומן (was full) להיכלא (to enter) ולית (was full) להיכלא (was full) להיכלא (was full) ולית (was full) להיכלא (was full) (angels) מלאכין (would be finished) דנשתמלין (until) מהון (the seven) מהון (would be finished) מלאכין

Chapter 16

(that said) דאמר (the Temple) היכלא (from) מן (great) בא (a voice) ל (4 I heard) ל (vessels) קלא (the seven) שבע (4 pour,out) אין (4 (angels) מלאכין (to the seven) לשבעא (to the seven) מלאכין (4 (4 מלאכין (4 (The Earth) ארעא (on) על (of God) דאלהא (of the anger) דחמתה

(The Earth) ארעא (on) על (his vessel) זבורה (& poured) ארעא (the first) ארעא (went) אולל (went) ארעא 2 (the people) אנשא (over) על (& painful) וכאבנא (severe) בישא (absesses) שוחנא (& it was) והוא (of The Beast) דחיותא (the mark) רושמא (on them) דהיו (who have) דאית (its Image) לצלמה (who worship) ואילין (& those) ואילין

(& became) אשר (into the sea) בימא (his vessel) בורה (second) דתרין (second) דתרין (& the angel) לבורה 3 (in the sea) איך (died) מיתת (died) מיתא (the sea *) נפשא (died) היתא (as) איך (as) מיתא (the sea *) מיתא (לפשא

The Revelation of The Apostle John

גלינא דיוחנן שליחא

And the second angel poured his vessel into the sea, and the sea became as dead, and every living animal died in the sea.

N* Greek mss. have: εγενετο αιμα ως νεκρου - "it became blood, as of a dead man". The Crawford ms. has "Sea" twice; the Greek has "Blood" in place of the second "Sea".

Here is the word "Sea" in Aramaic: "N"; Here is "Blood": NDT.

Now look at the main DSS against: "N MA (Varama "Sea")

The Greek for "Blood" is αιμα; The Greek for "Sea" is θαλασση. They are not at all similar. I submit that the Aramaic explains the Greek, but the Greek does not explain the Aramaic reading.

(in the rivers) בנהרותא (his vessel) זבורה (poured) אשר (third) דתלתא (& the angel) ומלאכא (blood) (& they became) והוו (of water) רמיא (& in the springs) ובעינתא (בעינתא

(saying) אמר (of the waters) דמיא (the angel) למלאכא (& I heard) נשמעת (have) אנת (are) הוא (are) הוא (righteous) זדיק (You have decreed) דנת (Who these things) דהלין (& are holy) וחסיא (לא מדי (מציא אווי האין) דות (מציא אווי האין) ווייא (מציא אווי האין) אווייא (מציא אווייא האין) אווייא (מציא אווייא האין) אווייא (מציא אווייא האין) אווייא (מציא אווייא אייא אווייא אייא אייא אייא אייא אווייא אווייא אייא א אייא אייא איייא איייא איי

(they have shed) דנביא (& of the saints) ודקדישא (fthe blood) דנביא (the blood) דנביא (because) מטל (they have shed) מטל (they מטל (they מטל (they מטל (they מטל (they הבת (You have given) הבת (& blood) להון (they הבת (they מטל (they מטל (they מטל (they מטל (they have shed)) בידי (they have shed) אייהבת (they have shed) אנון (they have shed) בידי (they have shed) די מטל (they have shed) אנון (they have shed) אנון (they have shed) אנון (they have shed) די מטל (they have shed) אנון (they have shed) אנון (they have shed) בידי (they have shed) דוני (they have shed) אנון (they have shed) בידי (they shed) בידי (t

(God) אלהא (Jehovah) מריא (Yes) אין (saying) און (the altar) למדבחא (& I heard) ושמעת (Your judgments) אלהא (& righteous) וזדיקין (true) שרירין (all) כל (holding) אחיד (holding) אחיד

(the sun) אשר (over) על (his vessel) זבורה (poured) אשר (fourth) אדרבעא (& the angel) ומלאכא (with fire) אורא (children of men) לבנינשא (to scorch) בנורא (to him) בנורא (& it was given) ואתיהב

(great) בחומא (with heat) בחומא (the children of men) ביינשא (& were scorched) פואתחממו (authority) אול (to Him) אית (who has) אית (of God) אית (The Name) לשמא (& they blasphemed) וגדפו (glory) מחותא (Him) הלין (to give) למתל (they repented) ולא (authority) הלין (they repented) אחבו (they repented) אחבו (they repented) הלין (they repented) אחבו (מעבותא (שבותא (whith heat) מלין (שבותא (whith heat) מלין (שבותא (whith heat) הלין (שבותא (whith heat) למתל (were scorched) שול (שנשא האווי לשמא (שבותא (with heat) למתל (שנשא האווי לשמא (were scorched) שול (שנשא האווי לשמא (שנשא האווי לשמא האווי לשמא (שנשא האווי לשמא האווי לשמא האווי לשמא (שנשא האווי לשמא האווי לשמא האווי לשמא (שנשא האווי לשמא האווי לשמא האווי לשמא האווי לשמא (שנשא האווי לשמא האווי לשמא האווי לשמא (שנשא האווי לשמא האווי לשמא האווי לשמא האווי לשמא (שנשא האווי לשמא ה

(The Throne) על (over) על (his vessel) ובורה (poured) אשר (fifth) אשר (& the angel) על (arkness) (darkness) ומלאכא (its kingdom) מלכותה (of The Beast) הדיותא (the pain) (הות (the pain) לשניהון (they were) מן (they were) ומלעסין (arkness) הוו (darkness) לשניהון (they were) מן (מרשבא (from) מן (מרשבא (they were)) הוו (darkness) הוו (darkness) לשניהון (they were) מן (מרשבא (they were)) הוו (darkness) הוו (darkness) לשניהון (darkness) מן (מרשבא (they were)) הוו (darkness) הוו (darkness) מן (darkness) מן (darkness) מו (darkness) הוו (darkness) הוו (darkness) מלכותה (darkness) השר (darkness) השר (darkness) הוו (darkness) מלכותה (darkness) השר (dark

(The River) על (over) על (his vessel) זבורה (poured) אשר (sixth) אשר (& the angel) על (that may be prepared) בותמיב (its waters) מוהי (& dried up) ניבשו (Euphrates) פרת (great) פרת (sun) מוהי (the rising) מן (from) מן (of the kings) אורחא (the way) אורחא

(the mouth) מן (from) פומה (the mouth) התנינא (from) ומן (& I saw) וחזית (& I saw) דתנינא (from) פומה (from) בומה (from) דגלא (from) הגלא (from) היותא (of The Prophet) מן (from) פומה (the mouth) בומה (frogs) איך (clean) איך (three) תלת (spirits) הורדעא (spirits) איך (frogs) איך (f

(who perform) אילין (those) אילין (of demons *) אימיהין (spirits) אור (for) רוחא (spirits) ארת (they are) אימין (they are) ארתיהין (of the habitable Earth) של (unto) של (which go) אולן (signs) אתותא (great) אנון (them) לקרבא (them) דיומא (to gather) אנון (to gather) אחיד (of God) אחיד (all) כל (all) אחיד (spirits) אחיד (spirits) אחיד (them) בל (all) אחיד (spirits) אחיד (spirits

Aramaic words for "Demon" are at least two: אראש" – "Shada" and אוד" – "Daywa". Greek has only one word for "Demon – (δαιμονιον "Daimonion"). In Revelation, the Greek has but one word, δαιμονιον, where the Aramaic has both אראש" – "Shada" and אוד" – "Daywa". (See 9:20 & 18:2 as here). The Harklean Syriac Version (translated from Greek) has only אודין

The Revelation of The Apostle John

גלינא דיוחנן שליחא

-"Daywa" in Revelation. If The Crawford were a translation of Greek, as is commonly supposed, why would it use two different Aramaic words for the same Greek word? This phenomenon occurs with other words as well.

```
(who watches) אתא (to him) אהא (his blessing) מוְבוֹה (a thief) אוד (I come) אתא (behold) אתא (to him) אתא (his garments) גובא (his garments) מאנוהי (& keeps) ערטל (keeps) נוחון (this shame) ונטר (a they see) ונחזון
```

(to the place) לאתרא (them) אנון (& He shall gather) ונכנש 16 (Megiddo) מבראית (in Hebrew) מבראית (called) מבראית

(into the air) אאר (his vessel) זבורה (poured) אשר (seventh) באאר (& the angel) בורה (The Temple) (from) מן (great) אין (a voice) אין (went out) (ti is done) מן (that said) דאמר (The Throne) כורסיא (before) בורסיא (from) קרם

(there was) הוא (& an earthquake) ונורא (thunders) ורעמא (lightnings) ברקא (& there were) ונורא (when there have been) אין (from) מן (has been) אין (like which) האכותה (great) בנינשא (Earth) על (on) ארעא (children of men) בנינשא (was it) הנא (great) הכנא (so) הכנא (earthquake) הנא (that like) הנא (fract) הנא (was it) הנא (barthquake) הכנא (was it) הנא (barthquake) הכנא (was it) הנא (barthquake) הכנא (barthquake) הנא (barthquake) הכנא (bart

(& the cities) מדינתא (parts) לתלת (three) לתלת (Great) לתלת (the City) מדינתא (became) פלי (was remembered) ובביל (The Great) רבתא (the gabylon) ובביל (they fell) ובביל (of the nations) אתרכרת (of the wine) אלהא (before) לה (to give) לה (to give) לה (before) דחמרא (before) בחמתה (& of His rage) ודרונזה (of His passion)

(were found) אשתכחו (not) אלא (& the mountains) ומורא (fled) ערקת (island) גזרתא (& every) וכל 20

(the sky) א"ר (from) מן (fell) נחת (a talent *) א"ר (as) א"ר (great) (& hail) (the children of men) על (on) בנינשא (the children of men) וגרפו (on) בנינשא (on) בנינשא (great) (the plague) וגרפו (from) מטל (oreat) על (oreat) מחותא (oreat) דבררא (the plague) מחותא (overy) מחותה (was) מחותה (was) מחותה (overy) מב

* A talent (Kakra) was both a monetary weight of gold, silver or brass (worth as much as 125 British pounds), or a measure of sheer weight (94 lbs.)

Chapter 17

(with them) עליהון (who had) אית (angels) מלאכא (the seven) מבע (of) מן (one) אחד (& came) אית (after me) מלאכא (come) אוניתא (with me) מבע (with me) ומלל (wessels) ומלל (vessels) אמי (seven) אחויך (of The Harlot) אחויך (I shall show you) דינתא (many) של (or waters) מיא (who sits) על (who sits) דיתבא (with the seven) מיא (waters) מיא (who sits) אוניתבא (waters) מיא (waters) אוניתבא (with the seven) מיא (who sits) אוניתבא (waters) אוניתבא (waters) אוניתבא (waters) אוניתבא (waters) אוניתבא (with the seven) מלא (waters) אוניתבא (

(& have been drunk) וניו (of The Earth) ארעא (kings) מלכיה (fornicated) וניו (for with her) דעמה (of her fornication) מלכיה (the wine) חמרא (of The Earth) אמוריה (dwellers) עמוריה (all of them) בלהון

(a woman) אנתתא (& I saw) וחזית (in spirit) ברוח (to the wilderness) לחורבא (& he brought me) אנתתא (of blasphemy) על (on חיותא (of names) דמליא (full) שמהא (blood red) דיתבא (a beast) דיתבא (who sat) על (ten) דיתבא (to it) לה (to it) רשא (to it) שבעא (to it) דאית (which had) דאית (to it) רשא (to it) שבעא (to it) דאית (to it) אנתא (to it) רשא (to it) שבעא (to it) דאית (to it) אנתא (to it) רשא (to it) שבעא (to it) דאית (to it) אנתא (to it) אנת

(purple) ארגונא (wearing) רמעטפא (was) הוא (she) אית (& The Woman) ארגונא 4 (precious) אית (was) ברהבא (in gold) ברהבא (gilded) ברהבן (& scarlet) וכאפא (scarlet) אידה (her hand) הית (in (of gold) דמרגניתא (to her hand) הית (was) הוא (was) הית (was) הוא (was) ברהבא (in gold) ברהבא (was) מברגניתא (was) הית (was) ברהבא (gilded) ברהבא (was) מברגניתא (was) ברהבא (was) ברהבא (was) מברגניתא (was) ברהבא (w

(Babylon) בביל (Mystery) ארזא (was written) כתיב (her eyes) שיניה (between) בביל (word) בניל (fre Earth) בביל (of The Earth) אמא (The Great) דוניתא (The Mother) אמא (The Great) דוניתא

(of the saints) אנתתא (the blood) דרויא (who was drunk) דרויא (The Woman) דקרישא (& I saw) הזית (6 (of Yeshua) דישוע (of the witnesses) ומן (the blood) דמא (& from) דמא (de from) דמא (I saw her) היישוע (when כד (with astonishment) הומרא (& I was astonished) וואתדמרת (when) דומרא (with astonishment) הומרא (שוא הארדמרת) וואתדמרת (שוא הארדמרת) הומרא (שוא הארדמרת) הומרא (שוא הארדמרת) וואתדמרת (שוא הארדמרת) הומרא (שוא הארדמרת)

The Revelation of The Apostle John

גלינא דיוחנן שליחא

(are you astonished) אתדמרת (Why?) למנא (the angel) מלאכא (to me) א לי (& said) אודמר (& said) אנא (נא of The Beast) אנא (the mystery) אנא (that bears) אנא (that bears) לה (that

(& is not) הות (been) איתיה (which you saw) דחזית (The Beast) הות (been) היותא (איתיה (which you saw) דחזית (The Beast) היותא (is going) אילא (& to destruction) אילא (the sea) אילא (from) מן (to come up) דתסק (is about) אילא (Earth) ארעא (on) ארעא (will marvel) ונתרמרון (Earth) ארעא (the inhabitants) אמרי (are written) במרא (whose not) דהיא (those) הנון (The Beast) בעלמה (when they see) דחזין (of the world) דעלמא (the foundation) היותא (from) מן (which) תרמיתה (which) הות (which) וליתיה (& is approaching) וליתיה (which) הות (wh

(wisdom) לה (to him) לה (for the one having) להאית (the meaning) הרכא (here is) אהרכא (sits) שבעא (where מבעא (mountains) און (are) און (seven) שבעא (heads) רשין (the seven) שבעא (upon them) עליהון (The Woman) אנתתא

(is) איתוהי (& one) און (have fallen) המשא (* five *) המשא (there are) און (seven) איתוהי (& kings) ומלכא (& kings) אחרנא (he comes) אחרנא (tome) אחא ((yet) אחא (mot) לא (another) אחרנא (there is) הו (to remain) יהיב (is given) היהיב (a little time) היהיב

The first eleven Caesars: Julius, Augustus, Tiberius, Caligula, Claudius, Nero, Galba, Otho, Vitellius, Vespasian, Titus. Some think the seven kings are reference to seven kingdoms: Assyrian, Babylonian, Persian, Greek, Roman, Split Roman (East & West), Holy Roman. Jerusalem fell during Vespasian's reign, AD 70.

(& it is) וה' (& the Dragon*) וה' (which it brought*) ה' (that) ה' (& Beast) וה' (& the Dragon*) וה' (& the Bragon*) והנינא (the seven) ומן (& of) שבעא (which it brought) ה' (is) ולאברנא (the seven) מבעא (which it brought) ה' (the seven) ה' (אולא (as poing) וה' (the seven) ה' (אולא (as poing) וה' (the seven) ה' (אולא (as poing) וה' (the seven) ומן (which it brought) וה' (the seven) וה' (the seven) וה' (which it brought) וה' (the seven) ומן (the

האיתיה –Can mean "which is", or "which he brought". The latter makes sense in connection with The Dragon, which brought The Beast to power and prominence (13:2). No Greek ms. has the reading of "The Dragon" & "The Beast which it brought" as does The Crawford ms. in this verse.

(are) אנון (kings) מלכין (ten) עסרא (of The Beast) דחזית (horns) קרנן (& ten) אנון (lave received) במלכותא (who the kingdom) לא (those) אילין (those) דמלכותא (take) איך (authority) שקלין (but) אלא (take) שולטנא (authority) איך (with) חוותא (The Beast) שם (with) חוותא

(to them) להון (have) אית (will) אבינא (one) אר (these) הלין (give) וחילא (to The Beast) לחיותא (to The Beast) יהבין (& authority) ושולטנא (& power) וחילא

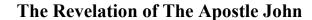
(them) אנון (will conquer) עם (these) אמרא (will war) נקרבון (The Lamb) אנון (with) עם (these) הלין (of kings) מלכא (The King) מלכא (the king) מטל (de is) הו (The Lord) הו (the kings) מטל (de faithful) (de chosen) ונביא (are called) ונביא (because His people) ודעמה (them) ווביא (them) ונביא (the Lamb) אנון (de called) אנון מהימנא (them) אנון מהימנא (these) ווביא (these) אנון מהימנא (them) אנון מהימנא (them)

(that you saw) דחוית (the waters) לי (to me) לי (& He said) לי (the nations,) עממא (The Harlot) יתבא (sat) יתבא (upon which) דעליהון (they are) ויתבא (& languages) ולשנא (& multitudes) איתיהון (& multitudes) וכנשא (לשנא (

(on the Beast) לחיותא (that you saw) קרנתא (horns) קרנתא (& the ten) א קרנתא (& the ten) קרנתא (& naked) (& naked) נסנין (will hate) לזניתא (The Harlot) (will hate) הלין (these) הלין (will burn her) ובסרה (will devour) נאכלון (will devour) ובסרה (will make her) נעבדונה (will burn her) נעבדונה (will devour) נאכלון

(to perform) דנעבדון (into their hearts) בלבותהון (gave) ביר (for) דנעבדון (God) אלהא 17 (#will give) גיר (one) בבינה (their purpose) צבינה (#will give) ונעבדון (tincome (their purpose) צבינה (their fulfilled) לחיותא (to Beast) דאלהא (until) דאלהא (of God) מלכותהון (the words) מלוהי (the words) דאלהא (of God)

^{*} Nero was the sixth Caesar of Rome ("**One is**"), Julius Caesar being the first. This confirms my view that Revelation was written during Nero's reign (A.D. 54-68).

גלינא דיוחנן שליחא

(that) אירא (great) רבתא (the city) מדינתא (you saw) אירא (which) אירא (& The Woman) אירא (of The Earth) אירא (the kings) מלכותא (over) מלכותא (for itself) מלכותא (which has) דארע

Chapter 18

(Great) רבתא (Babylon) בביל (fallen) נפלת (great) (in a voice) (a to every) בקלא (& he shouted) (to every) בקלא (& a prison) ונטורתא (for demons) לשארא (the abode) מעמרא (& it is become) והות (& detestable) לא (pure) דכיתא (pure) לא (spirit) לא (spirit) (דותא רותא (pure) לא (spirit) לא (spiri

(that said) אחרנא (Heaven) שְׁמִיא (from) מן (voice) לא (another) אחרנא (& I heard) שמעת (you share) אחרנא (day people) עמי (within her) מן (from) מן (come out) פוקו (her plagues) מן (from) מן (from) מו (from) בחטהיה (in her sins) דלמא (that not) אחרתה (wou receive) בחטהיה (from) מו (you receive) און אחרתה (that not) אחרתה (wou receive) בחטהיה (from) מו (you receive) אחרתה (that not) אחרת (that not) אחרתה (tha

(to Heaven) עדמא (unto) עדמא (the sins) אחטהא (in her) בה (have touched *) דרבקו (because) מטל (her evil) דרבקו (& has called to mind) אלהא (& has called to mind) ואתרכר

(to her) איכנא (also) איכנא (pay her) פרעת (has payed) פרעת (also) איכנא (just as) איכנא (pay her) פורעוה (which she mixed *) עבריה (that) הו (in cup) בכסא (her deeds) עבריה (for) עבריה (a double) אעפא (to her) לה (mix *) מזונו (mix *)

(& exalted herself *) מדם (herself) ומשה (in which she glorified) ושנקא (for) מדם (that מדב (that מדב (that as) דאיך (give) שונקא (suffering) ואבלא (suffering) מטל (that as) דאיך (that as) אנה (that as) דיתבא (wa widow) אנה (for in her heart) דבלבה (I shall see) אוא (not) אדוא (was sorrow) לא (tam not) ליתי (I am not) ואבלא (was sorrow) לא (tam not) אדוא (tam not)

N * Greek here and in verse 9 has εστρηνιασεν – "partying", "reveling"; possibly this is because a translator construed חשמעל" – "exalted herself" as

שנא (from שנא (from שנא -"do evil,be lawless") or from שנא from the verb שנא -"be frenzied, infatuated". It is not difficult to see how the Greek came from the Aramaic; it is difficult to see the reverse scenario happening. Greek for

"exalted herself" is $E\Pi HPETO$ or $Y\Psi\Omega\Theta H$ or $Y\Psi\Omega\Theta EI\Sigma A$ or $Y\Psi\Omega N$ or $Y\Psi\Omega\Theta H\Sigma ETAI$. Does any of these look like $E\Sigma TPHNIA\Sigma EN$? Hardly.

(plagues) מטלהנא (upon her) עליה (will come) ומא (day) ומא (in one) בחד (for this) מטלהנא (she will burn) מותא (& in fire) וכפנא (& starvation) (כפנא (who judges her) בדנה (Jehovah) מריא (powerful) בחילתן (because of) מטל (death) מריא (because of)

(of her punishment) המין (fear) דתשניקה (from) מן (opposite) קבול (from) מן (they stand) דתשניקה (when) בניל (when) קוביל (Babylon) (Great (The City) מדינתא (woe!) וי (woe!) וי (woe!) וי (woe!) וי (woe!) מטל (woe!) מטל (woe!) שעא (the City) אתא (mighty) מטל (mighty) מטל (mighty) מטל (woe!) שעא (the City) מדינתא (אונתא (the City) מטל (woe!) דבחרא (woe!) שעא (woe!) דבחרא (woe!) מטל (woe!) מוניע (w

(over her) עליה (will weep) נבכון (of The Earth) עליה (the merchants) ותגרא (again) ארעא (one who buys) דובן (there is not לית (& their cargo) ומובלהון

The Revelation of The Apostle John

גלינא דיוחנן שליחא

(precious) יקירתא (cargo) ודכאפא (& of silver) ודכאפא (cargo) ודכאפא (cargo) ודכאפא (& silk) ודמרגניתא (& purple) ודמרגניתא (& fine linen) ודמרגניתא (& of pearls) ודמרגניתא (wood) ודבוצא (wood) ודבוצא (wood) ודמרגניתא (of scarlet) (cessel) וכל (wood) וכל (wood) וכל (wood) ונחשא (wood) ונחשא (wood) ונחשא (wood) ונחשא (wood) ופרזלא (wood) ושישא (wood) ושישא (wessel) וברזלא (wood) ושישא (wood) ושישא (wood) ופרזלא (wood) ושישא (wood) ווחשא (wood)

(& frankincense *) ולבונתא (& ointments) ומורון (& spices) (& cinnamon) ולבונתא (& cinnamon) וקונימון (& horses) וסמידא (& sheep) ושרבא (& sheep) ושרבא (& coil) ומשחא (& coil) ומשחא (& coil) ומורכבתא (& coildren of men) ופשתא (& souls) ופשתא (& chariots) ופורא (& chariots) ומרכבתא (& chariots)

(from you) מנכי (have gone) אזל (your own) דנפשכי (pleasant) אול (& your fruits) אזל (from you) רגתא (is gone) אזל (asplendid) ושביח (luxurious) דשמין (& everything) וכל (them) און (you will see *) תוב (again) תוב (& not) און (מוב (

N* Greek has two different readings: צניסחק (Byzantine) – "you (singular) shall find" and צניסחסטיטי "they shall find" (Critical Greek). The Byzantine reading seems to reflect the Aramaic verb החדין – "you will see" (2nd person singular) whereas the Critical Greek skips to the next verb in the next verse- משכחון – "they shall find", and does not have it in the next verse at all.

(of these things) דהלין (the merchants) אנון (will find) אנון (will find) אנון (wonot) אנון (א not) אנון (will stand) נקומון (opposite) מן (from her) מן (who grew rich) מן (weeping) דשנקה (from her בכין (from her בכין (fear) דשנקה (from the punishment) בין (fear) דשנקה (from the punishment) בין (fear) אואבילין (from the punishment) בין (fear) דשנקה (from the punishment) בין (fear) אואבילין (from the punishment) בין (fear) אואבילין (from the punishment) בין (fear) אואבילין (from the punishment) בין (fear) בין (from the punishment) ב

(the wealth) עותרא (is lost) אסתרק (hour) שעא (in one) דבחדא (because) מטל (passenger) אולי (ship) אלפא (navigator) מדברי (also every) הנא (this) הנא (for as) הנא (this) מדברי (to places) אולי (in a ship) הנא (everyone) לדוכיתא (to places) ואלפרא (in a ship) באלפא (stood) באלפא (a distance) בימא (works) פלחין (works) מן (works) דבימא (who at sea)

(of her burning) דיקדנה (the smoke) חזין (they saw) חזין (when) כל (they lamented her) ובכאוה (Great (the City) למדינתא (like) הי (is) דרמיא (who?) מן (they were saying) הי (מנרין (they saw) מן (who?) הי (מנרין (they saw) הי (מנרין (who?) הי (who?) הי (who?) הי (מנרין (who?) הי (who?

(they wept) על (as) כד (& shouted) וקעו (their heads) על (on) על (earth) על (& they cast) וקעו (& they cast) בכין (earth) (& they cast) אירין (their heads) ווי (their heads) ווי (their heads) ווי (their heads) אוריין (their heads) אירין (their heads) ווי (their heads) ווי (their heads) אירין (their heads) ווייין (their heads) ווייין (their heads) אירין (their heads) ווייין (their heads) ו

(& apostles) שליה (wor her) וקדישא (wor her) עליה (rejoice) אתפצחו (from her) אלהא (wour judgment) אלהא (has judged) ונביא (wour judgment) מנה (wour judgment) ונביא (wour judgment) מנה (wour judgment) אלהא (wour judgment) אלהא

(stone) אבא (a mighty) הילתנא (the angels) מלאכא (of) מן (one) חד (& took) בינא (took) ושקל (& said) איך (anil tone) איך (arill tone) בביל (Babylon) בביל (will be thrown down) הכנא (with violence) בחאפא (arill tone) הכנא (arill tone) הכנא (arill this way) רבתא (arill tone) ולא (arill tone) השכח (arill tone) הכנא (arill

(singers) ורוני (& of various) ורשיפורא (of stringed instruments) ורקלא (& the sound) א דקיתרא (& the sound) ורשיפורא (again) בי (will be heard) לא (not) לא (& of shouting) ורמזעוקא (& of shouting) לא (will be heard) ורמזעוקא

(again) לכי (will appear) לכי (of a lamp) אדשרגא (to you) דשרגא (will be heard) לכי (of a bride) לא (of a bride) לא (of a groom) לא (of a groom) לא (will be heard) בקלא (of a bride) איר (of a groom) איר (will be heard) מטל (because) דתגריכי (because) איר (because) הוו (in you) בכי (by your sorceries) מטל (of The Earth) מטל (of The Earth) אמעיתי (the nations) לכלהון (all) עממא (you deceived) אטעיתי (you deceived)

🂤 גלינא דיוחנן שליחא

(& holy men) אשתכח (of prophets) דנביא (the blood) דמא (was found) אשתכח (in her) ובה (Earth) אשתכח (who were murdered) דקטילין (who were murdered) ארעא

Chapter 19

(great) שמעת (a sound) קלא (I heard) שמעת (these things) הלין (after) בתר (after) בתר 19:1 (Hallelujah) הללויא (saying) בשמיא (in Heaven) בשמיא (many) הללויא (of multitudes) דכנשא פוֹרקנא (redemption) ותשׁבוחֹתא (* glory *) וחילא (w power) לאלהן

C * The Majority Greek has η σωτηρια και η δυναμις και η δοξα του θεου ημων - "salvation,& power & glory of our God"; the Critical Greek has the Aramaic word order, η σωτηρια και η δοξα και η δυναμις του θεου ημων - "salvation, glory and power of our God"; some Byzantine mss. and The TR Greek (KJV Greek) have, η σωτηρια και η δοξα και η τιμη και η δυναμις κυριω τω θεω ημων - "salvation and glory & honor & power of our God". The Aramaic אחתשבורות –

الاسمعدا" pl. وشعقلاً المسعد f.

a) praise, honour, glory, magnificence; a hymn, "Tishbokhta" can mean

-Smith's Compendious Aramaic Dictionary; It appears that this Aramaic word was double translated by one translator-a phenomenon not uncommon in Revelation's Greek apparently. (See previous notes on this.)

The Harklean Syriac Version has -

To our God & honor & glory & power redemption פורקנא וחילא ותשבוחתא ואיקרא לאלהן "Redemption & power & glory & honor to our God"

This is a revision of the Peshitta (in my opinion) based on the Majority (Byzantine) Greek text type. It retains many unique readings of The Peshitta NT with many revisions of that text based on translation of Greek into Aramaic. This reading in verse one shows that the Greek text used was similar to the TR reading of this verse.

I don't see the different Greek texts as completely separate translations of the Aramaic text, but I see one original Greek translation (The Majority-TR type Greek text) and <u>several revisions</u> of that based on the Aramaic original. A revision would not be a fresh translation but a new edition of the original Greek version in which many words were retranslated, but the vast majority of the text was left intact. Many differences in the Greek texts are due to copyist errors which have nothing to do with different translations of Aramaic words.

> (He judged) דדן (because) מטל (His judgments) דינוהי (true) וכאנין (true) מטל (because) מטל (because) מטל (The Whore) לארעא (Great (Who) אירא (Great) אירא (The Earth) לארעא (of His servants) רעבדוה (the blood) דמא (& He has required *) ותבע (with her whoredom) רעבדות (with her whoredom) (from) איריה (from) מן

"required the blood ...from her hand" is a Semitic idiom used in The Old Testament -2 Samuel 4:11 -Hebrew interlinear (my translation):

(from your hand) מידכם (his blood) את-דמו (I shall require) שבקש -2 Samuel 4:11

The Peshitta OT has:

(your hand) אידיכון (from) מן (his blood) דמה (I shall require) אידיכון -2 Samuel 4:11

The Peshitta OT of this verse 2 Sam. 4:11 has the same verb used in this verse 2 of Revelation and the same idiom, which idiom indicates that equal payment (life for life) is required of the criminal for the crime of murder.

The LXX Greek of 2 Samuel has: εκζητησω το αιμα αυτου εκ χειρος υμων -" I will seek his blood from your hands". The Greek of this Revelation verse has: "εξεδικήσεν το αιμα των δουλων αυτου εκ χειρος αυτής -"He will avenge the blood of his servants from her hand."

The point is that these words in the Greek reflect a Semitic original; These words in Greek do not reflect a Greek original.

(ascends) אמרו (* her smoke) הללויא (Hellelujah) הללויא (they said *) סלק (again) דתרתין (of eternities) עלמין (to the eternity) לעלם

C,TR* Majority Greek has "he said".

The Revelation of The Apostle John

גלינא דיוחנן שליחא

```
(Beasts) אוון (& the four) אין (Elders) קשישין ( four) ארבעא (twenty) איון ( fell) ונפלו (the throne) אין (on) ביתב (who sits) דיתב (our God) אלהן (worshipped) וסגדו (Hallelujah) אמין (Amen) אמין (& they were saying) ואמרין (אמרין (מוצרין המרין השור) אמין (מוצרין השור) אמין (מו
```

(our God) מן (praise) שבחו (that said) דאמר (the throne) לאלהן (from) לאלהן (& a voice) לקלא (of His Name) שבהו (& worshippers) ורחלי (His works) שמה (all of them) כלהון (great) זעורא (small) זעורא (all of them) דורבא (שם אורא (dul of them) מורא (שב אורא (dul of them) שם אורא (שב אורא (dul of them) מורא (dul of them)

(many) איך (that of multitudes) דומאל (sound) איך (& I heard) דומאל (the sound) איך (& as) איך (asound) איך (& as) איך (& as) קלא (of waters) דומיא (asound) איך (& as) דומיא (Hallelujah) הללויא (saying) דומנא (mighty) הילתנא (of thunders) מטל (because) דומלך (holding) מריא (Jehovah) אלהא (because) דומלך (because) מטל (because) אלהא (because)

(glory) תשבוחתא (Him) לה (we give) לה (we celebrate) ומתפצחינן (we rejoice) לה (of The Lamb) אמרא (the wedding) משתותה (has come) האתת (because) משרותה (herself) נפשה (kas prepared) מיבת (& His woman) ואנתתה

(& bright) דכיא (pure) דכיא (fine linen) און (to wear) דתתעמך (to her) לה (& it was given) און (of the holy ones) און (these are) און (the uprightness) תריצתא (the fine linens) און (the fine linens) בוצא

(to those) לאילין (blessings) טוביהון (write) לי (to me) לי (& they said) איתיהון (are) איתיהון (of the wedding) דמשתותה (who to the supper) דלהשמיתא (the words) דמשתותה (to me) לי (& one said) איתיהון (called) קריא (are) ואמר (of God) איתיהין (true) דשרירן (true) דאלהא

(him) לה (M I worshipped) ופגדת (before) רגלוהי (before) לה (M I fell) לה (tied (i.ed, lied, lied, lied) לאלה (to me) לאלה (to me) לאלה (to me) לאלה (the testimony) מוד (the testimony) לאלה (the testimony) בירות (the testimony) בירות (the testimony) בירות (the testimony) לאלה (the testimony) בירות (the testimony) הרות (the testimony) בירות (the spirit) בירות (the spirit)

* Greek has opa µη – "See not" - not a meaningful statement. Translators usually insert the words "that you do it" between these two words in a lame attempt to make up for the apparent shortcomings of this Greek reading.

(white) חורא (a horse) סוסיא (& behold) בתיה (opened) הדרא (Heaven) שמיא (& I saw) והזית (& true) שמיא (trustworthy) מתקרא (is called) מתקרא (upon it) שרירא (& He Who sat) ודיתב (& He makes war) ומקרב (& in righteousness) ובכאנותא (בכאנותא (בכאנותא (בכאנותא היאן) ומקרב (בכאנותא היאן) ומקרב (שוחה הי

(with blood) ברמא (soaked) דוליע (a garment) מאנא (& He wore) מאנא (of God) ברמא (The Word) מלתא (His Name) שמה (& is called) מלתא

(to Him) לה (were) נקיפין (of Heaven) דשמיא (& the army) לה (ל וחילותא (בילותא (הילותא (white) אר וקיפין (white) הורא (בישין (white) חורא (בישין (white) חורא (בישין (white) על (מ)) בוצא (מ)

(by which) דבה (swords) הריפתא (come out) נפקא (their mouths *) דבה (& from) והו (with a rod) לעממא (them a rod) לעממא (will shepherd) (the nations) אנון (they will kill *) נקטלון (they will kill *) לעממא (treads) האט (treads) מעצרתא (of the rage) והו (of iron) והו (all) אחיר (of God) אחיר (all) כל (from) באלהא (of God) אחיר (all) כל (they wind from the rage) אחיר (all) כל (they wind from the rage) אחיר (of God) אחיר (all) כל (they wind from the rage) אחיר (all) כל (they wind from the rage) אחיר (all) כל (they wind from the rage) אחיר (they wind from the rage) אחיר (all) כל (they wind from the rage) אחיר (they wind from the rage) אוני (they wind from the rage) אחיר (they wind from the rage) אוני (they w

And from their mouths proceed sharp swords by which they will kill the nations and He will shepherd them with a rod of iron and He treads the winepress of the rage of Almighty God.

The Revelation of The Apostle John

גלינא דיוחנן שליחא

* The Greek has "ek tou στοματος αυτου εκπορευεται ρομφαια" — "a sharp sword proceeds from His mouth". The Aramaic text has an army of warriors with swords from their mouths!

* The Majority Greek has διστομος οξεια -"double edged sharp". The Critical Greek and TR lacks -διστομος -"double". Here is the Aramaic for "Double": הריבותא -"Trayyanita"; Compare the Aramaic here for "Sharp" - It seems that here and in Rev. 2:16, הריפתא -"Kharripta-"Sharp" was read doubly as both "double" and "sharp". Here are both words in Dead Sea Scroll Aramaic script:

אָן בּייניתא "Sharp"
אָן בּייניתא" בּייניתא "Double"
Ashuri Aramaic Script:
אמרים בייניתא "Sharp"
הריניתא "Double"

* Greek has παταξη - "will smite"; The Aramaic reading for "will smite" is נקטלון. The Crawford Aramaic reading is נקטלון. Here are the two words in DSS script:

These two have at least 80% letter correlation.

Greek for "he will kill" is Anoktenel. This looks nothing like nata - "smite". If the Aramaic were a translation of the Greek, it would not likely contain the reading "kill" when the original had "smite".

(The Name) שמא (His thigh) על (over) על (His garment) מאנוהי (on) מאנוהי (to him) לה (& is) אית (& is) אית (of lordship) מלכא (The King) מלכא (written) מלכא (written) מלכא (written) מלכא (מרבא (written) מלכא (שמא לא מרבא (מרבא (מרב (מרבא (

(standing) בשמשא (in the sun) וקעא (another) מלאכא (another) בשמשא (Li saw) וקעא (loud) אחרנא (flying) בקלא (to the birds) לפרחתא (k he said) ואמר (loud) היית (in a voice) בקלא (of God") אתכנשו (to the supper) לחשמיתא (to the supper) ראלהא (the sky) דאלהא (in the midst of) מצעת (in the midst of) אתכנשו (אורט לחשמיתא (to the supper) האלהא (the sky) באלהא (in the midst of)

(of thousands) אלפא (of captains) דרשי (& the flesh) ובסרא (of kings) ובסרא (the flesh) אלפא (sitting) דתאכלון (of thorse) ובסרא (of thorse) ובסרא (of thorse) ובסרא (of warriors) ובסרא (of warriors) ובסרא (of servants) ודעברא (of freemen) ובסרא (the flesh) ודעברא (upon them) ובסרא (of great) ודרורבא (of great) ודרורבא (wor small) ודעורא (lupon them) ודעברא (wor small) ודעורא (lupon them) ודעברא (wor small) ודעברא ודעורא (lupon them) ודעברא ווייעורא (lupon them) ווייעורא (lupon them) ווייעורא ווייעורא (lupon them) ווי

(of The Earth) ארעא (& kings) ומלכא (& its armies) ולחילותה (The Beast) לחיותא (& I saw) לחיותא (Him) ולחילותה (war) למעבר (to make) למעבר (who gathered) דמכנשין (& their soldiers) ולפלחיהון (His soldiers) על (on) טוסיא (the horse) על (on) טוסיא (who sat) בלחוהי (שוב לא הארעב (who sat) על (on) מוסיא (who sat) בלחוהי (who sat) בלחות (who sat) ביתב (who sat) אונה (

This verse in Greek omits the Beast's armies.

(with Him) עמה (False) אבידת (& The Prophet) ונביא (the Beast) חיותא (was captured) עמה (those) אילין (the seduced) אמעי (by which) דבהין (before it) אתותא (signs) אתותא (who did) הו (the worshipped) אתותא (who worshipped) ולאילין (the mark) דחיותא (who received) דנסבו (who worshipped) ולאילין (who received) דומתא (into the lake) אתריהון (both) ואתרמיו (that burns) ונחתו (signs) דיקרא (also with brimstone) דנורא (that burns) דיקרא (of fire) דיקרא (with burns) דנורא (that burns)

* Greek has ζωντες - "alive". In Aramaic, "descended" is]ΠΠ].

"& were alive" in one form would be]ΠΠ].

Another is חיין. Let's see these compared to היין. Let's see these compared to היין. Let's see these compared to

1_1 - "& they descended"
1\\1\-"& were alive"

The Revelation of The Apostle John

גלינא דיוחנן שליחא

(sitting) דית (of Him) ההרבה (were killed) אתקטלו (but) דית (of the rest) אתקטלו (His mouth) מן (which proceeded) באידא (by that) באידא (the horse) מן (on) מן (on) נכלה (their flesh) טירא (were filled) סבעת (birds of prey) מן (a all וכלה (a all טירא (birds of prey) מן (שור א מן הארבה (שור א מן הארבה (שור א מן הארבה (שור א מון הארבה (שור א מן הארבה (שור א מן הארבה (שור א מון ה

Chapter 20

(ancient) קרמיא (The Serpent) הויא (The Dragon) לתנינא (& he seized) ב ולבכה (& Satan) לתנינא (which is) הו (that) הו (years) אלך (a thousand) אלך (bound him) הארה (years) אלך אלף (און הארה) אלף (און

(& sealed) נטבע (& shut) ואהד (into The Abyss) בתהומא (& he cast him) וארמיה (he would seduce) לעל (again) תוב (that not) דלא (of it) מנה (the top) מנה (it is given) מנה (these *years*) הלין (after) בתר (the nations) עממא (time) לכלהון (a little) קליל (to release him) המשריה (these years) המשריה (the nations) קליל (a little) אונה אונה (משריה ווער) אונה אונה אונה אונה (משריה ווער) אונה אונה אונה אונה (משריה ווער) אונה אונה (משריה ווער) אונה אונה (משריה ווער) אונה אונה (משריה ווער) אונה (משריה

(was given) ויתבו (& judgment) ודינא (who were cut off) עליהון (& they sat) אתיהב (& I saw) אחיהב (the testimony) מותבא (for) משל (who were cut off) דאתפסק (these) הלין (& souls) הלין (to them) להון (to them) ונפשתא (& for) הלין (& souls) הלין (to them) הלין (word) הלין (for (& for) הלין (of Yeshua) הישוע (of Yeshua) ומשל (for (& for) לאלהא (the word) היותא (worshipped) לאלהו (their hands) לאלמה (for italian) או (for) אידיהון (for italian) איניהון (their hands) שנין (for eyes) שנין (worshipped) און (they lived) החיו (wears) און ואמלכו (they distinct (with) משיחא (they lived) אלף (they lived) החיו (they lived) החיו (they lived) און האמלכו (they lived) משיחא (they lived) און האמלכו (they lived) משיחא (worshipped) האון האמלכו (they lived) האון משיחא (worshipped) האון האמלכו (they lived) משיחא (worshipped) האון האמלכו (they lived) משיחא (worshipped) האון האמלכו (they lived) משיחא (worshipped) האון האמלכו (worshipped) משיחא (worshipped) האמלכו (worshipped) הא

(the first) קדמיתא (the resurrection) הי (is) הי (& this) 5

(part) מובנא (to him) הו (has) הו (whoever) מן (whoever) הית (is he) הו (blessed) מנתא 6 (authority) מובנא (has not) לית (these) בקימתא (in the first) קדמיתא (resurrection) אלא (the second אלא (priests) כהנא (they shall be) אלא (the second אלא (priests) כהנא (with Him) אלף (with Him) שנין (with Him) אלף (they shall reign) ונמלכון (doof The Messiah) אלף (they shall reign) ונמלכון

* Interestingly, the Aramaic word here for "the second", "repeated"-"Tanayna", has the same spelling as the word for "The Dragon". See also v. 14 and 21:8. ("Death of the Dragon"?)

(years) אלף (1000) אלף (are finished) אשתלם (& whenever) ומא (his imprisonment) מן (from) מן (Satan) סטנא (will be released) נשתרא

(in the four) בארבע (the nations) עממא (all) לכלהון (to seduce) למטעיו (& he will go forth) ונפוק (them) אוון (to gather) אוון (to gather) אוון (Gog) אוון (of The Earth) אוון (corners) אוון (of the sea) אילין (the sand) אילין (whose number) רמנינהון (those) איך (to war) אילין (to war) אילין (the sand) אילין (the sand) אין (the sand) אין (the sand) אילין (the sand) אילין (the sand) אילין (the sand) אין (the sand) אין (the sand) אילין (the sand) אווין (the sand) אילין (the sand) אילין (the sand) אווין (the sand) אילין (the sand)

(of The Earth) איל (an open place) פתיה (upon) על (& they went to war) פתיה (of the holy people) אינותא (The City) למדינתא (& surrounded) וחדרוה (א surrounded) למדינתא (from) למדינתא (from) נורא (ifire) נורא (w descended) ולמדינתא (them) אלהא (God) אלהא (from) (from) אלהא (from) (from) אלהא (from) (from

(of Fire) דנורא (into the Lake) בימתא (was cast) אתרמי (their Seducer) דנורא (& The Devil) אתרמי (False) איכא (& The Prophet) ונביא (The Beast) דולא (where) איכא (& Brimstone) ונבריתא (of eternities) איממא (& to the eternity) לעלם (& night) ולליא (day) איממא (& they shall be tormented) ונשתנקון (שתנקון האונה)

(& Him sitting) הורא (white) הורא (great) בא (a throne) (& I saw) ולדיתב (& I saw) לעל (His face) מנה (His face) הו (Him) המן (Him) המן (at the top) לעל (at the top) מנה (for them) ואתר (was found) אשתכח (feath) אשתכח (Earth) אשתכח (feath) ארעא (feath) ואתר (#carth) אשתכח (#carth) או ארעא (#carth) ארעא (#car

The Revelation of The Apostle John

בלינא דיוחנן שליחא

And I saw a Great White Throne and Him Who sat at the top of it, from before Whose face Earth and Heaven fled away, and a place was not found for them.

> (who stood) ארקמו (& small) וזעורא (great) רורבא (the dead) למיתא (& I saw) למיתא (2 והזית (who stood) למיתא (were opened) מתפתחו (scrolls) אוספרא (the throne) כורסיא (before) קדם (of Judgment *) אתפתח (which is) דאיתוהי (was opened) אתפתח (scroll) אתפתה (& another) ואחרנא (that are written) מיתא (those things) אילין (from) אילין (& were judged) ואתדינו (which is) מיתא (the dead) מן (their works) עבריהון (according to) איך (in the scrolls) בספרא

* Greek has the cone - "of Life". Here is "of Life" in Aramaic: אים or אים - "of Life". " "of Judgment" " Here is the Crawford reading:

Here is "of Life" in Dead Sea Scroll script: KA774 or KAA774- "of Life" *Here is the Crawford reading:* メノヘリリー"of Judgment" Here is "of Life" in Estrangela script: Aun or Alina - "of Life"

Here is the Crawford reading:

אנייא - "of Judgment"

The Dead Sea Scroll (DSS) is the most promising script candidate for explaining the two readings in Aramaic and Greek. It appears that <code>XJ</code>\4'-"of Judgment" was read as <code>X</code>\4\1' "of Life" by a Greek translator reading an Aramaic manuscript. He would have misread two letters of the five: \(\) as a \(\), and \(\) as a \(\); each is quite a plausible mistake as these letters are quite similar in this script.

The Dead Sea Scroll (DSS) is the most promising script candidate for explaining the two readings in Aramaic and Greek. It appears that "of Judgment" was read as 🔥 🐧 1714 "of Life" by a Greek translator reading an Aramaic manuscript. He would have misread two letters of the five: 4 as a 71, and J as a \wedge ; each is quite a plausible mistake as these letters are quite similar in this script. The Dead Sea script pair has at least 80% correlation.

The Greek for "of Judgement"- κρισεως and ζωης-"of Life" have 14% correlation.

(& Sheol) מיתא (the sea) מיתא (the sea) מיתא (who in it) דבה (the dead) מיתא (the sea) מיתא (3 yielded) מיתא (13 (& was judged) מיתא (who were with them) דצאידיהון (the dead) מיתא (yielded) יהבו (their works) מבריהון (according to) איך (of them) חד (each) חד (each) מבריהון (each) איך

(were cast) בימתא (Linto The Lake) אתרמיו (were cast) אתרמיו (& Sheol) למותא (Death) אוורא (of Fire) אתרמיו (that is) דאיתוהי (that is) מותא (this) תנינא (this) הנא

* Most Greek mss. add, "The lake of fire" again after "The second death".

(in the book) בכתבא (who was inscribed) דרשים (was found) בכתבא (not) לאינא (& whoever) אשתכח (15 (of Life) אתרמי (was cast) בימתא (of Life) דחיא (of Life) דחיא

Chapter 21

(New) שמיא (& Earth) ארעא (New *) הדתתא (Heavens) שמיא (& I saw) וארעא (21:1 (the former) גיר (the former) אולו (the former) וארעא (the former) אולו (the former) ויר (for) קרמיתא (anymore) ריתוה (it was not) ליתוה (& the sea) וימא (& the sea)

"Heaven" שמיא" (Shemaya) is usually a masculine noun, though sometimes it is feminine, as here and in Rev. 6:14.

(I saw it) חדתא (New) אורשלם (Jerusalem) אורשלם (Holy) קדישתא (& The City) ולמדינתא (God) אלהא (bęside) ציר (from) שמיא (Heaven) מן (from) שמיא (descending) מין (descending) אלהא (for her husband) לבעלה (adorned) מצבתתא (a bride) איך (as) איך (prepared) דמטיבא

(behold) אמיא (that said) אמיא (Heaven) שמיא (from) קלא (great) הא (a voice) קלא (& I heard) שמיא 3 (children of men) עם (with) בנינשא (The Tabernacle) משריא (with) דאלהא (of God) אונינשא (shall be) והנון (His) היִלה (people) עמא (& those) והנון (with them) עמהון (& He dwells) ושרא (& He dwells) (God) אלהא (to them) ונהוא (& will be) ונהוא (is with them) אלהא (God) אלהא (& The Same) והו

The Revelation of The Apostle John

גלינא דיוחנן שליחא

(their eyes) עיניהון (from) מן (tear) איניהון (every) כל (shall wipe away) גלהא (& He) והו 4 (grieving) אבלא (noither) אבלא (from now on) ולא (again) גהוא (disease) (for) אביה (clamor) ולא (there shall be) אוני (disease) אפיה (for) אפיה (noither) אפיה (noither) אפיה (reither) אפיה (noither) אוני (noither) אפיה (noither) אפיה (noither) אפיה (noither) אפיה (noither) אוני (חובא (noither) אפיה (noither) אפיה (noither) אפיה (noither) אפיה (noither) אוני (חובא (noither) אפיה (noither) אוני (חובא (noither) אפיה (noither) אוני (חובא (noither) (חובא (ח

* Greek has "for the first things departed."

(the throne) על (on) על (He Who sat) דיתב (to me) לי (& said) אואמר (I walked) אואלת (Write) אנא (I) כל (to me) אנא (i) כל (i) ואמר (behold) הדתא (new) עבד (make) אנא (i) כל (to me) ושרירתא (words) מלא (these) מהימנתא (trustworthy) ושרירתא (trustworthy) מלא (these) מהימנתא (words) מלא (these) (these) מלא (these) (th

(Tau) אנא (Alap) אלף (I am) אנא ("they are done) הוי (to me) לי (& He said) אנא (shall give) הוי (to the thirsty one) אנא (The Origin) אנא (The Origin) ושול מא (without charge") מנן (of the Water) דמיא (the Fountain) עינא (from) עינא (from) דמיא (the Fountain) מנן (the Fountain) מנן (the Fountain) אנא (שונא (the Fountain) אנא (the Fo

(these things) הלין (shall inherit) הו (he) הו (& he who is victorious) דוכא (a son) אלהא (to me) לי (& he will be) ונהוא (God) אלהא (to him) לה (& I shall be) ונהוא (מוצר) אונהוא (מוצר) ווהוא (מוצר) אונהוא (מוצר) ווהוא (מוצר) אונהוא (מוצר) ווהוא (מו

(& the evil) ולא (but) (ל (but) (but) ולא (but) לקנוטתנא (to the timid) לקנוטתנא (& fornicators) (מסיבא (a murderers) (but) (קטולא (w the defiled) (their part) (in the lake) וזניא (their part) (diars) (but) (chil (alk) בימתא (death) בימתא (death) (death) (burning) (the second) אירא (which) דנורא (brimstone) (of fire) (burning) הנינא (burning) לאירא (burning) לאיר

(upon them) עליהון (who had) אילין (those) אילין (angels) מלאכין (seven) שבעא (of) מן (one) אחר (& came) אוליהון (last) אחריתא (plagues) מחרא (seven) שבע (full of) דמלין (vessels) אחריתא (seven) שבע (seven) זבורין (with me) דמלין (with me) אחויך (whe spoke) ומלל (with me) עמי (with me) למאמר (The Bride) דאמרא (of The Lamb) אנתתה (The Wife) אנתתה אנתתה (whith me) דאמרא (whe spoke)

(& high) ורמא (great) ברוח (to a mountain) לטורא (in spirit) ברוח (& he carried me) אובלני (coming down) ברוח (Holy) אורשלם (בחתא (למדינתא למדינתא (למדינתא (The City) קרישתא (& showed me) מן (God) שמיא (the presence of) מן (from) מן (Heaven) מן (from) שמיא (from) מון (the presence of)

(& its light) או (of God) אלהא (the glory) תשבוחתא (to it) לה (& it had) ונוהרה (\$the likeness) איך (as) דמותא (as) דכאפא (of crystal) דכרוסטלוס (the appearance) איך (as) ישפה (Jasper Red Quartz) איך (as) ישפה (as) ישפה (מs) איך (מיא (מs) ישפה איך (מs) ישפה (מs) ישפר (מs) ישפה (מs) יש

(to it) לה (& had) ואית (& high) ורמא (great) ורבא (a wall) שורא (to it) לה (& it had) ואית (2 (twelve) אורעסר (angels) מלאכא (the gates) תרעסר (twelve) ועל (at) ועל (twelve) מלאכא (gates) ועל (the names) ושמהא (which are) ושמהיהון (those) אילין (written) שבשא (of Israel) דאיסריל (tribes) שבשא (of twelve) דתרעסר

(the North) מדנחא (from) ומן (three) תלתא (gates) תרעא (the East) מדנחא (from) (from) מדנחא (three) מלתא (gates) תלתא (from) ומן (four) מערבא (gates) תרעא (gates) תלתא (three) מערבא (three) מערבא (three) מערבא (gates) תלתא (gates) מערבא (the West) מערבא (gates) מערבא

(twelve) אית (foundations) שתאסא (to it) לה (has) אית (of The City) דמדינתא (& the wall) ושורא (of The Son *) דמדינתא (twelve) שמהא (names) שמהא (twelve) דברא (* on them) ועליהין (won them) תרעסר (twelve) שמהא (twelve) אית (t

* Greek has του αρνιου -"of The Lamb"; Here are the readings, "of The Son" (Crawford ms.) and "of the Lamb" in DSS Aramaic:

Ashuri script

אקרא "of the Lamb" ארב" "of The Son" אבר" "of the Sheep"

Glenn David Bauscher Page 723 5/3/2010

The Revelation of The Apostle John

בלינא דיוחנן שליחא

DSS script

ארשאל -"of the Lamb"

ארשאל -"of the Son"

ארשאל -"of the Sheep"

Estrangela script

ארשאל -"of the Lamb"

ארשאל - "of the Son"

ארשאל - "of the Sheep"

The Greek readings apviou-"of The Lamb" & viou – "of The Son" are not sufficiently alike to explain the Aramaic reading. Here they are in Greek uncial script with all spaces removed to simulate what fourth century Greek and earlier would have looked like:

APNIOY-"of The Lamb" YIOY -"of The Son"

As you see, the actual Greek reading has three letters (<u>APN</u>-) which are unlike those in the second reading; the first is six letters and the second four letters, with only three letters the same out of the six. If Greek were the original and Aramaic the translation of the Greek reading, it is difficult to see how the Aramaic was derived from Greek. There is only 50% correspondence between YIOY & APNIOY. The pair of underlined DSS Aramaic readings above show much better correlation than the Greek words (75% or more) and may be confused one for the other in this script, as may & & 4, indicating that an Aramaic original probably gave rise to the Greek text rather than vice versa.

(upon him) אית (did) אית (have) אית (was) אוא (who speaking) דממלל (who speaking) דממלל (who speaking) הוא (was) אית (measuring) דמשוחתא (measuring) דמשוחתא (reed) לממשחה (reed) לממשחה (reed) לממשחה (was) דמשוחתא (was) דמשוחת (was) דמשוחתא

(cubits) אמין (& four) אמין (& forty) וארבעין (one hundred) אמין (its wall) לשורה (& he measured) ומשחה (of the angel) אירא (which is) אירא (that) אירא (of a man) אונשא (by the measure) במשוחתא

(of gold) דהבא (& The City) ומדינתא (Jasper Quartz) ישפה (of the wall) דהבא (the building) ודומסא (pure) אורומסא (of glass) דהניתא (in the likeness) דהותא (pure) בדמותא (pure) דהותא (pure) בדמותא (pure) ביא (pure) ביא (pure) בדמותא (pure) ביא (pure) בי

(precious) יקירתא (with stones) במדנתא (of the wall) במדינתא (& the foundation) יקירתא (Jasper Red-Blue-Yellow Quartz) ישפה (first) לא קדמיתא (& the foundation) (is adorned) ושתאסתא (white chalcedony) ודתלת (& the third) ודתלת (sapphire) (& the second) ודתרתין (white chalcedony) ודארבע (& the fourth) זמרגדא (emerald) ודארבע (& the fourth)

גלינא דיוחנן שליחא

(for) גיר (Jehovah) מריא (in it) בה (I saw) הזית (not) לא (& the Temple) גיר (its Temple) אחיד (is) איתוהי (He) היכלה (holding) אחיד (God) אחיד (God) אחיד (אחיד (פר) היכלה (אחיד (פר) היכלה (שור) היכלה (שור) איתוהי (שור) איתו

(the sun) שמשא (is needed) לא (not) לא (for The City) ולמדינתא (for The Lamb) לא (not) לא (the glory) מתבעא (the glory) גיר (to illuminate) ולא (the moon) סהרא (neither) דונהרון (The Lamb) איתוהי (is) אמרא (de tis Lamp) ושרנה (de tis Lamp) איתוהי (of God) דאלהא (of God) אוהרתה (de tis Lamp) ושרנה (de tis Lamp) איתוהי (de tis Lamp) אינו (de tis Lamp) (de tis Lamp) אינו (de tis Lamp) (

(& the kings) עממא (in its light) בנוהרה (the nations *) עממא (& walk) ומלכא (24 (glory *) תשבוחתא (to it) לה (bring) מיתין (of The Earth) מיתין

MC * The Textus Receptus Greek (KJV Greek) has, "The nations of the saved...". Most Greek mss, Byzantine and Alexandrian, agree with The Aramaic reading of The Crawford ms. used here.

* The Majority Greek has "glory and honor"; the Critical Greek agrees here with The Aramaic Crawford ms.

الاستعداء pl. وشعقاء الاشعقاء rt. سعد. f.

The Aramaic אין האין האין האין האין "Tishbokhta" can mean a) praise, honour, glory, magnificence; a hymn,

-Smith's Compendious Aramaic Dictionary; It appears that this Aramaic word was double translated by one translator-a phenomenon not uncommon in Revelation's Greek apparently. (See previous notes on this; also note at 19:1.)

(by day) איממא (shall be shut) נתתחדון (not) לא (& its gates) באיממא (there) לליא (shall be) ניר (not) לא (for) גיר (night) מון (not) לליא (חוא (not) לליא (night) ביר (חוא (not) לליא (night) ביר (חוא (not) לליא (not) לליא (חוא (not) לליא (not) לליא (not) לליא (חוא (not) לליא (not) לליא (not) לליא (not) לליא (not) לא (not) לליא (not) לליא

(of the nations) דעממא (& the honor) ואיקרא (the glory) תשבוחתא (to it) לה (& they shall bring) וניתון

(or one who makes) ודעבד (defiled) ממא (any) כל (there) ממן (shall be) גהוא (& not) ב (who are written) ודעבר (those) אילין (only) אן (but) אלא (or lies) ודגלותא (pollution) מסיבותא (of The Lamb *) דאמרא (in the book) בכתבה

* Greek has "the book of life of The Lamb".

Chapter 22

(pure) דכיא (of life) חיא (of water) דמיא (a river) גוהרא (& he showed me) ארן (the throne) איך (from) (& it went out) ונפק (crystal) איך (as) איך (clear) איך (also) איך (of God) ודאלהא (of God) ודאלהא (of The Lamb) ודאלהא (of God) דאלהא

(the river) על (on that) על (on this side) מכא (of the street) על (in the center) מכא (twelve) מכא (twelve) מרא (which produces) דעבר (of life) דעבר (the tree) קיסא (the tree) דעבר (its fruits) פארוהי (its fruits) יהב (gives) יהב (month) יהב (its fruits) פארוהי (of the peoples) דעממא (for the healing) לאסיותא

(of God) ארלהא (& the throne) וכורסיה (there) גובוא (shall be) לא (not) לא (curse) אובר (& any) לא (shall serve Him) וכל (& His servants) ועברוהי (shall be) בה (in it) בה (& of The Lamb) ושאמרא (דאמרא (לא הא בה לא נשמשוניהי (shall be) בה לא הא בה לא בה בה לא ב

(their eyes) עיניהון (between) על (on) על (& His Name) אפוהי (His face) אפוהי (& they shall see) ונחזון 4

(will be needed) נחבעא (neither) (there) ממן (shall be) לא (not) לא (δ night) (there) כולליא (δ night) (or lamps) ונוהרא (δ (shall be) מטל (lights (δ (shall be) נוהרא (δ (for them) (δ (lights (δ (δ their King (δ)) מנהר (δ (gives light) (δ (δ) מנהר (δ) אלהא (δ) מנהר (δ) עלמין (δ) עלמין (δ) (δ

Critical Greek has "χρειαν φωτος λυχνου και φως ηλιου" – "need of light of lamp, neither light of sun"; there is a grammatical boo boo in this reading in the word φως –"light"; it is in the wrong case (accusative), whereas it should be genitive- φωτος. The Majority Greek has χρειαν ουκ εχουσιν λυχνου και φωτος ηλιου – "not have need of lamp, neither light of sun", correct in grammar, but apparently skipping the first of two "lights" in the Aramaic verse.

גלינא דיוחנן שליחא

Greek has "they shall reign forever", which does not ring as true as "He is their King forever". And over whom would all people reign? It sounds like "all chiefs and no indians". The nations walk in its light, therefore The LORD God Himself will be King over all the earth and Heaven.

```
(k true) ושרירן (trustworthy) מהימנן (words) לי (these) הלין (to me) לי (& he said) ושרירן (6 (holy) אלהא (& Jehovah) דנביא (of the prophets) אלהא (& Jehovah) אלהא (& Jehovah) הומריא (to show) אלהא (His servants) למהויו (to show) למהויו (this angel) למלאכה (to show) בעגל (soon) בעגל (to happen) בעגל (to happen)
```

(these things) ושמע (who saw) דהוא (Yokhanan) וחנן (I am) אנא (before) אנא (to worship) למסגד (I fell) למסגד (I heard) קרם (I saw) וכד (who shows) הזית (these things) דמראכא (to me) לי (who shows) דמראכא (the feet) דמראכא (the feet) דמראכא (the feet) אור מוצא (the feet) דמראכא (th

(I am) איתי (your fellow servant) כנתך (no! *) לא (Seer *) איתי (to me) לי (& he said) איתי (who observe) דומרין (who observe) וראילין (the prophets) נביא (worship) גביא (God) הלא (this) הנא (of book) דכתבא (words) מלא (these) הלין (this) מלא (this) דכתבא (words) הנא (this) איתי (this) מלא (this) מלא (this) איני (this) מלא (thi

* Greek has "opa μη" – See –not". I can find this phrase in one other place (Joshua 9:7) in The LXX; it is not in The Greek NT anywhere else and does not make good sense. The Aramaic phrase does make sense:

"Seer,no!" John was definitely a "seer" and is addressed as such elsewhere in Revelation according to Murdock's

"Seer,no!" John was definitely a "seer" and is addressed as such elsewhere in Revelation according to Murdock's translation of the previous verse. The word for "Seers" is used in verse 15 as well.

(the words) מלא (seal) אלי (to me) לי (to me) לי (& he said) אנר (is near) אנר (for הנא (the time) זבנא (this) אכרב (of book) דכתבא (of the prophecy) דנביותא (the time) אנר (this) אנר (t

(& he who is foul) ודצע (will do evil) מוב (again) תוב (& he who does evil) ודמעול (will do) תוב (again) וזדיקא (will do) נעבד (again) תוב (again) נעבד (will be befouled) וקדישא (will be sanctified) נתקדש (again) וקדישא (crighteousness) נעבד (again) זדיקותא

(with Me) אמא (come) אהא (at once) מחרא (ברי (come) אחא (behold) אוג (his work) אחא (according to איך (to every person) ארד (& I shall give) אוג (מחר (מחר ל ברי האחל ברי האול ברי האחל ברי האו

(& The Last) אלף (The First *) קדמיא (Tau) תו (& I am) אלף (Alap) אלף (I am) אנא (מועריא (& The Fulfillment) ושולמא (& The Origin) ושוריא

* The Greek mss. are split (approx.100 each group) between "The First and The Last and The Beginning and The End" & "The Beginning and The End and The First and Last".

What is truly interesting is that the Aramaic words in The Crawford text קרמיא ושוריא ושוריא ושוריא ושוריא ושוריא ואחריא קרמיא —the last four words in the verse all have double meanings. קרמיא —Qadmaya can mean "First" or "Beginning"; "Akhraya can be "The last" or "The end". שוריא —Shuraya can be "Beginning", "Origin", "Introduction" and שוריא —Shawlama —is "End", "Completion", "Consummation". It is easily conceivable that a Greek translator and a later reviser or translator using the same Aramaic text would translate these words differently, thus producing the two major Greek readings here.

(His commands) לדעבדין (to those doing) לדעבדין (their blessings) טוביהון (of Life) דויא (The Tree) קיסא (over) על (their authority) דויא (shall be) נהוא (The City) למדינתא (they shall enter) נעלון (& by the gates) ובתרעא

(outside) לבר (idol) לבר (worshippers) ופלחי (a murderers) לבר (fornicators) וזניא (of lies) וקטולא (workers) ופלחי (seers *) והרשא (sorcerers) וכל (a all) והרשא (the defiled) וממאא (מוצא) וכל (שוא אוויי (seers *) והרשא (seer

N * Most Greek mss. have "πας <u>φιλων</u> και ποιων ψευδος" - "every one loving and doing falsehood". Here is the Aramaic הוור - "Seers" in DSS script: מר אר הווב" הוור "beloved", "friends" in DSS:

The Revelation of The Apostle John

גלינא דיוחנן שליחא

DSS script

Lets enlarge and align them for close comparison:

It looks quite likely that the Greek translator saw へいて - "Seers" and translated it as if he saw へいて - "friends".

The Greek LXX manages to translate the Hebrew for "Seer" - ΠΠ & ΠΝΠ as προφητην - "prophet" (several times), ορωντα – "seer" (7 times), βλεποντος – "seer" (6 times). ανακρουομενω --"Chief player", αυτος-"He", Nine times out of 28 it leaves the Hebrew untranslated or mistranslated. It seems the Greek translators had some difficulty with this ancient Semitic concept of "One who sees" as an official title and office. The Greek word φιλων occurs 6 times in the Greek NT; 3 times (50%) it is translated "Friends". Φιλων in this verse is a singular participle verbal form whereas φιλων, where it is translated "friends", though identical in form, is a plural adjective.

The Greek for "Seers" in this verse would most likely be ορωντες or βλεποντες. Here are the two most similar Greek words meaning "Seers" and "Friends":

Greek Uncial script OPΩNTEΣ – "Seers" ΦΙΛΩΝ – "Friends"

It seems highly unlikely the Aramaic of this verse (" • • Times") came from Greek (ΦΙΛΩΝ – "Friends") as the Greek words above are so dissimilar as to cancel the Greek primacy theory here as in practically every other place where the two theories are compared to the data of the Greek and Aramaic texts.

(among you) בכון (to testify) דנסהד (My angel) למלאכי (I have sent) שדרת (Yeshua) אנא (I AM The Living God) אנא (the assemblies) עדתא (before) קדם (these things) הלין (these things) עדתא (& his Companion *) ועמה (* The Offspring) ושרבתה (Bright) (Morning) צפרא (& The Star) וכוכב (& The Star)

N* No Greek ms. has "**& his Companion**". This is a totally uncontrived and very poignant description of our Lord's relationship to David. It speaks for the originality of the reading by its own merits.

(Come) אמרין (are saying) וכלתא (& The Bride) וכלתא (& The Spirit) אוווי אווי (& the Spirit) וכלתא (& he who thirsts) ודצהא (Come) אווי (let him say) גאמר (& he who hears) ודשמע (without charge) נארא (of life) אווי (the water) מיא (& let him take *) נוכלב (

N * Greek has "Whosoever will, let him take the water of life freely". Here, as in quite a few other places, it appears a Greek translator double translated an Aramaic word.

In this case, ארובברא "ה'he who thirsts" was read correctly and then reread as בורצה" - "& he who will". Each of the three Aramaic scripts present 80% letter correlation between the two words.

Ashuri Aramaic script % He who thirsts" % He who will"

DSS Aramaic script ペインイ1 - "& he who thirsts" ペインイ1 - "& he who will"

The Revelation of The Apostle John

בלינא דיוחנן שליחא

Estrangela Aramaic script สส_รสส-"& he who thirsts" "& he who will"

(the word) אנא (I) לכל (who hears) דשמע (to everyone) אנא (I) אנא (testify) אנא (testify) אנא (will place) דנסים (whoever) דונא (this) הנא (of book) דכתבא (of the prophecy) דנסים (will place) (the plagues) מחותא (upon Him) עלוהי (shall place) נסים (upon these things) עליהין (this) הנא (in book) בכתבא (which are written) דכתיבן

(of the scripture) דכתבא (the words) מלא (from) מלא (subtracts) דמבצר (& whoever) אינא (19 (his part) מנתה (God) אלהא (shall subtract) נבצר (this) הדא (of prophecy) הרא (Holy) קרישתא (The City) מדינתא (& from) מן (of Life) אירו (The Tree) קרישתא (this) אירין (in book) בתבא (that are written) דכתיבן (those things) אירין

(Yes*) אין (these things) הלין (He testified) מסהד (when) אין (He said) אמר (Yeshua) אמר (Jehovah) מריא (Come) אתא (soon) אנא (בעגל (come) אתא M * Critical Greek omits "Yes".

(The Messiah *) משיחא (Yeshua) ישוע (of our Lord) דמרן (the grace) מיבותה 21 עם (His holy ones) קדישוהי (all of them *) עם (with) עם

Bibliography:

In writing this interlinear I used or consulted MS Word, Adobe Acrobat 5.0, CutePDF Writer, Online Bible ME (with many Bible versions, including The 1905 Syriac Peshitta New Testament, Murdock's translation of The Peshitta, 3 Greek NT's and The Latin Vulgate) Smith's Syriac Dictionary, Jastrow's Targum Dictionary, W.M. Thackston's Introduction To Syriac, The New Covenant Aramaic Peshitta Text with Hebrew Translation-1986, The Syriac Bible-1979, Paul Younan's Peshitta Interlinear Gospels, The Holy Bible from the Ancient Eastern Text-George M. Lamsa's translation from the Aramaic of The Peshitta, Codefinder software of Research Systems Inc., Biblia Hebraica Stuttgartensia (Leningrad Hebrew Old Testament ms.), 1769 Authorized Version, The Comprehensive Aramaic Lexicon (Online Web Site), The Arabic Bible, Rahlfs' Greek Septuagint, 1851 Brenton's English Septuagint, Greek Septuagint Apocrypha, The Emphasized Bible by Rotherham, Young's Literal Translation of The Bible, 1899 Douay-Rheims American Version.